Class PT7269

Book .E2A9

1809

COPY 2

EGILLI SKALLAGRIMII VITA.

270
924

EX LEGATO ARNA-MAGNÆANO.

Schlegel

EGILLI SKALLAGRIMII

VITA.

EX LEGATO ARNA-MAGNÆANO.

EGILS-SAGA,

SIVE

EGILLI SKALLAGRIMII VITA.

EX MANUSCRIPTIS LEGATI ARNA-MAGNÆANI

CUM

INTERPRETATIONE LATINA NOTIS CHRONOLOGIA

ET TRIBUS TABB. ÆNEIS.

HAVNIÆ, MDCCCIX.

SUMPTIBUS LEGATI ARNA-MAGNÆANI

EX TYPOGRAPHEO JOH. RUD. THIELE.

Copy 2.

JUN 18 1914

PT 7269
.E2A9
1809
Copy 2

IN EXCHANGE
CLEVELAND PUB. LIB.
APR 20 1917

Egilli Skallagrimi filii vitam et rerum geſtarum hiſtoriam verſione latina donatam tibi Lector humaniſſime exhibemus. Natus ille fuit atavis Norvegiæ ſeptentrionalis heroibus antiqvitate generis ac nobilitate claris. Horum virtutis et gloriæ legitimus hæres in id ſemper ferebatur, ut nova indies incrementa caperet generis ſui ſplendor. Illi a prima juventute, pro more ſeculi, cædes, et bella grata fuere. Animus audax, varius, indocilis pati, qvidqvid cupidini gloriæ obfuerit, immoderata nimis alta ſemper cupiebat. Id cum Haraldus Pulcricomus Rex *Norvegiæ* indignaretur, et magnæ eſſet hujus filiis invidiæ, Norvegia relicta, in Islandiam ea tempeſtate inventam migravit, et penatibus ibi ſedem fixit. Hic auctor fuit familiarum inſulæ præſtantiſſimarum, qvas inter *Myramannenſis* agmen ducit; hinc *Sturlungi* illorumque poſteri *Skardenſes* deſcendunt, utrique omnium, qvos terra iſta tulit ingenii et virium opibus maxime pollentes. Præ cæteris *Egillus* noſter et venæ poëticæ lepore, et armorum uſu maxime inclaruit: Qvibus artibus immortalitatem, et principum, qvos ſacer et magnus vatis labor eripuit fato, amicitiam, amplaque xenia conſecutus eſt. Hujus igitur vita, ut ut ſit hominis privati, magni tamen eſt momenti, ſiqvidem nobis ſpeculi inſtar veritatem non fallentis veriſſima antiqvitatis ſpecimina ante oculos ponit. Stilo adhæc concinnata æqvo admodum

APR 25 1914

dum et placido, ad vivum pingit ſeculi mores, ritus, vitæ communis inſtituta, commercia et artis. Præterea leges hujus regni, jus ordalicum, familiæ herciſcundæ modum, ſolennes juris proceſſualis formulas et recepta conſvetudine duella, ſolemniaque populi Norvegici verba alioqvin minus cognita in medium profert. Ita fax hoc opere accenſa lumine ſuo ducit curioſos obſcuræ rimatores antiqvitatis, ad diſcutiendas hiſtoriæ veteris Norvegiæ tenebras. Sed qvis, forte interpellat Lector, ſat fidus nobis ſponſor erit, pro veritate eorum, qvæ hic narrantur. Cæca neutiqvam confidentia fidem interponit. Nituntur ſane illa auctoritate ſcriptorum, qvi noſtro plane ignoti res ſeculi ſui geſtas miro qvodam conſenſu poſteris reliqverunt. Nec *Landnamæ* de prima Islandiæ occupatione, nec *Laxdælæ*, nec *Gunnlaugi Ophioglotti* vitæ nec *Sturlungæ*, qvarum ſingulæ *Egilli* inſignes expeditiones, clarosque recenſent poſteros, auctoritatem implorare, nos urget neceſſitas.

Acqvieſcamus cedo unica, qvam auctor noſter promit de gravi iſto ad *Brunaburgum* prælio relatione. Qvam bene hæc, qvæſo, concordat cum graviſſimis rerum Anglicarum ſcriptoribus, qvantam lucem, haud aliunde hauriendam iis infert. Teſtes compellare fas eſto *Torfæum*, *Suhmium*, *Schönningium* hiſtoriæ borealis principes, qvi nihil ſine prævio, eoque bene trutinato examine, ut fide publica dignum promſere Omnes auctorem noſtrum permagni facientes ſuis in operibus haud raro inducunt *) varios iſtos exponentem caſus, qvi in *Dania*, Nor-

*) Præ cæteris conferri meretur Schönningii *Norges Riges Hiſtorie.* 2. Deel. pag. 241, usque 445. Suhm *Hiſtorie af Danmark.* 2. Deel. pag. 540-552, 589, 590.

Norvegia et *Britannia* minores principatus ſub jugum actos, in abſoluti regiminis formam redegerunt.

Ex qvo intellegi poteſt dignum eſſe hoc opus, cui locus detur inter præcipua rei literariæ Islandicæ monumenta. Igitur dolendum eſt, latere nos, qvis fuerit auctor, et qvo tempore, locoque vixerit. Etſi res ita ſeſe habeat, tamen non deſunt argumenta, qvibus ſcriptorem hiſtoriæ *Egillianæ*, et tempus qvo floruerit, ſi non acu tangere, at ſaltem conjectare liceat. Citra omnem dubitationis aleam poſitum eſt, optima hiſtoricorum Islandicorum monumenta, qvibus hoc noſtrum jure accenſeri debet, ſcripta eſſe Seculo XII aut XIII: qvæ ætas omnifariæ, qvæ tum floruit, eruditionis parens fuit; illi enim pleræque optimæ, qvæ ſuperſunt hiſtoriæ cultum qvidem, et ſalutem acceptum ferunt *). Qvi illis temporibus vixerunt magna *Islandiæ* lumina, *Arius Thorgilſi* filius, ob variam, qva imbutus erat doctrinam, *multiſcii* cognomine illuſtris; *Brandus Sæmundi*, Epiſcopus *Holenſis; Kolſkeggus ſapiens; Haukus Erlandi; Snorro Sturlonides; Sturla Thordi* filius, et *Styrmer* Sacerdos, in bonarum artium ſtudia animo adeo ferventi ferebantur, tantoque doctrinæ et cognitionis deſiderio ita afficiebantur, ut omnes conatus ad utramque augendam converterint; alios exemplo ſuo ad amorem literarum illexerint et incitaverint, præclarisque ſcriptis res patriæ, ejusque honorem poſteris reliqverint.

His

*) Auctoritate ſua firmat hoc Hiſtoria Islandorum magna, *Sturlunga* vulgo dicta his verbis: „Plurimæ Islandorum hiſtoriæ ante Brandum Sæmundinum (Anno MCCI) fatis functum „conſcriptæ fuerunt; qvæ autem poſtea prodierunt, perpaucæ literis mandatæ ſunt, ante„qvam *Sturla* Poëta *Thordi* filius Islandiæ hiſtoriam confecit, Anno MCCLXXII mortuus."

His insulæ decoribus sera debet ætas, qvod jam norit res a majoribus gestas, et *Origines Islandiæ*, seu eorum facta, qvi Islandiam primi occupaverunt: qvos inter *Egillus* primas obtinet. Hunc suæ stirpis auctorem agnoverunt *Sturla Thordi* filius et *Snorro Sturlonides*, amboi scriptorum medii ævi principes: ab illo *Stirmerus* suum duxit ortum. Veritati igitur perqvam congrua est eorum opinio, qvi unum ex viris nuperrime laudatis præsentis auctorem operis esse credunt. Etenim his viris prisci ævi poëmata et per ora majorum propagatæ relationes, amplam præbuere materiam, animumque addiderunt scribendi historias, qvas bene noverunt populo sciendi perqvam cupido et gratas fore, et summa servatum iri cura, jugique porro lectione ad seros usque nepotes transmittendas. Utcunque hæc se habeant, nec vel ipse *Snorro*, nec *Sturla* indigne tulerit, æqvari sibi *Egilsagæ* auctorem. Tanta etenim huic est, qvanta illis elegantia orationis, verborum facundia et, qvæ delectat, varietas, candore eximio summaque in vocibus proprietate placens, qvibus omnia cum rebus, tum personis accommodata dicuntur.

His in antecessum dictis fontium reddenda venit ratio, qvibus defluat hæc operis editio suam debeat scaturiginem, qvibusque subsidiis usi fuerimus in varietate lectionum colligenda.

Inter Manuscripta, qvæ Academia Havniensis testamento sibi ab Arna Magnæo data suæ inseruit Bibliothecæ, exstant Codices *Egilsagam* continentes in folio qvatuor, No. 128, 132, 145, 146; cæteri in forma, qvam qvartam vocant a Numero 453 ad Numerum 463, qvi Codices hic notati sunt literis alphabeti latini a Lit. A. usque ad S.

Facta

Facta horum codicum diligenti collatione invenimus membranam ineunte ſeculo XIV ſcriptam, forma maxima No. 132 omnibus ornatam eſſe criteriis, qvæ textum præ cæteris abſolutum dare poſſent, et ad qvam opus typis exſcribendum edendumque ſvaderent.

Univerſos vero Codices ad qvinque familias reducere licuit: qva ratione qvosdam vocamus I. *Gvelpherbytanos*, II. *Holanos* alios; alios III. *Jörundinos*; cæteros IV. *Kalfalækenſes*; et denique V. *Mixtos*. *Gvelpherbytanos* appellamus codices duos Chartaceos formæ qvartæ No. 459 et No. 461. Hic in varietate lectionum Lit. D, ille vero Lit. S. notatur. Apographum Lit. D. ſignatum, ad qvod illud No. 459 proxime accedit ex membrana Bibliothecæ *Gvelpherbytanæ* huc translata ſumi curavit beatus ARNAS MAGNÆUS per amanuenſem ſuum *Asgerum Johannis*, cui viro et ſummus erat rei antiqvariæ amor et diligentia ſolers. Ipſe vir beatus judicio, qvo valebat, acerrimo, et eruditione vaſta, curaque ſibi peculiari apographum hoc cum originali contulit, et loca, qvæ mendis laborare videbantur, ubique emendavit. Operam qvam tali lucubrationi impenderit vir experientiſſimus, ejus verba, ſchedula libro præfixa clare docent: "Meum, inqvit hiſtoriæ *Egillianæ* exemplar, cum membrana "*Gvelpherbytana*, qvam accuratiſſime fieri potuit collatum a pag. 62 ad "pag. 197 incluſa utraque, ipſe ego et *Jonas Torfæus* cum exemplari "membraneo invicem conferendo percurrimus, adeo ut unum cum "altero exemplum verbo tenus congrueret; deinde codicis partem a "vitiis forte occurrentibus orthographicis immunem reddidi, ita ut apo- "graphum cum originali qvadam tenus concordet mendis purgatum, in "communem membranarum tenorem peccantibus. Hanc vero exem-

"pli mei partem, qva literaturam, cum emendari membraneo Gvel-
"pherbytano, qvod ipsi est origo, qvam exactissime congruere pro
"certo qvis habeat, nullus non persvadeo. A pag. 197 usque ad pa-
"ginam 452 utraque inclusis, itidemque a pag. 602 ad finem usque
"tanta, qvantam alata concessit opportunitas industria meum cum mem-
"brana apographum verbo ad verbum contuli, correctis ubique ortho-
"graphicis *Asgeiri* mendis, ita ut juxta tenorem membranæ *Gvelpherby-*
"*tanæ*, qvod methodum scribendi accuratam attinet, exemplar factum
"sit, vitio careat. Totum denique opus *Jonæ Torfæi* socia usus ope
"contuli et nævis orthographicis vacare feci. Carmina et loca præ ce-
"teris observatu digna ubivis per integrum occurrentia Codicem, tam
"diligenter composui cum autographo, ut eadem fidem mereri nullus
"dubitaverim." Qvod rationem scripturæ autographo applicatam attinet qvatenus apographum nos censuræ reddidit compotes, non possumus, qvin huic inter optimæ præstantissimæque fidei monumenta medio ævo manu scripta locum assignemus. Ligamina hic qvam sæpissime et continuo veteribus usitata reperiuntur, item puncta, qvæ cum commatibus commutavere recentiores. In terminatione casuum dativi et ablativi literæ *i*, pro qva seqviores ævi scribæ male substituere vocalem *e*; constans et probus usus: pro *ſt* et *ds* more improbo receptum reperitur ubique ꝛ. Accusativi in *n* simplex desinunt. In medio et fine nominum qvam sæpissime *d* more *Anglosaxonum* linea transactum pro *d* adhibetur, cujus in verbis vices litera *t* sustinet. Pro *faudr* semper *fedr* hic positum observamus. Qvæ criteria summam cujus libet manuscripti antiqvitatem sat superque evincunt. Nec præteriit attentionem

nem noſtram ſectiones rerum geſtarum, prout harum poſcit indoles, nullas habere notas vulgo rubras a recentioribus capitulo cuilibet præfigi ſolitas. Igitur qvo majori jure nobis recipiendus eſt codex *Gvelpherbytanus*, habendusque, tali, qvali meretur loco, inter optima antiqvitatis cimelia, eo gravius ferimus freqventes ejus hiatus, qvos tempus edax rerum manuſcripto intulit. Qvomodo tamen hic occurrit a pagina usque 26 ad pag. 56, in editione noſtra vero pag. 19 linea 16 poſt verba *á fund Konúngs*, extenditurque ad pag. 44 lin. 3 ubi excipiunt verba *oc var þar þriár nætur*; alter hiatus incidit pag. 452 noſtræ editionis pag. 536 poſt *greidduz ſkattar verr*, ad pag. 602 *ad öllum frá fér*. In fine etiam codex laudatus mancus eſt pag. 618 poſt verba: *miök ertu ordinn*, cui b. ARNAS MAGNÆUS ſeqventem applicuit obſervationem: "Hic in codice pergameno tantum vacat ſpatium, qvantum "qvinque lineis ſufficeret inſcribendis. Infimi qvatuor verſus, qvoad "oculo obſervare licet, nunqvam ſunt additi, niſi litura arte radendi "accuratiſſima deleta ſit, cum raſuræ nulla exſtent veſtigia. In linea "ſuprema, ſcripturæ proxima verbum occurrit lectoris induſtriam peni"tus fallens. Hinc ſciri neqvit, an linea ad finem prorſus perducta "fuerit, nec ne. Qva ratione Codex ille, qvalis nunc eſt, explicit." Diximus ſupra apographum formæ qvartæ No. 459 Lit. S. notatum: *Gvelpherbytano* eſſe par, cujus hic defectum ſupplevit transſcriptor ex apographis Nris. 453, 456 et 462 notatis, qvorum ſingula cum Codice *Gvelpherbytano* ſat bene conveniunt.

II. *Kalfalækenſes* nobis ſunt formæ maximæ 3 Numeris 132, 145, 146 et qvartæ 455 et 60, literis M. a. L. E. K. C. inſigniti. Inter om-

nes eminet pergamenus, omnium, qvi nobis ad manus ſunt, præſtantiſſimus viſus, ſive elegantiam literarum (qvarum typos tabula ænea prima et ſecunda exhibemus), initium ſeculi XIV redolentium, ſive orthographiam omnibus fere numeris abſolutam, intueamur. Folia continet 38 ſtipata binis ab utroque latere columnis. Eadem huic orthographica methodus, qva ſuperbit Codex *Gvelpherbytanus*, a cujus ordine in eo ſolum diſcrepat noſter, qvod narrationis tela in ſectiones diviſa, hic aucta ſit rubris numero capitum notatis, qvorum vetuſtas, lectoris pluribus in locis penitus eludit oculorum aciem. Hoc codice antiqvitate inſigni et omnibus, qvæ genuinam ſcribendi rationem arguunt, criteriis commendabili, noſtræ textus editio fundamine nititur, ſed ita, ut vicibus haud raro iteratis ſuplementa integrarum vocum, imo periodorum aliunde qværere, et e Codice præſertim *Gvelpherbytano* mutuare noverca nos coëgerit vetuſtas. Codices reliqvi ad hanc familiam pertinentes in folio 146, in qvarto No. 455 et 460, literis C. E. K. et L. notati omnes in charta exarati ſunt currente ſeculo XVII. Chartæ No. 146 et 460 manum *Asgeiri Jonæ* præ ſe ferunt, obſervatis inter ſcribendum qvam accuratiſſime antiqvis orthographiæ legibus. Magna ſane his apographis dos eſt, Carmen ſcilicet, qvo *Egillus* dignis *Arinbiörnum Fiordorum Norvegiæ* Satrapam perſeqvitur laudibus.

Etenim b. *Arnas Magnæus* docet omnia *Egilſagæ* exempla carere hoc carmine, qvod inter naufragia vetuſtæ cujusdam membranæ inventum ſuis per *Asgeirum* factis apographis et ipſe intulit, et id cum *Thormodo Torfæo* communicavit, qveſtus immortalem illum virum ſua *Egilſagæ* exemplaria ſat imprudenter illo interpolaviſſe.

Cæte-

Cæterum ad hanc claſſem Codices chartacei No. 145 et fol. No. 455 formæ qvartæ pertinent. Hic manu *Helgonis Grimi* filii, *Helgafellenſis* olim parochiæ ſacerdotis, ille *Johannis Giſſuri*, *Brinjolfi* Epiſcopi *Skalholtenſis* digniſſimi fratris uterini manibus ſeculo XVII exarati ordine rerum geſtarum ſat bene conſentiunt. Sed Orthographia utrique talis eſt, qvalem ferrea lingvæ Islandicæ ætas manuſcriptis intulit. Præſtat ſane apographum chartaceum No. 460 Lit. C. notatum, opus *Asgeiri Jonæ*. Qvanqvam lacunis id non paucis laboret, haud ſpernendum tamen eſt; etenim *Arnas Magnæus* hiatus aliqvot ſupplevit, textum paſſim ad genuinæ Orthographiæ normam redegit et libri marginibus chronologicas, ubi opus videbatur, obſervationes addidit.

III. *Jörundini* appellantur Codices duo chartacei Nris. 453 et 462, literis vero Alphabeti A. et B. ſignati, ideo qvod illum ab initio ad finem usque, hunc vero exceptis primis octo foliis, decimo qvinto et ultimo totum exaravit *Ketillus Jörundi* vir et doctrina, et codices antiqvos transſcribendi peritia inſignis. Magnus inter Codices hos conſenſus; qva ratione uterque in 65 dividitur capita ſeu ſectiones, inſcriptionum plane neſcias. Dictioni et Orthographiæ *Ketillum* curam impendiſſe, non eſt qvod negemus, at vocalis *i* præpoſita literæ *e* in monoſyllabis *gief*, *hier*, *ſier*, *vier*, *þier*, pro *géf*, *hér*, *ſér*, *vér*, *þér*, *y* pro *i* in fine vocum, *e* loco *i* et *v* vice *u* rationi recte ſcribendi adverſatur. Qvæ vitia viro cæteroqvin accurato, genium ſeculi, qvo floruit, informem et literis iniqvum peperiſſe dixeris. Cæterum Lectorem monitum volumus Codices *Jörundinos*, qvibus cum *Kalfalækenſi* autographo eadem fere eſt dictio, traduces eſſe membranæ, cujus naufragia litera I. notata ſervat No. 162, fol.

IV. *Holanorum* nomine veniunt: Primus membraneus fol. 128 litera M. b. notatus. Poſſedit hunc Codicem *Thorlakus Sculonides* Epiſcopus *Holenſis*, immortale ſeculi et patriæ ſuæ ornamentum, illuſtrisque *Thorlaciæ* gentis auctor; cujus juſſu conflatum fuiſſe illum conjectavit b. *Arnas Magnæus*. Qvidqvid ſit, circa medium ſeculi XVII ſcriptum eſſe et literarum forma et verſa in pejus Orthographia evidenter probant. His licet ita comparatis credibile tamen videtur apographum hoc, ex alio longe antiqviori codice deſumtum eſſe. Enim vero, nec hiſtoriæ contentum ſupra ſcripto innuitur indice, qvod recentioribus raro neglectum fuit, nec deprehenduntur ſectiones aut per numeros diſtinctæ, aut per interſperſas compendioſas ſententias, vulgo rubra, indicari.

Cæteri codices huic ſtirpi adnumerati omnes chartacei Nris. 158 fol. 457, 458 et 463 qvatuor literis N. G. H. I. ſignati, ſunt apographa nova atque mediocria. Res eqvidem geſtæ communi cum aliis ordine hic narrantur; ſed deeſt freqventer dictioni ſuus nitor, atque ſua vocibus proprietas. Codici nihiloſecus No. 463 formæ qvartæ inſignis præ reliqvis eſt valor, utpote qvi *Thormodum Torfæum* et dominum et correctorem habuit. Illius docta manus inſigniora rerum geſtarum momenta ordine annorum fixo margini adſcripſit, et criticis adnotationibus huic noſtræ editioni ad amuſſim inſervientibus autographum auxit.

V. Reliqvi omnes Codices a ſe invicem varii, qvos *Mixtos* vocamus, modo cum hoc, modo cum iſto, eorum qvos ſupra recenſuimus, nec tamen ubique concordant. Cujus indolis ſunt apographa chartacea nova,

nova, nec qvibus multa habeatur fides fol. 163 Qvart. 445, 454 et 460. Codex ſane 454 periodos promit adeo manifeſte interpolatas, ut nemo dubitare poſſit, eum ab autographo aliqvo, impuro atque ſpurio originem duxiſſe. Iſtius auctor, qvisqvis ille fuerit, ſolo fingendi et refingendi pruritu, mutavit qvadrata rotundis, ſuasque nobis venditavit nugas, et ineptias pro veris ubique ſubſtituit. Neqvid nimis hac de re dixiſſe videamur, afferre liceat b. *Arnæ Magnæi* judicium, cujus hæc ſunt verba. "Hocce Egillianæ Hiſtoriæ exemplar originem ducit a Codice "formæ foliariæ Præſidis Toparchici *Olavi Enaridis*. Differt idem a cæ- "teris qvibus libet noviſſime haud dubie compoſitis ab Islandorum qvo- "dam, *Sigurdo* forte *Knorenſi* ipſo libri ſcriptore. Memini me alicunde "auditu percepiſſe *Sigurdum* hunc *Knorenſem* retuliſſe, a ſe exaratam eſſe "Egillianam hanc hiſtoriam juxta codicem, cui auctor fuerat *Gislo* qvi- "dam cognomine doctus. Qvæ res, ſi, ut refertur, ita ſe habeat, "idem homo libri habetur auctor, qvi impoſturæ et mendacii crimine "convictus innotuit. *Sigurdum* integritatis commendavit nota."

Porro ad hanc claſſem referri poſſunt fragmenta octo membranarum, qvæ omnia formæ qvartæ literis a C. ad K. notata complectitur Faſciculus No. 162 in folio. Specimina ſcripturæ his fragmentis propriæ æri inciſa Tabul. III. damus.

Fragmentum primum Lit. C. diſtinctum foliis qvinque conſtat magnam partem vetuſtate ita detritis, ut qvæ contineant, oculum ſæpe fugiat. Eorum vero qvæ ſuperſunt, indoles ſvadet, codicem fuiſſe optimæ

timæ frugis. Scriptura ſat elegans literis latinis Angloſaxonum more ductis, Gothicisque mixta, ſeculum XIII, qvo exaratum fuerit, indicare videtur: nec repugnat orthographia purior. Hæc *e* pro *æ*, *o* pro *u*, *i* pro *e* finalibus; *n* pro *nn*, þ pro *d* in medio vocum, et *t* pro *d* in earundem fine, recte exprimit.

Fragmentum octavum Lit. K. ſignatum foliis arctatur qvatuor oblongis. Aurea Islandicæ lingvæ ætate nitidiſſima illa pinxit manus Tab. I. ad amuſſim oculis ſubjecta; et ſcripturæ ratio eſt talis, qvalem ab Angloſaxonibus mutuavere, qvi literas Islandos primi docuerunt.

Scriba et artis literas eleganter formandi peritiſſimus et orthographiæ legibus apprime adſvetus id peculiare habet, qvod conſtanter utatur

au pro *ö*, in *miauc* pro *miöc*, *ſauc* pro *ſöc*, etc.

c pro *g* et *k*, in *calla* pro *kalla*, *cona* pro *kona*, *coma* pro *koma*, *flocc* pro *flokk*, *lauc* pro *lauk*, *mic* pro *mig*, *micla* pro *mikla*, *occra* pro *okkra*, *ſcapnadr* pro *ſkapnadr*, *ſcorat* pro *ſkorat*, þic et *ſic* pro þig et *ſig*, etc.

c pro *t*, in *gefsc* pro *gefst*.

d linea transfixum pro *t* in fine, in *lycd* pro *lykt*, *vid* pro *vit*, etc.

e pro *a* et *æ*, in *vendreda* pro *vandræda*, *neſt* pro *næſt*.

é pro *i*, in *gerda* pro *girda*, etc.

G pro *gg*, in *leGia* pro *leggia* ponere, etc.

i pro *e* in terminatione et fine vocum, *bádir* pro *báder*, *huerir* pro *huerer*, *látir* pro *láter*, *liki* pro *like*, *módir* pro *moder*, *oddi* pro *odde*, *dómi* pro *dóme*, etc.

i pro

i pro *u*, in *licim*, *ſemim*.

o pro *u*, in *orſcordi* pro *úrſkurdi*, *ſcutor*, *ferior*, *gezlor*, *þeſſom*, *bonom*, *vorom*, *orom*, etc.

N pro *nn*, in *baNadi*, *baN*, *maNa*, *ſaNa*, *þeNa*, *vitnisburdiN*, etc.

n ante *s* eliditur in *vats* pro *vatns*, etc.

R pro *rr* in medio vocum.

ſ pro *s* in fine vocum, *Eirikſ*, *Conongſ*, *arfſ*, *málſ*.

S pro *ss* in medio et fine vocum, *þeS* pro *þess*, etc.

y poſt *e* adhibet in *geyra* pro *gera* facere.

y pro *u*, in *mynda*, *myndi*, *myndom*.

z pro *ds*, in *gezla*, *grezla*.

z pro *ſt* in fine vocum, *reynaz*, *ſókiaz*.

Duales et plurales verborum in *im* et *imc* deſinunt *tacim*, *ſemim*, *berimc*, *idrimc*.

þ et *d* linea transfixum, in medio vocum, pro *d*, in *lagþi*, *bugþa*, *haſþi*, *nedan*, *virding*.

Reliqva fragmenta nullius fere ſunt momenti; nec res publica literaria cenſenda eſt cepiſſe damnum interitu codicis, Lit. I. cujus laciniæ *Jórundinos* ſeu traduces, ſuum debere ortum innuunt.

Præter dicta Manuſcripta poëmatibus in *Egilſaga* obviis ex Codice qvodam *Svecico* deſumtis, et autographa *Biornonus de Skardsá* paraphraſe, et notis in carmen *Egilli*, *Redemptio Capitis* dictum, uſi ſumus. Et ne noſtro deeſſe officio qvodam modo videremur, *Olai Wormii* lucu-

lucubrationes adire non piguit. Vir ille immortalis et de literatura orbis borealis optime meritus, ſuæ dictum carmen diſſertationi de priſca Danorum poëſi inſeruit; verum iſtud opus ita conſtitutum eſt, ut lux magna obſcuris inde ſperari vix poſſit.

De valore horum Codicum, et qvid ſinguli ad textum critice parandum conduxerint, non eſt qvod facile explicemus. Singuli ſuos patiuntur nævos, at habent tamen aliqvid, qvo alter ab altero lucem foeneretur. Ideo factum eſt, ut ſi qvæ, ſive ſententiæ, ſive voces in uno aliqvo invenirentur, qvæ a reliqvis abeſſent, illas in textum conjecerimus, facta mentione, cui debeantur. Qvod ſi diverſi codices rem eandem diverſo modo exprimant, qvæ lectio viſa eſt præſtantior in textum aſſumta eſt, cæteris inter variantes in imam paginam conjectis. Nullam enim earum ſpernendam eſſe arbitrati ſumus. Qvæ, etiam, ſi mendoſæ ſint ad eliciendam dubiis, et vero rerum ſenſui vetuſtatis caligine obfuſcato lucem haud raro adferunt. Etenim perſpicuum eſt omnes excepto No. 454 qvem male ſanis interpolationibus ſcatere monuimus, eundem ſervaſſe narrationis ordinem, mutatis ſolum vocibus, modis, temporibus aut caſibus: qvæ cauſas agnoſcunt librariorum inſcitiam, longa temporum intervalla, qvibus Codices transſcripti ſunt, et ſucceſſivam ſermonis mutationem, omnibus communem lingvis.

Textus hac ratione diſpoſitus verſionem latinam et his applicatas criticas obſervationes poſcebat. Debetur id omne labori et curæ *Gudmundi Magnæi*, hujus legati olim Stipendiarii, qvem *Eddæ Sæmundianæ* editio

editio vaſta lingvarum ſeptentrionalium notitia reddidit ſat commendabilem. Fuere, qvi in ſermonem latialem alias traducentes lingvas, id ſibi cordi eſſe voluerunt, ut Romanæ locutionis ſolum ſtudioſi, elegantiæ qvam materiæ ante oculos poſitæ majorem longe rationem haberent. Illi, ut ut de lingva latina ſeſe bene meritos fecerint, ſuo certe officio defuiſſe videntur. Noſter contra nihil æque ad rem ſuam et lectorem pertinere exiſtimavit, ac iſtum, qvem rei publicæ literariæ offerimus, auctorem vivis coloribus depingeret. Ille eqvidem ita ſecum conſtituit, nihil prius ſibi eſſe ducendum, qvam ut *Egilſagæ* mentem et ſenſum, qvin et ipſum lingvæ *Islandicæ* genium, qvantum indulgere voluit ſermonis Romani purioris indoles, exprimeret. Nec ſilentio nobis prætereundus eſt *Gunnarus Pauli*, ſacerdos olim *Hiardarholtenſis* et præpoſitus Toparchiæ *Dalenſis*, cujus mors rei literariæ ingentem impoſuit et irreparabilem plagam, eruditis diutiſſime lugendam. Vir ille antiqvitatum ſtudio et eruditione clarus, in carminibus hic paſſim obviis latine verſis et feliciter illuſtratis ita verſatus eſt, ut radiantis ingenii acumine *Magnæo* facem vel prætulerit, vel ſubdiderit ad novarum idearum enucleationem, qvæ, diſpulſa poëmatibus Egillianis incubante nocte, phraſibus obſcuris lucem inferret, juſtum olim ſenſum parituram.

Chronologia margini appoſita ea ipſa eſt, qvam immortales viri *Thormodus Torfæus* et *Arnas Magnæus* in Codicibus 460 et 463 notavere. Qvomodo a ſe invicem, et ab auctore noſtro differant, et qvid ea

de

de re ſtatuerit *Finnus Johannæus*, Epiſcopus *Skalholtenſis* doctiſſimus, videre licet paginis, 241, 263, 299, 335, 402, 513.

Colophonem operi imponent Index rei antiqvariæ et Gloſſarium, qvo coſulere veteris poëſeos et archæologiæ Borealis ſtudioſis inſtituti noſtri tulit ratio. At et moles ſat magna, in qvam opus ſub prælo crevit, et dura in ſuppelectile libraria, præſertim papiro egeſtas nos inopes urget hos indices differre in tempus venturum litteris et generi humano benignius.

Hæc erant, qvæ peritos harum rerum æſtimatores et arbitros monere neceſſum duximus de editione, qvam ante plurimos annos ſuſcepimus; ſed qvam caſus varii, præcipue tamen hæc, qvæ intervenit, temporum atrocitas, diu retardavit.

Scripſimus Havniæ Kalendis Julii Anno MDCCCIX.

Gotð. Schlegel. Thorlacius. Kall. Olavſen.

Thorkelin.

HER HEFR EGILS SÖGU.

INCIPIT VITA EGILLI.

I. CAP.

AF KVELLDÚLFI BÚANDA.

Ulfr het madr *a*) ſon *b*) Biálfa. ok Hallberu dottur Ulfs hins óarga. hon var ſyſtir Hallbiarnar hálftrollz *c*) í Rafniſtu fodur Ketils Hængs. Ulfr var madr ſva mikill ok ſterkr. at eigi vōro hans iafningiar. *d*) en er hann var á únga alldri. lá hann í víkingu. ok *e*) hernadi. med honum var í *) felagſkap ſá madr. er kalladr var *f*) Berdlu Kári. *g*) göfugr madr. ok hinn meſti afreksmadr at afli ok árædi. *h*) hann var berſerkr. Þeir

CAP. I.

DE KVELLDULFO COLONO.

Fuit vir nomine Ulfus, filius Biálfii & Hallberae filiae Ulfi animoſi, *ſororis vero Hallbiorni* ſemigigantis *in Rafniſla, qui pater erat Ketilli Hængi* (ſalmonis). *Ulfus tantus vir erat ſtatura & viribus, ut nemo ei aequalis exiſteret: hic inde ab adoleſcentia piraticae & armis operam dedit; uſus ſocio Kario Berdlenſi, viro nobili, & corporis robore animique fiducia inſigni; praeterea ví berſerkicá*

---

a) Hrſer add. A. B. i. e. *Jörundini.* || kyniſtór F. *ſatrapa. nobilis.*

b) ok var Biálfa ſon M. b G. H. J. N. i. e. *Holani* (D. S. i. e. *Guelpherbytani*).

c) or Hrafniſto. Iidem & Jörund. *de Hrafniſta.*

d) í þann tíma í landínu, *eo tempore in regione* (illa). add. Hol. Guelph.

e) heriadi (ví. a), *arma* (late) *circumtulit.* M. a. C. E. K. L. M. i. e. *Kálfalækenſes.* item A. B. F.

*) víkingu ok || hernadi ok. add. Guelph. Hol.

f) Berzlu Kári. Iidem.

g) hon v r göfugmenni. Iidem.

h) omitt. Iidem & Jörundini.

Þeir Ulfr áttu *) einn fiód bádir. ok var med þeim hin kærſta vinátta. En er þeir reduz or *i*) hernadi. fór Kári til búſs ſíns í Berdlu. hann var madr ſtóraudigr. Kári átti þriú börn. het ſon hans Eyvindr Lambi. annarr Aulver *k*) Hnúfa. dottir hans het *l*) Salbiörg. hon var *m*) kvenna vænſt. ok ſkörúngr mikill. hennar fekk Ulfr. *n*) fór hann þá ok til búa ſinna. Ulfr var madr audigr bedi at löndum ok *o*) lauſum aurum. hann tók *p*) lendzmanns rett. ſva ſem haft höfdu lángfedgar hans. ok gerdiz *q*) madr ríkr. Sva er ſagt at Ulfr var **) búſýſlumadr mikill. var þat ſidr hans at ríſa upp árdegiſs. ok gánga þá um ſýſlur *r*) manna. edr þar er *s*) ſmidir voro. ok ſiá yfir fenat ſinn ok akra. en ſtundum var hann á tali vid *t*) menn. þá er ráda hans þurftu. kunni hann til allz gód rád at leggia. Því at hann

kicá pollenti. Iidem ut intimi erant amici, ita ex aequo manubias participabant. Ubi autem piraticae renunciárunt, Karius ad praedium ſuum Berdlam conceſſit, divitiis affluens; is tres progenuit liberos: Eyvindum cognomento Lambium, Olverem Hnufam, & Salbiorgam, virginum formoſiſſimam, & viraginem inſignem; hanc in matrimonium nactus Ulfus, ad exemplum ſoceri, in praediis ſuis conſedit, (habitationem inſtituit): erat vero vir dives, cum agris, tum rebus mobilibus; ſuſcepit Satrapae dignitatem, quam geſſerant per longam retro ſeriem majores ſui; virque potens extitit: rei familiaris ſanequam diligens fuiſſe fertur; ſvetus cum primo mane ſurgere, operas villaticas ac fabricas circumire, pecora agrosque inſpicere, interdum ſermones, cum his, qui conſiliis ejus opus haberent, conferre, ſciens in omnem rem ſana dare conſilia, ut qui

*) eitt. M. b.

i) hættu, *deſtiterunt a piratica.* A. B. F.

k) Húfa. H.

l) Sábiörg. Guelph. Hol. praeter H.

m) fríd, *mulierem formoſam.* Iidem.

n) ok fór med hana heim til bús ſíns, *domum duxit.* Iidem.

o) lauſafe. Iidem.

p) liens, *corrupte.* L.

q) han ríkr madr. ok búſyſlum. &c. Hol.

**) búríſnumadr, *colonus magnificus* (liberalis). Guelph.

r) at ſiá verkmenn, *ad obſervandum operarios.* Gu. Hol.

s) ſaudir voro, *oves erant; ovilia nempe* v. *ovium paſcua* K. L. M. ſed extrita vox in M. s. Auſgeir tamen SMIDIR legit. || ſmídar N. G. H. *opificia* v. *opera fabrilia.*

t) vitra menn, *hominibus cordatis.* Hol. Guelph. *mox* Þyrftu. Guelph.

hann var *u*) forvitri. En dag hvern er at kvelldi kom. Þá gerdiz hann *x*) ſtyggr. ſva at fáir menn máttu ordum vid hann *y*) koma. var hann *z*) kvelldſvæfr. Þat var mál manna. at hann Þ) veri miök hamrammr. hann var kalladr Kvelldúlfr. Þau Kvelldúlfr áttu ij ſonu. het hinn ellri Þórólfr. en hinn yngri Grímr. En er Þeir *æ*) voxu upp. Þá voro Þeir bádir menn miklir ok ſterkir. ſva ſem fadir Þeirra var. var Þórólfr manna venſtr ok gerviligaſtr. hann var líkr módur frændum ſínum. gledimadr mikill. *a*) aurr. ákafamadr mikill í öllu. ok hinn meſti *b*) kaupmadr. var hann vinſæll af öllum mönnum. Grímr var ſvartr *c*) madr ok liótr. líkr fedr ſínum. bædi yfirlitz ok at ſkap-

qui ſingulari eſſet ſapientiâ. At quotidie, cum adveſperaſceret, eam contrahere auſteritatem, uti paucorum eſſet illum compellare: pronus nimirum erat in ſomnum veſpertinum: vulgo habebatur pro verſipelli †): hinc venit ei cognomen, Kvelldulfus (lupus veſpertinus). Duos ex uxore ſuſtulit filios, majorem natu Thorolfum, minorem Grimum: hi cum adoleſcerent, magnitudine uterque & robore corporis, patrem referebant. Ceterâ Thorolfus erat hominum formoſiſſimus, naturaeque bonis (dotibus) inſtructiſſimus; cognatis maternis ſimilis, hilaritati admodum deditus, promtus animi & acer in rebus gerendis; mercaturae ſcientiſſimus; omnibus denique gratioſus. Grimus niger erat capillis, deformis, facie & in-

u) forvitr Jör. ſed hoc omittunt Guelph. & Hol.

x) *Alii* ſva ſtyggr at.

y) ſkipta, *verba cum illo commutare.* Iidem. NB. huc & quidem recte cognomen ejus referunt Jörundini: Því var hann kalladr Kv. U.

z) ákafliga, *vehementer.* Guelph. Hol. qui & mox addunt: ok myrginvakr (morgunvakr), *matutino tempore vigilans.*

Þ) var. Holani.

æ) oxu Guelph. uxu Jörund. Hol. M.

a) ok ör af fie, *opum largus.* Jör.

b) kapsmadr. ſed ákafamadr omitt. Gu. Hol. Jörund. utrumque habet.

c) á hár add. & mox födrfrænduin, *agnatis.* Guelph. Hol.

†) *Ad verbum; per mutatum (adſcititium) corpus robuſto: hoc eſt, tali, qui vi magica, proprium corpus abjicere & aliud induere poſſet, portentoſi roboris; ita credidit antiquitas de iis, qui vel per imbecillitatem naturae, vel per immoderatos affectus ad furorem erant proni, cum hi majori cum contentione & effectu, quam alii, viribus ſuis uterentur. Ceterum haec materia egregie tractata eſt in commentario ad Chriſtniſagam, de Berſerkis.*

ſkaplyndi. *d*) giördiz hann umſýſlumadr mikill. hann var hagr madr *e*) á tre ok iárn. ok giördiz hinn meſti *f*) ſmidr *g*). hann *h*) fór ok opt um vetrum í ſíldfiſki med lagnarſkútu. ok med honum húskarlar margir. En er Þórólfr var á *i*) tvítugs alldri. Þá bióz hann í hernat. feck Kvelldúlfr honum lángſkip. til Þeirrar ferdar reduz ſynir Berdlu Kára. Eyvindr ok Aulvir. Þeir höfdu lid mikit. ok annat lángſkip. ok fóro um ſumarit í víking. ok öfludu ſer fiár. ok höfdu hlutſkipti mikit. Þat var nockur ſumur. er Þeir lágu í víking. en voro heima um vetrum med fedrum ſínum. hafdi Þórólfr heim marga dýrgripi. ok færdi födur ſínum *k*) ok módur. var Þá bedi gott til fiár ok mannvirdíngar. Kvelldúlfr var Þá miög á efra alldri. *l*) en ſynir hans voro *m*) roſknir.

dole patri ſimilis: is in re familiari adminiſtranda gnavus exſtitit, in fabrili opere lignario ferrarioque mature dexter, & in proceſſu temporis artifex: hibernis ſaepe menſibus in halecum piſcaturam levi navigiolo (Lenunculo) exiit, multis cum ſervis domeſticis. Thorolfus vigeſimo aetatis anno orſus eſt piraticam, nactus a patre triremem; addiderunt ſe ſocios Eyvindus & Aulver Berdlukauridae, quibus multa erat manus, & altera quoque triremis: eâ aeſtate ingreſſi piraticam, opes bene luculentas ex praeda ſortiti ſunt. Pluſculas dein aeſtates in piratica excubabant, hyemes vero ad lares paternos conſumebant. Thorolfus multas res pretioſas parentibus rettulit: tum bona erat copia rei gloriaeque parandae. Kvelldulfus jam magno erat natu: ſed filii ad virilem pervenerant aetatem.

2. CAP.

d) han var, *erat*. Iidem. qui mox omittunt mikill.

e) vit. Iidem

f) ſtórſmidr. Iid. & Jörund.

g) hanc periodum omittunt Guelph. Hol.

h) var á vetr í ſíldveri, *excubabat in ſtatione halecum capiundorum*. Jörund. qui omittunt LAGNARSKÚTU; per quam vocem, vir doctiſſimus, Dominus Joh. Finnæus, ſuper ea á me conſultus, *navigium glaciale* (Iisbaad) intelligi exiſtimat; ego putabam Lagnar, quaſi Lagnadar dici: *quod quovis facile verti & applicari poſſet*. (vel poſſet derivari a verbo AT LIGGIA, navigium in quo excubari poſſet, & tolerari ſi ita res ferret, per aliquod tempus, maris injuria).

i) tvítaugs. A.

k) omitt. Guelph. Hol. qui mox habent: honum vard — virdingar, *facile illi res & laus acceſſit*.

l) er, Alii Cod. *cum*.

m) á legg komnir, *adulti eſſent*. Iidem.

2. CAP.

AF AULVI HNÚFU.

Audbiörn het þá konúngr yfir Firdafylki. Hróalldr het iarl hans. en Þórer ſon iarlſins. Þá var *n*) Atli hinn miófi iarl. hann bió á Gaulum. hans börn voro þau *o*) Hallſteinn. Hólmſteinn. Herſteinn. ok Sólveig hin fagra. Þat var á einu hauſti. at fiölment var á Gaulum at *) hauſtblóti. Þá ſá Aulver Hnúfa Sólveigu. ok giördi ſer *p*) um tídt. ſidan bad hann hennar. en iarlinum þótti manna munr. ok villdi eigi gipta hana. Sídan orti Aulver *q*) mörg manſaungs *r*) kvædi. Sva mikit giördi Aulver ſer *s*) um Sólveigu. at hann *t*) let af herförum. *u*) ok voro þá í herförum Þórólfr ok Eyvindr Lambi *x*).

CAP. II.

DE AULVERE HNUFA.

Ea tempeſtate Audbiörnus erat regulus in tractu Firdafylki; ejus Comes Hroalldus, filium habebat Thorerem: tunc Atlius gracilis *Comes florebat, Gaulis ſedem tenens; ejus liberi erant Hallſteinn, Holmſteinn, Herſteinn, & Solveiga* nitida. *Autumno quodam frequens pollutum autumnale habitum eſt Gaulis. Tunc Aulver Hnufa Solveigam aſpexit, & amore captus, in uxorem ambiit: abnuit Comes, conditionis inaequalitatem intuens, (aeſtimans). Multas poſt eam repulſam elegias cecinit Aulver, & Solveigam usque adeo deperiit, ut militiae nuncium remitteret. Thorolfus vero & Eyvindus Lambius in ea perſeverarunt.*

n) annar (ok) iarl Atli hinn miöui (miófvi) han redi fyrir á &c., *alius item erat Comes — qui praeerat Gaulis* Hol. Guelph.

o) Haffteinn ok Hálmſteinn (Hálmſteinn, Holfſteinn) Herſteine omiſſo. Hol. Gu. || Jör. quoque Haffteinn, ſed in numero cum textu conveniunt. || Þorſteinn J.

*) hauſtbodi. Alii. *convivium autumnale.*

p) dátt vid hana, *in familiaritatem ejus ſe inſinuavit.* Guelph. Hol. || títt um þad. ok, *nihilque de ea re cunctatus.* Jörund.

q) manſaung um hana, *de illa.* Gu. Hol.

r) crendi, *verſus amatorios.* B. F.

s) ad. addunt Jörund.

t) letti (af), *deſiſteret.* Jörund. Guelph. Hol.

u) en þ ir voro ſaunt, *ſed nihilominus.* J.

x) ok vard þeim gott til fiár, *& facili quaeſtu uſi ſunt.* add. Jörund.

3. CAP.

UPPHAF RÍKIS HARALLDZ HÁRFAGRA.

Haralldr ſon Halfdánar ſvarta hafdi tekit arf eptir födur ſinn *y*). hann hafdi
A.C. 866. þeſs heit ſtreingt. at láta eigi ſkera hár ſitt *z*) ne kemba. fyrr enn hann veri einvalldz konúngr yfir Noregi. hann var kalladr Haralldr *) Lúfa. Sídan bardiz hann vit þá konúnga er næſtir voro. ok ſigradi þá. ok eru þar lángar þ) fráſagnir. Sídan eignadiz hann Upplönd. Þadan fór hann nordr í Þrándheim. ok átti þar margar orroſtur ádr hann yrdi einvalldi yfir öllum Þrændalögum. Sídan ætladi hann at fara nordr
í *æ*) Naumudal. á hendur þeim brædrum
A.C. 868. Herlaugi ok Hrollaugi. er þá voro konúngar yfir Naumudal. En er þeir brædr ſpurdu til ferdar hans. þá geck Herlaugr í haug þann

CAP. III.

AUSPICIA DOMINATIONIS HARALLDI PULCRICOMI.

Inter hæc Haralldus Hälfdani nigri *filius ſucceſſerat patri; is* †) *voto ſe obſtrinxerat, intonſum impexumque fore, donec ſolus Norvegiae imperitaret; hinc Lufae ſortitus eſt cognomen. Vicinos primum regulos bello invaſit vicitque; quod fuſius narrant hiſtoriae; ita potitus Uplandis, boream verſus in Thrandheimum movit: hic multa geſſit praelia, donec univerſos Thrandorum fines in ſuam ſolius poteſtatem redegiſſet. Inde in Naumudaliam, boream verſus, iter affectabat; Herlaugum Hrollaugumque fratres qui tum regnabant ibi,* ††) *aggreſſurus. Sed adventu ejus audito, Herlaugus cum viris*

y) í vík auſtr, *in Vicba orientem verſus.* add. Hol. Guelph. Jörund.

z) ok ecki kemba ſer Jör. fyrr in Guelph. Hol. poſt ſitt non ineleganter collocatur.

*) Liúfa L.

þ) frálögur. Iidem & Jör.

æ) Naumudali, *Naumudalos* Jör. Hol. Guelph. & horum alter ante, ætladiz.

†) *Celeberr. Schiönning* (*Norſk.*) *Hiſt. Tom. 2. p. 63.) hoc votum Anno 880 factum aſſerit.*

††) *Haec ad annum ſequentem refert Celeberr. Schiönning* (*Norſk. Hiſt. T. 2. p. 34.*) *ita ut ea quae referentur Cap 4. ad annum 870, & legatio Ölveris ad Kuelldulfum, ut & Thorolfi in ſatellitium Haralldi receptio ad annum 871 pertineant, quod cum noſtri relatione aptius congruit.*

Þann *a*) med xij mann. er ádr *) hofdu Þeir gera látid. *b*) ok voro at Þriá vetr. var sídan haugrinn aptr lokinn. En Hrollaugr konúngr velltiz or konúngdómi. ok tók upp iarls rett. ok fór sídan á valld Haralldz konúngs. ok gaf *c*) upp ríki sitt. Sva eignadiz Haralldur konúngr Naumdæla Fylki. ok Hálugaland. Setti hann Þar menn *d*) yfir ríki sitt. Sídan bióz Haralldr konúngr *e*) or Þrándheimi med skipalidi. ok fór sudr á Mæri. átti Þar *f*) orrostu vit *g*) HúnÞiófr konung. ok hafdi sigr. fell Þar HúnÞiófr. Þá eignadiz Haralldr konúngr Nordmæri ok *h*) Raumsdal. en Sölvi Klofi son HúnÞiófs hafdi undan komiz. ok fór hann á Sunnmæri til *i*) Arnvidar konúngs. ok bad hann ser *k*) fulltíngs. ok sagdi sva. Þótt Þetta *l*) vandrædi hafi nú borit oss at hendi. Þá mun eigi lángt til at *m*) sama vandrædi mun til *n*) ydvar koma. Því at

viris duodecim intravit tumulum, quem fra- A.C. *tres per triennium extrui fecerant; hic ubi* 863. *se vivum sepeliverat, alter frater Hrollaugus, solio devolutus, Comitis titulo susceptо, se & regnum suum in Haralldi potestatem dedit. Ita Naumdalia & Halogia in Haraldi ditionem venere; quibus praefectos imposuit. Secundum haec Thrandheimo copiis navalibus movens, australum versus in Maehriam tendit, ejusque dynasta Hunthiofo victrici acie caeso, Maehriam borealem & Raumdaliam suae ditioni adjecit; elapsus vero fuga Sölvius* varus *filius Hunthiofi, ad Arnvidum Austro-Maehriae regulum, his eum verbis ad opem sibi ferendum sollicitavit. Non erit diu donec eadem tibi calamitas superveniet, quae nuperrime nobis accidit, subjectis nimirum, & ad animi sui lubidinem in*

a) vid (hinn). Guelph. Jör. Hol.
*) hafdi han, *ipse extr. fecerat.* J.
b) ok voro at. male omitt. Kalf. Jör. || Þrir vetr voro sídan at haugrinn var aptr látinn, *jam tres erant hyemes ex quo clausus erat tumulus.* male K. L. M. || vj vetr. J.
c) honum. add. Guelph. Hol.
d) fyri riki Þat. Jör.
e) yfir Þrándheim. male Guelph. Hol.
f) orostor, *victribus praeliis.* K. J. L. M.
g) HundÞióf. Guelph. Hol.
h) Raumsdali. Guelph. || Naums- Naumudali. Hol. male.
i) Arnfidar. Guelph. Hol.
k) fulltúngis. Jör.
l) vandqvædi. Jör.
m) hinn sami hlutur. Iidem.
n) idar. Jör. || at ydr. Guelph. Hol.

A.C. 868. at *o*) Haralldr ætla ek at ſkiótt man her koma. Þá er hann hefir *p*) alla menn þrælkat ok áþiád ſem hann vill á Nordmæri. ok í Raumsdal. Munu þer hinn ſama koſt fyrir höndum eiga. ſem vær áttum. at veria fe ydvart ok frelſi. ok koſta þar til allra þeirra manna er ydr *q*) er lids at van. ok vil ek biódaz til med mínu lidi. *r*) móti þeſsum offa ok *) ú-jafnadi. En at ödrum koſti. munu þer *s*) vilia taka upp þat rád ſem *t*) Naumdælar gerdu. at gánga med *u*) ſiálfvilia í ánaud. ok geraz þrælar Haralldz. Þat þótti födur mínum *x*) ſigr. at deyia í konúngdómi med ſæmd. helldr en geraz *y*) undirmadr annars konúngs á gamals alldri. hygg ek at þer muni ok ſva þikia. ok ödrum þeim er nockurir *z*) ero bordi. ok

in ſervitutem redactis, cunctis Maehriae ſeptentrionalis Raumsdaliaeque incolis, huc mature venturum puto Haralldum; tunc eadem vobis conditio, ac nobis amplectenda erit, ut fortunas libertatemque veſtram defendatis; omnibus in id hominibus, unde vobis aliqua ſpes eſt auxilii, adhibitis: & ego quidem cum meorum reliquis, exhibeo me ad occurrendum ferociae huic & tyrannidi. Niſi alteram mavelis conditionem; ad exemplum ſcilicet Naumdalenſium ultro jugum ſervitii ſubire. In victoriae loco poſuit pater meus, inter regnandum glorioſe mori, potius qvam in ſenectute alterius regis ſubditum fieri: ſic te quoque exiſtimaturum credo, ut & alios qui aliquid valent, & generoſae pertinaciae ſtudent (& conſiantiae ſtudio ducuntur).

---

o) ek get Haralld ſkićtt munu &c. Guelph.

p) ádr undir ſik brotid ok þrælkat Guelph. Hol. || þrekad ok áþiad, *vexatis* &c. Jörund.

q) vilia lid veita, *qui vobis opitulari velint.* Guelph. Hol.

s) at mæta med ydr, *tecum* L. veita ydr uppreiſt G. Guelph. uppreiſtu N. *ad fulciendum te meo ſubſidio* (*adjutorem tibi*) *contra hanc* &c. quod vero neſcio num recte dicatur. || veita uppreiſt, *ad inſurgendum contra* &c. vel *bellum molendum.* M. b. conſentit Jör. hefia uppreiſt. || veita ydr. H. *ad opem tibi ferendum, contra* &c.

*) ofmetnadi, *inſolentiam.* Guelph. Hol.

s) vilia. male omitt. Iidem.

t) Naumdalir. Iidem. L. M.

u) ſiálfrædi Iidem. ſiálfviliandi Jör.

x) ſæmd Gu. Hol. vegr Jör. *honoris.* || priores, med ſæmd, recte excludunt.

y) undirkóngi, *regulum tributarium.* Jör.

z) (menn) ero í ſkapi, *aliquid* (*virilis*) *animi habent* Jör. Guelph. Hol. primi vero quod ſequitur omittunt.

ok kappsmenn vilia vera. Af ſlíkum fortölum var konúngrinn faſtrádinn til þeſs. at ſamna lidi ok veria land ſitt. bundu þeir Sölvi þá þ) ſamlag ſitt. ok ſendu æ) ord Audbirni konúngi er red fyri Firdafylki. at hann ſkylldi a) koma til lids b) vid þá. En er ſendimenn komo til Audbiarnar konúngs. ok báru hönum þeſſa ordſendíng. þá rez hann um vid vini ſína. ok redu honum þat allir at ſamna lidi. ok fara til mótz vid Mæri ſem honum voro ord ſend til. Audbiörn konúngr let ſkera upp herör. ok c) fara herbod um allt ſitt ríki. hann ſendi d) menn til ríkismanna at boda *) þeim til ſín. En er ſendimenn konúngs komu til Kvelldúlfs. ok ſögdu honum e) ſín erendi. ok þat

tur). *His adhortationibes excitatus rex,* A.C. 868. *coactâ manu terram ſuam propugnare, firmiter decrevit: foedereque, cum Sölvio, contracto, legatos ad Audbiornum Fiördorum regulum amandavit, qui flagitarent ut auxilio iis veniret. Venientes ad Audbiornum exponunt mandata ſua. Audbiornus cum amicis conſultat quid factu opus ſit: uno ſvadent ore, copias, ad poſtulatum legatorum conſcribat, & Maehrenſibus ſe conjungat. Nec mora,* †) Sagittam militarem incidi *curat regulus, imperatumque arma capiendi totam ſuam ditionem pervolare; mittit (ſigillatim) qui proceres univerſos ſibi arceſſant. Hi ad Kvelldulfum vecti, negotia ſua, mandatumque reguli,* - *ex-*

þ) ſaman lag. Guelph. Hol.

æ) menn ok ord. Iidem.

a) ſafna lidi. ok fara (í) til mótz vid Mæra konúng. ſem honum væri ord ſend, *ut contraheret copias, & pro legationis poſtulatis, regi Mærenſi jungeretur.* Hol.

b) med þeim. Jör.

c) ſendi um ſitt ríki, *eam per regnum ſuum circumiſit.* Guelph. Hol.

d) ok ord ríkismönnum. ok bad þá koma á ſinn fund, *mandata dedit ad proceres, & eos ad ſe arceſſivit.* Iidem.

*) þá. L. M.

e) konúngs vilia. at han kæmi med alla ſína menn vopnfæra á konúngs fund, *voluntatem regis, uti Kvelldulfus cum omnibus ſuis qui armis eſſent idonei* &c. Guelph. Hol.

†) *Ita ad verbum has voces reddidi, quod credo, tale* ſignum evocationis in militiam, *in modum ſagittae fuiſſe formatum; uti monerentur incolae celeriter ad arma eſſe coeundum. Non tamen me fugit quod verbum* AT SKERA UPP, edere, promulgare *ſignificet, unde* UPPSKÁTT, apertum, publicatum; *poſſis itaque per me vertere:* edictum evocationis in militiam promulgavit.

A.C. 868. Þat at konúngr vill at Kvelldúlfr komi til hans med alla húskarla ſína. *f*) Kvelldúlfr ſvarar ſva. Þat mun konúngi ſkyllt þíkia *g*) at ek fara med honum. ef hann ſkal veria land ſitt. ok ſe heriat *h*) í Firdafylki. en hitt ætla ek mer *i*) allóſkyllt at fara nordr á Mæri. ok beriaz þar. ok veria land þeirra. er ydr þat *k*) ſkiótaz at ſegia. þá er þer hittid konúng ydvarn. at Kvelldúlfr mun heima ſitia um *l*) þetta herhlaup. ok *m*) hann mun eigi herlidi ſamna. ok eigi gera ſína þá heimanferd. at beriaz móti Haralldi Lúfu. því at ek hygg. at hann hafi *o*) þar byrdi *p*) gnóga hamingiu. er konúngr varr hafi eigi *q*) krepping fullan. Fóro ſendimenn heim til konúngs. ok ſögdu honum erendis lok ſín.

expediebant, uti cum univerſa domeſticorum caterva ad eum ſe ſiſteret Kvelldulfus; is hunc in modum reſpondit: jure exiſtimaverit rex, mei id eſſe muneris, ut ſi armis petatur tractus Fiordenſis, ſuam regionem defenſurum ſequar; hoc vero ab officio meo prorſus alienum judico, ut in Maeriam borealem abiens, ibi pugnem, & alienam regionem tuear; reduces igitur, hoc regi veſtro, maximo cum compendio, renunciaveritis: Kvelldulfum, inter hos bellicos impetus, domi manſurum, nec militem contracturum, nec iſtius expeditionis ſocium fore, quae adverſus Haralldum Lufam *dirigatur; ut quem ſolidam fortunae ſarcinam habere intelligam, ubi noſter regulus ne plenum quidem pugillum (hapſum, manipulum) habeat. Legati reduces, exitum negotii, regi expo-*

ſue-

f) Þá ſvarar han. Iidem & Jör.

g) at. usque ad ef. omitt. Guelph. Hol.

h) fylki hans, *ejus ditio.* Iidem.

i) med öllu óſkillt. Jör.

k) at ſegia ſkiótt ok ſkörulega at &c. *hoc vobis dicendum eſt, breviter & ſerio (libere, praeciſe) me* &c. Hol.

l) þeſſa herför, *hanc expeditionem.* Gu. Hol.

m) fara hvergi. edr lidi ſafna. ad beriazt vid Har. k. *nec usquam iturum, nec milites contracturum, ad pugnandum cum R. Har.* Iidem.

o) birgdir (byrdir) gnógar ok hamíngiu. er kóngr er. enn kóngr vor &c. *opes ſufficientes & fortunam, qui rex eſt, ſed noſter rex.* K. L. M. inepte; byrgdir autem penus, copiam, ſignificat, & ſatis eleganter ſtat, ſi voc. ok, &, er kóngr er, expunxeris.

p) göfugrar, *illuſtris, auguſtae.* Jör. || nóga byrdi figurs. ok &c. *ſufficientem victoriae.* Guelph. Hol.

q) kneppíng. Jörund. forſan melius, â voce KNEFI ita dicatur, quod pugno compreſſo includitur.

sín. *r*) en Kvelldúlfr sat heima *s*) at búum sínum.

4. CAP.

BARDAGI HARALLDZ KONÚNGS OK AUDBIARNAR.

Audbiörn konúngr fór med lid sitt. Þat er honum fylgdi. nordr á Mæri. ok hitti þar Arnvid konúng. ok Sölva Klofa. ok höfdu þeir allir saman her mikinn. Haralldr konúngr var þá ok *t*) nordan kominn med sínu lidi. ok vard fundr þeirra fyrir *u*) innan Sólskel. var þar orrusta mikill. ok mannfall mikit *x*) í hvarratveggiu lidi. Þeir fellu úr Haralldz lidi. jarlar ij Asgautr ok Asbiörn. ok ij synir Hákonar Hladajarls. Griótgardr ok Herlaugur. ok mart annat stórmenni. En af lidi Mæra *y*). Arnvidr konúngr. ok Audbiörn konúngr. en Sölvi *z*) Klofi komst undan á flótta. ok var sídan víkingr mikill.

r) at Kvelldúlfr sat heima. ok allt lid hans, *Kvelldulfum cum universa manu sua domi permanere.* Guelph. Hol.

s) í þat sinn, *ea vice.* Jörund.

t) nordr þar. Guelph. Hol. inepte.

u) nordan Salltserk, *a septentrione Salltserko.* Jörund. || sunnan Sólkel, *a meridie Solkel.* Gu. Hol. Sólskel haud dubio rectum, quam inter insulas Edda recenset.

x) af hvarumtveggium. hvorutveggium. Hol. Guelph.

y) konúngs. fell han sialfr. ok Audbiörn &c. *rex Maerensis ipse cecidit, & Audbiornus.* Guelph. Hol.

z) kóngson, *regius adolescens.* Alii.

fuerunt; Kvelldulfus apud penates suos permansit.

CAP. IV.

PUGNA REGIS HARALLDI CUM AUDBIORNO.

Rex Audbiornus, manum, quae signa ejus sequebatur, in Maehriam borealem duxit, ubi Arnvidum regulum & Sölvium varum *obvios habuit. Eorum tres cohortes junctae, magnum exercitum effecerunt; sed & rex Haralldus a septentrione venerat. Intra Solskelam inita est pugna, ingens sane, & cum ingenti utrinque strage: ceciderunt ex Haralldianis, Asgothus & Asbiornus Comites, nec non Griotgardus & Herlaugus filii Haconis Hlada-comitis, praeter multos alios illustres viros; E Maehrensibus ceciderunt reges Audbiornus & Arnvidus, Sölvius autem* varus *fuga evasit, & totus ad* A.C. 869.

A.C. 369. ill. ok giördi opt þ) ſkada mikinn á ríki Haralldz konúngs. ok var kalladr Sölvi Klofi. Eptir þat lagdi Haralldr konúngr undir ſik Sunnmæri. æ) Vemundr bródir Audbiarnar konúngs hellt Firdafylki. ok giördiz þar konúngr yfir. Þetta var um hauſtid. ok giördu menn þat rád med Haralldi konúngi. at hann ſkylldi eigi fara ſudr um a) Stad á hauſtdegi. Þá ſetti Haralldr konúngr Rögnvalld jarl yfir Mæri hvaratveggiu. ok Raumsdal. ok hafdi b) um ſik mikit fiölmenni. Þat ſama hauſt c) veittu ſynir Atla d) heimför at Aulvi Hnúfu. ok villdu drepa hann. Þeir höfdu lid ſva mikit. at Aulver hafdi enga vidſtödu, ok komſt med hlaupi undan. Fór hann þá nordr á Mæri. ok hitti þar Haralld konúng. ok e) gekk Aulver f) til handa honum. ok fór nordr til Þrándheims med konúngi um hauſtid. ok komz hann í hina meſtu kærleika vid konúng. ok var med honum lengi ſídan. ok giördiz

piraticam converſus, magnum ſaepe damnum intulit regno Haralldi: Vari (*v. Furcae*) *cognomine notus. Poſtea Maehriam auſtralem Haralldus ſibi ſubegit. Interea Vemundus Audbiorni reguli frater tractum Fiordenſem retinuit, & ibi regiam poteſtatem aſſumſit. Et jam autumnus erat: Tum caverunt Haralldo amici, ne brumali tempore, in partes meridionales ultra Stadum proficiſceretur; ideo Maehriae utrique ac Raumsdaliae praepoſuit Rognvalldum comitem, valido cinctum praeſidio. Hoc ipſo autumno filii comitis Atlii Aulverem Hnufam domi ſuae aggreſſi ſunt, occidendi animo, cum manu adeo numeroſa, ut Aulver vi ſuſtinendae prorſus impar, fuga maturata vix evaderet; is boream verſus in Maehriam contendit, ubi obvium nactus Haralldum regem: ejus ſatellitio ſe addixit, & eadem bruma Thrandheimum cum eo petiit: poſt in ſummam apud regem gratiam devenit, & poëtae munere fungens, diu cum eo vixit.*

Hac

þ) herhlaup, *incurſiones.* Jörund.

æ) Vermundr. Guelph. Hol.

a) Stadi. Jörund.

b) han fiölment um ſik Guelf. cujus loco Jör. ok ſneri nordr aptr til Þrándheims, *& ipſe*, Haralldus ſc., *ſeptentrionem verſus Thrandheimum repetiit.*

c) giördu. Idem.

d) heimſóku á &c. Guelph. Hol.

e) giördiz hans madr. Jörund.

f) á hönd. Guelph. Hol.

diz ſkáld hans. Þann vetr fór *g*) Rögnvalldr jarl it idra um Eidſió ſudr í Fiördu. ok hafdi nióſn af *h*) ferdum Vemundar konúngs. ok kom um nótt. Þar ſem heitir Nauſtdalr. ok var Vemundr Þar á veizlu. tók Þar Rögnvalldr jarl hús á Þeim. ok brendi konúnginn inni med ix tigum manna. Eptir Þat kom Berdlukári til Rögnvalldz jarls med lángſkip alſkipat. ok fóro Þeir bádir nordr á Mæri. tók Rögnvalldr ſkip Þau er átt hafdi Vemundr konúngr. ok allt *i*) Þat lauſafe er hann feck. Berdlukári fór Þá nordr til Þrándheims á fund Haralldz konúngs. ok giördiz hans madr. Um varit eptir fór Haralldr konúngr ſudr med landi *k*) med ſkipaher. ok lagdi undir ſik Fiördu. ok Fialir. ok ſkipadi Þar *l*) til ríkiſs *m*) mönnum ſínum. hann ſetti Hróalld jarl yfir Firdafylki. Haralldr konúngr var miok giör-

Hac hyeme Rognvalldus per interiora maris Eidici, auſtrum verſus in Fiordos profectus, itineribus Vemundi reguli exploratis, noctu Nauſtdaliam pervenit, ubi convivabatur regulus: hic domum occupatam cum regulo & hominibus XC concremavit: poſt id Berdlukaurius cum triremi juſte inſtructa ad Rognvalldum venit: ierunt ambo in Maehriam borealem; naves Vemundi, & quicquid deprehendit rerum mobilium, Rognvalldus cepit. Berdlukaurius deinde in Thrandheimum iter fecit ad Haralldum regem, & inter miniſtros ejus aſſumtus eſt. Vere ſequenti Haralldus claſſe in partes auſtrales movit: Fiördos & Fialas in ditionem accepit, iſtis provinciis clientes ſuos praefecit, & Hroalldum quidem Comitem provinciae Fiordenſi. Erat vero Haralldus, A.C. 869. A.C. 870.

g) Róalldr jarl it efra um Eidaſkóg (Eydiſkóg). ok ſua ſudr it efra — *iter fecit ſuperius per Eidaſkog (Eydiſkog), & eodem tenore, meridiem verſus.* Guelph. Hol. perperam ſine dubio. || hid ſidra um Eidaſkóg Jörund. nihilo melius. || hid eyſtra um Eidaſkóg, *per orientales partes & Eidaſkog.* L M. || eyſtra um Eidaſió. K.

h) Wermundi konúngi. Guelph. Hol. *cum de Vermundo rege exploraſſet.*

i) lauſafe, *bona ipſius mobilia* ceteris omiſſis. Guelph. Hol. || er han fór med, *quae ſecum habuerat* (Vermundus). Jör.

k) vid mikinn, *magna.* Jörund. || med ſkipa lid. Guelph. Hol.

l) yfir ſínum mönnum. Guelph.

m) menn ſína. Jörund.

A.C. 870. *n*) giörhugall. Þá er hann hafdi eignaſt Þau fylki er nykomin voro í *o*) valld hans. um lenda menn ok ríkabúendr. ok alla Þá er honum var grunr á. at nockurrar *p*) uppreiſtar var af ván. Þá let hann *q*) hvern giöra annathvart at *r*) geraz hans Þiónoſtumenn. eda fara af landi í brott. en at Þridia koſti ſæta afarkoſtum. *s*) eda láta lífit. en ſumir voro hamladir at höndum eda fótum. Haralldr konúngr eignadiz í hveriu fylki ódul öll. ok *t*) allt land. *u*) bygt ok úbygt. ok *x*) iamvel fióinn ok vötnin. ſkylldu allir *y*) búendr vera hans *) leiglendíngar. ſva Þeir er *z*) á mörkina ortu. ok ſalltkarlarnir. ok allir veidimenn. bædi á fió ok landi. Þ) Þá voro allir Þeir honum lýdſkylldir. En af *æ*) Þeſſi áÞián *a*) flýdu margir menn af landi á brott. ok

dus, ſicubi recens ſubactas provincias in poteſtatem acceperat, ſollicitus admodum, in explorandis animis ſatraparum, ac potentium colonorum, denique omnium, unde aliqua rerum novarum ſuſpicio ei erat; horum ſingulos aut in miniſterium ſuum compulit, aut regno expulit, denique gravibus animadverſionibus afflixit; partim ſuppliciis affecit, partim manibus pedibusve multavit. Ita per ſingulas provincias omnibus praediis gentilitiis, ſolo omni, tam culto quam inculto, imo vero etiam ſalo & aquis potitus eſt; uti omnes coloni, ejus mercenarii eſſe cogerentur: ſimiliter qui ſylvis exciſis colonias conſtituebant, ſalinatores, venatores & piſcatores, omnes ei tributarii erant, (in obſequium ei tenebantur). Hanc ob tyrannidem multi de patria fugiebant; quo factum,

n) giörhugull. L. M. K. hoc vero eſt recentius. || athugall, *attentus*. Guelph. Hol.

o) vernd, *fidem*. L. M. J.

p) uppreiſtnar. corrupte M.

q) hvern. omitt. Guelph. Hol. Jörund. vero addunt Þeirra.

r) han gerdi Þá lína &c. *fecit ſibi miniſtros*. Jör.

s) láta líf. edr limi hendr edr fætr, *vita, membris, manibus* &c. Jörund.

t) landnám. Guelph. Hol. || bædi bygdir ok óbygdir. Jörund.

x) jafnvel. Omnes ceteri. mox fæinn Guelph. & S qvidem per unam *n*, vitioſa ſcriptura, etſi talis ſoepius occurrat in Chriſtniſaga.

y) bændr. Omnes ceteri.

*) leigulidar. B. F.

z) mörkina. Jörund. || á mörkinni. J. *qui ſolum incultum exercere inchoabant.* (poſſint & intelligi, *qui lignis caedundis vitam tolerabant.*) mox yrktu. B. F.

Þ) Þá. omitt. Jörund. mox Þeir omitt. Iidem cum Guelph. Hol.

æ) Þeſſari. Ceteri praeter Guelph.

a) ok Þrældómi, *& ſervitutem.* add. J.

ok bygduz þá margar audnir vída. bædi *b*) auſtr í Jamtaland ok Helſíngialand. ok *c*) Veſtrlönd. Sudreyiar. *d*) Dýflinnar-Skídi *e*) í Irlandi. Katanes á Skotlandi. ok *f*) Hialltland. Normandí á Vallandi. Færeyiar. ok í þann tíma fanz Island.

factum, ut multae paſſim ſolitudines incolis frequentarentur; uti ab oriente (in) Jemtia & Helſingia: ab occidente Hebudae, Skidium Dublinenſe Hyberniae, Katanefia Scotiae, & Hialtlandia; Normandia Galliae; Faereyiae; Ea quoque tempeſtate, Islandia inventa eſt. A.C. 870.

5. CAP.

KONÚNGR GIÖRDI ORD KVELLDÚLFI.

Haralldr konúngr lá med her ſinn í Fiördum. hann ſendi menn þar *g*) um land. á fund þeirra *h*) manna er eigi höfdu komit til hans. *i*) er hann þóttiz erendi vid eiga. Konúngs ſendimenn komu til Kvelldúlfs. ok fengu þar gòdar vidtökur. þeir báru upp erendi ſín. ſögdu at *k*) konúngur villdi at Kvelldúlfr kæmi á hans fund. hann hefir *l*). ſögdu þeir. ſpurn af

CAP. V.

REX NUNTIUM MITTIT AD KVELLDULFUM.

Rex Haralldus in Fiördis caſtra nautica tenens, per viciniam circummiſit ad accerſendos qui nondum ſe acceſſiſſent, ſed cum quibus eſſe ſibi negotium exiſtimabat. Accerſitores ad Kvelldulfum venientes & liberaliter excepti, negotium ſuum protulerunt; cupere regem, ut adiret ſe Kvelldulfus, fama ſcilicet edoctum, quod eſſet vir celebris &

b) auſtr í. omitt. Guelph. Hol. || á Jamtalandi. ok Helſ. landi. L. J. M. K. ſed haec Enallage Caſuum Veteribus frequens.

c) Kálf. L. M. C. E. Veſtrland || Guelph. Hol. Veſtrfolld.

d) Dyflin. ok á Skídi. Idem.

e) Irland, *Hybernia*. Kálf. C. E. L.

f) Hialltlandi, *Hialltlaadiae*. Kálfalæk. E. C. || Guelph. Hol. addunt Orkneyiar, ſed antea omittunt Sudreyiar.

g) á land. *in rus* (continentem) *homines amandavit*. Guelph. Hol.

h) markzmanna, forte *ad incolas montanos* ɔ: markamanna, qui vero fere latrones ſignificant. Hol.

i) ok. Hol.

k) han villdi finna Kvelldúlf, *regem convenire velle Kvelldulfum*. Guelph. Hol.

l) þær ſpurner. Jörund.

A.C. 870. af at þú ert göfugr madr. ok *m*) ſtórætt-adr. muntu eiga koſt af honum virdíngar mikillar. er konúngi mikit kapp á því. at hafa med ſer þá menn. at hann ſpyrr at afreksmenn ero at afli ok hreyſti. Kvelldúlfr ſvarar. ſagdi at hann var þá madr gamall. ſva at hann var þá ecki *n*) herfærr. at vera úti á herſkipum. mun ek nú heima ſitia. ok láta af *o*) at þióna konúngum. *p*) þá mællti ſendimadr. láttu þá fara ſon þinn til konúngs. hann er madr *q*) mikill. ok garpligr. mun konúngr giöra *r*) þik lendan mann. ef þú vill þióna honum. Ecki vil ek ſagdi Grímr giöraz lendr madr medan fadir minn lifir. því at hann ſkal vera yfirmadr minn medan hann lifir. Sendimenn fóru í brott. en er þeir komu til konúngs. ſögdu þeir honum *s*) allt þat er Kvelldúlfr hafdi rædt fyrir þeim. Konúngr vard vid *t*) ſtyggr. ok *u*) mællti um nockurum ordum. *x*) ſagdi at

& genere nobilis; magnos illi honores in promtu fore apud principem, qui multum ſtuderet, viros, corporis animique virtute praeclaros, ſecum habere. Kvelldulfus excepit: ſenectutem ſuam oſtendens, per quam amplius aptus non eſſet militiae adeundae, minime claſſicae; quod reſtet aetatis domi acturum, & á regum miniſteriis deſtiturum. Tum legatus: ideo mitte regi filium, magnum ſtatura adoleſcentem, & qui fortem virum promittit; (& ad Grimum verſus:) quodſi regis ſatellitium ingredi vis, ad ſatrapae faſtigium rex te evehet. Grimus excepit: ſatrapae faſtigium mihi ſordet vivo patre; quem mihi imperare oportet quoad ſuperat (in vivis eſt). Legati ita diſceſſerunt, & ad regem redeuntes, quicquid cum iis diſſeruerat Kvelldulfus expoſuerunt; Rex indignatione tactus, nonnulla in eam rem verba elocutus

m) ſtórrar ættar. Guelph. Hol.

n) tilfærr, *idoneus*. Guelph. Hol.

o) herförum, *expeditionibus*. Jörund.

p) þeir ſvörudu, *reſpondebant legati*. Gu. Hol.

q) giörfiligr, *praeſtantis viri ſpeciem praebet*. Iid.

r) hann, *illum*. Iidem. Jör. & mox ef hann, *ſi ille velit*.

s) hvörſu farid hafdi med þeim Kvelldúlfi. ok hvat þeir höfdu fyrir honum rædt, *eventum negotii ſui cum Kvelldulfo, & quae apud eum diſſeruerant*. Guelph. Hol.

t) reidr, *iratus*. Iidem.

u) ræddi þó fátt um, *tamen pauca de ea re loquebatur*. Iidem.

x) kuad þá mundu vera ſtóra menn. eda hvat munu þeir ætla fyrir at berazt, *animo eſſe elato; nam quo praeſidio ſunt uſuri?* v. ſimplicius, *quid incoeptabunt?* Iidem.

at þeir mundu vera menn ſtórlátir. eda hvat þeir mundu fyrirætlaz. Aulver hnúfa var þá nærr ſtaddr. ok bad konúng *y*) vera eigi reidan. ek mun fara á fund Kvelldúlfs. ok mun hann *z*) vilia fara á fund ydvarn. þegar er hann veit at ydr þikir þ) máli ſkipta. Sídan fór Aulver á fund Kvelldúlfs. ok ſagdi honum at konúngr var reidr. ok eigi mundi *æ*) duga. nema annarrhvarr þeirra fedga færi til konúngs. ok ſagdi *a*) at hann myndi fá virdíng mikla af konúngi. ef þeir villdi hann þýdaz. Sagdi frá mikit. ſem ſatt var. at konúngr var gódr *b*) mönnum ſínum. bædi til fiár. ok metnadar. Kvelldúlfr ſagdi. at þat var hans hugbod. at ver fedgar munum ecki *c*) bera gæfu til þeſsa konúngs. ok mun ek ecki fara á fund hans. En ef Þórúlfr kemr heim í ſumar. þá mun hann *d*) audbedinn þeſsar farar. ok ſva at giöraz konúngs madr. Segdu ſva konúngi. at ek mun vera vinr hans. ok alla

elocutus eſt; oſtendens procul dubio alte eos A.C. 870.
ſpirare, at quid ſibi (cum iſtis ſpiritibus) vellent? Aulver Hnufa forte praeſens, oravit regem ut iram deponeret: &, adibo, ait, Kvelldulfum, qui lubenter ad te veniet, cum id a te in aliquo discrimine poni (id tua intereſſe) cognoverit. Mox ad Kvelldulfum profectus, ſtomachum regis monſtrat, impendensque periculum, niſi aut pater aut filius ei (regi) ſe ſiſteret: magnam illi apud regem dignitatem pollicetur, ſi illius animum ſibi conciliare ſtuderent; Tum, quod res erat, multis verbis praedicat bonitatem regis erga ſuos, cum in muneribus, tum in honoribus (in eos conferendis). Kvelldulfus ſignificabat: ita ſibi animum praeſagire, ut exigua ſibi & filiis fortuna apud hunc regem deſtinata ſit; ideo ſe ad eum non iturum. Thorolfum vero, ſi illa aeſtate redeat, facile exoratum iri, uti hoc iter ingrediatur, & regis ſatellitio inſcribatur; nunciaret haec regi Aulver; Kvelldulfum ejus amicum fore, omnes-

y) eigi vera Omn. ceteri.
z) vilia. omitt. Hol. Gu. & hi mox habent, ydarn.
þ) varda. Iidem.
æ) ſua búit hlyda, *neque hoc ipſis expedire.* Iid.
a) þar virdíng vid liggia at víkiaz undir hans vilia, *hoc eſſe momentum honoris* (eorum), *ejus voluntati obſequi.* Iidem.
b) hærjarmönnum, *ſuos domeſticos, ſatellites.* Jör. || vinum ſínum, *amicos.* Guelph. Hol.
c) til bera gæfu. Iidem. mox Jörund. konúngs þeſſa.
d) fúſs, *volentem* (promtum) *hoc iter ſuſceſturum.* Guelph. Hol.

A.C. 870. *e*) alla þá er at mínum ordum láta. hallda til vináttu vid hann. ek mun ok hallda *f*) hinu ſama um ſtiórn ok umbód af hans hendi. ſem ádr hafda ek af fyrra konúngi. ef konúngr vill at ſva ſe *g*) ok enn ſídarr. ok ſiá hverſu ſemz med oſs konúngi. Sídan fór Aulver aptr til konúngs. ok ſagdi honum at Kvelldúlfr mundi ſenda honum ſon ſinn. ok ſagdi at ſá var betr tilfallinn. er þá var eigi heima. Let konúngr þá vera kyrt. fór hann þá um ſumarit inn í Sogn. en *h*) er hauſtadi bióz hann at fara nordr til Þrándheims.

omnesque, apud quos dicta ſua aliquem locum habeant, ad ejus amicitiam ſequendam (amicitiae ſtudium) impulſurum; praetera, ſi ita regi in poſterum videatur, imperium & praefecturam provinciae, ab anteceſſore ejus in ſe collatam, illius nomine adminiſtraturum: ita, quo modo regi ſecum conveniat, viſurum. Aulver recedens ad regem, Kvelldulfum miſſurum eſſe filium, refert; abfuiſſe vero domô, qui melius conveniret ſatellitio. Rex hactenus placatus, hac aeſtate Sognum ingreſſus eſt. Autumno vero inſtante reditum in Thrandheimum inſtituit.

6. CAP.

VIDRTAL KVELLDÚLFS OK ÞÓRÓLFS.

Þórólfr Kvelldúlfsſon ok Eyvindr Lambi komu um hauſtit heim úr *i*) víking. fór Þórólfr til födr ſíns. taka þeir fedgar *l*) þá tal ſín í milli. ſpyrr Þórólfr eptir hvat

CAP. VI.

COLLOQUIUM KVELLDULFI ET THOROLFI.

Eodem autumno á piratica reverſi ſunt Thorolfus Kvelldulfi & Eyvindus Lambius. Thorolfus ad patrem conceſſit; ineunt ſtatim inter ſe colloquium. Thorolfus percontatur, quid

e) allir þeir er &c. ſed hallda til — omittunt. *atque omnes — fore regis amicos.* Ceteri omnes.

f) hætti hinum ſama um ſtiórn af minni hendi, *quantum ad ſe attineat eodem ſe modo imperium geſturum* atque in ſe collatum fuerit Guelph. Hol.

g) ok enn ſidar mun ſiáz hvörſu ſemzt med ockr konúngi, *at deinceps viſum iri, quomodo inter ſe & regem convenerit.* E. K. J. L. M.

h) þá heim nordr er hauſtadi — *in ſeptentrionem domum reverſus eſt.* Guelph. Hol.

i) víkingo. Jörund.

l) brátt. Hol. Guelph.

hvat *m*) verit hefer í erendum þeirra manna. er Haralldr ſendi *) þagat. Kvelldúlfr ſagdi. at konúngr hafdi til þeſs ord ſent. at *n*) Kvelldúlfr ſkylldi giöraz madr hans. edr ſonr hans annarrhvarr. Hverneg ſvaradir þú kvad Þórólfur. Ek ſagdi ſva ſem mer var í hug. at ek munda alldri gánga á hönd Haralldi konúngi. ok ſva mundu þid giöra bádir. ef ek *o*) ſkyllda ráda. ætla ek at þær *p*) lyktir muni á verda. at ver munim alldrtila *q*) hlióta af þeim konúngi. *r*) Þat verdr allmiög á annan veg ſagdi Þórólfr. en *s*) mer ſegir hugr um. þviat ek ætla mik ſkulu af honum hlióta hinn meſta frama. ok til þeſs em ek faſtrádinn. at fara á fund konúngs. ok giöraz hans madr. ok þat hefi ek ſannſpurt. at hird hans er ſkiput afreksmönnum einum. þiki mer þat allfýſiligt. at *t*) koma í þeirra *u*) ſvít. ef þeir vilia vid mer taka.

quid in mandatis habuiſſent regii legati ad parentem? Kvelldulfus reſpondebat: detuliſſe eos poſtulatum regis, ut aut ipſe aut unus ex filiis in ejus ſatellitium ſe daret. Quid tu ad hoc (reſpondiſti)? pergit Thorolfus. Cui pater; quod animus mihi dictabat, me nunquam ad ſatellitium ejus acceſſurum, imo nec vos, ſi meo ex arbitrio ageretis: vereor enim ne eo exeat res, uti á rege illo exitium nobis veniat. Thorolfus excipit; adeo longe aliter cedet res, quam ego praeſagio; ſummum enim honorem ab eo mihi polliceor: proinde cum animo meo fixum habeo, adire regem, & meum obſequium ei addicere; hoc enim pro vero comperi, ſatellitium illius ſolis conſtare viris, virtutis laude inſignibus, in horum admitti conſortium, ſi quidem admiſſione me dignum exiſtiment, res mihi videtur ſane quam optanda. A.C. 870.

 Porro

ero

m) undir eyrendum var konúngs ſendimanna. eleganter Jörund. || verit hefdi í tídendum, *quod nuntii tuliſſent.* ex Hol. M. b. N.

*) Omn. cet. þángat.

n) ek ſkyllda (ſkylldi) &c. Guelph. Hol.

o) reda (redi). Guelph. Hol. || ſua munu þid giöra. ef ek ræd, *& ita vos ageris, ſi mea valet auctoritas.* Jörund.

p) muni lyktir á falla. Guelph. Hol.

q) af fá konungi þeſsum. Iidem.

r) Þórolfr ſvarar. þá verdr allt annan vegh. Gu.

s) þer bídr hugr um, *tu praeſagis.* Jör.

t) vera í þeirra ſueit ok ſamlagi, *eorum intereſſe cohorti, & conſortio* v. *ſodalitio.* Hol. Guelph.

u) ſueit Omn. Cod. praeter Membr. Kalf. & hic reéte, ac pro more antiquorum, qui ſaepe ſubſtituunt unam *I* duram, pro *ei.* vides vocabulum á Gallorum *ſuite* quantulum differat.

A.C. 870. eru þeir menn haldnir miklu betr. enn allir adrir í þesſu landi. er mer ſva frá-ſagt konúngi. at hann ſe hinn milldazti af *x*) fegiöfum vit menn ſína. ok eigi ſidr þeſs aurr at gefa þeim framgáng. ok veita ríki þeim. er *y*) honum þikia til þeſs fallner. En mer ſpyrzt á þann veg til um alla þá er *z*) bakverpaz vilia vid honum. ok þýdaz eigi hann med vináttu. ſem allir verdi ecki þ) at manna. ſtauckva ſumir af landi á brott. en ſumir giöraz leigumenn. þiki mer þat undarligt fadir. um ſva vitran mann ſem þú ert. ok metnadargiarnan. er þú *æ*) villdir eigi med þöckum taka vegſemd þá er konúngr baud þer. *a*) En ef þú þikiz vera forſpárr *b*) um þat. at ver munim hlióta af konúngi þeſsum *c*) ófarnat. ok muni vilia vera várr úvinr. *d*) hví fórtu eigi þá til orruſtu móti honum

Porro iſti viri, quam egregie habentur! quantum ſuper omnes ceteros populares noſtros! ita enim de rege mihi narratur; eſſe eum in ſuos pecuniae munificentiſſimum, nec minus liberalem in iis ad honores provehendis, praefecturaque ornandis, quorum id ferre merita cenſet. Sed eam fere auditionem habeo, de his qui eum averſantur, nec per amica obſequia ei ſe inſinuare ſtudent, quod horum nemo profectus viro dignos faciat: pars terrâ fugiunt: pars †) mercenarii fiunt; nec ſat mirari poſſum te, pater, tam prudentem, tam ſtudioſum honoris, delatam á rege dignitatem, cum grati animi ſignificatione, acceptare noluiſſe. At providere tibi videris, perniciem nobis ab hoc regi impendere, ut qui infeſtus nobis eſſe decreverit: quin igitur, quaeſo, contra eum

x) fe. Guelph. Hol.

y) til þeſs ero fallner, *quorum id ferunt merita.* Guelph. Hol.

z) bakhverfazt J. K. L. M. *tergum illi obvertere*, i. e. ſpernere eum, *praeſumunt.* || í móti honum ero, *illi reſiſtunt, adverſantur.* Hol.

þ) at mönnum. K. J. L. M. || at neinu, *nihil de iis fiat (recidant in nihilum).* Hol. || verdi allir at láta minna, *omnes ſe ſubmittere coguntur.* Jörund.

æ) vill æi (villt), *nolle.* Guelph. Hol.

a) þikiz þú ok vera fyriſpár (forſpár). Guelph. Hol.

b) þeſs. eleganter Jörund.

c) alldrtila. edr ófarer, *interitum, aut perniciem* v. *cladem.* Jörund.

d) því fórſtu. Jör. Hol.

†) *Ad mercenariam ſortem, devictos, non deditos, damnatos tradit (Torf.)*

um med konúngi þeim. er þú *e*) ert ádr handgenginn. Nú *f*) þiki mer þat ósæmiligazt. at vera hvartki vinr hans ne úvinr. *g*) Eptir geck þat. kvad Kvelldúlfr. er mer baud hugr um. at þeir mundu engir sigrför fara. er börduz vid Haralld Lúfu nordr á Mæri. en slíkt sama mun *h*) þat satt vera. at Haralldr mun verda at miklum skada minum frændum. En þu Þórólfr munt ráda *i*) vilia athöfnum þínum. ecki ottumz ek þat. þóttu komir í sveit med hirdmönnum Haralldz. at eigi þikir þú hlutgengr. edr iafn hinum fremstum í öllum mannraunum. varaz þú þat. at eigi ætlir þú *k*) höf fyrir þer. *l*) edr keppiz vid þer meiri menn. en eigi *) muntu fyrir vægia at helldr. En er Þórólfr bióz á brott. þá leiddi Kvelldúlfr hann *m*) ofan til skips. hvarf til hans. ok bad

eum tendisti cum rege, cujus ante in clien- A. C. *tela fuisti? Ego indignissimum existimo,* 870. *nec amicum ejus esse, nec inimicum. Illam, ait Kvelldulfus, animi mei praesensionem, quod de Haralldo Lufa nullam victoriam relaturi essent Maehrenses, eventus jam probavit; sed hoc itidem verum eveniet, quod magnam in familia mea cladem Haralldus dabit. Sed video te, mi fili, ad proprium arbitrium agere velle: non id vereor, ne inter satellites Haralldi loco tuo indignus videare, aut in adeundis laboribus pari cum primis passu non ambules; sed modum tibi ponere memento, nec contende cum superioribus (melioribus te); non tamen ideo de jure tuo conceseris. Thorolfum cum abiret, pater ad navem deduxit, amplexusque eum,*

e) vart ádr med. ok handgenginn, *a cujus partibus antea eras, & in cujus verba juraveras.* Hol. Guelph.

f) Þætti mer þat sköruligra. at vera annathvart vin hans. eda óvin, *generosius existimarim, aut amicum ejus esse, aut inimicum.* Idem.

g) Kvelldúlfr svarar þviat mer sagdi þat hugr. at þeir &c. *Kvelldulfus respondet: quia animus mihi praedixit, quod de Haralldo* &c. Idem.

h) ok her, *idem hic eveniet.* Idem.

i) hlióta, *necesse est*, ut ad proprium agas &c. mox þínum ferdum. Guelph. Hol

k) þer hófleysu, *cave ne immodica tibi sumas.* Idem.

l) ok eigi kepper iöfnu, *aemuleris cum* &c. Jörund.

*) máttu, *non t. i. debes te submittere.* L.

m) á götu. er han fór til skips, *in viam dedaxit eum, cum navem peteret.* Guelph. Hol.

bad hann vel fara. ok *n*) bad þá heila hittaz *o*).

7. CAP.

AF BIÖRGÓLFI.

Biörgólfr het madr á Hálogalandi. hann bió í Torgum. hann var *p*) lendr madr ríkr ok audigr. *q*) en hálf-bergrifi at afli ok vexti. ok *r*) kynferd. hann átti ſon er het *s*) Bryniólfr. hann var líkr fedr ſínum. Biörgólfr var þá gamall. ok öndut kona hans. ok hafdi hann ſellt í hendr öll rád ſyni ſínum. ok leitad honum kvanfángs. Bryniólfr átti Helgu dóttr Ketils Hængs or Hrafniſtu. Bárdr er nefndr ſonr þeirra. hann var ſnemma mikill ok frídr ſýnum. ok vard hinn meſti atgervismadr. Þat var eitt hauſt. at þar var gilldi fiolment. ok voru þeir Biörgólfr fedgar í gilldinu göfgaſtir menn. Þar var hlutadr tvímenníngr á *t*) auptum. ſem ſidvenia var

valere juſſit, & ut ſalvi ſe reviſerent optavit.

CAP. VII.

DE BIÖRGOLFO.

Fuit vir in Halogia Biörgolfus nomine, incolens praedium Torgir dictum; dignitate ſatrapa, potens ac opulentus: magnitudine, robore, ac genere, ſemigigas; natum habebat ſimilem ſui, Bryniolfo nomen erat. Biörgolfus magno jam natu & viduus, ſatrapiae ac rei familiaris adminiſtrationem in filium transtulerat; eique uxorem conciliaverat Helgam, filiam Ketilli ſalmonis *de Hrafniſta. Eorum filio Bardo nomen erat; qui ab adoleſcentia ſtatim magnus corpore, & forma pulcher extitit, adultus vero, dotibus naturae & artis inſignis evaſit. Autumno quodam frequens convivium in praedio Biörgolfi celebratum eſt: erantque Biörgolfus cum filio inter convivas ampliſſimi; temporibus veſpertinis paria (conſeſſorum) per ſortes, pro*

n) bad. omitt. Iidem.

o) aptr. add. Iidem. &, fór Þórólfr þá nordr á konúngs fund, *inde Thorolfus boream verſus, ad regem profectus eſt.* Gu. hic A. Magnaeus ait Lacunam duorum foliorum in Membr. Guelph. occurrere. *p*) löndr. Kálf.

q) han var mikill ok ſterkr, *erat magnus ſtatura, & robuſtus.* Jör. S.

r) kynferdi (nove). Hol. L. M. J.

s) Biörnólfr. S. Jör.

t) ita & M. ſed öptnum. Jörund. S. L. J. K. || aupnum. Hol. ſingulae vero bigae combibonum ex mare & foemina conſtabant, qui ſibi invicem propinarent; morem hunc etiam apud illuſtres obtinuiſſe patet ex noſtro infra Cap. 48.

var til. En þar at gilldinu var sá madr. er *u*) Högni het. hann átti bú í *x*) Leku. hann var madr stóraudigr. allra manna frídaztr sýnum. vitr madr. ok ættsmárr. ok hafdi hafiz af siálfum sér. Hann átti dóttr allfrída. er nefnd er *y*) Hilldirídur. hún hlaut at sitia hiá Biörgólfi. töludu þau mart um kvelldit. leiz honum mærin fögur. Litla sídarr var slitid *z*) gilldinu. Þat sama haust giördi Biörgólfr *) gamli heimanför sína. ok hafdi skútu er hann átti. ok á þ) xxx menn. hann *æ*) kom fram í Leku. ok gengu þeir heim til húss xx. en x gættu skips. En er þeir komu á bæinn. þá geck Haugni á mót honum. ok fagnadi vel. baud honum þar at vera med sínu föruneyti. enn hann þektiz þat. ok gengu þeir inn í stufu. En er þeir höfdu afklædz. ok tekit upp yfirhafnir. þá

pro more aetatis componebantur. Interfuit convivio Högnius colonus de Leka (insula); vir divitiis abundans; formâ perinsignis, cordatus, humili loco natus, & qui propriis auspiciis ad eam fortunam erat evectus. Is habebat filiam bene venustam, Hilldéridam nomine; haec in convivio consessorem sortita est Biörgolfum; multa sermone inter se volvebant, hac vespera: pulchritudine virginis capiebatur senex. Paullo post convivium solutum est. Eodem vero autumno senex Biörgolfus, iter domo, celoce sua cum XXX hominibus, facit; & ad Lekam cum ventum esset, X hominibus ad custodiam navis relictis, cum ceteris XX ad domum ambulat. Eò venienti Högnius obviam processit, & amica salutatione exceptum rogat, ut cum comitatu apud se pernoctet; lubenter id acceptat senex. Ingrediuntur triclinium, vestimenta itineris deponunt; †) coenatioria (accubitoria

Orkn. 79, 3

u) Haugi. Jör. S.

x) Lækium. Iidem. qui & nihil habent de Högnii ingenio & conditione.

y) Hilldrídur. Iidem. L. M. || Hilldrydr. male S. B.

z) gilldid. S. Jör. || gillinu. ex Hol. M. b.

*) hinn. add. Iidem.

þ) nær, *fere*. add. Hol.

æ) han fór til bæiar Hauga. ok feck þar gódar vidtökur. sídan voro bord upp sett. Hilldrídr dótter bónda bar &c. *ad praedium Haugi adiens, bene ibi excipiebatur, deinde mensae positae sunt; Hilldrida* &c. Ita haec contrahunt Jör. S.

†) *Hinc observare licet, priscis septentrionalibus, haud secus atque Graecis & Romanis in usu fuisse pallia convivialia sive accubitoria, in hoc peculiariter destinata, sive splendoris, sive commoditatis gratia, sive ne vestes meliores polluerent inter potandum.*

Þá let Högni bera inn ſkaptker ok mungát. Hilldirídr bóndadóttir bar öl geſtum. Biörgólfr kallar til ſín Högna bónda. ok ſegir honum. at erendi er þat híngat. at ek vil at dóttir þín fari heim med mer. ok mun ek nú giöra til hennar *a*) lauſabrullaup. En Högni ſá *b*) engan annan ſinn koſt. en láta allt ſva vera ſem Biörgólfr villdi. Biörgólfr keypti hana med eyri gullz. ok gengu þau í eina reckiu bædi. Fór Hilldirídur heim med Biörgólfi í Torgar. Bryniólfr let illa yfir þeſsi rádagiörd. Þau Biörgólfr ok Hilldirídur áttu ij ſonu. het annarr Hárekr. ok annarr Hrærekr. Sídan andaz Biörgólfr. en þegar hann var út *c*) hafidr. Þá let Bryniólfr Hilldirídi á brott fara med ſonum ſín-

bitoria, Syntheſes) ſumunt; poſt id Högnius, †) *vas manubriatum, cum cereviſia inferri curat; Hilldirida filia promente cereviſiam. Interea Biörgolfus vocato ad ſe Högnio, ſignificat eam in rem ſe veniſſe, ut filiam ejus domum ſecum duceret; ideo ſtatim cum ea initurum compendiarias nuptias. Högnius in re praeſenti aliud non ſuſtinuit, niſi ſenis lubidini obtemperare; hic uncia auri virginem ſibi pactus, thori cum ea conſortium ea ſtatim nocte auſpicatus eſt, & eam deinde Torgas ſecum duxit; improbante rem (matrimonium) Bryniolfo. Suſtulit Biörgolfus ex Hilldirida duos filios, Harecum & Hraerecum. Poſt haec deceſſit, vix vero elatus fuerat, cum Bryniolfus Hilldiridam & ejus gnatos*

a) ſkyndi brullaup. Iidem.

b) finn koſt öngvan vænna, *vidit nullam ſibi conditionem magis plauſibilem eſſe relictam, quam ut ſ. l. obtemperaret.* Iidem.

c) hafinn. J. K. L. M. || hafdr. male Hol.

†) *Cupam manubriatam, capedinem; hoc vaſis genere utebantur veteres in ſplendidioribus conviviis; non tamen erat potorium, ſed videtur potus ex eo in cornua fuiſſe hauſtus vel infuſus, & vas poſitum fuiſſe in menſa ad eam rem ſigillatim adhibita, quae* trapiza *veteribus (parva mutatione â Graeco τραπεζα) dicta fuit; quaſi* abacus, *Skiænk, Danice.* O. S. Helga: ij karlar ſettu trapizona ok ſkapkerit (*litt. t. per euphoniam abjecta*), *& nonnullis interjectis;* ij báro inn ölit. ɔ: *homines duo abacum, & capedinem (ſuo loco) ponebant — duo cereviſiam intro ferebant. (De Auſta regina coenam adventitiam parante filio Olao craſſo). Locus* Haralldſ. S. Hardr. *in* Hryggiarſtycki, *ubi agitur de controverſiis regit cum Halldore Snorrii filio, huc pertinet; ibi dicitur Halldorr dimidium potus, quod in cornu ſenis reſtabat, confeciſſe* (afunnit) *i. e. ebibiſſe; tumque cornu ad* Skaptker *portare voluiſſe, nempe vel iterum inde implendum, vel in abaco ubi* Skaptker *ſtabat, reponendum.*

ſínum. Fór hún þá í *d*) Leku til födur ſíns. ok fædduz þar upp ſynir Hilldiríd-ar. þeir voro menn frídir ſýnum *e*) litlir vexti. vel viti bornir. líkir módur frænd-um ſínum. þeir voro kalladir Hilldirídar ſynir. lítils *f*) virdi Bryniólfr þá. ok let þá ecki hafa af födurarfi þeirra. Hilldi-rídur var erfingi Haugna. ok tók hún ok ſynir hennar arf eptir hann. ok biuggu þá í Leku. ok höfdu aud fiár. þeir voro miög iamalldrar Bárdr Bryniólfsſon ok Hilldirídar ſynir. þeir fedgar Bryniólfr ok Biörgólfr höfdu lengi haft finnferd ok finnſkatt. Nordr á Hálogalandi heitir fiördr *g*) Vefner. þar liggr eý í firdinum ok heitir *h*) Aloſt. mikil eý ok gód. í henni heitir *i*) berr á Sandneſi. þar bió madr er Sigurdr het. hann var audgaztr nordr þar. hann var lendr madr. ok ſpakr *k*) at viti. Sigrídr het dóttir hans. ok þótti koſtr beztr á Hálogalandi. hon var *l*) ein-berni hans. ok átti arf at taka eptir Sig-urd

gnatos loco demigrare faceret: ea Lekam ad patrem ſe recepit; hic adoleverunt gnati, forma pulchri, corpore parvi, nativis inge-nii dotibus pollentes, cognatis ſimiles; dicti vulgo Hilldiridídae; parvi eos fecit Bryn-iolfus, paternáque haereditate excluſit. Ma-ter vero cum filiis haereditario jure in bona paterna ſucceſſit, fortunisque praepollens Le-kam praedium incoluit. Bardus Bryniolfi annis fere aequalis erat filiis Hilldiridae. Hic cum patre munus legationis Finnicae, ad tributa exigenda, diu geſſerat. Eſt in Halogia ſeptentrionali ſinus, VEFNER *dictus; in ſinu inſula jacet ampla & bono ingenio, Aloſtam vocant; continet ea praedium Sand-neſiam* (lingulam arenoſam): *hoc colebat vir nomine Sigurdus, in iſtis partibus Ha-logiae facile ditiſſimus, praefectus provincia-lis, ſapientia haud vulgari praeditus. Fi-liam habuit Sigridam, quae puellarum Ha-logiae praeſtantiſſima cenſebatur, eam pro-lem unicam ſuſceperat, adeo ſpes ſuccedendi*

in

d) hic & antea Lekn. Hol.

e) myklir vexti, *magni ſtatura.* Iidem.

f) virdti, moderne. Ceteri fere.

g) Veſterfi K. L. M. || Veſter C. E. ſed in Kálf. ultimae litterae extritae, & Veſter tantum legi poteſt. || Veſtuer Hol. Edda inter finus vel maria recenſet VEFSNIR, parvâ a noſtro differentia.

h) á Loſt. Jör. L. S.

i) bær. Ceteri omnes praeter C. E.

k) ok vitri. L. vix recte.

l) einbirne. Hol. M. moderne.

urd födur sinn. Bárdr Bryniólfsson giördi heimanferd sína. hafdi skútu ok á xxx manna. hann fór nordr í *m*) Aloft. ok kom á Sandnes til Sigurdar. Bárdr *n*) hefer uppi ord sín. ok bad Sigrídar. Því máli var vel *o*) tekit ok svarad líkliga. ok kom sva at Bárdi var heitid meýiunni. Rád þau skylldu takaz at ödru sumri. skylldi þá Bárdr sækia nordr þángat rádit.

in universam rem paternam, illam manebat. Bardus Bryniolfi iter domo instituit, vectus celoce & XXX hominibus stipatus, tendit boream versus ad Aloftam: advectus Sandnesiam, Sigurdo negotium indicat, Sigridamque in conjugium ambit; petitio bene accepta, & humaniter responsum: ne multa; Bardo conjux pacta: Nuptiarum tempus in aestatem sequentem, & locus apud patrem sponsae constitutus est.

8. CAP.

AF BÁRDI. OK ÞÓRÓLFI.

A.C. 871. Haralldr konúngr hafdi þat sumar sent ord *p*) ríkismönnum þeim er voro á Hálogalandi. ok stefndi til sín þeim er *q*) ádr höfdu eigi verit á fund hans. Var Bryniólfr rádinn til þeirrar ferdar. ok med honum

CAP. VIII.

DE BARDO ET THOROLFO.

Eadem aestate †) *Haralldus, qui nondum salutaverant eum, dynastas Halogiae, per missum mandatum ad se evocaverat. Bryniolfus cum filio Bardo non haesitarunt id*

m) Loft. Jör. S.

n) hefur upp. Hol. K. L. M. J.

o) suarad, ok blydliga, *ad petitionem bene & comiter responsum.* J K. L. M.

p) ríkum mönnum. Jör. S.

q) ecki höfdu ádr komit &c. Iidem.

†) *Torfaeus alio loco (Histor. Norv. Tom. II. pag. 18. 76.) receptionem Thorolfi in satellitium regis Haralldi, refert ad annum 872. Sed Schönning loc. cit. pag. 80 annum 883 adscribit; Quod ex ejus calculo, & interpretatione vocis* NORVEGR *sequitur. Nam assertionem historicorum, quod rex Haralldus Norvegiam decennio sibi subjecerit, ad Thrundiam, cum Halogalandia, solam restringit, quam ab anno 867 ad 876 subjugatam tradit. Loc. cit. pag. 59. Hinc discrimen in Chronologia virorum nostra laude majorum:* Torfaei, *cujus calculum annorum margini adlevimus;* & Schönningii, *qui expeditionem Haralldi in Suunmœriam, & legationem ad Kvelldulfum, ad annum 882, praelium Hafursfiördense ad annum 885, mortem Thorolfi ad annum 890, & iter Skallagrimi in Islandiam ad annum 891 refert.*

honum Bárdr ſon hans. Fóro þeir um hauſtid ſudr til Þrándheims. ok hittu þar konúng. tók hann vit þeim *r*) allſeginſamliga. giördiz Bryniólfr þá lendr madr konúngs. feck konúngr honum veizlur miklar adrar en ádr hafdi hann haft. hann feck honum ok Finnferd. *s*) konúngs ſýſlu á fialli. ok Finnkaup. Sídan fór Bryniólfr á brott. ok heim til búa ſinna. en Bárdr var eptir. ok giördiz konúngs hirdmadr. Af öllum hirdmönnum virdi konúngr meſt ſkálld ſín. þeir ſkipudu annat aundvegi. þeirra ſat *t*) innazt Audunn *u*) íllſkælda. hann var ellztr þeirra. ok hann hafdi verit ſkálld Hálfdánar ſvarta fódur Haralldz konúngs. þar næſt ſat *x*) Þórbiörn hornklofi. *y*) en þar næſt ſat Aulver hnúfa. en honum it næſta var ſkipat Bárdi. hann var þar kalladr Bárdr hvíti. eda Bárdr ſterki. hann virdiz þar vel hverium manni. med þeim Aulvi hnúfu var **)* felagſkapr mikill. Þat ſama hauſt komu til Haralldz konúngs. þeir Þórólfr Kvelldúlfſſon. ok Eyvindr Lambi ſon

id iter ingredi; & autumno meridiem verſus in Thrandheimum profecti, regem ibi conveniunt; is perhilariter eos accepit: Bryniolfum ſatrapam ſuum conſtituit, amplaque ei munera, ſupra quam antea habuerat, attribuit, quin & coactionem tributi Finnici, privilegium mercaturae Finnicae, & praefecturam regis montanam dedit. Poſtea Bryniolfus domum remeavit; Bardus inter ſatellites regios aſſumtus, reſtitit. Summum in his locum exiſtimationis apud regem tenuerunt poëtae ipſius, alteramque ſedem honorificentiſſimam in palatio; eo quidem ordine, uti intimus ſederet Odunus ſatyricus, *quippe maximus erat natu, poëtaeque officium ſub parente regis Halfdano* nigro *geſſerat; dein Thorbiörnus Hornklofius* (cornufiſſor), *tunc Aulver Hnufa ſederunt. Infra hunc collocatus eſt Bardus Bryniolfi, nunc* candidi, *nunc* robuſti *cognomine in aula diſtinctus (notus); & bonae apud omnes exiſtimationis; ceterà Aulveri Hnufae copulâ ſocietatis conjunctiſſimus. Hoc autumno Thorolfus Kvelldulfi & Eyvindus Lambius* A. C. 871.

D 2 *Berd-*

r) vel, *bene*. Iidem.
s) ok ſyſlu, ok Fialir. male Jör. S.
t) innſt. innſtr. L. J. M. K. || fyrſtr, *primus eorum*. Jör. S.
u) Illſkiallda J. K. M. || Illſkállda L.
x) Þeybiörn J. K. || Heybiörn L. male; nomen viri ex Edda & Hiſt. Norveg. notum, ubi carmina ejus egregia allegantur.
y) Þá ſat. Jör. S.
**)* vingott, *copula amicitiae*. Jör. S.

A.C. ſon Berdlukára. fengu þeir þar gódar vid-
871. tökur. z) þeir höfdu þángat ſneckiu tví-
tugſeſsu vel ſkipada. er þeir höfdu ádr
haft í víkíng. Þeim var ſkipat í geſta-
ſkála med ſveit ſína. Þá er þeir höfdu
þar dvaliz til þeſs er þeim þótti tími til
at gánga á fund konúngs. geck þar med
þeim Berdlukári ok Aulver Hnúfa. þeir
kvedia konúng. Þá ſegir Aulver Hnúfa.
at þar er kominn ſon Kvelldúlfs. ſem ek
ſagda ydr í ſumar. at Kvelldúlfr mundi
ſenda til ydvar. Þ) munu ydr heit hans
öll föſt. megu þer nú ſiá ſannar iarteign-
ir. at hann vill vera vin ydvarr fullkom-
inn. er hann hefir ſent ſon ſinn híngat til
þiónoſtu vid ydr. ſva æ) ſköruligan mann
ſem þer megut nú ſiá. Er ſú bæn Kvelld-
úlfs. ok allra vár. at a) þú takir vid Þór-
ólfi vegſamliga. ok giörir hann mikinn
mann med ydr. Konúngr ſvarar vel máli
hans. ok kvez ſva giöra ſkylldu. ef mer
reyniz Þórólfr iamvel mannadr. ſem hann
er

Berdlukarii, quo uſi fuerant in piratica navigio XX interſcalmiorum, ſociis navalibus pulchre inſtructo, venerunt ad regem; heic amice accepti, & in exedram hoſpitalem introducti ſunt, cum cohorte ſua. Expectato, quem putabant aditum regis tempeſtivum, ingrediuntur regiam ducibus Berdlukario & Aulvere Hnufa; ſalutato rege, Aulver monſtrat adeſſe filium Kvelldulfi, quem, tempore aeſtivo, patris verbis ſpopondiſſet, ad regem miſſum iri: nunc perſvaderet ſibi omnia Kvelldulfi pollicita firma eſſe: quippe indubiis ſignis conſtare, ſeria Kvelldulfum voluntate in regis amicitiam ferri, cui filium in miniſterium daret, juvenem ſpecie tam heroicum, uti ipſe rex coram perſpicere poſſet. Orare Kvelldulfum, & una eos omnes, ut honorifice admiſſum Thorolfum ad magnum ſecum faſtigium eveheret. Rex ad orationem ejus benigne reſpondet; ſic facturum promittens, ſi talem, re ſibi probaret virtutem,

z) Haec & ſequentia ita contrahunt Jörund. S. ok giördiz hann hirdmadr konúngs. med fulltíngi þeirra Berdlukára ok Aulvis Hnúfu. Konúngr víſar honum til ſætis &c. & (*Thorolfus*) *factus eſt ſatelles regis, adjuvante Berdlukaurio & Aulvere Hnufa. Rex illi ſedem adſignat* &c.

Þ) munu ydr reynazt öll heit hans föſt, *probatum illi iri, omnia Kv. u. poliic. eſſe firma.* Hol.

æ) ſæmilegan, *decorum.* Iidem.

a) þer takit, propterea quod ydr ſequitur, plerique habent, ſed hoc non curarunt veteres.

er *b*) sýnum fulldrengiligr. síðan giördiz Þórólfr handgenginn konúngi. ok gekk þar í hirdlög. En Berdlukári ok Eyvindr Lambi son hans fóru suðr aptr med skip þat er Þórólfr hafdi nordr haft. fór þá Kári heim til búa sinna. ok þeir Eyvindr bádir. Þórólfr var med konúngi. ok víðadi konúngr honum til sætis milli þeirra Aulvis Hnúfu ok Bárdar. ok giördiz med þeim öllum hinn mesti felagskapr. Þat var mál manna um þá Þórólf ok Bárd. at þeir veri iafnir at frídleik. ok á vöxt ok afl. ok alla atgervi. Nu er Þórólfr þar í allmiklum kærleikum af konúngi. ok bádir þeir Bárdr. En er vetrînn leid af. ok sumar kom. þá bad Bárdr ser orlofs konúng. at fara *c*) ok vitia ráds þess er honum hafdi heitid verit hit fyrra sumar. En er konúngr visi at Bárdr átti skyllt erendi. þá lofadi hann honum heimferd. En er hann feck orlof. þá bad hann Þórólf fara med ser nordr *d*) þagat. sagdi hann. sem satt var. at hann mundi þar

tem, qualem praeferret ſpecie; ita Thorolfus in munus, juraque aulica aſſumtus; Berdlukarius vero, cum nato Eyvindo, navi qva advenerat Thorolfus, ad partes auſtrales revecti, in fundos ſuos ſeceſſerunt. Thorolfo apud ſe remanenti, locum rex inter Aulverem Hnufam, *& Bardum, aſſignavit; hos inter cunctos ſumma extitit conſociatio. Thorolfus & Bardus de corporis magnitudine, forma & robore, imo omni virili decore, communi aeſtimatione pares fuerunt; hoc par virorum in ſingulari apud regem gratia, menſes hybernos traducit. Ubi autem hyems deceſſerat aeſtati* †), *Bardus a rege ſibi petit veniam eundi, ad nuptias (ſuas) ex pacto ſuperioris aeſtatis conficiendas. Rex cum tantum in itinere Bardi momentum eſſe intelligeret, commeatum ei permiſit; Hunc nactus Bardus Thorolfum ad itineris ſocietatem invitavit, oſtendens multos ibi conventurum (Thorolfum)* A.C. 871. A.C. 873.

b) vænn synum. Hol.

c) heim, *domum.* add Hol. || vitia kono þeirrar er honum var heitin, *ut ad pactam ſuam reviſat.* Jörund. S.

d) Ceteri plerique, þángat. Sed illud in antiquioribus Membr. frequens, uti & hegat & higat, pro híngat.

†) *Ex mente noſtri, ſi Thorolfus anno* 871 *regem adiit, hic adſcribendus eſſet annus* 872. *Sed nos hic, ut ſemper chronologiam Torfaei preſſo pede ſequimur.*

A. C. 873. *e*) þar mega hitta marga frændr ſína göfga. Þá er hann mundi eigi fyrr ſeet hafa eda vidkannaz. Þórólfi þótti þat *f*) fýſiligt. ok *g*) fá þeir til þeſs orlof af konúngi. búaz ſídan. höfdu ſkip gott ok föruneyti. fóru þá leid ſína er þeir voro búnir *h*). En er þeir koma í Torgar. þá ſenda þeir Sigurdi menn. ok láta ſegia honum. at Bárdr mun þá vitia *i*) ráda þeirra. er þeir höfdu bundit med ſer hit fyrra ſumar. Sigurdr ſegir. at hann vill þat allt hallda ſem þeir *k*) höfdu mællt. giöra þá ákvedit um brullaupsſtefnu. ok ſkulu þeir Bárdr ſækia nordr þagat á Sandnes. En er at þeirri ſtefnu kom. þá fara þeir Bryniólfr ok Bárdr. ok höfdu med ſer mart ſtórmenni. frændr ſína ok teingdamenn. var þat ſem Bárdr hafdi ſagt. at Þórólfr hitti þar marga frændr ſína. þá er hann hafdi ecki ádr vidkannaz. Þeir fóru til þeſs er þeir komu á Sandnes. *l*) ok var þar hin **)* prúdligſta veizla. En er lokit var veiz-

cognationis ſuae viros ampliſſimos, adhucdum non viſos illi, aut certe non agnitos. Thorolfum eundi ſtudium inceſſit; commeatum ei apud regem impetrant: comparant ſe ad iter, navi bonâ, ac comitatu decoro; & ſicubi parati erant, diſcedunt; in Torgas provecti, ad Sigurdum nuntios mittunt, qui ſignificarent Bardum propediem affore, ad pactum ſuperioris aeſtatis confirmandum. Sigurdus affirmat, quod tunc inter eos conveniſſet, id a ſua parte inviolatum fore; definiunt tempus nuptiis, Bardo in Sandneſia celebrandis; Quod tempus cum appropinqvaret, Bryniolfus cum Bardo, frequenti illuſtrium virorum comitatu, qui aut ſangvine aut neceſſitudine eos attingebant, iter nuptiale ingreſſi ſunt. Conjecturam Bardi reſ probavit, multos enim de conſangvineis ſuis, antea nou agnitos, Thorolfus in iis locis deprehendit. Perrexerunt ad Sandneſiam, ubi ſplendidiſſime celebrata eſt genialis ſolennitas. Quâ ad finem perductâ Bardus

e) finna þar. Hol.
f) fiſilegt. perperam Jör.
g) þá leyfi af konúngi, *impetrat ſibi* &c. Jör. S.
h) ok komu nordr til Sandneſs. ok var þar fyribúin hin virdulegza veizla, *venerunt ad Sandneſiam in ſeptentrione, ubi praeparatum erat convivium honorificentiſſimum.* Jör. S. Sed omnia quae intercedunt, excludunt.
i) mála. Hol.
k) áttu mællt med ſer. Idem.
l) voro þar vegleg hybyli, *ibi aedes honeſte erant ornatae.* Hol.
**)* prydilegazta. J. L.

veizlunni. fór Bárdr heim med konu ſína. *m*) ok dvaldiz heima um ſumarit. ok þeir Þórólfr bádir. En um hauſtid koma þeir ſudr til konúngs. ok voro med honum vetr annan. Á þeim vetri andadiz Bryniólfr. En er þat ſpyrr Bárdr. at honum hafdi þar arfr tæmz. þá bad hann ſer heimfararleyfis. en konúngr veitti honum þat. ok ádr þeir ſkildiz. gerdiz Bárdr lendr madr ſem fadir hans hafdi verit. ok hafdi af konúngi veizlur allar þvílíkar ſem Bryniólfr hafdi haft. Bárdr fór heim til búa ſinna. ok giördiz brátt höfdíngi mikill. en Hilldirídar ſynir fengu ecki af arfinum þá helldr enn fyrr. Bárdr átti ſon vid konu ſinni. ok het ſá Grímr. Þórólfr var med konúngi. ok hafdi þar virdíngar miklar.

Bardus novam nuptam domum duxit; menſesque aeſtivos una cum Thorolfo domi ſuae traduxit. Sub brumam reverſi in partes auſtrales ad regem, alteram hyemem apud ipſum verſati ſunt. Iſta hyeme Bryniolfus A.C. *deceſſit. Bardus ubi patrimonium ſibi cecidiſſe (vacare), cognovit, dimiſſionem á rege petit; hanc nactus eſt, & praeterea ſatrapiam, quam tenuerat pater, ac indelibata, quae illi rex attribuerat, beneficia; ita praedia ſua adiit Bardus, & potentia auctoritateque ſtatim inclaruit. Filii Hilldiridae adhuc nihil de haereditate participabant. Bardus cum conjuge filium genuit, cui Grimo nomen erat. Interea Thorolfus apud Haralldum regem magnum honoris locum tenuit.*

9. CAP.

ORROSTA Í HAFURSFIRDI.

Haralldr konúngr *n*) baud út leidángri *o*) miklum. ok dró ſaman ſkipa her. ſtefndi

CAP. IX.

PRAELIUM IN HAFURSFIORDO.

Rex Haralldus magnum belli apparatum indixit, copias navales contraxit, mili- A.C. 871. 2/

temque

m) ok ſídan á kórgs ſund. ok eigi miklu ſídar andadiz Biörnólfr fader Bárdar, *& inde ad regem: Paulo poſt obiit Biornolfus, Bardi pater.* Jör. S.

n) dró ſaman allmikinn her í leidángr. han hafdi ſkipa fiölda mikinn. ſtefndi &c. i. e. *permagnas copias in expeditionem contraxit, magnaque navium utebatur multitudine* &c. Hol.

o) miklu. Jör. S. L. J. moderne.

A.C. 875. *p*) ſtefndi til ſín lidi vída um *q*) lönd. Hann fór or Þrándheimi. ok ſtefndi ſudr *r*) í land. hann hafdi þat ſpurt. at her mikill var ſaman dreginn um Agdir. ok Rogaland. ok Haurdaland. ok vídar ſafnat. bædi ofan af landi. ok auſtan or vík. ok var þar mart ſtórmenni ſaman komit. ok *s*) ætlar at veria land *t*) fyrir Haralldi konúngi. Haralldr konúngr hellt nordan lidi ſínu. *u*) hann hafdi ſiálfr *x*) lid mikit. ok ſkipat hird ſinni. *y*) þar var í ſtafni Þórólfr Kvelldúlfsſon. ok Bárdr hvíti. ok ſynir Berdlukára Aulver Hnúfa ok Eyvindr Lambi. En berſerkir konúngs xij voro *z*) í ſöxum. *) Fundr þeirra vard ſudr á Þ) Rogalandi í Hafursfirdi. var þar hin meſta orroſta. er Haralldr konúngr hafdi átta. ok mikit mannfall í hvarratveggiu

temque latè provinciis excivit. Dein Thrandheimo movens, in regionem auſtralem contendit: perceperat videlicet ingentem per Rogiam, Agdas, & Hördiam, exercitum coactum eſſe; quin & latius conquiſitionem factam, uti de partibus regionis ſuperioribus & de Vicha, quae ad fines orientales jacet: conjunxerant autem ſe complures megiſtanes, iſtas regiones contra vim regiam propugnaturi. Rex á borea copias duxit, ipſe magna navi vectus, ubi cohortem ſatellitum collocarat: & in fronte quidem prorae nominatim Thorolfum Kvelldulfi, Bardum candidum, & Berdlukarii filios Aulverem Hnufam, ac Eyvindum Lambium; dodecas vero berſerkorum ad latera prorae erat conſtituta. Acies coiverunt in Rogia, & SINU quidem CAPRINO. Hoc inter omnia, quae geſſerat Haralldus praelia, fuit aſperrimum; cum ingenti utrinque

p) baud t. ſ. mönnum. Jör.
q) land, *per regnum.* Idem.
r) med landi, *oras praeternavigavit.* Idem.
s) ætladi. Hol. || ætludu. Jör.
t) ſitt, *ſuas.* add. Jör. S. mox add. Hol. Þvíat þeir höfdu óvígan her, *nam copias habebant invictas*, i. e. *numeroſiſſimas.*
u) kóngr hafdi mörg ſkip. ok ſtór. ſkip konúngs var ſkipad &c. *rex multis magnisque utebatur navibus, & in ſuâ quidem cohorte* &c. Hol.
x) ſkip. Jör. S. Lid vero Ceteri, ſed addunt, med ſkipahird ſinni, quod nihil ſignificat niſi hoc, librarios vocem Lid non intellexiſſe; haec vero h. loco *navem* denotat, nusquam mihi alibi in proſa, etſi in carminibus ſaepius, hoc ſignificatu viſa.
y) Þeſsir voro ſtafnbúar hans. Jör. S.
z) á ſöxum. L. Hol. & Jör. berſerkos excludunt.
*) Ao. 872 adnotavit A. Magnaeus in Cod. A.
Þ) Hördalandi, per correctionem in L.

tveggiu lidi. Lagdi konúngr *æ*) framarla ſkip ſitt. ok var þar ſtraunguſt orroſtan. En ſva lauk at Haralldr konúngr *a*) feck ſigr. En þar fell *b*) Þórir *c*) haklángr konúngr af Augdum. en Kiötvi hinn audgi flýdi. ok allt lid hans þat er *d*) upp ſtód. nema þat er til handa geck eptir orroſtuna. Þá er kannat var lid Haralldz konúngs. var mart fallit ok margir voro miök ſárir. Þórólfr var ſárr miög. en Bárdr meirr. ok einginn var óſárr á konúngs ſkipinu fyrir framan ſiglu. nema þeir er eigi bitu járn. en þat voro berſerkir *e*). Þá let konúngr binda ſár manna ſinna. ok þackadi mönnum framgöngu ſína. ok veitti giafir. ok lagdi *f*) þar meſt lof til. er honum þótti makligir. ok het þeim at auka virdíng þeirra. nefndi til þeſs ſkipſtiórnarmenn. ok þar næſt ſtafnbúa

utrinque ſtrage. Statuerat vero ſuam navim in prima acie, ideo ibi ſaeviſſimus erat conflictus. Exitus vero praelii is fuit, uti victoria penes Haralldum ſtaret; ex hoſtibus cecidit Thorer mento *Agdarum Dynaſta, Kiötvius autem* opulentus *in fugam ſe dedit cum reliquiis militum, praeter eos qui poſt pugnam regi ſe dediderunt. Cum copiae regiae recognoſcerentur, multi deſiderati ſunt: multi graviter ſaucii erant, in his Thorolfus & Bardus, hic autem plus; denique, nemo ante malum navis praetoriae ſine vulnere erat, praeter hos, qui ferro non erant obnoxii, videlicet berſerkos. Rex ſuorum vulnera obligari curavit; ob fortem operam praeſtitam, gratias iis egit, praemia dedit, &* 1) *ut quemvis meruiſſe exiſtimabat, ita laudibus maximis extulit, ampliorique dignitate ſe ornaturum promiſit: ſigillatim ad hoc deſignat navium gubernatores;* A.C. 875.

æ) framarliga ſkipi ſínu. Jör. S. || fremſt. Hol.
a) hafdi. Jör. S.
b) Hádángr kóngr &c. Kueytvi hinn audgi fell. ok allt &c. *Kveytvius opulentus cecidit* (quoque) *cum* &c. Hol.
c) hökulángr. L. M. P.
d) uppi. J. L. M.
e) konúngs, *regis*. Jör. || konúngs berſerkir. Hol.
f) meſt lof til þeirra ſem honum þóttu makligaztir. P. vocula þar, hic eleganter per Antimeriam adhibetur, pro til þeirra, mire Codicum conſenſu.

1) *Praemia hic pro ratione meritorum & dignitatis, diſtribuuntur juxta proportionem geometricam.* Torfaeus.

A.C. búa ſína. ok aðra *g*) frambyggia. Þá
875. orroſto átti Haralldr konúngr ſíðarſt innanlands. ok eptir þat feck hann enga *h*) viðſtödu. ok eignaðiz hann ſíðan land allt. Konúngr let græða menn ſína. þá ſem lífs var auðit. en veita *i*) umbúð dauðum mönnum þann ſem þá var ſiðvenia til. Þórólfr ok Bárðr lágu í ſárum. tóku ſár Þórólfs at gróa. en Bárðar ſár *k*) giörðuz banvæn. Þá let Bárðr kalla konúng til ſín. ok ſagði honum ſva. Ef ſva verðr at ek *l*) deyia or *m*) þeſſum ſárum. Þá vil ek þeſs biðia ydr. at þer látið mik ráða fyrir arfi mínum. En er konúngr hafði því iátað. Þá ſagði hann. arf minn allan vil ek at taki Þórólfr felagi minn ok frendi. lönd ok lauſa aura. honum vil ek ok gefa konu mína. ok ſon minn til uppfæzlu. Þvíat ek trúi honum til þeſs bezt allra manna. Hann feſti þetta

res; & ſecundum hos, proretas ſuos, ceterosque qui in anteriore navis parte militaverant. Hoc bellum civile ultimum geſſit Haralldus; poſt id, nullo impediente, univerſam Norvegiam in poteſtatem accepit. Providit, ut faucii ſanarentur, in quos quidem ſanatio cadebat; mortuorum funera, ad ejus temporis conſvetudinem, curarentur. Thorolfus & Bardus ex vulneribus decubuerunt, & illius quidem (vulnera) indies coaleſcebant, Bardi autem lethalia fiebant: is adeo regem ſibi arceſſi fecit, & ſic ad eum locutus eſt: Si his ex vulneribus periero, precor te, ut de rebus meis ſtatuere mihi [2] *liceat; & rege hoc affirmante: in omnes, ait, meas facultates, fixas & mobiles, Thorolfus ſocius & cognatus meus volo ſuccedat; ei conjugem* [3] *meam in matrimonium, &* [4] *filium in educationem do, de ea enim re unice illi confido. Pactum hoc,* [5] *rege permittente, ad legum*

g) frambyggua. ex Hol. G. H. || frambyggiara. Membr. b. item P. nove.

h) mótſtödu. Hol. Jör. quae eſt gloſſa alterius, hac notione minus uſitati.

i) umbúnad. Hol. A. S. || adbúnad. B F.

k) voro bannvæn, *erant lethalia.* A. S. ſed male per duplam *n*. *l*) deir. A. S.

m) ſárum þeſſum. Hol. Jör. S.

2) *Nota: Jus faciundi teſtamentum non fuiſſe absque permiſſione regis.* Torfaeus.

3) *uxori de marito providetur.* Idem.

4) *Nota: Thorolfus hic haeres inſtituitur omnium bonorum, cum tamen Bardus filium reliquerit, quem quidem non exhaeredavit, ſed educandum Thorolfo vitrico commendat; Fiduciarius ergo haeres conſtituitur, an tutor?* Idem.

5) *conditiones adjiciuntur teſtamento, ſed tales, quae legibus non obſtant, legum defectum conſenſus regis ſupplet.* Idem.

Þetta mál ſem lög voro til at leyfi konúngs. Síðan andaz Bárdr. ok var honum veittr *n*) umbúnadr. ok var hann *o*) harmdaudi miög. Þórólfr vard heill ſára ſinna. ok fylgdi konúngi um ſumarit. ok hafdi fengit *p*) allmikinn ordſtír. Konúngr fór um hauſtid nordr til Þrándheims. Þá bidr Þórólfr at fara nordr á Hálogaland. at vitia giafar Þeirrar er hann hafdi Þegit um ſumarit at Bárdi frænda ſínum. konúngr lofar Þat. ok giörir med *q*) ordſendíng ok iartegnir. at Þórólfr ſkal Þat allt fá. er Bárdr gaf honum. lætr Þat *r*) at ſú giöf var giör med rádi konúngs. ok hann vill ſva vera láta. Giörir konúngr Þá Þórólf lendan mann. ok veitir honum Þá allar veizlur Þær. er ádr hafdi Bárdr haft. fær honum Finnferdina med *s*) Þvílíkum ſkildaga ſem ádr hafdi haft Bárdr. Konúngr gaf Þórólfi lángſkip gott med reida öllum. ok let **)* búa ferd hans *t*) Þadan ſem bezt. ſíðan fór Þórólfr Þadan *u*) ferd ſína. ok ſkilduz Þeir konúngr med

legum praeſcriptum confirmavit; poſt id mortem oppido luctuoſam oppetiit, & funeratus eſt. Thorolfus a vulneribus redintegratus; magna virtutis fama parta, reliquum hujus aeſtatis apud regem conſumſit. Autumno rex in Thrandheimum reverſus eſt; tunc Thorolfus veniam in Halogiam eundi petiit, ad legatum Bardi proxima aeſtate ſibi factum, adeundum. Rex annuit ejus petitioni, inſtruitque eum mandatis ſuis & documentis, uti legatum Bardi integrum perciperet, monſtrat id ſua niti auctoritate, & voluntate; tum Thorolfum creat praefectum provincialem, omnia illi, eadem quae Bardo, beneficia tribuit, privilegium itineris Finnici in eum transfert (confert), eadem lege, qua id tenuerat Bardus; navi longâ, cum completo apparatu, eum donat, curat ut quam inſtructiſſime inde diſcedat, iterque ingredientem ſumma cum amoris teſtifi- A.C. 875.

E 2 *catione*

n) gódr, *honeſte*. Hol. P. || ſem ſidr var til, *pro conſuetudine*. Jör. S. *o*) harmadr. Hol. P.

p) allgódan, *praeclara*. Jör. S.

q) med jardteiknum. || med iardteignum ok ordſendingum, *per teſſeras; per teſſeras & mandata* decernit. Hol. Jör. S.

r) ok fylgia, *addit*. add. Jör. Hol.

s) ſlíkum ſkilmála. & mox hefir haft. Jörund. S. P.

**)* beina. P.

t) veglega, *honeſte*. Idem.

u) leid. Iid. Hol. & mox ſkildu. Jör. S.

A.C. 875. med hinum *x*) meſta kærleik. En er Þórólfr kom nordr í Torgar. Þá var honum þar vel fagnat. ſagdi hann þá fráfall Bárdar. ok þat med. at Bárdr hafdi gefit honum eptir ſik land ok lauſa aura. ok kvanfáng þat er hann hafdi ádr átt. berr fram ſídan *) ord konúngs ok iartegnir. En er Sigrídr heyrdi þeſsi tídendi. þá þótti henni ſkadi mikill *y*) eptir mann ſinn. en Þórólfr var henni ádr miög kunnigr. ok viſsi hon at hann var hinn meſti merkismadr. ok þat giaford var allgott. ok med því at þat var konúngs bod. þá ſá hon þat *z*) at rádi. ok med henni vinir hennar. at heitaz Þórolfi. ef þat veri fedr hennar eigi í móti ſkapi. Sídan tók Þórólfr þar vid *þ*) forrádum öllum. ok ſva vid konúngs ſýſlu. Þórólfr giördi heimanfaur

catione dimittit. Thorolfus ad Torgas pervectus, officioſe excipitur: indicat deceſſum Bardi; addit, eum omnia bona ſua †) ſolida & mobilia, etiam uxorem ſibi legaſſe, regia verba, & documenta, in fidem rei producit. Sigrida ad hunc nuncium, jacturam conjugis valde doluit; ſed Thorolfum bene noverat, gnaraque inſignium ejus virtutum, conditionem bonam eſſe intellexit; accedebat imperium regis; ideo, re cum amicis communicata, conſultiſſimum duxit Thorolfo deſponderi, 6) ſi id contra patris voluntatem non eſſet. Ita Thorolfus adminiſtrationem rei familiaris, una cum praefectura regia ibi ſuſcepit. Idem profectionem paravit longâ navi

x) meſtu kærleikum Jör. beſtu P. || ſkilnaſt þeir Kóngr gódir vinir, *bona cum amicitia.* Hol.

*) iardteiku konúngs. Hol. novè in genere Neutro.

y) um Bárd. Jör. S.

z) rádligazt. Iidem. || ſer þat bezt rád — at Þórólfr redi þeſſu, *haec ex Thorolfi voluntate fieri, optime conſultum exiſtimat.* P.

þ) rádum öllum bædi fiár ok kóngs ſýſlum. Jör. S.

†) *Bardus hic dicitur dominium in fundos habuiſſe; at antea dictum eſt, regem omnes fundos gentilitios ſibi ſubjeciſſe.* Torf. *Bardus habuit jus vaſalli in his fundis ut dedititius; & vel ideo hic nulla contradictio eſt, quoniam nihil teſtabatur niſi permiſſu regis; & probabiliter, non tam legavit Thorolfo fundos, quàm eum regi, ut in Vaſalli munere ſibi ſuccederet, commendavit.*

6) *Nota: Licet abſolutiſſimum fuerit hujus regis imperium, utpote jure victoriae partum; non tamen in nuptias conſenſura fuerat vidua, niſi patris conſenſus impetraretur, nihil obſtante mariti ultima voluntate: In patris ergo poteſtate fuit etiam vidua.* Torf.

anfaur ſína. ok hafdi lángſkip ok á *æ*) nærr LX manna. ok fór ſídan er hann var búinn nordr med landi. ok einn dag at kvelldi kom hann í Aloſt á Sandnes. lögdu ſkip ſitt *a*) til hafnar. En er þeir höfdu tialldat. ok umbúiz. fór Þórólfr upp til bæiar med xx menn. Sigurdr fagnadi honum vel. ok baud honum þar at vera. Þvíat þar voro ádr *b*) kunnleikar miklir med þeim *Sigurdi*. ſídan er mægd hafdi tekiz med þeim Sigurdi ok Bárdi. Síðan gíngu þeir Þórólfr inn í ſtofu. ok tóku þar giſtíng. Sigurdr ſettiz á tal vid Þórólf. ok ſpurdi at tídindum. Þórólfr ſagdi frá orroſto þeirri er verit hafdi um ſumarit ſudr *c*) á landi. ok fall margra manna þeirra er Sigurdr viſsi *d*) deili á. Þórólfr ſagdi at Bárdr mágr hans hafdi andaz or ſárum. þeim er hann feck í orroſto. þótti þat *e*) bádum þeim hinn meſti ſkadi. *f*) Þá ſegir Þórólfr Sigurdi. hvat verit hafdi í einka málum med þeim Bárdi. ádr hann andadiz. ok ſvá bar hann fram ordſendíngar konúngs. at hann villdi þat allt

navi, cum hominibus minus LX, & ſicubi paratus erat, ſecundum littora in ſeptentrionem tendit. Veſpere quodam ad Sandneſiam Aloſtae pervenit; hic navim in portum applicat, tentoriis obducit, omnibusque recte compoſitis, egreditur, cum hominibus XX, ad villam. Sigurdus hilariter eum accepit, & hoſpitium apud ſe detulit: antea enim familiaris notitia inter eos fuerat, ex quo affinitatis vincula Bardus & Sigurdus connexuerant. Thorolfus hoſpitii officium accipiebat, tricliniumque intrabat. Sigurdus confabulationem, aſſidens hoſpiti, orditur, rogatque quid rerum novarum afferat? Thorolfus praelium, praetervecta aeſtate in finibus regni auſtralibus geſtum, commemorat: multorum, quos diſtincte novit Sigurdus, mortes recenſet; adjicit, Bardum generum Sigurdi, vulneribus iſtius praelii extinctum (emortuum): ejus viri fatum (damnum) peracerbum ſibi uterque teſtantur. Deinde expedit Thorolfus pactum, quod Bardus ſub mortem ſecum iniiſſet, regis edicta profert, quod pactum ratum eſſe velit; certis ea docu- A.C. 875.

 mentis

a) XL. Idem.
a) í lagi, *in ſtatione collocat.* Hol.
b) kunnugleikar. Hol. L. M. nove.
c) í landi. Hol. Jör.
d) ſkyn. Idem.
e) Sigurdi. Jör. S.
f) Þórolfr ſagdi til um ſkipan Bárdar. ok ſo ordſendíngar k. &c. *Thorolfus diſpoſitionem Bardi indicavit, item mandatum R. &c.* Jör. S.

A.C. allt halldaz láta. ok ſýndi þat med iartegn-
875. um. Sídan hóf Þórólfr upp bónord ſitt vid Sigurd. ok bad Sigrídar dóttur hans. Sigurdr tók því máli vel. *g*) ſagdi at margir hlutir helldu til þeſs. Sá fyrſtr at konúngr vill ſva vera láta. ſva þat at Bárdr hafdi þeſs bedit. *h*) ok þat med at Þórólfr var honum kunnigr. ok honum þótti dóttir ſín vel gipt. Var þat mál audſótt vid Sigurd. Fóru þá fram feſtar. ok *i*) ákvedin brullaupsſtefna í Torgum um hauſtid. Fór þá Þórólfr heim til bús ſíns. ok hans förunautar. ok bió þar til veizlu mikillar. ok baud þagat fiölmenni miklu. var þar mart frænda Þórólfs gaufugra. Sigurdr bióz ok nordan. ok hafdi lángſkip mikit ok mannval gott. Var at þeirri veizlu hit meſta fiölmenni. Brátt fannz
A.C. 876. þat at Þórólfr var aurr *l*) madr. ok ſtórmenni mikit. hafdi hann um ſik ſveit mikla. en brátt giördiz *m*) koſtnadar mikit.

mentis (teſſeris) confirmat. His explicitis, procationem aggreditur, & a Sigurdo filiam ejus Sigridam in conjugium ſibi expetit. Sigurdus apte ad petitionem reſpondit, multas, quae id ſvaderent, rationes habere teſtatus: primum voluntatem regis, dein poſtulatum Bardi, tum notum ſibi procum, poſtremo id matrimonium filiae optime convenire pronunciabat; & ad annuendum promtiſſimus erat: contrahuntur ſtatim pacta ſponſalitia, 7) nuptiae in autumnum Torgis conſtituuntur. Thorolfus cum ſuis domum reverſus, ſplendidum apparat convivium, magnam ad id hominum frequentiam vocat: ad venerunt multi viri nobiles de cognatione Thorolfi; venit & a ſeptentrione Sigurdus, lecto cum comitatu, vectus navi longa, haut vulgaris magnitudinis; multitudine convivarum nuptialis feſtivitas inſignis erat. Munificentiae magnificentiaeque ſingularis matura dedit documenta Thorolfus, & magnam circa ſe habuit ſtipatorum (famulorum) coronam: hinc domus ei ſumtuoſa fiebat, magnamque

g) ok ſegir. margir hl. ero til þeſs. Jör. S.
h) en mer þikir þó ſem dóttir mín ſe fullvel gipt. Þó þer ſe, *ceterum (ut illa mittam) tamen filiam optime nuptam cenſeo, quae tibi ſit.* Jör. S. eleganter.
i) ákuedinn brullaups dagr. Iidem.
l) af fe. addunt Iidem.
m) koſtnadarſamt. Hol.

7) *Sponſalia ſolenniter celebrabantur, deinde dies feſtivitatis nuptialis deſignatur.* Torf.

it. ok þurfti faung mikil. *n*) Þá var ár *o*) gott. ok audvellt at afla þeſs er þurfti. Á þeim vetri andadiz Sigurdr á Sandneſi. ok tók Þórólfr arf allan eptir hann. var þat allmikit fe *p*). Þeir ſynir Hilldirídar fóro á fund Þórólfs. ok *q*) hófu upp tilkall þat er þeir þóttuz þar eiga. um fe þat er átt hafdi Biörgólfr fadir þeirra. Þórólfr ſvarar ſva. *r*) þat var mer kunnigt um Bryniólf. ok enn kunnara um Bárd. at þeir voro manndóms menn ſva miklir. at þeir mundu *s*) hafa midlat ykkr þat af arfi Biörgólfs *t*) ſem þeir viſſu at rettindi veri til. var ek nærr því. at þid hófud þetta ſama *u*) tilkall vid Bárd. ok heyrdiz mer ſva ſem honum þætti þar *) engi ſannyndi til. þvíat hann kalladi ykkr frillu-

que copiae alimentariae vim requirebat; quam parare facile erat, ut in annona larga; iſta hyeme Sigurdus de Sandneſia diem obiit: 8) *cujus univerſae facultates, ſanequam lautae, Thorolfo ceſſerunt. Filii Hillderidae ad Thorolfum iter fecerunt, & eum de haereditate Biörgolfi patris, ad ſe ut exiſtimabant pertinente, appellarunt. Thorolfus ſic reſpondit: ita ego Bryniolfi, ita Bardi in primis, generoſam indolem novi, ut nullus dubitem, quin quod jus eſſe ſcirent, id vobis de fortunis Biörgolfi communicaturi fuiſſent; huic autem ipſi appellationi veſtrae, coram Bardo prolatae, interfui, & is, quantum tunc audivi, nullo eam juris titulo fulciri cenſuit;* 9) *ut qui vos pro nothis habe-* A.C. 876.

n) til at leggia búſinnz. add. Iidem.

o) mikit. ok gott í landi, *copioſa & commoda annona.* Iidem. || árgott. L.

p) bædi í löndum ok leuſum aurum, *quae tam fundis, quam bonis mobilibus conſtabant.* add. Jör. S.

q) höfdu uppi, *proponebant coram eo poſtulationem haereditatis* &c. Jör. S.

r) ſvo. Hol.

s) yckr látid hafa nád, *permiſſuri fuiſſent ut vos obtineretis* &c. Jör. S.

t) þar ſem viſsi retrindi tilſtanda, *ſi ſcirent* &c. Hol. || þat ſem rettindi ſtædi til, *quod jus eſſet.* Jör. S.

u) ákall. P. Kálf.

*) eingin lög til þeſs ſtanda. Hol.

8) *haereditas capi poterat, non interveniente auctoritate regia, Teſtamentum*facere non licebat (ſine hoc).* Torf. * *Ita vocem macula illitam, legendam eſſe credo.*

9) *Mirum hoc, ſi illo tempore ex concubina ſuſcepti haereditatem capere non poterant: ex captiva autem nati, ſi excludebantur, ut pote ex ſerva, legi non repugnat. Cum tamen eorum matrem Biörgolfus nullo jure, ſed vi & poteſtatis abuſu ceperit, pro captiva haberi non potuit; moribus tamen illis tale latrocinium probatum eſt.* Torf.

A.C. frilluſonu. Hárekr ſagdi at þeir mundi
876. vitni til fá. at módir þeirra var *x*) mundi keypt. En ſatt var þat. at vid *y*) leitudum ecki fyrſt þeſſa mála vid Bryniólf bródur ockarn. var þar ok med ſkylldum at ſkipta. en af Bárdi *z*) ventu vid ockr ſæmdar í alla ſtadi. urdu ok eigi laung vor vidſkipti. En nu er arfr þeſsi kominn undir úſkyllda menn ockr. þ) ok megu vid nú eigi med öllu þegia yfir miſſu ockarri. en vera kann at enn ſe ſem fyrr ſá ríkis munr *æ*). at vid fáim eigi rett *a*) af þeſſu máli fyri þer. ef þú vill engi vitni heyra. þau er vid höfum fram at flytia. at vid *b*) ſem menn *c*) adalbornir. Þórólfr ſvarar þá ſtyggliga. Því ſídr ætla ek yckr *d*) arfborna. at mer *e*) er ſagt módir

haberet. Harekus rettulit: teſtes facilè adduci poſſe, †) in matris nuptias, juſta donatione maritali confirmatas. Non imus inficias, quod fratrem Bryniolfum de hac re ſtatim non convenerimus: ſed ibi fraterna communio obtinuit; (ſed partitionem, uti inter fratres, ſemper in expedito fore putavimus). Tum Bardum, per omnia, noſtro juri honorique inſerviturum ſperavimus: ſed noſtrum commercium diuturnum non fuit. Nunc memoratum patrimonium in alienam familiam transiit, adeo ut damnum noſtrum alto cum ſilentio ferre non poſſimus; at heic forſan, uti prius, id potentiae erit diſcrimen, ut jus noſtrum per te non obtineamus: ſi quidem teſtes, in natalium noſtrorum ingenuitatem producendos, exaudire nolueris. Ad haec offenſiorem in modum Thorolfus: tantum, ait, abeſt, ut jus haereditatis natu vobis competere exiſtimem; ut fando perce-

x) mundi. omitt. Jör. S.

y) fylgdum eigi faſt þeirri eptirleitan vid Biörnólf bródr ockar, *non inſtitimus acriter huic petitioni apud fratrem Biörnolfum.* Jör. S. || fylgdum eigi faſt ad vid &c. Hol.

z) væntum ver (Hol.) male hoc; vid, proprie Dualis eſt.

þ) nennum vid eigi lengr, *diutius non poſſumus* &c. Hol.

æ) med oſs, *inter nos.* add. Iidem.

a) mál fyri þer. Iidem.

b) ſieum. Plerique; ad modum recentiorum, antiquam terminationem mutantes.

c) ódalbornir. Hol. Jör. P. S.

d) ódalborna. Jör. P. S.

e) var. Hol. & mox hertekin heim flutt.

†) Mund (*rectius* mundr) *nunc pro* DOTE, *nunc pro* DONATIONE PROPTER NUPTIAS *accipitur; hic* DONATIONEM *denotat.* Idem.

módir yckar veri med valldi tekin. ok hernumin heim höfd. Eptir þat ſkildu þeir þeſsa rædu.

10. CAP.

FINNFERD ÞÓRÓLFS.

Þórólfr *f*) giördi um vetrinn ferd ſína á fiall upp. ok hafdi med ſer lid mikit. eigi minna en níu tigu manna. en ádr hafdi vandi á verit. at ſýſlumenn höfdu haft xxx menn. en ſtundum færa. hann hafdi med ſer kaupſkap mikinn. hann giördi brátt ſtefnulag vid Finna. ok tók af þeim ſkatt. ok átti vid þá kaupſtefnu. fór med þeim *g*) allt í makendum. ok í vinſkap. en ſumt med hrælzlu gædi. Þórólfr fór vída um mörkina. En er hann *h*) ſótti auſtr á fiallit. ſpurdi hann at *i*) Kylfíngar voro auſtan komnir. ok fóro þar at Finnkaupum. en ſumſtadar med ránum. Þórólfr ſetti til Finna at nióſna um ferd Kylfínga. en hann fór eptir at leita þeirra. ok hitti í einu bóli xxx manna. ok drap alla ſva

perceperim matrem veſtram ví raptam, captivamque domum abductam fuiſſe. Ita colloquium diſſolverunt. A.C. 876.

CAP. X.

ITER THOROLFI AD FINNOS.

Eadem hyeme Thorolfus iter in montana ſuſcepit, numeroſa, ut quae infra XC non eſſet, virorum manu ſtipatus, ſed comitatus praefectorum regiorum antea nunquam ſupra XXX eſſe ſveverat, ſaepe autem infra; magnam vim promercalium ſecum portavit, conventuque cum Finnis tempeſtive indicto, tributa eorum percepit, & nundinas cum iis agitavit: molliter & amice eorum negotia transacta ſunt, ſed a Finnorum parte non absque omni timore animi. Peragrata late Finnomarchia, cum orientem verſus in montana contenderet, accipit Thorolfus ab oriente invaſiſſe Kylfingos; commercia cum Finnis exercere, & nonnullis in locis latrocinari. Subornatis ideo Finnis, qui itinera Kylfingorum olfacerent (ſpecularentur), ipſe animo eos opprimendi, ſubſecutus, in uno ſtabulo (ſpelaeo) triginta latronum

f) byriadi, *auſpicatus eſt, incepit.* Hol.

g) vel. ſumt tók hann af Finnunum fyri hrædſlu þeirra ſaker, *bene: quaedam a Finnis, timoris eorum cauſa, abſtulit;* i. e. accepit ab iis, quia eum timebant. Hol.

h) kom, *cum veniret.* Jör.

i) Kyplíngar K. M. || Kylpíngar L. || Kyblíngar. Kyflíngar. F. B.

A.C. 876. ſva at engi komz undan. en ſidan hitti hann *k*) ſaman xv edr xx. allz drápu þeir nærr c manna. ok tóku þar úgrynni fiár. ok komu aptr um várit vid ſva búit. fór Þórólfr þá til búſs ſins á Sandnes. ok ſat þar lengi um várit. Let hann giöra lángſkip mikit. ok á *l*) Drekahöfud. let þat búa ſem bezt. hafdi þat nordan med ſer. Þórólfr ſópaz miög *m*) um faung þau er þá voro á *n*) Hálugalandi. hafdi menn ſína í ſíldveri. ok ſva í *o*) ſkreidfiſki. ſelver voro ok nóg. ok eggver. let hann þat allt at ſer flytia. Hann hafdi *p*) alldregi færra frelſingia heima en c. hann var aurr madr ok *q*) giöfull. ok vingadiz miök vid ſtórmenni. *r*) alla þá menn er hönum voro í nánd. *s*) hann giördiz ríkr madr. ok lagdi mikinn hug á um ſkipabúnat *t*) ſinn ok vápna *u*).

num manipulum occupat, omnesque ad internecionem cadit: poſt globum, XV hominibus vel XX conſtantem, opprimit: omnino C Kylfingos occidit, immenſaque pecuia potitus, ita confectâ expeditione, tempore verno domum rediit, & in praedio ſuo Sandneſia multum veris conſumſit. Hic navim longam, magnitudinis haut ſpernendae, aedificari fecit, draconis capite inſignem; hanc omni apparatu inſtructiſſimam á ſeptentrione ſecum duxit. Multus autem fuit in comparando, quod tum dabat Halogia, penu: famulitia in maenae & aſelli piſcaturam excubare fecit; phocarum quoque & ovorum proventus ubertim ſe dabat; ea omnia curavit ut ſibi ſubveherentur. Nunquam minus centum libertis domi ſuae aluit: liberalis vir & largus fuit, totius viciniae nobilitatem ad ſuam amicitiam traxit; ita in amplam potentiam aſſurrexit; ad navium armorumque apparatus haut perfunctorie animum appulit.

II. CAP.

k) xv menn ſamañ ok xx, *homines una XXXV.* Jör. || xv edr xvj. P. hartnær xl, *fere XL.* L. || xxxv. K. J. M.

l) Dreka gullbúinn, *& in ea Draconem auro caelatum.* Hol.

m) ad. addunt Hol.

n) ita ſcribit Kálf. Ceteri Hálogalandi.

o) ſkreidveri. Hol.

p) eigi færi friálſa menn, *hominibus liberis.* Jör. S. || færri frelſingia enn x túger. Hol.

q) ſtórgiöfull. Hol.

r) ok vid alla þá &c. quod amicitias Thorolfi multo latius extendit. J. L. Jör. S. P.

s) af því giördiz hann ríkr ok audigr, *hinc potens factus eſt, & opulentus.* Hol.

t) omitt. ſinn. Jör. S. L.

u) ok hellt ſig med mikilli rauſn, *& vitam coluit perquam magnifice.* addunt Jör. S.

II. CAP.

VEIZLA AT ÞÓRÓLFS.

Haralldr konúngr fór þat ſumar á Hálugaland. ok voro gervar veizlur móti honum. bædi þar er hans bú voro. ok ſva gerdu lendir menn ok ríkir bændr. Þórólfr bió *x*) veizlu í móti konúngi. ok lagdi á koſtnad mikinn. var þat ákvedit nærr konúngr ſkylldi þar koma. Þórolfr baud þángat fiöllda mannz. ok hafdi þar allt it bezta mannval þat er koſtr var. Konúngr *y*) hafdi nærr ccc manna. er hann kom til veizlunnar. En Þórólfr hafdi *z*) fyrir v hundrut manna. Þórólfr hafdi látid búa kornhlödu mikla er þar var. ok þ) látid leggia becki í. ok let þar drecka. Þvíat þar var engi ſtofa *æ*) ſva mikil. er þat fiölmenni mætti allt inni vera. þar voro ok feſtir ſkilldir umhverfis í húſinu. Konúngr ſettiz í háſæti. en er alſkipat var *a*) it efra ok it fremra. þá ſáz konúngr um ok rodnadi. ok mællti ecki *b*). ok

CAP. XI.

A.C. 876.

CONVIVIUM APUD THOROLFUM.

Hac eadem aeſtate Haralldus ad Halogios proficiſcitur: apparantur in adventum ejus convivia, tam a villicis ipſius, quam á ſatrapis, & amplioris cenſus colonis. Thorolfus ſigillatim, ſumtuoſum ornabat convivium, in adventum regis certo tempore conditum; magnum hominum numerum, & quidem quam haberi potuit, lectiſſimum, invitabat. Rex cum trecentis minus viris advenit. Thorolfus cum quingentis eum excepit. Hic, quod in praedio erat, vaſtae magnitudinis horreum in triclinium adaptari, ſedilibus inſtrui, umbonibus circum parietes appenſis, ornari fecerat: nec enim domus ejus ullam habebat aedem, quae univerſam illam multitudinem caperet. Rex in loco excelſiori conſedit: toto vero triclinio á ſummo ad imum inſeſſo, circumſpiciens iracundo rubore ſuffuſus eſt; nec ullam emiſit

 vocem:

x) veglega, *ſplendidum.* Hol.

y) kom til Þórólfs med iij c. Hol. || cc. Jör. S.

z) þúſund fyrir med bodsmönnum, ok heimamönnum, *cum mille hominibus, partim convivis* (invitatis), *partim ſuis domeſticis* &c. ex Jör. B. F.

þ) let tiallda. ok giöra becki, *aulaeis induci,* &c. Hol. || þar var tialldad. ok beckir lagder. Jör.

æ) ſua. er þat &c. Hol. elegánter.

a) allt húſit. Idem.

b) ord. addunt Omn. Cet. ſed citra neceſſitatem.

A.C. 876. ok þóttuz menn finna at hann var reidr. Veizla var hin *c*) prúdligſta. ok öll faung hin beztu. Konúngr var helldr ókátr. ok var *d*) þar iij nætr ſem ætlat var. Þann dag er konúngr ſkylldi brott fara. geck Þórólfr til hans. ok bad at þeir ſkylldu *e*) fara ofan til ſtrandar. Konúngr giördi ſva. Þar flaut fyri landi Dreki ſá er Þórólfr hafdi gera látid. med tiölldum ok öllum *f*) reida. Þórólfr gaf konúngi ſkipit. ok bad at konúngr ſkylldi ſva virda *) ſem hönum hafdi tilgengit. at hann hafdi fyrir því haft fiölmenni ſva mikit. at *g*) þat veri konúngi *h*) vegſemd. en ecki fyrir kapps ſakir vid hann. Konúngr tók þá vel ordum Þórólfs. ok giördi ſik þá blídan ok kátan. lögdu þá ok margir gód ord til. ſögdu ſem ſatt var at veizlan var hin vegſamligſta. ok útleizlan hin *i*) ſköruligſta. ok konúngi var ſtyrkr mikill at *k*) ſlíkum mönnum. ſkilduz þá med *l*) kærleik miklum. fór konúngr nordr á Hálugaland

vocem: ira accenſum eſſe, convivae intelligere ſibi videbantur: convivium elegantiſſimum, & omni copia inſtructiſſimum erat; Rex vero impendio triſtior; Eum, cum triduum hoſpitii exiiſſet, die ad diſceſſum conſtituto, adiens Thorolfus, ut ad littus ſecum ambulet, orat: annuit rex; ibi in ſtatione Draco, quem nuper concinnari curaverat Thorolfus, tentoriis armamentisque cunctis ſuperbus ſtabat; hunc regi Thorolfus dono dat, obteſtaturque, ut ex intentione ſua aeſtimet celebritatem illam convivii, qua ſolam gloriam regis, non vero privatam ambitionem (aemulationem cum ipſo) ſpectaviſſet. Rex ad haec verba facilem ſe praebuit, & ad comitatem ac hilaritatem ſuam rediit: multi quoque convivarum verba ſua interponebant in gratiam Thorolfi, oſtendentes id quod res erat, convivium honorificentiſſimum, xenium magnificentiſſimum fuiſſe: in talibus viris multum eſſe momenti ad regis potentiam ſtabiliendam. Rex ſumma cum amicitia a Thorolfo diſceſſit, iterque ſuum ad boreales Halogios

c) prydilegaſta. Hol. L. M.
d) han þó — *tamen*. Hol. & Guelph. qui hic iterum incipit.
e) gánga ofan. Jör. S.
f) búníngi. Hol.
*) finn tilgáng um ſo mikit fiölmenni. L.
g) ek villda vegſama ydr, *quod honore proſequi te voluerim*. Jör. S.
h) vegr ſtór. Hol.
i) prydilegaſta. Hol.
k) Þvílíkum manni, *tali viro*. Jör.
l) kærleikum. Jör. || vel, *bonâ cum amic*. Hol.

land *m*) ſem hann hafdi ætlat. ok ſneri aptr ſudr er áleid ſumarit. Fór þá enn at veizlum þar ſem fyrir honum *n*) var búit.

12. CAP.

AF HILLDIRÍDAR SONUM.

Hilldirídar ſynir fóro á fund konúngs. ok budu honum heim til *o*) þriggia nátta veizlu. Konúngr þekktiz bod þeirra. ok kvad á nærr hann mundi þar koma. En er at þeirri *p*) ſtefnu kom. þá *q*) kom konúngr þar med lid ſitt. ok var þar ecki fiölmenni fyrir. en veizla fór *r*) fram it bezta. var konúngr allkátr. Hárekr kom ſer *s*) í rædu vid konúng. ok kom þar *t*) rædu hans. at hann ſpyrr um ferdir konúngs. *u*) þær er þá höfdu verit um ſumarit. Konúngr ſagdi ſlíkt er hann ſpurdi. kvad alla menn hafa ſer vel fagnat. ok miök hvern eptir föngum ſínum. *x*) Mikill munr. ſegir Hárekr. mun þeſs hafa verit. at í Torgum mundi veizla fiol-

logios perſecutus, aeſtate inclinante in auſtrum revertit; iter ſuum intervallis convivialibus, ſicubi illi adornata erant convivia, dispungens. A. C. 876.

CAP. XII.

DE FILIIS HILLDIRIDAE.

Inter alios filii Hilldiridae regem acceſſerunt, eumque ad epulum triduanum, domum ſuam invitarunt. Rex officium illorum non aſpernatus, dixit diem adventui ſuo; & ea appropingvante cum ſatellitio affuit. Convivium infrequens erat, ſed optime, ſatisque hilari rege proceſſit. Harekus in ſermonem cum rege ſe inſinuavit, eo flexis verbis, ut de itineribus regis ea aeſtate factis rogaret. Rex ad interrogationes commode reſpondit, teſtatus omnes honeſte ſe excepiſſe, & ſingulos pro modo rerum ſuarum. Credibile eſt, ait Harekus, convivium Torgis exhibitum, a ceteris longe diſcretum fuiſſe,

m) at veizlum, *inter agitandum convivia*. Hol.
n) voro gerfar. Guelph.
o) fiögra nátta, *quatriduanum*. P.
p) ſtundu. Guelph Hol.
q) fór kóngr þángat. Idem.
r) val D. vel, *bene*. S.
s) brátt á tal, *ſtatim* &c. Guelph. Hol.
t) ræda. rædan. H. K. G. || hans. omitt. M. b. þar nidr ræda hans, *eo ſermo ipſius devenit*. L.
u) ok veizlur, *& conviviis*. Guelph. Hol.
x) Hárekr mælti. mikill m. mundi þeſs. at í &c. Jör.

A.C. 876. fiölmennuzt. Konúngr ſagdi at ſva var. Hárekr ſagdi. *y*) Þat var vís ván. *z*) Því-at til Þeirrar veizlu var meſt aflat. ok bárut Þer konúngr Þar Þ) ſtórligar gæfur til. er ſva ſneriz at Þer komut í engan lífsháſka. fór *æ*) Þat ſem líkligt var. *a*) at Þú vart vitraztr. ok hamíngiumeſtr. Því-at Þú grunadir Þegar. at ecki mundi allt af *) heilu vera. *b*) er Þú ſátt fiölmenni Þat it mikla er Þar var *c*) ſamandregit. en mer var ſagt. at Þú letir allt lid Þitt iafnan med alvæpni *d*) vera. *e*) eda hafdir vardhaulld örugg bædi nótt ok dag. Konúngr ſá til hans ok mællti. hví mælir Þú ſlíkt Hárekr. edr hvat kantu Þar af at ſegia. Harekr mællti. hvart ſkal ek mæla í orlofi. konúngr. Þat er mer líkar. Mældu. ſagdi konúngr. Þat ætla ek. ſagdi Hárekr. *f*) at Þer Þætti eigi vel vera. ef Þú konúngr *g*) heyrdir hvers mannz ord.

ob frequentiam convivarum. Rex ita rem ſe habuiſſe affirmat. Hoc facile exiſtimatu erat, pergit ille, nam in iſtud convivium maxima parabatur copia: & certe, multis comitatus felicitatibus eo veneris oportet, quod iſtud vitae tibi periculo non vertit; nimirum eò, quod pronum eſt credere, abiit res, ut prudentia tua & fortuna eluceſceret, ut qui ſtatim aliquas latere inſidias ſuſpicarere, cum turbam illam hominum eò conflatam cerneres; ſed narrabant mihi, tuum te agmen in perpeti tenuiſſe panoplia, ſaltem firmis cuſtodiis, noctes diesque te muniiſſe. Rex loquentem intuebatur, & quorſum, inquit, iſta dicis Hareke, & quid de ea re narrare potes? Harekus fatur: licet mihi, pace regia, quod libet eloqui? Licet, ait rex. Perſeverans ergo ille, opinor ait, parum jucundum tibi fore, ſi verba perciperes, quibus

y) Þeſs. Guelph. Hol.

z) haec usque ad punctum. omitt. Iidem.

Þ) ſtóriiga giæfu. K. L. M. J. || mikla giptu. Guelph. Hol. || giptu til ok audnu. Jör.

æ) Þar. Jör.

a) er Þu vart, *quoniam eras.* Guelph. & mox at Þu grunadir.

*) af heilum hug, *omne* (ſc. Thorolfi officium) *ex ſyncero animo non proficiſci.* P.

b) ok ſua ſneri til, at Þer komut í engan lífs háſka, *atque ita verteret res, ut in nullum vitae diſcrimen venires.* Guelph. Hol.

c) ſamankomit, *quae eo coiverat.* Gu. Hol. Jör.

d) ſitia, *accumbere feciſſe.* Hol. quod ſequitur omitt. Guelph. Hol. Jör. *e*) ok. P.

f) haec ſoli habent Jörundini; ſed in omnibus Aliis nihil eſt, quod ad verbum *opinor* reſpondeat.

g) veitz, *ſcires.* Guelph. || metr, *aeſtimares, ponderares.* Hol.

ord. *h*) er menn mæla heima eptir *i*) hugþocka ſínum. hver *k*) áþián þat þikir. er þer veitid öllu mannfólki. Enn ydr er þat ſannazt at ſegia konúngr. at *l*) alþýduna ſkortir ecki annat til *m*) mótgángs vid ydr. en *n*) dirfd ok forſtióra. En þat er ecki undarligt. ſagdi hann. um ſlíka menn ſem Þórólfr er. at hann þikiz umfram hvern mann. hann ſkortir eigi afl. eigi frídleik. hann hefir ok hird um ſik ſem konúngr. ok hefir *p*) merd fiár. Þótt hann hefdi þat eina er hann ætti fiálfr. en hitt er *q*) meira. at hann lætr ſer *r*) iamheimillt annarra manna fe. ſem ſitt. þer hafit ok veitt honum ſtórar *) veizlur. var nu búit *s*) at hann mundi þat eigi vel launa *t*). Þvíat þat er ydr ſannazt at ſegia. þá er ſpurdiz at þer fórut nordr á Halogaland med eigi meira lidi. enn *u*) þer höfdut

quibus animi ſui ſententiam unusquisque domi ſuae aperit, ſuper tyrannide qua cives premas univerſos. Sed ut puriſſimam tibi veritatem dicam, plebi nihil, quin adverſus te bellum moveat, deeſt, praeter animos, ac ducem; de Thorolfo vero & ejus ſimilibus hoc non eſt mirum, quod putet ſe ſuper omnes alios excellere; ſane neque eum roboris, nec formae poenitet; regum in modum corporis cuſtodibus cingitur, divitiis abundat, vel ſi propriis fortunis ſolis frueretur; iſtud vero majus eſt, quod alienum (ex alieno) habet pro ſuo: quin & amplis eum muneribus cumulaſti, quorum nunc malam tibi gratiam tantum non retulerat; Nimirum, ut ipſiſſimam veritatem te doceam, cum fama itineris tui ad Halogios veniret, & quod A. C. 876.

b) heima í bygdum her, *domi in his territoriis.* Jör.

i) hugþótta M. || ſinni hugþockan. Gu. Hol. ſed Jörund. haec & ſequentia ad *punctum* omittunt.

k) álkuran þat eru. P. in Kálf. credo fuiſſe álkúrun, quod videtur eſſe *ſollicitudo*, hic *moleſtia*, *aerumna*.

l) hann *ſubaud.* lydinn. Guelph.

m) mótgöngu. Iidem. Jör. Hol. || mótgiörda. K. J. L. M. corrupte.

n) formenninn. Iidem.

p) mergd. J. K. L. M. || of. Jör. Gu Hol. P.

q) ægi minna er hann, *minus non eſt.* Guelph.

r) iafnheimillt. Omnes Ceteri.

*) ſyſlur. Jör.

s) vid fiálft. bene addunt Jörund. || til. Gu. Hol. L.

t) þer. add. Guelph. Hol. þat vero paulo ante omittunt.

u) þer höfdut. omitt. Iid. Jör.

A.C. 876. höfdut ccc manna. Þá var *x*) Þat her rád manna. at her ſkylldi *y*) hann ſamankveda. ok taka Þik af lífi konúngr ok allt lid Þitt. ok var Þórólfr *z*) höfdíngi Þeirrar rádagiördar. ok var Þat til bodit at hann ſkylldi konúngr vera yfir Þ) Háleygia fylki ok Naumdæla fylki. fór hann ſídan út ok inn *æ*) med hverium firdi. ok um allar eyiar. ok dró ſaman hvern mann er hann feck. ok *a*) hvert vapn. ok fór Þat Þá ecki leynt. at Þeim her ſkylldi ſtefna í móti *b*) Haralldi konúngi til orroſto. En hitt er *c*) ſatt konúngr. Þótt Þer hefdit lid nockuru minna Þá er Þer funduz. *d*) at búand-

quod ſupra tercentum comites non haberes, conſtituerunt inter ſe incolae, uti Thoroſfus militem concieret, teque & totam cohortem tuam interficeret: is ſcilicet auctor conſilii erat, (eum penes rei ſumma erat), imperiumque Halogiae & Naumudaliae in praemium offerebatur. Ideo omnes ſinus circumeundo, omnes inſulas pervagando, quicquid ſe dabat hominum armorumve conquiſivit. Nec obſcura tum ſerpebat fama, univerſum iſtud agmen adverſus Haralldum regem, in pugnam ductum iri; ſed iſtud quoque, o rex! verum eſt, praeſentiam tuam quanquam numero aliquanto eſſes inferior, ruſticulorum gregi

x) ſú rádagiörd. Iidem.

y) ita legit Auſgeir in ſuis Kalf. Apographis C. & E, & quidem eleganter. K. M. L. J. habent ſamankoma, *miles congregaretur*, excluſo hann. Scriptura Membr. hic propter vetuſtatem valde ambigua eſt; || hann ſamandraga lid, *ille contraheret copias*. Jör. her ſkylldi ſamandraga, *copiae contraherentur*. Guelph. Hol. P.

z) fyri Þeirri rádagiörd. Jör. || fyri Þeſſu lidi ok rádagerd, *dux exercitus, & princeps incoepti*. Guelph.

Þ) Hálogalandi. Guelph. Hol. Jör. P. priores omittunt Naumdælafylki.

æ) eptir. Hol. Guelph. || eptir hierödum. ok um alla fiördu, *omnia territoria, omnesque ſinus* &c. Jör.

a) ok ſua. Þat fór. ubi aliquid excidiſſe appareret. Guelph. || ok ſiá. han fór ecki leynt at Þeſſu. ſkylldi Þeſſum her &c. M. b. (at ſafna Þeſſum herſkilldi móti &c. H.) *& ecce, occulte non egit hanc rem; hic exercitus contrahendus erat* &c. (*hanc vim armatorum occulte non contraxit adverſum te*). Sed ille uſus voculae SIA, antiquis noſtratibus eſt ignotus; ok ſá. han fór ecki leynt at Þeſſum herſkilldi at ſafna, *& quicquid videbat* (hominum), *non verſabatur occulte, in contrahenda hac armatorum vi* &c. N.

b) ydr. Guelph.

c) Þó ſatt, *tamen verum*. Iidem.

d) En er búkarlar ſáu ſiglíng ydra. Þá ſkaut &c. *ruſticulis te adnavigantem cernentibus, pavor incuſſus eſt*. Omiſſis praecedentibus Jörund.

búandkörlum ſkaut ſkelk í bríngu þegar þeir ſá ſigling ydra. var *e*) þá hitt rád tekit. at gánga á móti ydr med blídu. ok bióda til veizlu. en *f*) þá var ætlat *g*) at þer yrdit drucknir. ok lægit ſofandi. at veita ydr atgöngu med elldi ok vapnum. ok þat til iarteigna. ef ek *h*) hefi rett ſpurt. at ydr var fylgt í kornhlödu eina. Þvíat Þórólfr villdi eigi brenna upp ſtofu ſína nyia ok vandada miök. *i*) þat var en til iarteigna. at hvert hús *k*) var fullt af vapnum ok herklædum. En þá er þeir *l*) fengu engum velrædum vit ydr komit. tóko þeir þat rád ſem hellzt var til. *m*) drápu öllu á dreif um þeſsa fyrirætlan. ætla ek *n*) því alla kunna at dylia þeſsa *o*) ráda. *p*) því at fáir hygg ek at ſik viti ſaklauſa ef *q*) hit ſanna kemr upp.

gregi pavorem incuſſiſſe, ſtatim ubi eminus A.C. *te adnavigantem viderunt: tunc aliud conſi-* 876. *lium arreptum, cum blanditiis obviam tibi procedere, & ad convivium te rogare: at ſicubi potu ſomnoque devinctus jaceres, ferro & flamma te petere, decretum erat; ejus rei ſi recte percepi, argumentum eſt, quod in horreum quoddam introductus fuiſti: noluit enim Thorolfus triclinium recens, & affabrefactum incendio conſumere: quin cunctae aedes (Thorolfi) ferro & armatura plenae, alterum etiam dant argumentum. Cum vero conſpiratorum machinae fruſtra in te tenderentur, rationem pro tempore aptiſſimam inierunt; videlicet diſtulerunt conſilium, & id quidem, vel ideo non miror, ab omnibus arcanum haberi poſſe, quod paucos, ſi verum in lucem emergat, innocentiae ſibi conſcios fore, arbi-*

e) þad þá ráds. Guelph. Hol. Jör. & mox upptekid. Jör.

f) þó, *tamen.*

g) er Hol. ef, *ſi* Jör. L. M. mox værud Hol. Jör. verit Guelph.

h) hefer. Guelph.

i) hanc periodum omitt. Guelph. Hol. Jör.

k) mundi þar fullt. P.

l) komo æigi velrádum fram. Guelph. Holan. || fengu öngva vel vid ydr haft. Jör.

m) at drepa á dreif. Guelph. Hol. || allri þeſsari fyriætlan. P.

n) nú. lid. & mox munu kunna. Jör.

o) ráda. omitt. Guelph. Hol. Jör. nempe quia ignorarunt, ÞEſSA eſſe Genitivum Pluralem.

p) at fáir vita ſik &c. *quoniam pauci ſibi conſcii* &c. Guelph. Hol.

q) ſanna (gen. foem.) *veritas* vel potius *indicium, argumenta* P. mox vœri uppi, *palam eſſet.* Jör. || ſkylldi uppi vera, *palam fieret.* Guelph. Hol.

A.C. 876. upp. Nú er þat mitt rád konúngr. at þú takir Þórólf til þín. ok látir hann vera í hird þinni. *r*) bera merki þitt. ok vera *s*) í ſtafni á ſkipi þínu. til þeſs er hann *t*) fallinn allra manna bezt. en ef þú villt at hann ſe lendr madr. þá fá honum *u*) veizlur ſudr í Fiördum. þar er *x*) ætterni hans allt. megu þer *y*) þá ſiá yfir at hann giöriz *z*) ydr eigi ofſtórr. en fá her ſýſlu á Hálogalandi. þeim mönnum er hófsmenn ſe. ok ydr þ) munu med trúleik þióna. ok her eigu *æ*) kyn. ok þeirra frændr hafa her ádr haft þvílíkt ſtarf. ſkulu vid brædr vera *a*) búnir ok bodnir til ſlíks ſem þer vilit ockr til nýta. hafdi fadir ockarr her lengi konúngs ſýſlu. vard honum þat vel í höndum. *b*) er ydr konúngr vandſettir her menn yfir til forráda. því at þer munut her ſialldan koma ſiálfr. her er lítid landzmegin til þeſs. *c*) at þer farit med her yd-

arbitror; Ideo tibi, o rex! conſilium dederim, ut Thorolfum ad te revoces, in ſatellitio tuo coutineas, vexillum tuum portare, in prora navis praetoriae curare, jubeas: ad quae munera omnium optime appoſitus eſt; quodſi in ſatrapae dignitate eum conſervare malueris: dabis homini provinciam in auſtrali regione, Fiördenſem puto; ibi eſt univerſa ejus cognatio, tunc facilius provideris, ne nimius tibi fiat. Praefecturam vero Halogienſem in hos transferas, qvorum compoſiti mores ſpem tibi fidelis miniſterii confirment: quique hinc ortum ſuum duxerint, & quorum majores eandem hic provinciam adminiſtraverint. Certe ego & frater meus ad omne officium, cui quidem nos adhiberi tibi placuerit, promti paratique erimus: regiam hic praefecturam pater diu, nec incommode geſſit: †) *difficiles tibi ſunt inventu, qvos recte (tutò) praeficias huic provinciae, utpote perraro tibi videndae, & á commeatu male copioſae, ſi to-*

r) eda. add. Gu. Hol. Jör. *s*) ſtafnbúa. Jör.
t) val. Guelph. || vel, *bene*. Hol.
u) ſyſlu. Iidem & Jör.
x) ætt h. öll. Guelph. Hol.
y) þar yfir ſeá (ſiá) *ibi* &c. Iidem.
z) ydr. omitt. Kalf. Jör.
þ) er ydr þióna med trúleikum, *qui fida tibi praeſtant miniſteria*. (omitt. hófsmenn ſe. ok) Guelph. Hol. || med trygdum. P.
æ) kynsmenn, qui *cognationes* hic habent. Iid.
a) bodnir ok búnir. P. || bodnir. omitt. Jör.
b) eru. Plerique ceteri. mox vanfengnir, *difficulter paraveris, quos recte praeficias* &c. Guelph.
c) er, pro *ut*. rare, ſed eleganter. P.
†) *Poſſit & exponi;* magna tibi cautione utendum eſt, in deligendis praefectis hujus provinciae.

ydvarn. *d*) ok munut þad eigi optarr giöra at fara hígat med fá lidi. því at her er *e*) ótrygt lid mart. Konúngr reiddiz miök vid rædur þeſsar. ok mællti þó ſtilliliga ſem hann var vanr iafnan. *f*) þá er hann fretti þau tídendi er mikils voro verd. hann ſpurdi þá hvart Þórólfr veri heima í Þorgum. Hárekr ſagdi at þeſs var engi ván. er Þórólfr ſva viti borinn. at hann mundi kunna ſer at *g*) vera eigi fyri lidi ydru konúngr. því at honum *h*) myndi þeſs ván. at eigi ſkylldi allir ſva halldinnordir. at *i*) þú konúngr mundir varr verda vid þeſsi tídendi. fór hann nordr *k*) í Aloſt þegar hann ſpurdi at þer vorut nordan á leid. Konúngr ræddi fátt um þeſsi tídendi fyrir mönnum. en *l*) fann þat á. at hann mundi trúnat *m*) á feſta þeſsa ordrædu er honum var *n*) ſagt. Fór

ſi totum exercitum duxeris: at iterum infre- A.C. 876.
quens non veneris: multorum enim incola-
rum fides vacillat. Rex ad hunc ſermonem
vehementer iraſcebatur; ſed, uti fere ſolebat
ad nuntios majoris momenti, moderate re-
ſpondit, qvaerens, an Thorolfus, in prae-
ſens eſſet Torgis, domi ſuae? Harekus ret-
tulit, hoc minime veri eſſe ſimile, Thorol-
fum enim ea eſſe calliditate, ut regiae co-
hortis occurſum ſciret cavere; veritus nimi-
rum adeo non tenaces ſecreti omnes fore,
ut ne aliquid inde rex perſentiſceret: ideo
cum accepiſſet regem a borea iter remeti-
ri, Aloſtam ſeceſſiſſe. Rex pauciſſima ſu-
per hac re palam loquebatur; at facile anim-
advertere erat, indicio eum fidem habere.

G 2 *Inde*

d) en þer munud eigi optar á þat hætta. at &c. *ſed non iterum periclitabere, ut* &c. Jör.

e) ótrútt manfólk, *haec plebs eſt infida.* Iid.

f) er þau tídindi komo (qvomo) til eyrna honum. er honum þótto mikils verd, *ubi res, qua majorem in modum afficeretur, ad aures ei pervenit.* Guelph. Hol.

g) verda. Iidem.

h) mundu þeſs vonir þikia. Jör.

i) þeir gerdi þik eigi varan vid þeſsi ſvik. ſva margir ſem kunnu frá at ſegia. ef hit ſanna ſkal uppi vera, *quin tibi aperirent has inſidias, quarum tam multi ſunt conſcii, ſi verum palam fieri oporteat.* Gu. Hol. || at þer mundut EIGI vísir verda þeſſarra tídinda. ſo margir &c. *quin hujus rei certior fieres* &c. Jörund.

k) á Sandnes. Iid. Gu. Hol.

l) þat fannz. Jör. L. M. || þó fannſt þat á. Guelph. Hol.

m) á leggia er honum var ſo ſannliga ſagt, *quod tam veriſimiliter illi narrabatur.* Jör.

n) ſögd. J. L. ſed illam Anomaliam amant veteres.

A.C. 876. Fór konúngr ſídan ferdar ſinnar. leiddu Hilldirídar ſynir hann virduliga á brott med giöfum. en hann het þeim vináttu ſinni. þeir brædr *o*) gáfu ſer erendi inn í Naumudal. ok fóro *p*) ſva í ſvig vit konúng. at þeir hittu hann *q*) at audru hveriu. tók hann iafnan vel máli þeirra.

Inde deſtinatum iter perrexit, honeſtis muneribus a filiis Hillderidae deductus, ſuamque iis amicitiam pollicitus. Iidem neſcio quid praetexentes negotii, Naumudaliam petierunt, ita curſum flectentes, ut per intervalla regem convenirent, qui ad eorum ſermones faciles ſemper aures praebuit.

13. CAP.

FRÁ ÞÓRGISLI GIALLANDA.

Þórgils Giallandi het madr. hann var heimamadr Þórólfs. ok hafdi af honum meſta virdíng húskarla hans. hann hafdi fylgt Þórólfi þá er hann var í víking. var þá ſtafnbúi hans ok merkismadr. Þórgils hafdi verit í Hafrsfirdi í lidi Haralldz konúngs. ok ſtýrdi þá ſkipi því er Þórólfr átti. *r*) ok hann hafdi haft í víking. Þórgils var rammr at afli. ok hinn meſti *s*) hreyſtimadr. konúngr hafdi *t*) veitt honum vingiafir eptir orroſto. ok heitid vináttu ſinni. Þórgils var forſtióri fyri búi í Torgum. Þá er Þórólfr var

CAP. XIII.

DE THORGILSE GIALLANDO.

Summum inter domeſticos Thorolfi locum tenuit Thorgils cognomento Giallandus (*clangens*). *Is piraticam cum Thorolfo ſignifer ac proreta obierat: pugnae Hafursfiördenſi ſub ſignis Haralldi interfuerat: navem ibi Thorolfi, qua in piratica fuerat uſus, gubernaverat: corporis juxta ac animi robore excellebat: confectâ pugnâ, munera amica amicitiaeque promiſſa, ab rege acceperat: hic praedio Thorolfi, cum abeſſet domo, herili*

o) giördu. L. || giördu ſer ferd, *ſpecie neceſſitatis profecti ſunt.* P.

p) ſua. omitt. Guelph. Hol. Jör. item mox Voculam at.

q) iafnan, *ſubinde.* Iidem. ſed eandem vocem mox excludunt.

r) ok lagdi val (vel) fram. ok var rammr &c. *& eam ſtrenue* (in hoſtem) *impulerat;* vel, *in acie applicuerat* &c. Guelph. Hol.

s) fullhugi. Iidem.

t) gefit. Iidem.

var eigi heima. *u*) hafdi Þórgils þá þar rád. En er Þórólfr hafdi heiman farit. Þá hafdi *x*) hann til greitt Finnſkatt þann allan er hann hafdi haft af fialli. ok konúngr átti. ok feck í hendr Þórgiſli. ok bad hann færa konúngi. ef hann kæmi eigi heim ádr. um þat er konúngr færi nordan ok ſudr um. Þórgils bió byrding mikinn ok gódan er Þórólfr átti. ok bar þar á ſkattinn. ok hafdi *y*) nærr xx mönnum. ſigldi ſudr eptir konúngi. ok fann hann inn í Naumudal. En er Þórgils kom á fund konúngs. Þá bar hann konúngi kvediu Þórólfs. ok ſagdi at hann fór þar med Finnſkatt þann. er Þórólfr ſendi honum. Konúngr *z*) ſá til hans ok ſvarar engu. ok ſá menn at hann var reidr. Geck þá Þórgils á burtu. ok ætladi at fá betra Þ) dagrád at tala vit konúng. hann kom á fund Aulvis Hnúfu. ok ſagdi honum allt ſem *æ*) farit hafdi. ok ſpurdi. ef hann viſsi nockut til. hverju gegndi. Eigi veit

herili poteſtate praeeſſe conſuevit. Thorolfus ante diſceſſum ſuum, totum tributum Finnicum, quod a montanis retulerat, pendendum regi depromſerat, Thorgilſique tradiderat, cum mandato, ut iſtud ad regem deportaret, ſi ipſe non rediiſſet, antequam rex a finibus ſeptentrionis auſtrum verſus reverteretur. Thorgils navim quandam Thorolfi tabulariam, magnam firmamque adornavit: in hanc tributum impoſuit; ſociisque navalibus minus XX inſtructus, regem ſubſecutus eſt meridiem verſus, & in penitiore Naumudalia eum convenit: admiſſus ad regem, ſalutem ei a Thorolfo impertiit, Finnicumque tributum inde miſſum afferre ſe ſignificavit. Rex intuens eum, nihil reſpondit: & apparebat, iratum eſſe. Itaque diſcedens Thorgils meliorem occaſionem, habendo cum rege ſermoni, expectare conſtituit: accedensque Aulverem Hnufam, rem ei ſicuti evenerat, narravit; rogavitque, num quid ſciret, quo iſtud ſpectaret? Aulver id ſe ignorare A.C. 876.

u) ok hafdi aull rád fyri búi. Iidem.

x) Þórgils greitt Finnſkattinn þann allan er konúngr átti. ok bad Þórólfr hann færa konúngi ſkattinn. *Thorgils* (uti diſpenſator) *depromſerat trib. Finn. quantum ex eo regi competebat, juſſeratque eum Thorolfus, hoc ad regem deportare,* omiſſis quae ſequuntur Guelph. Hol.

y) á xx menn. Iidem. || hafdi xx manna. Jör.

z) leit til hans. Jör.

Þ) dag, *melius tempus.* M. || rád ok dag, *melius conſilium & tempus.* L. ita librarii vocabulum rariusculum emendando corruperunt. Ceterum haec vacant in Jör. Guelph. Hol.

æ) fallit. Jör.

A.C. 376. veit ek þat ſegir hann. *a*) hitt hefi ek fundit. at konúngr þagnar hvert ſinn. er Þórólfs er getid ſídan er ver vorum í Leku. ok *b*) grunar mik af því at hann muni rægdr vera. Þat veit ek *c*) um Hilldirídar ſonu. at þeir eru *d*) löngum á einmælum vit konúng. en þat er audfundit á ordum þeirra. at þeir eru óvinir Þórólfs. en *e*) ek mun þeſsa brátt viſs verda af konúngi. Sídan fór Aulver til fundar vit konúng. ok mællti. Þórgils Giallandi er her kominn vinr ydvarr. med ſkatt þann er kominn er af Finnmörk. ok þer eigut. ok er ſkattrinn myklu meiri enn fyrr hefer verit. ok myklu betri vara. er honum *f*) tídt um ferd ſína. ger ſva vel *g*) konúngr. gack til ok ſe. því at engi mun *h*) ſeed hafa iamgóda grávöru. Konúngr ſvarar engu. ok geck þó þar *i*) er ſkipit lá. Þórgils *k*) bar þegar upp vöruna ok ſýndi konúngi. En er konúngr ſá at þat var ſatt. at ſkattrinn var

oſtendit: iſtud vero animadvertiſſe, quod rex ex quo in Leka fuerit, conticeat fere ubicunque mentio Thorolfi injiciatur; inde colligere ſe Thorolfum eſſe ad eum tradu&tum. De filiis utique Hillderidae hoc ſcire, quod ſecretos ut plurimum ſermones cum rege miſceant: horum vero ex verbis facile intelligi, quod Thorolfo inimici ſint: quicquid rei ſit, ſe ex rege brevi ſciturum. Deinde adiens regem, dixit: Thorgils Giallandus amicus tuus huc venit; tributumque tuum Finnicum ſecum tulit, majus multo, & meliori merce conſtans quam ante hac; reditum maturare ſtudet, amabo rex, da homini operam, & inſpice (tributum), mercem enim griſeam ejus bonitatis, nulli viſam exiſtimo. Rex nullo dato reſponſo, ad locum navis proceſſit. Thorgils confeſtim in conſpe&tu ejus mercem expoſuit. Qui cum videret verum aſſeruiſſe Aulverem, de magnitudine

a) en hitt veit eg. og þad hefi eg &c. *illud ſcire ſe, & animadvertiſſe.* Jör.
b) gruna ek. Iidem.
c) ok. add. Iidem.
d) iafnan á einmæli. Guelph. Hol.
e) Þó mun ek Jör. mox vís Id. Hol.
f) aut. Iidem. Guelph.
g) herra, *domine.* Guelph. Hol.
h) ſied. J. L. M. K.
i) til. add. Iidem & Jör. || Þángat. Gu. Hol. mox: ſem ſkattrinn var. ok ſá han var miklu &c. *ad locum, ubi tributum erat poſitum, quod cum videret &c.*
k) braut, *expediit.* Guelph. Hol.

var miklu meiri ok betri enn fyrr hafdi verit. Þá *l*) hóf honum helldr upp brún. ok mátti Þórgils þá tala vit hann. hann færdi konúngi *m*) biórſkinn nockur. er Þórólfr ſendi honum. ok enn fleiri dýrgripi. er hann hafdi fengit á fialli. Konúngr gladdizt þá. ok ſpurdi hvat til tíðenda hefdi vordit um ferdir þeirra Þórólfs. Þórgils ſagdi þat allt greiniliga. Þá mællti konúngr. Skadi mikill er *n*) þat. er Þórólfr ſkal eigi vera *o*) tryggr mer. eda *p*) vera banamadr minn. Þá ſvörudu margir er hiá voru. ok allir á *q*) eina lund. ſögdu *r*) þat vera mundi róg íllra manna ef konúngi veri ſlíkt ſagt. en Þórólfr mundi óſannr at vera. kom þá ſva. at konúngr *s*) kvezt því mundi helldr af trúa. Var konúngr þá *t*) lettr í öllum rædum

dine & bonitate tributi, ſupra quam olim A.C. *fuerat, inſigni, frontem nonnihil exporri-* 876. *gens, dedit Thorgilſi veniam loquendi ſecum. Is attulit etiam pelles caſtoris aliquot, muneri a Thorolfo miſſas: & alias inſuper res pretioſas, quas (Thorolfus) in montanis nactus fuerat. His laetatus rex, quid in expeditione Thorolfi, memorandi eveniſſet? rogat. Thorgils omnia ejus momenta explicite narrat. Tum rex fatur: vehementer dolendum eſt, quod Thorolfus infidelis mihi ſit, capitique meo inſidietur: Multi praeſentium reſpondebant, magno conſenſu affirmantes, iſtud crimen ſi ad regem delatum eſſet, procul dubio eſſe meram hominum improborum calumniam, Thorolfo innocenti intentatam. Horum aſſertio eò valuit, ut rex ei fidem ſe potius habiturum pronunciaret; comem ſe Thorgilſi in*

l) hófſt. J. M. || hóf han brún. ok mátti han þá tala vid Þórgils, *allevavit ſupercilium, & tum quivit adduci, ut cum Thorgilſe loqueretur.* Guelph. Hol. || helldr tala vit Þórgils enn ádr, *affabilior ſiebat Thorgilſi, quam antea.* Jör.

m) biörnſkinn, *pelles urſinas.* (ſed ſine dubio male: non enim ita rarae fuerunt in Norvegia). Jörund. J. || kiörſkinn, *pelles delectas.* P. Sed pro his & ſequentibus Guelph. Hol. habent: Þá færdi han mikit fe konúngi. er Þórólfr ſendi honum, *deinde tradidit regi magnam pecuniae* (merciuin) *vim,* (muneri) *a Thorolfo miſſam.*

n) at Þórólfi. at han ſkal eigi &c. Iidem.

o) mer trúrr. Iidem.

p) vilia vera. Guelph.

q) einn hátt. Jör.

r) at vera mundi róg vándra &c. Guelph. Hol.

s) lietſt helldr vilia því trúa. Jör. P. || ei mundi helldr aftrúa, *neque ei* (calumniae) *ſe fidem habiturum.* J. K. L. M. || trúdi því er ſatt var, *vero fidem haberet.* Gu. Hol.

t) kátr vid Þórgils, *hilarem erga Thorgilſem.* Jör. || Þórgiſl. Guelph. hic & ſaepius.

rædum vit Þórgils. ok ſkilduzt ſáttir. En er Þórgils hitti Þórólf. ſagdi hann honum allt ſem farit hafdi *u*).

14. CAP.

FRÁ ÞÓRÓLFI.

A.C. 877. Þórólfr fór þennan vetr enn á mörkina. ok hafdi med ſer *x*) c manna. fór hann enn ſem hinn fyrra vetr. átti kaupſtefnu vit Finna. ok fór vída um mörkina. En er hann ſótti lángt auſtr. ok þar ſpurdizt til ferdar hans. þá komu *y*) Kvenir til hans. ok ſögdu at þeir voro ſendir til hans. ok þat hafdi giört *z*) Faravid konúngr af Kvenlandi. at Kiriálar heriudu á land hans. en hann ſendi til þeſs ord. at Þórólfr ſkylldi fara þagat. ok veita honum þ) lid. fylgdi þat ordſendíng. at Þórólfr ſkylldi hafa *æ*) iammikit hlutſkipti ſem konúngr. en hverr madr hans ſem *a*) tveir kon-

in ſingulis ſermonibus praeberet, & amice eum, a ſe dimitteret. Qui redux Thorolfo, omnem negotii ſui ordinem explicuit.

CAP. XIV.

DE THOROLFO.

†) *Hac iterum hyeme, centum hominibus comitatus Thorolfus in Finnomarchiam profectus eſt; idem atque priori hyeme, itineris tenens inſtitutum: utensque cum Finnis mercatu, Marchiam late pervaſit. At cum longius in orientem contenderet, allato rumore de itione ejus, veniunt ad eum Kveni, Faravidi regis legatos profeſſi, cujus finibus bellum inferrent Kiriali. Hac legatione poſtulare Faravidum, ut Thorolfus agmen ſuum auxilio illi adduceret, addi poſtulato ſponſionem, ut aequam cum rege partem manubiarum ſortiretur Thorolfus, at ſinguli militum ejus aequam cum duobus Kve-*

u) Þórólfr let ſer fátt um finnaz. ok let val mundu af reida, *Thorolfus (eo nuntio) nihil commotus, bonum ſe rei exitum ſperare affirmavit.* addunt Guelph. Hol.

x) nærr, *ferme.* add. Kálf.

y) Kvennir ſcribunt Guelph. Hol. Qvæner. Jör. || kaupmenn. inepte P.

z) Faravidr P. Varavit Jör.

þ) lid. omitt. Guelph. Hol. quae Ellipſis elegans eſt, & uſitata veteribus.

æ) iafnmikinn hlut bytis. P.

a) Kvenir Kálf. Kvena ſcripſit Auſgeir in C. E. quod definitius eſt, & convenit Jörund., qui habent: hvor hans manna ſem hvor kóngsmadr, *ſinguli militum ejus aequum, cum ſingulis regiorum.*

†) Torfaeus (*Hiſt. Norveg. Tom. II. pag.* 33.) *haec ad annum* 878 *refert; ſed pag.* 77. *ad annum* 877. Schiöning (*Norſk. Hiſt. Tom.* 2. *pag.* 135.) *annum* 887 *adſcribit.*

konúngsmenn. En þat voro lög med Kvenum. at konúngr ſkylldi hafa or hlutſkipti þridiúng vit lidsmenn. ok umfram at *b*) afnámi biórſkinn öll. ok ſafala. ok *c*) aſkraka. Þórólfr bar þetta fyri lidsmenn ſína. ok baud þeim koſt á. hvart fara ſkylldi eda eigi. en þat *d*) keru fleſtir at hætta til. *e*) er fefáng lá vit ſva mikit. ok var þat afrádit at þeir foro *f*) aptr med ſendimönnum. Finnmörk er ſtórliga víd. gengr haf fyri *g*) veſtan. ok þar af firdir ſtórir. ſva ok fyri nordan ok allt *h*) auſtr um. en fyri ſunnan

Kvenis. At ea lex inter Kvenos tenebat, A.C. 877.
ut rex haberet de praeda †) *trientem ad milites; & praeter id, quicquid pellium, ſive de fibris, ſive martibus, ſive* ††) Aſkrakiis *eſſet, ſumeret per exemtionem (praeciperet) de praeda integra. Thorolfus re ſociis propoſita, optionem iis tulit, eundum eſſet, nec ne? ſed in tanta ſpe praedae, plurimi rem tentare praeoptabant: eaque ſtetit ſententia, ut cum legatis reverterentur. Finnomarchia eſt vaſta regio: ab occidente habet pelagus, quod magnos per ſinus in terram penetrat; eodem illa termino a boreâ in orientem usque conti-*

b) uppnámi. J. K. L. M. minus recte. mox biörnſkinn J. kiörſkinn P. ut ſupra.

c) aſkrika M. aſkroka K. L. Coeterum de hac lege Kvenorum verbulum non habent Jör. Guelph. Hol.

d) Kieru Hol. Kuru Gu. Kiöru J. K. L. M.

e) firſt. fiſt. Iidem.

f) auſtr, *orientem verſus.* Iid. C. E.

g) auſtan, *ab oriente.* Guelph. Hol. & C. ex correctione A. Magnaei; minus recte, quod ex ſequentibus patet.

h) auſtrlángt Jör. ſed Guelph. Hol. omittunt.

†) *praeda trifariam dividebatur; regi una pars, militibus duae cedebant.*

††) *Quid genus animalis hoc vocabulo ſignificetur, non liquet; conjicerem ſcribendum eſſe* Aſkrakki, *quaſi* CANIS AESCULI *vel arborum: ita ut Sciurus*, Ikorni (*Dan.* Egern) *denotetur, animal per arborum ſublimia haud ſecus currens, quam canis in ſolo. Unum animal pluribus nominibus gaudere, noſtra lingua, vel ex ſola vulpe conſtat: Edda autem multa alia ſuppeditat exempla. Videant tamen alii, quod & mihi in mentem venit, num ne intelligendus hic ſit* Gulo, *Dan.* Jærf; *Germ.* Vielfraſz; *Ruſſ.* Roſomacha, *notae voracitatis animal, in Moſcovia habitans, ſed quod etiam (teſte Nobiliſſimo* von Aphelen *in Natur. Lexic.) in Suecia & Norvegia reperitur; cujusque pellem in uſu & pretio eſſe, laudatus auctor ibidem, &* Verner *Geograph. Edit. Dan.* 352. *affirmant.*

A.C. 877. ſunnan er Noregr. ok tekr mörkin náliga allt it efra ſudr. ſva ſem Hálugaland it ytra. En auſtr frá *i*) Naumudal er Jamtaland. ok þá *k*) Helſíngaland. ok þá Kvenland. þá Finnland. þá Kiriálaland. en Finnmörk liggr fyri ofan þeſsi öll lönd. ok eru vída fiallbygdir uppá mörkina. ſumpt í dali en ſumpt med vötnum. á Finnmörk eru vötn *l*) furdiga ſtór. ok þar med vötnum marklönd ſtór. en hafiöll liggia eptir *m*) endilángri mörkinni. ok eru þat kalladir *n*) Kilir. En er Þórólfr kom auſtr í Kvenland. ok hitti konúng Faravid. þá búaz þeir *o*) til ferdar. ok höfdu ccc manna. en Nordmenn it fiórda. *p*) ok fóro it efra um Finnmörk. ok komo þar fram er Kiriálar voro *q*) á fialli. þeir er fyrr höfdu heriat á Kveni. En er þeir urdu varir vit úfrid. ſöfn-

continetur: a meridie jacet Norvegia: Finnomarchia vero in tantum fere ad meridiem porrigitur, in partibus ſuperioribus, quantum Halogia in inferioribus. Naumudaliam autem ab ortu excipit Jemtia, deinde Helſingia, poſt †) *Kvenlandia, tum Finnia, denique Kirialorum terra; ſupra has terras omnes Finnomarchia jacet, culta paſſim in locis ſuperioribus, partim in vallibus, partim ad fluvios; qui ibi ſtupendae magnitudinis exiſtunt: at ſecundum hos fluvios ſpatioſum ſylveſtre ſolum panditur: per totam quam longa eſt, Finnomarchiam (mediam), alta montium juga ſe tendunt, vulgo Kilir (Carinae) dicta. Ubi Thorolfus orientem verſus in Kvenlandiam delatus, ad regem Faravidum venit, comparant illi iter: regis copiae tercentum, Thorolfi centum militibus conſtabant; has per ſuperiorem ducentes Finnomarchiam, ad Kirialos in monte perveniunt, eosdem qui Kvenos armis invaſerant. Kiriali hoſtem adeſſe*

i) Naumudaler. ex Guelph. S. item P.

k) Helſíngialand. Omnes, praeter Membr. Kálf. C. E. paulo poſt, Kveinland C. E.

l) Ita & C. Jör. & reliqui Ch. furduliga.

m) Endilaungu. ok &c. Jör.

n) Kiliar P. Kiarlar K. Kialir M. Kyrialer L. Kyler H.

o) hádir. ok hafdi kóngr, *utrique* &c. Jör. quod diſtinctius.

p) Fara nú ok heria, *jamque in bellum proficiſcuntur*. Guelph. Hol.

q) fyri, *in Kirialos incidunt, eosdem* &c. Jör.

†) *Per* Kvenland & Kiriálaland *intelligi puto*, Cajaniam & Careliam, *quae à recentioribus Geographis inter Finniae partes recenſentur.*

ſöfnuduzt þeir ſaman ok fóro í mót. ventu ſer *r*) enn ſem fyrr ſigurs. En er orroſta tókz gengu Nordmenn hart fram. höfdu þeir ſkiölldu enn trauſtari enn Kvenir. Sneri þá mannfalli *s*) í lid Kiriála. fell mart. en ſumir flýdu. ſíngu þeir Faravid konúngr ok Þórólfr *t*) þar ógrynni fiár. ſneru *u*) aptr til Kvenlandz. en ſídan fór Þórólfr ok hans lid á mörkina. ſkildu þeir Faravid konúngr med vináttu. Þórólfr kom af fiallinu ofan í *x*) Feſſni. fór þá fyſt til búſs ſíns á Sandnes. dvaldiz þar um hríd. fór nordr um várit med lidi ſínu til Torga. En er hann kom þar. var honum ſagt. at Hilldirídar ſynir höfdu verit um vetrinn í Þrándheimi med Haralldi konúngi. ok þat at þeir mundu ecki afſpara. at rægia Þórólf vit konúng. var Þórólfi mart ſagt frá því. hvert eſni þeir hoſdu í um *y*) rógit. Þórólfr *z*) ſvarar ſva. Eigi mun konúngr taka því. þótt ſlík lýgi ſe uppborin fyrir hann. Þvíat

adeſſe intelligentes, congregantur, & cum ſpe iterum reportandae victoriae contra eos feruntur. Ubi praelium coepit, Norvegi acriter invecti ſunt, utebantur autem ſcutis firmioribus quam Kveni. Tum ſtrage ad Kirialos inclinante, multi (horum) caeduntur, quidam fugam capeſſunt. Faravidus rex, & Thorolfus, praedâ ingenti potiti, in Kvenlandiam reverterunt; inde Thorolfus mutua cum amicitia a rege digreſſus, in Finnomarchiam remeavit cum manu ſua: Deinde a tesquis in Feſſni devectus eſt; & primum Sandneſiam petiit, praedium ſuum: ubi aliquamdiu commoratus, vere novo Torgas cum ſuis ſe recepit. Eò reduci nuntiatur, Filios Hilderidae hyeme iſta apud regem in Thrandheimo fuiſſe; adjicitur, nullam ſane operam occaſionemve omiſſuros illos, ut eum ad regem deferrent, multa de materia criminationis, ab iis adhibita, commemorantur. Thorolfus ita reſpondit: Non crediderim regem annuere tam impudenti mendacio, ſi coram A.C. 877.

r) figurför. Guelph. Hol.

s) á Kiriála. Idem.

t) ſigr ok ógrynni &c., *victoria* &c. Iidem & Jörund.

u) þeir aptur, ok fór Þór. heimleidiſs, *inde reverterunt, & Thorolfus domum petiit*, Gu. Hol. P.

x) Veſſif J. K. L. Veſlig M. Peſsni (Veſſif) E. Ceteri omittunt.

y) róginn. K L M.

z) ſagdi at kóngr mundi eigi trúa því er vándir menn lygi at honum, *negavit regem creditum eſſe improborum mendaciis*. Guelph. Hol.

A.C. 877. Þvíat her ero engi efni til Þeſsa Þ) at ek æ) muna ſvíkia hann. Þar ſem hann hefer marga luti giört ſtórvel til mín. en engan lut illa. ok er a) at firr. at ek mundi vilia b) gera honum mein. Þótt ek ætta Þeſs koſti. c) at ek vil miklu helldr d) vera lendr madr hans. enn heita konúngr. ok e) veri annarr ſamlendr vit mik. ſá er mik mætti gera at Þræli ſer. ef hann villdi.

15. CAP.

FRÁ HARALLDI KONÚNGI. OK HÁREKI.

Hilldirídar ſynir höfdu verit Þann vetr med Haralldi konúngi f) med tólfta mann. ok höfdu med ſer heimamenn ſína. ok nábúa. g) Þeir brædr voru optliga á tali vit

ram eo proferatur: nulla enim ratio eſt cur illi inſidias ſtruam, quando quidem multa praeclare, nihil male, in me fecit: tantumque abeſt, ut quantumvis occaſio ſuppeteret, nocere illi velim, ut multo malim praefectus ejus provincialis eſſe, quam rex appellari, ſi alius indigenarum eſſet, qui ſicubi vellet, me ſervum ſibi facere poſſet.

CAP. XV.

DE HARALLDO REGE ET HAREKO.

Filii Hilldiridae, una cum hominibus duodecim domeſticis ſuis, ac viciuis, quos adduxerant ſecum, hac hyeme apud regem fuerant: ſaepe cum rege ſermones contulerant,

Þ) máls. add. Idem.

æ) muni (quod recentius) Hol. J. L. M. mox, velrædum fæta vid kóng. Þvíat hann. Hol. Guelph.

a) Þad fiarri (fiærri). K. L. M. || Þad fiær. P.

b) gera, (*ut male ei velim*). omitt. M.

c) Þvíat. Guelph. Hol.

d) heita her — enn vera &c. *hic praefectus appellari, quam eſſe rex* P.

e) ok vera æi ſamlendr. Þvíat han má alla kónga á Nordrlöndum giöra ſer at Þrælum, *& peregrinus eſſe: nam ille omnes reges terrarum borealium ſervos ſibi facere poteſt.* Guelph. Hol. || vera eigi ſamlindr vid hann. Því han mun alla kónga her nordr giöra ſer at Þrælum, *& ab ipſo diſcordare: nam omnes ſeptentrionis noſtri reges, ſervos ſibi faciet.* P.

f) vid Jör. mox Guelph. S. xxta, quod plenum foret, tuttugta. D. xxda, quod foret tvítiánda, *cum vigeſimo homine*, h. e. XX hominibus. || xix menn. P.

g) ok höfdu Þeir nóg vitni. til Þeſs er Þeir *fluttu fram, *ſatis habebant teſtium, ad rem delatam* (confirmandum). Guelph Hol. *báru fram. P.

vit konúng. ok fluttu *h*) enn á ſömu leid mál Þórólfs. Hárekr ſpurdi. líkadi ydr vel Finnſkattrinn. konúngr. er Þórólfr ſendi ydr. Vel ſagdi konúngr. Þá mundi ydr *i*) mart um finnazt ſegir hann. ef Þer heſdit allan *k*) Þann ſem Þer áttud. en nú fór Þat *l*) fiarri. var hitt miklu meiri *m*) hlutr er Þórólfr dró undir ſik. hann ſendi ydr *n*) at giöf *o*) biórſkinn iij. en ek veit víſt at hann hafdi eptir *p*) iij tígu. er Þer áttud. ok hygg ek at ſlíkan mun hafa farit um *q*) annat. Satt mun Þat. konúngr. ef Þú fær ſýſluna *r*) í hönd ockr brædrum. *s*) at meira fe ſkulu vid færa Þer. En allt Þat er Þeir *t*) ſögdu á hendr Þórólfi. Þá báru förunautar Þeirra vitni

rant, cauſam Thorolfi eodem atque antea modo referentes. Harekus interrogavit: an bene tibi probabatur, rex, tributum Finnicum a Thorolfo miſſum? Bene, inquit rex. Tunc ille ſic perrexit; ſane permagni iſtud facturus eſſes, ſi totum haberes quod jure tuum erat: nunc vero longe hoc abfuit, iſta enim pars multò erat major, quam (ſui lucri cauſâ) Thorolfus ſuppreſſit: tres autem pelles caſtorum dono tibi miſit; at ego certo ſcio, quod tres retinuit decades, jure tuas: cetera eodem abiiſſe opinor. Quodſi in me & fratrem praefecturam hanc transtuleris; non erit dubitandum, quin ampliorem tibi pecuniae modum ſimus allaturi. Ad omnia quae in Thorolfum dixerunt, comites A.C. 877.

b) ena — málid Þór. ok ſpurdu konúng, *& regem interrogabant.* Jör.

i) mikit hafa um fundiz. Jör. || mikils Þikkia um vert. Gaelph. || Þikia um vert. Hol.

k) ſed. enn nú &c. *ſi vidiſſes totum* &c. Hol. Guelph.

l) ſo fiarri, *tantum abfuit.* Jör.

m) hluti H. omiſſo miklu, modo ante.

n) giafir. ok tók allt af ydru til. ok ſatt ſkal Þat, *dona, & omnia* (haec) *de tuo ſumſit: & verum eſſe probabitur* (res ipſa probabit), *quod* &c. Guelph. Hol. P.

o) nockr biörnikinn, *aliquot pelles urſinas.* Jör.

p) meir enn xxx, *ſupra XXX.* Idem.

q) annan ſkatt, *ceterum tributum.* Ellipſis vero eſt antea, in voce ſlíkan; & ſubauditur veg, v. hátt. Jör. || Mox, hafi farid, Ch. Kálf. *par in ceteris diſcrimen;* i. e. parem defectum, obtinuiſſe, quod minus probo.

r) í hendr. Jör. Guelph. Hol. L. M.

s) Þá ſkal Þat meira enn Þetta hvartveggia (hvortveggia), *id,* ſc. tributum ſolum, *hoc utroque* (& tributo & donis) *erit majus.* Guelph. Hol.

t) lugu á Þórólf, *in Thorolfum mentiebantur.* Jörund.

A.C. 877. vitni med þeim *u*). Kom þá sva. at konúngr *x*) var hinn reidazti *y*).

16. CAP.

FRÁ KONÚNGI OK ÞÓRÓLFI.

Þórólfr fór um sumarit sudr til Þrándheims á fund Haralldz konúngs. ok hafdi þar med ser **)* skatt allan. ok mikit fe annat. ok *z*) ix tugu manna ok alla vel búna *þ*). En er hann kom til konúngs. var *æ*) þeim skipat í gestaskála. ok veitt þeim it stórmannligsta. Eptir um daginn geck Aulvir Hnúfa til Þórólfs frænda sins. töluduz þeir vit. sagdi Aulvir at Þórólfr væri þá hrópadr miök. ok konúngr hlýddi á slíkar fortölur. Þórólfr bad Aulvi *a*) byria mál sitt vid konúng. Þvíat ek mun. sagdi hann. vera *b*) skammtaladr fyri konúngi. ef hann vill helldr trúa lýgi vándra manna enn *c*) sannyndum

eorum teſtes erant. Eò tum ventum eſt ut rex vehementer indignaretur.

CAP. XVI.

DE REGE ET THOROLFO.

Hac aeſtate Thorolfus profectus eſt in Thrandheimum auſtrum verſus, Haralldum regem aditurus: hic totum tributum ſecum tulit, magnamque aliarum rerum copiam: & comitibus XC uſus eſt (veſte & armatura) egregie inſtructis. Ubi ad regem perventum eſt, ducitur cum ſociis in conclave hoſpitibus deſignatum, & ibi quam magnificentiſſime excipitur. Eádem poſt die Aulver Hnufa accedit Thorolfum conſangvineum ſuum: ineunt colloquium. Aulver oſtendit Thorolfum vehementer diffamatum eſſe, regemque diffamantibus ſecundas aures praebere. Thorolfus orat, ut Aulver defenſionem cauſae ſuae apud regem auſpicaretur, monſtrans breviloquentem ſe fore, ſi rex, mendacio improborum potius credere vellet, quam veritati, & quam

u) ok ſönnudu þat allt, *& ea argumentis confirmabant.* add. Jör.

x) trúdi þuí er þeir brædr ſögdu, *verbis fratrum fidem haberet.* Guelph. Hol.

y) Þórólfi, *Thorolfo.* add. Jör.

**)* Finnskatt, *tributum Finnicum.* Guelph. Hol.

z) ixtige manna velbúit. Jör.

þ) at klædum ok hervopnum. add. Gu. Hol.

æ) honum — í gestahús. Jör. mox þeim, vel omittunt Codices, vel pro eo þar, *ibi*, ſubſtituunt.

a) túlka, *pro ſe interpellaret.* Jör.

b) fálátr (látaladr) vid konúng, *parcum verborum coram rege.* Iidem.

c) Ceteri Cod. sannendum (sannindum).

yndum ok einurd er hann mun reyna at mer. Annan dag kom Aulver til mótz vit Þórólf. ok ſagdi at han hefdi *d*) rædt mál hans vit konúng. veit ek nú eigi. ſagdi han. giörr enn ádr hvat honum er í ſkapi. Ek ſkal þá ſiálfr gánga til hans. ſegir Þórólfr. giördi han ſva. geck til konúngs. þá er han ſat yfir *e*) matbordi. ok er han kom inn. heilſadi han konúngi. Konúngr tók kvediu hans. ok bad *f*) Þórólfi gefa at drecka. Þórólfr ſagdi at han hafdi þar ſkatt þann er konúngr átti. *g*) er kominn er af Finnmörk. ok enn fleiri *h*) luti hefi ek til minníngar vid ydr konúngr. þá er ek hefi ydr at færa. veit ek at *i*) því mun vera öllu bezt varit. er ek hefi gert til þacka ydvarra. Konúngr ſegir. at *k*) ecki mátti han venta at Þórólfi nema góds eina. þvíat ek em engiſs. ſegir han. annars af *l*) verdr. en þó ſegia menn *m*) nockut tvent til. *n*) hverſu varfærr þú munt um vera. hverneg

quam de ſe experturus eſſet ſimplicitati (fidei). A.C. 877.
Poſtera die Aulver iterum conveniens Thorolfum, ejus ſe cauſam apud regem dixiſſe ſignificat, at ideo nihilo certius ſcire quam antea, quo rex (in eum) eſſet animo. Tum ipſe eum accedam, inquit Thorolfus; nec cunctatus dicto factum addere, ad regem diſcumbentem intrat, ingreſſus eum ſalutat. Rex ſalutationi reſpondet, & Thorolfo propinari jubet. Hic, tributum ſe regis de Finnomarchia, & alias inſuper res, in gratiam erga illum animi teſtificationem, attuliſſe ſignificat: probe enim ſe intelligere, optime collocatum eſſe, quicquid in ejus gratiam fecerit (praeſtiterit). Rex oſtendit, non eſſe quod aliud quam bonum duntaxat a Thorolfo ſperaret, nec enim, inquit, aliter promeritus ſum: at quam ſollicite ſtudeas te ad meam voluntatem accommodare, de ea re ali-

d) tiád fyri kóngi, *expoſuiſſe*. Jör.
e) dryckiu. Guelph. Hol. || bordum. Jör.
f) gefa Þórólfi Plerique.
g) ok. Guelph. Hol.
h) hlutir. er ek hefi ydr at færa. Iidem.
i) mer mun því öllu bezt varit. omiſſ. ſequ. *ea optime ſibi fore collocata.* Iidem.
k) han vætti æi ann. af &c. Guelph.
l) ydr, *de te.* add. Iid. Hol.
m) mer þar ymiſt frá. hverſu þer fer, *varie mihi narrant, quo modo te geras* (in tuo verſeris officio). Iid. || mikit ſneitt L. M. nockud ſneitt J K. *valde* || *nonnihil* || *imminuunt dicendo* (carpunt), *quam* &c.
n) huert þú munt allvarfærr, *an ſatis ſollicite* &c. Jör.

A.C. hverneg mer ſkal líka. Eigi em ek þar
877. *o*) fyri ſönnu hafdr. ſegir Þórólfr. ef nockurir ſegia þat. at ek hafa ótrúleika lýſt vit ydr. hygg ek *p*) at þeir muni vera þínir vinir meiri enn ek. er ſlíkt hafa uppborit fyri þer. En hitt er lióſt. at þeir *q*) munu vilia vera mínir úvinir fullkomnir. en þat er ok líkazt at þeir komiz þar at keyptu. ef ver ſkulum einir videigaz. Sídan geck Þórólfr á brott. En annan dag eptir greidir Þórólfr ſkattinn af hendi. ok var konúngr vitſtaddr. ok er þat var allt greidt. þá bar Þórólfr fram biórſkinn nockur. ok ſafala. ſagdi at þat vill han gefa konúngi. Margir mælltu. er þar voru hiá ſtaddir. at þat var vel *r*) gert. ok var vináttu fyri vert. Konúngr ſagdi at Þórólfr hafdi *s*) þar ſiálfr ſer laun fyri ſkapit.

aliquid variant relationes. Thorolfus fatur: quod infidelitatem erga te oſtenderim, ſi qui perhibent, perhibent falſo: intelligo talis indicii auctores, magis eſſe intimos tuos, quam ego ſum: iſtud vero palam eſt, quod mei inimici eſſe, ſerio affectant: ſat hercle laboris ſibi contracturi, ſi ſoli mecum contraxerint negotium; (quae res, ni fallor, magno iis conſtiterit, ſi ſoli mecum contenderint). Haec effatus Thorolfus diſcedit; altera vero poſt die, praeſente rege vectigal ſolvit, quo per ſoluto, pelles aliquot caſtorum martiumque producit, has ſe dono daturum regi ſignificans. Multi adſtantium palam loquebantur; egregie hoc eum feciſſe, & dignum viciſſim eſſe amicitiâ. Rex Thorolfum, ipſum ſibi remunerationem proſpexiſſe (tribuiſſe) dixit. Tho-

o) ſönnu ſagdr. ef nockurir flytia þat fyrir ydr at ek giöri ótrúliga til ydar, *vere id in me non dicitur, ſiqui tibi deferunt, quod perfide in te faciam.* Jör. ubi nota elegantem uſum vocis, ſagdr, de perſona quae defertur, non de re delata.

p) þat med ſönnu. at þeir muni minni þíner vinir vera (enn eg). er ſlíku hrópi vilia á mik liúga (ſlíkt róg hafa uppborid fyrir ydr), *hoc mihi perſuadeo, qui tantum in me crimen mentiri auſint (tantae calumniae auctores), eos minus eſſe* (fideles) *amicos tibi, (quam ego ſum).* Guelph. Hol. Jör. Quod vide anne praeferendum ſit: nulli enim pejus volunt principibus, quam tales ſycophantae, qui probos viros ipſis inviſos reddere ſtudent.

q) mundu. C. E.

r) getit. ok þad veri ſtórmikillrar vináttu &c. *donum eſſe egregium, & ſummam mereri amicitiam.* Guelph. Hol. niſi quod hi pro þad, rectius habent, þar.

s) þad ſiálfr ſer launad ok ſkipt. J. K. L. M. corrupte.

t) ſkapit. Þórólfr *u*) ſegir. at han hefdi med trúleik gert. allt þat er han kunni til ſkaps konúngs. ok ef enn líkar honum eigi *x*). þá *y*) mun ek fá ecki atgiört. *z*) Var konúngi þat kunnigt. þá er ek var med honum. ok í hans ſveit. hveria medferd ek hafda. en þat þiki mer þ) undarligt. ef konúngr ætlar mik nú annan mann. en þá reyndi han mik. Konúngr ſvarar. Vel fórtu Þórólfr þá med *æ*) þínum háttum. er þú vart med oſs. ætla ek þat enn bezt af at gera. at þú farir til hirdar minnar. *b*) tak vit merki mínu. ok ver fyri ödrum hirdmönnum. mun þá engi madr rægia þik. ef ek má yfir ſiá nótt ok dag. hveriar medferdir þú hefer. Þórólfr ſá til beggia handa ſer. *c*) þar ſtódu húskarlar hans. hann mællti. Traudr mun ek af hendi *d*) láta ſveit

Thorolfus affirmabat omnia ſe, quae ad regis animum facere quiviſſet, fideliter praeſtitiſſe: ultra praeſtare opis ſuae non fore, ſi rex nondum acquieſceret: Noviſſe regem, quali, in aula ejus & ſatellitio, uſus fuiſſet vitae genere: mirari, ſi alium nunc ſe hominem eſſe credat rex, quam tunc fuiſſet expertus. Rex reſpondet: Id loci bonam vitae rationem tenuiſti, Thorolfe; iterum exiſtimo hoc factu optimum fore, ut meum adeas ſatellitium. Signum meum ferendum accipe, praeeſtoque aliis ſatellitibus: ſic nemo te apud me calumniabitur, quando nocte dieque obſervare mihi licet, quibus vivas moribus. Thorolfus in utramque partem oculos circumtulit, ubi domeſticorum ejus caterva ſtetit; tunc ille ſic fatur: Lubenter a me non dimiſerim hunc gregem; penes te erit, A.C. 877.

r) ſkipat. C. E. P. || ſkapad. Jör. || ætlad, *deſtinaſſe*. Guelph. Hol.

u) kvez göra allt af trúleikum vid kóng, *omnia ſe, ex fide, erga regem facere*. Guelph. Hol.

x) mín þiónoſta, *ſuo officio*. add. Iidem. omiſſo enn, modo ante.

y) fæ ek ecki &c. Iidem.

z) þí var honum kunn. er ek &c. Jör.

þ) kynlikt. kynligt. er han — *quod* &c. Gu. Hol. qui & mox excludunt mann, & deinde mik.

æ) þínu máli, *bene in tua cauſa*, i. e. conditione, *verſabare*. Iidem.

b) omittunt Iidem. usque ad; mun þá.

c) ok ſá at þar ſtódu, *& vidit ibi ſtantem domeſt. catervam*. Jör. || ok ſá menn ſína, *viditque ſuos*. Guelph. Hol.

d) at láta. Guelph. || tregr. modo ante Jör.

A.C. 877. ſveit þeſſa. muntu ráda konúngr *e*) nafngiptum vit mik. ok veizlum þínum. en ſveitúnga mína mun ek *f*) ecki af hendi láta. medan mer endaz faung til. *g*) þótt ek vela um mína koſti *h*) eina. Er hitt bæn mín ok vili. at þer konúngr farit at heimbodi til mín. ok heyrit þá *i*) ord þeirra manna er þú trúir. hvert vitni þeir bera *k*) mer um þetta mál. gerit þá eptir ſem ydr finnaz ſannindi til. Konúngr ſvarar ok ſegir. at eigi mun han optarr veizlu þiggia at Þórólfi. Geck Þórólfr þá í brott. ok bióz ſídan til heimferdar. En er han var í brott farinn. þá feck konúngr í hönd Hilldirídar ſonum ſýſlu þá á Hálugalandi er ádr hafdi Þórólfr haft. ſva Finnferd. Konúngr kaſtadi *l*) eigu ſinni á bú í Torgum. ok allar þær eignir er Bryniólfr hafdi átt. *m*) feck þat allt til vardveizlu Hilldirídar ſonum. Konúngr ſendi

erit, rex, de honoribus muneribusque, in me collatis (aut conferendis) pro lubidine ſtatuere; at ego, dum ſuppetunt facultates, familiares meos nunquam a me ſejungam (amittam), etiamſi vitam privatam agitem (meo, quod ajunt, marte vitam colam). Iſtud cupio, & obteſtor te, ut ad me in convivium profectus, hominum ibi, quos veraces cenſes, verba, ac de me, in hac cauſa, teſtimonium audias: deinde id decernas, quod veritati maxime congruum judicaveris. Rex reſpondens, negavit ſe convivium apud Thorolfum recepturum. Tum diſcedens Thorolfus, domum reditionem maturat. At poſt ejus diſceſſionem, praefecturam, quam in Halogia tenuerat, mandavit rex filiis Hildiridae; adjecit huic privilegium itineris Finnici: praedium Torgas, cum omnibus facultatibus, quas poſſederat Bryniolfus, fiſco ſuo addixit, & curanda dedit filiis Hildiridae.

Tum

e) nafnbótum — ok ſyſlum — en ek ſueitúngum mínum. medan mer vinnaz föng til, — *ſed penes me erit, meis uti ſodalibus dum* &c. Jör. qui nihil ſequentium habent; usque ad, Geck Þórólfr.

f) ſeint af höndum &c. *ſero*, i. e. *vix unquam*. Guelph. Hol.

g) þó at vela Guelph. væla J. K. M. væle L. male.

h) at eins. Guelph. Hol.

i) umbrædu (umrædu) manna. þeirra er &c. *ſermonem, commemorationem*, v. *ſententiam* hominum. Guelph. Hol.

k) oſs of þetta &c. Guelph.

l) ſinni eign. Iid. Hol. Jör.

m) han feck ok þat í hendr &c. Guelph. Hol.

ſendi menn *n*) med iartegnum á fund Þórólfs. at ſegia honum þeſsa tilſkipan. ſem han hafdi gert. Sídan tók Þórólfr ſkip þau er han átti. ok bar þar á lauſafe allr. þat er han mátti med fara. ok hafdi med ſer alla menn ſína. bædi *o*) frelſínga ok þræla. fór ſídan nordr á Sandnes til búſs ſíns. hafdi Þórólfr þar eigi minna fiölmenni *p*). ok eigi minni rauſtn.

Tum ad Thorolfum cum teſſeris miſit, qui ei ordinationem ſuam denunciarent. Hic ſumtis, quas habebat navibus, omnia in eas bona mobilia, quae ſecum ferre poterat, impoſuit: & cum univerſa familia domeſtica, tam ſervorum hominum, quam liberorum, in Sandneſiam ſeptentrionem verſus, praedium ſuum migravit, nihilo ibi, nec infrequentior famulitio, nec in cultu domeſtico minus ſplendidus, quam ad id tempus fuerat. A.C. 877.

17. CAP.

AF HILLDIRÍDAR SONUM.

Hilldirídar ſynir *q*) tóku vit ſýſlu á Hálugalandi. mællti engi madr í móti fyri ríki konúngs. En mörgum þótti þetta ſkipti miög í móti ſkapi. þeim er voro frændr Þórólfs eda vinir. Þeir fóro um vetrinn á *r*) fiall. ok höfdu med ſer xxx manna. þótti Finnum miklu minni vegr *s*) at þeſsum ſýſlumönnum. en þá er Þórólfr fór. greiddiz allt miklu verr gialld þat

CAP. XVII.

DE FILIIS HILDIRIDAE.

Filii Hildiridae in Halogia praefecturam capeſſebant; nemine, propter potentiam regis, contradicere auſo: at multi hanc mutationem perinique tulerunt, qui amicitia aut cognatione Thorolfo erant juncti. Hac hyeme filii Hilldiridae cum hominibus XXX in montana ſunt profecti, exiſtimantibus Finnis, multum his praefectis ad dignitatem magnificentiamque Thorolfi deeſſe: itaque multo difficilius exſolutum eſt, omne quod eos pen- A.C. 878.

n) ok iarteignir. Jör. || mox, ſkipan er nú hafdi giörzt, *commutationem* (rerum) *modo factam*, i. e. translationem provinciae. Iidem.

o) frelſíngia. Jör. E. J L.

p) um ſik enn ádr. addunt Hol. Guelph. mox (í) ongu Iidem. || ad öngu Jör. || rauſn Omnes ſcribunt praeter M. a. & C.

q) ærulauſir, *infames, ſceleruti*. add. Jör.

r) Finnmörk Jör.

s) af þeſſum mönnum, *hiſce hominibus*. Guelph.

A.C. 878. Þat er Finnar ſkylldu *t*) reida. Þann ſama vetr fór Þórólfr upp á fiall med c manna. fór þá þegar auſtr á Kvenland. ok hitti Faravid konúng. giördu þeir þá rád *u*) ſitt. ok redu þat *x*) at fara á fiall enn ſem hinn fyrra vetr. *y*) ok höfdu cccc manna. ok *z*) komu ofan í Kiriálaland. hlupu þar í bygdir. er þeim þótti ſitt færi vera fyri fiölmenniſs ſakir. heriudu þar ok Þ) fíngu offiár. fóru þá aptr er áleid vetrinn upp á mörkina. Fór Þórólfr heim um várit til búſs ſíns. *æ*) han hafdi þá menn í ſkreidfiſki í Vagum. en ſuma í ſíldfiſki. ok leitadi allzkonar fánga til búſs ſíns. Þórólfr átti ſkip *a*) mikit. Þat var lagt til hafs. Þat var vandat at öllu ſem meſt. ſteint miök fyri ofan ſió. Þar fylgdi ſegl ſtafat med vendi blám ok raudum. allr var reidi vandadr miök med ſkip-

dere oportebat. Eadem hyeme Thorolfus C hominum cohorte inſtructus, iter in montana cepit, & illico in Kvenlandiam tendens, regem Faravidum convenit; conſultant inter ſe, decernuntque, uti priori hyeme in montem expeditionem facere: eo homines CCCC ducunt; degreſſique in fines Kirialorum, factis incurſionibus, ubi numerum ſuorum id ferre credebant, populantur: & praeda immenſa potiti, declinante hyeme in ſuperiora Finnomarchiae revertuntur. Thorolfus vere domum ſuam repetit; is tum in Vagis aliquot homines adhibebat piſcaturae, aliis ad halecis capturam utebatur, denique omne genus copiam, quae ad domum ſuam ſuſtinendam opus erat, parabat. Habebat autem navim magnitudine conſpicuam, ad altum ſuſtinendum idoneam (appoſitam), & omnibus, quae navem cunque ornant, diligentiſſime inſtructam: tum, qua extabat ex aqua, bene coloratam: velum ſequebatur, ex rubro & caeruleo virgatum: totus navis appara-

t) greida. J. K. M.

u) ſín. ok tóko þat (Þá) af — enn á fiall ok fyrr — *nunc item atque prius.* Hol. Gu.

x) af. addunt Jör. *y*) þeir. Jör.

z) fara (fóró) ofan til Kiriála. Guelph. Hol.

Þ) fengu (feingu) Iidem & Ch plerique. mox ofr Hol. & feár Guelph.

æ) Hanc periodum Omnes praeter Kálf. omittunt; quorum tamen J. K. L. M. pro Vagum, habent Vagis; male.

a) gott ok mikit. ok var þat hnaur. ſteindr allr &c. *bonam magnamque navem: ea erat oneraria, tota colorata* &c. Jör.

ſkipinu. Þat ſkip lætr Þórólfr búa. ok feck *b*) til húskarla ſína med at fara. let Þar á bera *c*) ſkreid ok húdir. ok *d*) vöru lióſa. Þar let han ok fylgia grávöru mikla. ok adra ſkinnavöru. Þá er han hafdi haft af fialli. ok var Þat fe ſtórmikit. Skipi Því let han *e*) hallda veſtr til Englandz. at kaupa ſer klædi ok önnur faung Þau er han Þurfti. helldu Þeir ſkipi Því ſudr med landi. ok ſídan í haf. ok komu fram á Englandi. Fengu Þar góda kaupſtefnu. hlódu ſkipit med hveiti ok hunángi víni ok klædum. ok helldu aptr um hauſtit. Þeim byriadi vel. komu at Hördalandi. Þat *f*) ſama hauſt fóru Hilldirídar ſynir med ſkatt ok færdu konúngi. En er Þeir reiddu ſkattinn af hendi. Þá var konúngr ſiálfr vid. ok ſá. Han mællti. er nú allr *g*) ſkattrinn af höndum reiddr. ſá er Þit tókut

apparatus erat quam exquiſitiſſimus. Hanc A.C. *ad iter expediri curat, nautas ex domeſticis* 878. *delegat, qui (eam) ducerent: piſcium, coriorum, & †) albae mercis copiam facit imponi, adjicit huc magnum pellium griſearum numerum, & aliud pelliceorum genus, quod ex montanis retulerat: Adeo totum navis onus non modica pecunia conſtabat. Navim in Angliam occidentem verſus, ad rem veſtiariam, & quae cetera opus erant, commercanda, duci jubet. Vectores primum, curſum in meridiem, ſecundum terram intendebant, deinde in altum egreſſi, in Angliam perveniebant: ubi commodo uſi mercatu, navim tritico, melle, vino & veſte onuſtam, autumnó, ventis aſpirantibus ad Hördiam reduxerunt. Hoc ipſo autumno filii Hilldiridae regi vectigal tulerunt; quod cum traderent, ipſe rex ad inſpiciendum praeſens, an totum, quod in Finnomarchia percepiſſent, tributum*

b) menn til || til menn, *nautas conducit.* Hol. Guelph.

c) færa (mikinn). ſkreid ok húda-vöru. ok grávöru. (ok mikit annat fe), *onus (copioſum) piſcium, mercis coriaceae, & griſeae, (multamque aliam rem).* Iidem & Jör.

d) lióſa vöru. M. *mercem luminarem*, vel, *luminibus aptam;* ut ſebum, vel garum ſit intelligendum.

e) ſtyra Þórgíſl Giallanda. ok fara veſtr &c. *navi rectorem praefecit Thorgilſem Giallandum, eamque occid. verſ.* &c. Guelph.

f) ſumar, *ea aeſtate.* Iid. Jör.

g) af hendi greiddr (reiddr) ſkattrinn. Gu. Hol.

†) *Hermelinum, vel ut Latini id vocárunt,* pelles muris Pontici, *videntur eſſe intelligendae: & color hoc ſuadet, & quae mox ſeorſim, ut oppoſita recenſetur,* MERX GRISEA. *Hoc me monuit Vir Doctiſſimus & multum Reverendus Dn.* Joh. Finnaeus.

A.C. 878. tókut vit á Finnmörk. Sva er. ſögdu þeir. Bædi er nú. ſagdi konúngr. ſkattrinn miklu minni *h*). ok verr af hendi *i*) golldinn. enn þá er Þórólfr *k*) heimti. ok ſögdu þer at han færi ílla med *l*) ſýſlunni. Vel er þat konúngr. ſagdi Hárekr. er þú hefer hugleitt. *m*) hverſu mikill ſkattr er vanr at koma af Finnmörk. Þviat þá veiztu giörr *n*) hverſu mikils þer miſsit. ef Þórólfr eydir med öllu Finnſkattinum fyrir ydr. Ver vorum í vetr xxx manna á mörkinni. ſva ſem *o*) fyrr hefer verit vandi ſýſlumanna. Sídan kom þar Þórólfr med c manna. ſpurdu vit þat til orda hans. at han ætladi af lífi at taka ockr brædr. ok alla þá menn er okkr fylgdu. *p*) ok fann han þat til ſaka. er þú konúngr hafdir ſellt okkr í hendr ſýſlu þá er han villdi hafa. Sá ver þann hellzt varn koſt. at firraz fund hans. ok forda oſs. ok komu ver fyri þá ſök ſkamt *q*) frá bygdum á fiallit. En

nunc expenſum eſſet? rogabat, atque ita eſſe affirmantibus ſic pergebat; nunc tributum, & multo minus eſt, & minori cum gratia praeſtitum, quam quando exegit Thorolfus; at dicebatis illum male in praefectura verſari. Bene eſt, rex! inquit Harekus, quod conſideraſti quantum tributi de Finnomarchia venire ſoleat, tunc enim plenius perſpexeris, quantum perdas, ſi totum tibi tributum conſumit Thorolfus. Praeterlapſa hyeme, ego & frater in Finnomarchia fuimus, praeſidio XXX virorum, ad morem priorum praefectorum ſuffulti. Paulo poſt Thorolfus in ea loca venit cum C virorum agmine: eó, quod ex verbis illius ad nos perlatis conſtabat, propoſito, ut vitam nobis eriperet, cunctisque noſtris comitibus: id vero dedit crimini, quod tu rex provinciam, quam ipſe cupiebat retinere, in nos contuliſſes: heic eam potiſſimum conditionem amplectendam duximus, ut congreſſum hominis defugiendo, ſaluti noſtrae conſuleremus. Hac de cauſa, nonniſi exiguo a locis cultis intervallo in montana proceſſimus: Tho-

h) ok verri, *& deterius, vilius.* Iidem.
i) greiddr. Iid. Jör.
k) lauk, *ſolvit, praeſtitit.* Jör.
l) ſyſluna. Hol. J. K. L. M. corrupte. omitt. vero Jör.
m) hve. Gaelph.
n) hvers þú hefer miſt, *perdideris.* Iidem. Hol.
o) vani var til hinum fyrri ſyſlumönnum. Gu.
p) gaf ockr þí ſök. konúngr. at þú hefdir fengit ockr ſyſlu þína. Iid. Hol.
q) á mörkina. Iidem.

En Þórólfr fór um alla mörkina med her mannz. hafdi han kaup öll *r*). gulldu Finnar honum ſkatt. enn han bazt *s*) í því. at ſýſlumenn ydrir ſkylldu ecki koma á mörkina. ætlar han at geraz konúngr yfir nordr þar. bedi yfir *t*) mörkinni. ok Hálugalandi. ok er þat undr *) er þer látid honum *u*) hvetvetna hlýda. Munu her ſönn vitni til finnaz um fiárdrátt þann. er Þórólfr hefer *x*) af mörkinni. þviat knörr ſá er meſtr var á Hálugalandi. var búinn í vár á Sandneſi. ok *y*) kalladiz Þórólfr eiga einn farm allan. þann er á var. *z*) hygg ek at nærr veri hladinn af grávöru. ok þar hygg ek at finnaz mundi biórr ok ſafali. meiri enn þ) þat er Þórólfr færdi þer. ok fór med Þórgils Giallandi. ætla ek at han hafi ſiglt veſtr til Englandz. En ef þú vill vita ſannindi *æ*). Þá

Thorolfus vero totam regionem cum exercitu peragrans, omni mercatu ſolus uſus eſt: tributum ei ſolverunt Finni: at recipiebat ſe praeſtiturum, ut ne praefecti veſtri ingrederentur Finnomarchiam: quid? quod in illis ſeptentrionis partibus, Halogia ſcilicet & Finnomarchia, ad regium ſe faſtigium evecturus eſt; mirum ſane quod omnia ei finis (inulta) procedere. Nunc de cumulo divitiarum, quas in Finnomarchia corraſit, idonea invenire licet argumenta; nam hoc vere, navis Halogiarum maxima, in Sandneſia apparata eſt, & praedicavit Thorolfus totum quod inerat onus, ſuum eſſe: at exiſtimo hoc maximam partem merce griſea conſtitiſſe; nec dubito, quin major ibi numerus extiterit pellium caſtorum ac martium, quam quem Thorolfus tibi tulit: duxit navim Thorgils Giallandus, & trajecit, ut credo, in Angliam occidentem verſus. Quodſi veritatem rei pernoſcere A.C. 878.

r) ſtór ok ſmá, *tam majori; quam minori.* add. Iidem.

s) fyri því. Jör.

t) Finnum. ok Hálogalandi. Guelph. Hol.

*) ef, *ſi.* Jör.

u) hvervetna. Jör. || hvervitna. K. || ſlíkt. Guelph. Hol. *talia.* || ſo mikid í tie, *tantum illi das, tribuis* (*permittis*). L.

x) af mörk. omitt. Guelph. Hol. ita, um fiárdrátt; reddi poteſt, *de peculatu.*

y) var ſagt at Þórólfr ætti &c. *dicebatur Thorolfi eſſe.* K. L. M.

z) uggi ek at han væri hladinn — finnaz mundi þar biörnſkinn &c. *ſuſpicor oneratam fuiſſe — invenires ibi & pelles urſinas.* Jör.

þ) ſá. & mox ſendi, *miſit.* Iidem.

æ) af þeſſu. add. Iidem. || um þetta mál. Guelph. Hol.

A.C. 878. Þá *a*) halldit til nióſn um ferd Þórgils. Þá er han ferr auſtr. Þviat ek hygg at *b*) á ecki kaupſkip hafi komit iammikit fe á várum dögum. ætla ek Þat *c*) ſannazt at ſegia. at Þer konúngr eigit hvern penníng. Þann er Þar var á. Þetta ſönnudu förunautar *d*) hans allt. er Hárekr ſagdi. En her kunnu engir í móti at mæla.

18. CAP.

SKIPS UPPTAKA FYRI ÞÓRÓLFI.

Sigtryggr *e*) Snarfari ok Hallvardr Hardfari hetu brædr ij. Þeir voro med Haralldi konúngi. Víkverſkir menn *f*). var módurætt Þeirra á Veſtfolld. ok voro Þeir í frændſemis tölu vit Haralld konúng. Fadir Þeirra hafdi kyn átt *g*) tveimmeginn Gautelfar. han hafdi bú átt í Hiſing *h*). ok

noſcere cupis, explorabis iter Thorgilſis quando in orientem revertitur: nam ego ſic exiſtimo, tam magnam vim pecuniae in nullam navim mercatoriam noſtra memoria illatam fuiſſe, at illam pecuniae vim ex aſſe tuam eſſe, ſumma cum aſſeveratione dixerim. Hanc orationem Hareki aſſeclae ejus veram teſtabantur, at non erant qui poſſent refragari.

CAP. XVIII.

NAVIS THOROLFI INTERCIPITUR.

Cum Haralldo rege erant fratres duo, nomine Sigtryggus Snarfari (*citus viator*) *& Hallvardus* Hardfari (*acer viator*): *nati in Vicha, materno genere a Veſtfolda orti, aliquoque gradu cognationis regem tangentes. Stirps eorum paterna, ab utraque Gothalbis parte, ipſe vero pater Hiſingam* (*inſulam*), *colue-*

a) megu Þer hallda nióſnum til um ferdir hans, *explorandum tibi eſt iter ipſius.* Iidem.

b) ecki (eckirt) ſkip muni komit hafa iafn gagnaudigt — í Noreg, *nullam navim tantis refertam bonis* (divitiis) — *in Norvegiam veniſſe.* Iidem.

c) Þó rett, *recte tamen* &c. Iidem.

d) Þeirra menn. er Þeir ſögdu. Iidem.

e) het madr. enn annarr Hallv. hardf. brædr ij. Jör. || ſuartfari. J. P.

f) at ætt. add. Guelph. Hol. || ad kyni. Jör. *genere Vicenſes.* Mox add. Jör. En Þó var modrætt Þeirra ſum — ok kom Þat í frændſemis tölu &c., *pars tamen materni generis erat in Veſtfollda, quod iis locum dabat inter cognatos reg. Har.*

g) vid Gautelfi, *ad Gothalbim.* Guelph. Hol.

h) ſudr. add. Jörund. in Hiſinga *meridiem verſus.*

ok var madr ſtóraudigr. en *i*) þá höfdu þeir tekit vit arfi eptir födr ſinn. þeir voro iiij brædr. het *k*) einn Þórdr ok Þórgeirr. ok voro þeir ýngri. þeir voro heima ok redu fyri búi. Þeir Sigtryggr ok Hallvardr höfdu ſendiferdir konúngs allar. bædi innan landz ok utan *l*) landz. ok *m*) höfdu margar ferdir þer farit. er háſkaſamligar voru. bædi til aftöku manna. edr *n*) fe upp at taka fyri þeim mönnum er konúngr lætr *o*) heimferdir veita. Þeir höfdu ſveit mikla um ſik. ecki voro þeir *p*) vingadir *q*) alþýdu mannz. en konúngr mat þá mikils. *r*) voro þeir allra manna bezt færir bædi á fæti ok á ſkídum. ſvo ok í ſkipförum voro þeir hvatfærri enn adrir menn. hreyſtimenn voro þeir ok miklir. ok forſiálir um fleſt. þeir voro þá med konúngi er þetta var tídinda. Um hauſtid fór konúngr at veizlum um Haurdaland. Þat var einn dag at han let kalla til ſín þá brædr Hallvard ok

coluerat, opibus affluens. Nunc autem paternam haereditatem adierant, & erant fratres omnino IV; Thordo uni nomen, alteri Thorgeiri: qui minores natu, tenebant ſe domi, & patriae villae praeerant. Sigtryggus & Hallvardus tam intra regnum quam extra, legationes regias obibant: & multis harum periculoſis functi erant, cum ad homines de medio tollendos, tum ad horum fortunas occupandas, quos rex confiſcari jubet. Magno ſemper comitatu cincti erant; plebi parum gratioſi, ſed magnae apud regem exiſtimationis: in itineribus faciendis omnium hominum celerrimi fuerunt, ſive pedibus, ſive pandis aſſeribus, ſive navigiis ire oporteret, ad haec manu bene promti, & conſilio, in plerisque rebus, prudentes. Hi dum iſta agerentur, regem, autumno hoc Hördiam conviviorum cauſa obeuntem, ſequebantur. Rex aliquo die juſſit eos ad ſe arceſſi, venien- A.C. 878.

i) nú. & mox fedrarfi ſínum. Iidem.
k) einn. omitt. Iidem.
l) landz. omitt. Jör.
m) margar þær er háſki var í. Guelph. Hol.
n) fiárupptöku. Iidem omiſſ. ſequ.
o) heimſókner. Jör.
p) vinfælir menn miög vid alþydu. Iidem.
q) (af) alþydu mönnum. K. L. M. || vid menn. Guelph. Hol. J.
r) Quae hic de fratribus praedicantur, omnia excludunt Guelph. Hol. J. P. Jörund. autem tantummodo celeritatem praedicant.

A C. 878 ok Sigtrygg. ok er þeir komu til hans. ſagdi han þeim at þeir ſkylldu fara med ſveit *s*) ſína. ok hallda nióſn um ſkip þat ſem Þórgils Giallandi fór med. ok han hafdi í ſumar veſtr til Englandz. færit mer ſkipit. ok allt þat er á er. nema menn. látid þá fara í brott leid ſína í fridi. ef þeir vilia ecki veria *t*) ſkipit. Þeir brædr voru *u*) þeſs albúnir. ok *x*) tók ſitt lángſkip hvarr þeirra. fara ſidan at leita þeirra Þórgils. ok ſpurdu at han var veſtan kominn. ok hafdi ſiglt nordr med landi. þeir fara nordr eptir þeim. ok hittu þá í Furuſundi. kendu brátt ſkipit. ok lögdu at *y*) annat ſkipit á útborda. en ſumir gíngu á land. ok út á ſkipit *z*) at brygginum. Þeir Þórgils viſu ſer engiſs ótta Þ) ván. ok vöruduz ecki. Fundu þeir eigi fyrr. enn fiölldi mannz var uppi á ſkipinu med alvæpni. ok þeir voro allir handteknir ok leiddir ſídan á land upp. *æ*) ok vapnlauſir. ok höfdu

venientibusque mandavit, ut cum ſodalitio ſuo ſpeculatum irent de navi, qua gubernator Thorgils Giallandus aeſtate illa in Angliam, occidentem verſus transiiſſet: perducerent ad ſe navim cum omni quod ineſſet, praeter homines: hos in pace dimitterent, ſi quidem navem defendere non conarentur. Fratres ad hanc provinciam promti paratique, ſua quisque priſti ſumta, ad Thorgilſem inveſtigandum excurrunt: & compertó per rumorem, quod is jam ab occidente redux, curſum, praeter littora, ſeptentrionem verſus contendiſſet, inſequuti eum in Furuſundo offendunt; agnoſcunt facile navem, & ad latus ejus quod altum ſpectabat, unam priſtium applicant, pars in terram egreſſi, per pontem ſe in navem effundunt. Thorgils & ſui, nil mali ſuſpicantes, adeoque rerum ſuarum ſecuri, ante non animadvertebant, quam vis ingens hominum, juſte armatorum, navem impleviſſet, omnesque comprehenſi, & quidem inermes, in terram educerentur, veſtium nihil reti-

s) manna at leita Þórgíſl Giallanda, *cum cohorte militum quaeſitum irent Thorgilſem Giallandum.* Guelph. Hol. J. P.

t) ydr, *contra eos*, add. Jör.

u) búner þeſsarrar ferdar, *ad hanc expeditionem.* Guelph. Hol. P.

x) höfdu tuo ſkip, *duabus navibus (uſi)*. Iid.

y) þeim, *& eos adoriuntur.* Iidem. ſed cum Jörundinis excludunt ſequentia usque ad, þeir Þórgils.

z) af bryggiunum. K. L. M.

Þ) váner. Guelph. Hol.

æ) ok, omitt. Iid. Jör. K.

höfdu ecki nema ígángs klædi ein. En þeir Hallvardr ſkutu *a*) út bryggiunum. ok ſlógu *b*) ſtreingum. ok drógu út ſkipit. ſnúa ſídan leid ſína. ok ſigldu ſudr *c*) þar. til þeſs er þeir fundu konúng. færdu honum ſkipit ok allt þat er á var. En er farmrinn var *d*) borinn af ſkipinu. þá ſá konúngr at *e*) þat var ſtórfe. ok eigi var þat lýgi er *f*) Hárekr hafdi ſagt. en Þórgils ok hans felagar fengu ſer *g*) fluttníngar. ok leita þeir á fund Kvelldúlfs ok þeirra fedga. ok *h*) ſagdi ſínar farar eigi ſlettar. feingu þar *i*) þó gódar vidtökur. Sagdi Kvelldúlfr. at þá mundi þar til draga ſem honum hafdi *k*) fyribodat. at *l*) Þórólfr mundi eigi til alſendiſs gæfu tilbera

retinentes, praeterquam quo tunc utebantur. A.C. 878.
At Hallvardiani ponte ſubducto, ſolutis retinaculis, extraxerunt navim: mox converſo in auſtrum curſu, navigando ad regem pervenerunt; navem illi, cum omni quod continebat, adducentes. Onus cum exportatum eſſet, ingenti pecuniâ conſtare, indiciumque Hareki vanum non fuiſſe, rex intellexit. Thorgils & ejus ſodales, emendicatis ſibi vecturis, contulerunt ſe ad Kvelldulfum & Grimum: his infelicem itineris eventum narrant: at tamen benigne accipiuntur. Kvelldulfus oſtendit, rem praeſentem ad eum exitum vergere, quem animo praeſagiſſet: Thorolfum nempe in amicitia regis conſervanda,

a) þegar bryggiom. Iidem. || upp bryggiunni (brygginn,) ɔ: upp í ſkipit, *in navem captam ſubtracto ponte.* P. J.

b) Forte duabus vocibus ſcribendum: ſtreingum ɔ: ſkipid, *applicito*, v. *injecto funi, navi captae* (prorae navis) Hoc videntur P. & J. confirmare, ubi extat; ok ſlógu um ſtreingium (ſtreingi). ſlóu út ſtrengiunum, *emiſſis funibus* L. || ſlóu ſtrenginum C E. || ſlógu ſtreingium. K M. || Gu. & Hol. praetermittunt pro ſolito ſuo in locis ambiguis; Ita & Jörund.

c) med landi. unnz þeir hittu kóng, *praeter terram* (navigabant), *quoad regem convenirent.* Guelph. Hol.

d) af borinn (af) ſkipinu. Iidem. P.

e) ſtórfie var þar ſamankomit. Jör. || ſtórmikit var feit. Guelph.

f) þeir brædr, *fratrum.* Jörund. || Hilldirídar ſynir, *filiorum Hilldiridae.* Guelph.

g) flutníng til lands, *terrâ* (*per terram*). Hol. Guelph. || flutníngа. L. M.

h) ſögdu, Plerique Codic. mox farar, per elegantem Ellipſin omitt. Guelph. Hol.

i) þó. omitt. Iidem.

k) hugr um ſagt. Iidem. Jör. K. L. M. || fyri bodid. J. P.

l) þeir, *eos.* i. e. ſuam familiam Gu Hol. qui & mox voculam, til, omittunt: allzhendiz, Membr. b. *omni ex parte, usquequaque.*

A.C. 873. bera *m*) um vináttu vid Haralld konúng. ok þætti mer ecki *n*) mikils vert um *o*) felát þetta. er Þórólfr hefir miſt nú. ef nú **)* færi eigi her it meira eptir. grunar mik enn ſem fyrr. at Þórólfr muni eigi *p*) giörr kunna at ſiá efni ſín vit *q*) ofrefli ſlíkt ſem han á at ſkipta. ok *r*) bad Þórgils ſva ſegia Þórólfi. at mitt rád er þat. ſegir han. at han fari or landi á brott. Þvíat vera kann at han komi ſer betr. ef han ſækir á hönd Engla konúngi. edr Dana konúngi. edr Svía konúngi. Sídan feck han Þórgíſli *s*) ródrarſkútu eina ok þar med reida allan. ſva tiölld ok viſtir. ok allt þat er þeir þurftu til ferdar ſinnar. Sídan fóro þeir. ok lettu eigi fyrr ferd ſinni. enn þeir komu nordr til Þórólfs. ok ſögdu honum þat er til tídinda hafdi gerzt *t*). Þórólfr vard vel vit ſkada ſinn. ſagdi ſva at hann mundi ecki ſe ſkorta. er gott felag at eiga vit *u*) konúng. Sídan

vanda, conſtanti fortuna non uſurum: hoc ſane pecuniae detrimentum quod accepiſſet modo Thorolfus, parvi ſe facere, ſi aliud gravius non ſequeretur: idem nunc atque prius vereri, ne Thorolfus recte non poſſet perpendere, quantillum, adverſus vires tam praepollentes, valeret; rogat Thorgilſem ita ei nunciare: conſilium ſuum eſſe ut patriâ diſcederet, majori forſitan in gratia futurus, ſi ad Angliae, Daniae, aut Sveciae regis miniſterium accederet. Deinde navigium actuarium omnibus inſtructum armamentis, item tentoria & viaticum, & quicquid ad iter opus erat, Thorgilſi dedit. Qui cum comitatu ſuo, curſu boream verſus tendens, non prius quievit, quam ad Thorolfum rediſſet; indicavit ei quod acciderat. Thorolfus damnum bono animo tulit, opes ſibi non defuturas pronuntians, bonumque eſſe, rerum conſortium cum rege habere. Poſtea farris copiam,

m) til. Jör. mox vinfeingit. Guelph. Hol.
n) mikit ad, *ſe moleſte non ferre.* Iidem.
o) fiárlát þetta. ef &c. Iidem. P. || fie. Jör.
**)* væri eigi eptir &c. *reſtaret.* Jör.
p) kunna at ætla ſer hóf, *modum ſibi ſtatuere neſciat.* omiſſ. quae ſequ. Guelph. Hol. J. P.
q) ófrelſi, *in hac ſervitute, in qua verſatur.* C.
r) ſeig ſo Þórólfi. at þat er honum beſt rádid. at leita or &c., *diceret Thorolfo, conſultiſſimum illi eſſe* &c. Jör. qui verbum non habent de regibus adeundis. Guelph. item & Hol. Sveciae regem omittunt.
s) ſkip. ok þat ſem han þurfti, *navem, & quod illi opus erat.* Guelph. Hol.
t) í förum þeirra, *in itinere ſuo.* add. Iidem.
u) Haralld. add. Jör. quod non probo. Ceterum hoc Thorolfi effatum poſtea in proverbium

Síðan keypti Þórólfr *x*) miöl ok mallt. ok þat annat er han þurfti til framflutníngar lidi *y*) sínu. sagdi han at húskarlar mundu vera ecki sva fagrbúnir sem han hafdi ætlat um hríd. Þórólfr selldi iardir sínar. en sumar vedsetti han. en hellt upp kostnadi öllum sem fyrr. *z*) hafdi han þá ok ecki færa lid med ser. en hina fyrri vetr. helldr hafdi han nockuru fleira manna. sva um veizlur ok heimbod vit vini sína. Þá hafdi han meira efni um þat allt en fyrr. var han heima þann vetr allan.

19. CAP.

FRÁ HERNADI ÞÓRÓLFS.

Þá er vár kom. ok*) snæ leysti ok ísa. þá let Þórólfr fram setia lángskip mikit er han átti. ok let þat búa. ok þ) skipadi húskörlum sínum. ok hafdi med ser *æ*) meirr enn c manna. var þat lid hit frid-

piam, & polentae, quaeque cetera erant fa- A.C.
miliae ſuſtentandae (adminicula) coemit; at 878.
oſtendit, famulos minus ſplendide, quam ſpe-
ráſſet modò, fore veſtitos. Praedia ſua par-
tim vendendo, partim oppignorando, omnes
ſumtus ut antea praeſtitit (ſuſtinuit): adeo
non utens pauciore famulitio, quam annis
praeteritis, ut etiam aliquanto numeroſiori
uteretur: itidem in epulis dandis, convi-
viisque amicorum gratia celebrandis, ſum-
tuoſior erat quam antea: Ita hyemem domi
permanſit.

CAP. XIX.

DE EXPEDITIONE THOROLFI PIRATICA.

Idem vere renaſcente, nive glacieque ſo- A.C.
luta, navim longam quam poſſidebat, deduci 879.
expedirique curat, in eam domeſticos impo-
nit, & amplius centuriá inſtructus, pulcher-

bium abiit, quod adhucdum frequentatur: Forte & ipſe proverbialiter dixerit. pro felag modo ante, P. habet feſkipti.

x) ſua miöl sem gat. ok mallt. til &c., *tantum farris &c. quantum res ipſius patiebatur*, v. *quantum potuit acquirere.* Guelph. Hol.

y) vocem sínu, non ſine venuſtate omittunt Iidem.

z) ok var ecki lidfæri. Jör. inox færra, pro færa, ſcribunt Plerique.

*) ſió leysti, *cum mare aperiretur.* J. P.

Þ) skipa mönnum, *navalesque imponi ſocios.* Guelph. Hol.

æ) c manna. allt vel báid at vopnum ok klædum, C *virorum praeſidio inſtructus, qui cuncti veſtitu & armis probe erant ornati.* Jörund.

A.C. 879. frídazta. ok vapnat allvel. En er *a*) byr gaf hellt Þórólfr ſkipinu ſudr med landi. ok þegar er han kom ſudr um byrdu. Þá helldu þeir útleid fyrir utàn eyiar allar. En ſtundum ſva at fiórr var í midium hlídum. Letu ſva gánga ſudr fyri landit. höfdu ecki tídindi af mönnum fyrr en þeir komu auſtr í Vík. Þá ſpurdu þeir at Haralldr konúngr var í Víkinni. ok han ætladi um ſumarit at fara til Upplanda. Ecki viſsu landzmenn til um ferd Þórólfs. Honum byriadi vel. ok hellt han ſudr til Danmerkr. ok þadan í Auſtrveg. ok heriadi þar um ſumarit. ok vard ecki gott til fiár. Um hauſtit hellt han auſtan *b*) til Danmerkr í þann tíma er leyſtiz *c*) Eyrafloti. Þar hafdi verit um ſum-

rima manu, & perbene armata; ubi ventus aſpirabat, auſtrum verſus ſecundum terram curſum intendit, praetervectus autem Byrdam, *per mare patentius, extra inſulas omnes, viam cepit: interdum ſic preſſit altum, ut media montium latera, orae maritimae ſpeciem praeberent naviganti. Hoc itineris tenore auſtrales terrae partes praeternavigans, neminem, unde ſcire poſſet, quid in iis locis rei ageretur, convenit; priusquam in Vicham ad orientem ventum eſſet. Ibi Haralldum regem eſſe comperiit, aeſtate illa in Uplandos iter deſtinantem: incolae vero de itinere Thorolfi ignorarunt. Inde ventis ſecundis auſtrum verſus in Daniam, & hinc in mare Balthicum vela dedit: ubi aeſtatem piraticâ, tenui cum fructu, conſumſit. Autumno Daniam ab oriente repetiit, quo tempore claſſis mercatorum* Oraria *ſolveretur. Navium autem Norvegarum non exigua*

a) byriadi. Guelph. Hol.

b) ok kom í þann tíma (um þat leiti P.) er menn leyſtu af (úr) Skáneyri, *advenit, ubi mercatores a Skaneyra ſolvebant.* Gu. Hol. || leyſtuzt af Skáneyiu (Skáneyium). J. P.

c) Eyrar floti. K. quam lectionem non ſperno, & ſuſpicor Helſingoram hic ſignificari: quam mature floruiſſe mercatu propter ſitum ejus egregium credibile eſt; tum Oram ſimpliciter vocari hanc ſcriptoribus medii aevi, ſupra laudatus Dn. Finnaeus mihi confirmavit. Vide an dictio hinc enata ſit, qua mercatum quemcunque, Eyri, *oram*, noſtratium quidam appellant. Háleyram Danorum, frequentiſſimum, Haralldo Gormſonio regnante, emporium fuiſſe tradit *Olafs S. Impr.* in *Færeyinga* Þætti: quae forſitan hic debuerit intelligi, ſolo ORAE nomine propter celebritatem denotata.

ſumarit. ſem vant var. fiölldi ſkipa af Noregi. Þórólfr let þat lid ſigla allt fyrir. ok giördi ecki vart vit ſik. Han ſigldi einn dag at kvelldi til *d*) Moſtraſundz. þar lá fyrir í höfninni knörr einn mikill kominn af *e*) Eyri. Þórer Þruma* het madr ſá er ſtýrdi *f*). han var ármadr Haralldz konúngs. han red fyri búi hans í Þrumu. þat var mikit bú. ſat konúngr þar *g*) laungum þá er han var í Víkinni. þurfti þar ſtór faung til búſs þeſs. hafdi Þórer farit fyri ſök þá at kaupa þar þúnga. mallt. ok *h*) hveiti. ok hunáng. ok varit þar til fe miklu er konúngr átti. Þeir Þórólfr lögdu at knerrinum. ok budu þeim Þóri koſt *i*) á at veriaz. En fyri því at þeir Þórer höfdu engan lids koſt til varnar. móti fiölmenni því. er Þórólfr hafdi. gáfuz þeir upp. tók Þórólfr *k*) ſkip þat med öllum farmi. en ſetti Þóri

exigua multitudo, per aeſtatem ibi pro ſolito fuerat: Thorolfus agmini illi univerſo praeeundi ſpatium dabat; & ita agebat, ut nihil de praeſentia ſua innoteſceret. Veſpere quodam ad Moſtraſundum navigavit; ibi in portu ſtetit ad anchoras oneraria navis, magnitudine conſpicienda, quae venerat modo ab Ora: *gubernatori, nomen erat Thoreri Thrumae, qui procurator annonae (villicus) regius fuit, praefectusque magno praedio, quod rex in Thruma poſſidebat, quáque ſede plurimum utebatur, ſicubi in Vicha erat: non modicam penus copiam ad iſtud praedium parari neceſſe erat, eá de cauſa Thorer profectus fuerat, ad navem in* Ora *onerandam polenta, tritico, & melle, in ea coemenda, magnis de regio factis expenſis. Thorolfus navim ſuam ad navim annotinam appulit, conditionemque Thoreri tulit defendendi ſe: Thorer vero, quod nullam in manu ſua praeſidii copiam habebat, contra multitudinem illam quá valebat Thorolfus, ideo dedidit ſe; Thorolfus navem cum onere univerſo cepit, Thore-*

A.C. 879.

* Is here perhaps of the Norwegian the name of they are do[illegible] days?

d) Moſtrarſunds. Guelph. Hol. Jör. P.
e) Skáneyri. Guelph. Hol. || Eyrinni. J. P.
f) add. Guelph. Hol. knerrinum. Jör. ſkipinu.
g) iafnan. Guelph. Hol.
h) miöl, *farre*. add. Jör. || poſt hveiti. vín, *vino*. add. Guelph. Hol. ſine dubio male.
i) hvört þeir villdu veriaz edr ei, *optionem iis dedit, utrum tueri ſe mallent, nec ne.* Jör.
k) fe þat allt. enn &c., *mercem univerſam.* Guelph. Hol.

A.C. 879. Þóri *l*) upp í eyna. Hellt Þórólfr þá ſkipum þeim bádum nordr med landi. En er han kom fyrir Elfina. þá lágu þeir þar. ok bidu nætr. en er myrkt var. reru þeir lángſkipinu upp í ána. ok lögdu til *m*) bæiar þeſs. er þeir áttu Hallvardr ok Sigtryggr. koma þeir þar fyri **) dag. ok flógu *n*) manngard. æptu ſídan heróp. ok vöknudu þeir vid er inni voru. ok hliópu þegar upp til vapna ſinna. *o*) flýdi Þórgeirr þegar út úr ſvefnſkemmunni. Skídgardr hárr var um bæinn. Þórgeirr hlióp at ſkídgardinum. ok greip hendinni *p*) upp á gardſtaurinn. ok haſtadi ſer út *q*) um gardinn. Þar var nærrſtaddr Þórgils Giallandi. han *r*) ſveifladi til ſverdinu eptir Þórgeiri. ok kom á höndina. ok tók af vit *s*) gardſtaurinn. hlióp Þórgeirr ſídan til ſkógar. en Þórdr bródir hans var þar felldr. ok *t*) meirr enn xx menn. Sídan ræntu þeir þar fe öllu. ok brendu bæinn.

Thorerem autem in inſulam expoſuit. Deinde duabus navibus praeter terram, curſum boream verſus tenuit. Cum vero ante Gothalbis oſtium ventum eſſet, ſubſiſtens ad anchoras, noctem exſpectavit, & ubi tenebrae ſe intenderant, amnem adverſum navi longâ remigando intravit, ad villam fratrum Hallvardi & Sigtryggi curſum inſtituens. Eo perventum eſt ante lucem: ciugunt villam coronâ: inclamant bellicum: ad id qui intus erant evigilant; & actutum ad arma exſurgunt: Thorgeirr ocyus e cubiculo fugit. Alta ſepes lignea circum aedes erat, ad hanc Thorgeir cucurrit, faſtigiumque ſudis alicujus manu apprehendens extra eam ſe trajecit; ſtabat prope Thorgils Giallandus, & torquebat in eum gladium; ferrum ſiſtebat ſe in manu Thorgeiris, atque illam ad ſtipitem abſcidit; ipſe in ſylvam fugit: ſed Thordus frater ejus, cum hominibus ſupra XX, ibi caeſus eſt. Poſtea Thorolfus direpta omni pecunia

l) uppá. Iidem. P. & mox addunt: Ecki var þetta minna fe. enn þat er han hafdi látid fyri konúngi. *Haec bona non minoris erant pretii, quam quibus a rege fuerat privatus.*

m) bíar. Iidem.

**)* dagan. P.

n) mannhríng um bæinn (húſin). Gu. Hol. Jör.

o) fleygdi Þórgeir ſer þegar út úr ſkemmunni, *proripuit ſe Thorg.* &c. Guelph. Hol. || ok brutu hurdina. ok komuzt ſo út úr ſkemmunni, *fractaque janua evaſerunt ex cubiculo.* J. P.

p) um K. L. mox ſtaurinn Guelph. Hol.

q) yfir L. M. || af gardinum. Guelph. Hol.

r) hió eptir honum, *ictu eum appetebat.* Iid.

s) gardinum, *ad ſepem.* Guelph. Enallage caſuum antiquis frequens.

t) ok xx, *cum XX* &c. Iidem.

bæinn. fóru ſídan út eptir ánni til hafs. Þeim byriadi vel. ok ſigldu nordr í Víkina. Þá hittu Þeir enn fyri ſer kaupſkip mikit. ok áttu Víkveriar. hladit af mallti ok *u*) miölvi. Þeir Þórólfr lögdu at ſkipi Því. En Þeir er fyri voru þóttuz engi faung hafa til varnar. ok gáfuz upp. gengu Þeir á land upp ſlyppir. En Þeir Þórólfr tóku ſkipit med farmi. ok foru leidar ſinnar. hafdi Þórólfr Þá iij ſkip. er han ſigldi *x*) auſtan um Folldina. Sigldu Þá Þiódleid til Lídandiſnes. fóru Þá ſem ſkyndiligazt. en *y*) námu nesnám. Þar ſem Þeir komu vid. ok hiuggu ſtrandhögg. En er Þeir ſigldu nordr frá Lídandiſnesi fóru Þeir meirr *z*) útleid. En Þar ſem Þeir komu vit land. ræntu Þeir. En er Þórólfr kom nordr fyri Fiördu. Þá ſneri han inn á leid. ok fór á fund Kvelldúlfs födr ſíns. ok fingu Þar gódar vidtökur. Sagdi Þórólfr födr ſínum hvat til tídinda hafdi ordit í förum hans um ſum-

cunia aedes incendio delevit, atque amne ſe- A.C.
cundo defluens, in altum excurrit, & ferente 879.
vento, in Vicham, ſeptentrionem verſus curſum navigationis tenuit; heic iterum magnam navem mercatoriam, quae Vichenſium erat, polenta ac farre onuſtam deprehendit; hanc navim ſtatim aggreſſus eſt: Vectores, quod nullam ſibi ſuppetere praeſidii copiam intelligebant, dediderunt ſe, & vacui (inermes), in terram egreſſi ſunt: navim cum onere Thorolfus cepit; ita continuans iter ſeptentrionem verſus, tribus navibus littora Veſtfolldae praeterlegit. Tum via communi petens Lidandisneſiam, *curſum quam maxime feſtinavit: at ſicubi acceſſit ad terram, praedatus eſt, & pecora in commeatum caecidit. A Lidandisneſia, magis urgendo altum, contendit in ſeptentrionem; at ſicubi ſubibat ad terram, praedatus eſt. Cum vero provinciam Fiordenſem praeterveheretur; flexo ad interiora curſu, adiit patrem Kvelldulfum, & cum comitatu ſuo bene ibi acceptus, quae res eveniſſent in aeſtiva illa expeditione, patri memo-*

u) korni, *frumento*, omiſſa vocula af, modo ante. Jör.

x) auſtr, *orientem verſus*. Guelph. Hol. male.

y) höfdu ætíd nióſner Þar ſem &c., *ſpeculabatur* (explorabat occaſionem) *ubicunque* &c. K. L. M. quod credo eſſe ſubſtitutum a librariis, alterius dictionis ſenſum non perſpicientibus. Guelph. & Hol. omittunt pro more ſuo.

z) úr leid, *magis deflectens a via communi.* Idem & J.

A.C. ſumarit. Þórólfr dvaldiz þar litla hríd.
379. ok leiddi þ) Kvelldúlfr ok þeir fedgar hann til ſkips. En ádr þeir ſkilduz. töluduz þeir vid. Sagdi Kvelldúlfr. eigi hefir því fiarri farit. Þórólfr. ſem ek ſagda þer. þá er þú fórt til hirdar Haralldz konúngs. at æ) þer mundi ſva útgánga. at hvarki þer ne oſs frændum þínum. mundi hamíngia at verda. Hefir þú nú þat a) rád upp tekit. er ek varada þik meſt vit. b) er þú etr kappi vit Haralld konúng. en þótt þú ſer vel c) búinn at hreyſti ok allri atgiörvi. þá hefir þú ecki til þeſs gæfu. at hallda til *) iafns vid Haralld konúng. er engum hefir d) ödrum endzt her í landi. þótt ádr hafi haft ríki mikit ok fiölmenni. er þat mitt hugbod. at e) fiá verdr fundr ockarr enn ſídazti. ok veri þat at f) ſköpudu fyri alldrs ſakir. at þú lifdir lengr ockarr. enn annan veg ætla ek at verdi. Sídan g) ſteig Þórólfr

memoravit. Poſtquam paulisper ibi quieviſſet, pater eum & frater ad portum proſecuti ſunt. Subipſam digreſſionem, inito colloquio, Kvelldulfus ſic fatur: Non multum, mi Thorolfe, abluſit eventus ab eo, quod tibi, in aulam regis Haralldi abituro, praedicebam; iſtud nimirum conſilium, nec tibi, nec nobis cognatis tuis feliciter abiturum. Nunc, quod ſummopere tibi cavebam, adverſus regem Haralldum pertinaciá contendere coepiſti. Ceterum quantumvis fortitudine, & omni decore, quod ad virum conſummatum pertinet, bene praeditus ſis, attamen fortuna deſtitueris, ad aemulandum cum Haralldo, quod nulli hac in terra, utcunque magna potentia copiisque praefulto, ſucceſſit. Animus mihi ſic praeſagit, hunc conventum noſtrum fore ultimum; & foret ſane naturae legibus congruum, ut ſuperviveres mihi, propter aetatem, at ſecus eventurum arbitror. Poſtea Thorolfus navem conſcendit, iterque

þ) fadir hans hann á götu, *pater eum deduxit.* Guelph. Hol.
æ) Þat. Iidem.
a) ráds tekit. Iidem.
b) at þú ettir. Iidem.
c) at þer búinn um hreyſti ok hardfeingi, *etſi fortitudine, & virtute bellica bene ſis praeditus.* Iidem.
*) mótz, *ad certandum eum* &c. Iidem & P.
d) enn í landinu, *quod nemini adhucdum convenit* (i. e. expedit) *incolarum*; ita ut hefir ſtet pro hæfir. Guelph. || unnizt. J. P. || tekizt. Hol.
e) þeſsi Jör. mox verdi. Iid. Guelph. Hol.
f) ſköpum. Jör. || ſkipudu, *ordine fieret*, ſc. naturae. Guelph. Hol. J. || verdi þat ad ſkipudu, *utinam ordine fiat* (ratum ſit) P.
g) ſte. ſtie. Guelph. Hol. Jör.

Þórólfr á ſkip ſitt. ok hellt á brott leid ſína. er þá ecki ſagt frá ferd hans. at til tídinda yrdi. ádr enn han kom á Sandnes heim. ok let *h*) flytia til bæiar herfáng þat allt er han hafdi heim haft. en *i*) ſetia upp ſkip ſitt. ſkorti þá eigi föng at fæda lid ſitt *k*) um vetrinn. Sat Þórólfr heima *l*) iafnan. ok hafdi fiölmenni eigi minna enn hina fyrri vetr.

20. CAP.

SKALLAGRÍMR KVONGAZT.

m) Madr het Ýngvarr. ríkr ok audigr. han hafdi verit lendr madr hinna fyrri konúnga. En ſídan er Haralldr kom til ríkis. ſettiz *n*) Ýngvarr heima. ok þiónadi ecki konúngi. Ýngvarr var madr kvángadr. ok átti dóttr *o*) er het Bera *p*). Ýngvarr bió í Fiördum. Bera var einberni hans. ok ſtód til arfs eptir hann. Grímr

iterque ſuum perrexit, in quo nihil memora- A.C.
bile accidiſſe traditur, usque dum Sandne- 879.
ſiam veniret, domum ſuam. Huc, omnem quam attulerat, praedam convehi, navimque ſubduci curavit: nec jam deerat commeatus alendae per hyemem familiae: ita nihilo infrequentior quam praeteritis hyemibus, Thorolfus domi permanſit.

CAP. XX.

SKALLAGRIMUS DUCIT UXOREM.

Yngvarr nomen fuit homini potenti & diviti, & qui locum ſatrapae apud priores reges tenuerat; poſtea vero quam Haralldus regnum adierat, domi conſidens (Yngvarr); regi non miniſtravit. Hic uxorem duxerat, filiamque ex ea tulerat, Beram nomine, eam ſolam liberorum habebat, atque adeo jure ſucceſſuram in omnes ſuas facultates; habitabat

h) flytia excludunt Guelph. Hol. verto; *intulit villae.* mox bear ſcribunt Guelph.

i) ſetti upp ſkipin, *ſubduxit naves.* Iid. P.

k) ſo ſtórmannliga ſem han villdi, *quantum voluit magnifice.* Iidem & J.

l) vid fiölmenni mikit. ok gledi um vetrinn, *magno cum famulitio, domi genialiter hyemavit.* Jör.

m) Ingvar heitir madr. Jör.

n) han um kyrt, *vitam amplexus tranquillam.* Jör.

o) eina barna, *liberorum unicam.* P. J.

p) hun var væn (kona) ok vel at ſer, *ea erat venuſta (mulier) & praeſtanti indole;* i. e. naturae induſtriaeque bonis inſtructa. Iid. Guelph. Hol.

A.C. 879. Grímr Kvelldúlfsſon bad Beru til handa ſer. ok var þat at rádi giört. Feck Grímr Beru þann vetr. er þeir Þórólfr *q*) höfdu ſkiliz ádr um ſumarit. var Grímr þá hálfþrítugr at alldri. ok var þá ſköllóttr. ſídan var han kalladr Skallagrímr. han hafdi þá forrád aull fyri búi þeirra fedga. ok tilöflun alla. en þó var Kvelldúlfr hreſs madr ok vel færr. Mart höfdu þeir *r*) frelſíngia med ſer. ok marga þá menn. er heima þar höfdu uppvaxit. ok voro *s*) nærr iamalldrar Skallagríms. voro þeir margir afreksmenn miklir at *t*) afli. þvíat Kvelldúlfr ok þeir fedgar völdu miök menn at afli. til fylgdar vit ſik. ok taumdu vit ſkaplyndi ſitt. Skallagrímr var líkr fedr ſínum á vöxt ok at afli. ſva ok at yfirlitum *u*) ok ſkaplyndi.

in Fiördis. Grimus Kvelldulfi Beram in uxorem ſibi petiit, votique compos, (pactôque conſtituto,) domum duxit, hyeme poſt praedictum diſceſſum Thorolfi proximâ; tunc annos natus quinque & viginti, calvus jam erat, exinde Skallagrimus *appellatus; qui tum ſui patrisque rei familiari, ſubſidiisque ad eam parandis, jure herili ſolus praefuit; utcunque Kvelldulfus ſatis adhucdum valeret vegetusque eſſet. Multum ſecum habebant hominum liberorum, multum, qui in eorum domo adoleverant, & Skallagrimi fere aequales erant: quorumque magna pars viribus excellebat. Kvelldulfus enim & Grimus, in deligendis ſibi famulis, robur maxime ſpectabant, & eos ad indolem ſuam diſciplinâ conformabant. Corporis ſaturâ & viribus, forma item ac ingenio, Skallagrimus patri erat ſimilis.*

21. CAP.

q) ſkilduz. Iidem. Omiſſis ultimis verbis clauſulae.

r) manna, *hominum*. Iid. & Jör.

s) nærr. omitt. Iid. J. P. & ſcribunt iafnalldrar. mox, vid Grím. J. P.

t) hreyſti ok, *fortitudine &*. interponunt Iidem.

u) en þó nockud at lunderni. þvíat hvartveggi átti brögd undir brúnum, *ſed & aliquantum indole, nam ſub ſeveritate frontis, calliditatem animi uterque tegebat.* Gu. Hol.

21. CAP.

ÞEIR HALLVARDR BRÆDR FARA AT ÞÓRÓLFI.

Haralldr konúngr var í Víkinni. Þá er Þórólfr *x*) var í hernadinum. ok fór um hauſtid til Upplanda. ok þadan nordr til Þrándheims. ok ſat þar um vetrinn. ok hafdi fiölmenni mikit. Þar voro þá med honum Sigtryggr ok Hallvardr. ok höfdu ſpurt hvernveg Þórólfr hafdi búit *y*) at herbergium þeirra í Hiſíng. ok hvern mannſkada ok *z*) fiárſkada er han hafdi þar giört. Þeir þ) mintu konúng opt á *æ*) þat. ok ſva þat med. at Þórólfr hafdi rænt konúng ok ſva þegna hans. ok farit med *a*) hernadi þar innanlandz. Þeir bádu *b*) konúng orlofs til. at þeir brædr ſkylldu fara med lidi því. er vant var þeim at fylgia. ok fækia heim at Þórólfi. Konúngr ſvarar ſva. Vera munu *c*) yckr þikia ſakar til. þó at þid rádit Þór-

CAP. XXI.

A.C. 879.

HALLVARDUS & FRATER, AD THOROLFUM OCCIDENDUM, PROFICISCUNTUR.

Rex Haralldus in Vicha commoratus, Thorolfo expeditionem piraticam obeunte, autumno ad Uplandos, & inde in Thrandheimum boream verſus profectus eſt; ibi numeroſá cum cohorte hyemavit. Erant adhucdum cum rege Sigtryggus & Hallvardus: qui compertô per rumorem quemadmodum Thorolfus domo eorum in Hiſinga uſus eſſet, quantamque ibi cladem hominum ac pecuniarum edidiſſet; hoc regi identidem in memoriam redigebant, item iſtud, regem atque ſubditos ſpoliaſſe Thorolfum, intra ipſam patriam armis graſſatum: in id veniam regis ſibi expetebant, ut cum cohorte aſſeclarum liceret ſibi Thorolfum domi ſuae (bello) invadere. Rex hunc in modum reſpondet: Non dubito quin (ſat graves) cauſas ſuppetere arbitremini, cur Thorolfum de medio

x) heriadi. Iid. Jör.
y) híbylum. Iidem.
z) fiár. Jör. ſed omitt. Guelph. Hol.
þ) komu opt á þat fyri konúngi. ok ſegia at Þórólfr &c. *bujus mentionem ſaepe apud regem injiciebant, ajentes Thorolfum* &c. Jör.
æ) at fara at Þórólfi, *ſuggerebant regi, ut aggrederetur Thorolfum.* Guelph. Hol.
a) hervirki, *populationibus.* Iidem.
b) iafnan at fara at Þórólfi med ſína menn. Iidem.
c) yckr. omitt. Iidem.

A.C. 879. Þórólf af lífi. en ek ætla at yckr ſkorti mikit hamíngiu til þeſs verks. er Þórólfr ecki *d*) yckarr maki. þó at þit þikiz vera menn hrauſtir. eda vel at yckr gervir. Þeir *e*) brædr ſögdu at þat mundi brátt reynt verda. ef konúngr vill þeim lof til gefa. ok ſegia at þeir hafa opt lagt á hættu mikla vit þá menn. er þeir áttu minna í at hefna. ok hafdi þeim optazt ordit ſigrs audit. A.C. 880 En er *f*) váradi. þá biugguz menn ferda ſinna. þá var enn ſem fyrr var ſagt. at þeir Hallvardr brædr helldu á því máli at þeir fari til ok taki Þórólf af lífi. Konúngr kvaz veita mundu. ok veit ek at þer munut færa mer höfud hans. er þit komit aptr. ok ſva marga dýrgripi. en þó geta þeſs til ſumir. ef þer ſiglit nordr *g*). at þer munit bædi *h*) ſigla ok róa nordan. Búaz þeir ſem ákafazt med *i*) ij ſkip ok

tollatis: at credo vobis multum fortunae deeſſe, ad eam rem patrandam, neque enim Thorolfo aequales eſtis, quanquam viri fortes, naturaeque & artis dotibus bene praediti, vobis eſſe videmini. Fratres id brevi expertum iri, modo regis accederet venia, affirmabant, ſaepe adverſus homines, in quos minus habuiſſent vindicandum, negotia aleae plena eſſe aggreſſos; ſaepiſſimeque victoriam obtinuiſſe. Principio veris cum juventus paſſim ad itinera ſe accingeret, iidem praedictis poſtulatis, ſuper itinere ad necandum Thorolfum ſibi permittendo, regem etiamdum fatigabant, & hic daturum ſe (quod peteretur) affirmabat; neque dubitare quin caput Thorolfi, multumque rerum pretioſarum, ad ſe eſſent relaturi; ſunt tamen, inquit, qui ſic hariolentur; vos, ſi velis ſeptentrionem petieritis; velis remisque a ſeptentrione eſſe reverſuros: Et jam fratres ſummô ſtudio

d) ydar madr vid at eiga, *neque enim convenit vobis, negotium cum Thorolfo contrahere.* Iid. omiſſis ſequentibus clauſulae.

e) kölluduz þó freiſta vilia, *affirmabant ſe id nihilominus experiri velle.* Iidem. excluſis quae ſequuntur usque ad: En er.

f) ſumradi. þá biugguz þeir brædr til ferdar ſinnar at vanda ſínum. þeir helldu á ſömu máli vid kóng. han kvaz þá lofa at þeir tæki Þórólf af lifi, *aeſtatis; fratres, pro ſolito, profectioni ſe accingentes, idem a rege contendebant, quibus tum ſe permittere necem Thorolfi, rex affirmabat.* Iidem.

g) til Sandneſs, *Sandneſiamque.* add. Jör.

h) vilia nordan fara af fundi Þórólfs. ſigla ok róa, *fore, ut velis remisque contendatis, a Thorolfi congreſſu diſcedere.* Iidem.

i) c manna. var þat hid hrauſtazta lid, *cum viris numero C; quae manus erat validiſſima.* Iidem.

ok *k*) ij hundrud manna. ok er þeir voro búnir taka þeir landnyrdíng út eptir firdinum. en þat er andvidri nordr med landi.

22. CAP.

FALL ÞÓRÓLFS KVELLDÚLFSSONAR.

Haralldr konúngr sat at Hlaudum. er þeir brædr fóro á burt. ok iafnskiótt biózt konúngr sem skyndiligazt. ok *l*) geck á skip iiij. ok reru *m*) inn eptir firdinum *n*) Þrándheimi. ok svo um Beitisiá inn til Elldu *o*) eyds. let hann þar eptir skipin ok fór nordr yfir *p*) eidid til Naumudals. tók konúngr þar skip þau er bændr áttu. geck han þar á med lid sitt. hafdi han hird sína. *q*) ok var cccc manna. han hafdi sex skip. ok öll vel skipud at vopnum ok mönnum. þeir tóko andvidri hvast. ok

studio iter adornant; duabus navibus & co- A.C. 880
mitibus ducentis usi: rebusque paratis, adspirante argeste, sinu exeunt, at is ventus oras septentrionales petentibus adversus est.

CAP. XXII.

MORS THOROLFI KVELLDULFIDAE.

Rex Haralldus in Hladis erat cum fratres abirent. Hic confestim iter quam celerrime parat, navibusque IV á Hladis solvens, interiorem sinum Thrandheimum remis penetrat; inde permeato, quod vocant, BEITERIS AEQUORE, *ad Elldueid (Isthmum Elldensem) venit: hinc, navibus relictis, per isthmum in Naumudaliam transit: hic colonorum navigia sumit, conscenditque cum exercitu suo, constante ex satellitibus, numero quadringentis; navigia erant sex, armis virisque satis instructa. Tempestate adversa utebantur, sed*

k) hálft annad hundrad, *sesqui centuria virorum.* Guelph. Hol. P. || iv hundrud. J.

l) steig á skip sitt, *conscensa navi sua.* Guelph. Hol. || skip sín. Jör.

m) út eptir firdi allt til Elleyiar- (Elldeyar-) eids, *sinu provectus est, usque ad isthmum Elldeyensem.* E. J. P.

n) ita lego in Membr. Kálf. Ceteri vel penitus omittunt, vel relicto vacuo, aliquid deesse significant.

o) eidar Jör. omisso BEITISIÁ modo ante; eids, Coeteri. || Ellidaeids M. Horum vero locorum nomina & situm illustrat *Olafs Saga Impr.* Cap. 187. habet tamen pro Elldueid, Æiskiveid. Ellda videtur praedium fuisse, unde Ketill de Ellda, & Olaus Ketillis filius de Ellda; in *Nials Saga.*

p) heidi, *tesqua.* K. L. M. || heidid. Mbr. b. G. N.

q) nær ccc, *minus* CCC. Jör.

A.C. 880. ok reru nótt ok dag. svo sem gánga mátti. nótt var þá farliós *r*). Þeir komu *s*) aptan dags til Sandness eptir *t*) sólar fall. ok *u*) sáu þar fyri bænum flióta lángskip tialldat. ok kenndu at Þórólfr átti skipit. ætladi han þá af landi burt. ok hafdi heita látit farar *x*) mungát sitt. Konúngr bad menn gánga af skipum *y*). han let fara upp merki sitt. skamt var at gánga til bæjarins. vardmenn Þórólfs sátu inni vit dryckiu. ok voro eigi gengnir á vördinn. ok var eingi madr úti. *z*) sat allt lid inni vit dryckiu. Konúngr let slá mannhríng um stofuna. luftu þeir þá upp herópi. ok var Þ) bláfid í konúngs lúdr herbláftr. En er þeir Þórólfr heyrdu þat. *æ*) hlupu þeir til vopna. þviat hvers mans alvæpne heck yfir rúmi hans. Konúngr let kalla at *a*) stofudyrum. bad útgánga konur ok *b*) úngmenni. ok gamal-

sed summâ contentione impellentes remis navigia, dies atque noctes, tum forte viatoribus satis lucidas, cursum persequebantur. Vespere diei, post solis occasum, ad Sandnesiam venientes, longam navem velamentis obductam, in portu ante praedium stantem, conspiciunt, hanc agnoscunt esse Thorolfi: & hic quidem peregre abire statuerat, cereviſiamque itineris coqui curaverat (promulsidem valedictoriam calefieri jusserat). Rex escendere militem, signumque efferri jubet; domus parvo spatio (a portu) distabat. Vigiles Thorolfi, intus potantes, nondum in stationes exierant, adeo solitudo ante domum erat, domesticis omnibus intus comissantibus. Rex triclinium corona circumdat: editur clamor bellicus: sonatur classicum tubâ regia. Quod cum perciperet Thorolfus, cum commilitonibus ad arma currit: singulorum vero armatura (panoplia) singulorum locis superpendebat. Rex ad fores triclinii, per præconem curat indici exeundi veniam mulie-

r) ok þó helldr skuggsynt, *utcunque sublustres.* Jör. addunt.

s) vid Sandnes of (um) nótt — *noctu.* Guelph. Hol. E. J. P.

t) sólarsetr. Jör.

u) sá þeir fyri bæ. lángskip. Guelpherb. Hol. || skip. Jör.

x) munngát scribunt Guelph. Hol. J. P. E.

y) giörsamliga, *universum.* add. K. L. M.

z) Þviat lidid var allt (menn voro) undir bordum, *nam universa familia (omnes) accumbebant.* E. J. P. Guelph. Hol.

Þ) bláfinn herbláftr. Iidem.

æ) hliópu. Guelph.

a) stofunni, *apud triclinium.* Iid. & Jör.

b) börn. Guelph. Hol. omissis sequentibus.

gamalmenni. þræla ok *c*) mansmenn. þá geck út *) Sigrídur húsfreyia. ok med henni konur þær er inni voro. ok adrir menn þeir er útgánga var lofut. Sigrídur ſpurdi eptir. ef þeir væri þar ſynir Berdlukára. þeir geingu fram bádir. ok ſpurdu hvat hon villdi þeim. fylgit mer til konúngs. ſegir hon. þeir giördu ſvo. ok er hon kom til konúngs. mællti hon. ſkal nockut. herra. *d*) tiá at leita um ſættir med yckr Þórólfi. Konúngr ſvarar. vill Þórólfr gefazt upp *e*) í mitt valld til miſkunnar. þá ſkal han hallda lífi ok limum. en menn hans ſkulu ſæta refſingum *f*) ſem ſakir falla til. Eptir þat geck Aulver Hnúfa til *g*) ſtofu. ok let kalla Þórólf til tals vit ſik. han ſegir þann koſt er konúngr giördi *h*) þeim. Þórólfr ſvarar ſkiótt. at han villdi aunga naudúngar koſti edr ſætt taka af konúngi. *i*) bíd þú konúng at gefa oſs útgönguleyfi. ok látum þá

mulieribus, pueris, ſenibus, ſervis & mancipiis; & exiit hera Sigrida una cum mulieribus quae intus fuerant, & caeteris, quibus exitus erat permiſſus. Matrona quaerebat, ſi adeſſent filii Berdlukaurii? Qui ſimul prodeuntes, quid ſe vellet? requirunt. Ad regem, ait, me ducite: faciunt ita. Illa ad regem cum veniret dixit: numquid ego profecero, pacis inter te & Thorolfum interpres? (interpretem agendo). Rex reſpondet: ſi velit Thorolfus in meam poteſtatem clementiamque ſe dedere, vitam membraque teneto; aſſeclae ejus, pro delictorum ratione, poenas danto. Tunc Aulver accedens ad triclinium, Thorolfo ad colloquium evocato, deditionis legem a rege iis latam ſignificat. Thorolfus nihil haeſitans, iniquâ conditione pacem a rege accepturum negat; hoc modò nobis impetra, ut exire liceat; reliqua ex A.C. 880.

c) mángsmenn, per correctionem in Jör. A., *venalibus mancipiis.* || námsmenn, *captivis.* K. L. M.

*) Sigríd huspreyia. Guelph.

d) tióa. M Hic vero lacuna exiſtit in K. neque Membr. Kálf. niſi per intervalla legi poteſt, propter ſcripturam vetuſtate detritam.

e) ok gánga á mitt valld. Guelph. Hol.

f) af mer, *mihi.* add. Iidem.

g) ſkemmunnar, *conclave.* Iidem.

h) vocem omitt. Iidem.

i) en bid kóng útgaunguleyfi. Iidem. || ek bid kóng lofa oſs útgöngu, *poſtulo nobis veniam exeundi.* Jör.

A.C. 880. Þá ſkeika at ſköpudu. Aulver geck þá til konúngs. ok ſegir honum ſvör Þórólfs. hvers han beiddiz. Konúngr mælti. berit elld at *k*) ſtofunni. ecki vil ek *l*) eyda mönnum mínum. ok beriazt vit hann úti. ætla ek at Þórólfr muni giöra oſs mannſkada mikinn. ef *m*) han kemzt út. þó han hafi lid færra enn ver. Sídan var elldr borinn at ſtofunni. ok *n*) logadi ſkiótt. Þviat timbrid var *o*) þurt ok *p*) bræddir veggirnir. en næfrum *q*) þakt um ræfrit. Þórólfr bad menn ſína bióta upp *) þilid ok ná *r*) gafliſtockum ok bióta ſvo ſkialldþilit. en er þeir nádu ſtok-

ex fatis cadant (deinde fatis eventum permittamus). Aulver ad regem reſponſum Thorolfi & poſtulatum retulit. Rex ait: admovete ignem triclinio: pugná cum Thorolfo extra aedes committenda meos abſumere (amittere) nolo, nec enim dubium habeo, magna eum clade, quanquam numero inferiorem, nos eſſe affecturum, datá modo exeundi poteſtate. Deinde ignis triclinio ſubjectus eſt, & exarſit brevi, quod materia arida, parietes illiti pice, inſtratum cortice tectum erat. Thorolfus ſuos hortabatur, ut effracta contabulatione, trabes parietis transverſi molirentur (iis potiri anniterentur): his conta-

k) húſunum, *aedibus*. P. || ſkemmunni. Guelph. Hol. E. J. || beri, modo ante Guelph. || berum, *admoveamus*. Hol.

l) tyna lidi mínu. Jör.

m) ver ſkulum henda hann úti, *ſi extra aedes nobis excipiendus ſit* (manus cum ipſo conſerenda nobis ſit) Guelph. || beriaz úti, *pugnandum ſit* &c. E. J. P.

n) ſóttizt þad (því) ſkiótt er — (at), *adolevit cito (invaſit materiam)* &c. Guelph. Hol. M. || ſettiz því &c. *inſedit* (inhaeſit) *materiae, quod* &c. L.

o) nytt ok, *recens* &c. perperam inſerunt E. J. P.

p) Ita Jörund. quos hic potiſſimum ſequor. Membr. Kálf. bræddr vidrinn, *picata* &c.

q) þakit. Gu. L. M. || þakir med næfrum. E. J. P. Omnes omittunt, um ræfrit.

*) þilinn, *contabulationibus*. E. J. P. || Hic, quantum legere mihi licet, Membr. Káif. habet: — kinn. er var milli ſtofunnar. ok næſt — ſine dubio ſupplendum; næſta húſs. Ex prima voce mutila quid faciam neſcio. Sed ſequentia hunc ſenſum ſvadere videntur: *effracta contabulatione parietis terminalis, qui triclinium & aedem proximam intercedebat.* Huic ſenſui nonnihil favent L. M. & R. qui habent: Þilit er á millum var ſtofnanna, i. e. *contabulatione, quae triclinia intercedebat.*

r) gólfſtockum, *trabes pavimenti (ſubſcudes)*. Guelph. Hol. omiſſis quae eadem clauſula ſequuntur.

s) ſtokkunum. Þá tóku ſvo margir *t*) menn einn ſtockinn ſem á fengu halldit. ok ſkutu *u*) audrum endanum *x*) út í hyrníngina. ſva hart at *y*) nafarnir *z*) hrutu af fyrir utan. ok hlupu Þ) í ſundr veggirnir. ſva Þar *æ*) var útgángr mikill. geck Þórólfr Þar fyrſtr manna út. Þar næzt Þórgils Giallandi. ok Þá hverr at ödrum. Tókzt Þar *a*) hin hardazta ſókn. ſvo Þat var um hríd. at ecki mátti í milli ſiá. *b*) Þviat ſtofan gætti at baki Þeim. týndi konúngr Þá morgu lidi ádr ſtofan *c*) tók at brenna. Þá *d*) ſókti elldrinn at Þeim. fell Þá mart lid Þeirra. Þá hlióp Þórólfr fram. ok hió til beggia handa. *e*) Þurfti lítt

contabulationem lateralem diffringerent: trabes nacti, quotquot manus applicare poterant, A.C. 880.
unam harum capiebant, & partium extremarum alteram tanta vi angulo aedis impegerunt, ut clavis trabalibus (qui latera continebant) excuſſis, compages parietum diſſolveretur; & hoc modo ſatis amplum vacaret exeundi ſpatium: hác primus Thorolfus egreſſus eſt, tum Thorgils Giallandus, tum ex ordine caeteri. Aſperrima pugna initur: caecóque marte aliquamdiu pugnatur, nam aedes á tergo praeſidium dabat Thorolfo; multi regiorum peribant, donec triclinium flagrare inciperet; tum vero, urgente etiam flamma, multi a Thorolfo concidebant: Ipſe vehementer invectus, obvios, ab utroque latere, per-

M 2 *cuſſit,*

s) timbrſtockum. L. M. || timbrſtockinum, *trabem.* Jör.

t) á. ſem &c. *annitebantur, quotquot* &c. E. J. P.

u) endunum, *partes extremas.* Iidem.

x) á. Guelph. Hol. || hríngina, *orbibus.* ex Guelph. S. ſine ſenſu. || hyrníngum, *angulis.* E. J. P.

y) næfrarner, *corticibus.* ſine dubio male L. M. E. J || nafernar, *prominentiis.* P. || Guelph. & Hol. omittunt.

z) afgengu, *abſcedentibus, revulſis, (amotis).* Gu Hol. ſed quibus neſcio; niſi, quod vix credo, ad parietes referendum ſit. || geingu af, *revulſis.* E. J P.

Þ) uppá vegginn (veggina), *ſubſilirent in parietem* Iid. quod fateor me non intelligere. Sane totus hic locus de eruptione Thorolfi, perplexus eſt; multo futurus explicatior, ſi in eum, quaſi fato quodam, defectus optimi Kálf. non incidiſſet. Cernere vero hic licet, quid codicibus ceteris pretii ſtatuendum ſit.

æ) vard, *exiſteret.* E. J.

a) hinn hardazti bardagi. Guelph. || hin hard. oruſta. Hol.

b) Þá er. Guelph. || medan, *dum.* Hol.

c) var brunnin, *deflagrâſſet.* Guelph. Hol.

d) hlióp elldr &c. *invadente eos flamma.* Iid.

e) Þurftu Þeir menn lítt um ſár at binda er &c. *quae obligare opus non habebant.* L. M. utrique

A.C. 880. lítt at binda ſár þeirra manna er fyrir honum urdu. han ſókti *f)* þángat ad ſem konúngs merkit var. ok í þeirri ſvipan fell Þórgils Giallandi. En er Þórólfr *) kom fram at ſkialldborginni. leggr han *g)* merkismanninn í gegnum. ok mællti. nú geck ek *h)* þrem fótum til ſkamt. þá ſtódu á honum bædi ſverd ok ſpiót. en konúngr ſiálfr veitti honum banaſár. ok fell Þórólfr fram á fætr *i)* konúngi. þá kalladi konúngr. ok bad *k)* letta af at drepa menn. ok ſvo var giört. let konúngr þá menn ſína fara ofan til ſkipa. Konúngr mællti vit Aulvi Hnúfu ok þá brædr. taki þer Þórólf frænda *l)* yckarn. ok veitit honum ſæmiligan umbúnat **). ok gröpt ödrum mönnum þeim er her ero fallnir. en látit binda um ſár þeirra manna er lífvænir eru. en ecki ſkal her ræna. þvíat þetta er allt *m)* mitt fe. Sídan geck konúngr ofan til ſkipa ſinna. ok fleſt lid med

cuſſit, vulneribusque multavit, obligatione parum indigentibus (obligationem non temere admittentibus), ita ad ſignum regium contendit: interea cadit Thorgils Giallandus; *Thorolfus ad teſtudinem provectus, ſigniferum transfodit, dicens: jam tribus pedibus minus, quam oportuit, proceſſi: ſimul gladiis haſtisque circumquaque percuſſus (fixus), in ipſius regis, peremtorium vulnus inferentis, pedes procubuit. Rex clamabat, ut a caedibus ceſſaretur; quo facto, exercitum jubet naves repetere; Deinde Aulverem* Hnufam *& fratrem Eyvindum appellans, ſumite, inquit, corpus Thorolfi, cognati veſtri, & honeſtum ei funus facite; reliquos item, qui hic perierunt, ſepelite, tum curate, ut quibus vitae ſpes eſt, obligentur vulnera: ſed, quod hic diripiatur nihil eſt, nam hae res univerſae meae ſunt. Poſtea ad naves plerasque copias reducebat: hic vul-*

que recte: & eſt Idiotiſmus non inelegans noſtratium, de vulneribus peremtoriis. || þyrpti. Guelph.

f) þar at ſem han ſá kóngsmerkit, *eo contendit, ubi ſignum videbat regium.* L. M.

*) ſá þat, *quo viſo.* Iidem. E. J. Guelph. Hol. ſc. caſu Thorgils.

g) í gegnum þann mann med ſverdi. er merki bar fyri konúngi, *gladio* &c. Jör.

h) þrim (þrimr) fetum. Iid. Guelph.

i) konúngs. Jör.

k) hætta ad beriazt, *a pugna deſiſteretur.* Jör.

l) ydvar E. || ydarn Guelph. Hol.

**) Sequentia usque ad, en ecki. omittunt Iid. & E. J. L. M.

m) mín eiga. Jörund. || eign. Guelph. Hol. E. J.

med honum. En er þeir voro á ſkip komnir. þá tóku menn at binda ſár ſín. Konúngr geck um ſkipit. ok leit á ſár manna. han ſá hvar madr batt ſvaudu ſár eitt *n*). konúngr ſagdi at ecki hafdi Þórólfr veitt þat ſár. ok allt bitu honum *o*) annan veg vopnin. ſáir ætla ek at þau bindi. ſárin er han veitti. ok ſkadi mikill er eptir *p*) menn ſlíka. Ok þegar at morni dags let konúngr draga *q*) ſegl ſín. ok ſigldi ſudr ſem aftók. En er áleid daginn. þá fundu þeir konúngr *r*) ródrar ſkip mörg. á hveriu eyiarſundi. ok hafdi lid þat ætlat til fundar vit Þórólf. þviat nióſnir hans höfdu verit allt ſudr *s*) í Naumudal. ok vída um eyiar. *t*) höfdu þeir ordit víſir. at þeir Hallvardr voro komnir ſunnan med *u*) lid mikit. ok ætludu at *x*) Þórólfi. Höfdu þeir Hallvardr haft iafnan andvidri. ok höfdu þar dvalizt í ymſum höfnum. *y*) til þeſs er nióſn hafdi farit efra um land. ok höfdu þeſs

vulnera ligari coepta, quae cum rex navem A.C. 880.
circumeundo, intueretur, & videret cuidam obliquum vulnus (latius quam altius) ligari; hoc, ait, vulnus non intulit Thorolfus, ejus ferrum multo diverſius caedere conſvevit (erat penetrantius), paucos arbitror eſſe, qui, quae inflixit vulnera, ea obligent; magna ſane, in talium virorum caſu, jactura fit. Ipſo mane poſterae diei, ſublatis velis, curſu quam poterat intenſiſſimo, meridiem repetit; hac die inclinante, per omnia inſularum freta complures naves actuarias offendit, quod agmen tendebat ad Thorolfum, ut qui exploratores per totam regionem Naumudaliam usque, & per inſulas paſſim habuiſſet. Ii exploratores compererant, Hallvardum cum fratre, & magno agmine, á meridie adveniſſe, propoſito Thorolfum invadendi. At ventus conſtanter adverſus, fratres in diverſis portubus eo usque detinuerat, donec rumor, in ſuperiorem elatus regionem, ad aures

n) mikit, *ingens.* add. Iidem.
o) betr, *melius.* E. J.
p) um ſlíkan mann, *talis viri.* Guelph. Hol.
q) upp. interſerunt Ceteri omnes.
r) kaupſkip, *naves mercatorias.* Guelph. Hol. male: lángſkip, *naves longas.* E. J.
s) um eyiar (eyiarnar), *usque ad inſulas* (Halogiae) *meridionales.* Iidem. Guelph. Hol.
t) ok viſſu. Guelph.
u) lidi miklu. Iid. Hol.
x) drepa Þórólf, *occidendi.* Iid.
y) Quae hinc usque ad, Spurduz brátt, habentur, in Guelph. Hol. E. & J. deſiderantur.

A.C. 880. þeſs ordit varir niósnarmenn Þórólfs. ok hafdi þetta herhlaup fyri þá sók verit. *) Konúngr sigldi hradbyrda til þeſs er han kom z) í Naumudal. let han þar eptir skipin. en fór landveg í Þrándheim. tók han þar skip sín þau er han hafdi eptir látid. þ) hellt han þá þadan út til Hlada. Spurduz brátt þessi tídindi. ok kvomu fyri þá Hallvard þar er þeir lágu. sneru þeir þá aptr til konúngs. ok þótti þeirra ferd æ) helldr hædilig. Þeir brædr Aulver Hnufa ok Eyvindr Lambi dvölduz um hríd á Sandnesi. letu þeir búa um val þann er þar hafdi fallit. biuggu þeir um lík Þórólfs a) eptir sidveniu. b) svo sem títt var at búa um lík gófugra manna. settu eptir han bautasteina. þeir letu græda c) siúka menn. þeir skipudu ok til búss med Sigrídi. var þar eptir allr d) fiárafli. en e) mestr hafdi inni brunnit húsbúnadr. ok bordbúnadr. ok klædnadr

exploratorum Thorolfi advoláſſet. Eó ortus erat tumultus ille bellicus. Rex velociſſimo navigationis curſu in Naumudaliam revectus, relictis ibi navibus, pedeſtri itinere Thrandheimum petiit; inde navibus, quas prius reliquerat, ad Hladas extrorſum ſe recepit. Hujus rei fama brevi percrebuit, venitque etiam ad Hallvardum, ubi morabatur: hic itaque cum fratre ad regem revertitur, iter majorem in modum deridendum feciſſe, omnibus viſus. Aulver Hnufa & Eyvindus Lambius fratres, aliquamdiu in Sandneſia manebant, caeſis ſepeliendis occupati: corpus Thorolfi componebant, pro ea conſuetudine, quae tunc temporis obtinebat in funere virorum illuſtrium; & cippos in memoriam ejus conſtituebant: tum invalidos curari faciebant; denique rem familiarem cum vidua in ordinem redigebant (ordinabant). Et ceterae quidem opes integrae ſupererant: Apparatum vero aedium, ſupellectilem menſariam, & rem veſtia-

*) kóngi gaf vel bir, *vento aſpirante.* Jör.
z) firir, *ad extrema Naumudaliae.* Jör.
þ) sigldi, *velificatus eſt.* Jör.
æ) hin háduligsta, *contumelioſiſſimum.* Guelph. Hol. || hædiligsta. E. J.
a) virduglega, *honorifice.* add. Jör.
b) Sequ. usque ad, þeir letu. non habent praeter Cod. Kálf. ex quibus K. M. BAUTARSTEINA dant, L. — ejus. Jörund. [illegible] dunt, gófugra manna, *pro more in viris illuſtribus uſitato.*
c) sár manna, *vulnera.* Guelph. Hol. || [illegible] sára, *faucios.* E. J.
d) fiárhlutr. Guelph. Hol.
e) mest, *maxime ſaevierat flamma in apparatum* &c. lid. E. J. L. M.

nadr *f*). En er þeir brædr voro búnir. Þá fóro þeir nordan. ok kvomu á fund Haralldz konúngs. er han var í Þrándheimi. ok voro med honum um *g*) hríd. Þeir voro hliódir ok mælltu fátt vit menn. Þat var einnhvern dag at þeir brædr gengu fyri konúng. *h*) Þá mællti Aulver. Þeſs *i*) orlofs vilium vid brædr þik bidia konúngr. at þú lofir ockr heimferd til búa ockarra. Þviat her hafa þau tídindi giörzt. *k*) er vit berum eigi *l*) ſkaplyndi til. at *m*) eiga dryck ok ſeſs vid Þá menn. er báru vopn á Þórólf frænda ockarn. Konúngr leit vit þeim. ok ſvarar helldr ſtutt. eigi mun ek þat veita yckr. her ſkulu þit vera med mer. Þeir gánga Þá aptr til *n*) rúms ſíns. Annan dag eptir ſat konúngr í málſtofu. han let kalla til ſín Þá brædr. ok mællti. Nú ſkulu þid vita *o*) yckar eyrindi. Þat er þit *p*) hófut vit mik. ok beiddut burtferdar. hafi þit verit her um hríd med mer. ok verit

veſtiariam, maximâ ex parte conſumſerat incendium. Fratres omnibus rebus comparatis (adminiſtratis), a ſeptentrione ſe retulerunt ad regem, ſedentem tunc in Thrandheimo: aliquantisper in aula verſabantur, ſubtriſtes quidem & parci ſermonum. Quadam die ad regem accedebant; ad quem Aulver ſic eſt locutus: eam Domine, á te indulgentiam nobis petere in animo habemus, ut domum itionem nobis permittas: ea enim recens evenerunt, quae indoles noſtras prohibent a conſeſſu convictuque cum his habendo, qui Thorolfo cognato noſtro arma intulerunt. Rex leviter ad eos reſpiciens, cum quadam indignatione reſpondet: eam vobis non dabo; hic apud me manebitis. Ita ad loca ſua ſe referunt. Altera poſt die cum in cubiculo audientiae (ſecretioris admiſſionis) verſaretur rex, fratres ad ſe accerſitos ſic compellavit: jam ſciatis faxo, de domum itione, cujus apud me mentionem feciſtis, quid futurum ſit: aliquamdiu jam A.C. 880.

f) manna, *veſtimenta*. add. Kálf. E. J.
g) ſtund. Jör.
h) ok mæltu, *ita locuti ſunt*. Iidem. Guelph. Hol.
i) orlofs. omitt. Iidem.
k) at ver. Hol. & ex Guelph. S.
l) lyndi. Jör.
m) hafa. K. L. M. || mox, dryckiu. Jörund. || eta ok drecka med þeim, *cibo potuque communiter cum iis utendo*. Guelph. Hol.
n) ſætis. Jör.
o) yckarn ſlut. Þit hafit (it hafit M.), *veſtram ſortem*. Guelph. Hol. L. M. E. J.
p) bárud upp. þid beidduz &c. Jör.

A.C. 880. *q*) verit vel ſidadir menn. ok iafnan vel dugat. hefir mer *r*) til yckar um alla hluti vel hugnat. Nú vil ek. Eyvindr. at þú farir nordr á *s*) Hálogaland. vil ek gipta *) þer Sigrídi á Sandneſi. konu þá er Þórólfr *t*) hefir átt. vil ek gefa þer fe þat allt er Þórólfr átti. ſkalltu þar med hafa vináttu mína ef þú kant til at gæta. En Aulver ſkal mer fylgia. vil ek hann eigi lauſan láta *u*) fyri ſakar íþrotta hans. Þeir brædr þöckudu konúngi þann ſóma er han *x*) veitti þeim. ſögdu at þeir villdu þat ſusliga þeckiaz. Bióz Eyvindr þá til ferdar. feck ſer gott *y*) ſkip þat er honum hæfdi. feck konúngr honum jartegnir ſínar til *z*) ráds þeſsa. Greiddiz ferd Eyvindar vel. kom han fram nordr í Aloſt á Sandneſi. Sigrídur tók vel vit þeim. Sídan þ) bar Eyvindr fram jartegnir konúngs. ok erendi ſín fyri Sigridi. ok hóf bonord ſitt vit hana. ſagdi at

jam eſtis mecum, bene morati, in rebus gerendis fortes, denique per omnia mihi probati. Nunc volo, Eyvinde, ut in Hologiam redeas, Sigridam in Sandneſia, Thorolfi viduam, tibi uxorem do: huc addo omnes facultates Thorolfi, meamque amicitiam, ſi ea recte uti noveris. Aulver apud me maneat, quem ut dimittam, a me impetrare non poſſum, propter artes ejus egregias. Fratres regi gratias agebant, pro collato in ſe honore, quem lubentiſſime accepturos ſe affirmabant. Deinde Eyvindus diſceſſionem parat, navemque nactus idoneam, & pro ſua conditione pulchram, praeterea teſſeris á rege in fidem matrimonii inſtructus, diſcedit: ac inoffenſo curſu ad Sandneſiam Aloſtae pervenit. Officioſe á Sigrida receptus, negotium ſuum, & regis teſſeras, petitionemque ſuam uxoriam apud eam proponit; regis manda-

q) hanc vocem, moxque menn, & proximam clauſulam rejiciunt Guelph. Hol.

r) vel til yckar líkad. Iidem. || hugnaz. E. J.

s) Sandnes, *in Sandneſiam.*

*) þik, *te dabo (maritum) Sigridae.* K. L. M. inepte.

t) hafdi átt. Membr. Kálf. minus recte.

u) ſakir atgerfi ſinnar. Guelph. Hol. || íþrótt-ar M. *artis ſuae gratia.* ſine dubio poeticae.

x) gordi til þeirra. Guelph.

y) föroneyti ok ágiætt ſkip, *bonum comitatum navimque inſignem.* Iid. Hol.

z) þeſſa máls. Iid. E. J.

þ) ber han upp erindi þetta vid hana. bónord ok iartegner. at han ſkal ná þeſſu rádi. Guelph. Hol.

at þat var konúngs ordſendíng. at Eyvindr nái rádi þeſſu. En Sigrídur ſá þann einn ſinn koſt. *æ*) ſva ſem þá var komit at láta konúng fyri ráda. Fór þat rád fram at Eyvindr feck Sigrídar. *a*) tók han þá vit búi á Sandneſi. ok vit fe því öllu er Þórólfr hafdi átt. var Eyvindr göfugr madr. voro börn þeirra. Fidr ſkiálgi fadir Eyvindar ſkálldaſpillis. ok Geirlaug er átti Sighvatr raudi. *b*) Finnr hinn ſkiálgi átti Gunnhilldi dóttr Hálfdánar jarls. módir hennar var Ingibiörg. dóttir Haralldz konúngs hins hárfagra. Eyvindr Lambi *c*) hellzt í vináttu vit konúng. medan þeir lifdu bádir.

mandatum eſſe oſtendit, ut hac conditione potiatur. Sigrida intellexit, in re ſua praeſenti, conſultiſſimum ſibi eſſe voluntati regis obtemperare. Itaque res confecta eſt, ut Eyvindus accepta in matrimonium Sigrida, & in poſſeſſionem, bonis Thorolfi univerſis, herile munus in Sandneſia ſuſciperet; idem clarus vir exſtitit. Tulit vero, ex Sigrida, hos liberos: Finnum diſtortum, *Eyvindi patrem* †) Skalldaſpilleris, *& Geirlaugam, quam duxit Sighvatus* rufus. *Finnus* diſtortus *conjugem habuit Gunnhilldam, Halfdani Comitis natam ex Ingibiörga, Haralldi filia pulchricomi. Eyvindo Lambio amicitia regis, dum ambo vixerunt, perduravit.* A.C. 893.

23. CAP.

DRÁP HILLDIRÍDAR SONA.

d) Ketill Hængr het madr. ſon Þórkels Naumdæla jarls ok Hrafnhilldar dóttur

CAP. XXIII.

CÆDES FILIORUM HILDIRIDÆ.

Ketillus Haengus nomen erat viro, filio Thorkilli Naumdalinorum Comitis, & Hrafnhilldae

c) þar ſem ſua &c. E. J. || Þar komit ſem þá var, *quando res eò (quò res tum) erat deducta.* Gu.

a) ok ſettiz í bú á Sandn., *locum patrisfamilias in Sandn. occuparet.* Jör. qui ſequentem clauſulam omittunt.

b) De matrimonio Finni nihil tradunt Guelph. Hol. Jör. E. J.

c) hellr vináttu, *Eyvindus amicitiam cum rege coluit.* Iidem.

d) Madr er nefndr Hængr (Hængr het madr), ſon Ketils. Jör. Guelph. Hol. mox herſis, *praefecti.* Jör.

†) *Ad verbum*, POETARUM CORRUPTORIS, *i. e. qui tam excellens erat poëta, ut alii ad eum collati, mali eſſe cenſerentur; cognomen autem temere ei inditum non fuiſſe, conſtat ex carminibus ejus, quae Snorrius in Hiſt. Norv. & Edda nobis conſervavit; in quibus Epicedium Haconi Adalſteinio compoſitum excellet.*

A.C. 880. ur Ketils Hængs or Hrafníſtu. Hængr var göfigr madr ok ágætr. han hafdi verit hinn meſti vinr Þórólfs Kvelldúlfsſonar. ok frændi ſkylldr. Han var þá í úthlaupi því er lidſafnadr var á Hálugalandi. ok menn ætludu til lids vit Þórólf. ſva ſem fyrr var ritad. *e*) En er Haralldr konúngr fór nordan. ok menn urdu varir at Þórólfr var af lífi tekinn. þá rufu þeir ſafnadinn. Hængr hafdi med ſer IX manna. ok ſneri han til Torga. En þar voro fyrir Hilldirídar ſynir. ok höfdu *f*) fátt lid. Ketill Hængr kom á bæinn. ok veitti han þeim *g*) atgöngu. fellu þar Hilldirídar ſynir. ok þeir menn fleſtir er þar voro. en þeir Hængr tóko ſe allt þat er þeir *h*) fengu. Eptir þat *i*) tók Hængr knörru tvo. þá er han feck meſta. let han þar bera *k*) á út ſe þat allt er han átti. ok han mátti med komaz. han hafdi med ſer konu ſína ok börn. ſva þá menn alla er at *l*) þeim verkum höfdu verit med honum. *m*) Baugr het madr. fóſt-

hilldae natae Ketilli Haengi (ſalmonis) de Hrafniſta. Haengus ille magna erat dignitate ac fama, ſummus idem amicus Thorolfi Kvelldulfidae, quem propinqua cognatione attigerat. Hic in motu Halogienſi interfuit, cum ibi ad arma, auxiliumque Thorolfi, quod ſupra ſcripſimus, fieret coitio (concurſus). Haralldo vero á partibus ſeptentrionis profecto, cum de caede Thorolfi cognoſceretur, agmen illud dilapſum eſt. Haengus, cum hominibus LX, qui eum ſequebantur, ſtatim ex itinere ad Torgas vertit curſum: ſed ibi praeerant filii Hilldiridae, cum modico praeſidio. Quò delatus (Ketillus HAENGUS) *invadit illos, & cum plerisque eorum occidit: rem omnem, cujus copia dabatur, cepit. Deinde duas, quas potuit maximas, naves onerarias ſumit, in has exportari curat omnes facultates ſuas, quas ſecum auferre liceret: conjugem, liberos, & quotquot ipſius in hoc facinore fuerant ſocii, in comitatum ſibi jungit. Baugus vocabatur homo, con-*

e) Haec periodus deeſt in Guelph. Hol. Jör.
f) mikit ríki, *magna potentia (viribus) inſtructi*, K. L. M.
g) atſókn harda, *acriter* &c. Guelph. Hol.
h) máttu medkomaz, *quam ſecum vehere poterat*. Jör.
i) feck han ſer knerri tva. ok let &c., *ſibi acquiſivit* &c. Guelph. Hol.
k) út á K. M.
l) vígi höfdu verit, *in caede* &c. Guelph. Hol.
m) Bergr. Idem male.

fóſtbródir Hængs. ættſtórr madr ok audigr. han ſtyrdi ödrum knerrinum. En er þeir voro búnir ok byr gaf. þá figldu þeir í haf út. *n*) Fám vetrum ádr höfdu þeir Ingólfr ok Hiörleifr farit at byggia Iſland. ok var *o*) mönnum þá alltídrætt um þá ferd. ſögdu menn þar vera allgóda *p*) landkoſti. Hængr figldi veſtr í haf ok leitadi Iſlandz. En er þeir urdu vit land varir. þá voro þeir fyri ſunnan at komnir *q*). En fyri því at vedr var hvaſt. en brim á landit. ok ecki hafnligt. þá figldu þeir veſtr um landit. fyri ſandana. En er vedrit tók mínka. ok lægia brim. þá vard fyri þeim árós mikill. ok helldu þeir þar ſkipunum upp í ána. ok *r*) lögdu vit it *s*) eyſtra *t*) land. ſú á heitir nú *u*) Þiórsá. fell þá myklu þraungra. ok var diupari enn nú er. Þeir

conteſſeraneus HAENGI, *nobilis vir & opulentus, hic navium alteram gubernabat. Paratis rebus, vento favente, velis in altum provehuntur. Paucis ante hyemibus Ingolfus & Hiörleifus colonias in Islandiam transtulerant; de ea profectione (migratione) crebri ſermones jacti, bonaque inſulae nativa commendata (erant). Itaque Haengus, Islandiam quaeſiturus, in mare occidentale curſum navigationis tendebat; ubi vero terram conſpiciebant, ad auſtralia inſulae littora acceſſerant: at ideo quod tempeſtas violenta, aeſtusque apud littora, ad ſpeciem non bene portuoſa, erat; inde verſo in occidentem curſu, oras ſabuloſas praeterlegerunt. Interea vis venti ſedari; aeſtusque maris deflagrare (detumeſcere): tum vaſtum amnis oſtium ſe aperiebat: hunc amnem navibus invecti, appellunt ad ripam orientalem; iſte amnis appellatur Thiorsá, qui tum arctiorî multò, profundiorîque fluebat alveo, quam nunc tem-* A.C. 880.

n) þrim, *tribus*. Jör. male.

o) mörgum tídrætt um þetta mál, *ea res, multorum ſermonibus aſſiduis verſata*. Guelph. Hol.

p) landkoſti. Idem.

q) his ſubnectunt Guelph. Hol. Þá figldu þeir upp í árós einn mikinn, *tum velis ſubeunt magnum amnis cujusdam oſtium*. omiſſis intermediis.

r) láu (lægdu). Guelph. Hol. K. L. M.

s) veſtra, *occidentalem*. Membr. Kálf. C. E. || ſydra, *meridionalem*. L. Omnes perperam, ut videtur.

t) landit. fyri auſtan ána. ok fluttu med ſer búferli ſín. Guelph. Hol. male & confuſe.

u) Þiórſá. Jör. AMNIS TAURINUS, rationem appellationis reddit Landnámab.

A.C. 880. Þeir *x*) ruddu ſkipin. tóku þá ok könnudu landit fyrir auſtan ána. ok fluttu *y*) eptir ſer búfe ſitt. var Hængr hinn fyſta vetr fyrir *z*) auſtan Rangá hina ytri. En um várit kannadi han auſtr landit. ok nám þá land milli Þiórsár ok Markarfliótz. á milli fiallz ok fiöru. ok bygdi at Hofi vit Rangá hina eyſtri. Ingunn kona hans fæddi barn um várit. Þá er þau höfdu þar verit hinn fyrſta vetr. ok het ſveinn ſá Hrafn. En er hús voro þar ofan tekin. Þá var þar ſídan kallat Hrafntóptir. Hængr gaf Baugi land í Fliótzhlíd þ). ofan frá Merkiá. til árinnar fyrir utan Breidabólſtad. ok bió han at Hlídarenda. frá Baugi er *æ*) komin mikit kynſlód í þeirri ſveit. Hængr gaf land ſkipverium ſínum. en ſelldi ſumum vit litlu verdi. ok eru þeir *a*) landnáma

poris (fluit). Exoneratis navibus, naturam ſoli, ab orientali amnis ripa explorare caeperunt, ductis ſecum pecoribus. Primam ab adventu hyemem Haengus egit apud orientalem ripam amnis Rangá (ſinuoſi), qui duorum ejusdem nominis exterior eſt. Vere conſecuto, tractu qui ad orientem vergit luſtrato, omnem terrae partem, quae Thiorsá & Markarfliot (flumen ſylveſtre), inde a montibus, usque ad littora, interjacet, occupavit: ſedemque in Hofi propter Rangá orientalem conſtituit: hic ubi unam traduxerant hyemem, Ingunna conjux peperit; puero illi Hrafni nomen datum: exinde, poſtquam proceſſu temporis, aedes ibi ſublatae fuerunt, fundo nomen haeſit Hrafntoptir (Hrafni rudera). Haengus Baugo agrum in Fliotshlida adſignavit, inde ab amni Merkiá (terminali) a parte ſuperiori, usque ad amnem qui labitur extra Breidabolſtadium. Baugus ſedem tenuit in Hlidarenda; ab eo numeroſa ſtirps (familia) in iſto territorio ortum ducit. Sociis navalibus agros, partim gratis, partim exiguo pretio Haengus diſtribuit: ponunturque

x) rudu. K.

y) med ſer búferli ſín, *vécta ſecum re ſua familiari.* Guelph. Hol. ut ſupra.

z) utan Rángá hina eyſtri, *ultra Ranga orientalem.* Iid. male.

þ) at Hlydarenda, *in Hlydarendo.* Guelph. Hol. limitibus omiſſis.

æ) kominn mikill kynþáttr. Iidem.

a) landnáms menn. Iidem.

náma menn kalladir. Stórólfr het ſon Hængs. han átti *b*) hvalinn ok Stórólfsvöll. hans ſon var Ormr hinn ſterki. Heriólfr het annarr ſon Hængs. han átti land í Fliótzhlíd til mótz vit Baug. ok út til Hvalslækiar. han bió undir Breckum. hans ſon het Sumarlidi. fadir *c*) Veſtlida ſkálldz. Helgi var hinn þridi ſon Hængs. han bió á Velli ok átti land til Rangár it efra. ok ofan til mótz vit brædr ſína. Veſtarr het hinn fiórdi ſon Hængs. han átti land fyrir auſtan Rángá milli ok *d*) þverár. ok hinn nedra lut Stórólfsvallar. hann átti *e*) Móeidi dóttr Hilldiſs or Hilldiſsey. þeirra dóttir var *f*) Aſa er átti Ófeigr Grettir. Veſtarr bió at Móeidarhvali. *) Helgi Hængsſon átti Móbil dóttr

que ii inter aborigines Islandiae. Storolfus Haengi filius patrimonio adeptus eſt TUMULUM, *&* CAMPUM STOROLFIANOS, *filiumque habuit Ormum illum* robuſtum. *Alter filius Haengi vocabatur Heriolfus: is aequam cum Baugo partem Fliotzhlidae, Hvalslaeko tenus excurrentem poſſidens, ſub* CLIVIS *habitabat; eo genitus eſt Sumarlidius, pater Veſtlidii* poëtae. *Tertius natorum Haengi erat Helgius, qui in Velli (campo) domicilium habebat, & agros ſuperiores Rangá tenus, limitibusque fratrum, á parte inferiori, in dominio obtinebat. Quartus natorum Haengi Veſtarr appellatus, ab orientali ripa amnis Rangá poſſedit agrum, quantus interjacet Rangá & Thverá, ad hoc inferiorem partem* CAMPI STOROLFIANI; *duxit uxorem Moeidam Hilldéris filiam de Hilldiſeyia, & ex hac ſuſcepit Aſam, quae nupſit Ofeigo Gretteri (torvo): coluit in Moeidarhvole. Helgius Haengi in matrimonio habuit Mobilam, natam* A.C. 880.

b) Stórólfshval, *praedium quod de eo nominatur Tumulus Storolfi.* Guelph. Hol.

c) Veſtrlida. M. ſine dubio Vetrlida, quem Thangbrandus ob carmina probroſa occidit. Teſte Chriſtniſaga. Illius carmen in laudem Thori Deaſtri Edda allegat.

d) þverá. K. L. M. textus vero recte, hennar ſubauditur.

e) Ulfeidi. M. Ulbeidi (quae eſt Nordlandorum Dialectus). K. L.

f) Asny. K. L. M.

*) Helgii matrimonium neſciunt Guelph. Hol. Jör. qui & in praecedentibus valde ſunt pauperes.

A.C. 880. dóttr Hallgeirs í Hallgeirsey. þeirra dóttir var Helga er átti Oddbiörn aſkaſmidr. er Oddbiarnarleid er vit kennd. Hrafn var hinn v ſon Hængs. han var fyrſtr lögſögu madr á Islandi. han bió at Hofi eptir födr ſinn. *g*) Þórlaug var dóttir Hrafns. er átti Jörundr godi. þeirra ſon var Valgardr at Hofi. Hrafn var göfgaztr ſona Hængs.

Hallgeire de Hallgeirseyia, horum conjugio procreata eſt Helga, uxor Oddbiörni vaſcularii, *á quo* ODDBIARNARLEID (*concilium* †) *appellationem traxit. Qvintus gnatorum Haengi Hrafnus erat, primus legifer Islandiae: hic praedium Hof poſt patrem incolebat: genuit filiam Thorlaugam, quam duxit Jörundus* pontifex; *iis genitus eſt Valgardus in Hofi* (*Fano*). *Hrafnus inter filios Haengi erat clariſſimus.*

24. CAP.

HRYGD KVELLDÚLFS.

Kvelldúlfr *h*) ſpurdi fall Þórólfs ſonar ſíns. *i*) vard han hryggr vit þeſsi tídindi. ſvo at han lagdiz í reckiu af *k*) harmi ok elli. Skallagrímr kom opt til hans ok *l*) taldi fyri honum. bad hann hreſſa ſik.

CAP. XXIV.

DE LUCTU KVELLDULFI.

Kvelldulfus de morte filii Thorolfi nuncium accepit, ad quem nuncium, maerori ſimul & ſenio ſuccumbens, lecto decubuit. Skallagrimus crebro eum accedebat, ſermoneque conſolari ſatagebat, obſecrans ut animi vigo-

g) Þórbiörg het dótter Hængs (hans), *filiae Hængi* (*Hrafni*) *nomen erat Thorbiörgae.* Guelph. Hol.

h) fretti. Jör.

i) feck honum ſo mikils þau tídindi, at han &c. *eo nuntio tam adficiebatur, ut.* Jör.

k) haec duo vocabula excludunt Guelph. Hol. Jörund.

l) taldi um. K. M. || taladi um. L.

†) *Sc. locus ubi ſolenniter publicabantur Acta comitialia; forte quod talis conventus territorialis in praedio quodam Oddbiörni haberi conſueverit, vel inceperit. De Etymo & tempore* LEIDAE, *vide Dn. Grim. Thorkelinum in Indice Jur. Eccl. Thorl. Ketill., qui hujus concilii abrogationem, & ſubſtitutam acta comitialia promulgandi rationem, meritiſſimò vituperat. Sed hic forſan* Leid *fuerit* via *certa, quam Oddbiornus primus invenerit, vel munierit. Denique* Landnámab. *habet* LEIDI, *tumulum: unde at leyda, tumulare,* (*per Diphtongum,*) *in* Olafs Saga *de Aſolfo chriſtiano.*

ſik. ſagdi at allt var annat *m*) athæfiligra enn *n*) þat at auvirdaz. ok leggiaz í kaur. *o*) er hitt helldr rád. at ver leitim til hefnda eptir Þórólf. *p*) má vera at ver komim í færi vid *q*) nockura þá menn er verit hafa at falli Þórólfs. En ef þat er eigi. þá munu þeir vera menn. er ver munum ná. er konúngi mun ſer þikia í móti ſkapi. Kvelldúlfr kvad víſu.

Nú frá ek nordr í eyiu,
Norn *r*) er um grimm, til ſnimma
Þundr *s*) fell þremia vandar,
t) Þórólfr und lok *u*) fóro.
x) Letumk *y*) þúng at þíngi
z) Þórs fángvina þ) at gánga,

Skiótt

vigorem recolligeret: & quidvis aliud factu dignius eſſe affirmabat, quam animum abjicere, & perpetuo ſe figere grabato. Iſtud, pergit, conſilium potius eſt, ut Thorolfum ulciſci conemur: forte offerent ſe nobis quidam ex iis, qui ad ejus mortem operam contulerunt; quodſi ſecus evenerit, tamen dabitur nobis poteſtas illorum hominum quorundam, quorum ut detur, neutiquam volupe fuerit regi. Kvelldulfus carmine reſpondit:

A.C. 880.

Nunc accepi in boreali inſula
(Parca ſaeva eſt!) interiiſſe Thorolfum;
Immaturo caſu
Obiit praeliator.
Gravis ſenecta fecit me inhabilem
Adeundis certaminibus:

Cito

m) tiltækiligra, *conſultius (incoeptu utilius)*. Jör. || mox, fyrir hann, *illi*. K. L. M.

n) gráta, *lugere*. Iid. || aurvilnazt, *deſperare*. Guelph. Hol.

o) ok hitt helldr rád at ſtanda upp ok leita til &c. *conſultiusque eſſe, ſurgere & conari* &c. Guelph. Hol.

p) vid nockra þá menn er &c., *in quibusdam eorum, qui* &c. Jör.

q) nockurn frænda konúngs edr vin. þá kvad Kvelldulfr víſu, *aliquis ex cognatis aut amicis regiis: tum* &c. Guelph. Hol.

r) eru Guelph. voro H. *ſunt (fuerunt), ſaevae parcae*, v. *parcarum decreta*. || erum Membr. Hol. N. G.

s) kaus þremia (þrumu J.) ſkyndi, *Odinus coptavit*, ſc. ad Monoheroas, *promtum bellatorem*. M. ſatis eleganter.

t) Þórólf. M. R.

u) fórum, *periimus*, v. *nos periiſſe*. Membr. Kálf. C. J. K. L. non inconcinne: ſc. periimus cum viro noſtrae familiae praeſtantiſſimo.

x) Letumz. Membr. Kálf. C. || letum. Guelph. Hol. || krimr. K. L || lot var — þarz fáng vina &c., *lucta* (pugna) *gravis fuit in conventu, ubi manus conſeruntur*. H. || leggiunſt. M.

y) þraung, *arcta* v. *arcte premens*. L.

z) ita K. M. R. || þárs. L. || þars, *ubi*. Membr. Kálf. C. Guelph. Hol.

þ) at. omitt. Guelph. Hol.

A.C. 380.

æ) Skiótt munat a) hefnt, þótt b) huetti c) Hugr d) maglunar, brugdit.

Cito non patrabitur ultio,
Etſi animus ad bellum incitaverit.

Har- *Hac*

æ) þiód. Guelph. Hol. || ſkiót. M.
a) heipt, *ira*, *dolor*. M.
b) hneiti H. huettu L. hueiti Mbr. b. Guelph.
c) hugmál (hugdarmál) bratt her ugdizt. H. O. hugarmál bráar brugdit. Gu. Hol. quam Lectionem ipſe auditus damnat.
d) málugnáar. M. Totum carmen ex Jör. exulat.

Ordo verborum in priore parte Carminis. Nú frá ek þórólfr 1) (þórólf) fóru und lok nordr í 2) eyiu. þundr 3) þremia vandar fell til ſnimma. Norn 4) er um grimm.

1) þórólf *forte rectius: ut* fóro *ſit praeteritum Infinitivi, pro* hafa farit. *Similis conſtructio eſt apud Thiodolfum Islandum in* Hryggiarſtycki, *de* Magno BONO *rege:* HYCK í hundrads flocki, Haralls bródrſon STÓDO (hrafn viſsi ſer hvaſſazt húngrbann) framazt manna. *Poteſt vero & Nominativus* þórólfr *admitti; ita* FÓRO *erit Imperfect. Conjunctivi* 3 *perſona, pro* FÆRI.
2) *Aloſta nimirum, quam Edda inter inſulas recenſet.*
3) *Vox* þremiar *inter mucronis appellationes in Edda Cod. Worm. recenſetur: ita* þremia vöndr, virga mucronis (*cuſpidata*) *erit haſta; atque hujus* þundr, Odinus *v. ſi mavis* tenſor, projector, *erit vir, praeliator.*
4) *Si verbum* ERO *v.* VORO *recipiatur, oportet, ut vocabulum* Norn, *cui id reſpondet, ſit plurale generis Neutrius, ita vero id uſurpatum nullibi deprehendi; rejeci ideo in Variantes. Clariſſ. Dn. Gunnar Pauli vocem* ERO *retinet, atque nihil mutato verborum ordine, primam quadrantem carminis ſic vertit:* Nunc accepi in inſula boreali parcas nimis tempeſtive ſaevas. *Alteram quadrantem carminis ſic dat:* þundr þrumu randar (vandar) kaus þórólf und lok fóru (færa, föru): Elegit rex (vir) Thorolfum ad mortem. *Sed, neque* TÓ RANDAR *in ullo codicum extat; neque ſatis liquet* TÓ FÓRU, *quae pars orationis illi ſit.*

Ordo verborum in poſteriore parte Carminis. 1) þúng þórs fángvina 2) letumk 3) brugdit at gánga at 4) þingi. Skiótt munat hefnt, þótt hugr huetti 5) maglunar.

1) *Gravis Thori amplexuum ſocia, i. e. ſenecta; quod ea cum Thoro apud* Utgardalokium *luctabatur: hanc lectionem ex tribus Chartis, & quarta quae* Árs *habet, expreſſi.*
2) *i. e.* let mer eigi, non fecit mihi; *in hac voce eam libertatem mihi ſumſi, ut litt.* K *in fine adderem, vel pro* Z *optimorum codicum ſubſtituerem; quod alias non videbam, quo* TÓ BRUGDIT *referendum eſſet. Ne vero hoc temere feciſſe videar, ad auctoritatem Egilli noſtri provoco; qui ita cecinit:*

ERUMKA leitt þótt liótt of ſe
Hiálma klett af hilmi at þiggia. *i. e.*
NON EST MIHI ingratum, quamvis defor-
Caput ab rege accipere. [me ſit

hic erumka, *valet* er mer ecki: *quod dicas hoc exemplum claudicare, nam apertam eſſe* nega-

Haralldr konúngr fór þat ſumar til Upplanda. ok fór um hauſtit *e*) veſtr á Valdres.

Hac aeſtate rex Haralldus in Uplandos, autumnoque inſequenti in Valdreſiam occidentem A.C. 880.

negationem in A *enclitico*: *reſpondeo*, *minimum hinc patere*, *quod* τὸ erumk, eſt mihi, *ſignificet*, *non vero* ſumus *vel* ſum. *Jam vero* τὸ UMK *in ſimili caſu negare*, *monſtrabo*, *Ejusdem poëtae auctoritate*, *ex* Arinbiarnardrápa (*Epode Arinbiörni*):

Nú ERUMK audſkæfd
Omun lokri
Magar Þóriſs
Mærdar efni. *i. e.*

Nunc mihi NON FACILE EST POLIRE (*exor-* [*nare*)
Sermonis dolabra (*lingua*),
Filii Thoreris
Laudis materiam (*facta praeclara*).

3) brugdit, promtum, expeditum; *a verbo* at bregda, vertere, celeriter movere: *unde*, brugdinn vid eitt, in aliqua arte, *vel* negotio verſatus. BRUGDIT *quoque ſignificat* ſublatum, *ademtum*, *qua ſignificatione ſi id cum* τῷ LETUMK *jungis*, *ſenſus exiſtit commodus ſatis*, *idem fere cum noſtro*; fecit mihi ſublatam, *i. e. abſtulit*, facultatem congreſſus adeundi. *Sic neque opus eſt negatione in* K *quaeſita.*

4) Þíng *eſt conventus quicunque*; *hic certamen ſignificat. Similiter vocabulo utitur Sighuatus poëta*, *in* Olai Sancti *hiſtoria*:

Olafr vantu, þar er jöfiar,
Elliſta ſtyr, fellu.
Ungr, komtu af því ÞÍNGI
Þollr í Gríſlopolla. *i. e.*

Olae! viciſti adoleſcens undecimo praelio,
Ubi reges (*principes*) ceciderunt.

EO EX PRAELIO
Dux ingreſſus es Grislopollos.

Ceterum τὸ at Þíngi *non inelegantur junxeris cum voce* Þúng; *hoc ordine*: Þórs fángvina Þúng at Þíngi letumk brugdit at gánga: Thori complexuum amica, in congreſſu difficilis, non fecit mihi expeditum (*v.* ademit mihi) inceſſum (incedere).

5) Maglun ɔ: möglun, murmur, *hoc loco*, *per Figuram Litoten*, *pro* bello *accipio*: *quod non debet videri inſolens*, *cum* KÍF, jurgium, *ſine adjectione de bello uſurpetur*; *imo apte hic a ſene ponitur*, *pro vano telli adverſus potentiorem tentamine. Poſſis tamen*, *ſed minus eleganter ſic ordinare*: Þótt maglunar hugr huerti, etſi animus murmurans (querulus) incitaret *ad ulciſcendum ſe. Clariſſ. Gunnar Pauli aliquanto quidem liberius in hac poſteriore parte carminis verſatus eſt*: *adſcribenda tamen ejus interpretatio*, *quod multa ex variantibus a me inexplicita expreſſit. Ita legendum cenſet*:

LETTUM (LETTUMZ) Þúnga (Þraung) á (at)
*Þórs FANGVINAR gánga. [Þíngi
Skiótt MUN hefnt, þó at hneiti
Hugdar mál bratt ugdiz. *i. e.*
Abjiciamus languorem
In praelium ituri.
Cito eveniet ultio, quamvis de gladio
Deſtinato negotio diffideretur.

* Þórs fángvinr, *Odinus*; *ejus* Þíng, *praelium. Quae hic Vir Clariſſ. ex ingenio repoſuit*, *ea literis capitalibus expreſſi.*

A.C. 880. dres. ok allt á Vors. Aulver Hnúfa var med konúngi. ok kom opt *f*) á mál vit konúng. ef han mundi vilia bæta Þórólf. *g*) veita Kvelldúlfi ok Skallagrími febætr. eda mannfóma Þann nockurn. er Þeir mætti vid una. Konúngr varnadi Þefs eigi med öllu. ef Þeir fedgar færi á fund hans. Sídan byriadi Aulver ferd fína nordr í Fiördu. letti eigi fyrr. enn han kom at kvelldi dags til Þeirra fedga. tóku Þeir Þackfamliga vit honum. dvaldiz han Þar nockura hríd. Kvelldúlfr fpurdi Aulvi vandliga *h*) frá atburdum Þeim er giörz höfdu á Sandnefi Þá er Þórólfr fell. fva at Því hvat Þórólfr vann til frama ádr han felli. fva ok hverir vapn báru á hann. *i*) eda hvar hann hafdi meft fár. eda hverneg fall hans yrdi. Aulver fagdi allt *k*) Þat er han fpurdi. fva Þat at Haralldr konúngr veitti honum fár Þat er

tem verfus, & in Vorfiam usque profectus eft. Aulver Hnufa *in comitatu regis erat, eumque fubinde, anne de caede Thorolfi fatisfacere, orbitatemque Kvelldulfi & Grimi, pecunia impertita, aut plaufibili aliquo honoris genere folari vellet? interpellabat. Rex hoc in totum non praecidebat, modo ad fefe ipfi accederent. Deinde itinere in Fiordos, boream verfus incepto, Aulver non ante deftitit, quam vefpere quodam ad Kvelldulfum & Grimum veniret. Gratae mentis affectione complexi fiunt eum: & aliquamdiu moratum ibi, Kvelldulfus ftudiofe percontatus eft, fuper re Sandnefiae gefta in caede Thorolfi, nec non quid ad laudem infigne, antequam caderet, feciffet Thorolfus? tum qui potiffimum homines, ferrum ei intuliffent? quave in parte corporis maxima accepiffet vulnera? denique, quo corporis pofitu cecidiffet? Aulver cum ad caetera omnia quaerenti refpondit, tum & haec ultima, ipfum nimirum Haralldum plagam*

e) uppá, *furfum*. Guelph. Hol. qui & ignorant iter in Vorfiam.

f) at máli — at han villdi, *fuggeffit regi, vellet* &c. Iid. || hvert han villdi. L. M.

g) ok unna Kvelldúlfi ok Grími fæmdar, *honorique Kvelldu. & Grimi confulere*. Guelph. Hol. Namque cognatos non ulcifci, nec multam pro eorum caede obtinere, antiquitus opprobrio ducebatur; hinc eft, quod in veterum fcriptis fæmd & fómi, *decus, honor*, interdum pro *multa homicidii* ufurpatur.

h) ad tídendum Þeim. Jör. || at um tídendi Þau er &c. Guelph. Hol.

i) Duo fequentia puncta quaeftionis perperam omitt. Jör. Guelph. Hol.

k) hit fanna, *ex vero*. Jör.

er ærit mundi eitt til bana. ok Þórólfr fell *) nærr á fætr konúngi á grúfu. Þá ſvarar Kvelldúlfr. vel hefer Þú ſagt. Þvíat Þat *l*) hafa gamlir menn mællt. at Þeſs mannz mundi hefnt verda. *m*) ef han felli á grúfu. ok Þeim nærr *n*) koma hefndin er *o*) fyrir yrdi er hinn felli. en ólikligt er. at oſs verdi Þeirrar hamíngiu audit. Aulver *p*) ſagdi Þeim fedgum. at han venti ef Þeir villdi fara á fund konúngs. ok leita eptir bótum. at Þat mundi ſómafaur verda. ok bad Þá til Þeſs hætta. ok lagdi mörg ord til. Kvelldúlfr ſagdi. at han var hvergi færr fyrir elli ſakar. mun ek vera heima. ſagdi han. Villtu fara Grímr. ſagdi Aulver. *q*) Ecki erendi ætla ek mik eiga *r*). ſagdi Grímr. mun konúngi ek *s*) Þikia ecki ordſniallr. ætla ek mik ecki lengi munu bidia bótanna. Aulver ſagdi at han mundi Þeſs *t*) eigi Þurfa.

plagam ei intuliſſe, quae vel unica foret peremtoria, penèque in ipſos regis pedes pronum cecidiſſe Thorolfum. Cui Kvelldulfus, bene, ait, memoraſti, nam veteres ſic pronunciarunt; qui pronus occubuiſſet, ejus mortem fore vindicatam; & qui excepiſſet cadentem, ei proxime venturam vindictam: at vix ſpero fore, ut illa fortuna nobis contingat. Aulver iis oſtendit, ſperare ſe, ſi, ſatisfactionis petendae gratia, adire vellent regem, illud iter honori (illis) futurum: multisque verbis adhibitis hortatur, ut id experiantur. Kvelldulfus docet ſenectutem ſuam nulla pati itinera; itaque manſurum ſe domi. Tu vero, mi Grime, iturusne es? pergit Aulver. Cui Grimus: nihil mihi illic negotii eſſe puto, neque enim regi facundus videbor, nec in petenda ſatisfactione longus ero. Aulver negavit ea re opus fore; nam dicam pro A C. 880.

*) nærr. omitt. Guelph. Hol.

l) hefir mællt verit, *exiſtimatum (traditum) eſt.* Iidem.

m) er. Jör.

n) nidr koma. er &c. Guelph. Hol.

o) hinum veitti banan, *qui illi necem inferret.* Jörund.

p) ſpyr. ef Þeir villdi fara &c. Þvíat Þat mun verda hin meſta fæmdarför, *rogat, ſi vellent adire &c. nam id ſummo cedet honori.*

q) eckert. M. J. corrupte.

r) vit kóng, *cum rege.* add. Gu. Hol. || Þángat. Jör.

s) vera ecki ordmargr, *neque multorum verborum ero.* Guelph. Hol. omiſſo konúngi, ante. || ordhagr, *elegans (commodus) orator.* Jör. || vera ordfár, *nam paucorum verborum ero.* J.

t) lítt. Guelph. Hol.

A.C. 880. þurfa. ſkolum ver *u*) mæla allt fyrir hönd þína. ſlíkt er ver kunnum. En med því at Aulver ſótti þat mál miök. þá het Grímr ferdinni. þá er han þættizt búinn. *x*) kvádu þeir Aulver á med ſer þá ſtund er Grímr ſkylldi koma á konúngs fund. fór þá Aulver fyrſt á brott. ok til *y*) konúngs.

25. CAP.

FERD SKALLAGRÍMS Á KONÚNGS FUND.

Skallagrímr bióz til ferdar þeirrar er fyrr var fráſagt. han valldi ſer menn af heimamönnum ſínum ok nábúum. *z*) þá er ſterkaztir voro at afli. ok þ) hruſtaſtir þeirra er til voro. Madr het Áni bóndi einn audigr. annarr het Grani. þridi Grímólfr ok Grímr bródir hans. heimamenn Skallagríms. ok þeir brædr Þórbiörn *æ*) Krumr ok Þórdr Beigalldi. þeir voro

te inquit, quantum potuero. Quoniam vero magnopere inflabat Aulver, pervicit, ut Grimus ſe, quando paratus ſibi videretur, iturum promitteret. Ita, cum inter ſe conſtituiſſent de tempore veniendi ad regem, Aulver diſcedens, ad regem praeivit.

CAP. XXV.

ITER SKALLAGRIMI AD REGEM.

Skallagrimus jam dictam profectionem adornans, ex domeſticis ſuis ac vicinis, comites ſibi, qui corporis atque animi robore plurimum valebant, elegit. Quorum haec nomina: Anius colonus quidam dives, alter Granius; Grimolfus, & Grimus frater ejus, hi Grimi domeſtici; porro Thorbiörnus Krumus *& Thordus* Beigalldus *fratres, á ma-*

u) tilleggia allt ſlíkt *adjuvabo* (petitionem tuam) *quantum* &c. Iid.

x) Ölver nefndi þann dag. er Grímr &c. *Ölver cum diem dixiſſet, quo Grimus veniret* &c. Jörund.

y) hirdar, *ad ſatellitium*. interpon. Iid.

z) S quentia perperam deſunt in Guelph. Hol. Jör. J.

þ) hrauſtaſtir. E. K. L. M. Non vero deſunt exempla illius permutationis Diphtongi AU cum Vocali U: ut, trudr pro TRAUDR, *invitus, ſegnis:* úngr pro AUNGR, *nemo;* vide *Nialam* in Carmine Kaupalidinis Cap. 23.

æ) Krummr, quaſi *r pax*. E. Guelph H l. hi ex Thordo Beigalldo duos homines faciunt. || Knaurr. Jör. || Þrumr, *intonans*. J. mox beigandi, quaſi *terribilis*. Jör.

voro kalladir *a*) Þóraurnu ſynir. hon bió ſkamt frá Skallagrími. ok var fiölkunnig. Beigalldi var kolbítr. Einn het Þórer *b*) Þurs. ok bróder hans Þórgeirr Jardlángr. *c*) Oddr het madr einbúi. Gríſs lauſingi. xij voro þeir til *d*) fararinnar. ok allir hinir ſterkuſtu menn. ok margir hamrammir. þeir *e*) höfdu ródrar feriu er Skallagrímr átti. fóro ſudr med landi. lögdu inn í *f*) Oſtrarfiördu. fóro þá landveg upp á Vors til vaz þeſs er þar verdr. En leid þeirra bar ſvo *g*) til. at þeir ſkylldu þar yfir fara. fengu þeir ſer ródrar ſkip þat er vit þeirra hæfe var. reru ſidan yfir vatnit. en þá var *h*) lángt til bæiar þeſs er konúngrinn var á veizlu. komu þeir Grímr þar þann tíma er konúngr *i*) var geinginn til borda. Þeir Grímr hittu menn at *k*) máli úti í gardinum. ok ſpurdu hvat þar var tídenda. En er þeim var ſagt. þá bad Grímr kalla til

á matre Thorarna artium magicarum perita, A. C. 880.
quae non longe a Skallagrimo colebat, Thorarnae filii *denominati. Beigalldus ſolebat mandere carbones (antracophagus erat). Tum Thorer cognomento* Gigas, *& Thorgeirr cognomento* Jardlangus; *ki quoque fratres: Oddus* monoecus, *& Griſs* libertus, *poſtremi numerantur. Duodecim numero, omnes ſingulari robore, nonnulli etiam eo, quo verſipelles, praediti, in itineris ſocietatem convenerant; qui conſcenſa nave Grimi actuaria, praeterlegebant oras meridiem verſus: tum ingreſſi Oſtrarfiördos, terreſtri itinere, in Vorſiam ſurſum contendunt, usque ad fluvium, qui ibi exiſtit, &, per rationem itineris, ipſis transeundus erat. Hunc, idoneam naviculam adepti actuariam, transmittunt: at etiam tum praedium longe aberat, ubi rex agitabat convivium. Venit eò Grimus, cum ſociis, quó tempore rex diſcumbebat: compellant homines in ſubdiali (propatulo) domus, & rogant quid rerum agatur? quod cum accepiſſent, Grimus*

a) Þórunnar ſynir. Jör. || Þóraunnu. K. L. M. Mox, quam textus matri magum, eam Cod. M. uni fratrum (Beigall..o), & Cod. L. utrique fratri tribuit.
b) Þys, *fremitus.* J.
c) Oddi. Hol.
d) ferdar búnir, *ad iter accingebantur.* Jör. qui cum Guelph. Hol. proxime ſequ. omittunt.
e) fóro med ródrar ſkútu. Jör.
f) Oſtrarfiörd E. M. Otrafiörd J. Moſtrarfiörd Guelph Hol.
g) vid. L
h) ei lángt, *ſed tum prope aberat* &c. Guelph. Hol. Jör J. P.
i) var yfir (ſat yfir) bordum. Jör. Guelph. Hol.
k) málum. Guelph. Hol.

A.C. 880. til *l*) máls vit ſik Aulvi Hnúfu. *m*) ſá madr geck inn í ſtofuna. ok þar til er Aulver ſat. ok ſagdi honum. Menn ero her komnir úti xij ſaman. ef menn *n*) ſkal kalla. *o*) en líkari ero þeir þurſum at vexti ok at *p*) ſýn enn menzkum mönnum. Aulver ſtód upp þegar. ok geck út. *q*). Þóttiz han vita hverir komnir mundu *r*). fagnadi han vel Grími frænda ſínum. ok bad hann gánga *s*) inn í ſtufu med ſer. Grímr *t*) ſagdi faurunautum ſínum. Þat mun her vera ſidr. at menn gángi vapnlaufir *u*) fyri konúng. ſkulu ver gánga inn vj. enn adrir vj ſkulu úti vera ok *x*) gæta vapna várra *y*). Sídan gánga þeir inn. geck Aulver fyri konúng-inn.

Aulverem Hnufam *ad loquendum ſecum poſcit evocari, homo (á quo hoc officium petebat) ingreſſus triclinium adit Aulverem, & ſic compellat: Homines advenae numero duodecim foris ſunt, ſi tamen fas eſt, ut homines appellentur, ita de ſtatura atque facie (corporis) gigantibus ſimiliores ſunt, quam hominibus humanitate vera praeditis. Aulver ſuſpicatus quinam advenae eſſent, ſurgit confeſtim, & egreſſus triclinio, Grimo conſangvineo adventum amiciſſime gratulatur, rogatque ut ſecum ingrediatur triclinium. Grimus ad comites ſuos loquitur: morem hic tenere opinor, ut ſine armis adeatur ad regem; itaque ſex tantummodo noſtrorum ingrediemur; reliqui ſex foris manebunt & arma noſtra cuſtodient. Deinde intrant triclinium, Aulver ad regem acce-*

l) tals. J.

m) ſá, Omitt. Jör. *homo quidam.* || ſá geck í ſtofu er ſendr var. Guelph. Hol. J.

n) ſkolo. ex Guelph. S.

o) þvíat. Guelph. Hol.

p) áſyn C. E. áſiónum Jör.

q) þegar. hic, & ad proximum quoque Verbum addunt Guelph. Hol.

r) vera. add. Iidem. quod elegantius ſubauditur.

s) í ſtofuna. Iidem.

t) mælti vid faurunauta (menn) ſína. Jörund. Guelph. Hol.

u) inn, *ut introeatur.* Guelph. Hol. || modo ante, eigi (miög) fiölmennir, *non (valde) multi ſimul adeant* &c. K. L. M.

x) geyma. Guelph. H.

y) ok klæda, *& veſtimenta.* J. P. Quae Lectio ſi meliorum Codicum auctoritate niteretur, conſtaret inde, morem *ponendi amiculum* antequam introiretur ad regem, quem Auctor Speculi Reg. inculcat pag. 299, & cujus rationes adfert 298-99, jam ſub Haralldo Pulchricomo obtinuiſſe.

inn. *z*) Skallagrímr ſtód þ) at baki honum. Aulver *æ*) tók til máls. Nú er Grímr her kominn ſon Kvelldúlfs. *a*) kunnu ver nú *b*) aufúſu. konúngr. at þer gerit hans *c*) faur góda híngat. ſvo ſem ver væntum at *d*) vera muni. fá þeir margir *e*) af ydr ſæmd mykla er til minna eru *f*) komnir enn han. ok hverrgi nærr ero jafnvel at ſer gervir um fleſtar íþrótter. ſem han man vera. *g*) muntu því ok þat giöra konúngr. at mer þiker meſtu máli ſkipta. *h*) ef þer þikir þat nockurs vert. Aulver taladi lángt *i*) ok ſniallt. þvíat han var ordfærr madr. margir adrir vinir Aulvis gíngu fyri konúng. ok fluttu þetta mál. Konúngr litadiz um. ok ſá at madr ſtód

accedit, & adſtante pone eum Skallagrimo, A.C. 880.
ſic orditur ſermonem: Adeſt heic Grimus, filius Kvelldulfi, quem ſi optato itineris ſucceſſu impertiveris, rem nobis, o rex! pergratam feceris: atque ita ſperamus fore; multi enim honoribus a te mactantur, quibus minus (ad id) †) *juris eſt, & qui plerisque artibus multo minus ornati ſunt, quam illum eſſe credo: denique hoc vel ideo ſpero te facturum, rex! quod plurimum mea intereſſe exiſtimo (ut facias): ſiquidem aliquid apud te valet mea voluntas. Aulver, ut qui dicendi facultate multum polleret, copioſe atque ornate dixit. Multi quoque, ex amicis Aulveris, pro hac re apud regem interpellarunt. Qui circumſpiciens, hominem pone Aulve-*

z) ok þá Grímr hit næſta honum. ſídan hverr at ödrum, *tum proximus illi Grimus, deinceps ceteri* Guelph Hol.

þ) hiá honum, *adſtante illi.* Jör.

æ) heilſadi kóngi. ok mælti, *ſalutat regem, & ſic fatur.* Guelph. Hol.

a) kann ek mer þöck (miäla þaukk), *pro beneficio in me* (magno) *agnoſco, ſi* &c. J. P. Guelph. Hol. || erum ver nú fúſaztir (áfúſaztir), *nobis voleniſſimis feceris, ſi* &c. K. L. M. quae manifeſta gloſſa eſt dictionis, at kunna aufúſu.

b) þauck ok aufúſu. Jör.

c) ferd Guelph. Hol. Jör. || mox, hedan pro híngat. K. L. M.

d) þer munud giöra, *te facturum.* Iidem.

e) af ydr omitt. Guelph. Hol.

f) umkomnir Jör. || um komnir Guelph. Hol. J. P

g) Máttu þetta ok ſvo giöra. at mer þiki *meſtu &c. *hoc ita facere potes, ut in ſummo ponam diſcrimine;* i. e. *ut ſummam â me gratiam ineas.* Gu. Hol. *nockurs vert E. meſt varda J *ut aliquanti (ſummi) faciam.*

h) at vel ſe gert, *ut bene factum ſit* K.

i) erendi. interponunt Gu.lph. Hol.

†) *innuit vel nobilitatem Grimi, vel ejus cum Tharolfo fraternitatem, atque hac innixum jus, ſatisfactionis poſtulandae.*

A.C. 880. ſtód at baki Aulvi. ok var höfdi hærri enn adrir menn. ok ſkaullóttr. Er *) þetta han Skallagrímr. ſagdi konúngr. hinn mykli madr. Grímr ſagdi at han kendi rett. Ek vil þá. ſagdi konúngr. ef þú *k*) beidiz bóta fyri Þórólf. at þú geriz minn madr. ok gángir her í hirdlög. ok þiónir mer. **) Má mer ſva vel líka þín þiónoſta. at ek veita þer bætr eptir bródr þinn. edr adra fæmd eigi minni enn ek veitta honum Þórólfi bródr þínum. ok ſkylldir þú betr kunna *l*) at gæta enn han. ef ek gerda þik at ſvo miklum manni ſem han var ordinn. Skallagrímr ſvarar. Þat var kunnigt. hverſu *m*) Þórólfr var framarr enn ek er. at ſer gerr um alla luti. ok bar han *n*) enga gæfu til at þióna þer konúngr. Nú mun ek *o*) ecki taka þat rád. *p*) eigi man ek þióna þer. Þvíat ek veit at ek mun eigi gæfu til bera at veita þer þá þiónoztu ſem

Aulvirem adſtare, ſuper alios capite eminentem, & calvum, animadvertit. Hic tam ingens vir, eſt ille Skallagrimus? ait rex. Grimus recte eum noſcere affirmat. Volo itaque, pergit rex, quando quidem ſatisfactionem pro Thorolfo expetis, ut meus homo fias, atque officium juraque ſatellitis adeundo, mihi praeſtes miniſteria; quae forſitan ita mihi probari poſſunt, ut pro amiſſo fratre, ſatisfactionem pecuniariam tibi dem, honoreve alio te ornem, non minore quam ipſum Thorolfum ornavi, fratrem tuum; at oporteret ſane, ut obſervantior eſſes officii (melius ſcires rationem habere officii), ſi, quò ille aſcenderat, ad id te honoris faſtigium eveherem. Grimus reſpondit: ſatis conſtat, quantum me Thorolfus omni virtutum genere antecellebat, at ad ſerviendum tibi fortunae obſequio deſtituebatur: itaque ego iſtud conſilii non capiam, non ſerviam tibi; ſcio enim fortunam mihi, ad praeſtandum tibi, quod vellem, quodque dignum (te) eſſet, miniſterium,

*) þeſsi. Jör. Er ſá hinn mikli madr Skallagrímr. Guelph. Hol. J.

k) villt beidaz, *cogitas expetere.* Iid. Jör.

**) Mun ek þá veita þer fæmd eptir þinni tilſtundan, *tum ornabo te ex merito.* Guelph. Hol. tali compendio, reliquum hujus periodi exhibent.

l) til. add. Jör.

m) miklu betr ok framar Þórólfr var at ſer of alla luti. Guelph.

n) eigi audnu til þiónuſtu vid ydr. Iidem.

o) eigi þat rád upptaka. Iid. J. P. || eigi taka þín rád, *tua non admittam conſilia.* K. L. M.

p) ok eigi, *neque.* Iid.

ſem ek *q*) munda vilia. ok vert veri. hygg ek at mer verdi meiri muna vant enn Þórólfi. Konúngr *r*) Þagdi. ok ſetti han dreyrraudan á at ſiá. Aulver ſneri Þegar í brott. ok bad Þá *s*) Grím gánga út. Þeir gerdu ſvo. gíngu út. ok tóko vapn ſín. bad Aulver Þá fara í brott ſem ſkiótazt. geck Aulver á leid med Þeim til vazinz. ok margir menn med honum. Ádr Þeir Skallagrímr ſkilldu Þá mællti Aulver. annan veg *t*) var för Þín. frændi. til konúngs. en ek *u*) munda kióſa. *x*) fýſta ek Þik miög híngat fararinnar. en nú vil ek hins bidia at Þú farir heim ſem ſkyndiligazt. ok hins at Þú komir eigi á fund Harallz konúngs. nema betri verdi ſætt *y*) yckur enn mer Þikir nú áhorfaz. ok gæt Þín vel fyri konúngi ok hans mönnum. Sídan foro Þeir Grímr ifir vatnit. En Þeir Aulver gengu Þar til (er) ſkip Þau

rium, defuturam; plusque habilitatis (artium idonearum) in me quam Thorolfo deſideratum iri, autumo. Rex ad haec nullum opponens verbum, cruento rubore faciem perfuſus eſt. Simul gradum avertens Aulver, Grimum cum comitibus jubet egredi: dicto audientes egrediuntur, & arma ſua ſumunt. Aulver hortatus, ut quam celerrime abirent, ipſe, cum multis hominibus, ad fluvium eos deduxit; & ad Skallagrimum, antequam digrederentur, locutus eſt: Contrarium, cognate mi, votis meis exitum habuit iter tuum: vehementer hortabar, ut huc ires, nunc ego idem, illud te obteſtari non dubito, ut quam maxime properes domum redire; item illud, ne regi Haralldo te committas, niſi ſolidior inter vos facta ſit compoſitio (concordia), quam quò res praeſens, meo judicio, ſpectat; utque diligenter, regis & clientum ejus, caveas inſidias. Deinde Grimus & ſocii fluvium trajiciunt. Aulver cum ſuis accedunt ad naves, in ripas fluvii A.C. 880.

educ-

q) villda. ok makligt (maklig) (verd) væri. Guelph. Hol. J. P. M.

r) Þagnadi ok rodnadi, *obticuit, & (facie) ruborem contraxit.* Gu. Hol. J.

s) verda á brott ſem ſkiótazt, *quam celerrime abire.* Guelph. Hol.

t) verdr, *habet.* Iidem. || vard. Jör.

u) hugda, *ſperabam.* Guelph. Hol.

x) fyrſta. Guelph. perperam.

y) yckar (quod vulgare) Ceteri praeter D. G. || ydar. Jör.

A.C. 880. Þau voro. er upp voro ſett vit vatnit. ok *z*) hiuggu ſvo at ecki var fært. Þ) Þviat Þeir ſá mannför ofan frá konúngs bænum. voro Þeir menn margir ſaman. ok vopnadir miög. ok fóro *æ*) æſiliga. Þá menn hafdi Haralldr konúngr ſennt eptir Þeim. til Þeſs at drepa Grím. *a*) Hafdi konúngr tekit til orda. litlu ſídarr enn Þeir Grímr höfdu útgengit. *b*) ſagdi ſva. Þat ſe ek á ſkalla Þeim hinum mikla *c*). at han er fullr *d*) upp úlfúdar. ok han verdr at *e*) ſkada Þeim mönnum nockurum. er oſs *f*) mun Þikia afnám í. *g*) ef han náir. megu Þer Þat ætla. Þeir menn er han mun kalla at í ſökum ſe vid hann. at han mun *h*) engvan ydvarn ſpara ef han

eductas, has ita concidunt, ut nulla trajiciendo idonea relinqueretur: videbant enim, á villa regia, hominum permultorum agmen, armis majorem in modum inſtructum, furentium ſpecie (cum incitatione) deferri. Eos homines ſummiſerat rex, Grimi occidendi cauſa. Nam poſt paulo, quam Grimus cum ſuis erat egreſſus, caeperat rex hunc in modum alloqui convivas: Ex immanis illius calvi vultu animadvertebam, quod lupiná ferociá ad ſummum plenus, quibusdam, quos amiſiſſe in damno reputaremus, nociturus ſit, ſi eos conſequatur; ſic vobis perſvadeatis licet, eum, ſi occaſio obvenerit, in nemine veſtrum, quos ſibi reos eſſe arbitrabitur, clementia

z) ſpilltu öllum, *omnes corrumpunt.* Gu. Hol. || bió ſo um, *ita eas concinnat:* per Ironiam: i. e. tractat, adficit. Jör.

Þ) Nú ſeá Þeir fiölmenni mikit fer ofan frá hænum ok alvapnat. Þeſſa menn h. H. k. ſ. eptir Grími at drepa Þá alla. *Et jam vident frequens agmen, & juſte armatum, a villa deorſum ferri; hoſce r. H. Grimo ſummiſerat, ad eum cum univerſo comitatu interficiendum.* Guelph. Hol.

æ) huatliga, *properanter.* Jör.

a) konúngr mælti. Þá er Grímr var í brutt, *rex poſt Grimi diſceſſum locutus eſt.* Hol. Guelph.

b) ſegiandi. L. M. (corrupte).

c) er her geck inn, *qui huc introibat.* add. Guelph. Hol. J. P.

d) úlbúdar P. af úlfúd Guelph. úlfhúd Hol. úlfbúdar L.

e) bana, *mortem illaturus ſit.* Guelph. Hol.

f) er ſkadi at, *in quibus damnum nobis ſit.* Iidem.

g) Þeſsi hinn vandi ſkalli mun engann ydarn ſpara ef hann helldr lifi; *Improbus hicce* calvus, *nemini veſtrum parcet, ſi vita ei ſuppetat.* Iid. || vorn, pro ydarn, habet J. *nemini noſtrum.*

h) engum ydvanar (ydvarra). Ausgeir in C. & E. ſcripſit; quae mihi ſunt ſine ſenſu.

han kemz í færi. Farit nú *i*) þá eptir honum ok drepit hann. Sídan fóro þeir. ok komu til vazins. ok fengu þar *k*) engi ſkip þau er fær veri. fóro aptr ſídan. ok ſögdu konúngi *l*) ſína ferd. ok ſva þat. at þeir Grímr mundu vera komnir yfir vatnit. Skallagrímr fór leid ſína. ok föruneyti hans. til þeſs er han kom heim. ſagdi Skallagrímr Kvelldúlfi frá ferd þeirra. Kvelldúlfr let vel yfir því *m*). er Skallagrímr hafdi *n*) eigi farit til konúngs. þeſs erendiſs at gánga til handa honum. ſagdi enn ſem fyrr. at þeir mundu af konúngi *o*) hlióta ſkada einn. en enga uppreiſt. *p*) Kvelldúlfr ok Skallagrímr ræddu opt um rádagiörd ſína. ok kom þat allt áſamt med þeim. *q*) ſaugdu ſva. at þeir mundu ecki mega vera þar í landi. helldr enn adrir menn þeir er *r*) í úſætt veri vit konúng. ok mundi þeim *s*) hitt rád at fara af landi á brott. ok

mentia eſſe uſurum. Agite, actutum illum A.C. *inſecuti occidite. Mox euntes regii, ad* 880. *fluvium veniebant, nullamque trajectui utilem navem adepti, revertebantur: & eventum negotii, & elapſum, ut opinarentur, trans fluvium, Skallagrimum, regi ſignificabant. Skallagrimus cum ſuo comitatu domum pertendit, patrique momenta itineris expoſuit. Approbabat ſenex eo eventu non profectum eſſe filium, ut in regis miniſterium ſe addiceret; repetebat quoque priſtinum illud, merum damnum, nullum emolumentum (reparationem nullam) á rege eſſe accepturos. Conferebant ſaepe conſilia pater & filius, in omnibusque unum ſentientes, arbitrabantur, nihilo ſibi magis, quam aliis, regis offenſá laborantibus, manſionem in patria integram fore; illud potius conſilium, ut ultro in exilium abirent: Is-*

 landiam

i) því, *ideo.* K. L. || eptir honum, abeſt á Guelph. Hol.

k) ecki ſkip. þat er fært værî. Iid.

l) ſem háttad var, *rem, uti ſe habebat.* Jör.

m) Sequ. usque ad, ſagdi enn, omitt. Iid.

n) æi til kóngs farit, (excluſis ſequ.) *regi ſe in famulitium non dediſſet.* Gu. Hol. J.

o) fá. Jör.

p) þeir ſedgar redu (ræddu) med ſer. hvern (hlut) af ſkylldi taka, *conferebant inter ſe, quid rei incipiendum (decernendum) eſſet.* Guelph. Hol. || hvad til ráda (ráds) ſkylldi taka, *quid conſilii capiundum eſſet* J. P.

q) þóttuz þad vita, *intelligebant.* Iid. Guelph. Hol.

r) óſáttir voro. Iid.

s) þat rádligazt, *potiſſimum conſilium.* Iid.

A.C. 880. ok þótti þeim þat fýſiligt at leita til Islandz. *t*) þvíat þá var ſagt þar vel frá landkoſtum. Þar voro þá komnir vinir þeirra ok *u*) kunníngiar. Ingólfr Arnarſon ok förunautar hans. ok *x*) tekit ſer landzkoſti ok búſtadi á Islandi. máttu menn þar nema ſer lönd *y*) ókeypiſs. ok *z*) velia búſtadi. Þ) Stadfeſtiz þat hellz um rádagiörd þeirra. at þeir mundu bregda búi ſínu. ok fara af landi á brott. *æ*) Þórer Hróalldzſon hafdi verit í barnæſku *a*) á fóſtri med Kvelldúlfi. ok voro þeir Skallagrímr miög *b*) iafnalldrar. var þar allkært í fóſtbrædralagi. Þórer var ordinn lendr madr konúngs. er þetta var tídenda. en vinátta þeirra Skallagríms

A.C. 881. hellz ávallt. Snemma um várit biuggu þeir Kvelldúlfr ſkip ſín. *c*) þeir höfdu mikinn

landiam petendi cupido ſubibat, cujus inſulae bona naturalia id temporis praedicabantur: Jamque amici eorum ac familiares eò conceſſerant, Ingolfus nimirum Aurni filius atque ipſius migrationis ſocii, delectisque †) *fundis oportunis, domicilia ibi conſtituerant: ſolum gratis occupare, ſedesque eligere cuicunque licebat. Ea maxime conſultantibus ſententia ſtetit, ut habitationem, atque etiam ſolum, verterent* (*mutarent*). ††) *Thorer Hroalldi in pueritia apud Kvelldulfum educatus fuerat, aetate admodum aequalis Skallagrimi: Hi ut coalumni mutuâ ſe charitate complexi erant: cum vero haec agitarentur, Thorer munus ſatrapae ab rege obtinuerat; nihilò tamen minus amicitia ejus cum Skallagrimo perdurabat. Primo vere Kvelldulfus & Grimus naves, quarum magna*

t) þar var ſagt gott frá landskoſtum. Iid.

u) náúngar, *propinqui*. L.

x) Nota venuſtam Ellipſin verbi auxiliaris, höfdu, quam plerique Cod. ignorant. mox, fengit ſer búſtadi. Jör.

y) óleipt, *citra veniam*. P. || ſo vítt ſem villdi, *quam late vellet*. add. Jör.

z) fá ríka búſtadi, *ſedesque acquirere quaeſtuoſas, opulentas*. Guelph. Hol.

Þ) Ok (nú) um vorit bregda þeir búi. ok ætla af landi brott, *hoc vere rem familiarem* (loco) *tollunt* (movent), v. habitationem ſolvunt, refigunt, *terra diſceſſuri*. Iid. J. P.

æ) Haec periodus in ſolis Kálf. habetur.

a) ad. K. L. M.

b) iafnalldra. Iid.

c) ok höfdu mikinn koſt, *& multo utebantur commeatu*. J. P.

†) *Nota diſcrimen in ſenſu vocum* Landkoſtr & Landzkoſtr: *prior in genere denotat bonum naturale terrae, de qua ſermo eſt, univerſae; poſterior indigitat certam ejus partem, ad habitandum idoneam. Sed has voces ceteri Codices plerique confundunt.*

††) *Hujus mentio jam facta eſt Cap.* 3.

mikinn ſkipakoſt ok gódan. biuggu ij knörru mykla. ok höfdu á *d*) hvarum xxx manna. þeirra er *e*) lidfærir voro. ok umfram konur ok *f*) úngmenni. þeir höfdu med ſer lauſafe þat allt er þeir máttu medkomaz. En jardir þeirra þordi engi madr at kaupa fyri *g*) ríki konúngs. En er þeir voro búnir. þá figldu þeir í brott. þeir *h*) figldu í eyiar þær er *i*) Sólundir heita. *k*) þat eru margar eyiar ok ſtórar. ok *l*) ſva miög vagſkornar. at þat er mællt at þar muni fáir menn vita alla hafnir.

magna & bona iis erat copia, coeperunt inſtruere; delectis ad hoc duabus navibus mercatoriis magnitudine conſpicuis: in harum qualibet, praeter foeminas & pueros, homines numero triginta, virilibus miniſteriis idoneos habebant; quantum licebat, rerum mobilium, ſecum aſportabant; ceterum fundos eorum nemo emere, metu regiae tyrannidis, auſus eſt. Comparatis omnibus, vela dantes, inſulas petebant, quae dicuntur Solundae: hae multae ſunt & ſpatioſae; totque pelagi receſſibus interſecantur, ut communis ſit opinio, omnes ibi ſtationes, pauciſſimos cognoſcere. A.C. 881.

26. CAP.

FRÁ GUTTORMI.

Guttormr het madr ſon Sigurdar hiartar. han var *m*) módrbródir Haralldz konúngs. *n*) han var fóſtrfadir *o*) hans ok

CAP. XXVI.

DE GUTTORMO.

Guttormus nomen fuit viro, Sigurdi cervi *filio, regis Haralldi avunculo & nutricio:*

d) hvaru ɔ: ſkipinu. (Syllepſis, ubi ad rem non verba reſpicitur). Guelph.

e) færir. Jör. || vígir, *bello idoneos.* Gu. Hol.

f) börn. Iid.

g) kóngi, *regis.* Iid.

h) lögdu. || lögduzt. || lágu vid eyiar &c. *appellebant. in ſtationem concedebant. ſubſiſtebant ad* &c. Jör. J. P. Guelph. Hol.

i) Sólundar J. Sólundar eyiar P.

k) Eru þær margar eyiar þar. þær er ſo heita, *multae ibi ſunt, ejus nominis inſulae.* Gu. || þær eru margar ſaman, *multae conjunctim jacent.* Jör.

l) eru þar maurg leyni í. ok lágu þar um hríd, *& multos habent receſſus occultos. Ibi aliquamdiu ſe continebant.* Guelph. Hol.

m) frændi, *cognato* Jör.

n) ok fóſtri. Guelph. Hol.

o) Rögvalldz (ſonar kóngs). J. P.

A.C. 281. ok *p*) rádamadr fyri lidi hans. Þvíat konúngr var þá á barns alldri fyrſt er han kom til ríkiſs. Guttormr var hertogi *q*) fyri lidi Haralldz konúngs. Þá er han vann land undir ſik. ok í öllum orruſtum þeim er konúngr átti. Þá er han geck til landz í Noregi. En er Haralldr var ordinn einvalldz konúngr yfir landi öllu. ok han ſettiz um kyrt. Þá gaf han Guttormi frænda ſínum Veſtrfolld. ok *r*) auſtr Agder. ok Hringaríki. ok *s*) land þat allt er átt hafdi Hálfdán ſvarti fadir hans. Guttormr átti *t*) ſonu ij. ok dætur ij. ſynir hans *u*) hetu Sigurdr ok Ragnarr. en dætur Ragnhilldur ok Áslaug. Guttormr tók ſótt. *x*) enn er at honum leid. Þá ſendi han *y*) menn á fund Haralldz konúngs. ok bad *z*) hann ſiá fyri börnum ſínum. ok Þ) fyri ríki ſínu. litlu ſídarr andadiz han. En er konúngr ſpurdi and-

is exercitibus ejus praefuerat, quippe Haralldus adhuc puer regnum (paternum) adierat. Ducis idem munia pro Haralldo adminiſtraverat, cum terram (Norvegiam) victor ſibi ſubjiceret; omnibus quoque praeliis, quae in dominationis ingreſſu gerebat Haralldus, affuerat. Qui cum ſolus rerum Norvegarum eſſet potitus, jamque in otio conquieſceret, Guttormo avunculo (regendas) dederat provincias, Veſturfolldam, Agdas orientales, Hringarikiam, & univerſam patris Halfdani nigri *regionem. Guttormo filii duo, totidemque filiae erant: illis Sigurdo & Ragnari, his Ragnhilldae & Aslaugae, nomina. Idem in morbum incidit, cumque finis illi immineret, per homines miſſos, regem Haralldum, ut liberis ditionique ſuae provideret, oravit: pauloque poſt extinctus eſt. Haralldus morte ejus nunciata, Hall-*

p) rádsmadr fyri landi, *reipublicae adminiſtrandae praeerat.* Jör. || rádamadr í öllum orruſtum med kóngi. kóngr gaf honum Veſtrfolld &c. *Regique â conſiliis, in bellis omnibus* — Guelph. Hol.

q) Haec ignorant Iid. ut & Jör. qui mox ſubjungunt, han var í öllum orruſtum &c.

r) Agdir. Guelph. Hol. J.

s) ríki, *ditionem.* Iid. ſed abeſt â Jörund.

t) tva ſonu &c. Guelph. Hol. J.

u) voro þeir, *filii erant, Sigurdus* &c. Iid.

x) ok. Iid.

y) menn. omitt. K. L. M.

z) at kóngr mundi ſiá fyri börnum hans. ok ríki ſínu. Jör. ubi τὸ ſínu, non ad Guttormum, ſed ad regem referendum videtur.

Þ) fyri, & mox ſínu. omitt. Guelph. Hol.

andlát hans. Þá *æ*) let han kalla til ſín Hallvard hardfara ok Þá brædr. *a*) ſagdi at Þeir ſkylldi fara ſendifaur hans auſtr í Vík. konúngr var Þá *b*) ſtaddr í Þrándheimi. Þeir brædr biugguz til ferdar Þeirrar ſem *c*) vegligazt. völldu ſer lid. ok höfdu ſkip *d*) Þat er Þeir fengu bezt. Þeir höfdu Þat ſkip er átt hafdi Þórólfr Kvelldúlfsſon. ok Þeir höfdu tekit af Þórgíſli giallanda. En er Þeir voro búnir *e*) ferdar ſinnar. Þá ſagdi konúngr Þeim erendi. at Þeir ſkylldu fara auſtr til *f*) Túnsbergs. Þar var Þá kaupſtadr. Þar hafdi Guttormr haft *g*) atſetu. ſkulu Þit. ſagdi konúngr. færa mer ſonu Guttorms. enn dætur hans ſkulu Þar uppfædaz til Þeſs er ek gipti Þær. ſkal ek fá menn til at vardveita ríkit. ok veita meyiunum fóſtr. En er Þeir brædr voro búnir. Þá fara Þeir leid ſína. ok byriadi Þeim vel. komu Þeir um várit í Vík auſtr. ok báru Þar fram erendi ſín. *h*) taka Þeir Hallvardr

Hallvardum hardfarium *cum fratre ſibi arceſſi curat, his indicat legationem pro ſe, in Vicham orientem verſus, obeundam. Tum vero ipſe in Thrandheimo erat. Fratres quam ornatiſſime ad legationem ſe inſtruunt: comites ſibi deligunt: navem quam inveniunt optimam adhibent; illam nimirum ipſam, quam olim Thorolfo Kvelldulfio poſſeſſam, Thorgiſli* giallando *ademerant. Ad iter ingrediundum paratis, rex negotium ſignificat; ut Tunsbergam, eo tempare emporium, priſtinamque Guttormi ſedem, orientem verſus profecti, filios Guttormi ad ſe reportent, filiae autem ibi adoleſcerent, donec eas maritaret: delegaturum ſe, qui vacantem ditionem adminiſtrent, virginibusque educationem praeſtent. Fratres, ut parati erant, vento ſecundo iter capeſſunt: verèque Tunsbergam, in Vicha orientem verſus, advecti, mandata ibi regis proferunt; filios Guttormi,* A.C. 881.

æ) mælti han vid Þá Sigtrygg ok Hallvard. at Þeir ſkylldi &c. *Sigtryggo & Hallvardo indicit legationem* &c. Iid.

a) bad Þá fara ſendiför ſína &c. Jör.

b) omitt. vocem Jör. pro qua nordr, *ſeptentrionem verſus*, habent Guelph. Hol.

c) vænligazt, *pulcherrime*. Jör.

d) gott ok mikit. er átt hafdi Þórólfr, *navim idoneam ingentemque* &c. Jör.

e) Omitt. Guelph. Hol.

f) Túnsborgar. K. L. M.

g) adſetur. Iid.

h) tóko Þeir ſono Guttorms. Guelph. Hol.

A.C. 881. vardr vit ſonum Guttorms ok miklu lauſafe. *i*) Fara þeir þá. er þeir eru búnir. aptr á leid. *k*) byriadi þeim þá nockurum mun ſeinna. ok vard ecki til tídenda í þeirra ferd. fyrr en þeir ſigla *l*) nordr um Sognſæ byr gódan *m*) ok biart vedr. ok voro þá allkáter.

27. CAP.

DRÁP ÞEIRRA BRÆDRA.

Kvelldúlfr ok þeir Skallagrímr helldu *n*) nióſnum *o*) iafnan um ſumarit inn á þiódleidinni. Skallagrímr var hverium manni *p*) ſkygnari. han ſá ſigling þeirra Hallvarz. ok kendi ſkipit. þvíat han hafdi þat ſkip ſed fyrr þá er Þórgils fór med. Skallagrímr *q*) hellt vörd á um ferd þeirra. hvar þeir *r*) lögdu til hafnar um kvelldit. Sídan ferr han aptr til lids ſíns. ok ſegir Kvelldúlfi þat er han hafdi ſet. ſvo þat at han hafdi kent ſkipit. þat er þeir Hallvardr höfdu tekit af Þórgíſli. ok

mi, cum ingenti pecunia, accipiunt; rebus expeditis, reditionem maturant, vento aliquantô quam antea lentiore. Nihil novi inter redeundum iis accidit, antequam per mare Sognicum navigarent, boream verſus, ventô bono, caelô ſereno, laetis animis.

CAP. XXVII.

CAEDES FRATRUM HALLVARDI ET SIGTRYGGI.

Kvelldulfus & Skallagrimus, popularia itinera continentem verſus, per aeſtatem aſſidue ſpeculabantur. Grimus, ut erat acie oculorum perſpicaciſſima, vidit navigationem fratrum, navimque ſibi, cum Thorgils eâ utebatur, praeviſam agnovit: hic exploratô curſu illorum, quem portum ad noctem intrarent, ad ſuos reverſus, rem viſam, recognitamque navem olim Thorolfi, eandem quam Hallvardus Thorgiſli eripuiſſet, patri ſigni-

i) ſnúa aptr, *revertunt*. Jör.
k) ok biriadi helldr ſeint, *vento tardiuſculo*. Guelph. Hol.
l) einn dag vedrgódan. ok voro &c. *die quâdam, tempeſtate commodâ*. Jör.
m) reliqua abſunt â Guelph. Hol. J.
n) nióſn um ferd þeirra, *itinera eorum* &c. Jörund.
o) til — á þiódleidina. Guelph. Hol. P.
p) ſkygnri. Iid.
q) let halda, *explorari curavit curſum* &c. Iid.
r) legdi. Iid.

ok Þórólfr hafdi átt. ok þar mundi þeir menn nockurir fylgia. er veidr mundi í vera. *t*) Sídan búaz þeir ok búa báda bátana. ok höfdu xx menn á hvarum. ſtýrdi ödrum Kvelldúlfr en ödrum Skallagrímr. róa þeir ſídan ok leita ſkipſins. enn er þeir koma at *u*) þar er ſkipit lá. þá lögdu þeir at *x*) landi. þeir Hallvardr höfdu tialldad yfir ſkipi ſínu. ok *y*) höfdu þá lagiz til ſvefns. En er þeir Kvelldúlfr komu at þeim. þá hlupu vardmenn upp. *z*) er ſátu vit bryggiuſpord. ok kölludu þ) á ſkip út. bádu menn uppſtanda. ſögdu at ófridr fór at þeim. hliópu þeir Hallvardr til vapna ſinna. *æ*) en er þeir Kvelldúlfr komu at bryggiuſpordinum. þá geck han út *a*) at ſkutbryggiu. en Skallagrímr *b*) geck fram at bryggiunni. Kvelldúlfr hafdi í hendi *c*) bryntröll. en er han kom

ſignificat; hâc ſine dubio vehi tales quosdam homines, in quibus praeda foret non ſpernenda. Deinde accinguntur, utramque ſchapham inſtruunt, homines viginti in quamlibet imponunt; unam Kvelldulfus gubernat, alteram Skallagrimus. Tum remis incumbentes ad navem fratrum contendunt: ubi ad locum, quo navis ſtabat perventum, littori appellunt. Hallvardus navi ſua velamentis ſupermunita, cum ſuis ad quietem ſe dederat, praeter cuſtodes, qui ad caput ponticuli in littore ſedentes, ad Kvelldulfi adventum exſurgunt, ſuos in navi inclamant, jubent ut ſurgant, hoſtem enim in eos ferri. Hallvardus cum ſua manu ad arma concurrunt. Kvelldulfus ut ad caput pontis veniebat, eó quod puppi conjunctum erat, pontis brachio, Grimus illo quod propius fuit prorae, navem ingrediuntur. Kvelldulfus manu geſtabat ferrum, A.C. 881.

t) Nú búaz þeir ſkiótt ok höfdu (ij ſkip ok) xxx (xL) manna á hvaru ſkipi, *celeriter, & in ſingulis (ex duabus) navibus, XXX (XL) hominibus utebantur.* J. P. Guelph. Hol.

u) ſkipinu. lögdu þeir ad, *navem advecti adoriuntur.* Jör.

x) þeim, *illos adoriuntur.* Guelph. Hol.

y) lagſt til &c. Iid. Jör.

z) ok Guelph. þeir Hol. || Jör. autem locum ſtationi non deſignat.

þ) ákafliga, *vehementer.* Jör.

æ) Kvelldúlfr geck at framſtafni en Grímr at ſkutſtafni. *Kvelldulfus ad proram, Grimus ad puppim, navim adſcendebant.* Guelph. Hol. J. P.

a) á. K.

b) frambryggiuna. K.

c) brintröllid. Jör. || mikid, *magnum.* add. Guelph. Hol. J. P.

A.C. 881. kom á ſkipit. Þá bad han menn ſína gánga it ytra med bordum. ok höggva tiölldin úr *d*) klofum. en han *e*) ód aptr *f*) til lyptíngarinnar. ok ſva er ſagt at Þá hamadiz han. *g*) ok fleiri voro Þeir förunautar hans *h*) er Þá haumuduz. Þeir *i*) drápu menn Þá alla er fyri Þeim urdu. ſlikt ſama gerdi Skallagrímr. Þar *k*) er han geck um ſkipit. *l*) Lettu Þeir fedgar eigi fyrr enn hrodit var ſkipit. En er Kvelldúlfr kom aptr at lyptíngunni reiddi han upp bryntröllit. ok höggr til Hallvardar í gegnum hiálminn ok höfudit. ok ſauck allt *m*) at ſkapti. *n*) hnykti han Þá ſva hart *o*) at ſer. at han brá Hallvardi

ferrum, quod vulgo †) gigas loricarum *vocabatur: is inſcenſa navi, oras circumire, velamentaque furcis exſcindere ſocios jubet: ipſe cameram verſus, in puppi ſitam, graſſatur; atque illo momento in furorem verſipellium raptus fuiſſe perhibetur: & invaſit plures ex commilitonibus, ejusdem veſaniae contagio; obvios quosque trucidabant; nec minorem Skallagrimus, ubi invehebatur, ſtragem dedit: nec prius ceſſabant parens & filius, quam navem defenſoribus nudaverant. Kvelldúlfus, ubi ad cameram in poſtrema navi pervenit,* gigantem ſuum *in altum libravit, Hallvardo ictum intendens, ferrumque per galeam & (in) caput adegit, ut manubrio tenus abſconderetur; quod tanta vi ad ſe retrahere nitebatur, ut corpus ſimul Hallvardi*

d) klofunum. Iid.
e) fór Þá ſem hid óarga dyr, *Leonis inſtar graſſabatur.* Iid.
f) ad lyptíngum. A. B.
g) De furore commilitonum nihil habent Gu. Hol. J.
h) at berſerks gángr kom á. Jör.
i) drepa allt er fyri vard. Gu. Hol. J. || mox, Þá, omitt. Jör.
k) ſem han fór. Guelph. Hol.
l) Haec clauſula abeſt â Jör.
m) bryntröllid. add. Guelph. || upp. add. Jör.
n) Þá feſti bryntröllid, *tum gigas lor.* (*in vulnere*) *defixus haeſit.* add. Utrique.
o) at ſer. omitt. Guelph. Hol.
†) *Quid genus teli* BRYNTRÖLL *fuerit, nihil definire poſſum. Nomen hoc ſaltem indicat, quod loricis perquam noxium fuerit: parum in uſu fuiſſe, & forſan paucis portabile, inde colligi poteſt, quod rariſſima ejus in hiſtoriis fiat mentio. Autumo Torfeum & alios illud Latine dediſſe,* per haſtam malleatam: *Sed velim ſcire quid ſit haſta malleata; & unde probatur, quod hoc telum, in parte ſuperiori, habuerit malleum? At habuerit ſane; non tamen ad haſtas, ſed ad ſecures referendum putem: certe ex ſequentibus patet, caeſim, non punctim, eô pugnatum eſſe.*

vardi á lopt *p*). ok *q*) ſlaungdi honum úrbyrdiſs *r*). Skallagrímr ruddi framſtafninn ok dráp Sigtrygg. mart hlióp manna á kaf. menn Skallagríms tóku bátinn er þeir höfdu þagat haft. ok reru til. ok drápu þá alla er á ſundinu voro. þar *s*) lez allz med Hallvardi meirr enn L manna. En þeir Skallagrímr tóku ſkipit þat er *u*) þeir Hallvardr höfdu þángat haft. ok ſe allt þat ſem á var. þeir toku höndum *x*) menn ij. edr iij. þá er þeim *y*) þótti ſem minſter veri fyri ſer. ok gáfu grid. ok höfdu af þeim *z*) tídendi. frettu hverir menn hefdi verit á ſkipinu. ok ſva hverneg ferd þeirra hefdi ætlut verit. En er þeir voro víſir ordnir allz hins ſanna. þá könnudu þeir valinn. þann er á ſkipinu lá. fanz þeim þá þat á at meiri lutr manna hafdi fyri bord hlaupit. ok höfdu týnz. enn þat er fallit hafdi á ſkipinu.

vardi in ſublime raptum, de navi projiceret. A.C. 881.
Skallagrimus proram vaſtavit, Sigtryggumque occidit: multi ſodalium Hallvardi pelago ſe immittebant; quos comites Skallagrimi capta, quibus advenerant, ſchapharum unâ, remigando conſecuti, inter urinandum trucidarunt; L. amplius cum Hallvardo perierunt: navem qua vecti fuerant, cum re omni quae inerat, Skallagrimus & conſortes ceperunt: homines duos vel tres, vivos comprehenderunt: his, quod ultimae inter hoſtes notae eſſe videbantur, vitam conceſſerunt: narrare jubent, quod ſcirent novi; tum quaerunt, quinam vecti eſſent navi, & quid propoſitum itineris? Omnia, uti revera erant, edocti, ſtragem in navi jacentem recognoſcunt; tum majorem partem vectorum, quam quae ceciderat in navi, in mare ſe dejeciſſe, &

p) ſem hundi, *canis ad inſtar*. add. Iid.
q) ſlaundi Guelph. ſleygndi Hol. J. L. M.
r) ſem ketti á kaf, *felis ad inſtar*, *in profundum* &c. Guelph. Hol. Hoc emblema, ut & prius de cane, ab inepto aliquo intextum eſt.
s) letuz. Iid. || fellu med Hallv. L manna vel. Jör.
u) Hallvardr fór med, *qua uſus erat Hallvardus*. Jör.
x) iij menn. Iid. Guelph. Hol.
y) Þóttu minſtir &c. Jör.
z) frettir || ſannar ſögur. *novitates* || *verum*, ab iis exquirunt. Gu. Hol. || Jör. Sá þeir at mart manna hafdi fyri bord hlaupit. *Comperiunt* (ſc. ex captivorum dictis) *multum hominum de navi deſiliſſe*. Haec mox ſubnectunt Guelph. Hol. nihil vero habent ſequentium, prius quam de filiis Guttormi.

A.C. 881. inu. Þeir ſynir Guttorms höfdu fyri bord hlaupit ok Þ) höfdu týnz. Þá var annarr Þeirra xij vetra. enn annarr x. ok hinir vænligſtu menn. Sídan let Skallagrímr lauſa fara Þá menn er han hafdi grid gefit. ok bad Þá fara á fund Haralldz konúngs. ok ſegia honum æ) vendiliga frá Þeim tídendum er Þar gerduz. ok ſva hverir Þar *a*) höfdu at verit. ſkolu Þer. *b*) ſegir han. bera til konungs *c*) kvidlíng Þenna.

Nú er herſis *d*) hefnd
Vid hilmi *e*) efnd.
Gengr úlfr ok aurn
f) Of ýnglíngs baurn.
g) Flugu hauggvin hræ
Hallvarz *h*) á ſæ.
*) Grár ſlítr *i*) undir
k) Ari Snarfara.

Sídan

ſic interiiſſe, comperiunt. Filii Guttormi, unus duodecim, alter decem hyemes, nati, eximiae ſpei pueri, in his fuerant, qui ultro dejecti, perierant. Poſthaec Skallagrimus cum libertate dimiſit, quos vitâ donaverat; imperans iis, ut ad regem Haralldum ſe conferrent; & res ibi geſtas, item qui geſſiſſent, quam diligentiſſime exponerent: tum hanc, inquit, illi apportate cantilenam:

†) *Nunc ultio Baronis*
Regi eſt praeſtita.
Calcat lupus & aquila
Regios (dynaſtae) pueros.
Evolavit caeſum cadaver
Hallvardi in mare.
Cinerea findit (diſcerpit) *aquila*
Vulnera Snarfarii.

Deinde

Þ) voro drepnir á ſundi, *inter natandum occiſi erant.* Jör. æ) vandliga. K.
a) voro at. Jör. *b*) ok bera kóngi. Guelph.
c) kvedlíng. Jör. Hol. K. L. J. P.
d) hefnt, *mors Satrapae vindicata eſt.* Jör.
e) efnt, *praeſtitum* (ſc. debitum, aut tali quid). Jörund.
f) um. Jör. J. P. || mox, Unglíngs. J. male.
g) flutu, *innatabat.* Jör. P. || Flaug höggvit. Dom. Pauli in Parenth. adſcripſit.
h) of. F.
*) grön ſlítr ara, *roſtrum findit aquilae.* in Parenth. adſcripſit Dom. Pauli.
i) Ita Omnes, praeter Hol. & F. qui trajectis vocibus, ARI hic ponunt. Notandum, vocabulum GRAR, unica R in fine, eſſe Accuſativ. plural. Foeminin. ergo referendum videtur ad UNDIR, & *foeda, tetra* ſignificat. Non tamen nego, minus accurato, & â melioribus codicibus exulante, ſcribendi genere, τὸ grár Nominat. Sing. Maſc. eſſe, & ſenſu proprio, cum τῷ ari jungi poſſe.
†) *Vertit Dom. Pauli: quae vero uncinis claduntur, appoſui.*

Sídan fluttu þeir Grímr ſkipit med farmi út til ſkipa ſinna. *l*) ſkiptu þá ſkipunum. hlódu þetta ſem þá höfdu þeir fengit. en *m*) ruddu hitt er þeir höfdu ádr ok minna var. báru þar í griót. ok *n*) brutu þar á raufar. ok ſauktu nidr *o*). ſigldu ſídan á haf út þegar byrr gaf. *p*) Sva er ſagt at þeim mönnum veri farit er hamrammir *q*) voro. eda þeim er beſſerksgángr var á. at medan þat var framit. þá voro þeir ſva ſterkir. at ecki hellz vit þeim. enn fyſt er af var gengit þá voro þeir ómátkari enn at vanda. Kvelldúlfr var ok ſva. at þá er af honum geck hamremmin. þá kendi han mædi af ſókn þeirri er han hafdi veitt. ok var han þá af öllu ſaman ómáttigr. ſvo at han lagdiz í reckiu. en byrr bar þá í haf út. Kvelldúlfr red fyri

Deinde navem cum onere, ad ſuas naves, Grimus cum ſodalibus perducunt: tum mutant naves; hanc recens partam onerant, illam alteram quam prius habuerant, & quae minor erat, exinanitam, ingeſtis lapidibus onerant, ac de induſtria laceratam, mari ſubmergunt: his peractis, vento operam dante, velis in altum provehuntur. Eam, hominum qui monſtroſo robore pollebant, ſive furore berſerkico agebantur, naturam fuiſſe proditum eſt: ut, dum in illo ſtatu verſarentur, nihil adverſus eorum vires quiverit conſiſtere; at intemperiis iſtis decedentibus, infirmitatem (languorem) majorem quam proſolito, proxime ſucceſſiſſe: Talis etiam heic erat conditio Kvelldulfi, ut ſtatim ubi abſcederet (ab illo) veſanum robur, a labore pugnae impenſo, ſe langueſcere ſentiret: hoc malo ad alias incommoditates accedente, adeo deficiebat, ut lectulo ſe traderet; vento inter haec in altum ferente. Kvelldulfus navi ab Hall- A.C. 881.

k) undir. F. Hol. || óróa, *turbae* v. turbulenti. L. Has ultimas ſtrophas ſic dat J. gengr ſlit undar Snarfara fund; quod anſam videtur dediſſe Dom. Pauli, ut hanc variationem adderet: Ilgir ſlitu und. átu Snarfara fund, *Laniavit alce* (ɔ: *lupus*) *vulnus, inventum devorans* Snarfarium.

l) ok hlódu ſkip ſín. ſigldu ſídan í haf, *navibusque ſuis oneratis* (praeda recens partâ), *in altum uelificant.* Guelph. Hol. J.

m) þat er &c. letu þeir eptir, *relinquunt.* Jör.

n) borudu á, *perforatam.* Jör.

o) í ſiá. add. Jör.

p) Quae ſequuntur, de furore *berſerkico*, & cauſa morbi Kvelldulfi, deſunt in Jör. Guelph. Hol.

q) ero. Membr. a. C.

A.C. 881. fyri ſkipi því er *r*) þeir höfdu tekit af þeim Hallvardi. þeim byriadi vel. ok helldu *s*) miög ſamfloti. ſva at hvarer viſsu löngum til annarra. enn er *t*) ſóttiz hafit. þá *u*) elnadi ſótt *x*) á hendr Kvelldúlfi. enn er *y*) dró at því at han var banvænn. þá kalladi han til *z*) ſín ſkipverja ſína. ok ſagdi þeim. at honum þótti þ) líkligt at þá mundi brátt ſkilia *æ*) vega þeirra. hefi ek. *a*) ſagdi han. ecki kvelliſiúkr verit *b*). En ef *) ſva ferr. ſem mer þiker nú lík-

vardo captae praerat: & jam vento commodo, conjunctim fere pergunt curſum, aut ſaltim non majore intervallo, quam quo alteri (uni), ut plurimum de alteris ſcirent. Ubi vero multum pelagi erant emenſi, morbus invaleſcens Kvelldulfum urgebat: quo morbo ad mortem certam inclinante, Kvelldulfus vocatis ad ſe ſociis navalibus ſignificat, cum ratione ſe ſuſpicari fore, ut itinera eorum brevi dirimantur: nec enim, inquit, morbis (antehac) obnoxius fui †). *Quod ſi, quò maxime*

r) Þórólfr hafdi átt (ſon hans), *quae quondam fuerat Thorolfi (filii ipſius)*. Jörund. Guelph. Hol. P.

s) ſamflot Guelph. Hol. P. ſamflota J. omiſſis quae proxime ſequuntur.

t) miög. add. Jör.

u) elna. Membr. a. an errore librarii? || tók Kvelldúlfr ſótt, *morbum nactus eſt Kvelldulfus*. Jörund.

x) á hendr. omitt. Guelph. Hol.

y) han var banvænn, *qui, cum ſalus ejus eſſet deſperata*. Iid.

z) ſkipmanna ſinna, *convectores ſuos inclamans*. Kálf.

þ) líklig. Membr. a. quod ad morbum referri poſſit. || at ſer lída, *quod ſentiret, mortem ſibi imminere*, v. *viribus ſe deſici*. Gu. Hol. || ſíga, ſyka. J. P. eodem ſenſu.

æ) med þeim, *ut ab invicem disjungerentur*. Jör.

a) lítt ſóttum ſiúkr, *raro morbis aeger fui*. Guelph. Hol. || kvellíngaſamr (kvillíngaſamr), *morboſus, valetudinarius*. K. M. L.

b) mun ok ſeá (ſu, þeſſi) vera hin ſídaſta, *atque hic erit ultimus*. add. Guelph. J. P. Hol.

*) ek öndumz gerit k. at mer. Iid.

†) *Atque hinc colligit, hunc ſibi morbum fatalem eſſe; ita ſaepe ratiocinati ſunt priſci noſtri, in morte ſua praedicenda; neque id male, ut mihi videtur, nam qui ſaepius tentatus fuit morbo, ſaepiusque levatus, is ſibi videtur familiaritatem quandam (ut ita dicam) cum morbis contraxiſſe, & ſemper ſperat fore, ut convaleſcat. Secus alter ille, qui, per omnem vitam ſuam, morbum non vidit. Atque hoc vere antiqui noſtri de ſe dicere potuerunt, mireris enim quam rara morborum, a ſcriptoribus priſcis (qui tamen in quibusvis minutiis conſignandis vel nimium accurati ſunt), fiat mentio, & recte concludas, raros, iis temporibus, extitiſſe morbos. Hujus rei variae eſſe potuerunt rationes; ut, durus vitae cultus in pueritia, nihil*

líkligaz at ek aundumz. Þá gerit mer kiſtu. ok látid *c*) mik fara fyri bord. *d*) ok ferr Þetta miög annan veg. enn ek hugda at vera mundi. ef ek *e*) ſkal eigi koma til Islandz. ok nema Þar land. Þer ſkulut bera kvediu mína Grími ſyni mínum Þá er Þer finniz. ok ſegit honum Þat med. ef ſva verdr *f*) at han kemr til Islandz. ok beri ſva *g*) at. Þótt Þat muni ólíkligt Þikia. at ek *h*) ſia Þar fyri. Þá taki han ſer Þar búſtad ſem næſt Því er ek hefi at landi komit. Litlu ſídarr andadiz Kvelldúlfr. ok gerdu ſkipverjar hans ſva ſem han hafdi *i*) fyri mællt. at Þeir lögdu hann í kiſtu. ok *k*) ſkutu ſídan fyri bord. Grímr het madr *l*) ſon Þóris Ketilsſonar Kiölfara. *m*) kynſtórr madr ok aud-

maxime inclinat mea opinio, acciderit, ut A C. 881.
mortem heic oppetam, facite mihi capulum, meque (illo incluſum) de navi ejicite: ceciderit res multo ſecus quam expectaveram, ſi in Islandiam mihi pervenire non contigerit, ad coloniam ibi ſtatuendam. Salutem meam ad filium Grimum portetis volo, quando illum convenitis: tum hoc ei dicatis, ſi forte in Islandiam pervenerit, ſique ego caſu quodam, quanquam incredibile videatur, illuc antevenero, ut capiat ſibi ſedem, quam proxime a loco, quò terram attigero (tenuero). Paulo poſt expiravit Kvelldulfus: nautae fecerunt ut poſtulaverat; impoſitumque capulo, in mare projecerunt. Grimus vocabatur vir nauta Kvelldulfi, Thorere natus, filio Ketilli Kiölfarii. *Grimus erat nobilis & opulentus, auti-*

c) mik fara. omitt. Iid.

d) Þá verdr Þat Þó annan veg enn mig varer, *tum ſecus utique fit, quam animus mihi praeſagit.* Jör.

e) kemr. Guelph.

f) er han kemr. eodem ſenſu Jörund. || at ek komi (kem), *pervenero.* Gu. Hol. P. J.

g) til. Iid. Jör. *h*) ſe (ſie). Iidem.

i) fyriſagt, mællt, bodid, *praeceperat.* Jör. Guelph. J. P.

k) ſöktu, *mari demerſerunt.* Jör.

l) Stirpem Grimi ignorant Guelph. Hol. J. || ſon Ketils. L. M. || Hálеyſkr, *gente Halogus* inſerit. M.

bilo mollior in aetate adulta: cibus & potus ſimplex, & ſine multis condimentis: parcus medicamentorum, atque adeo medicorum, uſus; neque enim tunc, credo, uti nunc fit, ad primum quemcunque languorem, ſive adeo vaporem imaginarium, adhibebantur. Denique minor tunc erat formido mortis; at fuerit maxime, major tamen in natura matre, quam in medicis habita eſt fiducia: adde quod ars, quam ſalutarem *illi vocant, nondum in artis formam erat redacta.*

m) audigr ok vel at ſer gör (gor), *opibus, & bonis artibus praeditus.* Hol. Guelph. P.

A.C. audigr. han var *n*) ſkipveri Kvelldúlfs.
831. han hafdi verit *p*) alldavinr þeirra fedga. ok hafdi verit í ferdum bædi med þeim ok Þórólfi. *q*) hafdi han ok fengit reidi konúngs fyri þá ſök. *r*) han tók til forráda ſkipit. eptir er Kvelldúlfr var daudr. En er þeir *s*) voro komnir vit Island. þá ſigldu þeir *t*) ſunnan at landi. þeir ſigldu veſtr fyri landit. *u*) þvíat þeir höfdu þat ſpurt. at Ingólfr hafdi ſer *x*) þar búſtad tekit. En er þeir kemu *y*) fyri Reykianes. *z*) ok þeir ſá firdinum upplúka. þá ſtefndu þeir inn þ) í fiördinn bádum ſkipunum. vedr gerdi hvaſt. *æ*) ok væta mikil ok þoka. *a*) ſkilduz þá ſkipin. ſigldu þeir *b*) Grímr hinn Háleyſki inn eptir Borgarfirdi *c*) til þeſs er þraut ſker öll. kauſtudu þá

antiquus Kvelldulfi & filiorum amicus atque comes: eamque ob rem iram regis incurrerat: hic mortuo Kvelldulfo partes gubernatoris ſuſcepit. Pervecti ad littora Islandiae meridionalis, curſum flectunt in occidentem, quod ibi conſediſſe Ingolfum audierant. Praetervecti Reykianeſiam, cum ſinum aperiri cernerent, in eum ſinum utramque navem dirigunt. Tum vero orta tempeſtate imbrica & nebuloſa, navibusque ob eam rem ſejunctis, Grimus quidem Halogius, & ſui, velis invehuntur Borgarfiördo, quoad omnes ſcopuli deſinerent: Hic jactis

n) ſkipverie (nove). K. L. M.
p) mikill vin, *ſummus amicus.* Jör.
q) var kóngr honum reidr &c. *rex illi infenſus erat.* Jör.
r) hann tóko þeir til forráda (fyri forrádamann) á ſkipinu, *illum navi praefecerunt.* Guelph. Hol. J.
s) komo í landvon, *ubi veniebant in ſpem terrae* (tenendae) ɔ: appropinquabant illi. Gu. Hol.
t) auſtan at landinu. ok ſva veſtr ſem byri gaf, *primum orientales ejus partes adnavigabant, tum, ſicubi ventus dabat, in occidentem dirigebant curſum.* Iid.
u) þvíat, abeſt ab Iisdem.
x) búſtad tek. fyri ſunnan land — *in auſtrali parte inſulae.* Iid. || búnad. C. E. Lectio Membr. eſt incerta.
y) at Reykianeſi, *advecti Reykianeſiam.* Iid.
z) þá ſá þeir at fiörduna (fiördum) lauk upp, *ſinus — cernunt.* Iid.
þ) á. Iid. Jör.
æ) vátt (vætu) ok þoku. Guelph. Hol. J. P.
a) ſkildu. J. ſkilduſt ad. Hol.
b) Grímr h. Hál. male omitt. Kálf.
c) undz (unnz). Guelph. Hol.

þá ackerum *d*) til þeſs er vedr lægdi ok lióſt gerdi. þá bidu þeir flædar. Sídan *e*) fluttu þeir ſkipit upp í árós nockurn. ſu er köllut *f*) Gufuá. leiddu þar ſkipit upp eptir ánni ſvo ſem geck. báru ſídan farm af ſkipinu. ok biugguz þar um hinn fyrſta vetr. Þeir könnudu landit med ſæ *g*) bædi upp ok út. ok er þeir höfdu *h*) ſkamt farit. þá fundu þeir í vík einni hvar upp var rekin kiſta Kvelldúlfs. fluttu þeir kiſtuna á nes þat er þar vard. ſettu hana þar nidr ok hlódu at grióti.

jactis anchoris manent, dum tempeſtas po- A.C. 881.
neret, atque diſſerenaret: tum maris acceſſum expectant; deinde inducunt navem in oſtium amnis unius, qui Gufuá *vocatur; ſubtrahuntque adverſo amne, quousque licebat: deinde onus expediunt, & quae ad hyemem ibi agitandam pertinebant, accommodant. Denique maritima terrae, tam ſupra quam infra, luſtrantes, ubi parum progreſſi erant, capulum Kvelldulfi in ſeceſſu aliquo ejectum deprehendunt: hoc in exiſtentem propè lingulam, elatum, aggeſtis circum ſaxis, componunt.*

28. CAP.

FRÁ LANDNÁMI SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr kom þar á land er nes mikit geck í ſæ út. ok *i*) eid miótt fyrir ofan neſit. *k*) ok báru þar farm af. þat kaulludu þeir *l*) Knarrarnes. Sídan kannadi

CAP. XXVIII.

DE TERRA SKALLAGRIMO OCCUPATA.

Skallagrimus navi eſcendit, ubi lingula non modica in mare porrigitur, iſthmo tenui terrae conjuncta: in hanc lingulam ſarcinas navales exportabant, eique nomen Knararnes *indebant. Deinceps terram vicinam*

d) birti þá vedr. ok fluttu þeir &c. *tum clareſcente tempeſtate, inducunt navim* &c. Iid.
e) fleittu þeir ſkipinu, *navi influebant* (ſuccedebant) *oſtio* &c. Jör.
f) Gufá. Guelph. J. P. K. L. M.
g) út ok ſudr, *tam extrorſum quam meridiem verſus*. Jör.
h) farit med ſiá nockud ſo, *nonnihil littoris emenſi*. Jör.
i) eidi K. eydi L. M. Ceteri Cod. omittunt.
k) þeir lögdu ſkipit vid neſid (ſkipinu til hafnar), *applicabant navim ad lingulam* (*in ſtationem collocabant*). add. Jör. Gu. Hol.
l) Kialarnes. Guelph. Hol. J.

A.C. adi Skallagrímr landit. ok var þar *m*) mýr-
881. lendi mikit. ok ſkógar vídir. *n*) lángt í milli fiallz ok fiöru. *p*) ſelveidar gnógar ok fiſkifáng mikit. *q*) En er þeir könnudu landit ſudr med fiónum. *r*) Þá vard fyri þeim fiördr mikill. en er þeir fóro inn med firdi þeim. Þá lettu þeir eigi fyrr ferdinni enn þeir fundo faurunauta ſína. Grím hinn Háleyſka. ok þá adra faurunauta. Vard þar fagna fundr *s*). ſögdu þeir Skallagrími at Kvelldúlfr var þar til landz kominn. ok þeir höfdu hann jardat. Sídan fylgdu þeir Skallagrími þar til. ok *u*) ſýndiz honum ſva ſem þadan mundi ſkamt á brott *x*) vera bólſtadargiörd gód. Fór Grímr þá í brott. ok aptr til ſkipveria ſinna. ok ſátu þar hvarer um vetrinn ſem *y*) þeir höfdu atkomit. Þá nam

cinam Skallagrimus luſtrat: ſolum naturâ paluſtre, ſylvas latè alebat: magnum intererat ſpatium, montes inter & littora: phocarum atque piſcium captura abunde ſuppetebat. Perveſtigantibus ſolum maritimum auſtrum verſus, obviam factus eſt ſinus quidam magnus; per cujus ſinus oras, ſurſum tendentes, non deſiterunt prius itinere, quam Grimum Halogium, ſocium navigationis, & ceteros ipſius nautas invenirent: accipiebant ſe invicem cum gaudio; & illi quidem indicabant Skallagrimo, Kvelldulfum ibi in terram allatum, atque a ſe humatum eſſe: ducunt Grimum ad eum locum: & ille ſic exiſtimabat; haud procul inde ſedem commode (poſſe) conſtitui. Poſt haec ad ſocios ſe recipiebat: utrique quo loco terram acceſſerant, ibi hyemarunt. Tum Skallagrimus regionem, montes

m) vída myrótt. ok ſkógar vída milli fialls ok fiöro, *ſolum late paluſtre, late ſylvis conſitum a montibus usque ad littora.* Gu. Hol.

n) ok. add. Jör. quod ideo attendendum, nequis putet, TÓ LÁNGT, ad SKÓGAR pertinere.

p) Þar var ſelveidr mikil ok fuglveidr (ok eggver) — *& aucupium* (*& ovorum proventus*). Guelph. Hol. J.

q) Haec clauſula perperam abeſt, ab Iisd. & Jör.

r) ok vard þá. M. a. C. E.

s) mikill med þeim. add. Jör.

t) andlát födr hans. ok þat med at han var kominn til Islandz, *patris obitum, atque in Islandiam adventum* Gu. Hol. || lát J. ok heilſun ok ord, *& ſalutem mandataque* (ultimò ad ipſum miſſa). add. M.

u) ſyndu honum at &c. *illi monſtrabant.* K. L. || hugdiz honum ſva til (at Jör.) at þar mundi gott at gera bæ finn. ex Guelph. D.

x) Þat er bólſtadrgiörd gód mundi vera. M. Kálf. C. E. K.

y) komnir voro. Guelph. Hol. || ſkipin höfdu komit. Jör.

nam Skallagrímr land milli fiallz ok fiöru. Mýrar allar út til Selalöns. ok it efra til Borgarhrauns. z) en ſudr til Hafnarfialla. Þ) ok allt Þat land er vatnföll deila til ſiófar. han flutti um várit eptir ſkipit ſudr til fiardarins. ok inn í vag Þann er næztr var Því er Kvelldúlfr hafdi til landz komit. ok æ) ſetti Þar bæ. ok kalladi at BORG. en fiördinn BORGARFIÖRD. ok ſva heradit upp frá kendu Þeir vid fiördinn. Grími hinum Háleyſka gaf han búſtad fyri ſunnan Borgarfiörd. Þar er kallat var á Hvanneýri. Þar ſkamt *a*) út frá ſkarz inn vík ein eigi mikil. fundu Þeir Þar *b*) andir margar. ok kölludu Andakíl. en Andakílsá er Þar fell til ſiófar. *c*) upp frá á Þeirri til Þeirrar ár er köllud var Grímsá.

tes inter & littora jacentem, occupavit; Myrarum tractum univerſum, ab exteriore parte, ſtagno marino, Selaloni; *a ſuperiore, aſpreto* Borgarhrauni, *atque a meridie, montibus* Hafnarfiöllum, *terminatum: item totam regionem montanam, inde ab eo loco, quo fluminum curſus declinare incipit mare verſus: Vere ſequenti navim in ſinum meridiem verſus traductam, in longo illo ac tenui maris receſſu, qui proxime aberat a loco ejecti Kvelldulfi, collocavit: ibi praedium conſtituit,* Borg (*arcem*) *dictum, ſinum vero* Borgarfiördum *nuncupavit; inde quoque ipſi regioni, quam late ſurſum patet, impoſitum eſt nomen. Grimo Halogio fundum attribuit a meridie Borgarfiördo, ubi Hvanneyri* (ora Angelicae) *dicebatur. Parvo ultra intervallo, exiguo diverticulo mare terrae ſe inſinuabat: ibi multas deprehendebant anates, atque inde diverticulum* Andakil, *amnem vero, qui ibidem infundebatur mari,* Andakilsá *nominabant. Hic amnis ab inferiori, alius vero amnis,* Grimsá *dictus, a ſuperiori parte* A.C. 881.

z) ok í vík Þá er fadir hans kom at landi, *& bracchio ſinus, ubi terram attigerat pater.* Guelph. Hol. J. hic perperam ſubnectunt.

Þ) ſo ſem vatnsföll deildu &c. Jör.

æ) reyſti, *erexit.* Guelph. Hol. J.

a) frá ſem vík ein var. ok fundu Þar &c. *prope a quodam ſinus diverticulo, ubi deprehendebant.* Iid.

b) endur. Jör.

c) Terminos fundorum Grimi ignorant Hol. Guelph.

A.C. 881. Grímsá. þar í milli átti Grímr land. Um vorit þá er Skallagrímr let reka kvikfe ſitt *d*) utan medr ſió. þá komu þeir á nes eitt lítid. ok veiddu þar álftir nockurar. ok kölludu *e*) Álftanes. Skallagrímr *f*) gaf land ſkipverium ſínum. Ána gaf han land milli Lángár ok *g*) Hafrlækiar. ok bió han at Ánabrecku. ſon hans var Onundr *h*) ſióni *i*). Grímólfr bygdi fyrſt á Grímólfsſtödum. vit hann er kend Grímólfsfit. ok Grímólfslækr. Grímr het ſon hans er bió fyri ſunnan fiörd. hans ſon var Grímarr er bió á Grímarsſtödum. *) vit hann deilldu þeir Þórſteinn ok Tungu-Oddr. Grani bió at Granaſtaudum í Digraneſi. Þórbirni *k*) Krum gaf han land *l*) upp med Gufá. ok Þórdi beigallda. bió Krumr í *m*) Krumshólum. en

fundos Grimi Halogii terminavit. Vere eodem, cum pecora Skallagrimi introrſum, propter mare, agerentur, occurrebat lingula terrae, quam, quod aliquot ibi cygnos capiebant, Alftanes *appellarunt. Skallagrimus ſociis navalibus agros diſtribuit. Anio dedit partem ſoli, quae inter Langá & Hafrlaekum* (rivum capri) *interjacet; Anius domicilium poſuit in* Anabrecku; *ei filius erat* Önundus *Sionius* (perſpicax). *Grimolfus primum incoluit Grimolfſtados; ex eo Grimolfsfit* (ripa plana Grimolfi) *& Grimolfslaekr* (rivus Grimolfi) *appellationes ſunt ſortiti; ipſius nato nomen erat Grimus, qui in ora ſinus meridionali colebat: hujus natus Grimarr in Grimarſtadis ſedem tenebat; cum eo controverſiae fuerunt Thorſteini & Tungu-Oddo. Granius Granaſtados in Digraneſia* (lata lingua) *inhabitavit. Thorbiörno Krumo terram aſſignavit, propter Gufá ſurſum pertinentem, ut & Thordo Beigalldo; Krumus in Krumsholis* (tumulis Krumi), *Thor-*

d) út med ſiá, *extrorſum* &c. Jör.
e) Alptanes Guelph. Altanes Hol. ratione appellationis neglecta.
f) midladi, *communicavit.* Iid.
g) Hofslækiar Hol. J. K. M. Háfslækiar Jör. P. S. Hafslækiar D.
h) ſkóni. Hol.
i) fadir Steinars, add. Iid. Guelph. Qui ignorant Grimolfum, & (cum Jörund.) ejus poſteros; ut & Granium.
*) um hann, *de illo.* K. L. M.
k) þrum P. þyri Jör.
l) fyri utan, *extra.* Guelph. Hol. J. || mox Gafá. Membr. a. C.
m) Krumdölum. Guelf.

en Þórdr *n*) at Beigallda. *o*) Þóri þurs ok þeim brædrum gaf han land upp frá *p*) Einkunnu. ok hit ytra med Lángá. Þórer þurs bió á *q*) Staudum. hans dóttir var Þórdís ſtaung er bió í Stángarhollti ſídan. Þórgeirr bió at Jardlángsſtödum. Skallagrímr kannadi land upp um herad. fór fyrſt inn med Borgarfirdi til þeſs er fiördinn þraut. en ſídan med ánni *r*) fyri veſtan. er han kalladi *s*) Hvítá. Þvíat þeir faurunautar höfdu eigi fyrr ſed vötn þau er úr jöklum höfdu fallit. Þótti þeim áin undarliga lit. Þeir fóru upp med Hvítá. *t*) til þeſs er ſú á vard fyri þeim er fell *u*) úr nordri frá fiöllum. hana kölludu þeir Nordrá. ok fóru upp med þeirri á. til þeſs er enn vard á fyri þeim. ok *x*) var þat

Thordus in Beigalldo, habitabant. Thoreri A.C. 881.
giganti, *& fratri ipſius, terras impertiit ſupra Einkunnam* (notam peculiarem), *& extrorſum propter ripam Langáenſem. Thorer* gigas *in Stadis ſedem habuit; eratque pater Thordiſae Staungae* (perticae), *quae deinde Staungarholltum incoluit. Thorgeirr in Jardlangſtadis habitabat. Skallagrimus territorium ſuperius luſtrare inſtituens, primùm iter cepit ſurſum, ſecundum oram Borgarfiordi, ubi autem ſinus deficiebat, (regionem ſuperiorem verſus) curſum direxit per ripam occidentalem amnis, quem* Album amnem *vocabat, nam illi atque comitibus color amnis inſolitus accidebat, propterea, quod flumina ex perpetuae nivis montibus prolapſa, antea non viderant; Iter ſecundum amnem Hvitá continuantes, obvium nacti ſunt amnem, á regione boreali, de montibus profluentem: hunc* NORDRÁ *appellatum eò usque montana verſus ſecuti ſunt; donec alius amnis, & is quidem modicus occurreret: hoc*

n) á Beigalldaſtödum. Iid.
o) Nihil de his ſciunt. Iid. & Jör. J. P.
p) Einkunnum L. Einkönnum K. Einkinnum M.
q) Þursſtödum M.
r) fyri veſtan. omitt. Guelph. Hol. Jör.
s) Hvítáá ſcribit Guelph. unde concludere licet codicem hunc non eſſe admodum antiquum.
t) Þá kölludu þeir Nordrá, *tum* (amni) *Nordra indiderunt nomen.* ratione nominis omiſſa. Kálf.
u) af. Guelph. Hol.
x) kölludu Gliúfursá, excluſis, quae intercedunt. Iid. Jör.

A.C. 381. Þat lítid *y*) vatnfall. fóro þeir yfir á þá ok enn upp med Nordrá. sá þá brátt hvar hin litla áin fell or Glúfrum. ok kölludu þá Gliúfrá. *z*) Sídan fóru þeir ifir Nordrá. ok fóru aptr enn til Hvítár ok upp med henni. vard þá enn brátt á er þvers vard fyri þeim. ok fell í Hvítá. þá kölludu þeir þverá. Þeir urdu þ) þess varir. at *æ*) þar var hvert vatn fullt af fiskum. Sídan fóro þeir út aptr til Borgar.

29. CAP.

AF IDIU SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr var idiumadr mikill. han hafdi med ser iafnan mart manna. let fækia miög *a*) faung þau er fyri voro. *b*) ok til atvinnu mönnum voro. þviat *c*) þá fyrst höfdu þeir fátt kvikfiár. hiá því sem þurfti til fiölmennis þess sem var. en

superato, ulterius evehuntur propter amnem NORDRÁ (septentrionalem), *parum progressi vident amnem illum modicum prolabi ex faucibus rupium, inde* GLIUFURÁ (*amnem rupinarum*) *nominabant. Inde transeunt* Nordrá, *atque ad* Hvitá *reversi, ejus ripâ sursum contendunt, nec id longe, antequam amnis iterum ex transverso occurreret, in Hvitá se fundens: hunc* AMNEM TRANSVERSUM *appellabant. Omnia flumina piscium plena esse animadverterunt. Hucusque per lustrationis facta, Borgam se recipiunt.*

CAP. XXIX.

DE EXERCITIO (NEGOTIIS) SKALLAGRIMI.

Skallagrimus erat vir multi laboris, magnum secum familiarium numerum assidue habebat; sedulamque rebus, quas natura porrigebat, & ad victum pertinebant, acquirendis, operam curabat impendi: initiò enim parum erat pecoris, pro eo, quod ad illam multitudinem alendam requirebatur: at id, quod

y) vatzfall K. L. M.
z) reliqua lustrationis momenta ignorant. Gu. Hol. J.
þ) þá vísir, *tum* &c. Jör.
æ) hvert vatn uddi af &c. *flumina scatere* piscibus. Guelph. Hol.
a) selveidi. ok faung &c. *plocarum capturae* &c. Guelph. Hol.
b) ok, & mox, voro, una cum K. L. omitt. Jör.
c) menn höfdu fátt &c. Guelph. Hol.

en þat ſem var *d*) kvikfiárins. Þá geck *e*) öllum vetrum fiálfala í ſkógum. Skallagrímr var ſkipaſmidr mikill. enn rekavid ſkorti eigi veſtr fyri Mýrar. han let giöra bæ *f*) á Álftaneſs. ok *g*) átti þar bú annat. let þadan ſækia útródra. ok ſelveidar. ok eggver *h*). er þá voru gnóg faung þau öll. ſva rekavid at láta at ſer flytia. hvalakvomur voro þá ok myklar. ok ſkióta mátti ſem villdi. *i*) allt var þat þá kyrt í veidiſtöd er þat var óvant manni. Hit þridia bú átti han vid fióinn á veſtanverdum Mýrum *). var þar enn

quod erat, perpetes hyemes, liberè per ſaltus errans, ſponte (proprio marte) alebatur. Skallagrimus erat naupegus eximius; materia vero ejectitia, per littora Myrarum in occidentem porrecta, affatim ſuppetebat: Is aedes in Alftaneſia condidit: ibi alteram villam habuit; atque operam inde piſcaturae marinae, phocarum capturae ovorumque collectioni, navari curavit, quod ſingula haec proventuum genera, ſatis copioſe prae manu erant; inde quoque materiam ejectitiam ſibi advehi (fecit). Sed & balaenarum acceſſiones ad littora ea tempeſtate erant frequentes, jaculandique pro lubitu facultas; tum omne genus animalium, utpote hominum inſvetum, tranquillè in ſtabulis ſuis habitabat. Tertiam villam ad ipſum mare ſitam, in parte Myrarum ad occidentem ultima, Skallagrimus habebat, A.C. 881.

d) geck fiálfala fram, ipſum ſe tuebatur Guelf. at gánga fram, dicitur proprie de pecore, quod hyemis injurias, incolume ſuſtinuit, vel ſuperavit.

e) úti í ſkógum alla vetr, *per omnes hyemes, ignarum recti, in ſaltibus vagabatur* (*habitabat*) Jör.

f) í Alptaneſi. Guelph.

g) hafdi þar bú, *ibi villicatione utebatur.* Iid. Hol.

h) Sequentia usque ad, allt var, abſunt â Guelph. Hol.

i) allr var þá veidiſkapr kyrr, *omnis generis captura tunc erat placida*, (non addita ratione). Gu. Hol. quam vero eandem cum textu agnoſcunt Jör. || þar ed (madr) ſtód, *ubi deprehendebatur, obviam fiebat:* ſc. quodcunque animalium. K. L. M. Quem ſenſem activum verbi, at ſtanda, uti agnoſco, & hinc alienum non arbitror; ita tamen ſuſpicor, librarios haec intruſiſſe, propter minus obvium vocabulum, veidiſtód; pro quo veidiſtada, magis frequentatur.

*) at ſæta rekum, *ad excipienda ejectamenta pelagi.* Jör.

A.C. 881. enn betr komit at ſitia fyri rekum. Þar let han hafa *k*) fædi ok kalladi at Ökrum. Eýiar lágu þar *l*) út fyrir er hvalr fannz í. ok kölludu þeir Hvalseyiar. Skallagrímr hafdi ok menn ſína uppi vid Laxárnar til veida. Odd einbúa ſetti han *m*) vid Gliúfrá at gæta þar laxveidar. Oddr bió undir *n*) Einbúabreckum. vid hann er kennt Einbúanes. Sigmundr het madr. er Skallagrímr ſetti vid Nordrá. han bió þar er kallat var at Sigmundarſtödum. Þar er nú kallat at Haugum. vid hann er kennt Sigmundarnes. Sídan færdi han búſtad ſinn í *o*) Munodarnes. Þótti þar *p*) hægra til laxveida. En er fram geck *q*) miok kvikfe Skallagríms. Þá geck feit upp til fialla allt á ſumrum. han fann *r*) mikinn mun á. at þat fe vard

bat, eamque magis appoſitam ejectamentis pelagi excipiendis: ibi ſementem fecit exerceri, & villam AKRA (agros) *vocavit; pro illo littore jacebant inſulae, ex invento (ibi) ceto, Hvalseyia nominatae. Sed & ſuos apud* amnes Salmonum, *in ſuperiori regione, operi piſcatorio adhibebat. Oddum* unicolam *apud Gliufurá collocabat, ad piſcaturam ſalmonum inibi curandam. Oddus ille ſub* EINBUABRECKUM *habitavit, ex eo* EINBUANES *nominatur. Sigmundo nomen erat homini, quem Grimus apud Nordrá conſtituebat; ejus habitaculum, initiò in* Sigmundarſtadis, *nunc in* Haugum (*tumulis*) *appellatur: ab eo vocabulum habet* Sigmundarnes; *idem deinde migravit in* MUNODARNESIAM (*lingulam jucundam*), *quod is locus ad ſalmonum capturam videretur commodior. Ubi res pecuaria Skallagrimi ad majora proceſſit incrementa, ovium greges montana, per aeſtates, petebant: & hic multum intereſſe reperiit, quanto majores*

k) Vocabulum in Membr. Kálf. in litura cubat: Ausgeir tamen in C. & E. ſcripſit ſæti. || hafdi þar ſád, *ſementem fecit.* Guelph. Hol. || í ſeli, *mapalia ibi haberi curavit.* K. L. M.

l) út í fiördinn. ok lá þar hvalr — *ibi cetus jacens inventus, & inde Hvalseyiae* &c. Jör. ſed Guelph. Hol. has non agnoſcunt. || úti fyrir. K. L. M.

m) nidr. add. Guelph. Hol.

n) Einbúabrecku. Iid. ſed Sigmundum prorſus ignorant.

o) Munadarnes. L. M.

p) betr komit. L.

q) miök. omitt. Guelph. Hol. J.

r) ſkiótt at &c. *ſtatim reperiit.* Iid.

vard *s*) meira ok feitara er á heidum geck. ſva þat at ſaudfe *t*) hellz á vetrum í fiall-dölum. þótt eigi *u*) verdi ofan rekit. Sidan let Skallagrímr giöra bæ uppi vid fiallit. ok átti þar bú. let þar vardveita ſaudfe ſitt. *x*) þat bú vardveitti Gríſs. ok er vid hann kend Gríſartúnga. ſtód *y*) þar á mörgum fótum fiárafli Skallagríms. *z*) Stundu ſídarr enn Skallagrímr hafdi útkomit. kom ſkip af hafi í Borgarfiörd. ok átti ſá madr er Þ) Óleifr var kalladr hallti. han *æ*) hafdi med ſer konu ſína ok barn. ok annat frændlid ſitt. ok hafdi ſvo ætlat ferd ſína at fá ſer búſtad á Islandi. Óleifr var madr audigr ok kyn-ſtórr. *a*) ok ſpakr at viti. Skallagrímr baud Óleifi heim til ſín til *b*) viſtar. ok lidi hans öllu. *c*) en Óleifr þektiz þat. ok var han med Skallagrími hinn fyrſta vetr. En eptir um vorit víſadi Skallagrímr

majores & pingviores, tesqua pererrando, evaderent: cognovit & hoc, in vallibus ad montana ſitis, oves per hyemes conſervari, etſi in campos non depellerentur. Haec intuens, ſub ipſo monte villam fecit conſtitui, villicationi ibidem, oviumque curae, Griſem praefecit, unde Griſartunga *appellationem trahit. Ibi tum oviaria Skallagrimi multis capitibus conſtabat* (*erat copioſa*). *Poſt aliquamdiu, quam adveniſſet in Islandiam Skallagrimus, navis ex alto intravit Borgarfiördum, ejus navis rector ac dominus erat Oleifus, cognomento* claudus: *is uxorem liberosque, & reliquas neceſſitudines ſecum advexit, eo propoſito itineris, ut ſedem ſibi in Islandia quaereret; erat autem vir opulentus, genere nobili, ac ſapienti praeditus ingenio: hic cum univerſo quem duxit grege, ad hoſpitium ab Skallagrimo invitatus, officium lubenter accipiebat, & primam ab adventu hyemem apud Skallagrimum traducebat. Vere autem proximo*

s) betra, *meliores, nitidiores.* Kálf. Jör.

t) geck, *bene paſci, ſe ſuſtinere.* K. L. M.

u) væri. Iid.

x) let han Grís þángat fara til umſkygníngar, *ibi Griſi, obſervationis* (inſpectionis) *gratia, ſedem aſſignavit.* Guelph. Hol.

y) þá Iid. & mox, fe.

z) Eigi myklu ſídar kom ſkip &c. *paulo poſt hacc* &c. Jör.

Þ) Olafr. Guelph. Hol. cognomento omiſſo.

æ) flutti. Iid.

a) de ſapientia ejus tacent Iid. & Jör.

b) vetrviſtar, *hoſpitium hybernum.* Jör.

c) han þá þat. ſenſu eodem Guelf. Hol.

grímr Óleifi til *d*) landzkoſtar fyri ſunnan *e*) Hvítá. upp frá Grímsá til Flókadalsár. Óleifr þektiz þat. ok fór þángat at *f*) búferli ſínu. ok ſetti *g*) þar búſtad er heitir at Varmalæk. han var gaufugr madr. *h*) hans ſynir voro þeir Ragi í Laugardal. ok Þórarinn Ragabródir. er *i*) laugſögu tok á Islandi næzt eptir Hrafn Hængsſon. *k*) Þórarinn bió at Varmalæk. han átti *l*) Þórdís dóttur Ólafs *m*) feilans. ſyſtur Þórdar gellis.

30. CAP.

ÚTKVAMA ÝNGVARS. OK FRÁ JÁRNGIÖRD SKALLAGRÍMS.

Haralldr konúngr hinn hárfagri lagdi *o*) eigu ſína á iardir þær allar. er þeir Þórólfr. ok Kvelldúlfr. ok Skallagrímr höfdu eptir átt í Nóregi. ok allt þat fe annat er

CAP. XXX.

DE YNGVARIS IN ISLANDIAM ADVENTU; & OPERE SKALLAGRIMI FERRARIO.

Rex Haralldus pulchricomus *fundos omnes, quos Thorolfus, Kvelldulfus, & Skallagrimus in Norvegia reliquerant, & quicquid aliarum rerum poterat aſſequi, in domi-*

d) landz. Guelf. Jör.

e) Grímsá. Hvítá er upp frá Grímsá til Flókadalsár. Kálf. perperam. || mox, upp frá Grímsá. male omitt. Guelf. Hol.

f) þegar (at) búferlum, *ſtatim* &c. Hol. Gu.

g) bú ſitt á (itra) Varmalæk. Jör. (J. P. *exteriorem*).

h) Iid. & Gu. Hol. Ragium ignorant.

i) lögſögn. Iid.

k) ok þótti han göfugr madr, & *vir praeclarus habebatur.* Jör. qui juxta cum Guelf. & Hol. matrimonium Thorarini ignorant.

l) Þórdíſe. E. K. L. M. *m*) feilandz. K. L.

o) eign. Jör. || undir ſik. Guelf. Hol.

er hann nádi. han leitadi ok miög eptir mönnum þeim *p*). er verit höfdu í rádum *q*) edr vitordum. edr nockurum tilbeina med þeim Skallagrimi um verk þau er þeir unnu ádr Skallagrímr fór or landi á brott. ok *r*) sva kom sá fiandskapr er konúngi var á þeim fedgum. at han hatadiz vid frændr þeirra. edr adra naudleytamenn. edr þá menn er han visi at þeim höfdu allkærir verit í vináttu. fættu sumir af honum refsíngum. ok margir flýdu undan ok leitudu ser hælis. sumir innan landz. en sumir flýdu med öllu af landi á brott. Yngvarr mágr Skallagríms var einn af þessum mönnum er nú var fráfagt. tók han þat rád at han vardi fe sínu. *s*) sva sem han mátti í lausa eyri. ok feck ser hafskip. red *t*) þá menn til. ok bió ferd sína til Islandz. þviat han hafdi *u*) þá spurt at Skallagrimr hafdi *x*) tekit þar

dominium suum redegit; tum consectatus est singulos, qui, aut consiliorum participes, aut conscii illis fuissent, aut quamcunque demum operam, ad res, ab iis sub ipsum discessum gestas, contulissent. Odium regis in illos (Grimum & Kvelldulfum) eò processit; ut qui cognatione, aut alia necessitudine, aut charitate singulari conjuncti illis fuissent, hos infestó animó persequeretur. Alii poenas (ipsi) dabant: alii perfugia quaerebant, partim intra fines patriae, partim eâ in totum relictâ. Horum, quos jam diximus, ex numero erat Yngvarr, is illam salutis conservandae rationem iniit, ut quantum posset possessionum, rebus mobilibus (pecunia numerata) permutaret; naveque comparata, ac nautis conductis, iter in Islandiam adornaret: audierat enim Skallagrimum sedem ibi

S 2 *ce-*

p) er voro frændr þeirra edr vinir. vill han hvern þeirra hrekia at nockuru er han nair. stucku fyri þat margir brott af landi. Yngvar var einn af þeim &c. *qui cognati eorum, aut amici essent, quemcunque eorum deprehendit, aliquo modo exagitare studet: quamobrem multi ex patria profugerunt. Inter hos Yngvar* &c. Tali compendio dant sequentia. Guelf. Hol. J.

q) ok vitordi. K. L. M.

r) heitadiz vid frændr þeirra ok vini, *minas intentavit*, v. *juravit, iis malum inferre.* Jör. || hootadiz. L.

s) öllu í lausa aura. Guelf. Hol. J. || Jör. vero de hac permutatione tacent. || ok lausa eyri, *& supellectilis*, divenderet. K. M.

t) þar. Guelf. Hol.

u) þat. Iid.

x) þar bústad tekit. Iid.

þar ſtadfeſtu. ok eigi mundi þar ſkorta *y*) landakoſti med Skallagrími. en er *z*) þeir voro búnir ok byr gaf. þá ſigldi han í haf ok greiddiz ferd hans vel. kom han þ) til Islandz fyri ſunnan landit. ok hellt veſtr fyri *æ*) Reykianes. ok *a*) ſigldi inn á Borgarfiörd. ok hellt inn í Lángá. ok upp allt til Foſs. báru þar farminn af ſkipinu. En er Skallagrímr ſpurdi *b*) atkvomu Ýngvars. þá fór han þegar á fund hans. ok baud honum *c*) til ſín. med ſva *d*) mörgum mönnum ſem han villdi *e*). Ýngvarr þektiz þat. var ſkipit uppſett. en Ýngvarr fór til til Borgar *f*) med marga menn. ok var þann vetr med Skallagrími. Enn at vári baud Skallagrímr honum landakoſti. han gaf Ýngvari bú þat er han átti á Áltaneſi. ok *g*) land inn til Leyrulækiar ok út til Straumfiardar. Síðan fór han út til búſs þeſs. ok tók þar vid.

cepiſſe; & apud hunc bonam eſſe latifundiorum copiam. Paratus ad iter, vento ſecundo, alto vela committit, expeditaque navigatione uſus, ad littora Islandiae meridionalis pervenit; inde flectens in occidentem curſum, ſuperata Reykianeſia, in Borgarfiördum invehitur: & amnem Langá ſubiens, usque ad cataractem *navé penetrat, ibi onus in terram efferri curat: Skallagrimus, ubi de adventu ſoceri cognovit, eum adire maturat, & ad hoſpitandum ſecum invitat, cum numero ſuorum, quem vellet. Ýngvarr lubenter accipit conditionem, ſubducta navi, Borgam, frequenti familiâ, ſe confert; & apud Skallagrimum hyemem transigit. Veré autem Skallagrimus, fundorum ipſi delectum exhibet, praediumque quod habebat in Áltaneſia, cum agro introrſum ad* Leyrulæk, *extrorſum ad* Straumfiörd, *pertinente, impertit. Deinde Ýngvarr eò migrans, praedium, uti inſtructum erat, in poſſeſſionem acce-*

y) landzkoſti. Iid. L. M.

z) han var búinn. figldu þeir í h. ok byriadi þeim vel — *vento ſecundo uſi pervenerunt* &c. Iid.

þ) ſkipi ſínu fyri ſunnan &c. Iid.

æ) landit. Iid.

a) inní Borgarfiörd. í Lángá. bera þar af farminn af ſkipinu. (Talis repetitio Praepoſitionum, optimis quibusque veterum frequentatur). Iidem.

b) útkvamu. Iid. Jör.

c) heim til ſín (til viſtar). Iid.

d) marga menn. Iid.

e) fiálfr, *ipſe*. add. Iid.

f) vid. Jör.

g) landit med, *cum agro adjacente*. Gu. Hol.

vid. ok var hinn *h*) nýzti madr ok hafdi aud fiár. Skallagrímr gerdi þá bú *i*) í Knarrarneſi. ok átti þar bú lengi ſídan. Skallagrímr var járnſmidr mikill. ok hafdi *k*) raudabláſtr mikinn *l*) á vetrinn. han let gera ſmidiu med ſiónum *m*) miök lángt út frá Borg þar ſem heitir *n*) Raufarnes. *o*) þótti honum ſkógar þar *) fiarlægir. En er han feck þar engan *p*) ſtein þann er ſvo veri hardr edr ſlettr. at honum þætti gott at lýia járn vid. þviat þar *q*) er ecki malargriót. ero þar *r*) ſmáir ſandar allt med ſæ. *s*) þá var þat eitt kvelld er adrir menn fóro at **) ſofa. at Skallagrímr geck til ſiófar. ok hratt fram ſkipi átt-

accepit, & civis utiliſſimus, atque divitiis pollens extitit. Grimus in Knarrarneſia villam inſtituit, & hanc diu exinde tenuit. Hic eximius erat faber ferrarius: magnamque operam ferro, ex †) RUBRO, *conflando, per ſingulas hyemes impendebat: Officina longiuscule extra Borgam, propter mare, in loco qui* Raufarnes *dicitur, conſtituta, quod* ††) *inde longius diſtare ſylvas, videbat. Aſt ubi nullum ibi invenit ſaxum, quod tam durum eſſet ac laeve, ut propterea ferro contundendo (tenuando) idoneum id duceret: littus enim vicinum ſaxa non habet, ſed, quam longe patet, merum ſabulum. Igitur veſpere quodam, aliis cubitum euntibus, Skallagrimus ad mare progreſſus, navi, quam habebat*

b) meſti fyri ſer, *vir ſummae exiſtimationis (virtute inclytus) fuit.* Jör. || nytzti. Guelf.

i) á Kialarneſi. Iid. Hol.

k) ſmídabláſtr, *flaturam ferrariam exercebat.* K. M. || iárnſmídi mikit, *operi ferrario incubuit.* L. || mikinn. omitt. Guelph. & Hol.

l) á vetrum. K. L. M.

m) eigi, *non.* add. Iid.

n) Raudanes M. N. & ſic quoque paſtor Helgius Grimſonius reſtituit in Cod. K. at fatetur in exſcripto fuiſſe Raufarnes.

o) þar var ſkamt til ſkógar, *inde prope aberat ſylva.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

*) eigi fiarlægir, *non procul.* M.

p) líuſtein. Jörund. || ſtein at lyia iarnid vid (omiſſis ſaxi requiſitis). Guelf. Hol.

q) var ecki nema malargriót, *non niſi glaream.* Jör.

r) ſmáſandar. Jör.

s) þat var. Kálf. Jör. at ſic, τὸ Enn er, quod praeceſſit, Anacoluthon eſt.

**) hátta L.

†) *Ita ferri infecti, rudem materiam, ex colore appellarunt veteres: quidam* vitellum *latine reddunt.*

††) *Sed hanc rationem non intelligo; niſi voluit ſylvis praecavere, ſi forte deflagraret officina.*

t) áttæru er han átti. ok reri út *u*) til Midfiardar *x*) eyia. let þá hlaupa nidr ſtióra fyri *y*) ſtafn á ſkipinu. Sídan *z*) ſteig han fyri bord ok kafadi þ) nidr til grunna. ok hafdi upp *æ*) ſtein einn mikinn. ok færdi upp í ſkipit. *a*) ſídan fór han ſiálfr upp í ſkipit. ok reri til landz. ok bar ſteininn til ſmidiu ſinnar. ok *b*) lagdi nidr fyri ſmidiu dyrum. ok lúdi þar ſídan járn vid. Liggr ſá *c*) ſteinn þar enn. ok mikit ſindr hiá. *d*) ok ſer þat á ſteininum at han er *e*) bardr ofan. ok þat er brimſorfit griót. ok ecki því grióti glíkt ödru er *f*) þá er. ok *g*) munu nú ecki meira hefia *h*) iiij menn. Skallagrímr ſótti faſt ſmidiu-verkit. en húskarlar hans *i*) vöndudu um. ok þótti *k*) ſnemma riſit. þá *l*) orti han víſu þeſſa. Miög

bebat octo remorum, in mare protruſa, ad inſulas, quae dicuntur Midfiardareyiar, *remigando evehitur; tum harpage de prora demiſſo, in pelagum ſe projiciens, ad fundum urinat: inde ſaxum ingens magno in navem molimine ſuſtollit; tum ipſe aſcendit in navem, remigat ad terram, ſaxum ad officinam exportatum pro foribus deponit: & id deinde ferro contundendo adhibuit. Hoc ſaxum etiamnum ibi jacet, multaque circum ſcoria; praefert in parte ſuperiori conſpicua ictuum veſtigia: aeſtuque attritum, ceteris, quae ibi habentur, ſaxis diſſimile eſt: quatuor viri hodie majorem molem non attollent (á terra). Skallagrimus laborem fabrilem vehementer urgebat: ea cauſa murmurantibus operariis, ac mature ſurgi indignantibus, carmen hoc pepigit:*

Adno-

r) einu, *quadam.* Jör. || ſkipi. Guelf. Hol.
u) á fiördinn, *in ſinum provehitur.* Gu. Hol. Jör.
x) eyiar, *ad Midfiardareyiam.* K.
y) ſtafn á. omitt. Gnelf. Hol. || á ſkipinu. omitt. Jör.
z) ſtíe. Jör. J. L. P.
þ) nidr til grunna. omitt. Kálf.
æ) med ſer, *ſecum.* add. Iid. Jör.
a) Sídan, usque ad, ok. omitt. Jör. Guelph. Hol.
b) liet ſteininn nidr &c. Jör.
c) ſteinn. omitt. Jör. & addit, í dag, *hodiedum.* || ſídan, *exinde.* Guelf. Hol.
d) de forma ſaxi nihil habent Iid. J. P.
e) brimſorbid griót. ok munu &c. Jör.
f) þar. K. L. M.
g) mun Membr. b. mundu J. || nu. omitt. hi & Guelf.
h) vj. Jör.
i) vöndu. Membr. b. D. G. N.
k) offnemma, *praematurc.* Jör. Guelf. Hol. & mox add. vera.
l) kvad. Iid.

Miög *m*) verdr ár, ſá er aura
n) Iſarn meidr, at *o*) ríſa
p) Vádir *q*) Vidda bródur
Vedr, *r*) leggia ſkal, kvedia.
Gialla *s*) læt ek á gulli
t) Geizla niótz medan *u*) þióta
x) Heitu

Admodum mane oportet,
Virum (ferri exercitorem), *cui opes ſunt comparandae, ſurgere:*
Inſuſurrant pellibus (*follibus*)
Spiritus fratris Viddii (*venti*).
Dum facio ſcoriarum procellam ſonitare
Super auro coruſcante (*meo*),
Aedi-

m) tekr, *incipit*. Membr. Kálf. C. L. K.

n) Iſatrysmadr. K. L. Iſarnſmidr. in Parentheſi ſcripſit Dn. Pauli.

o) róa, *remigare*, vel, *corpus huc illuc* (inter laborandum) *agitare*. Membr. Kálf. C. E.

p) báder verda bróder bedr ſeggiar &c. Jör. Ubi ſi beidir, pro bádir, (nam *ei* & *a* facile confundi potuerant) reſtitueris; & ſeggir pro ſeggiar: hic ſenſus emerget; *qui petit aera* (quod priora reſpicit): *ſtomachantur homines dicaces, culcitae* (tamen) *valedicendum eſt;* bródir enim pro brádir, recte dicitur; uti gródr, pro grádr, dixit Einarr Skulaſon in *Hryggiarſtycki:* gródr var kiötz á kauda, *voracitate carnium agebatur nebulo.* || Dn. Pauli hic ſubſtituit: biadar herdi brædir bed-leggia. ɔ: brædir biadar herdi bedleggia, durorum telluris oſſium liquefactorem. Sed vocabula, biadar & herdi, nulli Codicum agnoſcunt: & tales fictiones, quando boni Codices adſunt, juſtô mihi liberiores eſſe videntur.

q) vida bródir, forte vída legendum, ɔ: *maris frater*, ventus. K. L. || virda beidir. Gu. Hol. Unde hic ordo, & ſenſus verborum exiſtit: vedr beidir virda vadir kvedia, *aura jubet homines, culcitae vale dicere;* vel vedr, hic eſt *aries*. Caprarum autem aries, ut ita dicam, ſive vir, ɔ: *hircus*, Grímr in Edda appellatur; itaque poëta, ſe ipſum, hoc vocabulo ſignificaret. || virda bródir. M.

r) leggiar. C. E. K. L. M. de qua lectione plus infra.

s) let E. J. M. || leidar K. L.

t) geitla mótz. E. J. quae forte eſt periphraſis nominis Grimi (hirci) quod ſupra monui; tum vero NIÓTZ retinendum, & vox geitla, pro *capella*, ſumenda foret. Dn. Pauli voculam MÓTZ acceptat, & NEDAN pro MEDAN, importunae & ingratae alliterationis vitandae cauſa, ſubſtituit. Ejus interpretationem infra adſcribam. || geiſla mót, v. niót. M. || galmódur (gilldmóder) medal þióda. K. L. Qui hac egregia lectione carmen finiunt.

u) þótte (þóttu) Jör. || þrióta, *ceſſare*. S.

x) heitar O. S. || heita C. || heitr Membr. b. D. || heylr — kylr. quaſi, *cavus ventus*, G. N.

x) Heitu hræri y) kytra
z) Hreggs vind Þ) frekar ſleggiur.

Aedicula calefactionis commoveat
Vehementes malleos.

31. CAP.

y) kytr (kytur). Membr. utraque. C. D. H. M. S. || kitr O.
z) hregg um. Jör. || hregs und. M.
Þ) fikar Membr. b. || fekar Guelph. || fekiar ſleggiu N.

Ordo prioris partis Carminis, quem in verſione ſecutus ſum, talis eſt: Miög ár verdr ſá 1) iſarn meidr at ríſa. er aura ſkal 2) leggia. 3) Vadir kvedia vedr 4) Vidda bródr.

1) Iſarn meidr, *qui contundit ferrum: ita non opus eſt, ut* meidr *hic pro arbore ſumatur.*
2) at leggia aura, *hic bene quadrat in eum, qui opes, non tam ad uſum, quam ad abundantiam parare ſtudet; hinc commode verti poterat,* conſtruere, coacervare; *vel* reponere.
3) Vádir *proprie* integumenta quaevis; *& in ſpecie* ſtragula: *hic, per Synecdochen, pro follibus ſumuntur.*
4) VIDDI *gigantis nomen eſt, item* VINDR; *hic adeo frater Viddii,* ɔ: *cognatus, gentilis, recte dici poteſt; jam vero gigantes ſunt homines, itaque* ventus, *ut gigas conſideratus, voce gaudeat oportet, inde ſalutatio illi, ſatis poëtice, & eleganter, hic tribuitur, qua per ſpiritum, i. e. ſonitum confuſum (in quo vox hujus gigantis conſiſtit,) fungitur. Folles vero, minus concinne dicuntur* ſalutari: *hinc verbo* inſuſurrandi, *ut ad eos aptiori, uſus ſum.* Bródur *Genitivus hic eſt; alius enim,* bródurs, *num recte dicatur, ambigi poteſt. Porro reticendum non eſt; In hoc ſecundo diſticho carminis, hunc ordinem & ſenſum verborum eſſe poſſe.* " Vedr-vadir kvedia vidda bródur. ɔ: Ventoſa ſtragula (*vel,* arietum tegmina, tergora). compellant fratrem Viddii, *i. e.* gigantem, ſc. *ignem ſuſcitant.*" *Nam* Elldr, *ignis, inter gigantum nomina recenſetur. Utramlibet harum conſtructionum admittimus, res eòdem redit: nempe poëta, operarios de lecto ceſſantes admonet, folles jam inflari caeptos. Denique ſi diverſam lectionem* Leggiar, *litt.* r *adnotatam, ſequi lubeat: hic ordo, ſenſu fere eodem, erit:* " Vádir vedr-leggiar ſkal Viddabródir kvedia. Tegmina tibiae arietinae ɔ: *membrorum arietis (pelles)* ſalutanda ſunt fratri Viddii, *i e. jam inflari oportet folles. Sed tum verba,* ſkal kvedia, *in duplici ſtant relatione, & ad* aura, *priori, & ad* Vádir, *hoc diſticho.*

Poſterior pars Carminis ita conſtruitur. Medan ek læt gialla 1) hregg-vind þióta á 2) gulli 3) geiſla niótz. hræri 4) heitu kytra frekar ſleggiur.

1) *Ita ſatis apte vocat* ſcintillationem, *vel* ſtricturarum effluvia *ex ferro candenti; tamen Doctiſſimus Dn. Pauli hanc* procellam *putat eſſe librariorum fictitiam: videbimus infra quid ipſe pro ea fingat.*
2) *Appellat poëta ferrum candens,* aurum, *ob ſimilem fulgorem. Vel etiam,* GIALLA GULL, ſcoriarum aurum, *ferrum hic dictum per Periphraſin.* G. P.

31. CAP.
FRÁ BÖRNUM SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr ok þau Bera *æ*) áttu börn miök mörg. *a*) ok var þat fyſt *b*) at aull önd-

CAP. XXXI.
DE LIBERIS SKALLAGRIMI.

Skallagrimus & Bera permultos procreârunt liberos; & evenit ut omnes priores fato

3) geiſla niótr *poteſt ſignificare; a*) *vel* ſolem: *ita* GEISLA NIÓTZ GULL, *aurum ſolis*, ɔ: ſolis inſtar ſplendens, *ferrum igne candens recte dicitur: b*) rei fulgentis conſortem, *utpote*, *vel auri*, *vel potius gladii; & certe hic in Edda*, Elldr, & Seidr, *imo* Liómi, Skiómi *appellatur; hinc intelligis, cur* MEO, *pro* viri, *in verſione adſcripſerim.*

4) HEITA, & HITA, *eſt* calefactio, coctio; & *in ſpecie*, (*quo ſignificatu hodiedum frequentatur*) ferri candefactio. *Vocem* Kytra, *diſſentiente licet Duo Pauli, ex Jörundinis expreſſi: fateor enim, nullum me certum ſenſum, illi alteri*, Kytr, *adſignare poſſe: duo tamen conjiciebam; vel eſſe Diminutivam, generis Neutrius, â* Kot, villula, *atque* domunculam *notare; vel cognatam eſſe verbo*, at Kyta (kytazt), altercari; (*quod forſan initiò ſignificaverit*, batuere *v. baculis contendere*); *atque hic in Accuſandi caſu plurali* (*a Nominativo ſingul.* KYTA, KYTUR, *v.* kyt) *poſitam, maſſam ferri extunſam* ɔ: baculos, *v.* contos ferreos *ſignificare. Tumque ultimum diſtichon ita foret ordinandum:* frekar ſleggiur hræri heitar kytur. „ vehementes mallei commoveant (*exerceant*) candentes (ferri) baculos. *Quin &* Kytr, *eſſe poſſit* altercator, *quocum ſi jungas variantes lect.* heita *vel* heitr, *conſtruendum ita foret:* heita (heitr) kytr hræri frekar ſleggiur, *v.* ſleggiu. „ minax (ſtomachabundus) altercator, ɔ: *famulus oblatrans*, vehementes (vehementius) commoveat malleos (malleum). *Sed, ut dixi, omnia haec ſunt conjecturae: Ideo vocem, hodienum uſitatam, retinere malebam. Hic vero eſt figura Hypallage, & rectius dixiſſet poëta;* mallei commoveant aediculam calefactionis (officinam): *at nihil volui mutare, ne quidem* kytru, *pro* kytra, *quod in proclivi erat, ſubſtituere; quoniam hanc figuram, cujus vel ipſum principem poëtarum Romanorum non pudet, carmini ex tempore fuſo egregie convenire arbitror. Sed Metonymia continentis*, ɔ: officinae, *pro re contenta*, ɔ: *ſervis ferrariis, hic etiam obtinere poſſit. Denique* kytra, *pro Accuſativo Plurali a* kytr, *quod ſupra*, (*uti* ítra, praeſtantes, *ab* ítr) *poſſit accipi; hac conſtructione:* hræri frekar ſleggiur heitu (heita) kytra. „ vehementes (*valide quaſſati*) mallei commotos reddant ɔ: *agiles*, calentes, *v. ira*, *v. labore* (minabundos) murmuratores.

Haec poſterior carminis pars a Duo Pauli ita ordinatur & explicatur. Ek læt 1) hræri-kytr, 2) heggs um frekar ſleggiur, þióta á heitu gialla gulli, huers geiſlar þeim *) ad nedan mæta. „ Facio malleos mobiles, malleos graves ictus infligentes, *vel* poſcentes, per ſcoriarum

önduduzt. *c*) Þá gátu þau ſon. ok var vatni auſinn. ok het Þórólfr. en er han fæddiz upp. Þá var han ſnemma mikill vexti ok *d*) hinn vænſti ſýnum. var þat allra manna mál. at han mundi *e*) vera hinn líkazti Þórólfi Kvelldúlfsſyni er han var eptir heitinn. Þórólfr var lángt um fram iamalldra ſína at afli *f*). *g*) En er han óx upp. gerdiz han íþrótta madr *h*) um fleſta þá hluti er þá var mönnum títt at fremia. þeim er vel voro at ſer gervir. Þórólfr var gledimadr mikill. ſnemma var han ſvo fullkominn at *i*) afli. at han þótti *k*) vel lidfærr med ödrum mönnum. vard han brátt vinſæll af *l*) alþýdu. unni

fato abriperentur; tum filium genuerunt, qui, luſtratus aquâ, Thorolfi nomen accepit; &, ubi pueraſcebat, magnus ſtatim corpore, ac facie perquam decora fuit: omnes uno ore, Thorolfo Kvelldulfi, cujus gerebat nomen, ſimillimum (fore) praedicabant: viribus autem, omnes aequales ſuos longè antecellebat; idem annos adoleſcentiae ingreſſus, gnarus extitit omnium fere artium, quas exercere, iſtius aevi hominibus bene inſtitutis, erat ſolemne: laetitia indolis fuit inſigni; maturè adeo perfectus viribus, ut ad virilia officia juxta cum adultis (aliis) idoneus haberetur: brevi

---

aurum (*ferrum*) calidum, radiis inferne obviis, volitare (*v. ſonare*).

1) *Spectari hic videntur mutui malleorum ictus in vicem ſe excipientes.* G. P.

2) heggs *pro* höggs; *ſic* degg *pro* dögg (*Niála pag.* 212.): *Particula* um *redundat.* G. P.

*) *Quid hic mutaverit vir doctiſſimus, vide in Diverſ. lect. litt. t.*

c) gátu ſon at eiga. ok var ſá Þórólfr nefndr, *filiô aucti ſunt, & is nominatus eſt Thorolfus.* Jör.

d) haec omitt. Guelf. Hol.

e) lengi. add. E.

f) þau áttu ſon &c. Guelf. Hol. Sed nihil ſciunt de baptiſmo Thorolfi.

d) hinn vænlegazti, *optimae ſpei.* Jör. || vinſæll. unni han mikit födr ſínum ok módur, *gratioſus, patrisque & matris amantiſſimus.* (omiſſis omnibus, quae de indole & exercitiis Thorolfi ſequuntur). Guelf. Hol. J. P.

e) verda. Jör.

f) ok vexti, *& ſtatura.* add. Iidem.

g) hinc, usque ad, ſnemma, vacat in K. L. M.

h) mikill. ok lettmælltr vid alþydu, *artibus excelluit, & erga plebem (omnes) comis erat.* Jörund.

i) alldri ok, *aetate &.* perperam infarcit L.

k) formadr annarra manna, *ut aliorum hominum facilè princeps haberetur.* Jör.

l) öllum. Jör.

m) unni honum ok vel fadir ok móder. Þau Skallagrímr áttu dætur ij. het önnur *n*) Sæunn. en önnur Þórunn. *o*) voro þær ok efniligar í uppvexti. Enn áttu þau Skallagrímr ſon. *p*) var ſá vatni aufinn. ok nafn gefit. ok kalladr EGILL. En er han óx upp. þá mátti þat brátt ſiá á honum. at han *q*) mundi *r*) verda liótr ok líkr fedr ſínum. ſvartr á *s*) hárs lit. En þá er han var þrevetr. þá var han *t*) mikill ok ſterkr. ſvo ſem þeir ſveinar adrir er voro vj vetra edr vij. han *u*) var brátt málugr ok ordvíſs. helldr var han íllr vidreignar *x*) er han var í leikum med ödrum *y*) úngmennum. *z*) Þat vár fór Yng-

brevi gratiam vulgi, parentum amorem ſibi conciliavit. Duas filias Skallagrimus ex Bera ſuſtulit, alteri Saeunnae, alteri Thorunnae nomen: in utraque harum egregia, inde a pueritia, indoles elucebat; Tum filium †) *ſuſcepit, qui luſtrali aqua tinctus, & vo-* A.C. 902. *catus eſt EGILLUS: in hoc, a prima ſtatim pueritia, videre erat, quod facie deformis, patrique ſimilis olim eſſet futurus; coma nigrum praeferebat colorem; Jam trimus,* 905. *magnitudine ac robore corporis pueros ſexennes, aut etiam ſeptennes, aequiparabat; mature loquax, & idem argutus; inter ludendum autem, erga alios pueros impendio importunior. Hoc ipſo veré Yngvarr Bor-*

T 2 *gam*

m) unnu — mikit. Jör. || ok einkum elſkadr af födr ok módr, *amorem ſingularem* &c. K. L. M.

n) Steinunn. Guelf. Hol. J. P.

o) þær voro (bádar) vænar konur, *utraque puella bonae erat ſpei.* Iid.

p) luſtrationem Egilli ignorant. Iid. Jörund. Annus ejus natalis, in margine M, a librario adſcriptus eſt 919.

q) var, *eſſet.* Guelf.

r) vera miög ſviplíkr födr ſínum, *vultum patris referret.* K. L. M.

s) hár. Kálf.

t) ſo mikill — ſem þ. ſv. e. v. viij vetra. Jör. Sed haec comparatio vacat, in Guelf. & Hol.

u) vard — ok ordvíſs, *extitit — & in loquendo exactus.* Iid.

x) vit úngmenni. þótt han væri at leik med þeim. Iid. I.

y) úngmönnum. Jör.

z) þá fór. Guelf. || Yngvar kom, *Yngvar venit* &c. J. P. || þat ſumar, *ea aeſtate.* Jör.

†) *Arngrimus Crymog. libr. II. pag.* 125. *dicit Egillum natum eſſe anno* 919; *quod conſiſtere nequit, cum Egillus nonagenarius, imperium adhuc tenente Hacone Comite* potente, *qui anno* 995 *caeſus eſt, obierit: ut monet Celeberr. Torfaeus Hiſt. Norv. Tom. II. pag.* 213.

A.C. 905. Ýngvarr til Borgar. ok þ) var þat at erendum. at han baud Skallagrími út þángat æ) til fín. ok nefndi til þeirrar ferdar Beru dóttur fína ok Þórólf fon hennar. ok þá menn adra er þau Skallagrímr villdu at færi. a) Skallagrímr het för finni. fór Ýngvarr þá heim ok b) bió til veizlunnar. ok let þá öl heita. En er c) at þeirri d) ſtefnu kom er Skallagrímr ſkylldi til bodſins fara ok þau Bera. þá bióz Þórólfr til ferdar med þeim ok húskarlar. e) ſvo at þau voro xv ſaman. Egill f) ræddi um vid födr ſinn at han villdi fara. á ek þar ſlíkt kynni *) ſem Þórólfr. ſegir han. g) Ecki ſkalltu fara. ſegir Skallagrímr. þvíat þú kant ecki h) fyri þer at vera

gam profectus eſt; eo propoſito, ut Skallagrimum domum ſuam ad convivium invitaret: eâdem invitatione, filiam Beram, hujusque filium Thorolfum, nominatim complexus eſt, & quos vellent ceterorum hominum ſecum adhibere: Skallagrimus venturum ſe ſpopondit. Ingvarr domum reverſus, convivium apparat, & cereviſiam coquendam curat. Ubi dies, quo Skallagrimo & Berae ad convivium erat eundum, appetebat: Thorolfus, cum iis, atque operarii itineri accinguntur; & erant omnino numero quindecim. Egillus patri ſignificat, velle ſe itineris eſſe ſocium, nam eadem ſibi atque Thorolfo neceſſitudinis jura cum domo Ingvaris intercedere. Nihil eſt quod eas, inquit Skallagrimus, nec enim tu ſcis

þ) baud þeim Grími út þángat ok Beru. ok þeim mönnum (öllum) er þau v. a. f. þau hetu ferd — *ſe venturos ſpoponderunt.* Gu. Hol.

æ) til bodſ. ok húsfreyiu hans. Jör.

a) þau hietu ad koma. Jör.

b) bió (til) veizluna. E. J. Guelf. Hol. || biózt fyri. Jör.

c) ſú ſtund kom. P.

d) veizlu kom. bióz Grímr ok þau hión. þá bióz Thórólfr &c. *Convivio appetente, Grimus cum conjuge itineri accingitur, item Thorolfus* &c. Guelf. Hol.

e) ok voro (þau) xij &c. Hol. Guelf. Jör.

f) ſegir at han vill fara. Guelf. || med. add. K. L. M. || & mox, ſagdizt mundi þar ſlíkt kunna ſem Þórólfr ſon hans, *affirmans, aeque ſe, atque Thorolfum gnatum ejus, convivantium officia ſcire.* At haec videntur librarii effinxiſſe, quod vocabulum, *kynni*, non intellexerint.

*) fyri. add. Jör.

g) æi. Guelf.

h) at ſiá fyri þer í fiölm. þá er &c. *tibi providere* &c. Iid. Hol. P. J. || fyri þer til neins þar ſem ſamdryckiur ero myklar. enn þú &c. *nihil tenes, eorum, quae in celebrioribus ſympoſiis obſervantur: ſed* &c. L. M.

vera í fiölmenni. þar er dryckiur ero *i*) myklar. er þú þikir *k*) þó eigi gódr *l*) vidfkiptifs. at þú *m*) fer údruckinn. Steig þá Skallagrímr á *n*) heft finn ok reid í brott. enn Egill undi ílla *o*) vid lut finn. han geck or gardi. ok *p*) hitti eykheft einn er Skallagrímr átti. fór á bak. ok reid eptir þeim Skallagrimi. *q*) honum vard ógreidfært um mýrarnar. *r*) þviat han kunni enga leid. en han fá þó *s*) miög opt reid þeirra Skallagríms. þá er eigi bar *t*) fyrir hollt edr fkóga *u*). Er þat at fegia frá hans ferd. at fíd um kvelldit kom han á Álftanes þá er menn fátu þar *x*) at dryckiu. geck han inn í ftufu. en er Ýngvarr fá Egil. þá tók han *y*) vid honum feginfamliga. ok fpurdi hví han

fcis, inter hominum frequentiam, & larga A.C. 905.
pocula, recte te gerere, ut qui, etiam fobrius, difficulter tractabilis haberis; Mox equo infcenfo, in viam fe dedit Skallagrimus. Egillus vero fortis fuae impatiens, egreffus aream, in equum aliquem veterinum, qui patris erat, incidit; hoc afcenfo, patrem fubfequitur, impedito ufus per loca paluftria itinere, utpote viarum prorfus ignarus: praeeuntes tamen oculis fubinde fequebatur, ubi loca editiora, aut fylvae, profpectum non intercipiebant: Hoc vero de itineris ipfius eventu dicendum eft, quod ferâ veſperâ pervenit Alftanefiam, cum ibi ad pocula accumberetur; intrantem triclinium, cum conſpiceret Ingvarr, haut obſcuris eum lubentiae indiciis accepit, &

T 3 *quid*

i) inni, *ubi fympofia funt.* Jör.
k) þó, abeft â Kálf. & tota haec fententia a Guelf. Hol. J.
l) vidreignar edr &c. per Pleonafmum Jör.
m) fiert. Jör.
n) bak. Guelf. Hol.
o) fínum hlut. Iid. || er han var eptir, *quod effet relictus.* add. P.
p) tók einn eikheft. ok af bakleingian, *cepit equum veterinum, tergoris expertem,* v. *tergo exulcerato* Jör.
q) Agli. Guelf. || honum urdu ógreidir veigirnir um mírarnar. því honum var ókunnigt, *illi impedita fiebant itinera, per paluftria, utpote fibi ignota.* Jör.
r) er han kunni ecki leidina, *quod viam penitus ignorabat.* Guelf. Hol.
s) iafnan. Jör. || fram fyri fik. Guelf. Hol. J. || framan fyri fer. P.
t) leiti á milli, *ubi locus editior non interceffit.* Jör.
u) han keyrdi (heftinn) á bádar hlidar, *equum, verbera utrinque infligendo, ftimulabat.* add. Guelph. Hol. J. P.
x) vid. Jör.
y) honum med fagnadi. Jör.

A.C. 905. han *z*) hefdi ſva ſíd komit. Egill ſagdi hvat þeir Skallagrímr höfdu vid þ) mæltz. Ýngvarr ſetti Egill *æ*) hiá ſer. ſátu þeir *a*) gagnvart þeim Skallagrími ok Þórólfi. Þat var *b*) þar haft *c*) aulteiti at menn kvádu víſur. Þá kvad Egill víſu.

Kominn *d*) er ek (*e*) enn) til *f*) arna
Ýngvars, *g*) þeſs er *h*) bed lýngva
(Hann (*i*) var ek fúſs at finna)
k) Frán þveingiar gefr dreingium.
Mun eigi þú *l*) þægir
*) Þrevetran mer *m*) betra
Liós

quid tam ſero veniſſet? rogavit; Egillus verba cum Skallagrimo collata expoſuit. Yngvarr eum proximum ſibi collocavit; ſederunt autem adverſus Skallagrimum & Thorolfum: Ibi delectationis convivalis gratiâ, carminibus faciendis certatum eſt; & Egillus quidem hoc fecit:

Veni (etiam) ad focos
Yngvarris, qui pulvinum micantis ſerpentis
Viris honeſtis dat;
Eum cupiebam convenire.
Tu, qui exerces
Luculentum & tortuoſum ſolum ſerpentis,
Mé

z) hafdi ſo ſíd farid, *tam tarde eſſet profectus.* Jör.

þ) talaz. Jör. || áttz (áttzt), *negotium quod interceſſerat* &c. Guelf. Hol. J. P.

æ) nidr. add. Jör. || hid næſta ſer. Gu. Hol.

a) gegnt. Iid.

b) miög. Jör. qui cum Guelf. & P. voculam þar omitt., quaſi innuant eam fuiſſe ſolemnem ſympoſiorum delectationem.

c) til Guelf. Hol. P. fyri J. at Jör.

d) em ek. Kálf.

e) vocula *enn* deeſt ibid. & Dno Pauli parum quadrare videtur, qui (me conſentiente) mallet ERN, *negotioſus, negotiis obeundis par:* quod & h. l. in metro melius ſonet.

f) árna D. & ex correctione Arnae Magnaei C. || erna Membr. a. E. M. || erva K. L.

g) þeſs er. omitt. Membr. a. E. quod & ſalvo metro fieri poteſt. || bedi. K. L.

h) beid Guelf. Hol. bod (baud) Jör. Forte legendum erat *búd*, taberna: *Orma búd*, aurum vocatur, in Fragm. Nialae Membraneo biblioth. Magnaeanae, No. 309. in 4to. Mox, lingvar Jör.

i) em ek, *lubens convenio.* M.

k) frándvengiar M. || feing dreggiar (miadar) Hol. O. *zythi (hydromeli) copiam.* male; nam ſic *beid lyngva* antea, non habet quocum conſtruatur.

l) þeiger, Jör. & per correctionem A. Magnaei in A, þeigi, *conſors;* uti arfþeigi, *haeres*, farþegi, *comes* v. *convector.* || þeygi (þeyi) D. Hol. || fæir L. quod foret *ſeminator;* at in adliterationem peccat.

*) þrevetra, *trimorum.* Jör.

m) betre L. moderne.

n) Liós undinna landa
o) Linnz *p*) ódar ſmid finna.

Mé meliorem carminis auctorem
Trimum non invenies.

A.C. 905.

Ýng- *Yng-*

n) liódsundinna. M. a. Jör. quaſi dicat: þeirra ſem eru brugdnir vid liód, *horum qui ad poëſin ſe applicant*, v. *vena poëtica ſunt praediti.* || liódsmidinna. L.

o) linnr M.

p) eydar mer K. L.

Conſtructio verborum in priore parte Carminis. Ek er enn kominn til arna Yngvars. þeſs er bed *) frán þveingiar lyngva gefr dreingium. hann var ek fúſs at finna.

*) frán-þveingr língva (*ericarum politum l. laeve lorum*) ſerpens, *ejus* bedr, aurum G. P. þveingr *vero dicitur ſerpens, vel, quod quicquid attingit, nexu ſuo illigat, vel quod partem ſoli ubi ſe continet, v. aurum cui incubat, orbe ſuo cingit, & quaſi implicatum tenet. Poſſit vero & quivis ſerpens ita dici, per Synecdochen, a Serpente vulgo* Midgardenſi *ductam, quem Edda fingit totum terrarum orbem ſuo orbe circumdare.*

Ordo verborum in poſteriori Carminis parte ita eſt: Þú 1) þægir liós 2) undinna landa 3) linns 4) mun eigi finna mer betra ódar ſmid þrevetran.

1) *Hoc vocabulum deduco, non a verbo* at þiggia, accipere; *ſed a verbo* at þagga (*antiquis* þaga, *ut in Grettis Saga,*) caſtigare increpare; *& magis late,* vexare, fatigare, exercere, *quod ultimum verbum in verſione expreſſi, uti ſolo aptiſſimum. Patet vero, hic intelligendum eſſe, virum magnif. um & multi ſumtus, vel in ſpecie virum liberalem: Hi enim multum utuntur auro, neque id ſinunt quieſcere. Hinc* gulli grimmr, ſaevus in aurum, *dixit Sturla Theodori de Hacone grandaevo (Haconar Saga). Vox* orfþægir, vexans *vel* frangens manubrium falcis foenariae, *in Cantilena Hallfredi in Griſem rivalem maledica, habetur. (Hallfredar Saga).*

2) *Dicendum fuerat* unndinns ɔ: tortuoſi *ſerpentis. Sed hoc bene ſe tuetur per Metonymiam Adjuncti; aut Hypallagen, quâ puer, non quidem ornatus cauſa, ſed propter metri neceſſitatem, uſus fuerit. Si hoc minus placet, per* undin linns lönd, in orbem complicatas (contortas) terras ſerpentis, *commode intelligi poſſint* annuli.

3) *Eſt â Nominativo* Linnr, *non* Linni, *quod vult Dom. Pauli.* Linnr undinna landa, ſerpens involutarum terrarum ɔ: *eas ambitu ſuo includens, poſſit quoque eſſe* mare, *& hujus* liós, lumen, *aurum. Sed res eòdem redit, ut & ordo; niſi quod* liós, *tum non ad* Landa, *ſed* linns *referendum eſt.*

4) mun (*per Euphoniam*) *pro* munt, *uti* vill *pro* villt.

Poſteriorem partem carminis Cl. Pauli ſic ordinat, & vertit. Mun eigi þú 1) þægir, liós 2) undinna landa linns 3). ad finna mer betra ódarſmid þrevetran. „ Annon (*pro numquid*) nactum te putas trimum mê meliorem, vir egregie, poëtam?

1) þægir *verbum eſt, ex mente viri clariſſimi, & quidem eſt Tempus Imperf. Subjunctivi;*

pro-

A.C. 905. Ýngvarr hellt upp víſu þeirri. ok þackadi *q*) vel Agli víſuna. En *r*) um daginn eptir þá færdi Ýngvarr Agli at ſkálldſkapar launum *s*) kúfúnga iij ok *t*) andar egg. En um daginn eptir vit dryckiu kvad Egill víſu adra *u*) um bragar laun.

x) Sí-þaugla gaf ſöglum,
y) Sárgagls, þriá Agli,
z) Herdimeidr vid hródri
Hagr, þ) brimróta gagra:
Ok bekk *æ*) þidurs, blakka
a) Bordvalar, gaf fiorda,

Ýngvarr carmen illud approbavit (conſervavit), Egilloque prolixe egit gratias; poſtera autem luce, conchas tres, & unum anatis ovum, in praemium poëſeos ei obtulit. De praemio carminis Egillus, proximâ poſt die, inter compotandum, aliud carmen luſit.

Dedit perpetuò taciturna loquaci
Tria Egillo,
Vir ſtrenue dextreque utens gladio, praemium
Fluctuum ejectamenta intorta. [*carminis,*
Et anatis fuſcae rivicolae cubile tenax
Dedit rem quartam peritus naviculator,

Kenni-

Qui

propius ad verbum verti poterat; optares tibi dari, *v.* invenire. M.

2) UNDINN LINNI, tortuoſus ſerpens. *Transfert autem trimulus noſter poëta, non ſine elegantia, ſerpentis epithetum ad aurum.* P.

3) *Hic vocabulum*, bör, briótr, niótr, niördr (liós landa linns), *ſc.* vir *omiſſum eſt, vix bene recipiente metro.* P.

q) honum val. Guelf. *r*) at morni. Iid. Hol.

s) kudúnga P. kofúnga L.

t) ædar, *anatis marinae.* Guelf. Hol.

u) omitt. Iid. J. P. fyri, *pro* Jör.

x) Hoc carmen non habetur in Guelf. Hol. Sídaugla Jör. ridiculè, qu. d. vel *ſuperciliosa* oſtrea, v. oculîs altè in caput depreſſîs. *Sí*þ*augla* vero, propter lepidam ἀντίθησιν praeferendum eſt.

y) ſára gagls K. L. Quod Dn. Pauli accepit, ut metro conſuleretur; ſed id nihilominus conſtare poteſt. || ſárdags, *lucis vulnerum* ɔ: gladii. M.

z) hirdimeidr med &c., *cuſtos* (teli) *cum laude.* Jör.

þ) brimrórar. C. E. || rótar. K. L. M. Jör. || brimrútar fagra J. quod & Dn. Pauli teſtatur ſuum Exemplar habere; mallet vero *brimrúta*, q. d. *pulchros arietes fluctibus ejectos:* utrumvis Epithetum, *gagra* & *fagra*, bene in rem ipſam (oſtrea illa) quadrare; *fagr* autem, quam *gagr*, melius de ariete dici, exiſtimat.

æ) fiduŕs. M. a. C. E. M. *plumati*, vel *plumoſi*, ɔ: alitis. Arnas Bödvarinus, poëta non ſpernendus, & Eddae ſatis callens, vocabulo ita uſus eſt, in Rythmis Ulfaris, ſtropha penultima. || fidris K. L. || þidris in textu ſcripſerat Dn. Pauli, forte lapſu calami.

a) bordvalr Jör. unde Dn. Pauli appoſite reſtituit

Kennimeidr ſá *b*) er kunni	*Qui novit*	A.C. 905.
Kaurbed Egil gledia.	*Egillum exhilarare.*	
Vel *c*) lagdi Egill í þauck ſkálldſkap ſinn vid	*Et ſane poëſi ſua, bonam ſibi, apud multos (con-*	

ſtituit *bordvalar*, pro *bordvals*. || bordreidar — fordum J. || bordvallar Mbr. a. C. E. K. L. M. Quod ſi cum *blakka* (ſumto pro Subſtantivo, *equorum*) jungatur, navim quoque ſignificare poterit; duplici ratione: 1) ut BORDVÖLLR ſit *mare*, quod aſſeres in illo currant; equus maris, *navis*. 2) ut VALLARBORD vel BARD ſit *littus*, hujus *blakkr*, navis, quae, haud diſſimiliter, *ſtrandar valr* in Kriſtniſaga appellatur.

b) er. omitt. Jör.

Ordo verborum in priore parte Carminis, hic foret commodiſſimus. Hagr 1) ſárgagls herdimeidr gaf, vid hródri, ſauglum Agli, þria ſiþaugla 2) brimróta gagra. *Sed ordo in verſione paulo diverſior eſt, nam apparet Dom. Pauli (cui illa maximam partem debetur) textum quam ſtrictiſſime ſequi voluiſſe.*

1) ſáragagl, gladius, *vide ad Grett. Sag. ſtr. 9.* (P.). *Propriè foret*, jaculum *vel* telum. Gagl, *eſt avis quaedam, vilioris notae, (Olafs Saga h.)*: At fyſta ſali gallt han *gagl* fyri gás. ok gris fyri gamallt ſvín. „Prima penſione ſolvit *Gagl* pro anſere, & porcellum pro porco; *hinc videtur ſequi*, gagl *eſſe pullum anſerinum. Mihi videtur* perdicem *denotare, quod concludo ex falconis nomine*, gagl-hati; *nam de falconis in perdicem (quanquam ſororem ſuam, ut ajunt,) odio atrociſſimo, multa vulgò memorantur.* M.

2) BRIM, fluctus majores; *in ſpecie*, littorales: ek RÓTA, eruo, *a* RÓT, radix. P.

Ordo verborum in parte Carminis poſteriore talis eſt. Ok 3) bekkþidurs blakka 4) kaurbed gaf, fiórda, bordvalar kennimeidr, ſá er kunni Egil gledia 5).

3) bekk-þidr, avis rivorum amatrix, *ſ.* accola ɔ: *anas;* þidr *alia eſt avicula, cujus appellatio per adjectum* bekkr, *& alterum* blakkr, *facilè ad anatem determinatur. P.*

4) kaur, decubitio fixa (hominis aegroti *l.* ſenis); bedr, lectus: *aves autem nido conſtanter adhaerent.* P. *At nidum illi non dedit, ſed ovum; hinc per* KAUR *intelligendus eſt*, lectus *avis* incubantis, ɔ: *nidus; per* BED *autem*, culcita hujus lecti ɔ: *ovum, cui incubat.* M.

5) *Has autem ſtrophas, qui infanti tumulo auctori convenire non poſſe arbitrantur, obſervent velim, quam tenelli, etiam hodie apud nos, verſus non inepte compoſitos fundant quidam pueruli. Ego certe tales duos novi, quintum annum vix ingreſſos; quum tamen haec eorum non fuiſſet catecheſis, ut veterum vere dici poteſt.* P.

c) kom E. í þ. ſkalldſkapnum vid Yngvar — *apud Yngvarem.* Guelf. Hol. J. P. || Egli lagdizt vel í þauck vid marga m. um ſkálldſkap ſinn. *Poemata multorum ei gratiam conciliarunt.* Jör.

vid marga menn. Ecki vard þá fleira til tídinda í ferd *d*) þeirra. Fór Egill heim med Skallagrími.

32. CAP.

AF BRYNIÓLFI HERSI OK BIRNI SYNI HANS.

e) Biörn het *f*) herfir. ríkr madr. í Sogni. er bió á Aurlandi. *g*) hans fon var Bryniólfr er arf allan tók eptir födr finn. Synir Bryniólfs voro þeir *) Biörn ok Þórdr. Þeir voro *h*) menn á úngum alldri er þetta var tídenda. *i*) Biörn var farmadr mikill. var ftundum í víkíng. en ftundum í kaupferdum. Biörn var hinn *k*) giörviligfti madr. Þat *l*) barzt at á einhveriu fumri. at Biörn var ftaddr í Fiördum *m*) at veizlu nockurri fiölmennri. Þar fá han meý fagra. *n*) þá er honum fannz

(convivarum), gratiam (& exiſtimationem) collegit. De cetero nihil accidit in hoc itinere memorabile. Skallagrimum domum redeuntem Egillus ſecutus eſt.

CAP. XXXII.

DE BRYNIOLFO DUCE, & BIÖRNO FILIO IPSIUS.

Fuit in Sogno Dux, Biörnus nomine, vir opulentus, qui in Örlandia *ſedem tenuit: hujus filius Bryniolfus, in patrias opes ſolus ſucceſſit, Biörnumque ac Thordum genuit, hac tempeſtate in adoleſcentia conſtitutos. Biörnus ſummis naturae bonis conſpicuus, in navigationibus, cum piraticae, tum mercaturae gratiâ, aſſiduò verſabatur (multus erat). Accidit aeſtate quadam, ut hic convivio quodam celebri in Fiördis intereſſet: ibi venuſtam conſpexit virginem, quae mirè ipſi*

d) Gríms. Guelf.

e) Biörnum ignorant Guelf. Hol. J. & Jör. qui omnes a Bryniolfo caput ordiuntur. Grymólfr hic & ſemper J.

f) madr. herfir ríkr. Guelf. Hol. || einn ágætr madr ok ríkr. han var herfer í Sogni, *celebris vir & opulentus* — Jör.

g) Omittunt haec Iid. Guelf. Hol. ratione ſupra allata.

*) Þórer ok Biörn. Guelf. Hol. J.

h) menn omitt. Iid. & mox, er þetta var &c.

i) De virtute, & ſtudiis Biörni nihil habent Guelf. Hol.

k) giöfugligazti (göfugligazti). Jör. eodem ſenſu.

l) bar vid á einu &c. Jör. || bar at eitt ſinn, *tempore quodam.* Guelf. Hol.

m) inn. add. Jör. *in tractu Fiördorum interiore.*

n) ſo honum &c. Jör.

fannz mikit um. Han ſpurdi eptir hverrar ættar hon *o*) var. honum var þat ſagt. at hon var *p*) ſyſtir Þóriſs herſis Hróallzſonar. ok het Þóra. ok var köllud *q*) hladhönd. Biörn hóf upp bónord ſitt ok bad Þóru. En Þórir ſyniadi *r*) honum rádſins. ok ſkilduz at ſvo *s*) giörvu. En þat ſama hauſt *t*) feck Biörn ſer *u*) lids. ok fór med ſkútu alſkipada *x*) nordr í Fiördu. ok kom til *y*) Þóris. *z*) ok ſva at han var eigi heima. Biörn þ) nam Þóru á brott. ok hafdi heim med ſer á Aurland. voro þau þar um vetrinn. ok villdi Biörn gera *æ*) brúdlaup til hennar. Bryniólfi fedr hans líkadi þat ílla er Biörn hafdi gert *a*). Þótti ſvívirding í því. þar ſem ádr hafdi laung vinátta verit med Þóri ok Bryniólfi. Því ſídr ſkalltu Biörn ſegir

ipſi placebat; quaerit cujus familiae eſſet virgo, accipitque ſororem eſſe Ducis Thoreris Hroalldini, Thoram nomine, armillatam *cognomine; hanc nihil cunctatur in conjugem ſibi ambire, at Thorere conditionem abnuente, ré irritâ diſceſſit. Eodem vero autumno, comparato ſibi auxilio, celoce juſte inſtructa, in Fiördos, ſeptentrionem verſus, profectus, ad praedium Thoreris, tunc ſorte domó abſentis, venit: inde abductam Thoram in Örlandiam ſecum reportat; ibi ambo traducebant hyemem; & Biörnus quidem conſtituerat nuptias cum ipſa facere. Bryniolfus autem factum ipſius indignatus, opprobrioſumque exiſtimans, maximè quod antiqua amicitia Thoreri conjunctus fuerat; tantum, inquit, abeſt, Biörne fili! ut nup-*

U 2 *tias*

o) veri (væri). Guelf. Hol. Jör.

p) dóttir, *filiam.* Guelf. Hol. J. P.

q) hladhorn. K. L. M. Cognomentum neſciunt Guelf. Hol.

r) konunnar. Iid. || Þeſsa ráds at ſokomnu — *in praeſens.* Jör. qui & omitt. at ſvo giörvu.

s) búnu. Guelf. Hol.

t) fór Biörn med lid ſitt nordr &c. *Biörnus cum cohorte ſua* &c. Jör.

u) lid. M. P. Guelf. Hol.

x) nordr &c. omitt. Guelf. Hol.

y) bæjar. add. Iid. Jör.

z) ok. omitt. Jör. || en hann var &c. *at abſentis.* Guelf. þ) tók. Iid. Jör.

æ) brullup Jör. brúdhlaup M. brúdkaup K. L. brullaup Guelf. Hol. P.

a) Þóri ſvívirding. Jör. || ſlíka ſkömm. Því-at vinátta var med þeim gód. Nu verdr ſva at vera. Þótt Bryniólfi líki illa. „*indignatus eſt, quod Thorerem contumelia* (*tali*) *affeciſſet, nam amicitia bene erant conjuncti; Sed rem* (nuptias) *fieri neceſſe erat, quamquam aegre ferret Bryniolfus* Guelf. Hol. Sed haec ultima ſequentibus adverſantur; niſi *nuptiae* pro *concubitu* ſumantur.

ſegir Bryniólfr. *b*) brúdlaup til Þóru giöra her med mer. at óleyfi Þóriſs bródr hennar. at hon ſkal her ſva vel *c*) ſett. ſem hon veri mín dótter. en ſyſter Þín. En ſva vard at vera allt ſem Bryniólfr *d*) kvad á Þar í hans híbýlum. hvart er Birni líkadi vel edr ílla. Bryniólfr ſendi menn til Þóriſs. at bióda honum *e*) ſætt ok yfirbætr fyri faur Þá er Biörn hafdi farit. Þórer bad *f*) Biörn ſenda heim Þóru. *g*) ſagdi at ecki mundi af ſætt verda ella. en Biörn villdi fyrir engan mun láta hana í brott fara. Þó at *h*) Bryniólfr beiddi Þeſs. Leid ſvo af vetrinn. *i*) En er vára tók Þá *k*) ræddu Þeir Bryniólfr ok Biörn einn dag um rádagerder ſínar. ſpurdi Bryniólfr hvat han ætladiz fyrir. Biörn ſegir Þat líkazt at han mundi fara af landi á brott. er mer Þat *l*) nærr ſkapi.

tias te cum Thora, apud meos penates, injuſſu Thoreris facere patiar, ut illam hic tam honeſte habitam iri praeſtiturus ſim, quam ſi mea gnata, tua vero germana eſſet. Omnia, in domo Bryniolfi, ad ipſius imperium accommodari erat neceſſe, vellet an nollet Biörnus. Ille legatos ad Thorerem miſit, qui ſuper itinere Biörni compoſitionem ipſi, & ſatisfactionem offerrent; Thorer poſtulavit, ut Biörnus Thoram domum remitteret, alioquin compoſitionem in nihilum abituram. Biörnus nullo modo, ut eam dimitteret, quanquam jubente patre, adduci potuit: hoc rerum tenore hyems exiit. Die quodam, circa veris initia, cum de rationibus ſuis privatis Bryniolfus & Biörnus inter ſe deliberarent; ille hunc rogavit, quid animo propoſitum haberet? Biörnus oſtendit, id maxime ſuis rebus convenire, ut regione diſcedat, eò potiſſimum voluntatem ſuam incli-

b) giöra brullup til Þóru. Jör. aptiori verborum ordine.
c) halldin. Jör.
d) villdi, *voluntatem.*
e) fætter. Guelf. Hol. mox febætur, *multam* P. fyri faur &c. omitt. Iid. & Jör.
f) hann, *ille* (Bryniolfus). Guelf. Hol. Vocem omitt. Jör.
g) ella mundi engi fætt verda Þeirri í milli — *inter eos.* Guelf. Hol.
h) fadir hennar bædi Þeſs, *quamquam pater Thorae poſtularet.* Iid.
i) ok letz Biörn vilia fara af landi brott. vil ek. fader. ſegir hann. attú fáer mer &c. *Tum Biörnus ſe regione diſceſſurum ſignificans; velim, mi pater, inquit, ut mihi longam navem des* &c. mutatis mutandis. Gu. Hol.
k) talaz Þeir fedgar vid. ok ſpurdi Brynj., *ſermones conferebant* — Jör.
l) næſt. Jör. K. L. M.

ſkapi. ſagdi han. at þú fáir mer *m*) lángſkip ok þar lid med. ok fara ek í víking. Engi ván er þeſs. ſagdi Bryniólfr. at ek *n*) fá þer í hendr *o*) herſkip ok lid mikit. þvíat ek veit eigi nema þá komir þú þar nidr *p*) er mer er öll *q*) daufúſa á. *r*) ok ſtendr þó nú ádr ærin *s*) óró af þer. Kaupſkip mun ek fá þer *t*) í hendr. ok *u*) þar med kaupeýri. fardu ſídan *x*) ſudr til Dýflinnar. ſú er nú ferd *y*) frægſt. *z*) mun ek fá þer fauruneyti gott. Biörn ſegir ſva. at þ) han mundi *) verda þann upp at taka ſem Bryniólfr villdi. let han þá búa kaupſkip gott. ok *a*) feck menn til.

inclinare, ut navibus longis juſtoque commilitonum numero á parente inſtructus, in piraticam egrediatur. Nihil eſt quod ſperes, inquit Bryniolfus, naves me bellicas, & numeroſum militem, tibi daturum; quid enim ſcio, anne tu, unde nimium turbarum jam profectum eſt, viribus illis ad ſuumam meam offenſionem ſis uſurus; navem vero mercatoriam, una cum mercibus tibi dabo, ita Dublinum pete auſtrum verſus, ea nunc eſt celeberrima navigatio (mercatura); idoneo comitatu te inſtruam. Biörnus (in hoc rerum ſtatu) latam á patre conditionem accepturum ſe affirmat. Deinde (pater) idoneam navim mercatoriam inſtrui fecit, nautasque con-

 duxit.

m) ſkip ok lid. Jör.

n) fái. Jör. Hol. L. nove.

o) ſkip. Guelf. Hol. omiſſo, Lid. || herſkip í hendr edr lid. Jör.

p) ſem ek villda eigi, *ubi nolim.* Jör. || ſem mer þikki verſt gegna, *ubi minime commodum arbitrer.* Guelf. Hol.

q) Ita ſcripſit Auſgeir in C. & E. Sed mihi in Membr. legendum videtur, óaufúſa: forſitan vero apicem literae *d*, vetuſtas aboleverit. || varfáſa. K. L. M. quae lectio non eſt ſpernenda.

r) Haec periodus in Guelf. Hol. Jör. J. P. omittitur.

s) offi, *qui violentiam nimis exerces.* K. L. M. || orroſto ván af því, *metus belli inde ortus eſt.* C. E. Forte hic in Membrana, vehementer ambigua, legendum eſſet, óróí, vel, orri. Sed obſtat, quod praecedit *ærin*, genere foeminino.

t) í hendr. omitt. Jör. Guelf. Hol.

u) þar. omitt. Iid. & mox add. gódan, *opiparis.*

x) veſtr, *occidentem verſus.* Guelf. Hol. J. P.

y) frægdzt (quod Participium eſt), *celebratiſſima.* Guelf.

z) ek mun ok f. þ. fararefni gott, *etiam ſuppeditabo tibi idoneum viaticum.* Gu. Hol.

þ) Bryniólfr mundi ráda verda þeirra í milli um, *penes Bryniolfum hujus rei arbitrium fore.* Iidem.

*) þat verda. L. M.

a) red. Guelf.

til. bióz Biörn þá til þeirrar ferdar. ok vard *a*) ecki fnembúinn. En er *b*) Biörn var albúinn. ok byrr rann á. þá fteig han á bát med xij menn. ok reri inn á Aurland. ok gengu upp til bæjar. ok til dýngiu þeirrar er módir hans átti. *c*) fat hon þar inni ok konur miög margar. þar var Þóra. Biörn fegir at Þóra fkylldi med honum fara. ok leiddu þeir hana í brott. en móder hans *d*) bad *e*) konurnar vera eigi fva diarfar. at þær gerdi vart vid inn í fkálann. fagdi at Bryniólfr mundi ílla í höndum hafa *f*) ef han vifsi. ok fagdi at þá veri búit vid geig *g*) mikinn med þeim fedgum. en klædnadr Þóru ok gripir voro þar allir lagdir til handargagns. ok höfdu þeir Biörn þat allt med fer. Fóro þeir *h*) fídan um nóttina út til fkips fíns. *i*) drógu þegar *k*) fegl fitt. ok figldu *l*) út eptir Sognfæ ok fídan í haf. þeim byrladi ílla. ok *m*) höfdu rettu ftóra. ok velkti

duxit. Biörnus ad iter, fed tardiuſcule accingitur, at ubi, vento adſpirante, in procinctu ſtabat, ſcapham cum hominibus undecim ingreſſus, ad Örlandiam *introrſum remigio contendit; hic cum comitibus ad praedium exiens, ſolarium (gynaeceum hypaethrum) matris petit, ubi ipſa cum multis ſedit mulieribus, & inter has Thorá. Huic Biörnus, ſecum eundum eſſe, ait, itaque eam abduxerunt; matre Biörni denunciante mulieribus, ne indicium rei in cubiculum intro ferre auderent, quod Bryniolfum ſi reſciſceret indigne laturum, atque inde gravem offenſionem, patrem inter & filium, paratam eſſe affirmabat. Veſtes Thorae & ornamenta, ad manum ibi, ſi uſus veniret, collocata, ſecum omnia abſtulerunt (Biörnus & ipſius comites). Nocte poſt ad navim reverſi, velis actutum ſublatis, per mare Sognicum, in altum provehuntur: vento adverſo, pelagoque ſaevo utentes, diu per altum volutati ſunt,*

a) ſeinn búinn. Guelf. Hol.
b) er byrr rann á. geck Biörn til dyngiu &c. Iidem.
c) þar var Þóra, *ibi Thora aderat.* Iid.
d) ok adrar konor leyndu því, *ac mulieribus caeteris factum celantibus.* Iid.
e) konor eigi frá fegia. mun Bryniólfr ílla í hönd. h. e. h. veit. þeir fóro um nótt &c. *rogante ne mulieres indicarent* &c. Jör.
f) vid Biörn. add. L. *Biörno ſuccenſurum.*
g) miklum C. E. vocem omitt. K. L. M.
h) þegar, *ſtatim.* Guelf. Hol.
i) undu þ. á fegl. Jör.
k) upp. add. Guelf. Hol. K. L. M.
l) á brott (þegar út) í haf, *in altum avolant.* Jör. Guelf. Hol.
m) fengu retti. Guelf. Hol. || ftorma ftóra, *& violento.* J. P. omitt. Jör.

n) velkti lengi *o*) í hafi. *p*) þvíat þeir voro auruggir í því at *q*) ſirraz Noreg ſem meſt. Þat var einn dag at þeir figldu auſtan at *r*) Hialltlandi hvaſt vedr. *s*) ok leſtu ſkipit í landtöku vit Mosey. ok báru þar af farminn. ok fóro í *t*) borg þá er þar var. ok báru þángat allan varníng ſinn. ok ſettu upp ſkipit. *u*) ok bættu er *x*) brotid var.

33. CAP.

BIÖRN FERR TIL ISLANDZ.

Litlu fyri *y*) vetr *z*) kom ſkip Þ) til Hialltlandz ſunnan or Orkneyium. *æ*) ſögdu þeir þau tídendi. at *a*) lángſkip hafdi komit

ſunt, quoniam in eo conſtantes erant, ut littora Norvegiae quam maxime vitarent. Aliquò tandem die ad oram orientalem Hialltlandiae vento violento acti, inter appellendum ad Moſseyiam alliſa navi, onus ibi in terram exportant, & ad urbem ibi ſitam, ſeque ac res ſuas conferunt, navem deinde ſubductam, quâ fracta erat, reficiunt.

CAP. XXXIII.

BIÖRNUS IN ISLANDIAM TRAJICIT.

Paullo ante hyemis initia, navis á meridie, ex Orcadibus ad Hialltlandiam veniens, id portabat nuntii, quod eo autumno legati

n) rákoz, *jactati ſunt*. Jör. villtuzt, *errarunt*. J.
o) úti um ſumarit — *ea neſtate*. Iid. Gu. Hol.
p) en, *ſed*. & mox, orogger. Guelf.
q) fordaz. Iid. Hol. J.
r) Hiatlandi. Guelf.
s) þeir feſtu ſkipit ok báru af &c. *navim retinaculis ſtabiliunt*. Jörund. || leyſti ſkip. í ſundr undir þeim vid Máſsey (Márzey), *navis ad Moſseyam appellentibus diſſolvebatur*. Guelf. Hol. || leſti ſkipit und. þ. vid Nidarsey (Nyársey) J. P. Niásey M.
t) bygdina. ok ſettu upp &c. *in vicum*. Gu. Hol.
u) brutu eigi. en leſt var ordid miög, *non frangunt; ſed multum erat vitiata*. J. P. || biugguz þar um, *ibi ſe ad manendum componunt*. Jör. quod & poſtremò addunt K. L. M.
x) leſt var ordit miök, *quod multum vitiata (contuſa) erat*. Guelf. Hol.
y) vetrnætr. Jör.
z) komo tvau ſkip af Orkneyium til Hiatl., *duae naves — venientes*. Guelf. Hol. J. P.
Þ) vid Hialltland. Jör.
æ) þeir ſegia. Jör. Nota hunc Idiotiſmum noſtrum. *ſkip kom — þeir ſegia:* ſubaudi *ſkipverjar*, vectores.
a) Haralldr kóngr vill láta drepa Biörn. ok han var ſekr gorr fyrí endilángan Norr-eg.

komit um hauſtit til eyianna. voro *b*) þat ſendimenn Haralldz konúngs med þeim erendum til Sigurdar jarls. *c*) at konúngr villdi drepa láta Biörn Bryniólfsſon hvar ſem han *d*) yrdi áhendr. ok ſlíkar ordſendíngar *e*) gerdi han til Sudreyia. allt til Dýflinnar. Biörn ſpurdi þeſsi tídendi. ok þat med. at han var útlægr í Noregi. *f*) En þegar *g*) er han hafdi komit til Hialltlandz. gerdi han brullaup til Þóru. ſátu *h*) þau um vetrinn í Moseyiarborg. En þegar *i*) um várit er ſió tók at lægia. ſetti Biörn fram ſkip ſitt. ok *k*) bió ſem ákafligazt. En er han var búinn ok byr gaf. ſigldi han í haf. fengu þeir vedr ſtór ok voro *l*) litla ſtund *m*) úti. komu ſunnan at Islandi. geck þá vedr *n*) á land. ok *o*) bar þá veſtr fyri *p*) landit. ok þá í haf út.

legati ab rege Haralldo, longa navi ad Orcades advecti eſſent, ferentes ad Comitem Sigurdum mandata regis, de Biorno Bryniolfi, ubicunque deprehendi poſſet, occidendo; eadem quoque mandata in Haebudes, & Dublinum usque, regem dediſſe: Nuntius hic, item ille, quod proſcriptus eſſet Norvegiâ, ad aures Biörni venit. Hic autem ſtatim poſt adventum ſuum in Hialltlandiam nuptias cum Thora iniverat: hyemem deinde in Moſſeyburgo transegerunt. Primo autem vere, ubi mare detumeſcebat, deductam navim Biörnus, quam maximo ſtudio ad abeundum parabat: & ſicubi paratus erat, vento operam dante, velis in altum evolabat. Ventis vehementibus, atque adeo brevi navigatione uſi, ad Islandiam meridionalem feruntur; tum vero oborto vento apogeo, primum ad littora inſulae occidua, & mox in altum ave-

eg. (endilánga Noreg || endilaungu Noregi. P. J.) *Quod rex Haralldus Biörnum occidi vellet, totâ, in quantum ſe extenderet, Norvegiâ proſcriptum.* Guelf. Hol. || ſkip hefdi &c. Jör.

b) Þar. Jör.

c) er Þá ried fyri ejunum, *qui tum praerat inſulis.* add. Jör.

d) verdr hendr. Jör. || fyrir hendi. K. L. M.

e) hafdi han vída. at han var útlægr af Noregi. *Tali nuntio late declarato* (rex), *Biornum Norvegiâ eſſe proſcriptum.* Jör.

f) Sídan giördi Biörn brullup til &c. *Poſtea* &c. Jör.

g) Biörn kom. Guelf. Hol.

h) Þar. & mox, í Miósfeyiar ſundi. Jör.

i) er voradi. Iid. *k*) bióz. Iid.

l) ſkamma. Guelph. Hol.

m) í hafi. Jör.

n) upp, *inſurgente tempeſtate.* P. J.

o) figldu veſtr ok ſva í h. ut. ok fengu mikinn rett (ſtorm J. P., *vela dant in occidentem, tum in altum, vento uſi vehementer adverſo.* Gu. Hol. *p*) landit. omitt. Jör.

út. Er þeim gaf byr aptr. þá ſigldu þeir at landinu. Engi var ſá madr þar innan borz er verit hefdi fyrr á Islandi. þeir ſigldu inn á fiörd einn *q*) furduliga mikinn. ok bar þá at *r*) hinni veſtri ſtröndinni. ſá þar *s*) til landz inn ecki nema boda eina ok hafnleyſur. beittu þá ſem þverazt auſtr fyri landit. allt til þeſs er fiördr vard fyri þeim. ok ſigldu þeir inn *t*) eptir firdinum. til þeſs er lókit var ſkerium aullum. ok brimi. þá lögdu þeir at neſi einu. lá þar eý fyri utan. en *u*) ſund diúpt í milli. feſtu þar ſkipit. Vík geck upp fyri veſtan neſit. en upp af víkinni ſtód *x*) borg mikil. *y*) Biörn geck á bát einn. ok menn med honum. *z*) Biörn ſagdi faurunautum ſínum at þeir ſkylldu varaz. at ſegia þat þ) frá ferdum ſínum. *æ*) er þeim ſtædi vandrædi af *a*) því. Þeir

avehuntur: at vento iterum ſe dante, velis terram petunt: nemo intra navem erat, qui antea in Islandia fuiſſet: Sinum quendam mirae vaſtitatis ingreſſi ſunt, vento ad oram ipſius occidentalem ferente. Quam cum ſyrtibus praecinctam, & prorſus inacceſſam eſſe cernerent, obliquatis ſinubus velorum, curſum in orientem, quantum quibant, inflectunt, donec alius ſinus occurreret; hôc velis invehuntur, quoad ſcopulos omnes aeſtumque eluctati eſſent: tum applicant navem ad lingulam quandam, ab inſula objacenti, freto profundo disjunctam: hic navem, retinaculis deſtinatam, conſtituunt: ab occidentali parte lingulae, mare in ſeceſſum ſe curvabat; ſupra hunc ſeceſſum †) arx ingens extabat. Biörnus cum aliquot viris ſcapham ingreſſus, monet hos, ut caveant id narrare de itinere, unde ipſis incommodum poſſit oriri: remi-

q) hanc voc. omitt. Jör. Guelf. Hol.
r) hinu veſtra landi. Guelf. Hol.
s) fyri ecki nema &c. Iid.
t) á fiördinn. unnz lokit &c. *in hunc* &c. Iid.
u) ſkamt til landz, *â qua parvo intervallo diſtabat inſula.* Iid. Sequentia ad τὸ Biörn geck, omittentes.
x) bær mikill, *magnum praedium.* Jör.
y) Haec abſunt á Jör.
z) han bad ſína menn ecki ſegia frá ferdum þeirra. ſvo at þeim &c. *rogavit ſuos, nihil de rationibus itineris dicere, quô ipſis* &c. Guelf. Hol.
þ) ecki inſerit Kálf. C. *ut cuſtodirent nihil dicere* &c. || þat. omitt. M. Jör.
æ) reliqua clauſulae omitt. Jör.
a) voculam omitt. Hol. þeim, habent Guelf. *ne ipſi ſibi incommoda contraherent.*
†) ɔ: *petra excelſa, campis undique cincta: non dubitavi vocabulo* arx *uti, quando notum quidem eſt, id apud Latinos, montem, aut quemvis locum editiorem ſignificare.*

b) Þeir Biörn reru til bæiarins. ok hittu þar menn at máli. ſpurdu þeir þeſs fyſt. hvar þeir *c*) voro at landi komnir. menn ſögdu. at *d*) þat het at Borgarfirdi. en bærr ſá er þar var het at Borg. en *e*) Skallagrímr bóndinn. Biörn kannadiz brátt vid *f*) hann. ok geck til mótz vit Skallagrím. ok töluduz þeir vid. Spurdi Skallagrímr. hvat *g*) mönnum þeir veri. Biörn nefndi ſik ok födr ſinn. en Skallagrími var *h*) allr kunnleiki á Bryniólfi. ok baud Birni *i*) allan *k*) forbeina ſinn. þann er han þurfti. Biörn tók *l*) því þakkſamliga. þá ſpurdi Skallagrímr. hvat *m*) fleira veri þeirra manna á ſkipi. er virdínga menn veri. Biörn ſagdi at þar var Þóra *n*) Hróallzdótter. ſyſter Þóris her-

remigando ad villam ſubeunt, ubi homines obviam factos compellantes, primum loci, quò appuliſſent, nomen quaerunt: reſponſum datur, Borgarfiördum vocari (territorium), Borgam praedium, Skallagrimum praedii dominum. Ad hunc Biörnus, ex nomine facile agnitum, adit; conſerunt verba; Skallagrimus rogat, qui homines ſint? Biörnoque ſuum & patris nomen profeſſo, ipſe Bryniolfi haut perfunctoriam habens notitiam, quibus indigeret, officiis hoſpitalibus, ea ſe praebiturum pollicetur. Biörnus hoc cum gratae mentis ſignificatione accipit, requirentique Skallagrimo, quid praeter eum, navi adveniſſet, hominum nobilium? Thoram Hroalldi filiam, Thoreris Ducis germanam,

b) Biörn fór (þeir fara nú) til bæiarinns upp, *Biörnus ad villam egreſſus eſt (accedunt ad villam)*. Jör. (Guelf. Hol.)

c) veri vidkomnir. Guelf. Hol. J. || adkomnir. P.

d) Island het landid. en fiördrinn Borgarfiördr, *terram vocari Islandiam, ſinum Borgarfiördum.* Jör. || fiördrinn het Borgarfiördr. Guelf. Hol.

e) bóndinn Grímr. Iid.

f) hann. omitt. Jör.

g) manna (þeir væri). Jör. (K. L. M.) (han veri) *quis & cujas ſit.* Guelf. Hol. || menn C. E.

h) öll kunnig ætt hans, *generis ipſius univerſi* &c. Guelf. Hol. || kunnugleiki. Jör. K. L. M.

i) þar at vera. ok allan þann beina &c. *hoſpitium offert, & omne genus officii* &c. Jör.

k) farbeina. J.

l) þackſamlega þad bod. Jör.

m) virdíngamanna han hefdi fleira á ſkipi, *Qui, praeter eum, convectores eſſent nobiles?* Jör.

n) dóttir Þóris herſirs, *filiam Thoreris* &c. Guelf. Hol. J. P.

herſis *o*). *p*) Skallagrímr vard vit þat allgladr. ok *q*) ſegir ſva. at þat var ſkillt. ok *r*) heimollt um ſyſtur Þóris fóſtbródr ſíns. at han gerdi *s*) ſlíkan *t*) forbeina ſem þurfti. edr han hafdi faung til. ok baud þeim Birni bádum til ſín med alla ſkipveria ſína. Biörn þektiz þat *u*). *x*) var þá fluttr farmr af ſkipinu upp í tún at Borg. ſettu þeir þar búder ſínar. *y*) en ſkipit var leitt upp í læk þann *z*) er þar verdr. Þ) En þar er kallat Biarnartaudur *æ*) ſem þeir Biörn höfdu búdir. Biörn ok þeir ſkipveriar allir fóro til viſtar med Skallagrími. han hafdi alldri *a*) færi menn med ſer enn *b*) Lx vígra karla *c*).

nam, adveniſſe ait. Quâ re admodum laetatus Grimus, aequum juſtumque eſſe praedicat, ut ſororem Thoreris coalumni (conteſſeranei) ſui, iis complectatur liberalitatis officiis, quae ipſius poſtularet conditio, ſuae facultates permitterent; & Thorae Biörnoque, ac omnibus eorum ſociis navalibus, hoſpitium apud ſe offert; Biörnus lubenter id acceptat beneficium. Deinde onus navî in pratum ſeptum Borgenſe exportatum eſt: ibi tabernacula collocata; navis, in rivum prope exiſtentem, ſubducta. Locus tabernaculorum inde vocatur, PRATA BIÖRNI. *Biörnus, cum omnibus ſuis convectoribus, hoſpitium ingreſſus eſt apud Skallagrimum: qui homines militiae idoneos, minus LX numero, nunquam*

34. *ſecum habebat.* X 2 *CAP.*

o) ok hon var (væri) eiginkona hans, *& hanc eſſe uxorem ſuam.* add. Iid. Jör.

p) Grímr qvad ſer ſkilldt. ok heimillt um ſiſtr Þ. foſtbródurs míns. at hún hefdi ſlíkan &c. *Grimus ad ſuum officium, jusque proprium ſororis coalumni ſui, pertinere ajebat, ut illa* (ibi) *acciperet, quicquid opus foret.* Jörund.

q) ok kvad Þóri vera fóſtbródr ſinn. ok baud þeim þángat ok mönnum med þeim, *affirmansque Thorerem ſuum eſſe coalumnum, iis ambobus, cum nonnullis comitum, hoſpitium* &c. Guelf. Hol.

r) heimillt. K. L. M.

s) þeim, inſerunt Iid.

t) fararbeina. K. M. || greida. L.

u) val. add. Guelf.

x) Omnia ſequentia usque ad, *Grímr hafdi*, ignorant. Jör.

y) Haec Periodus abeſt â Guelf. Hol. J. P.

z) ſtóra, *magnum* add. L.

Þ) eru þar kalladar (Biarnar tóptir, *rudera Biörni.* J. P.) Guelf. Hol. J. P.

æ) ſídan. add. Iid.

a) færra heima. Jör. || færra karla, & deinde, manna. Guelf. Hol.

b) L. Iid. Jör. J. P.

c) þeir er voro heimamenn hans, *qui domeſtici ipſius erant.* add. Guelf. || þat voro. Hol. || þat voro allt. J. P.

34. CAP.

AF SKALLAGRÍMI OK BIRNI.

Þat var um hauſtid *d*) þá er ſkip höfdu komit til Islandz af Noregi. *e*) at ſá kvittr *f*) kom yfir. at Biörn mundi *g*) hafa hlaupiz á brott med Þóru. ok ecki at rádi frænda hennar. *h*) konúngr hafdi gert hann *i*) útlaga fyri þat or Noregi. En er Skallagrímr vard þeſs *k*) varr. þá kalladi han Biörn til *l*) ſín. ok ſpurdi. *m*) hverneg farit *n*) veri um kvanfáng hans. hvart þat *o*) hefdi gert verit at rádi frænda. var mer eigi þeſs ván. *p*) ſagdi han. um ſon Bryniólfs. at ek munda eigi vita et ſanna af *q*) þer. Biörn ſvarar. ſatt eitt hefi ek ſagt þer. Grímr. en eigi *r*) máttu ámæla mer *) fyri þat. þótt ek ſegda þer eigi *s*) lengra enn þú ſpurdir. en

CAP. XXXIV.

DE SKALLAGRIMO & BIÖRNO.

Eodem autumno, poſtquam naves in Islandiam a Norvegia venerant, extitit rumor, Biörnum de Norvegia fugiſſe, & Thoram, cognatis ipſius inconſultis, abduxiſſe: eam ob rem, a rege damnatus fuerat exilii. Quod ubi reſcivit Skallagrimus, Biörnum ad ſe accerſitum, interrogat: quo modo ſe haberet matrimonium ipſius, an conſangvineorum auctoritate fuiſſet initum? contra opinionem hoc ſibi accidere de filio Bryniolfi, quod verum ex eo non cognoſceret. Biörnus reſpondet; meram tibi, Grime, veritatem dixi; at ideo me incuſare non debes, quamvis ultra tibi non dixerim, quam rogabas: Nunc autem

d) at ſkip kom, *veniente nave* &c. Gu. Hol.
e) ok ſá kurr flaug — *evolabat.* Iid. J. P.
f) fló ifir. Jör.
g) hlaupiz hafa auſtan. Guelf. Hol.
h) ok at (Har.) kóngr, *atque ideo a rege damnatum fuiſſe* &c. Iid. Jör.
i) útlægan. Hol. Jör. || útlægian. Guelf.
k) vís. J. P.
l) máls vid ſik, *ad colloquium.* Iid. Guelf. Hol.
m) hvern veg. J. P.
n) hafdi (hefdi), *contractum eſſet.* Gu. J. P. Hol.
o) var giort at frænda rádi. Guelf. Jör.
p) fyri kynferdar ſaker Bryniólfs f. þíns, *propter genus Bryniolfi, patris ipſius.* Gu. Hol. Modo ante: vardi mik eigi um, *non fuiſſe ſuſpicatum.* Jör.
q) þer. omitt. Guelf. Hol.
r) muntu, *non imputabis* J. P. mox, þeſs kunna mik. Iid. Guelf. Hol.
*) um þat. Jör.
s) þat er þú ſpurdir eigi, *quod non rogabas.* Guelf. Hol. || fleira enn &c. *plura.* J. P.

en þó ſkal nú vidgánga *t*) því er ſatt er. *u*) at þú hefer ſann ſpurt. at ecki var þetta rád gert vid ſamþiki Þóris bródr hennar. Þá mællti Skallagrímr reidr miök. hví vartú ſva diarfr. *x*) at þú fórt á minn fund. eda viſsir þú eigi hver vinátta var med *y*) ockr Þóre. Biörn ſvarar. Viſsa ek. ſegir han. at med yckr var fóſtbræ-dralag *z*) ok vinátta þ) kær. en fyri því ſótta ek þik heim. at mik *æ*) hafdi her at landi borit. *a*) ok ek viſsa. at mer mundi ecki *b*) týia at fordaz *c*) þik. mun nú *d*) vera á þínu valldi hverr minn *e*) hluti ſkal vera. en góds *f*) vænti ek *g*) af þer. *h*) því at ek em heimamadr þinn. *i*) Sídan geck fram Þórólfr. ſon Skallagríms. ok lagdi til mörg *k*) ord. ok bad faudr ſinn. *l*) at han gæfi Birni eigi þetta at

autem verum fatendum eſt; quod haud vano edoctus es nuncio, pactum hoc ſine conſenſu Thoreris, fratris ejus, eſſe initum. Ad haec ira incenſus Skallagrimus; cur, ait, tantá eras impudentiá, ut me accederes? ignorabas autem, quae inter me ac Thorerem intererat amicitia? non ignorabam, inquit ille, jure ſodalitatis juratae, ſingularique amicitia, vos eſſe conjunctos; ideo vero domum tuam petebam, quod caſu ad has oras eram allatus; quodque intelligebam, nullam mihi tui vitandi fore facultatem: nunc ſors mea in tua erit poteſtate; at bonum, ut domeſticus tuus, abs te ſpero. Deinde accedens Thorolfus, filius Skallagrimi, multis verbis adhibitis, patrem orabat, ne hoc cri-

 mini

t) at þat var æi at frænda rádi gort. Guelf.
u) rett hefir þú þat fregnat, *recte rem audiſti.* Jör.
x) madr, *homo!* add. Guelf.
y) okr. & mox, ykr ſcrib. Membr. Kálf.
z) gott. add. Jör. excluſ. ſequ.
þ) mikil. Guelf. Hol.
æ) hefir her atborit. Iid. || mer hefir her ad bægt, *quod huc jactatus ſum.* Hol.
a) ok. omitt. Iid. || enda viſsa eg, *ſed intelligeb.* Jör.
b) tiá. Iid. Hol. K. L. M. J. || tióa. Guelf. E.
c) fund þinn, *tui congreſſus.* Jör.
d) ok. add. Guelf.
e) hlutr. Iid. Hol. Jör. C.
f) væntir. Guelf.
g) at. Iid. mox, þer omitt. C.
h) er. Guelf. || þar ſem. J.
i) þá. Guelf. Hol.
k) gód, *benignis.* add. J. L.
l) gefa Birni þetta til (til þeſsa fyrſtu ſök), *hoc (primum delictum) Biörno condonare.* J. P.

at *m*) ſauk. er *n*) Þó hafdi han tekid vit Birni. Marger adrer lögdu Þar *o*) ord til. Kom Þá ſvo at Grímr ſefadiz. ſagdi at Þórólfr mundi *p*) Þá ráda. ok *q*) tak Þú vid Birni. ok *r*) ver til hans. *s*) ſem Þú verdr *t*) beſtr dreingr af *u*).

35. CAP.

UTANFERD ÞÓRÓLFS.

Þóra *x*) ól barn um ſumarit. ok var Þat mær. var hon vatni auſin. ok nafn gefit. ok het Ásgerdr. Bera *y*) feck til konu at gæta meyiarinnar. Biörn var um vetrinn med Skallagrími. ok aller ſkipverjar hans. Þórólfr gerdi ſer *z*) títt vid Biörn.

mini Biörno verteret, quandoquidem ipſum recepiſſet: huc multi alii ſuas deprecationes addiderunt; eoque perducta res eſt, ut mitigatus Grimus, hujus rei arbitrium penes Thorolfum fore affirmaret; dicens; tu igitur Biörnum in fidem tuam accipe; atque ita te erga illum gere, ut inde virtus tua eluceſcat.

CAP. XXXV.

DE PEREGRINATIONE THOROLFI.

Hac aeſtate Thora puellam peperit, cui aqua luſtratae, Asgerdae nomen inditum eſt. Bera curam puellae mulieri cuidam demandavit. Biörnus, cum omnibus ſociis ſuis navalibus, hyemavit apud Skallagrimum: Thorolfus cum eo familiaritatem iniit, &

ei

m) ſkulld. L.
n) Þer hafit Þó ádr vid honum tekit. Jör.
o) gód. add. Guelf. Hol.
p) Þar miklu um ráda, *voluntatem Thorolfi multum in ea re valituram.* Iid. Jör.
q) taktu vid honum. Iid.
r) ef Þú villt. ver til h. ſva ſem Þú villt, &, *ſi lubet, dilige eum, quantum vis* (vel, *quandoquidem ſic tibi lubet, tam bene fac illi, quam bene vis*). Membr. Kálf. E. C. Ceteri ejus Traduces omittunt verba, ef Þú villt. || vert vid hann. Jör. || vird hann ſva, *ita illum cole* (*illi ſtude*). Guelf. Hol.
s) ſo Þú verdir. J. P. || ſva attú verdir. Gu. Hol. Textus hic ſequitur Jörundinos.
t) dugandi &c. *vir probus inde exiſtimere.* Gu. Hol. J. P.
u) Þuí. add. Guelf.
x) fæddi meybarn. ok var köllud Asgerdr. Jör. ignorant quoque baptiſmum ejus Gu. & Hol.
y) kona Gríms feck meyiunni fóſtru, *uxor Grimi puellae nutricem dedit.* Guelf. Hol. || fóſtur, *de nutricatu providit.* J. P.
z) blytt, *ſuavem conſuetudinem.* K. L. M. || kært, *caritatem.* Guelf. Hol. J. P.

Biörn. ok var honum þ) fylgiuſamr. En er vár kom. þá var þat einnhvern dag. at Þórólfr geck til máls vid födr ſinn. ok ſpurdi hann þeſs. hvert rád æ) han villdi leggia a) til vid Biörn vetrgeſt ſinn. eda hveria áſiá han villdi honum veita. Grímr ſpurdi Þórólf b). hvat han c) ætladiz fyri. d) Þat ætla ek. ſeger Þórólfr. at han villdi hellzt fara til Noregs. ef han mætti þar í fridi vera. Þætti mer þat e) rád fyri liggia. fader. at þú ſender menn til f) Noregs g) at bióda ſætter fyri Biörn. ok mun Þórer mikils virda ord þín. Sva kom h) Þórólfr fortölum ſínum. at Skallagrímr ſkipadiz i) vid. ok feck menn til k) utanferdar um ſumarit. fóro þeir menn med ordſendíngar ok jartegner til Þóris Hróalldzſonar. ok leitudu um ſætter med þeim Birni. En þegar er Bryniólfr viſsi þeſsa

ei aſſiduus fuit comes, (ejus converſatione aſſidue uſus eſt). Veris ineuntis die quodam factum eſt, ut Thorolfus, inſtituto cum patre colloquio, quaereret ex ipſo, quid conſilii praeſidiive Biörno, hoſpiti ſuo hyberno, eſſet praeſtiturus? Pater de propoſito Biörni requirebat. Quantum ſentio, inquit Thorolfus, maximè cupit in Norvegiam reverti, ſi ibi in pace degere ipſi liceat. id conſilium, mi pater! in promtu eſſe arbitror, ut per homines in Norvegiam miſſos, ſatisfactionem pro Biörno offeras Thoreri, dicta tua magni facturo. Eò valuit ſermo Thorolfi, ut pater, animi ſententia mutata, aeſtate ſequenti certos homines in Norvegiam amandaret, qui verba ejus & teſſeras ad Thorerem Hroalldi perferentes, Biörnum Thoreri reconciliare quaeſiverunt. Hanc legationem ubi

þ) fylgiſamr. J. P.

æ) ætlar þú at giöra. J. P. || han giördi (ſæi). Hol. Gu. *quo pacto conſulere cogitas?* || *conſuleret*, (*conſultum iri putaret*).

a) fyri Birni vetrgeſt (vetrgeſti) ſínum. Gu. (Hol.)

b) í môti, *viciſſim.* add. Guelf. Hol.

c) ætladi (Hol.) fyri at beraz, *quid incoepturus eſſet?* Guelf. Hol. || bærizt fyrir, *conſtitueret.* J. P.

d) Þór. ſvarar. han vill fara til Nor. *Thorolfus reſpondet: Norvegiam petere cupit.* Iid.

e) til liggia, *convenire (in rem eſſe).* Iid.

f) Þóris, *ad Thorerem.* Iid.

g) ok biódir. Iid. mox, ſætt. Jör. Hol.

h) fortölum Þórólfs. Jör.

i) val (vel) vid hans fortölur, *in melius* &c. Guelf. Hol.

k) med jarteignum ok ordſendíngum til Þóris. at leita um &c. Jör.

l) þeſsa ordſendíng. Þá lagdi han allan hug *m*) á at bióda ſætter fyri Biörn *n*). Kom þá ſvo því máli at Þórer tók *o*) ſætter fyri Biörn. *p*) þvíat han ſá þat. at þá var ſvo komit at Biörn þurfti þá ecki at óttaz um ſik *q*). *r*) tók Bryniólfr þá ſættum fyri Biörn. En ſendimenn Gríms voro um vetrinn med *s*) Þóri. En eptir um *t*) ſumarit fóro ſendimenn Skallagríms *u*) aptr. En er þeir komu aptr um hauſtid. Þá ſaugdu þeir þau tídendi. at Biörn var í *x*) ſætt tekinn í Noregi. Biörn var *y*) hinn þridia vetr med Skallagrími. En epter *z*) um várit bióz han til Þ) brottferdar. ok ſu ſveit manna er honum hafdi þagat fylgt. En er Biörn var búinn *æ*) ferdar ſinnar. Þá ſagdi Bera at hon vill at

ubi Bryniolfus animadvertit, toto animô in id incubuit, ut, a parte Biörni, pacificationem offerret Thoreri: Atque eo devenit hoc negotium, ut Thorer compoſitionem pro Biörno admitteret, videbat enim eò rem rediiſſe, ut Biörnus nihil haberet ſibi timere: ita Bryniolfus filio reconciliationem ſtipulatus eſt. Legati Grimi apud Thorerem hyemarunt, aeſtate ſequenti in Islandiam remearunt: cumque redirent tempore autumnali, Biörnum in gratiam (patriae) receptum eſſe, nunciarunt. Hic tertiâ hyeme apud Skallagrimum transactâ, verè ſuccedente diſceſſum inde comparat, eôdem quô venerat comitatu. Ubi ad iter erat paratus, Bera ſignificat, velle

l) þetta, *hoc animadverſo*. Guelf.
m) á. omitt. Guelf.
n) ſon ſinn. add. Iid.
o) ſætt vid Biörn, *cum Biörno* &c. Jör.
p) ſá han nú hvar komit var. at honum var þetta nú til ſemdar (væri þad meiri ſæmd) — *ut hoc (majori) ſibi honori cederet*. Gu. Hol. (J. P.)
q) þar ſem han var þá kominn. add. Jörund. (omiſſo modo ante, at þá var ſo komit.) *ubi tum erat conſtitutus*, ſcil. in Islandia, ſub Grimi praeſidio.
r) Haec omn. Cet. omittunt.
s) Bryniólfi. Jör. || Biörn var ok þann vetr med Grími; mox add. Guelf. Hol. *Biörnus hanc quoque hyemem apud Grimum egit.* || en Biörn var med Grími, *ſed Biörnus apud Grimum*. Jör.
t) vorit, *veré*. Guelf. Hol. J.
u) út til Islandz. Iid.
x) frid þeginn, *in pacem reſtitutum*. Gu. Hol.
y) iij vetr, *tres hyemes transegit* &c. Iid.
z) vocul. um, omitt. Membr. Kálf.
Þ) ferdar. ok ſkipveriar hans, *ad iter — cum convectoribus ſuis*. Guelf. Hol.
æ) ſagdi Bera. Iid. Jör.

at Ásgerdr *a*) ſe epter fóſtra hennar. En þau Biörn þektuz þat. ok var mærin epter. ok fæddiz upp med þeim Skallagrími *b*). Þórólfr ſon Skallagríms redz til ferdar med Birni. ok fekk Skallagrímr honum fararefni *c*). *d*) fór han utan um ſumarit med Birni. *e*) Greiddiz þeim vel. ok komu af hafi utan at *f*) Sognſæ. *g*) ſigldi Biörn þá inn í Sogn. ok fór ſídan heim til föðr ſíns. fór Þórólfr heim med honum. tók Bryniólfr þá vid þeim feginſamliga. Sídan voro giör ord Þóri Hróalldzſyni. lögdu þeir Bryniólfr ſtefnu ſín í milli *h*). kom þar *i*) ok Biörn til þeirrar ſtefnu. trygdu þeir Þórer þá *k*) ſætter med ſer. *l*) Sídan greiddi Þórer af hendi fe þat er Þóra átti í hans gardi. *m*) ok ſídan tóku þeir upp Þórer ok Biörn vin-

velle ſe, ut alumna ſua Asgerda apud ſe remaneat: quod officium parentibus erat acceptum; puellaque relicta, apud Beram & Skallagrimum, adolevit. Thorolfus Skallagrimi filius Biörnum comitari decrevit: ſuppeditatoque á patre viatico, aeſtate eádem, peregre cum ipſo abiit. Itinere uſi ſatis expedito, ex alto invehuntur mare Sognicum: inde Biörnus Sognum velis ingreſſus, domum ad patrem, una cum Thorolfo, contendit: qui tunc utrumque illorum laetabundus excepit. Inde miſſum ad Thorerem Hroalldi, locusque ac dies colloquio, ipſum inter & Bryniolfum habendo, conſtitutus eſt: ad id colloquium Biörnus etiam venit; tum inter hunc & Thorerem pacificatio conſummatur. Poſtea bona illa, quae Thora in ejus familia habebat, Thorer expediit: inde illi amicitiam, una cum affinitate, contrahebant.

a) fóſtra hennar ſe epter. (verborum ordine minus eleganti). Kálf.

b) Biörn gaf þeim gódar giafir. ádr han rez í brott, *Biörnus dona iis luculenta dedit, antequam diſcederet.* add. Guelf. Hol. J. P.

c) gott, *idoneo.* add. Guelf. Hol.

d) Hanc clauſulam ignorant Ceteri.

e) fórſt þeim vel, *proſpero* &c. Jör. Guelf. Hol. J.

f) Sognſiá. Hol.

g) Haec abſunt a Ceteris.

h) ok quomu þar, *eòque ſe ſiſtebant.* Jör.

i) Bryniólfr med mikla ſveit manna, *Bryniolfus cum frequenti comitatu.* Gu. Hol. J. P.

k) ſátt ſína. Jör.

l) greiddi Þórer þá ok upp fe dóttr ſinnar, *ſimul Thorer bona filiae perſolvit.* Guelf. Hol. J.

m) tóko þeir þá upp vinfengi ſitt med mægdum. Iidem. at reliqua capitis omittunt, ut & Jörund.

vináttu med tengdum. Var Biörn þá heima á Aurlandi med Bryniólfi. Þórólfr var ok þar í allgódu iferlæti af þeim fedgum.

36. CAP.

FRÁ EIRÍKI BLÓDAUX OK ÞÓRÓLFI.

Haralldr konúngr *) hafdi löngum atsetu *n*) sína á Haurdalandi eda Rogalandi. *o*) at stórbúum þeim er han átti *p*). á Útsteini eda *q*) Augvalldzneſi. *r*) eda á Fitium á Alreksstödum. eda í *s*) Lygru *t*) á Sæheimi. en þann vetr er nú var *u*) frásagt var konúngr nordr í landi. En er þeir Biörn ok Þórólfr höfdu verit einn vetr í Noregi. ok vár kom. þá biuggu þeir skip *x*). ok öfludu manna til. ok fóro um sumarit í víkíng í Austrveg. en fóru

CAP. XXXVI.

DE EIRICO BLODÖXA, ET THOROLFO.

Rex Haralldus, ut plurimum regiam tenebat ſedem, in Hördia aut Rogia, & quidem in praediis amplioribus quae ibi poſſidebat, ſcilicet Utsteino, *vel* Augvalldzneſia, *vel* Alreksstadis *in (territorio)* Fitium (ripâ planâ), *vel* Saeheimo (ſede maritima) *in* Lygra (*inſula*): *at, quam diximus hyemem, rex in borealibus provinciis egit. Biörnus autem & Thorolfus, unam in Norvegia hyemem cum exegiſſent, ad veris ingreſſum, nave inſtructa, nauticaque manu comparata, mare Balthicum aeſtate petunt, piraticae faciendae*

*) hefr (adsetur sitt) ymist á &c. J. (Hol.)

n) sína. omitt. Guelf. Jör.

o) á. Jör. S. & mox, stórbúm. D.

p) í Víkinni, *in Vicha*, male K. L. M. mox, at. Guelf. Hol.

q) Augvalldzstödum D. || Augvalldastödum Hol. || Rögvalldsstödum S. || Jör. haec duo praedia omittunt.

r) eda. omitt. K. L. M. ita ut id velle videantur, praedium praecedens, in FITIUM fuisse situm. Sed Guelf. & Hol. *Fitiar* pro praedio capiunt, ignorantque sequentia.

s) Lygrum. L.

t) edr. Jör. praedia nempe, ex *Lygra*, & *Saeheimo* facientes.

u) um rætt. Guelf. Hol.

x) sín, *navibus suis inſtructis*. K. L. M. || lángskip (mikit), *longa nave* (*ingenti*). E. J. (Guelf. Hol.)

fóro heim at haufti. ok höfdu aflat fiár mikils. En er þeir kvomo heim. þá fpurdu þeir at Haralldr konúngr var á Rogalandi. ok han mundi fitia þar um vetrinn. Þá tók Haralldr konúngr at elldaz miök *y*). ok lýiaz. en *z*) börn hans á legg komin mörg. Þ) Eiríkr fon hans. er kalladr var blódaux. var þá á ungum alldri. han var *æ*) á fóftri med Þóre herfi Hróallzfyni. konúngr unni Eiríki meft fona finna. Þórer var þá *a*) í hinum meftum kærleikum vid konúng. Biörn ok þeir Þórólfr fóro *b*) fyft á Aurland. er þeir komu heim. En fidan byriudu þeir ferd fína *) nordr í Fiördu. at fækia heim Þóri herfi. þeir höfdu karfa þann er *c*) reru á bord xij menn *d*) eda xiij. ok *e*) höfdu nærr xxx manna. Skip þat höfdu þeir fengit um fumarit í *f*) v.kíng. þat var fteint *g*) miög fyrir ofan fió. ok var it

ciendae cauſa: autumno, magna praedâ partâ, domum remeant: reduces, Haralldum in Rogia eſſe, ibique per hyemem futurum, cognoſcunt. Tum rex Haralldus ſeneſcere admodum, & langueſcere; complures autem liberorum, in vegetam adoleverant aetatem. Eiricus filius ipſius, Blodöxae *cognomine inſignitus, aetate adhucdum puer, apud Thorerem Ducem Hroalldi filium educabatur, patri ſuper ceteros filios adamatus. Summa, hoc tempore, regem inter & Thorerem, florebat charitas. Biörnus & Thorolfus, de piratica reverſi,* Örlandiam *primum ſe contulerant: inde in Fiördos boream verſus, Ducem Thorerem viſuri, iter capeſſunt; cyprino (navis ſpecies eſt), quae duodecim vel tredecim remigibus, in ſingula latera, agebatur; comitibusque admodum triginta, uſi: navem hanc, quâ parte ex ſalo extabat, lapideo colore luculenter ornatam, pulchritudineque conſpicuam, proximae aeſtatis piraticâ erant*

y) Haec omitt. Ceteri.

z) ſyner h. á l. komnir (miök) margir, *filiorum plerique.* Guelf. Hol. (Jör.)

Þ) Eirríkr (qu. d. *pace* v. *clementia dives*) blód- ex. D. || Eirekr. Jör.

æ) á fóftri. omitt. Guelf. Hol.

a) kærleikum miklum, *magna charitas* &c. Jör. Ceterum haec omitt. Guelf. Hol.

b) á Aurland til Þóris. ok höfdu karfa &c. Örlandiam *ad Thorerem* &c. Guelf. Hol. malè.

*) auftr, *orientem verſus.* K. L. M.

c) voro á bordi. K. L. M.

d) eda xiij. omitt. Ceteri. In Membr. legi poſſet, xvj.

e) xxx menn. Jör.

f) hernadi. Guelf. Hol. J.

g) allt. Iid.

it fegrſta. En er þeir komo til Þóris. fengu þeir þar gódar vidtaukur. ok dvalduz þar nockura hrid. en ſkipit flaut *h*) tialldat fyri bænum. Þat var einn dag. er þeir Þórólfr ok Biörn gengu ofan til *i*) ſkipſins. Þeir ſá at Eiríkr konúngsſon var þar. geck ſtundum á ſkipit út. en ſtundum á land upp. *k*) ſtód þá. ok horfdi á ſkipit. Þá mællti Biörn til Þórólfs. miök undraz konúngsſon ſkipit. ok biód þú honum at þiggia at *l*) þer. þvíat ek *m*) veit at *n*) okr verdr þat at lidſemd mikilli vid konúng. ef Eiríkr er *o*) flutníngsmadr ockarr vid konúng. hefer ek heyrt þat ſagt. at han hafi þungan hug á þer. *q*) af ſökum faudr þíns. Þórólfr ſeger at þat mundi vera gott rád. *r*) gengu þeir ſídan ofan til ſkipſins. ok mællti Þórólfr. Vandliga hyggr þú at ſkipinu. konúngsſon. *s*) hverſu líz þer á. Vel ſagdi

adepti. Venientes ad Thorerem, egregieque accepti, aliquantisper ibi diverſantur; navis interim tentoriis velata, in ſalo ſtabat ante ipſum praedium. Evenit aliquo die, cum Thorolfus & Biörnus ad navem degrederentur, ut regium puerum Eiricum ibi viderent, jam in navem, jam in terram rurſus, ambulantem; hoc vero momento ſtabat, intentis in navem oculis. Biörnus Thorolfo loquitur: puer regius vehementer admiratur navem: hanc illi, dono abste accipiendam, offer: ſcio enim multum nobis profuturum, ſi apud regem, quem, patris cauſſá infenſum tibi eſſe comperi, Eiricus noſter advocatus (orator) ſit. Thorolfus conſilium approbat; deinde ad navem procedunt: Tum ſic Thorolfus; attentè navem contemplaris, princeps! ut tibi videtur? Bona, inquit,

h) tialldat. omitt. Jör.

i) ſkips. Jör.

k) en lotum (löngum J.) horfdi han á &c. *ſed per intervalla (intente) (ſemper) intuebatur navem.* Guelf. Hol.

l) giöf. lidem.

m) vænti, *ſpero.* Jör.

n) han verdr okkr at lidi vid H. k. födr hans. ef han þiggr, *eum, ſi (donum) acceperit, rebus noſtris, apud Har. R., patrem ſuum, aſſuturum.* Guelf. Hol.

o) ockr fulltíngsmadr, *nobis adjutor.* Jörund. || fulltíngismadr. J.

q) fyri ſaker. Guelf. Hol. J. || ſaker. Jör. || fyri ſektir, *propter delicta* &c. K. L. M.

r) quomo ſídan ofan, *deinde in littus deveniunt.* Jör.

s) ádr, *ſed*, add. Iid. Guelf. Hol.

di han. it fegrſta er ſkipit *t*). Þá vil ek gefa þer. ſagdi Þórólfr. *u*) ſkipit. ef þú vill þiggia. *x*) Þiggia vil ek. ſeger Eiríkr. en þer *y*) munu lítil þikia *z*) launin. þótt ek heita þer vináttu minni. en þat ſtendr þó til vánar. ef ek helld lífi. *) Þórólfr ſeger. at þau laun þótti honum miklu meira verd enn ſkipit. þ) ſkilduz þeir ſídan. en þadan af var konúngsſon allkátr vid þá Þórólf *æ*). Þeir Biörn ok Þórólfr koma *a*) á rædu vid Þóri *b*). *c*) hvat han ætlar. hvart þat ſe med ſannindum. at konúngr hafi þúngan hug á Þórólfi. Þórer dylr þeſs ecki. *d*) at han hefdi þat heyrt. Þá villda ek þat. ſagdi Biörn. at þú færir á fund konúngs. ok *e*) flytter mál Þórólfs fyrir honum. Þvíat eitt ſkal *f*) gánga ifer ockr Þórólf báda. gerdi

quit, immo pulcherrima. Adeo illam tibi do, inquit Thorolfus, ſi vis accipere. Accipio, inquit Eiricus: at parvi facies remunerationem, ſi amicitiam meam tibi promitto; interim tamen ea eſt expectanda, ſi vita mihi ſuppetet. Thorolfus oſtendit, hoc ſe praemium navi longe anteponere. Poſtea ab invicem diſcedunt. Ex eo puer regius perhilarem ſe adverſus Biörnum & Thorolfum praebuit. Thorolfus & Biörnus inter ſermocinandum cum Thorere, quaeſtionem injecerunt, quid exiſtimaret, an cum veritate referretur, quod rex in Thorolfum infenſo eſſet animo? Thorere id ſe inaudiiſſe non diſſimulante, Biörnus ſubjecit: vellem igitur, ut ad regem profectus cauſam Thorolfi apud eum defenderes, nam unam cum Thorolfo

AB. hèr olla eg að þýða á annan veg: attamen de aliquid ert expectandu vita mihi ſuppetet.

Y 3 *ſortem*

t) ſagdi han. hic repet. Membr. Kálf. C.

u) hanc vocem eleganter omitt. Guelf. Hol.

x) ek vil ok giarna þiggia, *atque ego volens accipio* Guelf. Hol.

y) mun þikkia lítil launinn. K. L. Gu. Hol.

z) laun mín — *meam*. Jör.

*) Þórólfi kvez þikkia launin miklu &c. Gu. eleganti formula, nec intellectâ Holanis, qui habent: Þórólfr quadſt fer — malè.

þ) ok ſkildu med blídu (vináttu) — *blande, amice*. Jör. (Guelf. Hol.)

æ) hvar ſem þeir hittuz, *ubicunque conveniebant*. add. Jör.

a) á rædur. Guelf. || at máli, *interpellabant Thorerem*. Jör.

b) nockru ſídar, *paulo poſt*. add. Iid. Guelf. Hol.

c) hvert þat mundi ſatt vera. at kóngr hefdi &c. Jör. || hvart kóngr hefdi &c. Guelf.

d) haec omitt. Ceteri.

e) byriadir — vid hann, *defenſionem Thorolfi ordiare*. Guelf. Hol. || betradir, *in melius adducerès* &c. J.

f) lída. Guelf. Hol.

gerdi han ſva vid mik *g*) Þá er ek var á Islandi. Sva kom at Þórer het ferdinni til konúngs. ok bad Þá freiſta ef Eiríkr konúngsſon villdi fara med honum. *h*) En er Þeir Þórólfr ok Biörn komu á Þeſsar rædur fyrir Eiríki. Þá het han ſinni umſýſlu vid födur ſinn. Sídan fóro Þeir Þórólfr ok Biörn leid ſína í Sogn. En Þórer ok Eiríkr konúngsſon ſkipudu karfa Þann hinn nýgefna. ok fóro ſudr á fund konúngs. ok fundu hann á Haurdalandi. *i*) tók han *k*) feginſamliga vid Þeim. dvölduz Þeir Þar nockura hríd. *l*) ok leitudu Þeſs dagráds at hitta konúng. *m*) at han var í godu ſkapi. báru Þá upp Þetta mál fyri konúng. Sögdu at ſá madr var Þar *n*) kominn er Þórólfr het. ſon Skallagríms. *o*) Villdu ver Þeſs bidia. konúngr. at *p*) Þú mintiz Þeſs er frændr hans hafa vel til Þín gört. en letir han eigi giallda Þeſs er fadir hans gerdi. Þótt han hefndi bródr ſíns. Taladi Þór-

ſortem participabo, ita ſe in Islandia erga me gerebat. Eò res devenit, ut Thorer ad regem ſe iturum promittens, juberet eos experiri, ſi princeps Eiricus ſecum ire vellet. Qui, cum id ei proponeretur, operam ſuam apud patrem ſpopondit. Poſtea Thorolfus & Biörnus diſcedunt in Sognum. Thorer autem & Eiricus, cyprino *recèns dato, juſtè inſtructo, meridiem verſus, iter ad regem dirigunt. Conveniunt eum in Hördia, acceptique hilariter, morantur ibi aliquamdiu, tempus regem, cum bono eſſet animo, adeundi explorantes: Deinde rem exponunt coram rege; hominem nomine Thorolfum, Skallagrimi filium, adeſſe dicentes, precari ſe, ut rex cognatorum ejus in ſe benefacta recordetur, patris autem factum, etſi fratrem ultus fuerit, filio non vertat crimini; Haec*

g) út á Islandi. Iid.

h) ok nú ſpyria Þeir hann ad. ok han (heitr D.) heitir ferdinni, *interpellant eum* (de hac re), *atque is iturum ſe ſpondet.* Hol. S. Sed haec praetereunt Jörund.

i) var Þeim Þar vel fagnad. Jör.

k) vegſamliga, *bon rifice* Guelf. Hol.

l) Haec periodus abeſt a Ceteris Cod.

m) Þegar han væri &c. K. L. M.

n) kominn. excludunt Guelf. Hol.

o) attú mintiz Þeſs &c. Jör. his omiſſis.

p) Þer letid hann eigi giallda Þótt Þer beittiz nockut (beittuzt nockrum) brögdum. höfdu Þar ymſir betr, *ne illi fraudi eſſe poſtules, leves contentiones, quae vos interceſſerunt, diverſo ſucceſſu.* Guelf. Hol.

Þórer um þat miúkliga. En konúngr ſvarar helldr ſtutt *). *q*) at þeim hefdi **) ótili mikill ſtadid af Kvelldúlfi ok ſonum hans. *r*) ok let þeſs ván at *s*) ſiá Þórólfr mundi *t*) enn vera ſkaplíkr frændum ſínum. ero þeir allir. ſagdi han. offa menn miklir. *u*) ſva at þeir hafa ecki hóf vid. ok hirda eigi vid *x*) hveria þeir eigu *y*) at ſkipta. Sídan tók Eiríkr til máls. ſagdi at Þórólfr hefdi vingaz vid hann. ok gefit honum *z*) ágætan grip. ſkip þat er þeir höfdu þar. Hefi ek heitid honum Þ) vináttu minni fullkominni. munu fáir til verda at vingaz vid *æ*) mik. ef þeſsum

Haec Thorer lepide differebat. Rex offenſior reſpondet; A Kvelldulfo & filiis ipſius magnas ſibi & ſuis accidiſſe clades: ita ſe haud abs re ſuſpicari, Thorolfum quoque hunc, indolis habitu familiae ſuae fore ſimilem, quae ferox animis modum rebus adhibere neſciat, nec curet cum quibus ei res ſit. Tunc Eiricus orſus eſt, oſtendens Thorolfum ſuam amicitiam ultro eſſe ſecutum, donoque ſe ornaſſe eximio, navi ſcilicet quam ibi haberent: meam, inquit, integram amicitiam ipſi addixi; pauci ultro expetiverint meum favorem,

*) ok þó ſtillilega, *attamen moderate.* add. Jör.

q) kvad mikinn *hrîma* ſtadit hafa af ſonum Kvelldúlfs. Guelf. Hol. Forte legendum fuerat, hruna, ɔ: ruinam: poteſt tamen *hrîmi*, agnatum eſſe τῷ hreimr, *clamor*, & *turbam* denotare: q. d. *filios Kvelldulfi magnas turbas dediſſe.* Porro *hrîmi*, ſi â hrím, *pruina*, derivare malis, *tempeſtatem gelidam* ſignificat; & translate, *quodvis incommodum;* quo ſenſu vocabulum, kulldi, *frigus*, in Eyrbyggia uſurpatur: Ovinir hans (Snorra goda) þóttuz helldr *kullda* kenna af hans rádum. ɔ: *Inimici ejus, non modico ſibi incommodo* (v. damno) *conſilia Snorrii cedere, ſentiebant*

**) Sic mihi in Membr. legendum videtur. Auſgeir, in C. ſcripſit, mikil, vocabulo ſpatium vacuum relinquens: at in E. ógæfa mikil, *magnum infortunium.* || ótti, *metum* &c. K. L. M. || mikit íllt, *magnum malum.* J. || mikill ſkadi hans ríki (omiſſo ante, þeim.) *magnum damnum regno.* Jör.

r) let ok mikla von at þeſsi madr, *affirmat, perquam credibile eſſe, hunc hominem* &c. Guelf. Hol.

s) þeſsi. K. L. M. Jör.

t) eins ſkaplyndi hafa ok frændr hans. L.

u) Hanc clauſulam ignorant Guelf. Hol.

x) hvern, *quîcum* Iid.

y) at ſkipta. omitt. Iid. Jör. J. & habent, eiga.

z) ágætt ſkip. ok höfum ver þat her nú (þat ſem nú höfum vid her), *nave eximia ſe donaſſe* &c. Jör. (Guelf. Hol.)

Þ) vingan. Guelf. Hol. *gratiam.*

æ) mik. omitt. D. hoc ſenſu; *pauci offerentur quorum amorem mihi conciliem.*

um ſkal ecki *a*) tiá *b*). Muntu eigi þat *) vera láta. fader. um þann mann er *c*) til þeſs hefer fyſtr vordit. at gefa mer *d*) dýrgrip. *e*) Sva kom. at konúngr het þeim því. ádr letti. at Þórólfr ſkylldi í fridi vera fyrir honum. En ecki vil ek. kvad han. at han komi *f*) á minn fund. En göra máttu. Eiríkr. hann ſvo kæran þer. ſem þú villt. eda fleiri þá frændr. En vera mun annathvart. at *g*) þer munu mennirner miúkari enn mer *h*). *i*) eda þú munt *k*) þeſsar bænar idraz. ok ſva þeſs ef þú lætr þá lengi med þer vera. Síðan fór Eiríkr blódex ok þeir Þórer heim í Fiördu. *l*) ſendu ſídan ord. ok letu ſegia Þórólfi. hvert þeirra erendi var vordit til

favorem, ſi hic fruſtra fuerit; quod non committes, mi pater! huic homini accidere, qui omnium primus ſe obtulit ad me dono pretioſo honorandum. Eò perductum eſt negotium, priusquam diſcederetur, ut rex iis fidem daret, Thorolfum per ſe in pace futurum: at nolo, inquit, ad me veniat; De cetero potes, Eirice! quantumlibet, ipſum, pluresve ipſius cognatos tibi inſinuare: at unum ex duobus eveniet; ut, aut homines molliores tibi (ad obſequium) fiant, quam mihi, aut te hujus deprecationis poeniteat; item ejus (rei), ſi diuſcule illos tecum verſari finis. Inde Eiricus blodöx *& Thorer in Fiördos domum reverſi, quid itinere ad regem obtinuiſſent, Thorolfo per nuntium ſignifi-*

a) tióa D. teá S. ſtóda J.

b) er fyrſtr hefer til ordit at gera mer ſóma, *qui primus animum induxit, me honore afficere.* Guelf. Hol. J.

*) verda. Iid.

c) mer gaf gerſimi, *me donavit re pretioſa.* Iid.

d) dyrgripi, *donis pretioſis.* Jör.

e) kom han ſva ſínu máli at kóngr het honum fridi, *pervicit oratione ſua, ut rex Thorolfi ſecuritatem illi promitteret.* J. Guelf. Hol.

f) í augſyn mer, *in meum conſpectum* Iid.

g) þeir munu þer verda miúkari &c. Kálf. Jörund.

h) hafa þeir vordit, *facti ſunt.* add. Iid.

i) ella muntu þeſs ſkiótt idraz. en fátt mun þat vera. Eirikr. ſagdi konúngr. ef þú bidr *mik. at ek muna ſynia þer, *ſin minus, te hujus rei brevi poenitebit: at pauca erunt, mi Eirice, inquit rex, quae tibi petenti abnuam.* Guelf. Hol. *ok þiki þer máli varda. at ek mun ei veita þer, *quae, ſi multum tua intereſſe exiſtimes, tibi pet. non indulgeam.* Jör.

k) þeſsarrar. Jör.

l) ok letu verda ſend ord (giördu bod. J.) Þórólfi. at han var í frid þeginn, *Thorolfoque nuntium mittendum curant, de ſecuritate illi impetrata.* Guelf. Hol. J.

til konúngs. *m*) Þeir Þórólfr ok Biörn voro þann vetr med Bryniólfi. En mörg ſumur lágu þeir í víkíng. En um vetrum voro þeir med Bryniólfi. en ſtundum med Þóri.

37. CAP.

BIARMALANDZ FERD.

Eiríkr blódex tók þá vid ríki *n*). han hafdi *o*) yfirſókn á Haurdalandi. ok um Fiördu. *p*) tók han þá ok hafdi med ſer hirdmenn. Ok *q*) eitthvert vár bió Eiríkr blódex ferd ſína til Biarmalandz. *r*) ok vandadi miök lid til þeirrar ferdar. Þórólfr rez til ferdar med Eiríki. ok var í ſtafni á ſkipi hans. *s*) ok bar merki *t*) hans. Þórólfr var *u*) þá hverium manni meiri ok ſter-

nificant. Hanc hyemem Thorolfus & Biörnus apud Bryniolfum transmittunt. Multas deinde aeſtates in piratica excubant; hyemes apud Bryniolfum, interdum vero apud Thorerem commorantur.

CAP. XXXVII.

DE EXPEDITIONE IN BIARMIAM.

Et jam Eiricus blodöx (*cruenta ſecuris*) *imperium accipiebat, Hördiam & Fiördos provincias* (*regendas*) *nactus; ſatellites idem aſſumebat ſibi, eorumque cuſtodia utebatur. Veré quodam expeditionem in Biarmiam adornans* (*Eiricus*)*; delectam parabat manum. Thorolfus iter cum eo aggreſſus, in navi ipſius proretae munere, ac ſigniferi fungebatur; hic jam omnes homines antecellebat magnitudine*

m) Nú lágu þeir Biörn ok Þór. í hernadi mörg ſumur. ok unnu mörg afreksverk. ok * fengu offiár ok mikla heill. ok þóttu vera mikilsháttar (mikilhæfir. H.) menn. *Jamque Biörnus & Thor. —— excubantes, multis praeclaris facinoribus edendis, ingenti fortuna, reque, & exiſtimatione potiti ſunt.* Guelf. Hol. J. * drápu víkínga ok íllrædismenn. ok öfludu ſer drengilega fiár, *caedebant piratas, & homines ſceleratos, remque ſibi fortiter (honeſte) parabant* Jör.

n) miklu af fedr ſínum (um Haurdaland ok Fiördu). Guelf. Hol. Jör. (Jör). *magnum a patre — per Hördiam & Fiördos.* || í Noregi, *in Norvegia.* J.

o) umſókn yfir Haurdal. ok Fiördum. Gu. Hol.

p) han hafdi þá hird um ſik, *ſatellitio cingebatur.* Iid.

q) Eitt ſumar, *aeſtate quadam.* Jör.

r) Haec abſunt a Ceteris.

s) omitt. Guelf. Hol.

t) hans. omitt. Jör.

u) mikill ok ſterkr, *magno erat corpore & robore.* Sequentibus omiſſis usque ad, ok í þeirri ferd. Guelf. Hol.

ſterkari. ok líkr um þat fedr ſínum. Í ferd þeirri *x*) var mart til tídenda. Eiríkr átti orroſto mikla á Biarmalandi vit Vinu *y*). feck Eiríkr þar ſigr. *z*) ſva ſem ſegir í kvædum hans. ok í þeirri ferd feck han Gunnhilldar. dóttur Auzurar þ) Tota. ok hafdi hana heim med ſer. Gunnhilldur var *æ*) allra kvenna vænſt ok vitruzt. ok fiölkunnig miök. *a*) Kærleikar voro miklir med þeim Þórólfi ok Gunnhilldi. Þórólfr var *b*) iafnan á vetrum med Eiríki. en á ſumrum í víkíngu *c*). Madr het *d*) Þórgeirr *e*) Þyrnifótr. han bió á *f*) Haurdalandi í Fenhríng. þar *g*) heitir á Aſki. Han átti iij ſonu. het einn

dine & robore corporis, & de hiſce patri erat ſimilis. Multa in hac expeditione evenerunt memoratu digna; Ad Vinam (*amnem*) *in Biarmia Eiricus magnum geſſit praelium, victoriamque, quod carmina de ipſo tradunt, obtinuit; Sed etiam hoc itinere conjugem nactus eſt Gunnhilldam, Auzuris* Totii *filiam, atque hanc ſecum domum duxit. Ea mulierum formoſiſſima erat, & prudentiſſima magiaeque peritiſſima. Magnus inter ipſam & Thorolfum amor intercedebat. Thorolfus per hyemes apud Eiricum ſe tenebat, per aeſtates autem piraticae vacabat. Thorgeirr* ſentipes *nomen erat homini, is in* Fenhringo *Hördiae inſula,* Aſkum *praedium incolebat, trium*

x) vard. Jör. K. L. M.

y) geck Þórólfr þar vel fram. ok marger adrir, *ibi Thorolfus ſtrenuam operam praeſtitit, & multi alii.* add. Jör.

z) ſo ſegir í kvædum konúngs. at í þ. f. fengi han Gunnhilldar. Jör.

þ) Tóka. Jör. Tóta. D. J.

æ) væn kona. ok nockut fiölkunnig, *mulier formoſa, & magiae non indocta.* Guelf. Hol.

a) vel var med þeim &c. *bene convenit inter* &c. Iid. Jör.

b) um vetrinn — en um ſumarit í hernadi. *Ea hyeme — ſed aeſtate* (poſt) *in piratica verſabatur.* Guelf. Hol.

c) Þá vard þat (þat vard þá nær. Jör.) til tídinda. at Þóra (Hladhönd. Jör.) tók ſótt. ok andadiz. en nockuru ſídar fekk Biörn annarrar konu. er Alof (Olöf. Jör.) het. dótter Erlíngs (Ellíngs. J. Dags. Jör.) hins audga or Oſtur (Öſtlu. J.). þau Biörn áttu dóttr er Gunnhilldr het. *Tunc (circa haec tempora) accidit, ut Thora (armillata) morbum nacta moreretur. Sed aliquanto poſt Biörnus in matrimonium accepit Alofam, gnatam Erlingi (Dagi)* opulenti, *de* Oſtur. *Illi genuerunt filiam, nomine Gunnhilldam.* Haec add. Guelf. Hol. Jör. J.

d) Þórkell. Guelf. Hol.

e) Þirnihauttr, *ſenti-pileus.* Jör.

f) Hálogalandi, *Halogiae.* male Guelf. Hol.

g) (er) het. (Guelf. Hol.) Jör.

einn *h*) Haddr. annarr Bergaunundr. þridi het Atli hinn ſkammi. Bergaunundr var *i*) hverium *) meiri ok ſterkari. ok var madr ágiarn ok ódæll. Atli hinn ſkammi var *k*) madr ecki hárr *l*) ok ridvaxinn. ok var ramr at afli. *m*) Þórgeirr var madr ſtóraudigr at fe. han var blótmadr mikill ok fiölkunnugr. Haddr lá í víking. ok var *n*) ſialldan heima *o*).

38. CAP.

ÚTKVAMA ÞÓRÓLFS.

Þórólfr Skallagrímsſon bióz *p*) eitt ſumar til kaupferdar *q*). ætladi þá ſem han gerdi at fara til Islandz ok hitta födr ſinn. han hafdi þá lengi *r*) á brottu verit. han hafdi þá ógrynni fiár ok dýrgripi marga. En er han var búinn til ferdar. þá fór han á fund Eiríks kongs.

trium filiorum pater: Uni Haddo, alteri Bergaunundo, *tertio Atlio* curto, *erant nomina. Bergaunundus corporis magnitudine ac robore ſingulos homines antecellebat, avarus autem erat & importunus. Atlius* curtus *ſtaturâ erat non procerâ. ſed compacta (tereti), viribusque corporis firmiſſimis. Thorgeirr opum ditiſſimus, idolorum cultor devotus, & artis magicae gnarus erat; Haddus, ut plurimum in piratica, domi raro verſabatur.*

CAP. XXXVIII.

REDITUS THOROLFI IN ISLANDIAM.

Thorolfus Skallagrimi filius aeſtate quadam negotiandi cauſa iter adornabat, ſta- A. C. 915.
tuens, quod & fecit, eodem itinere Islandiam petendo, patrem viſere, á quo jamdiu abſuerat: interea vero pecuniae vim inexhauſtam, multumque rerum pretioſarum comparaverat. Is ubi accinctus erat itineri,

b) Haddíngr. Guelf. Hol. J.

i) Dotes & characterem Önundi transeunt. Jör. || ſterkr madr, *homo robuſtus*. Guelf. Hol.

*) manni. add. K. L. M.

k) hár madr, *ſtatura procera*. Hol.

l) ridvaxinn var han ok rammr at &c. Jör.

m) Haec, quae ad Thorgeirem attinent, exclud. Guelf. Hol.

n) ſkömmum, *paulisper*. Jör.

o) allir voro þeir (helldr) óvinſælir fedgar, *pater & gnati (majorem in modum) odioſi erant*. add. (Guelf. Hol. J.) Jör.

p) til Islandz at finna födr ſinn, *in Islandiam iter adorn., patris viſendi gratia*. Guelf. Hol.

q) út til Islandz. at (ok. B. F.) hitta födr ſinn. Jör.

r) á brott. Guelf. Hol. || í burt. Jör.

A.C 915. úngs. En er þeir ſkilduz. ſelldi *) konúngr í hendr Þórólfi *s*) exi. er han *t*) kvez geſa vilia Skallagrími. *u*) Exin var ſnaghyrnd. ok mikil. ok gullbúin. *x*) uppſkellt *y*) ſkaptid med ſilfri. ok var þat hinn *z*) virdiligſti gripr. Þórólfr fór ferdar ſinnar. þegar han var búinn. ok greiddiz honum vel þ). ok kom *æ*) ſkipi ſínu í Borgarfiörd. ok fór *a*) þegar brádliga heim til ſödur ſíns. vard þar fagnafundr *b*) mikill er þeir hittuz. *c*) Sídan fór Skallagrímr til ſkips móti Þórólfi. let ſetia upp ſkipit. en Þórólfr for heim til Borgar *d*) med xijta mann. *e*) En er han kom heim. bar han Skallagrími kvediu Eiríks konúngs. ok færdi honum exi þá er konúngr hafdi ſent honum. Skallagrímr tók vid exinni. hellt upp. ok *f*) ſá á um hríd. ok ræddi ecki um. feſti upp

ad Eiricum regem profectus eſt; cui rex inter digrediendum ſecurim in manus dedit, & hanc ſe dono deſtinare Skallagrimo, pronunciavit. Securis erat cornubus extantibus reduncis, ingens eadem & auro ornata, manubrium argento caelatum, denique illa cimelium erat ſplendidiſſimum. Thorolfus, uti paratus erat, iter ſuum incepit, quó ſatis expedito uſus, navi in Borgarfiördum veniens, e veſtigio domum ad patrem advolat: conventus eorum mutuis gaudiis erat plenus; Deinde ipſe Skallagrimus filio (ſolenniter putá domum reducendo,) ad portum proceſſit obviam, navimque curavit ſubduci. Thorolfus, cum undecim comitibus, Borgam in manſionem concedit: reduxque patri ſalutem ab rege Eirica portat, & ſecurim dono miſſam affert; quam ille acceptam, ſublimem tenens pauliſper intuitus eſt, nihilque profatus, apud lectum

*) kóngsſon, *regis filius*. Jör. qui tamen eundem modo ante regem ſalutarunt.
s) auxi eina ágiæta, *ſecurim eximiam*. Jör.
t) lietz ſenda Skallagr. Jör.
u) mikil ok gullbúin (cetera ejus deſcriptione omiſſa). Guelf. Hol.
x) omitt. Jör. || uppſkiellſt L. non male, & ad τὸ *ſculptum* propius.
y) ſkapt ok med &c. C. E.
z) virduglegazti. Jör. || bezti, *optimum*. Gu. Hol.
þ) ferd ſín. add. Iid.
æ) ſkipinu í. Iid.
a) Haec duo adverbia abſunt â Ceteris.
b) med þeim öllum, *inter eos omnes*, ſc. totius familiae. Jör.
c) Haec periodus exulat â Ceteris.
d) vid. Ceteri.
e) Sídan ſagdi han födr ſínum kved. Eiríks kóngsſonar. *Poſtea ſalutem ab Eir. reg. filio dicit patri*. Jör.
f) leit. Iid. Guelf. Hol.

upp *g*) hiá rúmi ſínu. Þat var um hauſtid einnhvern dag at Borg. at Skallagrímr let *h*) reka heim *i*) yxn miög marga *k*) er han ætladi til *l*) höggs. han let leida *m*) ij yxn ſaman undir húsvegg. *n*) ok leida á víxl. han tók *o*) helluſtein vel mikinn. ok *p*) ſkaut nidr undir hálſana. Sídan geck han til med exina Konúngsnaut. ok hió *q*) yxnina *r*) báda ſenn. ſva at höfudit tók af *s*) hvarumtveggia. En exin hlióp nidr í ſteininn. ſva at *t*) mudrinn braſt or allr ok *u*) rifnadi upp í gegnum herduna. Skallagrímr ſá í **)* eggina. ok *x*) ræddi ecki um. geck *y*) ſídan inn í elldahús. ok

lectum ſuffixit. Autumno illo factum eſt A.C. 915.
Borgae die quodam, ut ad caedem deſignatos tauros (emaſculatos) complures, domum compelli curaret Skallagrimus; jubebat duci par taurorum ſimul ſub domus (cujusdam) parietem, duci autem †) *viciſſim. Deinde ſumto ſaxo ſiliceo grandiuſculo, jugulisque taurorum ſubjecto, cum ſecuri, regis munere, aggreſſus, utrumque ſimul taurum ita percuſſit, ut capita amhobus amputarentur: Securis autem ſilici illiſa eſt; ita ut tota acies abſiliret, rupturae duramentum* (††) *munimentum ſecuris chalybeum) penetrarent. Skallagrimus aciem intuens, nihil de hac re locutus eſt, ſed inde ingreſſus in culinam, ad-*

g) yfir, *ſupra*. Guelf. Hol.
h) heim leida, *duci domum*. Hol.
i) auxn. Guelf. || yxni mörg. L. M. || uxa ſína, *ſuos*. Jör. J.
k) er h. ætl. omitt. Guelf. Hol. J.
l) dráps. Jör.
m) tva ſaman á víxl (vígſl). Guelf. Hol.
n) han let leida þá á víxl. Jör.
o) ſtein, *ſaxô*. Iid. Guelf. Hol.
p) let undir &c. Guelf. Hol.
q) exnina. Guelf. || öxnina. G.
r) ſva at af fuku höfudin, *ita ut capita avolarent*. Iid. Hol.
s) med öllu, *prorſus* (penitus). Jör.
t) mundridinn. J. || mundrinn. Membr. b. M. vix recte. || munnrinn. Jör.
u) allt í gegnum &c. Guelf. Hol. omitt. Jör.
**)* munninn. Membr. c.
x) Þagdi. Jör. omitt. Guelf. Hol.
y) han til elldahúſs. Jör. || inn ſídan í elldhús. Guelf. Omiſſis, quae proxime ſequuntur.

†) o: *ex adverſis, vel diverſis, partibus, atque ita ut colla eorum applicarentur ſibi invicem.*

††) *Nempe hac voce poteſt ſignificari pars ſecuris tenuior, quae igni candefacta, & aquae intincta, corroboratur: vel, quod eodem redit, involucre chalybeum, quo ſecuris, ut ita dicam, praeferruminatur; atque hoc idem eſt in ſecuri, quod* ſmidreim *in falcibus*, (*forſan* & vettrim *in gladiis*,) *appellatur.*

A.C. 915. ok ſteig ſídan á ſtock upp. ok ſkaut exinni upp *z*) á hurdáſa. Þ) lá hon þar um vetrinn *æ*) í reyknum. En um várit lýſti Þórólfr *a*) ifir því. at han ætladi utan at fara um ſumarid. Skallagrímr latti hann. ſagdi at *b*) þá var *c*) *gott heilum vagni d*) *heim at aka.* hefer þú *e*). ſagdi han. farit fremdar faur mikla. *f*) en þat er mællt. *g*) er *ymſar verdr er h*) *margar ferr.* tak þú nú her vid fiárhlut ſva *i*) miklum. at þú þikiz *k*) verda mega gilldr madr af. Þórólfr *l*) ſegir. at han vill enn fara *m*) einhverja ferd. ok á ek naudſynlig erendi til ferdarinnar. En þá *n*) er ek kem at ödru ſinni. mun ek her ſtadfeſtaz. en Ásgerdur fóſtra þín ſkal fara utan med mer

ſcenſo ſtamno, in trabes ſuper januam ſecurim abjecit; ubi illa in fumo per hyemem jacebat. Verè ſequenti Thorolfus palam fecit, quod ea aeſtate peregre proficiſci cogitaret; Hoc diſſvaſit Skallagrimus, tum bonum eſſe, *dicens*, domum agere currum integrum: *& ſane, inquit, jam iter feciſti magna cum gloria, at vulgatum proverbium eſt hoc*, varia itinera, varii eventus. *Nunc hic tantum accipe facultatum, ut ob eam rem, ſtatum idoneum* (*atque auctoritatem*) *te obtinere poſſe exiſtimes* (*ut inde civem idoneum evadere te poſſe exiſtimes*). *Thorolfus unum ſe etiam iter, & hoc gravibus de cauſis, facere velle ſignificat, denuo autem reducem in patria ſedem fixurum; Asgerdam patris alumnam pere-*

z) í (hurdáſana F.) Jör. *infixit trabibus* &c. || hurdaráſa M. Quid vero per has trabes intelligendum? an *Limen ſuperum?* ego nihil hic definio.

Þ) ok lá þar. Guelf. G.

æ) hoc add. Jör.

a) ifir. omitt. Jör.

b) þat. C. E.

c) hægt, *commodum.* Hol.

d) heima, *domi.* J.

e) nú farit fæmdar för. Guelf. Hol. || fengit frægdar för. Jör.

f) er þat opt ſatt. er mællt er, *ſæpe res comprobat iſtud proverbium.* Jör.

g) at — verda. ef. Jör. K. L. M.

h) marga (ɔ: för) B. mox, eru farnar. L.

i) at þú ſer (fiert) gilldr madr, *ut ſtatu ſis idoneo* ɔ: ſatis amplo (*ut opibus ſatis & auctoritate valeas*). Guelf. Hol. || fyri þer. add. J.

k) gilldr madr af verda. Jör. *ut idoneo* (amplo) *te loco conſtitutum eſſe exiſtimes.* omnia vero haec eòdem abeunt.

l) kvez fara mundu, *facturum ſe* &c. Guelf.

m) eina. Jör. K. L. M. & mox, för. Guelf. Hol. Jör. J.

n) þá kvez han mundu her ſtadfeſtaz. er han kiæmi aptr. Iid. praeter Jör.

mer á fund födr fíns. baud *o*) han mer um þat þá er ek fór auſtan. Skallagrímr kvad hann *p*) ok ráda mundu. Sídan fór Þórólfr til ſkips fíns ok bió þat. En *q*) er han var albúinn fluttu þeir út ſkipit til Digranefs. ok lá þar til byriar. fór þá Ásgerdur til ſkips med honum. En ádr Þórólfr fór frá Borg. þá geck Skallagrímr til. ok tók exina ofan af *r*) hurdáſum Konúngsgiöfina. ok geck út med. var þá ſkaptit ſvart af reyk. en exin *s*) rydgengin. Skallagrímr *t*) ſá í egg exinni. ſídan ſelldi han *u*) Þórólfi exina. Skallagrímr kvad víſu.

peregre ſecum proficiſci ad patrem, oportere, ita illum mandaſſe ſibi de Norvegia diſcedenti. Skallagrimus haec †) adeo in ejus poteſtate fore pronunciat. Deinde ad navem ſe confert Thorolfus, & hanc inſtruit. Omnibus ad iter comparatis, navem ad Digranes (*ampla lingula*) *cum ſuis producit, ibique ventum commodum expectat; tum Asgerdam ad navem ducit. Antea vero quam Borgâ diſcederes Thorolfus, Skallagrimus adiens* (*culinam*), *ſecurim, regium munus, de tignis forium ſublatam, foras effert; atrum fumo manubrium, ferrum rubigine obſitum, erat. Skallagrimus in aciem intuitus, Thorolfo tradit ſecurim, & ſimul hoc carmen fundit:* A.C. 925.

x) Liggia *) yggs í eggiu,
y) Á ek *z*) ſveigar kaur deiga:

In acie teli malefidi cubant
Multae fiſſurae;

Fox (*Ego*

o) Biörn mer þat erendi (til þín), *Biörnum id ſibi mandaſſe ad patrem.* Membr. c. & Iidem.

p) ok. omitt. Ceteri, mox vero addunt: en ſva ſegir mer hugr (um. ef vid ſkiliunſt nú.) at vid ſiáimz eigi optar, *at ita mens mihi praedicit, quod (ſi nunc diſjungimur,) nos iterum non ſimus viſuri.*

q) ádr þeir færi frá Borg, *antequam diſcederent.* (omiſſis quae intercedunt) Guelf. Hol.

r) hurdáſnum. non male M.

s) var ridug. Jör. omitt. Ceteri.

t) leit í eggina. ok ſelldi Þor. ok kvad. Jör.

u) í hendr. add. Guelf. Hol.

x) hyggia *autumant.* Hol. || hygg ek at, *autumo*, vel, *intueor.* O.

*) ygs. Jör. & Membr. c.

y) ek meyiar — deya. K. L. M. ſine ſenſu. || egg ſveigu ſkör deiga. J. hinc, parva mutatione, Dn. Pauli formavit: egg-ſveigiu ſkaur (ſkaurd) deigia, *hebetant ſecurim fracturae.*

z) ſveigiar. O. || ſveiga (ſveigu). Jör.

†) ſc. *quando tam firmiter id animo decreviſſet, aut fata aliter non ſinerent.*

A.C. 915.

Þ) Fox er íllt í exi;
æ) Undvargs *a*) flauſur margar.
*) Arghyrnu láttú *b*) arna
Aptr med *c*) roknu ſkapti,
d) Þaurfgi *e*) veri Þeirrar,
f) Þat var *g*) hringa giöf *h*) hingat.

(*Ego ipſe habeo* 3) *tabem lentam vitilis*
Fraus mala ineſt ſecuri. [*materiae.*)
Securim fac ire
Retrorſum cum manubrio fumigato;
Mihi illa huc (*transmiſſa*)
(4) *En donum luculentum!*) *non erat opus.*

39. CAP.

Þ) fax. Hol. L. O. || foks. Membr. c.

æ) undnags (-nax). L. M. quo quidem telum ſignificari poteſt, at peccat in conſonantiam metricam.

a) flaugur (flugur J.) Gu. Hol. Jör. Membr. c. *laminas* vertit Dn. Pauli.

*) argyrnu. Membr. c.

b) arka. K. L. M. ſenſu eodem. || arma, *miſeram*. ɔ: intelicem. Jör. J. || arnar. Mbr. Kálf. quod varie intelligi, & applicari poſſit. 1) *arnar* ſit aquilae: ſenſus foret, *redde ſecurim cum fumoſo, aquilo* ɔ: *fuſco manubrio* 2) *arnar* ſit gladii, & exponi poſſet; redd. ſec. *ex gladiorum fragmentis factam* &c. 3) arnar ſit *foci*, pro arins; & exiſtit ſenſus; redd. ſec. *ex foco fumoſam.* || ærna. H. O. *nimiam, immanem;* vel, apte referri poſſet, ad τὸ reknu ſkapti, *cum nimis caelato manubrio.* Arna eſſe poſſet Genitiv. plur. ab *arinn*, focus: ſed Dn. Pauli tuetur, quod Verbum ſit, atque *ire* ſignificet; adducitque locum (ut puto ex Alvismálum in Edd. Sæmundi,) urgar brautir arna Þú aptr hedan. „ *per ſemitas pulverulentas* l. *humidas, lutulentas, hinc revertere.*

c) reknu, *pulſato*, ɔ: *laminis argenti inducto*, ut ſupra. Gu. Hol. Jör. || rotnu, *putri.* J. || ræknu. Membr. c.

d) Þaurf erat mer (til). K. L. M. (Membr. Kálf. E. C.) Eodem, & quidem planiori ſenſu, *nondum illa mihi opus eſt.* Vocula *til* non reſpicit ad Þeirrar, ſed ad *hingat.*

e) veit Þad varra. J. || væri. Jör. Hol.

f) Þá (per antimeriam) Jör.

g) Ringa. Membr. c. J. || kóngs, *regale.* Hol. Inga *regis*, per antonomaſiam, repoſuit Dn. Pauli; eleganter quidem, ſed praeter cauſam; tum neſcio, num Ingi regis nomen ſit; Yngvi notum eſt.

h) Þínga. J.

Ordo verborum, in prima & quarta ſtropha Carminis, talis eſt. I eggiu yggs 1) undvargs liggia margar 2) flauſur.

1) yggr *adject.* ſuſpectus; *a verbo*, mik uggir, ſuſpicor: *ut* dyggr, *a verbo* ek dugi. (*v.* yggs, *alias* yggiar, undvargr, telum vulnificum. Yggr, *Odin., bellorum Deus*). G. P. Ygr, ygs, *quod ſupra notatum*, minax, terribilis, *a verbo* ek ægi, minitor, terreo.

2) Flísir *repoſuit Dn. Pauli, & vertit* laminas. Flaſa *deduco a Graeco Att.* φλάω φλάσω *frango, contundo. Poſſunt autem verba etiam ſic diſponi:* I eggiu liggia margar

39. CAP.

ÚTKVAMA KETILS BLUNDS.

Þat *i*) var til tíðenda medan Þórólfr *k*) hafdi verit utanlendiſs *l*). at eitt ſumar kom *m*) kaupſkip af Noregi í Borgarfiörd. *n*) var þá víða höfd uppſát kaupſkipum í ár. eda í lækiaróſa. eda í *o*) ſik. Madr het Ketill. er kalladr var Ketill *p*) blundr. er átti ſkip þat. *q*) han var Norrænn madr. *r*) kynſtórr ok audigr. *s*) Geirr het ſon hans er þá var *t*) fulltíði. ok var á ſkipi med honum. *u*) Ketill ætladi at ſá ſer búſtad á Islandi. han kom ſíð ſumars. Skallagrímr viſsi *x*) öll deili á honum. baud

CAP. XXXIX.

KETILLI BLUNDI (DORMITANTIS) *ADVENTUS IN ISLANDIAM.*

Contigit, quo tempore peregre verſatus fuerat Thorolfus, ut aeſtate aliqua, navis mercatoria de Norvegia in Borgarfiördum veniret: tum vero naves mercatoriae poſſim in amnes, oſtia rivorum, vel lacus (mari contiguos) ſubduci ſolebant. Ketillus nomen, Blundus *cognomen, erat navis iſtius domino; is gente Norvegus, nobilis vir & opulentus, in navi ſecum habebat filium, aetate jam maturum, Geirem nomine. Conſtituerat Ketillus habitationem ſibi in Islandia acquirere, ſera autem aeſtate advenerat. Skallagrimus, qui*

---

margar flauſur yggs undvargs, ɔ: in acie (hac) multa inſunt telorum fragmenta. *In ceteris ſtrophis ordo verborum nihil mutatur.*

3) *Hac non illepida paraphraſi, ſecurim ſuam lignariam, ex lento & tenaci ferro factam, ſignificat, & hanc, per contemtum, cum ſecuri comparat regia.* Sveigr *Synecdochice hic, pro quovis ligno.*

4) *Hoc δειχτικῶς & Ironice capiendum.* Hríngir; *tropice quamcunque rem opiparam denotare poſſunt.*

i) hafdi ordit. Guelf. Hol. || vard. Jör. K. L. M.

k) var utan. Iid.

l) en Skallagrímr bió at Borg, *ſed Skallagrimus in Borga habitabat.* add. Membr. Kálf. C. E.

m) ſkip, *navis.* Ceteri.

n) Haec ſoli habent Kálf.

o) ſyki. L.

p) blyndr. J.

q) Haec abſunt a Guelf. Hol. J.

r) ſtóraudigr, *perquam opulentus.*

s) Grímr. J.

t) fulltída. K. L. M.

u) Þeir ætludu, *conſtituerant illi.* Guelf. Hol.

x) öll. omitt. Jör.

baud Skallagrímr honum *y*) til viſtar med ſer med allt föruneyti ſitt. Ketill *z*) þektiz þat. ok var han um vetrinn med Skallagrími. Þann vetr bad Geirr ſon Ketils Þórunnar dóttur Skallagríms. ok var þat at *) rádi gert. Þ) feck Geirr Þórunnar. En eptir um várit víſadi Skallagrímr *æ*) Katli til *a*) landz upp frá *b*) landi Óleifs med Hvítá. *c*) frá Flókadalsár ósi til Reykiadalsár óſs. ok túngu þá alla er þar var á milli upp til Raudsgils. ok Flókadal allan fyrir ofan breckur. Ketill bió *d*) í Þrándarhollti. en Geirr í *e*) Geirshlíd. han átti annat bú í Reykiadal at Reykium hinum *f*) efrum. han var kalladr Geirr hinn audgi. hans ſynir voro þeir Blund-Ketill. ok Þórgeirr blundr. Þridi var Þóroddr hríſablundr er fyrſtr bió á Hríſum.

qui hominem pernóſſet, hoſpitium illi cuncto cum comitatu apud ſe detulit. Ketillus lubenter eam benevolentiam agnovit, & apud Skallagrimum hyemavit. Hac hyeme Geirr natus ipſius Thorunnam Skallagrimi filiam in matrimonium ambivit, eamque conditionem obtinuit (& haec conditio pacta eſt). Veré autem ſubſequenti Skallagrimus Ketillo agrum aſſignavit, ſurſum ab agro Oleifi propter Hvitá, ab oſtio amnis Flokadalenſis, usque ad amnis Reykiadalenſis oſtium, totam lingulam eo intervallo ad Raudsgilum ſurſum porrectam, totum denique Flokadalum *ſupra* acclivia. *Ketillus in* Thrandarhollto *habitavit, Geirr in* Geirshlída, *hic alteram habuit villam in Reykiadalo, apud Reyke* (Thermas) *ſuperiores; eratque vulgo appellatus Geirr* opulentus. *Ipſius filii erant* Blund-Ketillus, *& Thorgeirr* Blundus, *tertius Thoroddus* Hriſablundus, *primus qui villam Hriſa* (virgulta) *inhabitavit.*

40. CAP.

y) heim til ſín (vetrviſtar Jör.). Guelf. Hol.
z) þá. Guelf. Hol. J. || þádi. N.
*) rádum. Membr. c. Þ) Omitt. Ceteri.
æ) þeim, *iis*. Guelf. Hol. Jör.
a) landzkoſta. Guelf. Hol.
b) Flókadalsá. í milli ok Reikiadalsár upp til Raudsg. *Surſum a* FLÓKADALSÁ, *hanc inter & reikiadalsá &c.* Jör.
c) nidr frá Flókadal, *a* Flokadalo *deorſum* (excluſis reliquis terminis). Guelf. Hol. J.
d) á Þrándarhvoli. J.
e) Geirshlidi. G. N. || mox, hans ſon var Blund-Ketill (Ceteris ejectis). Membr. c. Guelf. Hol.
f) efri. K. L. M.

40. CAP.

FRÁ LEIKUM EGILS OK SKALLAGRÍMS.

Skallagrímr *g*) hendi mikit gaman at *h*) aflraunum ok leikum. *i*) um þat þótti honum gott at ræda. Knattleikar voro þá tídir. var *k*) þar í sveit gott til sterkra manna í þann tíma. en *l*) þó hafdi engi afl vid Skallagrím. han *m*) gerdiz þá helldr hníginn at alldri. Þórdr het *n*) son Grana at *o*) Granataudum. ok var han *p*) hinn mannvænligsti madr. ok var á úngum alldri. han *q*) var *r*) elskr at Agli Skallagrímssyni. Egill var miög at *s*) glímum. var han *t*) kapsamr miög. ok *u*) reidinn. En allir *x*) kunnu þat at kenna sonum sínum. at þeir vegdi fyri Agli. *y*) Knattleikr

CAP. XL.

DE LUDIS EGILLI & SKALLAGRIMI.

Skallagrimus magnam, ex roboris periculis, & ludis, delectationem captabat, deque iis amabat disputare: tum sphaeromachiae erant crebrae, hominumque robustorum in ea tribu bona copia: nemo autem robore Skallagrimum, quanquam tunc aetate provectiorem, aequiparabat. Granio de Granatödis filius erat, Thordus nomine, adolescens hoc tempore, sed eximiae spei; is Egillum Skallagrimi diligebat. Egillus in luctis erat assiduus, contentiosus valdè & in iram promtus: Omnes vero filiis id scibant praecipere, ut illi inter ludendum obsecundarent.

g) henti. Guelf. Hol. J.
h) leikum. Iid. Jör. omisso altero.
i) Iid. omitt.
k) þá, *tum*. Guelf. Hol. || var þar ok gott manval, *atque magnus ibi erat lectorum virorum proventus*. Jör.
l) þá. Jör.
m) var þá hníginn &c. *provectum*. Guelf. Hol.
n) madr. Iid. qui genus & indolem ejus ignorant.
o) Granastaudum. C. E. K. L. M.
p) enn vænlegazi. Jör. atque haec sequentibus postponunt.
q) elskadi miög — *vehementer*. Jör.
r) fóstri Egils, *coalumnus*, rara notione, sed recta. (vide Flóamanna Sagam c. XXII.) Guelf. Hol. Membr. c.
s) leikum, *ludis*. Jör.
t) all kappsamr. Gu. Hol. || kappsmadr mikill. Jör.
u) helldr. add. Guelf. Hol. *promtior*. || miög, *admodum*. Jör.
x) bádu sonu sína helldr vægia vid hann — *praecipiebant — ut aliquid* &c. Guelph. Hol.
y) leikr, *ludus*. Jör. mox, lagdr. Ceteri.

A.C. 909 leikr var lagidr á Hvítárvöllum allfiölmennr. á z) aundverdan vetr. fóttu menn þ) þar til vída um herad. heimamenn Skallagríms fóro þángat til leiks margir. Þórdr Granafon var æ) hellzt fyri þeim a). Egill bad Þórd at fara med honum til leiks. þá var han á vijda vetr. Þordr let þat eptir honum. ok reiddi hann át baki fer. En er þeir komu á b) leikmótid. þá var mönnum c) famanfkipat til leiks. þar var ok komit mart fmáfveina. ok *) gerdu þeir fer annan leik. d) ok var fkipat til mönnum. Egill hlaut at leika vid fvein þann er Grímr het. e) fon f) Hegs af Hegftödum. Grímr var g) xj vetra eda x. ok fterkr at h) iöfnum alldri. En er þeir lekuz vit. þá var i) Egill k) ófterkari. Grímr gerdi ok þann mun allan er han mát-

Sphaeromachia celebris in Hvitárvallis, primore hyeme conſtituebatur; eò vicinitas late confluebat, & inter alios multi ex domeſticis Skallagrimi, corypheó praecipue, Thordo Granii filio. Egillus, hanc ſeptimam ingreſſus aetatis hyemem, Thordum precabatur, ut comitem ſe ad ludum aſſumeret; Thordus hoc ejus petitioni dabat, & puerum pone ſe equo vehebat. Ubi in arenam certaminis ventum, viri componuntur: Sed multum advenerat puerorum, atque hi ſeorſim ſibi ludum conſtituunt, & per paria etiam componuntur. Egillo adverſarius obvenit puer, Grimus nomine, Heggi filius de Heggſtadis, X aut etiam XI annos natus, & pro tali aetate robuſtus; hi cum ludum committerent, Egillus robore erat deterior; Grimus autem diſcrimen roboris ſtrenue in uſum

z) aundverdum vetri. K. L. M.

þ) þángat til miög, *eò multum hominum* &c. Guelf. Hol.

æ) nær þeim, *iis aderat Thordus* &c. Jör.

a) ok Egill. han var þá vij vetra gamall, *item Egillo* — add. J. *is tum VII hyemes erat natus.* Guelf. Hol. J. omiſſa petitione Egilli.

b) Völlu. Jör.

c) fkipt þar, *per claſſes ibi diſponuntur.* Kálf. || fkipat. Guelf. Hol. J.

*) höfdu þeir annan &c., *ludo utebantur altero.* Guelf. Hol.

d) var þar ok fkipt til, *etiam in cohortes diviſi.* Kálf. omitt. Hol.

e) han var Hængsfon. Guelf. Hol.

f) Heggs af Heggftödum. Jör. K. M.

g) x vetra. Jör. Guelf. Hol. || xv vetra. Membr. c.

h) þeim, eodem fenfu. K. L. M.

i) Grímr fterkari, *Grimus robore melior.* Guelf. Hol.

k) óftirkri. Jör.

l) mátti. Þá reiddiz Egill. ok *m*) hóf upp knatt-treit. ok lauſt Grím *n*). En Grímr tók hann höndum. ok *o*) keyrdi hann nidr fall mikit. *) ok lek hann helldr ílla. ok kvaz mundu meida hann ef han kynni ſik eigi. En er Egill komz á fætr. Þá geck han or leiknum. en *p*) ſveinarner æptu at honum. Egill fór til *q*) fundar vit Þórd Granaſon. ok ſagdi honum hvat *r*) í hafdi gerz. Þórdr mælti. ek ſkal fara med þer. ok ſkulu vid hefna *s*) honum. Han *t*) ſelldi honum í hendr ſkeggexi eina. *u*) er Þórdr hafdi haft í hendi. Þau vapn voro þá *x*) tíd. gánga þeir þar til er *y*) ſveinaleikrinn var. Grímr hafdi þá hent *z*) böllinn. Þ) ok *æ*) rak undan. enn adrir ſveinarnir ſóttu eptir. Þá hlióp Egill

uſum ſuum vertebat. Tunc irâ accenſus Egil- A.C. *lus, elevato ſphaerae agitabulo, Grimum per-* 909. *cutit. At Grimus eum manibus arreptum, caſu rigido humi dejicit, & inclementer tractat, plagis ſe multaturum affirmans, ſi ipſe ſibi moderari neſciret. Egillus pedum poteſtatem nactus, inter vociferationes puerorum inſultantium é ludo diſceſſit; Thordumque petens Granii filium, rem factam ei aperuit; Thordus fatur; tecum ibo, & (injuriam tuam) in illo ulciſcemur: Tum tradit puero ſecurim* †) barbatam, (*armorum genus iis temporibus uſitatum,*) *quam ipſe manu portárat. Inde ad ludicrum pueríle ambulant; hic Grimus prehenſâ ſphaera in pedes ſe conjecerat, ceteris puerorum inſequentibus; interea*

l) var ſterkari, *quo praevalebat.* Guelf. Hol. J.
m) reiddi upp knöttinn (treit. Membr. c.), *globo in altum librato.* Jör.
n) med. add. Jör. Guelf. Hol.
o) rak. Guelf. Hol.
*) hellt honum nidri, *humilemque detinet.* add. Iid. Membr. c.
p) ſveinar. Jör. mox, hlógu, *inter irriſiones puerorum.* Guelf. Hol.
q) Þórdar. ok &c. Guelf.
r) han hafdi giört, *factum ſuum*, vel, *Grimi in ſe.* Hol.
s) á. inſerunt J. L. M. S.
t) fekk í hönd honum. Guelf. Hol. || mox, ſkógexi, *ſec. lignarium.* male L. || exi. Jör.
u) Haec, usque ad τὸ gánga, ignorant Ceteri.
x) tídug L. tídkud K. M.
y) leikrinn var ſveinanna. Jör.
z) Ita Guelf. & Mbr. c. ſed hallinn, *lapidem.* Hol. || knöttinn. Kálf. Jör. || knött. J.
Þ) haec omitt. Guelf. Hol. J.
æ) rann. Jör.
†) *De forma & uſu harum ſecurium vide, quae* J. Eirici, *viri illuſtris, & patronus meus cum primis colendus, ad Spec. Reg.* 389. *diſſeruit.*

A.C. 909 Egill at Grími. ok *a*) rak exina í höfud honum ſva at þegar *b*) ſtód í heila. Þeir Egill ok Þórdr gengu í brott ſídan ok til manna ſinna. hliópu þeir Mýramenn þá til vapna. ok ſva hvarertveggiu. *c*) Óleifr hallti hlióp til þeirra Borgarmanna med þá menn er honum fylgdu. voro þeir þá miklu *) fiölmennari. ok ſkilduz at ſva *d*) giörvu. *e*) þadan af hófuz deilder med þeim Óleifi *f*) ok Hegg. þeir börduz *g*) á *h*) Laxfit vid Grímsá. þar fellu *i*) vij menn *k*). en *l*) Heggr vard ſárr til ólífis. ok *m*) Kvígr fell bróder hans. En er Egill kom heim. þá *n*) let Skallagrímr ſer fátt um finnaz. en Bera qvad Egil *o*) vera víkíngs efni. ok kvad þat mundu fyri liggia *p*) þegar han hefdi alldr til. *q*) at honum veri **) fengin herſkip.

curſu Grimum invadens Egillus, tam valide in caput ipſius agit ſecurim, ut ea ſimul in cerebro conſiſteret; deinde cum Thordo diſcedens, ad ſuos ſe recipit; currunt ad arma Myramanni, *& ſic fit utrinque: Olaus claudus, & qui eum ſequebantur, ad partes* Borgarmannorum *accurrunt; ideo hi numero longe ſuperiores evadebant: eò deducta re, utrinque diſceſſum eſt. Inde contentiones Oleifum inter & Heggum ortae ſunt; dimicarunt in* Laxfit (*ripa plana ſalmonis*) *apud Grimsá, ubi ſeptem homines occubuere, Heggus ad mortem ſauciatus, fraterque ipſius Kvigus* (Vitulus) *caeſus eſt. De ſacinore Egilli, cum domum rediiſſet, pater pauciloquum ſe praebebat, Bera autem piratam in Egillo ali aſſerebat; expeditique fore conſilii, ut naves ipſi, cum per aetatem liceret, bel-*

a) ſetti exina &c., *ita direxit ſecurim.* Guelf. Hol.
b) þegar ſökk at hamri, *malleo tenus demergeretur.* Guelf. Hol. J.
c) Oláfr fór — *accedunt.* Guelf. Hol.
*) fiölmennri. Kálf. Guelf.
d) búnu. Guelf.
e) af þeſsu. Iid. Hol. & mox, deilur.
f) omitt. Guelf. Hol. Hæng. J. Heggi. Jör.
g) vid Gríſsá. Guelf. Hol. Membr. c.
h) Laxafit. Jör. || fit. Membr. c.
i) viij. Guelf. Hol. Jör.
k) Heggs, *ab Heggo.* add. Jör. || allz, *omnino.* J.
l) Hængr. Guelf. Hol. qui mox, cum Jör. omitt. vard.
m) Kingr. Jör. Ceteri omittunt.
n) ſannz Grími fátt til hans, *erga redeuntem Eg. Grimus erat offenſior.* Guelf. Hol.
o) mundu verda víking, *piratam futurum.* Iid.
p) at fá honum herſkip. þegar &c. Iid.
q) ok honum &c. & ante, fyri honum liggia. hoc ſenſu; *id fata illi deſtinare* (vitae inſtitutum) *cum per* &c., *navesque illi bell. datae eſſent.* Jör.
**) fengit hærſkip, *navis bellica daretur.* Mmebr. c.

ſkip. Egill qvad viſu.
Þat mællti mín móder,
At mer ſkylldi kaupa
Fley ok fagrar árar;
Fara *r*) á hríng med *s*) víkíngum:
Standa upp í ſtafni;
Stýra *t*) dýrum knerri;
Hallda ſva til *u*) hafnar:
Hauggva mann ok annan.

Þá er Egill var xij vetra *x*) gamall. var han ſva mikill vegſti. at fáer *y*) voro menn ſva ſtórer ok *z*) at afli búner. at Egill ynni þá eigi fleſta menn í leikum. þ) Þann vetr er honum var hinn xijti. var han miög at leikum. Þórdr Granaſon var þá á tvítugs alldri. han var ſterkr at afli. þat var *æ*) opt er áleid vetrinn. at

bellicae darentur. Egillus carmine alluſit.
Dixit mea mater;
Mihi emi oportere
Navem cum elegantibus remis;
†) *Conſcenderem hanc cum piratis:*
Starem celſa in puppi,
Navem gubernarem pretioſam;
Portum ita ſubirem,
Virum unum alterumque caederem.

Ubi Egillus annorum erat XII, tam magnus erat corpore, ut pauci tanta magnitudine ac robore eſſent praediti, quin plurimos ludo ſuperaret. Hyeme ſibi duodecima ludis multum vacabat. Ea tempeſtate Thordus Granii filius aetatis annum viceſimum agebat, firmisque pollebat viribus. Vergente hyeme ſaepius factum eſt, ut Egillus & Thor- A.C. 914.

r) braut. Hol. J. || á brott (brutt). Membr. Kálf. C. E. Jör. (Guelf.) *abirem.* Dn. Pauli um kríng, *circumirem.* || ſkylldi ek, ſubauditur.

s) víkíngu, *navi piraticam exercerem.* H. non male.

t) gilldum, *validam (idoneam).* Jör. || knerri dyrum. rythmi cauſa transponunt Hol.

u) hafna, *portus* Membr. b.

x) hanc vocem omitt. Guelf. Hol. J.

y) voro iafnſtórir. Iid.

z) ok han * fulltígdi þá fleſtum mönnum at afli, *tumque robore plerisque aequiparavit,* Guelf. || fullveigdi, vel, fullneigdi, Eodem ſenſu. Membr. c. * fullhægdi. Hol. corrupte, ut opinor. || var han fullgilldr. J. || ok ſo at afli. at han fullgiördi þá &c. Eod. ſenſu. Jör.

þ) han var miök at leikum, *ludis multum vacabat.* Guelf. Hol.

æ) einn dag. at &c. *aliqua die.* Iid.

†) Hríngr *inter navium vocabula recenſetur in Edda, Regio & Wormiano Codicibus: itaque non dubitavi id, ex Ch. K. L. M. R. rythmi gratia, in textum recipere.*

A.C. 914. at þeim Agli ok Þórdi var *a*) skipt í móti Skallagrími. Þat var eitt sinn *b*) um vetrinn. at knattleikr var at Borg *c*) sudr í Sandvík. Þá voro þeir *d*) Þordr í móti Skallagrími í leiknum. ok *e*) mæddiz han fyri þeim. ok *f*) geck þeim lettara. En um *g*) kvelldit eptir sólarfall þá tók þeim Agli verr at gánga. gerdiz Grímr þá sva sterkr. at han *h*) greip upp Þórd. ok *i*) keyrdi nidr sva hart at han lamdiz allr *k*). ok fekk han þegar bana. Sídan greip han til Egils. Þórgerdr Brák het *l*) ambátt Skallagríms. hon hafdi fóstrad Egil í barnæzku. hon var mikil *m*) fyri ser. sterk sem karlar. *n*) ok fiölkunnig miök. *o*) Brák mællti. *) hamaz þú nú. Skallagrimr. *p*) at syni þínum. Skallagrímr let þá

Thordus unà, Skallagrimo opponerentur. Accidit aliqua die vergentis hyemis, ut sphaeromachia prope Borgam, in Sandvico *meridiem versus, haberetur; in eo ludo Egillus & Thordus cum Skallagrimo certabant, eumque ad fatigationem redigebant, ipsi commodiore utentes fortunâ: Vesperè autem, post occasum solis, res Egilli (ad deterius) caepit inclinare: tum robore sic invalescebat Skallagrimus, ut Thordum sublimem raptum eâ violentia terrae affligeret, quâ totus contusus statim occubuit. Deinde Egillo manus injecit. Thorgerda* Brák *erat serva Skallagrimi, quae Egillum in pueritia nutrierat: foemina magnae indolis, virorum instar robusta, & magiae valde perita. Brák fatur; Tune Skallagrime furore nunc verspellium in filium tuum saevis? Tum ille misso Egillo*

a) atlat (ætlat) tveimr. Iid. || skipad í (til) mótz vid Skallagrím. Membr. c. Jör.

b) Þá er leikr var &c., *cum ludus ederetur* &c. Guelf.

c) ok var leikit, *& luderetur.* inserunt Iid. Mox, Sannvík. Membr. c.

d) Egill ok Þórdr. Iid. || enn, *etiam*, *pro consueto.* add. Jör.

e) mædiz. Guelf.

f) honum þá verr, *unde res ipsius inclinabatur*, (*minus procedebat*). Guelf. Hol.

g) aptaninn. Iid. J. mox, sólsetur. J.

h) tók Þórd upp, *Thordum a solo elevatum.* Guelf. Hol. || upp. omitt. J. *Thordum prehensum.*

i) rak. Guelf. Hol.

k) ödru meginn, *ab altera parte.* add. Guelf.

l) ambátt, ex Jörund. A.

m) fyri ser. omitt. Jör. Guelf. Hol. J. *erat magna staturâ.*

n) hanc virtutem detrahunt mulieri. Gu. Hol.

o) hún. Ceteri.

*) hamatt tu, & mox, sæni þínom. Membr. c.

p) á. Hol.

Þá lauſan Egil. en Þreif til hennar. hon bráz *q*) vid *r*) ok rann undan. en Skallagrímr eptir. Fóro Þau ſva *s*) í utanvert Digranes. Þá hlióp hon *t*) út af biarginu á ſund. Skallagrímr kaſtadi eptir henni ſteini miklum. ok *u*) ſetti milli herda henni. ok kom hvargi upp ſídan. *x*) Þar er nú kallad Brákarſund. En *y*) eptir um kvelldit er Þeir komo heim til Borgar *z*) var Egill allreidr. Þ) Skallagrímr ſettiz undir bord ok alÞýda manna. Egill var eigi kominn í *æ*) rúm ſitt. han geck *a*) í elldahús. ok at Þeim manni. er Þar haſdi *b*) verkſtiórn. ok *c*) fiárforrád *d*) med Skallagrími. ok honum var *e*) kærſtr. Egill hió hann banahögg. ok geck *f*) ſídan til ſætis ſíns. Skallagrímr ræddi Þá

Egillo manus ancillae intentat, &, ſubito A.C. *impetu in fugam ſe vertentem, perſequitur:* 914. *curſum ita in extremam Digraneſi oram perſeverant, ubi illa de rupe in altum ſe projecit (nando evaſura). Skallagrimus ingentis ſaxi jactu eam petiit, idque ſaxum inter humeros ipſi inflixit; neutrum ex eo emerſit. Fretum hodiedum* Brákarſund *vocatus. Eodem poſt veſpere, cum domum receſſiſſent, Egillus ira flagrabat: accubuit (ad caenandum) Skallagrimus cum univerſa familia: Egillus autem nondum locum ſuum ceperat; is in culinam ſe inferens, & hominem, qui tum negotiis, reique familiari apud Skallagrimum praeerat, cariſſimum patri aggreſſus, mortifero ictu percuſſit: inde locum ſuum adiit. Nihil ad hoc dixit Skallagrimus:*

q) undan. en han eptir. Iid. Guelf.
r) miög. add. Jör.
s) út í Digranes, *extrorſum in* &c. Gu. Hol. J.
t) út af biarginu. omitt. Iid.
u) kom í millum &c. *ſaxum accidit inter* &c. Jör. Guelf. Hol.
x) Þat. Iid. & mox, ſídan, *deinde.* Jör.
y) eptir. omitt. Jör.
z) voro Þeir fedgar reidir miög, *pater & filius ira* (invicem) *flagrabant.* Guelf. Hol. J.
Þ) Ita Jör. En er Skallagrímr hafdi ſezt &c. Þá var Egill — *accubuerat — cum Egillus nondum cepiſſet* &c. Kálf. || geck Grímr undir Bord. Guelf. Hol. J.
æ) ſæti. Kálf. Jör.
a) inní. Kálf. J. || til elldaſkála, *hypocauſtum accedens.* Guelf. Hol.
b) Þá. add. Kálf. quod videtur magis determinare, hominem tum adminiſtraſſe negotium *culinarium.*
c) forrád. Guelf. Hol.
d) meſt, *plurimum*, v. *praeter alios.* add. Jör.
e) kærr miög, *percarum.* Guelf. Hol. ſed Jör. ignorant.
f) eptir (ſequ. excluſis), *deinde abiit.* Guelf. || inn eptir Þat, *deinde intravit* (in aedes, v. coenaculum). Hol.

g) þá ecki um. ok var þat mál þadan af kyrt. en þeir fedgar *h*) rædduz þá ecki vid *i*) hvarki gott ne íllt. ok fór sva fram þann vetr. En hit næsta sumar eptir kom Þórólfr út *k*) sem fyrr var sagt. En er han hafdi verit *l*) einn vetr á Islandi. þá
A. C. 915. bió han epter um várit skip sitt í Brákarsundi. En er han var albúinn. þá var þat einn dag *m*) at Egill geck til fundar vit födur sinn. ok bad hann fá ser fararefni. vil ek. *n*) sagdi han. fara utan med Þórólfi. Grímr spurdi. ef han hefdi nockut *o*) þat mál rætt fyri Þórólfi. Egill segir at þat var ecki. Grímr bad han þat fyst gera. En er *p*) Egill vakti þat mál vit Þórólf. þá kvad han þess enga ván. at ek *q*) muna þik flytia med mer á brott. *r*) ef fader þinn *s*) þikiz eigi mega *t*) um þik *u*) tæla her í híbýlum sínum. þá ber ek

mus: ita haec causa conquievit, patre & filio, nec bono nec malo verbulo se compellantibus; eô (animorum) frigore hyems exiit. Post autem, aestate proxima peregre advenit Thorolfus, quod antea relatum est: qui unam hyemem in Islandia commoratus, verno tempore, navim in Brákarsundo ad navigandum expedivit. Omnibus ad abitum paratis, contigit quâdam die, ut Egillus ad patrem accedens, viaticum sibi, cum Thorolfo peregre profecturo, ab eo expeteret. Grimus rogat, si Thorolfo quicquam de hac re esset locutus? negantemque Egillum jubet hoc primum facere. Thorolfus autem, hac de re, ab Egillo compellatus, negabat ulla ratione esse sperandum, ut eum secum aveheret; quando enim pater, hic apud penates suos, te sibi prorsus intractabilem existimat, ego

g) ecki um þetta. ok var þetta kyrt. Guelf. Hol. J.
h) mæltuz. Iid. töluduz. Jör.
i) haec absunt a Guelf. Hol.
k) ok vard þetta allt til tídenda medan han var utan sem nú er frásagt, *atque omnia, modò narrata, eô peregrinante contigerunt.* Jör. Guelf. Hol.
l) einn. exclud. Guelf. Hol.
m) er. Guelf. Hol.
n) sagdi h. ignorant Iid. & Jör.
o) leitad þess vid Þórólf, *mentem Thorolfi de ea re exploraſſet.* Jör.
p) Þórólfr visi þetta. þá kvad &c. *Thorolfus hac re comperta.* Jör.
q) munda. Jör. || flytia þik. Guelf. Hol.
r) er. Guelf. J.
s) má eigi, *non potest*, sc. *tibi moderari.* Iid. Hol.
t) vid. Iidem.
u) tæta. Jör. J.

ek *y*) eigi trauſt til þeſs at *z*) hafa þik utanlendis med mer. Þvíat þ) þer mun þat ecki *æ*) hlýda at hafa þar ſlíkt ſkaplyndi ſem her. *a*) Vera má. ſagdi Egill. at þá fari hvargi ockarr. Um nóttina gerdi á *b*) ædi-vedr *c*) útſynníng. En *d*) er myrkt var. *e*) ok *f*) flód var ſiófar. Þá kom Egill þar *g*) er ſkipit lá. han geck út á ſkipit ok fyri utan tiölldin. hió han í ſundr feſtar þær er á útborda voro. geck han þegar ſem ſkiótazt upp *h*) um bryggiuna. ſkaut *i*) út þegar *k*) bryggiunum. ok hió þær feſtar er á land upp voro. rak þá út ſkipit á fiördinn. En er þeir Þórólfr urdu varer vid *l*) er ſkipit rak *m*). hlióþu þeir *n*) í bátinn. *o*) En vedrit

ego eâ non ſum confidentia, ut apud exteros A.C. 915. *te mecum habeam; nec enim licebit tibi, quâ hic uteris indole, eâ quoque illic uti. Egillus fatur; quando ita res eſt, forſitan neuter noſtrum peregre iverit. Nocte ſequenti, vehementi coro oborto, tenebris incubantibus, veniliáque maris obtinente, Egillus ad navem venit, eaque conſcenſa, extra tentoria circum ambulans, retinacula orae exterioris diſcindit, ſimul gradu per pontem in terram accelerato, proturbat hunc (in aequor), retinacula terreſtria reſcindit. Tum navis in ſinum propulſa eſt: quam ubi vî tempeſtatis abripi, Thorolfus & ſui animadverterent, conjiciunt ſe in ſcapham, venti autem vehe-*

y) ecki. Iid. Guelf.

z) Þú fiert med mer utanlands. Jör. || til, modo ante omitt. Guelf. item mox, útanlendis.

Þ) Þar hlydir ecki ſlíkt ſkaplyndi ſem her hefer Þú, *neque enim ibi convenit* &c. Gu. Hol. || Þar ecki hlydir, *nam prorſus non convenit* (omiſſo poſtmodum, þar). J.

æ) duga, *expedict*, *ſuccedet*. Jör.

a) bera má ſva til, *ita poterit contingere*. Jör.

b) útſynníng ædi vedr. Guelf. Hol. || æſla vedr. J.

c) útnyrdíng, *euro-aquilone* (ex Correctione Helgii Grimſonii). K. || á útſunnan. M. R. || af útſudri. Jör.

d) um nóttina. repetunt Kálf. Guelf. Hol.

e) ordit. add. Guelf. Hol. C. K.

f) flæda tók, *venilia incoepta*. Guelferb. Hol. mox, var. abeſt a Jör. || flædr fiávar. Mbr. c.

g) han geck fyri utan tiölldin (ceteris omiſſis). Kálf.

h) af bryggiunni. Jör. Guelf. Hol.

i) út. omitt. Guelf. Hol.

k) bryggiunni. Iid. Jör.

l) at. Iid.

m) út, *extrorſum*, *e ſtatione*. add. Iid.

n) á ſkipit (ex correctione A. Magnaei). Gu. || haffkipid. Hol. quaſi in navi non ad fuerint. || haffkipsbátinn. H.

o) Haec omitt. Guelf. Hol.

A. C. 915 vedrit var miklu hvaſsara. enn þeir *p*) fengi nockut atgiört. rak ſkipit ifir *q*) til Andakíls. ok þar á eýrar upp. en Egill fór heim til Borgar. Ok er menn urdu varer vid *) brögd *r*) þat er Egill hafdi giört. þá lauſtudu þat fleſter. han ſagdi *s*) at han ſkylldi ſkamt til láta at gera Þórólfi meira ſkada ok *t*) ſpellvirki. ef han villdi eigi **) flytia hann í brott. En þá áttu menn hlut *u*) at milli þeirra. ok kom ſva at lyktum. at Þórólfr tók vid Agli. ok *x*) fór han utan med honum um ſumarit. Þegar Þórólfr kom til ſkips. *y*) þá er han hafdi tekit vid exi þeirri er Skallagrímr hafdi fengit í hendr honum. þá kaſtadi han exinni fyri bord á diúpi. ſva at hon kom ecki upp ſídan. Þórólfr fór

mentia omnes eorum conatus (ad ſiſtendam navis fugam) irritos reddebat; navis ad Andakilum *trajecta, ibique in oras expulſa eſt. Egillus ad Borgam ſe retulit: qui, cum facinus ejus innoteſceret, idque plerique vituperarent, pronuntiabat, breve ſe ſpatium intermiſſurum, quin majore Thorolfum damno & maleficio multaret, ſi ſe asportare recuſaret. Tum nonnullis inter eos ſe interponentibus, res eò tandem perducta eſt, ut Thorolfus Egillum (convectorem) admitteret: & hic illum peregre ſequeretur, aeſtate eâdem. Thorolfus, ut acceperat traditam á Skallagrimo ſecurim, navimque conſcenderat, in profundum eam abjecit, ut exinde non appareret. Sic iter deſtinatum ingreſſus, curſuque*

p) giæti neitt. Jör.

q) í Andakíl. Guelf. Hol. || Andakyl, *praeter Andakylum acta.* J.

*) brögd, *facinora* (doli) *innoteſcerent.* Hol.

r) Egils. þá kvez han mundu brátt gera þeim mein (meira). ef þeir flytti hann æi á brutt (braut), *ejus, dixit ſe brevi illos incommodo (majori) affecturum, ſi non asportarent ſe.* Guelf. Hol. J.

s) at ſkamt ſkylldi til þeſs. er han gerdi Þór. &c. *breve futurum intervallum, donec.* Jör.

t) ſpillvirki. L. M. R. ſpiöllvirki. K.

**) fætia, vel, færia. Membr. c.

u) í millum. Jör. || at med þeim brædrum. Guelf. Hol.

x) fóro utan um ſumarit. ok greiddiz þeim val. ok komo at Haurdalandi, *abibant peregre illa aeſtate, curſuque uſi expedito, ad Hördiam advecti ſunt.* Ita haec contrahunt, nec ullam ſecuris mentionem faciunt, Guelf. Hol. Sed Jörund. hic repetunt, quae ſupra memorata, de ſecuri *Hurdaſis* detracta, & Thorolfo tradita. Differunt autem a Textu, in eo, quod Thorolfum *tum demum projeciſſe ſecurim,* tradant, *cum altum fuerit ingreſſus* (ok er han kom í haf kaſtar han öxinni utanborz).

y) ok han hafdi &c. L. M. R.

fór ferdar sinnar um sumarit. ok greiddiz vel um hafit. ok komu utan at Hördalandi. z) stefner Þórólfr þegar nordr til Sogns. en þar höfdu þau tídindi vordit um vetrinn. at Bryniólfr hafdi andaz þ) af sótt. en syner hans höfdu skipt arfi. hafdi Þórdr Aurland æ) bæ þann er fadir hans hafdi búit á. hafdi han gerz konúngi handgenginn. ok *a*) giörz lendr madr. Dóttir Þórdar het *) Rannveig. modir þeirra Þórdar ok *b*) Helga. *c*) Þórdr var fadir Rannveigar. modur Ingirídar er átti Óláfr konúngr. Helgi var fadir Bryniólfs. faudur þeirra Serks or Sogni ok Sveins.

que per altum expedito usus, ex Oceano ad Hördiam acceſſit, indeque ſtatim, ad Sognum boream verſus curſum intendit. Ibi vero acciderat hyeme praegreſſa, ut Bryniolfus ex morbo obiret: filii autem ipſius haereditatem inter ſe partiti erant; Thordus Örlandum obtinuit ſedem paternam: is regis miniſterio ſe addixerat, praefectusque provincialis erat factus. Filia Thordi erat Rannveiga (domus voluptas), Thordi & Helgii mater; hic Thordus pater erat Rannveigae, matris Ingiridae, quam in conjugio habuit Olaus †) rex. Helgius procreavit Bryniolfum, Serki de Sogno, & Sveinis patrem.

A.C. 915.

41. CAP.

AF BIRNI.

Biörn hlaut annan búſtad gódan ok virdiligan. giördiz han ecki handgenginn kon-

CAP. XLI.

DE BIÖRNO.

Biörnus aliam ſedem, commodam & honeſtam, ſortitus, regis ad miniſterium ſe non

z) Þórólfr lagdi skipi sínu inn í Sogn, *& navi Sognum ingreſſus eſt.* Jör.

þ) úr sótt. Jör.

æ) En Biörn hlaut annan búſtad gódan. han var kalladr Biörn haulldr. Haec ex initio Capitis ſequentis hic ſubnectunt Gu. Hol. omnibus quae ſequuntur excluſis.

a) var nú. Jör.

*) Ranveig L. M. R. Rannveg B. F.

b) Helgu. ex Jörund. A.

c) ok Ingigerdar er átti &c. *& Ingigerdae, quam* &c. Jör. qui & de Helgii liberis tacent.

†) *Temporum ratio monet, ut intelligatur Olaus, Magni Nudipedis filius: niſi forſan mulier concubina fuit Olai* tranquilli. *Serkus de Sogno numeratur inter viros principes, qui expeditionem, illam ultimam, & fatalem, cum Magno Nudipede obierunt.* (*in* Hryggiarſtycki).

A.C 915. konúngi. Því var han kalladr Biörn *haulldr.* var han *d*) madr vellaudigr. ok ſtórmenni mikit. Þórólfr fór brátt á fund Biarnar. Þegar er han kom af hafi. ok fylgdi heim Ásgerdi dóttur hans. *e*) vard þar fagnafundr. Ásgerdr var *f*) hin vænſta kóna. ok hin gerviligſta. vitr kona. ok allvel kunnandi. Þórólfr fór á fund Eiríks konúngs. En er þeir hittuz. bar Þórólfr *g*) Eiríki konúngi qvediu Skallagríms. ok ſagdi. at *h*) han hafdi þackſamliga tekit ſendíng konúngs. bar fram ſídan *i*) lángſkips ſegl gott. er han ſagdi er Skallagrímr hefdi ſendt konúngi. Eiríkr konúngr tók vel vit giöf þeirri. ok baud Þórólfi *k*) at vera med ſer um vetrinn. Þórólfr þackadi konúngi bod ſitt. *l*) ek mun nú fyrſt fara til Þóris. á ek vid hann *m*) naudſynia erendi. Sídan fór Þórólfr til Þóris. ſem han hafdi ſagt. ok fekk þar allgódar vidtökur. baud Þórer honum

applicuit, ideo Hölldus (*privatus*) *cognominatus eſt; erat homo opibus affluens, & ſummâ magnificentia* (*praeditus*). *Thorolfus ſimul atque ab alto advenit, ipſe Asgerdam ad Biörnum patrem ejus adduxit; eorum conventus utrinque laetus: Asgerda formae venuſtate, & dignitate, erat inſignis, tum ſagax ingenio, & artium* (*quae mulieres ornant*) *haud perfunctorie gnara. Thorolfus Eiricum regem adiit, cumque convenirent, a Skallagrimo illum ſalutavit, dixitque hunc donum regium grata voluntatis ſignificatione accepiſſe: tum in medium protulit velum longae navis eximium, quod Skallagrimum regi miſiſſe affirmabat. Rex lubenter accepit donum iſtud, Thorolfumque, ad hyemandum ſecum, invitavit. Thorolfus benevolentiam ipſius gratiis proſecutus eſt, Thorerem autem, de re neceſſaria, anteà ſibi conveniendum oſtendit. Inde, ut dixerat, Thorerem petiit, a quo egregie acceptus ad commorandum*

d) vel audigr, *bene opulentus.* Jör.

e) var. Jör.

f) kona væn ok virdulig, *mulier pulchra, & decora.* Guelf. Hol. qui ceteras ejus virtutes tacent. || væn kona ok giörfilig. ok vel kunnandi. Jör.

g) fram lángſkips ſegl (omiſſis intermediis). Guelf. Hol.

h) þackſamliga hefdi han tekit ſendíngu k. Jör.

i) ſegl — er han átti — *quod poſſidebat.* Jör.

k) med ſer at vera (omiſſ. um vet.), *ad manendum ſecum* Guelf. Hol.

l) en þó vil ek nú fara til Þóris herſis firſt. Jör. || en þó fór han til Þóris herſis, *attamen ad Thorerem ſe contulit.* Guelf. Hol.

m) ſkullda eirinde. Jör.

honum at vera med ſer. Þórólfr *n*) ſagdi at han mundi Þat Þeckiaz. ok er ſá madr med mer at Þar ſkal viſt hafa ſem ek em. han er bróder minn. ok hefir han ecki fyrr heiman *o*) gengit. ok Þarf han at ek veita honum umſiá. Þórer ſeger. at Þat var *q*) heimollt Þó at Þórólfr villdi fleiri menn hafa med ſer Þángat. Þiker oſs. ſegir han. ſveitarbót at bródr Þínum. ef han er *r*) nockut Þer líkr. Sídan fór Þórólfr til ſkips ſíns. ok let Þat upp ſetia ok umbúa. en han fór ok Egill til Þóriſs herſis. Þórer átti ſon er het Arinbiörn. han var nockurru ellri enn Egill. *s*) Arinbiörn var *t*) Þegar ſnemma ſköruligr madr. ok hinn meſti íÞróttamadr. Egill gerdi ſer *u*) títt vid Arinbiörn. ok var honum fylgiuſamr. En helldr var fátt med Þeim brædrum.

dum invitatur. Thorolfus ſignificat nihil ſibi eſſe acceptius, at hominem (addit) mecum habeo, quem eodem, atque me ipſum, hoſpitio uti oportet, is eſt frater meus, hac primum vice paternâ domo profectus, atque adeo meae curae indigens. Thorer teſtatur, pro ſuo jure facturum Thorolfum, ſi plures etiam ſuorum velit adhibere (hoſpitio); nam fratrem tuum, inquit, ornamento eſſe noſtro coetui arbitramur, ſi quid ſimilis eſt tibi. Poſt haec reverſus ad navem Thorolfus, ſubduci hanc, & (in ſtationem) componi fecit; ipſe cum Egillo, apud Thorerem Ducem in hoſpitium conceſſit. Thoreri filius erat nomine Arinbiörnus aetate aliquantò major Egillo, bonis naturalibus jam maturè inſignis, artibus idem liberalibus apprime inſtructus. Egillus familiarem ſe & ſequacem Arinbiörno praebuit: conſuetudo autem fratrum juſto minus erat familiaris. A.C. 915.

42. CAP.

n) Þektiz Þad. en Þó er annar madr ſá er med mer ſkal til viſtar fara. en Þat er bróder minn. *Id lubenter amplexus eſt: ſed alter tamen* (ait) *homo eſt, quem unâ mecum hoſpitium adire oportet* &c. Guelf. Hol.

o) farit. Iid.

p) ek at veita honum umſiá mína, *mihi, curam illius gerere, fas eſt* (incumbit). Iid. at Thoreris reſponſum omittunt.

q) ok heimillt. Jör.

r) mikit, *multum*. L. M. R. inepte.

s) han var ſnemma mikill ok ſterkr, *is mature erat magnus corpore & robuſtus*. Gu. Hol. J.

t) hinn meſti íÞróttamadr. ok hinn ſköruglegazi í öllum hlutum —— *omni virtutum genere*. Jör.

u) at vin Arinbiörn. Jör. *amicitiam contraxit cum Arinb.* || kært. K. L. M. R. || tídrætt, *crebros ſermones miſcuit cum Arinb.* vel, *ejus colloquio delectabatur*. J.

A.C. 915.

42. CAP.

ÞÓRÓLFR BAD ÁSGERDAR.

Þórólfr Skallagrímsſon hóf *x*) rædu þá vit Þóri. hverneg han mundi *y*) taka því máli ef Þórólfr bædi Ásgerdar frændkono hans. Þórer tók því *z*) lettliga. Þ) ſagdi at han mundi flytiandi þeſs máls. Sídan *æ*) fór Þórólfr nordr í Sogn. ok hafdi med ſer gott fauruneyti. Þórólfr kom til búſs Biarnar. ok fekk þar gódar vidtökur. *a*) baud Biörn honum at vera med ſer ſva lengi ſem han villdi. Þórólfr bar brátt upp erendi ſitt vit Biörn. hóf þá bónord ſitt. ok bad Ásgerdar dóttr Biarnar. han tók því máli vel. ok var þat audſótt *b*) vid hann. *c*) ok redz þat af. at þar fóro *d*) feſtar fram. ok kvedit á brullaups ſtefnu. ſkylldi veizla ſu vera *e*) at Biarnar þá um hauſtid. Sídan fór Þórólfr *f*) aptr til Þóris. ok ſagdi honum þat

CAP. XLII.

THOROLFUS ASGERDAM IN MATRIMONIUM AMBIT.

Thorolfus compellabat Thorerem, quâ voluntate eſſet accepturus eam rem, ſi ejus ex ſorore neptem Asgerdam in matrimonium ſibi peteret? Thorer alacriter annuens, ejus conſilii promotorem ſe fore pollicitus eſt. Deinde Thorolfus in Sognum boream verſus profectus eſt, bono comitatu ſtipatus: venit ad Biörni domicilium, prolixeque eſt acceptus, invitante Biörno, ut eſſet ſecum quamdiu vellet; ille ſine mora cauſam adventus ſui expoſuit, procumque ſe Asgerdae, Biörni filiae, profeſſus eſt. Biörnus ex voto reſpondit, eratque negotium haud difficulter ab eo impetrabile: decretum eſt, ut ſponſalia ibi tranſigerentur: nuptiae in certum diem conſtitutae, apud Biörnum eodem autumno celebrandae. Iude Thorolfus ad Thorerem rever-

x) mál vid &c. Jör.
y) því taka. ef han bædi &c. Iid. Guelf. Hol.
z) val, *benevole*. Guelf.
Þ) ok kvez mundu flytia vit Biörn, *cauſam ſe Biörno commendaturum affirmat*. Guelf. Hol.
æ) fóro þeir, *illi profecti ſunt*. Iid.
a) Haec ignorant Iid. Jör.
b) bædi vit Biörn ok ſva vid hana, *& ab ipſo & â puella*. Guelf. Hol.
c) urdu þær mála likter, *eo deducta eſt res*. Jör.
d) þá þegar, *illico*. add. Guelf. Hol. Mox, ákvedin brullaupsſtefna. Iid. Jör.
e) med Birni. Guelf. Hol.
f) heim. Omiſſ. quae ſequuntur, usque ad, En er at þeirri &c. Iid.

g) þat ſem til tídenda hafdi gerz í faur hans. Þórer let vel ifir er þau rád ſkylldu takaz. En er at þeirri ſtefnu *h*) kom er Þórólfr ſkylldi ſækia *i*) til veizlunnar. þá baud han *k*) mönnum til farar med ſer. baud han fyrſt Þóri. ok Arinbirni. ok húskörlum þeirra. ok ríkum búendum. ok var til þeirrar ferdar *l*) fiölmennt ok gódmennt. *m*) En þá er miög var komit at *n*) ſtefnu degi þeim er Þórólfr ſkylldi heiman fara. ok *o*) brúdmenn voro komner. þá tók Egill ſótt ſva at han var eigi færr. Þeir Þórólfr höfdu lángſkip eitt mikit alſkipat. ok foro ferdar ſinnar *p*) ſva ſem ákvedit var.

reverſus, exitum ipſi itineris ſui aperuit. A. C. 915. *Thorer pactae conditioni applauſit. Ubi appetebat tempus, quo Thorolfus ad nuptias proficiſci debebat, advocabat ſibi comites, primum Thorerem & Arinbiörnum, tum domeſticos ipſorum, praeterea colonos potentiores: comitatus iſte & frequens erat & honeſtus. Cum vero dies aderat, quó iter ingredi debebat Thorolfus, & convivae nuptiales advenerant: tunc Egillus morbo correptus eſt, ut eundo impar eſſet. Thorolfus cum cohorte ſua navi longa ingenti, & juſte inſtructa, utens, iter ſicuti erat praefinitum, inſtituit.*

43. CAP.

AF AULFI OK AGLI.

Aulver het madr. han var *q*) húskarl Þóris. oc var forſtióri ok rádamadr fyri búi

CAP. XLIII.

DE ÖLVERE & EGILLO.

Ölver *nomen erat homini, domeſtico Thoreris, qui operis, & rei familiari apud illum*

g) ſem háttad var, *rem, uti ſe habebat.* Jör.

h) leid. Jör.

i) veitzluna. Jör.

k) mörgum mönnum med ſer til þeirrar veizlu, *multos ſecum ad convivium invitabat.* Guelf. Hol. at ſequentem periodum excludunt.

l) miök, *admodum.* add. K. L. M.

m) ok er þeir voro búner. tók Egill &c. *ubi accincti erant, Egillus* &c. Guelf. Hol. J.

n) degi þeim. Jör.

o) bodsmenn. Jör.

p) undz þeir komo til Biarnar. ok voro (ſátu Jör.) þar at veizlu. ok fór hún vel fram ok ſæmiliga, *iter ad Biörnum continuant, ibi agitant convivium, quod bene & concinne proceſſit.* Guelf. Hol. J. Jör. addunt: ok var þar mikit fiölmenni ſamankomid, *magna eò convenerat hominum multitudo.*

q) forſtióri Þóris herſis. han hafdi ſkulda-

A. C. 915 búi hans. hafdi han ſkulldaheimtur. ok var fehirdir *r*). Aulver var af æſku alldri. ok þó *s*) madr hinn hreſsaſti. Sva bar til. at Aulvir átti heimanferd at heimta *t*) landſkylldir Þóris. þær er eptir höfdu ſtadit um várit. hafdi han ródrar *u*) feriu. ok voro þar á *x*) xij húskarlar Þóris. *y*) Þá tók Egill at hreſsaz. ok reis han þá upp. honum þótti þá geraz daufligt heima. er alþýda manna var á brott farin. kom han at máli vid Aulvi. *z*) ok ſagdi at han villdi fara med honum. Þ) en Aulvi þótti eigi gódum *æ*) lidsmanni ofaukit. þviat *a*) ſkipkoſtr var ærinn. rez Egill til ferdar þeirrar. Egill hafdi vapn ſín. ſverd ok keſiu *b*) ok búklara. Fara þeir ferdar ſinnar er þeir voro búner. ok fengu vedrabálk hardan. hvauſs

illum praeerat, debitorum idem exactor, & pecuniae diſpenſator. Is jam exceſſerat florem aetatis, ſed vigebat adhuc, ut qui optime. Incidit, ut domo abeundum eſſet Olveri, ad cogendum canones á verè praegreſſo reſiduos, utebatur vero lintre actuario, quem ducebant domeſtici Thoreris XII. Tunc Egillus ex morbo caepit convaleſcere, & lecto ſurrexit. Hic triſte ſilentium domi ortum ſentiens, pleraque digreſſa familia, interpellat Ölverem, & ſe cum eo proficiſci velle ſignificat: Ölver bonum ſocium non putabat eſſe ſupervacaneum, ſed commeatus nauticus ſatis ſuppetebat (navis ſatis capax erat). Itaque Egillus iter aggreditur, habens arma ſua, gladium, gaeſum, & parmam. Ubi accincti erant, in viam ſe dabant; ſaevamque nacti hyemem, ventos impetuoſos & incom-

heimtur &c. Guelf. Hol. Et ſane, inter το forſtióri, & rádamadr, non ſatis apparet, quid ſit diſcriminis.

r) hans, add. Iid. Jör.

s) hreſs vel, *bene vegetus*. Jör. Nihil de aetate aut vigore ejus ſciunt Guelf. Hol. J.

t) landzſkulldir (landſkulldir). Gu. Hol. Jör. Omiſſo mox, þær er &c.

u) ſkútu. Guelf. Hol. J.

x) fiö menn, *VII*. Jör.

y) Agli batnar ſóttar þegar er þeir Þórólfr voro á bruttu. — *Thorolfo vixdum digreſſo.* Guelf. Hol. excluſis, que mox de triſtitia domeſtica habentur.

z) at han vill fara &c. Jör. || at han mundi, *quod decreviſſet proficiſci* &c. Guelf. Hol.

Þ) ok þeir tóko vid honum. ok ferr Egill med þeim. han hafdi ok vapn ſín öll, *& admiſerunt illum, & abiit cum illis, & habuit quoque panopliam ſuam.* Ita ſatis jejune. Guelf. Hol.

æ) dreng. Jör.

a) ſkipskoſtr. M. R. Sed haec â Jör. Guelf. Hol. J. abſunt.

b) hiálm ok ſkiölld, *galeam & ſcutum*. Jör.

c) hvauſs vedr ok óhagſtæd. en þeir ſóktu ferdina *d*) knáliga. tóko ródrar leidi *e*). Sva bar til *f*) ferd þeirra. at þeir komu aptan dags til *g*) Atla eýiar. ok lögdu þar at landi. En þar var í eýiunni *h*) ſkamt upp bú mikit er átti Eiríkr konúngr. en þar red fyri madr ſá er *i*) Bárdr het. han var kalladr Atleýiar Bárdr. *k*) ok var ſýſlumadr *l*) mikill ok ſtarfsmadr gódr. ecki var han kynſtórr madr. en kærr miög Eiríki konúngi ok Gunnhilldi drottníngu. Þeir Aulver *m*) drógu upp ſkip ſitt úr flædarmáli. gengu ſidan til *n*) bæiar ok hittu Bárd úti. ok ſögdu honum um ferd ſina. *o*) ſva þat at þeir vilddu þar vera um nóttina. Bárdr ſá at þeir voro vátir miög. ok fylgdi han þeim til *p*) elldahúſs nockurs. var þat brott frá ódrum húſum. han

commodos, curſum remigio inchoatum acriter urgebant. Ita de ipſorum itinere erat comparatum, ut veſpere diei, ad Atleyiam ſuccedentes, navem ibi appellerent: In hac inſula, parvo ab littore intervallo erat praedium magnum, quod rex Eiricus poſſidebat; huic villicus Bardus nomine praeerat, vulgo Bardus Atleyenſis *appellatus, vir negotioſus, & gnavus (in rebus gerendis), loco natus ignobili, ſed Eirico regi, & Gunnhilldae reginae, in paucis charus. Ölver & ſocii ipſius, ſubductâ ex aeſtuario navi, egreſſi ad praedium, Bardum foris offendunt, de itinere ſuo ipſi indicant, & quod apud eum cuperent pernoctare. Bardus qui permadidos eſſe cerneret, duxit eos ad vaporarium quoddam, ſejunctum á ceteris aedibus; ibi* A.C. 915.

c) Haec in Ceteris vacant.

d) val. Guelf.

e) ok höfdu miög innan váátt, *& navigio intus vehementer humido utebantur*. ɔ: *illuvie (inundatione) marina laborabant*. Guelf. addunt. Pro quo ex Hol. Mbr. b. G. N. exhibent: hafdi miög innan verit, quod ſenſu caret. Sed H. höfdu miög innan vedrid, *vento, maxime ab interioribus flante laborabant*

f) um ferd. Guelf. Hol. Sed Jör. omitt.

g) Atleyar. Jör.

h) ſkamt upp. ignorant Ceteri.

i) Bardr. K. M. R. quaſi *barbo*.

k) han var ſyſlumadr Eir. kóngs, *procurator Regis Eir.* Sc. poſſeſſionum ejus; nam adminiſtratio tributorum, penes LENDA MENN, ɔ: praefectos provinciales erat. Guelf. Hol. Jör. J.

l) mikill. deeſt in L.

m) ſettu upp ſkipit. Guelf. Hol. Jör.

n) b'arins. Guelf.

o) ok þeir vill'u &c. Iid. Hol. J.

p) elldaſk'la. var þat &c. (in qua conſtructione Syllepſis eſt, an Ellipſis? & ſubauditur, hús, *domus*). Iid.

A.C 915. han let gera *q*) elld mikinn fyri þeim. ok *r*) voro þar þurkut klædi þeirra. En er *s*) þeir höfdu tekit klædi sín. þá kom Bárdr þar. Nú munu ver. seger han. setia ydr bord. ek veit at ydr mun vera *t*) títt at sofa. *u*) þer erut menn móder af *x*) váfi. Aulvi líkadi þat vel. *y*) Síðan var sett bord. ok gefinn þeim matr. braud ok smiör. *z*) ok setter fram skyraskar stórer. Bárdr mællti. harmr er þat nú mikill. er aul er ecki inni. Þ) þat er ek mega ydr fagna. sem ek villda. verdi þer nú at biargaz vit slíkt sem til er. *æ*) Þeir Aulver voro þystir miök. ok supu skyrit. Síðan let Bárdr bera *a*) inn afr. ok drucku þeir *b*) þat *c*). Fúss munda

largum ignem in usum ipsorum fieri jussit; ad quem siccata vestimenta, cum induissent, Bardus adveniens, nunc, ait, caenam vobis apponemus: scio vos somnum desiderare homines marina fessos illuvie. Ölver hoc approbabat: Tum mensa collocata, cibus praebitus panis cum butyro, & schistum in finis appositum. Bardus fatur; vehementer dolendum est; quod nihil suppetit cerevisiae, quâ vos accipere queam, sic ut opto; nunc utamini oportet tali, quale ad manum est: Ölver & socii ipsius, ut qui vehementer sitirent, schistum sorbebant. Deinde Bardus introferri jussit sorbitionem avenaceam, hanc etiam bibebant. Bardus interpellat: lubens

q) ellda stóra. Jör.

r) þurka kl. þeirra. Þá mælti Bárdr. nú munum &c. *& siccari* &c. *tunc ait.* Gu. Hol. J.

s) þurr voro klædi þeirra. ok þeir voro klæddir. Jör.

t) mál, *tempus esse ut quiescatis.* Jör. || ant, *maturata vobis quiete opus esse.* Guelf. Hol. || brátt. L.

u) er þer erut módir, *quoniam defessi estis.* Guelf. Hol.

x) vosi. Jör. K. L. M. R.

y) voro þá bord sett. Jör. mox, þeim. omitt. Guelf. Hol.

z) ok settir hiá. Iid. || síðan voro settir fram, *deinde* &c. Jör.

Þ) at ek. Iid. Gu. Hol. || þat vel megi &c. J.

æ) feinguz þeir um fast. ok voro þystir &c. *magno fervore* (impetu) *vescebantur.* Guelf. Hol. J.

a) at þeim (til þeirra) afra. Guelf. Jör. Hol. praeter Membr. b. quae habet arfura: Voci mihi incognitae, ex conjectura hunc sensum adsignavi, quem adeo nemini obtrudi volo. || inn aptr, *rursus introferri*, sc. schistum. E. K. L. M. R. || inn adra, *alia*, sc. sina schisti. J.

b) hann. Guelf. Hol. Jör. || þá. J.

c) Huc addunt Mbr. Kálf. & C. ok þá enn enn eptir lagar. Videndum, an *Lagarr* fuerit

da ek. kvad Bárdr. at *d*) gefa ydr betra dryck ef til væri. hálm ſkorti þar eigi inni. bad han þá *e*) þar nidrleggiaz til ſvefns.

lubens vobis darem potum meliorem, ſi is praeſto foret. Satis in domo erat ſtipulae; Bardus juſſit, ut ibi ad quietem recumberent.

A.C. 915.

44. CAP.

DRÁP BÁRDAR.

Eiríkr konúngr ok Gunnhilldr komu þat ſama kvelld í Atleý. ok hafdi Bárdr *f*) búit þar veizlu móti honum. ok ſkylldi þar vera Díſa blót. var þar veizla hin bezta. ok dryckia mikil inni í ſtufunni. Konúngr ſpurdi hvar Bárdr veri *g*) er ek ſe hann hvergi. *h*) Madr ſeger. Bárdr er úti. ok greider fyri geſtum ſínum. Hverir ero geſtir þeir. ſegir konúngr. *i*) er han lætr ſer *k*) þat ſkylldara enn vera her inni hiá oſs. Madrinn ſagdi honum. at þar voro komner *l*) húskarlar Þóris herſiſs. Konúngr mællti. *m*) gángi epter þeim

CAP. XLIV.

CAEDES BARDI.

Hac eadem veſpera, rex Eiricus, & Gunnhilda in Atleyiam venerunt. Bardus epulas regi praeparaverat: erat vero Dearum ſacrum ibi celebrandum: convivium lautiſſimum, & larga poculorum invitatio in triclinio intus obtinebat. Rex interrogat; ubi Bardus, nam eum nusquam conſpicio? reſpondit neſcio quis; Bardus foris eſt, & advenis ſuis neceſſaria ſuppeditat. Ecqui ſunt advenae iſti, pergit rex, quorum officia praevertit meo miniſterio? homo dicit veniſſe eò Thoreris Ducis operarios. Rex fatur; feſtinato ad eos aliquis, & huc intro

fuerit genus quoddam potionis apud antiquos, cujus nomen cum uſu dudum obſoleverit. Si vero ſcribatur una voce, *eptirlagar*, poſſit denotare *ſedimenta cereviſiae*. Quicquid ſit, vocula *enn* vitio librarii bis poſita eſt. Horum loco K. L. M. R. exhibent, ok lógudu, *& conſumebant*.

d) fá, mox omiſſo dryck. Guelf. Hol. J.

e) leggiazt. Iid.

f) búit þeim veizlu, *illis* &c. Iid.

g) er han ſæi hann æi, *quod eum non conſpiceret*. Guelf. || ek ſe h. ecki, *eum nullus conſpicio*. J.

h) honum var ſagt. at han tók vit geſtum, *illi reſpondetur; Bardum hoſpitibus accipiendis vacare*. Guelf. Hol.

i) at. Guelf.

k) þat. omitt. Iid. Jör. || vid ſkyildara. H.

l) menn, *homines*, v. *famulos*. Guelf. Hol. J.

m) gángit. Hol. Jör.

A.C. 915 *n*) þeim ſem *o*) tídaſt. ok kalli þá inn híngat. *p*) ok var gert. ſagt at konúngr vill hitta þá. Sídan gánga þeir *q*). fagnadi konúngr *r*) vel Aulvi. ok bad hann ſitia *s*) gagnvert ſer í aundvegi. ok *t*) þar faurunauta hans utar frá. þeir gerdu *u*) ſva. ſat Egill næſtr Aulvi. Sídan var þeim borit aul at drecka. *x*) Fórro *y*) minni mörg. ok ſkylldi *) horn drecka í minni *z*) hvert. En er áleid þ) um kvelldit. þá kom ſva at faurunautar *æ*) Aulvis gerduz margir ófærir. ſumer *a*) ſpió þar inni í ſtufunni. en ſumer komuz út fyri *b*) dyrr. Bárdr geck þá *c*) faſt *d*) at bera þeim dryck. þá tók Egill vid horni því. er Bárdr *e*) hafdi

vocato. Ita factum, dictumque, regem eos velle (convenire): ambulant (ad triclinium). Rex Ölverem *hilariter acceptum, in ſede primaria, adverſum ſe jubet conſidere, atque comites infra ipſum. Dicto audiunt; Egillus proximus ſedet* Ölveri. *Deinde ad bibendum apportatur iis cereviſia: multa circumferuntur pocula mnemonica: quóvis poculo cornu cereviſiae exhauriendum erat. Procedente veſpere, eo ventum eſt, ut multi comitum* Ölveris, *potionibus ſuccumbentes, partim in ipſo intus vomerent triclinio; quidam aegre foras exire poſſent. Tum vero Bardus ipſe gnaviter iis offerebat pocula. Egillus datum* Ölveri *cornu accepit, eduxit-*

n) honum, *arceſſite illum*, ſc. Bardum. Guelf. Hol.

o) ſkiótaz. Jör.

p) ſo. Jör.

q) inn, *intro* add. Guelf. Hol. J.

r) þeim vel. ok mælti at Aulfer ſkylldi ſitia &c. *illos accipit, & Aulverem jubet* &c. Guelf. Hol.

s) gagnvart. Plerique.

t) þeir förunautar þíner. Jör.

u) ſem kóngr baud. Jör.

x) ita Membr. ne quis mea inſcitia aut affectatione factum autumet. fóro, Ceteri ferè.

y) minni miök fram. ok ſkylldi af hornum drecka, *increbeſcebant pocula mnem., & in (ex) cornubus erat potandum.* Gu. Hol. J. || fór mörg minni fram, *comiſſatio, inter multa pocula mnem. proceſſit.* Jör.

*) drecka. omitt. Jör.

z) hveriu. Jör.

þ) um. omitt. Guelf. Hol. J.

æ) Aulfers. Iid.

a) ſpióu. Hol. J. K. L. || ſpídu. ſpydu. Jör. R. || ſpúdu. M.

b) dyrnar. Jör.

c) at. ok gaf þeim dryckinn, *accedens, dedit iis pocula* Guelf.

d) ad birla, *acriter inſiſtebat propinare* Jör.

e) bar. Jör. gaf. Hol. S. gat. ex Guelf. D. ſenſu eodem, & notando quidem; nam hic uſus verbi protritus non eſt.

di fingit Aulvi. ok drack af. Bárdr *f*) ſagdi at hann þyſti miök. ok færdi honum þegar *g*) hornit fullt. ok bad hann *h*) afdrecka. Egill tók vid horninu. ok qvad víſu.

eduxitque; Bardus vehementer ſitire eum dicens, ſinul cornu plenum affert, hortatus ut evacuaret. Egillus cornu accipiens cecinit; A.C. 915.

Saugdut *i*) ſverri flagdi
k) Suml *l*) eklu þer kumla,
m) Því tel ek *n*) bliótr, *o*) þar er *p*) bletud,
q) Bragdvíſan þik, *r*) díſir.
s) Leyndut *t*) allz til ílla

†) *Dixiſtis, homo inhumaniſſime!*
Cereviſiam deeſſe,
Ideo te aſtutum pronuntio, ſacrificule!
Ubi (quod) deabus tumulatis ſacrificáſtis.
Vos Barde nimis maligne celáſtis

Ókunna

Acer-

f) ſá, *videns.* Guelf. Hol. J.

g) horn. Iid. Jör.

h) drecka, *biberet.* Jör.

**)* ſægott. Jör.

i) ſverdi (ſverir) flagda. Iid. Hol. J. || ſveri L. ſneri M. R. ſverti C. E.

k) ſumbl ek þvætti kumbla. Hol. in Guelf. vacat, ek þvætti, & ſane nihil huc facere videtur, ſive *lavare* ſignificet, ſive *blaterare.*

l) Ita Jörund. Ekkiu Membr. Kálf. Comice; *dixiſti te viduum eſſe cereviſiae* ɔ: inopem. Poteſt tamen legi ekkin, pro eingin, Numero plur. Genere Neutr. *nullas cereviſias.* || ecki, *nihil.* E. K. L. M. R. eckir C. || ok þvætti. ex emendatione A. Magnaei in A. forte óþvætti, *impuram, ſordidam*, cereviſiam: v. ſi ad Bardum referre mavis; *homo impure!* tum vero ſumbl pro *gerris* accipi poſſet: ut ſit, *nugas effutiiſti.*

m) þer. G.

n) bliótt. Kálf. forte pro blítt, *blande.* Veteres unam *l* duram pro *tt* interdum ſubſtituerunt, & vice verſa: ſic Eyvindus Skálldaſpillir, vilia ek HLÍÐ at hárs lidi (hlíd pro hliód), *ſilentium poſtulo carmini.* Tum vero liquet τὸ *bliótr* ad verbum *ſaugdut* pertinere. || blótt. L. || briótr. Jör. unde Kumlabriótr, *effractor* (violator) *tumulorum*, convitium; quo & Kormakus in quendam uſus eſt.

o) ef N. þá Jör.

p) blektud Jör. quod peccat in Conſonantiam metricam. blótud L. blettud K.

q) bragd víſann (víſan), duobus vocabulis. Jör. M. R. || bragvíſir ſtik (ſtig). Hol. H. || bragd víſar. A. ex Correctione Arnae Magnaei.

r) díſit (dyſid). K. M. R.

s) leynduzt, *occulte aggreſſus es.* Hol. || buduſt. Jör.

t) áls, forte pro áls, *alvei.* R. Sic completa exiſtit appellatio *nautarum*, álsrunna.

†) *Ita Dominus Pauli vertit; ſed quidni* dixiſti, celaſti &c.? *mendacium enim & fallacia, ſolus Bardi erant: nihil tamen muto.*

A.C. 915.

Ókunna *u*) þer runna,
Illt hafit *x*) bragd of brugdit,
y) Bárudr hugar *z*) fári.

Acerbitatem animi
Viros ignotos;
Malam ſtropham nexuiſtis.

Bárdr — *Bardus*

u) her til. J.

**)* allt — afbrugdit, *penitus mutaviſtis vultum*, v. *perſonam.* E. K. L. M. R.

x) brygd Hol. & ita Arnas Magnaeus in A. emendavit.

y) barudar L. M. barudigr J. bárut Jör.

z) Ita Jör. & ex Guelf. melior D. || fari Hol. L. M. R. Eam lectionem amplexus eſt Dnus. Pauli, & hugar fari vertit, *animo.*

Ordo prioris partis Carminis. Þer 1) ſverri flagdi ſaugdut 2) ſuml 3) eklu. Því tel ek þik bragdvíſan 4) bliótr, þar 5) er bletud 6) kumla Dísir.

1) SVERRI *notionem habet* gravitatis, SVERTI nigritiei, SNERRI pugnae, rixae &c. Flagdi *Vocativus m. g. quaſi* gigantem *dicas. G. Pauli.* Flagdi *m. g. inauditum eſt, itaque dicendum, poëtam hic, per neceſſitatem, Figura Paragoge eſſe uſum. Sed τὸ* flagdi *etiam poteſt eſſe Ablativus modi, &* fallaciam *ſignificare: nam* FORAD (forrád) *vocatur* mulier gigas, *at* FORAD *eſt* fallacia. *Sic verterim* SVERRI (SVERI, SNERI) FLAGDI, atroci (jurejurando firmatâ, intricatâ) fallacia. *Dnus. Pauli verterat, per* vir contemte, *l.* peſſime.

2) SUML, cereviſia, *& latius* quilibet potus convivalis *inebrians; a* SVÍMA, *i. e.* vertigine: *ductum videtur a verbo*, at SVEIMA, nare, urinari; *talis eſt* SIÓ-RIDA (vertigo marina) *inaſſuetorum: ſed hic peritorum atque expertorum teſtimonio opus. G. Pauli. Mihi videbatur* ſuml *cognatum eſſe Latinorum* ſymbolo, *ſive adeo Graecorum* συμβάλλω, *& ſignificare proprie coenam (comiſſationem) collatitiam, quam priſci ſeptentrionales* ſkytníng, *&* ſamburdar öl *vocarunt. Deinde, per metonymiam, de cereviſia, vel quovis potu conviviali dictum eſſe. Vir priſcae linguae callentiſſimus, Beat. Eggerhardus Olavius vocem expoſuit per* dryckiu ſamſæti, *conſeſſum potantium, & a verbo,* at ſamla *vel* ſafna, *colligere, derivavit.*

3) EKLA *defectus, penuria. Hálfsk. S.* Eru ei af EKLU elldar kyndir, *i. e.* non *parce* nutriuntur ignes. *Vox hodieque ſatis uſitata. Ducta autem videtur ab* ökla; *talaris quippe aqua minime profunda aut copioſa. G. Pauli.*

4) *Eſt Vocandi Caſus, poterat vero & jungi cum τῷ* kumla, *qu. dic.* caſarum ſacrificule *o: viliſſime! Dom. Pauli malebat* bliót *in Accuſativo, ſed invitis libris.*

5) ER *poteſt eſſe, pro* þer, *vos; German.* ihr. BLETUT *praeteritum Indicat. 2 perſ. pl. num.* BLETU GOD, deos adorarunt, *diis fecerunt; apud Brandum epiſcopum aliquando n. f. legi: Praeſens Indicat. eſt* EK BLÆT, *quemadmodum* læt, græt, *quorum praeterita*, let, gret. *Et quemadmodum ex iis Subſtantiva* læti, græti, *ita & hinc* BLÆTI (*nunc* bílæti), idolum, *cultus religioſi objectum;*

(**Imo*

Bárdr bad hann drecka ok hætta þ) flimtun þeirri. Egill drack æ) full hvert er at

Bardus juſſit illum potare, & á tali cavillatione ceſſare. Deinceps Egillus quodvis poculum A.C. 915.

(**Imo & ipſum* ſacrificium, *vel* victima. VOLSA ÞÁTTR *in* CODICE FLAEYENSI: þigg þu maurnir þetta BLÆTI — *hanc accipe* victimam.) *unde Germ.* Bild, *& Dan* Billede. *Hinc &* BLÓTR, ſacrorum miniſter, antiſtes, ſacrificus; *ut á* nyt, þyt, þryt, niótr, þiótr, þriótr. *Puto autem verbum* EK BLÆT *nihil aliud eſſe quam* læt, *per Prosthesin* (*ut* blíſa, lifa *apud Hypnoneſium*) ɔ: amitto, *& hinc*, pecudem macto: *Inde* BLÓT *tum ſacrificium, tum idolum, & alia forma* blæti, *ex quo verbum* at blóta, *ſacrificare. Huc refero* at bleſſa, *quaſi* bletſa (*A. S.* bletſian *apud Hypnoneſ.*), *id eſt, cultum praeſtare, & inde, ob cultum praeſtitum alteri benefacere. G. Pauli. Haec egregie ſane vir doctus. Videndum tamen, numne verbum* AT BLÓTA, *idem ſit cum* τῶ at BLEYTA, mollire, placare? *certe Deos ſibi propitios reddere finis ſacrificiorum erat.* (*Permutatio autem Vocalis* o, *& Diphtongi* ey, *non eſt rara*). *Sin hoc minus adriſerit, porro videndum; anne, cum conſtet, ſacrificia tantummodo cruenta apud veteres ſeptentrionales obtinuiſſe, origo vocabuli in* τῶ blód, *ſangvis*, German. Blut, *quaerenda ſit? Haec Etymologia vetus & vulgata, mihi non videtur, adeo temere, ſine omnibus argumentis, explodi poſſe. Adſcribam dicterium Olai Trygguini in Suecos idololatras* (*ex egregio Fragmento Membr.* 309. *in 4to biblioth. Magn.*): kríngara mun Svíum at ſleykia um BLÓDBOLLA ſína &c. *i. e.* lepidius procedet Suecis, PATELLAS ſuas SACRIFICALES obligurire, quam &c. *Hic Impreſſa, multo illa corruptior, habet* blótbolla.

6) KUML, *cumulus, h. l. tumulus. cf.* Gróugalldr. *G. Pauli.*

Ordo poſterioris. Þer 1) Bárudr leyndut allz til ílla hugar 2) fári ókunna runna. Illt hafit 3) bragd ofbrugdit.

1) BARUDR *epenthesis pro* Bardr, *quod ex* bard ɔ: *barba, quaſi* barbatus; *vel etiam modo inverſo, ut* BARDR *contractum habeatur ex* barvidr, *h. e.* bar-vidr, *arbor frondens: Sicut* miöt-udr *in* Völuſpá, *idem eſt quod* miöt-vidr ɔ: midvidr. *G. Pauli. Si* Bárúdr *legatur, poteſt deduci ex* bára, *unda, & úd, animus, & verti, aeſtuans animo* ɔ: ſaeviens; *menti poëtae ſatis congruenter.*

2) FÁR *proprie eſt* periculum, *Metonym.* clades, *& in ſpecie* lues animalium. *Ad animum translatum,* iracundiam, *cum* nocendi ſtudio *conjunctam denotat. Hinc* fárſkapir (*neſcio ubi mihi lectum*) *irae atroces, odium vatinianum.* Fárirdi, *maledicta atrocia.*

3) BRAGD, *& verbum*, ek bregd *variè ſignificant:* celeris *autem* tactionis (*qualis ſaepe eſt luctantium*) *primaria videtur notio, unde &* bragd *ſaepe* fraudem *notat: nec forte aliunde Lat. fraus* (*fraudes, ut plebs, plebes*) *Genit. fraudis, per eθhlipſin* τῶ *g. l.* fraus, prettr. (**quorum cognatio veriſimilior*

A.C. 915. at honum kom. ok ſva fyri Aulvi. Þá geck Bárdr til drottníngar. ok *a*) ſagdi henni at Þir var madr ſá er ſkömm færdi at *b*) Þeim. ok alldregi drack ſva. at eigi ſegdi han ſik Þyrſta. *) Drottníng ok Bárdr blöndudu Þá *c*) dryckinn ólyfiani. ok *d*) báru Þá inn. ſigndi Bárdr *e*) fullit. feck ſídan aulſeliunni. færdi hon Agli. ok bad hann drecka. Egill *g*) brá Þá

poculum allatum ſibi bibit, & inſuper pro Ölvere. Heic Bardus ad reginam accedens, dixit adeſſe convivam, qui contumeliam ipſis inferret, nec unquam tantum ingurgitaret, quin ſe ſitire quereretur. Regina & Bardus potionem veneno miſcent, & inferunt triclinio: Bardus poculum conſecrat, deinde tradit pocillatrici: haec fert Egillo, & rogat ut potet. Egillus eductio cultro ſuo, volam

lior eſt). BRYGD *Neutr. plur. idem.* H. mál: BRYGD í briósti lagin. *Gunnl. S. Ormst.* fángs í BRYGD at gánga. *G. Pauli. Idem vir doctus, nullo codicum praeeunte,* íllu *pro* íllt, *modò ante, ſubſtituit: & poſteriorem carminis partem ſic vertit:* Male omnino celaſtis (*veritatem*) homines tibi ignotos: malo ſtruxiſtis fraudem, Barde, animo. *Verbum* AT BREGDA *inter alia ſignificat* nectere, plectere, torquere: *ut,* bregda reip, *funem nectere. Hinc* bragd, *nexus, nodus; item ſtropha, technа: quo ſenſu aptè huc congruit. Si vero quis malit, reſpici hic ad artificia ſupplantandi luctantium, neque ego repugnabo, nam res eòdem abit.*

Þ) flimtu R. flimtran H. N. flimtan Gu. Jör. Mbr. b. G. omiſſo ÞEIRRI.

a) horn Jör. Sed id eleganter ſubaudiunt J. Guelf. Hol. || fullt hvert horn, *quodvis cornu plenum.* K. L. M. R. vitioſè.

a) mællti. her er ſá m. kominn er ſkömm færir at oſs. & ſic porro. Iid.

b) honum, *ſibi.* Jör.

*) Gunnhilldur ſegir. ek ſkal gefa Þer rád til Þeſs at han ſkal nókt drecka. blanda Þú eitr í drick hans. ok ſiá um ſídan hverſu fer. *Gunnhillda loquitur; dabo tibi conſilium, ut ſatis potet, potionem ejus veneno miſce, tum vide, quorſum abeat res.* Add. Jör.

c) dryckiu. E. K. L. M. R. || ólifian í drickinn. Jör. ólyfiani ignorant Guelf. Hol.

d) fengu aulſeliunni, *tradunt pocillatrici.* Iid.

e) Ita lego in Membr. Kálf. ſed C. E. habent fullt, quaſi *rite, juſtâ formula.* Fullu, *Fullae*, nymphae Odinicae. K. L. M. R. neque nego, ita etiam in Membrana legi poſſe, & apte convenit cum epulo Dearum, quod agitabatur: Quicquid ſit, non puto hic de imprecatione ſermonem eſſe.

f) afdrecka, *epotet.* Guelf. Hol.

g) tók vid ok ſá at ólyfian (ólyfvian. D.) var í. ok tók kníf ſinn ok ſt. í l. ſinn, *ille accepit cornu, & animadvertens, quod venenum ineſſet, cepit cultrum ſuum, & volam ſ. man. pupugit.* Guelf. Hol.

Þá kníſi ſínum ok ſtack í lóſa ſer. han tók *h*) vid horninu. ok *i*) reiſt á rúnar. ok *k*) reid á blódinu. *l*) han qvad.

Riſtum *m*) rún á horni:
Riódum *n*) ſpiöll í dreyra:
o) Þau *p*) vel ek ord til *q*) eyrna
r) Óds *s*) dýrs vidar *t*) róta.

volam manus ſibi pungit, tum accepto cornu A.C. 915. *litteras ineidit* runicas, *his ſanguinem illinit, & canit;*

Inſculpamus cornu characteres;
†) *Sculpturas (illos) ſanguine rubefacia-*
1) *Ea feligo verba* [*mus;*
2) *Ad orificium cornu animalis feri.*

Dreck- Dd 2 *Biba-*

h) vid horninu. omitt. Iid. Illud vero, HAN TÓK, in tali conſtructione abundat, ut ſaepe apud Snorrium, & optimum quemque ſcriptorum veterum.

i) reiſti Jör. N. reyſti Mbr. b. male. riſti K. L. M. R. *k*) reyd G.

l) ok kvad víſu. Plerique.

m) rúner Jör. riſm L.

n) ſpialld í blódi. J.

o) Þá fel, *tum*, v. *ita verba occulto*, ſc. ſangvinem illinendo: vel AT FELA ORD, hic notat, *obſcura verba ſcribere*, quod Runis convenit.

p) vil, *ea mihi placent.* Kálf. J. quaſi bene ſperet de verborum efficacia: vel, *apponere* ſubauditur. *q*) eira. Jör.

r) ótt adſcripſit Dnus. Pauli, ut rythmo conſulatur, qui tamen nullus huic carmini, praeterquam ſextae ſtrophae, ineſt.

s) díre Jör. dys C. E. drótt K. L. M. R. Dróttar vidr qu. vinnur, *victor* l. dominus *populi*, rex; vel, ſi VIDR pro *arbore* ſumatur, ſatelles. Sic ordo erit: Þau óds ord vil ek róta (ɔ: ræta) til eyrna dyrs dróttyidar, *ea verba carminis infigere* (inculcare) *volo, auguſti regis (nobilis ſatellitis) auribus*, quaſi ab rege vel ſatellitibus audientiam ſibi poſcat. Sed haec lectio merito poſtponitur ei, quam textus exhibet.

†) SPIÖLI, *a ſingulari* Spiall, *quod eſt a verbo* at ſpilla, *corrumpere; proprie* detrimenta, corruptelae, *hic* runarum *ſynonyma ſunt. Vocabulum ex re natum eſt, atque adeo domeſticum: conſtat nimirum majores noſtros antiquiſſimos, ſcripturae loco, ſculptura eſſe uſos: at lignum, ſive qua alia materia inciduntur literae, eatenus detrimentum patitur; hinc factum eſt, ut literae ipſae, atque adeo verba litteris expreſſa, imo ore prolata*, ſpiall & ſpiöll *vocata fuerint. Hinc* Gudſpiall, *ſermo Dei;* Andſpell, *vel* Andſpelli, *colloquium. Edd. Saem. & Ol. S H. Itaque* ſpiöll *hic etiam commodè verti poſſunt, per verba inſculpta.* Runir *quoque apud antiquos ſcriptores interdum de* ſermone *dicuntur. Hic vero Cl. Dnus Pauli* ſpialld *v.* ſpiölld *praetulit, & tabellam vertit: Haec adnotanti,* Spialld (*plur.* ſpiölld *pro quo hic* ſpiöll: *ut* elldri, ellri &c.) *tabella, lamella, aſſerculus; interdum concavum quid l. lintriforme, ut* trog-ſpelld, hóf-ſpelld *p.*

A.C. 915.

Dreckum veig *u*) ſem vilium
Vel *x*) glýiadra *y*) Þýgia,
z) Vitum Þ) hve oſs *æ*) of *a*) eiri
Aul *b*) Þat er Bárdr *c*) of *d*) ſignði.
e) Hornit ſprack *f*) í midiu. en dryckrinn fór

Bibamus potum pro lubitu
Probe 3) *exhilaratorum ſervitiorum;*
Exploremus ut nobis 4) *commodet*
Cereviſia, quam Bardus 5) *incantavit.*
Tunc medium cornu disrupium, potus in ſtra-

z) ſlóda O. rótum Jör. quod poteſt ſignificare *cordicitus:* ut innuat, formulam ſuam incantatoriam ſerió eſſe conceptam; vel, FEI EK RÓTUM, *alte inſculpo.* Utrumvis adſumatur, ÓDS valet *incantationis.*

u) ef, *ſi*, ſc. volumus explorare Membr. b.

x) glíadr (glíadir), *hilares, alacres.* Jör. || ſkyandra Hol. ſkyadra O. quodſi VEL ante pro *fraude* accipiatur, ſenſus erit, *fraudes tegentium* (*ſubdolorum*). || okkadra K. L. M. R. blydadra E. J. Utrumque ſenſu caret.

y) Þía Jör. Þyia Guelf. Þya Hol. O. || hreggia J. Þeyia K. L. M. R.

z) vita. Guelf. Hol. Jör. *ſcire.*

Þ) ef oſs vili eira. *ſi nobis voluerit* eſſe ſalutaris. Jörund.

æ) af. Hol. K. L. M. R.

a) vari, *permaneat, perduret.* J. || eyri ſcribunt pluſculi, ſed deterioris notae.

b) Þeſs K. L. M. R.

c) um Jör.

d) mældi, *quam admenſus eſt;* vel, *oratione ſacravit.* Hol.

1) *Hoc δειικτικῶς intelligendum: applaudit nempe ſibi, quod verba inſculpſerit magnam vim habitura. Ordo autem verborum in hoc Diſticho talis eſt:* Þau ord vel ek til óds dyrs eyrna vidar rota, *vel,* Þau óds ord (*i. e. verba magica*) vel ek til dyrs &c.

2) ÓDS DYRS EYRNA VIDR, arbor auricularis ferae, *cornu, prope aures natum. Ejus* radix, *pars inferior & latior, quâ bibi olim ſolitum. Vid. Edd. Sn. Fab.* 41. *& Saugu Þórſt. Bæiarmagnſ. Iidem ſunt* biúgvidir hauſa *in Krákumálum ſtr.* 25. *non* crania, *ut viſum interpretibus.* Biúgvidr *incurva arbor,* & hauſa biúgvidir *capitum incurvae arbores,* cornua. *G. Pauli.*

3) GLYIADR, *laetus; a* glyr, *riſus. Völuſpá:* Þar ſitr Sígyn, Þeigi, um ſínum ver, vel glyiöd, *i. e. ibi Sigynia adſidet viro ſuo* (*Lokio*), non bene hilaris.

4) EIRI, EIRA, *unum idemque tempus* (*Praeſ. Subj.*) *diverſa forma:* eg eiri, parco, non infeſto, *cum Dativo. Neutr.* quietus ſum, contento animo. *G. Pauli.*

5) *Sed quaeſtio eſt num incantaverit? Malim, quod, in ſpeciem, alicui Deorum conſecrârit, quo majorî ſecuritate biberet Egillus. Vide ſupra diverſ. lect. lit. e.*

e) Vacat in Guelf. Hol. J. usque ad, Þá tók. || Sídan hiellt Egill horninu fram yfir bordit. en hornit ſpr. Þegar í ſundr. *Deinde cornu trans menſam porrexit, id vero ſimul diſſiliit.* Jör.

f) í ſundr. K. L. M. R.

fór nidr í hálm. Þá tók at lída at Aulvi *). Þá ſtód Egill upp. *g*) ok tók í hönd Aulvi. ok leiddi hann til dyranna. Egill kaſtadi *h*) yfirhöfn ſinni á vinſtri hlid ſer. ok hellt á *i*) ſverdinu undir ſkyckiunni. En er Þeir kvomu at dyrunum. Þá kom Bárdr *k*) eptir Þeim med horn fullt. ok bad Þá drecka velſarar minni ſitt. Egill *l*) ſtód í dyrunum. han tók vid horninu ok drack af. han qvad Þá víſu.

m) Aul bar mer *n*) Þviat Aulvi,
o) Aul giörer *p*) nú faulvan;
q) Atgeira *r*) læt ek *s*) ýra
t) Ýríng *u*) um grön *x*) ſkýra.

ſtramentum effuſus eſt. Jamque Ölver cae- A.C. 915.
pit elangvere, tum ſurgens Egillus, manu Ölveris prehenſa, ad fores eum duxit, amiculum in ſiniſtrum latus trajecit, & ſub toga gladium manu tenuit: Proceſſerant ad fores, cum Bardus eos conſequeretur pleno cum cornu, poſtulans, ut ſalutem ſuam biberent. Egillus conſiſtens in limine, acceptum cornu educit, & carmen accinit;

Mihi obtulit cereviſiam, nam Ölverem
Cereviſia jam pallidum reddit;
Facio cornuum uri
Pſecadem mihi myſtacem madefacere.

Aull- Dd 3 *Omnino*

*) Hic incidit lacuna in Membr. a. interea textus potiſſimum ſequitur Guelf. & Hol. propterea quod meliorum Codicum, cum haec vertebam, mihi non erat poteſtas.

g) Hoc abeſt a Ceteris.

h) höfdi hans (hans höfdi. L. M. prave) á öxl ſer, *fecit eum capite in humerum ſibi incumbere.* K. R. Ceteri ignorant.

i) ſverdi ſínu, ſc. apertè. Guelf. Hol. E. J.

k) ok hafdi horn. ok b. Aulfi &c., *cum cornu venieńs, poſtulabat, ut* Ölver *biberet poculum fauſti diſceſſus*, v. *valedictorium.* Iid. Vocula, ſitt, omiſſa.

l) ſtód &c. omitt. Iid. mox, tók vid &c. omitt. K. L. M. R.

m) aulvar (aulbar Guelf. O.) mik, *ue inebriat.* Omnes praeter Hol. || aulnar M. R.

n) Þad er, *quae.* Iid. K. L. mox, Alvi. K. non mále, propter conſonantiam ſemiplenam.

o) ölvi (in Ablat. caſu), *Ölver cereviſiâ palleſcit.* E. J.

p) miök, *admodum.* Iid. || mik. K. L. M. R.

q) ack geira. Jör. at (ad) geyra. E. J. Hol. ódgeir. O.

r) let. Omnes praeter Guelf. Hol. ek omitt. Jör. *feci (fecit).*

s) íra (Ira K. L.) Jör. M. R. || ytra E. J.

t) yrúngs Iid. quod Odini nomen eſt. iríng Jör. K. L. M. R. || yríngs af mer ſkyra, *cornubus ſtillantibus me luſtro.* Guelf. Hol.

u) at mer ſkyrar. E. J. || um gram ſkyrann (ſkyran). L. M. R. K.

x) ſkíra. Jör.

CA. 915.

y) Aullúngis kantú ílla
z) Oddſkýs fyri þ) þer *æ*) nýſa
a) Regna *b*) geyrr at *c*) ragni
d) Regnbiódr hárs þegna.

Omnino male noſti
Vir, ante te ſpeculari
Dum incantationibus vacas,
Vir, homines (viros).

Egill *Simul*

y) aulldúngis kann alla. K. L. M. R.

z) óds kys. E. J. L. M. || oddſkirt. Jör.

þ) berniſſu (berniſtu). K. R. L. M. || þad. E. J. Sed voculam, quod & metrum patitur, excludit N.

æ) víſa. Jör. Membr. b. E. J. N.

a) Ragna. E. J. Reliqui omnes, rigna, ſine dubio recte. Illud REGNA, propterea quod mox ſequitur regnbiódr, neſcio quomodo mihi inſvave eſt: At placuit Dno Pauli, cui integri carminis verſio debetur, ideo nihil muto.

b) GEYRR ex Holanis expreſſi: quod ex Edda, Cod. Reg. & Worm. eſt nomen proprium archipiratae, ſed idoneo epitheto addito, recte, ut illa nomina omnia, de quovis homine dicitur. Dnus. Pauli maluit GRER, quod nani nomen eſt. || gætr Jör. getur K. L. M. R. S. ſed D. E. J. getr quae bona lectio eſt, ut infra videbimus.

c) regni. Omnes praeter E. J.

d) rögnbiódr H. N. regnbródr, quaſi *praeceps ad pugnam.* L. || regn bidr. Jör. τὸ *bidr* poteſt vel nomen eſſe, vel verbum; Si nomen, idem eſt ac *biódr;* uti hlid pro hliód (Niála), vel ſtat pro beidur, *petitor*, h. loco, *qui ad pugnam laceſſit:* Si verbum ſit; ordo foret talis: hárs regn bidr viſa þegna, *provocas homines perditos, ad pugnandum.* Vel BÍDR ſcribatur, & ſignificet, *manet, expectat:* hoc ſenſu, *pugna manet homines regis*, ɔ: diſcrimen iis (a me) imminet; ut per ambages denunciet, Bardo ſe manus illaturum, quod & ſtatim fecit. Fateor tamen has lectiones cum reliquis eorundem Codd. aegre conciliari: Satis autem habeo, ſi cum contextu in aliis Codd. non pugnant.

Priorem partem Carminis ita in ordinem redigo: Mer 1) bar aul, þvíat aul giörir nú Aulvi faulvan: Ek læt 2) yra atgeira 3) yring 4) ſkyra (mer) um graun.

1) *Poſſis hoc etiam ſic interpretari;* mihi offerenda erat cereviſia: *rationem ſubjicit poëta.*

2) ATGEIR YRA, *telum uri, eſt cornu. G. Pauli.*

3) YRÍNGR, *pſecas, ros tenuis, ab* ur *quod idem notat: aliàs etiam* júringr, &, *addita aſpiratione* HIURINGR. (*Affine eſt*) Kalldúr *n. g. ferrum male notae, Danis n. f.* koldſkiört, *ut* rödſkiört, raudbroti. *Idem.*

4) SKYRA, *irrigare, irrorare; a* ſkúr, *pluvia tranſitoria. Aliud verbum eſt* ſkira, *mundare, purgare; a* ſkír, ſkær, *clarus limpidus, lucidus:* ſkírt ſilfr, ſkira ſilfr &c. *Hodie fere de ſolo ſacramento Baptiſmi. Id.*

Poſterior Carminis pars intricatior eſt; videtur autem, ad mentem interpretis proxime, ſic in ordinem

Egill kaſtadi þegar nidr horninu. en *e)* greip ſverdit. ok brá. myrkt var í ſtofunni.

Simul dejecto cornu, gladium ſtrinxit, (extremum vero triclinii erat obſcurum;) hunc A C. 915.

ita

dinem redigi poſſe. 1) Oddſkys regna geyrr! 2) öllungis ílla kantu (at) 3) nyſa fyri þer þegna, 4) Hárs regnbiódr 5) at ragni!

1) Oddſkys regna grer (Geyrr) **viri appellatio; & in ſpecie bellatoris, turbulenti hominis, Bardo huic accommoda).* ODDSKY, *telorum nimbus, ejus* regn, *decidentia, ipſi ictus,* ákoma. *G. Pauli. Ego ſuſpicor* Oddſkỳ *eſſe clypeum, & ejus* regn, jacula *quae excipit, & colligit in ſe, ut ita dicam, ſicuti nubes imbrem. Poſſit vero &* Oddſky *vocari, quod aeſtum, i. e. impetum, telorum prohibeat, vel imminuat, haud ſecus ac nubes aeſtum ſolis. Meae conjecturae favet locus Nialae (Carmine illuſorio Kárii in Skapium Nomophyl.)*

Hvat ſkalltu runnr, þóat rynnim,
Randlinnz, of ſauk minni
Hagl dreif ſkarpt á ſköglar [á *leg. omn.*
Skyium oſs at fryia? *Membr.*

Quae ad meam rem pertinent, in proſam reſolvo: Of minni ſauk dreif ſkarpt randlinnz hagl A SKOGLAR SKYIUM, *vel,* ſköglar hagl A RANDLINNZ SKYIUM. ɔ: *Minori de cauſa aſpera grando* ſerpentis marginum, *ſc. telorum, ruit ſuper* nubes Skögulae (*Bellonae*), quibus ſc. ejus ardor imminuitur, *vel*, reprimitur, *nempe clypeos.*

2) *Non eſt praetereundum, ſi vocabulum* VÍSA, *pro* nyſa, *in textum recipiatur, diverſum ordinem, atque ſenſum verborum, exoriri; idque duplici modo:* I. *ſic*, Oddſkys regnbiódr! öllungis illa KANTU geyr regna þegna, VÍSA FYRI ÞER at HARS REGNI (ragni). *h. e. Homo turbulente!* permale noſti viros bello ſtrenuos, (&) prae te peritos, procellae (*imprecationis*) Odinicae, ɔ: *dimicationis* (*magiae*). II. *Si pro* Geyrr *admittatur* GETR, & RAGNA, *pro* rigna; *ita:* Öllúngis ílla *α)* kantu fyri þer (at) *β)* rigna (ragna) *γ)* Hárs ragni. *δ)* Víſa getr þegna. *i. e. male calles effundere (exercere) praeſentaneas imprecationes. Reperiuntur (harum) ſagaces. α)* ek KANN, *noſco. Hoc verbo eleganter uſi ſunt antiqui, pro* kenni, & má; *Haud ſecus ac Latini ſuo* SCIO, *pro noſco, & poſſum. β)* at rigna ragni, *cum enargia dici poteſt, pro* diras effundere; at ragna ragni, *exſecratione exſecrari, abundanter, ſed non ſine emphaſi, dictum. γ) Quandoquidem in Odino ſumma vis fuit magiae, non alienum eſt, efficaces incantationes, ejus nomine additó, deſignari. δ)* Vís & Kunnigr, *pro magiae perito, non eſt rarum apud veteres;* getr *hic eſt Impersonale,* ἀπὸ τοῦ geta *acquirere: Numero multitudinis ſe ipſum ſignificat. Quaecunque ex his lectionibus admittitur, tautologia in textu, aliàs inevitabilis, evaneſcit.*

3) NYSA, *al.* hnyſa, hnióſn & nióſn, *quod quis ſpeculando, ſ. per ſpeculatores cognoſcit;* hnyſinn, *curioſus, corycaeus. G. Pauli.*

4) HARS REGN, *idem quod* oddſkys regn *ſupra; ejus* biódr, *oblator, vir. Pleonaſmus, ſ. iteratio, non infrequens. G. Pauli.*

A.C. 915. unni. han lagdi ſverdinu *f*) á Bárdi midium. *g*) ſo blódrefillinn geck út um bakid. *h*) fell Bárdr nidr daudr. *i*) en blód hlióp úr undinni *k*). Þá fell ok Aulver. ok gaus úr honum ſpýia mikil. Egill hlióp út *l*) úr ſtofunni. en *m*) nidamyrkr *) var *n*) á. tók Egill *o*) þegar á rás fra bænum. *p*) En í ſtofunni ſá menn at þeir voro fallner Bárdr ok Aulver. *q*) kom þá konúngr til. ok let bera *r*) til liós. ok ſá þá hvat útt var. *s*) at Aulver lá þar vit-

ita in medium Bardi corpus adegit, ut e tergo exiret cuſpis, Bardoque exanimi cadente ſangvis vulnere efflueret. Eodem momento Ölver collapſus eſt, magno erumpente vomitu. Egillus e triclinio ſe proripiens, nocte prorſus illuni á praedio curſum capeſſivit. Jamque intus animadverſum eſt Bardum Ölveremque cecidiſſe; tum accedens rex lumen afferri jubet; heic apparebat, quo loco res eſſet, nempe amentem jacere Ölverem, Bardum

5) AT RAGNI, *inter incantandum.* Raugn & Regin (*n. pl.*) *dii:* ek ragna, *deos invoco contra quem* (Bárdr dúgri í Ol. S. Trygg.) Ragn *incantatio.* Ragn er ſverdit brádeſta (*Run. Worm. Pag.* 96. brádeſta, *pro* brádaſta, *propter metrum*), *maledictio gladiorum acutiſſima. G. Pauli. Wormius id aliter interpretatur*, & Ragn *facit nomen proprium gladii, provocat quidem ad Eddam, ſed fruſtra ut puto, vide eum p.* 99. *Poteſt, ut Wormius in ſcientia Runica magnus fuerit, at lingvam noſtram parum intellexit, itaque ejus interpretationibus non multum, ſed orthographiae minime, fidendum eſt.*

e) brá ſverdinu. Jör.

f) ad, male. Hol. K. L. M. R. || á Bárd midian. E. J. H. recte, ſed vulgatiori conſtructione.

g) ok (í) gegnum hann. fell &c., *ut eum transfigeret.* Guelf. Hol. E. J.

h) hoc vacat in Jör.

i) nú flaut blód. Jör. fell. Guelf. Hol. J. E., *emanaret, crumperet.*

k) ſem von var, *quod credibile erat.* add. Jör.

l) um forſtofu dyrnar, *foribûs atrii.* K. L. M. R.

m) nyda (nyd). M. R. L. perperam.

*) mikit. add. Guelf. Hol.

n) úti. Plerique.

o) rás af bænum. Guelf. Hol.

p) gengu menn út úr ſtofunni. ok ſáu at &c. *Egreſſi triclin. convivae, viderunt* &c. K. L. M. R.

q) ok hugdu (menn fyrſt) at hvör (þeirra) mundi hafa drepit (veigit) annan. (enn af því at dimt var let kóngr bera &c. *creditumque* (primò) *eſt unum occidiſſe alterum; at quoniam obſcurum erat atrium* &c.) Jör. (K. L. M. R.)

r) koluliós, *lampadem:* v. forte, *laternam.* Jör.

s) um Aulvi. at han lá þar í ſpyiu ſinni í óviti, *de Ölvere, nimirum, quod in vomitu ſuo, ſenſu deſtitutus, jaceret.* K. L. M. R.

t) vitlaus. en Bárdr veginn. ok *) flaut í blódi *u*) golf allt. Þá ſpurdi konúngr. hvar ſá *x*) væri hinn mikli madr er meſt *y*) hafdi druckit um kvelldit. Menn ſögdu at han geck *z*) út. **) Leiti at honum. ſegir konúngr. ok látid hann koma til mín. Þá var hans leitad um bæinn. ok fanſt han hvergi. En er þeir komo í elldahús þ). Þá láu þar *æ*) faurunautar Aulvis. Konúngsmenn ſpurdu ef Egill hefdi nockud þar komit. Þeim var ſagt at han hefdi *a*) þar inn hlaupid. ok tekit *b*) vopn ſín. ok út eptir þat. Þeir *c*) ſögdu konúngi. han bad *d*) menn ſína fara ſem *e*) hvatazt. ok taka ſkip öll er voro í eýnni. en í morgin *f*) ſem lióſt er *g*) ſkulu

dum caeſum, pavimentum ſangvine perfluere. Rex interrogat, homo ille magnus ubi eſſet, qui per veſperam plurimum potaſſet? dicunt eum exíſſe. Hunc quaerite, inquit rex, & mihi adducite. Quaeritur totâ domo, at nullibi invenitur: veniunt quaeſitores ad vaporarium: ibi tum cubabant comites Ölveris; ſciſcitantur regii, num quid eò veniſſet Egillus? illi introcurriſſe, ſumtisque armis, ſubitò exiiſſe affirmant. Haec iſti ad regem referunt. Qui quam celerrime abire ſuos, & quicquid navium ſit in inſula intercipere jubet, at craſtino ſtatim diluculo, per- A.C. 915.

t) ſem, *quaſi*, inſerunt Guelf. Hol.

*) flódi. E. J.

u) hans, *ejus*. add. Jör. K. M. R.

x) var K. L. M. R. er E. J.

y) hefer E. J. drack Jör.

z) fram fyri Aulvi, *foras praeiiſſe Olverem*. Jör. K. L. M. R.

**) Ita Guelf. Ellipſis eſt, & *menn* ſubauditur. Ceteri fere, leitit.

þ) þad er þeir Aulver höfdu mataz (í) um kvelldit, *ubi Aulver & comites coenaverant*. add. L. M. R. (Jör. K.)

æ) margir — en ſumir láu úti (út) undir húsveggium, *multi comitum — ſed & nonnulli foris ſub parietibus aedium*. add. K. (L. M. R.)

a) víſt komit, *veniſſe utique*. E. J.

b) ofan. add. K. L. M. R. *loco ſuperiori* (ſuſpenſa quae erant) *demtis, detractis*.

c) fóro inn í ſtofu (ſtofuna). ok &c., *in coenaculum reverſi*. add. Iid. Jör.

d) Þá. Guelf. Hol.

e) ſkiótazt Iid. fliótazt J.

f) er Iid.

g) ſkal rannſaka eyna. excluſ. ſeqq. K. L. M. R.

A.C. 915. ſkulu ver rannſaka alla eyna. ok drepa *h*) manninn.

45. CAP.

FLÓTTI EGILS.

Egill fór um nóttina *i*) ok leitadi þar til er ſkip voro. en hvar ſem han kom til ſtrandar. þá voro þar *k*) allt menn fyri. fór han ſo alla nóttina at han feck ecki ſkip. en er *l*) lýſa tók þá var han ſtaddr á neſi nockuru. han ſá þá eý adra. ok var þar ſund í milli *m*) ok furduliga lángt. Þat vard þá rád hans. at han tók **)* hiálminn. *n*) ſverd. ok ſpiót. ok braut þat af ſkapti. ok ſkaut *o*) því á ſió út. en vapnin *p*) vafdi han í yfirhöfn *q*) ſinni. ok gerdi ſer af *r*) bagga. ok batt *s*) á bak ſer.

CAP. XLV.

FUGA EGILLI.

Egillus nocte abiens ſtationes navium petebat, at quácunque parte ad littus devenit, homines (praeſidia) id occupaverant; ita totam noctem pervagatus, uti nullo potiretur navigio, ubi luceſcebat, in lingula quadam conſtitutus erat: inde aliam proſpexit inſulam, vaſtó fretó disjunctam. Tunc hoc ejus extitit conſilium, ut caperet galeam, enſemque & haſtam; abruptum haſtile in mare projiceret, arma vero lacernae involuta, collectaque in faſcem, dorſo illigaret ſuo: ita,

b) hann þá. Guelf. Hol.

i) ok leitadi, vácat in Iisd.

k) Ita Guelf. Hol. Ceteri allſtadar, *ubique*. Illud autem idem valet, per Antimeriam, & dictum eſt ferè, ut hoc Gretteris; vera verd ek *nockr*, alicubi *ſim oportet:* ubi nonnulla exempla allegavi.

l) dagadi ok, *dieſcebat* & &c. inſerunt Jör. K. L. M. R. abundanter.

m) miög, *admodum* longô, v. rectius, latô. Jör.

**)* ſverdit. hiálminn ok keſiuna. ok vopn ſín öll. ok bar í yfirh. ſína, *enſem, caſſidem, & gaeſum, armaque ſua omnia* &c. Jör.

n) ok ſverdit. keſiuna braut han &c., *& enſem, gaeſo abruptum manubrium in* &c. K. L. M. R. || af höfdi ſer. ok braut ſpiótid af &c., *galeam deponeret, haſtile abruptum* &c. E. J.

o) ſkaptinu. K. L. M. R. quod diſtinctius.

p) batt han í bagga í yfirh. ſinni. Iid.

q) ſína. E. J.

r) packa. Jör.

s) milli herda, *inter humeros ſibi.* Iid. K. L. M. R.

ſer. *t*) Þá kaſtar han ſer á ſund. ok letti eigi ſyrri enn han kom til eýiarinnar. hún het Saudeý. Þat *u*) var ecki mikil eý. ok *x*) hríſótt. *y*) fenadr var Þar *z*) margr. naut ok ſaudir. Þ) lá Þat *æ*) til Atleýiar. En er han kom í eýna. vatt han *a*) klædi ſín. Þá var dagr *b*) all-liós ok ſól farin. Eiríkr konúngr let Þegar rannſaka eyna er *c*) lióſt var ordit. ok *) vard Þat ſeint *d*). er eýin var mikil. ok fanzt Egill eigi. Þá let konúngr fara til annarra eýia. ok leita hans. *e*) Þat var *f*) um kvelldit at xij menn reyru til Saudeýiar. ſkylldu Þeir

ita, natandi propoſito, in mare ſe conjiceret: urgebat natationem donec ad inſulam perveniret, Södeyiam nomine, exiguam hanc, & virgultis conſitam, at quae multum haberet pecoris, boum & ovium; attinebat autem id ad Atleyiam. Egreſſus in inſulam, extorſit humorem veſtimentis; tum dies erat illuſtris, & ſol ortus. Rex Eiricus ſimul atque dies illuxerat, inſulam explorari fecit; ea quaeſtio ſerò abſoluta eſt, ut in ſpatioſa inſula; neque homo inventus. Tum rex, ad alias inſulas quaeſitum abiri, curavit. Veſper erat, cum homines XII. Södeyiam remigando pete-

A. C. 915.

Ee 2 *bant,*

t) Sídan geck han á ſund. ok ſynti til &c. *Deinde egreſſus in mare (natationem aggreſſus) pervenit ad* &c. K. L. M. R.

u) er Þ. e. mikit land. en gras (lodit, lodin) ok vída ſkógarrunnar (hrís nockud). *Ea non eſt ſpatioſa, at gramen (copioſum), & virgulta paſſim (virgultorum non nihil,) habet.* M. R. K. L. Jör. At nomen inſulae ignorant.

x) vidi vaxin. E. J.

y) ſo, *ita ut*, inſerit Jör. Sed vocula poſſet jungi *τῷ* NOCKUD, quod praecedit, quod tum valeret, *haud parum, aliquammultum.*

z) ſtórmargr af nautum ok ſaudum, *permultum* &c. K. L. || ſtórmikill. ok mart (margr). R. M. || MARGR vacat in Hol. NAUT mox vacat in Jör.

Þ) ſem kóngr hafdi til bús ſíns í Atley, *quo rex utebatur ad villam ſuam in Atleyia.* K. L. M. R.

æ) allt til bús &c. *id omne ad villam Atleyiae* &c. Jör.

a) firſt (fió) ur klædum (fötum) ſínum. ok klæddiz (bióſt um), *primùm — & ſe amicivit.* Jör. K. L. M. R.

b) ordinn injiciunt. K. L. M. R. lióſs habent Guelf. Hol. Jör. *clara, lucida.*

c) lyſa tók, *luceſcebat.* Jör. K. L. M. R.

*) var. Guelf.

d) giört (add. Jör.) at eyin yrdi könnud (öll rannſökut. Þvíat Atley er mikit land), *ſero effectum eſt, ut exploraretur (univerſa) inſula: (Atleyia nimirum eſt magna regio).* Jör. K. L. M. R.

e) ſíd um kv. reru xij á ſkútu, *ſerò veſpere XII. in celoce* &c. Jör.

f) ſídaſt, *ultimus.* K. L. M. R.

C. A. 915. Þeir leita Egils. *g*) ok áttu at hafa Þadan flátrfe *h*) nockut. Egill fá *i*) fkipförina til eyiarinnar. *) lagdiz han Þá nidr í hrís ok *k*) fal fig. ádr fkipit kom at landi. Þeir letu iij. menn eptir vid fkipit. en ix. gengu upp. ok fkiptu *l*) lidi. fóro iij. í *m*) hveria leit. En er leiti bar á milli fkips ok Þeirra. Þá ftód Egill upp. *n*) ok hafdi adr greitt til um vopn fín. han geck Þvers til fióarins. ok fram med fiónum. fundu Þeir eigi fyrr er fkipfins gættu enn *o*) Egill var kominn at Þeim. han hió Þegar einn banahögg. en annarr tók Þegar á rás. ok var Þar at hlaupa *p*) uppá backa nockurn. Egill hió eptir honum. ok af honum fótinn. en Þridi hlióp á fkipit út. ok *q*) ftack vit forkinum. Egill

bant, ad Egillum quaerendum, & pecoris aliquid, ad laniatum, eádem avehendum. Hic aſpicit curſum navis, itaque decumbens inter virgulta, ſeſe abſcondit, antequam navis accederet ad littus. Tres apud navem relicti; novem exeuntes in inſulam, dividunt manum, & in tres partes, terni, ſcrutatum diſcedunt. At ubi locus editior reſpectum iis ad navem interceperat, tum ſurgens Egillus, armis antè expeditis, rectá ad mare, & ſecundum id, progreditur: Cuſtodes autem navis, nihil advertebant antea, quam Egillus ſupervenerat: Qui unum ſtatim ictu interemit. Alter vero in fugam ſe conjecit: atque ibi in crepidinem quandam erat evadendum; hunc ictu inſectatur Egillus, ac altero truncat pede. Tertius autem in navim excurrens, contum impingit

g) en Þó voro margar eyiar nær, *at multae inſulae erant propiores.* Guelf. Hol.

h) mikit, *multum.* L. M. R.

i) fkipit er fór til eyiarinnar, *navim quae ferebatur ad inſulam.* Guelf. Hol. Jör.

*) enn ix gengu upp. ok fkiptu leitum. Egill hafdi lagdz (lagft) nidr í hrífit ok falft — nú gengu Þrír í hveria leit. en Þrír giættu fkips. *ſed IX egreſſi ſcrutinia dividebant. Egillus decubuerat — & ſe abdiderat — jamque terni aggrediuntur ſcrutinium; at tres cuſtodiebant navem.* Ita implicite haec dant Guelf. Hol.

k) faldizt. K. L. M. R.

l) leitinni, *ſcrutinium* o: *partes* ſcrutinii, v. *ſcrutandas*, diſtribuebant. Iid.

m) hvern ſtad, *quòcunque.* Iid.

n) ok geck til fkips, *ad navem procedit* (ceteris deſideratis). Guelf. Hol. Jör. E. J.

o) han kom. Jör. K. L. M. R.

p) á brecku nockura, *per clivum quendam.* Guelf. Hol. E. J. in Jör. vacat.

q) fkaut undan landi, *eam propellit a littore.* K. M. || fkauft, male, R. at L. omifit.

Egill *r*) dró at ſer *s*) ſkipit. ok hlióp han út á *t*) þat. ſkiptuz þeir *u*) litla hríd höggum vid. ádr Egill dráp þenna. ok *x*) rak hann útbyrdiſs. Sídan tók han árar. ok reri *y*) í brott ſkipinu. *z*) fór han þá nótt alla. ok daginn eptir. ok letti eigi fyrr þ) enn han kom til Þóris æ) herſis. En *a*) Aulvi ok faurunauta hans let konúngr fara í fridi af þeſsum ſaukum. En þeir menn er í Saudeý voro. *b*) þá voro þeir þar *c*) margar nætr. ok *d*) drápu *e*) fe til matar ſer *f*). tóko *g*) elld ok

pingit (littori); Egillus vero retrahit ad ſe navim, & in eam inſilit: paucis collatis ictibus, hunc quoque interfectum, projecit de navi: mox remis arreptis, ab inſula movit, noctemque, ac diem ſequentem, curſum perrexit; nec deſiit prius quam ad Thorerem Ducem rediiſſet. Ölverem & comites ipſius, rex eâ de cauſa in pace dimiſit. Exploratores autem in Södeyia relicti, diu ibi detinebantur, mactatisque in victum pecoribus, excuſſo (ſuſcepto) igne, †) coctionem facie- A.C. 915.

Ee 3 *bant:*

r) tók feſtina. ok, *arrepto retinaculô* &c. add. Iid. Jör.

s) Vocem omitt. Jör. || feſtina, *retinaculum.* Guelf. Hol.

t) ſkipit. Iid.

u) æi leingi. Iid.

x) færdi. K. L. M. R.

y) á brutt. Guelf.

z) ok þá nóttu, *noctem illam* &c. K. L. M. R.

þ) ferd ſinni. add. Iid. Jör.

æ) herſirs D. ſive Guelferbytanus accuratior.

a) Aulver ok þeir förunautar voro fyrſt at öngvo færir. en þegar þeir hreſtuſt leitudu þeir heim let k. &c. *At Ölver, & comites, primum omnino impares erant eundo. Ubi autem reficiebantur, iter inſtituebant domum: eos rex* &c. K. L. M. R.

b) Ita Guelf. Ceteri voculas þa, & þeir, perperam ejiciunt; quae non ſine gratia hic abundant: & prior quidem neceſſaria fuit, ne duo τὰ voro inter ſe colliderentur.

c) nockorar, *aliquamdiu.* Plerique.

d) ſlátrudu L.

e) fenad K. M. R.

f) til þeſs er adrir menn kvomo. ok færdu þá í brutt, *exſpectabant, donec homines alii,* (fortè) *accedentes* (ad inſulam), *inde illos avehebant.* Jör. Ignorant vero omnia, quae de ignibus ſequuntur; *tóku elld*, ignorant quoque K. L. M. R.

g) ſer, injic. E. J.

†) *Sine dubio non habebant ſecum cacahum; itaque credibile eſt eos aſſâſſe carnes, atque hunc actum* SEYDIS *nomine hìc venire. Niſi forſitan coxerint in pellibus* (ſudu í giærunum)? *quod ajunt latrones cacabis deſtitutos*

A.C. 915. ok gerdu *h*) ſeydi. *i*) ok bál mikit *k*) þar á eýnni er viſsi til Atleýiar. lögdu þar í elld. ok gerdu *l*) þar vita. En er þat var ſed *m*). þá var róit til þeirra. *n*) ok fluttir til landz þeir er epter lifdu. Konúngr var þá í brott. fór han *o*) þá til annarrar veizlu. *p*) En af Aulvi er þat at ſegia. at han kom fyrr heim enn Egill. ok voro þeir *q*) Þórólfr ok Þórer þó ádr heim komnir. Aulver ſagdi tídindi. dráp Bárdar. ok *r*) þá atburdi er þar höfdu ordit. en han viſsi ecki til *s*) ferda Egils.

bant: item, quâ parte inſula ſpectabat Atleyiam, ibi extructae pyrae ingenti, injiciebant ignem; per hunc ſignificationem faciebant: quô viſô, ad eos remigatum eſt, & in terram transportati, qui ſupererant. Tum rex diſceſſerat, ad aliud profectus convivium. Jam de Ölvere dicendum eſt, quem, ante Egillum, domum redeuntem, Thorolfus & Thorer tamen praeverterant. Ölver nuncium attulit, caedem Bardi, & quae cetera eò pertinebant: de itinere autem Egilli nihil ſcivit. Hinc

b) Seidi, ſcribunt Mbr. b. H. N. K. M.

i) Þeir gerdu ſo mikit (ſubaud. *Seidi*) ſo mikinn elld. H. male). at fiá mátti heim. lögdu þá í elld. ok gerdu &c. *tantum fecerunt* Seidum, ɔ: ex mente horum codicum, *tantam pyram, ut bene â domo conſpici poſſent, tum ignem injiciebant* &c. Mbr. b. G. H. N. Guelf. at hi ſcribunt *Seydi*. Locus ideo eſt notandus, ſi quid faciat ad illuſtrandam materiam obſcuram de Seido, antiquo veneficii genere.

k) Þángat á eyna. E. J. eleganter.

l) Ita ſoli Traduces Kálf. Ceteri particulam omittunt.

m) úr Atley, *ex Atleyia*. add. Traduc. Kálf. || vard ſet. E. J.

n) Hoc membrum narrationis non habent Gu. Hol. & commodè poteſt ſubaudiri.

o) Particulam ejiciunt Guelf. Hol.

tos facilitare. Hac occaſione notandum eſt, SEYDI, *ſive* ignem, *ſive* coctionem *ſignificet, in Hauſtlöng, & ignis appellationibus Eddae, Codd. Reg. & Worm. ſcribi per* Seidi. *Quod videtur favere Gudmundi Andreae, & Torfaei, ſententiae, de* Seidi, *ita dicti veneficii antiqui, natura. Vide Indicem ad* Landnámabók.

p) Þeir Aulfer komo fyrr heim &c. Iidem. Jörund.

q) Þórer ok Þórólfr þá nykomnir heim frá brullaupinu. — *jam modo a nuptiis domum reduces* &c. Guelf. Hol.

r) alla er ádr h. gerſt, *& omnia quae hanc antecesſerant*. K. L. M. R. || er giörſt höfdu í ferd þeirra, *omnia eventa itineris*. Jör.

s) fara. E. J. || Egils, *de Egillo*. Jör. || ſíddan, *ex eo tempore*. add. K. L. M. R.

Egils. Þórólfr vard vit þetta *t*) allókátr. ok ſo Arinbiörn. Þótti þeim ſem Egill mundi eigi aptr koma. En eptir um morguninn *u*) kom Egill heim. *x*) en er Þórólfr vard þeſs víſs. Þá ſtód han upp. ok geck til ſundar vid Egill. ok ſpurdi med *y*) hverium hætti han hafdi undan komiz. eda hvat til tídenda hefdi ordit *z*) í ferd hans. Þá qvad Egilll víſu Þ).

Sva hef *æ*) ek *a*) leyſt or *b*) liſta
c) Ládvardadar gardi

Ne

Hinc animis angebantur Thorolfus & Arinbiörnus, ac de Egilli reditu deſperabant: at hic poſterô mane venit, quod ubi animadvertit Thorolfus, ſurgens lectô, adibat Egillum, & quô pactô evaſiſſet, quidque novi in ejus itinere accidiſſet? interrogabat. Egillus carmine reſpondit: A.C. 915.

Ita diſceſſi è ſplendida villa
Regis virtutem liberaliter exſerentis,
Et Gunnhilldae;

Neque

t) ógladr ſo han át ecki ne drack, *Thorolfus angebatur, ut nihil cibi, aut potus guſtaret.* Jör. perperam ſuppreſſa mentione Arinbiörni.

u) Þá er lióſt var. Þá ſáu menn at Egill lá í rúmi ſínu, *ubi illuxerat, obſervatum eſt, Egillum cubare in lecto ſuo* K. L. M. R.

x) ok er Þ. viſsi þat. Þá geck han til móts vid hann. Jör.

y) hveriu móti. Iid. K. L. M. R.

z) ſídan, *poſtquam evaſiſſet.* add. Jör.

Þ) þeſsa, *hôc.* add. Iid.

æ) ek. omitt. Mbr. b. G.

a) leyſtz. Guelf. Hol.

b) lyſta, *deliciarum, voluptatum*, ɔ: amoena. E. J. || lyſtu K. L. liſtu M. R.

c) Lad var Þa þar. Gu. Hol. Lád vard ádr. Jör. Ex his lectionibus, quô & nihil erat proclivius, Dnus Pauli reſtituit LÁDVARDADAR. || Landarda R. Ládnarda M. Ládvarda dádgardi, *terrae cuſtodum*, ɔ: regis & reginae, *villâ probitate conſpicuâ.* K. L. (M. R.) Hîc conſonantia metrica eſt perfecta; & ſalſa ironia. Praeterea facetè probitas attribuitur villae, pro incolis ejus. At LYSTU, quod antecedit, ad Ládvarda poteſt referri, & exponi, per *aviderum* ſc. inferendi injurias, verbô, *petulantium.* Sive autem rex inſidiarum conſcius fuerit, ſive minus, ſaltim id Egillus potuit ſuſpicari, quando rege praeſente ſtruebantur inſidiae: quod videtur huic Lectioni obſtare, in ſtropha 4ta, OK GUNNHILLDAR; id nihil eſt, ibi enim, vel EINKUM, *praecipue* ſubauditur; vel dominium *villae* illius *virtutis*, Gunnhilldae expreſſis verbis attribuitur, ut innuatur, hujus probitatem, ſi Diis placet, praecipuè ibi eluxiſſe, & villam inde hoc epithetum meruiſſe. || Lád var þar þá grádi. *Tum ibi erat ventus terreſtris* ɔ: turba. E. J.

A.C. 915.

(*d*) Ne ek fága *e*) dul *f*) driúga,)
g) Dádmillds ok Gunnhilldar.
h) At *i*) þrifreynis þiónar
k) Þrír nockurir, hlackar,
Til *l*) háſalar heliar
m) Helgengner, *n*) faur dvelia.

Arin-

(*Neque ego purgo magnam confidentiam*
Ut virtutis bellicae exploratoris [*meam*).
Tres quidam famuli,
Per mortem abeuntes ad Mortae domum ſublimem,
Redire (*ad vivos*) *ceſſent.*

Arin-

d) Inni ek fágadul drauga. Jör. *larvarum* (magorum, vel hominum improborum) *oſſucias commemoro.* Si quidem DULR ſit *dolus*, quod pono, at non affirmo. || Nú, *nunc*. E. J. R. vil ek, *libet*, repoſuit Dnus Pauli, fruſtrâ.

e) dvöl driúga, *longam moram*, v. abſentiam meam. K. L. M. R.

f) driúgan E. forte combinandum DUL-DRIÚGAN, *perfidentem*, ut Dnus Pauli vertit: vel, *nimis inſolentem, temerarium*, ſc. *me;* quod ego praeferrem, ob rationes infra adducendas. || *aigran* teſtatur Dnus Pauli ſuum exemplar habere, quod eòdem redeat. || drygan. eodem ſenſu J. || dryian (dryan) fórte pro *drygdan*, ut DUL DRYIAN valeat, *temerarium facinus patratum*. Guelf. Hol.

g) dádmilldr, *fortis* (ut ſe ipſum ſignificet). Jör. Guelf. Hol. || dádmilldis, *liberalis virtutis*, ut Dom. Pauli exponit, & Ironicè dictum rectè affirmat; ſi non omnino DÁRMILLDI, *inſultandi libidinem*, legendum ſit. Mihi Genitivus, MILLDIS, apud veteres nondum obſervatus, atque adeo ſuſpectus eſt. E. J. in quibus MOX vacat OK.

h) þirn, vel, þirr raugner þiónar. Jör. Quae nec rythmus patitur, & partim ſine ſenſu ſunt.

i) þrymreynis K. *clypei tentatoris*, i. e. regis, ut vertit Cl. Pauli. || þrimreynis L. M. R. quaſi þRIMU-REYNIS, i. e. *bellonae*, vel *belli tentatoris;* eodem ſenſu. || þeifreynis E. J. ſine ſenſu: at *þeyf-reynis*, quaſi *þófreynis*, foret, *laborioſi*, *contentioſi*, *pertinacis:* â þóf, *labor fullonius*, & translatè *quivis labor improbus*, *lentus*, & *pertinax*.

k) því idnari, *tantô induſtriores*. M. R. invito rythmo. þur L. nockvorar K. L. || því nockr, *ideo alicubi*. E. J.

l) háſala, *ſublimes aulas*. E. J. || háſálar L. R. fortè contractum ex há-ſálugrar ↄ: *infeliciſſimae*, *ſacerrimae*, vel *ſummè execrabilis*. Conf. amicum meum Joh. Olavium, virum verè doctum, in Gloſſ. Diatribes de Cognat. Spirit. voce *Sála*. || háſölar. K. *vehementer pallidae*, *luridae*, vel *ſpurcae;* a Nominativo *ſolr*, quae vox forſan eadem fuerit cum Gall. ſalè, *ſpurcus*, *pollutus*, *foedus*. Occurrit autem in Optim. Codd. Grettis-Sagae, carmine quo deſcenſum ſuum in cataractem deſcribit.

m) helgengit far. E. J.

n) fiár dveliazt. K. L. M. R. *cunctantur reportare pecudes*. Vide ſupra. || dveliaſt quoque habent. Jör. E. J.

Arinbiörn let vel yfir *o*) verkum þeſſum, *p*) ok ſeger fedr ſínum. at han væri ſkylldr til

Arinbiörnus geſta approbans, patri ait, ejus eſſe officium, ut Egillum regi reconciliet, A.C. 915. *Thorer*

Ordo in priore parte Carminis talis eſt: Sva 1) hef ek 2) leyſt úr 3) liſta gardi dádmillds ládvardadar ok Gunnhilldar; (ne ek fága 4) dul driúga).

1) HEFR EK, *mallet Dnus Pauli; & id forſan majorem vim habet.*

2) LEYSTZ (*vid. Lect. diverſ. lit.* a.) *recepit idem vir doctiſſimus, & interpretatus eſt,* ſolutus ſum; *at vox, apud Noſtrum Cap.* 60. *iterum occurrens, nihil ibi ultra quam* diſcedere *denotat.*

3) *Item in textum adſcivit vocem* LYSTU *litt. b. & per eam,* coarctationem, *intelligit: haec adnotans;* LYSTA *f. g. a verbo,* at lioſta, *caedere, percutere. Quod autem ſequitur,* GARDI LADVARDADAR, *id, ex mente viri doctiſſimi, per Epexegeſin dictum foret, ut ſit:* ex coarctatione, regia nimirum villa. *In Parenthefi appoſuit* GARDA, *quam vocem Codd. non agnoſcunt. Non eſt diſſimulandum, quod* LISTA LADVARDADR, *per Synecdochen, dici poſſit* rex Norvegiae. LISTI *enim in ſingulari num., an* LISTAR *in plurali? eſt nomen loci proprium in Norvegia; quod patet ex carmine Thordi Siareksſoni in Edda, Navium appellationibus.*

4) *Poteſt, ut* DUL *ſignificet* dolum, *quandoquidem in* occultatione *vel* diſſimulatione, *non minima vis doli continetur; at* Dulr *in Maſculino nondum vidiſſe me memini, in ſcriptis veterum.* Dul *in foeminino, genitivo* Dular, *ſaepius occurrit, &* ſuperbiam, inſolentiam, *vel* temeritatem *deſignat, translatè ut arbitror: propriè autem notaſſe videtur* ignorantiam, *matrem* ſuperbiae *ſcilicet,* ac *temeritatis.* Finnboga Ramma Saga: han qvazt eigi þá *dul* ſer ætla, negabat ſe tantum ſibi ſumere, *v.* tantae eſſe inſolentiae: *de percuſſore quodam, in Finnbogium ſubornato, ſi rectè memini, ſermo ibi eſt. Blakkus Poëta in* Sverris Saga, *de Thorleifo quodam, qui res novas ſub rege Sverrere moliebatur:*

Hafdi han medan lifdi
Hvartveggia *breidſkeggi*
(Nú er fólkſpillir fallinn)
Fæſt gott ok *dul hæſta. i.e.*

Praeditus erat, dum vixit, utrâque dote *latibarbus*, (nunc populi violator cecidit) bonis (*nimirum*) pauciſſimis, & ſumma inſolentia, *v.* confidentia. *Hinc puto conſtare rationem verſionis meae. Nempe Egillus ingenuè fatetur conſilii ſui, in procuratore regio, coram rege, occidendo, temeritatem non poſſe purgari, vel excuſari.* DUL *vero, ut praedixi etiam eſt* diſſimulatio: *& ita vocabulum cepiſſe videtur Dnus Pauli, qui ſtrophan ſic legit:* VIL EK FÁGA DUL DRIÚGAN (dul-driúgan, dul-driúga) „ colere (polire) (corrigere) libet perfidentiam, *ſc. hominum* (perfidentem, *i.e. regem, qui tamen hic innocens*) perfidentes, *ſc. miniſtros, ſatellites.* * FÁGA *translatè ſignificat loqui, apud Saemundum in Edda, atque ita verbo uſus eſt, ſummus poëtarum noſtratium recentiorum, beat. Eggerhardus Olavius. Hinc*

A.C 915 til at fætta Egil *q*) vid konúng. Þórer ſegir: Þad mun mál manna. at Bárdr *r*) heſdi verdleika til Þeſs er han var drepinn. en *s*) Þó er Agli ofmiög ættgengt at *t*) ſiázt lítt fyri. *u*) ok verda fyri reidi konúngs. (en) Þat verdr fleſtum mönnum Þúngbært. en

Thorer fatur: Sine dubio communis erit ſententia, Bardum meritò caeſum fuiſſe; at hoc nimis gentilitium eſt Egillo, ut parum ſibi provideat, iramque regis facilè incurrat; quod onus graviter plerosque deprimit. Sed

alius emergit ſenſus hujus ſtrophae, nempe is; neque ajo conſilium (*fuiſſe*) temerarium; *at hoc in ſapientiam Egilli, quanquam adoleſcentis, minus mihi videtur convenire. Quin & ſenſus eſſe poſſit;* neque ego deſcribo, *i. e. deſcribere poſſum*, (*quam fuerit*) temerarium meum conſilium. *Denique, & forſan rectiſſimè, haec de rege dicta videri poſſint; ut ſit:* Neque ego magnas aſtutias, *ſc. regis*, excuſo: *Atque ita conſtare poterit, quo ſenſu* DÁDMILLDS *accipiendum ſit.*

Conſtructio orationis in poſteriore Carminis parte ita eſt. At Þrír nockurir Þiónar 5) hlackar-Þrif-reynis, helgengnir til háſalar heliar, dvelia för.

5) HLÖCK, *quaſi* quae inſultat, ἀπὸ τῦ hlacka; *vel* quae vincit, ἀπὸ τῦ hleckia, *vincire, translatè* irretire, *eſt Nympha Odinica, caducorum in bello electrix, metonymicè ipſum* bellum. ÞRIF *mihi hoc loco* virtutem *notat, ſive* induſtriam, *vel* gnavitatem in rebus gerendis. *Jam liquet quid ſit* Hlackar-Þrif. *Regem autem* Hlackar-Þrif-reyni *appellavit, vel quia fortis eſſet animo, & belli ſtudioſus; vel quia ductor militum, atque adeo explorator eorum virtutis bellicae; vel quia Egillum perſequutus fuiſſet, & ita hujus exploraſſet virtutem bellicam. Dominus Pauli ordinem verborum in parte Carminis poſteriore immutatum ſervat, & ſic interpretatur:*

Ut 1) regis famuli (*miniſtri*)
tres quidam 2) Parcae
ad Mortae ſublimem domum
mortui iter retardent.

1) ÞRIFREYNIR *virtutis l. profectus tentator* ɔ: *rex.* 2) HLACKAR FÖR. Hlacka *circa occiſos ad Helam ducendos occupata mox redire non poterat.* **Sed opinor Hlackae officium fuiſſe, ut caeſos ad Odinum & Freyiam, non ad Helam, duceret.*

o) ferd Þeſsari. ǫk, *iter hoc*, &. cet. Jör.

p) ſagdi faudr ſinn ſkylldan til vera. at &c. *patris ait eſſe* &c. Guelf. Hol. || ſegir ſik &c. *ſuum ait eſſe.* E. J.

q) ok konúng, *ut inter Egillum & regem componat.* K. L. M. R.

r) hafdi. K. L. M. || hafi verdl. til haft. R. mox nóga, *ſatis*, add. Jör.

s) ſegir Agli. E. J. || Þer Egill er — at ſiá lítt fyri Þer. *Tibi Egille — provideas.* Jör.

t) ſiæaſt. Guelf.

u) Þóttú fáir, *quanquam — incurras.* Jör.

en þó mun ek *x*) koma þer í sætt vid konúng at finni. Þórer *y*) fór á fund konúngs. en Arinbiörn var heima. *z*) ok kvad eitt skyildu yfir þá þ) gánga alla. *æ*) En er Þórer kom á fund konúngs. Þá baud han bod fyri Egil. baud *a*) festu sína ok dóm konúngs. Konúngr var hinn reidazti. ok var *b*) óhægt at koma *c*) ordum vid hann. segir at þat mundi sannaz er fadir hans hafdi mællt. at *d*) þá frændr mundi seint at tryggia. bad Þóri so til haga þótt ek gera sátt nockura *e*). at Egill se ecki *f*) lángvistum í mínu ríki. En fyri saker *g*) bænar þinnar. Þórer. mun ek taka *h*) febætr fyri menn þessa. Gerdi

Sed hâc tamen vice in regis te gratiam re- A.C. 915.
stituam. Thorer regem adiit, Arinbiörnus vero domi manſit, unam affirmans eorum omnium (trium) ſortem futuram. Veniens ad regem Thorer, pro ſalute Egilli conditiones obtulit, ſuamque fidem (ſponſionem) interponens, cauſam in arbitrium regis permiſit. Rex irâ erat incenſus, & colloquio incommodus: dicebatque eventu probatum iri effatum patris ſui; quod difficile futurum eſſet iſtam gentem fidelem reddere: Thorerem ita rationes inſtituere jubebat, ut Egillus, etſi, (inquit) deciſionem aliquam faciam, in regno meo longis non utatur manſionibus, at in gratiam tuae interpellationis, mi Thorer! expiationem pecuniariam pro caeſis acceptabo.

x) vid leita at koma &c. *at conabor te reſtituere.* Iid. K. L. M. R.

y) gerdi brátt ferd (heimanferd) sína til (Eir.) kóngs, *confeſtim iter (domô) ad (Eiricum) regem inſtituit.* Iid.

z) ok let hallda niósnum fyri þeim Egli (ok Þórólfi). segir han at eitt &c. *& explorari fecit, ſi quae in Egillum* (& Thorolfum) *ſtruerentur inſidiae* &c. add. Iid.

þ) lída. Guelf. Hol.

æ) sem Þórer &c. *ut Th. venit*, i. e. quando. Jör.

a) fyrst á kóngs dóm, *primumque cauſam in arbitr.* &c. E. || fyrstu sína menn dóm kóngs, *primum ſuos famulos*, in locum caeſorum. — J. inepte Utrique.

b) all-óhægt, *perquam* &c. K. L. M. R.

c) rádum &c. *ad regendum difficilis* ɔ: *obſtinatus, minus obſequens*, vel, *tractabilis.* Guelf. Hol. || svörum &c. *difficile fuit cum eo diſputare.* J. P.

d) seint mundi mega tryggia þá frændr. Gu. Hol.

e) fyri þín ord, *propter verba abs te interpoſita.* add. Jör.

f) löngum. Jör.

g) þín. Þórer; *tuâ cauſâ* &c. E. J.

h) fe, *pecuniam.* Guelf. Hol. || sætt ok, *compoſitionem &.* add. Jör. K. L. M. R.

i) Gerdi konúngr feſekt ſlíka ſem honum ſýndiz. en Þórer gallt *k*) allt. ok fór þá heim.

46. CAP.

FRÁ HERNADI ÞÓRÓLFS OK EGILS.

A.C. 917. Þeir Þórólfr ok Egill voro þann vetr med *l*) Þóri í gódu yfirlæti. En um *m*) várit biuggu þeir lángſkip *n*) mikit. ok fengu *o*) manna til. fóro um ſumarit í auſtrveg ok heriudu. *p*) fengu þar offiár ok áttu orroſtor margar. Þeir helldu til Kurlands. ok lögdu vit *q*) landsmenn hálfsmánadar frid. ok höfdu vid þá *r*) kaupſtefnu. En er *s*) því var lokit. þá tóko þeir at heria *t*). *u*) ok lögdu at í ymſum ſtaud-

Rex multam pro ſuo arbitrio indixit, quâ Thorer ad aſſem expenſa, domum ſe retulit.

CAP. XLVI.

DE THOROLFI & EGILLI EXPEDITIONE PIRATICA.

Thorolfus & Egillus, apud Thorerem, honorificó (jucundo) per hyemem utebantur hoſpitio: at verno tempore (inſequenti) priſtim magnam inſtruentes, nautas conducebant: aeſtateque mare Balthicum petebant. Ubi multa geſſere bella, praedamque immenſam adepti ſunt: advecti Curlandiam, pacem & nundinas, in duas hebdomadas, cum incolis conſtituunt. Eo autem tempore elapſo, bellum inchoantes, paſſim ad terram appellebant.

i) Sídan feſter (feſti) Þórer kóngs dóm ifer máli þeſsu. (kóngi dóm ſinn fyri menn þá er látizt höfdu). ok ſkilduz ſídan. Fór Þórer &c. *Deinde Thorer (ſtipulata manu) ſpopondit, multas pro caeſis, ad ſententiam regis ſolutum iri. Tum diſceſſerunt ab invicem* &c. Iid.

k) feit E.

l) Arinbirni ok, *Arinbiörnum &*. inſerunt K. L. M. R.

m) ſumarid, *aeſtivo* &c. Iid.

n) vocem omitt. Iidem. || ſitt, *ſuam*. E. J. || ſkip ſitt, *navem ſuam*; quâ ſc. venerant ab Islandia. Jör.

o) menn. E. J. Guelf. Hol.

p) Haec non ſunt in Jör.

q) land med hálfsmánadar fridi ok kaupſtefnu, non inſcitâ brevitate. Guelf. Hol.

r) ſtefnu ok frid, *conventum &* &c. E. J.

s) fridi, *pace finita*. Jör. || þeirri ſtefnu, *ea die elapſa*. K. L. M. R.

t) En landsmenn höfdu þá fyri ſafnad á landinu (ſafnad lidi miklu. Jör.). *Tum vero incolae, rurî, (multum) militem collegerant.* add. Iid.

u) þeir Þórólfr lögdu &c. Iid.

ſtaudum *x*). Einn dag lögdu þeir at vid árós einn *y*) mikinn. *z*) ok var þar þ) mörk mikil *æ*) á land upp. þeir redu þar til uppgöngu. Lidi var ſkipt *a*) í ſveitir. *b*) xij. mönnum ſaman. þeir gengu *c*) yfir ſkóginn. ok var *d*) þá eigi lángt. ádr en bygdin tók *e*) vid *f*). þeir ræntu þá. ok drápu menn. enn lidit flýdi *g*). *h*) unz þeir fengu önga vidtöku *). En er áleid daginn. þá let Þórólfr bláſa *i*) lidinu til ofangöngu. ſneru menn þá aptr *k*) á ſkóginn. *l*) þar ſem *m*) hverr var ſtaddr. *n*) Enn er þeir Þórólfr *o*) rannſökudu

bant. Aliqua vice ad oſtium ingens amnis A.C. 917. *cujusdam, cui ſpatioſa adjacebat ſylva, navî ſuccedebant; ibi egreſſionem moliuntur: dividunt ita in catervas exercitum, ut una caterva duodecim conſtaret hominibus. Transgreſſos ſylvam, brevî (inde) intervallo, tractus habitatus excepit. Heic rapinas & caedes agitant: at manus agreſtium in fugam ſe dabat, donec nemo eſſet qui reſiſteret. Vergente die Thorolfus juſſit, (ad naves) receptui cani; tum quô quisque conſtitutus erat locô, inde in ſylvam receſſit. Cum autem Thorolfus recognoſceret*

x) þar ſem þeim þótti vænſt, *ubi illis maximè opportunum videbatur.* add. Iid.

y) mikinn. omitt. Iid.

z) enda, *ſed.* Guelf. Hol.

þ) mörg. Guelf. quod poteſt idem eſſe: uti in Grettis-Saga, *myrg*, pro *myrk* tenebrae. Id ſi minùs placet, ſenſus eſt: *at multi ibi* (alii) *ingentes amnes erant.*

æ) þángat K. þegar L. M. R. inſerunt.

a) í ſundr ok — ſaman í ſveit. Iid.

b) voro x. menn ſaman í ſveit. Jör.

c) í (á), *ingreſſos.* Guelf. Hol. E. J.

d) þar. Guelf. G. H. N. contra priora, ut videtur; Ceterum Membr. b. E. J. omittunt voculam.

e) til. Jör. K. L. M. R.

f) ok var (þá) helldr þunnbylt fyrſt (í fyrſtu). Víkíngar tóko þegar at ræna. ok drepa &c. *rarîs primùm habitaculis. Praedones actutum rapinas & caedes ordiuntur.* Iidem.

g) allt (undan). add. K. L. M. R. Guelf. Hol.

h) þar gengu ſkógar í milli bygdanna. enn (er) þeir fengu &c. *Ibi ſylvae pagos interjacebant: at (ubi) nemo erat, qui* &c. Jör. K. L. M. R.

*) þá dreifdu (ſkiptu L.) þeir lidinu. ok fóro þá ſveitum (leitum ok ſveitum L.), *tum diſperſo (diſpertito) agmine, (exploratorum more,) catervatim ibant.* inſerunt Iidem.

i) ſaman, injiciunt E. J.

k) omitt. Jör. E.

l) hvar ſem menn voro ádr ſtaddir. K. L. M. R.

m) þá voro ſtaddir. Guelf. Hol.

n) En ſo fremi (fremt) mátti kanna lidit er (ſem) *þeir komo til ſtrandar (ſkipanna). *At tum demum recognoſci potuit exercitus, cum*

A.C. 917. fökudu lidit. Þá var Egill eigi ofan kominn ok ſveit hans. en Þá tók at *p*) myrkia af nótt. ok *) Þóttuz menn eigi mega leita hans. *q*) Egill hafdi gengit yfir *r*) ſkóg nockurn. ok xij. menn med honum. ok ſá Þeir Þá ſlettur *s*) myklar ok *t*) bygdir. Bær *u*) einn ſtód ſkamt frá Þeim. Þeir ſtefna til bæiarins. en er Þeir komo Þar. hlaupa Þeir í hús inn. ok verda ecki vid menn varer. **) Þeir tóko fe Þat allt er *x*) fyri Þeim var lauſt. Þar voro mörg hús *y*). ok dvalldiz Þeim *z*) Þar lengi. En er Þeir Þ) voro útkomnir. ok frá bænum. Þá var lid komit milli Þeirra ok *æ*) ſkogarins. ok ſótti Þat *a*) at Þeim. Skídgardr var hárr frá bænum *b*) til ſkógarins.

exercitum, Egillus cum ſuo manipulo nondum adfuit. Interea nocturnae tenebrae ingruebant, ideo non videbantur ſibi illum quaerere poſſe. Egillus cum hominibus XII. ſylvam unam egreſſi, magna ibi camporum aequora, pagosque conſpiciebant. Praedium aliquod prope erat ſitum: hoc petebant; eòque venientes, in aedes intrò currunt, ac nemine ibi animadverſo mortali, quicquid rei mobilis obvium erat, capiunt. Aedificia multa erant, ideo longa ibi mora eorum facta eſt. Unde cum egreſſi aliquantum diſceſſerant, armata hominum multitudo, quod ipſos inter & ſylvam interjacebat, ſpatium occupaverat; haec eos invaſit. Alta ſepes lignea à praedio ſylvam verſus ſe porrigebat:

---

cum reveniſſent ad littus (naves). *til ſkips var komid. enn ecki fyrr, *ad naves ventum eſſet, prius non,* add. Guelf. Hol. K. L. M. R. Jör.

o) könnudu. E. J.

p) myrkva. Jör. K. L. M. R. E. J.

*) máttu Þeir Því eigi leita &c., *ideo nequierunt.* H.

q) Nú er at ſegia frá Agli. at han &c. *Nunc de Egillo narrandum eſt, qui* &c. Jör.

r) ſkóginn. Guelf. Hol. E. J.

s) nockrar, *quaedam.* E. J.

t) bygd vída, *& pagum latum.* Jör. K. L. M. R.

u) mikill ſtód *nær Þeim. ok ecki lángt frá ſkóginum, *magnum prope ab illis, neque longè a ſylva* &c. K. L. M. R. *nær Þeim ok. omitt. Jör.

**) enn tóko. Guelf. Hol.

x) lauſt var. Iid. Jör.

y) at kanna, *ad ſcrutandum.* add. Jör. K. L. M. R.

z) helldr, *longiuſcula.* K. L. M. R. || dagrinn, *dies (veſper diei) ipſis extrahebatur.* Jör.

Þ) komo út ok ſneru frá bænum — *gradum averterent.* Iidem.

æ) ſkógſins. Guelf. Hol.

a) Þegar, *ſimul.* add. Jör. || móti Þeim, *& adverſum eos incedebat.* K. L. M. R.

b) giör á leid til ſkógſins, *ducta erat â praedio ſylvam verſus,* Jör.

arins. Þá mællti Egill. at þeir ſkylldu *c*) fylgia honum. ſva at eigi mætti öllum megin at þeim *d*) gánga. þeir gerdu ſo. geck Egill fyrſtr. en ſídan hverr at ödrum. ſva nærr at ecki mátti *e*) ſkilia þá. *f*) Kurer ſóttu þá at þeim *g*) faſt. ok meſt med lögum ok ſkotum. en gengu ecki í höggorroſto. En er þeir Egill helldu fram med *h*) ſkídgardinum. fundu þeir eigi fyrr enn *i*) þar geck annarr ſkídgardr iafnframt. ok gerdiz þar *k*) miótt í milli *l*) þar til er lyckia vard *) á. ok mátti eigi fram komaz. *m*) Kurir ſóttu eptir

bat: Egillus monſtrabat ſecundum hanc eſſe incedendum, ne undique poſſent circumiri: ita factum; primus Egillus, deinceps ordine ceteri procedebant, tam conferti ut disjungi nequirent. Tunc acriter eos Curlandi, & maxime quidem haſtis & jaculis, appetebant: dimicationem vero caeſim (cominùs) non inierunt. Egillus, & ejus commilitones, propter ſepimentum pergentes, nihil prius animadvertebant, quam alterum ab altero latere ſepimentum exiſteret, interſtitio paulatim in anguſtias contracto: usque dum in ſpiram coëuntia ſepimenta, ulteriorem progreſſum praecluderent. Curlandi, partim intra A.C. 917.

c) þar fara fram. ſem eigi &c., *ibi procedendum eſſe, ubi undique non* &c. K. L. M. R. || fylkia fram þar. er eigi &c., *ibi inſtructo agmine eſſe procedendum, ubi* &c. E. J. || fara þar fram med. ok láta ſkídgardinn hlífa ſer. ſo eigi mætti &c. — *& praeſidium ab ſepe mutuandum, ne* &c. Jör.

d) fækia, *impeti.* E. J.

e) milli þeirra komaz, *penetrandi (irrumpendi) inter eos nulla (hoſti) eſſet poteſtas.* Guelf. Hol. E. J.

f) þeir. inferunt Jör. || Kurir ſkutu at þeim. enn gengu ecki í höggorr. vit þá. K. L. M. R.

g) enn ſumir gengu utan at ſkídgardinum. ok lögdu ſpiótum. ok ſkutu at þeim. enn gengu ecki í höggfæri vit þá. *Pars ab exteriore ſepimenti latere accedentes, haſtis eos, & telis, impetebant; non vero ita procedebant, ut gladiis pugnandi locus eſſet.* Jör.

h) gördunum. Guelf. Hol. malè.

i) gardr geck á adra hönd þeim. Iidem. K. L. M. R. || gardrinn geck þeim á hönd adra. ok máttu eigi fram komazt, *quam hoc ipſo ſepimento in ſpiram curvato, etiam ab altero latere incluſi, ultrà progredi nequirent.* E. J.

k) ſo, *adeo.* add. Jör. At haec, usque ad, *Kurir ſóttu*, ignorant Guelf. Hol. ut ſolent in locis difficilioribus.

l) gardanna. add. Jör.

*) Hic Membr. Kálf. redit ad partes ſuas. Mox, gardinum, add. Jör.

m) þeir Kurir — faſt e. þ. í kvínni fram — *acriter in ultima (intima) cavea.* Jör.

A.C. 917. *n*) eptir þeim í qvína. *o*) en ſumir ſóttu utan at *p*). ok lögdu ſpiótum ok ſverdam *q*) í gegnum gardana. en ſumir báru *) klædi á vapn þeirra. Urdu þeir Egill ſárer *r*). ok því næſt handtekner. ok *s*) aller bundner. leiddir ſva heim til *t*) bæiarins. *u*) Sá var ríkr madr. ok audigr. er bæ þann átti. han átti ſon *x*) roſkinn. Þá var um rædt hvat vid þá ſkylldi gera. *y*) ſagdi bóndi at honum *z*) þótti þat rád at drepinn veri hverr á fætr ödrum. Bóndaſon ſegir. at þá þ) gerdi myrkt af nótt. ok mátti enga ſkemtan af hafa at kvelia þá. bad han láta bída *æ*) mörgins. *a*) Var þeim þá ſkotid í hús eitt. ok bundnir ramliga. Egill var bundinn vit ſtaf *b*) einn bædi hendr ok fætr. Sídan var húſit læſt *c*) ramliga. en Kurir gingu inn

intra caveam in eos invecti ſunt, partim extrinſecùs per ſepimenta haſtas gladiosque intentabant, partim gladiis ipſorum pannos injiciebant; Vulnerati, deindeque comprehenſi, vinciuntur omnes, atque ad villam ducuntur. Hujus villae dominus, potens & dives, filium habebat adultum. Tum conſultatur quid captivis fieri oporteat. Colonus pronunciat, placere ſibi, ut ad unum omnes occidantur; at filius (ipſius) oſtendit, nocturnas ingruere tenebras, ita nullam ex cruciatu (ſupplicio) eorum capi poſſe delectationem: rogat, ut in poſteram lucem differantur. Conjecti itaque in cuſtodiam aliquò, firmis vinculis conſtringuntur. Egillus ad palum quendam, manibus pedibusque, alligatur: domus firmiter occluditur. Curlandi autem

n) ad þeim. Guelf. Hol. J.
o) ok lögdu ſpiótum &c. Jör.
p) þeim. add. Guelf. Hol. J. & mox, med ſverdum ok &c.
q) ofan af gördunum, *deſuper de ſepimentis.* Jör.
*) vapn á klædi þeirra. Membr. Kálf. & Guelf. Mirô conſenſu. Si autor ita ſcripſit, manifeſtâ uſus eſt Hypallage.
r) Miök. add. Guelf. Hol. J. *fauciantur.*
s) Hanc vocem omitt. Iid. & Jör.
t) bíarinns. Guelf.
u) Madr ſá var miök audigr &c. Iid. Hol.
x) einn, *unum.* Iid.
y) bóndi bad höggva hvern á &c. *juſſit unumquemque ſuper alium occidi.* Iid.
z) litizt þ. rád at haugner væri allir. Jör.
þ) var, *incubare.* Guelf. Hol. J.
æ) myrgins. Guelf. Hol. láta, ante omiſſo. || til morguns. Jör.
a) Þá var ſo giört. ok voro ſettir í eitt hús. ok bundnir allir, *atque ita factum; conditique ſunt in cuſtodiam aliquò, & vincti omnes.* Jör.
b) Vox a Guelf. Hol. exulat.
c) rammliga. Jör. J.

d) inn í ſtufu. ok *e*) mötuduz. ok voro allkátir. ok drucku. Egill færdiz vid *f*). ok *g*) treyſti ſtafinn til þeſs er upp loſnadi or gólfinu. ſídan fell ſtafrinn *h*). ſmeygdiz Egill þá af ſtafnum. Eptir þat leyſti han hendr ſínar med taunnum *i*). en *k*) er hendr hans voro lauſar. leyſti han baund af fótum ſer. ſídan leyſti han felaga ſína. En er þeir voro aller lauſer. þá *l*) leituduz þeir um. hvar líkazt var *m*) út at komaz. *n*) Húſit var gert *o*) at veggium af timburſtockum ſtórum. en í annan enda húſsins var ſkialldþili flatt. *p*) hliópu þeir

autem ingreſſi in triclinium coenantur, laeti- A. C. 917.
tiaque perfuſi comiſſantur. Egillus viribus annixus palum usque eò moliebatur, ut is de ſolo revulſus caderet. Quò cum ſe (vinculo) exuiſſet, primùm manus dentium ope extricavit: quibus ſolutis, compedibus ſe expediit: poſtea ſocios ſolvit: Ubi omnes vinculis erant ſoluti, quaerebant, ſi qua eſſet via erumpendi. Aedificii perietes ex trabibus ligneis grandibus conſtabant: at alterò ejus terminó plana erat contabulatio:

d) til dryckiu inn í &c. omiſſo poſt, ok drucku, *comiſſatum ingrediuntur coenaculum.* Guelf. Hol.

e) ſettuz vit dryckiu. ok voro &c. *ad pocula accumbunt.* Jör. || tóko til (dryckiu) at drecka, *comiſſari coeperunt.* Membr. c. J.

f) í húſinu, *in carcere.* add. Jör.

g) treyſti á. Jör. eodem ſenſu; atque haec lectio bis occurrit in Grettis-Saga, optimae Membr. *þeir* treyſta á *timburveggínn*, ſc. Berſerki. Item, *þeir* treyſtu á *áſinn*, ſc. occiſores Gretteris. || hriſti, *concutiebat.* K. L. M. R. || villdi bríóta, *frangere intendebat.* J.

h) var han (þá) lauſs, *ſimul Egillus inde expeditus.* Mbr. c. (Guelf. Hol.) || ſmeigduzt þá böndin af ſtafnum, *ſimul vincula decidebant de ſtipite.* Jör.

i) ſer. add. Guelf. Hol. J. Jör.

k) þá fætr ſína. Guelf. Hol. || þá braut han fiötr af fótum ſer, *deinde compedes diffregit.* Jör.

l) leitudu. Mbr. b. N. || lituduz, *circumſpiciebant.* E. || leitadi (leitadiz, han, *quaerebat.* Jör. J. Vocula UM abeſt a Guelf. G. pro qua H. L. M. R. habent, VRD i. e. *tentabant.* Mox, í húſin. Membr. Kálf. í húſid. K. í húſinu. Membr. c. L. M. R. addunt, i. e. *per domum.*

m) til útgöngu, *exeundi.* Guelf. Hol. J.

n) húsveggirnir voro af timbrſtock. K. L. M. R.

o) af E. || af timbrſtockum. Mbr. c. Guelf. Hol. J. *Aedificium conſtabat trabibus ligneis.* || ok veggirnir, *aedificium & parietes.* Jör.

p) Egill mælti. at þeir ſkylldu þar á hlaupa

A.C. 917. Þeir þar *q*) at. ok brutu þilit. var *r*) þar hús annat er þeir *s*) komo í. *t*) voro þar ok timbrveggir um. Þá heyrdu þeir manna mál undir fætr ſer nidr. *u*) Leituduz þeir þá um. ok ſundu *x*) hurd í gólfinu. luku þeir *y*) þar upp. var þar undir gröf diúp. heyrdu þeir þángat manna *z*) malit. Þá ſpurdi Egill hvat manna þ) þar veri. Sá nefndiz Áki er *æ*) vid hann mællti. Egill ſpurdi *a*) ef han villdi upp úr gröfinni. *b*) Áki ſegir. at þeir villdu þat giarna. Sídan letu þeir Egill ſíga *c*) feſti ofan í gröfina. Þá er þeir voro bundnir med. ok drógu þar upp *d*) iij. menn. Áki ſegir at þat voro ſynir hans ij. ok þeir voro menn Danſker. höfdu þar ordit hertekner it fyrra ſumar. Var ek. ſagdi han. vel halldinn í vetr.

tio: eò facto impetu perrumpunt contabulationem: ibi in aliam domum parietibus quoque cinctam ligneis perveniunt. Tum voce humana ſub pedibus ſubtus auditâ, inter inquirendum ea de re, fores in pavimento deprehendunt. His apertis, alta ſuberat fovea: unde cum humana vox exaudiretur, quaerebat Egillus, qui mortalium ibi tenerentur? Qui illi loquebatur Akium ſe nominabat; requirentique Egillo, foveâne exire vellet? cupere verò (ſe &) illos, reſpondebat. Egillus & ſui, quâ catenâ fuerant vincti, eam in foveam demittebant, & homines numero tres inde ſubducebant: Akius hos eſſe filios ſuos, omnesque Danos natione, ſignificabat, aeſtate priori bello ibi captos. Et ego quidem, inquit, per hyemem bene habitus,

allir ſenn. þeir gerdu ſo. ok brutu &c. *Egillus pronuntiat, omnibus ſimul impreſſionem eò eſſe faciendam. Ita faciunt, &c.* Jör.

q) á. ok brutu af &c. — *& abrumpunt.* Gu. Hol.

r) Þá. Iid. Jör.

s) voro í komnir. Guelf. Hol.

t) var J. notabili conſtructione. || timbrveggium giört. Senſu eodem; nam GIÖRA hic notat, *cingere, ſepire, includere.* Jörund. || voro þar í timbrveggir. Guelf. Hol.

u) ok leitudu (þar til Mbr. c. um ſtund Jör.) *inquirunt ibi paulisper, &c.* cet. Guelf. Hol.

x) jardhúſs hurd, *cryptae januam.* Jör.

y) henni. Jör. J. || Þá. Guelf. Hol.

z) mál. Kálf.

þ) þeir ſe (væri). Guelf. Hol. Jör.

æ) honum ſvaradi, *qui illi reſpondebat.* Jör. || fyri þeim var, *captivorum primarius.* E.

a) hvört þeir villdi, *an vellent.* Jör.

b) han quaz þat villdu giarna, *id vero ſe cupere affirmabat.* Guelf.

c) reip þau, *funes, quibus* &c. Jör.

d) jv. Kálf.

í vetr. hafda ek miög fiár *e*) vardveizlur *f*) búanda. en *) ſveinarner voro þiáder. ok undu þeir *g*) ílla *h*). I vár redu ver til ok *i*) hlupum á brott. ok *k*) urdum ſídan fundner. *l*) voro ver þá her ſetter í gröf þeſsa. Þer mun her kunnigt *m*) um húſa ſkipan *n*). ſegir Egill. hvar *o*) er oſs vænſt á brott at komaz. Áki ſagdi at *p*) þar var annat ſkialldþili. brióti þer þat upp. *q*) munu þer þá koma fram í *r*) kornhlödu. en þá *s*) er útgánga ſem ſiálfr vill. Þeir Egill *t*) gerdu ſua. brutu upp þilid. gengu ſídan í hlauduna. ok þadan út *u*). Nidamyrkr var á *x*). Þá mælltu þeir faurunautar Egils. at þeir ſkylldu ſkunda

tus, magnam partem curabam rem coloni: A. C. 917. *at adoleſcentes in ſervitutum redacti, malè patiebantur. Nos ideo veré fugam moliti, deprehenſique, in hanc foveam conjiciebamur. Tibi ſine dubio harum aedium ſitus notus eſt, inquit Egillus; quâ commodiſſime poſſumus exire? Akius alteram reſtare contabulationem dicit, hanc rumpite, ita in horreum pervenietis, unde liber patet exitus. Egillus & ſocii id agunt, effractaque contabulatione, penetrant in horreum, inde foras prodeunt. Tenebrae illunes incubabant: Tunc ſocii ceteri in ſylvam properandum*

e) vardveizlu. Jör. Guelf.

f) ok búſs, *pecuniae, & rei familiaris.* Guelf. Hol. At J. pro his dat; hafda ek fiárhlut ok búsumſyſlu, *ego peculium (rem meam) retinebam, & villam adminiſtrabam.*

*) þeir, *illi.* Mbr. c.

g) allílla, *permale.* Jör.

h) vid ſinn koſt, *ſortem ſuam.* add. Plerique.

i) hliópumz. Guelf.

k) vorum. Iid. Hol. J.

l) ok reknir ſídan í þeſsa ſtofu ok (eda Mbr. b.) gröf, *in hoc conclave & (ſive potius) foveam compulſi (compacti) fuimus.* Guelf. Hol. || ok reknir í gröf þeſsa, *in hanc foveam dejecti fuimus.* J.

m) of. Mbr. c.

n) alla, *univerſus.* add. Jör.

o) vænſt er til útgöngu, *ubi commodiſſime exeatur.* Guelf. Hol.

p) Þá var enn ſkialldþili, *unam etiam reſtare* &c. Jör.

q) munum ver þá komaz fram, *perveniemus.* Guelf. Hol.

r) kornhlöd. Mbr. Kálf.

s) má útgánga ſem vill, *pro lubitu licet exire.* Kálf. Jör.

t) gera nú ſva. brióta. ok brutu undan þilit — *moliuntur, & dejiciunt contabulationem.* Guelf.

u) ok í nida myrkr, *prodeuntes, tenebris ſe illunibus committunt.* Guelf. Hol.

x) úti, *foris, ſub dio.* add. Jör.

A.C. 917. ſkunda á ſkóginn. Egill mællti vid Áka. ef þer eru her kunnig *y*) híbýli. þá muntu víſa oſs til feſánga nockurra. Áki ſegir at eigi mundi þar ſkorta lauſafe. her er lopt mikit er bóndi ſefr í. þar ſkorter eigi vapn *z*) inni. Egill þ) bad þá þángat fara til loptzins. En er þeir komo upp *æ*) á loptridit. þá ſá þeir at loptit var opit. var þar liós inni. *a*) ok þiónoſtumenn. ok biuggu *b*) reckiur manna. Egill bad *c*) þá ſuma úti vera. ok giæta *d*) at engi kæmiz út. Egill hlióp inn í loptit. greip þar vapn *e*). þvíat þau ſkorti þar eigi inni. drápu *f*) þar menn alla þá er þar voro inni. þeir tókó ſer aller alvæpni. Áki geck þar til er *g*) hlemmr var í *h*) gólfþilinu. ok lauk upp. mællti at þeir ſkylldi þar *i*) ofan gánga *k*) í undirſkemmuna. þeir tóko ſer liós. ok gengu

eſſe dicunt: Egillus vero Akium affatur; Si quidem aedes haſce noviſti, viam nobis ad praedam aliquam monſtrabis. Akius negat, ullam ibi rerum mobilium fore inopiam: magnam praeterea eſſe coenationem, heri cubiculum, inibi neque arma deſiderari. Egillus huc ire eos jubet. Pervenientes in ſummum (faſtigium) aſcenſus, coenaculum vident apertum, lumen item intus, & famulos lectis ſternendis occupatos. Egillus partem ſuorum foris jubet manere, curareque ne ullus queat exire. Ipſe irrumpit in coenaculum, armaque, quorum abunde intus erat, arripit. Homines ibi conſtitutos omnes occidunt, ſibi panopliam cuncti ſumunt. Akius accedens ad operculum, quod in pavimento tabulato erat, operiensque hoc, in cellam deſcendendum eſſe, ait. Adhibito lumine, illuc ſe

y) hybyli ſcribunt Guelf. Hol. Mbr. c. Iidem mox habent, mantu ſegia, *indicabis*. nockurra, paulô poſt, ignorant.

z) mörg, *armorum copiam*. Guelf. Hol. J.

þ) fór þá til loptzins, *ad eum tendit*. Jör.

æ) í ridit. Kálf. *in ſuperiorem partem aſcenſus*. || á loptid. J.

a) þar voro þiónoſtu ſveinar inni. ok gerdu reckiur &c. Guelf. Hol.

b) upp. add. K. L. M. R. novè.

c) ſína menn, *ſuos*. Guelf. Hol. Mbr. c.

d) ſva. Iidem.

e) er eigi ſkorti til. Iid. Mbr. c.

f) þeir menn þá alla er þar &c. Þar tóko þeir alvæpni. Guelf. Hol.

g) hlemr. Mbr. Kálf.

h) gólfinu, *pavimento*. Guelf. Hol. Jör. J.

i) nidr — í undirſkemmu. Guelf. Hol.

k) undir. Jör. & cellam omittunt.

gengu *l*) þángat. *m*) voro þar fehirzlur bónda. *n*) ok griper góder. ok filfr mikit. *o*) Tóko menn fer þar byrdar. ok báru út. Egill tók *p*) undir hönd fer *q*) miöddrecku eina vel mikla. ok bar hana under hendi fer. En er þeir komo í fkóginn. þá nám Egill *r*) ftad ok mællti. þefsi *s*) ferd er all-íll. ok eigi hermannlig. ver höfum ftolit fe bónda. fva at han veit ecki til. fkal ofs alldregi *t*) þá fkömm henda. *u*) förum nú aptr til bæiarins. ok látum þá vita hvat títt er. Allir mælltu því í *x*) mót. faugdu at þeir villdu til fkips. Egill fetr nidr miöddreckiuna. fídan *y*) hefr han á rás. ok rann til bæiarins. En er han kom *z*) til bæiarins. þá fá han. at þ) þiónoftufveinar gengu frá

fe conferunt. Ibi thefauri heriles, res pre- A.C. 917.
tioſae, argentique magna vis continebantur: unde ſuam ſibi ſarcinam compilant quisque, & efferunt. Egillus amphoram unam hydromeli, bene magnam, ſub alam ſuſceptam abſtulit. Inde ſylvam petunt. Tum ſubſiſtens Egillus; haec, inquit, expeditio deterrima eſt, & (bonis) militibus indigna, inſcio domino rem ſuam furtim abſtulimus, nunquam contingat nobis iſtud dedecus: e veſtigio praedium repetamus, hominesque quid geſtum ſit rei, certiores faciamus: Socii cuncti reclamantes, ad navem ſe velle oſtendunt. Egillus amphorá humi depoſitá, in curſum ſe conjecit, pergens ad praedium. Quò cum veniret, videt famulos á culina

l) ofan í húfit, *deſcendunt in cellam.* Jör.

m) þeir fundu þar fehirdzlur bónda. voro þar bædi gripir &c. *deprehendunt ibi theſauros* &c. Guelf. Hol.

n) bædi dírgripir. ok &c. Jör.

o) ok (þeir. Jör.) tóko fer byrdar. Gu. Hol.

p) upp miöddreckiu eina (miök. Jör.) mikla. ok bar (hafdi. Jör.) hana undir hendi fer, *ſuſtulit* — (permagnam) *& ſub ala portavit* (tenuit). Guelf. Hol. Jör.

q) Miödryckiu J. Miöddreckiu K. L. M. R.

r) ftadar. Plerique.

s) er ferd (för). Guelf. N. mox, ordin, *facta*, add. Jör.

t) þefsa Guelf. fiá, Jör. in nominandi caſu ſcilicet. Illa altera locutio eſt anomala, at frequens veteribus.

u) ok förum ver til bearins, *adeo* &c. Guelf.

x) móti. ok villdu (allir) til &c. — *ad navim volunt* (omnes). Hol. Guelf.

y) hefir S. perperam.

z) heim. Guelf. Hol. til ftofunnar, *ad triclinium.* Jör. J.

þ) matfveinar, *ſervos* (*pueros*) *a cibis*, o: portitores ferculorum, (*dapiferos*). Jör. Guelf. Hol.

A.C. 917. frá *æ*) elldaſkála med *a*) ſkutildiſka. ok báru inn í ſtofuna. Egill ſá *) at í elldahúſinu var elldr mikill. ok katlar ifir. geck han þángat til. Þar *b*) höfdu verit **) ſtockar ſtórer flutter heim. ok ſva elldar gerver. ſem *c*) þar er ſidvenia til. at *d*) elldinn ſkal leggia í ſtoksendann. ok brennr ſva ſtockrinn. Egill greip *e*) upp ſtockinn. ok geck heim til ſtofunnar. ok ſkaut þeim *f*) endanum *g*) er logadi upp *h*) undir *i*) upſina. ok ſva upp í næfrina. *k*) ok feſti þar elldinn í ſkiótt. ***) En vidr láu þar ſkamt í brott. ok bar han þá fyri ſtofudyrnar. Elldrinn las ſkiótt *l*) tródvidinn.

diſcedentes cum patinis epularum, quas in triclinium introferebant. Videt quoque largos in culina ignes, cacabosque ſupra; huc ſe confert: Magnae trabes domum fuerant vectae, ignesque facti pro loci conſuetudine, in hunc modum, ut ſuccendatur extrema trabis pars, ita ignis totam trabem pervadit. Egillus arreptam trabem ad triclinium portat, & partem quâ flagrabat ſubgrundae, mox cortici tectorio, ſubjecit, qui ignem ſtatim concepit. Ligna prope jacentia ante fores coenaculi congerit. Ignis celeriter penetrabat

æ) elldahúſi. Iidem. J.

a) diſka Jör.

*) í elldahúſit elld mikinn. omiſſ. proximè ſeq. Guelf. Hol. || í elldahúſinu. J.

b) voro. Guelf. Hol. Jör. Hi ultimi ignorant τὸ fluttir heim, *ibi erant trabes.*

**) forkar. K. L. M. R.

c) ſidr var til. Guelf. Hol.

d) elldrinn ſkal leika í ſtocksendanum. ok brennr ſo ſtockrinn, *ut ignis in extrema ludat* (haereat) *trabis parte, ita trabs deflagret* (ſenſim conſumatur). Guelf. Hol. J.

e) Hanc voculam ignorant Iidem.

f) logand endanum upp undir &c. Mbr. b.

g) loganda er í var elldrinn, *partem flagrantem, in qua ignis inerat.* Guelf. G. N. || er logandi var. Jör.

h) í uffina í tródnæfrarnar, *in culmen & corticem ejus tectorium.* Jör. || undir uffina í tródnæfrarnar. Guelf. Hol.

i) þakit, *tecto.* J. || grindina, *laqueari* (*contignationi*). K. L. M. R.

k) Feſtizt þar elldrinn ſkiótt vid. Jör. || Elldrinn las (ſik) ſkiótt (í) tródvidinn, *ignis cito ſerpebat per materiam tectoriam.* Kálf. qui ignorant ſequentia, usque ad, EN ÞEIR ER &c.

***) Vidr lá í gardinum þurr. ok bar Egill hann fyri dyrnar. *Ligna arida in area jacebant, quae Egillus ante fores congeſſit.* Guelf. Hol.

l) vidinn þurran. Guelf. Hol. *arida ligna* o: congeſta pro foribus. At ſequentia monſtrant,

vidinn. En þeir er *m*) vid *n*) dryckiuna ſátu. fundu eigi fyrr. en *o*) loginn ſtód inn um ræfrit. Hliópo menn þá til dyranna. En þar var ecki *p*) greidfært út. bædi fyri *q*) vidunum. ſva þat at Egill vardi dyrnar. *r*) ok dráp þá fleſta er út leitudu *s*) bædi í dyrunum ok úti fyri. *) Bóndi ſpyrr. hverr fyrir elldinum redi. Egill ſegir. ſá einn rædr nú fyri elldi er þer mundi ólíkazt þikia í giærkvelld. ok ſkalltu ecki beidazt at baka heitara enn ek mun kinda. ſkalltu hafa miúkt bad fyri miúka reckiu er þú veitter mer ok mínum förunautum. Er her nú ſá ſami Egill er þú letzt fiötra. ok binda vit ſtafinn í húſi því er þer læſtud vandliga. ſkal nú launa þer vidtökur ſem þú ert verdr. I því

trabat †) *materiam tectoriam (contabulationem tecti), combibonibusque necopinantibus, flamma per laquear intrò irrumpebat. Procurritur ad januam, ſed hàc exitus non erat facilis, partìm objectae materiae cauſa, partim quod Egillus cuſtodiebat fores: qui plurimos eruptionem tentantium, vel in limine, vel extra illud, occidit. Herus interrogabat quis incendio huic praeeſſet? Egillus reſpondet; praeeſt is ipſe, quem heri veſperi nullo modo credidiſſes (praefuturum): neque optabis impenſius calefieri, quam ego calefaciam (focum alam): ita molle habebis fomentum (balneum) pro molli lecto, quem mihi & comitibus praebebas. Nam hic eſt idem ipſe Egillus, qui te auctore in vincula compactus, paloque, in conclavi magna cum cura a vobis clauſo, adſtrictus erat, hoſpitii digna merces* A.C. 917.

jam

ſtrant, non incendendi, ſed potius exitum impediendi, cauſa, eò congeſta fuiſſe.

m) at dryckiunni voru. Iid.

n) dryckinn Jör.

o) logi Jör.

p) greidgengt. Guelf. Hol.

q) vidinum. ok þvi at Eg. v. karlmannliga (dyrnar). Þótt han væri fálidr (fálida) — *maſculè defenderet (fores), quamquam paucis uteretur militibus.* Guelf. Hol.

r) felldi han menn bædi í dyrunum. ok úti fyri dyrunum. Kálf. || dráp hán margan mann, *multos mortales occidit.* Gu. Hol.

s) fyri dyrunum. ok ſva fyri úti (úti fyri), *& pro foribus & foris.* Guelf. G. N.

*) Haec, usque ad, EN ÞAT VAR SVIPSTUND EIN, in ſolis extant Jörundinis: nec a textu excludenda mihi videbantur.

†) *Nunc vocamus* TRÓD, minutas virgulas, *quae inter ceſpitem tectorium, & contabulationem tecti interponuntur, quo melius haec a putredine conſeverur. Forſan hìc de virgulis iſtis ſermò fuerit.*

A. C. 917 Í því ætlar bóndi at leynaz út í myrkrid. en Egill var nærſtaddr. ok hió hann þegar banahögg. ok marga adra. *t*) En þat var *u*) ſvipſtund ein ádr ſtufan brann. ſva at hon fell *x*) ofan. týndiz þar *y*) meſtr hluti lids þeſs er þar var inni. En Egill *z*) geck aptr til þ) ſkógarins. fann þar faurunauta ſína. fara þá allir ſaman til ſkips. Sagdi Egill. at miöddrecku þá vill han hafa *æ*) at afnámsfe. er han fór med. en hon var *a*) reyndar full af ſilfri. Þeir Þórólfr urdu allfegner er Egill kom ofan. helldu þeir þá þegar frá landi er mornadi. Áki ok þeir *b*) fedgar voro í ſveit *c*) Egils. Þeir ſigldu um ſumarit er áleid *d*) til Danmarkar. *e*) ok lágu þar *f*) enn fyri

jam tibi ſolvetur. Simul colonus in tenebras conatur elabi, Egillus vero ibi praeſens, plagam illi intulit peremtoriam, & aliis compluribus. Horulae ſpatio triclinii contignatio deflagrata corruit, maximaque pars interiit hominum qui intus fuerant. Egillus autem in ſylvam reverſus, comitibus jungitur; & pergunt unâ ad navem. Quam portabat Egillus amphoram hydromeli, eam ſibi per exemtionem (de manubiis indiviſis) poſtulabat, at reapſe argentô erat plena. Thorolfus & ceteri advenientem Egillum magno cum gaudio receperunt. Prima ſtatim luce terram relinquunt, Akio & filiis in cohortem Egilli aſſumtis. Aeſtate provectiori vela in Daniam dirigunt, ibi etiam inſidiantur navibus

t) Þá var ſkömm ſtund er ſtofan brann. *Deinde brevi tempore* &c. Jör.

u) ſtund. Guelf. Hol.

x) öll ofan. en menn foroz allir, *tota — & homines cuncti pericrunt.* Iid. J.

y) lid allt er þar &c. *univerſa turba quae intus erat.* Kálf.

z) rann, *retro properans.* Iid.

þ) ſinna manna, *ad ſuos.* Guelf. Hol. omiſſ. quod proximè ſequ.

æ) um fram, *praeter ceteram praedae partem.* L. || af óſkiptu, *ex indiviſo.* Guelf. Hol. J. || at afgángsfe, corruptè K. M. R.

a) raunar Jör. mox, öll full af gulli ok ſilfri, *auro atque argento referta.* Guelf. Hol.

b) felagar, *& ſociis* Jör.

c) med þeim Agli. Guelf. Hol.

d) auſtan, *ab oriente*, inferunt Iid. Jör.

e) þar lögdu þeir at. ok ræntu ſem þeir komuz vid, *ibi ad terram appellentes praedabantur, ubi oportunum erat.* Jör. || ok ræntu hvar ſem þeir komo, *& quàcunque accedebant praedantur.* J.

f) ok ræntu þar er þeir komo, (ibi morantur) *& praedantur* &c. Guelf. Hol.

fyri kaupſkipum. ok ræntu þar er þeir komuz vit *g*).

47. CAP.

ENN AF HERNADI ÞÓRÓLFS OK EGILS.

Haralldr *h*) Gormsſon hafdi þá tekit vit ríki í Danmörk. en Gormr var þá daudr fadir hans. landit var þá herſkátt. lágu *i*) víkíngar miög úti fyri Danmörku. Áka var kunnigt í Danmörku bædi á ſiá ok landi. Spurdi Egill hann miög eptir. *k*) hvar þeir ſtader veri er ſtór fefaung mundu *l*) fyri liggia. En er þeir komu í *m*) Eyrarſund. þá ſagdi Áki at þar var á land upp kaupſtadr mikill er het í Lundi. ſagdi at þar var feván *n*). en *o*) líkligt at þar mundi vera vidtaka. er bæjarmenn

bus mercatoriis, &, ſicubi datur occaſio, A.C. 917. *praedantur.*

CAP. XLVII.

PORRO DE REBUS FRATRUM PIRATICIS.

Tunc Haralldus Gormſonius, †) *Gormo patre extincto, regnum Daniae acceperat, populationibus ea tempeſtate obnoxium (bellis infeſtum); nam maria adjacentia, vis magna piratarum tenebat. Akium, terrâ marîque gnarum Daniae, ſtudioſè percontatus eſt Egillus, quae loca regionis ad praedam locupletem forent opportuna? ubi vero ingreſſi erant Fretum Codanum, Akius dixit emporium ibi celebre, quod in* Lundo *vocaretur, intervallo quodam á mari diſtare: hîc ſpem praedae eſſe oſtendit, ſed propugnationem*

g) (ok) önger þóttu þá ſlíkir afreksmenn (vera) ſem ſynir Skallagríms (Þórólfr ok Egill). *Nemo tum filiis Skallagrimi* (Thorolfo & Eg.) *fortitudinis laude aequalis eſſe ducebatur.* add. Guelf. Hol. Jör. J. || ok voro allir vit þá hræddir, *atque omnes eos formidabant.* addit H.

h) kóngr, *rex.* inſerunt Jör.

i) úti víkíngar miök vit Danmörk. Gu. Hol.

k) hverier ſtader. Jör. || hvar ſá ſtadr mundi vera. er meſt feván mundi vera (væri). *Quo in loco maxima lucri ſpes foret.* Guelf. Hol.

l) í fazt. Jör.

m) Eyraſund. Guelf. Hol.

n) mikil, *magnam.* add. Iid. J. Deſunt in Jör. quae proximè ſequuntur.

o) (þó) ván. at þar mundi vera (verda) vidrtaka af (þeim) borgarmönnum. Guelph. Hol. J.

†) *Haec falſa ſunt; annô nempe* 917 *cum Gormone regnavit Haralldus, uti volunt Islandi. Et certè poſt ann.* 930 *obiit Gormo. Arnas Magnaeus.*

A.C. 917. menn veri. *p*) Þat mál var uppborit *q*) fyri lidsmönnum. hvart þar ſkylldi ráda til uppgaungu *r*). eda eigi. Menn tóko þar allmisiafnt á. fýſtu ſumer en ſumer lauttu. var því máli ſkotid til ſtýrimanna. Þórólfr fýſti helldr uppgaungu. Þá var rætt vid Egil hvat honum þótti rád. han qvad víſu.

tionem a civibus expectandam. Conſultatio fit cum commilitonibus, an egreſſio capeſſenda foret nec ne? Res variè accepta, ſuadentibus his, diſſuadentibus illis; refertur (tamen) ad praefectos. Thorolfi ſententia ad eſcenſionem inclinabat. Tum compellatus Egillus, quid conſultum duceret? cantilenâ reſpondit;

Upp ſkolum *s*) orum ſverdum
Úlfs *t*) tannlitudr *u*) glitra.
Eigum dád at drýgia
I *x*) dal miskunn fiſka.
y) Leiti upp til *z*) Lundar
Lýda hverr ſem þ) brádaz.

†) *Surſum noſtros gladios*
1) *Lupidentinfector* 2) *elevabimus,*
Oportet nos 3) *virtutem exſerere*
In 4) *Lundo.*
Tendat ad ſuperiora Lundum verſus
Quilibet quam celerrime;

Gerum *Facia-*

p) Þórólfr lyſti uppgöngu. ok ſpurdi Egil hvat honum þætti rád. *Thorolfus egreſſionem propoſuit, & Egillum rogavit, quid illi videretur?* Jör.

q) vid lidsmenn. Guelf. Hol.

r) En Egill kvad víſu (excluſis intermediis). Guelf. Hol.

s) Ita in Edda concinnius legitur. Örum, *promtos, expeditos*, eſt in J. várum, vorum, & ver. in omnibus Ceter. Codd.

t) tannlit ædr (edr) Jör. forte, tannlitandur v. tannlitendr, *tinctores dentium lupi.* Dno Pauli placuit *tannlitudir* eodem ſenſu. Sed nihil eſt, quod hic mutetur; poëta fratrem alloquitur. || ranlitudz. Hol. praeter H. qui habet rectius, ranlitudum, *roſtrum* (lupi) *inficientes*, ſc. gladios.

u) glutra. Guelf. Hol. M. R.

x) dul miſkunar. J. perperam.

y) líti, *ſuſpiciant*, v. *ſurſum ſpectent*. Jörund. || leita, *tendere*, & poteſt reſpondere ad τὸ EIGUM ſupra. Hol. || letti. M. L. R.

z) lunda, *in ſylvas*. J.

þ) brádar, *utpote ad praedam*. Hol. Ante til, pro ſem, H. || tídaz, *quam lubentiſſime, promtiſſime*. K. L. M. R.

†) *Verſio hujus carminis integra, cum annotationibus ferè, debetur Dno Pauli.*

Gerum þar fyri æ) ſetr ſólar
a) Seid b) ófagran vigra.

Faciamus ibi ante ſolis occaſum A C. 917.
Foedam 5) *ſtragem.*

Sídan Hh 2 *Deinde*

æ) ſiöt Guelf. ſiót Hol. ſet J. mox, ſalar H. J.

a) ſigr, *victoriam* (fortè, ſig, *pugnam*). Jör. || ſuſeid. Mbr. Kálf. fortè SURSEID (uti *Suſkapr* in Ol. h. Saga, & Laxdæla, *amarulentia, indigna tractatio*) ɔ: *amaram coctionem*, ſc. ſtragem; aut etiam, *injucundum cantum*, vel, *ſtrepitum:* Notum eſt vocabulum SEID apud antiquos carmen, incantationem, interdum ſignificare. Affine videtur vocabulum *ſuda*, quod hodienum de fremitu, ſeu ſonitu confuſo uſurpatur; notat vero etiam coctúram. || ſúleid C. E. ſúſeg M. R. ſnarſig K. ſverdzegg L. Omnes ineptè.

b) á fagran J. Cl. Pauli ſuſpicatur legendum of-fagran, *pulchram.*

1) ULFTANNLITUDIR, lupinorum dentium (*cadavera laniantium*) rubefactores (*vide diverſ. lect.* t.); *nec minus placet* RANLITUDIR, roſtrinfectores: RANI, ῥινος, roſtrum (*per epenthefin τῦ* S) *haut dubiè conveniunt.*

2) GLÍTRA, fulgidos oſtendere. Axirnar *glya* yfir ſem liós, *Pſ.* 74. Glit, *acupictura certi generis.* * GLITRA SVERDUM, *coruſcare gladios. Ita prorſus Virgilius Aeneid. VIII.* 661.

- - - duo quisque Alpina *coruſcant*
Gaeſa manu.

Item X. 651.

- - - - - Strictumque *coruſcat*
Mucronem.

Denique XII. 431.

- - - - - *haſtamque coruſcat.*
G. Magnaeus.

3) DRYGIA & driugr, *a v.* eg dreg, *Dan.* dröy.

4) MÍSKUNN, *ſemper* (*ut* & vorkunn *l.* varkunn) *apud Oddum Gotrſkálki per geminum n. iſt n.* MISKUNN, *Dan.* Misfornöyelſe, *videl. ex alterius incommodo. Niála:* ÍLLA KUNNI Niáll láti Gunnars. *Hinc* βασκαίνω *Gr. invideo, alterius commodis contriſtor & doleo, & inde invido intuitu noceo, quemadm. Lat.* Faſcino. *Optarem etiam ex noſtris Antiqq. de faſcino aliquid ab aliquo colligi, & cum exteris conferri, materia tam jucunda quam foecunda.* DALFISKR (*vallenſis piſcis*) ſerpens: *ejus* MISKUNN (*arx, refugium, receptaculum*) lucus, rubus, fruticetum, lundr, runnr, βάλος. **At in Edda, ubi carmen allegatur,* MISKUNN DALFISKA *exponitur per* aeſtatem: *quod & noviſſe fatetur Cl. Pauli. Neque aliter dixit Hördus Holmenſium coryphaeus:* um MISKUNNAR HEIDAR þOSKA (*per miſericordias, v. paces, piſcium montanorum*) ɔ: per aeſtates *v.* aeſtatem. *G. M.*

5) SEIDR *l.* SEYDR ɔ: ſodníng, *coctio.* VIGRA SEIDR, gladiis ſtrata corpora, *tanquam coctioni deſtinata. Huc pertinet* & ſiódr, ɔ: *eſculentorum copia, unde in uſus quotidianos paulatim deſumendum. Hinc per metaphoram* theſaurus, gaza (áttu bádir einn SIÓD, *pecuniae copiam*) *nec non* crumena, *major l. minor, facile portatilis.*

A.C. 917. Sídan biugguz menn til uppgaungu. *c*) ok fóro til kaupſtadarins. En er bæiarmenn urdu varer vid úfrid. Þá ſtefndu þeir í mót. Var þar treborg um ſtadinn. *d*) ſettu þeir þar menn til at verja. *e*) Tókz þar *f*) bardagi hinn hardazti. *g*) Egill ſótti *h*) at hlidinu faſt med ſína ſveit *i*) ok hlifdi ſer lítt. *k*) vard þar mikit mannfall *l*) þvíat hverr fell um annan borgarmanna. *m*) Er ſo ſagt at Egill gengi fyrſtr manna í borgina. ok ſídan hverr at ödrum *n*). *o*) Sídan flýdu bæiarmenn. vard þar mannfall mikit. En þeir Þórólfr ræntu kaupſtadinn. ok tóko mikit fe. en brendu bæinn ádr þeir *p*) ſkilduzt vit. Fóro ſídan ofan til ſkipa ſinna.

Deinde ad exſcenſionem accincti oppidum petunt. Oppidani vero, ubi hoſtem adeſſe animadvertebant, in occurſum tendunt: moenibusque ligneis, quae cingebant oppidum, praeſidium imponunt: res ibi ad dimicationem venit acerrimam: Egillus parum ſibi parcens, cum cohorte ſua vehementer portam oppugnabat; magna ibi edita eſt ſtrages, nam oppidani unus ſuper alium ruebant. Fertur primus intraſſe urbem Egillus, deinceps ceteri. Poſtea fugiebant oppidani, magnaque ibi caedes facta eſt. Thorolfus & Egillus oppidum diripientes, praedam capiebant opulentam, & antequam diſcederent, oppidum incendiô delebant. Deinde ad naves reverſi ſunt.

48. CAP.

c) at kaupſtadnum. Jör.

d) ok vörduz þeir þadan, *inde ſe defenderunt.* Guelf. Hol. J. Jör.

e) ok var þar hin ſnarpazta orroſta, *atque ibi pugna erat aſperrima.* Guelf. Hol. J.

f) bardardagi. Mbr. Kálf.

g) Egill gengr fyſtr inn um borgina, *primus intrat moenia.* Kálf. C. E. K. L. M. R. excluſis intermediis.

h) at hlidinu, non agnoſcunt Hol. Guelf. J. ita *moenia* v. *arx* ſubaudiuntur.

i) Haec ignorant Iid.

k) var. Iid.

l) af borgarmönnum, *in praeſidiariis.* Iid.

m) Sva er ſagt. at Egill komz (kæmiz) fyrſtr mann * upp í borgina (í borgina upp. J.) *Ita fertur, primum in arcem aſcendiſſe Egillum.* * uppá borgina, *ſuper moenia.* Hol. quae lectio videtur praeferenda. Guelph. Hol. J.

n) lidsmanna hans, *ejus manipularium.* add. Iidem.

o) þar var (vard) þá mikit mannfall í borginni. enn ſumir flydu, *ibi cum magna in arce (moenibus) caedes facta eſt: at nonnulli fugiebant.* Iid. || nú flydu ſumir borgarmenn, *& jam pars praeſidii fugiebat.* Jör.

p) færi í brutt. Guelf. Hol. reliquum Capitis omittunt cum Jör.

48. CAP.

FRÁ VEIZLU AT ARNFIDAR JARLS.

Þórólfr hellt lidi sínu nordr fyri *q*) Halland. ok *r*) lögdu þar til hafnar er þeim bægdi vedr. þeir ræntu þar ecki. Þar var skamt á land upp Jarl sá er *s*) Arnfidr er nefndr. En er han spurdi at víkíngar voro þar kómnir vit land *t*). þá sendi han menn sína á fund þeirra. þess erendis. at vita hvart þeir *) villdi þar fridland hafa *u*) eda hernat. En er sendimenn *x*) voro komner á fund Þórólfs med sín erendi. þá sagdi han at þeir mundu þar ecki heria. *y*) sagdi at þeim var

CAP. XLVIII.

DE CONVIVIO APUD ARNFIDUM COMITEM.

A.C. 917.

Thorolfus cursu in septentrionem instituto, praeteriit navibus Hallandiam; ibi, adversante vento, ingressi sunt portum, at nihil praedabantur. Parvo inde intervallo aberat (rurî superiore) Comes, nomine Arnfidus: qui cum cognosceret istis oris accessisse piratas, suorum quosdam ad hos mittit, eo fine ut cognoscant, si advenae pacem in sua regione, an bellum malint? Legati cum Thorolfo momenta legationis exposuissent, negabat se vel suos hostilia illic exercituros,

q) land. Iidem. J. obscurè.

r) lagdi, *intravit* Guelf. Hol. J. At veteres ista Numeri alternatione delectantur.

s) Arnfinnr het. Jör. || Arnvidr. J.

t) hans, *suis*. Guelf. Hol.

*) vili. Guelf.

u) edr æi, *pacem velint nec ne*. Iid. Hol. Jör.

x) komo á fund Þórólfs. * segia þeir honum sín erendi. Þórólfr segir at þeir mundu ecki þar heria. *Thorolfum convenientes, mandata sua ei commemorant: Thorolfus negat* &c. seqq. omiss. Jör. * sagdi han. at han mundi (þeir villdu. J.) ecki þar heria. þvíat þeim bar þá engi nauzyn til, *negavit se (eos) ibi hostica vi usurum (uti velle), neque enim ulla ad eam rem tum impelli necessitate*. Guelf. Hol. J. omiss. seqq.

y) því þeim væri þat eingi naudsyn. er þar væri ei land audugt. L. Videtur Autor de industria, τὸ SAGDI, ter in una sententiola repetere, quasi innuat notabile quicquam in hoc esse responso. Et sanè responsum dignum est piratâ, quod hoc genus hominum aliud jus belli quam lucrum non agnovit: Sed dignum quoque viro fortî, & sincero, ac neutiquam ambitioso, nam palam praedicat, regioni damnum illaturum fuisse, si aliquid lucri inde captum iri vidisset: simul, quod eam in pace esse

A.C. 917. var engi naudſyn til at heria þar. ok fara herſkilldi. ſagdi at þar var land ecki audigt. Sendimenn ʒ) fara aptr til Jarlsins. ok ſögdu honum þ) erendislók ſín. En er Jarlinn æ) vard þeſs varr. at han þurfti ecki lidi at ſafna fyri *a*) þá ſauk. þá reid han ofan *b*) med ecki lid til fundar vit víkínga. En er *c*) þeir funduz. þá *d*) foro þar allt vel rædur med þeim. Jarl baud *e*) Þórólfi til veizlu med ſer. ok *f*) lidi hans því er han villdi. Þórólfr het ferdinni. *g*) en þá er á var kvedit. let Jarlinn ſenda reidſkióta ofan móti þeim. Reduz þeir til ferdar bædi Þórólfr ok Egill.

nihil eſſe neceſſe oſtendit, cur ibi populentur, aut infeſtó invehantur †) *clypeo, addit regionem illam non eſſe opulentam. Reverſi legati, Comiti nuntiant eventum negotii. Qui cum animadverteret, hac de cauſâ, copiis ſibi contrahendis nullum opus eſſe; equo devehitur ad piratas, nullo cum agmine: inter quos & ipſum, cum convenirent, colloquia optime conveniebant: Comes Thorolfum, cum quo vellet numero ſuorum, ad convivium domum ſuam invitabat, & ſpondebat Thorolfus ſe venturum. Conſtituta autem die, Comes equos ſellarios iis adduci fecit. Thorolfus & Egillus*

eſſe ſinat, id gratiae ſibi non apponendum, ſed regionis egeſtati tribuendum eſſe, oſtendit. Denique quidam contemtus ineſt reſponſo, nam ſignificat, non ideo ſe omittere hoſtilitates, quod incolarum vires formidet.

ʒ) komo. Guelf. Hol.

þ) ſem háttad var, *ubi res eſſet.* Jör.

æ) han viſsi. Guelf. Hol.

a) þeirra ſakir, *piratarum cauſa.* Jör.

b) á fund víkínga. Guelf. Hol. || med ecki mikid — *modico.* Jör. || med eckert &c. nově. K. L. M. R.

c) Vocula abeſt in Membr. Kálf.

d) fór allt vel med þeim. Guelf. Hol. J. ALLT in textu adverbialiter poſitum eſt, pro, *omni reſpectu, omnibus modis:* aut, *inter eos omnes.* Hic uſus vocabuli eſt rarus, occurrit tamen, unâ vel altera vice, infra apud Noſtrum.

e) þeim, *eos.* Guelf. Hol. || þeim heim til veitzlu. ſo mörgum ſem þeir villdu fara. — *quotquot ire vellent.* Jör.

f) öllu — því ſem Þórólfr villdi. Guelf. Hol.

g) Fara þeir Þórólfr ok Egill med xxx. manna. Iid.

†) *Latinius dixiſſem* ſignis infeſtis: *at nunc id non placebat; nam ſuſpicor* clypeum, *rubrum putâ, fuiſſe* ſignum hoſtilitatis *apud priſcos ſeptentrionales; uti ſignum pacis aut amicitiae fuit* Clypeus albus, *quod videtur concludi poſſe è* Noregs Konúnga Tali, *ſub initium praelii Suolldrenſis.*

Egill. ok höfdu med ſer xxx. manna. En er þeir komo til Jarlſins. *h*) fagnadi han þeim vel. var þeim fylgt inn í ſtofu. *i*) var þar þegar inni mungát. ok gefit þeim at drecka. ſátu *k*) þeir þar til kvelldz. En ádr bord *) ſkylldu upp fara. Þá ſagdi Jarl at *l*) þar ſkylldi ſæti hluta. ſkylldi drecka ſaman *m*) karlmadr ok kona ſva ſem til ýnniz. **) en þeir ſer er fleiri veri. Menn báru þá *n*) hluti ſína í ſkaut. ok tók Jarlinn upp. Jarl átti *o*) dóttur allfrída. ok þá vel frumvaxta. *p*) ſva ſagdi hlutr til. at Egill *q*) ſkylldi ſitia hiá Jarlsdóttur um kvelldit. hon geck um gólf

Egillus cum triginta virorum cohorte iter A.C. 917. *adibant: venientes ad Comitem, liberaliter excipiuntur, & in triclinium intrò ducuntur: ibi ſtatim praeſto erat potus eximius, ipſis ad bibendum datus; ita in veſperam usque ſedebant (accumbebant). Ante vero quam menſae (ad caenandum) ſtruerentur: Comes loca ſortienda eſſe dictat; ita ut vir & mulier, quoad utriusque eſſet copia, per paria (copulas) biberent, at ſeorſùm qui ſupereſſent. Tum conjectae ſortes omnium in ſinum (togae Comitis), ab ipſoque Comite eductae. Comes filiam habebat forma conſpicuam, & tum in aetatis flore conſtitutam, huic ſors conſeſſorem aſſignavit Egillum per eam veſperam; virgo*

b) Þá fara þeir til dryckiu. en ádr bord voro upptekin. mælti Jarl. at þá ſkylldi menn hluta ſæti ſaman karlar ok konor. báru menn nú &c. *incipiunt comiſſari; ante vero quam menſae ſtruentur (removerentur;* nam phraſis mihi hìc eſt ambigua; poſterior autem ſignificatus uſitatior) *Comes edixit, tum ſedes ſocias viris & mulieribus eſſe ſortiendas.* Guelf. Hol.

i) ok þegar gefit þeim at drecka, *iis ſimul bibere datur.* Jör.

k) menn, *ibi ſedetur.* Jör.

*) voro upptekin. J. || ſkylldi upptaka. Jör. K. Í. M. R.

l) menn P. qui hìc redit ad ſe, ex longo deliquio.

m) karlar ok konur ſo ſem vinnſt til. Jör.

**) en þeir ſem fleiri væri báru hluti í ſkaut, *at qui ſupereſſent, contulerunt ſortes* &c. K. L. M. R. malè. Fateor mihi parum liquere de hoc ſortitionis modo, & praeſertim de vera notione vocabuli *Skaut* hoc loco: interpretatus ſum ſolummodò ex conjectura: qui majori lectione, & ſubſidiis pollent, emendare & illuſtrare poſſunt.

n) ſaman hlut. J. P.

o) ſer, *ſibi.* Guelf. Hol.

p) ok ſá hlutr fell ſo til, *& ea* (ejus) *ſors ita cecidit.* P.

q) ſkal. Guelf. Hol.

A.C. 917. gólf ok ſkemti ſer. Egill ſtód upp *r*) ok geck til *s*) rúms þeſs er dóttir Jarlſins hafdi ſetid um daginn. En er menn ſkipuduz í ſæti ſín. Þá geck Jarlsdóttir at *t*) rúmi ſínu. hon quad *u*).

Hvat ſkaltu ſveinn í ſeſs minn *x*)?
y) (Þvíat) ſialldan hefir þú *z*) gefnar
Vargi varmar brádir.
Vera vil ek ein Þ) um mína.
æ) Sáttadu hrafn i *a*) hauſti
b) Of hræſolli gialla:
c) Varattu *d*) at þar er eggiar
Á ſkel-

virgo, animi cauſâ, per triclinium inambulant; Egillus ſurgens locum, quo per diem ſederat filia Comitis, adibat: ut vero cetera multitudo loca ſua ordine occupabat, accedens quoque ad locum ſuum filia Comitis, ita modulata eſt:

Quid tu 1) *puer in meam ſedem?*
(*Nam*) *raro dediſti*
Lupo calidas praedas:
Sola eſſe volo circa mea 2).
Non 3) *vidiſti corvum hoc autumno*
Super 4) *incompoſitam ſtragem crocitare:*
Nec adfuiſti ubi acies (*enſium*)
Oſtra-

r) ok geck. omitt. P. J.
s) ſætis þeſs er Jarls dóttir átti — *qui filiae Comitis erat.* Guelf. Hol. Jör.
t) ſæti. Guelf. Hol. P.
u) víſu til Egils, *Egillo.* add. Iid. Jör.
x) fara, *te feres;* vel *ingeres?* add. Jör. ſed lepidius ſubauditur.
y) Því er. eod. ſenſu. C. E. At ſi utrumque abeſſet, melius foret metrum: etſi & hôc modô ferri queat. Mox, þú ſialldan hefir. Omnes Codd. quod durum erat auribus, & mihi, hâc vocum transpoſitione, tolerabilius reddi videbatur. Integra autem ſtropha veloci pronuntiatione juvanda eſt.
z) gefid. Guelf. Hol.
Þ) of Guelf. H. af Mbr. b. G. N. || af mínu: ſubaud. fortè kyni; vel, rádi, *mei ſexus;* vel, *conſilii.* J. || um vinnu mína, *circa opus meum* (ſed hoc metrum non patitur). K. L. M. R. || um minnar. Jör. ſubaudiri potêſt *ſetu*, vel, *dryckiu.* ɔ: *ſola uti volo ſede*, vel, *potione mea.*
æ) ſáttattu. Guelf. Hol. Jör. || ſára tyr. J.
a) ſídhauſti, *ſero autumno.* K. L. M. R.
b) of (af) fæhrolli, *ex algore marino;* vel diviſim legendum: of fæ hrolli, *ſuper mare, ex horrido frigore*, aut, *horrendùm, horridâ voce.* Guelf. Hol. || of hræ ſollinn, *inflatum* (*ſuperbum*) *ſuper cadavera.* Jörund. Cl. Pauli legit, of hræ ſollin; (at hræſylli) & vertit, *ſuper ulceroſa cadavera.*
c) vartattu. Guelf. Hol. varat. Mbr. Kálf. K. L. M. R. || varar, *labia*, ɔ: ora acierum: aut *cautae* ɔ: cavendae acies. C. E. || varſtu þar, *an ibi eras?* J.
d) Vocula deeſt in Kálf. Jör.

Á ſkel-þunnar *e)* runnuz.

Oſtraceorum extremitatum inſtar tenues, ſibi invicem occurrerunt 5). A.C. 917.

Egill tók til hennar. ok ſetti hana nidr hiá ſer. *f)* han qvad.

Quam Egillus apprehenſam, apud ſe collocabat, & cantilenam regerebat:

g) Farit *h)* hef ek *i)* blódgum brandi,
k) Sva at mer *l)* benþidurr fylgdi,
Ok giallanda geiri

Ivi cum ſanguineo gladio
Ut me corvus comitaretur
Et ſonante haſta

Gángr

Strenue

e) þunnu runnu. Guelf. G. H. || þunnum. Membr. b. þunna. N.

1) *Cl. Pauli vertit* vir (famule), *minus congruè ad ſequentia carminis. In fine ſtrophae ſubaudiri poteſt*, vis, *vel*, poſtulas te intrudere.

2) Negotia *ſubaudiri poſſunt, aut* pocula. *At* mína *in textu eſt ambiguum: Poteſt eſſe Accuſat. Caſ. pluralis maſcul., & ſubaudiri* koſti: *ut ſit*, circa meam conditionem (ſortem), *vel*, meae conditionis; *quaſi innuat, à viris ſe abhorrere. Vel eſt Accuſat. ſing. foeminin. & ſubauditur* dryckiu, *aut* vinnu, viſt, *ut vult Dnus Pauli. Hic elegantiſſimus poëta ait, ſe legi metricae reſtituiſſe verba puellae, haud dubiè ab ineptulis librariis ſua ſede mota. Ita autem reſtituit:*

Hvat ſkalltu ſveinn
í ſeſs minn fara?
hefir þú ſialldan vargi
gefnar varmar brádir.
Vera vil ek ein
um vinnu mína (*fortè*, viſtar minnar) &c.

Poteſt, ut reſtituerit; at ita ſum hebes, ut hic non ſentiam legem metricam: nam, aut ſtatuendum eſt, in uno carmine (einni víſu) duplex metri genus adeſſe; aut, ſi unum eſſe debeat metri genus, decem ſtrophae inerunt Octonario: neutrum legi metricae convenit.

3) VIDISTI — CROCITARE, *pro* audiſti, *facetè & poëticè. Ita Latini interdum ſuum* video *ad alios ſenſus transtulerunt.*

4) SOLLR, confuſio, colluvio, turba. HRÆSOLLR, turba cadaverum; *aut* corpora caeſorum incondito poſitu jacentia, *vel* utriusve partis, *ut fit*, inter ſe confuſa. *Vocem* HRÆSYLLI *Cl. Pauli, cum libris ignoro.*

5) *Ludit callidè & diſſimulanter virgo cum viro maximi corporis roborisque, quem pro imbelli habere nequaquam potuit. G. Pauli.*

f) ok kvad (þá kvad Egill) víſu. Guelph. Hol. Jör.

g) venda ek, *verſabam* v. *agitabam gladium.* O.

h) hefi. Mbr. Kálf. C. E.

i) brádgum, *illinito*, ſanguine ſc. L.

k) benfoſs dreif fyri oſſa, *torrens vibicum ruebat noſtris in quaeſtum.* O.

l) benþidudr. Kálf.

A.C. 917.

m) Gángr *n*) var hardr *o*) at víkíngum.
Giördum *p*) reidir *q*) roſtu,
Rann elldr *) um *r*) fiót manna:
**) Letum *s*) blódga búka
t) I borghlidum *u*) ſæfaz.

Strenue proceſſerunt (proceſſimus) piratae.
Fecimus irati praelium,
Volitabat per ſedes hominum ignis,
Fecimus ſanguineos truncos
In portis urbis obdormiſcere.

x) Þá drucku þau ſaman um kvelldit. ok voro allkát. var þar veizla hin bezta. Þ) ok ſva *æ*) um daginn eptir. Fóro þá víkíngar til ſkipa ſinna. ſkildu þeir Jarl med vináttu. ok ſkiptuz giöfum vid *a*). Helldu

Inde per veſperam magná ambo cum hilaritate conjunctim potabant. Convivium tam eá veſperá, quam poſterá luce, erat eximium. Deinceps piratae, commutatis cum Comite donis, amicè digreſſi, ad naves ſuas revertebantur.

---

m) gánghardr víkíngum, *impetuoſus piratis*, aut, *contra piratas*. O.

n) um herdar, *in terga*. J.

o) af Jör. á J. K. L. M. N. R. med H. *durus fuit conflictus inter piratas.* || óvíkíngum, *ſtrenuus erat impetus in nefarios piratas:* aut, *vehementium piratarum* o: noſtrum, *acer erat* impetus: aut, *hominibus placidis magnas turbas fecimus*. Mbr. Kálf. C. E. Nec dubito hanc lectionem eſſe rectam, ſed, propter ambiguitatem ſenſus, nolui eam in contextum recipere.

p) reidar, *fulminis*, aut, *fulmineum*. K. L. M. R.

q) rómu Jör. raſtor Mbr. b. G. roſtor Guelf. *praelia*. raſter H. rudur, *vaſtationes*, *direptiones* N. Sic autem totam ſtropham exhibet O.: geyſtum reida raſtir, *graſſabamur apparatu nautico per vortices*, v. *undas ſaevas*.

*) of, *flamma ſuperabat* &c. Mbr. Kálf. C. E.

r) ſveit, *turbam hominum*. G. H. K. L. M. R. || fiör, *ſaeviebat in vitam*, *inſultabat ei* &c. J.

**) ek let, *feci*. Kálf. C. E. Jör.

s) blódga bragna, *ſanguinolentos homines*. H.

t) í borghlidi, *in porta*. Jör. || á borghlidi, *ſuper portam:* vel metonymicè, *in muris*. Guelf. Hol. || á borghilldi. N.

u) ſteypaz, *corruere*. Iid. Jör. J. Duae ultimae ſtrophae in O. ita ſonant; letum breid á borghlidum bönd greyp nidr ſteypaz, *fecimus lata & firma portarum vincula (repagula) corruere*. Hujus carminis tranſlatio eſt Dni Pauli; nihil in ea mutavi.

x) Þeir drucku — ok voro allkátir. *Potabant per veſperam piratae, laetitia perfuſi*. J. P.

Þ) En um daginn eptir fóro þeir ofan til ſkipa víkíngar. ok ſkilduz vinir. *Poſtero die piratae naves repetebant, & diſceſſus utrinque fuit amicus*. J.

æ) eptir um daginn. Jör.

a) Þórólfr ok Jarl, *Comitem inter & Thorolfum*. Guelf. Hol. J. P.

Helldu þeir Þórólfr *b*) lidinu til *c*) Brenneyia. *d*) þar var í þann tíma víkíngabæli mikit. Þvíat þar figldu kaupfkip miög í gegnum eyiarnar. Áki fór heim til búa finna. ok fynir hans. *e*) han var madr vellaudigr. ok átti mörg bú á *) Jótlandi. *f*) Skilduft þeir med kærleik. ok mæltu til vináttu *g*) mikillar milli fín. En er hauftadi. figldu þeir Þórólfr nordr fyri Noreg. ok koma framm í Fiördum. fara á fund *h*) Þóreſs herſeſs. tók han vel vit þeim. en Arinbiörn fon hans miklu betr. *i*) býdr han *k*) at Egill *l*) fkal þar vera um vetrinn. Egill *m*) tók þat med þöckum. En er Þórer viſsi bod Arinbiarnar. þá kalladi han þat *n*) helldr brádmællt. veit ek eigi. *o*) fagdi han. hverſu þat líkar Eiríki konúngi. Þvíat han mælti fva

bantur. Inde Thorolfus agmine tendit ad A.C. 917. *Brenneyias, cubile piratarum ea tempeſtate celebre; propterea quod crebra erat mercatorum inter haſce inſulas navigatio. Akius cum filiis fundos ſuos adiit, opulentus homo, & multorum in Jutia praediorum dominus. Diſceſſit vero a fratribus, cum mutua caritate, pactisque (in poſterum) foederibus magnae amicitiae. Autumno inchoato, Thorolfus cum ſuis, praeternavigatâ boream verſus Norvegiae parte, in Fiördos pervenit: adeunt Thorerem Ducem: is bene quidem excepit illos, ſed filius Arinbiörnus multo melius: qui etiam Egillum ad hybernandum ibi invitabat, gratae mentis ſignificatione eam benevolentiam acceptantem. Thorer certior factus de pollicito Arinbiörni, hoc praeſeſtinatum eſſe cenſebat; & neſcio, inquit, ut placiturum ſit Eirico Regi: nam poſt*

b) hanc vocem ignorant Iid. Jör.
c) Brenneyiar. P.
d) þat var víkíngabæli mikit í þ. t. Gu. Hol.
e) Nihil de opulentia Akii ſciunt Jör.
*) á Vinlandi (Vindlandi), *in Vandalia.* Hol.
f) ok ſkildu þeir Egill med blídu — *ab Egillo cum gratia mutua*, vel, *blanda utrinque amicitiae teſtificatione.* Jör.
g) fín í millum. Guelf. Mbr. b. G. med ſer H. med ſer fín í millum. N. ineptè: bonus homo non vidit, MED SER eſſe *inter ſe.*
b) Þóris herſis. Guelf. Jör.
i) bidr, *rogat.* Jör. miklu, paulo ante, non eſt in Guelf. Hol. J. P.
k) Agli þar um vetrinn. Guelf. G. N. lepidâ Ellipſi. || Eigli þar at vera. Mbr. b. H. J. P.
l) ſe þar. Jör.
m) þektiz þat vel. Jör.
n) brádrádit, *praecipitanter conſultum, decretum.* Guelf. Hol. J. P.
o) Hoc vacat in Iisd.

A.C. 917. ſva *p*) eptir *q*) aftauku Bárdar. at han villdi *r*) Egil ecki her í landi. Ráda *s*) máttu vel. fadir. ſegir Arinbiörn. Því vit konúng. at han teli ecki at um *t*) viſt Egils. Þú munt bióda Þórólfi mági þínum her at vera. en vid Egill munum hafa *u*) eitt vetrgrid bádir. *x*) Af *y*) Þeſsi rædu ſá Þórer at Arinbiörn mundi *z*) Þeſsu ráda Þ). *æ*) Budu Þeir fedgar Þá Þórólfi Þar *a*) vetrgrid. en han Þektiz Þat. voro
A.C. 924. Þeir Þar *b*) vit xij. menn um vetrinn. Brædr ij. *c*) ero nefndir. Þórvalldr offi. ok *d*) Þórfidr ſtrángi. *e*) Þat voro *f*) náfrændr Biarnar haulldz. ok *g*) höfdu med honum

necem Bardi, Egillum in hac regione nolle ſe dixit: Id facile potes apud regem (efficere), pater mi! inquit Arinbiörnus, ut manſionem Egilli ne reprehendat; Thorolfum utique affinem tuum ad hoſpitum invitabis; ſed ego & Egillus uno utemur hybernaculo. Hac ex oratione intellexit Thorer, Arinbiörni voluntatem praevalituram. Poſtea pater & filius ultro exhibebant Thorolfo manſionem apud ſe hybernam; ille lubenter accipiebat, &, cum fratre ac hominibus decem, ibi hyemabat. Fratres duo nominantur, Thorvalldus violentus *& Thorfidus* acer: *Biörno Höldo propinqua cognatione junčti, & unà*

p) fyrir um víg Bárdar. at Egill ſkylldi ecki vera í hans landi, *eam de caede Bardi tulit ſententiam, quod Egillo non liceret in ſua regione commorari.* Jör.

q) dráp. Guelf. Hol. P.

r) ecki at Egill væri. Kálf. J. P. || ei hafa Egil. H.

s) muntu Því. fadir. enn vit konúng. ſagdi Arinbiörn. (omiſſis reliquis dictis Arinbiörni). *Hujus quoque rei arbitrium ab rege obtinebis, dixit Arinbiörnus.* Guelf. Hol.

t) herviſt. Jör.

u) ein (einn). K. L. M. R. utroque modo perperam.

x) enn, *ſed.* add. Kálf.

y) Þeſsum ordum, *his verbis.* Jör.

z) vocem omitt. Jör.

Þ) vilia. add. Guelf. Hol. Jör. J. P. *Arinbiörnum hujus rei poteſtatem ſibi poſtulare.*

æ) Haec non ſunt in Guelf. Hol. J. P.

a) at vera. Jör.

b) xij. ſaman. Jör. || vit xij. mann. Guelf. Hol. J. P.

c) voro. Guelf. G. N. *inter hos nominati ſunt.*

d) Þórfinnr. Guelf. Hol. J. P. Jör.

e) Ita Mbr. Kálf. C. R. Ceteri, Þeir.

f) frændr Biarnar Bryniolfsſonar, *cognati* &c. Guelf. Hol. omiſſ. ſeqq.

g) med honum uppvaxit (uppfóſtrazt Jör.) P. ubi notanda eſt pulchra Ellipſis verbi auxiliaris.

honum fæzt. Þeir *h*) voro menn miklir ok ſterkir. kapsmenn miklir ok framgiarnir. Þeir fylgdu Birni Þá er han var í *i*) víkíng. en ſídan er han ſettiz um kyrt. Þá fóro Þeir brædr til Þórólfs. ok voro med honum í hernadi. Þeir voro í ſtafni á ſkipi hans. En Þá er Egill tók ſkipſtiórn. Þá var Þórfidr hans ſtafnbui. Þeir *k*) brædr fylgdu Þórólfi iafnan. ok mat han Þá meſt ſkipveria ſinna. Þeir brædr voro Þann vetr í hans ſveit. ok ſátu næſt Þeim brædrum. *l*) Þórólfr ſat í aundvegi. ok átti dryckiu vit Þóri. en Egill ſat fyri ádryckiu Arinbiarnar. ſkylldi Þar um gólf gánga at minnum öllum. Þórer herſer fór um hauſtid á fund Eiríks konúngs. tók konúngr *m*) vid hanum forkunnar vel. En

& unà cum ipſo educati: homines magni corpore & robuſti, animis vehementes & promti. Biörnum, quamdiu in piratica fuerat verſatus, erant ſecuti: at ubi iſte ad otium ſe dederat, Thorolfo ſe applicabant; comitesque ejus in piratica, locum tenebant in prora navis ipſius. Egillus vero cum navem coepit gubernare, Thorfido prorae praefecto utebatur. Dicti fratres adhaerebant ſemper Thorolfo, & anteponebat eos nautis ſuis ceteris. Hác quoque hyeme inter ſodales ipſius erant, ipſi & Egillo proximè aſſidentes. Thorolfus ſedem *tenebat* adverſam (*herili*); *& pocula cum Thorere alternabat (commutabat): Egillus vero Arinbiörni propinationem excipiebat. Singuli ibi memoriarum calices* †) *per transverſum pavimentum erant dandi. Thorer Dux eó autumno ad regem Eiricum profectus; praeclare ab rege exceptus eſt; Colloquio autem* A.C. 924.

b) fylgdu Þórólfi í víkíng. ok voro í ſtafni. Þeir voro menn miklir ok kapsfullir. *Hi Thorolfum in piratica ſequentes, in prora erant conſtituti, homines magni corpore, & fervore pleni.* Guelf. Hol.

i) víkíngu. Jör.

k) voro Þenna vetr med Þeim brædrum. Þat var um hauſtit at Þórer fór á fund konúngs. *Hac hyeme erant cum Thorolfo & Egillo* &c. tam jejunè ſequentia narrant Guelf. Hol. J. P.

l) Haec etiam tranſeunt Jör.

m) val vid Þeim — *cum ſuis.* Guelf.

†) *Confer omnino Commentarium ad Gunnlögsſagam pag.* 138, *& quidem primum locum ibi allegatum.*

A.C. 924

n) En er þeir tóko *o*) rædur sínar. Þá bad Þórer konúng. at han skylldi eigi *p*) fyri kunna hann þess. er han hafdi Egil med ser um vetrinn. Konúngr *q*) svarar því vel. sagdi *r*) at Þórer mátti þiggia af honum slíkt er han villdi. en ecki *s*) mundi *t*) þetta sva fara. ef annarr madr *u*) hefdi vid Agli tekit. En er Gunnhilldur heyrdi hvat þeir *x*) ræddu. Þá mælti hon. Þat ætla ek *y*). Eiríkr. at nú fari enn sem optarr. *z*) at þú ser miög Þ) talhlýdinn. ok *æ*) mant þat eigi lengi er úlla er giört til þín. *a*) enda muntu til þess draga fram sonu Skallagríms. at þeir *b*) munu enn drepa *c*) nidr nockura

inter ipsos inchoato, Thorer orabat regem, ne crimini sibi verteret, quod Egillum hac hyeme secum haberet. Rex commodè respondit, affirmat facilè posse Thorerem quidlibet ab se obtinere, at si alius quispiam Egillum recepisset, rem ita non fuisse abituram. Gunnhillda autem, intelligens qua de re loquerentur, sic fata est: Credo, Eirice, nunc idem ac alias saepe usuventurum, ut ad persvadendum valde sis facilis, & male in te factorum diu non memineris: Nam eò usque sustinebis (provehes) filios Skallagrimi, donec aliquos etiam trucidárint sanguine tibi proxi-

n) Þórer bad kóng eigi * þyckiaz vit vist þeirra brædra þar med honum. *Thorer orabat regem, ne succenseret mansioni fratrum apud se.* Guelf. Hol. J. * þickiazt vit þá brædr þó þeir væri med honum, *ne succenseret fratribus, quanquam essent secum.* P.

o) tal sitt. Jör.

p) kunna. Jör. K. L. M. R.

q) segir. þiggia muntu Þórer af mer þat sem þú villt. en &c., *fatur; quidlibet, Thorer, à me impetrabis.* Jör.

r) hann þat mega val þiggia af ser, *eum facilè id ab se obtenturum.* Guelf. Hol. P.

s) skylldi þad (þá) tiá, *id (tum) non procederet.* P. J.

t) sva vid vita, *eò non spectaret res (alia res foret).* Guelf. Hol. eleganter.

u) tæki vid Egli. Jör. Enallage temporis.

x) rædduz vit. Jör.

y) enn. at nú fari sem optarr. at þú Eiríkr kóngr munir þat all-lítt er úlla er vid þik giört. — *parum memor sis.* Guelf. Hol.

z) attú fiert talhlídinn. Jör.

Þ) talhlydin M. ridiculè; quasi Eiricus sit mulier.

æ) mantu nú eigi lengi þat er úlla var giört &c. *nunc sanè citò oblitus es malefacti in te.* Jör.

a) eda muntu eigi til þess &c. *nonne eò* &c. Gu. Hol. || eda muntu &c. *eòne.* Jör. P.

b) muni. Guelf. Hol.

c) Hanc vocem ignorant Iid. Jör. at ea hìc ad exaggerationem valet. Mox, nockurn frænda (náfrænda) þinn, *aliquem propinquum (proximum)* — Iid.

nockura náfrændr þína. En þótt *d*) þú látir þer *e*) engiſs þikia vert um dráp Bárdar. Þá þiki mer eigi ſua *f*) þó. Konúngr ſvarar. *g*) Meirr frýr þú mer. Gunnhilldur. grimleiks enn adrer menn. en verit hefir *h*) kærra vit Þórólf af þinni hendi enn nú er. en ecki mun ek **)* ord mín aptr taka vit *i*) Þá brædr. Vel var Þórólfr her *k*). ſagdi hon. ádr Egill ſpillti *l*) fyri honum. en nú *m*) ætla ek *n*) engan mun. Þórer fór heim þá er han var búinn. ok ſagdi þeim brædrum ord konúngs ok drottníngar.

proximos; Sed quanquam Bardi caedem nihili aeſtimas, ego aliter aeſtimo tamen. Rex fatur; Tu, Gunnhillda, magis quam alii homines ſaevitiam in me requiris (ad ſaevitiam me provocas); fuit certè, ex parte tua, major in Thoroſfum †) amor, quam nunc eſt. Sed fidem fratribus datam non renuntiabo. Benè, inquit regina, Thorolfus hìc verſabatur, antequam Egillus mores ejus corrumperet, nunc autem nihil (diſcriminis) intereſſe puto. Thorer confecto negotio, domum reverſus, dicta regis & reginae fratribus ſignificavit. A.C. 924.

49. CAP.

DRÁP ÞÓRVALLDZ OFSA.

Æývindr *o*) ſkreýia. ok Álfr *p*). hetu brædr Gunnhilldar. *q*) ſyner Auzurar Tota.

CAP. XLIX.

CÆDES THORVALLDI VIOLENTI.

Eyvindus Skreyia (vagus) *& Alfus nominabantur fratres Gunnhilldae, Oſſuris* Totii

d) þer kóngr þiki lítils vert dráp Bárdar. Þá þikir oſs eigi ſva. Guelf. Hol. P.

e) ecki at þikia um &c., *nihil indigneris* &c. Jörund.

f) Haec particula in Traducibus Kálf., etiam altero Asgeiriano, inficetè eſt omiſſa.

g) Haec non habentur in Guelf. Hol. J. P.

h) þer þeckra vid *Þóri. enn ſva ſem nú er, *gratior tibi fuit Thorer, quam uti nunc eſt.* Guelf. *Þótti, ex Hol. H. N. ſine ſenſu. Þórólf, *Thorolfus.* ex Iisd. Membr. b. G. || þer kærra vit Þórólf. en nú er, *cum plus amaſti Thorolfum* &c. Jör.

*) nú aptr taka ord mín, *nunc verba mea non revocabo.* Guelf. Hol. P. omiſſo reſponſo Gunnhilldae.

i) Þóri, *Thoreri.* Jör.

k) med oſs. add. Jör.

l) voculam omitt. Jör. L. R.

m) tel ek þeirra &c. L.

n) öngva muni med þeim vera. Jör.

o) cognomentum non eſt in Guelf. Hol. J. P.

p) aſkmadr, *Aſkmannus.* add. Jör.

q) ignorant Guelf. Hol. J. P.

†) *Vide ſupra Cap. 37. pag. 178.*

A.C. 924. *t*) Tota. Þeir voro menn miklir ok *s*) allſterkir. ok *t*) kaupmenn miklir. Þeir höfdu *u*) þá meſt ifirlát af Eiríki konúngi ok Gunnhilldi. ecki voro þeir menn þockaſæler af *x*) alþýdu. *y*) voro þá menn á úngum alldri. ok þó fullkomner at þróſka. Þat *z*) var um várit. at blót mikit ſkylldi vera at ſumri á Gaulum. *) Þat var þ) ágæzt höfud-hof. ſótti þángat fiölmenni mikit *æ*) or Fiördum. ok af *a*) Fiölum. ok or Sogni. ok *b*) flezt allt ſtórmenni. Eiríkr konúngr fór *c*) þángat. þá mællti Gunnhilldr vid brædr ſína. Þat *d*) vil ek. at þid hagit ſva til í fiölmenni þeſsu. at þid *e*) fáit drepit annanhvarn þeirra ſona Skallagríms. ok *f*) bazt at bádir

Totii filii, magnitudine corporis, roboreque, conſpicui: mercatores gnavi: Summum hoc tempore honoris locum apud regem Eiricum, & Gunnhilldam, tenentes; vulgò non gratioſi: aetate adhuc adoleſcentes, virilitatis autem profectu adulti. Verè hôc magnum ſacrificium aeſtivum Gaulis, ad fanum in primis celeberrimum, erat deſtinatum; quò ingens hominum multitudo ex Fiördis, Fiölis & Sogno, plerique item proceres confluebant; ibat quoque Eiricus rex. Tum Gunnhillda fratribus eſt locuta; Id volo operam detis, in hac turba, ut alterutrum, vel quod optimum foret, utrumque filiorum Skallagrimi

r) Tóka. Jör.

s) ſterkir. Omnes praeter Kálf.

t) kappsmenn, *animis vehementes.* Jörund. at neutrum eſt in Guelf. Hol. J. P.

u) mikit ifirlæti (yfirlát mikit), *magno in honore conſtituti.* Jör. P. Guelf. Hol.

x) aldydu manna. Guelf.

y) Haec à Ceteris abſunt.

z) er nú ſagt *at um várit at ſumri ſkylldu vera blót mikil. *Jam commemoratur, illo verè, ineunte aeſtate, magna ſacrificia celebranda fuiſſe.* Guelf. * um vorit. at um ſumarit J. at um vorit. um ſumarit G. um vorit. eda um ſumarit N. um ſumarit H. at ſumri, omitt. Jör. Mbr. b.

*) ok var þar (þar var) hof mikit, *ibi erat fanum inſigne.* Guelf. Hol. P.

þ) ágætt K. M. R. *celebre.* ágiört L. ineptè.

æ) bædi af fiöllum. ok or Fiördum &c. *cum ex montanis, tum Fiördis* &c. Gu. Hol. P.

a) Fialum. Jör.

b) mart annat &c. *& aliunde magna vis procerum (nobilitatis).* Guelf. Hol. J. P. at Jör. ignorant.

c) ok. inſerunt Iid. Jör.

d) villda ek. H. J. P.

e) drepit, *interficiatis.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

f) betr at hvartveggi ſe, *quod praeſtaret, utrumque.* Guelf. Hol. P. || betr hvörtveggi. J.

bádir veri. Þeir *g*) kvádu sva vera skylldu. Þórer hersir bióz *h*) til ferdar þeirrar. han *i*) kalladi Arinbiörn til máls vit sik. Nú mun ek. sagdi hann fara til blótsins. en *k*) ek vil ecki at Egill fari þángat. ek *l*) kann *m*) rádum Gunnhilldar. en *n*) kapsemd Egils. en ríki konúngs. *o*) at þess man eigi hægt at gæta allz saman. En Egill mun ecki letiaz láta nema þú *p*) ser eptir. en Þórólfr skal fara med mer. ok **)* adrir þeir faurunautar. skal Þórólfr blóta ok leita heilla þeim brædrum. *q*) Sidan sagdi Arinbiörn Agli. at han mun heima vera. ok vid bádir. sagdi han. Egill kvad sva vera skylldu. En þeir Þórer fóro til blótzins. ok var þar allmikit fiölmenni. ok dryckiur *r*) miklar. Þórólfr fór

grimi interficere queatis. Illi sic fore pro- A. C. 924.
mittebant. Thorer Dux ad hoc iter paratur: advocatoque in colloquium Arinbiörno; Nunc, ait, ad sacrificium profecturus sum; sed Egillum proficisci nolo, ita novi fraudes Gunnhilldae, vehementiam Egilli, regis autem potentiam, ut horum omnium rationem habere difficile existimem: Egillus vero retineri nequibit, nisi tu quoque remanseris. Thorolfus autem, & ceteri sodales (eorum), comites mihi erunt, & ille quidem sacrificabit, ad favorem numinum sibi fratrique conciliandum. Deinde Arinbiörnus significabat Egillo, quod domi mansurus esset, & nos ambo, ajebat. Egillus ita futurum affirmabat. Thorer cum suo comitatu ad sacrificium est profectus; ubi magna hominum frequentia, magnae compotationes erant. Thorol-

g) sögdu at sva skylldi vera. Kálf.

**)* heiman, *domo proficisci parabat.* Guelf. Hol. J. P. || ok til þessarar ferdar, *etiam* — Jör.

i) mællti vid Arinbiörn, *Arinbiörno loquebatur.* Guelf. Hol. J. P.

k) Egill vil ek æi at fari. Guelf. Hol.

l) kenni rád (quod magis vulgatum). K. L. M. R.

m) rædum. Mbr. Kálf. C. || velrædi. Guelf. Hol. in dandi casu.

n) kappi. Iid. Jör. skap, *indolem.* J.

o) ok er þess eigi &c. Guelf. Hol. || en þess mun ecki &c. Jör.

p) fiert, Omnes deterioris notae.

**)* blóta til heilla þeim brædrum. Guelf. Hol. J. P. sed Jör. omittunt.

q) þá — at þeir mundi heima vera bádir. Egill bad hann ráda — *eos domi una remansuros. Egillus, hoc in ejus potestate esse, jubebat.* Guelf. Hol. J. P.

r) stórar. Jör.

A.C. 924. *s*) fór med Þóri. hvar sem han fór. ok *t*) skilduz alldregi dag ne nótt. Eývindr sagdi Gunnhilldi. at han feck ecki færi *u*) vit Þórólf. hon bad hann þá drepa einnhvern *x*) manna hans. helldr enn allt *y*) beri undan. Þat var eitt kvelld þá er konúngr var til svefns genginn. ok sva þeir Þórer ok Þórólfr. en þeir sátu eptir *z*) Þórfidr ok Þórvalldr. þá komu þeir þar brædr Eývindr ok Álfr. ok settuz hiá þeim. ok voro allkátir. Þ) drucku *æ*) fyst sveitar *a*) dryckiu. Þá kom þar *b*) er horn skylldi drecka til *c*) hálfs. drucku þeir saman Eývindr ok Þórvalldr. en *d*) Álfr ok Þórfidr. En er á leid kvelldit. þá var druckit *e*) vit fleitur. ok því næst orda hnippíngar. ok þá stóryrdi. Þá hlióp Eývindr upp. ok brá *f*) saxi einu. ok lagdi *) á Þórvalldi. *g*) sva at þat var ærit

Thorolfus sequebatur Thorerem, quâcunque vaderet, nec ab invicem nocte aut die discedebant. Eyvindus Gunnhilldae significat, nullam sibi offerri occasionem invadendi Thorolfum; Illa rogat, ut occidat tamen unum quempiam ex sodalibus ipsius, ne in totum perdat operam. Vespere quodam, cum rex, Thorer quoque & Thorolfus, ad quietem ivissent, residerent vero ad pocula Thorfidus & Thorvalldus; factum est, ut venientes eò Eyvindus & Alfus fratres, apud eos, magna cum hilaritate, accubarent. Initio promiscuè potatum: deinde eò ventum, ut dimidium cornu esset epotandum, commissis (combibonibus), hinc Eyvindo & Thorvalldo, indè Alfo & Thorfido. Procedente nocte inter potandum discidia, tum jurgia, & hinc convicia, orta sunt. Tunc raptim exsurgens Eyvindus, eductâ machaera quâdam, Thorvalldum plagâ perem-

s) geck — hvert sem han fór. Iid. Gu. Hol. J.
t) skildiz alldri vid hann nótt ne dag, *neque eum umquam reliquit* — Guelf. Hol. J. P.
u) á Þórólfi. Iid. Jör.
x) þeirra felaga (faurunauta). Guelf. Hol. J. P. || mann hans. Jör.
y) bæri. Guelf. Hol. J. P.
z) Þórvalldr ok Finnr. Guelf. Hol. praeter H.
Þ) þeir. add. Iid. Jör. J. P.
æ) fast, *vehementer*. J. mox, sveitá. J. P.
a) dryck. Guelf. Hol.
b) at drecka skylldi &c. minus perspicuè Gu. Hol. J. P. || at hvör skylldi drecka, *ut cuique* (*duorum*) &c. Jör. K. L. M. R.
c) háls J. hvolfs, *ad inversionem*, ɔ: ut uno hausti evacuandum esset cornu. P.
d) þeir, inserunt Guelf. Hol.
e) með fleitum — ordahnippíngum. Jörund. || vid fleitid. J.
f) sverdi, vibrato *gladio*. Guelf. Hol. J. P.
*) at Þórvalldi banasár. Jör.
g) ok vard hans bani. Guelf. Hol.

ærit banaſár. *h*) Sídan hliópu upp hvarertveggiu. konúngsmenn. ok húskarlar Þóriſs. En menn voro aller vapnlauſer inni. Þvíat Þar *) var hofshelgi. gengu menn í milli. ok ſkildu Þá **) er ódazter voro. vard *i*) Þá ecki fleira til tídenda Þat kvelld. Eývindr hafdi vegit í *k*) veum. ok var han vargr ordinn. ok vard han Þegar brott at fara. Konúngr baud bætr fyri manninn. en Þórólfr ok Þórfidr *l*) ſaugdu. at Þeir höfdu alldregi tekit mannbætr. ok Þeir villdu ecki Þær taka. Skulduz at ſva búnu. fóro Þeir *m*) Þórer heim. Eiríkr konúngr *n*) ok Þau Gunnhilldr ſendu Eývind ſudr til *o*) Danmerkr til Haralldz konúngs Gormsſonar. *p*) Þvíat han mátti Þá eigi vera í *q*) Norrænum lögum. Konúngrinn tók vel vid honum *r*) ok fauruneyti hans. Eývindr hafdi til Danmarkar lángſkip allmikit. ſídan *s*) ſetti kon-

perentoria percuſſit. Ad hoc utrique exſiluere, ſatellites regis, & Thoreris famuli. Ceterum propter religionem fani, omnes in triclinio conſtituti inermes erant: Interceſſum tamen, & qui maxime furebant, diſtracti: inde plus novi non evenit ea nocte. Eyvindus pacem ſacroſanctam caede violaverat, itaque exilio obnoxius (ſacer homo factus), e veſtigio aufugere cogebatur. Rex pro caede hominis multam offerebat. Thorolfus autem & Thorfidus negabant ſe unquam expiationem homicidii pecuniariam accepiſſe, neque hanc accipere velle: ita diſceſſum, Thorerque cum ceteris domum profectus eſt. Rex Eiricus & Gunnhillda Eyvindum, cui amplius non licebat intra fines Norvegiae verſari, in Daniam, auſtrum verſus, ad Haralldum regem Gormſonium amandabant: qui eum cum comitatu ſuo univerſo (venerat autem in Daniam longa navi majuſculâ) bene- A.C. 924.

h) Sídan — Þóriſs. vacat in Guelf. Hol.

*) hófſt helgi, *propter feſtum quod tum inceperat.* K. L. M. R.

**) Hoc abeſt à Ceteris.

i) Þar, *ibi.* Guelf. Hol. Jör. J. P. mox, Þat kvelld. omitt. Iid.

k) hofs gridum, *pacem fani.* J. P.

l) kvoduz alldri tekit hafa mannzbætr. ok enn kvoduz Þeir æi taka mundu — *neque hac vice accepturos ajebant.* Guelf. Hol.

m) Þórólfr ok Þórfinnr. Guelf. Hol. J. P.

n) De Gunnhillda hic tacent Iid.

o) Danmarkar. Guelf. Hol.

p) Haec ignorant Iid. J. P.

q) Noregi fyri laga ſaker, *in Norvegia per legem.* Jör.

r) De comitatu & nave Eyvindi tacent Guelf. Hol. J. P.

s) giördi — hann at landvarnarmanni. J. P.

A.C. 924. konúngr Eývind þar til landvarnar fyri víkíngum. *t*) Eývindr var hermadr hinn mesti. En *u*) er vár kom eptir vetr þann. þá búaz þeir Þórólfr ok Egill *x*) enn at fara í víkíng. En er þeir voro búner. þá hallda þeir *y*) enn í austrveg. En er koma í Víkina. þá figla *z*) sudr fyri Jótland. ok heria þar. ok Þ) þá fara þeir til Frislandz. ok dveliaz miög lengi um sumarit *æ*). en þá hallda enn aptr til Danmerkr. En er þeir *a*) koma til landamæris þar er mætiz Danmörk ok Frisland. *b*) ok lágu þá vit land. þá var þat eitt kvelld *c*) er menn biugguz til svefns á skipum. at menn ij. komo á skip Egils. ok sögdu at þeir áttu vid hann *d*) eyrendi. var þeim fylgt til hans. þeir segia at

volè recepit; hominique bellica virtute insigni, fines regni a piratis tutandos commisit. †) *Verè hyemem istam subsequente, Thorolfus & Egillus iterum adornant iter piraticum, & ubi apparatu erant perfuncti, mare Balthicum repetere instituunt, provectique ad Vikam, velificantur inde ad oras australes Jutiae, heic populati, in Frisiam tendunt: ibi magnam aestatis partem cum exegissent, in Daniam reversi, venientesque ad confinium, ubi Dania & Frisia junguntur, naves ibi in statione tenebant. Tunc factum est, vespera quâpiam cum socii navales in navibus ad somnum se compararent, ut homines duo navem Egilli ascenderent, dicentes sibi cum illo esse negotium: qui ad ipsum*

t) þviat han var — mikill. Guelf. Hol. J. P.

u) um vorit Iid. er vor kom. omisso *eptir* — *þann*. Jör.

x) í hernat. Guelf. Hol.

y) austr í land skipum sínum, *cursum navium dirigunt in orientalem Norvegiam.* Iid. J. || austr firi land, *praeter terram, orientem versus.* P. || sudr med landi. ok sudr í Jötland, *praeter terram meridiem versus, & in Jötiam eodem tenore.* Jör.

z) þeir til Jotlandz, *in Jutiam.* Gu. Hol. J. P.

Þ) þadan til Frislandz. Iid.

æ) ok unnu mörg afreksverk (í orrostum). ok er áleid (sumarit) hallda þeir &c. *& multa (bellis) praeclarè gessissent; Vergente aestate* &c. Jör. Guelf. Hol. J. P. adjiciunt.

a) hallda, *pergentes.* Guelf. G. mox, Landamæris. Guelf.

b) Þat var eitt kvelld &c. uti prius illud, enn er þeir hallda — Anacoluthon fit. Guelf. G. Mbr. b.

c) at. sensu eodem, sed rarô. Jör.

d) skyllt, *necessarium, serium,* v. *de re seria.* addunt Guelf. Hol. Jör. P. J.

†) *Anno 918 secundum mentem auctoris. Sed plures fortè annos piraticis hisce exercitiis incubuere; certè in Angliam ante 924 non venerunt. Arnas Magnaeus.*

at Áki hinn audgi hafdi ſendt þá *e*) þángat med þeim erendum. at Eývindr ſkreýia liggr *f*) úti fyri Jótlandz ſídu. ok ætlar at *g*) ſæta ydr þá er þer farit ſunnan. ok hefir han lid mikit *h*) ſamandregit. ſva at þer hafit *) engi áhölld vid. ef þer hittit lid hans allt. *i*) en han ſiálfr ferr med lettiſkipum tveimr. ok er nú her ſkamt frá ydr. *k*) En er tídendi þeſsi komo fyri Egil. þá láta þeir þegar af ſer tiölldin. bad þá fara hliódliga. þeir gerdu ſva. Þeir komo í *l*) daugun at þeim Eývindi þar er þeir *m*) lágu *n*) um ackeri. lögdu þegar at þeim. letu gánga bædi griót ok vapn. fell þar lid mart af Eývindi. en han ſiálfr hlióp fyri bord. ok komz med ſundi til landz *o*). ok ſva allt þat lid er undan komz. En þeir Egill tóku ſkipin. ok

ſum ducti, miſſos ſe ab Akio opulento *ajunt*, A.C. 924. *eo cum nuntio, quod Eyvindus* vagus *ante Latus Jutiae excubat, hoc animo, ut inſidietur vobis, à meridie revertentibus; magnas itaque copias contraxit, in quas univerſas ſi incidatis, nullas ad reſiſtendum vires habetis: ipſe duobus circumiens navigiis curſoriis jam prope à vobis abeſt. Ubi hic nuntius Egillo venit, deponuntur extemplo tentoria, ſilentiumque inter eundum ad juſſum ipſius ſervatur. Ita ipſo diluculo ad Eyvindum, ubi ad anchoras manebat, pervenientes, illico adoriuntur hoſtem, ſuxisque ac telis inceſſunt. Ipſe multis ſuorum amiſſis, projicit ſe de navi, nandoque in littus evadit, cum ea parte copiarum cui effugere contigit. Egillus na-*

e) at ſegia honum Jör. Þeſs eyrindiſs. Guelf. Hol. J. P.

f) voculam omitt. Guelf. Hol. J. P.

g) ſitia um ydr. J. P.

h) ſunnan dregit, *à meridie*. Guelf.

*) ecki lids vid honum (lidskoſt vid hann. J. P.) ef þer hittiz. — *ſi in eum incidatis*. Guelf. Hol. Jör. J. P.

i) ok han ſ. ferr (er P.) á nióſn med tveimr ſkipum — *ſpeculando circumiens (in ſpeculando occupatus)*. Guelf. Hol. Jör. P.

k) Þeir Egill reka þegar * af ſer tiölldin. han bad &c. *Egillus & ſui raptim detendunt*. Guelf. Hol. * at ſer, *ſe operiunt tentoriis*. P. malè.

l) dagan. H. S. dan. Membr. Guelf. teſte A. Magnaeo. item ex Hol. Membr. b. G. N. Convenit Anglicum *Da'wn*, ſenſu & elocutione; etſi ſcriptura paullum differt.

m) leggiazt, *collocabat ſe*. N.

n) fyri, *ubi oportunus jacebat*. Jör.

o) ſíns, *ſuum*. quod ex ſequ. *lids ſíns*, huc ineptè tranſlatum eſt. G. N.

A. C. 924. ok *p*) farm þeirra ok vapn. Fóro *q*) þá aptr um dagınn til lids síns. hittu þá Þórólf. Spyr han *r*) hvert Egill hafdi farit. eda hvar han hafdi fengit skip þau er þeir fara med. Egill segir. at Eývindr skreýia hafdi *s*) haft skipin. ok þeir höfdu af honum tekit *t*). Þá kvad Egill.

Giördum *u*) haullzti harda
Hríd *x*) fyri Jótlandz sídu.
Bardiz vel sá er *y*) vardi
Víkíngr Dana *z*) ríki.
*) Ádr á sund fyri þ) sandi
æ) Snarfeingr med lid dreingia
a) Austr *b*) af *c*) unnar hesti
Eývindr *d*) hlióp skreýia.

ves cum onere & armis capiebat, eodemque die ad socios redux, fratrem conveniebat: roganti huic, quò iisset, & quemadmodum adductis navibus essent potitus? Ductas ab Eyvindo vago, *atque ei ereptas, significat, hoc carmine adjecto;*

Fecimus admodum saevam
Impressionem ante Latus Jutiae,
Pugnavit bene, qui defendit,
Pirata, Danorum regnum,
Antequam ad natandum ante (littoralem)
Acer cum sociis [*arenam*
Orientem versus e navi
Se abjiceret Eyvindus Skreyia.

Þór- *Thorol-*

p) Ita scripsit Asgeir in C. E. dubium est, num Mbr. Kálf. habeat fanz, an saut, *impedimentis*. Sed haec lectio melius cum circumstantiis conciliatur. || farminn K. L. M. R. || vapn þeirra öll, *armis omnibus*. Guelf. P. Sed in Jör. vacat.

q) þeir eptir — *post*. Guelf.

r) hvar han hefdi fengit skip þau — ædr hvört han hefdi farit. Prothysteron. Jör.

s) átt, *naves fuisse Eyvindi*. Jör.

t) ok barizt vid hann. ok fellt xviij. menn af Eyvindi, *dimicasse cum Eyvindo, atque XVIII. viros ab eo occidisse*. Jör. addunt. At haec omnia desiderantur in Guelf. Hol. J. P.

u) hellsti. Guelf. Jör. eodem sensu. At quod expressi, nescio quomodo sonantius est. || helldr P. hellst til J. helsta Mbr. b. G.

x) vid, *ad*, substituit Cl. Pauli, invitis libris, & praeter necessitatem.

y) vardiz. Guelf. G. N. vix rectè: nisi poëta se ipsum intelligat, ut sit; *qui tuebatur se à vi Danorum*.

z) ríkis. K. L. M. N. R.

*) audr, *vacuus, nudus*. O.

þ) sundi, *ante fretum*. Mbr. Kálf.

æ) snarpfeingr, *asper in congressu*. J.

a) æstr, *furens, praeceps*. O.

b) frá - - - hestum, *relictis navibus*. Mbr. Kálf.

c) unda. Sine dubio eodem sensu: nam *Unn* & *údur* a Latinorum *unda* deducendae videntur. E. J. P.

d) ita Jör. P. ofhlióp Guelf. Hol. M. R. afhlióp.

e) Þórólfr ſegir. Þetta ætla ek ydr ſva hafa gert. at oſs mun ecki hauſtlángt *f*) rád at fara til Noregs. Egill ſagdi at Þat var vel Þótt Þeir leitadi Þá í annan ſtad *g*).

Thorolfus fatur: hoc ita vos patraſſe exiſtimo, ut è re noſtra non futurum ſit, autumno hoc Norvegiam petere. Egillus oſtendit, volente ſe adeo alia loca quaeſituros. A.C. 924.

50. CAP.

FRÁ ADALSTEINI ENGLA KONÚNGI.

*) Álfrádr hinn ríki *h*) red fyri Englandi. han var fyſtr einvallds konúngr yfir Englandi ſinna kynsmanna. Þat var *i*) á dögum Haralldz hins hárfagra Noregs konúngs. Eptir *k*) hann var konúngr í Englandi ſon hans Játvardr. han var fadir Adalſteins hins ſigrſæla. fóſtra Hákonar hins góda. I *l*) Þenna tíma tók Adalſteinn konúng-

CAP. L.

DE ADALSTEINE ANGLORUM REGE.

†) *Alfradus cognomento* potens, *primus ſuae ſtirpis, ſingulari poteſtate Angliae imperitavit; id vero incidit in tempora Haralldi* pulchricomi, *Norvegiae regis. Alfradum in regno ſecutus eſt Edvardus, pater Adalſteinis* victorioſi, *qui nutricius erat Haconis* boni, *& regnum Angliae* ††) *hac tempeſtate,*

hlióp. Utrumque autem, *of* & *af*, abundat. Neque, meô ſenſu, quicquam facit ad gratiam carminis. Carmen ex verſione Cl. Pauli exhibetur, unâ modò voculâ mutatâ, ut prius monui.

e) Þat ætla ek Þá. ſagdi Þórólfr. at ver *megum æi hauſtlángt hallda til Noregs. *Vereor itaque, ut hoc autumno in Norvegiam pergere nobis liceat.* Gu. Hol. * munum eigi — til Nor. (fara), *ut pergamus* &c. P. J.

f) vera. ok mun ei rádligt at fara &c. Jör. corruptè. *g*) helldr, *potius.* add. Jör.

*) Elfródr Jör. Elfrádr J. P.

h) var (vard P.) fyrſtr einvalldz konúngr &c. Guelf. Hol. P. || kóngr hafdi rádit fyri Englandi. han var fyrſtr — allra &c. *omnium.* Jör.

i) um daga. Guelf. Hol. Jör.

k) Þat, *deinde regnavit.* Guelf. Hol.

l) Þann tíd. Iid. J. P.

†) *Anno* 872 *factus eſt rex. Torfeus.*

††) *Anno* 924. *Secundum Polydorum Virgilium Ao.* 926. *Deceſſit Ao.* 942. *Chronicon Auguſtinenſe Ao.* 925 *imperare coepiſſe vult. Dunelmenſis autem Simon (&) Rudolfus de Diceto Anno* 940 *obiiſſe tradunt: quae cum hac relatione inter ſe collata amicè conſentiunt. Torfeus.*

A.C 924 konúngdóm í Englandi eptir faudur ſinn. *m*) Þeir voro ſleiri brædr ſynir Játvarz. En er *n*) Adalſteinn hafdi tekit konúngdóm. Þá hófuz upp til úfridar þeir höfdíngiar er ádr höfdu látid ríki ſín fyri þeim lángfedgum. þótti nú ſem *o*) dælſt mundi til at kalla er úngr konúngr red fyri ríki. voro *p*) þat bædi *q*) Bretar. ok Skotar. ok Irar. En Adalſteinn konúngr ſafnadi *r*) herlidi at ſer. ok gaf mála þeim mönnum *s*) öllum er þat villdu hafa til *t*) fefángs ſer. *u*) bædi útlendzkum ok innlennzkum. Þeir brædr Þórólfr ok Egill helldu ſudr *x*) fyri Saxland ok Flæmíngialand. Þá ſpurdu þeir at *y*) Englandz konúngr þóttiz lids þurfa. ok þar var ván *z*) fefángs mikils. Þ) gera þeir þá þat rád *æ*) at hallda þángat lidi ſínu. Fóro þeir þá

te, poſt obitum patris, capeſſivit. Erant vero plures fratres ex patre Edvardo. Adalſteine imperium adeptó, res novas moliri caeperunt dynaſtae, quibus ditiones a majoribus ipſius fuerant ademtae; nunc facillimum rati eas repetere, quando regno praeerat rex adoleſcens: hi erant & Britones, & Scoti, & Hyberni. Adalſteinn autem copias ſibi contraxit, praebuitque ſtipendia omnibus, exteris & indigenis, qui hoc pacto rem facere cupiebant. Thorolfus & Egillus fratres, Saxoniam Flandriamque meridiem verſus praetervecti, rumorem inaudiunt, quod Angliae rex auxiliis indigere ſibi videretur, quodque ibi ampla ſpes lucri ſe offerret. Idcirco agmine ſuo eò proficiſci conſtituunt. Eodemque autumno curſum ad regem

m) Fratres Adalſteinis non agnoſcunt Iid.
n) han var ordinn konúngr. Iid.
o) dællt, *facile*. Jör. J. P. || hægt, *commodum, oportunum*. Guelf. Hol.
p) þat at Guelf. G. þar ad, *ejus conſilii participes*. Hol.
q) Kretar. Hol. corruptè.
r) lidi. Guelf. Hol.
s) Vocem omitt. Guelf. Hol. Jör. J. P.
t) fefánga. Iid. praeter Jör.
u) útlendzkum ſem innlendzkum, *tam exteris quam* &c. Iid.
x) til Saxlandz. ok (þadan til. P.) Flæmíngialandz, *in Saxoniam & (deinde) in Flandriam curſum direxerunt*. Guelf. Hol. P.
y) Engla k. þurfti lids vid, *auxilio indigeret*. Guelf. Hol.
z) fefánga (mikilla). Guelf. Hol. Jör.
Þ) Margir gáfu þeim þat rád at þeir ſkylldu þángat hallda &c. *Multi id illis dabant conſilium, ut eò ducerent agmen*. Guelph. Hol.
æ) fyri ſer ok lidi ſínu at hallda þángat. J. P.

þá um hauſtid til þeſs er þeir komu á fund Adalſteins konúngs. Tok han vel vit þeim. ok *a*) leizt ſua á at lidſemd mikil mundi vera at ſylgd þeirra. *b*) verdr þat brátt í rædum Englandz konúngs. at han býdr þeim til ſín. at taka þar mála. ok geraz landvarnarmenn hans. *c*) Semia þeir þat ſín í milli. at þeir geraz menn Adalſteins. England var *d*) kriſtid. ok hafdi lengi verit. þá er þetta var tídenda. Adalſteinn konúngr var vel kriſtinn. han var kalladr Adalſteinn hinn *trúfaſti*. Konúngr bad Þórólf ok þá brædr at þeir ſkylldu *) láta primſignaz. þvíat þat var þá *e*) mikill ſidr bædi med kaupmönnum. ok þeim er á mála gengu med kriſtnum mönnum. þvíat þeir menn. er *f*) primſignadir voro. *g*) höfdu allt ſamneyti vit kriſtna menn ok ſva heidna. *h*) en höfdu þat at atrúnadi er þeim var ſkapfelldazt. Þeir Þórólfr ok Egill

regem Adalſteinem pertendunt. Rex eos bene accipit, & jam ex aſpectu intelligens, opem ipſorum magni fore momenti, nihil cunctatur inſerere ſermoni invitationem, ut accipiant ab ſe ſtipendia, finibusque tuendis praeficiantur: Ita inter ipſos convenit, ut A.C. 925. *regis in miniſterium ſe darent. Anglia jam diu addicta erat religioni chriſtianae, eamque ipſe rex Adalſteinn diligenter colebat, unde &* religioſi *cognomen meruit: Hic à Thorolfo & fratre poſtulavit, ut* prima (*ſanctae crucis*) ſignatione *ſe facerent initiari; quae conſuetudo id temporis inter mercatores, & homines, ſtipendia chriſtiana adeuntes, cluebat: Nam primae ſignationis compotes omni, cum chriſtianis gentilibusque, commercio utebantur: tenebant vero in religione, quod maxime ad eorum erat animum. Thorolfus & Egillus regis peti-*

a) lez (kvez) ſiá at lidſemd mundi gód í þeim, *oſtendens videre ſe opem in iis eximiam fore.* Iid. Guelf. Hol.

b) bydr konúngr þeim til ſín &c. Iid.

c) Haec non habent Iid. þeir játudu þeſsu, *in hoc conſentiebant.* Jör.

d) val, *bene.* Guelf.

*) Vox non extat in Guelf. Hol. J. P. ſkíraz. ok taka retta trú, *ut baptizarentur, & ve-*

rae religioni darent nomina. Omiſſ. ſeqq. Jör.

e) ſidr * manna mikill þeirra er á mála &c. Gu. G. * heidinna manna, *Ethnicorum.* H. || ríkra manna, *hominum magnificorum, nobilium.* P.

f) primſignadir. Guelf. Hol. J. P.

g) áttu. Guelf. Hol.

h) Haec in Ceteris non ſunt.

A.C. 925. Egill gerdu þat epter *i*) bæn konúngs. ok letu primsignaz bádir. þeir höfdu þar *k*) CCC. sinna manna. þeirra er mála tóku af konúngi *l*).

51. CAP.

FRÁ ÓLÁFI SKOTA KONÚNGI.

Oláfr *) *raudi* het konúngr *m*) á Skotlandi. han var Skozkr *n*) at faudr-kyni. en Danskr at *o*) módur-kyni. *p*) ok kominn af *q*) ætt Ragnars *Lodbrókar*. han var ríkr *r*) madr. Skotland *s*) var kallat þridiúngr *t*) ríkis vid England. *u*) Nordimbraland er *x*) kallad fimtúngr *y*) Englandz. ok

petitioni hoc dabant, ut ambo primam fignationem admitterent. Habebant ibi CCC. fuorum, qui & ſtipendia ab rege capiebant.

CAP. LI.

DE OLAO SCOTORUM REGE.

†) *Regnabat in Scotia Olaus cognomento* rufus, *paterno genere Scotus, materno Danus ex ſtirpe Ragnaris* Lodbrok (*hirſutè bracchati*): *is erat vir opulentus. Scotia ad regnum Angliae* (*collata*), *pro triente habebatur. Northumbria quinta pars Angliae cenſetur: ea finium Angliae ſeptentrio-*

i) kóngs bón. ok let (letu) &c. Jör.
k) DC. J.
l) ok giörduz * hans menn allir, *& omnes regi nomina ſua dabant.* add. Jör. * landvarnarmenn konúngs (hans allir J.). þeir voro (allir voro þeir. P.) fidprúdir um fleſt, *facti ſunt defenſores regni* (*omnes*); *erantque plerisque de rebus decenter morati.* Gu. Hol. J. P.
*) *raudr.* Jör.
m) í Skotlandi. Guelf. Hol. Jör. J. P.
n) í faudr-ætt. Jör. || at faderni, *patre Scoto.* P.
o) modr-ætt. Guelf. G. P.
p) han var kominn &c. Hol. Jör. Guelf.
q) Ragnar *Lodbrók.* P.
r) kóngr, *rex.* Omnes praeter Kálf.
s) er (kallat Guelf.) þridjúngr vid England, *aequat*, (*aequare cenſetur*) *trientem Angliae.* Hol. Guelf.
t) Englandz. P.
u) Nordymbraland Mbr. b. J. Nordumbraland H. N. Nordtimbraland P.
x) fimtúngr vid England, *aequat quintam partem Angliae.* Guelf. Hol.
y) af Einglandi. Jör.

†) *Pertinent haec ad ann. 926. Sed confundit author bella Ethelſtani, hoc anno geſta, cum praelio, quo Ethelſtanus Anlafum & caeteros reges ſibi adverſos vicit anno 937. cui Egillus ſanè non interfuit, ſed notitiam illius, ni fallor, in Islandiam ſecum vexit.* A. Magnaeus.

ok er þat z) nordazt næzt Skotlandi þ) fyri auſtan. þar æ) höfdu a) haft at fornu Dana konúngar. Jórvík b) er þar höfudſtadr. c) þat ríki átti Adalſteinn. ok hafdi ſett yfir Jarla tva. het annarr d) Álfgeirr. en annarr e) Gudrekr. Þeir f) ſátu þar til landvarnar. bædi fyri ágángi Skota. ok Dana. g) eda Nordmanna. er miög heriudu á landit. ok þóttuz eiga tilkall mikit þar til landz. Þviat á Nordimbralandi voro þeir einir menn. h) ef nockut var til. at Danſka ætt i) átti at faderni eda móderni. en margir k) hvarirtveggiu. Fyri Bretlandi redu l) brædr ij. m) Hríngr ok Adils.

tentrionalium ultima, & Scotiae ad orientem proxima eſt; tenuerant olim reges Daniae: Jórvika (*Eboracum*) *caput provinciae; erat autem haec in dominio Adalſteinis, qui ei praepoſuerat Comites duos, Alfgeirem & Gudrecum. Hi ſedebant ibi ad regionem tuendam, a Scotorum, Danorum, Norvegorumque invaſionibus, qui eam armis infeſtabant, & jure repetere ſibi videbantur, nam hi ſoli erant incolae Northumbriae,* †) *ſi modo ulli erant, qui paternum maternumve genus, aut etiam utrumque a Danis haberent. Terrae Britonum fratres duo, Hringus &* A.C. 925.

z) nórdrátt P. í nordrætt (nordrátt J.), *in ſeptentrione* (Angliae) *ſita.* Guelf. Hol.

þ) Haec non agnoſcunt Ceteri.

æ) (ríki J.) hafdi at fornu Dana kongr, *(ditionem) hanc olim tenuerat rex Daniae.* J. P.

a) átt, *poſſederant.* Guelf. Hol. Sed nihil horum eſt in Jör.

b) var, *fuit.* J. P.

c) Þar voro ſettir fyri Jarlar tveir. *Provinciae praefecti erant Comites duo.* Jör.

d) Alfrekr E. K. L. M. R. Aſgeirr Guelf. G.

e) Godrekr P.

f) voro þar ſettir til &c., *ibi conſtituti erant* &c. Guelf. Hol. Vocula TIL mox deeſt in Mbr. Kálf.

g) Haec usque ad, FYRI BRETLANDI, Guelf. Hol. Jör. J. P. ignorant.

h) er K. || er mikit var til, *majoris notae.* M. R. Ita & quod in Textu eſt, exponi poteſt, *alicujus notae, nominis*, vel, *auctoritatis* || er í nockura ætt áttu at telia til Danſkra at faderni eda móderni, *qui aliquatenus genus ſuum ad Danos referebant, ſive paternum, ſive maternum* L.

i) Ita Mbr. Kálf. M. R. áttu K. ætti C. E.

k) hvorutveggia K. L. hvortveggia M. R.

l) ij. Jarlar. Guelf. Hol. Jör. J. *II. Comites.*

m) Hængr. Guelf. Hol.

†) *Autor videtur innuere, Nordumbriam ab incolis (ſaltem Anglis) hac tempeſtate poenè vacuam fuiſſe: quod Angli ſcilicet noluerint, aut nondum etiam potuerint, provinciam tantis externorum vexationibus expoſitam habitationibus occupare. Ceterum ſenſus h. loci eſt ambiguus: Vide Lect. Diverſ. litt.* h.

A.C. 925. *n*) Adils. *o*) ok voro ſkattgilldir undir Adalſtein konúng. ok fylgdi *p*) þat þá er þeir voro *q*) í her med konúngi. at þeir ok þeirra lid *) ſkylldu vera *r*) í briósti í fylkíng. fyri merkium konúngs. voro þeir brædr *s*) hinir meſtu hermenn. ok eigi allúngirmenn. Elfrádr hinn ríki hafdi *t*) tekit alla **) ſkattkonúnga af nafni ok velldi. hetu þeir þá Jarlar. er ádr voro konúngar *u*) eda konúnga ſynir. hellz þat *x*) allt um hans æfi. ok *y*) Játvardar ſonar hans. En *z*) Adalſteinn kom úngr til ríkis. ok þótti þ) af honum minni ogn ſtanda.

Adils, praeerant, Adalſteini vectigales, & quibus inſuper locus, cum regem in bello ſequerentur, in ipſa fronte aciei ante regia ſigna, cum ſua manu erat deſignatus: hi ſumma pollebant virtute bellica, ſed jam aetatis florem erant egreſſi. Rex Elfradus potens *cunctis regibus tributariis nomen & poteſtatem ademerat; ita Comites appellabantur, qui antea reges, & regii principes fuiſſent: id per totam ipſius & filii Jatvardi aetatem tenuit. Adalſteinn vero puer adiit imperium, atque ideo minus formidabilis habebatur; tumque multo-*

n) Arís. Jör.

o) Þeir voro bádir ſkattgilldir Adalſteini kóngi. Guelf. Hol.

p) Þó. add. Iid. J. P.

q) med her konúngs, *cum in exercitu regis erant.* Iid.

*) ſkylldi. K. L. M.

r) bióſt í fylkíngu hans. Guelf. Hol. ſenſu eodem, ſed eleganter. Sequentia ad τὸ ELFRADR omittunt Iid.

s) miklir hermenn, *magna* — J. P.

t) alla ſkattkónga tekit (á Englandi. J. P.) ok kalladi (kallat. J. P.) þá Jarla. edr giördi ſuma minni menn, *omnes (in Anglia) reges tributarios bellô ceperat, Comitesque appellaverat, imo quosdam ad humiliorem etiam ſortem dejecerat.* Guelf. Hol. J. P.

**) kónga í Einglandi. ok af þeim kóngdóm ok velldi. ok hietu þeir &c., *captos Angliae reges, regali dignitate ac poteſtate exuerat; ita Comites* &c. Jör.

u) Haec ignorant Ceteri.

x) Vox abeſt à Ceteris; Hic vero ponitur adverbialiter pro *ſemper, perpetuò*, ut pro *ubique* aliàs apud Noſtrum.

y) Játvardz. Jör. novè.

z) er Adalſteinn tók ríki úngr, *ubi puer Adalſteinn ſceptrum ſuſcepit.* Guelf. Hol.

þ) eingi ógn ſtanda af honum, *minime* &c. Jör. || Þá ſtanda af honum ógn mikil, *tumque valde formidabilis* &c. J. P. perperam.

ſtanda. gerduz þá margar ótryggir. þeir er ádr *a*) voro þiónoſtufullir.

CAP. 52.

AF LIDS SAMANDRÆTTI.

Oláfr *b*) Skotakonúngr dró ſaman her *c*) mikinn. ok fór ſídan ſudr á England. en er *d*) han kom á Nordimbraland fór han *e*) allt herſkilldi *f*). En er þat ſpurdu *g*) Jarlarnir er þar redu fyri. *) ſtefna þeir *h*) ſaman lidi. ok fara móti *i*) konúngi *k*). En er þeir finnaz vard þar orroſta mikil. ok *l*) lauk ſva. at Oláfr konúngr *m*) hafdi ſigr. en Gudrekr Jall fell. en Álfgeirr flýdi undan. ok *n*) meſtr hluti lids þeſs er þeim hafdi fylgt. *o*) ok brott komz

multorum fides, qui antea fuiſſent obſequioſi, coepit vacillare.

CAP. LII.

DE COMPARATIONE COPIARUM.

Olaus Scotorum rex ingenti exercitu A.C. 926. *contracto, in Angliam, auſtrum verſus, trajecit, atque advectus in Nordymbriam, infeſto agmine graſſatus eſt. Quod ubi nuntiatur Comitibus, provinciae illius praefectis, milite convocato, regi obviam tendunt. Quem ubi conveniebant, aſpera fiebat pugna; cujus hic fuit exitus, ut, victore Olao rege, Comes Gudrecus caderet, Alfgeirr vero cum maxima copiarum parte, cui fugae dabatur occaſio,*

Ll 3

a) ótrúir vid hann — *erga illum.* Guelf. Hol. Jör. J. || ólmir, *feroces facti ſunt multi.* P.

a) höfdu þiónad hinum fyrrum (fyrri J. P.) kóngum (fyri ríkis (ofríkis) ſakir ok hrædzlu), *qui prioribus regibus (vî metuque coacti) obſequia praeſtiterant.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

b) omitt. Guelf. Hol. Skotta P.

c) Hanc vocem, & deinde SUDR, neſciunt Jör.

d) þeir komo. Guelf. Hol. J. P.

e) þar, *ibi.* add. Iid. Jör.

f) iſir. add. Jör.

g) Jarlar. ſequ. excluſis P. Guelf.

*) ſafna, *contracto.* Mbr. b. H.

h) Vocula non eſt in Guelf. Hol. || at ſer, *ad ſe.* Jör.

i) Oláfi. inſerunt Iid. Guelf. Hol.

k) ok ſneruz í lid med honum. ok höfdu þá allir óflyanda her. ok ſem Adalſteinn kóngr ſpyr þetta. Jör. perperam, dum confundunt hos Comites cum Hringo & Adilſe, de quibus haec infra memorantur.

l) tektz Guelf. tókſt Hol. J. P.

m) ſteck. Iid. Mox excluſo EN.

n) fleſtr. J. P.

o) Haec abſunt à Ceteris.

A.C. 926. komz or bardaga. feck *p*) Alfgeirr þá enga vidſtödu. lagdi Oláfr konúngr þá allt Nordimbraland undir ſik. Alfgeirr fór á fund *q*) Adalſteins konúngs. ok ſagdi honum úfarar ſínar. En þegar er Adalſteinn konúngr ſpurdi. at herr ſva mikill var kominn í land hans. þá gerdi han þegar menn frá ſer. ok ſtefndi at ſer lidi. gerdi ord Jörlum ſínum. ok ödrum ríkiſsmönnum. ſneri konúngr þegar *r*) á leid med þat lid er han feck. ok fór í mót *s*) Skotum. *t*) En er þat ſpurdiz. at Oláfr Skotakonúngr hafdi fengit ſigr. ok hafdi lagt und.r ſik mikinn hluta af Englandi. hafdi han þá her miklu meira enn Adalſteinn. en þá ſótti til hans mart ríkiſsmanna. En er þetta ſpyria þeir Hríngr ok Adils. höfdu þeir ſamandregit lid mikit. þá ſnúaz þeir í lid med Oláfi konúngi. höfdu

occaſio, terga vertens, nullum ſubſiſtendi locum inveniret. Deinde Olaus rex totam Nordymbriam ſibi ſubjecit. Alfgeirr ad regem Adalſteinem contendit, & cladem ſuam ipſi expoſuit. Rex vero Adalſteinn, compertô, quod hoſtis tam numeroſus regionem intraſſet, miſſis hominibus militem ſibi accivit, Comitesque ſuos ſpeciatim, & ceteros dynaſtas officii admonuit. Ipſe iter è veſtigio, cum copiis quas acquirebat, ingreſſus, adverſus Scotos tendit. Ubi autem fama dimanaverat, regem Scotorum Olaum victoria potitum, magnam ſibi partem Angliae ſubegiſſe, etiam Adalſteini numero longe praevalere, multos vero adhuc dynaſtas ad illum contendere: haec ubi fama ad Hringum & Adilſem pervenit, cum numeroſis, quas contraxerant, copiis, ad regem Olaum tranſierunt; ita

p) Oláfr kóngr þá ok enga vidrtöku (vidtöku). ok lagdi undir ſic &c. Alfgeirr terga verteret: *itaque Olaus rex, nemine reſiſtente, totam* &c. Guelf. Hol.

q) herra, *Dominum*, injiciunt Guelf. G. N. quod non credo Autorem ſcripſiſſe.

r) áleidiſs. Iid. Mbr. b.

s) Oláfi konúngi, *Olaum regem*. Iid. J. P.

t) Ok er Adalſt. k. ſpurdi at Ol. k. hafdi fengit mikinn ſigr — þá ſótti til hans mart ſtórmenni. En er þeir ſpurdu þetta Hríngr ok Adils &c. *Poſtquam rex Adalſteinn cognovit, Olaum inſigni victoria eſſe potitum, — tum multi ad eum contenderunt dynaſtae* &c. Guelf. Hol. praeter H. falſò & ineptè. || En er þeir Hríngr ok Adils fengu ordſending kongs ſíns. ſöfnudu þeir lidi. ok ſneru til lids vid Oláf kóng. *Hringus & Adils, mandatis regis ſui acceptis, copias contraxerunt*, &c. H.

höfdu þeir þá *u*) úgrynni lids. En er Adalſteinn ſpurdi þetta allt. þá *x*) átti han ſtefnu vid *y*) höfdíngia ſína ok rádamenn. *) leitadi þá epter hvat tiltækiligazt væri. ſagdi þá allri alþýdu greiniliga þat er han hafdi *z*) frett um athöfn Skotakonúngs. ok fiölmenni hans. allir mælltu þar eitt um. at þ) Álfgeirr Jarl hafdi hinn veſta hlut af. ok þótti þat til liggia at taka af honum tignina. *æ*) En ſú rádagerd ſtadfeſtiz. at Adalſteinn konúngr ſkylldi fara aptr. ok *a*) fara á ſunnanvert England. ok hafa þá fyri ſer lidſafnat nordr eptir landi öllu. þvíat þeir *b*) ſá elligar mundi ſeint ſafnaz fiölmennit. ſva mikit ſem þyrfti.

ita Olai exercitus infinita conſtabat multitudine. Qvae omnia eum ad aures Adalſteinis eſſent allata, cum principibus viris, atque conſiliariis colloquium habuit, quaerens quid inceptu foret optimum; univerſae concioni ordine narrat, quod de molitionibus numeroque Scoti acceperat. Omnes uno ore affirmabant Alfgeirem Comitem maximam culpam admiſiſſe, plaueque meruiſſe, ut ab imperio removeretur. De cetero ea ſtetit ſententia; ut rex Adalſteinn reverteret, atque in auſtrales fines Angliae pergeret: inde ex toto regno ſeptentrionem verſus oportunè ageret delectum; intelligebant enim, aliter ſerò comparatum iri militem, pro re frequentem, A.C. 926.

u) allir ſaman úflyianda her, *ita is exercitus in unum reductus inſuperabili multitudine conſtabat.* Guelf. Hol. Jör. P.

x) ſtefndi han mót &c. *conventum indixit principum* &c. Guelf. Hol.

y) ſína menn. til rádagiördar. en ſú vard rádagiörd, *cum ſuis ad conſultandum, id vero conſilium extitit.* Jör.

*) ok leitadi ráda undir þá, *& eos conſuluit.* H. || han leitadi ráda vid allt ſtórmenni ſitt, *megiſtanes omnes conſuluit.* Guelf. Hol.

z) ſpurt frá Skota konúngi, *de Scotorum rege* Guelf. Hol.

þ) Þeir Hríngr ok Adils hefdi — er þeir voro drottins ſvikar. ok þeir villdu þegar drepa þá er þeir nædiz. *Adilſem & Hr. proditores maximum ſcelus — eos ſe illico interficere velle, ubi comprehenderentur.* Iid. J. P.

æ) Var þat nú rádit. Iid.

a) ſkal (ſkylldi) aptr hverfa. Iid. Jör.

*) draga ſaman herlid. ok koma ſídan til mótz vid þá brædr. Kóngr ſetti þá höfdíngia ifir lid þat. er þar var ſamankomit. ok þá til bardaga buit. ok Þórólfr ok Egill fyri lidinu. En er Egill kom af ſtefnu til &c. *& cogeret militem, deinde fratribus occurreret. Hos rex praefecit exercitui — ad pugnam jam parato, iis ducibus.* &c. Ita ſequentia contrahunt. Jör.

b) ætludu at þeir mundi ſva meſt fá lidit, *ita plurimum militem comparatum iri ſperabant.* Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926 ti. ef eigi drægi konúngr ſiálfr at lidit. En ſá herr er *c*) þar var ſamankominn. Þá ſetti konúngr þar yfir höfdíngia Þórólf ok Egil. *d*) ſkylldu þeir ráda fyri því lidi er víkíngar höfdu þángat haft til konúngs. Enn Álfgeirr ſiálfr hafdi þá enn forrád ſíns lids. Þá feck konúngr enn ſveitarhöfdíngia þá er honum ſýndiz. En er Egill kom heim af *e*) ſtefnunni til *f*) felaga ſinna. Þá ſpurdu *g*) þeir. hvat han kynni at ſegia þeim tídenda frá Skotakonúngi. han kvad.

Oláfr of *h*) kom iöfri
i) Ótt vig á bak flótta.
Þíng-hardan *k*) fra ek þeingil
Þann *l*) er felldi annan.
Glapſtígu let gnóga
m) Godrekr á *n*) mó trodna
Jörd *o*) ſpenr Engla *) ſkerdir

Álf-

tem, niſi rex ipſe conduceret. Qui vero ibi convenerat exercitus, ei rex duces impoſuit Thorolfum & Egillum, qui (etiam) ducerent auxilia piratica: Alfgeirr ſuis adhuc praeerat copiis. Tribunos porro, quos idoneos putabat, rex conſtituit. Egillum á conventu reverſum, ſui interrogabant, quid novi de Scotorum rege haberet ſibi dicere? hic cecinit:

Olaus compulit Jarlum
Citá pugná ad averſam fugam;
Durum occurſu accepi regem illum,
Qui alterum proſtravit.
Scaeva (infelicia) ſatis veſtigia
Godrecus arenae dedit impreſſa:
Ditionem redigit Anglorum vaſtator

Alf-

c) Þá var ſamandreginn. ſetti konúngr þá Þórólf ok Eg. höfdíngia fyri þann her. Guelf. Hol. J. P. rarâ, neque inſuavi, verborum conſtructione, & iteratione.

d) Hinc, usque ad EN ER EGILL, nihil habent Ceteri.

e) ſtefnu. Guelf. Hol. Jör.

f) manna. Jör.

g) menn, *milites*. Guelf. Hol.

h) komt, *Olae compulſti*. Iid. komſt H.

i) óttvígum, *timidè pugnantem*, ſuppoſuit Cl. Pauli.

k) ſpyr (ſpur). Kálf. Jör.

l) Enn, *ſed*. Guelf. Hol.

m) Gudrodr Iid. Godriódr O.

n) mot rodna, infelicia veſtigia *in concurſu rubefecit*, Cl. Pauli interprete. Guelph. Hol.

o) ſpenn O. ſperdir K. L. M. R. ſkenr Gu. Hol. ſkenz H.

*) ſkerdi, dandi v. accuſandi caſu. Gu. Hol.

p) Álfgeirs *q*) und ſik hálfa. Sídan gera þeir *r*) ſendimenn til Ólafs konúngs. *s*) ok finna þat til erenda. at Adalſteinn konúngr vill *t*) hafla honum völl. ok

Alfgeiris ſub ſuam poteſtatem dimidiam. A.C. 926. *Deinde (fratres) mittunt ad Olaum regem legatos, & hanc inveniunt legationis cauſam, quod rex Adalſteinn, arenam ipſi* per cory-

p) Alfgreirr, Membr. Kálf. quo poteſt deſignari *bellator*, nempe Olaus rex. Alfr pro Almr, *arcus*, nam alternant literae *m* & *f*. Greirr pro Grerr, nani nomen. || Alfgeir. K. L. M. R. E. C. *Alfgeirem diminuit*, nimirum ejus exiſtimationem, ut ſupra.

q) vid. N. Mox, hálfan. Guelf. Hol.

In primo Diſticho haec eſt verborum ſeries: Olófr kom Jöfri 1) of ótt víg á bak-flótta.

1) OF, *partic. vla cauſalis* VÍG *pro* pugna, *ſolenne poetis.* ÓTT *ab* ódr *furens, incitatus, praeceps: Significat pugnam vel fuiſſe acrem, vel citò confectam.* JÖFR *Comitem vocat, quod non caret exemplis. Sighvatus in Ol. h. S. de* piratis, *quos Olaus Sanctus ad* Vilhialmsbæ *ſuperavit;*

Olófr vantu þar er *Jofrar*
Ellíſta ſtyr fellu.

Et è contrario Olaum vocat Jarlum, *eodem carmine. Confer Eddam in Regum appellationibus.*

In poſteriore Carminis parte talis eſt; Gnóga 2) glapſtigu 3) let Godrekr trodna á 4) mó. Skerdir Engla 5) ſpenr iörd Alfgeirs und ſik hálfa.

2) GLAP *videtur cognatum eſſe* τῷ glæpr, & glep. *De quibus vide Gloſſarium Syntagmatis Doctiſſ. Olavii. Haec omnia à* labor, o: *cado, Latinorum deducenda putem; & poteram* GLAPSTIGU *vertere, per* labida, caduca veſtigia, *nam hoc Diſticho Poeta oſtendit fatalem Godreki caſum in praelio.*

3) LET TRODNA, *i. e.* trad, *impreſſit, Poëtica ailatatio ſatis frequens & elegans: Neque aliter Latini*, effectum dare, inventum dare, & *ſimilia. Cl. Pauli aliter caput hoc verbum, nam Diſtichon ſic interpretatur;* Ingloriorum itinerum *pronuntiavit* ſatis Godrekus per tellurem calcatum.

4) MÓRR *propriè glabretum, ſcabrum & ſterile ſolum; hic per Synecdoch. campus praelii.*

5) SPENR. *Sic in aulaeo templi cathedr. Hol. olim: — Spenr* í fælu ſína ſín börn Jöfr ſliörnu. Skallda; Sonr á fár at *ſpenia. Verbum elegans, ſed non admodum frequens. G. Pauli. Non eſt dubium, quin Olaus univerſa potitus ſit Alfgeiris provincia; hinc praeſtat ſic ordinare ultimum Diſtichon:* Skerdir Alfgeirs ſpenr Engla iörd und ſik hálfa. o: Alfgeiris vexator (profligator) Anglorum terram dimidiam &c. Dimidiam *dicendo progreſſum Olai regis, & imminens inde periculum, exaggeravit.*

r) brædr. add. P. || menn, *legant* viros. Gū. Hol.

s) med þeim erendum, *cum eo nuntio* Iid.

t) hálfa. I. N. R. mox, þeim, *iis*, i. e. Scotis.

A.C. 926. ok bióda *u*) orroſto *x*) ſtad á *y*) Vinheidi *z*) vid Vinuſkóga. ok Þ) han vill at Þeir heri eigi á land hans. en ſá Þeirra *æ*) rádi ríki á Einglandi er *a*) ſigradiz *b*) í orroſto. *c*) lagdi *d*) til vikuſtef um fund Þeirra. en ſá bídi annars *e*) viku er fyrr kemr. En Þat var **) Þá ſidr Þegar konúngi var völlr *f*) haſladr. at *g*) han ſkylldi eigi heria at ſkamlauſu. fyrr enn orroſto veri lokit. Gerdi Óláfr konúngr *h*) ſva. at han *i*) ſtaudvadi her ſinn. ok heriadi *k*) ecki. *l*) ok beid til ſtefnudags. Þá flutti han corylam definire, *locumque praelii, in tesquis* Vinae *apud ſylvam* Vinae, *offerre velit, terram autem ſuam ab eo nolit popularі: is Angliae imperet, qui praelio ſuperior evadat: diem praelio dici una hebdomada (exeunte), tamdiu qui prior venerit, alterum exſpectet. At ea temporum conſvetudo erat, ut regi* corylâ circumſcripto, *non liceret ſine infamia popularі, priusquam finito (illo) praelio. Huic conſvetudini obtemperans Olaus rex, continuit exercitum, atque a populationibus abſtinens, diem (praelio dictum) exſpectavit; exercitum vero ad* Vinheidam

u) orroſto, *pugnam*. Jör.

x) í ſtad, *extemplò*. Guelf. Hol. praeter H.

y) Vinnu-heidi. Jör.

z) á Vinuſkógi, *in ſylva* &c. Guelf. Hol.

Þ) vill han æi at Oláfr kóngr heri &c. Guelf. Hol.

*) lengr, *diutius, amplius*. add. J. P.

æ) ſkylldi hafa land, *terrae dominium obtineret*. Guelf. Hol. || hefdi lönd ok Þegna, *terrae & incolarum dom. obtin.* Jör.

a) ſigr fær. Jör. Kálf.

b) á Þeim fundi. P.

c) Þeir lögdu vikuſtefnu of fund Þenna. Gu. Hol. Saepius occurrit apud Noſtrum in Mbr. Kálf. STEF pro *die* v. *termino*.

d) á viku ſtefnu. at Þeir ſkylldu bída annarra er fyrri kæmi, *tempus conſtitui unius hebdomadae* (â die praelii): *quo, qui prior veniret in campum, alterum exſpectaret*. Jör.

e) VIKU excludunt Guelf. Hol. J. P. ita ut tempus exſpectationis non fuerit definitum.

**) Þeirra ɔ: *inter reges*, v. *gentes*; vel omnino *παρέλκον* eſt. Guelf. Hol. J. P.

f) heſladr. P.

g) Þá ſkylldi alldre heria — orroſta (ſu Jör.) veri reynd. ok lok felli (lyktir væri Jör.) á vidſkipti (ſkipti P.) Þeirra (höfdíngianna Jör.), *numquam — prius quam praelium (illud) decretorium inter eos (principes) tentatum* (commiſſum) *eſſet*. Guelf. Hol. J. P. Jör.

h) ok add. Guelf. Hol. Jör. nú add. P.

i) ſtodfvadi Guelf. let ſtödva, *ſiſti fecit, conſiſtere fecit*. P.

k) æi leingr, *neque ultra* populatus. Guelf. Hol. P.

l) Haec abſunt Iisd.

han her ſinn til Vinheidar *m*). Borg ein ſtód fyri nordan heidina. ſettiz Óláfr konúngr þar *n*) í borgina. ok hafdi þar meſtan hlut lids ſíns. þviat þar *o*) var út í frá herud ſtór. ok þótti honum þar betra til atflutninga um faung þau er herrinn þurfti at hafa. En han ſendi menn ſína upp á heidina. þar ſem orroſtoſtadrinn *p*) var ákvedinn. ſkylldu þeir taka þar tialldſtadi. ok búaz þar *q*) um ádr herrinn kvæmi. Enn er þeir *r*) menn kvomu í þann ſtad. er völlrinn var haſladr. þá voro þar ſettar *s*) upp heſliſteingur *t*) allt til ummerkia. þar er ſá ſtadr var. er orroſtan ſkylldi vera. *u*) þurfii þann ſtad at vanda. at han veri ſlettr. er *x*) myklum her ſkylldi fylkia. var þar ok ſva. er *y*) orroſtoſtadrinn ſkylldi vera. *) at þar var heidr ſlett. Enn heidam *duxit*. *Urbs quaedam apud tesquas a ſeptentrione ſita erat: eò rex Olaus cum maxima copiarum parte conceſſit, atque ibi (medio tempore) agitavit: Nam ſpatioſa circum jacebant territoria, unde commeatus videbat facilius poſſe ſubvehi. Quosdam vero ſuorum in tesqua praelio deſtinata, ad locum tabernaculis capiundum, atque cetera in adventum copiarum accommodanda, praemiſit. Qui cum in locum definitum venirent, campum pugnae, erectis (metarum vice) perticis corylaceis circumſcriptum offendunt. Planities maximè, ubi magnae acies inſtruendae, erat ſpectanda: talis etiam hic locus, aequor nempe apertum fuit. Inde ab una* A.C. 926.

m) borgar. hon er fyri nordan heidina, *ad Vinheidae urbem a ſeptentrione teſquarum ſitam*. Iid. Sed in Jör. nulla hujus urbis fit mentio.

n) ſem orroſtoſtadrinn var ákvedinn. ſkylldu þeir þar taka tialldzſtadi &c. *Conſedit Ol. rex in loco pugnae deſignato, ibi loca tabernaculis erant capienda* &c. Guelf. Hol. J. P. nimis compendioſè, ſed & repugnanter cum Contextu.

o) voro. K. L. R.

p) væri áqvæddr. ok ſkylldu taka þar &c. Jör.

q) vid. Guelf. Hol. P. fyri Jör.

r) komo þar. Guelf. Hol. J. P.

s) Upp. omitt. Guelf. Hol. *poſitis* &c.

t) til merkia. Jör. at ignorant Guelf. Hol.

u) þurpti. Guelf.

x) iafnmiklum, *tantae*. Jör. || herr ſva mikill ſkylldi vera at beriaz, *ubi tantis copiis erat concurrendum*. Guelf. Hol.

y) orroſtan. Guelf. Hol. At hic lacuna eſt in Jör. usque ad haec, *Enn í annan út í frá áin*.

*) Haec abſunt á Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926. z) Enn annan veg frá fell á ein. enn þ) á annan veg frá var ſkógr mikill. æ) En þar er ſkemſt var milli ſkógarins ok árinnar. ok var þat miög laung leid. Þar höfdu tialldat menn Adalſteins konúngs. ok ſtódu tiaulld þeirra allt a) milli b) ſkógarins ok árinnar *). c) Þeir höfdu ſva tialldat. at eigi d) veri menn í hinu þridia hverju tialldi. ok þó fáir í einu. En er menn Óláfs konúngs komu til þeirra. þá höfdu þeir fiölment fyri framan tiölldin aull. ok náda þeir ecki inn at gánga. Saugdu menn Adalſteins at tiölld þeirra veri aull full af mönnum. ſva at hvergi nærr e) hefdi þar rúm lid þeirra. Enn tiölldin

parte flumen, ſaltus ingens ab alterâ. Interſtitio ſaltus & fluminis, quâ minimum, utcunque ſatis magnum, patebat, Adalſteiniani tetenderant; omneque iſtud ſpatium tentoriis erat occupatum: ita (tot) vero tentoria poſuerant, ut pauci quidem in uno ceterorum, at in tertio quoque nemo habitaret. Qui, cum adirent eos homines Olai regis, frequentes prae tentoriis omnibus conſtituti, ingreſſu hos prohibebant: dicentes omnia tentoria milite referta eſſe, tantum abeſſe, ut copias univerſas capiant. Tentoria vero in loco

z) á annan veg var áin. Guelf. Hol.

þ) audrum meiginn. Jör.

æ) Skamt frá ánni var hæd mikil. enn á hædinni tiölldudu menn Adalſt. kóngs &c. *Prope ab amne extabat collis ſpatioſus, in quo colle Adalſteiniani tendebant.* Jörund. || Enn ſkamt frá ánni var enn á. enn á heidinni tiölldudu &c. *At prope ab hoc amne, alius etiam amnis aberat, ſed in colle tendebant* &c. Guelf. Hol.

a) á milli Jör. J. í millum Guelf. Hol.

b) árinnar ok ſkógſins. Iid.

*) ok var þat miög laung leid (mikill vegr. K. L. M.), hic repetunt Kálf. || ok var þat löng leid er ſtodo tiölld þeirra. ſvo hátt. at hinir máttu ecki til ſeá hvart lid þeirra var mart eda fátt. Menn Oláfs kóngs tiölldudu &c. *& magnum ſpatium tentoriis eorum erat occupatum, atque adeo editum, ut ceteri* (Olaviani) *conſpicere (aſpectu colligere) nequirent, magnae an parvae eſſent copiae. Olaviani tendebant* &c. Ita ſequentia mutilant Guelf. Hol.

c) menn Skota kóngs tiölldudu fyri nedan hædina, *viri Scotorum regis ſub colle tendebant.* Jör. Omnibus quae intercedunt perperam exclufis.

d) voro menn nema í þridia hverju tialldi, *ut, niſi in tertio quoque tentorio, nemo habitaret.* K. L. M. R.

e) hafdi. K. L.

tiölldin ſtódu ſva hátt. at ecki mátti *f*) yfir upp ſiá. hvart þau ſtódu mörg eda fá á þycktina. Þeir hugdu at þar mundi vera herr mannz. Óláfs konúngs menn tiölldudu *g*) fyri nordan höſlurnar. ok var þángat allt nockut afhallt. Adalſteins menn ſögdu ok *h*) annan dag frá ödrum. at konúngr þeirra mundi þá koma. *i*) eda vera kominn í borg þá er var ſunnan undir heidinni. Lid dróz til þeirra bædi dag ok nótt. En er ſtefna ſú var lidin er *k*) ákvedit var. Þá *l*) ſenda menn Adalſteins *m*) eyrendreka á fund Óláfs konúngs *n*) med þeim ordum. at Adalſtein konúngr er

loco tam edito fixa erant, ut proſpectu ſuper ea directo, perſpici nequiret, multa an pauca in latitudinem ſtarent. Credebant itaque Olaviani immanes eſſe copias. Ipſi a ſeptentrione haſtis corylaceis, campô modicè declivi tendebant. Adalſteiniani diem de die (quotidiè) jactabant, regem vel veniſſe, vel jam venturum eſſe, in urbem ad radices tesquarum á meridie ſitam: interea dieque ac nocte miles ad eos aggregabatur. Lapſo vero tempore quod conſtitutum erat, ad regem Olaum legatos amandant, qui Adalſteinem A.C. 926.

f) upp fyrir. J. P.

g) Því f. nord. heſliſtengrnar at (er J.) þángat var afhallt (ofhátt J. at þeir voro þadan at komnir P.), *ideo, — quod campus ibi erat declivis (nimis editus.* male. *quod ea ex parte advenerant*). Guelf. Hol. J. P.

h) annan dag ödrum. K. L. M. R. || dag frá degi. Guelf. Hol.

i) Hoc membrum narrationis omitt. Guelf. Hol. Jör. J.

k) ákvedinn var um fundinn. Guelf. Hol. J. P.

l) gerdu þad (rád ſitt. J. P.) menn Adalſteins konúngs (Þórólfr ok adrir höfdíngiar. J. P.) at fridr ſtædi. ok eigi veri tyrr heriat en konúngr kiæmi. Þeir ſendu menn &c. *Hoc inveniebant conſilium Adalſteiniani (Thorolfus & ceteri duces), ut ſtarent induciae, omitterenturque hoſtilitates, in adventum regis.* add. Guelf. Hol. J. P. Sed facetius erat, hoc lectori conjectandum relinquere, eumque tantisper exſpectatione ſuſpenſum detinere.

m) eyrenda ſinna, *privatae rei cauſa.* K. L. M. R. ineptè.

n) at bidia hann ſættarboda. ok at Adalſteinn konúngr ſe kominn med óflíanda her. ok búinn til orroſto, *& proponunt, ut transigat ſecum: nam regem Adalſt. invicto adeſſe exercitu, ad praelium paratum.* Jör. || ok ſkylldi (ſkylldu J. P.) beidaz (beida) fridar ok ſættarboda (ſættar J. P. rectius). ok (ſegia Guelf. Hol.) at Adalſt. k. ſe kominn med lidi ſínu (myklu J. P.), *qui pacem, & pacis*

A.C. 926 er búinn til orroſto. ok hefer her allmikinn. *o)* Enn han ſendir Óláfi konúngi þau ord. at han vill eigi at þeir geri ſva mikit *p)* mannſpell ſem þá horfdiz til. bad hann helldr fara heim í Skotland. enn Adalſteinn vill fá honum at vingiöf *q)* ſkillíng ſilfurs af plógi hverium. um allt ríki ſitt. ok *r)* vill at þeir leggi med ſer vináttu. En er ſendimenn koma til Óláfs konúngs. þá *s)* tók han at búa her ſinn ok ætladi *t)* at ad rída. En er ſendimenn báru upp erendi. þá ſtaudvadi konúngr *u)* ferd ſína þann dag. ſat þá *x)* í rádagerd. ok höfdíngiar hans med honum. Lögdu menn *y)* þar allmisjafnt til. Sumir fýſtu miök at þenna koſt ſkyldi *z)* taka. ſögdu at þat

cum copiis ingentibus praelio accinctum ſtare, denuntient: haec ſe Olao regi, verbis ipſius, dicenda habere; nolle ut, quò res praeſens ſpectet, eam inter ſe ſtragem edant; rogare ut in Scotiam potius redeat: ita ex ſingulis totius regni aratris, unum †) ſolidum *argenti, muneri, pignorique amicitiae contrahendae, offerre. Venientibus legatis, Olaus rex coeperat copias in aciem educendas inſtruere, at mandatis expoſitis, eô die iter fiſtebat: conſilium autem cum amicis agitabat. Variè in hanc rem conſultum: aliis ad conditionem accipiendam vehementer hortantibus, quod tum dicerent ſummum decus expe-*

pacis leges (compoſitionem) poſcerent, Adalſteinemque ſuis (magnis) cum copiis adeſſe ſignificarent. Guelf. Hol. J. P. Illud, *at heidaz ſættarhoda*, fateor me h. l. minus intelligere: corruptam lectionem eſſe ſuſpicor.

o) Propoſitionem legatorum malè omittunt. Guelf. Hol.

p) mannſpiall. L. M. R.

q) Skilldíng K. L. Sylldíng M. R.

r) giöri þeir vináttu &c. Jör.

s) bió han lid ſitt til útreidar, *parabat copias ad equitandum ex urbe.* Jör.

t) at rída, *ad equitandum*, ſc. ex urbe. E. K. L. M. R. || þá at heria, *ad renovandas hoſtilitates.* Guelph. Hol. J. P.

u) herinn, *exercitum.* Iid.

x) í rádagerdum. Guelf. Hol. ifir rádagerdum. Jör. J. P.

y) þar á misjafnt álit, *variatum eſt ſententiis.* M. R.

z) upptaka. Guelf. Hol. J.

†) SKILLÍNGR *a* ſkiölldr *derivatur, ex plauſibili ſententia Theodori Arnoldi, in* Engliſch. Vörterbuche, *quod olim ſcuti figura in hoc numiſmate impreſſa fuerit. Quanti autem valuerit hic* Solidus, *an ut hodiernus Solidus Anglicanus, 24 Obolos, nihil audeo definire.*

Þat var þá ordin hin meſta þ) fremdar ferd. æ) at þeir færi heim. a) ok hefdi tekit gialld ſva mikit af Adalſteini. Sumir löttu. ok ſögdu *) at Adalſteinn mundi b) bióda miklu meira í annat ſinn. ef c) þetta veri eigi tekit. ok var ſú rádagerd d) ſtadfeſt. Þá bádu ſendimenn Óláf konúng. at gefa ſer tóm til at þeir hitti e) enn Adalſtein konúng. ok freiſtadi ef han villdi enn meira f) gialld af hendi reida til þeſs at fridr g) veri. Þeir beiddu grida einn dag til h) heimreidar. en annan til umráda. en hinn þridia til i) aptrferdar. k) Konúngr iátadi þeim því. Fara ſendimenn heim. ok koma aptr l) hinn þridia dag ſem ákvedit var. ſegia Óláfi konúngi. at Adalſteinn vill gefa allt m) ſlíkt ſem han baud fyrr. ok þar um fram til

expeditione partum eſſe, cum, tantis ab Adal- A.C. 926.
ſteine ſumtis ſtipendiis, domum redirent: diſſvadebant alii, hoc repudiatô Adalſteinem multo plus oblaturum affirmantes. Ea ſententia ſtetit. Tum legati ſibi ab Olao rege petebant tempus iterum conveniendi Adalſteinem, tentandique ſi majori ſtipendio pacem vellet redimere: inducias in tres dies rogabant, unam reditioni (ad ſuos), alteram deliberationi, tertiam retroitioni (ad Olaum regem). His impetratis ad ſuos abeunt; tertia vero die, uti dictum erat, redeuntes, nuntiant Olao regi, Adalſteinem omne, quod prius erat pollicitus, ſolvere velle, & inſuper ad

þ) ſæmdarför Jör. frægdarferd Guelf. Hol. ſequent. excluſis.
æ) þótt, *etiamſi.* Jör. P.
a) med fegialldi ſo miklu ſem þeim var bodit, *cum tanto ſtipendio, quantum fuerat oblatum.* Jör.
*) Adalſtein mundu fram bióda — fe, *plus argenti.* Guelf. Hol. P.
b) bióda enn mikku betre koſti, *multo etiam meliores conditiones oblaturum.* Jör. || framleggia, *ſoluturum.* H.
c) þeir tæki eigi þenna (koſt. Hol.), *ſi hanc conditionem repudiarent.* Guelf.
d) höfd, *id conſilium valuit.* Gu. Hol. || höfdíngia, *procerum.* J. P.
e) kóng ſinn, *regem ſuum.* Jör.
f) gialld, ignorant Jörund. || gefa til fridar. Guelf. Hol. P.
g) irdi. Jör.
h) heimferdar Jör. J. P. ferdar Guelf. Hol.
i) aptrkomu K. L. M. R.
k) Ol. k. iátti því. Guelf. Hol.
l) á þridia degi. Jör.
m) þad er heitid var. Guelf. Hol. || ſlíkt ſem beitt var, *quicquid poſtularetur.* J. P.

A.C. 926 *n*) til hlutſkiptifs lidi Óláfs konúngs. ſkilling manni hverium friálsbornum. en mörk *o*) ſveitarhöſdíngia hverium. *p*) þeim er redi fyri xij. mönnum eda fleirum. en *q*) mörk gullz hirdſtióra hverium. en v. merkr gullz jarli hverium. Sídan let konúngr *r*) þetta upp bera fyri lid ſitt. Var enn ſem fyrr. at ſumir lauttu enn ſumir fýſtu. En at lyktum veitti konúngr orſkurd. *s*) ſegir at þenna koſt vill han taka. ef þat fylgir. at Adalſteinn konúngr lætr hann hafa Nordimbraland allt. med *t*) þeim ſkóttum ok ſkylldum er þar *u*) liggia. Sendimenn bidia enn *x*) freſta um þriá daga. ok *y*) þat med. at Óláfr konúngr ſendi þá menn ſína. at heyra ord Adalſteins konúngs. hvart han vill eda eigi þenna koſt. ſegia at þeir hyggia. at Adalſtein konúngr mundi *z*) láta fátt vidnema

ad diſtributionem inter copias Olai regis, ſolidum viritim in milites gregarios ingenuos; ſelibram (argenti) viritim in tribunos manipulorum, qui duodecim viris aut amplius praeeſſent; ſelibram auri in praetores ſingulos, at in Comites ſingulos quinque ſelibras auri. Haec rex copiis proponi fecit; evenit quod prius, ut pars ſvaderet, alii diſſvaderent. Tandem rex Olaus pronuntiat conditionem ſe acceptarum, cum hac clauſula, ſi rex Adalſteinn totam ſibi cedat Nordimbriam, cum tributis univerſis & praeſtationibus eò pertinentibus. Legati ſpatium tridui ſibi repoſcunt, & inſuper, ut Olaus ſecum ableget quosdam ſuorum, qui coram audiant ſententiam Adalſteinis, velit necne hanc conditionem: ſe credere affirmant, Adalſteinem pauciſſima,

n) De militum greg. donativo nihil extat in Guelf. Hol. J. P. || ſkilldíng hverium manni &c. Jör.

o) gullz, *auri*. add. Guelf. Hol. J. P. Auri ſelibra valuit 32 Imperiales, ex Gloſſa in H.

p) Haec determinatio in Ceteris omittitur.

q) tvær merkr, *libram*, omiſſo GULLZ. Guelf. Hol. J. P.

r) bera þetta fyri menn ſína. Guelf. Hol.

s) at þenna vill han upptaka. Guelf.

t) öllum gögnum, *commodis*, aut *juribus*. Guelf. Hol. J. P.

u) til. add. Jör. L.

x) grida. Jör.

y) þeſs. Mbr. Kálf. C. E.

z) fátt láta vid þá. nema fættin tækiz, *ſibi ſuccenſurum, niſi* &c. K. L. M. R. inficetè. || fátt láta vid. nema fættin &c. *Adalſteinem indignaturum. niſi* &c. Mbr. b. G. N. Jör. nihilo melius.

nema at ſættin tækiſt. Óláfr konúngr þ) iátter þvi. ok ſendi menn ſína æ) til Adalſteins konúngs. Rída þá ſendimenn allir ſaman. ok hitta Adalſtein konúng *a*) í borg þeirri er var næſt heidinni fyri ſunnan. Sendimenn Óláfs konúngs bera *b*) upp erendi ſín fyri Adalſtein konúng. ok *c*) ſættabod. Adalſteins konúngs menn *d*) ſögdu ok med *e*) hverju þeir *f*) höfdu farit til Óláfs konúngs. ok þat med. at þat var *g*) rádagerd vitra manna at dvelia ſva orroſto. medan *h*) konúngr kæmi eigi. En Adalſtein konúngr veitti ſkiótan orſkurd um þetta mál. *i*) ok ſagdi ſendimönnum ſva. Berit þaug ord mín Óláfi konúngi. at ek vil *k*) gefa honum *l*) orlof. til þeſs at fara heim til Skotlandz med lid ſitt. ok gialldi han aptr ſe þat allt.

ciſſima, ut pax conveniat, detrectaturum. A.C. 926.
Rex Olaus annuens, ſuorum quosdam ad Anglum amandat. Utrique legati unà digreſſi, Adalſteinem offendunt in urbe tesquis á meridie proxima. Legati Olai, quae in mandatis habebant, & leges pacis ab Olao latas, Adalſteini exponunt: nec minus legati Adalſteinis ſignificant, quas (pacis obtinendae) conditiones Olao regi tuliſſent; hoc vero cordatiorum fuiſſe commentum, ad praelium in ipſius abſentia differendum. Sed Adalſteinn ſine mora de hac re ſententiam ferens, legatis ita dixit; Haec mea verba Olao regi ferte, quod veniam ipſi dem copias in Scotiam reducendi: quae vero in hoc regno

þ) Iátar (iátadi). Plerique.
æ) med erendum. fóro nú allir ſamt. Guelf. Hol.
a) vid heidina, *ſub tesquis*. Guelf.
b) nú fram — vid Adalſt. k. ordſendíng Oláfs kóngs. ok fættarbod. Guelf. Hol.
c) ſegia ſem þeim var bodit. Jör.
d) ſegia honum ſem háttad var. at þetta var rádagiörd vitra &c. *rem illi, uti erat, fatebantur* &c. Jör.
e) hverium. C. M. hverium bodum (erendum). Guelf. Hol. L. R. J. P.
f) fóro til &c. (Enallaga Temporis). Guelf. Hol. J. P.
g) vitra manna rád. Iid.
h) þer komut eigi. Jör. Iſta tranſitio orationis *obliquae* in *directam*, ad idiotiſmos linguae noſtrae pertinet, neque, meo quidem ſenſu, ſua caret ſvavitate.
i) Berit ſva ord mín &c. Guelf. Hol.
k) at han fari heim &c. *quod velim, ut redeat* Iid.
l) heimfararleyfi Jör. lof (leyfi) P. J. ordlof K. L. M. R.

A.C. 926. allt. er han *m*) tók upp at raungu her í landi. *n*) Setium her síðan frið í millum landa várra. ok heri hvariger á aðra. Þat skal ok fylgia. at Óláfr konúngr skal geraz minn maðr. *o*) ok halda Skotland af mer. *p*) ok vera undirkonúngr minn. Farit nú. segir han. aptr. ok segit honum svabúit. *q*) Sendimenn sneru aptr leið sína þegar um kvelldit. ok komu til *r*) Óláfs konúngs nærr miðri nótt. vöktu þá upp konúng. ok sögðu honum þegar *s*) ord Adalsteins konúngs. Konúngr let þegar kalla til sín *t*) Jarlana. ok aðra höfðíngia. let þá sendimenn *u*) koma til. ok segia upp erendisslok sín. ok ord Adalsteins. En er *x*) þetta var kunnigt gert fyri liðsmönnum. Þá var eitt ordtak allra. at *y*) þat mundi

regno injuriâ cepit, ea reſtituit. Deinde pacis foedera inter regna noſtra ſanciamus, neuterque bellum inferat alteri: adjecta eſto & haec clauſula; rex Olaus meus ſubditus fiat; meô beneficiô Scotiam obtineat; ſubregulus mihi eſto. Nunc revertite, inquit, & rem ſic actam ei nunciate. Legati de veſpera ſtatim reverſi, ſub mediam noctem venientes ad Olaum, ocyus eum a ſomno excitant, & dicta Adalſteinis exponunt. Rex advocatis ſtatim Comitibus & ceteris proceribus, accedere jubet legatos & eventum legationis, Adalſteinisque dicta, proferre. Quâ re palam factâ militibus, omnium una erat vox, liquidum eſſe, quod oporteret

ad

m) hefir at röngu tekit. Guelf. Hol.

n) ok ſetim ſíðan grið ok frið her milli landa. Guelf.

o) skattgilldr af mer (undir mik), *mihique tributarius.* Iid. Hol. J. P. Jör.

p) Haec non extant in Jör.

q) Þeir fóro (komo) allir aptr. ok segia Oláfi kóngi aurendi (erendi) Adalsteins kóngs. Þeir vöktu konúng upp. ok sögðu honum tíðendin nærr miðri nótt. *Omnes reverſi, orationem (ſententiam) regis Adalſt. Olao regi exponunt. Somno excitarunt regem, & rem ei ſignificarunt circa mediam noctem.* Ita turbata haec ſiſtunt. Guelf. Hol. praeter H.

r) herbúða, *in caſtra.* H.

s) öll ord, *omnia* — Jör.

t) Jarla sína, — *ſuis.* Iid. Guelf. Hol. J. P.

u) segia erendiss-lok (-lokin P. ord Adalsteins Jör.) Guelf. Hol. (*verba, reſponſum Adalſteinis*).

x) Þat var giört, *quo facto.* Jör. || Þat var víst, *quo cognito.* Guelf. Hol. || Þat var augljóst (auglyst). P. J.

y) eingi var annarr til. enn búaz til orr. sem skiótaz, *nihil aliud expedire, niſi quam celerrime* &c. Jör.

mundi fyri liggia at búaz til orroſto. Sendimenn ſögdu ok þat med. at Adalſteinn hafdi fiölda lids. ok han hafdi þann dag komit til *z*) borgarinnar ſem ſendimenn komu. Þá mælti þ) Adils Jarl. Nú mun þat framkomit. konúngr. ſem ek ſagda. at *æ*) ydr mundu þeir reynaz braugdóttir *a*) hiner Enſku. Höfum ver her ſetid lánga ſtund. ok bedit þeſs er þeir hafa *b*) dregit at ſer *c*) allt lid ſitt. *d*) en konúngr þeirra mun verit hafa hvergi *e*) nærr. Þá er ver komum her. Munu þeir nú hafa ſafnat *f*) lidi miklu ſídan ver ſettumz. Nú er þat rád mitt. konúngr. at vid brædr rídim þegar *g*) fyri í nótt med *h*) ockru lidi. má þat vera at þeir *i*) óttiz nú ecki at ſer *k*). er þeir hafa *l*) ſpurt. at konúngr þeirra *m*) er nærr

ad praelium accingi. Legati etiam hoc af- A.C. 926.
ferebant, habere Adalſteinem magnam vim militum, eadem vero die, quâ ipſi in urbem veniſſe. Tunc fatur Adils Comes: Jam vereor ne evenerit quod dicebam, Anglos te aſtutos eſſe inventurum. Nos, hic diu deſidendo, expectavimus dum omnes copias ad ſe contraxerunt adverſarii: regem vero longe abfuiſſe intelligo, cum hunc in locum veniebamus, nec dubium, quin, ex quo hic conſedimus, magnum illi conflaverint exercitum. Mea haec eſt ſententia; ut ego & frater, jam de hac nocte, noſtrô praecedamus agminè. Fortaſſe adverſarii nihil ſibi timuerint, compertô, regem ſuum ingentibús copiís pro-

z) til borgar. ſem þeir quomo. Jör.

þ) Arís. Jör. mox, framkoma, *eveniet.* Jör. Guelf. Hol. J.

æ) þeir mundi brögdóttir Enſkir, *Anglos fore aſtutos.* P. || þeir munu brögdóttir reynaz hinir Enſku, *re probatum iri, Anglos eſſe aſtutos.* Guelf. Hol.

a) enn einkum (diſtinctione antepoſita), *ſed ideo praeſertim*, quod nos diu &c. Jör.

b) her ſafnad. Guelf. Hol.

c) herlid um allt England, — *ex tota Anglia.* Jör.

d) En nú munu vid brædr rída fyri med ockru lidi (omiſſis intermediis). Guelf. Hol.

e) í nánd. Jör.

f) her miklum ſídan vier ſettum grid, — *pepigimus inducias.* Jör.

g) Voculam omitt. Jör. *proficiſcamur.*

h) nöckru, *nonnullis copiis.* J.

i) uggi. Jör.

k) er á heidinni ero, *in tesquis conſtituti.* add. Jör.

l) ſpurn. Jör.

m) var nær kominn, *prope adveniſſe.* Gu. Hol.

A.C. 926. nærr med her mikinn. Skolum vid þá veita þeim áhlaup *n*). En *o*) er þeir verda *p*) forflótta *q*). þá munu þeir láta lid ſitt. enn údiarfari ſídan í *r*) atgöngu at móti oſs. Konúngi þótti þetta rád vel fundit. Munum ver búa her várn þegar er lýſir. ok fara til mótz vit ydr. *s*) Stadfeſtu þeir þetta rád. ok luku ſva ſtefnunni.

53. CAP.

UM BARDAGA.

t) Hríngr Jall ok Adils bróder hans biuggu her ſinn. ok fóro þegar um nóttina *u*) ſudr á heidina. En er *x*) lióſt var. þá ſá vardmenn þeirra Þórólfs hvar herrinn fór. var þá bláſinn herbláſtr. ok herklædduz menn *y*). Tóko ſídan at fylkia lidinu. ok *z*) höfdu ij. fylkíngar. Þ) Red Álf-

pe abeſſe: Tum è veſtigio in eos impetum faciemus, quem ſi non ſuſtinuerint (ad quem ſi terga verterint), amiſſa parte ſuorum, timidiores in poſterum ad congrediendum nobiscum reddentur. Rex bene inventum cenſebat conſilium, & prima luce (ait) noſtrum expediemus exercitum, vobisque in ſubſidium adducemus. Hoc conſilió fixô, ſolvebant conventum.

CAP. LIII.

DE PRAELIO.

Hringus Comes, & Adils frater ipſius, agmine ſuo de nocte parato, tesqua auſtrum verſus petebant. Aſt ubi illuxit, excubitores Thorolfi hoſtem ſe inferentem videbant. Tum ſignum tuba datur, armanturque milites: Hinc acies dirigi coepta, eaque duplex; una

n) ſtór, *magnas* incurſiones. add. Iid. Jör. S.

o) ef þeir koma á flótta fyri oſs, *quod ſi â nobis in fugam pellantur.* Jör.

p) farflótta, *fugati* K. L. M. R. J. P. || forflótti. Guelf. G. N. || farflótti. Mbr. b. H. vereor, ut ſic rectè dicatur in plurali numero.

q) fyri oſs. þá munum ver drepa lid allt af þeim, — *eorum copias ad internecionem caedemus.* Guelf. Hol. Jör. J. P. omiſſ. ſequent.

r) framgöngu, *pugnandum contra nos.* L. mox, á móti. L. M. R.

s) Reliqua omittunt Ceteri.

t) Bioggo þeir nú her ſinn Jarlarnir. ok fóro &c. Guelf. Hol. J. P.

u) upp, *ſurſum.* Iid.

x) liſt. Jör. mox, var ordit. Guelf. Hol. P.

y) ſem ſkiótazt, *quam celerrime.* add. Guelf. Hol.

z) gerdu. Iid.

Þ) reid, *equo praecedebat.* P.

Álfgeirr Jarl fyri annarri fylkíng. ok var merki borit fyri honum. Var í þeirri fylkíng lid þat er honum hafdi fylgt. ok ſva þat lid er þar hafdi til ſafnaz or herudum. var *æ*) þat miklu fleira lid enn þat er þeim Þórólfi *a*) fylgdi. Þórólfr var ſva búinn. *b*) han hafdi ſkiölld *c*) vídan ok þyckvan. hiálm á höfdi *d*) allſterkan. gyrdr ſverdi því er han kalladi *Láng*. mikit *e*) vapn ok gott. Keſiu hafdi han *f*) í hendi. fiödrin var *g*) tveggia álna laung. ok *h*) fleginn fram *i*) broddr ferſtrendr. en *) upp var fiödrin breid. Falrinn *k*) bædi lángr ok digr. Skaptid var eigi *l*) hæra. enn taka mátti **) hendi til fals. ok furduliga digrt. ***) Iárnteinn var í falnum. ok ſkaptid allt *m*) iárnvafit. Þau ſpiót voro kaullut *Brynþvarar*. Egill hafdi

una Comes Alfgeirr duxit, praelato vexillo inſignis; ea reliquiis belli prioris ab eo adductis, & aggregatis ex vicinia ſupplementis conſtabat, Thorolfianâ multo numeroſior. Thorolfus ita erat armatus; latum craſſumque habebat clypeum, galeam bene firmam capite; cinctus gladio, quem vocabat Láng (longum), *magno bonoque telo: gaeſum manu geſtabat, cujus ſpiculum duo cubitos longum, in quadrilateram cuſpidem exibat, ſuperiore autem parte latum erat. Palus (ſcapus) qui haſtile penetrat, longus & craſſus: haſtile ſupra palum cubitali longitudine (non ultra ſpithamae longitudinem), mirâ vero craſſitudine. Palus baculo ferreo conſtabat: totum haſtile ferro obductum. Id genus haſtae* Brynþvarar (*loricarum terebrae*) *vocabantur. Egillus ſimili ornatu* A.C. 926.

æ) þar miklu meira lid fyri &c. Guelf.

a) fylgdu. Guelf. Quae conſtructio Nominis ſingularis collectivi, cum Verbo plurali, eſt attendenda.

b) at han. Guelf. Hol. Jör. J. P.

c) gódan, *eximium*. altera dote clypei omiſſa. Iid. praeter Jör. qui ignorant clypeum.

d) Ignorant Ceteri.

e) ſverd. Guelf. Hol. J. P.

f) ok, *eriam*. add. Iid.

g) þriggia, *tres*. Jör.

h) ſlegin ferſtrendur fram. Jör. obſcurè.

i) or. add. Guelf. Hol.

*) upp frá. J. P.

k) var. add. Iid. Jör. || lángr ok. omitt. Gu. Hol. P.

l) Ceteri ferè, hærra. || hægra. J.

**) höndum, *duarum ſpithamarum*. P. hendinni. J.

***) Jarteirn H. Jarnteir M. Járnvalrinn J.

m) járni vafit (vafit iárni). Plerique. Mox, voro þá — *tum*. Guelf. Hol.

A.C. 926. di *n*) hinn ſama búnad ſem Þórólfr. *o*) han var gyrdr ſverdi Því er han kalladi *Nadr*. Þat ſverd hafdi han *p*) fengit á Kurlandi. var Þat it bezta vapn. Hvargi Þeirra hafdi bryniu. Þeir ſettu *q*) merki upp. ok bar Þat Þórfidr ſtrángi. Allt lid Þeirra hafdi *r*) Norræna ſkiölldu. ok allan Norrænan *s*) herbúnat. I Þeirra fylkíng voro allir *t*) Norrænir menn Þeir er Þar voro *u*). *x*) fylktu Þeir Þórólfr nærr ſkóginum. en *y*) Álfgeirs fylkíng fór med ánni. Adils Jarl ok *z*) Þeir brædr ſá Þat. at Þeir mundu ecki koma Þ) Þeim Þórólfi á óvart. Þá tóko Þeir at fylkia ſínu lidi. giördu Þeir ok ij. fylkíngar. *æ*) ok höfdu ij. merki. fylkti Adils móti Álfgeiri Jarli. en Hríngr móti víkíngum. Sídan tókz *a*) Þar orroſta. gengu hvarirtveggiu vel fram. *b*) Adils Jarl ſótti hart fram. Þar

atque frater utebatur: cinctus gladio in Curlandia acquiſito, quem Angvem *nominabat, telum egregium. Neuter fratrum loricatus erat. Et jam ſignum erexerunt, portante Thorfido* Strangio. *Miles ipſorum clypeis Norvegicis, totáque indidem armatura uſus eſt, Norvegis enim, quotquot aderant, conſtabat: Collocabant aciem propius a ſylva: acies vero Alfgeiris propter amnem ferebatur. Adils & frater Comites, intelligentes Thorolfo imprudenti ſe non ſuperventuros, & ipſi copias ordinare coeperunt: duas acies ſub duobus ſignis ſtruunt; unam Adils in Alfgeirem, alteram Hringus in piratas dirigit. Jamque incipit dimicatio, utrinque ſtrenuè; Adils Comes acriter invehebatur, quoad*

n) ſlíkan búnad. Guelf. Hol. Jör. J. P.

o) ok ſverd Þat er &c. *& gladio quem* &c. Jör. || han átti ſverd Þat er *Nadr* het, *habebat autem gladium, qui* Angvis *vocabatur.* Guelf. Hol.

p) tekit, *per praedam acquiſito.* J. P.

q) upp merki ſitt, — *ſuum.* Gu. Hol. Jör. J. P.

r) Noræna. Guelf. N.

s) bunat. Iid. J. P. Hol.

t) útlendir, *peregrinis.* Iid. allt, modò ante. J. P.

u) komnir. add. Iid.

x) Þeir fylktu lidi ſínu nærr &c. poſt omiſſa mentione Alfgeiris. Iid.

y) Alfgeir Jall fór med ánni meir, *Alfgeir propius ab amne ſignum intulit.* Jör.

z) Hríngr Jarl. Plerique.

Þ) Þórólfi. Jör.

æ) Haec abſunt a Guelf. Hol. J. P.

a) orroſta med Þeim. Iid. Jör.

b) Alfgeir Jall flydi í brott. ok kom alldri ſídan

Þar til er Álfgeirr let *c*) undan *) ſígaz. en Adils menn ſóttu þá hálfu *d*) diarfligarr. var þá ok eigi lengi ádr en Álfgeirr flýdi. ok er þat frá honum at ſegia. at han reid *e*) undan ſudr á heidina. ok ſveit manna med honum. reid han þar til er han kom nærr borg þeirri er konúngr ſat. Þá mælti Jarlinn. Ecki *f*) ætla ek oſs **) fært til borgarinnar. ver fengum mikit *g*) ordaſkak næſt er ver komum til konúngs. Þá er ver *h*) höfdum farit *i*) óſigr fyri Óláfi konúngi. *k*) ok ecki mun honum þikia batnat hafa várr koſtr í þeſsi ferd. mun nú ecki þurfa at ætla til ſæmda þar ſem haṅ er. Sídan reid han ſudr á

quoad Alfgeirr ſuá recederet acie: Tunc mi- A.C. 926.
les Adilſianus alterô tantô audentius inſlabat, neque hoc diu, donec Alfgeirr terga verteret; de quo hoc eſt narrandum, quod cum cohorte equitum in tesqua meridiem verſus aufugit, perrexitque in viciniam usque urbis, ubi ſedebat rex. Tunc fatus eſt Comes: Non exiſtimo urbem nobis adeundam eſſe: magnâ nuper vocum agitatione (increpatione) accepti ſumus, ubi ex adverſa cum Olao rege pugna veniebamus ad regem: neque cenſebit cauſam noſtram hoc itinere factam eſſe meliorem; ita nihil inde honoris in praeſens erit ſperandum. Deinde iter tendit in

ſídan til Englandz. Arís Jall rædr fyrſt flóttan. ok eigi lengi. ádr han &c. *Alfgeir Comes fugit ex praelio, neque deinde unquam in Angliam rediit. Aris Comes primum inſecutus eſt fugientes* &c. Ita ſequentem narrationem contrahunt Jör.

c) rodann. C. & E. quod poſſit ſignificare *cohorte*. Scriptura non eſt ſincera in Membrana, ubi tamen legerem UNDAN.

*) ſíga. P.

d) meirr, *vehementius*. Guelf. Hol.

e) allt ſudr á heidi. J. P. obſcurè.

f) munum (ver) nú fara til Adalſteins kóngs (ſundar vit kóng. J. P.), *hac vice non adibimus regem Adalſteinem*. Guelf. Hol. J. P.

**) Ita K. L. M. R. Fara. C. E. Vox abolita eſt in Mbr. Kálf.

g) ordaſkakr. Guelf. ordaſkap, ſine ſenſu. K. L. M. R. || mikinn ordaſkakr. Hol. mikinn ordaſkark, *magno vocum ſtrepitu, convitio, magna inclamatione*. P. SKARKR, in genere Maſculino ita dici poteſt, uti in Grettis-Saga TRADKR, pro tradk. Mox, næſtum. Guelf. G.

h) fengum úſigr &c. Iid. Hol. P.

i) ófigrför (omiſſ. prox. ſeqq.) L. M. R.

k) En ek veit * æi at ver fáim nú minna. Gu. per Hyperbaton. * at ver fáim nú eigi minna, *at nunc ſcio nos mitius non acceptos iri*. Hol. P. excluſis ſequentibus.

A.C 926. *l*) á landit. ok er frá hans ferd þat at ſegia. at han reid dag ok nótt þar til er *m*) þeir komo veſtr á Jarlsnes. Feck Jarl ſer þar far ſudr um ſæ. ok kom fram *n*) á Vallandi. þar átti han *o*) kyn hálft. kom han alldregi ſídan til Englands. Adils rak fyſt flóttan. ok eigi lángt. ádr hann ſnýr aptr. ok þar til er orroſtan var. ok veitti þá *p*) atgaungu. En er Þórólfr ſá þat. *q*) mælti han at Egill ſkylldi ſnúa á móti honum. ok *r*) bad þángat bera merkit. bad menn ſína fylgiaz vel. ok ſtanda þyckt. þokum at ſkóginum. ſagdi han. ok látum hann *s*) hlífa á bak oſs. ſva at þeir *t*) megi eigi aullum megum at oſs gánga. þeir gerdu ſva. *u*) fylgdu fram ſkóginum. Vard þá hörd orroſta. Sókti Egill móti *x*) Adiſli. ok *y*) áttuz þeir vid hörd ſkipti.

in auſtralia regionis, noctuque & interdiu fertur perrexiſſe, donec ad Jarlsneſiam in partibus occiduis Angliae adveniſſet. Ibi navigium adeptus, trans mare auſtrum verſus cucurrit, fugaeque in Gallia, ubi ſtirpem alterutram habebat, terminô conſtitutô, nullus inde in Angliam rediit. Adils primum fugientes inſecutus eſt, neque hoc longe, antequam ad locum pugnae reverſus iterum incurſionem dedit. Quo viſo Thorolfus Egillum jubet obviam ire Comiti, ſignumque in eam partem ferri: hortatur milites, ut paribus ſtudiis incumbant pugnae, confertique ſient: Preſſô, inquit, pede ad ſylvam recedamus, eâque á tergo, munimenti loco utamur, ne hoſtis omni ex parte nos aggredi queat. Cui dicto audientes, ſecundum ſylvam incedunt. Tunc efferbuit pugna. Egillus adverſus Adilſem contendit, vehemensque inter eos com-

l) eptir Englandi, *per auſtralia Angliae.* Iid.

m) han kom nidr á Jarlsneſi — *perveniſſet.* Iid.

n) í Vallandi. Iid.

o) kynsmenn, *cognationem.* Iid.

p) harda atgöngu ok ſnarpa, *violentam & aſperam* — Jör.

q) ſneri han í móti Jarli, *adverſus Comitem ſe convertit.* Kálf.

r) bera þángat merkit, quaſi Egillus ſignum portaverit; vel *ſkylldi* repetendum, ante τὸ *bera.* Guelf. Hol. J. P. Sed excludunt Jör.

s) hlífa oſs. Guelf. Hol. Jör. || gæta vor. J. P. *eâ pro munimento utamur.*

t) kríngi eigi um oſs, *ne undique nos circumveniat.* Guelf. Hol. J. P.

u) fylktu fram med ſkóginum, *ordinata acie* &c. K. L. M. R. || var nú allmikil orroſta. ok mikit mannfall, *& jam pugna graviſſima, & ingens erat ſtrages.* Guelf. Hol.

x) Adils (Arís) Jalli. Plerique.

y) áttu (þeir) hart vopnaſkipti. Guelf. Hol. J. P.

ſkipti. Lidsmunr var allmikill. ok þó z) fell meirr lid þeirra Adils. Þórólfr gerdiz þá ſva ódr. at han kaſtadi ſkilldinum á bak ſer. þ) enn tók ſpiótid tveim höndum. Hlióp han þá fram ok hió eda lagdi til beggia handa. ſtucku menn þá frá æ) tveggia vegna. en han dráp a) marga. ruddi b) han ſva ſtiginn fram at merki Jarlſins Hríngs. ok c) hellz þá ecki vid honum. han drap þann mann er bar merki Hríngs Jarls. ok d) hió e) nidr merkiſtaungina. Eptir þat lagdi han ſpiótinu f) fyri brióst Jarlinum. g) í gegnum bryniuna ok búkinn. ſva at út geck um herdarnar. ok hóf hann upp á keſiunni yfir höfud ſer. ok ſkaut nidr h) ſpiótzhalanum í iördina. En Jarlinn ſæfdiz á ſpiótinu. ok ſá þat allir. bædi hans menn. ok i) ſva hans úviner. Sídan brá Þórólfr ſverd-

commiſſum eſt certamen. Numerus militum valde impar, attamen plures ab Adilſe Comite ceciderunt. Heic Thorolfum tantus furor (pugnandi) inceſſit, ut clypeo in tergum rejecto, gaeſum ambabus manibas amplexus, caeſim punctimve ex utroque latere obvios inter procurrendum feriret, hoſte utrinque retrocedente: Ita per multam caedem viam (ſibi) ſtravit ad ſignum uſque Hringi Comitis, tumque nihil erat quod ejus vim ſuſtineret: Hic caeſo Comitis ſignifero, ſigno decuſſo, gaeſum in pectus Comitis direxit, quod loricam atque corpus penetrans, inter humeros exertum eſt. Tum haerentem gaeſo Comitem ſuper caput ſuum ſuſtulit, & caudam haſtilis impegit ſolo: Comes vero, & ſuis & hoſtibus ſpectaculum, in gaeſo animam exſpiravit. Poſtea Thorolfus diſtricto gladio utro- A. C. 926.

z) ſneri mannfallinu á hendur Aris Jalli, *clades in Comitem Ariſem inclinabat.* Jör.

þ) Haec non extant in Guelf. Hol. J. P.

æ) ok undan alla vega, *& quoquoverſus refugiente.* Iid.

a) margan mann. Iid. *en* antè abjecto.

b) ſer. add. J. P. mox, ſtig. Iid. Guelf. Hol. götu. Jör.

c) þar hellzt þá ecki &c. *Ibi tum* &c. Iid. Jörund.

d) nidr merkit, ubi *drap*, quod praeceſſit, ſubauditur, ſed alio ſenſu, ut ſit, *dejecto ſigno.* Jör.

e) í ſundr, *diſſecto* conto ſigni, v. *ſigno.* Guelf. Hol.

f) í bríóſt, *in pectus impegit.* Jör.

g) ok. add. Guelf. Hol. ſed *bryniuna ok* mox omittunt.

h) ſkaptinu. Jör. ſpiótſkaptinu. J. P. *haſtile.*

i) adrir, *ceteris.* Guelf. Hol. J. P.

A.C. 926. *k*) ſverdinu. ok hió han þá til beggia handa. ſóttu þá ok *l*) at hans menn. *m*) fellu þá miög Bretar ok Skotar. en ſumir ſneruz á flótta. En er Adils Jarl ſá fall bródr ſíns. ok *n*) mannfall mikit *o*) af lidi hans. enn ſumir flýdu. en han þóttiz hart nidr koma. þá ſneri *) han á flótta. ok rann til ſkógarins *p*). han flýdi í ſkóginn ok hans ſveit. tók þá at flýia allt lid þat er fylgt hafdi Jörlum. Þeir Þórólfr ok Egill *q*) ráku flóttann. gerdiz þá enn mikit mannfall af flóttamaunnum. dreifdiz þá *r*) flóttinn vída um heidina. Adils Jarl hafdi nidrdrepit *s*) merki ſínu. viſsi þá eingi hvart han *t*) fór eda adrir menn. Tók þá brátt at *u*) myrkva af nótt. En þeir

utroqueverſum ictus intulit, commilitonibus ſimul in hoſtem ſe invehentibus. Tunc Britonum Scotorumque multi cadebant, pars terga dabant. Comes vero Adils, cognitó fratris interitu, ſtrage autem & fuga copiarum ejus, ſe quoque graviter premi ſentiens, avertit in fugam, ſylvamque curſu adſecutus, eò ſe cum ſua penetravit cohorte. Tum quoque univerſa agmina Comitum fugam capeſſere. Thorolfus & Egillus fugientes inſecuti ſunt; in quibus, per teſqua paſſim diſpalatis, magna ſtrages renovata eſt. Adils Comes (de induſtria) ſuum ſuppreſſerat ſignum: ita nemo illius fugam (agmen) ab aliorum quibat diſcernere. Jamque nox ingruebat, cum Thorolfus & Egillus revertebantur

k) ſverdi ſínu. ok vá þá med því. — *eô pugnavit.* Guelf. Hol.

l) val fram, *acriter.* Guelf.

m) vard þá mannfall mikit. en ſumir flydu, *ibi magna exſtitit ſtrages, pars autem fugiebant.* Jör.

n) margt af lidi hans. en ſumt flydi. Jörund. ubi poſt MARGT, extrinſecus ſupplendum eſt, FALLIT.

o) um ſik. þóttiz han nauduliga (naumliga. P.) ſtaddr. — *ſuorum, videbatur ſibi in diſcrimen deveniſſe, & ſe avertit* &c. Guelf. Hol. J. P.

*) ſtöck, *fugam rapuit.* Jör.

p) ok allt þat lid er fylgt hafdi *Jörlunum, *cum univerſo ſuo & fratris agmine* (quod ſupererat ſc.) Guelf. Hol. *Jarli, *agmine ſuo.* J.

q) fylgdu flóttamönnum (flóttanum. Hol. J. P.). ok drápu þá alla er þeir máttu (til nádu. J.), *ſecuti fugientes, quotquot conſequebantur, trucidârunt.* Guelf. N. Hol. J. P.

r) lidit, *in quorum turba — diſpalata.* Jör.

s) merki ſitt. Guelf. Hol.

t) var, *eum ab aliis* &c. Iid. J. P.

u) myrkia — en þeir höfdu bariz daginn allan — *ſed diem perpetem dimicaverant.* Iid.

þeir Þórólfr ok Egill ſneru aptr *x*) til herbúda ſinna. ok *y*) þá iamſkiótt kom þar Adalſteinn konúngr med allan her ſinn. ok *z*) flógu þá landtiölldum ſínum. ok biugguz um. Litlu ſidar kom Óláfr konúngr med þ) ſínum her. *æ*) Tiölldudu þeir. ok biugguz um. þar ſem þeirra menn höfdu tialldat. Var Óláfi konúngi þá ſagt. at fallnir voro þeir bádir Jarlar hans Hríngr ok Adils. ok *a*) mikill fiöldi annarra manna *a*) med honum.

54. CAP.

FALL ÞÓRÓLFS.

c) Adalſteinn konúngr hafdi verit ádr hina næſtu nótt í borg þeirri er fyrr var fráſagt. ok þar ſpurdi han at bardagi hafdi verit á heidinni. bióz þá þegar *d*) ok allr

bantur in caſtra. Simul rex Adalſteinn A.C. 926. *univerſó advenit exercitu; mox fixa tentoria, &, quae ad corpora curanda pertinebant, adminiſtrata ſunt. Poſt paullo rex Olaus cum ſuis aderat copiis. Hi tentoria poſuerunt, & cetera inſtruxerunt (ad commoditatem), quo loco ſocii ipſorum prius tetenderant. Tunc Olao regi indicatum, ambo Comites ipſius Hringum & Adilſem, & cum hoc ingentem militum vim, cecidiſſe.*

CAP. LIV.

CAEDES THOROLFI.

Rex Adalſteinn in urbe praedicta proximam noctem egerat, ubi acceptó de pugna in teſquis nuntio, itineris apparatum matu-

x) Haec ignorant Guelf. Hol. J. P. mox, *ſinna* non habent Jör.

y) I þann tíma. Guelf. Hol. J. P.

z) ſettu landtiölld ſín. Jör. Ceteri ignorant.

þ) ſinn her (her ſinn). Guelf. Hol. J. P. Jör.

æ) ok ſetti ok ſínar herbúdir, *& ſua quoque caſtra poſuit.* Jör. || ſettu þeir ok þá herbúdir ſínar. Guelf. ſequent. excluſis.

a) fiölldi. Guelf. Hol.

b) hans, *illius.* E. K. L. M. R. Ceteri omittunt.

c) Adalſteinn k. ſpurdi * þeſsi tídendi vandliga. hverſu ** þeſsi tídindi höfdu farit. *Rex Adalſteinn accurate hanc rem cognovit, quemadmodum haec res eſſet geſta.* Guelf. * vandliga (at. H.) hverſu farit hafdi. Mbr. b. H. N. *Percunctabatur.* ** ſu orroſta (orroſtan) hafdi farit, *quemadmodum praelium geſtum erat.* J. P. || Sídan koma þeir brædr Þórólfr ok Egill til fundar vid Adalſtein kóng. *Deinde fratres, Thorolfus & Egillus regem Adalſteinem adibant.* Jör. Ignorant nempe omnes hi libri, quae ab initio hujus Cap. commemorantur.

d) Voculam omittunt. K. L. M. R.

A.C. 926. allr herrinn. ok ſótti nordr á heidina. ſpurdi þá öll tídendi glöggliga. hverneg orroſta ſú hafdi farit. *e*) Komu þá til fundar vit konúng þeir brædr Þórólfr ok Egill. þackadi han þeim vel framgöngu ſína. ok ſigr þann er þeir höfdu *f*) unnit. het þeim vináttu ſinni fullkominni. *g*) dvölduz þeir þar allir *h*) ſamt um nóttina. *i*) Adalſteinn konúngr vakti upp *k*) her ſinn þegar árdegiſs. han átti tal vid höfdíngia ſína. ok ſagdi *l*) hver ſkipun vera ſkylldi fyri lidi hans. *m*) Skipadi han fylkíng ſína fyrſt. ok *n*) þá ſetti han í bríóſti þeirrar fylkíngar ſveiter þær er ſnarpaztar voro. *o*) þá mælti han at fyri því lidi ſkylldi vera Egill. En Þórólfr. *p*) ſagdi han. ſkal vera *q*) med lidi ſínu. ok

rabat, & totô agmine in teſqua boream verſus progreſſus, luculenter omnia de proceſſu exituque pugnae comperiebat: Mox fratres Thorolfus & Egillus regem adibant; quibus ille de ſtrenue navata opera, partaque victoria, prolixè gratias egit, ſolidaeque amicitiae ſuae promiſſum addidit. Ibi omnes unà pernoctavere. Primo mane ſequentis diei rex Adalſteinn expergefecit milites, habitoque cum praefectis colloquio, pronunciavit quo ordine copiae eſſent diſponendae. Suam aciem primum ordinavit: deinde in hujus frontem manipulos acerrimorum collocavit; his Egillum praepoſuit. At Thorolfus, inquit, ſuum habebit agmen, cum ſupple-

e) koma þeir brædr þá til hans (kóngs). Guelf. Hol.

f) fengit. Iid. J. P. Promiſſum amicitiae neglexerunt. Guelf. Hol. FULLKOMINNI abjiciunt Jör.

g) voro — þá — *deinde*. Guelf, Hol.

h) ſaman. Jör. J. P.

i) Um morguninn eptir ſegir Adalſt. k. hver ſkipan vera ſkal fyri lidi hans. *Poſtero mane r. Adalſt. pronuntiat quomodo copiae eſſent ordinandae.* Jör.

k) herinn um morguninn. Guelf. Hol. J. P.

l) hveria * ſkipan han villdi hafa, *quomodo copias diſponi vellet.* Iidem. * ſkickun, & deinde, ſkickadi. J. P. corruptè.

m) Han ſkipadi þá fyſt ſinni filkíngu. *Suam aciem primam collocavit*, vel, *collocare decrevit.* Guelf. Hol.

n) ſetti í bríóſt hennar (þar í bríóſt). H. Guelf. Hol.

o) ok ſkal fyri því lidi (þeirri fylkíngu. N.) vera Egill, *quibus (cui aciei) praeeſſet Egillus.* Iid.

p) ſkal (ſamt. J. P.) hafa ſína ſveit. ok adra (fylkíng. add. J. P.) meiri, — *tamen — & aliud majus (alteram aciem, eamque majorem).* Iid. J. P.

q) fyri ſínu lidi, *ducet* &c. Jör.

ok *r*) ödru því lidi er ek ſet þar. ſkal *s*) ſú vera önnur fylkíng í lidi voro. er han ſkal *t*) vera höfdíngi fyri. *u*) ſkal þat lid í móti því lidi þeirra er lauſt er. ok eigi er í fylkíngu. Þvíat Skotar eru *x*) iafnan lauſir í fylkíngu. hlaupa þeir til ok frá. ok koma í ymſum ſtödum fram. verda *y*) þá opt ſkeinuſamir. ef menn varaz þá eigi. enn ero lauſir á velli. ef vid þeim er *z*) horft. Egill Þ) ſvarar konúngi. Ecki vil ek at vid Þórólfr ſkilimz í orroſto. en vel þiki mer at okr ſe þar ſkipat. er meſt þikir *æ*) þurfa. ok hardazt er fyri. Þórólfr mælti. Látum vid konúng ráda hvar han *a*) vill okr ſkipa. veitum

plemento quod ibi apponam; haec erit altera acies noſtri exercitus, quam ille ducet: eam oppono cohortibus hoſtium ſolutis (vagis), qui acie ſtataria non dimicant: Scoti enim ſolent mobiles eſſe in acie, huc illuc diſcurrunt, diverſisque partibus incurſantes, incautis ſaepe damnum afferunt: ſi autem obſiſtitur iis, fugaces exiſtunt. Egillus regi reſpondet; nolo a Thorolfo in pugna ſejungi; illud vero placet, ut ubi maximum eſt opus, maxima difficultas, ibi conſtituamur. Thorolfus fatur; regis voluntati permittamus, quam nobis ſtationem deſignet: talem A.C. 926.

r) Því er ek fæ honum, *quod illi addo, committo.* Jör.

s) ſú ſveit fara í móti * Því lidi er lauſt ſer hlaupa. Þar ſem meſt þikkir þurfa. verda þeir þá ſkeiniſamaſtir. *Haec cohors obviam ibit hoſtium turbae, quam vagam currere cernit, ubi maxime videtur opus eſſe, tunc enim fit (fiet), ut plurimum damni inferant.* Guelf. Hol. Non ſatis perſpicuè, nam neſcias de quibus ultima dicantur. * þeirri er lauſt fer. ok hlaupa þar til er þeim þikir meſt þörf (vera. ok. P.) verda — ſkeinuſamir. — *quae vaga fertur, & accurrit (accurret) — ita multum damni inferunt (inferent)* J. P. aliquantô clarius, utut etiam ambiguè.

t) höfdíngi ifir vera. Jör.

u) ſkal — ok eigi er í fylkíngu, ſoli habent Jör. atque ita multam lucem affundunt textui.

x) Því vanir at vera jafnan lauſir. ok hlaupa &c. *Nam Scoti ſolent incompoſitè pugnare.* Jör. Haec autem omnia, uſque ad EGILL SVARAR, deſiderantur in Guelf. Hol. J. P.

y) þeir. add. Kálf.

z) ſed, *ſi adverſarium ad cavendum attentum inveniunt.* Jör.

Þ) ſagdi at han vill at þeir brædr ſkili ecki í bardaganum. en vel þikki mer &c. Guelf. Hol.

æ) þurfi. Jör. omiſſ. ſeqq.

a) ſkipar ockr. Jör.

A.C. 926. veitum honum ſva *b*) at honum líki. mun ek vera þar helldr ef þú vill. ſem þer er ſkipat. Egill ſeger. *c*) þer munut ráda *d*). en þeſsa ſkiptiſs mun ek opt idraz *e*). Epter þat gengu menn *f*) fram í fylkíngar. ſem konúngr hafdi ſkipat. ok voro ſett upp merki. ſtód konúngs *g*) fylkíng *h*) á vídlendit til árinnar. en Þórólfs fylkíng fór it efra med ſkóginum. Óláfr konúngr *i*) tók þá at fylkia lidi ſínu. þá er han ſá at Adalſteinn konúngr hafdi fylkt. han hafdi ok ij. fylkíngar. *k*) ok let han fara ſitt merki ok þá fylkíng er han red ſiálfr fyri. á mót Adalſteini konúngi ok hans fylkíng. Höfdu þá hvarirtveggiu *l*) her ſva mikinn. at *m*) einngi var

illi operam praeſtemus, quae grata ſit; potius tuum locum tenebo, ſi ita tibi lubet. Egillus ait; veſtrae voluntati mos geretur: ſed hujus diſpoſitionis (disjunctionis) ſaepe me poenitebit. Deinde, quô ordine rex conſtituerat, proceſſum eſt in aciem, ſignaque erecta: Regis acies in campo aperto amnem verſus ſtetit: Thorolfi acies loco ſuperiori prope ſylvam inceſſit. Viſô quod Adalſteinn ordines inſtruxiſſet, Olaus copias diſponere coepit, duabus quoque aciebus uſus; Suum ſignum, aciemque cui ipſe praeerat, adverſus Adalſteïnem movit, ipſiusque aciem. Is utrique duci numerus, ut nihil intereſſet (diſcri-

b) lid. add. Iid. Guelf. Hol. J. P. At elegantius omittitur.

c) Ráda muntu þeſſu. frændi. *Tua, mi frater, hujus rei erit poteſtas.* H.

d) þeſſu. frændi. add. Guelf. Hol.

e) ſídan, *poſtmodum.* add. Jör.

f) í ſveitir (ſveit fram. P.) ſem ſkipat var (til var ſkipat. J. P.), *in cohortes (ordines) diſceſſum (proceſſum) eſt, prout conſtitutum erat.* Guelf. Hol. J. P.

g) fylkíngar endi til árinnar, *alterum cornu aciei ad amnem ſe porrexit.* K. M. R.

h) fram á vídlendi (fram) til árinnar. J. P. || um vídlendit, *occupavit planitiem.* H. || allt nidr til árinnar, *ad amnem pertigit.* E. In textu eſt Enallage Caſus, veteribus uſitata, quae omnes haſce turbas dedit.

i) tó. Mbr. Kálf. || fylkti ok lidi ſínu (í ödrum ſtad. H.). han gerdi ok tvær fylkíngar, *etiam ſuas copias (in alia parte campi) diſpoſuit, duas quoque inſtruens (formans) acies.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) Sequentia non habentur in Guelf. Hol. J. P. ad haec verba, HÖFDU ÞÁ HVARIRTVEGGIU.

l) fiöllda lids. ſva at þeſs (þar. N.) var engi munr. Iidem.

m) varla mátti telia, ea multitudo — *ut vix iniri poſſet numerus.* Jör. qui nihil de acie Thorolfo oppoſitâ habent.

var munr hvarir fiölmennari voro. En önnur fylkíng Óláfs konúngs fór nærr fkóginum móti *n*) lidi því er Þórólfr red fyri. voro þar höfdíngiar Jarlar Skotzkir. *o*) voro þat Skotar fleſt. ok var þat fiölmenni mikit. *p*) Sídan *q*) gáz á fylkíngar. ok *r*) vard þar brátt orrofta mikil. Þórólfr fótti *s*) fram hart. ok let bera *t*) merki fitt fram med fkóginum *u*). ok ætladi þar *x*) fva fram at gánga. at han kæmi í opna fkiölldu *y*) konúngs fylkínginni. *z*) höfdu þeir fkiöllduna fyri fer. En fkógrinn var til hægra vegs. letu þeir hann þar hlífa. Þórólfr geck fva Þ) fram at

criminis). Altera vero acies Olai regis propius á ſylva tendebat adverſus cohortes Thorolfi. Ductores hujus fuerunt Comites quidam Scoti; miles numeroſus valdè, magnam partem Scotus. Poſtea congrediuntur acies, fervida maturatur dimicatio. Thorolfus acriter progreſſus, ſignum ſuum propter ſylvam inferri juſſit, ita curſum intendens, ut aciem regiam ab latere aperto (tergo) opprimeret. Miles (Thorolfi) ſcutis adverſum corpus tegebat, averſi corporis cuſtodiam ſylvæ, quae a dextra erat, committens. Thorolfus tam citato gradu proceſſit, ut pauci commilitonum A.C. 926.

n) Þórólfi. Guelf. Hol. J. P. Poſt pauca, -ij. Jarlar. Iidem.

o) voro þat — mikit. abeſt a Ceteris.

p) Eptir þat tókſt bardagi. bædi hardr ok lángr. — *Coepit praelium aſperumque & diuturnum.* Jör.

q) Ita Mbr. Kálf. gángaz. E. C. rádaz (reduz) á. K. L. M. R. *moliebantur congreſſum.* || gengu ſaman. Guelf. Hol. P. figu ſaman. H. J.

r) var. Guelf. Hol. J. P.

s) faſt fram. Jör.

t) fram merki fitt fyri fylkíngunni, — *ante aciem* ex Holan. Mbr. b. N.

u) ok fylgdi fiálfr, *idque ipſe* (proximus) *ſequebatur.* add. Guelf. Hol. J. P.

x) fram at. fva at han kæmi &c. Guelf. Hol.

y) konúngi. Hol. þeim Oláfi kóngi. Gu. Jör. *Olaum regem.* || í kóngs fylkíng. J. P. kóng Adalſteins fylkíngu. L. Duplici vitio; nam & Danizzat, & in ſenſum manifeſtè pugnat. Phraſin, *at koma í opna ſkiölldu*, duplici ſenſu reddidi, utpotè mihi ambiguam: Nunc eâ utuntur, ut puto, conterranei mei, pro, *in ipſo tempore, oportune, advenire.*

z) Hinc uſque ad, Þórólfr geck deficit in Ceteris. Þeir; Sermo eſt de Catervis Thorolfianis: niſi quis Scotos intelligere malit.

Þ) hart med fkóginum — *ſecundum ſylvam.* Guelf. G. H. J. P.

A.C. 926. at fáir *æ*) voro menn hans *a*) fyri honum. En *b*) þá er hann vardi minnzt. þá hlaupa *c*) þar or ſkóginum Adils Jarl. ok ſveit ſú er honum fylgdi. *d*) Lögdu þeir þegar mörgum keſium ſenn á Þórólfi. ok fell han *e*) þar vid ſkóginn. En Þórfidr *f*) er merkit bar hopadi aptr þar *g*) til er lidit ſtód *h*) þyckra. En Adils ſótti *i*) þá at þeim. ok *k*) var þar þá orroſta mikil. æptu Skotar þá ſigróp er þeir höfdu felldan *l*) höfdíngia lidſins. En er Egíll heyrdi óp þat. ok ſá at *m*) merki Þórólfs fór *n*) á hæli. þá þóttiz han vita at Þórólfr mundi eigi ſiálfr fylgia. Sídan hleypr han *o*) til þángat

num illum praecederent. At eum, cum nihil minus ſuſpicaretur, Comes Adils & ſua caterva ex ſylva provolantes, multis ſimul gaeſis confoſſum, propter ſylvam occiderunt. Thorſidus ſignifer ad denſius agmen ſe recepit. Tumque invadente Adilſe, vehemens facta eſt pugna. Scoti victoriam clamarunt duce adverſariorum caeſo: qui clamor, ubi aures feriebat Egilli, & ubi ſignum Thorolfi retrocedere cernebat, intellexit Thorolfum ipſum non ſequi. Tum per interſtitium acie-

---

æ) menn * hans voro nær honum. J. P. * fylgdu honum. Jör. *ut paucos ſuorum prope ſe (hominum comites ſibi) haberet.*

a) fyrri (omiſſ. HONUM), *eo priores incederent.* Guelf. G. H.

b) er þá vardi minſt — *ſuſpicarentur.* Guelf. Hol. J. P.

c) þeir. Jör. || þeir Adils J. ok hans menn fram or ſkóginum. Guelf. J. P.

d) ſlóu þeir þegar hríng um Þórólf. ok ſóttu at honum allir ſenn. ok lögdu at honum mörgum keſium. Þórólfr vardiz vel. ok drap mart lid af þeim. ádr han fell um ſíder, *è veſtigio-coronâ circumdatum, omnes ſimul adorti ſunt, multîs gaeſis appetentes; ille ſtrenuè ſe defendit, multisque caeſis tandem occubuit.* add. Jör.

e) daudr til jardar, *exanimem humi proſtraverunt.* Guelf. Hol. J. P.

f) ſtrángi hopadi aptr med merkit, *Strangius — cum vexillo.* Iid.

g) Voculam *til* non agnoſcunt Kálf. nec Jör. proximè ſequentia.

h) þyckvazt, *denſiſſimum.* Gu. Hol. || þyckt, *denſum, confertum.* J. P.

i) at þeim faſt. ok æptu Skotar þá heróp &c. *urgebat eos Adils; Scoti militarem clamorem tollebant.* Guelf. Hol. J. P.

k) vard þá manfall míkit, *ingens facta eſt ſtrages.* Jör.

l) Þórólf höfdíngia þeirra. *Thorolfo* &c. Jör.

m) merkid Þórólfs. Jör.

n) á hæl. Iid. Guelf. Hol. || til baka. P.

o) Vocula non extat in Guelf. Hol. J.

Þángat *p*) fram á milli fylkínganna. han vard ſkiótt *q*) varr Þeirra tídenda er Þar *r*) voro ordin. Þegar han fann ſína menn. *) han eggiar Þá lidit miög til framgöngu. *s*) var han fremſtr í *t*) briósinu. han hafdi *u*) ſverdit Nadr í hendi **). *x*) Egill ſótti Þá fram. ok hió til beggia handa *y*). ok felldi *z*) margan mann. Þórfidr bar Þ) merkit Þegar eptir honum. en annat lid fylgdi merkinu. Vard Þar hin ſnarpazta orroſta. Egill *æ*) geck fram til Þeſs er *a*) han mætti Adiſli Jarli. áttuz Þeir *b*) fá högg vid. ádr Adils Jarl fell. ok mart *c*) manna um hann. En *d*) eptir fall

acierum curſum eo accelerat, veniensque ad A.C. 926. *ſuos ſtatim comperit quod ibi acciderat: addit ſtimulos agmini ad alacriter progrediendum, ipſe in fronte primus, gladium* Nadr *manu geſtans in hoſtem irruit, in utrumque latus ictus ventilat, multos occidit. Thorfidus cum ſigno veſtigiis ejus continuò inſtitit, ſed caeterum agmen ſignum ſequebatur. Aſperrimus ibi conflictus extitit. Egillus perſeveravit donec obvium haberet Adilſem Comitem: inter quos pauci commutati ſunt ictus, dum Adils, & multum circa eum hominum caderet. Poſt cujus mortem agmen*

p) ok hleipr fram í fylkíngina, *& ad* (fratris) *aciem tendit.* Jör.

q) vís. Jör. J. P.

r) höfdu giörſt. Iid. Sequent. una cum Gu. Hol. ejectis.

*) Þá egg. han Þá miök &c. Guelf. N. Þó, *tamen.* Mbr. b. G.

s) En han ſiálfr var fremſtr. han hafdi &c. Jörund.

t) briósti fylkíngar. Guelf. Hol.

u) Þá ſverd ſitt at vega med, *tum ſuo ad ictus infligendos uſus gladio.* Guelf. Hol.

**) honum eirdi ílla fall bródur ſíns, *fraterni caſus dolore percitus.* add. Jör.

x) ok ſótti fram val, *ſtrenuè ſe infert.* Guelf. Hol. || ód han Þá fram, *proruit.* J. P.

y) ſer. add. Jör.

z) ſo margan mann at varla mátti telia, *vim poenè innumeram* — Jör. ſatis hyperbolicè.

Þ) Þá val merkit fram. gengu Þeir Þá ok allir vel fram (börduz Þeir Þá alldiarfliga. J. P.), *tunc alacriter ſignum intulit, univerſa etiam cohors fortiter incubuit pugnae (intrepidiſque animis pugnatum eſt).* Guelf. Hol. J. P.

æ) ſótti Þá fram. Iid.

a) Þeir Adils Jarl mættuz (funduz). Iid.

b) vid vopna ſkipti, *hi committebant certamen.* J. P. || höggva vidſkipti vid. Þar til er &c. Jör.

c) annarra manna. Gu. Hol. || lid med honum, *cum eo multum militum.* Jör.

d) Þá flydi Þat er (Þat flydi ſem) eptir var.

A.C. 926. fall Jarls. Þá flýdi lid þat er honum hafdi fylgt. En Egill ok hans lid *e*) fylgdu þeim. ok drápu allt þat er þeir nádu. Þvíat ecki þurfti þá *f*) grida at bidia. En Jarlar þeir *g*) hinir Skotzku ſtódu *h*) þá ecki lengi. *i*) þegar er þeir ſá at adrir flýdu þeirra felagar. tóko þegar á rás undan. *k*) En þeir Egill ſtefndu þá þar til er var konúngs fylkíngin. Þeir kvomu þar í opna ſkiölldu. ok gerdu brátt *l*) mikit *m*) mannfall. ridladiz þá fylkíngin ok loſnadi öll. flýdu þá margir af Óláfs mönnum. enn víkíngar æptu *n*) þá ſigróp. En er Adalſteinn konúngr *o*) þóttiz finna at *p*) rofna tók fylkíng Óláfs konúngs. Þá eggiadi han *q*) lid ſitt *r*). *s*) ok let

men quod duxerat terga vertit: id conſectati Egillus & ſua caterva, quicquid aſſequebantur occiderunt, tum enim fruſtra erat de vita ſupplicare. Nec Comites Scoti, fugâ ſociorum viſa, diu reſiſtiterunt, ſed ocyus terga vertentes in curſum ſe dedere. Egillus vero ſuam cohortem in aciem regis Olai direxit, eamque a tergo immiſit; ocyus ab iis ingens ſtrages editur, aciesque in manipulos ſciſſa, tota laxatur, multi ex Olavianis fugam capeſſunt, piratae victoriam exclamant. Rex autem Adalſteinn cum aciem Olai regis labefieri (diſturbari) intelligeret, ſuos

Deinde quod reliquum erat, &c. Guelf. Hol. J. P.

e) drápu allt þat þeir gátu — *quicquid aſſequebantur* ɔ: deprehendebant. Jör.

f) at bidia Egil grida — *Egillo.* Jör.

g) enu. J. at nihil de fuga Scotorum habent. Jör.

h) þeir þá ok ecki lengi vid, *neque hi diu ſubſtiterunt.* Guelf. þeir, παρέλκον.

i) ok flydu þá med öllum ödrum (ſem adrir), *ſed una cum ceteris in fugam ſe dedere.* Guelf. Hol.

k) Egill fór þar til er fyri var fylkíng Óláfs kóngs. Jör.

l) mikil mannſpiöll. Mbr. b. *magnae clades eduntur.*

m) manntión. P. mannſpell. Guelf. Jör. G. H. N.

n) heróp, *clamorem militarem tollunt.* Guelf. Hol. J. P.

o) fann at &c. *ſentiret.* Iid. Jör.

p) loſna, *ſolvi, laxari.* Iid.

q) mičk, *vehementer.* add. Guelf. Hol.

r) til framgöngu, *ad procedendum.* add. Jör.

s) gengu þeir þá at faſt hvarirtveggiu, *tunc utrique* (Olaus & Adalſteinn, ſive eorum milites) *ſtrenuè commiſerunt praelium;* vel, *utrique* (Adalſteinn & Egillus, ex diverſis partibus) *graviter urgebant*, ſc. Olaum regem, vel pugnam: nam ſenſus verborum eſt ambiguus. Guelf. Hol.

let fram bera merki *t*). giördi þá atgöngu harda. ſva at hröck fyri lid Óláfs konúngs. ok gerdiz allmikit mannfall. *u*) Fell þar Óláfr konúngr. ok meſtr *x*) hluti lids þeſs er Óláfr hafdi haft. *y*) þviat þeir er á flótta ſneruz voro allir drepnir er nád vard. Feck Adalſteinn konúngr þar *z*) allmikinn ſigr.

ſuos hortatus, ſignum inferri juſſit, duramque fecit impreſſionem, uti reſilirent Olavianae cohortes, foedaque ſtrages eveniret; ubi rex Olaus & maxima ſuorum pars occubuit; nam qui in fugam ſe verterant, quotquot deprehendi potuerunt, occiſi ſunt. Rex Adalſteinn ingentem ibi victoriam adeptus eſt †). A.C. 926.

55. CAP.

EGILL JARDADI ÞÓRÓLF.

Þ) Adalſteinn konúngr ſneri í brott *æ*) frá orroſtonni. en menn hans ráku flóttann. han reid aptr til borgarinnar. ok tók eigi fyrr náttſtad enn í borginni. En Egill rak flóttann. ok *a*) fylgdi þeim lengi. ok

CAP. LV.

EGILLUS THOROLFUM HUMAVIT.

Qui, dum ſui fugientibus inſtabant, revertens a praelio, urbem equó repetebat, nec prius quam in urbe locum pernoctandi capiebat. Egillus vero fugientibus longâ perſecutione

t) ſitt, *ſuum*. add. Jör. J. P.

u) en frá lyktum er þat at ſegia. at þar fell &c. *at de eventu praelii hoc referre licet, quod ibi Olaus* &c. Jör.

x) hlutr. Jör. mox, lids hans. Iid. Gu. Hol.

y) Haec abſunt a Ceteris.

z) fagran, *pulchram*. Guelf. Hol. P. || mikinn ſigr ok fagran. Jör.

Þ) Eptir þat ſneri kóngr heim til borgarinnar. ok tók þar náttſtad. en þeir Egill ráku flóttann. *Deinde rex ad urbem domum reverſus eſt, & ibi per noctem quievit: Egillus vero cum ſociis* &c. Gu. Hol. J. P.

æ) er ſigrinn var unninn. ok fór til borgarinnar. En Egill ok hans menn ráku flóttann lengi, *ſtatim poſt partam victoriam, urbem petebat. Egillus autem* &c. Jör.

a) fylgdu lengi, & mox, drápu, — nádu. Guelf. Hol. P.

†) *Torfeus annotatiunculâ in margine J. confirmat hoc praelium eſſe geſtum Anno* 926. *vernô tempore; teſtemque adducit Simonem Dunelmenſem, apud quem vero Olaus appelletur* Huvalus, *& alio etiam nomine apud Bromtonum (nomen legere nequeo): quartis Calendis Juniis pacem coaluiſſe ex eodem Bromtono obſervat.*

A.C. 926. ok drap hvern mann er han nádi. *) En er Egill hafdi hent þá *b*) alla er han villdi. Þá ſneri han aptr *c*) med ſveitúnga ſína. ok fór þar til er orroſtan hafdi *d*) verit. ok hitti þar Þórólf bródr ſinn *e*) látinn *f*). Han tók *g*) upp lík hans ok *h*) þó. *i*) bió um ſídan ſem ſidvenia var til. **) grófu þeir þar gröf. ok *k*) ſettu Þórólf þar í med vapnum ſínum öllum ok *l*) klædum. *m*) Sídan ſpenti Egill *n*) gullhríng á hvara hönd *o*) honum ádr han ſkildiz vid. hlódu *p*) ſídan at grióti. ok ióſu at molldu. Þá kvad Egill víſu.

Geck ſá *q*) er *r*) óadiz ecki
s) Jarlmanz *t*) bani *u*) ſnarla.
Þrek-

cutione inſtans, quemcunque conſequebatur interfecit: qui cum oppreſſiſſet, quantum ei volupe erat, cum commilitonibus ſuis ad arenam reverſus, fratrem ibi Thorolfum exanimem reperit: corpus ſuſceptum lavit, & ex temporum more concinnavit (ad ſepulturam). Facto ſepulcro, Thorolfum cum armis omnibus, veſtibusque ſuis ibi compoſuerunt. Deinde Egillus, antequam diſcederet, in utrumque ei brachium (ſingulas) armillas aureas induxit. Poſtea ſaxis obſtructum ſepulcrum, humusque ſuper injecta eſt. Tunc Egillus carmen cecinit.

Progrediebatur, qui nihil metuebat
Jarli *occiſor, acriter,*
Fortis

*) Hoc adjiciunt Guelf. Hol. J. P.
b) menn. add. Guelf. Hol. omittunt autem ER HAN VILLDI, *poſtquam omnes fugientes (tantam vim fugientium) oppreſſerat.*
c) MED — SÍNA ignorant Guelf. Hol. Jör. J. P.
d) ſtadit. J.
e) fallinn. Jör. utrumque omitt. Guelf. Hol. J. P.
f) ok vard ógladr vid, *& ad eam rem contriſtatus.* add. Jör. || ok þótti eptir hann allmikill ſkadi, *viſusque ſibi magnum valdè in eo feciſſe damnum.* add. Guelf. Hol. J. P.
g) Þórólf upp. Jör. mox, líkid, HANS abjecto. Guelf. Hol.
h) Þvó. G. H. N. Þvodi (quod eſt vulgatum). Mbr. b. J. P. Trad. Kálf. & Jör. ignorant.
i) bioggu, *quod concinnarunt* &c. Guelf. G.
**) þeir giördu haug mikinn, *magnum condiderunt tumulum.* Jör.
k) lögdu. Guelf. Hol. P.
l) herklædum, *armatura.* Iid. Jör.
m) Egill let. Jör.
n) finn. add. Jör. Guelf. Hol.
o) ok qvad víſu (omiſſ. intermediis). Guelf. Hol. quaſi fuderit carmen, dum armillas induxit.
p) um grióti. ok juſu ſídan molldu iſir. Jör.
q) af er ódiſt, *interiit* — Hol. malè neglecto ECKI, ut & Guelf.
r) ottadiz. Jör. E. L. M. P.
s) Jalmans. Mbr. Kálf. || Jarlsmann bana, *Dux, qui mortem non pavitavit*, ſc. Thorolfus. Guelf. Hol. praeter Mbr. b. quae habet

x) Þreklundadr fell *y*) Þundar	*Fortis animo cecidit*	A.C. 926.
Þórólfr í gný ſtórum.	*Thorolfus in magno Odini ſonitu (praelio).*	
Jörd grær en *z*) ver verdum	*Floret terra in teſquis Vinae*	
Þ) Vínu nær *æ*) of *a*) mínum	*Super fratre meo praeclaro:*	
Helnaud er *b*) þat hylia	*Sed nos (quae miſeria mortis inſtar acer-*	
c) Harm *d*) ágætum barma.	*ba eſt)*	
Ok	*Dolorem (corde) premere cogimur.*	

habet Jarls menn. Sic & Jör. ex emendatione A. Magnaei. || Jarls bana reckr. O.

x) bar at marla. K. L. M. R. *Barr* eſt gemma arborum: *at marla*, difficulter (hebeti ferro) abſcindere; quod non convenit in Thorolfum.

y) ſvarla, *graviter*. J. P.

z) Þecklundadr, *amabilis indole*. P. mox, fall. J. P.

y) Þundr. Jör. J. perperam.

z) vid vardar vunnum nær of runnum. K. L. M. R. *Nos duo duces vicimus apud ſylvam*, quaſi alloquatur fratrem, ſibique ac illi tribuat victoriam. Sed *vardar* poſſit eſſe verbum, hoc ſenſu; *magnô ſtat victis*, ſc. ea terrae, ſanguine eorum laetificatae, foecunditas. || ver VÖRDUM vinu nærr ENN MÍNA, *defendimus amicos propius quam noſtros*. Quae lectio eſt ab ingenio Cl. Pauli, nec enim Libri agnoſcunt voces, quas literis capitalibus expreſſi. Idem vir ingenioſus aliam etiam proponit lectionem, nempe, ver VURDUM VINUM nærr ENN mínum, *Contigit nobis propius amicis adeſſe quam meis*.

Þ) vinunner af runnum. P. vin uner. E. J.

æ) em. Guelf. einu, *prope rem mihi unicè charam*, ſc. fratrem. H. ein. Mbr. b. G. & dubiè N. nam ibi legi poſſet, *enn*, *Ea ſola tellus Vinae floret, quae prope meum eſt*.

a) Ita Jör. E. J. mínu. Mbr. Kálf. Guelf. Hol. VERDUM OF (AF) MÍNU, forte ſignificat, *noſtrum amicissimus*.

b) Þat ad &c. *id tegere*. K. L. ad hylia. H. P.

c) harma. K. L. M. R. || ok harm. P. Unde commodus enaſcitur ſenſus; *Helnaud er at hylia ágætan barma ok harm*, funeſta calamitas eſt praeclarum fratrem terrâ, & dolorem (corde), tegere. || harmr. Membr. Kálf. Jörund. quod Cl. Pauli retinuit, id enim facile illi fuit, poſt mutationem in tertio Diſticho factam: ita vero interpretatur; *acerbus admodum eſt dolor praeclarum fratrem terra obruere*.

d) Ita unicus Liber E. Ceteri omnes, ágiætan.

Ordo verborum in parte priore Carminis: Snarla geck Jarlmanz bani, ſá er óadiz ecki; Þreklundadr fell Þórólfr í ſtórum Þundar gny.

Ordo in poſteriore: Jörd grær 1) nær Vinu of mínum ágætum barma; 2) En ver verdum hylia harm, helnaud er þat.

1) NÆR

A.C. 926. Ok enn kvad han.
e) Valkauſtum hlód *f*) ek veſtan
Váng fyri *g*) merkiſtángir.
Ótt var *h*) el þat *i*) er ſóttag
Adils *k*) bláum *l*) nadri.
Hádi úngr vid Engla
m) Óláfr þrimu *n*) ſtála
Hellt

Et porro;
Strage caeſorum cumulavi 1) *occidentalem*
Terram (*Angliam*) *ante perticas vexillares,*
Impetuoſus erat nimbus quo petebam
Adilſem caeruleo ſerpente (*gladio*).
Geſſit juvenis cum Anglis
Olaus 2) *praelium.*
Non

1) NÆR VINU, *prope, apud, Vinam.* Vina *nomen proprium, ut ex ſuperioribus patet; ſive amnis, ſive teſqua, ſive urbs ad teſqua ſita, hoc nomine appellata fuerint. Si vero quis malit illud* nær, *quod hic ferè otioſum eſt, referre ad ultima Hemiſtichii, ut ſint,* nær helnaud er þat, *ego non repugnabo. Si admittimus lectiones* mínu, ágiætan & harmr, *ordo & ſenſus talis exiſtit:* Jörd grær nær Vinu of mínu, ver verdum at hylia ágætan barma, enn þat er helnaud (*pro* helnaudar) harmr, *floret tellus apud Vinam ſuper meum, nos cogimur terrâ tegere praeclarum fratrem, hic vero dolor mortis inſtar acerbus eſt.*

2) ENN VER VERDUM &c. *Cur autem hoc? Ideo ſine dubio, quod iis temporibus parum militare videbatur, flere:* HELNAUD ER ÞAT. *Rectè, nam ſuus quemque ſenſus docet, multo acerbiſſimum eſſe, intra ſe dolorem comprimere, neque remedio lacrymarum uti poſſe; De quibus Ovidius Triſt. IV.* 3. 37.

- - - eſt quaedam flere voluptas.
Expletur lacrymis egeriturque dolor.

e) valkauſt. P. valkauſtu. J.
f) ok viſtar, & *victu*, ſc. ferarum. J.
(*g* merki ſtángi, *ante vexillum conflictu* v. *confligendo.* N. || merki Stránga, *ante vexillum Strangii* o: quod tulit Strangius. O. || merki ſtránger. Mbr. b.
h) ey (ei). G. N. Mbr. b. El omitt. K. L. M. R. || er ver ſóttum, *properatio* (*furor*) *erat, ubi nos* &c. E. J. En ver ſettum Adils her menn nádir. *Sed nos procuravimus, viri, Adilſiano exercitui quietem.* P.
i) ek ſottak. K. L. M. Antiqui amabant ita geminare provocabulum *ek*, quando cum ardore quodam loquebantur. Hryggiarſtycki; Einarr þambarſkelfir iratus loquitur Magno regi: *Ek ſóttak* þik auſtr í garda. Ibidem; hverſu *ek mák* þína ſæmd meſta gera. || Mox, ſóttum. Guelf. Hol. ſótta. Jör. R.
k) med blám. Jörund. Unde Cl. Pauli fecit, *menn* blám, *Adilſianos* &c.: ſed nil fuerat opus. || blám. Mbr. Kálf. Guelf. quô verſus fit Catalectus. || blámannadann, *furore* (aethiopico) *percitum.* J.
l) nadi. O.
m) ok Oláf þrimner &c., & *cum Olao.* P. Mox, þrymur, *praelia.* J. þrymu (þrumu). Codd. deterioris notae.
n) ſtafa. Mbr. b. G. H. N.

Hellt *o*) ne hrafnar fulltu
p) Hríngr *q*) at vapna þíngi.
r) Síðan *s*) fór Egill með fveit fína á fund Adalſteins konúngs. ok geck þegar fyri konúng. er han ſat við dryckiu. þar var glaumr mikill. Ok er konúngr ſá at Egill var innkominn. þá mællti han at rýma ſkylldi

3) *Non retinuit (nec eſuriverunt corvi,) Hringus campum (non obtinuit victoriam). Inde Egillus cum ſua ſe cohorte ad regem Adalſteinem recepit, & ad eum laetos inter ſtrepitus disumbentem acceſſit. Rex Egillum ingreſſum cernens inferius ſcamnum iſti ca-* A.C. 926.

o) er (þar er). J. P. Guelf. Hol. *ubi*, medan, *dum*. Jör. Nú hrafnar fullti. K. L. M. R.

p) Hríngs. Hol. Hríng. J. ok Hríng, *& cum Hringo*. P.

q) Ita Guelf. Hol. J. P. Cl. Pauli ſuffigit negativam hancce particulam praecedenti nomini, & ſcribit HRÍNGRAT: verbis eam ſuffigi ſcio, nominibus non item. || á. Kálf. Jör. ut ſit, hellt á vopna þíngi, *agitavit conventum armorum* o: praelium geſſit. Ita dictum, uti de Olao, Diſticho praecedenti. Videtur autem eſſe Sarcaſmus in utrumque; q. d. *Nunc obtinuerunt, quod cupiebant; pugnarunt cum Anglis.* Niſi verba Poëtae ſic accipias, nihil iis erit frigidius. Fortè hoc carmen non pepigit, priusquam in Islandiam erat reverſus, tum vero nulla ineſt figura verbis, ſed pura narratio. || Mox, bíngi. J. Carmen exhibetur ex verſione Dni Pauli, una tantum voce mutata. vide litt. k.

1) VESTAN VANG, *forte*, deterrimum, ſceleratum, *campum; utpote in quo fratrem chariſſimum ſibi amiſerat.* VESTAN VANGR, *pro*, terra occidentalis, *inſolens dictio eſt, & genio linguae contraria, quantum arbitror. Ceterum τὸ* fyri *poteſt extrinſecus ſubaudiri, hoc modo;* EK HLÓÐ fyri VESTAN (*ſc.* haf) VANG VALKAUSTUM, fyri MERKISTANGIR. FYRI — STANGIR *Enallage Caſuum, pro* fyri ſtöngum, o: *ante ſigna.*

2) *Ad verbum*, Tonitru Chalybum. Vel ſtála *eſt παρέλκον: nam* þrima *ſimpliciter denotat pugnam.*

3) *Series verborum in ultimo Diſticho haec eſt;* HRÍNGR * HELLTAT VAPNAÞÍNGI. NE HRAFNAR SULLTU: *neque opus eſt priore Parenthesi.* * *Hâkonarmâl:* Ver því vaulldum at þú *velli hellzt. I Niâlu:* Briamr (Brian) fell ok HELLT *velli. G. Pauli.*

r) Egill fór til fundar við Adalſt. kóng. (ok kom. J.) er han ſat (ok ſat han. P.) yfir dryckiu (at dryckiu. J.). *Egillus contulit ſe ad regem Adalſt., & eum accumbentem (convivium agentem) deprehendit.* Guelf. Hol. J. P.

s) fóro þeir Egill. ok fundu Adalſt. kóng. Egill geck þegar inní höllina med lid ſitt. en konúngr ſat — ok var þar gledi mikil, *abeuntes, Egillus & ſui, regem Adalſt. convenerunt: & Egillus quidem aulam ſtatim cum ſua caterva intravit: rex autem convivium hilaritatis plenum agebat.* Jör.

A. C. 926. ſkylldi *t*) pallinn þann enn úædra fyri þeim. ok mælti at Egill ſkylldi ſitia þar í aundvegi gegnt konúngi. Egill ſettiz þá nidr. ok ſkaut **)* ſkilldinum *u*) fyri fætr ſer. Han hafdi hiálm á höfdi. ok lagdi *x*) ſverdit um kne ſer. ok *y*) dró *z*) annat ſkeid til hálfs. enn þ) þá *æ*) ſkelldi han aptr í *a*) ſlidrin. han ſat upprettr ok var *b*) gneypr miök. Egill var *c*) madr *d*) mikilleitr. ennibreidr. *e*) brúnamikill. nefit *f*) ecki lángt. *g*) enn ákafliga digrt. *h*) granſtædit

catervae vacuefieri jubet, ſedemque ejus ordinis primariam, adverſam regali ſolio, Egillo nominatim deſignat. Tunc Egillus aſſidens, clypeum ante pedes dejecit, galeamque capite geſtans, ſuper genua collocatum gladium jam dimidio tenus eduxit è vagina, jam in eandem rejecit. Sedit erectus, vultu tetrico. Egillo facies erat ampla, lata frons, magna ſupercilia, naſus non longus, ſed craſſus valde, area myſtacis (labiorum ambitus)

t) beckina fyri honum ok þeim, *ut ſubſellia pateſiant Egillo & ſociis.* Jör. || hinn ædra beck fyri honum. (ok. P.) ſkylldi Egill ſitia gagnvart kóngi (í öndveigi. J. P.), *ſuperius ſcamnum ei aperiri (ſuperiore ſcamno illi cedi), & ſederet Egillus adverſus regem (in ſede primaria).* Guelf. Hol. J. P. repugnanter & ſecum invicem, & cum ſequentibus.

**)* fæti á ſkiölld ſinn. ok ſtód á honum, *impoſuit pedem clypeo, atque inſtitit.* N. || ſkiölldum, *clypeos.* P.

u) undir, *pedibus ſubjecit.* Guelf. Hol. J. P. At in Jör. non extat.

x) ſverd. Guelf. G.

y) brá því. Jör.

z) ſtundum til mids. Guelf. Hol. J. P.

þ) ſtundum. Iid.

æ) hellt han aptr. ok nidr á jördina, *incluſum continuit, & demiſit in pavimentum.* Hol. ferè ſine ſenſu. || ſlydradi han aptr, *in vaginam recondidit.* J. P.

a) umgiördina. Guelf. Jör.

b) greipr, *truculento.* Guelf. Jör. || geyſtr, *furentis ſpecie.* Hol. || ſnerktr, *exaſperato, horrificato vultu.* K. L. M. R. || bleikr, *pallido.* J. P.

c) madr. omitt. Kálf. Sequentia aliter ordinantur, & partim mutila ſunt in Jör.

d) mikeleitr. L. M. R. P. mox, breidr á enni. L. || mikill (ſtór) undir brún, *grande ſupercilium.* J. P.

e) brúnmikill. Guelf. Mbr. b. G. N. || brúna ſídr, *promiſſum (ei erat) ſupercilium.* H.

f) var lángt ok digrt, *longus & craſſus.* J. P.

g) ok helldr &c. *at majorem in modum* &c. Guelf. Hol.

h) munnſtædit, *ambitus oris* K. L. M. N. áſtædit. C. E. in Mbr. Kálf. primae literae vocis detritae ſunt.

ſtædit *i*) vítt ok lángt. hakan breid furduliga. *k*) ok ſva allt um kiálkana. hálsdigr *l*) ok herdimikill. *m*) ſvo at þat bar frá því ſem adrír menn voro. *n*) hardleitr ok grimligr þá er han var reidr. han var vel í vexti. *o*) ok hverium manni hæri *p*). úlfgrátt hárit ok þykt. ok vard ſnemma ſkaullóttr. En er han ſat ſem *q*) fyrr var ritad. þá hleypti han *r*) annarri brúninni ofan á kinnina. enn *s*) annarri upp í hárrætr. Egill var *t*) ſvarteygr ok ſkolbrúnn. Ecki villdi han drecka þó at honum veri *u*) borit. en ymſum hleypti han brúnunum ofan eda upp. Adalſteinn konúngr ſat í háſæti. han lagdi ok ſverd *x*) um kne

bitus) *lata & longa; mentum maxillaeque* A.C. 926. *mirum quam latae, craſſa cervix, humeri praeter humanum modum vaſti, vultus torvus ac truculentus, quando iratus eſſet: decens* (*de cetero*) *ſtatura, proceritas eximia, coma denſa, colore cinereo luporum, calvities praematura. Qui cum ſederet quemadmodum ſupra ſcriptum erat, alterum ſupercilium in malam dejecit, alterum* (*ſimul*) *ad frontis & comae confinia ſuſtulit; erat autem oculis niger, fuſcus ſuperciliis. Nihil potús voluit libare quanquam propinaretur, ſed ſupercilia per vices demiſit aut extulit. Rex Adalſteinn in ſolio ſedens gladium quoque*

i) mikit. ok löng hakan, *magna, & mentum longum.* Guelf. Hol.

k) Haec non extant in Ceteris.

l) var han. ok allherdimikill (herdmikill. P. perperam. herdamikill). Guelf. Hol. P.

m) Hanc adjectionem ignorant Ceteri.

n) hardligr. Guelf. Hol. P.

o) mikill ok ſterkr. ok úlfgrárr á hár (úlfgrátt hárid. J. P.), *magnus erat corpore & robuſtus*, &c. Guelf. Hol. J. P.

p) ok ſterkligri, & (ſtatura) *inſigne robur prae ſe ferens.* Jör.

q) ádr er (var) fráſagt (ſagt) — *narratum.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

r) brúnunum jafnan ofan á nef ſer. en lotum (ſtundum. J. P.) upp í hárzrætrnar, *crebrò in naſum dejecit ſupercilia, interdum vero ad* capillorum radices *ſuſtulit.* Guelf. Hol. J. P. || brúnum ofan á kinnr. en ſtundum upp í hárs rætur, *ſupercilia in genas* &c. Jör.

s) adra flennti han upp í &c., *ſurſum expandit* &c. R.

t) ſvarteygdr. Guelf. Hol. J. P. ſvartbláeygdr, *oculis nigro — glaucus.* K. L. M. R. || ſnareigr, *acri obtutu.* Jör.

u) bodit, quanquam *invitatus.* Ceteri. Omiſſis quae de volutatione ſuperciliorum ſequuntur.

x) í kne ſer, *genibus impoſuit.* J. P.

A.C. 926. kne ſer. ok er Þeir ſátu ſva *y*) um hríd. Þá dró konúngr ſverdit or ſlidrum. *z*) ok tók gullríng af hendi ſer Þ) mikinn ok gódan. ok dró á blódrefilinn. ſtód upp ok *æ*) geck á *a*) gólfit. ok retti yfir elldinn til Egils. Egill ſtód upp. ok *b*) brá ſverdinu. ok geck á *c*) gólfit. *d*) han ſtack ſverdinu í bug hríinginum. ok dró at ſer. geck aptr til rúms ſíns *e*). Konúngr ſettiz í *f*) háſæti. En er Egill ſettiz nidr dró han hríinginn á hönd ſer. *g*) ok Þá ſóro brýnn hans í lag. lagdi han Þá *h*) nidr ſverdit ok hiálminn *i*). ok tók vit *k*) dýrshorni

que ſuper genua ſibi collocaverat: qui cum hoc modó aliquamdiu ſedíſſent, rex vaginá gladium eduxit, detractum brachio magnum & bonum annulum aureum cuſpidi induxit, ſurgensque ſolió & in pavimentum progreſſus Egillo trans (ſuper) ignem porrexit. Egillus ſurgens ſtrictum enſem armillae inſinuavit, ſibique attraxit, ita ad locum ſuum ſe retulit. Rex in ſolio reſedit. Egillus vero locum ſuum recipiens, annulum brachio induit, ſuperciliisque in ſtatum ſuum redeuntibus, enſem cum galea depoſuit,

y) um ſtund. Guelf. Hol. J.

z) han dró &c. Iid.

Þ) bædi mikinn &c. Iid. Jör.

æ) ok retti til Egils. ok geck á midt gólf, *& porrigens Egillo proceſſit in medium pavimentum.* Prothyſteron. Jör.

a) mitt gólf, excluſo deinde YFIR ELLDINN. Guelf. Hol. J. P.

b) ryckti, *raptim eductum* &c. J. P.

c) midt gólfit, *in medium.* Jör.

d) retti ſverdit í bug hríngſins, *protenſumque immiſit curvamini annuli.* Guelf. Hol.

e) ok let hríinginn á hönd ſer (ejectis intermediis). Guelf. Hol. J. P.

f) háræti. Mbr. Kálf.

g) fór Þá (önnur) brún hans í lag. (en önnur var Þá ſíd. en er kóngr ſá Þat.) Þá gaf kóngr (han) honum annan hríng, *tum* (alterum) *ei ſupercilium — rediit* (*ſed alterum adhuc demiſſum erat, quod ubi rex vidit,*) *tum alium ei addidit annulum.* Guelf. Hol. (Jör. H.)

h) (af ſer. Jör.) vopn ſín. Guelf. Hol. Jör. *arma poſuit.*

i) ok lagfærduz Þá bryn hans bádar, *& tum utrumque ejus ſupercilium componebatur.* addit H.

k) horni (dryckiuhorni miklu), *cornu* (*potionis ingens*). Guelf. Hol J. P. (Jör.)

horni er honum var *l*) borit. ok drack af. Þá kvad han.

m) Hvarmtángar lætr *n*) hánga
o) Hryni virgils mer bryniu
p) Hádr á *q*) hauki *r*) trodnum
s) Heidifs *t*) únga meidi.
u) Rítmeidis kná ek *x*) reida
y) Rædr gunnvala brædir

poſuit, & latum ſibi cornu ferinum accepit, exhauſitque: Deinde ceciniit: A. C. 926.

Supercilia mihi pendére facit
Deſtructor loricarum hamatarum
Defunctus, in accipitri calcata
Arbore accipitrum ſobolis (in axilla).
Vehere poſſum (geſtio) viri
(Auctore viro militari (heroe)

l) fært. Jör. mox, hneifdi. Jör. kneyfdi. Gu. Hol. J. P.

m) Ita Libri mei omnes: pro quo G. Pauli excogitavit HRAMMTÁNGAR; unde adeo interpretatio ejus in duo priora Diſticha, non poteſt in contextum accipi; in ſubditis tamen exhibenda. || hvarmtánga (hvarmstánga). Jör.

n) heingia. P.

o) hrum. Guelf. hrym. C. E. J. L. M. R. hrun (hryn). Hol. Jör.

p) haudr. Guelf. Hol. Jör. J. P. haddi. L. M. R.

q) auki. Gu. Hol. praeter H., qui habet *eiki*. auki-meidr poteſt eſſe *rheda*, eiki-meidr, *ilex*. || hauka. Jör.

r) triónum. Jör. & TRÓDRUM ex emendatione A. Magnaei, *in tectis accipitrum*. || trádum (tródum). J. P.

s) heidrs, *honoris;* vel, *ſcuti*. E. heider, & poſt, meider. Jör. í heidi únga meida. J.

t) vánga. P. non male: *candidarum genarum fulcris*, v. axillis. || vinga. E. L. M. R. unde Cl. Pauli fecit *vindga;* mallem vinnga per Euphoniam, *aëriâ*, *procerâ*. Mox, E. meyda.

u) rett meidi. E. J. Rætt meidis. P. rít meidi. Jör. Rytmeidis. Mbr. Kálf. ſed dubiè, nam literae ferè deletae ſunt. Forte RYTMEIDIR eſt *falco*, vexator ſcilicet aviculorum. *Ritr* (an Rytr?) qui & vocatur *Ritza* & *Ritkolla*, eſt genus aviculae marinae, Islandis notae, ſed cujus vocabulum Latinum nunc non occurrit. Ita *Rytmeidis gálgi* poſſet eſſe *brachium*, ubi falcones quaſi ſuſpenſi haerent. || Rydmeldifs. Guelf. i. e. *rubrae molliturae*. bona lectio, de qua infra. Körmeidis (kyrmeidis). Hol. quod adliteratio non patitur.

x) Ita Guelf. Hol. E. J. P. niſi quod E. & J. *ok* praemittunt. || rída. Jör. quod poteſt idem eſſe, nam *i* grave & *e* alternant apud veteres: alias *at rída* activo ſignificatu eſt *nectere*. || reidi. Kálf.

y) rædir. Mbr. Kálf. ródir — bróder. Gu. G. rædi — brædr. L. M. R. ródr — bródurs. E. J. ródur — flóda, quaſi *rubefactor campi*, v. *brachii*. P.

A.C. 926.

z) Gelgiu þ) ſeil á gálga
æ) Geirvedrs. a) lof at meira.

Pendulum in gladio cimelium;
Quae non mediocris eſt laus.

Þadan

Ex

z) gelgis ſkil. Jör. gelgin (gelginn). Hol.

þ) Ita habent Traduces Kálf. L. & M. in ipſa Matrice vox eſt eraſa. Sel. D. Hol. ſels. S. ſekk. P. ſeid. ex Traduc. Kálf. R. *Seidr* eſt genus piſcis: Itaque *rydmelldiſs ſeidr* poſſit eſſe *annulus*. feit. E. J.

æ) geirvandíng. E. J. *frameam accuranti*, ɔ: bellatori: aut regem, aut ſe ipſum intelligit; rectius autem diceretur *geirvandud*, vel *geirvöndud*. || giet vedr (geitvædr. L.) lopts (lopz. R.) neytis. L. M. R.

a) Ita E. J. P. || lofi meira. Guelf. Hol. lofi at meira. Mbr. Kálf. Jör.

Verborum conſtructio in priori parte carminis, proxime ad interpretationem accedens, ita eſt: 1) Hvarmtángar lætr mer hánga 2) hryni virgils bryniu (*hinn*) hádi, á hauki tródnum meidi 3) heidiſs únga.

1) HVARMR *palpebra; quaſi* hvarfr, *vel* hverfr, *quod circumdet oculum:* m & f *ſaepe alternant in antiquis noſtris monumentis, ut* helmíngr *pro* helfíngr *dimidium; quod invenio dixiſſe Thiodolfum noſtratem; belfíng* finn at elfi. TÖNG *quicquid rem tenet, quaſi dicas* tenaculum: *& ſuſpicor originem vocabuli eſſe latinam.* HVARMTÁNGAR *autem dictum pro* hvarmtengr, *in nominativo plurali, uti* ſakar *pro* ſaker. *Immani Hyperbole triſtitiam ſuam deſcribit Poëta, dum ait* ſupercilia ſua in axillas fuiſſe dejecta.

2) BRYNI, ſá ſem lætr hrynia, *bryndir*, qui ruere facit. *Virgill & Virgull, *annulus; item ligamentum, laqueus. Vid. Runa Capit.* BRYNIU-VIRGILL, *hamus ſ. annulus loricae. G. Pauli. Itidem* VIRGILSBRYNIA, hríngabrynia, *lorica hamata.* HÁDI, *ad verbum, conſummatus, perfectus, finitus, b. l. pro, mortuus. Haud abſimile eſt* allr: *Ol. Sag. Tr. ſ. í þætti Rauds R.* ſídan Hákon var *allr*, poſtquam Comes Haco defunctus eſt; *& adhuc in vernacula noſtra*, han var þar *allr* ɔ: han dó þar. *Fortaſſe autem*, hinn HÁDI, *vel*, hádr, *pro* ádr, *i. e.* ſá ſem hefir áit (ád), qui ſpirare, morari *v.* eſſe (*ſc. inter vivos*) deſiit; *vel* hádr, qui perfecit, implevit, *ſc. vitae munia. Simpliciſſime*, HÁDR, confectus, *i. e. caeſus. Eſt vero ab indicativo praeſenti, ek* hái. *Poëta de fratre loquitur.*

3) *Hoc ita accipio, quaſi per Epexegeſin, aut potius Pleonaſmum dictum ſit:* heidir *enim vocatur accipiter, forte ab alto volatu. Confer Laudnámabók pag.* 104. *ubi* heidisſtallr, ſtabulum accipitris, *eſt manus*, & foldar hattr, pileus terrae, *coelum.* ÚNGA, *pulli, vel, foetus. Poteſt vero* HEIDISSMEIDR *eſſe* arbor procera ɔ: *longum brachium, &* ÚNGAMEIDR *vel* úngr meidr, arbor tenera, *tenerum brachium: quod tamen minus placet. Si recipiantur diverſae lectiones* HRYN *&* HAUDR, *alius ordo & ſenſus exiſtit, nempe;* Bryniu haudr lætr mer hánga hvarmtángar virgils hryn á hauki trodnum &c. ɔ: Haudus loricae (*princeps*) facit mihi pendere

Þadan *b*) af drack Egill at ſínum *c*) hlut. ok mælti vid *d*) adra menn. Eptir þat let

Ex eo Egillus pro ſua parte potabat, & cum aliis verba commutabat. Deinde rex A.C. 926.

dere rupem ſuperciliorum (*frontis*) rotundam ɔ: *aurum*, in brachio. *Notum eſt olim uſurpaſſe viros majoris notae vittam auream, ſeu diadema frontis, quod vocarunt* GULLHLAD: *notum etiam ex Edda aurum vocari* handargriót ɔ: *ſaxum manuum: qui minus ergo vocari poſſit* Ennisgriót, *ſaxum frontis, ſc. quod frontem aſperam & quaſi ſalebroſam reddat.* HRYN *autem, vel* hrun *mihi non eſt diverſum a* hraun; *utrumque a Latino* ruina *derivo. Poteſt etiam* HVARMTANGAR HRYN *verti per* aſperitates frontis ɔ: *rugas, ob dolorem fraterni caſus, & iram in regem, qui quodammodo ejus cauſa videri poterat, cum fratres ſeparavit, contractas: Confer carmen proxime ſequens, ſtroph.* 3. *&* 4. *Cl. Pauli hanc partem Carminis ita exhibet:*

Kóngrinn (*quod ſubintelligitur*) lætr bryniu *α*) hrynvirgils heidis haddi hánga mer á hauki trodnum *β*) *hrammtángar* vindga meidi. ɔ: Facit (*Rex*) pendere mihi per manum (armum) falconi tritam lucidos annulos quales ſunt loricarum (*ſaepe*) decidui.

α) HRYNVIRGILL, *annulus caducus, ad ictus ſc. graviores.* HADDR *annulus*, hadda *f. g. anſa, ſuſtentaculum ollae, quo geſtatur & ſuſpenditur, ſemicirculare.* Haddr *etiam capillitium, forte a vitta* (hárbandi, ſkarbandi, hárþrædi,) *ambiente ac coërcente: nec aliud putem* hödd *neutr. plur. poët. antiq.* HADDI (*vel etiam* haddu) *accuſ. plur.* Heid, heidur, heidi, *ſplendor, ſerenitas.*

β) Hrammtaung (*Gen.* — tángar) *digitus, cui voci hic, niſi abuſive, non locus, (imo nullus locus, quando nulla in Libris extat,) cum armillam, non digitalem annulum, rex donaſſet. Quare potius exiſtimo genitivum eſſe anomalum, aut ſcriptionem minus rectam,* (cujus autem?) hrammtángar *pro* hrammtánga, *quam etiam poſteriorem flexionem habent Codd. A. & B. Significat autem* Tángi *lingulam in mare l. fluvium aut lacum protenſam, cui in corpore humano non abſimile eſt brachium, cujus extremitas eſt* hrammr, ɔ: *manus.* Vindgr meidr, *aëria arbor. V. Runa* C. *ita brachium appellare libuit Poëtae,* arborem *ſc.* aëriam falconi tritam.

Poſteriorem partem Carminis exhibeo ex interpretatione Cl. Pauli, & ita ob eo in ordinem redactam: Ek kná reida (1) gunnvala brædir rædr). 2) gelgiu ſeil á geirvedrs gálga; lof at meira. *Vel;* Ek kná reida — gelgiu ſeil (*forte* ſól) á gálga; 3) geirvedrs lof at meira.

1) GUNNUR, *Bellona: ejus* Valr, *aves carnivorae: eorum* (*earum*) BRÆDIR, *qui paſcit, vir militaris, a* brád, *praeda. Brædum* eí at ſinni hrafn, *Hálmar apud Biörnerum, ejus verba* (*ut fertur*) *referente Biörnone Hieroſolymipeta. Bræddum* biörnu, *Grotta S. item Krákumál:* Þá er *blódvali brædak, cum* aves carnivoras paſcerem; *perinde atque h. l.* GUNNVALA BRÆDIR: & Gunnar (*genit*) haukr *in carm. Hromundi claudi. Ol. S. Tr. & Landn.*

A.C. 926. let konúngr bera inn kiſtur tvær. *e)* báru ij. menn hvara. voro bádar fullar af ſilfri. Kon-

intro fecit portari ciſtas duas, argento plenam utramque; quamlibet homines duo ferebant. Rex

2) *Hic inſerendum* RÍTMEIDIS, *quod per errorem omiſſum eſt. G. M.* RÍT *clypeus: ejus* MEIDIR (*violator*) *vir armipotens.* GALGI, *lignum erectum, patibulum.* GELGIA, *idem, ſ. lignum ei rei aptum.* Gelgiulegr madr, & galga-timbr, *homo macilentus, ſtrigoſus.* SEIL, *funis, remulcus, reſtis, qua quid ducitur vel ſuſpenditur.* Þrym-ſeilar hvalr, *taurus* (*Hauſtlauug in* Skálldu) *fune ductus. Eſt & vocabulum nauticum, nec non* (*apud nos*) *textorium. Ek* ſeiliz, *manum extendo.* Seilíng & Seilíngarhæd, *brachii extenſionem* (*rectius forte*, menſuram *ſeu* longitudinem hominis, brachium ſurſum extollentis,) *aequans altitudo.* *Aliunde eſt* áſælni, & *v.* ad áſælaz, *videl. a* Sól ↄ: *alterius luminibus obſtruere.* (*Hoc ingenioſius quam verius dici puto; mihi enim verbum* ad áſælaz *aliunde non eſt, ſignificat autem*, alienum appetere. *Quid vero haec ad obſcuri carminis intelligentiam faciunt?*) á GEIRVEDRS GÁLGA, *in gladio ſuſpenſam armillam geſtare (ſe ait) hoc ſcilicet modo porrectam & acceptam. Illud* LOF AT MEIRA, *per ſe poſitum eſt.*

3) GEIRVEDRS LOF AT MEIRA, *magnae* (*mihi*) *militari gloriae.* * *Tum vero* gálgi *ſignificat* brachium, *patibulum ſcilicet armillae. Significatus, quem vir Clariſſimus tribuit vocabulo* Gelgia, *ignotus mihi eſt: praeterea vocabulum* ſeil *paucorum, neque optimorum, Codicum fide nititur, itaque adoptatis diverſis lectionibus*, Rydmelldis, & ſel *vel* ſeid, *poſterius dimidium carminis ita ordino:*

Ek kná *α)* reida *β)* rydmelldis ſel (ſeid) á *γ)* gelgiu gálga. gunnvala brædir *δ)* rædr (rædir) at meira lofi geirvedrs. *i. e. Scio (geſtio, licet mihi) tollere* rubrae moliturae phocam (piſcem) *in* oſſeum *patibulum: corvorum paſtor* pollet (praebet annulum) *tanto majori* (*cum*) *laude militari.*

α) Ek reidi *tollo, ſuſpendo; item pendo, unde* reidſla (reizla) *ſtatera, trutina.*

β) Rydmelldi *rubrum far, ſc. Frodii regis,* ↄ: *aurum.* Selr *phoca;* Seidr *piſcis genus At ex praeceptis Eddae, ſerpentes gaudent piſcium appellationibus, annuli autem ſerpentum appellationibus ex iisdem praeceptis; ergo* aurea phoca, *v.* aureus piſcis *erit annulus.*

γ) Gelgia *vocatur os quoddam in capite piſcium: poeticè per Synecdochen pro quovis oſſe ſumi poteſt: Itaque* oſſeum patibulum *hic erit brachium.*

δ) At ráda, *pollere, potiri, in poteſtate habere. Hic Poëta de ſe ipſo loquitur, applaudens ſibi de praemio. Vel ſenſus eſſe poteſt;* Bellator (ego) majori laude ↄ: praemio dignus ſum: *tum vero particula* at *excludenda foret.* At ræda *pro* reida, *porrigere, praebere, nam* æ & ei *alternant; ut in* hæd, & heid. *Hoc verbum ſi retineatur, ſermo erit de rege annulum porrigente. In hac mea expoſitione ſcio vocem* Rydmelldis *ſu-*

ſpectam

Konúngr mælti. Kiſtur þeſsar. *f)* Egill. ſkalltú *g)* haſa. *h)* ok ef þú kemr til Islandz. ſkalltú færa fe þetta födr þínum. *i)* í ſonargiölld ſendi ek honum. *k)* En ſumu fe ſkalltú ſkipta med frændum *l)* ykrum Þórólfs. þeim er þer þikia ágætaztir. En

Rex fatur; Ciſtas haſce, Egille, accipies, & ſi in Islandiam redieris, hanc pecuniam patri feres, in compenſationem filii amiſſi mitto illi: partem vero pecuniae, inter tuos & Thorolfi conſanguineos, quos maximo in pretio habes, diſtribues. Tu ipſe autem com- A.C. 926.

ſpectam eſſe poſſe, nam Antiquarii contendent, dicendum fuiſſe rydmelldz, rydmelldurz, *v.* rydmelldrar, *etſi de ſignificatu mihi concedant: Itaque videndum an hic eſſe poſſit ordo & ſenſus verborum Poëtae:*

a) Rædir brædr! ek kná reida *b)* gunnvala gálga ſel á *c)* geirvedrs gelgiu, at meira lofi rítmeidis. *i. e. Proditor fratris! portare poſſum armillam in gladio, majori cum laude bellica (mea).*

a) At ráda einn, *eſt prodere quem (Edd. Saemundi)* Reiginn mik *red.* han þik *ráda* mun, Prodidit *me Reiginn*, prodet *quoque te. Hinc* rædir, *proditor.* Brædr *pro* bródur (*in genitivo*), *quod me monuit vir doctiſſimus Joh. Olavius. Intelligitur autem rex, qui, ſaltem ex mente Poëtae, fratris (ſc. Thorolfi) proditor dici potuit.*

b) GUNNVALA gálgi, *patibulum corvorum*, ɔ: *brachium; appellatio tracta â corvis, quos Edda fingit in Odini axillis ſedere.*

c) Geirvedrs gelgia, *os procellae bellicae, gladius. Juxta hoc Eddae;* Tein kalla ek *bein*, bein kalla ek *vid*, *i. e. Stimulum (baculum cuſpidatum) appello* os, *os appello* arborem. Aſkr *vero*, ɔ: vidr, *arbor, eſt nomen gladii. Obiter advertendum eſt Gelgiam quoque eſſe vocabulum Eddicum, ſic enim vocatus fuit funis, qui dependebat ex compede Fenris-Ulfi, quem funem Aſi per petram* Giöll *trajecerunt. Confer Fab. XXIX. In appendice autem Eddae, paxillus vel obex hujus funis, Gelgia appellatur. Hoc annotandum videbatur, ſi quid faceret ad difficillimi hujus carminis ſenſum eruendum.*

b) frá. Jör.

c) HLUT omitt. P. non illepidè.

d) menn alla, *cum omnibus* (ſc. non tantum cum rege). Jör.

e) ok báru. Plerique.

f) EGILL, non eſt in Guelf. Hol.

g) færa faudur þínum, *afferes patri.* Iidem. || medtaka. J. vidtaka ok vardveita, *accipies & ſervabis.* Jör. per Figuram Syllepſin, neque enim verbum *at vidtaka* conſtruitur cum accuſativo. Kiſtum — vidtaka ok vardveita. P.

h) en er, *cumque.* Jör.

i) ok ſendi ek honum *þat &c. Guelf. Hol. Jör. * þær, *eas*, ſc. *ciſtas.* J. P. Mox, í ſonarbætr. Jör.

k) EN — ÁGÆTAZTIR, ſoli Kálf. agnoſcunt. Mox, því fe. L.

l) ykkar. K. L. R.

A.C. 926. En þú ſkallt taka her *m*) brodrgiölld med mer. *n*) lönd eda lauſa aura. *o*) hvart er þú vill helldr. Ok ef þú villt med mer dveliaz (til) lengdar. þá ſkal ek her fá þer ſæmd ok virdíng. þá er þú kant mer ſiálfr tilſegia. Egill tók vit fenu. ok þackadi konúngi giafar ok *p*) vinmæli. Tók Egill þadan af at glediaz. ok þá kvad han *q*).

compenſationem fratris amiſſi hic apud me capies, ſive fundos malueris, ſive res mobiles: Quodſi vis longiuſcule apud me commorari, honorem tibi & dignitatem, quam abs me petendam putaveris, tribuam. Egillus accipiens pecuniam, regi de muneribus, & gratioſis promiſſis, gratias egit: exinde hilareſcens ita modulatus eſt;

r) Knáttu *s*) harms af harmi
t) Hnúp gnípur mer drúpa.
Nú *u*) fann ek þann er ennis
x) Óſlettur *y*) þær retti.
Gramr hefr *z*) gerdi haumrum
Grundar upp þ) um hrundit.

Prae dolore caſus dolendi oportebat
Supercilia mihi decidere.
Nunc (eum) inveni, qui
Illas aſperitates complanaret (explicaret).
Rex mea ſupercilia
Raptim erexit;

Sá

Multum

m) bródrbætr. Jör. Mox, hiá mer. Mbr. Kálf. E. ſem hirdmadr, *uti ſatelles (aulicus)*. K. L. M. R.

n) land ok &c. Jör. mox, lauſan eyre. P. Guelf.

o) ſæmd ok virdíng ſem þú vill ſiálfr kióſa þer — *quemcunque tibi ipſi optare libuerit.* Guelf. Hol. omiſſis quae ſequuntur.

p) vingan, *amicitia.* Guelf. Hol. J. P. vináttu, idem. K. L. M. R. || ummæli, *promiſſis, dictis.* Jör.

q) víſu. add. Iid. Guelf. Hol.

r) Ita Omnes Libri. Knáttut in Parentheſi appoſuit Ds. Pauli, i. e. *non potuerunt.*

s) hvarms á hvörmum. Jör. ad verbum, *per palpebrarum ambitus*, v. *circulos.* || hvarms af &c. H. unicus.

t) hriúpgnípur. Jör. Hol. & accuratior Guelf. *aſpera, ſalebroſa*, vel *triſtia*, quaſi *briúfgnypur.* Mox, driúpa (quod vulgatius eſt). H. L. M. N. R.

u) Feck ek enn þann er &c. *Nunc vero nactus ſum* &c. hominem ſc. v. annulum, aut rem. Jör. Vocula *er* non eſt in Kálf.

x) Oſlettar — rætti (rietti). Guelf. *inaequalia*, ſc. ſupercilia.

y) þer rettud, *explicuiſti.* Kálf. || þær letti, *eas levaret.* G. Pauli. citra auctoritatem & neceſſitatem.

z) gerd í. E. L. M. R. giedis, vel gædis. O.

þ) of. Guelf. Hol. Jör. mox, hrundnar. Gu. Hol. i. e. han hefir upp — of hrundnar grímur árſímá gerdi haumrum, i. e. *perſonas*

Sá æ) til a) Ygr af augum
b) Ár síma mer c) grímur.

Admodum formidabilis videbat mihi
Perſonas ſuper oculos.

A.C. 926.

Sídan

Tum

ſonas mihi ſuſtulit rupibus auri cingentibus, ɔ: armillis.

æ) er mer. Guelf. Hol. er til. Jör. er Yggr af Yggium, *is eſt rex regum*, ɔ: regum ſummus. J.

a) Iggr. K. R. L. M. Mox, AF pro *of*. Plerique: & iſtae particulae ſaepe alternant, aut confunduntur.

b) Arnſíma. Jör. & af síma, ex correctione A. Magnaei, ſic & Hol. Örſíma. J. at síma. at ſunna. at sínia. K. M. L. R. af ſvyma. O.

c) Ita omnes Optimi Codd. plenis literis; quod indicat vocabulum hìc eſſe plurale foeminínum. Sequiores Libri, Grímr, in gen. maſc. ſingulari. Ds. Pauli ſubſtituit *Grímu*, neque id absque ratione, ita enim multo facilior fit interpretatio carminis. Nolui tamen Codicum auctoritatem, vocabulum hocce ſuppoſititium in contextum recipiendo, infringere. Magis eò inclino, ut à Poëta noſtro eſſe credam, quae illi in Libris, ante quadringentos annos accuratè exaratis, tribuuntur, quam quae hodie demum excogitata eſſe ſcio, utut aliquanto aptiora.

Ordo verborum in priore parte Carminis. Af harmi 1) harms knáttu 2) hnúpgnípur mer drúpa: nú fann ek þann er retti þær ennis óſlettur.

1) *Propter conſenſum librorum hanc vocem retinendam putavi. Significat autem, & dolorem, & Metonymicè rem dolendam, malum acerbum, calamitatem. Autor ſupra* Cap. 43. *Harmr* er þat nú mikill. er ecki er öl inni. *Neque hoc caret elegantia, quod Poëta in una ſtropha bis utitur eâdem voce, ſenſu diverſo.* Harmr *etiam eſt nomen falconis: hinc* HARMS HNÚPGNÍPUR *poſſint eſſe* manus; *ut ſenſus ſit*, mer felluz hendr, *i. e. obſtupeſcebam prae dolore.* KNÁTTU, *pro* máttu, hlutu, *debebant; q. d. neceſſe erat, ut, (haud mirum erat, ſi) quem ſenſi ſuper fratris caſu, dolorem externis indiciis oſtenderem (oſtendebam).*

2) Núpr & gnúpr, *mons eminulus. De Etymo vocis vide Edd. Sn. Fab.* 30. & *Hypnon. Gloſſ. Syntagm. v.* nef; *hic* hnúpr *pro* núpr *per Proſtheſin.* Gnypa *eſt à* Gnúpr, *rupecula prominens; adeo ut hic ſine tautologia concipi poſſit vel pleonaſmus vitio carens, & potius emphaticus, vel vocum cognatarum* gnúpr & gnypa *juſta differentia. G. Pauli. Adhuc in vernacula noſtra ſummae montium extremitates vocantur* bryr, *rectius* bryn: *per quam metaphoram etiam uſi ſunt Graeci & Romani vocibus,* ὀφρύς, & ſupercilium: *Vide Servium & Cerdam ad Virgil. Georg. I.* 108. *Non dubitavi itaque* Hnúp-gnypur *vertere per ſupercilia. Si vero quis malit hic ex ſequentibus ſubaudire* Ennis, *ut ſit* Ennis hnúp-gnypur, *frontis prominentes rupes, per me licebit. Aliàs* hnúpgnypur *exponi poterant, per* alta ſupercilia, *nam ſupra (quamquam ſcio aliter id me cepiſſe) de*

A. C. 926. *d*) Sídan voro græddir þeir menn er *e*) fárir voro ok lífs var audit. Egill *f*) dvaldiz

Tum ſaucii curati, quorum ſalus non eſſet deplorata. Egillus proximam á caſu Thorólfi

Poëta tradit auctor, quod fuerit ſkolbrúnn, ɔ: altis ſuperciliis, *quaſi* ſkollbrúnn, *a verbo* at ſkolla, *quod apud veteres ſignificavit*, altè eminere, *ut pluribus exemplis poſſem probare, ſi attineret; nos nunc pro eo verbo dicimus* at ſkrolla, *procul dubio corruptè.*

3) DRÚPA, *ſtillare, à v.* ek dryp, *quod à* dropi, *&* dropi *à verbo* ek drep, *ferio. Sed & per Metaph.* at driúpa nidr, *pudefieri, vultum dejicere, prae pudore vel moerore: quemadmodum* at hnipna. *Hnipnadi* Grani ok drap höfdi í gras: *Ut* hvarms hnúpa gnypur (*ſupercilia, metaphorico-periphraſticè*) *etiam hic demiſſa ac dejecta intelligi poſſint.* Drúpir Höfdi, *luget* Höfdi, *monticulus in mare percurrens, l. villa ejusdem nominis. Landnámab. & Ol. Sag. Tryggv. G. Pauli. Hoc primum Diſtichon carminis idem vir doctiſſimus ſic vertit:*

(*Non*) *potuerunt prae dolore ciliorum*
Prominentiae mihi ſtillare.

Hvarmr, *cilium, palpebrae extremitas* (efri ok nedri *augnabvarmr*). * *Non eſt videre ex praecedenti narratione, quod Poëta lacrymaverit; quare haec expoſitio minus placet.*

Verborum ſeries in parte poſteriore: Gramr hefir (mer) upp um hrundit 1) gerdi-hömrum 2) árſíma grundar. 3) Til ygr ſá (han) mer 4) grímur of augum.

1) Gerdi-hamrar, *rupes cingentes. Multi ſunt nobis* Hamrar (*villae ita dictae*) *tam ſingularis quam pluralis numeri, tam ſimplicis quam compoſitae figurae, nomine à rupibus adjacentibus inditô; quos inter* Gerdihamrar *in tractu Dýrafiord. G. Pauli.*

2) Arſími (*amnis ignis*), *aurum. Sic Gretter Aſm. f.* Ránſíma runnar *Str.* 53. Almſími, *gladius. Niála pag.* 211. *Forte & ibi* Alſími, *vel* árſími, *aurum. G. Pauli.* Sími *ignem non propriè denotat, ſed per Metalepſin; nimirum* Taurus, *vocatur* Sími, *idem quoque vocatur* Hyr, *at* Hyr *eſt ignis.* Arſíma grund *mihi h. loco eſt* frons, *aurum enim erat frontis ornamentum antiquis; confer me ad Carmen praegg.* Gerdihamrar árſíma grundar, *ſupercilia. Poteſt quoque aliter accipi Diſtichon, nempe ita:* Gramr *grundar* hefir mer upp um hrundit gerdihömrum (*ſub.* ennis *v.* augna) árſíma. ɔ: *Rex* terrae — *erexit ſupercilia* aurô. Gramr *grundar, ut diſtingvatur a regibus piraticis, & provincialibus* (*tributariis*). Arſíma, ɔ: med árſíma. *Ablativus inſtrumenti. Hoc Diſtichon laudat Edda in* Konúnga heitum.

3) TIL, *valde, ſatis. Rex Jatvardus regi Magno* Bono (*in Hryggiarſtycki*): Þú þikiz eigi *til* vídlendr, *non* ſatis *late regnans tibi videris. Sueinn Ulfſonius de ſe ipſo* (*Ibidem*): ecki er han *til* figrſæll, *non* ſatis (admodum) *victorioſus eſt.* TIL YGR, *valde formidabilis, ſc. Adalſteinn rex: vel ſubauditur* hoſtibus; *vel adjectivum hic ſumitur*

diz med Adalſteini konúngi enn næſta vetr eptir fall Þórólfs. ok hafdi han *g*) allmiklar virdíngar af konúngi. var þá med Agli lid þat allt er ádr *h*) hafdi fylgt þeim bádum brædrum. ok or orroſto höfdu komiz. Þá orti Egill Drápo um Adalſtein konúng. ok er *i*) í því kvædi þetta.

rolfi hyemem, apud regem Adalſteinum in magno honore, transegit; habens ſecum, quotquot de militibus, ſe & Thorolfum antea ſecutis, praelio evaſerant. Tunc Epos fecit regi Adalſteini, cui hic verſus ineſt: A.C. 926.

Nú

Rr 2 *Nunc*

tur pro horrendo *in bono ſenſu, i. e. venerando: vel eſſe poteſt perpetuum epithetum monarcharum ob eminentem eorum & infinitam poteſtatem.*

4) Gríma, *perſona, larva.* GRÍMUR *nunc vocavit ſupercilia ob oculos demiſſa.* Gríma *quoque nox, & poteſt exponi; vidit mihi noctes, ſc. tenebras moeroris, ſuper oculos: ſatis eleganter. Erat, cum ſuſpicabar vocem* TIL *(ſtropha praeced.) eſſe verbum, & vertebam,* ſá til mer grímur af augum, *is perſonas (tenebras) mihi tollit de oculis.* Ygr *vero referebam ad* Gramr *ſupra. Hanc opinionem probabilem fecit vocabulum noſtrum* alldrtili, *vitae ſublatio, perditio, mors; item Graec.* τέλος, & τελέω; *nec non* τίλλω, *velle, diſcerpo: Item Latin.* deleo, *Germ.* tilgen. *Obſtat vero ratio grammatica, nam ſi verbum eſſet, in tertia perſ. praeſ. Indicat. faceret* till, tilr, *vel* tilar, *a prima,* ek til, *vel* tila: *obſtat item vocabulum* Otili, *pernicies, an ſcelus? quod aliquando legiſſe memini in Ol. H. S. Cod. Flatey. Itaque verius erit,* Tili *in his vocabulis idem eſſe atque* Ziel *German. nempe, ſcopum, finem. Poſterior Carminis pars ex diſpoſitione & expoſitione Cl. Pauli ita ſeſe habet:*

Gramr hefir med árſíma upphrundit mer *α*) *grímu* grundar gerdihömrun. ſá er *β*) ygr af augum. ɔ: *Rex mihi cinctorias rupes frontis erexit, (elevavit, rugas explicuit,) mediante auro; abſceſſit ab oculis illa torvitas.*

α) Grímu grund, *frons; ejus* gerdihamrar, *ſupercilia (vel etiam rugae, ex mente viri doctiſſimi. Supra autem obſervavi* Grímu *in nullo Codd. inveniri).*

β) YGR & ægr, *adjectivum, ſaevus, ferus, e. g. taurus &c. Hoc loco ſubſtantivum itidem ſonat: niſi forte malis* YGR, *pro* Yggr *l.* Uggr *(extrito ob conſonantiam metricam altero* g,) ɔ: *ſuſpicio, atrocitas non bene fida, merito ſuſpecta.*

d) Þá. Guelf. Hol. J. Usque ad EGILL DVALDIZ, abeſt in Jör.

e) lífs vard audit. Guelf. Hol.

f) var. Iid.

g) miklar. Iid.

h) höfdu med Þeim bádum verit. ok yr orroſto höfdu &c. Guelf.

i) Þetta ſtef. J. P. Þetta ſtefit í. Guelf. Hol. Jör. *cujus hic eſt verſus intercalaris.* Carmen ſequens in ſolis Kálf. exiſtit.

A.C. 926.

Nú hefir folldgnárr fellda
(Fellr Jörd und nid Ellu.)
Hialldr *k*) ſnerrandi harra
Höfudbadner *l*) þriá Jöfra.
Adalſteinn ofvann, annat
Allt er lægra, *m*) kynfrægri,
Her *n*) ſverium þeſs, hyriar
o) Handriótr, *p*) kóngmanni.

Nunc proſtravit ſublimis,
(Subjicitur tellus Ellae nepoti)
Qui bella moventium dynaſtarum
Capita lavit (ſanguine), tres reges.
Genere illuſtrior vicit Adalſteinn:
Nihil non inferius eſt rege;
Id hic juramus, auri
Poſſeſſor! (princeps munifice!)

Haec En

k) ſverrandi, *bellum aggravantes*, Do. Pauli interprete. K. L. M. R.

l) iij. iöfrar, *tribus regibus caput lotum eſt.* E. L. M. R. In Membr. etiam numerus exaratus eſt literis numeralibus, quem, diſtinctionis ergo, literis ordinariis exprimere malui.

m) kynfrægra. L. R. || kyn frægra, *omne genus illuſtrium eo inferius eſt.* K. M. || kynfrægum, *generoſo*, ſubſtituit Cl. Pauli. exhibeo Lectionem Membranae, & E.

n) ſnerinn. M. R. corruptè.

o) Ita clarè K. L. M. handriótr. R. in Mbr. dubia eſt ſcriptura, nam poteſt legi ut in textu expreſſi; poteſt & legi *hannbriótr* quemadmodum Aſgeirr ſcripſit in C. & E.

p) kóngsmanni. L. M. R. kóngsmönnum, *ſatellitibus*, ſc. id jurejurando confirmamus. K.

Ordo verborum in parte priore. * Nú hefir 1) folldgnárr 2) höfudbadner hialldr 3) ſnerrandi harra, fellda þriá 4) Jöfra: Jörd fellr und nid 5) Ellu.

Ordo in poſteriore. 6) Kynfrægri Adalſteinn 7) ofvann; allt annat er lægra 8) kóngmanni; her 9) ſverium þeſs 10) hand-hyriar riótr!

* *Hoc carmen ex verſione G. Pauli & mea promiſcuè exhibetur, & ſenſus ejus ſatis expeditus eſt, ita ut mirer virum acutiſſimum haec ſubjeciſſe verſioni ſuae; „Hunc facere viſum fuit ſenſum, obſcura tamen, nec ſatis certa quarundam vocum manente, cum ſignificatione tum intentione ſeu reſpectu: de quibus haec breviter, leniter & leviter; „ Hactenus ille.*

1) FOLLDGNÁRR, *terrae imminens, tellure ſublimior; ex nomine proprio* Gná *& verbo* gnæfa, *de quibus vide Edd. Fab. XXX. G. Pauli. Hoc eſſe poteſt regum epithetum perpetuum, ad eorum ſuper alios eminentiam deſignandam. Vel* gnárr *hic ſtare poteſt pro* knárr, *potens, pollens; ut ſit ad verbum* FOLLDGNÁKR *terripotens*, o: *terram gubernans:* g *pro* k *invenitur alternare in antiquis monumentis.*

2) HÖFUDBADNER, *capitis lotor.* Bad, *balneum:* böd *v.* baud, *praelium; intelligitur* bella-

En þetta er ſtefit í Drápunni.
Nú liggr *q*) hæſt und hrauſtum
r) Hrein braut Adalſteini.

Haec vero eſt poëmatis ſtropha intercalaris: A.C. 926.
Nunc ſubjacet 1) *altiſſima forti*
2) *Munda tellus Adalſteini.*

Adal- Rr 3 *Tunc*

bellator ſangvine lavans capita hoſtium; cohaeret autem hoc ſubſtantivum cum adjectivo FOLLDGNÁRR. *G. Pauli. Placet ſententia viri doctiſſimi; poſſit tamen ineſſe Dilogia,* & höfudbadnir *exponi, per* caſtigator, *domitor, repreſſor. Nunc in vernacula Dan. dicitur,* at vaſke Örene paa een, *pro, verbis quem caſtigare, corripere.*

3) SNERRANDI, *aſperantes, accelerantes* bellum. *G. Pauli.*

4) ÞRIA JÖFRA, *tres reges;* ɔ: *Olaum regem,* & *duos Jarlos Hríngum* & *Adilſem; Jarli enim a poëtis regiis appellationibus ornantur. G Pauli. Vide me ſupra* 273. *Ita* & Rex, *pro ſatrapa;* & *ſummo belli duce invenitur apud Latinos: Vide Nepotem in Datame, III. 4.* & *in Hannibale, VII. 4.*

5) *Hic fuit rex Angliae, qui Ragnarem* Lodbrok *bello vivum cepit,* & *occidit. Declinatur,* Ella, Ellu, *ut* Sturla, Sturlu.

6) KYNFRÆGRI, *ſubaud.* victis, *adeoque ſceptro dignior. Poteſt etiam eſſe accuſativus pluralis* ɔ: vicit dynaſtas ſê generoſiores; *quod tamen minus placet.*

6) OFVANN ɔ: yfirvann, *quod verbum nunc eſt nobis vernaculum: invenitur etiam in Fabulis heroicis* (Riddara ſögum). OFVANN ANNAT, *aliud egit, in parenthesi expoſuit Ds. Pauli. Malui τὸ* annat *referre ad ſequentia, diſtinctione ante poſita.*

8) KÓNGMANNI, *pro* rege *ſimpliciter, ita infra;* hvar viti menn ſlíku bellt vid *konúngmann, i.e.* ubi noverint mortales tales contumelias *regi* (*cuiquam*) factas? *Gunnhillda loquitur de viro ſuo, Eirico rege.*

9) HER SVERIUM ÞESS, *Bene jurat; ne quis exiſtimet eum adulari regi,* quo omnia alia inferiora *eſſe dicat.*

10) Handar hyr, *ignis manûs, aurum* (*hic contractè propter metrum* handhyr) *ejus* briótr, *fractor* (*vide variant. l. lit. o.*), *vir, quae appellatio hic tam ad Poëtam, quam ad regem referri poteſt. G. Pauli.* Hriótr *eſt Odini nomen, ejus autem nomina omnibus viris competunt, juſta determinatione adjecta. Quin* & hriótr *eſſe poſſit* hreytir, ɔ: ſá ſem lætr hrióta, *diſperſor, diſſeminator, ut* handhyriar hriótr *hic ſit appellatio viri munifici, regis ſcilicet, qui tantis muneribus ornaverat Poëtam: ita* þriótr, ſá ſem lætr þrióta, *conſumtor, ut* þriótar maurnar vita, *auri conſumtores* ɔ: *homines* (*Eyrbyggia*). *Hic propter Euphoniam metricam aſpiratio in vocabulo* hriótr *abjecta eſt.* * *Ad notam 2. addendum: Potuit etiam per metaphoram* rex *dici* FOLLDGNÁRR HÖFUDBADMR ɔ: *excelſa arbor.* Badmr, *Germ.* Baum. *G. Pauli.*

q) hauſt. P. mox, under. Jör. vid. J. med. P.

r) Ita. J. P. & retinere placuit Cl. Pauli, qui verſum interpretatus eſt. ‖ hreinbraut. Kálf. Guelf. Hol. *via rangiferi,* ſc. animalis montana amantis; regio montuoſa. Forſitan Sco-

Adalſteinn gaf þá *s*) enn Agli at bragarlaunum gullhríngа tva. ok ſtód hvarr mörk. ok *t*) þar *u*) fylgdi ſkickia dýr. er konA.C. 927. úngr ſiálfr hafdi ádr borrid. En er *x*) váradi. lýſti Egill ifir því fyri konúngi. at han *y*) ætladi í brott *z*) um ſumarit. ok til Noregs. ok vita hvat títt er um hag Asgerdar. konu þeirrar er þ) átt hefir Þórólfr bróder minn. Þar ſtanda ſaman fe mikil *æ*). En ek veit eigi hvart börn þeirra lifa nockur *a*). á ek þar *b*) fyri at ſiá ef þau lifa. En ek á arf allan ef Þórólfr hefer barnlauſs andaz. Konúngr *c*) ſegir.

Tunc etiam rex Adalſteinn in praemium poëmatis dedit Egillo duo annulos auri, quorum quisque ſimilibrá conſtabat; acceſſit toga pretioſa ipſi regi antea geſtata. Vere autem ineunte Egillus regi ſignificavit, ſe illa aeſtate abire velle in Norvegiam, videreque quomodo de ſorte Asgerdae, quae (inquit) uxor fuerat fratris mei Thorolfi, comparatum ſit: Magnae ibi facultates conſtitutae ſunt, ſed num ulli vivant eorum liberi, neſcio; quorum, ſi vivant, rem debeo curare; ſin improlis obierit Thorolfus, tota haereditas ad me redit. Rex fatur; hoc in tua ſitum erit

Scotiam intelligit, quae vero neſcio, an venerit in poteſtatem Angli, Olao rege interfecto. Hiſtorici diſpiciant. || heimbrot. Jör. obſcurè & contra metrum.

1) *Vel* & hæſt *adverbium.* HÆST HRAUSTUM, *fortiſſimo. Vel* LIGGR HÆST UNDIR, *ſub ſummo ejus imperio. G. Pauli.*

2) Braut, *ſemita, pro terra per quam itur. Sic* & Tröd, *ejusdem ſignificationis in* Hákonarmálum. *Item* HREIN-BRAUT, *rangiferorum ſemita* ɔ: *tellus. G. Panli.* Hrein, *forte ideo, quia ab rebellibus & latronibus purgata.*

s) Haec particula non eſt in Ceteris.

t) ſkickiu góda, & *togam eximiam.* Gu. Hol. J. P. ſequentia omiſſis.

u) fyldi ſkicki dyr. Membr. Kálf. ſkickia ágiæt. Jör. Sequiores Codd. ſcribunt ſkyckia, per y.

x) Egill hafdi verit þar um vetrinn, *Transacta ibi hyeme.* Guelf. Hol. J. P.

y) vill fara til Noregs. ok vita hvat títt veri &c. Iid.

z) þadan. vil ek fara til Nor. ok vita um hag Asgerdar &c. Jör.

þ) Þórólfr bródir hans hafdi átt. Guelf. Hol. P. nota in textu elegantiſſimum tranſitum narrationis indirectae in directam.

æ) ok gód, & *eximiae.* add. Ceteri. Mox, ok á ek þar fyrir at ſiá, *quibus providere debeo.* Guelf. Hol. ceterîs deſideratîs.

a) ædr eingin, *nullive* (necne). add. Jör.

b) þó fyri at ſiá þótt börn þeirra lifi, *quorum tamen* (certè) *ſi vivant* &c. Jör. Tautologia non ingrata, & quae genium auctoris mirè ſapit.

c) ſagdi at þat mundi vera at hans forrádi.

at

ſegir. Þat mun *d*) vera Egill á Þínu forrádi. at fara hedan á brott. ef Þú Þikiz eiga *e*) ſkylldar erendi. en hinn veg *f*) Þiki mer bezt. at Þú takir her ſtadfeſtu med mer. ok ſlíka koſti *g*) ſem Þú vill *h*) beidaz. Egill Þackadi konúngi *i*) ord ſín. *k*) Ek mun nú fara fyſt *l*) ſem mer berr ſkyllda til. *m*) en *n*) Þat er líkara at ek vitiag híngat Þeſsa *o*) heita. Þá er ek *p*) komumz vit. Konúngr bad hann ſva gera *q*). *r*) Sídan bióz Egill brott med lidi ſínu. en mart dvaldiz eptir med konúngi. Egill *s*) hafdi eitt *t*) lángſkip mikit. ok *u*) Þar á C. manna. eda vel ſva. ok

erit poteſtate, Egille, ut hinc diſcedas, ſi ne A.C. 927. *gotium neceſſarium tibi habere videris: illud vero multò malim: ut hic ſedem capias mecum, & conditionem quam ipſe vis poſcere. Egillus regi de verbis ſuis gratias egit; primum (inquit) modò proficiſcar, uti meum fert officium: ſed non eſt dubium, quin huc repetam haec promiſſa, quando mihi vacat. Rex, ut ita faceret, rogabat. Deinde Egillus diſceſſum parat cum parte commilitonum: magna vero pars horum apud regem remanſit. Egillus una navi longa utebatur, & in ea vectoribus C. aut amplius. Qui*

at fara í brott hedan. Guelf. Hol. P. cum vocula *hedan* oratio in directam mutatur: caeteroquin dicendum fuiſſet *þadan*. || bad hann ráda, *juſſit hoc in ejus eſſe poteſtate*. H.

d) ver. Mbr. Kálf. ek loſa Þer at fara á brott, *dabo tibi veniam abeundi*. Jör.

e) ſkyllt. K. L. M. R. ſkullda. Jör.

f) Þætti, & deinde, attú tækir. Guelf. Jör.

g) alla. add. Jör. *quamcunque conditionem*.

h) ſiálfr. add. Iid. Guelf.

i) val Þann ſóma, *de honorifica hacce invitatione*. Guelf. Hol. P.

k) en, *ſed*. add. Jör. En (ok) mælti. Guelf. Hol. *ſed* (&) *dixit*. minus eleganter.

l) minna naudſynia. Guelf. Hol. P. ſem mer líkar, *prout meus fert animus*. Jör.

m) ok vitia ſídan híngat, *deinde huc reviſam*. Jörund.

n) Þó (Þá) mun ek vitia Þeſsa heita ydarra (Þinna heita). Guelf. G. P. Senſus; *revertar tamen (deinde) ut promiſſi tui compos fiam*.

o) HEITA, omitt. K. L. M. R. non enim viderunt, *Þeſſa* eſſe genitivum pluralem.

p) Þarf vid, *eſt opus*. Iidem.

q) ok rádaz (at rádaz) til hans (ſín), *ſedemque ſuam apud ſe conſtitueret*. Hol. Guelf. J. P.

r) Nú byz Egill med lid ſitt til brautfarar. Iidem.

s) Þá lángſkip af kóngi. ok hafdi Þar á C. manna, *dono accepit ab rege navem longam, & habebat in ea vectores* C. Iid.

t) ſkip. Jör.

u) á vel C. manna. ſídan hellt han til hafs, — *& jam altum ingreſſus eſt*. Jör.

A.C. 927 *x*) ok er han var búinn ferdar sinnar ok byr gaf. Þá hellt han til hafs. skilduz þeir Adalsteinn konúngr med *y*) mikilli vináttu. bad han Egil koma aptr sem skiótazt. Egill kvad sva vera skylldu. *z*) Sídan hellt Egill til Noregs. ok er han kom vit land fór hán sem Þ) skyndiligazt inn í Fiördu. Han spurdi *æ*) þau tídendi. at andadr var Þórer Herser. en Arinbiörn *a*) hafdi tekit vid arfi. ok *b*) giörz lendr madr. Egill fór á fund Arinbiarnar. ok feck þar gódar vidtökur. baud Arinbiörn *c*) honum þar at vera. *d*) Egill þektiz þat. Let han setia upp skipit. ok vista *e*) lid sitt. *f*) Enn Arinbiörn tók vid Agli vid xijta mann. ok var *g*) med honum um vetrinn.

Qui omnibûs ad profectionem comparatîs, altum petiit, discedens ab Adalsteine cum magna (invicem) amicitia, qui Egillum quam citissime redire rogabat, & Egillus ita futurum affirmabat. Hic deinde in Norvegiam contendit, advectusque terrae in Fiördos introrsum quam maturrime se contulit; audiit Thorerem praefectum decessisse, Arinbiörnumque haereditatem & praefecti dignitatem adiisse. Profectus ad Arinbiörnum bene ab eo acceptus est, & oblatum (illi) hospitium, quod & lubenter acceptavit; Tum navim subduci, sodalibus hospitia provideri fecit. Ipse, cum hominibus XI, (hospitio) ab Arinbiörno susceptus, apud eum hyemavit.

56. CAP.

x) eptir þat var han búinn til ferdar. Þá hellt han til hafs, *deinde iter ejus paratum est (paratus ad iter), tum petiit* &c. Guelf. Hol.

y) vináttu mikilli. Iidem. Mox, BAD HAN — VERA SKYLLDU, non apparet in Iisd. Jör. J. P.

z) fórst þeim val. ok komu af hafi vid Noreg. ok fór (fóro. Hol.) inn í Fiördu. *Prospero usi cursu, ex alto accesserunt Norvegiae, contulitque se* (Egillus) &c. Guelf. Hol.

Þ) skiótlegazt nordr í Fiördu — *boream versus.* Jör.

æ) þar, *ibi.* add. Jör.

a) tekit vid arfi. Jör. per lepidam ellipsin verbi auxiliaris.

b) hefdi. add. Iid. var han lendr madr kóngs. Guelf.

c) Eigli. Jör. med ser at vera. Iid. Guelf. Hol.

d) ok þat þiggr han (þiggr han þat). Gu. Hol.

e) menn sína. Guelf.

f) Egill var med Arinbirni um vetrinn med xij. mann. Guelf. Hol.

g) han. add. M. R.

56. CAP.

KVANFÁNG EGILS.

Bergaunundr ſon Þórgeirs *h*) þyrnifótar hafdi *i*) þá fingit Gunnhilldar dóttr Biarnar haulldz. *k*) var hon komin til búſs med honum á Áſki. En Aſgerdr *l*) er átt hafdi Þórólfr Skallagrímſon var þá med Arinbirni frænda ſínum. þau Þórólfr áttu dóttur *m*) eina únga er Þórdís het. ok var mærin þar med módr ſinni. Egill ſagdi Aſgerdi *n*) lát Þórólfs. ok baud henni ſína umſiá. Aſgerdr vard *o*) miög úkát vit þá ſögu. *p*) en ſvarar vel *q*) rædum

CAP. LVI.

MATRIMONIUM EGILLI.

Tunc Bergönundus, Thorgeiris ſentipedis *filius, acceptam in matrimonium Biörni Hölldi filiam Gunnhilldam domum duxerat* (*in*) Aſkum. *Sed Aſgerda, conjux quae fuerat Thorolfi Skallagrimi filii, tunc apud cognatum ſuum Arinbiörnum degebat: illa ex Thorolfo unam habebat filiam, nomine Thordiſam, quae puella ibi cum matre erat. Egillus Aſgerdae mortem Thorolfi ſignificans,* †) *ſuam ei curam pollicebatur: vehementer doluit mulieri haec relatio, quae tamen commode ad ſermones Egilli reſpondebat,* ††) *neque in totum*

A C. 927.

b) Cognomentum ſupprimunt Guelf. Hol. Jör.

i) Neque hanc particulam agnoſcunt Iidem.

k) hon kom til búſs. Guelf. Hol.

l) ſyſter hennar, *ſoror ejus.* add. Iidem.

m) EINA ÚNGA. & mox, OK VAR MÆRIN &c. omitt. Iidem.

n) fall, *caedem.* Iid. Jör. P.

o) hrygg miök. Iidem.

p) Haec non ſunt in Guelf. Hol. J. P.

q) Egli, *Egillo.* Jör.

†) *Latet ſub his verbis petitio uxoria.*

††) *Locus eſt ambigui ſenſus, & poteſt etiam ſic exponi:* non tamen ita, ut certi quicquam pronuntiaret. ɔ: *mentem ſuam expreſſe declararet. Huic interpretationi favet* Spec. Reg. *pag* 78. Ecki tökum ver mikit af at mistrúa þá bók, *i. e.* non valde contendimus ei libro fidem derogare, *aut, non plane pronuntiamus* (*decernimus*) *fidem libro eſſe derogandum. Ab illa vero altera, quam in textu retinui, ſtat* Laxdæla, *quae ſic de Thorgilſe Hallaeo, Gudrunae Oſvifi filiae nuptias ambiente:* Þórgils baud ſik til umſyſlu med Gudrúnu. hon tók á því vel at eins ok lítit af öllu, *i. e.* Thorgils Gudrunae ſuam procurationem obtulit, quod ea hactenus approbavit, *ut non penitus repudiaret. Qui locus huic noſtro eſt geminus.*

A.C. 927. um Egils. ok tók lítit af öllu. En er á leid hauſtid *) tók Egill úgledi mikla. *r*) ok drack *ſ*) lítid. enn ſat ſva opt at han drap *t*) höfdinu nidr i felld ſinn. *u*) Eitthvert ſinn geck Arinbiörn til hans. ok ſpurdi *x*) hvat úgledi hans ýlli. *y*) Nú þó at þú hafir *z*) fengit ſkada mikinn um bródr þinn. Þá er þ) þat karlmannligt at *æ*) beraz vel af. *ſkal madr eptir mann lifa.* *a*) Eda hvat kvedr þú *b*) nú. láttu mik nú heyra. *c*) Egill ſagdi at han *d*) hafdi þetta fyri ſkemztu kvedit.

e) Ókunni *f*) ven ſkænis

Úngr

totum repudiabat, quod offerebatur. Labente vero autumno, magnam Egillus cepit triſtitiam, parumque potavit; ſed ita ſaepenumero ſedit, ut caput in togam demitteret. Tempore quodam accedens ad illum Arinbiörnus, rogat, quid triſtis ſit? nam licet multum in fratre tuo amiſeris, hoc tamen bonô animô ferre, viró fortî dignum eſt: homo homini ſupervivat, oportet. †) *Sed quid nunc cantillas? nunc fac me audire. Egillus dixit ſe jam modò hoc eciniſſe:*

Puer rationis expers

Bene

*) gerdiz Egill ókátr. ok þögull, *triſtis & ſilentioſus factus eſt Egillus.* Gu. Hol. J. P.

r) OK DRACK LÍTID. ENN, excludunt Kálf.

ſ) opt, *ut plurimum.* add. Guelf. Hol.

t) höfdi nidr í felld ſer. Jör.

u) Þá geck Arinbiörn &c. Guelf. Hol. eitt ſinn. Jör.

x) hví han veri ſva úkátr. Guelf. Hol. || hvat til bar er han var ſva úkátr. Jör.

y) ok þóttú. Jör. en þóttú. Guelf. Hol.

z) miſt bródur þíns, *fratrem amiſeris.* Gu. Hol.

þ) þer, *te, ut viro forti* &c. aut, *virilis animi praebueris documentum, id fortiter ferendo.* Iidem.

æ) bera þik vál. Iidem.

a) edr. Iid. Jör. Mox, hvat ſirgir þik, *quid tibi dolorem affert*, ſeu *adfligit te?* Jör.

b) Particulam hanc utroque loco excludunt Guelf. Hol. Jör. nec recte, nam eſt familiariter ſciſcitantis, & ſignificanter per eam exprimitur affectus Arinbiörni, de amici triſtitia ſolliciti.

c) Þá kvad Egill víſu, *Tunc carmen fudit Egillus.* Jör.

d) Ita Guelf. hefdi. Kálf. Prior autem dimidia pars carminis deſideratur in Kálf. Jör.

e) Ita Guelf. uterque, ſed alter ex emendatione A. Magnaei; prius ſcriptum erat *Okunna.* Okunnr. Hol. Okunnuſt forte pro *Okunnuſtu*, ɔ: *per ignorantiam, inſcitiam.* aut *Okunnuſt*, adjective *ignotiſſima.* J.

f) Hoc retinui ex Guelf. Neque multum differt I, habens *ven ſkánis.* In Hol. ſcriptura

†) *Apparet Egillum nihil attendiſſe verbis Arinbiörni: interea vero neſcio quid obſcura voce, & intra labia, ſibi cantillaſſe.*

Úngr þordeg *g*) val fordum	*Bene audax eram olim,*	A.C. 927.
Haukaklifs at *h*) heyra	*Cum cuticulâ pulchra mulier*	
*) Hlín *i*) þóg gnípur mínar.	*Caput mihi lavabat.*	
k) Verd ek í felld *l*) þá er folldar	*Cogor (nunc), ubi calyptra mulieris*	
m) Falldr *n*) kemr í hug Skálldi	*Venit in mentem Poëtae,*	

tura non eſt ſincera; ex quibus G & N *veins kenis* (*keinnis*, aut *keimmis*,) Membr. autem, *veins kinis* aut *kins*, videtur habere. VEINS poteſt eſſe *ploratus*, ut OKUNNR VEINS ſit, *neſcius plorare*. Ex altero per conjecturam facere licet *kynnis*, ut KYNNIS HLIN &c. ſit, vel *nota mulier*, vel *neceſſitudine juncta*. Aut illud *veins* duobus ſyllabis enuntiandum eſt, nempe *ú-eins*, ex *ú* privativo, pro *o* alternante, & *einn*, unus, ſimplex. Ita *úeinn* erit, aut *diverſus*, aut *duplex:* Si prius, Ordo erit talis; ÚNGR ÞORDEG VEL FORDUM AT ÚEINS KYNNIS, *puer olim haudquaquam fui verecundus in hoſpitio alieno* ↄ: apud alienos, *hiâ vandalauſum*. *Kynni* nimirum inter alia ſignificat *hoſpitium*, v. *jus hoſpitii*, unde *kynnis giöf*, donum hoſpitale, xenium (í Þætti Þórvardar Krákunefs í Hryggiarſtycki). Si poſterius, ordo & ſenſus erit, ÞORDEG VEL FORDUM AT ÚEINS KYNNIS HLIN ÞÓG &c. ↄ: *bene audebam mulieri, duplici mihi neceſſitudinis vinculo junctae, caput meum lavandum dare*. Ideo *duplici vinculo*, quia & coalumna, & fratria Poëtae erat Asgerda. Denique VEINS una ſyllaba poſſit ſtare, pro *væns* & *kynnis*, per duplicem Epentheſin, pro *kyns*, ut VÆNS KYNNIS HLIN ſit, *bonae familiae mulier*. Has conjecturas adſcribendas duxi, quoniam lectio in contextum à me ſuſcepta, ſuis etiam laborat incommodis, ut infra videbimus. || G. Pauli ex ſuo Codice laudat VERS; pro quo vocabulo ſubſtituit VORS, & pro ſequenti, ENNIS.

g) vel. Hol. J.

h) hefiaz. J. Quae lectio placuit D° Pauli. confer ejus verſionem infra.

*) hún. Hol. hlyn. S.

i) baug. Guelf. þú grípr mína. J.

k) verdi. K. L. M. R. Mox EK abeſt à Guelf. E. ſalvô quidem metrô: ſed melius eſt id retinere, propter perſpicuitatem.

l) at folldar, eodem ſenſu; vel *quoniam*. Gu. Hol. J.

m) Falld. K. L. M. R. Fallda. C. E. FALLDaut, FALLDA FOLLD poteſt eſſe *mulier:* hujus autem BERGAUNUNDR, gigas ſaxorum, *frigus*, ↄ: faſtidium, averſatio, animus alienatus. Quicquid alteri vim infert, ex Edda vocari poteſt ejus *gigas:* ſed conſtat frigus intenſum ſaxa diſrumpere. *Kali*, & *kallt ged*, lingvâ noſtrâ *ſimultatem* denotat. *Fallda* an *Falldz* in Membr. Kálf. extiterit, incertum eſt.

n) kom, in tempore praeterito. Hol.

A.C. 927.

o) Berg önundar p) brúna
q) Bratt r) midſtalli s) at hvatta.

In pallium celeriter dejicere
Arduorum ſuperciliorum mediam ſedem
giganteam.

Arinbiörn

Arin-

o) Ita Membr. Kálf. incertum una voce, an duabus: mihi poſteriùs placuit. Bergaunundar. E. Et ſenſus eſſe poſſit; *Quando lacinia terrae, Bergönundo poſſeſſa, venit in mentem Poëtae.* ut adeo haec triſtitia Poëtae orta ſit ex invidia conditionis Bergönundi. vel veriſimilius; *Quando calyptra mulieris Bergönundi* ɔ: cultu ſplendida uxor ejus, *venit in mentem Poëtae.* Ut adeo inviderit Bergönundo matrimonium, cum ſorore Asgerdae, Gunnhilldâ. Bergaunundz ens brúna. Hol. || Bergönens. Guelf. quo ſtropha mutila fit. Bergöneris unda. J. Bergönn æris burtu. Jör. *Önn* uſitatè ſignificat *laborem:* eſt quoque *nani* nomen, & *cuſpidis*, in Edda, unde tamen nullum ſenſum queo elicere. Si autem *Eyris* ſtaret pro ÆRIS, *Eyris berg* foret *manus*, quando *eyrir* pro *baugr* ſumeretur reciprocè, ſicuti *baugr* pro *eyrir.* Sed EYRIS BERG (BERGS) ÖNN, *labor manus (brachii, axillarum)* foret *caput.* || Bergönundr. K. L. M. R. de quo ſupra.

p) bríma. Membr. Kálf. C. E. bryma. K. L. M. R. *Önundr* nomen gigantis eſt, item *Ægir.* Hoc itaque loco *brími Önundar* per Metalepſin dictum eſt, pro *Ægis brími*, lumen Ægeris, ɔ: aurum. & *midſtallr bríma Önundar*, medium ſtabulum (ſedes media) luminis Önundi, erit *frons*, ex hypotheſi mea, ſuprà plus ſemel adducta. Sed enim haec lectio rhythmum offendit: hoc tamen nihil obſtat, quin ſit vera; vide ſtrophan tertiam hujus Carminis, & alibi paſſim obſervare licet, Poëtam noſtrum de legibus rhythmicis parum eſſe ſollicitum.

q) brátt, *ſubito.* K. L. R. abundanter, nam ſtatim ſubjicitur HVATA. || búatt. Jör. pro *búaz*, me parare. ſc. *ad caput in togam praecipitandum.* Pronuntiandum autem eſt per Synaereſin, unâ ſyllabâ.

r) Und ſtalli. Guelf. BRÚNA UND v. unn, *mare ſuperciliorum* fortè ſunt *oculi. Brúna und ſtallr*, frons v. caput. Idem valere poteſt de BRÚNA MIDSTALLI: *Mid* enim eſt locus in mari definitus. *Hvarma pollar*, palpebrarum lacunae, vocantur *oculi* apud recentiores poëtas: rectè, ut opinor, etſi Edda, quae nunc ſupereſt, hanc appellationem ignoret. || und ſtáli. J. und ſturli. Hol.

s) hvatad. J. hvaatat. Guelf. Hiartat. Hol. at hvata. Kálf. Retinui autem lectionem Jör. propter rhythmum.

Ordo verborum in priore parte Carminis:

Ungr 1) ókunni þordeg vel fordum, 2) at hlín hauka klifs, 3) ven ſkænis, þóg mínar 4) heyra gnípur.

1) ÓKUNNI.] *Cur hoc non dici poſſit, eâdem ratione ſenſuque, ac* Oviti, *quae vox propriè de pueris dicitur hodie, cauſam nullam*

Arinbiörn ſpurdi hver kona ſú veri er han orti *t*) mannſaung um. *u*) hefer þú fólgit

Arinbiörnus percunctatur, quae eſſet mulier cui elegiam faceret, (numquid) nomen illius A.C. 927.

lam video. Infra ex Sonar-Torreko verſu à fine III. ſtrophâ 7. probabiliter colligas, hanc formationem nominis a verbo at kunna, *genio Linguae noſtrae non eſſe contrariam. Vid. ibi notam G. Pauli. Caeterà in proclivi eſt ſubſtituere diverſam Lectionem* ÓKUNNR, *quibus id videtur melius.* ÓKUNNAR *legit G. Pauli, nulla ſub auctoritate.*

2) AT, *pro* er ↄ: *cum: verum ſi* quod *ſignificet, in verbo* þÓG, *quîcum haec particula jungitur, ſtatuenda erit Enallage modi; hoc ſenſu;* audebam mulieri caput meum lavandum dare, *quoniam ſc. tum non eram calvus.* HLÍN *eſt vel columna lignea* ↄ: hlein: *vel eſt nomen proprium nymphae Odinicae. Ad rem praeſentem nihil intereſt, utrum horum eligamus.* HAUKAKLIF, *eſt manus, haec etiam vocatur* MUND, *& ideo mulier ab ea denominari poteſt, utpote poſſeſſione ſua, quippe* Mund *ſ. potius* mundr *ſignificat dotem muliebrem.*

3) VEN] *Pro* væn, *per Antitheſin, & legitur literâ* e *productâ.* SKIÆNIS *modò pro* hörundz. *Eſt vero* Skæni, *mihi quidem, propriè diminutivum a* Skinn *pellis aut cutis, & notat tenuem pelliculam. Forma autem puellarum haud parum commendatur ab nitore cutis & ſubtilitate. ſed de hac re viderint elegantes formarum ſpectatores.*

4) GNÍPUR *non tantum vocantur rupes prominentes, ſed etiam ſumma montium cacumina.* Mons *autem* aurium, *caput eſt.* HEYRA *modò pro* Eyra *adliterationis cauſa dixit. & ſanè ita legitur in duabus Membranis Grettis-S. cap.* 88. *Han rak ſverds-biölltin vid* heyra *honum. Capitum lotio in pueris, ſed & in viris adultis, ſemper fuit Noſtratibus uſurpata, eoque officio mulieres functae ſunt, & funguntur: Vide Biarnar-ſögu Hytdæla-kappa, & Wíglundar-ſögu, quanquam non neſcio hanc ultimam haberi pro Fabula Mileſia, tamen magna cum elegantia & probabilitate ficta eſt. Haec omnia hùc denique redeunt; Poëta dicit ſe in pueritia apud mulieres non fuiſſe verecundatum: & ſimul latenter indicat hoc ſibi nunc in juventa uſuvenire, & in negotio petitionis uxoriae, idque ob calvitiem ſuam, quam veretur ne parum ſe commendet apud mulieres elegantes. Cl. G. Pauli ne unius quidem verbuli ordinem immutat in hac priori parte carminis: verum quoniam ex ſuo ingenio finxit primam Strophàm,* UKUNNAR VORS ENNIS, *ideo non viſum eſt interpretationem ejus in Contextum inferre. quae tamen ita ſe habet:*

Inſuetas α) noſtrae frontis
(Juvenis olim bene auſus fui
β) Manus attollere: Scil. ad pugnandum)
γ) Mulier lavit meas δ) rupes.

α) VORS.] *Imo, ſi placet* VERS, ↄ: *viri, de eodem intelligendum.* G. Pauli.

β) AT HEFIAZ HAUKA KLYFS.] *Dicto ſenſu, etiam hodie non raro dicitur,* at hefiazt handa,

A.C. 927. fólgit nafn hennar í víſu þeſsi. Þá qvad Egill.

illius hoc carmine texiſti? Tunc recinit Egillus:

Sef-

Somnum

handa. *G. Pauli. In Niála quidem pag.* 65. *legitur*, hefia handa, *ſeu* handa hefia, *hôc ſenſu.*

γ) HLÍN.] *Dictio ſemiplena*, hálfkent. *G. Pauli.*

δ) GNYPUR.] *I. e. ſupercilia.* G. Pauli. *qui & confert ſupra Pag.* 312. *Verſum ſtr.* 2. *Adde pag.* 313. *n.* 2. *Neſcio alios, mihi certe emendatio primae Strophae non placet, ſed neque interpretatio, utpote obſcura. Quoniam vero non dubito eſſe homines, qui talibus emendationibus, ſive verius figmentis & ſaepe depravationibus, multum pretii ſtatuant; his adeo ut me etiam commendem, eſſingo duas emendationes in primâ Stroph. Nempe, pro* VEN SKÆNIS, *repono* VEN SKIANNA, *uti* ÓKUNNI *l.* ÓKUNNR SKIANNA *ſit*, glabri capitis ɔ: calvi ignarus. *certe* Skianni *eſt glabrum caput, ita dictum, quod ſola tegatur cute.* VEN *autem refero ad* HLÍN HAUKA-KLIFS, *ut ſupra. Altera fictione lego* VENS KIANNA, *pulchri capitis, vel, pulchrarum genarum ſc. mulierum,* ÓKUNNR, *rudis, ignarus: Dan.* Da jeg ikke forſtoed mig paa Skiønhed. *pueri ut ad alia, ita quoque ad hanc rem, ſtulti ſunt. Ajo has emendationes minorem vim afferre Textui, & tamen ſenſum praebere magis commodum, quam illam V. Clariſſimi ſupra ſcriptam.*

Ordo verborum in parte Carminis poſteriori:

Verd ek, þá er 1) falldr berg-folldar kemr í hug Skálldi, í felld at hvatta 2) bratt bruna midſtalli 3) Önundar.

1) FALLDR.] *Notiſſimum capitis ornamentum mulierum Noſtratium, ſed & antiquiſſimum. Vide, ut alia taceam, Hamars-heimt in Edda Sæmundi, verſ.* 16 & 19. & *Eyrbyggiam cap.* 25. *praeſertimque ibi verſus Berſerkorum, collatos cum iis quae proxime praecedunt. confer & Niálam p.* 200. BERG-FOLLD, *Tellus lapidum; appellatio mulieris. Vide Eddam Fab. XXXI. & in vocabulis mulierum poëticis. hic autem forte melius eſt Folld accipere* hálfkent, & bergfolld *pro ſaxea muliere* ɔ: *dura, quomodo Aſgerda ſe praebebat erga Egillum, nihil certi reſpondendo ad conditionem ab eo oblatam. Porro* Berg-folld *poteſt nomen proprium Aſgerdae ſignificare, hoc modo;* Berg, *rupes, etiam vocatur* Aſ, *qui fere eſt oblonga rupes, tellure interdum in ſummo tecta.* Folld *videtur proprie denotâſſe ſpatium terrae ſeptum, quemadmodum hodie apud Danos* Fold *dicitur cavea ubi pecora clauduntur. Sed ſpatium terrae ſeptum v. aggere incluſum etiam dicitur* Gardr & Gerdi *metonymicè: habemus adeo hic nomen* Aſgerdae. *immo non habemus, inquis, nam* Gerdr & Gardr *non ſunt idem. ſed, ne tu fruſtra ſis,* Gerd & Gerdur *vi vocis notant cingulum, ergo & ſepimentum, ergo & locum ſeptum, qui probabiliter antiquis dicebatur* Folld, *ut ſupra, ergo denique* BERG-FOLLDAR *Poëta de ſtudio obſcurus dixit pro* Aſgerdar. *Scias praeterea in*

talibus

x) Sef-ſkulldar y) ſet ek ſialdan, *Somnum debitum raro* 1) *apprehendo,* A.C. 927.

Sorg *Auri*

talibus Synonymiis omnimodam convenientiam non exegiſſe veteres, uti prius vidimus in Mund & Mundr. *Sed quaeritur porro, quomodo* cogitatio de calyptra mulieris *adeo afficere potuit Poëtam? Solvitur: eſt dictum per Figuram Hypallagen, aut ſi navis Metonymiam adjuncti, & intelligendum* Folld, *aut* Berg-folld, falldin, o: *mulier, aut Aſgerda, calyptrâ caput ornata.*

2) BRATT, *per Apocopen pro* brattra *ſc.* bruna; *aut* brattum *ſc.* ſtalli. *G. Pauli legit* BRÁTT, *celeriter, rhythmi ſecurus.* Midſtall brúna *caput vocavit Poëta: forte quod* Supercilia *in medio ſita ſint capite.*

3) ÖNUNDAR.] Önundr *gigantis eſt nomen proprium. Edda autem permittit unius gigantis nomine pro alterius uti. Ergo hic dictum putabam* ÖNUNDAR, *pro* Skalla, *quod etiam gigantis eſt nomen.* Skalli *autem appellative notat calvitiem. Subſtantiva in generandi caſu pro adjectivis crebro ponuntur in Lingua Noſtra, ergo Poëta modò intellexit* Skalla, *pro ſkalladan v. ſköllóttan. Quod autem dicas calvum non fuiſſe Poëtam, de quo ſtet ſupra pag.* 305. *Ulfgrátt* hárit ok þykt. *nihil quidem dicis; nam ibidem continuò ſequitur; ok* vard ſnemma ſkallóttr. *& potuit ſane in ſincipite aut vertice eſſe calvus, ceterâ capitis parte capillatus. Poteſt &* ÖNUNDAR *per Antonomaſiam dici, pro* Jötuns *ſimpliciter;* Jötuns *autem adjectivè ſumi pro* Jötunsligum, *ut ſit* enorme caput, *ſeu* deforme gigantei inſtar. *confer ſupra pag.* 304 & 305. *Sed &* Mid-ſtallr brúna Önundar, *medium inter ſupercilia ſcamnum giganteum, poteſt quoque eſſe* naſus enormis. *Adi pag.* 304. *ſupra. Cicero de Natura Deor. Lib.* 2. Naſus *ita locatus eſt, ut quaſi* murus oculis interjectus *eſſe videatur. In ſecunda Stropha hujus partis Carminis G. Pauli expoſuit* Falldr *apex, quod ſanè bene exprimit figuram capitalis hujuſce redimiculi mulierum noſtrarum; ego autem cum mea* calyptra *conſuetudinem ſecutus ſum. Idem Vir Clariſſ. in Stropha tertia repoſuit ex ingenio ſuo,* BERGS KÆNRAR LINS brúna, *quod non intelligeret* BERG ÖNUNDAR, *& praeterea vellet ſupplere illud* FOLLDAR *Str.* 1. *exponit autem* BERGS LINS, *auri,* BERGS LINS (LINNS) FOLLDAR, *mulieris,* KÆNRAR, *egregie operum peritae. Nihil de hac mutatione dicere volo, niſi id unum, quod* FOLLD *ſemiplena dictione appellari potuit* mulier, *ita ut* hlín *ſupra ex ejusdem Viri Cl. ſententia. Verba demum Viri ſuper hoc carmine, & ſuis in eo mutationibus haec ſunt:* Ita potuiſſe Egillum canere, facile quis conceſſerit; ceciniſſe autem quis certo adfirmet? Arinbiörni vero ſenſus de tectè indicato mulieris nomine nullum hic mihi apparet veſtigium. *Haec ille.*

y) Manſöngs qvædi. Jör. L.

z) Ædr, *aut.* add. Jör. Her, *hic.* Guelf. Hol. pronuntiative ſcilicet, non interrogative.

A.C. 927.

Sorg *z*) ei vita Þ) borgar
æ) I nid-erfi Narfa
a) Nafnær Vífils drafnar:
Þviat *b*) Geirróta *c*) gautar

2) *Auri cura non*
Per noctem obſcuram
3) *Magni nominis evaneſcit:*
4) *Viri enim bellatores,*

Gný- Calum-

x) Duabus vocibus, Kálf. & omnes Traduc. item E. Guelf. Siſſkulldar. Hol. Sif ſkulldar. J. Seſſkylldr videtur legendum ex compendioſa ſcriptura in Jör.

y) Sic legit G. Pauli ex conjectura. Libri ad unum omnes, FEI, *tego*.

z) EI, ex Traduc. Kálf. K. L. R. & admiſit in Textum G. Pauli. Nuſquam autem legi EI pro *non* in ullo Lib. Membr. aut Chart. accuratioris orthographiae, niſi ſemel in Grettis-Saga, ubi & id tanquam rarum quiddam notavi: Eigi pro *non* recte quidem ſcribitur. EY, ſemper. C. E. L. || Eyvita, una voce. Membr. Lævita. Jör. quod *corvum* ſignificat: deductum vocabulum a *Læ* praeda Gr. λεία, & *Viti*, ſagax. Corvus autem vocatur *Huginn* & *Muninn* (propria haec erant nomina Corvorum Odini). Erit ergo *Lævita borg*, pectus, ingenii & memoriae ſedes. Sed & EY VITA vel EYVITA BORG idem notabit, ſi *Vit* pro ſenſibus, ſive potius ratione ſumamus. EYVITA (LÆVITA) BORGAR SORG, aegritudo pectoris l. animi (perpetua) quam ſc. concepit Poëta vel ex obitu fratris, vél ex viduae ejus erga ſe auſteritate. || at vita. Guelf. Hol. á vita. J.

Þ) Torgar conjic. G. Pauli, quanquam retinet alteram lectionem. Borgara. R.

æ) Niit erfit. Jör. Innid erfi (arfi). K. M. R. L. || I viderni, *in vicinia*, aut, *vicina poſſeſſione*. Guelf. I inderni naffa. Hol.

a) Sic ex ingenio ſuo G. Pauli. Membr. Nafn aurvivils. ubi *Aurvívill* poteſt vel eſſe appellatio viri, ab *Aur* ſagitta, & *Vífill* nomen proprium Regis cujusdam antiqui, ſed obſcuri. Vide Eddam in Equorum vocabulis. Vel *Aurvífill* poteſt eſſe proprie ſagittarius, ab *Aur*, & *Vífill* vibrator, formato hoc nomine à verbo at *veifa*, poſitaque *í* vocali pro diphtongo *ei*. Nafn aurfívils (aurfinils). K. L. M. R. Narinn aurnivílis (aurni ílis). Jör. Aurinvils (aurin vils & vilis). Guelf. Hol. omiſſo Nafn. Denique Nafn ærinn víds drafna. J. Pro VIFILS G. Pauli conjic. *Virfils*, quod nomen eſt regis maritimi in Edda: cujus *Torg*, mare, & hujus *Viti*, aurum.

b) Geir rotn. Jör. vitio Librarii, pro, Geirrótu, frameārum procellae (procellam). Geir róta. J. Guelf. Geirata, *concitationum* v. *commiſſionum fram.* K. L. Geir eta. M. R. Geir roda. Hol. *Rodi* l. *Hrodi* & ventum & mare ſignificat; Unde *at láta fyri roda* quid ſit, apparet. Eſt & *Rodi* nomen proprium Regis marini.

c) Gerdar. Guelf. Hol. ad verbum, aut *actionis*, aut *cinguli, vinculi, ſepis, munimenti.*

quas

d) Gnýþíngs *e*) bragar *f*) fíngrum
g) Rogs at *h*) ræfis *i*) veigum
k) Reifendr *l*) munu þreifa.

Calumniarum motores A.C. 927.
Ad regis convivia (in conviviis)
Digitos movebunt.

Her *Hic,*

quas notiones cum contextu conciliare non vacat. Gerder. J. || Gátum. Jör.

d) Gnyþins. Membr. Gnyþinns. C. E. *þidurr*, ergo & *þinnurr*, eſt avis nomen. ſed *þinurr* nomen eſt arboris. Gnydíngs, *murmuris.* M. R. Gnidíngs, *fricționis, attritus.* J. K. Grædíngs, *incrementi.* L.

e) Bragr. M. R. Borgar. J.

f) Víngrum. C. E. Taugum. L. Ríngum. K. M. R.

g) Roks. Membr. Hol. Hroks. Guelf. G. N. *Hrókr*, avis nomen eſt. Mox, pro AT, þvíat (þeir). Guelf. Hol.

h) Hræſi. N. *Hræſi-verk* poſſunt eſſe, facta ſplendida, glorioſa.

i) Ita Jör. Verkum, Omnes reliqui.

k) Reyfendr, *praedatores*, aut *homines turbulenti.* L. M. R. Reifhendr. Guelf. Quod in nominativo ſingulari foret, *manu alacris, promtus.* Reyfhendr, *manu rapax*, aut, *rapaces manus.* Hol. J.

l) Mun. M. R. Mund. J. Sumir, *nonnulli.* Jör.

1) FET *praet.* fat (*vid. Höfudlauſn*) *apprehendo, aſſequor &c. unde* & *Dan.* fatte, & Germ. faſſen. Fiöt & fiötr, fiötrar, *vinculum, vincula.* Fit, *junctura.* Fat, *veſtis* (*Gr.* ἔσθης) *item involucrum; quò & pertinet* Fetill. *G. Pauli.*

2) Arfi *dicitur filius.* NARFA ERFI (*foem. l. neutr.*) *dicitur nox, cujus pater* Narfi *l.* Norvi (*E. Sn. fab.* 7.). NID, *interlunium, unde* Nid-myrkr, *nox illunis, denſae tenebrae.* Borg, *ſeptum.* Víſill, *ruſticus inſulanus* (*vid. Hr. S. Kr.*) *ejus ſeptum, mare; & maris flamma* (Viti) *aurum.* G. Pauli.

3) NAFNÆR (*m. Ex.* Nafnærin) SORG, *cura ingens.* Eg drafna, *putreſco, evaneſco, atque ita ſolvor.* Draf-úlldid, *de piſcibus aut carnibus admodum corruptis.* Drøv *Dan. rumen.* G. Pauli.

4) Geirrót, *haſtarum commotio: ejus* Gnyþíngs bragr, *praelium: ejus* gautr, *vir.*

Ordo autem (totius Carminis) hic eſt:

Eg fet fialldan feſſkulldir í Narfa nid-erfi. Eí drafnar nafn-ör (ær, ærin). Víſils borgar vita ſorg. Þvíat geirróta gnyþíngs bragar gautar, rógs reifendr, munu þreifa fíngrum at Kóngs veigum (þeir munu ſumir med Kóngi edr kóngs vinir, ſem rægia mig vid hann, ſpilla um fyrir mer). *G. Pauli.*

Carmen hoc, quomodo quidem in Libris exſtat, quod ad verba ſic ſatis intelligo, at ſenſum Poëtae, utique ad circumſtantias idoneum, nondum inveniſſe me bonâ fide fateor. Sed nec invenit, puto, Doctiſſimus Interpres; nam Auri cura *quid huc facit? & quo de auro hic agitur? hoc debuerat monſtrari. ſed quid mea? Ne quis autem putet Carmen hoc ſine aliqua verborum immutatione explicari prorſus nequiiſſe, redigam id in ordinem ex optimis Libris, & exponam verbo tenus.*

A.C 927 Her mun vera. ſegir Egill. ſem *m*) opt er mælt. at **) ſegianda er n*) *allt ſínum vin.* *o*) Ek mun ſegia þer *p*) þat er þú ſpyrr. um hveria konu ek *q*) yrki. Þat er Asgerdr

Hic, inquit Egillus, uſu veniet dictum illud pervulgatum; nihil non dicendum amico. *dicam tibi quod quaeris, de qua muliere carmen faciam; ea eſt Aſgerda conſobrina tua, quam*

Ordo: Sef ek ſialldan *α*) í Narfa nid erfi. Fel (ek) ſkulldar-ſorg *β*) eyvita (lævita) borgar. *γ*) Nafn aurvífils drafnar: Þvíat geirróta gautar rógs reifendr munu *δ*) þreifa fingrum at *ε*) gnyþings verkum bragar ræſis. *Hoc eſt:* Raro dormio in Narfii prolis hereditate. tego juſtam aegritudinem pectoris. Nomen viri diminuitur: nam v. bellat. calumn. motores (excitatores) digitis attrectabunt (carpent) res geſtas (bellicas) verſus conditoris.

α) *H. e. Tenebris nocturnis.* NID *per Apocopen pro* Nidia: *&* ERFI *pro* arfi, *rhythmi gratia poſuit. & eleganter tenebras vocavit* Noctis patrimonium. *Cetera vide apud Interpretem ſupra.*

β) *Fundamentum hujus verſionis pete ſupra Lect. var. lit. z.*

γ) *Videtur Poëta hic occupare voluiſſe tacitam objectionem Arinbiörni quae ita fere poteſt concipi:* Noli te cruciare metu repulſae, ſi mulierem quamdam amas, & uxorem cupis; nam ſolum nomen tuum, *& laudes militares ſatis te commendant*, & tutum te a repulſa praeſtant. *Huic ergo opponit Poëta quae ſequuntur ad finem uſque carminis. qu. dic.* Ipſa nominis mei celebritas & res benè geſtae nihil hic valebunt, nam ea diminuere, & in deterius rapere geſtient homines malevoli. AURVÍFILS, *pro*, *meum. vide Me ſupra Lect. var. lit. a.*

δ) ÞREIFA FINGRUM AT] *Hoc hodie dicimus,* at handkrama. *& videtur ducta metaphora a floribus, qui inter manus habendo flaccescunt. poteſt etiam exponi,* admovebunt digitos *ſc. ad carpendum.*

ε) Gnyþíng, *ad verbum, ſonorus conventus, i. e. conflictus.* Gnyþings verk, *geſta bellica.* Ræſir, *ad verbum, qui elevat, excitat, aedificat.* Orda uppreiſt, *verborum exſtructio, vocatur Carmen in Hryggiarſtycki:*

Heyrdu á *uppreiſt orda*
Otvinn konúngr minna. *i. e.*
Attende ad carmen
Fortiſſime (*candide*) *Rex meum.*

Dicit ergo BRAGAR RÆSIS, *poetae, in tertia perſona de ſe ipſo; & ſenſus eſt,* meas. *Alius autem diſpoſitionis, & alius ſenſus hoc carmen capax eſt, quae omitto, in hac temporis anguſtia.*

m) mællt er. Guelf. Hol.

*) allt er ſinum vin vel ſegiandi,— *recte dicitur amico.* H.

n) hvat. Iid. eodem ſenſu.

o) at Aſgerdur frændkona þín velldr ógledi minni. Því eg villdi fá þitt fulltíng &c. *Nempe Aſgerda — eſt cauſa meae aegritudinis: nam optarem* &c. H.

p) at þat er Aſgerdr &c. Guelf. Hol.

q) orta, *feci.* Jör. Mox, þar er. Mbr. Kálf.

gerdr frændkona þín. ok þar *r*) til villda ek hafa fulltíng þitt at ek næda *s*) því rádi. Arinbiörn ſegir at honum þíkir þat vel *t*) fundit. ſkal ek víſt leggia þar *u*) ord til *x*) at þau rád takiz. *y*) Sídan bar Egill þetta upp fyri Asgerdi. en hon *z*) ſkaut til ráda faudur ſíns. þ) ok þeirra Arinbiarnar frænda ſíns. *æ*) Sídan rædir Arinbiörn vit Asgerdi. ok hafdi hon en ſömu ſvör *a*) fyri ſer. *b*) Arinbiörn fýſti þeſsa ráds. Sídan fara þeir Arinbiörn ok Egill à fund Biarnar. *c*) ok hefr Egill þá *d*) bónord. ok bad Aſgerdar dóttor Biarnar. Biörn tók því máli vel. *e*) ok ſagdi at Arinbiörn mundi *f*) því miög ráda. Arinbiörn fýſti miög *g*). ok lauk því máli ſva. at Egill *h*) feſti

quam conditionem ut adipiſcar, tuum mihi optárim auxilium. Arinbiörnus affirmat inſtitutum ſibi approbari, quod ut ad effectum perducatur, mea ſane verba interponam. Deinde Egillus hanc rem propoſuit Aſgerdae, quae eam ad patris Biörni, & conſobrini Arinbiörni, voluntatem (auctoritatem) retulit. Inde Arinbiörnus cum Aſgerda loquitur, & mulier idem pro ſe reſpondet, conditionem illam ſuadenti. Tunc Egillus & Arinbiörnus Biörnum adeunt, Egilluſque petitionem proponit uxoriam, & Aſgerdam Biörni filiam (in matrimonium) ſibi poſcit: Biörnus approbat petitionem, & Arinbiörni voluntatem hìc multum valituram affirmat. Arinbiörnus magno cum ſtudio hortabatur (ut pactum fieret), itaque confectum eſt negotium, ut Egillus (ſibi) paci- A. C. 927.

r) vil ek hafa fulltíng þinn til þeſs. Jörund. & nota *fulltíng* in gen. maſcul.
s) þeim koſti. Guelf. Hol. P.
t) vera. Jör.
u) mín. add. Jör.
x) at — takiz. Omitt. Guelf. Hol. Mox, þat rád megi takaz. Jör.
y) Nú ber (bar) &c. Iid. P. Guelf. Hol.
z) veik. Jör. J. Mox, RÁDA. Omitt. Guelf. Hol. P.
þ) OK — SÍNS. Omitt. Iid.
æ) SÍDAN — FYRI SER. Omitt. Iid. Jör. J.
a) ſem (ok) fyrr, *ac prius*. L. M. R.
b) ARINB. — RÁDS omitt. omnes praeter Kálf. & ejus Traduces.
c) En han tók því vel, *ſed is commode reſpondit*. Guelf. Hol. Et nota in his, *at fara á fund*, pro adire & alloqui, non invenuſtè.
d) uppi bónord ſitt. Jör.
e) OK SAGDI — RÁDA. omitt. Guelf. Hol. J.
f) miklu um ráda med honum, — *juxta cum ſua*, aut, *apud ſe*. Jör.
g) þeſs máls. add. Jör.
h) faſtnadi (ſer). Guelf. Hol. Jör.

feſti Aſgerdi. ok ſkylldi brullaup vera at Arinbiarnar. En er at þeirri ſtefnu kemr. Þá var þar veizla *i*) all-veglig er Egill kvangadiz. var han þá allkátr *k*) þat er eptir var vetrarins. A.C. 928. Egill bió um várit *l*) kaupſkip til Islandz-ferdar. Red Arinbiörn honum þat at ſtadfeſtaz ecci í Noregi. medan ríki Gunnhilldar *m*) veri ſva mikit. Þviat *n*) hon er allþúng til þín. ſegir Arinbiörn. ok hefer þetta *o*) mikit um ſpillt er þid Eyuindr funduz *p*) vit Jótland. En er Egill var búinn ok *q*) byr gaf. þá ſigler han í haf. ok greidiz hans ferd vel. kemr han um hauſtid til Islandz. ok hellt til *r*) Borgar-fiardar. Han hafdi þá verit utan *s*) xij. vetr. *t*) Gerdiz þá Skallagrímr madr gamall. vard han þá feginn *u*) er Egill

ſceretur Aſgerdam, locuſque nuptiis apud Arinbiörnum decerneretur. Qua die veniente, convivium honeſtiſſimum ibi erat, cum Egillus nuptias celebrabat. Idem, quod ſupererat hyemis, ſatis hilaris fuit. Verè autem Egillus inſtruebat navim mercatoriam ad transfretandum in Islandiam, Arinbiörnus (enim) illi cavit ne ſedem in Norvegia figeret, dum poteſtas Gunnhilldae tanta eſſet; ea enim, inquit Arinbiörnus, grave in te fovet odium, & hoc multo pejus fecit tuus cum Eyvindo ad Jotiam congreſſus. Egillus ubi paratus erat, ventuſque aſpirabat, in altum vela dat, expeditâque uſus navigatione, autumnô advehitur Islandiae, & Borgarfiördum petit. Tunc peregre abfuerat annos XII. Et iam ſeneſcens Skallagrimus ejus domum

i) gód, *opiparum.* Guelf. Hol. P. allreiſugleg, *valde magnificum.* Jör.

k) Þat er &c. non habent Guelf. Hol. J.

l) ſkip ſitt, *navem ſuam.* Guel. Hol. Jör. J.

m) var. Jör. J. er. Guelf. Hol.

n) henni er allþúngt &c. Guelf. Hol. P. ſed Jör. omittunt.

o) allmiök (allmiklu). Guelf. Hol. Mox, í ſpillzt (ſpillt). ſídan þid &c. *pejus factum eſt ex tuo — congreſſu.* K. L. M. R.

p) fyri Jótlands ſídu, *ante Jotiae latus.* Gu. Hol.

q) byri. Guelf.

r) Borgar til födur ſíns, *Borgam patremque* &c. Iid. Hol. P. J.

s) xiij. Jör.

t) Var Egill at Borg um vetrinn vid (med) xx. (tíunda) mann (menn). *Erat Egill. Borgae per hyemem cum hominibus XIX. (IX.)* Guelf. Hol. J. P. Sed illi non tangunt ſenectam Skallagrimi.

u) Agli. en þó þótti honum allmikit at (mikill ſkadi ok miſsir) um Þórólf ſon ſinn. — *verumtamen admodum aegre ferebat caſum Thorolfi fil. ſui (caſum Thorolfi in magno damno & jactura ponebat).* Guelf. Hol. J. P. (Jör.)

Egill kom *x*) heim. Fór Egill til Borgar at viſtum ok med honum Þórfinnr *y*) Strángi. ok þeir miög margir ſaman. Vóro þeir med Skallagrími um vetrinn. Egill hafdi *z*) þar úgrynni fiár. en ecki er þeſs getid at Egill ſkipti þ) ſilfri því. er Adalſteinn konúngr hafdi fingit honum í hendr. hvarki vit Skallagrím ne adra menn. Þann vetr feck Þórfinnr *æ*) Sæunnar dóttr Skallagríms. ok eptir um várit feck Skallagrímr þeim búſtad at *a*) Langárfoſsi. *b*) ok land inn frá Leirulæk *c*) milli Langár ok Álftár allt til fiallz. Dóttir Þórfins ok Seunnar var Þórdís er átti *d*) Arngeirr í Hólmi. ſon Berſa *godlauſs*. þeirra ſon var Biörn *Hítdælakappi*. Egill dvaldiz þá *e*) med Skallagrími nockura vetr. Tók han til *f*) fiár forráda ok búſs um-

mum reditione gaviſus eſt. Egillus Borgae domicilium ſibi cepit, & cum eo Thorfinnus Strangius *unàque permulti ſodalium; hi per hyemem apud Skallagrimum agebant. Ibi Egillus immenſam vim pecuniae habebat. Sed nulla fit mentio, quod argentum ab rege Adalſteine ſibi commiſſum, vel cum Skallagrimo, vel cum aliis hominibus partitus fuerit. Illa hyeme Thorfinnus Strangius in matrimonium accepit Saeunnam Skallagrimi filiam. His Skallagrimus, verè ſequenti, vil-* A.C. 929. *lam ad Langárfoſſum habitandam dedit, agrumque intra Leirulaekum, Langá inter & Alftá, in montana uſque. Filia Thorfinni & Saeunnae erat Thordiſa, quam uxorem habuit Arngeirr in Holmo filius Berſii* athei; *horum filius Biörnus* Hitdalenſium athleta. *Egillus aliquot inde hyemes apud Skallagrimum manſit, reique familiaris poteſtatem ac adminiſtrationem, nihilo ſecius ipſo Skalla-*

Tt 3 *grimo,*

x) út, *in Islandiam.* Jör.

y) Stángi. Membr. Kálf. Ceterum tota haec periodus a Guelf. Hol. J. P. neceſſariò abeſt.

z) úgrinni fiár med ſer, — *ſecum.* Jö. und. ſe mikit, *multum pecuniae.* Guelf. Hol.

þ) því ſilfri (ſe) vid föd.r finn er Adalſt. k. ſendi (gaf) honum, — *ab rege Adalſteine miſſum datum cum patre partitus* &c. Guelf. Hol. (J. P.)

æ) Strángi, *Strangius.* add. Iid. Jör.

a) Lángá. Guelf. Hol. Laugá J. P.

b) Limites fundi ignorant Iid.

c) MIIII — FIAIIZ non eſt in Jör.

d) Argeirr. Gu. Hol. Aſgeirr. H. J. Patrem Arngeiris omnes praeter Kálf. ignorant.

e) út her, *hìc in Islandia.* Guelf. Hol.

f) forráda, *poſſeſſionem heredem.* Jör búſs, *rei familiaris curam.* Guelf. Hol. P.

umſýſlu *g*) engu midr Skallagrími. *h*) Egill gerdiz enn ſnodinn. Þá tók heradit at byggiaz *i*) vída. Hrómundr bródir Gríms ens *Háleyſka k*) bygdi þá í Þverárhlíd ok *l*) ſkipverjar hans. Hrómundr var fadir Gunnlaugs faudur Þúrídar *m*) Dyllu módur Illuga ſvarta. Egill *n*) hafdi þá verit *o*) nockura vetr at Borg med fedr ſínum.

A.C. 932. Þá var þat *p*) á einu ſumri er ſkip komu af Noregi til Islandz. *q*) at þau tídendi ſpurduz auſtan at Biörn haulldr var andadr. Þat fylgdi *r*) þeirri ſögn. at fe þat allt er Biörn hafdi átt. *s*) hafdi upp tekit Ber-

grimo, coepit exercere. †) *Egillus porrò calvefiebat. Tunc (circumjacens) territorium paſſim habitari coepit. Hromundus frater Grimi* Halogii *& nautae ipſius hoc tempore inhabitabant Thverárhlidam: Hromundus ille pater erat Gunnlögi, patris Thuridae* Dyllae, *matris Illugii* nigri. *Et jam Egillus aliquot hyemes Borgae apud patrem exegerat, cum aeſtate quadam navibus de Norvegia ad Islandiam venientibus, inde nuntiaretur Biörnum* Hölldum *eſſe extinctum. Accedebat huic nuntio, omnes a Biörno relictas facultates occupáſſe generum ipſum Bergönundum,*

g) med fedur ſínum. Grímr var þá hrummr (hrumr) af elli, *apud patrem ſuum (juxta cum patre) qui tum imbecillus erat ab ſenecta.* Iidem.

h) EGILL — SNODINN eſt in Membr. Kálf. C. E. K. M. R. Ceteri omnes ignorant.

i) vocem ignorant Guelf. Hol. totum membrum ignorant Jör. || miök, *multum.* & mox Hermundr habent J. P.

k) bió í &c. Jör. bygdi Þverárdal, — *villam Thverardalum.* Guelf. Hol.

l) felagar, *ſocii.* Guelf. Hol. ſed neutros agnoſcunt Jör.

m) Dullu. Guelf. Döllu. Jör. Hol. Dillu. J. P. Mox, Illauga. P.

n) var nú at Borg med fedr ſínum vel virdr. A einu ſumri kom ſkip &c. *erat Borgae cum patre, in bona dignatione. Aeſtate quadam, nave veniente* &c. Jör.

o) ſva at vetrum ſkipti miög mörgum, *ita ut id* (tempus) *permultis (pluſculis) hyemibus conſtaret.* Membr. Kálf. & omnes ſui Traduces. Textus hic expreſſus eſt ex Guelf. Hol. J. P.

p) ſagt einhverju ſinni at ſkip kom af hafi frá Noregi. ok þat tídenda at Biörn &c. *cum forte, ut narratur, navis ab alto de Norvegia veniret, idque nuntii, Biörnum* &c. Guelf. Hol. J. P.

q) ok ſögdu (ſagdi) at Biörn &c. *dicerent nautae Biörnum* &c. Jör. H.

r) ok, *etiam.* add. Guelf. Hol.

s) at þat hafdi Bergön. allt upptekit. Guelf.

†) *Confer ſupra pag.* 305. *vocula* ENN *addita oſtendit prius eum coepiſſe calvefieri, & firmat meam ſententiam de hac re ad Carmen ſupra expoſitam.* Snodinn *eadem notione exſtat in Hakonarſaga.*

Bergaunundr mágr hans. han hafdi *t*) flutt heim til ſín alla lauſa aura. *u*) en jardir hafdi han *x*) bygt. ok ſkilit ſer allar landſkylldir. *y*) han hafdi ok ſinni eigu kaſtad á jardir þær allar er Biörn hafdi átt. Ok er Egill heyrdi þetta. þá ſpurdi han vandliga hvart Bergaunundr mundi ſínum *z*) rádum fram hafa farit um þetta. eda hefdi han trauſt til haft þ) ſer meiri manna. Honum var ſagt at Önundr var kominn í vináttu mikla vid Eirík konúng. ok *æ*) vit Gunnhilldi þó miklu kærra. *a*) Egill let þat kyrt vera á því hauſti. En er vetrinn leid af. ok vára tók. þá let Egill ſetia fram ſkip er han átti *b*) er ſtadit hafdi í hrófi vid Lángár fors. han bió ſkip þat til hafs. ok feck menn til. Aſgerdr kona hans var rádin til farar. en Þórdís dóttir Þórólfs var eptir. Egill ſigldi *d*) í haf

dum, res mobiles omnes domum deportáſſe, fundos vero locaſſe, reditus inde univerſi ſibi ut ſolverentur caviſſe, quin & in ipſos fundos Biörni dominium ſibi arrogáſſe. Quibus auditis Egillus diligenter quaerebat, ſuone proprio conſilio hoc egiſſet Bergönundus, an potentiorum quorundam fultus (eſſet) praeſidio? Önundumque in magnam cum Eirico rege amicitiam veniſſe, multò tamen magis á Gunnhillda diligi, comperiebat. Egillus hoc autumno rem intactam reliquit; Sed elabente hyeme, verèque incipiente, navim ſuam, quae ſteterat in nauſtibulo apud Langárforſum, deduci fecit, inſtruxitque ad navigationem, & nautas in eandem conduxit: conjux Aſgerda in itineris ſocietatem aſſumta eſt: Thordíſa vero Thorolfi filia remanſit. †) *Ubi Egillus* A.C. 932.

t) FLUTT excludunt Guelf. G. Membr. Hol. eôdem ſenſu.

u) EN — LANDSKYLLDIR omitt. Jör.

x) bygdar ok ſkildar — landznytiar. Gu. G. J.

y) ok kaſtad ſinni eign á. Iid. omiſſ. ſequ.

z) ráng indum, *propriâ iniquitate*. P. J. Mox, framfara. edr hefdi han trauſt ſer meiri &c. Iid. Guelf. Hol.

þ) af ſer meiri mönnum. Jör.

æ) þó meir vid Gunnhilldi. Jör. Gunnhilldi, *& Gunnhilldâ*. Guelf. Hol. J. P.

a) Þá let Egill vera kyrt, *tum in ea re nihil movebat*. Jör.

b) ER — FORS, omitt. Guelf. Hol. Jör.

c) fór med honum, *cum eo profecta eſt*. Iid.

d) á haf. Guelf. G. P.

†) *Hanc Egilli peregrinationem Celeberr.* Schiöning *ad annum* 936 *refert loc. cit. p.* 246. *unde & ex ejus calculo actio forenſis in comitiis Gaulenſibus, & cædes Rognvaldi filii Regis Eirici in annum* 937 *incident.*

A.C 933 haf er han var búinn. ok er frá hans ferd ecki at ſegia fyrr enn han *e*) kemr til Noregs. hellt han þegar *f*) til fundar vid Arinbiörn ſem fyſt mátti han. Arinbiörn tók vel vid honum. ok baud Agli med ſer at vera. Ok þat þecktiz han. fóro þau *g*) Aſgerdr bædi þángat. ok nockurir menn med þeim. Egill kom brátt á rædur vid Arinbiörn um *h*) fiárheimtur þær er *i*) Egill þóttiz eiga þar í landi. Arinbiörn ſegir. þat mál þiki mer úvænligt. Bergönundr er *k*) hardr ok údæll. ranglátr ok fegiarn. en han hefer nú *) halld mikit af konúngi ok drottníngu. Er Gunnhilldr hinn meſti úvinr þinn. ſem þú veizt ádr. **) ok mun hon *l*) ecki fýſa Önund at han giöri greida á málinu. Egill ſegir. konúngr mun *m*) oſs láta ná *n*) lögum ok rettindum á máli þeſsu. En med

Egillus iter adornaverat, vela in altum dedit, cujus de curſu nihil memorabile occurrit, priuſquam in Norvegiam veniret. Hìc quàm primum licebat ad Arinbiörnum contendit, qui amicè accepto Egillo hoſpitium apud ſe obtulit, quod & Egillus lubenter acceptans, cum conjuge & aliquot ſociis ibi conſedit. Idem brevì cum Arinbiörno communicabat de poſtulatione pecuniae, quam ſibi in ea terra competere autumabat. Arinbiörnus fatur: ejus cauſae ſucceſſus dubius mihi videtur; Bergönundus eſt homo acer & importunus, iniquus & pecuniae cupidus, ſed nunc magno regis reginaeque nititur praeſidio: eſt vero Gunnhillda, quod antehac noſti, hoſtis tua graviſſima, adeo haec non adhortabitur Önundum, ad id quod petitur promtè exhibendum. Egillus ait; Rex ſinet, ſpero, ut, quod jus & aequum eſt, in hac cauſa

e) kom vid Noreg. Jör.

f) á fund Arinbiarnar. Guelf. Hol. reliqu. excluſis.

g) Þángat. Omiſſ. ſeqq. uſque ad ÞEIM. Guelf. Hol.

h) fiar-reidur, *facultatibus, quas* &c. Guelf. Hol. J.

i) han. Iid. Jör.

k) madr hardfeingr. Iidem.

*) völld mikil (valld mikit) af kóngi ok Gunnhilldi, *magna poteſtate ab rege & Gunnhillda ornatus eſt.* J. P.

**) OK — MÁLINU. Omitt. Iid. Guelf. Hol.

l) banna Önundi at giöra greida &c. *prohibebit Önundum id — exhibere.* Jör.

m) vilia láta oſs ná lögum á málinu med lidveitzlu þinni. ecki vex mer í augu &c. Jör.

n) rettu (retti) af ſer ok lögum med lidveitzlu þinni, *aequum juſtumque nos ab ſe auferre (extorquere) te adjutore.* Guelf. Hol. J. P.

med lidveizlu þinni. þá vex mer ecki í augu at leita laga vit Bergönund. *o*) Ráda þeir þat af. at Egill ſkipar *p*) ſkútu. fóro þeir þar á *q*) nærr xx. þeir fóro ſudr á Haurdaland. ok koma fram á Aſki. gánga þeir þar til *r*) húſs. ok hitta Aunund *s*). *t*) Berr þá Egill upp mál ſín. ok krefr Aunund *u*) ſkiptiſs um arf Biarnar. ok ſegir at *x*) dætr Biarnar veri jamkomnar til arfs eptir hann at lögum. *y*) þó at mer þiki. ſegir Egill. ſem Áſgerdr muni þikia ættborin miklu betr enn Gunnhilldr kona þín. Önundr *z*) ſegir þá ſnellt mióg. þú ert furduliga diarfr madr. Egill. útlagi Eiríks konúngs. er þú ferr hingat í land hans. ok ætlar þ) her til ágángs *æ*) vit menn

cauſa obtineamus; Sed tuo ſuffultus auxilio meum jus contra Berg-Önundum perſequi non formido. Stetit ſententia, ut Egillus celocem (ad iter) inſtrueret, quam numero ferè XX. conſcendebant, curſuque auſtrum verſus in Hördiam captó, Aſkum advecti, ambulant ad aedes, Önundumque deprehendunt. Tunc Egillus negotium ſuum exponit, & diviſionem haereditatis Biörni ab Önundo poſcit, filiabus Biörni aequale jus in ejus haereditatem ex lege competere aſſerit, quanquam arbitror, inquit Egillus, Aſgerdam viſam iri multo meliori genere natam, quam uxorem tuam Gunnhilldam. Tunc Önundus magno linguae impetu fatur: Tu, Egille, mirum quam impudens es, qui, Eirici regis exul, huc inferas pedem in terram ipſius, eó animó ut in ſubdi- A.C. 933

o) þeir Arinb. og Eg. tala her opt um. ok ráda þat &c. *ſaepe deliberant ſuper hac re*, &c. Jör.

p) ſkip. Guelf. Hol.

q) ſaman, *omnino*. Guelf. G. mox, xxx. Jör.

r) bæjar. Jör.

s) heima, *domi*. add. Jör. Guelf. Hol.

t) hefr — mál ſitt, *loqui incipit*. Guelf. Hol.

u) fiárſkiptiſs af arfi &c. Iidem.

x) dættur. Guelf. mox, voro jafnkomnar. Gu. Hol. jafnbornar, *per natales ſuos*. Jör.

y) þótt Aſgerdr ſe betur borin (ættud betur. Jör.) enn Gunnhilldur &c. — *etſi Aſgerda meliori gen. nata, quam Gunnhillda* &c. Guelf. Hol. Jör. J.

z) ſvarar (þegar) geyſtr med öllu (miög). ok kvedr hann vera furdu diarfan mann. þar ſem han er útlage ordinn af konúngi. er (enn. J. P.) þú ferr &c., *reſpondet (ſtatim) furens penitus (valde) & praedicat eum eſſe mire audacem hominem, cum ab rege exul factus eſſet, quod (ſed) tu infers* &c. Guelf. Hol. Jör. J. P.

þ) hígat. Guelf.

æ) á vini hans. Jör.

A.C. 933 menn hans. ok vini. máttu ſva ætla Egill. at ek *a*) hefir vellta látit ſlíka *b*) ſem þú ert. ok af minnum ſökum enn mer þikia þeſsar. *c*) er þú *d*) telr til arfs fyri *) hönd konu þinnar. þvíat þat er kunnigt *e*) alþýdu manna at hon er *f*) þýborin at móderni. Aunundr var málódi um hríd. Ok er Egill ſá at *g*) Aunundr villdi eingan hlut greida um þetta mál. þá ſtefnir *h*) Egill honum þíng. ok ſkýtr málinu til Gulaþíngs laga. Aunundr *i*) ſegir. Koma mun ek til Gulaþíngs. *k*) ok munda ek vilia at þú *l*) kæmer þadan eigi heill í brott. Egill *m*) ſegir at han mun til þeſs hætta at koma þó til þíngs allt at einu. verdr þá ſem má. hverſu málum várum lýkr. Fara þeir Egill ſídan í brott. ok er

ſubditos & amicos ipſius per injurias graſſeris: hoc cogitare debes, Egille, quod ego tui ſimiles proſtravi, & quidem minoribus de cauſis, quam hae mihi videntur, cum pro uxore tua haereditatem petis; nam hanc matre ſerva natam eſſe in vulgus notum eſt. Talia Önundus aliquamdiu furioſo ſimilis effundebat. Quem ut vidit Egillus nihil aequi in hac re praeſtare velle, vocat eum in jus, cauſam refert ad judicium Gulathingenſe. Cui Önundus; Veniam ad forum Gulenſe, unde quidem tu meâ voluntate ſalvus non abieris. Egillus ait ſe, quantumvis ita eſſet, periculum tamen hoc atque forum aditurum; finiatur ibi, ut poteſt, controverſia noſtra. Deinde cum comitibus abit, domumque redux

a) muni vellta af mer ſlíkum mönnum &c., *a me amoliar.* P.

b) ſva. add. Guelf.

c) ef, *ſi.* Omnes praeter Membr. a. & tradu-ces.

d) tekr, *captas.* Guelf.

*) Hon. Membr. a.

e) Alþudu. Guelf.

f) þíborin at módurinni. Jör.

g) han feck ecki af Bergönundi, *nihil ſe a Bergön. obtinere.* Guelf. Hol. J. P. Han villdi einſkis góds unna um &c. *Önundum nihil aequi conceſſurum in* &c. Jör.

h) han honum til Gulaþíngs laga (Gulaþíngs), *in judicium Gulathingenſe.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

i) kvaz koma mundu til Gulaþ. laga. Guelf. G.

k) en ef þú kemr þar. þá munda ek þat vilia &c., *ſi eò venis,* &c. Jör.

l) kæmizt. J. P. færir. Jör.

m) ſagdi at han mundi koma. en verdr um (þat verdr nú. P.) ſem má. hverſu málum vorum verdr ſkipat, *dixit ſe venturum, eveniat, quod poteſt, de litis noſtrae deciſione.* Guelf. Hol. J. P. || quaz á þat mundu hætta. hverſu ſem færi, *dixit ſe iſtud periclitaturum, utcunque eveniret.* Jör.

er han kom heim ſeger han Arinbirni frá ferd ſinni. ok frá *n*) ſvörum Aunundar. Arinbiörn vard reidr miök. er *o*) Þóra faudurſyſter hans var kollut ambátt. Arinbiörn fór á fund Eiríks konúngs. bar upp fyri hann þetta mál. Konúngr tók *p*) helldr þúngt hans máli. ok ſegir at Arinbiörn hefdi lengi fylgt miog málum Egils. hefer hann *q*) notit þín at því. er ek hefer látid hann vera her í landi. En nú mun *r*) mer *s*) aurdigt þikia ef þú helldr hann til þeſs at han gángi á vini mína. Arinbiörn ſeger. þú munt láta *t*) oſs ná laugum af þeſsu máli. Konúngr var helldr *u*) ſtyggr í rædunni. Arinbiörn fann at drottníng mundi þó miklu verr viliut. Ferr Arinbiörn aptr. ok ſagdi at helldr

dux Arinbiörno itineris ſui eventa, reſponſaque Önundi exponit. Arinbiörnus multum indignatus, quod amita ſua Thora ſervae nomine dehoneſtaretur, ad regem Eiricum profectus, litem illi expoſuit. Rex aliquanto gravius dicta ejus accepit, dicens Arinbiörnum jam diu patronum agere Egilli, tuáque gratiá is obtinuit, ut intra fines regni ipſum toleraverim: nunc vero graviter hoc feram, neceſſe eſt, ſi eó ſine hominem ſuſtines, ut in meos groſſetur amicos. Arinbiörnus fatur; Dabis (tamen) nobis in hac cauſa judicium. Rex in oratione impendio erat auſterior. intellexit tamen Arinbiörnus reginam multo peiorî eſſe voluntate: qui domum reverſus, rem ad iniquum ſpectare ſigni- A.C. 933.

n) vidrali þeirra Önundar, *& colloquium ſuum & Önundi* Jör.

o) han kalladi födrſyſtr ſína ambátt, *is (Önundus) amitam ſuam ſervam vocaret.* Guelf. Hol. ſyſter hans, *ſoror ſua.* J. P.

p) Því ecki fliótt (ecki lettliga máli hans. Jör.) ſagdi at Arinb. hefdi lengi dregit fram hlut (fram dregid hluta. Jör.) Egils, *parum alacriter (facilè*, aut *lubenter)* — *promovere rem Egilli.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

q) þín at notit. er han hefir verit her &c. Guelf. Hol.

r) ek mer eigi líka láta. attú látir hann gánga her á hendr vinum minum, *ſed nunc non feram, quod tu ſinas eum graſſari* &c. Iid. J. P.

s) þat þikia makligt, *id dignum illo cenſebo*, ſc. damnum hereditatis. niſi forte legendum, Omakligt, *me indignum.* Jör.

t) Egil, *Egillo.* Guelf. Hol.

u) ſtuttr í máli en Gunnhilldur var þó verr viliud. ſem von var, *parum prolixus* (commodus) — *at Gunnhillda tamen malevolentior, uti credibile fuit.* Jör. Hoc autem membrum in Guelf. Hol. J. P. non apparet.

A.C. 934 helldr horfer *x*) úvent. Lídr af vetrinn. ok kemr þar er menn ſkulu *y*) fara til Gulaþings. Arinbiörn *z*) fiölmenti miög til þings. Egill var í för med honum.

57. CAP.

MÁLASÓKNIR EGILS OK ÖNUNDAR.

Eiríkr konúngr var þar. ok hafdi fiölmenni mikit. Bergaunundr var í ſveit konúngs *þ*) ok þeir brædr. ok höfdu þeir ſveit mikla. En er *æ*) þínga ſkylldi um mál manna. þá gengu *a*) hvarertveggiu þar til. er dómrinn var ſettr. at flýtia fram ſanningi ſín. Var Önundr þá *b*) allſtór-ordr. En þar er dómrinn var ſettr. var völlr ſlettr. ok ſettar nidr heſli-ſteingor í völlinn í hríng. ok lögd um utan *c*) ſnæri umhverfiſs. voro þat köllut *Vebönd*. En *d*) fyri innan í hrínginum ſátu dómendr xij. or Firficavit. *Exit hyems: venit tempus, quo ad forum Gulenſe itur. Hoc Arinbiörnus numeroſo comitatu, in quo & erat Egillus, petiit.*

CAP. LVII.

DISCEPTATIONES EGILLI ET ÖNUNDI.

Hic rex Eiricus frequenti (cum) cohorte aderat, in qua cohorte Bergönundus cum fratribus erant, & magnam (ſuorum) manum habebant. Ubi vero de cauſſis erat cognoſcendum, utrique judicium accedebant, uti ſua producerent argumenta; & Önundus quidem valde erat grandiloquus. Locus autem, ubi conſtituebatur judicium, erat campus planus, in quem pali corylacei in orbem defixi erant, hiſque funes extrinſecus circum adplicati, qui vocabantur Ve-bönd (*pacis ſacroſanctae vincula*). *Ceterum in circulo intus ſedebant judices, XII. de Fiördenſium, XII. de*

x) óvænliga þeirra mál. Jör.
y) ſækia til þings. Guelf. Hol.
z) er miök fiölmennr. Omiſſ. TIL ÞINGS. Guelph. Hol.
þ) OK ÞEIR BRÆDR, —— MIKLA, non agnoſcunt Jör.
æ) dæma. Guelf. Hol. J. P.
a) menn, *homines* (litigantes). Jör.
b) allörordr, *promtus in loquendo*. Jör.
c) Vebönd. en í hrínginum ſátu dómendr xij. er dæma ſkylldu um mál manna. Arinbiörn redi hverir dómendr voro úr Fyrdafylki. Sátu nú dómendr xij. úr Fyrdafylki. ok xij. or Sognafylki. ok xij. &c. Þórdr Bryniolfsſon red hverir or Sogni voro. Guelf. Hol. vitioſe, & obſcure.
d) fyri mannahrínginum, *pro concione*. E. C.

Firdafylki. ok xij. or Sýgnafylki. xij. *) or Hördafylki. Þær þrennar tylftir manna ſkylldu þar dæma um *e*) mál öll. Arinbiörn red hverir dómendr voro or Firdafylki. en Þórdr af Aurlandi hverir or Sýgnafylki voro. *f*) þeir voro aller eins lids. *g*) Arinbiörn hafdi *h*) þángat lángſkip alſkipat. ok ſva margar ſmá-ſkútur ok viſtabýrdínga. Eiríkr konúngr hafdi vj. lángſkip edr vij. ok öll vel ſkiput. þar var ok mikit lid af bændum. Egill hóf ſva ſitt mál. at hann krafdi dómendr at dæma ſer lög *i*) af máli þeirra Önundar. innti han þá *k*) hver ſannindi han hafdi í tilkalli til fiár þeſs er átt hafdi Biörn Bryniólfsſon. ſagdi han at *l*) Áſgerdur dóttir

de Sognenſium & XII. de Hördenſium provinciis. Hae tres dodecades virorum, de omnibus cauſſis ibi decernere, debebant. Judices ex Fördenſium provincia arbitratu Arinbiörni, ex Sognenſium autem provincia arbitratu Thordi de Örlando, legebantur. Hi omnes unarum partium erant. Arinbiörnus longam navim adduxerat, juſta manu inſtructam, multas quoque naves minores curſorias, & tabularias †) *commeatui adportando. Rex Eiricus longas naves ſex, (vel) ſeptem habebat, & omnes juſta multitudine inſtructas (militum). Aderat quoque magna colonorum vis. Egillus actionem ſuam ſic inchoavit, ut jus ſibi á judicibus, in lite cum* Önundo, *dici poſtularet. tum argumenta quae habebat ad poſtulandam haereditatem Biörni Bryniolfi filii, exponebat: ajebat uxorem ſuam* A.C. 934.

*) Hic unius folii lacuna exiſtit in Membr. *a.* quam expleo ex Chartt. promiſcue, prouti quicquid commodiſſimum videtur.

e) öll mál manna. þau er þángat voro lögd edr ſtefnd, — *quae eò relatae, aut per citationem deductae eſſent.* Jör.

f) ok voro þeir eins lids ok Arinbiörn, *atque hi in eadem parte erant, qua Arinbiörnus.* Guelf. Hol.

g) Þórdr. Guelf. Hol.

h) mikit fiölmenni til þings. ok margt ſmá (ſinna) ſkipa. ſkútur ok ródrarferiur er bændr áttu, *frequenti comitatu utebatur ad forum, & multis lembis, navigiis item curſoriis & actuariis, quae colonorum erant.* K. L. M. R.

i) AF — ÖNUNDAR, non eſt in Guel. Hol. J.

k) upp ſannendi um tilkall (fiár tilkalli þetta er átt &c. Jör.) Guelf. Hol. J. P. Jör.

l) kona hans Áſgerdr var ódalborin til arfs. ok frá landnáms (landznáms. N. Landnáma.

†) *Vel*, cum commeatu. *De origine vocis* Byrdingr, *& talium navium ſtructura uſuque, commentatus eſt P. Widalinus, in Tractatu* Seſsa-tal.

A. C. 934. *m*) dóttir Biarnar. eiginkona Egils var til komin arfs. ok *n*) hon var odalborin. ok lend-

Aſgerdam Biörni filiam, haeredem eſſe legitimam, ut quae (non modo) 1) ingenua nata eſſet, (verum) & a 2) Ducibus, imo ſi paullo altius

náma. H. mönnum komin, — *eſſe jure natalium haeredem idoneam, & a terrae occupatoribus genus ducere.* Guelf. Hol. Quid autem hic faciant *terrae occupatores*, plane non video. niſi forte per eos intelligantur *Lendir menn.*

m) kona hans var dóttir Biarnar. ok var komin til arfs eptir födr ſinn. ok hun var ódalborin. ok frá lendum mönnum komin, *uxorem ſuam eſſe filiam Biörni, & juſtam haeredem paternarum facultatum, & nobili genere natam eſſe, & ex Ducibus ortam.* Jörund.

n) ódalborin í allar ættir. en tíginborin fram í kyn, *univerſâ ſtirpe nobilem, immo remotiorî (ſtirpe) etiam illuſtrem.* K. L. M. R. Textum expreſſi ex Libro E.

1) *Non neſcio vocabulum* ÓDALBORINN *ſpecialiter ſignificare eum, qui in bona patria avitaque ſuccedendi jus habet: hunc tamen ſenſum hic non ſum amplexus; nam primùm, ſi admitteretur, foret adjectio penitus otioſa, cum praeceſſerit,* KOMIN TIL ARFS: *deinde abſolute ponitur vox h. l. quod non ſolet, cum jus ex nativitate competens denotat: porro ingenuitas natalium, in re praeſenti, maximi erat momenti; adverſarii enim palmarium argumentum ex natalibus ſervilibus & illegitimis erat petitum. Denique ſi rem recte penſitamus, haec natalium ingenuitas ſine dubio erat primarium requiſitum ad jus ſuccedendi in patria avitaque bona. Ita ut uterque vocis ſenſus revera eodem redeat.* Odal *autem, & quod idem eſt* Adal, *prima & propria notione eſt ipſa natura & proprietas rei, vid.* Lokaglepſam *in Edda Sæmundi verſ.* 23 & 24. *Ergo* ÓDALBORINN, adalborinn, ödli borinn, & edli borinn, *notant ad verbum* ſecundum naturam genitum, *i. e. ex liberis parentibus (ſervitus enim ſine dubio naturae contraria eſt), & juſtis nuptiis genitum. Quod vero ſi quis* ÓDALBORIN *h. l. reddere malit* nobili loco natam, *me quidem ut ex diverſ. lect. conſtat, non habet adverſantem. Nam ut prima origo nobilitatis a virtute factiſque praeclaris exſtitit, ita ad propagationem nobilitatis ad ejusdem ſtirpis nepotes requirebatur certe in primis natalium ingenuitas*

2) Lendir menn, *alio nomine* Herſar, *vocabantur provinciarum praeſides, Latine vocare ſoleo* Duces *(ex Eddae auctoritate, in* Konúnga kenníngum; *quam vide). nam in horum dignitate hoc erat ſplendidiſſimum, quod abſente rege, exercitus ducere, & vexillum iis praeferri, licebat. Ab his diſtinguendi ſunt* Tignir menn, *homines illuſtres, ad verbum*, imperio praediti *(per excellentiam; nam ceteri etiam imperio praediti erant) nimirum principes, i. e. Reges ipſi & Comites, & forte etiam ex his geniti, hoc nomine gene-*

lendborin. ok *o*) tíginborin fram í ættir. Krafdi han dómendr at dæma Áſgerdi til handa hálfan arf Biarnar. *p*) lönd ok lauſa aura. Ok er han hætti ſinni rædu. Þá tók Bergönundr til máls. *q*) ok ſegir ſva. Gunnhilldr kona mín er dóttir Biarnar ok *r*) Olöfar. Þeirrar *s*) kono er Biörn *t*) geck at eiga at lögum. Er Gunnhilldur rettr *u*) arfi Biarnar. Tók ek fyri Þá ſök *x*) upp ſe Þat allt er Biörn hafdi átt. at ek viſsa *y*) at ſú ein var dóttir Biarnar önnur. er ecki *z*) var arftæk. var módir hennar hernumin. Þ) en tekin *æ*) ſídan frillutaki. ok ecki at *a*) frænda rádi. ok flutt land af landi.

altius repeteretur, etiam a Principibus genus duceret; poſcebat á judicibus, uti dimidiam partem haereditatis Biörnianae, tam quae fundis, quam quae rebus mobilibus contineretur, Aſgerdae adjudicarent. Qui cum finem feciſſet dicendi, Bergönundus ſic exorſus eſt: Mea conjux Gunnhillda ex Biörno nata eſt & Olöfa, quam mulierem Biörnus legitime duxit uxorem. ideo omnia bona Biörni defuncti occupavi, quod alteram Biörni filiam eam nóram, quae haereditatis capax non eſſet. hujus enim mater armatá manu rapta, deinde pro concubina citra cognatorum auctoritatem abducta, tum terram de terra (regionatim, ab raptore) circumvecta erat. A.C. 934.

o) tyginborin. E.K.L. malâ ſcriptione: nam *Tíginn* à *tign* derivatur.

p) land ok lauſa-fe. Jör.

q) OK — SVA. Jör. ſoli habent.

r) Alöfar. Guelf. Olufar. E.M.R.P.

s) er han feck at lögum. Guelf. Hol.

t) hafdi fengit at lögum (lögfengit). Jör. K. L. M. R.

u) erfingi. K.L.M.R.

x) UPP omitt. Jör.

y) Þá eina dóttr Biarnar adra. (ok adra. E.J.) er ecki &c. *(quod eam ſolam B. filiam eſſe nóram, & aliam* &c.). Guelf. Hol. J.P.

z) átti (Þann. Jör.) arf at taka, *cui hereditatem (iſtam) capere, fas non erat.* K.L.M.R. Jör.

Þ) ok ſídan til frillu tekin. ok flutt land — ok ecki at frænda rádi, *deinde in concubinatum adſcita, & regionatim circumducta, neque hoc ex cognatorum auctoritate (conſenſu).* Guelf. Hol.

æ) SÍDAN, malè omitt. Jör.

a) Lögum ne, *citra legum* &c. add. Jör.

generaliter appellantur in monumentis antiquis. Vide Hryggiarſtycki, *de nuptiis Haconis Ivaris filii:* & Oláfs helga Sögu, *de Cnuti regis pollicitis Einari Thambarſkelferi datis. Ergo* LENDBORIN *hic dicitur ab Egillo uxor ſua, propter Biörnum proavum ejus paternum, ſupra Cap.* 32. *init.* TÍGINBORIN *autem dicitur propter Hroalldum avum maternum, ſupra Cap.* 2. *ſub. init.*

A.C. 934 landi. En þú Egill ætlar at fara her ſem *b*) hvervetna annarſtadar. *c*) med *d*) ofrkapp þitt ok óiafnad. *e*) Nú *f*) mun þer þat ecki *g*) tióa. Þviat Eiríkr konúngr *h*) ok Gunnhilldr drottníng hafa mer því heitid. at ek *i*) ſkal *k*) rett hafa af hverju máli. Þar er þeirra ríki ſtendr yfir. Mun ek *l*) færa fram *) ſönn vitni fyri konúngi *m*) ok drottníngu ok dómendum. at Þóra *n*) *hladhönd* módir Áſgerdar var **) hertekin heiman frá Þóre *o*) brodr ſínum. *p*) ok enn í annat ſinn af Aurlandi frá Bryniólfi. fór hon *q*) þá af landi *r*) í brott med víkíngum. ok var *s*) útlagi af Noregi. *t*) ok í *u*) þeirri útlegd gátu þau Biörn

erat. Ceterum tu hìc, Egille, ut ubique aliàs, impotentiam animi tui & injuriarum lubidinem exercere poſtulas; nunc vero id tibi non procedet, nam rex Eiricus & regina Gunnhillda mihi promiſerunt, me de qualibet cauſa eorum poteſtati ſubjecta (intra ſui imperii fines) jus fore obtenturum. Vera proferam teſtimonia coram rege & regina & judicibus, quod Thora cognomento ſpintherigera *mater hujus Aſgerdae ſemel vî rapta fuit ex domo fratris ſui Thoreris, atque iterum ex domo Bryniolfi in* Örlando. *Deinde cum piratis ſolum vertens, Norvegiá exulavit; in quo exilio puellam hanc Aſgerdam cum Biörno*

b) Guelf. Hol. Jör. omitt. voculam.

c) Þar ſem þú mátt, *ubi id tibi licet.* add. Jör. Er þú ferr (her) med ofrkappi. omiſſ. ceteris. Guelf. Hol. J. P. E.

d) kapp ok óiafnadi, *contentionem, & iniquitatem.* Jör.

e) En þat mun þer æigi &c. Guelf. Hol.

f) má, *poteſt*, ſc. procedere. E. J. P.

g) Tiá. Hol. E. L. Takaz. M. R. Taka. J. P. Stoda, *proderit.* Jör.

h) Gunnhilldae mentionem hic ſupprimunt Guelf. Hol. J. P.

i) ſkuli. K. L. M. R.

k) ná laugum um þetta mál, *de hac cauſa jus obtenturum.* Guelf. Hol. E. J. P.

l) ok, *etiam.* add. Jör. & omitt. SÖNN.

*) Sönnunar, *probationis* v. *probantia.* Gu. Hol.

m) Reginam ignorant Iidem qui ſupra, item Jör. qui etiam excludunt judices.

n) cognomentum omitt. Guelf. Hol. Jör. E. J.

**) hernumin. Guelf. Hol.

o) fedr, *patris.* E. J. P.

p) Secundum raptum Thorae. omitt. Guelf. Hol. E. J. P. *q*) Þá. Omitt. Iidem.

r) med Birni ok víkíngum utlögum kóngs (í útlögum. M. R. í útlægum. L.), *cum Biorno — ab rege proſcriptis.* K. & L. M. R. vitioſè.

s) Utlægi. N. Utlæg. Jör. E. J.

t) Reliqua hujus Periodi ab Guelf. Hol. E. J. P. exulant, perperam.

u) Þeim útlögum. M. R. mendoſè ut arbitror.

Biörn meý þeſsa Áſgerdi. *x*) Nú er furda *y*) mikil um Egil er han ætlar at giöra ómæt öll ord Eiríks konúngs. *z*) Þat fyrſt at þú ert her í landi ſíðan Eiríkr gerdi þig útlægan. ok þad annad er meira. þóttú hafer fengit ambáttar. ad kalla hana arfgenga. Vil ek þeſs krefia dómendr at þeir dæmi Þ) arf til handa Gunnhilldi. en *æ*) dæmi Áſgerdi ambátt Konúngs. þvíat hon var ſva getin at fader hennar ok módir voro í útlegd *a*) konúngs. *b*) Arinbiörn reiddiz miög er han heyrdi at Þóra hladhönd var ambátt köllud. ok ſtód upp ok villdi eigi lengr þegia. ok leit til beggia handa ſer. ok tók ſo til máls. Vitni manom ver frambera. *c*) konúngr. um þetta mál. ok láta eida fylgia. at þat var *d*) ſkilit í ſætt þeirra Þóris faudur míns ok Biarnar.

Biörno genuit. Sane mirum quantum ſibi ſumit Egillus, quod omnibus regis Eirici dictis omne pondus adimere affectat; ſemel, cum exilii á rege damnatus in hac terra verſaris; deinde, quod gravius eſt, cum ſervam in connubium duxeris, hanc haereditati capiundae idoneam eſſe contendis. Vos ego judices poſtulo, ut bona univerſa á Biörno relicta Gunnhilldae addicatis, ſed Aſgerdam regis ſervam pronuntietis, nam tum genita eſt, cum parentes ſui regió edictó exulabant. Arinbiörnus ira commotus, quod Thora Hladhönd *ſerva diceretur, ſurrexit, ulteriuſque tacendum non ratus, in utrumque latus circumtulit oculos, & ita ſermonem orſus eſt: Ad hanc cauſam, rex, teſtimonia proferri curabimus jurejurando confirmata, quod in pacificatione inter parentem meum Thorerem & Biör-* A. C. 934.

x) Ok er þat furda. Egill. at þú ætlar at ónyta öll ord konúngs þá er han gerdi þik útlaga. Nú vil ek þeſs beida dómendr &c. — *tibi ſumis, Egille, quod tu irrita reddere affectas omnia dicta regis, cum te fecit exulem.* — Guelf. Hol. E. J.

y) at Egill ætlar at giöra &c. Jör.

z) Han giördi þik. Egill. útlægan fyri allan Noreg. En þó þú hafir fengit ambáttar dóttr. ok kallar hana erfíngia. þá er þat ligi þín. Vil ek þeſs &c. *Is te, Egille, ex tota Norvegia fecit exulem. Sed quamquam ſervae filiam uxorem nactus es, & eam praedicas (juſtam) eſſe heredem, tamen id tuum eſt mendacium.* &c. Jör.

Þ) mer allan arf eptir Biörn. enn eigi ambáttinni, *mihi omnia à Biörno relicta, non autem ſervae.* Jör.

æ) dæmid. Guelf. Hol. qui & mox omittunt, KONÚNGS.

a) er hon var getin. Guelf. G.

b) Þá tók Arinbiörn til máls. excluſis intermediis. Iidem. Hol. E. P. K. L. M. R. J.

c) Eiríkr. add. Jör. KONÚNGR omitt. Guelf.

d) tilſkilid. K. L. M. R. ſkilt. Jör.

A. C. 934 ar. *e*) at Áſgerdr dóttir þeirra Biarnar ok Þóro var til arfs *f*) leidd eptir Biörn födr ſinn. *g*) ok ſo þat ſem ydr *h*) er kunnigt ſiálfum. konúngr. at þú gerdir Biörn *i*) ílendann. ok öllu því máli *k*) var þá *l*) ſkilat er á.ir hafdi í milli ſtadit *m*) ſættar manna. Konúngr *n*) ſvaradi ecki ſkiótt máli hans. Þá kvad Egill víſu.

Þýborna kvedr þorna
o) Þorn reid *p*) atti horna;
q) Sýflir han *r*) of *s*) ſína
t) Sinngríd Aunundr, mína.
u) Nadriſter á ek *x*) niſtis

Norn

Biörnum facta, hoc cautum erat, ut Aſgerda Biörni & Thorae filia, in Biörni morientis facultates haeres inſtitueretur; Tum hoc, quod Biörnum, ut ipſe nóſti, rex, in patriam reſtituebas. Ita tranſactum erat de omni eo, quod compoſitioni obſtiterat. Rex ad haec verba in promtu non habebat reſponſum. Tum Egillus carmen ludebat:

Meam conjugem natalibus eſſe ſervam
Aſper cornupeta praedicat:
Onundus ille indulget ſuae
Animi vehementiae.
1) *Gladii quaſſator! habeo in conjugio*

Agal-

e) ok, &. Guelf. G. quando τὸ SKILIT, quod praeceſſit, *tranſactum, compoſitum*, ſignificabit.
f) tekin. K. L. M. R.
g) Sva er ydr þat kunnikt. konúngr. at þer gerdut Biörn &c. Guelf. Hol.
h) var. K. L. M. R.
i) Iunlendan. E. J. P. & Iidem.
k) VAR þá. omitt. Guelf. Hol.
l) lokit. K. L. M. R. lukt. omiſſ. ſeqq. Jör. *lis penitus erat tranſacta.*
m) SÆTTAR MANNA exclud. Guelf. Hol. E. J. P.
n) ſvarar ſeint hans máli. K. L. M. R.
o) þornrudar. K. þornreydur. L. þornmeidar. M. þornreidar. R. þornröd. N. þeir eidar fram borna. Jör.
p) Arhorna. K. L. R. Ar horni. M.
q) Syflar. K. L. M. R. Jör. Syſtir. H. N.
r) um. K. L. M. R. Jör. ef. Hol. i. e. *ſi ſuam patrat lubidinem.*
s) ſyna, *manifeſtae*. Mbr. b. G. N.
t) Sungrund enn mína. Jör. Syngirnd, *manifeſtae avaritiae*. K. L. Syngud. M. R. Singríd. Guelf. D. ſubturpi ſenſu, & nihil huc attinente.
u) Nadhriſtis, *bellatoris*, & jungendum eſt τῷ arfs, ut Biörnus intelligatur. Gu. Hol. Naddhriſti, *aculei* vel *ſpiculi quaſſatori*, i. e. viro, Arinbiörno ſcilicet. Jör.
x) næſta, *proximam*, ſc. cognatione. quando *Norn* erit ſemiplena dictio. Aliàs ordo eſſe poſſit: Ek á næſta norn ofborna naddhriſti til arfs. ubi *næſta norn* foret mulieris appellatio, a *Neſt* & *Næſt* (novi enim puer, ex contribulibus meis, qui hoc ultimo

Norn til arfs of borna.
y) Þigg þú *z*) audkonr *) eida
Þ) (Audſókt er *æ*) þat) greida.

2) *Agalmatis Parcam natam in jus hae-* A.C. 934.
Accipe, 3) *Rex! juramenta* [*reditatis.*
(*Quod facile eſt*) *expedita.*

Arin- Xx 2 *Tunc*

timo modo vocabulum pronuntiarent) cibus, dapes, qua notione infra in hoc opere occurrit. porro *Naddhriſti*, hoc ordine verborum, de Biörno Aſgerdae patre capiendum foret. K. L. M. R. Jör.

y) Þid Því konur. H.

z) Audakonr. Jör. Unde G. Pauli levi mutatione fecit quod in Textu eſt. Andaknör. K. L. M. R. quod ſane ſignificare poſſet *cor:* at ſine dubio ex *Audkonr* depravatum eſt. || ad konr. Mbr. Hol. G. N. quod nihil aliud eſſe arbitror quam *eidkonr*, praeſes juramentorum, ɔ: rex, nam ſine hujus venia juramenta praeſtari non poterant, ut mox videbimus. in proclivi autem fuit imperitis Librariis ex *ei* facere *a*. Sane in utroque Traduce Membranae Guelf. eſt *eidakonr*, & expreſſe quidem in S. at in D. lacuna ab Aſgeire fuerat relicta, inter *Þu*, & *konr*, quam lacunam A. Magnaeus ſupplevit voce *eida*, & tamen punctis hanc ſubnotavit, innuens ſcilicet in Matrice lectionem eſſe dubiam.

*) eyda. G.

Þ) Ita legit G. Pauli, ex ingenio ſuo. Libri variant. Eidſótt (eidſókt). Guelf. Hol. i. e. *juramento petita eſt res*, v. *juramento peracta eſt* (haec) *cauſa*. || Eidz ort. Jör. i. e. aut *juramento confectum eſt* (hoc) *negotium*. aut, *juramenti pro hac re formula concepta eſt*. || Eidlauſt. K. L. M. R. i. e. *juramento expeditum eſt*, ſcil. hoc negotium. *Lauſt* recte ſcribitur, pro *leyſt*.

æ) Því. H.

In priore parte Carminis haec eſt verborum ſeries:

1) Þorn atti horna kvedr mína 2) þorna reid þyborna: han Önundr ſyſlir of ſína 3) ſinngríd.

1) Þorn *eſt ſpina*, *& hic a me capitur adjective*, *quaſi dicas* Þyrndr, *vel* fullr Þyrna, *ſpinoſus*, *quod bene in Önundum*, *importunum hominem & iniquum*, *convenit*. *Poteſt autem*, *ſi ita placet*, *eodem ſenſu eſſe ordo verborum;* horna Þorn atti. *Eſt vero* Atti, *vi vocis*, *incitator*, *impulſor*, *item certator: unde* horna atti, *ſumtâ a bobus petulcis translatione*, *congrue dicitur de Önundo*, *homine petulanti*, *& ad injurias promto*. *In fabula Emundi in Ol. h. Saga occurrit* Atti *quaſi nomen proprium*, *quo latenter ibi notatur Olaus Eirici filius Sueciae rex*, *ob animi inſolentiam*, *pertinaciamque*, *ac odium in Olaum Craſſum Norvegiae regem implacabile*. *Poterat ergo ſolus* ATTI *modò eſſe ſatis: ſed tamen ad amplificandam vim hujus nominis*, *atque adeo in majorem Önundi contumeliam Poëta addidit* Þorn, *&* horna. *Poteſt &* Þorna Þorn *eſſe bellatoris appellatio*, *ſi* Þorna *denotet* haſtarum,

A.C. 934. Arinbiörn let þá *a*) fram vitnin. xij menn. ok allir vel til valdir. höfdu þeſser aller heyrt

Tunc Arinbiörnus teſtes produxit, viros XII, omnes lectiſſimos, qui omnes praeſentes

ſtarum, & þorn *arbor: prius ſtatuit G. Pauli, qui* þornmeidr *legit, & exponit,* vir haſtiger; *poſterius per ſe planum eſt. ita* þorna þorn, atti, *erit* homo petulans. *Sed denique* þornaþorn *recte vocari poteſt mulier: nam* þorn *eſt* acus, *item* arbor *ut ſupra. jam vero etiam maſculini generis arborum nominibus mulierem licet appellare; quemadmodum in Edda ubi dicitur* Vidr valklifs, *vel* Valklifs brandz, ɔ: *arbor manûs h. e. dotis, aut arbor manûs flammae, h. e. auri. neque obſtat adjectivum generis foeminini* mína, *conſtruitur enim hoc cum ſenſu nominis* þorna-þorn, *ſcil.* konu, *non autem cum nomine ipſo. Exemplo eſt hoc* Walgardi á Welli *in Hryggiarſtycki:*

Bito fíkula fiötr
Fliód mart *hörundbiarta.*

Neque ſi haec ultima interpretatio admittatur, (& puto nunc omnibus ceteris anteponendam, propterea quod tum in hoc Diſticho ne uno quidem verbulo tranſpoſito eſt opus) neque, inquam, ſi illa admittatur, Önundus noſter ſe digno fraudabitur elogio; nam ſatis illi, puto, fuerit reid atti horna, iratus cornupeta. *In his aliquanto fui prolixior, ut oſtenderem ingenium G. Pauli, cum ſuo* þornmeidr gná horna, *hic fruſtra eſſe. Ille nimirum fictitiam ſuam* gná *in duplici ponit conjunctione, & cum* þorna, *& cum* horna, *ut* þorna gná *ſit ſutrix;* horna-gná *pocillatrix. Verſio autem ejus in hoc diſtichon, tam implicita eſt, ut eam adferre ſuperſedeam.*

2) þorna reid, *ad verbum* acuum inſulam, *vel ſi mavis* fibularum inſulam *per Meronymiam, ſi* þorn, *lingula fibulae, pro ipſa fibula capitur. Eſt vero* Röd *vel* Ræd *inſulae nomen proprium. ſed* æ *&* ei *libenter alternant, uti in* Hæd *&* Heid. *Mulier ex legibus noſtris poëticis terrarum nominibus, idonea determinatione adjuncta, recte appellatur: & inſula ſine dubio terra eſt. Quod autem mulieribus attribuuntur terrarum ſ. regionum nomina, id eô venit, quia Aſyniarum nomina iisdem attribuuntur, Tellus autem Aſyniabus annumeratur. Quodſi* þorna þorn, *ut ſupra monui, accipias pro viri appellatione, tamen reſtat* horna reid, *cornuum* ɔ: *poculorum inſula ſ. praebitrix, bona mulieris appellatio.*

3) Sinngríd.] *Immodicam* Önundi *petulantiam & avaritiam hoc verbo ſignificanter expreſſit.*

In poſteriore parte Carminis ordo verborum immutatus ſervatur. his obſervatis:

1) Nadrister.] *Ad verbum* ſerpentis concuſſor. *Serpentes autem & gladii quaedam vocabula habent communia; evolve Eddam in vocabulis gladiorum.* ristir *poſitum eſt pro* hriſtir, *exploſa aſpiratione, ut ſaepe uſuvenit. Quodſi quis velit vocem* nadristir *Dilogωs capere pro* maledico, *non multum, puto, erraverit.*

2) Ni-

heyrt á ſætt þeirra Þóris ok Biarnar. ok budu konúngi ok *b*) dómendum at ſveria þar eptir. Dómendr *c*) villdu taka eida þeirra ef konúngr bannadi eigi. Konúngr ſegir at han mundi *d*) hvarki þar til leggia lof ne bann. *e*) Þá tók til *f*) orda Gunnhilldur drottníng. *g*) Þetta ero undr mikil. konúngr. er þú lætr Eigil þenna inn mikla *h*) vefia öll mál fyri þer. *i*) edr hvört *k*) muntu eigi í móti mæla

tes audiverant compoſitionem Biörni cum Thorere, & regi judicibuſque ultro affirmabant, jusjurandum ſe in hanc rem daturos. Judices eorum jusjurandum volebant admittere, ſi rex non prohiberet. Rex vero nec veniam ſe, nec interdictum in hanc rem daturum dixit. Tum regina Gunnhillda ſic interpellabat: vehementer mirum eſt, o Rex! quod tu magnum iſtum Egillum, omnes cauſas tibi impeditas reddere, pateris: nihilne A.C. 934.

2) Nistis norn.] *Appellatio* foeminae *poëtica.* G. Pauli.

3) Audkonr.] *Vir opulentus, appellatio regi conveniens.* áttkonr *vel* ættkonr [*hoc ex* ad konr, *quod in quibusdam libris eſt, fecit Vir ingenioſus.*] *cognatus, ſc. aravis edite regibus: cum & illud* Konr *imperantium verè ſit titulus, unde &* konar víſur Iarls níd *in Ol. S. Tr. & regis hic, non Önundi, erat juramenta accipere.* G. Pauli. *Hac occaſione corrigendus eſt ridiculus error, qui diu inſedit Ol. Sagam Impreſſam, loco citato: Iarl er* kona köllud *í gömlum ſkálldſkap. ibi enim legendum eſt* Konr kalladr. *Scilicet vocabulum* Konr *à* kyn *derivatur, & proprie notavit* hominem generoſum, *ſeu bono genere prognatum; deinde ad principes, Reges nempe & Comites, translatum eſt.*

a) bera fram xij. manna vitni. ok höfdu þeir allir hiá (vid) verit ſætt &c., *fecit proferri teſtimonia virorum XII. qui cuncti interfuerant compoſitioni* &c. Guelf. Hol. E. J. P. || frambera vitnisburd xij. menn. ok allir vel til fallnir, *fecit teſtimonium proferre XII. viros, qui omnes bene idonei* (erant). K. M. R.

b) dómondum. Guelf. Mox, at láta ſveria. Iid. Hol.

c) vilia taka eida (eidana). en konúngr kvez þar hvarki mundu atgera at leggia þar á lof &c. — *neutrum in ea re facturum ſeſe adfirmabat, neque veniam neque interdictum daturum.* Guelf. G.

d) þar hvarki adgiöra. lofa ne banna. K. M. R.

e) Gunnhilldur mællti (vid kóng), *Gunnhillda loquuta eſt (Regi).* Guelf. Hol J. P.

f) máls. K. L. M. R.

g) hví lætr þú Egil þenna vefia &c., *cur hunc Egillum* &c. Guelf. Hol.

h) tefia, *remorari.* E. J.

i) enda, *ſed,* vel, *ſane.* abſque interrogatione. Guelf. Hol.

k) mundir þú, *auderes.* K. M. R.

A.C 934 mæla. *l*) Þó han kalli til kóngdóms í hendr þer. Nú þóttú vilir öngva orſkurdi veita *m*) þá er Önundi ſe lid at. Þá ſkal ek þat eigi *n*) þola at Egill trodi ſo under fótum vini *o*) vora. at han taki med rángindum fe *p*) af Önundi. *q*) eda hvar er Álfr bródir minn. fardu til med ſveit þína *r*) þar ſem *) dómar ero. ok lát eigi dæma rángindi þeſsi. *s*) Þá fór han ok menn hans þar til er dómrinn var. ok ſkáru *t*) í ſundr veböndin. en brutu *u*) nidr *x*) ſteingr. *y*) ok hleyptu upp dóminum. Þá gerdiz *z*) yſs mikill á þínginu. en aller menn voro þar vopnlauſer. Þá mælti Egill. Hvört má Bergönundr heyra

autem contra hiſcere audeas, ſi ſceptrum tibi e manibus efflagitet? Nunc quamquam tu nihil in praeſidium Önundi decernere vis, ego tamen non patiar noſtros amicos ita ab Egillo conculcari, ut Önundo fortunas eripiat. Sed ubi eſt Alfus frater meus? i cum tua caterva ad judicium, &, ne injuſta haec ſententia feratur, intercede. Ille & commilitones ſui actutum abeuntes, vincula pacis *diſſecabant, palos demoliebantur, & judicium diſturbabant. Tum magna in foro turba extitit: omnes vero ibi erant inermes. Heic Egillus fatur; numquid Bergönundus vocem meam audire*

l) ef han kalladi til kóngdómſins &c. Guelf. Hol. J.

m) til lids Bergönundi. Guelf. Hol.

n) giöra, *id non faciam.* ſc. nihil decernere in praeſidium Önundi. Guelf. Hol. E. J. P. reliqua parte ſententiae omiſſa.

o) mína, *meos.* Jör.

p) þetta, *has.* K. L. M. R. addunt.

q) EDA omitt. Guelf. Hol. Mox, hvar ertu Aſkmadr, *ubi es, Aſkmanne?* K. L. M. R. || hvar ero Alfr ok Eívindr brædr mínir. farid til &c., *ubi ſunt Alfus & Eivindus fratres mei? ite* &c. Jör. omiſſo mox, med ſveit þína.

r) ok hleyp upp dóminum, *& id* (judicium) *diſturba.* Guelf. Hol. P.

*) dómendr. Jör. mox, Látid. Iidem.

s) Eptir þat hlupu þeir brædr þar til er dómrinn var, *inde fratres ad judicium ſe corripientes,* &c. Jör. Sídan hlióp Önundr til dómſins. ok hans ſveitungár, *Önundus & ſui gregales ad judicium ſe corripientes.* K. L. M. R.

t) upp. Guelf. E. J.

u) upp veböndin. Guelf. D. vitioſe. at Guelf. S. omittit. Neque quicquam de hoc diſturbationis actu viſitur in Hol.

x) ſteingurnar. Jör.

y) enn hleyptu í burtu dómendum, *ſed judices abire faciebant.* K. L. M. R.

z) þyſs. Guelf. Hol. K. L. M. R. þys mikit. E. J. P.

heyra þ) mál mitt. Heyri eg. ſegir Önundr. Þá vil ek bióda þer hólmgöngu. *æ*) ok þat med. at vid berimz her á þínginu. hafi ſá *a*) ockar fe þetta. lönd ok lauſa aura. er ſigr færr. en þú *b*) ver hvers manns nídíngr ef þú þorer eigi. Þá ſvarar Eiríkr konúngr. Ef þú Egill ert *c*) allfúſs at beriaz. þá *d*) ſkulum ver nú veita þer þat. Egill mællti. Ecki vil ek *e*) beriaz vit *f*) konúngs ríki ok ofrefli lids. en *g*) fyri iafnmörgum mun ek eigi flýia ef mer ſkal þeſs unna. mun ek þá ok at því giöra öngan manna mun *h*) hvart er tíginn edr ótíginn. Þá mællti Arinbiörn. Förum ver á brutt. Egill. ecki munum ver her *k*) idna at ſinni þat er oſs *l*) muni gagn í vera. Sneri Arinbiörn þá á braut ok allt lid hans med honum. Þá *m*) ſneri Egill

audire poteſi? audio, inquit Önundus. *Igitur* (*pergit ille*) *in arenam te provoco, cum conditione ut nos duo hìc in foro dimicemus, qui noſtrûm victoriam obtinet, is bona haec, fundos & res mobiles obtineat: Sed tu, ſi non audes, apud omnes homines infamis eſto* (*habetor*). *Tum rex Eiricus reſpondet: Si tu, Egille, vehementer cupis dimicare, hujus tibi copiam ſtatim dabimus. Egillus ait; adverſus opes regias, & multitudinem praevalentem, nolo dimicare; ſed parem numerum, ſi hoc mihi detur, non fugiam, neque tum ullum diſcrimen faciam hominum, illuſtres ſint, an obſcuri. Tunc ait Arinbiörnus; Abeamus, Egille, nihil hic, in praeſens, quod in rem noſtram futurum ſit, efficiemus; deinde cum ſua cohorte diſceſſit. Tum retro vertens* A.C. 934.

þ) ord mín. Jör.

æ) ok beriaz her &c., *& ad dimicandum hic* &c. K. L. M. R. ok beriumz ij. her &c. E. J.

a) ockarr. Guelf. D.

b) verdir. E. J.

c) nú fúſs, *jam cupis*. K. L. M. R. ſo fúſs, *tam cupis*. Jör.

d) munum. Guelf. Hol. J.

e) vid þik beriaz (kóngr. E. J. P.) edr vid ofrefli &c., *adverſus te (Rex)* &c. Guelf. Hol. E. J. P.

f) konúng. ne vid ofrefli &c., *regem*, &c. Jör. Mox, þíns lids, *tuam*. E. J. P.

g) fyri iafnmiklum. Guelf. Hol. ſo mörgum. J. P. at madr mæti manni, *quod homo cum homine congrediatur*. E.

h) mönnum. add. Guelf. Hol. J. K. L. M. R.

i) HVART ER &c. legitur in Jör. tantum. Sub iis autem verbis latet in ipſum Regem comminatio.

k) idia. J. P. E. umſyſla. K. L. M. nú ſyſla. R.

l) Vinni. Guelf. Hol. E. J. P.

m) ſneriz, *converſus*. L. M. R.

A.C. 934 Egill aptr ok mællti hátt. *n) Því ſkírſkota ek undir Þik Arinbiörn. ok Þik Þórdr. ok o) alla Þá menn er nú megu ord mín heyra. p) lenda menn oc lögmenn. ok alla alÞýdu. at ek banna iarder Þær allar. er q) átti Biörn Bryniólfsſon. ad byggia. ok at vinna. r) ok allra s) gagna af at t) neyta. banna ek Þer Bergönundr. ok u) ödrum mönnum öllum. innlendzkum ok útlendzkum. tígnum ok ótígnum. en hverium er Þat giörer. legg ek vid x) lögbrot. y) ok goda greme. ok grida rof.* Þá *vertens Egillus alta voce dixit:* Teſtificor te Arinbiörne, & te Thorde, & omnes homines qui haec mea verba queunt exaudire, provinciarum praefectos, legum adminiſtratores, & univerſam multitudinem, quod interdico fundos omnes Biörno Bryniolfi olim poſſeſſos inhabitare, colere, & ullum inde fructum percipere: interdico (*hoc*) tibi, Bergönunde, & omnibus aliis, indigenis & peregrinis, illuſtribus & obſcuris. quicunque vero (*contra*) fecerit, ei 1) legis paciſque violatae crimen, & Deorum iram denuncio.

Deinde

n) Þat. Iidem & K. J. Mox, ſkyrſkota. Omnes praeter Guelf. accuratiorem. || Vitna. Jörund.

o) Þá menn alla er nú heyra mál mitt (alla Þá er heyra mitt mál.) — *nunc vocem meam exaudiunt.* K. L. M. R. Jör.

p) Lærda menn í lögum. ok alla &c., *jurisperitos* &c. Hol.

q) Biörn hefer átt. Guelf. Hol. Ek átti, *qui mei erant juris.* E.

r) OK — NEYTA. omitt. Guelf. Hol. E. P.

s) Giæda. K.

t) Hafa. Jör.

u) öllum ödrum (mönnum). Jör. K. L. M. P. R.

x) VID. omitt. Hol. Mox, Lögbrot (lagabrot) landzrettar, *lege definitae violationis Legis civilis* &c. aut, *jure amiſſam civitatem;* quomodo etiam in Textu poteſt accipi. Vid. ſupra p. 259. lin. 4 & 3. à fine pag. Guelf. Mbr. b. H. G. N. (ſed hi duo Landránar, & Landzránar.) K. L. M. R.

y) OK. omitt. Traduc. Kálf. Mox, Grida-rof ok Goda grenni, *pacis violatae*, aut *pacis amiſſionem*, *& Deorum contemtum (faſtidium.)*

1) *Poteſt etiam* LÖGBROT, *vel* LAGABROT, amiſſionem civitatis ſcelere commeritam, *aut* exilium, *denotare.* Lag *enim (Dan.* Laug *corruptè) eſt ſocietas: unde* útlagi, *excluſus ſocietate, civili ſc.* exul. *Sunt etiam* Lög, *jura & privilegia ſocietati alicui, ſeu hominum ordini, competentia: Uti* Hirdlög, *Aulicorum jura & privilegia, ſupra pag.* 112. At brióta af ſer, *Dan.* forbryde, *per admiſſum ſcelus amittere. Similiter* GRIDAROF *paſſive exponi poteſt, per* pacis amiſſionem. *Ideo haec adnoto, quod non memini phraſin,* at leggia vid, *praeterquam de poena uſurpari.*

Þá geck Egill í brott med Arinbirni. fóro þeir þá til ſkipa ſinna. z) ok var þar at gánga yfir leiti nokkut. þ) ok eigi allſkamt. ſo eigi ſá ſkipin af þíngvellinum. æ) Egill var hinn reidazti. Ok er a) þeir komu til ſkipanna. taladi Arinbiörn fyri lidinu. ok mællti ſo. b) Þat er öllum mönnum kunnigt hver her hafa ordit þínglok. at ver höfum eigi nád lögum. en konúngr er hinn reidazti. ſo mer er von at vorer menn c) ſæti af honum afarkoſtum ef han má d). vil ek e) nú at hverr madr f) gángi á ſkip ſitt ok fari g) heim. h) bídi nú einngi annars. i) Sídan geck Arinbiörn á ſkip ſitt. han mællti til Egils.

Deinde Egillus cum Arinbiörno ſe auferens A.C. 934. *ad naves tendit: erat autem iter per collem quendam, non adeo brevem, qui proſpectum de foro ad naves intercipiebat. Egillus ira flagrabat. Ubi autem ad naves ventum eſt, Arinbiörnus verba ad ſocios fecit, atque ita eſt locutus: Notum eſt omnibus quomodo finierit hic conventus, nimirum jus non obtinuimus, ſed rex ira inflammatus eſt, ita ut non dubitem, ſaevas ab illo conditiones noſtros homines eſſe laturos, ſi ita tulerit occaſio. Volo itaque, ut ſuam quiſque navem conſcendat, domumque tendat; nemo nunc alterum maneat. Deinde Arinbiörnus navim ſuam conſcendit, Egilloque locutus eſt:*

Gáck

Nunc

---

dium) habent Gu. Hol. Goda grein, *Deorum diſſidium.* crediderim tamen τὸ *Grein* eſſe depravatum ex *Gremi*, vel *Grenni*. K. L. M. R. Landzrett grida (gridar. P.) rof ok Goda, — *Deorum violationem* (ſacrilegium). E. J. P.

z) OK — GÁNGA, non eſt in Guelf. Hol. J. E.

þ) ok ſá eí ſkip af þíngi. E. J. P. Er eí ſá — þínginu. Guelf. Hol.

æ) EGILL — REIDAZTI, ignorant Guelf. Hol. E. J. P. K. L. M. R.

a) Arinbiörn kom til ſkips ſíns (ſtrandar. Jör.) mællti han. *Arinbiörnus, poſtquam ad navem ſuam (litus) venit, locutus eſt.* Guelf. Hol. Jör.

b) Öllum ydr er kunnigt (kunnugt). *Omnibus vobis* &c. E. M. L.

c) mæti ókoſtum af honum, *malè ab illo acceptos iri.* P.

d) ſo vidkomazt. Add. K. L. M. R.

e) þat um (nú) mæla. P. E. J.

f) fari til ſkipa ſinna, *ſuas quiſque naves petat.* Iid. Guelf. Hol.

g) hverr ſem ákafazt til ſíns heimilis, &c. *quantum poteſt, domum* &c. K. L. M. R.

h) BÍDI — ANNARS. omitt. Guelf. Hol. Jör. P.

i) Þá mællti han vid Egil. gákk þú nú á ſkip þitt. ok þitt föruneyti. ok verdit í brottu &c. *Tunc loquitur Egillo; conſcende jam cum comitatu navem tuam* &c. Guelf. Hol.

A.C 934 Gáck þú nú med förunauta þína á ſkútu *k*). er her liggr á utborda lángſkipinu. ok *l*) verit í brott ſem fyrſt. *m*) farit um nætr ſem þer megit. en eigi um daga. ok *n*) fordit ydr. *o*) þviat konúngr mun *) eptirleita *p*) at fundi ydra mætti ſamanbera. Leitit ſídan til mín *q*) þá er þeſsu lýkr. hvat ſem í kann at *r*) geraz *s*) med yckr konúngi. Egill gerdi ſem Arinbiörn mællti. gengu þeir á *t*) ſkútuna nær xxx. manna. ok *u*) reru ſem ákafligazt. Skipit var *x*) einkar ſkiótt. Þá *y*) reri ok fiölldi *z*) annarra ſkipa út úr höfninni af lidi Arinbiarnar. ſkútur ok ródrarferiur. en þ) lángſkipit er Arinbiörn æ) ſtýrdi fór ſídazt. þviat þat var þýngſt undir árum. Skúta Egils ſú er han ſtýrdi geck brátt

Nunc tu cum ſodalibus hanc inſcende celocem, quae longae navis latus claudit exterius, & quam primum hinc vos auferte, noctu quantum poteſtis ite, non vero interdiu, & ſaluti veſtrae conſulite, nam rex veſtrum congreſſum requiret: Deinde ubi hae turbae praeterierint, receptum apud me quaerite, quicquid porro inter vos & regem inciderit. Egillus dicto audiens Arinbiörno celocem cum viris admodum XXX. inſcendit: hi ſumma ope remis incumbebant: erat vero navigium in paucis velox. Tum quoque pluſculae aliae naves Arinbiörni, celoces nempe & naves actuariae, remis ex portu agebantur: quam vero ipſe Arinbiörnus gubernabat longam navem, ea exibat ultima, graviſſima nimirum remigio: at quam Egillus regebat celo-

k) þá, add. Jör. & mox á ÚTBORDA &c. omitt.

l) verum (vert) &c., *auferamus nos (auferte).* P. J. E.

m) De noćturno itinere tacent Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

n) Vaktit ydr vel (vöktum oſs). E. J. P. Verit (veried) ydr. Guelf. Hol. *conſulite (conſulamus) vobis (nobis) ſedulò.*

o) fyri því at. Guelf. G.

*) leita á fund ydvarn. Jör.

p) (ok) ef fund ydarn berr ſaman, *ſi congreſſus veſter contingat.* P. E. J.

q) þá — lykr. omitt. Guelf. Hol.

r) ſkerazt edr giörazt &c., *ſi quâ dirimi poteſt aut confici veſtrum cum rege negotium.* E. J.

s) MED — KONÚNGI. omitt. K. L. M. R. *Quicquid porro eveniet.* MOX, KONÚNGI. omitt. Jör. *Quicquid vobis fiet.*

t) ſkútu XXX. (XX.) &c. Guelf. Hol.

u) fóro — ákafaſt, *abibant quantum poterat.* Iid. E.

x) einka. E. J. P. L.

y) reru. Guelf. Figurâ Syntheſi.

z) manna. K. L. M. R.

þ) Lángſkip. Guelf. G.

æ) átti, *poſſidebat.* Iid. Hol.

brátt *a*) fram frá ſamflotanum. Þá qvad Egill víſu.

b) Erfingi red arfi
c) Arflyndr fyri mer ſvarfa,
d) Mætti ek hans *e*) í-heitum
f) Hótum *g*) þyrnifótar.
h) Nær lá *i*) er *k*) ſimla ſorgar
l) Slík rán, *m*) er ek *n*) gaf hánum
o) Ver deilldum *p*) fiöt folldar
q) Folld *r*) væringia *s*) golldit.

celocem, haec celeriter claſſem praeterlapſa eſt. A.C. 934.
Tunc Egillus carmen cecinit:
Haeres ſentipedis *haeredipeta*
Haereditatem mihi diripuit,
Et calidiuſculè mihi
Eſt interminatus.
Non procul aberat cum tantae eum
Injuriae inſimularem,
Quin terrae portionem partiremur,
Defenſantique rapina rependeretur.

58. Yy 2 CAP.

a) hiá fram. Guelf. Hol. *praeteribat.* Fram úr ſamflotinu. K. L. M. R.

b) Erfingia rædr, *Heredi debitam* &c. Jör.

c) Arflíngr. Jör. Arflygr. K. M. R. quaſi *Arfliúgr*, mendacio captans hereditatem. Arfliggr. L. Örflyndr, &, ſvörfa. O. Mox, Svarfla. H. quod idem eſſe cenſet G. Pauli, quemadmodum *hvarfa*, & *hvarfla*.

d) Mæti. Guelf. Hol. & Trad. Kálf. Meti. H. Mætta G. Pauli ex conjectura. Retti, *porrigo*, vel, *corrigo*. Jör.

e) ok heitum (hetium). Guelf. Hol. N. áheitum, *provocationibus*, aut, *exſecrationibus*. Jör. of heitum. H. O.

f) Hótun. Jör. Hótan. H. Hót ill. O. Höggvan (Höggvann). Guelf. Hol. Höggvaran. N.

g) þirfi bótar, *indigus correctionis*, ɔ: improbus. Jör. qui amant *i* pro *y* ſcribere.

h) Ita Guelf. Hol. Nærla. A. ex correctione Arnae Magnaei. Nær geck, *affligebat*. K. L. M. R. Vargi er. Jör. E. J. Nærgi lá (er, var.) G. Pauli, ex ſuo ingenio, cujus verſionem in Contextu expreſſi. Sed ambigi poteſt, an τὸ NÆRGI recte dicatur, pro *nær* ſimplici.

i) Ek ſundla ſorgar, *prope jacebam a (prae) vertigine aegritudinis*. N. ridiculè.

k) Sumla. E. M. R. Sverla ſorgum. Jör.

l) flíkt rán ok giet ek hánum (ok gellzt hánum). Jör. K. L. M. R.

m) of gef ek. E. J.

n) Gef. Guelf. G. H.

o) Ver deilld um. N.

p) fit. E. J. fiaut. Jör. flöt, *planitiem*. D. ſed Fiot in margine adſcripſit A. Magnaeus, quomodo etiam legitur in S. H. L. M. R. Fiót. Membr. b. Fiör. K. O. Fiöt. G.

q) Follo. N.

r) Verjúnga. L. & Verdúnga. Jör. quae vocabula eòdem recidere cenſet G. Pauli. ſi *Verjúngi*, & *Verdúngi*, legeretur, concederem. Voriúnga. M. R. Veri únga. K.

s) Golldin. Jör. K. Golldinn. L. Giölldum. M. R.

A.C. 934.

58. CAP.

FRÁ EIRÍKI KONÚNGI OK AGLI.

Eiríkr konúngr heyrdi *t)* ályktar ord Egils þau er han mællti *u)* fídazt á þínginu. ok

CAP. LVIII.

DE REGE EIRICO ET EGILLO.

Rex Eiricus ſententiâ Egilli, quam ultimam in foro pronuntiabat, audita, graviter

Circa hujus carminis partem priorem nihil admodum eſt obſervandum. Poſterior pars, ſi quae alia, intricata eſt: ita autem diſponenda videtur ex mente Interpretis:

Nær lá (var.) er ek gaf 1) hánum 2) Simla ſorgar flík rán, 3) er ver deilldum folldar fiöt, (ok) folld-væríngia golldit.

1) *Subaud.* At fök. *G. Pauli. An talem ſubauditionem patiatur analogia, incertum mihi eſt.*

2) SIMLA *mihi eſt* Sifla. Svili *vulgo alter maritorum duas ſorores habentium*, Svili *dictus, quaſi* Sifli *l.* Sifili. *De voce vero* Sif, Sifiar *&c. vid. Hypnon. in Gl. Diatr. Poteſtque, pro vocis latitudine tum ad Biörnum, tum ad Önundum diverſo caſu referri; tum etiam* SIFLA SORG *priore caſu, ſi lubet, metonymice pro haereditate accipi, &* SIMLA SORGAR RÁN, arfrán, *haereditatis ſurreptio. G. Pauli. Sed poſteriore caſu, quid denotabit? neſcio. forte*, moleſtum affinem.

3) ER *pro* At, *ut. Legi, neſcio ubi: Eigi er þo minni von.* er *at ödru gefizt*, ɔ: *Nihilo tamen minus veriſimile eſt*, quod *aliter ſit eventurum. Poteſt autem hoc Hemiſtichium paullum diverſo ſenſu & ordine capi; nempe:*

Nær lá er ver deilldum folldar fiöt. Slík rán

u) ſimla ſorgar. ok ek get golldin *β)* honum folld-væríngia. ɔ: *Prope aberat ut — partiremur. Tales rapinae conſtant dolores: & ſpero repenſas iri iſti fundorum uſurpatori.*

α) SIMLA, *vel*, SUMLA, *a* Suml, *collatio, collectio, commixtio. Vid. ſupra meam obſervationem pag.* 208. *n.* 2. SORGAR, *Accuſativ. plural. pro*, Sorgir; *uti* Sakar, *pro* Sakir *dixerunt. Exclamat autem Poëta prae dolore injuriae acceptae: mox tamen ſe conſolatur ſpe ultionis. Sane τὸ* SIMLA *poteſt eſſe nomen verbale genitivi caſus, a nominativo* Simli, *conflator*, ɔ: *auctor. Foretque ordo: Ok ek get ſlík rán Simla ſorgar golldin*, Et conjicio tales rapinas moleſtiarum auctoris repenſas *&c.*

β) Munu *commode ſubauditur. Alius etiam ſenſus ex Codd. Jór. fere ſolis, unius literae mutatione exoritur. ſcilicet:*

Vargi *a)* er ſverla ſorgum golldin flík folldrán verdúngu. ok ek get honum *b)*. Ver deilldum *c)* fiöt folldar. ɔ: *Sacrilego difficulter poteſt malô rependi talis fundorum direptio condignô; & ſpero tamen illi* repenſam iri. *Nos vincula telluris dividimus.*

a) ER — GOLLDIN RÁN.] *Verbum in ſingulari conſtruitur cum nomine plurali. Edda:* Fannst *í Danmörk* kvernſteinar *ij. Item:* Er *vit þann baug* ſkilldir *kendir.* & ER

modò

*) ok vard han reidr miög. En allir menn höfdu vopnlauſir *x*) farid til þíngſins. veitti konúngr fyri því eigi atgöngu. Han bad menn ſína hvata til ſkipa. *y*) þeir giördu ſem han *z*) baud. En er þeir komo til ſtrandar ſkaut konúngr á þ) húsþíngi. ok ſegir fyrirrætlan ſína. Ver ſkulum nú. ſegir Konúngr. *æ*) láta af tiölld af ſkipum vorum. *a*) ok róa eptir þeim Arinbirni ok Egli. *b*) ok því vil ek lýſa fyrir ydr. at ver ſkulum Egil af lífi taka ef ver komumz í færi. enn hlífa öngum manni þeim er *c*) fyrir honum vill ſtanda. Eptir þat

viter ſuccenſuit. Sed ideo ſuperſedit (eos) aggredi, quod omnes inermes venerant in forum. Hic ſuos ad naves feſtinare juſſit; & dicto illi fuerunt audientes. Cum vero ad littus ventum eſſet, advocatae concioni propoſitum ſuum indicavit: Nunc, inquit rex, in navibus noſtris detendemus, Arinbiörnumque & Egillum remigando inſequemur; & id ſcire vos volo, quod Egillus nobis de vita tollendus eſt, ſi occaſionem adipiſcamur, neminique mortalium, qui eum tueri praeſumſerit, parcendum. Poſtea con- A. C. 934.

modò eſt potentiale, aut praeſens pro futuro. Mox, VERDÚNGU, *pro*, at *vel* eptir verdúngu, prout dignus eſt. *quominus* verdúng, *pro*, verdleikr *recte dicatur, cauſam nullam video.*

b) *Ex communi repetendum eſt*, golldin.

c) FIÖT] *per Apocopen pro* fiötr. *Vincula telluris ſunt maria, quae dividit ſeu ſecat nauta. Poëta ait ſe piratam fuiſſe, & injicit hoc modò complendi verſus gratia; quod poëtis noſtris antiquis ſolenne eſt, & ſane non debet vituperari in carmine extemporali. Pluribus etiam modis exponi poſſet hoc Hemiſtichium ex diverſ. lect. ſed in praeſens iſta omitto.*

t) áleingdar, *procul.* S. Ord Egils þau er han mællti til álicktar feinazt &c. N.

u) Vocem omitt. K. L. M. R.

*) ok — þíngsins, ignorant Hol.

x) gengit. Jör. gengit á þínginu, *verſati erant in foro.* Guelf.

y) ok. add. Guelf. Hol.

z) mællti. Guelf. G. bad. E. J.

þ) herþíngi (herþíng). K. L. M. R. P. vitioſe, ut arbitror. húsþíng. J.

æ) færa tiölld af &c. K. L. M. R. Láta fara tiölld af &c. Guelf. Hol E. J. P.

a) ok vil ek leita at Arinbirni ok Egli, *quaeram Arinbiörnum* &c. Jör. Vil ek nú fara á fund Arinbiarnar ok Egils. *Nunc Arinbiörni & Egilli congreſſum petam.* Gu. Hol. J. P. E.

b) Vil ek ok því lyſa — at ek vil Egil &c. — *quod Egillum tollere decrevi.* Guelf. G. N.

c) í móti vill ſtanda, *reſiſtere* &c. Iidem.

A.C. 934. Þat gengu þeir á ſkip. *d*) ok biugguz um ſem ſkiótazt. ok lögdu út ſkiponum. ok reru þar til er ſkip þeirra Arinbiarnar höfdu verit. voro þeir þá allir í brottu. Þá let konúngr taka róðr eptir þeim nordr *e*) um ſundin. Ok er han kom *f*) á Sogn-ſæ. *g*) þá reri lid Arinbiarnar inn til Saudúngsſunda. ok *h*) ſneri þá konúngr þángat inn eptir þeim. ok hitti *i*) han ſkip Arinbiarnar í innri Saudúngsſundum. Konúngr lagdi þegar at. ok köſtuduz *k*) ordum á. Spurdi konúngr *) hvart Egill veri þar á *l*) ſkipinu. Arinbiörn ſvarar. Eigi er Egill her *m*). ſegir han. munu þer. konúngr. Þat ſkiótt mega ſiá. þeir einir ero her menn *n*) innbyrdis at þer munud kenna. en Egill mun eigi *o*) finnaz undir þilium nidri. Þótt þer leitid

ſcendunt, raptimque adminiſtratis quae ad apparatum itineris pertinebant, ab ora ſolventes remis provehuntur ad ſtationem navium Arinbiörni: hic vero totô ſuo comitatu inde jam aberat. Tum rex per freta ſeptentrionem verſus remis intendi curſum ad illos perſequendum imperat. Qui cum in mare Sognicum perveniret, agmen Arinbiörni ad freta Södungi *introrſum remigiis tendebat. Eò inflectens curſum rex navim quâ vehebatur Arinbiörnus in fretis Södungi interioribus eſt adſecutus; Huc actutum navem applicat, verbiſque commutari coeptis, num Egillus in navi eſſet? quaerit. Arinbiörnus reſpondet; Egillus non eſt hic, inquit, quod tibi mox videre licebit, rex: ii ſoli hac in navi ſunt, quos te cogniturum eſſe credo; at Egillus ſub foris non invenietur, licet ibi illum*

d) Ok — ſkiponum. omitt. Jör. Mox, um. omitt. Guelf.

e) á ſundit, *in fretum.* E. J.

f) í Sognſæ (Sogn-ſiá). Guelf. Hol. Jör. Yfir Sognſæ, *cum transiſſet mare Sognicum.* E. J. P.

g) ſá þeir lid Arinb. ſneru þá lángſkipin (ſneri — lángſkipit. E. J. Lángſkip Arinbiarnar. P.) inn til Saudúngs-ſunds, *conſpiciebant agmen Arinb. tumque longae naves (longa navis Arinbiörni) flectebant curſum — ad Saudungsſundum.* Guelf. Hol.

h) ſtefnir. K. L. M. R.

i) þar ſkip (lángſkip) Arinb., *ibi longam navem* &c. Guelf. Hol. E. omiſſ. ſeqq.

k) þeir. add. Jör.

*) hvar Egill væri, *ubi eſſet Egillus?* Jör.

l) ſkipum, *navibus iſtis.* E. J.

m) á ſkipum mínum, *in meis navibus.* E. J. ſkipi mínu, *mea navi.* P.

n) Innanbordz. Omnes, praeter Jör.

o) felaz undir þilium nidri. Þótt fund ydarn beri ſaman, *ſub foris ſe non abſcondet, etſi veſter conventus contingat.* Guelf. Hol.

leitid *p*) hans þar. Konúngr ſpyr Arinbiörn hvat han viſsi til Egils ſídazt. han ſegir at Egill var á ſkútu einni vid xxx. manna. ok fóro þeir leid ſína út til Steinſunds. *q*) Þá mælti konúngr at þeir ſkylldi róa *r*) í en idri ſundin. ok ſtefna ſva í móti þeim Agli. Madr er nefndr Ketill *s*) *haudr*. han var hirdmadr Eiríks konúngs. upplendzkr madr at ætt. han ſagdi leid fyri konúngs ſkipinu. *t*) ok ſtýrdi því. Ketill var mikill madr *u*). ok frídr ſýnum. han var náfrændi konúngs. var þat margra manna mál at þeir konúngr veri líkir *x*) ſýnum. Egill hafdi látid *y*) fleýta ſkipi ſínu. ok fluttan farm til. ádr han fór til þings. En er þeir (Egill) höfdu ſkilit vid Arinbiörn. Þá fóro þeir leid ſína til Steinſunds. þar til er þeir komu til *z*) ſkips ſíns. þar ſem þat ſtaut í höfninni ok tialldat yfir. Þá gengu þeir upp á ſkipit. en

illum quaeratis. Rex Arinbiörnum percontatur, quid ultimum ſciret de Egillo? hic dixit Egillum cum hominibus XXX. celoce vehi, viamque ſuam ad Steinſundum (*Fretum ſaxi*) *extrorſum iiſſe. Tum rex imperat ut interiora freta remigando intrent, atque ita adverſus Egillum tendant. Ketillus* Hödus *nominatur vir, regis ſatelles gente Uplandus: is dux erat regiae navis idemque gubernator. Ketillus erat magnus corpore, & ad aſpectum pulcher, propinquus idem cognatus regis, & putabantur á multis formâ ſimiles. Egillus antequam forum adiret, navem ſuam in mare deduci curaverat, onuſque adportari. poſtquam vero ab Arinbiörno cum ſodalibus diſceſſiſſet, via ad Steinſundum captâ, perrexit ad navem ſuam, ubi ea in portu ſtetit tentoriis obducta. Aſcendebant navem, celoce* A.C. 934.

p) HANS. omitt. E. J. P. & mox, pro, ÞAR, legunt þángat.

q) Þeir konúngr höfdu ſet at mörg ſkip höfdu róit til Stein-ſundz. mællti konúngr &c. *Viderant rex & ſui multas naves agi ad Steinſundum* &c. add. Guelf. Hol.

r) fram í ſundin. Jör. fram í in innri ſundin. K. L. M. R. fram í mid ſundin. Hol.

s) Cognomen & genus omitt. Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

t) En (Ok. Jör.) han (kóngr. P.) ſtyrdi ſiálfr, *ſed & ipſe gubernator. (ſed Rex ipſe gubernabat)*. Guelf. Hol. Jör. E. J. P.

u) Vexti. add. Guelf. Hol.

x) yfirlitz. Iidem. Jör. E. J. P.

y) flota. Guelf. Hol. E. J. Trad. Kálf. flióta. P.

z) kaupſkipſins. Jör. E. *navem mercatoriam.* MOX, ÞAR SEM — YFIR. Omitt. Guelf. Hol.

A.C. 934 en ſkútan flaut vid þ) ſtýri milli landz ok ſkipſins. ok lágu þar æ) árar í hömluböndum. a) Eptir um morguninn er b) trautt var dagad. þá urdu vardmenn varir vid at c) ſkip nockr reru at þeim. En er Egill d) ſá at ófridr var. ſtód han upp. ok mælti at þeir ſkylldu hlaupa í ſkútuna. han vopnadiz ſkiótt ok allir þeir. Egill tók upp e) ſilfrkiſtur þær er Adalſteinn konúngr f) feck honum. ok hafdi med ſer. Þeir g) hlupu *) í ſkútuna aller vopnader. ok reru fram í milli landzins ok ſneckiu þeirrar er næſt fór landinu. en þat var ſkip Eiríks konúngs. En

celoce ad navis gubernaculum ab interiorî latere alligata: remi autem celocis in ſtrophis (ſcalmorum) excubabant. Sequenti luce vixdum ortâ vigiles animadvertebant naves aliquot remis ad eos impelli. Egillus autem ubi hoſtem adeſſe intellexit, ſurgens ait in celocem eſſe deſiliendum: armatur cito & omnes ſocii: tum ciſtas argenti quas dederat ipſi rex Adalſteinn, ſublatas, ſecum fert. Deſiliebant in celocem, omnes armati, eamque remis propellebant littus inter & navem quae littori proxima ferebatur; haec vero erat navis Eirici regis. At quia res erat

þ) Styriſtengr milli &c., *ad palos* (tenacula) *gubernaculi*. Guelf. Hol. obſcurè. Styrislyckiu, *fibulam* (uncum, clavum) *gubernac.* E. J. Stíre. ſtreingr lá milli &c. — *funis e terra in navem pertinebat (navis terrae fune intermedio jungebatur)*. Jörund. Quae lectio forte rectiſſima eſt, ſi ſtatuatur Prothyſteron.

æ) áárar. Guelf. D. Mox, hömlu. Guelf. Hol. hömlum. E. J. P. háreidum, *interſcalmiis*. H. ok hömlur. Trad. Kálf.

a) ok eigi miklu ſídar, *non multo poſt*. Jör.

b) lióſt var ordit varla. Guelf. Hol. E.

c) ſtór ſkip ok mörg runnu at þeim, *magnas naves & multas in ſe ferri*. Jör.

d) Viſsi þat. þá ſtód han upp þegar. ſá han brátt at úfridr var at (þeim. E. P.) kominn. voro þar (þat. H.) vj. lángſkip. ok ſtefndu at þeim. — *id comperiit, ilico ſurrexit, confeſtimque intellexit —: erant ibi VI. triremes, & in eos curſum dirigebant*. Guelf. Hol. E. J. P. || Vaknadi. ſtód han þegar — ok mællti &c., *ſomno experrectus, lecto ſtatim ſurrexit* &c. K. L. M. R.

e) kiſtur ij. Guelf. Hol. J. P.

f) hafdi gefit (gaf) —. han hafdi þær jafnan med ſer, — *eas ſecum habebat ſemper*. K. L. M. R. J. & ultimum membrum parenthetice eſt accipiendum.

g) hliópo nú allir út á ſkútuna. ok reru &c. *ejiciebant ſe omnes* &c. Guelf. Hol. ſtigu. Jör.

*) Hic ad munus ſuum redit Membr. a.

*) En því at *h*) brádum bar at. *i*) ok lítt var lýſt. Þá renduz ſkipin hiá *k*). ok er lyptíngar bar ſaman. Þá *l*) ſkaut Egill ſpióti. ok kom á þann mann midian. er *m*) vid ſtýrit ſat. en þat var Ketill *n*) *haudr.* ok feck han þegar bana. Þá kallar Eiríkr konúngr ok bad menn róa epter þeim Agli. en er ſkipin *o*) rendu hiá kaupſkipinu. Þá hliópu menn konúngs upp á ſkipit. *p*) En þeir menn er eptir höfdu vordit af Egils mönnum. ok eigi hliópu í ſkútuna. Þá voro allir drepner þeir er nád vard. enn ſumer *q*) hliópu á land. þar letuz x. menn af ſveitúngum Egils. Sum ſkipin reru eptir þeim Agli. en ſum ræntu kaupſkipit. *r*) var þar tekit fe þat allt er innan

erat ſubita, parumque illuxerat, ideo hae naves ſe 1) *praeterlabebantur (invicem). Ubi autem celſa puppium utriuſque navis ex adverſo (latere) ſe ſpectabant, Egillus pilum jaculatus eſt, quod conſtitit in medio corpore ejus, qui ſedit ad clavum; ſed hic erat Ketillus* Hödus, *& is extemplo mortem oppetivit. Tunc rex Eiricus exclamans, jubet ſuos remigando ſectari Egillum. Naves autem regiae cum mercatoriam praeterlaberentur, regii in hanc exſiluere; Qui vero in hac navi reſiterant Egilli commilitonum, nec in celocem ſe conjecerant, ii omnes, quorum poteſtas dabatur, ad internecionem caeſi ſunt; pars in terram evaſit: X. numero ibi occubuere commilitones Egilli. Pars naviuu Egillum inſectabatur, pars mercatoriam navem diripiebant, captáque in praedam omni re, quae* A.C. 934.

*) Ok renduzt ſkipin hiá. Þá ſkaut Egill ſpióti. Jör.

h) brádann. M. R.

i) at. Membr. a. Mox, lióſt. Guelf. L. P.

k) bædi. add. Guelf. Hol.

l) Þreif Egill upp eitt ſneriſpiót ok ſendi af hendi, *corripuit Egillus unam haſtam amentatam, & emiſit manu.* Guelf. Hol.

m) ſtyrdi. Iidem.

n) frændi kóngs, *regis cognatus.* Iid. Jör.

o) rendu at (reru at), *adlaberentur (remigio adigerentur).* Jör. P. Guelf. Hol.

p) ok drápu þá menn Egils er þar voro. en ſumir hliópo á land upp. en ſum ſkip kóngs reru eptir þeim Egli. en ſum ræntu &c., *& ſocios Egilli ibi conſtitutos interfecerunt: pauci autem in terram excurrerunt. pars autem navium regiarum Egillum ſectabantur. pars autem diripiebant* &c. Guelf. Hol.

q) quomuzt. Jör.

r) ok tóko allt þat er femætt var, *& auferebant omne, quod aliquô conſtabat.* Guelf. G. Jör.

1) *Ita ſcilicet, ut neutri alteros agnoſcerent.*

A.C 934. anborz var. en þeir brendu ſkipit. En þeir er eptir þeim Agli reru ſóttu ákaft. *s*) tóku ij. *t*) eina ár. ok *u*) máttu þó ſkiptaz vid um ródrinn. ſkorter þar eigi lid innanborz. en þeir Egill höfdu þunnſkipad. voro *x*) þeir þá átián á ſkútunni. Þá dró ſaman med þeim. en fyrir innan *y*) eýna var vadilſund nockut grunt *z*) milli ok annarrar eýiar. útfall var *) ſiáfarins. þeir Egill hleyptu þ) ſkútunni í þat it grunna ſundit. en *æ*) ſneckiurnar flutu þar eigi. ok ſkildi þar med þeim. Sneri þá konúngr ſudr aptr. *a*) en Egill fór nordr á fund Arinbiarnar *b*). Þá qvad Egill víſu. Nú

quae navi continebatur, ipſam incendebant. Qui vero Egillum cum reliquiis ſociorum, inſequebantur, magno ardore curſum urgentes, ſingulis remis duo incumbebant, & tamen vices remigationis mutare neceſſum habebant: neque deerat hominum copia in iſtis navibus. Egillus contrà vectorum paucitate laborabat, cum hominibus omnino decem & octo in celoce conſtitutus; & tum ſpatium inter eum & regios magis magiſque contrahebatur. At intra inſulam occurrit aeſtuarium, quod modicae altitudinis fretô eam ab alia inſula dirimit. jam vero receſſus erat maris. Egillus ſuâ celoce fretum illud vadoſum penetravit: at ibi naves majores fluitare nequibant: quae res congreſſum inter eos diremit. Inde rex Eiricus in meridiem reverſus eſt. Egillus vero boream verſus ad Arinbiörnum ſe recepit: tunc ille carmen pepigit:

Nunc

s) ok rero ij. menn um ár. Guelf. Hol.

t) hveria. Jör.

u) ſkorti eigi lid þar at ſkiptaz vid, *ibi non deficiebant copiae, ad vices mutandas*, o: ut integri remiges feſſis ſuccederent. Jör.

x) þar áttián menn á ſkútu. Guelf.

y) leiruna (leyruna), *brevia*. Guelf. Hol. J. P.

z) ok í milli annarrar &c. Guelf. Hol. milli hennar ok &c. K. L. M. R.

*) á ſeónum (ſiónum). Guelf. Hol.

þ) þá í it grydra (grynnra) ſundit. Gu. Hol.

æ) Lánſkip (Lángſkip) konungs, — *longae Regis*. Iidem.

a) ok vard þar þá ecki fleira til tídenda. x. menn fellu af ſveitúngum Egils. fór Egill þá undz hann fann Arinbiörn, *neque ibi tum plura geſta ſunt. X. homines ab Egillo ceciderunt: qui inde perrexit uſque dum ad Arinbiörnum perveniret.* &c. Guelf. Hol.

b) Þá ſpurdi Arinb. hvörſu farit hefdi &c. *Arinbiornus quomodo eveniſſet, rogavit.* add. Jör.

Nú hefir *c*) þrymraugner þegna
d) Þróttharðr [en *e*) ek mik *f*) vardag
g) Víti varrar ſveitar.]
Vígelldz tíu fellda.
h) Þar *i*) lax ſára ſærði
k) Sendr or minni hendi.
l) Digr fló beint medal biúgra
m) Bifþorn Ketils rifia.

Nunc 1) *rex viros* A.C. 934.
Fortis [*ego autem ſubterfugere potui*
2) *Noſtrorum ſociorum caſum.*]
Decem proſtravit.
Ubi vulnerum ſalmo (haſta) *vulneravit*
Mea manu miſſus:
Volavit craſſa rectà inter convexas
3) *Aëria ſentis* (haſta) *Ketilli coſtas.*

Egill Zz 2 *Egillus*

c) þrumrögner, *Rögner* (Odinus) *terrae*, ɔ: Rex. Guelf. þrim rögn, *tonitruoſus imber*, ſcil. Vígelldz, *telorum*. Hol. þrit raugnar. Jör.

d) Þróttharðar. K. L. M. R.

e) ek. omitt. Iid. Jör.

f) Varda. Guelf. Hol. Jör. K. L. Vardar. M. R.

g) Viti vorar ſveitir. Hol. Jör. K. L. M. R.

h) Hanc ſtropham ex unico Libro O. adſumſit G. Pauli, a quo eſt verſio hujus carminis.

i) Sárlagar (Sárlagan. K.) ſyrar (ſyran). Mb. a. L. K. E. Sárlagra ſyrra. M. R. Sárlegri ſirir, *acerbâ* — Jör. || Svart (ſnart) laxa ſúrar. Guelf. Hol.

k) Sendi. H. *Nigros Syrae* ɔ: Freyiae *ſalmones* ɔ: haſtas *miſi*.

l) Digrt. Guelf. Hol.

m) Bifdorns. Mbr. a. E. K. L. R. Bifdóms. M. Bif þorn. Jör. Mbr. b. H. Bifurþorn. O. Bifkorn. Guelf.

1) VÍGELLDZ ÞRYMRÖGNIR.] *Praeliarium ignium tonitruoſus pluviator*, ɔ: *Rex*. G. Pauli.

2) *Utrum* vorrar ſveitar *ad* τὸ víti *referas*, *an ad* tíu fellda, *res erit indifferens*. G. Pauli.

3) BIF-ÞORN.] Bif, *mobile quid, jam mare jam aër, poetice*: þorn, *ſpina*. G. Pauli. *Nihil etiam obſtat, quin* BIF *ſit* volatile quodcunque, *ut aves, muſcae &c. atque ad* SYRAM *i. e. Freyiam, ſtragis electricem ex aequa parte cum Odino, relatum, telum denotet. Quo poſito (cum auctoritas Strophae quintae, quomodo in Textu expreſſa eſt, ob diſſenſum omnium Librorum, vehementer dubia ſit) ordinem verborum in parte carminis poſteriore talem concipio:*

1) Þvíat ſárlagar bif ſyrar digr dorns *l.* þorns ſendr or minni hendi flaug beint medal biúgra Ketils rifia. *I. e. Nam ſanguinolenta avis (muſca, apis) Syrae craſſo roſtro (aculeo). h. e.* Telum funeſtum lato mucrone: *mea manu &c.*

1) Þvíat.] *Hoc pendet a Stropha quarta, quam interpretor:* Sed ego vituperationem a me removi. SÁRLAGAR, *liquoris vulnerum* ɔ: *ſanguinis. Sanguinolentum autem dixit telum, vel, quod tingendum erat ſanguine, vel tropice quaſi avidum ſanguinis, atque*

A.C. 934. Egill *n*) kom á fund Arinbiarnar. ok ſegir honum þeſsi tídendi. Arinbiörn *o*) ſegir at honum var ecki *p*) villdara af ván um ſkipti þeirra Eiríks konúngs. *q*) en ecki mun *r*) þik fe ſkorta. Egill. ek ſkal bæta þer ſkipit. ok fá þer annat *s*) þat er þú megir vel fara til Islandz. Áſgerdr kona Egils hafdi verit med Arinbirni ſídan þeir fóro til þíngs. Arinbiörn feck Agli ſkip *t*) þat er vel var haf-færanda. ok let ferma **)* af *u*) því ſem Egill villdi. *x*) býr Egill ſkip þat til hafs. ok hafdi þá enn nærr xxx. manna. ſkiliaz þeir Arinbiörn þá *y*) med vináttu. Þá qvad Egill.

Sva

Egillus ad Arinbiörnum redux, hunc illi caſum narrat: Arinbiörnus ait, nihil pulchrius ſperandum ei fuiſſe, in negotio cum Eirico rege (contrahendo). Sed faxo, Egille, ne opibus deſtituaris, navis tibi damnum reparabo, dabo (enim) aliam quâ in Islandiam recte queas trajicere. Uxor Egilli Aſgerda apud Arinbiörnum fuerat, ex quo forum adierant. Arinbiörnus Egillo dedit navem oceano tutò committendam (idoneam), & hanc rebus, quas Egillus cupiebat, onerari curavit; eam Egillus ad navigationem inſtruxit, & tum quoque ſociis navalibus admodum XXX. utens, mutua cum amicitia ab Arinbiörno diſceſſit. Tunc Egillus carmen fudit:

Ita

---

atque hoc eſt melius, cum animalis nomine iſtud deſignet. Porro apem *poſui in interpretatione, cum tenuis differentia ſit inter* Bif & Bi; *& Poeta dicturus ſit infra in* Höfudlauſn, *Hrutu unda* bi. *quamquam ibi Optimi Libri ſcribunt By. Poteſt &* SÁRLAGAR *ad* ÞORNS *referri, ut* ſárlagar þorn *ſit aculeus ad ſanguinem detrahendum aptus.*

n) ſagdi Arinbirni frá vidſkiptum þeirra konungs, *memorabat Arinbiörno, quae regem inter & ſe geſta erant.* Guelf. Hol. || EGILL KOM —— TÍDENDI, exclud. H.

o) kvat ecki minna at (af) von (minni von ad), *Arinbiörnus negavit minus ibi* (damni) *fuiſſe exſpectandum.* Iid. J. P.

p) villdara von af ſkiptum þeirra &c. Jör.

q) Arinbiörn ſegir. at Egil mundi eigi fe ſkorta. þó konúngr hefdi þetta fe upptekit, *Arinbiörnus dixit Egillo non defore pecuniam, etſi hanc excepiſſet Rex.* Jör.

r) þer fefátt. medan vid lifum bádir. þvíat ek mun fá þer ſkip ſvo at þú megir fara út til Islandz. —— *dum uterque noſtrum vivit, nam dabo tibi navem* &c. Guelf. Hol.

s) ſkip. add. Jör. Mox, fara á til &c. habent Iid.

t) gott, *pulchram.* add. Iid. Guelf. Hol.

**)* ok nær xxx. manna. add. Jör.

u) Vidi, *lignis.* Membr. a. cum Traduc. item E. J. P.

x) búaz þeir Egill þá enn til ——. ok höfdu (hafdi. Mbr. b.) xxx. manna, *Egillus & ſui iterum accinguntur pelago* &c. Gu. Hol.

y) enn. add. Iid. i. e. *cum conſueta amicitia.*

Sva ſkylldu god giallda,
[ƶ) Gram reki bönd *) af höndum,
Þ) Reidr ſe æ) rögn ok Ódinn,]
a) Rán b) míns fiár, c) hánum:
d) Fólkmýgi lát flýia
**) Freyr ok Niördr af e) iördu:
Leidiz lofda f) ſtrídi
g) Land-áſs þann er h) ve grandar.

†) *Ita numina rependant,*
[*Regi ſuam tutelam Dii renuncient,*
Iratus ſit cum Diis (reliquis) *Odinus.*]
Raptum meae pecuniae ei:
Tyrannum fuga
Freyr & Niörde ex terra,
Odio habeat patrium numen
Hoſtem populi, qui ſancta jura violat.

A.C. 934.

59. Zz 3 CAP.

ƶ) Gramr reki lynd (lind, lyndr. L. R. K.) af löndum, *Rex tiliam agat e terris*, ɔ: navi aufugiat. Niſi velimus GÓD-LYND BÖND combinare, ut ſint, *numina benevola*, ſc. Poëtae. tumque, GRAMR REKI AF LÖNDUM, *rex ejiciatur e regnis*, erit ſeorſim poſitum; & REKI dictum eleganter, pro *rekiz*, vel *hrekizt*. Notum, *at reka fyri ſtormi*, vel *reka undan*, tempeſtatis impetu agitari & auferri. Hafursgrid: Sem vídazt vargar reka, *quam latiſſime pelluntur lupi*. Mbr. a. C. E. K. L. M. R. Gröm, *infenſa*, ſc. numina. Jör. Mox, reka — af löndum, *ut pellant terris*. Jör. || reka, etiam Hol.

*) ad höndum, *Regi vincula manibus injiciant* ɔ: eum in anguſtias redigant, aut etiam, poteſtate privent. H.

Þ) reid ſo rögn &c. & Stroph. ſequ. Minniz, pro, míns, ɔ: *ita in memoriam veniat Diis* &c. *raptus meae pecuniae*. Jör.

æ) Reginn (Reiginn). Guelf. Hol. Rægn. K.

a) Ráns. Guelf. Hol.

b) ok míns fiár. H. míns ok fiár. O. náins ok fiaur. L.

c) á hánum. K. omittens poſteriorem partem carminis.

d) Fylkmyi. L. Fylkmy. M. Forilkmy. R. || Fiölkyngi (fiölkíngi) láttu fylgia, *vim incantamenti fac* (eum) *ſectari*. Guelf. Hol. Jör. Niſi velimus accipere, per Metonymiam adjuncti pro ſubjecto, de Gunnhilda regina, ſaga inſigni.

**) Frei ok Niörd. B. i. e. *incantamentum fuget Freyium & Niördum.*

e) Jördum, *poſſeſſionibus*. Membr. a. E. L. M. R. Jör.

f) Styri. Membr. a. E. M. *gubernatorem virorum*, ſc. *regem*. Styrdi. Mbr. b. G. N. Initio Strophae, Leidis. Guelf.

g) Land-ás in accuſativo, i. e. regem. Guelf. Hol. Jör. L. R.

h) Ur. Membr. b. G. N. I. e. *qui pluviae officit.* egregiè in malum principem. Oſs, *nobis*. H.

†) *Hic otium nobis fecit Doctiſſimus Dns Hypnoneſius Syntagm. de Bapt. pag.* 58. *Saltem bona ipſius cum humanitatis, tum amicitiae*

A.C. 934.

59. CAP.

EIRÍKR KONÚNGR DRAP BRÆDR SÍNA.

Haralldr hinn hárfagri ſetti ſonu ſína til ríkiſs í Noregi *i*) þá er han tók at elldaz. gerdi Eirík konúng *k*) ifirkonúng ſona ſinna allra. Ok er Haralldr *l*) hafdi verit Lxx.

CAP. LIX.

REX EIRICUS FRATRES SUOS INTERFECIT.

Haralldus pulchricomus cum aetate provehi coepiſſet, regnum Norvegiae inter filios diſtribuens, Eiricum regem conſtituit filiis ſuis omnibus imperiô ſuperiorem, regnum vero ei

---

citiae fiducia, unam aut alteram lectionem attingere liceat:

1.) *Non diſplicet lectio* Gramir *(pro* Gram, *Str. 2.) coll. Gloſſ. ſuo loco, ut ſenſus ſit: Exſolvant Dii manibus (populi Norvagici) vincula. i. ab injuſta dominatione liberent.* [*Haec lectio in nullo meorum Librorum exſtat, ita ut parum intereſſe putem, placeatne cui an diſpliceat. Senſus autem literalis hujus Strophae eſt:* Regem Dii e manibus abjiciant. *quem latiniùs expreſſit Interpres.* G. M.]

2.) *De Diaereſi in voce* fiár *(Stropha 4.) non abs re forte monuero, ne quem imprudentem nimia Syllabarum paucitas offendat. cf. lectionem Lib. O.* [*Videntur Poetae antiqui de induſtria uſi verſibus Catalectis; e. g. Thordus Kolbeini in hoc:*

Ulfkell blár *ſkulfu.*

Poterat enim dicere, bláar. *Item Hofgarda-Refus:*

Gall bál Hárs ſkála.

Ubi nullus locus eſt Diaereſi. Hoc tamen non procedit niſi in Strophis paribus, ſeu ſecunda, quarta, & ſic porro. G. M.]

3.) Lofda ſtrídi *malim hic (Stropha 7.) quam* ſtyri, *characterem videlicet odioſum & metro altero melius convenientem.* G. Pauli. *Eadem res me impulit, ut* tyrannum *reponerem Stropha* 5. *pro* propulſorem populi. *Credo autem per* Land-áſs, *Stropha ultima Thorum deſignari, ut qui praecipue a Norvegis colebatur. Per* Ve *eadem Stropha poteſt intelligi* pax forenſis. *quam ſane violavit Eiricus rex, approbando aut ſaltem non puniendo ejus diſturbationem.* G. M.

i) Þá — ELLDAZ, ignorant Guelf. Hol. P.

k) yfirmann allra brædra ſinna. ok ætladi honum at vera yfirkonúngr eptir ſinn dag. *principem inter omnes fratres ejus conſtituit, eidemque imperii ſummam* (principatum) *poſt fata ſua deſtinavit.* Iidem. J. Jör.

l) kóngr var ſiötugr, *ſeptuagenarius.* Guelf. Hol. P. áttrædr, *octogenarius.* J. ex gloſſa Torfaei.

Lxx. vetra konúngr. Þá ſelldi han *m*) í hendr Eiríki ſyni ſínum ríki. I þann tíma *n*) ól Gunnhilldr ſon. *o*) ok iós Haralldr konúngr vatni. ok gaf nafn ſitt. ok *p*) let þat fylgia. at han ſkylldi *q*) konúngr vera eptir fódr ſinn. ef honum endiz alldr til. Haralldr konúngr ſettiz þá í *r*) kyrrſetu. ok ſat *s*) optazt á Rogalandi eda Haurdalandi. Enn þrem vetrum ſídarr *t*) andadiz Haralldr konúngr á Rogalandi. ok var giörr haugr eptir hann vid Haugaſund. Eptir andlát konúngs þá *u*) var deila *x*) mikil med ſonum hans. *y*) Þvíat Víkverjar tóko ſer til konúngs Óláf. en Þrændir Sigurd. Enn Eiríkr felldi þá báda brædr ſína í Túnsbergi einum vetri eptir annlát Haralldz konúngs. Var þat allt á einu ſumri er Eiríkr konúngr fór med her ſinn af Haurdalandi auſtr í Vík til bardaga vit brædr ſína. ok ádr höfdu þeir

ei tradidit, poſtquam id LXX. annis tenuerat. Eodem tempore Gunnhillda filium peperit, quem rex Haralldus aqua luſtrali aſperſit, ſuumque illi nomen dedit, addens mandatum, ut hic puer, ſi vita ipſi ſuppeteret, patri in imperio ſuccederet. Deinde otium amplexus, in Rogia fere, aut Hördia, reſedit. Tribus vero poſt hyemibus in Rogia diem obiit; tumuluſque illi apud Haugaſundum *extructus eſt. Obitum regis magna inter filios contentio excepit: Vicenſes enim Olaum, Thraendi Sigurdum, reges ſibi ceperunt. Una vero hyeme, a morte regis Haralldi, elapſa, ambo hoſce fratres Eiricus Tunsbergae occidit. In unam vero aeſtatem haec omnia inciderunt; regis nempe Eirici expeditio ex Hördia in Vicam orientem verſus, ad bellum cum fratribus gerendum;* A.C. 930. A.C. 934.

&

m) öll landrád Eiríki ſyni ſínum, *univerſam reipublicae gubernationem* &c. Guelf. Hol.

n) átti. Guelf. Hol. P.

o) þann. Jör.

p) þat med. at han &c. Guelf. Hol.

q) taka kóngdóm (kóngs nafn) &c. Jörund. (Guelf. Hol. J. P.)

r) kyrrſæti. Guelf. Hol. P.

s) opt, *multum*. lidem, omiſſa obitus mentione.

t) enn Eiríkr tok ríki, *quam Eiricus regnum acceperat*. add. Jör.

u) gerdiz. Jör. Guelf. Hol.

x) ok ófridr, *& bellum*. add Jör.

y) ok fóro þeirra ſkipti ſem ſegir í Sögum (Sögu. P.) Norex konúnga, *quorum res habebant exitum, qui commemoratur in hiſtoriis (hiſtoria) regum Norvegiae*. Guelf. Hol. J. P.

A.C. 934 Þeir deillt á Gulaþíngi. Egill ok Bergönundr. *z*) ok þessi tídendi er nú var sagt. Bergaunundr var heima at búi sínu þá er konúngr fór í leidángr. Þvíat honum þótti úvarligt at fara frá þ) búi sínu medan Egill var eigi or landi farinn. Þar var þá med honum Haddr bróder hans. Fródi het madr frændi Eiríks konúngs *æ*). han var hinn *a*) frídazti madr. úngr at aldri. ok þó vaxinn madr. Eiríkr konúngr setti hann eptir til trausts *b*) Bergaunundi. sat Fródi á Alrekstaudum at búi konúngs. ok hafdi þar sveit *c*) manna. Rögnvalldr er nefndr son Eiríks konúngs ok Gunnhilldar. han var þá *d*) vetra x. eda xj. ok var hit frídazta mannzefni. han var þá med Fróda er þetta var tídenda. En ádr Eiríkr konúngr *e*) reri þenna leidángr. þá gerdi han Egil útlaga fyri endilángan Noreg. ok dræpan *f*) hverjum manni. Arinbiörn var þá med konúngi í leidángri. en ádr *g*) han fór heiman

& quae hanc praeceſſit, Egillum inter & Bergönundum in foro Gulenſi diſceptatio, atque (hanc ſubſecuta) eventa, quae modo demonſtrata ſunt. Bergönundus, profecto in bellum rege, in villa ſua remanſit; nam diſcedere domo, dum terrâ non abiiſſet Egillus, minus tutum arbitrabatur. Tum vero cum eo erat Haddus frater. Frodius nomen erat homini, regis Eirici cognato: is formâ erat pulcherrimâ, aetate quidem adoleſcens, ſed ſtatura adultus. Hunc rex Eiricus in praeſidium reliquerat Bergönundo: & ſedit Frodius Alrekſtadis, regis praedio, virorum cohorte munitus. Rögnvalldus nominatur filius regis Eirici & Gunnhilldae, hac tempeſtate X. aut XI. annos natus, puer formae ſpeique pulcherrimae. Is inter haec apud Frodium erat Alrekſtadis. Ante vero quam rex Eiricus hanc in expeditionem (claſſe) moveret, Egillum perpetuâ proſcripſit Norvegiâ, cuilibet homini jure occidendum. Arinbiörnus regem in expeditionem ſequebatur; ſed ante

z) ok þessi — sagt. omitt. Iid. & Jör.
þ) eignum sínum, *res ſuas relinquere.* Guelf. Hol. J. P.
æ) ok fóstrson hans, *& alumnus.* add. Kalf.
a) hinn gerfuiligsti (giörfilegazti) madr, *virilibus dotibus inſtructiſſimus.* Guelf. Hol. Jör. J. P. omiſſ. ceteris.
b) Vid Bergönund (Önund). Iidem.
c) med ser. Jör.
d) xj. vetra (xij. vetra. Jör. P.) ok — vænsta (mesta. P.) manns efni. Gu. Hol. Jör. J. P.
e) fór (færi) í leidángr. Iidem.
f) fyrir (af). add. Iidem.
g) þeir færi, *proficiſcerentur.* Guelf. Hol.

heiman þá lagdi Egill ſkipi ſínu til hafs. ok *h*) hellt í útver *i*) þat er Vitar heita. út frá Allda. þat er komid af þiódleid. þar voro fiſkimenn. ok var þar gott at ſpyria *k*) tídendi. þá ſpurdi han at konúngr hafdi gert hann útlaga. þá kvad Egill víſu.

ante quam hic domo proficiſceretur, Egillus navim ſuam in altum dirigens, appulit ad ſtationem piſcatoriam, cui Vitar (*phari*) *nomen eſt, extra Alldium* (*inſulam*) *& itinera* (*incolarum*) *communia ſitam. Hic piſcatores erant, & bona facultas accipiendi rumores. Tum comperiens Egillus, regem ſe declaraviſſe extorrem, carmen pepigit:* A.C. 934.

l) Lögbrigder hefir *m*) lagda
Landálfr fyri mer ſiálfum
n) Blecker *o*) brædra *p*) ſökkva
q) Brúdfáng vegu lánga.
Gunnhilldi á ek *r*) at giallda
s) Greypt er hennar ſkap þenna
t) Úngr gat ek *u*) læ launat

Genius terrae tutelaris, legum violator,
Stravit longas vias mihimet:
Matrimonium corrumpit
Fratrum (*ſuorum*) *hoſtem.*
Gunnhilldae, mulieri noxiae,
Debeo hoc exilium;
Atrox illius animus eſt:

Land- *Mino-*

b) let. Guelf. Hol. lítt í veſtr, *paululum in occidentem.* J.

i) þar (þat) er komit var af þiódleid. Guelf. Hol. Jör.

k) tídenda, *ſciſcitandi rumores.* Iidem.

l) lögbrygdr. O.

m) Lagdar. Jör. N.

n) Blackir. O.

o) brædir, *incitat.* Guelf. brædr. Mbr. b. G. N. O. i. e. *fratris.* blaudru. Jör.

p) ſtöckva, *profligatorem.* L. O. K. Pro BRÆDRA SÖKKVA, G. Pauli repoſuit, Bræddra ſtökkla, ex genii ſui auctoritate; & exponit BLECKIR BRÆDRA STÖKKLA, per *infector tinctorum aſpergillorum* ɔ: teſorum. Hac ſane emendatione carere poteramus.

q) BRÚDFÁNGS, reponit G. Pauli. Bragföng. Gu. Hol. obſcure, & metro repugnanter.

r) AT. omitt. Iidem.

s) Greipt. Jör. M. R.

t) kóngr. Jör. Ungs, in genitivo, ɔ: *injuriam mihi minorenni factam.* Gu. Hol. Unns. O.

u) ok le (læ) launa. Quae ſi referantur ad praecedens, Á ÞK, ordo & ſenſus fuerit: Gunnhilldi á ek at giallda þenna landrekſtr (greypt er &c.). ok launa granda bili læ. úngr gat ek (ſub. *launat*). *Gunnhilldae hoc exilium debeo (atrox &c.) & nocenti nymphae injurias (rapinas) rependere (teneor): adoleſcens quidem valui* (rependere). Membr. a. & Traduc. item Jör.

A.C. 934.

x) Landrekſtr *y*) bili granda. Vedr *z*) voro vindlítil. fiallvindr um nætr. en haf-gola um daga. Eitt kvelld ſigldu þeir Egill út á haf. en fiſkimenn reru þá inn til landz. þ) þeir er til nióſnar höfdu ſetter verit um farar þeirra Egils. kunnu þeir þat at ſegia. at Egill hafdi útlátid *æ*). ok á haf ſiglt. ok han var á brottu. *a*) Letu þeſsa nióſn koma til Bergönundar. ok

Minorennis injurias rependere potui. Tempeſtas erat placida; a montibus noctu, ab alto interdiu ventus ſpirabat. Veſpere aliquo Egillus velis in altum exiit: Piſcatores ſimul, qui itineribus ipſius explorandis fuerant ſubornati, remigabant introrſum ad continentem, apportantes nuntium, quod Egillus oceano ſe commiſiſſet, atque adeo (inde) abeſſet: rem hancce exploratam ad aures Berg-

x) Landrekr, *terra ejectus (extorris)*. Guelf. Hol. Jör.

y) ok bif granda, *& turbam funeſtam*. Jör.

In priori Carminis parte ordo verborum, quem & ſtricte premit interpretatio, talis eſt:

1) Landálfr, lögbrigdir, 2) hefir lagda lánga vegu fyri mer ſiálfum. 3) brúdfáng bleckir 4) brædra ſökkva.

1) LANDÁLFR, *Rex (ut modo* Land-áſs, *Deus). Alfi nempe inter Deos hominesque medii.* G. Pauli. *Magna invidia & ironia eſt in hoc nomine, collato cum altero,* LÖGBRIGDIR.

2) HEFIR LAGDA LÁNGA VEGU &c.] *Sub.* Hedan: *eſtque ſenſus:* Longe me hac ex regione exterminavit.

3) BRÚDFÁNG *modò, pro* konfáng: *intelligit Gunnhilldam.* BLECKIR, *ad verbum*, nigrum reddit, *a* Blackr, *niger.*

4) SÖKKVI, *hoſtem notat, in Edda. Nomen iſtud invidioſum,* BRÆDRA ſökkvi, *ex re praeſenti opportune petit Poëta.*

In poſteriori autem parte ordo eſt talis:

Gunnhilldi, 1) granda Bili, á ek at giallda þenna landrekſtr. 2) greypt er hennar ſkap. Ungr gat ek læ launat 3).

1) BIL, *Dearum una, cujus nomine, niſi malo adjecto titulo* [GRANDA, *noxarum, cladium*] *Gunnhilldam noluit appellare Poëta.* G. Pauli.

2) GREYPT.] Skialldvör *greyptiz* nidr at Þórſteini, *guttur ſcilicet praemorſura, prona incubuit atque ingruit.* á grúfu, *quod pronum eſt. Prona & atrox Gunnhillda ad nocendum.* G. Pauli.

3) *Latenter hoc dicit:* Ergo & ſpero fore ut poſſim adultus.

z) Var vindlítid. Jör. Mox, FIALLVINDR abeſt a Guelf. Hol.

þ) Er nióſnir höfdu halldid, *qui obſervitaverant.* Guelf. Hol.

æ) um daginn, *eo die.* Iidem. J.

a) fóro þeir nú ok ſögdu Bergönundi, *profectique hoc narrabant Bergönundo.* Guelf. Hol.

ok er han viſsi þeſsi tídendi. *b*) Þá ſendi han frá ſer menn þá alla er *c*) han hafdi ádr haft þar til *d*) varúdar. *e*) Reri han þá inn til Alrekſtada ok baud Fróda til ſín. *) Þvíat *f*) Bergönundr átti aul mikit heima *g*) at ſín. Fródi fór *h*) med honum. ok hafdi med ſer nockura menn. tóko þeir þar veizlu góda. ok höfdu gledi mikla. var þar þá allt óttalauſt. Rögnvalldr konúngs ſon átti karfa einn. reru vj. menn á *i*) bord. han var ſteindr allr fyri ofan *k*) ſeá. han hafdi med ſer *l*) menn x. eda xij. Þá er honum fylgdu *m*) einart. *n*) ok er Fródi var

Bergönundi pervenire curabant: qui eâ cog- A. C. 934.
nitâ, praeſidium univerſum, quo praemunitus fuerat, ab ſe dimiſit: deinde Alrekſtados remigio petens, Frodium ad ſe invitavit, nam domi ſuae †) *habebat largam cereviſiae copiam. Frodius, cum nonnullis comitibus, invitantem ſecutus eſt. Ibi lauto convivio excepti, atque in hilaritatem ſoluti, omni periculi metu vacabant. Erat Rögnvalldo, filio regis, navigium quod* ††) Cyprinum *appellant, ſenis numero remigibus in ſingula latera aptum, totum, qua parte ſui extabat ex aequore,* lapide *pictum. Is viris X. aut XII. aſſiduis utebatur comitibus. Frodio*

b) Han ſendi þá. Mbr. a. C. E. Anacoluthon.
c) med honum voro, *quod cum eo fuerat.*
d) verndar. Jör. L. M. R.
e) han fór inn á Alrekſtadi. ok baud til ſín Fróda. Guelf. Hol. J.
*) De copia cereviſiae tacent Jör.
f) han. Guelf. Hol.
g) AT ſín. omitt. Iid. J. P. Pro qvo, at ſer ſubſtituunt K. L. M. R. imperitè.
h) vid fimta mann. ok þá veitzlu góda med (af. Hol.) Bergönundi. ok gledi mikla. var þar þá allóttalauſt, *profectus cum comitibus IV. apud Bergön. fruebatur lauto conviv. magniſque gaudiis, ſine omni periculi metu.* Guelf. Hol.
i) hvart. add. Guelf. Hol.
k) Sió, Membr. a. cum Traduc. item Jör. Sió-mál. P.
l) xij. menn. Guelf. Hol. P.
m) Einatt. K. L. M. R. Jafnan. Gu. Hol. ſed omittunt Jör. una cum reliquis Capitis.
n) han var þá í Herdſlu med Skeggþóre fóſtra (frænda. Hol.) ſínum. ok var þar veitzla god, *is tum in Herdſla erat cum Thore* barbato *nutricio (conſanguineo) ſuo: ibique lautè convivatum eſt.* Guelf. Hol. J. P.

†) *Poteſt eſt reddi;* apparaverat magnum ſympoſium. ÖL *enim, per metonymiam adjuncti olim ſignificavit* Sympoſium: *neqve is ſignificatus adhuc plane obſolevit: dicimus nempe,* Kaupöl, *Sympoſium ſponſalitium:* Feſtaröl, *Sympoſium nuptiale.*

††) *Forte talium navicularum inſigne fuit hic piſcis, ſculptus aut pictus. Scio autem eſſe, qui* Corbitam *exponant.*

A.C. 934. var heiman farinn þá tók Rögnvalldr karfann. ok reru þeir út til Herdlu xij. saman. þar var konúngs bú mikit. ok red sá madr fyri er het Skeggþórer. þar hafdi Raugnvalldr verit á fóstri í barnæsku. tók þórer feginsamliga vit konúngs-syni. skorti þar ok eigi dryck mikinn.

autem domô profecto, Rögnvalldus cum viris XI. ingressus Cyprinum, remigio ad Herdlam excurrit. Ibi amplum erat praedium regium, cui Thorer quidam cognomento barbatus *praefuit. Hic alitus in infantia Rögnvalldus fuerat; quem nunc Thorer cum gaudio excepit: neque ibi potulentorum defuit copia.*

60. CAP.

DRAP BERGÖNUNDAR. OK RÖGNVALLDZ KONÚNGS-SONAR.

o) Egill sigldi út á haf um nóttina sem *p*) fyrr var ritad. ok er mornadi *q*) fell vedrit ok gerdi logn. *) lögdu þeir þá *r*) í rett. ok letu reida fyri *s*) nockurar nætr. En

CAP. LX.

CÆDES BERGÖNUNDI, & RÖGNVALLDI, REGIS FILII.

Egillus, quod supra scriptum erat, nocte in altum evectus est. Posterae autem lucis ortu, vento cessante, mare tranquillum extitit: tunc in uno se loco continere statuentes, navim reciproci maris arbitrio per aliquot noctes permitte-

o) Nú er at segia frá Egli. at han sigldi á haf um kuelldit. en er mirkua tók. felldu þeir segl á skipi sínu. Sídan bidr Egill at þeir skulu snúa aptr til lands. en þeir bádu hann ráda. eptir þat sigla þeir til lands. þeir lögdu skipi sínu í leinevog. Sídan geck Egill á bátinn vid þridia mann. ok reru til lands, *Nunc de Egillo narrandum est; is vespere in altum evehebatur. Nocte autem ineunte vela in navi demisere. Postea jubet Egillus ut revertant ad terram: nautae jubent id in ejus esse potestate. igitur navigant ad terram: navemque suam in secessum appellunt. Deinceps Egillus scapham cum viris duobus ingreditur, adremigant littori.* Jör. nimis compendiosè.

p) sagt var, *memoratum erat.* Guelf. Hol. J.

q) ok sól sótti (setti) á himinn, *cum sol in coelum procederet (coelum occuparet).* add. Guelf. Hol. J. P.

*) Láu, —— *se continentes.* J. Ceterum de obsoleta illa phrasi nautica, At leggia í rett, legi possunt Ol. saga Impressa, í Þætti Ögmundar Ditts cap. 1. & Fóstbr. saga c. 10.

r) tred, *arborem* s: malum, aut antennam, *deponentes.* Hol.

s) nockr dægr, *aliquot noctes & dies,* sive, *aliquoties*

En er hafgola kom á ſagdi Egill *t*) ſkipörum ſínum. Nú munum ver ſigla at landi. þvíat ógiörla veit. ef hafvidri kemr á hvaſt. hvar vèr náum þá landi. en helldr úfridvænt fyri í fleſtum ſtödum. *u*) Háſetar bádu Egil fyri ráda þeirra ferd. Sídan tóko þeir til ſegls. ok *x*) ſigldu inn til Herdlu vers. ſíngu þeir þar góda höfn. ok tiölldudu ifer ſkipi ſínu. ok lágu þá um nóttina. Þeir höfdu *y*) á ſkipinu lítinn bát. ok geck Egill þar á vit þridia mann. reri han þá inn um nóttina til Herdlu. ſender þá *z*) mann í eyna upp at ſpyria tídenda. ok er ſá kom ofan til ſkips. ſagdi han. at þ) þar á bænum var Raugnvalldr konúngs-ſon ok *æ*) hans menn. ſátu þeir þá vit dryckiu. *a*) hitta ek einn *b*) af húskörlum. ok var ſá *c*) aulódr. ok ſagdi at

mittebant. Flatu verò ab oceano ſuperveniente Egillus convectoribus locutus eſt: Nunc ad terram vela faciemus, nam ſi tempeſtas a plaga oceani cooriatur, incertum eſt, quam terram tenere nobis obtingat: ſed pleraque loca minus pacatos praebent acceſſus. Nautae curſum Egilli arbitrio permiſere. Inde velis accommodatis, ad Herdlae (inſulae) fines contendunt: ubi bonum nacti portum, navi tentoriis velatâ, pernoctant. Scapham exiguam habebant in navi: hanc Egillus cum viris duobus ingreſſus, nocte ad Herdlam introrſum impellit. Emittit in inſulam hominem, qui ſcitetur, quid novi. Is ad navem redux nuntiat, Rögnvalldum filium regium, & ſuos ſatellites in praedio eſſe, & quidem comiſſari: incidi (inquit) in unum ſervum domeſticum, cereviſia furentem, qui A.C. 934.

Aaa 3 *dixit:*

quoties XII. horas. Guelf. Hol. J. P. Ad τὸ FYRI ſubauditur, STRAUMI, vel, FALLI.

t) at han vill at þeir ſigli at landi. enn þótt ófridligt veri (ſe fyri). *Dixit ſe ad terram vela facere velle, utcunque infeſtam (aditu).* Guelf. Hol. J. P.

u) bádu háſetar hann ráda. Iidem.

x) lögdu inn í Herzlu ver. (inn í Herzlu). Iidem.

y) gódan eptirbát, *eximiam* &c. Guelf. Hol.

z) menn upp — ok ſpyr tídenda. Sendi menn koma aptr ok ſegia &c. *hominibus miſſis, nova ſcitatur: Miſſi reduces ajunt* &c. Guelf. Hol.

þ) í bænum. Iid.

æ) menn hans ſátu þar vid dryckiu, *ejus ſatellites ibi comiſſari.* Iid. J.

a) Ek hitti á. Guelf. G. hittum ver, *incidimus.* P. Egill hitti, *Egillus incidit.* Mbr. b. H. N.

b) þeirra, *eorum* ſc. ſatellitum. Guelf. Hol. J. P. mann, *hominem.* Jör.

c) Vínódi, *vino furentem.* J.

A.C 934. at *d*) her ſkylldi eigi *e*) minna drecka enn *f*) at Bergönundar. Þótt Fródi veri þar á veizlu. ok þeir v. ſaman. *g*) Ecki kvad han þar fleira manna enn heimamenn. nema Fróda ok hans menn. Sídan reri Egill aptr til ſkips. ok bad menn uppſtanda. ok taka *h*) vapn ſín. þeir gerdu ſva. *i*) þeir lögdu út ſkipit um ackeri. Egill let gæta xij. menn ſkips. en han fór á eptirbátinn. ok þeir *k*) xviij. ſaman. reru ſídan inn eptir ſundum *l*). Þeir ſtilltu ſva til at þeir komu *m*) um kvelldit inn til Fenríngs. ok lögdu þar til leyni-vags eins. *n*) Þá mælti Egill. nú vil ek gánga einn upp í eyna. ok nióſna hvers ek verda víſs. en þer ſkulut bída mín her. Egill hafdi *o*) vapn ſín þau er han var vanr at hafa. hiálm ok ſkiölld. *p*) gyrdr ſverdi. hauggſpiót í hendi.

dixit: minus hic potandum non eſt, quam apud Bergönundum, etſi Frodius ibi cum IV. ſociis convivetur. negabat iſtic eſſe praeter domeſticos, niſi Frodium, & ſuos comites. Poſtea Egillus remigio navem repetens, ſurgere conſortes & arma capere jubet. Ita faciunt: navim aliquantum a littore promovent, & anchorâ deſtinant. Egillus homines XII. navi relinquit cuſtodes. ipſe cum hominibus XVII. acatium inſcendit, & per freta introrſum remigio tendit; ita inſtituto curſu, ut veſpere ad Fenhringum perveniret. applicant ibi navem in feceſſum aliquem. Tunc inſit Egillus: jam ſolus egrediar in inſulam, & videbo ſi qua de re fiam certior. Vos autem hic me exſpectabitis. Egillus armis conſuetis utebatur, galea & clypeo, enſe ſuccinctus, gladium quo caeſim pugnatur

d) han, *ſe potaturum.* omiſſo mox, eigi. Gu. Hol. Þeir ſkylldu, *ſe & ſocios — potaturos.* Jör.

e) minnr (midr). Guelf. Hol. J. P.

f) Bergönundr ok Fródi veri þar vid fimta mann. J. P. || Fródi. þótt han veri hiá Bergönundi vid Vta mann, *quam Frodium etſi eſſet cum Bergönundo, ipſe quintus.* Guelf. Hol.

g) Haec clauſula perperam abeſt a Guelf. Hol. Jör. J. P.

h) klædi ſín ok vapn, *veſtes & arma.* Guelf. Hol. J. P.

i) bad Egill þá kaſta akkerum fyri ſkipinu, *Egillus juſſit anchoras de prora jaci.* Iid.

k) xiij. Jör.

l) um morguninn, *tempore matutino.* Guelf. Hol.

m) inn í Fenhríng. Guelf. Hol.

n) Egill kuez villdu einn gánga í eyna. Gu. Hol.

o) ſídann hatt ifir hiálmi ſínum, *promiſſo pileo ſuper galea utebatur.* Jör. nihil de armis memorantes.

p) ſverd ok höggſpiót mikit, *enſe, & magno gladio* &c. Guelf. Hol.

hendi. Sídan geck han upp í eyna. ok fram med ſkógi nockurum. han hafdi dregit hött ſídan *q*) ifir hiálm. Han kom þar at er ſveinar nockurer voro. *r*) ok *s*) hiá þeim hiardtíkr ſtórar. *t*) ok er þeir *u*) tókuz at ordum. ſpurdi han hvadan þeir veri. *x*) eda fyri hví þeir veri þar. ok hefdi hunda ſva ſtóra. Þeir mælltu. Þú munt vera allheimſkr madr. *y*) eda hefer þú eigi heyrt *z*) at her gengr þ) biörn um eyna. hinn meſti ſpellvirki. drepr han bædi menn ok *æ*) fenad. ok *a*) er lagt fe til höfuds honum. *b*) vöku ver her hveria nótt á Aſki ifir fe váru *c*) er byrgt er í grindum. eda hví ferdu med vapnum um nætr. Han ſeger. *d*) hrædumz ok biörninn. ok fáir þiki mer *e*) ſem nú fari vapnlauſer. *f*) hefer han lengi ellt mik í nótt. eda

tur manu geſtabat. ita in inſulam exiens, ſecundum ſylvam quandam incedebat: promiſſum cucullum ſuper galeam induerat. Venit ad pueros quoſdam, qui ſecum habuere magnas canes pecuarias: hos, cum ſermones copulare coepiſſent, rogat, unde eſſent? & cur ibi? quidve canibus tam magnis uterentur? illi ajunt: vehementer ſtultus homo ſis, oportet: non autem inaudíſti, quod hac inſula graſſatur urſus, inſignis maleficus, qui homines & pecora necat, & in cujus caput pecunia publice propoſita eſt? nos in hac villa Aſko omnes noctes advigilamus noſtro pecori ſeptis incluſo. Tu autem quid cum armis incedis noctu? Ille ait: metuo etiam urſum; & paucos autumo nunc inermes ambulare: multum noctis me perſecutus eſt iſte. A.C. 934.

Videte

q) utan um hiálminn. Guelf. G. N.

r) ok fátu at fe, *pecori adſidentes*. add. Jör.

s) höfdu. Iid. Gu. Hol. Mox, hundtíkur. P.

t) Egill ſpurdi einn þeirra, *Egillus unum eorum rogat*. Jör.

u) jukuſt vid ordum, *cum ſermones inter eos augerentur*. K. L. M. R. tókuz ordum. Guelf. Hol. J.

x) edr hví (því. Jör.) þeir hefdi hunda &c. Iidem. Jör.

y) eda. omitt. Iidem.

z) getit. add. Guelf. Hol. J.

þ) einn biörn mikill. ok er hinn &c., *unus immanis urſus, atque eſt* &c. Guelf. Hol.

æ) fe. Guelf. Hol.

a) nú er lagt mikit &c., *jam magna pecunia* &c. Jör.

b) því, *ideo*. add. Jör.

c) enn hví fer þú &c. Jör.

d) ek hrædumſt ok &c. Gu. Hol. Jör. hræd-umzt ek. K. L. M. R.

e) nú fara. Guelf. Hol. J. P.

f) biörninn hefer elltan mik um alla eyna, *urſus me totâ inſula* &c. Guelf. G.

A.C. 934. *g*) eda ſiái *h*) her nú. Þar er han nú í ſkógarnefinu. *i*) hvart eru aller menn í ſvefni á *k*) bæ Þeſsum. *l*) Sveinninn ſagdi at Þeir Bergönundr ok Fródi *m*) mundu enn drecka. *n*) Þeir ſitia nætr allar *o*). *p*) Segit Þeim Þá. ſegir *q*) han Egill. hvar biörninn er. enn ek *r*) verd at ſkynda heim. *s*) han geck Þá brott. en ſveinninn hlióp heim til *t*) bæiarins ok til *u*) ſtufunnar er Þeir *x*) drucku í. Var Þá ſva komit. at aller

Videte autem hic jam; ibi eſt nunc, qua †) *parte ſylva excurrit. Omneſne in hac villa ſomnum capiunt? Puer dixit Bergönundum & Frodium adhuc ſine dubio comiſſari, accubant (enim, inquit) omnes noctes. His ergo dicite, inquit Egillus, ubi urſus eſt. mihi autem properandum eſt domum. Simul diſceſſit. Puer ad villam accurrit, & ad coenaculum, ubi potabant. Tunc eò locorum ventum*

g) ok ſiái Þer hann eigi (ok má nú ſiá. Jör.) hvar han liggr í ſkógarnefinu, *atque illum non videtis (nunc videre licet) ubi cubat in ſylvae prominentia* (ſylvae exporrectae extremitate). K. L. M. R. Jör.

h) hann, *hunc*. C. E. Malè autem haec abſunt a Guelf. Hol. Nam vividam in ſe continent proſopopoeiam.

i) Her, add. Guelf. Hol. & omitt. ALLIR.

k) bænum. Kálf. & Traduc. ſed Guelf. Hol. J. ignorant.

l) Sveinarnir (ok Þeir). *Pueri (atque illi) dicunt*. Guelf. Hol. Jör.

m) mundi. Guelf. Hol.

n) Þvíat. add. Iidem. P.

o) vit dryck, *ad pocula*. add. Jör.

p) Egill mællti. Þú ſkallt fara heim ſkiótt. ok ſegia Þeim hvar biörninn er. Þvíat nú væri líkazt til at veida hann. at han nædi eigi ſkóginum. Þá hleipr ſveinninn heim &c. *Egillus fatur* (puero): *ito domum curriculo, & dicito iis, ubi urſus eſt: nunc enim ſpes foret capi poſſe, modo ſylvam non conſequeretur (ab receptu in ſylvam interclufum)*. Jör.

q) HAN exclud. Guelf. Hol. & mox habent, at biörninn er her í ſkóginum, *urſum in hac ſylvae regione eſſe*.

r) Verdr. Guelf. G. Mox, Skunda. Iidem. & Hol.

s) Þá hvarf han í ſkóginn. en ſveinarnir hlaupa (hlupu) &c., *tum avertit in ſylvam. Pueri autem accurrere* &c. Iidem.

t) bíarinns. ex Guelf. S.

u) ſtofu Þar. Guelf. Hol.

x) Önundr. Jör. Bergönundr ok Fródi ok Haddr drucku. Guelf. Hol.

†) *Poteſt etiam exponi:* in roſtro (anteriore parte) jugi ſylveſtris; *ut idem ſit atqve* Rani, *qui hodie dicitur a quibusdam eâ notione. Ceterà* jugum ſylveſtre *nobis propriè dicitur* Ás, *quod Horatius Serm. II. 6. 91. videtur* dorſum nemoris *appellâſſe. Quodſi ego aut alii in talium obſoletarum vocum ſenſu hallucinamur, excuſationem, ſpero, magis quam vituperationem meremur.*

aller menn voro ſofa farner. nema þeir Aunundr. ok Fródi. ok Haddr. *y*) Sveinninn ſeger hvar biörninn var *z*). Þeir þ) tóko vapn ſín. *æ*) er þar hengu *a*) hiá þeim. ok *b*) hliópu þegar út. ok upp til ſkógar. *c*) þar gingu fram *d*) ſkógar nef af mörkinni. ok *e*) runnar í ſumum ſtödum. *f*) Sveinninn ſegir þeim hvar biörninn hafdi verit í *g*) runninum. Þá ſá þeir at *h*) limarnar hrærduz. Þóttuz þá *i*) ſkilia *k*) at biörn-

tum erat, ut omnes ad ſomnum eſſent profecti, A. C. 934. *praeter Önundum, Frodium, & Haddum. Puer, ubi urſus eſſet, ſignificat. Illi ſuſpenſa praeſtò arma capiunt, & illico currentes foras, ad ſylvam ſurſum feſtinant. Ibi hac illac porrigebatur ſylva ex ſaltu continuo, extabantque (rara) virgulta. Puer iis oſtendit locum virgulti, ubi urſus fuerat: cernebant moveri ramos, & inde colligebant ibi eſſe*

y) Sveinarnir (ſveinar) ſögdu, *pueri ſignificabant.* Gu. Hol. J. P. & mox, at biörninn væri kominn, *urſum adeſſe.* J. Sveinninn kallar hátt, *puer magnâ voce exclamans* &c. Jör.

z) kominn. add. Iid. Guelf. Hol. P.

þ) Önundr, add. Jör. hliópo upp ſkiótt (þegar upp. Jör.) ok gripu vapn &c., *ſtatim ſurgunt, & arma rapiunt.* Iidem.

æ) Því þau hiengu þar hiá þeim. Jör.

a) yfir þeim, *ſuper iis.* Guelf. Hol. J.

b) gengu út eptir þat. ok runnu þegar úr gardi. ok ſveinninn med þeim. ok ſtefndu til ſkógarins, *deinde egrediuntur, & ſimul corripiunt ſe extra aream, puero comitante, & intendunt curſum ad ſylvam.* Jör.

c) þeir gengu fram í ſkógar-nefid af mörkinni. (nú. M. R.) voro runnar &c., *prodibant ex ſaltu in roſtrum ſylvae (partem exporrectam): erant autem virgulta* &c. K. L. M. R. þar geck fram ſkógarnef (nockrt), *uno loco porrigebatur* &c. Jör. J. P. þar voro ſkógarnef mörg í mörkinni. ok runnar margir, *multa juga ſylveſtria, & virgulta, iſte ſaltus habebat.* H.

d) mörg ſkógar nef í mörkina, *multa juga ſylveſtria in ſaltum ſe inſinuabant.* Guelf. Hol.

e) voro. add. Jör. Mox, ſumſtadar. J. P. omitt. Guelf. Hol. obſcurè ſumum.

f) Þá ſögdu ſveinarnir hvar biörninn var í runninum. en er þeir ſótto at runninum. ſá þeir at &c. *Pueri oſtendebant virgultum* &c. *quo cum pergerent, cernebant* &c. Guelf. Hol.

g) runni einum miklum. farid nú at med rádum. ok bannid honum ſkóginn. enn ek verd nú at fara til fiár míns. En er þeir ſóktu at runninum &c., — *in uno magno virgulto,* (addens), *nunc rem conſilio tractate, & prohibete illi ſaltum. ego jam abeam, oportet, ad pecus meum.* Jör.

h) limit hrærdiz. K. L. M. R. I einum ſtad, *alicubi.* Guelf. Hol. addunt.

i) Vita. Iidem.

k) hvar biörninn var (er. Hol. mundi vera.

A.C. 934. biörninn mundi þar vera. Þá mælti Bergaunundr at þeir Haddr ok Fródi skylldu fram renna milli *l*) megin merkrinnar. ok gæta at *m*) biörninn nædi eigi *n*) skóginum. Bergaunundr rann fram *o*) at runninum *p*). han hafdi hiálm *q*) ok skiölld. gyrdr sverdi. en kesiu í hendi. Egill var *r*) þar fyri í runninum. en engi biörn. ok er han sá hvar Bergaunundr var. þá brá han sverdinu. en þar var hönk á medalkaflanum. ok dró han hana á hönd ser. ok let þar hánga *s*). han tók í *t*) hönd ser kesiuna. ok rann þá framm í mót Bergaunundi. ok er Bergaunundr sá þat. þá *u*) gæddi han rásina. ok skaut skilldinum fyri sik. ok ádr þeir mættuz þá skaut hvarr *x*) kesiu at audrum. Egill laust skilldinum vit kesiunni. ok bar hallan. sva at kesian *y*) reist or

esse ferum. Tum præcepit Bergönundus, ut Haddus & Frodius cursu occuparent intervallum saltus continui & virgultorum, curarentque ne urso receptus in saltum pateat. Ipse procurrit ad virgultum, galea clypeoque munitus, gladio cinctus, & gaesum manu ferens. Egillus ibi in virgulto aderat, sed ursus nullus: qui conspiciens Bergönundum ensem vagina eduxit. Spira (ligula pensilis) inerat capulo: hanc brachio induit, & ensem ibi fecit pendere: sumtó autem in manum gaeso, prosiliit adversus Bergönundum. Quod cum hic videret, augebat cursum, opposito clypeo corpus præmuniens. Nondum cominus venerant, cum alter in alterum gaesum jaculabatur. Egillus gaeso objecit clypeum, & hunc tenuit inclinatum, ita ut gaesum

J.), *videbantur sibi comperîsse, ubi ursus esset.* Guelf. P. Hol. J.

l) runnsins ok skógarinns (skógarins ok runsins. Jör.), *inter virgultum & sylvam.* Iidem. Jör.

m) dyrit. Guelf. Hol. so, pro at. Jör.

n) mörkinni. Guelf. Hol.

o) um runninn, *praetercurrebat (procurrebat per) virgultum.* Iidem. J. P.

p) med alvæpni, *cum panoplia.* Jör. omissa enumeratione armorum.

q) á höfdi. skiölld ok spiót ok sverd. Guelf. Hol.

r) þá í runninum. er han sá hvar Bergön. for. han brá þá sverdi sínu ok festi á handlegg ser. þviat hönk var á medalkaflanum, *tunc in virgulto erat, cum cernebat Bergönundum se inferre: eduxit simul gladium, & de brachio sibi suspendit; nam ligula pensilis erat innexa capulo.* Gu. Hol.

s) sverdid. add. Jör.

t) hon. Membr. a.

u) greiddi. M. R. tók han á ráss. L. *festinabat (incipiebat) cursum.* sed Jör. ignorant.

x) á ödrum, Guelf. D. til annars med kesium. Jör.

or z) ſkilldinum ok flaug í völlinn. En Þ) Egils ſpiót kom á midian ſkiölldinn ok geck í gegnum. lángt upp á fiödrina. ok vard faſt ſpiótid í ſkilldinum. Vard Aunundi æ) þúngbærr ſkiölldrinn. Egill greip þá ſkiótt medalkafla a) ſverdzins. b) Aunundr tók þá c) ok at bregda ſínu ſverdi. ok er eigi var brugdit til hálfs. þá lagdi Egill í gegnum hann d). Aunundr e) ratadi vit lagit. en Egill kipti at ſer ſuerdinu f) hart. ok g) hió til Aunundar ok af nærr höfudit. Sídan tók Egill h) keſiuna or ſkilldinum. Þeir Haddr ok Fródi ſá fall Bergaunundar ok i) runnu þángat til. Egill ſneriz

ſum inde tenui caeſione factâ (ſponte) revul- A.C. 934.
ſum (exiens,) involans campo conſiſteret. Sed jaculum Egilli, medio exceptum clypeo, multâ ſpiculi parte penetrabat, hæſitque defixum in clypeo; qui adeo Önundo fiebat gravis portatu. Simul capulum enſis arripuit Egillus: Önundus item ſuum parabat educere, nondumque nudaverat medium, cum eum Egillus transfigeret. Labebatur ad ictum Önundus: quem Egillus, enſe citò ad ſe reducto, percuſſit, & caput poenè abſcidit. Tum gaeſum clypeo exeruit. Haddus & Frodius, viſo caſu Bergonundi, eò accurrebant. Egillus ad hos verſus, gae-

y) riſti út úr. J. P.

z) ok ſo nidr í jördina, Iidem. Guelf. Hol. *humi reconderetur.*

Þ) keſian Egils flaug í gegnum (midian. J. P.) ſkiolldinn (Önundar. J.) ok geck miök lángt &c. *at gaeſum Egilli* pervolabat *(medium involabat)* ſcutum *Önundi* &c. Iidem.

æ) þúngr. Jör

a) ſverdid (ſverd ſitt) ok lagdi til Bergónundar, *enſem (ſuum) & in Bergónundum vibravit.* J. P. Guelf. Hol.

b) han brá ok ſuerdi ſínu til midſ. han ratadi á fram vid lagit, *Is eduxit enſem ſuum medio tenus, & ad ictum prolapſus eſt.* Iidem.

c) til ſíns ſuerdz. ok hafdi brugdit til halfs. Þá er Egill lagdi &c. Jör.

d) med ſínu ſuerdi, *ſuo enſe.* add. Kálf. & Traduc.

e) raſadi Hol. J. P. hratadi. Jör. ſnafadi ɔ: ſnáfadi, vit lagit, *vacillabat* ſeu *ruebat.* Fr. Mbr. H. *ſnáfa* nunc nobis eſt verbum contumelioſum, & notat *feſtinanter ire.*

f) ok reiddi upp hart ok ſkiótt. ok hió á hálsinn. ſva at af tók höfudit, *cui Egillus, enſem reprehenſum acriter & cito vibrans, collum percuſſit, ita ut caput abſcinderetur.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

g) veitti han þá Önundi halshögg. ſo af fauk höfudit, *cui Egillus* —— ictum in *collum intulit, ita ut avolaret caput.* Fragm. membr. H.

h) Spiótid (ſpiót ſitt) Guelf. Hol. J. P. keſiu ſína ok kipti or ſkilldinum, *apprehendit gaeſum, & eripuit clypeo.* Jör.

i) hlupu. Jör. hvötudu, omiſſo þángat. Guelf. Hol. *properabant.*

A.C. 934. ſneriz í móti þeim. han ſkaut keſiunni at Fróda. ok í gegnum *k*) ſkiölld hans ok *l*) í brióſtid. ſua at *m*) yddi um bakit. *) fell han þegar *n*) á bak aptr daudr. Egill tók þá ſuerdit. ok *o*) ſneriz *p*) í mót Haddi. *q*) ok ſkiptuz þeir fám höggum *r*) vid. ádr *s*) Haddr fell. þá komu *t*) hiardar ſueinar þar ad farandi. Egill mællti til þeirra. gætid her til Aunundar husbónda ydvars ok *u*) þeirra felaga. *) at eigi *x*) ſlíti dýr eda fuglar hræ þeirra. Egill geck þá leid ſína ok eigi lángt. ádr *y*) felagar hans komu í mót honum *z*) xj. en vj. gættu ſkips. þeir ſpurdu huat han hefdi þ) ſýſlat. han kvat þá. Sá-

ſum in Frodium miſit, trajectoque clypeo pectus hauſit, ita ut cuſpis per tergum exſereretur, atque Frodius reſupinaretur exanimis. Mox gladium capiens (Egillus) ad Haddum ſe vertebat. quos inter pauci commutati ſunt ictus, antequam Haddus caderet. Tum pueris gregariis curriculô advenientibus Egillus locutus eſt: cuſtodite hic Önundum herum veſtrum, & ceteros ſocios, ne feræ aut aves lanient horum corpora. Deinde abiit viam ſuam; neque id longè, antequam XI. ſociorum occurrerent: (VI. autem ſervabant navem.) interrogantibus iis, quid rei geſſiſſet, Egillus carmen fundebat:

In-

k) ſkiolldinn ok bryniuna ok briósſt hans, *trajecit clypeum, & loricam, & pectus.* Jör.

l) ſiálfan hann, *ipſum hauſit* o: ipſius corpus. Guelf. G. H.

m) ut geck (kom) um herdarnar, *inter humeros exiret.* Guelf. Hol. P. J. Jör.

*) fór han þegar til díuiſins (forte *díviſins*) *abiit ſtatim ad Orcum.* Fr. Membr. H. Emblema non ab Authore noſtro, ſed ab ſycophanta aliquo intextum.

n) daudr á bak aptr. Jör. daudr nidr, *mortuus concidit.* Guelf. Hol. J.

o) geck í móti Hadd, *adverſus Haddum ibat.* Jör.

p) vid Hadd. Guelf. G. H. J.

q) ſkiptuz þeir ok fám &c. *quos inter etiam &c.* Guelf.

r) vidr. Guelf. ignorat voculam Fr. Mbr. H.

s) han fell í módr ættina. ok tók ſídan faſta ſuefn, *ille caderet matrem* (terram) *verſus, & deinde gravem ſomnum caperet.* Fragm. Membr. H. volens his floſculis mortem deſignare; id quod nimis alienum eſt a ſimplicitate Authoris noſtri.

t) Ita Jör. Caeteri, ſueinarnir, *pueri*, ignorantes etiam, FARANDI, pro qvo J. P. dant HI AUPANDI.

u) felaga, *ſocium.* Guelf.

*) öngum mun (öngu P.) ſídr enn biarnarins *haud ſecius atque urſum.* (ſc. obſervatis.) add. Guelf. Hol. P. Fragm. Mbr. H.

x) ryfi. Fragm. Mbr. H. Eti hann, *devoret illum.* P. komi at, *accedant.* Guelf. Hol. Jör. omiſſa cadaverum mentione.

y) föruneyti hans kom. Jör.

æ) Sátum *a*) lýngs til lengi
b) Liós heims *c*) yfir bör þeima
Meirr *d*) vardag fe fordum
e) Fiard aulna *f*) lut-ſkarda:
Adr Bergönund benium
g) Benſæfdan let ek veniaz.

Inſidias dedimus nimis longas
Iſti homini
(Magis defendi pecunias olim
A detrimento,) noſtro jure defraudati:
Antequam Bergönundum vulneribus,
Vulnere ſopitum, adſuefieri docui.

A.C. 934.

z) numerum occurrentium, & navem ſervantium tacent Jör. Guelf. Hol. J. P. Fr. Mbr. H.

þ) idnat. Fragm. Mbr. H. idiad. Jör. annazt í uppgöngu ſinni, — *in ſua egreſſione.* Guelf. Hol. J. P.

æ) Sátut, *dediſtis.* Guelf. Hol.

a) lings ey lengi. P. lyngd til &c. Gu. Hol. obſcurè || lengi í lyngi, *diu in erica* l. *ericeto.* H. || Lángs til lengi, *plus ſatis diu.* G. Pauli, ex conjectura. *nec tamen improbat* Lyngs, pro Genitivo loci ſumtum, eôdem ſenſu.

b) Liós ſeimſ. G. Pauli, ex conjectura; & integram ſtrophàm vertit, *huic viro.*

c) Vid, *adverſus hunc,* ſive, *intenti huic viro:* aut, vid þeima ſkarda lut, *cum hoc rei noſtræ detrimento.* Membr. a. & Trad. item Jör. Mox, pro Bör, Byr. C. E. Bur. K. L. M R. Biór. Membr. a. ex lectione Oddi Jonæi in S. adnotata. Byr quidem ventum ſignificat, ut ſit ſenſus: *Hoc vento,* ſc. *tam difficili, ut vos nôſtis,* aut, *hoc vento ferente, qui nunc ſe dat.* Eadem voce, ſi eam pro *gigante* accipimus, poteſt denotari Önundus ipſe, hoc modo: Sátum vid þeima byr lyngs aulna liósheims, *Sedimus intenti huic giganti* ɔ: *deſtructori lucidæ domus piſcium ericeorum* ɔ: auri. Etenim ex lege Eddica *gigas auri* dici poteſt, qui id conſumit. || Mox pro, þeima, P. legit Seima.

d) Ita contractè Jör. Omnes alii plene efferunt, Varda ek.

e) Sic ſolus Guelf. Fiardaulna Membr. a. una voce. Fard. Fr. Mbr. H. G. N. forte rhythmi cauſa, pro, ferd, quod eſt in H. quando ſenſus erit: *Nimis diu morati ſumus iter noſtrum inſidias dando iſti;* aut *Ferd* poëtice capimus, pro *multitudine* ſeu *caterva;* atque tum erit: *Defendimus a multitudine;* aut erit vocandi caſus, & vertendum: *O mei ſocii!* || Fiördu hiá. J. Fardan lúa (tva) L. M. R. K. ſine ſenſu. || Fiár unna. Jör. unde G. Pauli effinxit Fiard-una, *in ſinu quieſcentes.*

f) Hlut (hlaut) ſkaurdum. Omnes præter Membr. a & Traduc. approbavit G. Pauli, & præponens voculam hiá, vertit per id, qvod in verſione habetur: utrumque ſanè eòdem redit.

g) Benſvæfdan. Guelf. Hol. *id.*

A.C. 934.

h) Bordz nidiar *i*) fellt ek bediu *k*) Blódi Haddz ok Fróda.

4) *Telluris filii uxorem* 5) *velavi calyptrâ Rubrâ ſanguine Haddi & Frodii.*

Þá *Deinde*

h) Birſnidiar (Birnidiar) Jör. Fragm. Mbr. H. *Thori* ſc. gigantibus ſine dubio propter matrem *Tellurem*, & aviam *Noctem*, cognati. G. Pauli repoſuit Bors nidiar *Odini*, contra omnium Codd. fidem, quod & ego potueram facere, ſi æque fidelem interpretem agere voluiſſem. || Bryniadr, *loricatus*. Guelf. Hol. inepte: nam Egillus, neque hic neque aliàs, loricâ utebatur. Bryniada, *loricatos* ſc. *dejeci*. H.

i) Felldi ek. Mbr. b. G. Felld ek. Guelf. H. K. L. M. N. R. ad verbum *dejeci*. at corruptum ſine dubio eſt ex altero minus noto, *Fellt ek*. || Fell. Jör. *cecidit*. Mox á bediu legit G. Pauli, & hanc ſtropham vertit: *ad terram dedi*. Pro Bediu Guelf. & Hol. habent Bædi, & in ſtropha ſequ. Hadd ok Froda, & *Haddum & Frodium* ſc. *dejeci*, aut etiam, *ſanguinolentum iis impoſui velamen capitis;* quaſi dicat ſe capitibus horum intuliſſe vulnera.

k) I blódi. H. O. *in ſanguine*, dejeci ſc. || Blódgan, *ſanguine madentes*, G. Pauli ex ſuo cerebro: adoptat autem, *Hadd ok Fróda*, quod modo adnotabam. Præterea quia, *Haddr ok Frodi*, eſt in Jör. aliam promit lectionem, ejusdem auctoritatis, in parte præcedentis ſtrophæ & in hac, nempe: Fellu á bediu blodugir Haddr ok Fródi, *ad terram ceciderunt ſanguine madentes Haddus & Frodius*. quæ citra neceſſitatem ab eo facta ſunt. || Duas haſce ultimas ſtrophas P. ita fiſtit: Bryniadr fell þar Fródi, Flydi Haddr ei ſídan, ɔ: *Loricatus ibi Frodius cecidit, Haddus deinde non fugit*. Penè oblitus eram ſtrophæ carminis quartam in O legi: Ferdir let eigi ſkerda, ɔ: *Alios non ſivi carpere* l. *diminuere* ſc. pecunias meas.

Ad interpretationem accommodatè ſic in ordinem redigo priorem partem Carminis:

Sátum til lengi yfir þeima 1) lyngs aulna lios-heims bör, (meirr varda ek fe fordum 2) fiard) 3) hlut-ſkarda.

1) *Aulunn* piſcis nomen eſt: *Lyngs aulunn*, ſerpens, qui *Lyngfiſkr* vocatur a Siguhato in Olafs helga Saga: *Lios-heimr* lucida domus, — ſerpentum (Lyngs-aulna), *aurum:* hujus *börr*, geſtator aut dominus, *vir*. Ceterum hæc aliter poſſunt intelligi, atque id duplici modo, ſi *lios heims* pro die ſumitur. Neque enim nunc quemquam ſuper tali τῦ *liós heims*, aut *heims liós*, ſignificatu litem mihi moturum arbitror, niſi qui id, quod legitur Geneſ. 1. verſ. 5. voluerit improbare. Sed iſtuc revertor: igitur 1) *Dies ſerpentum* erit aurum, ex auctoritate Gunnlögs-Sagæ pag. 148. lin 1. & 2. tum idem emergit ſenſus. 2) *Dies ſerpentum* erit æſtas ex auctoritate Eddæ: atque ordo & ſenſus fiet: Sátum til lengi lyngs aulna liós heims l. liósſ heims l. heims liósſ yfir þeima byr (aut, vid þeima byr) ɔ: *Nimis diu æſtatis inſidias dedimus huic giganti* ſc.

Berg-

Þá mællti Egill. *l)* Ver ſkulum nu ſnúa aptur til bæjarins. ok fara hermannliga. drepa

Deinde ſic locutus eſt: jam ad villam retro vertamus curſum, militumque in modum nos A. C. 934. *geren-*

Bergönundo; *Önundus* enim gigantis eſt nomen. Aut *Morati ſumus nimis diu æſtatis hoc vento*, ſc. difficili, ut ex prædictis patet.

2) *Fiard* pro detrimento ſumſi, l. diminutione, eſtque dativus modò a nominativo *Fiardr*, cujus vocis ſenſum & originem vide in Indice Chriſtni-ſagæ. Hallfredus Vandrædaſkálld: *Fiard legg ek á* dul Niardar, ɔ: *Minuo (removeo)* ſtultam (meam) de Niördo perſuaſionem.

3) *Hlut-ſkarda* capio pro una voce, ut ſit adjectivum indeclinabile, quomodo *Naud-ſkilia* in Húngrvaka; *Aptr-reka*, & ſexcenta alia: compoſita eſt vox, á *hlutr*, ſors, res, & *ek ſkerdi*, carpo, deminuo, accido: eſtque modò nominativus pluralis de ipſo Poëta intelligendus, poterat vero preſſius ad verbum reddi, Noſtrâ re acciſâ, aut, *noſtræ rei lacunam paſſi*. Intendit ſane Poëta damnum hereditatis uxoriæ, & damnum navis ſuæ mercatoriæ, de quo ſupra relatum eſt. Quod autem ſi quis voluerit *hlutſkarda* facere ablativum ſingularem, à nominativo *hlutſkardi*, ſortem (alterius) carpens, l. diminuens; & ad Önundum referre, is quidem id potuerit, ſalvo ſenſu, & analogia linguæ. Porro ſi quis reprehendit, quod ex duabus vocibus *hlut ſkarda* (nam bona fide ſic eſt in Membrana,) unam fecerim, & mox ex una *Fiardaulna*, duas: næ is monſtrat inſcitiam ſuam in Membranis, quæ ſæpe jungenda disjungunt, & contra.

In poſteriore parte carminis ordo non poteſt commodior conſtitui, quam a Poëta factum eſt. unum tamen & alterum verſioni illuſtrandæ affero, ad numeros verſioni inditos referendum:

4) Telluris filius *Bordz-nidr*, genitivo *Bordz-nidiar*, eſt Thorus: *Bord* enim & *Bard* eſt pars telluris, *margo* ſc. ſeu *ora*, & ponitur ſynecdochice pro *tellure*. Ita Gretter Asmundi f. Thorerem in Gardo *Bard-jód* vocavit, reſpiciens convenientiam nominum Þórir & Þórr. Porro *Bordz nidiar bedia*, Thori lecti ſocia, eſt *Sifa*, quam Poëtæ interdum poſuere pro *Tellure: huic* Poëta egregius dicit ſe *caput velaſſe*, quo nunc pergo:

5) Ad verbum foret, *Velavi caput ſanguine Haddi*, quod duriuſculè ſonaret in Latinis auribus: Ergo *Fellt ek blódi Haddz &c.* vertendum erat, *Velavi calyptrâ rubrâ ſanguine Haddi &c.* aut ſi mavis, *Sifæ calyptram rubefeci ſanguine &c.* quæ tamen expoſitio minus exprimit verba Poëtæ. *Calyptra Sifæ* vel *Telluris* eſt *gramen* in lingua Poëtica, & vocatur quidem *Haddr jardar*, *coma telluris*, ſicut *Haddr* ſimpliciter & proprie vocatur *coma mulierum*. Sciendum autem eſt, verbum *Ek felld*, imperfectô *Ek fellr*, infinitivo *Ad falla*, & participio paſſivo *Falldinn*, ſciendum eſt, inquam, hoc verbum proprie denotare *caput velo* l. *redimio*, *calyptram* aut *apicem capiti impono* l. *capite geſto*, primariòque de mulie-

A. C. 934.

m) drepa menn *n*) Þá alla er ver náum. en taka

gerentes, quicquid hominum nanciſcimur, occida-

mulieribus dici: Berſerkus in Eyrbyggia: Sialldan hefir Þu *falldit* jafn-hátt ɔ: rarò tam procerum *geſtaviſti apicem*, conf. Niála pag. 200. Grágás í Feſta-Þætti (Titulo de ſponſalibus) cap. 27. Ef madr *felldr ſer* til velar vid kono. eda ferr han í kvennklædi. ok ver Þat fiörbaugsgard. ɔ: Si quis *caput ſibi velat calyptrâ* ad fucum faciendum mulieri (ſc. cui vitium offerre intendit) aut induit veſtem muliebrem, is annulum vitalem (capitalem) luat, ſive relegationi eſto obnoxius. Sighvatus Poëta in Noregs K. Tali ſ. Recenſu Regum Norvegorum, loquens (ſi recte memini) de pugna Olai Regis cum Sveine Comite:

Hird Olafs vann harda
Hríd, en ſo vardk bída,
Peitneſkum *fellt ek*, paſka,
Palmſunnudag, *hiálmi*. ɔ:
Satellitium Olai fecit acre prælium
Dominicâ Palmarum:
Pictonica caput velavi galeâ:
Sed ita mihi Paſcha exſpectare (celebrare)
neceſſum erat.

Idem de eadem re in *Ol. h. Saga:*

En *mín* at flaug fleina
Falſc und hiálm inn Valſka,
Ockr viſſa ek ſva Seſſi,
Svart-ſkör, vid her giörva. ɔ:
Sed meum *in volatu ſpiculorum*
Velabatur ſubter galea *Gallica*
Nos ſciebam ita, mi conſeſſor,
Nigrum caput, *ad prælium inſtructos.*

Hæc omnia eò tendunt, ut, 1) appareat verbum *ek felld* dici de ornando capite, proprie quidem mulierum, tranſlatè autem etiam virorum: Poetamque eleganter eſſe loquutum ubi dixit ſe *Ornaſſe (Velaſſe) Sifam rubrâ calyptrâ ſanguine*, pro, ſanguine gramen rubefeciſſe. 2) Ut ipſum hoc verbum antiquum *Felld, Fellt*, aſſeratur, etſi recentiores maluerint dicere, *Fallda, Falldadi, Falldadr.* Habemus ſane exemplum iſtius declinationis in verbo, *Ek helld*, teneo, *hellt, hallda, halldinn.* In Landama b. carminibus Hallſteinis pag. 178. legitur:

— er Slettu Helgi
Segdaudigr *fellt raudu*

ubi Fellt *itidem accipio pro* Falldadi, *& expono:*

— *ubi Slettu Helgius*
Criminibus abundans rubro velavit caput *(ſuum)*

ɔ: *Sanguine*, ut Egillus meus cecinit: nam Helgius, etſi evadebat, vulnus forſan accepit in capite: Parva hæc eſt obſervatio, neceſſaria tamen, cum ex genio linguæ noſtræ τὸ *Fellt* non poſſit eſſe imperfectum a verbo *Ek felli*, & ſi vel maxime ſit, tamen non poſſit conſtrui cum ablativo, ſed requirat accuſativum. Hæc ultima dicta volo, ſalvo amore ac reverentia, quæ debeo Interpreti Summè Venerabili, meoque benefactori.

l) Nu ſkulum ver fara til bæiar Önundar, — *adeamus villam Önundi.* Jör. Omiſſ. ok — HERMANNL.

m) Ver ſkulum. add. Guelf. G.

taka fe allt þat er ver megum med *o*) komaz. Þeir *p*) fara til bæiarins. ok hlaupa *q*) þar inn í hús. ok drepa *r*) þar menn xv. eda xvj. *s*) Sumir komuz undan af hlaupi. Þeir ræntu þar *t*) öllu fe. en ſpilltu þuí er þeir máttu eigi med fara. Þeir *u*) ráku *x*) bú-fe til ſtrandar. ok *y*) hiuggu. *z*) báru á bátinn *) ſem þ) hann tók vid. Fóro ſídan leid ſína ok *æ*) reru út um eyia *a*) ſund. *b*) Egill var *c*) nú allreidr. ſva at *d*) þá mátti ecki vid hann mæla. ſat han vid *e*) ſtýri á bátinum. Ok er þeir *f*) ſóttu út á

cidamus, rem omnem, quantum nobiscum A.C. 934. *auferre poſſumus, rapiamus. Eunt ad villam, ruunt in aedes intro, homines ibi XV. aut XVI. occidunt, nonnullis curſu elapſis: rapiunt rem omnem, corrumpunt quod auferre nequeunt: pecus ad littus agunt, cædunt, in ſcapham ingerunt, quantum capit. Poſtea diſcedentes per freta inſulana extrorſum tendunt remigando. Egillus irâ jam flagrans, ita ut verbo eum compellandi non eſſet poteſtas, ſedit ad clavum ſcaphæ. Ubi in exteriorem ſinum propius Herdlam provecti*

n) alla vígia. Guelf. er vígir ero. Jör. er vígt er at. Fragm. H. *pugnando habile (militaris ætatis.)*

o) fara. Fragm. H.

p) giöra ſvo, fara cæt. *ita faciunt, eunt.* Jör.

q) í hvert hús, *per omnes ædes curſant.* Guelf. Hol.

r) karla (kallmenn. Jör. Fragm. H.) alla þá er víger voro. drápu þeir xij. menn (fellu þar xvj. menn, Iid.) en ræntu &c. *maſculos omnes occid. armis idoneos: occidebant autem* xij. *homines (ibi cecidere* xvj. *homines.)* Guelf. Hol.

s) Sumir — hlaupi, ignorant Iid.

t) fe miklu, *multam rem.* Jör.

u) tóku brutt bú-fe allt ok ráku &c. *abripiunt omne pecus (domeſticum), ad littus* &c. Guelf. Hol.

x) fe, *idem.* Jör.

y) drápu. Guelf. Hol.

z) á bátinn, *in ſcapham*, o: ſcaphæ onerandæ. Jör.

*) En letu þat eptir liggia er þeir máttu eigi med komaz, *ſed jacens reliquerunt, quod ſecum portare nequibant.* Guelf. Hol.

þ) upp tók. en letu þat eptir er ecki tók bátrinn, —, *ſed reliquerunt, quod ſcapha non cepit.* Fragm. Membr. H.

æ) rero, omitt. Guelf. G.

a) Sundin. Guelf. Hol. Sem aftok, *quantum poterat.* Jör. pro Ut um &c.

b) Quæ de ira Egilli ſequuntur, ignorant Jör.

c) þá ſva reidr at ecki mátti &c. Guelf. Hol.

d) ecki mátti tala ord vid hann. Fragment. Membr. H.

e) ſtiórn, *gubernaculum.* Id. Guelf. Hol. Jör.

f) quomo. Jör. Mox, út úr firdinum, *cum ſinu egrederentur.* P.

A. C. 934. á fiördinn til Herdlu. Þá *) reru utan í móti þeim Raugnvalldr konungsſon ok þeir xiij. ſaman á Karfanum þeim enum ſteinda. Þeir höfdu þá ſpurt *g*) at ſkip Egils lá í *h*) Herdluveri. ætludu þeir at giöra Önundi *i*) niósn um ferdir Egils. Ok er Egill *k*) ſá ſkipit. þá kendi han þegar. *l*) han ſtýrdi ſem beinſt á þá. ok er ſkipin renduz *m*) at. þá kom *n*) bard ſkútunnar á kinnung karfans. halladi honum ſva at ſiórr fell inn á annat bord. ok fylldi ſkipit. Egill *o*) hlióp þá upp *) á ok greip *p*) keſiuna *q*). het á menn ſína at þeir ſkylldu engan láta med *r*) lífi brott komaz. þann er á karfanum var. *s*) þat var þá hægt þvíat

vecti erant, Rögnvalldus puer regius, cum comitibus ſuis XII. Cyprinum *illum coloratum obviam illis remigio propellebant. modo enim compererant navem Egilli in Herdlæ finibus ceſſare, atque ideo* Önundum *de itineribus hominis certiorem facere cogitabant. Egillus conſpectam navim ſtatim agnovit, & quàm rectiſſime curſum in eos intendit. Ubi autem naves concurrebant* *) barba *celocis attigit* genam (*latus proræ*) *Cyprini, ita ut iſte inclinatus, ſalo ab altero latere illabente impleretur. Simul Egillus in Cyprinum ſe conjecit, gaeſo* (*prius*) *arrepto, ſuosque compellans hortabatur, ut neminem, qui in Cyprino erat, ſinerent vivum*

*) Plerique, reri.

g) af, add. Jör. Um ferd Egils. ok ætludu &c. Guelf. Hol.

h) leyni-vogi, *in ſeceſſu.* Jör.

i) viſſu af um ferd Eg. Jör. ord, *nuntium mittere Önundo.* (aut *nuntiare*) Omiſſ. um ferdir Eg. Guelf. Hol.

k) kendi ſkipit, *ubi navem agnovit*, quàm &c. Iid.

l) ok ſtefndi (þá ſtefndi han) Jör. Iid.

m) hiá, *præterlabebantur.* Jör. nihil habentes de colliſione navium, mox autem ſubjicientes: þá kallar Rögnvalldr á ſína menn. ok bad þá veria ſik vel, *clamat ſuis Rögnvalldus, hortatus ut fortiter ſe defendant.*

n) bardit bátzins á kinnvángan karfans. Rögnvalldr het á menn ſína. ok bad þá taka vopn ſín ok veria ſik. Þeir giördu ſva. — *Rognvalldus ſuos compellans hortabatur ut caperent arma, & ſe defenderent. Illi ita fecerunt.* Guelf. Hol. Omiſſâ Cyprini inclinatione.

o) ſpratt, *raptim ſurrexit.* Iid.

*) Vocula Á, ad quam ſubauditur *karfann* malè omittitur in K. L. M. R. quomodo ſenſus fit idem, ac notâ *o* præced.

p) ſpiót eitt. Guelf. Hol. J.

q) í hönd ſér. ok bad menn ſína ad fækia. ok láta öngvan undan komaz, *in manum ſibi, ſuosque hortabatur ad impugnandum, & neminem ſalvum dimittendum.* Jör.

r) fiörvi. Guelf. Hol. J. P.

s) Þeir Rögnvalldr (kóngz ſon. Jör.) vördu ſig

Þvíat þar var þá engi vörn. voro allir þeir á kafi drepnir. en engi komz undan. Letuz þeir þar xiij. Rögnvalldr ok förunautar hans. Þeir Egill reru þá *t*) til eyiarinnar Herdlu. Þá quad Egill víſu.

vum evadere: quod adeo facile erat, ubi A.C. 934. *nulla eſſet defenſio. Omnes in natatu interfecti: elapſus autem nemo. Perierunt ibi (omnes)* xiij. *Rögnvalldus & ſui comites. Egillus & ſui Herdlam remigio petiere. tunc ille carmen luſit:*

Bördumz ver *u*) ne virdak
x) Vígleiptr *y*) ſonar heiptir
z) Blódexar þ) raud ek blodi
æ) Baudmilldr ok Gunnhilldar.

Pugnavimus, neque æſtimavi
Iras Blodexii & Gunnhilldæ:
(Nam) ego liberaliter pugnans rubefeci
Gladium ſanguine filii (ipſorum).

Þar Ccc 2 *Ibi*

ſig val (vel.) en fyri því at þeir voro færri (ſaman. en brádum (bradan H.) bar at,) þá lauk ſva (þeirra vidſkipti, add. Jör.) at þeir Egill fengu ſigr ok gengu uppá karfann. ok fell þar Rögnvalldr ok allir menn hans, *Rögnvalldus (Regius puer) & ſui fortiter ſe defendebant: at quia pauciores erant numero (ſubitoque incurſu opprimebantur) ideo exitus (eorum negotii) talis fuit, ut Egillus & ſui victoria potirentur, & aſcenderent Cyprinum. atque cecidit iſtic Rögnvalldus, omnesque ſui.* Jör. Guelf. Hol. J. P.

*) Ita vertebam ad verbum: intelligi poteſt vel *ſupremum latus proræ*, vel, quod mihi ſe probat magis, *projectura proræ*, ɔ: ex mea mente, *tabula ſummo proræ lateri extrinſecus adfixa munimenti cauſâ.*

t) inn, *introrſum* add. Membr. a. & Traduc.

u) þar er vardizt. Jör. Vid virda, *cum viris.* aut, *in ea re ſpectavi iras Blodexii* &c. H. ok virdar, *idem.* O. Ne virdar *neque æſtimatæ (curatæ)* ſc. *a me fuerunt iræ* &c. Guelf. Hol.

x) Vígleipt til — heiptar. J. Víg leiptr, diviſim. Membr. a. unde ordo eſſe poſſit: Ne virdak víg-heiptir (ſonar víg heiptir) Blódexar ok Gunnh. leiptr raud ek blódi (ſonar.) *Neque ego curavi funeſtas iras,* aut *cæde* (filii) *excitatas iras Blodexii* &c. *fulgur* ɔ: *fulgentem gladium rubef. ſangu. (filii.)*

y) Sona, *filiorum*, aut ſcribe *Sóna* genitiv. plural. a Són, ſónar, *ſatisfactio.* ut *Sóna heiptir* ſint, ultrices iræ. Guelf. Hol.

z) Blódaxar. Membr. b. J. Breidóxar Jör. ut rhythmo conſulerent ſcilicet.

þ) let ek, *feci* ſc. *æſtimatas iras*, (ſi refertur ad VIRDAR in Stropha 1.) Aut, Let ek blódi, *miſi ſanguinem*, ſc. *filio Blodexii.* Guelf. Hol.

æ) Baudmilldz, *liberaliter pugnantis* ſc. Rögnvalldi. G. Pauli interprete. *Iid.* Baugmilldr, *annulorum largus.* K. L. M. R. quod parum convenit ingenio Egilli. Mox til, pro ok, N.

A.C. 934.

Þar fellu *a*) nú þollar
Þrettán lagar mána,
(Stendr *b*) af ſtyriar ſkyndi
Starf,) á einum karfa.

Ibi ceciderunt nunc
Viri tredecim,
(Oritur ex præliatore acri ɔ: me
Labor,) in uno Cyprino.

c) Ok er þeir Egill komo til Herdlu. þá runnu þeir þegar upp til bæiar med alvæpni. En er þat ſá þórer ok hans *d*) heimamenn. þá *e*) runnu þeir þegar af bænum. ok fordudu ſer *f*) allir þeir er gánga máttu karlar ok konor. *g*) þeir Egill ræntu

Poſtqvam Egillus & ſui ad Herdlam acceſſerant, illico ad villam ſurſum properárunt cum panoplia. quod ſentientes Thorer & ſui domeſtici, confeſtim relictâ villâ, ſuæ ſaluti conſuluere omnes, quibus ambulandi erat poteſtas, mares ac feminæ. Egillus & ſodales

a) þó, *tamen* l. *etiam.* Guelf. J. þá *tum* l. *igitur.* Hol.

b) á ſtiríar ſundi. Jör.

In hemiſtichio priori ordo verborum hic eſt, accurate quidem in verſione ſervatus:

Bördumz ver, ne virdak heiptir Blódexar ok Gunnhilldar. *(þviat)* ek baudnilldr raud *) vígleiptr blódi ſonar *(þeirra.)*

*) *Vígleiptr ad verbum* fulgur bellicum, *pro* gladio *accepi: quando in nomenclaturis gladii Eddicis exſtant vocabula τῶ* Leiptr *affinia, nempe* Lióni & Skióni, *fulgor & candor. In hac re diſſentiebam a Gunnare Pauli, à quo ceteri carminis interpretatio fere eſt. is enim* Vígleiptr *intellexit* navem militarem. *hæc adnotans:* Leiptr *bellua eſt balenarum generis una.* Víg *(modicâ diſſerentia) Gr.* μάχη, *Lat.* pugna. Vígleiptr *ergo navis militaris appellatio. Sed &, quemadmodum* Vígi *propugnaculum notat, ita* Víg *vel* Vígi *tale quid antrorſum in navibus. Hactenus ille. At enim, an* Cyprini *illi fuerint naves militares, & an* Leiptr *balænæ ſpecies (eadem arbitror, atque ea quæ hodie* Lettr ɔ: *Levis, in exſiliendo ſc. nuncupatur) an ea, inquam, vox faciat accuſativum* Leiptr, *ambigi merito poteſt. Quod ſi quis mox pro* Sonar *legere volet* Sónar, *quod vocabulum* expiationem *ſeu* vindictam *ſignificat, is quidem haud abſurde fecerit. In poſteriori hemiſtichio ordo verborum nihil movetur. In Vta tamen & VIta ſtropha* þollar lagar mána *ad verbum ſonant* arbores luniæ aequoris ɔ: *utentes aut parantes aurum.*

c) En. Guelf. Hol. Sed Jör. compendioſè: þeir Eg. reru þá til Herdu. ok ræntu þar. en heimamenn hlupu af bænum *&c. Poſtea Egillus & ſui Herdam remigio petivere, atque ibi rapinam fecere: at familia profugit a villa.*

d) felagar, *ſocii.* Guelf. Hol.

e) hliópo. Guelf.

f) ALLIR — KONOR omitt. Id. Hol. Jör.

g) Enn. add. Iid. Mox Jör. tóko ſe þat allt er &c.

ræntu þar öllu *h*) fe því er þeir *i*) máttu höndum á koma. fóro síðan út til skips síns *k*). var þá ok eigi lángt at bída *l*) at byrr rann á af landi. búaz þeir *m*) til at sigla. ok er þeir voro *n*) seglbúnir geck Egill *o*) upp í eyna. han tók í hönd ser *p*) hesliſs staung. ok geck *q*) á bergsnaus nockura. þá er viſſi til landz *r*) inn. þá tók han hroſshöfud. ok ſetti upp á ſtaungina. *t*) ſidan veitti *) han formála. ok mællti ſua. *Her ſet ek upp nidſtaung. ok ſný ek þeſſu nídi á hönd u) Eiriki konúngi ok Gunnhilldi drottníngu. x*) han ſneri hroſshöfdinu inn á land. *Sný ek þeſſu nídi á landvættir y) þær er þetta land byggia. ſva at allar fari þær z) villar vega. ok engi*

dales ibi ropuere omnem rem, quæ ipſis ſub manus cadebat. deinde ad navem ſuam evecti, vento apogeo in brevi tempore orto, ad velificandum ſe comparárunt: poſtquam autem ad id erant parati, Egillus in inſulam egreſſus, ſumta in manum pertica corylinâ, in petræ alicujus, quæ continentem introrſum ſpectabat, prominentiam procesſit: tum caput equinum cepit, impoſuitque perticæ, atque adhibitâ verborum formulâ, ſic effatus eſt: Hic ego perticam *) exſecrationis erigo; atque hanc exſecrationem in Eiricum regem & Gunnhilldam reginam intendo. *Tum caput equinum continenti introrſum obvertens, (pergit:)* Dirigo hanc exſecrationem in genios hujus terræ indigetes, ut cuncti errantes vagentur, & nemo ſuum A.C. 934.

b) ſe omitt. Guelf. G.
i) komo höndum á. Guelf. Hol. Jör.
k) ok báru þá fenginn (feng P. föngin. J.) allan (öll. J.) á kaupſkipit, *prædam omnem in navem mercatoriam intulerunt* add. *Iid.*
l) ádr Gu. Hol. ádr birr gaf, *vento ſe dante.* J.
m) Egill þá til brottferdar, — *ad abeundum.* Guelf. Hol.
n) búnir, *accincti.* Jör.
o) uppí. Guelf. Hol. á land upp, *in terram.* Jör. mentione perticæ ſuppreſſâ.
p) Heſliſtöng. Guelf. Hol. P. Haſleſtaung. J.
q) fiam á biargs naus eina, in extremam &c. Guelf. Hol.
r) upp. Iid. ſed hæc determinatio rectè abeſt ab Jör.
t) ok veitti formála þenna. Guelf. Hol. omiſſ. OK — SVA.
*) þar iſir, & modo ante, ok, pro ſidan. Jör. *ſuper id* ſc. caput equi ſ. perticam iſto coronatam.
u) Èiriks konúngs ok Gunnhilldar kono hans. Jör.
x) HAN SNERI —LAND male omitt. Jör. Mox poſt EK Iid. add. ok *etiam.*
y) allar, *omnes* add. Iid. Guelf. Hol.
z) villra. Jör. villi-ráda, *turbati*, ſive potius *conſiliorum* l. *ſedium incerti.* Guelf. Hol.

A. C. 934. *engi* Þ) *hendi ne hitti ſitt inni. ſyrr enn Þær æ) hafa rekit or landi Eirík konúng ok Gunnhilldi.* Sídan *a*) ſkýtr han ſtaunginni nidr í biarg-rifu. ok let Þar ſtanda. han ſneri *b*) ok höfdinu inn á land. en han reiſt rúnar á ſtaunginni. ok *c*) ſegia Þær formála Þenna allan. Eptir Þat geck Egill á ſkip. *d*) toko Þeir til ſegls. ok ſigldu á haf út. Tók Þá byrr at vaxa. ok giördi vedr hvaſt ok *e*) hagſtætt. geck Þá ſkipit mikit. Þá kvad Egill.

f) Þel höggr ſtórt fyri ſtáli
g) Stafnkuígs á veg *) iafnan
Ut

domicilium adſequatur aut reperiat, prius quam terrâ expulerunt Eiricum regem & Gunnhilldam. *Deinde perticam in rupturam petræ immiſſam defixit, & capite (equi) ad terram converſo, literas incidit perticæ, quæ loquebantur iſtam (imprecationis) formulam integram. His confectis navem inſcendit. Tum velo adaptato, pelago ſe commiſerunt. Jamque gliſcebat ventus, & vehemens quidem at ſecundus exiſtebat; navis itaque magno ferebatur curſu. Tunc Egillus carmen luſit:*

Profundum ingens (tumidum) ante aduam frontem
Vituli proræ ac puppis in via jugiter
To-

*) *Arnas Magnæus in Bartholini Antiqu. pag.* 106. *exponit* Níd *per infamiam, ignominiam. quod præferant, licet, quibus ita eſt libitum: ego tamen iſtum ſenſum in rem præſentem minus convenire arbitror. Super ſermone Egilli ad genios regionis directo (atque adeo ſuper capitis equini ad terram obverſione) obſervat idem Vir Celeberrimus: Credidiſſe veteres ethnicismi ſuperſtitionibus adhuc imbutos, diſtentarum faucium & hiantis rictûs adſpectum Genios locorum ferre non poſſe, id quod probabile reddit ex Legibus Ulf-liotianis ſub initio, vid. Landn. b. Ed. Hafn. pag.* 299.

Þ) HENDI NE non agnoſcunt Iid. Jör.

æ) Ita Guelf. Hol. numero orationis ſuaviore. Reka or landi &c. Jör. Reka. (reki L.) Eir. konung ok Gunnh. or landi. Membr. a. et Trad.

a) ſkaut. Guelf. Hol. feſti han ſtaungina í biarginu, *fixit perticam in rupe.* Jör. Mox Biargſkoru. L.

b) OK omitt. Guelf. Hol. Jör.

c) ſögdu Jör. ſagdi enn ſama formála, *loquebatur*, ſc. per iſtas literas &c. Guelf. H.

d) ok ſigldi á haf &c. Jör.

e) Þeim, *iis.* add. Guelf. Hol.

f) Þiel, *lima.* J. K. L. M. P. R. quæ lectio placere potuit Gunnari Pauli. Mox haugr & Stalinn. Jör.

g) Ita in Membrana a. legi poteſt, ſed expreſſe ſtat in Hol. & L. item in D. ex correctione Arnæ Magnæi. Stafn kveiks (kviks) J. P.

Út med *h*) ela meitli
i) Andærr *k*) iötunn vandar.
En *l*) ſvalbúinn ſeliu
m) Sverfr eirar *n*) vanr Þeirri
Geſtils *o*) álfr. ádr *p*) guſtu
q) Gandr yfir ſtál ok brandi.
Þeim

Totum cælat procellarum cæló (ſcalpro) A.C. 934.
Contumax gigas arborum.
Etiam frigidè veſtitus abietem
Vexat immitis iſtam
Geſtilli genius tutelaris. Antea (quoque)
ſpiravere
Lupi (ventus & pontus) ſuper celſa navis
extrema & roſtrum.
Egillus

J. P. — Kuggſ. O. Stafnkíngs. C. E. K. R. & D. a prima manu. Kingr eſt *uncus* l. *hamus*, fortaſſe h. l. is cui fibula gubernaculi immittitur. Stafnkeims M. unde credibile eſt Gunnarem Pauli effinxiſſe ſuum *Stafnlinns*, quem genitivum format contra analogiam a nominativo Stafnlinni *navis*. || Stafnkríngs videtur legendum ex compendioſa ſcriptura in Jör. *Kringr* quidem eſt ſtruma, gibber, qui quid huc faciat non video.

**)* Dræfnar, *pelagi*. P. Jafna. J.

h) Jola meitli (meiti, ex corr. A. Magnæi) Jör. *Jola meitir*, convivator, promus condus, pecudiſeca, carniſeca; & jam Egillus de viatico ſibi ſociisque probe providerat. *G. Pauli*. Pro *Meitli* mox habent Guelf Hol. *meili*, obſcurè.

i) Aundr (Aundurr) *xyloſolea*. Jör. Guelf. H. Andar, ad verbum *animæ*, in genitivo, aut *ſpirat*, verbum. J. M. Undar fortaſſe pro Unnar *undæ*. P.

k) Jötunvandar una voce Membr. a. Jötun diſtincte. Jör. L. M. R. pro *Vandar* mox ſubſtituentes *(ok) andar*. || Fiöturr grundar quod *vinculum campi* ɔ: *mare* notat. Guelf. Hol.

l) ſealfbuin (ſialfbuinn, quod rectius) *per ſe parata (paratus)* Guelf. N. (Membr. b. G.)

m) Suefr *dormit*. Guelf. Hol. quod huc non puto convenire. Sveipr *ventilat*, *jactat*. J. Sneipr. P.

n) Ita expreſſe habet ipſa Membr. a. Guelf. H. Jör. At omnes Traduces Membr. a. mendoſe præferunt vaur (ver). || Pro eirar — Þeirri *P.* habet Fyar Þeigi *domitor inſulæ* l. *coercitor*. ɔ: mare. Þeirrar (Þeirra) pro Þeirri. Guelf. Hol.

o) álft, *cygnum* ɔ: navem K. M. R. & L. dubiè. Giálfr. Jör. Pro *Geſtils*, *Gellis*. Guelf. Hol. invito rhythmo, niſi ſubjicerent *Gallu*, quod tamen non faciunt. Alias *Gellir* bovem notat & gladium.

p) Giſti Jör. Giſtu K. L. M. R. ɔ: *hoſpitabatur (hoſpitabantur.)*

q) Grand *clades*, *periculum*. Guelf. Hol. Jör. Mox Jör. Ok ſtál fyri: Synchyſis, pro fyri ſtal ok &c. ɔ: ad verbum, *ante præruptа (abſciſſa) navis excelſa* ſc. proram & puppim.

A.C. 934. *r*) Þeim Agli fórſt vel. ok komo *s*) af hafi í Borgarfiörd. *t*) hellt han ſkipi ſínu Þar

Egillus & ſui curſu proſpero uſi, ex alto ingreſſi ſunt Borgarfiördum. Ibi applicatâ in

Ordo verborum per totum carmen immotus a me in verſione conſervatur. ſed id amplius illuſtrare ſuperſedeo, & relinquo pro ænigmate. neque id nunc mihi quemquam ſuccenſere juſtum eſt; ſi faciunt alii multo meliores. immo gratum facio his, qui obſcura amant. Gunnar Pauli carmen ſic legit & vertit:

Þiel hauggr ſtórt fyrer ſtáli
Stafnlinns &c.
Ut medióla meiti (ela meitli)
Aundurd fiötr grundar.
Enn ſvalbúinn ſeliu
Sverfr (Sveipr) *eir*-vanr Þeirri
Geſtils álfr ádr *guſti*
Gandr (grand) yfir (of) ſtál ok brandi.
Cædit graviter chalybea lima
Navigii per viam planam (l. jugiter)
Prorſum nimborum Secula
Adverſa telluris vinculum (ɔ: mare)
Verum frigidas indutus veſtes eam abietem
Limat (veſtit) inquietus
Geſtilli Deus (ventus, mare) antequam ſpiret
Supra chalybem & ſummum malum.

Stafnlinni *navis: ejus lima, anterior pars, l. etiam ipſa navis.* Fyrir ſtáli, *præ ferro, ante ferrum ſ. chalybem, ɔ: ante ſe ipſam, eo quod chalybea ſit.* Meitill *ſecula, fabrile inſtrumentum.* Meitir, *qui ſecat.* *Jolameitir* [*vid. ſupra*]. *Forte* & Auldu-meiti *vel* meitli *legendum eſt.* Selia, *abietis ſpecies aut abieti ſimilis, (quæ iterum ipſa in plures abit) Soli & vento patens ſatis durabilis (unde à Sole haud dubie ei nomen) alioqui cito putreſcens.* *Tropus autem hic manifeſtus: ut Labitur uncta vadis abies.* Geſtill, *Rex pirata: ejus* Alfr, *ventorum l. maris Deus, cum quo multum illi negotii.* Eir-vanr, eiru-laus, óeirinn; *inquietus, nemini parcens. vel* Eirvanr, *aere deſtitutus, cum aes non habeat, navem limat ac lambit.* Gandr, ganandi, *ſtolide ruens. Enn ſterkr um bol biarkar bani hvers vidar* gandi: *(Skálda p. m. 151.) vel lupus, lupi inſtar.* Yfir stál, *ſupra chalybem, de qua initio: nec facile ſine chalybe navis.* Brandr, *malus, navis arbor: Sic* dyru-brandar *&c. Fellr brattr breki* bröndum *hærri, malis navium altior. Hnikar ad Sigurdum Fofnericidam. Poſſunt &* Stál ok brandr *ad arma virorum referri.* G. Pauli. *Lectiones, quas Vir doctiſſimus ex conjectura intulit in Carmen, aliis literis expreſſi.*

r) Sidan ſigldu Þeir í haf. ok greiddiz vel för Þeirra, *deinde enavigavere in altum, & expedito uſi ſunt curſu.* Membr. a. & Trad. Repetitio primorum verborum mihi non placebat. || fórſt (gaf. P.) Þeim val. Guelf. G.

s) at landi, *terram acceſſerunt* in Borgarfiördo. Jör.

t) ok för Egill heim til Borgar. Jör. media tranſeuntes.

þar til hafnar. ok báru *u*) föt lín á land. fór þá Egill heim til Borgar. *x*) en ſkiparar hans viſtuduz. Skallagrímr gerdiz þá *y*) gamall ok hrummr af elli. tók Egill þá *z*) til fiár-forráda ok búſs vardueizlu.

in portum navî, ſarcinas ſuas in terram exportant. Egillus Borgam adiit, domicilium ſuum. at nautæ ipſius (alias) manſiones ſibi cepere. Et jam Skallagrimus ab ſenecta imbecillus fiebat: adeo Egillus poteſtatem rei familiaris & curam domus capeſſivit. A. C. 934.

LXI. Cap.
*) ANDLAT SKALLAGRIMS.

Þórgeirr *n*) het madr. han átti Þórdíſi Ýnguarsdóttur. ſyſtur Beru módur Egils. Þórgeirr bió á *o*) Álptaneſi á Lambaſtödum. *p*) han hafdi komit út med Ýnguari. han var audigr ok virdr vel af mönnum. Sonr þeirra Þórgeirs var Þórdr er *q*) bió á Lambaſtödum eptir födr ſinn *r*) í þenna tíma er Egill kom til Islands. Þad var

Cap. LXI.
OBITUS SKALLAGRIMI.

Thorgeirr nominabatur homo, habens in matrimonio Thordiſam Ynguaris filiam, ſororem Beræ, matris Egilli: is habitavit Lambaſtadis in Alptaneſo, at cum Ynguare in Islandiam venerat. valebat idem & à facultatibus & ab exiſtimatione civium. Eorum filius erat Thordus, qui poſt patrem incoluit Lambaſtados, quô tempore Egillus ex hac peregrinatione venit in Islandiam. Eve-

u) af farminn, *eam exonerant*. Guelf. Hol. P.

x) viſtuduz þá allir menn hans — *omnes ſui ſodales*. Guelf. Hol. J. P. Mox, Skipveriar Jör. & poſt VISTUDUZ add. þar í nánd, *ibi in propinquo*.

y) GAMALL OK exclud. Jör. Guelf. Hol. Mox hrumr, ſcribunt omnes Libri præter Membr. a. & Guelf.

z) vid fiár for-rádum. Guelf. Hol. til ſinna forráda allra *ſibi omnem* &c. Jör.

*) afgángr. G.

n) Lambi add. Id. I. P. Guelf. Hol.

o) Lambaſtödum (inn frá Alptaneſi), — *intra Alptaneſum*. Guelf. Hol.

p) HAN — YNGUARI omitt. Iid. Jör. HAN — MÖNNUM etiam neglig. Jör.

q) þar bió ſídan, *ibi poſtea* &c. Jör.

r) í þat mund er Egill &c. Jör. || Membr. a. & Traduc. hic novam ordiuntur ſententiam. quod quidem ferri poteſt; at ſic τὸ ſequens, ÞAT VAR ÞÁ, erit ferè ἀνακόλουθον. Simplicius Guelf. & Hol. habent: En er Egill kom —. þá var þat um &c.

A.C. 934. var þá um hauſtid *s*) nockuru fyri vetr. at Þórdr reid inn til Borgar at *t*) hitta Egil frænda ſinn. ok baud honum *u*) heim til veizlu. *x*) hafdi han látid heita mungát út þar. Egill het *y*) ferdinni. *z*) ok var kvedit á viku þ) ſtef nockut. Ok *æ*) er ſva var lidit bióz Egill til ferdar ok med honum Áſgerdur kona hans. voro þau ſaman *a*) x. eda xij. En er Egill var búinn þá geck Skallagrimr út med honum ok hvarf til hans ádr *b*) Egill ſteig á bak. ok mællti. Seint þiki mer þú Egill hafa greitt *c*) fe þat er Adalſteinn konúngr ſendi mer. *d*) eda hvernog ætlar þú at *e*) fara ſkili fe þat. Egill ſvarar. Er þer nú *f*) fefátt miök fadir *g*), ek viſſa

Evenit hoc autumno aliquantò ante hyemis initium, ut Thordus equitaret Borgam introrſum, ad viſendum Egillum ſobrinum ſuum, atque hunc ad convivium rogaret: fecerat autem in villa iſtac exteriore (ſua) *coqui cervevisiam. Egillus condixit ad convivium. dictaque eſt dies* (iſtud adeundi) *unius circiter hebdomadæ* (elapſæ.) *Qua die lapſâ comparat ſe ad iter unà cum Aſgerda conjuge. & erant omnino X. aut XII. At poſtquam paratus erat Egillus, Skallagrimus cum eo exiit foras, filiumque, antequam hic in equum inſcenderet, amplexatus dixit: Serò videris mihi tu Egille reddidiſſe pecuniam, quam miſit mihi rex Adalſteinn. nam quid tandem iſtâ pecuniâ fieri vis? Egillus reſpondet: An te adeo nunc pecunia deficit, pater?*

At poſtquam Egill in Islandiam venit, evenit eodem autumno cet.

s) fyri veturnætur. Guelf. Hol. Jör.

t) finna Jör. ok hitti. Guelf. Hol. pro AT H.

u) út til ſin til v. *extrorſum ad ſe.* Jör. þángat til dryckiu til ſín, *ad compotationem iſtuc ad ſe.* Guelf. G. N.

x) De iſta coctione ſilent Guelf. Hol. Jör.

y) at koma, *venturum ſe.* Jör.

z) Diem ignorant Guelf. Hol. Jör. I.

þ) ſtefna (mikit) R. M. ſtefnu. K. corrupte omnes. conf. ſupra pag. 274. lit. c. Voce *Nockr* in ſimili ſignificatu ſæpius utitur Sturla in Haconar-ſaga. neque differt locutio Plauti Menaechm. V. 5. 47. ubi conſulas Lambinum.

æ) er at þeirri ſtundu kom. *quo tempore adveniante.* Guelf. Hol. I. Litlu ſídar, *paullo poſt.* Jör.

a) xij (menn I.) Jör. Guelf. Hol. P. I.

b) han ſtígi. Guelf. Hol. Jör.

c) mer ſilfr, *mihi argentum.* Iid.

d) edr hvernig (hvern veg) Iidem.

e) þat fe ſkyli (ſkuli) fara. Iidem. ſed ille alter poſitus verborum eſt multo lepidior.

f) ſilfr-fátt, *argentum def.* Jör. MIÖK omitt. Iid. Guelf. Hol.

viſſa þat eigi. Þegar *h*) ſkal ek láta þik hafa ſilfr. er ek veit er þú þarft. en ek *i*) veit at þú munt enn hafa *k*) at vardveita eina kiſtu eda jj. *) fullar af ſilfri. Sva þiki mer ſegir Grímr. ſem þú *l*) munir þikiaz ſkipt hafa lauſa-fe med ockr. muntu *m*) nu láta þer vel hugna at ek *n*) gera ſlikt er mer líkar af því er ek vardveiti. Egill ſvarar. þú munt *) engis lofs *o*) þikiaz þurfa *p*) at bidia mik um þetta. Þviat þú munt ráda vilia *q*) hvat ſem ek mæli. Sídan reid Egill í brott *r*) þar til er han kom á Lambaſtadi. var þar tekit vid hónum vel ok feginſamliga. ſkylldi han þar *s*) ſitia iij. nætur. Þat ſama kvelld er Egill hafdi heiman farit. let Skalla-

pater? ego id neſciebam. ilico tibi dabo argentum ubi ſcio te indigere. at ſcio etiamnum tuæ ſubeſſe cuſtodiæ unam ciſtam aut duas, argento plenas. Intelligo, inquit Grimus, te ita in animum induxiſſe tuum, quod jam inter nos rem mobilem diviſeris; nunc bono feres animo, ſi ego, quod mihi libitum eſt, facio de eo, quod in mea eſt cuſtodia. Egillus reſpondet: Cenſes, credo, nulla venia ſuper hac re, a me expetita tibi opus eſſe: nam tuam eſſe poteſtatem poſtulaveris, quicquid ego dixero. Deinde diſcedens Egillus Lambaſtados usque perrexit: ubi illi benigne & lubenter accepto tres noctes erat manendum. Veſpere eôdem, quô Egillus domo diſceſſerat, equum ſibi ſterni A.C. 934.

g) ſegir han. ek ætladi attu mundir enn hafa eina kiſtu &c. *inquit ille: ego putabam te adhuc habere unam ciſtam* &c. Guelf. G. N.

h) ſkalltu ſilfr hafa. er ek veit þik ſkortir, — *accipies argentum*, cet. Jör.

i) hugda *putabam* Jör.

k) AT VARDVEITA omitt. Jör.

*) af gulli, *cum auro.* N.

l) hafir ſkipt fe, *intelligo te diviſiſſe facultates.* Jör.

m) Nú, indidi in contextum ex Jör. Muntu ok láta líka þer. Guelf. G.

n) giöra ſlíkt af er mer ſyniz. því er &c. Jör. geri af ſlíkt er mer líkar. af því er ek hefer at vardveita. Guelf. Hol. Attendendus eſt elegans poſitus & uſus particulæ AF in omnibus hiſce Lectionibus.

*) Enkiſſ. Guelf. einſkis Jör. G.

o) þikiaz omitt. Jör. *nullâ — tibi opus eſt.*

p) mik at at bidia um þetta mál. er þú munt rádit hafa med þer hve þú munt med fara hvat ſem ek mæli um, — *cum tu conſtitueris tecum, quomodo ſis acturus, quicquid ego cenſeam.* Guelf. G. N. Mox beida pro BIDIA. Jör.

q) hvort ſem ek vil, *utrumlibet ego velim.* Jör.

r) undz. Guelf. G. N.

s) vera. Iid. & mox poſt NÆTR, addunt, til kynnis. ubi videndum quid *Kynni* notet. Pro hoc add. Jör. at veizlu, *in convivio.*

A.C. 934 Skalla-grímr ſödla *t*) ſer heſt. reid han þá heiman *u*) er adrir menn fóro at ſofa. han reiddi *x*) í kniám ſer kiſtu vel mikla, *y*) en han hafdi í handar-krika ſer eirketil, er han fór í brott. Hafa menn þat ſídan fyri ſatt, at han þ) hafi látid fara annathvart eda bædi í Krums-kelldu, ok *a*) látid þar fara á ofan helluſtein mikinn. Skallagrímr kom heim um *b*) midnættiſs ſkeid. ok geck þá til rúms ſíns ok lagdiz nidr í klædum ſínum. En um morgininn er *c*) lýſti ok menn klædduz, þá ſat Skallagrímr fram á ſtock, ok var þá *d*) andadr. ok *e*) ſva ſtirdr at menn fíngu *f*) hvergi *g*) rett hann

Skallagrimus juſſit, ceterisque dormitum euntibus eqvo vehens a villa digreſſus eſt, geſtans ſuper genua ſibi ciſtam bene magnam, at in ala habebat aeneum lebetem, cum abibat. Exinde pro certo habetur, quod alterutrum horum aut etiam utrumque in Paludem Krumi *demiſerit atque ſuper impoſuerit grandem ſilicem planum. Idem circa medium noctis domum rediens, lectum ſuum adiit, & in veſte ſua recubuit. Poſtridie autem cum luciſceret, veſtesque indueret* (lectos relinqueret) *familia, Skallagrimus in extrema ſponda ſedit, atque tum erat exanimatus, & adeo rigidus, ut nullo modo* 1) *extendi poſſet* (cor-

t) heſt ſinn — *ſuum.* Guelf. Hol.

u) einn ſaman (einnſaman) *ſolus.* add. Guelf. Hol. Jör.

x) med ſer *ſecum portans.* Jör.

y) ok eir-ketil hafdi han á handar krika ſer. Jör. han hafdi ok kiſtu á handarkr. *item* (aliam) *ciſtam habebat* &c. Guelf. Hol. ER HAN — BROTT abeſt utrinque.

þ) hafi látid * fara nidr í Krumsk. Guelf. G. fied, pro fara H. Muni hafa ſteypt því nidr &c. N. || * hana nidr í Kaumskelldu, *ciſtam in Pal. Kaumi demiſerit.* Jör.

a) LÁTID — FARA omitt Jör. ÞAR omitt. Guelf. Hol. hi mox ſubſtituunt Stein *ſaxum*, pro, HELLUSTEIN.

b) Midnætti, *medio noctis.* Iid.

c) Menn riſu upp, *cum famil. ſurgeret.* Iid.

d) daudr. Iid.

e) ſtirdr ſua at menn gátu hvergi hrært hann ne or ſtad fært, — *ut nullam in partem flectere eum aut movere loco poſſent.* Jör.

f) hvorki *neque.* K. L. M. R.

g) hrærdan (hann) ne hafid, *moveri aut levari.* J. P. kneiktan hann, *inflecti.* Guelf. Hol.

1) *Capio hic verbum* At retta *pro eo quod hodie dicimus* At leggia til, *id quod, verbum de verbo, ſonaret,* in commodum ſitum componere. *atque hoc fit maxime corpus & membra mortui, ex curvaminibus explicata, in ſitum porrectum ſive directum collocando, quo funus poſtea curetur facilius. Neque incommode arbitror Latine reddi per,* Porrigere. *Poterat tamen ſimpliciſſime ſumi modò, pro eo, quod eſt* At retta upp, erigere: *ſed hoc, meô quidem animô, non ſatis erat liquidum aut ſignificans.*

hann ne hafit. ok var *h*) þó allz vid leitad. Þá var hesti skotid undir *i*) einn mann. hleypti sá sem *k*) ákafligazt til þess er han kom á Lambastadi. *l*) geck han þegar á fund Egils ok segir honum þessi tídendi *m*). Þá tók Egill vapn sín ok klædi. ok *n*) reid heim til Borgar um kuelldit. *o*) ok þegar han hafdi af baki stígit. geck han *p*) inn ok *q*) í skot er var *r*) um elldahúsit. en dyrr voro fram or *s*) skotinu *t*) at setum innanverdum. *u*) Egill geck fram í setid ok *x*) tók i herdar *y*) Skallagrími. ok *z*) kneikti hann aptr á bak. ok lagdi hann nidr í setid ok veitti honum

(corpus,) *aut locò moveri, quamquam tentata essent omnia. Extemplo ablegatus est unus eques, qui cursu quam intensissimo Lambastados properavit, Egillumque ilico accedens, hanc rem ei narravit. Egillus sumtis armis suis ac vestimentis vespere illo Borgam domum equitavit; atque, simul ac descenderat equo, intro se corripuit, & amfractum (cryptam), qui (quæ) hypocaustum ambiebat, ingressus est. erat autem ostium ex amfractu ad intima sedilia* (aditum præbens.) *Egillus prodiit in sedile, & prehensum humeris Skallagrimum vi reclinavit, atque in sedile reclinem collocavit; tum,* 2) *quæ morienti-* A. C. 934.

bus

b) þó nesciunt Membr. a. & Trad. mox freistad, pro, LEITAD. Guelf. Hol.

i) EINN omitt. Jör. & mox habent, ok hleypti sem &c.

k) ákafazt Iid. Guelf. Hol.

l) han hitti Egil *convenit Egillum.* Guelf. Hol.

m) ok sva hvar þá var komit, *& quo tum locorum ventum esset.* add Guelf.

n) ridu í brott. ok quomo heim til &c., *abiit cum nuntio, & venit Borgam* &c. Jör. MOX TIL BORGAR &c. exclud. Guelf. Hol.

o) En þegar er Egill stie af baki. Jör.

p) inn í andyri (í andir) *in vestibulum.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

q) um *per.* K. L M. R. so í skotid. Jör. eitt, ad SKOT add. Guelf. Hol. J. P.

r) vid *apud*, & sic *skot* erit pro *angulo*, *recessu quodam*, accipiendum. Jör. í var (var í), pro, VAR UM. Guelf. G. N. Mbr. b. H. L. ɔ: *qui (quæ) duxit ad hypocaustum.*

s) elldahúsinu. dyrr voro ok á skotinu fram í setid, *in extremo* (quidem) *hypocausto erat* (unum) *ostium, at erat quoque ostium cryptæ, unde prodibatur ad sedile.* Guelf. Hol.

t) ok at sætinu innanverdu, *intimum sedile* (per enallagen numeri) Jör.

u) Geck Egill Membr. a & Trad.

x) at baki Skallagríms, *a tergo Skallagrimo* add. Jör.

y) fódr sínum, *patrem.* Iid. Guelf. Hol.

z) keikti (keyrdi) hann á bak aptr, *reflexit* (retorsit.) Jör. Guelf. Hol. J. P.

2) *Verbo* At veita nábiargir, præbere auxilium mortuale, *intelligitur præcipuè* Nares mortuo comprimere & claudere, *id quod colligas*

A.C. 934. Þ) Þá nábiargir. Þá bad Egill *æ*) taka graf-tól ok *a*) brióta vegginn *b*) fyri ſunnan. En er þat var giört. Þá tók Egill undir *c*) höfda-lut Skallagrimi. en adrir *d*) tóko fóta-lutinn. *e*) báru þeir hann um þuert húſit ok ſua út igegnum vegginn þar er ádr var brotinn. báru þeir hann þá í hrídinni ofan í Nauſta-nes. *f*) var þar

bus ſolent præſtari officia, ei præſtitit. Deinde adhiberi juſſit foſſoria & frangi parietem (hypocauſti) meridionalem. Quó factó ſuperiorem ipſe ſuſtollens corporis partem (Skallagrimi), alii vero inferiorem, corpus per aedem transverſam portatum 1) *effractó modò in pariete oſtio extulerunt, & in iſta* 2) *procella continuò deportarunt in Nauſtaneſum* (Linguam navalium). *ibi tentorium fune-*

---

gas ex Niáls-ſaga pag. 154. *Quod vero olim uti hodie hùc etiam pertinuerit* Os & Oculos claudere mortuo, *nullum quidem eſt dubium, quamquam de his nihil me expreſſe legere memini: probabiliter ſaltem concluditur ex Eyrbyggia-Saga de Thorolfo Bægifoto* (luxato pede) *mortuo*, quem ne â fronte accederent, prius quam præſtita ei eſſent officia mortualia *ſhonum væri* VEITTAR NÁBIARGIR) *Arnkillus omnibus cavit: veritus, credo, ne homines ex oris oculorumque ac narium foede hiantium aſpectu conſternati verterentur in inſaniam: hinc etiam conſtare poteſt cur Egillus patrem a tergo acceſſerit, ſicut etiam Arnkillus Thorolfum l. c.*

Þ) Þar. Jör. Umbúnat Guelf. Hol. J. ambiguè.

æ) fá ſer, *ſibi dari*. Iid.

a) let, *jüſſit*, add. Guelf. Hol.

b) at höfdi honum, *pone caput ipſius*. Iid. I. at baki honum, *à tergo ipſi*. Jör.

c) hofud-hlut föðr ínum, — *patri*. Jör. höfud, *caput*. Guelf. Hol.

d) menn undir fætr, *at alii pedes*. Iid. Jör.

e) ok báru hann út um vegginn er brotinn var (i gegnum vegginn ok út. Jör.) ok ſo ofan í Nauſta-nes, *atque illum per parietem qui fractus erat extulere (tulere per parietem foras), & ſic deorſum in Nauſta-neſum.* Guelf. Hol. Jör.

f) þar var tialldat ok vakat yfir um nottina, — *& advigilatum.* Guelf. Hol. I. De tentorio ſilent Jör. ſed addunt HONUM poſt, VAKAT.

1) *Eadem via Arnkillus Thorolfum* Bægifotum *patrem ſuum mortuum ex aedibus eſt emolitus.* Eyrbyggia, *loeô modò citato. Ratio autem, cur mortuos hoſce a quibus ſibi turbas metuebant, ipſa aedium janua communi non extulerint, fortaſſe altioris eſt indaginis.*

2) *Cum autem* Procella hæc *nunc primum nata ſit, neque enim verbulum de ea anteceſſit; Suſpicio poſſit oriri* TÒ Í HRIDINNI *melius verti*, eôdem actu, non interrupto actu, ex continenti. *quandò* TÒ Continuò *in verſione delendum fuerit.*

þar tialldad ifir um nóttina. En um morgininn *g*) at flódi var *h*) lagdr Skallagrímr í ſkip. ok *i*) róit med hann út til Digraneſs. Let Egill þar gera haug *k*) á framanuerdu neſinu. var þar *l*) í lagdr Skallagrímr. *m*) ok heſtr hans. ok vapn hans ok ſmídar-tól. *n*) Ecki er þeſs getid at lauſafe veri lagt *o*) í haug hía honum. *p*) Egill tók þar vid arfi löndum ok lauſum aurum. red han þá fyri búi. Þar var *q*) med Agli Þórdís dóttir Þórólfs ok Ásgerdar.

funeri per noctem collocatum eſt. At poſterâ luce, cum acceſſus erat maris, corpus Skallagrimi navi impoſitum, & in Digraneſum (Linguam amplam) *evectum eſt: hic in prima lingua Egillus ſepulcrum fieri juſſit, quò illatus eſt Skallagrimus atque* 3) *equus ſuus* (*quo vectari ſolitus*), *armaque & fabrilia ſua. Pecuniam ſepulchro illatam fuiſſe, non eſt memoratum. Ibi Egillus patrimonium latifundia & res mobiles, & item* (*Borgæ*) *herile imperium, cepit. Erat cum eo Thordiſa Thorolfi filia & Aſgerdæ.* A.C. 934.

LXII. Cap.
FERD EGILS TIL ENGLANDZ.

Eiríkr konúngr red *r*) einn vetr fyri Noregi

Cap. LXII.
PROFECTIO EGILLI IN ANGLIAM.

Rex Eiricus unum annum imperavit Nor-

g) At flódi omitt. Guelf. Hol. Jör.

h) Skallagrimr (han) lagdr. Iid. Mox á pro i. Jör.

i) fluttr í Digra-nes. Guelf. Hol.

k) framanverdu ignorant Iid.

l) lagdr í. Iid.

m) ok omitt. Guelf. G. poſt hestr hans add. Jör. med honum, *unà*. hans poſt vapn omitt. Guelf. Hol. Jör.

n) ok biuggo um ramliga. ok fóro í brott ſídan ok heim til Borgar, *firmiter obſtructô ſepulchrô domum diſceſſerunt Borgam.* Jör. pro hac clauſula. Mox var pro er. N.

o) hiá honum í haug (haugi.) Guelf. G. N.

p) Nú tók Egill vid arfi ſínum öllum, *Jamque Egillus crevit ſuam hereditatem ſolidam.* Jör. pro reliquis capitis. || arf allan lönd ok lauſa-fe. Guelf. Hol. pro vid arfi &c. Mox þar, pro þá. Iid.

q) Þórdís med Agli Þórólfsdóttir. Guelf. G.N.

r) einn vetr omitt. Membr. a & Trad. || Jör. habent, fimm vetr, quod fortaſſe proceſſerit, ſi numerentur anni, quos Eiricus regnavit vivo patre: ſupra pag. 367.

3) *Confer Eddam in funere Ballderi, J. Cæſarem B. G. Lib. VI. de Funeribus Gallorum, & ad eum Cluverium.*

A. C. 934. Noregi *s*) eptir andlát födr ſíns Haralldz konúngs. ádr Hákon Adalſteins-fóſtri *t*) annarr ſon Haralldz konúngs kom *u*) til Noregs veſtan af Englandi. ok þat ſama ſumar fór Egill Skallagrímsſon til Islandz. Hákon fór nordr til Þrándheims. var han þar til konúngs tekinn. voro þeir *x*) Eiríkr um vetrinn bádir konúngar í Noregi.

A. C. 935. en eptir um várit dró hvartueggi *y*) her ſaman. vard Hákon miklu *z*) fiölmennri. ok olli þat þuí at han ſetti þau lög í þ) landi. at hverr madr *æ*) ſkylldi eignaz *a*) ódul ſín *b*). þar er ádr hafdi Haralldr konungr hvern mann áþiád bædi ríka ok úríka. Sá Eiríkr þá engan ſinn koſt annan enn flýia land *c*). fór han þá á ſbrott med Gunnhilldi *d*) kono ſína ok börn *e*) þeirra.

Norvegiæ poſt deceſſum patris ſui Haralldi regis, antequam Hacon Adalſteinis alumnus, *alter filius Haralldi, ex occidente, nempe Anglia, in Norvegiam adveniret; quod factum eſt eadem aetate, ac Egillus Skallagrimi filius Islandiam repetebat. Hacon in Thrandheimum ſe contulit ſeptentrionem verſus, ibique rex creatus eſt: ea hyeme ambo in Norvegia regnabant, Hacon & Eiricus. At verè poſt uterque contraxit exercitum, & Hacon multo quidem evaſit numeroſior; id eo fiebat, quia legem conſtituebāt in civitate, ut ſua quisque *) bona avita obtineret, ubi antea rex Haralldus in ſervitute habuerat omnes homines, dites juxta ac pauperes. Igitur intelligens Eiricus, nihil ſibi aliud eſſe relictum, præterquam terrâ profugere, abiit cum Gunnhillda uxore ſua & communi-*

Arin-

bus

s) Eptir — konúngs, ut debent, ignorant Jör. Legunt autem: þá kom Hákon Adalſt. f. eptir födr ſinn annarr ſon &c. quod vix poteſt rectum eſſe.

t) annarr — konúngs, omitt. Guelf. Hol.

u) til Noregs omitt. Iid.

x) brædr bádir konúngar um vetrinn. en eptir &c. *iſti fratres* &c. Iidem.

y) Lid. Iid. Jör.

z) fiölmennari. Jör. Mox, ok olli þat, usque ad, Sá Eirikr, omitt. Membr. a. & Trad.

þ) landinu. Jör.

æ) friálsborinn *ingenuus* add. Jör.

a) arf ok, *hereditatem,* aut *jus hereditarium* & add. Jör.

b) þeir er til hans villdu ſnúaz. En Haralldr konúngr hinn hárfagri hafdi adr áþiád hvern mann bædi ríkann ok o.ríkann, *qui ſe ad iſtius partes vellet adplicare. ſed Haralldus* &c. Jör.

c) fyrir Hákoni, *ob vim Haconis.* add. Gu.Hol.

d) kono — þeirra, omitt. Iidem.

e) ſín, *ſuis.* Jör.

*) *Scio qui* Allodia *aut* Bona allodialia *vocent, barbarè & obſcurè.*

Arinbiörn *f*) herſir var foſtbródir Eiriks konúngs ok barnfóſtri hans. han var kærſtr konúngi af öllum lendum mönnum. *g*) hafdi konúngr ſett hann höfdíngia ifir allt Firda-fylki. Arinbiörn *h*) var or landi med konúngi. fóro fyſt veſtr um haf til Orkneýia. *k*) Þá gipti han Ragnhilldi dóttur ſína Arnfinni Jarli. Sídan fór han med lidi ſínu *l*) ſudr fyri Skotland. ok heriadi Þar *m*). Þádan fór han *n*) ſudr til Englandz ok heriadi Þar. ok er Adalſteinn konúngr ſpurdi Þat ſafnadi han lidi *o*) ok fór í mót Eiríki. en er Þeir hittuz voro *p*) borin ſáttmál milli Þeirra. ok *q*) var Þat at ſættum. at Adalſteinn konúngr feck Eiríki til forráda Nordimbra-land. en han ſkylldi vera landvarnar-madr Adalſteins konúngs fyri *r*) Skotum ok Írum. Adalſteinn konúngr

bus liberis. Dux Arinbiörnus erat coalumnus Eirici regis, & filium ei educabat, regi inter Duces unicè carus, atque ab hoc omni Fiördorum provinciæ præpoſitus: hic regi e regno profugo erat comes. Primum per mare occidentale in Orcades trajecerunt. ibi rex gnatâ ſua Ragnhillda Arnfinno Comiti nuptum data, cum claſſe ſua ad oras auſtrales Scotiæ perrexit, atque illic populatus eſt. Inde Angliam petiit auſtrum verſus, hic itidem populatus. Quod ubi cognovit rex Adalſteinn, copias coëgit, & adverſus Eiricum duxit. Hos inter, cum convenerant, per internuntios de pace actum eſt, quæ eô pactô conciliabatur, ut rex Adalſteinn daret Eirico Nordimbriam gubernandam, at hic regnum Adalſteinis ab Scotis & Hybernis tutaretur. Scotiam quidem rex Adalſteinn, A. C. 935.

f) fór or landi med Eir. k. ok var honum kærſtr af öllum mönnum, *terra exceſſit cum Eir. r. atque illi cariſſimus erat omnium hominum.* Jör. Herſir omitt. Guelf. Hol.

g) Ita etiam Jör. ſed totum hoc membrum abeſt in Guelf. Hol.

h) fór, Omnes præter Membr. a. & duo Traduces Aſgeiris. Fortaſſe homines imperiti nihil mutâſſent, ſi ſtetiſſet, var med konúngi or landi.

k) (ok) Þar. Guelf. Hol. Jör.

l) til Skotlandz, *ad Scotiam.* Jör. ſudr med landi, *auſtrum verſus ſecundum terram.* Guelf. Hol. J. obſcurè.

m) vída, *latè.* Jör. add. miök, *multum.* Guelf. G. add.

n) ſudr, omitt. Jör.

o) miklu, *magnas.* add. Jör. ſaman add. Guelf. G. N.

p) ſættir bornar. Jör.

q) vard. Guelf. Hol. Þat vard af ſættum. Jör.

r) víkíngum (ok Skotum) *a piratis &c.* Guelf. Hol. Jör.

A. C. 935. úngr hafdi ſkattgillt undir ſik Skotland eptir fall Oláfs konúngs. en þo *s*) var þat fólk iafnan ú-trútt honum. *t*) Sua er ſagt at

ſteinn, *) *occiſo rege Olao, ſibi fecerat tributariam, at ea tamen gens ſemper illi erat infida. Ita traditum eſt, Gunnhilldam inſti-*

s) vard honum þat fólk iafnan ótrútt, *illi extitit* &c. Jör.

t) Eiríkr konúngr hafdi iafnan (þá. Jör.) atſetu í Jórvík. (Þá borg * efldu meſt Ragnars ſynir), *Eiricus rex plurimum* (tum) *ſede utebatur Jorvico. iſtam urbem maxime auxerunt Ragnaris filii.* * höfdu (hafa) efla látid Lodbrókar ſynir, *condi fecerant* Lodbrokæ *filii.* J. P. Hæc add. Jör. Guelf. Hol. I. P.

*) *Hoc ex mente Auctoris factum eſt illo prælio, quod fuſè ſcripſit ſupra pag. 284. ad 299. ubi & Torfæi fidē adpoſitus eſt annus 926. uberius autem ſuper iſtius loci, atque eâdem occaſione plurium hujus Hiſtoriæ locorum, chronologiâ poſtea commentatus eſt Vir Doctiſſimus & Summè Venerabilis Johannes Finneus, quod hoc loco haud incommode illatum iri arbitror. Verba ejus: „ Hic ſine dubio autor noſter & reliqui Islandorum Hiſtorici duo prælia confundunt, quæ Adelſtanus contra Normannos eorumque Regem Anlafum ſive Olafum, anno 926. & Brunanbergæ anno 937. commiſit. Torfæus, cujus calculum margini adſcripſimus, prioris prælii calculum comprobat, nec negari poteſt eum in relatione autoris multum præſidii habere. Sed, ſi cum ſcriptoribus Anglicis & Islandicis, (quorum teſtimonia hac de re Celeberr. Schöningius Norſke Hiſtor. Tom. 2. pag. 299. ſeqq. colligit & conciliat) quibuscum etiam noſter facit, ſtatuendum ſit Ericum Blodöxe tandem poſt fata Regis Adelſtani cecidiſſe, neceſſariò* [*non video iſtam neceſſitatem* G.M.] *aſſumendus erit annus 937, & prælium Brunanbergenſe, in quo Egillus Adalſteino contra Regem Anlafum militaverit. Atque hoc calculi fundamento poſito, natus fuit Egillus anno 913. peregre primâ vice profectus 927. Haralldus Cærulidens regni Danici habenas anno 931. nuper capeſſiverat (quod Hiſtoriæ Danicæ chronologiæ, qualem Illuſtriſſ. Suhmius eam contexuit, apprimè convenit), Egillus anno 939. Islandiam reviſit, & iterum anno 949. ubi exinde ex mente autoris aliquot annos tranſegit, antequam mortem Regis Erici Blodöxe audivit, quod cum anno 952. qui Erico à pluribus emortualis ſtatuitur* [*An ab Annalibus ſic ſtatuitur? nam ex Snorrio in Vita Haconis Boni cap. 4. non multò poſt mortem Adalſteinis, i. ut mihi videtur annô ad ſummum tertiô, periiſſe Eiricum regem probabiliter colligo, adde Auctorem Noſtrum infra cap. 68. ſub initio.* G.M.] *optime congruit; & ex hoc tandem calculo Egillus ultimo imperii Comitis Haquini Potentis tempore, anno ſcilicet 994, obiiſſe cenſendus erit. Sed ut omnia hæc cum dicto prælii Brunkanbergenſis anno 937. conſiſtere & rite conciliari poſſunt, ita difficile erit locum invenire turbis quas Egillus contra Regem Ericum*

at Gunnhilldur let ſeid *u*) efla. ok let þat ſeida at Egill Skallagrímsſon ſkylldi alldri ró bída á Islandi *x*). fyrr enn hon fæi hann. En þat ſumar er þeir Hákon ok Eiríkr *y*) höfdu hizt ok deillt um Noreg. Þá var *z*) farbann til allra landa úr Noregi. ok þ) komu þat ſumar engi ſkip til Islandz. *æ*) ok engi tídendi *a*) or Noregi. Egill Skallagríms-ſon ſat *b*) at búi ſínu *). En þann vetr annan er han bió at Borg eptir andlát Skallagríms þá gerdiz Egill úkátr.

inſtitui feciſſe operationem ſeidicam, *atque* A. C. 935. *hujus ví effici curaviſſe, ut Egillus Skallagrimi filius nullam in Islandia requietem potiretur, ante quam eum vidiſſet (Gunnhillda.) Aeſtate autem qua Hacon & Eiricus convenerant, & de principatu Norvegiæ certaverant, commeatus ad omnes populos Norvegis erat interdictus: ideo illa aeſtate nulla navis, nullus rumor, venit in Islandiam ex Norvegia. Interim Egillus Skallagrimi filius domi ſuæ ſedebat. At quam alteram à deceſſu Skallagrimi Borgæ degebat hye-*

 mem,

Ericum Blodöxe in Norvegia (ex hoc calculo) annis 938 *&* 939. *excitâſſe traditur, nec veroſimile eſt Egillem unà perſciviſſe mortem Adalſteni Regis anno* 940. *& Erici Blodöxii anno* 952. *fatis functorum; qvin & hiſtoriæ plane repugnat Egillem anno* 947. *Regem Adelſtanum in Anglia inviſiſſe, quæ ut dicto prælii anno* 937. *adverſantur, ita cum anno* 926, *quo Egillus etiam ſub Adelſtano contra Anlafum ſtipendia mereri potuit, perbene conveniunt; unde patet autorem de utroque Adelſtani contra Normannos prælio, quorum utrique Egillus forſan interfuit, aliquid inaudiviſſe, ſed illa in unum confudiſſe; ideoque noſtri chronologiam hoc in puncto vacillare. Plura de hac re vide Torfæi Hiſt. Norv. Tom.* 2. *pag.* 168. *Langebek Script. Rer. Danic. Tom.* 2. *pag.* 415. 416. 148. *Schöning. loc. cit. pag.* 244. 294. *ſeqq* „ *Hactenus ille. ſed vereor ne ſic multum infringatur fides Auctoris Noſtri, & ſum utcunque a partibus Torfæi; is nempe chronologiam accommodat ad narrationem ipſius Auctoris, non autem aliorum, neque enim hoc aequum eſſe arbitror.*

u) magna. Guelf. Hol. J. P.

x) ok hvörgi annarſtadar, *neque alibi usquam.* add. Jör.

y) deilldu um Noreg, *de Norvegia certabant.* Guelf. Hol. Jör.

z) ſett. add. Jör. farbann millum allra landa. omiſſo OR NOR. Guelf. Hol. I. quod minus probo.

þ) kom. Guelf. G. N. venuſtè.

æ) ok engi &c. omitt. Iid.

a) frettuz, pro, OR NOR. Jör.

b) í búi ſínu næſta vetr ok annan til eptir líflát födr ſíns. Þá giördiz &c. — *proximam hyemem, & alteram etiam, poſt mortem patris.* Jör.

*) um vetrinn. Þá gerdiz han *&c.*, *iſtâ hyemc,*

A.C. 936. úkátr ok var þuí *c*) meira bragd at er meirr leid á vetrinn. Ok er ſumar kom þá *d*) lýſti Egill yfir þuí at han ætlar at bua ſkip ſitt til brotfarar um ſumarit. tók han þá háſeta. han ætlar þá at ſigla til Englandz. þeir voro á ſkipi XXX. manna. Áſgerdur var þá eptir ok *e*) gætti búſs þeirra. *f*) en Egill ætladi þá at fara á fund Adalſteins konúngs. ok vitia heita þeirra er *g*) han hafdi heitid Agli at ſkilnadi þeirra. Egill vard ecki ſnembúinn. ok er han let í haf þá byriadi helldr *h*) ſeint. *i*) tók þá at hauſta. ok *k*) ſtærdi vedrin. Sigldu þeir fyri *l*) nordan Orkneýiar. villdi Egill

*mem, eâ in triſtitiam incidit; quod malum tam magis ingraveſcebat, quam magis proceſſit hyems. *) Adventante autem aeſtate palam fecit Egillus, ſe ſtatuere ſuam navem ad peregrinandum ea aeſtate adornare, deinde nautas conducit, navigationem tum in Angliam directurus, erant in navi omnino XXX. Asgerda domi remanſit ad rem familiarem tuendam. Conſtituebat autem Egillus, regem Adalſteinem de promiſſis ſibi olim diſcedenti factis convenire. Apparatu itineris haud maturè abſoluto, cum ille alto ſe committeret, vento uſus eſt impendio tardiore. jamque ingruente autumnô tempeſtates invaleſcere. Præter Orkneyias a ſeptentrione velificati ſunt: eò Egillus*

me, tum &c. Guelf. Hol. qui & mox habent, úgladr, pro Ukátr.

c) Ita Jör. meiri úgledi hans (meira um hans úgledi) Membr. a. & Trad. Guelf. Hol. I.

d) Sagdi han þat mönnum ſínum at han ætladi at búa ſkip ſitt til Englandz. voro XXX. manna a ſkipi hans, — *ſuis — in Angliam. erant in navi ſua vectores* XXX. Guelf. Hol. Mox, þuí firi mönnum, pro yfir þui. Jör.

e) vardveitti bu *&c.* Guelf. Hol. Jör. J.

f) en omitt. Iid. Mox, at fara, omitt. Guelf. G.

g) Konúngr hafdi bodid honum, *ab rege ſibi oblatis.* Guelf.

h) ſeinliga. P. illa, *incommodiore.* Jör.

i) ok er hauſta tók. ſtærdi ſiáinn, *Ubi autem incipiebat autumnus, intumeſcebat mare.* Jör.

k) ſterka (ſterkia Hol. ſtorka. P.) ſiáinn, — *mare.* Guelf. Hol. P.

l) Noreg ok Orkneyiar, *præter Norvegiam & Orkneyias.* Guelf. Hol. nordan, omitt. Jör. milli Noregs ok Orkneyia, *inter Norveg. &c.* pro, fyri nordan &c. J. P.

*) *Ex mente Celeberr. Schöning. loc. cit. pag. 315. ſeqq. hæc peregrinatio facta eſt anno 939. & anno ſequenti Egillus una cum Thorſteine in Norvegiam tranſiit; & anno 941, monomachia Egillis & Lioti.*

Egill ecki þar vid koma. *m*) Þvíat han hugdi at ríki Eiríks konúngs mundi allt ifir ſtanda í eýiunum. *n*) Sigldu þeir þá ſudr fyri Skotland ok höfdu *o*) ſtorm mikinn ok vedr þuert, fengu þeir beitt fyri Skotland ok ſua nordan fyri England. *q*) en aptan dags er myrkua tók var vedr hvaſt. finna þeir eigi fyrr enn grunnföll voro á útborda ok ſua fram fyri *r*). var *s*) þá eingi annarr til enn ſtefna á land upp, ok ſua gerdu þeir. ſigldu þá til brotz *t*), ok *u*) komo at landi vid *x*) Humru-minni. *y*) þar hellduz menn allir ok meſtr hluti fiár *z*) annat enn ſkip. þat brotnadi í ſpán. En er þeir hittu menn at máli. þ) ſpurdu þeir þau tídendi er *æ*) Agli þóttu

lus accedere noluit, quod arbitraretur imperium Eirici regis ubique per Inſulas obtinere (perſeverare). Inde vehementi tempeſtate, ventoque contrario uſi, ad oras meridionales Scotiæ perrexerunt: quam velis in obliquum verſis difficulter præterlati, ſecundum oras ſeptentrionales Angliæ contenderunt. at veſpere diei, tenebris appetentibus, violentâ tempeſtate, ex improviſo fluctus ſyrtium indices ab exteriori latere atque etiam ante proram apparuere. hic nihil aliud erat refugii, quam littus rectà petere; ita facientes (eò) vela dederunt, ultro navem fracturi. (ut eo pacto vitam ſervarent). *Ejecti ſunt ad oſtium Humræ (Abi): vectores omnes ſervati & maxima pars rerum; niſi navis, ea affulatim confracta eſt. Incolas autem alloquio indepti, rem compererunt gratam* A. C. 936.

m) er var ríki Eiríks konúngs, *ubi erat regnum Eirici regis.* Guelf. Hol. P. Er ríki Eiriks konúngs var fyri. Jör.

n) þeir ſigldu fyri Skotland, *Scotiam præternavigârunt.* Jör.

o) ſtorm vedrs. ok þar geck þeim fyri. ok ſua nordan *&c.* — *& præter eam (Scotiam) ſucceſſit iis curſus, & porro præter ſeptentrionales* &c. Guelf. Hol. OK VEDR usque ad, EN APTAN, non apparet in Jör.

q) Einn aptan dags, *Veſpere quodam* l. *cujusdam diei.* I. P. id quod fortaſſe ad nexum eſt melius. Ok er myrkua tók. Jör.

r) þeim. add. Guelf. G. N.

s) þat eitt rád, *id ſolum utile erat, littus* &c. Guelf. Hol. I.

t) Skipinu add. Jör. Guelf. Hol.

u) komuz á land upp. Guelf. G.

x) Hömru-minni. J. Hamra-minni. P. vitioſe. Haumru ſund. Guelf. Hol. ſed Jör. ignorant.

y) þá. Membr. a. & Trad.

z) enn ſkip brotnadi *&c. at navis* &c. Jör.

þ) ok, inſerunt Guelf. G. N. id quod ad ἀναπόλογον accedit, ut ex ſequentibus liquet.

A. C. 936. Þóttu *a*) gód *b*). at Adalſteinn konúngr var heill ok *c*) ríki hans. en þau voro önnor er Agli þótti háſkaſamlig *). at Eiríkr konúngr blódex var *d*) þar fyri ok *e*) Gunnhilldur. *f*) ok *g*) þau höfdu þar ríki til forráda. *h*) ok han var ſkamt þadan uppi í borginni Jórvík. *i*) þad ſpurdi han ok at Arinbiörn herſir var þar med konúngi *k*) ok í miklum kærleik vid konúnginn. Ok er Egill var víſs vordinn þeſſarra tídenda þá gerdi han rád ſitt. þótti honum ſer úvent til undankuamu þótt han freiſtadi þeſs at *l*) leynaz ok fara huldu höfdi *m*) leid ſva lánga ſem vera mundi ádr han kæmi or ríki Eiríks konúngs. *n*) var han þá audkendr

Egillo, nempe ſalvum eſſe regem Adalſteinem & regnum ſuum. At res altera narrata eſt, quæ Egillo periculoſa eſſe videbatur: regem nempe Eiricum blodex *& Gunnhilldam ibi adeſſe ditionem poſſidentes, eumque prope inde ſupra in urbe Jorvici commorari. Illud cognovit etiam, Ducem ibi Arinbiornum cum rege eſſe, idque in magno amore apud regem. His rebus compertis Egillus ſecum deliberabat. Intellexit autem ſpem evadendi eſſe dubiam, etſi tentaret occultari,* *) opertoque capite *ire viam ita longam, ac eſſe credebat, donec regno Eirici exíſſet: tum autem* **) *facilis agnitu erat aſpicientibus:*

a) þeim *ſibi*. Guelf. Hol.

a) háſkaſamlig. at Eiríkr *&c.* Membr. a. & Trad. omiſſis intermediis.

b) vera, add. Guelf. Hol.

c) hellt ríki ſínu, *tenere ſuum regnum.* Jör.

*) tídendi, add. Jör.

d) þángad kominn. Guelf. Hol.

e) þau, inſerunt Jör.

f) hafdi Eiríkr konúngr þad ríki til forráda. er þeir voro a land komnir, *iſtamque regionem ubi egreſſi erant, imperiô tenere Eiricum regem.* Jör.

g) han hafdi. Guelf. Hol.

h) ok var ſkamt þadan því han ſat í borginni Jórv. *& propè inde abeſſe, ſedere enim in urbe Jorv.* Jör.

i) þá, *præterea*, Jör.

k) í hinum meſtum kærleikum. Jör.

l) leynaz ok, omitt. Guelf. Hol. Jör. P. höfdi, etiam omitt. P.

m) ſo lángan veg ſem var ádr &c. — *atque erat* &c. Jör.

n) (því) Egill var audkendr ef han var ſenn, *(nam) — ſi conſpectus fuiſſet.* Jör. Guelf. Hol.

*) *Ita ad verbum ſonat; ſenſus autem eſt:* perſonatus, perſonam ſui diſſimulans, habitu ad diſſimulationem ſui compoſitus, *ire &c.*

**) *Nempe, vel perſonatus, notabilis erat Egillus ob eximiam corporis magnitudinem: confer ſupra pag.* 305. *& mox dicitur*, mikill ſem tröll.

kendr þeim er han fæi. þótti honum þat lítilmannligt at vera *o*) tekinn í flótta þeim. Herdi *p*) han þá huginn, ok red þat af. at þegar um nóttina er þeir höfdu þar komit. þá færr han ser heſt ok rídr *q*) til borgarinnar, kom han þar at kuelldi dags. ok reid *r*) han þegar í borgina. han hafdi lídan *s*) hatt ifir hiálmi *t*) ok alvæpni *u*) hafdi han. *x*) Egill ſpurdi hvar gardr ſá *y*) veri í borginni er Arinbiörn átti *z*). honum var þat þ) ſagt, han reid *æ*) þángat í gardinn. en er han kom *a*) at ſtufunni, ſteig han af heſti ſínum ok hitti mann at máli. var honum ſagt at Arinbiörn ſat *c*) ifir matbordi. Egill mællti *d*). ek villda gódr drengr *e*) át þú gínger inn í ſtufuna. ok *f*) ſpyr Arinbiörn, hvart han vill helldr úti eda inni tala vid Egil Skallagrímſon.

Madrinn

bus: (denique) abjecti hominis eſſe ducebat, A.C. 936. *in iſta fuga comprehendi. Igitur animum obfirmans, id capeſſivit conſilii, ut prima ſtatim ab appulſu eorum nocte, equo ſibi paratò, iter ad urbem tenderet; quam veſpere diei advectus intravit illico, pileo (ob faciem) demiſſo ſuper galea utens, ornatusque panopliâ. Rogavit ubi domus, quam Arinbiörnus paſſidebat, in urbe ſita eſſet; eóque cognitò, iſtùc, & quidem in atrium usque equitavit: ubi autem ad oſtium triclinii acceſſerat, equò deſcendit, & oblato ſibi, quem compellaret homine, Arinbiörnum coenæ accumbere animadvertit. Egillus dixit: vellem, bone vir, ut in coenaculum ires intro; & roga Arinbiörnum, forisne an intus velit loqui cum Egillo Skallagrimi filio.*

Homo

o) hendr á mörkum úti (ſem dyr), *capi in ſylvis vagantem (tanquam beſtiam)* Iid. I. Liggia úti á mörkum ſem villi-dyr, *excubare — tanquam feram.* pro, VERA TEKINN &c. P.

p) han þá, omitt. Guelf. Hol.

q) þegar upp, *illico ſurſum* add. Iid.

r) han þegar, omitt. Iid. Jör.

s) hött. H. I. P.

t) ſínum, add. Jör.

u) ſitt, *ſua*, Guelf. Hol. pro, HAFDI HAN.

x) han ſpurdiz fyri, *percontabatur.* Guelf. H. Jör.

y) var. er Arinbiörn hafdi í borginni, *quam colebat Arinbiörnus* &c. Guelf. Hol.

z) fyri at ráda, add. Jör.

þ) ſkiótt (brátt) *properè*, add. Jör. Guelf. Hol.

æ) þegar, *ſtatim.* add. Guelf. Hol.

a) þar. ſte han þegar af &c. *eò, — ſtatim —* Guelf. Hol.

c) at. Guelf. G. Mox, matbordum Jör. bordum. I. P.

d) vid manninn *homini*, add. Guelf. Hol.

e) attú. Guelf. Jör.

f) ſpyrdir, *rogares.* Guelf. Hol. Jör.

A. C. 936. *g*) Madrinn ſegir. Þat er mer *h*) lítid ſtarf at reka Þetta erendi. *i*) Han geck inn í ſtufuna. ok *k*) mællti ſtundarhátt. Madr er her kominn úti fyri *l*) dyrum. ſegir han. mikill ſem tröll. en ſá bad mik gánga inn. ok ſpyria *m*) hvart Þú villder úti eda inni tala vid Egil Skallagríms-ſon. Arinbiörn ſagdi. *n*) gáck. ok bid hann bída úti. ok mun han eigi lengi Þurfa. *) Han gerdi ſem **) Arinbiörn mællti. geck út. ok ſagdi ſem mællt var vid hann. Arinbiörn bad *o*) taka upp bordin. ſídan geck han út. ok allir *p*) húſkarlar hans med honum. Ok *q*) er Arinbiörn hitti Egil heilſadi han honum *r*) val. ok *s*) ſpurdi huí han *t*) var Þar kominn.

Homo reſpondet: parvo labore hoc negotium obiero; atque intrans coenaculum, voce majorem in modum contentâ fatur: Advena híc eſt ante oſtium, inquit ille, magnus inſtar gigantis, at is me orabat introire, & rogare, utrum foris an intus loqui velles cum Egillo Skallagrimi filio. Arinbiörnus fatur: I, & roga, ut foris opperiatur; neque diu neceſſum habebit exſpectare. Is dicto Arinbiörni paret, egreſſusque dicit, quod ei dictum erat. Arinbiörnus, menſis removeri juſſis, cum omni domeſticorum caterva foras egreſſus, Egillum (ibi) offendit, honeſteque ſalutatum, quamobrem eò veniſſet, rogat.

g) Sá (madr. add. Membr. a) *iſte*. Jör.

h) lítill ſtarfi. Jör. ſtar, pro ſtarf. Membr. a.

i) ſá. Guelf. Hol. ok. Jör.

k) kom fyri bord. han mællti &c. *& ante menſam ſe ſiſtens*, voce &c. Guelf. Hol. || geck fyri bord Arinbiarnar. madr er kominn &c. *& accedens ad menſam Arinbiörni: advena* &c. Jör.

l) ſtofu-durum, *oſtium coenaculi*. Guelf.

m) Þik, *te*. add. Jör.

n) bidtu hann mín úti bída, *roga, ut foris me exſpectet*. Guelf. Hol. J. || ſeigdu at han bídi úti, *dic, foris ut exſpectet*. Jör.

*) Sá madr giördi ſva. ok ſagdi Agli at han ſkylldi úti bida. Jör.

**) mællt var. Guelf. Hol. & mox, ſagdi Agli, pro, SAGDI SEM &c.

o) menn gánga út ok taka upp bord. En er Arinbiörn hitti &c., *ſuos exire juſſit, menſasque ſummoveri, offendens autem Egillum* &c. Guelf. Hol.

p) hlupu upp húſkarlar hans og gengu út med honum, *exſiliente omni — caterva, & cum hero exeunte*. Jör.

q) ſem Arinbiörn ſá Egil fagnadi han &c. Jör.

r) hanc voculam ignorant Membr. a. & Trad.

s) mællti ſo. ertu her kominn. edr hvadan komtu, *ſic allocutus eſt: tune huc veniſti? aut (atque) unde veniſti?* Jör.

t) veri her kominn. edr hvadan han kæmi, Guelf. Hol.

kominn. Egill ſegir *u*) í fám ordum it liósazta af um ferd ſína, en nú ſkalltu fyri ſiá *x*) hvert rád ek ſkal taka ef þú villt nockurt lid veita mer. Hefer þu nockura menn *y*) hitt í borginni. ſegir Arinbiörn. Þá er þik muni kent hafa, ádr þú komt *z*) hígat í gardinn. Þ) engi ſegir Egill taki menn þá *æ*) vapn ſín. ſegir Arinbiörn. þeir gerdo ſva. En er *a*) allir menn voro vopnadir þá gengu þeir í konúngs-gard. ok er þeir komo *) til hallar þá *b*) klappadi Arinbiörn á *c*) dyrum ok bad upp láta ok ſegir hverr *d*) þar var. dyrverdir letu þegar upp *e*) hurdina. Konúngr ſat *f*) þá ifir bordum. Arinbiörn bad þá gánga inn xij. *g*) menn. nefndi til þeſs Egil ok x. menn adra. Nú ſkalltu Egill *h*) færa konúngi höfut þitt. ok taka

gat. Egillus paucis verbis quam clarisſimè A.C. 936.
momenta itineris ſui enarravit: at nunc tu (*addit,*) *meis rationibus proſpicies, ſi quam mihi opem vis impertire. Ullosne, ait Arinbiörnus, in urbe obvios habuiſti, qui te agnoverint, antequam huc in aedes perveniſti? Neminem, inquit Egillus. Adeo arma viri capiant, ait Arinbiörnus. Ita fecerunt. Poſtquam omnes armati erant, ad domum regiam ſe contulerunt: ad aulam cum perveniſſent, Arinbiörnus fores pulſat, poſtulatque aperiri, &, quis adſit, indicat. Extemplò janitores aperiunt. Rex autem hoc tempore diſcumbebat. Arinbiörnus edicit ut numero XII. intrent; nominatim ad hanc rem compellat Egillum, & præterea viros X. Nunc tu Egille* (*pergit Arinbiörnus,*) *regi caput tuum affer, ejusque pedem*

u) hid liósazta af ferdum ſínum. Jör.
x) um ferdir mínar, *meis itineribus.* Guelf. Hol.
y) fundit. Þá er &c. Iid. Mox, borg þeſſari, pro BORGINNI, &, kenna, *noſcant,* pro KENT HAFA. Jör.
z) her. Jör. Membr. a. & Trad.
Þ) enga. Guelf. Hol. Egill ſegir at eingi er ſá. Jör.
æ) va. Membr. a. quam lectionem plane damnare non auſim.
a) Þeir voro vapnadir ok allir húſkarlar Arinbiarnar. Þá geck han í konúngsgard, *Illi* (milites domeſtici Arinbiörni) — & *omnes famuli domeſtici ipſius, contulit ſe ad* &c. Membr. a.
*) ad hallar dyrum, *ad aulæ oſtium.* Jör.
b) bad Arinb. uppláta. Jör.
c) dyrnar. Guelf. Hol.
d) kominn var. Guelf. Hol.
e) hurdina, exclud. Jör.
f) þá omitt. Membr. a.
g) ſaman. Jör. utrumque abeſt a Guelf. Hol.
h) ſegir Arinbiörn, inſerunt Jör.

A.C. 936. taka um fót honum. en ek mun túlka mál þitt *i*). Sídan gánga þeir inn. geck Arinbiörn fyri konúng. ok kuaddi hann. konúngr *k*) fagnadi honum. ok ſpurdi hvat *l*) er han villdi. Arinbiörn mællti. ek *m*) fylgi híngat manni þeim er *n*) kominn er um lángan veg at ſækia *o*) ydr heim ok ſættaz *p*) vid ydr. er *q*) ydr þat vegr mikill herra. er úuinir *r*) ydrir fara *s*) ſiálfviliandi af ödrum löndum ok þikiaz eigi mega bera reidi *t*) ydra þóat þer ſet hvergi nærr. Láttu þer *u*) nú verda höfdíngliga vit þenna mann. *x*) lát hann fá af þer góda ſætt. fyri þat er han hefir *y*) gert þinn veg ſua mikinn ſem nú má ſiá. farit ifir mörg *z*) höf ok þ) torleidi *æ*) heiman frá búum ſínum. *a*) bar honum enga naudſyn til þeſſar farar nema

pedem amplectere; at ego pro te interpellabo. Deinde intro eunt: Arinbiörnus coram rege ſe ſiſtens, officio ſalutationis fungitur, quem reſalutatum rex, quid velit, interrogat. Arinbiörnus loquitur: Huc adduco hominem, qui per longum iter advenit tui conveniundi & tecum pacificandi gratia: glorioſum hoc tibi eſt, domine, quod inimici tui (ad te) *proficiſcuntur ultrò ex terris remotis, videnturque ſibi iram tuam, licet procul abſentis, ferre non poſſe. Nunc generoſum te præbeas erga hunc hominem,* (&) *facias eum abs te ſolidam auferre veniam, propterea quod tantum momentum ad gloriam tuam attulit, quantum nunc in aperto eſt, relictis penatibus ſuis multa maria, multas navigationis iniquitates, ſuperando, nulla ad hoc iter neces-*

i) vid konúng (hann) *apud regem*, add. Guelf. Hol. Jör.

k) tók vel kuediu hans, *benignè* &c. Jör.

l) τὸ Er omitt. Iid. Guelf. Hol.

m) fylgda, *adducebam*. Guelf. Hol. Mox, þeim manni. Membr. a. & Traduc.

n) lángan veg hefir ſótt á ydarn fund. Guelf. Hol.

o) þik. Jör.

p) vill, inſerunt Guelf. Hol. Mox, þik, pro ydr. Iid. Jör.

q) þer. Iid. Mox, mikill vegr. Guelf. Hol.

r) þínir. Iid. Jör.

s) ſiálfkrafa. Iid.

t) þína. Jör. Mox, þú ſer. pro, þer set. Guelf.

u) Vocula hæc abeſt à Guelf. & Hol.

x) ok, inſerunt Iid. Jör.

y) þinn ſóma giört. han hefir farit yfir &c., *tibi gloriam conciliavit, ſuperando* &c. Guelf. Hol.

z) ſtór, *magna (ſaeva)*, add. Iid. Jör.

þ) mörg, add. Guelf. Hol. önnor, *alias*, add. Jör.

æ) ok farit frá búi ſínu. þuíat val &c. Guelf. Hol.

a) engi naudr bar honum til &c. Jör.

nema gódvili vid *b*) þik konúngr. *c*) þuíat val mátti han gæta lín á Islandi fyri reidi þinni. Þá litadiz konúngr um. ok ſá *d*) han fyri ofan höfud monnum hvar Egill ſtód. *e*) konúngr kendi hann ſkiótt. ok hueſti augun á hann. ok mællti. Hui *f*) vartu ſua diarfr. Egill. at þu þordir at fara á fund minn. *g*) leyſtiz þú ſua hedan næſtum at þer var engi ván lífs af mer. Þá geck Egill at bordinu. ok tók um fót konúngi. *h*) han qvad þá.

Kominn *i*) em ek *k*) á jó ífa
l) Ángr beittan veg lángan
Ölldu,

ceſſitate compulſus, niſi (ſolâ) *in te, rex,* A.C. 936. *benevolentiâ; nam facile poterat in Islandia tutari ſe ab ira tua. Heic rex circumferens oculos, Egillum ſuper aliorum hominum capita eminentem adſpexit: hunc citò agnovit, & exaſperatis eum oculis intuens, Quæ te, inquit, Egille, confidentia impulit, ut auderes me adire? ſic proxima vice hinc abſceſſiſti, ut nulla tibi a me ſpes ſit ſalutis. Egillus acceſſit ad menſam, & pedem regis amplexus ita modulabatur:*

Huc vectus ſum equo undæ, cum periculo
Et moleſtia perſecutus longum iter,

b) ydr, omiſſo mox, KONÚNGR. Membr. a & Trad.

c) ÞUÍAT — REIDI ÞINNI, omitt. Iidem.

d) Hanc voculam add. Iid.

e) Hanc clauſulam omitt. Iid.

f) fórtu híngat Egill, *quid huc ibas, Egille.* Guelf. Hol. Jör.

g) ſua leyſtiz þú úr Noregi. at ecki mundir þu optarr ætla á minn fund, *ſic e Norvegia —, quaſi me iterum numquam eſſes aditurus.* Guelf. Hol. Jör. TÓ HEDAN in Textu poſitum eſt per Antimeriam, pro, FRÁ MER, *a me;* eſtque capiendum cum geſtu quodam ejus qui ſe ipſum oſtendit.

h) ok kvad víſu, *carmen protulit.* Iid.

i) er. Jör.

k) Ita Hol. Af. Membr. a. & Trad. item Guelf. Jör. & I. ɔ: vertente G. Pauli, *Egreſſus ſum e navi.* Sed, ut mihi videtur, hæc Lectio nonnullam creat incommoditatem in oratione l. conſtructione Strophæ ſequentis, nam neceſſario ibi ante TÓ *Beitan* ſubaudiendum foret *Hef ek*, quod neſcio, an procedat. || Til jöfurs, *ad regem.* P. abſurdè, propter ſequentia. Mox Jótira pro Jó ÍFA. Jör. forte legendum diviſim, & *Tíra* pro *Tiara* capiendum, quando *Jórr tíra* ɔ: equus piceus, foret *navis.* Porro pro ÍFA Guelf. & Hol. præferunt ifvi; quod eòdem abit, dum meminerimus, *v* ſæpe otioſè inſeri a librariis ſequioribus Denique pro IFA G. Pauli conjicit *Yfa*, vel *Ufa* ɔ. *Húfa*, ut *Hufa jórr* ſit *equus: Húfr* nempe, Viro laudato obſervante, eſt latus navis, & quælibet ejus (lateris) tabula. *Undir-húfr*, ima tabella, per metaphoram auctor rei &c. Hæc lepida & docta conjectura eſt, verumtamen non eſt neceſſaria.

A.C. 936.

Ólldu Enſkrar folldar — *Anglicæ terræ*
m) At-ſitianda at vitia. — *Dominum conventurus:*
Nú hefer *n*) lí ſkelfir ſiálfan — *Nunc perpetuus vibrator fulgoris vulnerum*
o) Svar-þátt Haralldz áttar — *Invenit ipſum*
Vidr — *Gravem*

l) Angrbeittan. Guelf. Angz (Angr) bentan. *Hol.* ſenſu eodem; aut eſſe poteſt: *per viam marinam longè extenſam.* || ángurs braut miök lánga, *moleſtâ (marinâ) viâ perlongâ.* P. *Harmr* nomen proprium ſinus: at *Harmr* & *Angr* ſunt ſynonyma.

m) Atſitiandi vitia. K. L. M. R. corrupte. Neque melius Guelf. At vitiandi at ſitia. Sed Hol. I. non illepidè, At vitiandi ſitia, per Tmeſin, pro, *Vitiandi at-ſitia* ↄ: *At--ſetia:* Atſeti Hleidrar, *dominus* l. *habitator Lethræ*, vocatur rex Daniæ a Steine poëta, in Hryggiarſtycki. || Uppſitianda at &c. Jör eodem ſenſu: ſed hæc vox, quod G. Pauli optime monuit, parum antiquè aut Islandice ſapit; facta, ut idem Vir ſuſpicatur, ex *Of-ſitianda* ↄ: *Sitianda* [i. e. inſeſſore, cultore. Et ſic τὸ OF erit παρέλκον.]

n) Sidſkelfir l. Sídſkelfir, *modeſtus* l. *lentus vibrator*, aut legendum diviſim, Síd ſkelfir, *tandem* &c. Jör. || Iselfir Guelf. Hol. fortè iſta vox rhythmi cauſâ eſt poſita pro Ys-eſſir, *ſtrepitum excitans.* || I ſal ver, *in aula poſſeſſorem* P. || Quamquam G. Pauli hujus Strophæ receptam lectionem non prorſus improbat, tamen præfert, ex propria conjectura, *Nu hefr ek ſíſkelfi* &c. ↄ: *Nunc ego perpetuum vibratorem* &c. ut τὸ *Síſkelfi*, in accuſandi caſu, deſignet Eiricum regem. concederem ſane, ſi ab Libris recedere libitum eſſet.

o) Ita expreſſi ex Jör. Snarr þátt Haralldr átti, *acer contentionem habuit Haralldus*, ſc. *cum homine nimium audacis animi*, quod Strophâ ſequenti exprimitur. Membr. a. Quando hoc Diſtichon Parentheſi eſſet includendum. Laudatio autem Haralldi pulchricomi haud abſurde interponeretur ad filium Eiricum demulcendum. G. Pauli legit *Snarþátt* unâ voce, & vertit, *duram contentionem.* || Snarr þat er Haralldr átti. Guelf. Hol. Unde ordo & ſenſus haud ſanè commodus elicitur, nempe: Nu hefir líſkelfir undar bliks, þat er Haralldr átti, fundinn (mik) ſiálfan vidr ofrhuga yfrinn ↄ: *Nunc perpetuus vibrator gladii, quem* (gladium) *Haralldus poſſedit,* (Eiricus ſcilicet) *me ipſum, confidentem nimis, invenit.* || Snar ſátt Haralldr átti, *Acer* (Citò) *Haralldus in gratiam rediit cum homine nimis confidente (cum hominibus confidentibus præpotens)* K. L. M R. Quaſi latenter hoc dicat: *Si Haralldus pater tuus, at quantus vir! tam facilè rediit in gratiam cum audaciſſimis inimicis ſuis, non dubito quin tu, patris exemplum ſecutus, idem facias mecum, cum ego inimicitias tecum non contraxerim niſi neces-*

p) Vidr ofr-huga *q*) yfrinn
Undar bliks of *r*) fundinn.

Gravem ramum ſtirpis Haralldi
Summa animoſitate præditum.

A C. 936.

neceſſitate compulſus. Sed quod Haralldus fuerit adeo placabilis erga inimicos, id vero probatione indiget; neque ego verum puto; potuit tamen ſic ab Egillo fingi, ad rem præſentem accommodè.

p) Vid. Guelf. Hol. Verbulo moneo, τὸ VIDR modò verbum eſſe poſſe, ut hæc Stropha parentheticè in laudem Eirici bellicam capiatur, interpretor enim: *Superat homines confidentes graviſſimus heros* l. *potentiſſimus.*

q) ærinn, *id.* Guelf. Hol. non tamen incommode caperetur, pro EIRINN ɔ: *placabilis, clemens, ad veniam promtus.*

r) fundid. Jör. minus eleganter. fundum. K. L. M. R. Fundin, unâ *n* in fine, & ſic Strophâ præced. ultimâ yfrin. G. Pauli. quam ſcripturam non approbandam arbitror.

Verba carminis attemperatè ad verſionem ſic in ordinem redigo:

Kominn em ek á 1) ölldu jó (vid) ífa (ok) ángr beittan lángan veg, Enſkrar folldar 2) atſitianda at vitia: Nú hefir ſi-ſkelfir 3) undar bliks of fundinn ſiálfan 4) ſvar-þátt Haralldz áttar, 5) vidr ofrhuga yfrinn.

1) Navis *intelligitur per* ÖLLDU Jó. *G. Pauli junxit* Jó ífa *eodem ſenſu, quod opinaretur* ífi *eſſe nomen regis marini: idem retulit* τὸ ÖLLDU *Stroph.* 3. *ad præcedens* VEG, & *vertit*, Iter maritimum. *Quoniam autem* Ifi *inter regulos marinos Eddæ nullus comparet, at nomen eſt appellativum, ſignificans*, dubium, ambiguitatem, *ideo ego non dubitavi vocabulum iſtud metonymicè pro periculo accipere, inſertis particulis* VID & OK *ad ſenſum ſupplendum & conſtructionem illuſtrandam neceſſariis.*

2) *An Eiricum regem, an vero Adalſteinem, intelligat per* ENSKRAR FOLLDAR AT-SITIANDA, *incertum eſt. fortaſſe Eiricum, regem profugum, honorifico illo titulo palpari voluit; etſi revera cogitavit Adalſteinem, ad quem profectio hæc erat inſtituta.*

3) BLIK, lux, fulgor, *hic Metonymice pro* igne: *arma, quibus cæſim pugnatur, in Edda vocantur* Elldar blóds eda benia ɔ: *ignes ſanguinis l. vulnerum: hinc patet quid ſit* Undar blik.

4) SVARR, gravis, ſtrenuus, ſeverus, *honeſtum regis, præcipue Eirici, acerrimi bellatoris epithetum. Olaus Huíta-ſkálld in Hákonar-Saga:* Svarr *yngui kvad ſigr fenginn*, ɔ: *Severus* rex dixit victoriam eſſe partam. *modo autem* τὸ SVAR *cum vocabulo* Þátt *conjunctum, poſitum eſt pro* Svaran, *in accuſandi caſu.* Þáttr, *obſervante G. Pauli, proprie eſt filum l. licium funis craſſioris, pluribus conſtantis: hic idem Vir Doctiſſ. vertit* SNAR Þátt HARALLDZ ÁTTAR *per* durum filum Haralldi proſapiæ. *ego ſuppoſui* — ramum ſtirpis Haralldi *(Eiricum putà), magis Latinitati conſulens, quam ſtrictæ Textûs interpretationi. Similiter Egillus vocat filium ſuum,* Þátt ættar *ſinnar,*

infra

A. C. 936. Eiríkr konúngr ſegir. ecki þarf *s*) ek at telia upp ſakir á hendr þer. *t*) þuíat þær ero ſva margar ok ſtórar at einhver má vel endaz til þeſs at þú *u*) komir alldri *x*) hedan lífs *) áttu engiſſ annars af *y*) ván en þú munt her deýia ſkulu. máttir þú þat *z*) vita ádr at þú mundir enga ſætt af mer fá. þ) þá quad Egill - - - - - - Gunnhilldur mællti huí ſkal eigi æ) þegar drepa Egil. eda mantu eigi nú konúngr hvat Egill hefir *a*) til þín gert. *b*) drepit vini þína

Rex Eiricus fatur: nihil opus eſt mihi enumerare crimina, quibus tu es obſtrictus; nam tot ſunt & tanta, ut unumquodvis ſatis ſit ad impediendum, quo minus tu hinc umquam vivus diſcedas: nihil hic (pro meritis tuis) aliud habes ſperare, præterquam moriendum eſſe tibi: illud quidem præſcire debebas, nullam tibi veniæ apud me fore copiam. Tunc Egillus carmen protulit. - - - - - - Gunnhillda excepit: Quin de Egillo ſtatim ſumitur ſupplicium? adeone jam oblitus es, rex, quod Egillus erga te comme-

infra in Sonar-Torrek *vers.* 7. *Quæ autem plura ſuper vocibus* þáttr & Snar-þáttr *præclarè obſervavit G. Pauli, viſentur in Indice vocum.*

5) *Hæc ſtropha poteſt quoque de ipſo Egillo intelligi, ut ſit ſenſus,* per nimiam confidentiam *ſc. convenit l. conveni eum, in quem tantum admiſi. Sane ſciendum eſt vocem* Ofrhugi *vix inveniri, niſi de perſona uſurpatam, ut ſignificet* hominem audaciſſimum; *adeo hoc loco haud abſurde ceperimus τὸ* Ofrhuga *in accuſativo plurali,* Yerinn *autem retulerimus ad* Svar-þátt, *quod præcedit; ſic erit ſenſus:* Erga homines confidentes vehementem *l.* ſævum. & Ofrhugar *rectè appellabuntur homines privati, adverſus regiam poteſtatem hoſtile quicquam incipientes.*

s) Ek, omitt. Guelf. Hol. ut & mox Upp, & legunt Sakar, pro, sakir.

z) En þó ero þær (til Jör.) ſo margar *&c. ſed tamen ea (exſtant)* &c. Membr. a. & Trad. item Jör.

u) komizt. Jör.

x) med lífi á brutt. Guelf. Hol.

*) ertu (ok) einſkis af mer annars (annars af mer) verdr, *nihil (quidem) aliud a me meritus es,* ſc. quam mortem. J. P. & pergunt, muntu her dauda taka.

y) mer ván. enn þú munt her dauda taka fyri líf, *a me — , niſi ut tu mortem hic pro vita accipias.* Guelf. Hol.

z) ſiálfr vita attu mundir &c. *ipſe* &c. *Jör.*

þ) Hoc carmen deperditum eſt: & ceteri quidem Codd. nullam ejus mentionem faciunt; at in Membr. a. vacat ſpatium, quod uni carmini reſpondet.

æ) þegar abeſt à Mbr. a & Trad. Mox hann; pro Egil. Jör.

a) til þín, exclud. Membr. a.

Þína ok frændr, ok þar á ofan ſon þinn. en *c*) nídt ſiálfan þik. edr *d*) hvar viti menn ſlíku bellt vit konúngmann. Arinbiörn *e*) ſegir. ef Egill hefir mællt ílla *f*) til konúngs þá *g*) má han þat bæta í *h*) lofs-ordum þeim er allan alldr *i*) megi uppi vera. Gunnhilldur mællti. ver vilium ecki lof hans heyra. *) láttu konúngr leida *k*) Egil út ok höggva hann. *l*) vil ek eigi heyra ord hans ok eigi ſiá hann. Þá mællti Arinbiörn. eigi mun konúngr láta *m*) at eggiaz um öll nídíngsverk þin. *n*) eigi mun

commeritus eſt? interfecit (ille) amicos tuos & conſanguineos, atque inſuper gnatum tuum, at ipſum te execratus eſt. Ubi autem noverint mortales adeo protervè eſſe actum cum homine rege? Arinbiörnus fatur: Si Egillus regi male locutus eſt, id èxpiare poterit oratione laudativa omne aevum perennaturâ. Gunnhillda loquitur: Nolumus audire ullum ab eo præconium: tu jube, rex, Egillum duci (foras), & obtruncari; ego neque ejus dicta audire, neque ipſum videre, volo. Tunc reponit Arinbiörnus: non ſequetur rex tuum impulſum, circa omnia A. C. 936.

b) drepit nidr Jör. quod aliquanto ſonantius eſt, & multitudini cæſorum exprimendæ aptius, quam DREPIT ſimpliciter.

c) nú mundi han vilia drepa ſiálfan þik ef han mætti, *nunc cuperet te ipſum occidere, ſi poſſet.* Jör.

d) hvern veitztu * ſlíku bellt hafa, *quem noſti tam protervè egiſſe?* omiſſ. VIT &c. Guelf. Hol. * ſlíkan, *quem noſti talem?* P. || hvar munu menn vita dæmi til ſlíks, *ubi noverint mortales talis rei* (ɔ: tantæ proterviæ) *exemplum?* Jör. Mox, Kónga *regibus*, pro KONÚNGMANN. K. L. M. R.

e) ſvarar. Guelf. Hol.

f) vid konúng. Jör. til þín. konúngr, *tibi, rex!* Guelf. Hol.

g) má, non extitit in Matrice Jör. quod procedere poteſt, ſi τὸ *bæta* intelligamus tert. perſon. Imperativi, pro *bæti.*

h) ſamföſtum ordum, *ligatâ oratione.* J. P.

i) mun. Guelf. G. N. P. quam conſtructionem nota.

*) láti, *jubeat.* Iid. Hol.

k) hann, *illum.* eâdem vocula mox excluſâ. Guelf. Hol.

l) Ek vil ecki &c. Jör. Omne hoc membrum reſecant Guelf. Hol. P.

m) eggiaz at um nídíngsverk þóttú Gunnhilldur eggir þeſs, *haud perducetur ad committendum flagitium, quamquam tu, Gunnhillda, eò impellas.* Jör. || at eggiun (á-eggian P.) um öll nídingsvíg þau er þú villdir vinna láta, *non obtemperabit tuæ ſtimulationi ad omnes cædes nefarias, quas tu patrari velles.* Guelf. Hol. J. P.

n) þuíat konúngr mun eigi láta hann í nótti. Guelf. NÓTTI forſan pro nætti, quod in com-

A.C. 936. mun han láta Egil drepa í nótt. Þuíat *o*) *náttvíg ero mordvíg p*). Konúngr ſegir. ſva ſkal vera Arinbiörn ſem Þu *q*) bidr. at Egill ſkal lifa *r*) í nótt. *s*) hafdu hann heim med Þer. *t*) ok fær mer hann á morgin. Arinbiörn Þackadi konúngi ord ſín. væntu ver herra. at hedan af muni *u*) ſkipaz mál Egils á *x*) betri leid. En Þótt Egill hafi ſtórt til ſaka gert *y*) vid ydr. Þá líti Þer á Þat at han hefir mikils miſt fyrir *z*) ydr frændum. Haralldr konúngr fadir Þinn tók af lífi ágætan mann Þórólf fodrbródur Egils af Þ) rógi vándra manna. en af engum ſökum *æ*). En Þer konúngr brutud lög á Agli fyri ſakir Bergönundar. en Þar á ofan villdu Þer *a*) hafa Egil at dauda-manni. ok drápud

nia flagitia tua; non faciet Egillum hac nocte interfici: nam nocturna homicidia, ſunt furtiva homicidia. *Rex profatur: Sic fiat, Arinbiörne, ut tu poſcis; Egillus hac nocte vivat: eum tu abducas domum tuam, & cras adducas mihi. Arinbiörnus regi de effato ſuo gratias egit, (&) ſperamus (inquit) domine, hinc porro cauſam Egilli meliorem in locum deductum iri. At licet Egillus graviter in te peccaverit, id tamen conſideres, quæſo, quod multum abs te & tuâ ſtirpe damni paſſus eſt; rex Haralldus parens tuus ſuſtulit e vita præclarum virum Thorolfum patruum Egilli, nullum ob crimen, niſi ob calumniam improborum hominum; at tu, rex, in gratiam Bergönundi, jus in Egillo violaſti, atque inſuper vitam ipſius*

compoſitis extat: vulgus etiam hodie dicit, *í nótti var*, quod illi qui plus ſcire ſibi videntur, & fortaſſe minus in ea re ſciunt, volunt emendatius enuntiare, *í nótt ed var*. Porro *Láta* pro *drepa*, notes velim; *Lata af*, eo quidem ſenſu dixerunt, de mactatione pecudum, per Euphemismum, ut puto.

o) öll, *omnia*. add. Guelf. Hol.

p) ero, repetit Membr. a. haud abſurdè, dum ante NÁTTVÍG ſubaudiamus EF.

q) vill, *vis*. Guelf. Hol.

r) náttlángt, *hujus (unius) noctis ſpatiô*. Iid.

s) ok haf hann &c. Iid. omiſſ. OK FÆR — MORGIN.

t) ok giæt hans í nótt, *atque hac nocte cuſtodias*, inſerunt Jör.

u) betraz málit Egils. Guelf. Hol. omiſſ. á — LEID.

x) betra veg. Jör.

y) VID YDR, omitt. Guelf. Hol.

z) ydrum, i. e. *abs tua ſtirpe*. Membr. a. & Jör.

Þ) ró manna. Membr. a.

æ) vid hann, *ipſius*. add. Jör.

a) drepa Egil ef Þer hetdut nád honum, *Egillum occidere voluiſti, ſi eum nactus eſſes*. Jör.

drápud *b*) menn af honum. en rætud hann fe öllo. *d*) ok þar á ofan gerdut þer hann útlaga. ok rákut hann af landi. en Egill er engi ertínga madr. en *hvert mál er madr ſkal dæma. e*) þá *verdr f*) *at líta á g*) *tilgiörd h*) *med efnum. i*) Mun ek vardveita Egil náttlángt. *k*) Gánga þeir Arinbiörn heim til húſs. *l*) ok er þeir komu

*ipſius adpetiiſti, ſuos ſodales occidiſti, ipſum pecuniâ omni ſpoliâſti; ſuper hæc pace multatum regno expuliſti. jam vero Egillus non eſt *) ad laceſſendum idoneus.* in omni *autem* cauſa judicanda, delictum cum rationibus ſuis (cauſis impellentibus) ponderandum eſt. *Cæterà Egillum ego hac nocte aſſervabo. Inde Arinbiörnus & Egillus domum ſe recepere,* A.C. 936.

&

b) mennina af honum. omiſſ. quæ ſequuntur de rapina & proſcriptione. Guelf. Hol. || menn hans. Jör.

d) eptir þat brendu þer kaupſkip hans. en ofan á þetta giördu þer hann útlægan, *poſtea navem ejus mercatoriam concremâſti*, &c. Jör.

e) þá, male deeſt in Membr. a. & Trad.

f) æ *ſemper*, add. Jör.

g) tilgerdir, Num. plur. Membr. a Jör. P. J.

h) eptir. Jör. & Fragm. Mbr. I. Senſus: *Offenſæ ex cauſis impellentibus ſunt æſtimandæ.* Mox pro EFNUM, I. habet mála-vöxtum, & P. mála-efnum, *cum circumſtantiis ſuis.* || MED EFNUM, perperam omitt. Mbr. a. & Trad.

i) Ek mun nú ſegir Arinbiörn. hafa Egil med mer í nótt heim í gard minn, *Nunc ego, inquit Arinbiörnus, Egillum domum meam abducam, hanc noctem ut ibi exigat.* Mbr. a. & Trad. || Ek mun vardveita Egil í nótt. ſua han ſkal hvergi í brott hlaupa, — *ita ut nusquam aufugiat.* Jör. Fr. I.

k) ok ſva var, *atque ita factum.* Membr. a. & Trad. || Sídan gánga þeir Arinbiörn heim í gard ſinn, *Poſtea Arinbiörnus cum Egillo domum ſuam* &c. Jör.

l) þá kalladi Arinb. á Egil ok bad hann gánga med ſer. þeir fara upp í lopt eitt tveir ſaman. þat var hæſt hús í gardinum. þat var lítid hús. ok vandad miök. þeir ræddu þá um mál þetta, *Tum Arinbiörnus vocat Egillum, & ambulare ſecum jubet: adſcendunt ſoli in coenac. quodd. quod aedificium in ea domo erat ſummum; parvum quidem illud, at multa arte concinnatum. Ibi* &c. Fr. I. Jör. || þá mællti Arinb. til Egils. ok bad hann fara í lopt eitt þat er hæſt var í gardinum. lítid ok vandad miök. þá ræda þeir Arinbiörn um mál þeirra konúngs. Allreidr v.k. nú ſagdi Arinb. en &c., *Arinb. loquitur Egillo, & jubet eum adſcend. in coen. quodd. in ſumma domo ſitum, parv.* &c. — *Ibi de controverſia regem inter & Egillum ſermocin.* &c. Guelf. Hol.

**) Poteſt utique* ERTÍNGA-MADR *accipi, pro homine petulante, ɔ: ad alios laceſſendum promto: at ego tamen, permittente genio linguæ, & poſtulante contextu, in mea verſione intellexi eum, qui ſe laceſſi, placidè patitur, atque adeo* idoneus eſt ad laceſſendum, *ɔ: quì ab aliis laceſſatur.*

A.C. 936. komu í gardinn. Þá gánga þeir jj. í lopt nockurt lítit. ok ræda um þetta mál. ſegir Arinbiórn ſua. allreidr var konúngr nú. en helldr þótti mer mýkiaz ſkaplyndi hans *n*) ádr letti. ok mun nú *o*) hamíngia ſkipta *p*) hverr upp kemr. veit ek at Gunnhilldur mun allan hug á leggia at ſpilla þínu máli. Nú vil ek *q*) at vid takim þat rád upp attú vakir í *r*) alla nótt ok yrkir lofkvædi um Eirík konúng. Þætti mer þá vel ef þat *s*) yrdi drápa tuítug. ok mættir þú *t*) kveda á morgin er vid *u*) komum fyri konúng. ſva gerdi Bragi frændi þinn þá er han *x*) vard fyri reidi Biarnar

*& poſtquam in aedes ventum erat, ſoli in parvum quoddam coenaculum conceſſere: ibi ſuper negotio præſenti ſermocinantur. Arinbiörnus ita loquitur. Nunc irâ incenſus erat rex, at aliquantùm tamen molliri ſentiebam ejus animum, antequam deſineret (noſtrum colloquium): cæterum fortuna decernet quæ ſors exeat. Gunnhilldam quidem ſcio omnî in id animo incumbere, ut tibi negotium corrumpat. Nunc id conſilii nos capeſſamus volo, ut tu hanc noctem perpetem vigiles, & poëma in laudem Eirici regis condas; quod cuperem ſanè ut fieret epos intercalatum viginti verſuum, atque tu illud decantare poſſes craſtinâ luce, ubi regem adierimus. Sic fecit *) Bragius conſanguineus tuus, cum in*

n) ÁDR LETTI, omitt. Guelf. Hol. || nockut, inſer. Membr. a. & Trad.

o) ráda hamíngia þín (hamíngia þín ráda) *in tuæ fortunæ erit poteſtate.* Guelf. Hol. P. J. Jör. Fr. I.

p) hvat, *quid*, ɔ: quò res evadat. Membr. a. & Trad. H. I. P. In textu ſubaud. *blutr;* eſtque translatio elegans à ſortitione, ad eventum cujusque rei dubiæ.

q) þat rád gefa, *id conſilii dabo.* Membr. a. & Trad. || MOX UPP omitt. Jör. P. I. Fr. i.

r) nótt alla. J. P. eleganter. || ALLA ignor. Membr. a. Jör. Fr. i.

s) veri tuítug drápa, *eſſet* &c. Guelf. Hol.

t) færa, *id.* Iid.

u) göngum (ſkulum ganga). Jör. Guelf. Hol.

x) var ordinn (hafdi ordit), *id.* Iid.

*) *Bragius hic, qui interdum a Snorrio vocatur* Bragi ſkálld, *vixit non multo ante Haralldum pulchricomum, id quod colligere eſt ex Landn. b. pag.* 122. *exſtant in Edda duo Fragmenta poëmatis ejus heroici de Ragnare* Lodbrók *facti, intellectu admodum difficilia: exſtant & aliquammulta carminum ejus ſolitariorum Fragmenta, maximam partem ad Theologiam gentilem ſeptentrionalem pertinentia, quæ doctrinam, acumen, elegantiamque hujus poëtæ haud obſcurè præferunt.*

Diſtin-

y) Biarnar Suía konúngs. at han orti drápu tuítuga *) um hann eina nótt. ok þá þar fyri höfud fitt. nú mætti *z*) ok ſua vera at þ) vid bærim gæfu til *æ*) vid konúng. ſva at þer kæmi þat í frid *a*) ef þú fengir drápuna fært honum. Egill ſegir. freiſta ſkal *b*) ek þeſſa rádz er þú vill. en ecki hefi ek *c*) vid því búiz at *d*) yrkia lof um Eirík konúng. Arinbiörn bad hann freiſta *e*). Sídan geck *f*) Arinbiörn

in iram Biörni Suecorum regis incidiſſet; compoſuit de illo epos intercalatum viginti verſuum, unâ nocte, & præmium retulit caput ſuum. poſſet hic quoque evenire, ut nos eâdem apud hunc regem fortuna uteremur, atque ita pax tibi conciliaretur, ſi tibi contingeret epos coram illo proferre. Egillus loquitur: Hoc conſilium experiar, quando tu quidem ita vis; at in animum meum non induxeram, laudativo poëmate regem Eiricum ornare. Arinbiörnus eum adhortatus, ut A.C. 936.

Diſtinguendus ab hoc mihi videtur Bragi hinn gamli *y:* longævus *l.* ſenior, *etiam poëta; cujus facetum carmen de ortu Sælandiæ adfert Snorrius in Edda & Hiſt. Norv. item aliud carmen in Edda, quod continet aliquot appellationes Poëtæ; hunc* Bragium longævum *l.* ſeniorem *ego arbitror eſſe regem illum Valldreſiæ, cujus mentio fit in Genealogia Haralldi pulchricomi, ad calcem Olafs-ſagæ Tr. ſ. Edit. Skalholt. Biörnus Sueciæ rex cujus hic meminit Arinbiörnus eſt, credo, Biörnus* Járnſída *filius Ragnaris* Lodbrók: *neque enim is eſſe poteſt* Biörnus rex de Högo, *quod Skallda-tal apud Wormium videtur ſtatuere; ſiquidem* Biörnus ille de Högo *ſive Suecus, ſive Norvegus fuerit (res enim mihi eſt incerta,) Haralldo pulchricomo fuit coævus; vide Landn. b. pag.* 222. 224. & -- 25. *Denique Bragii* poëtæ *ex filia Aſtrida* Slæki-drengo *abnepos fuit Arinbiörnus noſter, vide Landn. b. pag.* 53. *unde videri poſſit in Textu reponi debere* MINN, *pro* ÞINN, *poſtquam Egilli cum Bragio conſanguinitatis nulla exſtant veſtigia, quod ego quidem ſciam.*

y) BIARNAR ignorant Jör. Fragm. i.

*) á einni nátt. Guelf. G.

z) OK SUA omitt. Membr. a. SUA omitt. Guelf. Hol.

þ) ver Membr. a. Guelf. Hol. non ſatis accuratè, cum de duobus tantum ſit ſermo. || Þú bærir, *tu — uterere.* J. P.

æ) Þeſs at ſua yrdi her, *ut idem hic obtingeret.* excluſ. ſeqq. Guelf. Hol. I.

a) vit konúng, *apud regem* add. Membr. a. excluſ. EF — HONUM.

b) Þeſſa ef þú vill, *hoc, ſi* &c. Guelf.

c) ádr, *antea* add. Id. Hol. I. P.

d) kveda. Iid.

e) Þeſſa máls (fyrſt Jör. Fr. i), *hujus rei (modò)* Iid. &c.

A.C. 936. biörn í brutt. ok let bera þángat víst ok dryck í loptit. *g)* var Egill þar einn um nóttina. Arinbiörn geck til manna sinna. ok sátu *h)* þeir *i)* vit dryck *k)* til midrar nætr. þá *l)* geck Arinbiörn til sueínhúss ok sveit hans. *m)* ok ádr han afklæddiz geck han upp í loptid til Egils. ok spurdi *n)* hvat þá lidi um kvædit. Egill segir at ecki *o)* var ort. *p)* hefir her setid suala ein vit glugginn ok *q)* klakat í alla nótt sua at ek *r)* hefi alldregi bedit ró *s)* fyri. *t)* Sídan geck Arinbiörn á brott ok út um dyrr

periculum faceret, discessit, cibumque ac potum in coenaculum inferri jussit. ibi Egillus solus noctem egit. Arinbiörnus ad suos comites abiit, compotationeque ad mediam usque noctem productâ, in cubiculum se cum sua caterva contulit. ante vero quam exueretur, adscendens in conclave ad Egillum, quærit, quò tum processum esset in poëmate? Egillus nihil factum esse ostendit, (additque): hirundo quædam, hanc obsidens fenestram, omnem noctem garrire non destitit, adeo ut nulla mihi propter id contigerit requies. Tunc discedens Arinbiörnus exiit per ostium, quò in

f) han á brott til manna sinna. sátu þeir &c. *discessit ad suos comites, & cum iis una compotavit in mediam* &c. Membr.a. & Trad. resectîs intermediis.

g) Þá er Egill einnsaman í loptinu um nóttina, *postea Egillus in coenaculo* &c. Jör. Fr. i.

h) þeir, bellè abest à Jör. Fr. i.

i) at dryckiu. Membr. a.

k) nær *ferè*, add. Jör. Fr. i.

l) gengu menn til rekkna sinna. en Arinb. geck í loptit til Egils, *cæteris lectos suos petentibus, ipse Arinbiörn. adscendens* &c. Guelf. Hol.

m) En *sed* Jör. Fr. i.

n) hversu mikit sysslat væri at yrkia drápuna *quantum confectum esset ex poëmate?* Jör. Fr. i. || hvat ort veri, *quid contextum esset?* Guelf. Hol.

o) veri (væri) Iid. Jör. Fr. i.

p) þuí her hefir &c. *nam* &c. Jör. Fr. i. || her hefir suala ein verit vid &c. Guelf. Hol.

q) klakar Jör. Fr. i. || klakar hon sua at &c. *ita garrit ut.* Guelf. G. Mbr. b. || kvakar *id.* I. blakar *pulsat, alas quassat.* N. P.

r) bíd (beid I.) alldri, *nulla mihi contingat requies.* Guelf. Hol. P. I. || hefi alldri mína ró, *ut mihi nullum sit otium.* Jör. Fr. i.

s) Fyri omitt. Guelf. Hol. & Iid.

t) Arinbiörn geck þá út ok settiz vid glugginn hiá Agli (nidr vid gluggann. P.), *Arinbiörnus egressus consedit (adsedit ad fenestram apud Egillum)* o cubiculi in quo erat Egillus. Guelf. Hol. J. P. || ok eigi miklu sídar geck Arinb. í brott ok út. han settiz vit glugginn á loptinu. han lá &c. *Non multo post abiens Arinbiörnus exiit domo, conseditque ad fenestram coenaculi.* Jör. Fr. i.

dyrr þær er gánga mátti upp á húſit. ok ſettiz *u*) vid glugg þann á loptinu er fuglinn hafdi ádr vid ſetit. han ſá *x*) at hamleypa nockur fór *y*) annan veg af húſinu. Arinbiörn ſat þar *z*) vit glugginn alla nóttina til þeſs er lýſti þ). En *æ*) ſídan er Arinbiörn *a*) hafdi þar komit þá orti Egill *c*) alla drápuna *d*) ok hafdi feſt ſua at han mátti kueda um morgininn *e*) þá er han hitti Arinbiörn. *f*) þeir helldu vörd á nærr *) tími mundi *g*) vera at hitta konúng. *h*)

in tectum erat aſcenſus, atque conſedit ad feneſtram, quam antea obſederat ales: hic larvam quandam conſpexit, quæ ſe aliorſum ex tecto auferebat. Adſedit feneſtræ Arinbiörnus noctem perpetuam, donec illuceſceret. At poſtquam ille eò venerat, Egillus omne poëma componebat, idque ſic infixerat memoriæ, ut ſequenti luce, cum Arinbiörnum conveniebat, memoriter poſſet recitare. Jamque illi horam, regem adeundi, tempeſtivam obſervabant. A.C. 936.

LXIII. Cap.
EGILL FLUTTI KVÆDIT.

Eiríkr konúngr geck til *i*) borda at vanda ſínum. ok *k*) var þá fiölmenni mikit med honum.

Cap. LXIII.
EGILLUS POËMA RECITAVIT.

Rex Eiricus pro more ſuo (horâ conſuetâ) accubuit, magnâ tum ſatellitum turbâ munitus:

u) vid, perperam omitt. Membr. a.

x) hvar hamhleypa fór, *aſpexit, cum larva ſe* &c. Guelf. G. N. || at nockur hamhleypa. Jör. Fr. i.

y) annars vegar. Jör. Fr. i.

z) Vit glugginn omitt. Jör. Fr. i. Guelf. Hol. alla nóttina etiam omitt. Guelf. Hol.

þ) af degi, *dies*, add. Iid.

æ) er han kom til loptzins, *quò in coenaculum redeunte.* Guelf. Hol. I. P.

a) hafdi Egill ort drápuna, *poema compoſuerat.* Iid.

c) alla, etiam omitt. Jör. Fr. i.

d) ok hafdi ſua, *atque ſic habebat*, ſc. *in memoria.* Jör. Fr. i.

e) þá — Arinbiörn., ignorant Iid. Guelf. Hol.

f) Þeir Arinbiörn. Jör. Fr. i || Eptir þat helldu þeir vörd á &c. *poſtea.* Guelf. Hol.

*) konúngr gengi til borda, *quà rex accumberet.* Guelf. Hol.

g) til, pro vera. Jör. Fr. i.

h) ok tala vid hann ſín erindi, *& de rebus ſuis cum eo agendi*, add. Iid.

i) bordz. Guelf. Hol. Mox, Vand, pro Vanda. Membr. a.

A.C. 936. honum. ok er Arinbiörn vard þeſs *l*) varr. þá *m*) geck han med alla ſueit ſína alvapnada í konúngs *n*) gard þá er konúngr ſat iſir bordum. *o*) Arinbiörn krafdi ſer inngöngu í höllina. *p*) honum var þat ok heimollt giört. gánga þeir Egill inn med helmíng *q*) ſueitarinnar en annarr helmíngr *r*) ſtód úti fyri dyrum. Arinbiörn *s*) kvaddi konúng. en konúngr *t*) fagnadi honum vel. *u*) Arinbiörn mællti. nú er *x*) her kominn Egill. hefir han ecki leitat til *y*) brotthlaups í nótt. nú vilium ver vita. herra. hverr hans *z*) luti ſkal vera. þ) væntir ek *æ*) attú munir láta *a*) hann nióta orda minna. þuíat mer þikkir *b*) allmiklu ſkipta at Egill ſái ſætt af ydr.

tus: quod ubi ſentiebat Arinbiörnus, cum univerſa caterva ſua juſte armata vadit in palatium, quo tempore epulabatur rex: poſtulat ſibi introitum in triclinium regium; atque ejus rei poteſtate ſibi factâ, it intro unà cum Egillo & dimidia parte cohortis, alterâ dimidia pro foribus adſtante. Salute regem impertit; eâdemque ab rege honeſtatus, infit: Jam hic adeſt Egillus, nullâ hac nocte fugâ tentata: ſcire nunc volumus, domine, quæ ejus ſors futura ſit; ſpero ego, facturum te, ut mea deprecatio homini proſit. nam mea permagni intereſſe judico, ut Egillus veniam abs te impetret. Ego, quod dignum

k) med honum mikit fiölmenni. Jör. Fr. i.

l) víſ, *id.* Iid.

m) gengr han vapnadr ok hans menn til hallardyra, *vadit armatus cum comitatu ſuo ad oſtium aulæ.* Iid.

n) gardinn. Guelf. Hol. þá — BORDUM omiſſ.

o) ok bad &c. Jör. Fr. i.

p) en honum var þat heimillt. þá ganga &c. *id quod in ejus erat poteſtate* &c. Guelf. Hol. || ok var honum þegar leyft, *quod ei ſtatim permiſſum.* Jör. Fr. i.

q) lids (perg. Jör. Fr. i. en annat lid), — *(cæteră caterva.)* Guelf. Hol. Jör. Fr. i.

r) er úti, *foris relictâ.* Guelf. G.

s) heilſadi konúngi, *id.* Guelf. Hol.

t) tók þui val, *ad quod rex commodè reſpondit.* Iid. tók vel kvediu hans, *id.* Jör. Fr. i.

u) þá tók Arinbiörn til máls, *Tunc Arinbiörnus fari orſus eſt.* Guelf. Hol.

x) Egill her kominn. Iid. Jör. Fr. i.

y) brauthlaups. Guelf. Hol. í NÓTT, omitt. Iid. & Jör. item deinde, HERRA.

z) hluti Guelf. Hol. hlutr. Jör. Fr. i.

þ) vænti ek gods af ydr. hefi ek þat giört ſem &c. — *bonum abs te, feci, ut dignum* &c. Membr. a. & Trad. intermedia transeuntes.

æ) af ydr konúngr. at þer munud láta &c. Jör. Fr. i.

a) HANN, omitt. Guelf. Hol. AD, pro eo ſubſtituit H.

b) þetta, *hoc*, add. Jör. & Fr. i.

ydr. hefer ek þat giört ſem *c*) vert var. at ek hefi engan lut *d*) til þeſſ ſparat at *e*) gera ok mæla ſua at ydvarr vegr veri þá meiri enn ádr. hefi ek *f*) ok látit allar mínar eigur ok frændr ok vini er ek átta í Noregi. *i*) ok fylgt ydr. *k*) en allir lendir menn ydrir ſkilduz vid ydr. ok er *l*) þat makligt þuíat þú hefir marga luti *m*) til mín ſtórvel giört. Þá mællti Gunnhilldur. Hættu Arinbiörn. ok tala *n*) ecki ſua lángt um þetta. mart hefir þú *o*) vel giört vid Eirík konúng. *q*) ok hefir han þat fullu launad. *r*) er þer miklu meiri vandi *s*) á vid Eirík konúng enn Egil. *t*) er þer þeſſ ecki bidianda at Egill *u*) fara *x*) refſíngalauſt hedan af

dignum erat, præſtiti; nihil enim dicti factive, quod ad tuam gloriam amplificandam pertineret, feci reliqui: quin omnes meas fortunas, cognationes, atque amicitias, quibus in Norvegia florebam, linquendo, te, ab omnibus ſatrapis tuis deſertum, ſecutus ſum; & id quidem meritò, nam multa erga me præclarè feciſti. Gunnhillda loquitur: deſine Arinbiörne, & noli hoc tam longâ oratione prædicare: multa bene erga Eiricum regem feciſti, atque ille ea plenè remuneravit: multo magis Eirico regi quam Egillo es obligatus; nec tibi fas eſt poſtulare, ut Egillus, iis ſceleribus flagrans, hinc A.C. 936.

v) verdugt er Guelf. Hol. ſkyllt, *mei officii.* Jör. Fr. i.

k) TIL ÞESS, ignorant Iid. Guelf. Hol.

e) mæla ok gera Guelf G. omiſſ. ſeq. SUA, Mox, ydarr Guelf.

f) látit eigur mínar ok frændr alla í Noregi. Guelf. Hol.

i) enn. Jör. mox þer pro YDR, þínir, pro YDRIR, & þik, pro YDR. Iid. Guelf. Hol.

k) er (þá er) Iidem.

l) allt, *omne*, add Guelf. Hol.

m) val (ſtórvel) — giört. Guelf. Jör.

n) eigi lengra, *neque loquere ulterius.* Guelf. Hol. P.

o) ſtór-val til mín gert ok ſua til Eiriks konúngs, *præclare erga me feciſti, & item erga Eiricum regem.* Guelf. Hol. || Hefir þú mart ſtórvel giört til vor. en Eirikr k. hefir þat allt fullu &c. — *erga nos, at ea omnia Eiricus R.* &c. P. pro, MART HEFIR &c.

q) hefir han þat ok allt &c. *ipſe ea omnia.* Guelf Hol. Mox full-launat (fullaunat) Jör. Fr. i. pro FULLU &c.

r) en þer er miklu &c *at tu* &c. Iid.

s) á, excludunt Iid. Guelf. Hol.

t) ok er þeſſ eigi Iid. at melius ſervatur pronomen ÞER, nam habet emphaſin; ut hoc dicat regina, *Tibi, regis neceſſario atque intimo.*

u) Ita Membr. a. vetuſtâ flexione. alii omnes, fari.

x) refsíngalauſſ, *impunis.* Guelf. Hol. med líf (fiörvi) *vivus.* Jör. Fr. i. H.

A. C. 936 af fundi Eiríks konúngs. ſlíkt ſem han hefir til ſaka giört. Þá mællti Arinbiörn. ef *y*) Þú konúngr ok Þid Gunnhilldur hafit *z*) Þat einrádit at Egill ſkal her enga ſætt fá. Þá er Þat Þ) dreingſkapr at gefa honum freſt ok fararleyfi um viku ſakir at han fordi ſer. *æ*) Þó hefir han at ſiálfvilia ſínum *a*) farit híngat á fund ydvarn ok venti ſer af Þuí fridar. *b*) fara Þá enn ſkipti ydur ſem verda má Þadan frá. Gunnhilldur mællti. *c*) ſiá kann ek á *d*) Þeſſu Arinbiörn. *e*) at Þú ert hollari Agli enn Eiríki konúngi. *f*) Ef Egill ſkal rída *g*) hedan viku í brott í fridi. *h*) Þá mun han kominn til Adalſteins konúngs *i*) á Þeſſi ſtundu. En *k*) Eiríkr konúngr Þarf nú ecki at dyliaz í Þuí

hinc impunè ab Eirico rege discedat. Arinbiörnus pergit: Si tu rex, tuque Gunnhillda, hoc animîs veſtris obſtinaviſtis, ut Egillus nullam hic pacem obtineat; ea tamen liberalitas eſt, veniam ei diſcedendi, & ſpatium unius hebdomadæ, concedere, ut ſuæ ſaluti conſulat: ſud certè voluntate homo vos adiit, atque pacem ſibi ex ea re pollicebatur. Inde porro veſtræ controverſiæ exitus penes fortunam eſto. Ad hæc Gunnhillda: ex hoc, inquit, perſpicio, Arinbiörne, quod Egillo magis ſtudes quam Eirico regi: Egillus, ſi ſalvô commeatu per integram hebdomadam hinc equô avehatur, interea pervenerit ad regem Adalſteinem. At Eirico regi id nunc obſcurum eſſe nequit, quod omnes jam

y) Þid Eir. k. ok Gunnhilldur. Jör. Fr. i. Þú Gunnhilldur hefir &c. Guelf. Hol.

z) Þuí. Guelf. Mbr. b. N. quando diviſim ſcribendum foret, EIN RÁDIT ɔ: *ſi tu ſola in cauſa fuiſti, quod* &c.

Þ) höfdíngſkapr (höfdínglikt) *Principe dignum (Heroicum) eſt.* Jör. Fr. i. Guelf. Hol. I. P.

æ) er han hefir (Þó ſiálfviliandi. Jör. Fr. i. pro, AT SIÁLFV.) *quandoquidem (utique* &c*)* Guelf. Hol. Jör. Fr. i.

a) híngat farid á konúngs fund ok vænt ſer af honum fridar, *huc profectus eſt ad regem, atque ab eo* &c. Guelf. Hol.

b) Hæc clauſula abeſt à Guelf. Hol. Jör. Fr. i. I. P. Id autem vult Arinbiörnus: non ſe deprecari, quin iſto tempore elapſo rex Egillum perſequatur.

c) kann ek Þat at ſiá Arinbiörn. Guelf Hol.

d) Þeſſari bon, *hac petitione.* Jör. Fr. i.

e) attú ert í ſlíku hollari &c. —*in ea re.* Guelf. Hol. at hollari ertu. Jör. Fr. i.

f) enn, *at*, add. Iid.

g) viku hedan í fridi í brott. Iid. hedan í brott á viku. Guelf. Hol.

h) at, otioſè add. Guelf. G. N.

i) ádr Þeſſi ſtund er lidin, *eô tempore nondum elapſo.* Jör. Fr. i.

k) fyri ſkömmu &c. Jör. media tranſſilientes.

*) í þuí at honum verda nú allir *l*) konúngar *m*) ofreflismenn *n*). en fyri ſkömmu mundi þat *o*) þikia ecki líkligt at *p*) Eiríkr konúngr mundi eigi hafa til þeſſ *q*) vilia ok atferd at hefna harma ſinna á *r*) hverium manni ſlíkum ſem Egill er. Arinbiörn ſegir. engi madr mun *s*) Eirík kalla at meira *t*) mann þóat han drepi einn bóndaſon **) útlendan þann er gengit hefir á valld hans. en ef *u*) konúngr vill miklaz af þeſſu þá ſkal ek *x*) þat veita honum at þeſſi tídendi *y*) ſkulu helldr þikia fráſagnar verd. Þuíat vid Egill munum nú *z*) veitaz at. ſva at iamſnemma ſkal ockr mæta

jam reges exiſtunt illo potentiores: at nuper A.C. 936. *incredibile viſum fuiſſet, Eirico regi neque animum neque vires (induſtriam) ſuppetere, ad ſuos luctus (ſuas l. ſibi illatas injurias) in unoquoque homine, tali atque Egillus eſt, vindicandum. Arinbiörnus excipit: Nemo homo, arbitror, Eiricum majorem hominem judicaverit, etſi unum ruſtici (hominis plebeii) filium peregrinum, qui ſe ultrò in ejus poteſtatem dedit, interfecerit. quodſi vero rex hac ex re gloriam captat, ego illi id gratificabor, ut hæc res majorem in modum digna commemoratione cenſeatur; nam ego atque Egillus nunc rem geremus conjunctim (labores l. vires conſociabimus), ita ut cum ambobus*

*) vid, inſer. K. M. || at þuí. Guelf. Hol.

l) Konúngar exclud. Iid. P.

m) ofríkismenn. I. P.

n) vid at eiga, *in certamine*, add. Iid. Guelf. Hol.

o) eigi líklikt þikkia. Guelf. Hol. ecki þikia líkligt. Jör. Fr. i.

p) konúngr mundi eigi * hefna harma ſinna á Egli, *regem in Egillo non vindicare* &c. Guelf. Hol. * vilia add. I. P. — *nolle vindicare.*

q) adferd ok vilia. Jör. Fr. i.

r) þuílíkum manni ſem Egill er, *in tali homine atque* &c. Iid.

s) kalla Eirík konúng at &c. — *regem.* Guelf. Hol. Konúng, poſt Eirík etiam omitt. Jör.

t) konúng, *regem.* Jör.

**) unlendan Membr. a. voluit forte ſcribere *úinnlendan*, aut *Vanlendan*, quæ recte dici puto, eodem ſenſu.

u) han *ille.* Membr. a. Jör.

x) veita honum ſlíkt er ek má. at &c. *operam ei dabo, quantum poſſum, ut* &c. Guelf. Hol.

y) þikki helldr Iid. helldr omitt. Jör.

z) ad veitaz. ſva at eitt ſkal yfir ockr gánga ok heilir hedan fara ef ek má ráda, — *atque adeo ejusdem ſortis erimus participes, ac ſalvi hinc diſcedemus, ſi hoc in mea poteſtate ſitum ſit.* Jör. Jafnheilir hedan gánga ef ek má ráda, *ſalutis æquè compotes hinc diſcedemus, ſi* &c. Guelf. Hol.

A.C. 936. mæta bádum. muntu þ) konúngr þá dýrt kaupa *æ*) líf Egils. um þat er ver erum allir *a*) at velli lagdir ek ok ſueitúngar mínir. *b*) mundi mik annars vara af *c*) ydr enn þú mundir *d*) mik yilia leggia helldr at iördu. enn láta mik *e*) þiggia eins manz líf er ek bid *f*). þá *g*) ſvarar konúngr *) allmikit kapp leggr þú *h*) á þetta Arinbiörn at veita Agli lid. *i*) traudr mun ek til *k*) vera at gera þer ſkada ef þuí er at ſkipta *l*). ef þú vill helldr leggia fram líf þitt. enn *m*) han ſe drepinn. en ærnar ero ſakir til vid Egil hvat ſem ek læt gera vid hann. Ok er konúngr hafdi þetta mællt. þá geck Egill fyri

bus unâ vice congrediendum ſit. tum, rex, magno tibi conſtabit caput Egilli, quoad nos omnes ad terram dati ſumus, ego & mei commilitones. aliud abs te exſpectaveram, quam ut me humi dejicere velles potius, quam ſinere ut unius hominis vitam abs te impetrarem. Tunc reſpondet rex: Magno tu fervore, Arinbiörne, in hanc rem incumbis, Egillo ut ſubvenias. ego ſanè invitus noxam tibi attulero, ſi eò veniat res; ſique tu mavis vitam tuam prodere, quam ille ſuâ mulctetur. graviſſimæ utique exiſtunt Egillum plectendi cauſæ, quicquid in illum conſulam. Quæ cum rex eſſet elocutus, Egillus coram eo ſe ſiſtens

þ) Konúngr omitt. Iid. Jör.

æ) dauda, *mors*. ſenſu eodem, atque in contextu eſt. Guelf. Hol.

a) at iördu. Iid. Mox, vid Egill ok ſv. várir, *nos (duo) Egillus, & noſtri* cet. Iid.

b) mundu menn annars vænta af &c. *aliud homines abs te ſperaverint*. N.

c) þer (konúngr, add. Guelf. Hol.) Jör. N. &c. Mox at pro enn, *ut me*. Guelf. Hol. I. perperam.

d) helldr leggia mik at velli. Jör. — *potius dejiceres*. || Helldr vilia oſſ alla at iördu leggia, — *nos omnes* cet. Guelf. Hol.

e) ráda eins mannz lífi af þer ef ek bædi þik, *quam me abs te potiri un. h. vitâ, ſi te orarem*. Iid.

f) þik (um) add. Jör. I. P.

g) ſegir. Membr. a. Jör.

*) allmikinn hug * ok kapp leggr þú á þetta mál. * leggr þú á þetta mál med kappi, *magnâ curâ & contentione in hanc rem incumbis*. I. P.

h) vid Egil um þetta mál, *ſtudes Egillo in hac cauſa*. Guelf. Hol.

i) en, *at*, add. Plerique. || Sækiandi mun ek ecki til vera &c. *prior non occupavero — adferre*. K. L. M. R. || naudigr. I.

k) vera, neſc. Guelf. Hol. Jör. Mox, pro gera, in Guelf. & Hol. eſt, vinna; in Jör. veita, eleganter.

l) um þetta mál, *ob hanc cauſam*, add. Guelf. Hol. at ſequ. usque ad, drepinn, ignorant. Mox attú villt, *ut tu malis*. Jör. pro ef &c

m) Egill. Jör. Poſt pauca, *tò* Til ignor. Guelf. Hol.

fyri hann. ok hóf upp *n*) kvædit. ok kvad *o*) hátt. ok feck þegar hlióð.

p) HER HEFR HÖFODLAUSN.

I. Vísa.

q) Veſtr *r*) fór ek of ver.
Enn ek Vidris ber

Mun-

ſiſtens poëma cantare occepit voce ſublimi, atque audientiam ſtatim nactus eſt. A. C. 936.

*) *HIC INCIPIT CAPITIS REDEMTIO.*

Vers. I.

[1]) *Ivi per mare occidentale;*
Verùm [2]) *Odini fero*

n) kvædi. ok feck þegar &c. Guelf. Hol.

o) hátt omitt. Jör. & pro ſeqq. legunt: enn honum gafſt þegar hlióð. ok er þetta upphaf kvædis þeſſa, *At ſtatim ei contigit ſilentium: Exordium autem hujus poëmatis hoc eſt.*

p) Ita Guelf. Poëma non exſtat in Membr. a. quod quidem magnum damnum eſt. abeſt quoque á K. M. I. P. Habetur in Fragm. Membr. i. at extritis maximam partem literis, nam iſtud folium aliquando uſurpatum fuit ad involucrum libri: hanc tamen jacturam tolerabilem nobis faciunt Jör. qui ſunt Traduces dicti Fragmenti. Præter reliquos Codices adhibui etiam ad collationem, Exemplar autographum Biörni á Skardz-á, qui hoc Poëma paraphraſi Islandica & notis illuſtrare quondam conatus eſt; atque in ea re unum annum conſumſit, ut ipſe verſiculô teſtatur, quem ad calcem ſuæ paraphraſeos appoſuit; Adhibui item Literaturam Runicam Ol. Wormii, cujus in Appendice pag. 207. poëma hoc impreſſum viſitur cum Runicis characteribus, verſioneque & notis ipſius Wormii. hujus ſanè Viri voluntatem & conatum laudo, ut debeo: quædam tamen circa ipſum Textum, pluſcula autem circa reliqua, requiro; quæ ſuis locis notabo. Cæterum nullus arbitror Wormium habuiſſe hoc poëma literis Runicis exaratum, non magis quam Carmina ad ſe gratulatoria Magni Olavii, Lit. Run. pag. 173.

q) Veſtan, *ex occidente.* L. R.

r) Ita Jör. Biörn. Worm. Edda Cod. Worm. || Fer, in præſenti temp. Edda Cod. Reg. || Kom *veni.* Guelf. Hol. Mox of, pro um repoſui ex Edda, Codd. Worm. & Reg.

*) *Ode hæc* (Drápa, *carmen encomiaſticum, condenſatum quid) ita diſpoſita eſt, ait Biörnus de Skardz-á, prout hodie indagare datur, ut primum locum obtineant tres Strophæ* [*: *verſus, ut ego vocare ſoleo.* G. M.], *quæ ſunt Prologus ſive exordium ſermonis; deinde* Laus Stefica *(: qualis deinceps inter duos verſus intercalares ponitur) duabus Strophis comprehenſa: tum ponit Poëta* Stefit *(Stropham intercalarem), & inde quaslibet duas ac duas Strophas, mediis inter intercalares locis; & denique quinque Strophas, quarum tres ſunt ejusdem indolis (Sc.*

A.C. 936. (*Sc. ac* Laudes Steficæ), *reliquæ vero duæ concluſio ſive epilogus Stropharum, cum ultimo voto finali, trium exemplorum, quæ fuerint, indagatu difficilium. Hactenus Biörnus. Eſt autem hæc eadem etiam apud Wormium in Literatura Runica diſpoſitio, quam, ut rationi convenientem ſequi libet, miſſo, quem etiam probè obſervavit Biörnus, vario circa ſtrophas verſusque exemplarium diſſenſu. Ut vero laudati duumviri in plurimis* [*ſatis foret:* quibusdam. *G. M.*] *ſenſum recte videntur aſſecuti, ita in nonnullis modo aliter ſentire liceat. Oſtendit autem hic, ut ſæpe alias, exemplarium diſſenſus diverſas olim traditiones orales, ut & quorundam ſcribarum hebetudinem, una cum profunda veteris poëſeos difficultate. Antequam vero ad Stropharum ſingulas me converto, libet pauca de vocibus* Drápa, Stef, Stefia-mál *delibare.* Drápa *igitur originem ducit a verbo* ek drep *i. e. ferio, cujus actionis ut varii ſunt modi, ita & verbi uſus: inter alia notat* feriendo condenſare, *nec non manibus aut pedibus nitendo atque urgendo; ut* drepa nidr ſmiöri, *butyrum in vas congerere: cujus ſi magna copia in cumulum* (gráſldu) *compingatur* [*l. conferciatur, quod dicitur*, ad drepa ſaman. *G. M.*], *factum id forte olim ligneis malleis. Hinc* Drápa *eſt quaſi copiæ quoddam cornu, compactum & condenſatum quid, largus ſine vacuo laudum cumulus. Pulchre ex hoc verbo plura apud exteros deducuntur.* [Drápa *à* Δράμα *arceſſere videtur Gudmundus Andreæ, quod non improbem, etſi potius a primitivo* δράω facio *deducendum arbitror: ſicut majores noſtri dixerunt* at gera, verſus componere, & Verki poëma; *eodem modo* drápa *vocari potuit* καθ' ἐξοχην, *præſtantiſſimum quodque apud eos poëmatis genus. Non tamen incommode derivatum iri credo, á* drep *occido, &* dráp *cædes, quandoquidem Poëmata laudativa olim non minimam partem circa pugnas & ſtrages deſcribendas verſabantur. G. M.*] Stef *haud dubie venit a voce* Stafr, *quod baculum notat, viderique poteſt dictum quaſi firmamentum quoddam aut ſtabilimentum carminis, vel etiam poëtæ atque ejus inter recitandum memoriæ: nam etiam* ſtafr *dicitur quælibet columna domus, & nobi* Stafgólf *contignatio, intercolumnium, intertignium, ſ. columnarum intervallum, quod Danice* fag. *Sed forte non minus aliud hic ſpectandum, videlicet, quod* Stafr *etiam vocem vel ſonum ſignificet, ut* kvein-ſtafir, *querelæ:* grátſtafr, *vox flebilis ſ. fletu mixta:* ad gráta háſtöfum, *altum ejulatum ſuſtollere: & hinc facile* Stafr, bókſtafr, *litera, vocis ſ. dictionis elementum.* Stef *ergo dici potuit quaſi vocis intentio, & ei in carmine recitando vel modulando attollendæ inſervire.* Stefiamál *dici poteſt* Sermo Steficus, *ſive* Interſtefium *(ſit venia verbo) id eſt Sermo inter duas Strophas intercalares medius: vel potius* Menſura ſtefica, *qualem nobis ſupra Biörnus deſcriptam dedit. Poteſt vero illud intervallum ſ. interſtefium plurium vel paucorum eſſe Stropharum, prout poëtæ placuerit, ut ex pluribus Odis videre eſt,* Liliâ, Píſlar-gráti *&c. Et quemadmodum hic numerus liber, ita etiam ipſa intercalatio: unde &* Arinbiarnar-drápa [*infra*], Þórs-

drápa,

s) Mun-ſtrandar mar.
So er mitt of far.
Dró ek t) eik á flot
Vid ífa brot.

Pectorale mare;
Ita ſe habet de meo 3) *itinere.*
Deduxi arborem in fluentum (æquor)
Apud 4) *glacialem regionem:*

A. C. 936.

Hlód Hhh 3 *Onera-*

drápa, Hauſtlaung &c. *ſine intercalatione. Metrum præterea quod attinet*, Runhendt *dictum (i. e.* Rhythmus præcipitans: *cujus varias ſpecies Snorrius in Clave Metrica recenſet.* G. M.), *habemus in ipſius (Egilli) hiſtoria Stropha* 2. *non admodum paucis ante natum Egillum annis editum, adeo ut hinc non videatur de auctore hic dubitandum.* G. Pauli.

1) Vestr *occidentem verſus, quod reſpectu Islandiæ non quadrat, bene autem reſpectu navigationis inter Norvegiam & Orcadas.* Vestan, *reſpectu Islandiæ, ſcil. aliquatenus, cum utravis navigatio magis fuerit auſtralis.* G. Pauli. Vestr, *ex occidente, redd. Worm. falſò.* G. M.

2) Vidris mun-strandar mar, *i: poëſin l. poëma.* G. Pauli. Munr *l.* Muni, *animus, lubido voluntas.* Strönd *littus, ſynecdochice tellus.* Mun-ſtrönd, *plenè* Munar-*l.* muna-ſtrönd, *pectus. Recte autem Biörnus hic obſervat pleonasmum, cum* Vidris mar *ſolum, ſit plena appellatio poëſeos. At ſi* Munſtrandar *capiatur abſolute pro Genitivo loci, nullus erit pleonasmus, ordo autem:* Enn ek ber mun-ſtrandar Vidris mar, *i: Sed ego porto in regione animi, ſc. corde, mare Odini. Eſt quoque ut alludatur ad modum quo Odinus in Aſgardum portavit* mulſum poëticum; *portavit autem in ventre ſibi, ut ex Edda conſtat: ita ut per* mun-ſtrönd *ventrem, ſc. Odini, hic poſſimus intelligere. Wormius rectè quidem per* Vidrismar *ait ſignificari poëma; ſed addit rationem falſam,* quia in ejus *(ſc. Odini)* laudes ſe late diffundit. Mar *in Sermone poëtico notat fluidum quodcunque, ſeu liquorem; at quid id ſit determinatur per adjuncta vocabula, quomodo hic τὸ* Vidris. G. M.

3) Far *pro itinere inſolens eſt; forſitan hic ſignificet* vecturam, onus, *à verbo activo* ferr, fardi, at feria. G. M.

4) Ita L. R. adprobante Edda utraque. || Munſtryndar. Biörn. *idem.* Munſtrindar, per i. G. Pauli, & Worm. ſed hic in Notis ſupponit, Mundſtrindar eodem ſenſu: imperitè; nam *Mundſtrind* foret appellatio mulieris. Munnſtrandar, *labiorum.* ex Jör. F. || Man-ſtrandar mar. Guelf. Hol. Man, Mulieris eſt appellatio, (Edda í kvenna heitum ókendum) Vidris man, Odini amica, per quam intelligi poteſt *Gunnloda.* Strönd, amnis, quæ in lingua poetica quodcunque fluidum denotare poterit: Ergo *Vidris-man i: mans ſtrönd, Odini amicæ latex* hoc loco erit *poeſis.* (Vid. Edd. Fab. LXII.) hujus autem *Mar* abundantiam denotabit.

t) eiki, gen. neutr. Jör. a manu ſecunda. *idem.* eyki, *vehiculum.* Membr. b. eyk, *jumentum.* H. G. L. R.

A.C. 936.

Hlód ek *u*) mærdar hlut
x) Minnis knarrar ſkut.

II.

y) Budumz *z*) hilmir Þ) löd.
æ) Þar á ek hródrar kuöd.

Oneravi poëmatis [5]) *portione*
[6]) *Memorialis navis puppim.*

II.

[7]) *Fecit mihi rex veniæ copiam,*
[8]) *Ideo licet mihi carmen recitare.*

Ber

Pro-

4) Isa brot *glaciei fragmina, id eſt, Islandiam.* Worm. & G. Pauli. *ſed non dicunt, quomodo id ſignificare poſſit iſtud* Isa brot: *quod quia ego non video, capio* brot, *pro* braut *via, ſynecd.* Tellus. *ita dixerunt* á brott, *quod non aliud eſſe conſtat, quam* á braut *in viam, ex loco. Aliqua veri ſpecie Biörnus* Isa brot *intelligit* mare Islandicum: brot *enim hodie dicitur* pars amnis vadoſa. G. M.

u) mæta, *pretioſa.* Jör.

x) míns, *meæ.* Guelf. Minn, *idem.* Jör.

y) Budumk, *idem.* Edd. Codd. Worm. & Reg. biódumz, in præſenti. G. Pauli, ex conjectura; non tamen rejicit alteram lectionem.

z) Hilmi, in Dativo. Jör. quod & G. Pauli recepit, & vertit Stropham, *obtulimus (offerimus) regi onus.* Dubito ſanè rectè dici, ex. gr. *biódumz Þer lid, offerimus tibi auxilium*: cum verbum *ek bydzt* ſit intranſitivum, ac notet, *ek byd mik, offero me.* || Hilmis N. ſenſu eodem, ſi τὸ *budumz*, pro *baudzt mer*, capere liceat.

Þ) Ita Jör. Edd. utraque. || laud. Guelf. G. N. Mbr. b. hlöd. H. L. O. R. Biörn. Worm. & cum his G. Pauli, explicans per *onus.*

æ) Nú, *nunc.* Jör. Biörn. Worm. R. Þat á ek hródrs of kuöd, *id (eam) mihi ob carminis decantationem (compoſitionem) dari æquum eſt.* Vel ordo eſt: Of Þat á ek hródrs kuöd, ſenſu, qui in Verſione eſt expreſſus. Edd. Cod. Reg. Á ek hródr um kuöd. Edd. Cod. Worm. quod poteſt interrogative accipi, *an licet mihi* &c.? Niſi huc velimus trahere paraphraſin Biörni, ab ejus tamen Textu alienam: *Ek á bæn mína aptr a: mihi viciſſim* (aliquid) *poſtulandi jus eſt;* ſeu ut Wormius reddit, neque tamen ſuo Textui convenienter: *Nunc debetur mihi Carminis præmium.* || Mox hrodurz of kuöd, etiam Jör. Ordo: Þar of á ek &c. ſenſu, qui in Verſione eſt.

5) *Translatio ab re piſcatoria: nam* Hlutr *in ſpecie dicitur, quod cuique unius ſcaphæ vectorum ex piſcatûs diviſione cedit.* G. M.

6) *Wormius* pectus *intelligit; non male. verbis adſtrictius intelligo* intima pectoris. *Biörnus etiam intelligit* pectus; *at iſtum* Skut *puppem vult eſſe* os, & Skut *ac* Skutul menſam *confundit inſcitè.* G. M.

7) Budumz *pro* baud mer, *dictione Egillo familiari.* Hlöd, *ſive eſſe debeat foem. ſing. ſive neutr. plur. mihi eſt ignotum;* & *præterea* τὸ Budumz *cum hac voce non poteſt combinari, ſenſu quo volunt Interpretes. vid. ſupra*

Var.

a) Ber ek *b*) Odins miöd
Á *c*) Engla biöd.
*) Lof at víſa vann.
Víſt mæri ek þann.
Hlióds *d*) bidium hann
e) Þuíat hródr of *f*) fann.

III.

[9]) *Profero Odini mulſum*
[10]) *In Anglorum regione.*
Laudem cantilena perfecit;
*) *Profectò laudo eum (principem).*
Silentium rogamus illum,
Nam carmen inveni.

III.

A.C. 936.

Var. Lect. z. & þ. Löd *allectio, invitatio, præcipue ad hoſpitium; tropice hoſpitium ipſum (Vof* Þrúdnis mál *vers.* 8.) *et hoſpitium vocatur* Grid; *hoc autem* Grid *ſignificat etiam* veniam *&* pacem: *ergo* löd *pro* Grid *modò poſuit Poëta, ſignificans regem ſibi feciſſe veniæ copiam l. ſpem, dum patiebatur poëma coram ſe recitari. Poteſt etiam ſimplicius intelligi, nempe:* Rex me invitavit ɔ: occaſionem mihi dedit, ad ſe carmine celebrandum, præbuit mihi materiam poëmatis, egregiis ſuis geſtis militaribus. *Vel ironicè capi poteſt:* Rex mihi advenæ naufrago obtulit hoſpitium, *ſc. apud Helam, aut potius Odinum, dum me voluit interficere.* G. M.

8) Þar, *pro* Þar fyri, *q. d. Ideo quod mihi licet recitare, inde colligo veniæ mihi copiam ab rege factam eſſe. Tamen* Þar *poteſt hic etiam eſſe* ibi, ɔ: *apud eum, ſc. regem.* G. M.

a) Bar *tuli*, ſc. in Angliam. Edda utraque.
b) Odin. Guelf. Antiptoſis.
c) Englandz. E. vitioſè.
*) Lofat, unâ voce. Guelf. Hol. Loſa ek íſárns vann Jöfr mæri &c. *Laudibus celebravi ferri potentem* ɔ: bellatorem regem. Jör.

|| At, ſecundum verſionem Wormii & G. Pauli, à me expreſſam, erit παρέλκον: ſín Vísa intelligimus *regem*, ſenſus Strophæ erit: *Laudem de rege componebam.* || Mox at (af) víſu *certè*, ſc. laudem perfeci; aut, rex laudibus digna patravit. L. R.

d) æſti ek, pro, æſki ek. Jör.
e) ef ek, *ſi* l. *quandoquidem.* Jör.
f) ofnam. Jör. contra metrum. forte fuit *of nann*, imperfectum verbi *Nenn* valeo, a me impetro. ſenſus: *quandoquidem valui carmen contexere.*

9) Ber, *uti dicitur, ad* færa (flytia) *kvædi. non*, ingero, *ut poſt Wormium & Biörnum interpretatur G. Pauli. vid. not. ſeq.* G. M.

10) Biöd regem, *a nominativo biödr, reddunt Interpretes; neque enim poſſunt confugere ad Bíód a nominativo* biódr, *niſi turpiter in metrum peccent.* Biöd *tellus, quaſi* præbitrix; *quod multa ex ſe præbeat mortalibus ad vitam neceſſaria.* G. M.

*) *Tautologia: ut fidem ſibi faciat regem ſedulo ab ſe eſſe laudatum.* Þann *fine Strophæ, bene repetitum; quaſi dicat* Tantum heroem, tantis laudibus dignum. G. M.

A. C. 936.

III.

g) Hygg víſir at
Vel ſómir þat
Hve ek þylia *h*) fat
Ef ek þögn of gat.
Fleſtr madr of frá
Hvat fylkir vá.
En *i*) Vidrir ſá
Hvar valr *k*) of lá

IV.

III.

Attende rex,
Id bene decet,
Ut [11]) *modulari potuerim*
Si ſilentium acquiſivero.
Plurimi homines (*fando*) *acceperunt*
Quid (quantum hominum) *rex* [12]) *occiderit:*
[13]) *Odinus autem vidit*
Ubi cadavera jacuerunt (cæſorum ſtragem.)

IV.

g) Víſt hyggium at, i. e. *Sane putamus* decorum eſſe noſtrum recitandi modum, ſi — acquiſiverimus. Jör.

h) fær *valeam.* Guelf. metro repugnanter.

i) Vidris. E. ordo: En ſá hvar valr Vidris of lá, ɔ: *at videre erat ſtragem Odini jacentem.* || Víſir *rex*, *ipſe Eiricus.* aut Vísir ſá, *corvi viderunt;* nam *Viti* corvi nomen eſt. Jör.

k) um. Biörn. Worm. & G. Pauli. at omnes Libri mei habent, of. utrumque hic eſt παρέλκον.

11) *Ita exponunt Wormius & G. Pauli. At Biörnus intelligit* recitare, *quocum & ego facio.* τὸ FAT *mihi quidem hic videtur eſſe verbum auxiliare, pro* NÁI, *& imperfectum indicativi pro conjunctivo præſenti,* FAT ÞYLIA *pro* þylie *l.* þylia *antique, ſimpliciter. Ita Haralldus rex, Sigurdi filius: Yggs* fet *ek lid* at ſmída, *Yggi cerevisiam* coquo ɔ: *poema condo. Skálldа:* Fat ek *drós ok man* kióſa, *Eligo* (*mihi*) *puellam & amicam. In Grettis ſaga Membr. verbum* Fet *manifeſte uſurpatur, pro* næ *l.* nái: *Hann* fat *heim* þuíat *hann ſá lióſin,* ɔ: *domum* adſecutus eſt *videndo lumina* (*ibi accenſa*). *De ſenſu hujus verbi vide etiam G. Pauli. ſupra pag.* 349. *not.* 1. *In ſtropha ſequ. Wormius* τὸ OF GAT *deducit ab* ad ofgánga; *nec multum abludit Biörnus: utrique falſò.* Get *acquiro notum iis eſſe debet, qui non prorſus hoſpites ſunt in Lingua noſtra antiqua. G. M.*

12) Vá, vó *uſitate, pro* vóg, *a verbo* ad vega *cædere, occidere.* G. Pauli. *Wormius huic verbo tribuit ſenſum prorſus alienum, quem operæpretium non eſt refellere.* G. M.

13) *Pulchrè:* Plerique homines *dicuntur* teſtes *auriti ſtragium ab rege editarum; at Odinus dicitur* Teſtis oculatus, *utpote Deus, & is quidem, cujus maxime intererat, ſtrages edi.* G. M.

IV.

l) Óx hiörva *m*) hlöm
Vid hlífar þröm.
Gudur *n*) vóx um gram,
Gramr ſótti fram.
o) Þar heyrdiz þá
Þaut mækis á
Málmhrídar ſpá
Sú *p*) er meſt of lá.

*) V.

q) Varat *r*) villr ſtadar
Vefr darradar

IV.

A.C. 936.

Crevit enſium ſonus
Ad clypei [14]) *oram:*
[15]) *Prælium circa regem crevit;*
Rex in pugna perrexit.
[16]) *Ibi tum audiebatur,*
(Ventoſe) ſonabat machæræ amnis,
Metallici nimbi [17]) *vaticinium,*
Graviſſime incumbens.

V.

[18]) *Haud vacillantes erant in ſua ſtatione*
Artificiô diſpoſitæ acies (militum)

Of *Super*

l) Ogſ. Jör. Upp, *ſurſum*, ɔ: ſurrexit. L. R. Ceterum hunc verſum integrum excludunt, Guelf. Hol. E.

m) glaum, *idem.* Jör.

n) óx of. Jör. Fr. i.

o) þer heyrdut, *Tu audiebas.* Iid.

p) var meſt. Iid. quando Lá erit nomen; & ſenſus: *quod maxime (maximum umquam) fuit aequore.*

*) *Her kemr meginn loſit,* hic incipit ipſa laus. G. Pauli, ex Biörno.

q) Vara. Guelf. *idem.* || Var at *pergebat.* E. Worm. quod per ſe rectum eſt, & conciliari etiam poteſt cum interpretatione ſequentium apud Eundem. || Var eigi, *idem.* Jör. O.

r) villu ſtadar. Mbr. b. G. H. Villuſtadar E. L. N. R. Biörn. Worm. quod hic ex iſtis falſis verbis Annotationis ſuæ: *per avia errabundus*, exponit, *avii loci.* Fortaſſe *Villuſtadar* exponi poſſit *marî* l. *per mare*, ubi facile eſt errare: & ſic ceteram Wormii interpretationem ſequi poterunt, qui per *Vef Darradar* ſtragem volunt intelligere.

14) Þröm, *margo, crepido, labrum vaſis.* Þrem, *villa Eyiafiördenſis ad amnem ſupra rupes ſita.* G. Pauli.

15) Gudur *vel* Gunnur, *Dea præliaris* [*vid. Völu-ſpá, vers* 30. *& Edd. Snorr. Fab.* 31. G. M.] *hoc loco prælium, per Metonymiam.* G. Pauli. *Quæ Wormius de Scientia hujus Deæ obſervavit, omni carent auctoritate.* G. M.

16) *Sequentium ordo eſt: þar heyrdiz þá málmbrîdar ſpá: þaut mækiſ á, ſú er meſt of lá. Gretter Aſmundi: Faſt* lá *framan à briôſti* flugſtraumr. *Et vulgo de amne impetuoſo:* áin liggr þungt á, *graviter incumbit.* G. Pauli.

A.C. 936.

s) Of grams gladar
Geir-vángs radar.

Super regis [19]) *alacres*
Scutatas naves:

Pars *Ubi*

17) Spá, *vaticinium vel tumultus.* Worm. Spá, *metonymicè sermo: at hic ad prælium translata,* sonitum *significat, reddente G. Pauli.* G. M.

18) Varat, *vardi edr óx* (duravit aut crevit *sc. tela &c.) Biörnus, ineptè.* G.M. Villr *adjectiv. errans, errabundus.* villr vegar, *circa viam errans, incertus viarum.* Villar stiörnur ἀστερες πλανήται *Jud. v.* 13. *O. Gottsch. Idem:* farit eigi villir vega, μὴ πλανᾶσθε. *Gal. VI.* 7. Vefr darradar, *tela Darradi,* fatum, moriendi necessitas: *vel etiam, si ita placet,* prælium, [*Ex consertione armorum ita dictum: sic mens Poëtæ esset:* prælium statarium *fuisse,* non tumultuarium. *G. M.*] *item* victoria, [*Sic mens esset:* Facilem inventu *fuisse* victoriam in prælio navali. *G. M.*] *hæc enim omnia à nymphis illis textricibus (Parcis) coram Darrado procurata ac decantata. Octoginta autem annis recentior deprehenditur Darradica illa in Niála visio: unde (ne scilicet necesse sit vel hanc stropham vel totum carmen Egillo auctori abjudicari) sagaciter satis conjicit Biörnus* [*parum sagacitatis in ea conjectura video.* G.M.] *potuisse ante in ethnicismo simile prodigium accidere.* G. Pauli. *Sic autem ille hoc Hemistichium vertit:* Non errabat circa loca tela Darradi per regis lætos (læte resonantes) præliorum (clypeorum) ordines. *Subobscura hæc Versio est meo quidem animo: eadem ex causa mihi displicet Versio Arnæ Magnæi apud Bartholinum in Antiquitat. Dan. pag.* 624. *Arnas tamen ibidem, ut bonus Criticus, rectè negat, ullum hic respectum haberi posse ad Visionem Darradi Niálinam. Ego, ut aliquid adferam meæ versioni illustrandæ, capio* τὸ Darradar *pro nomine appellativo foeminino, a nominativo* Darröd, *contractè ex* Darra-röd, ordo hastarum *s:* hastatorum: Vefr *tela; latiùs* textile, textura quæcunque. *ergo* Vefr Darradar *accurate dispositа, & densè quasi contexta acies; atque eam dicit Poëta suæ stationis haud fuisse incertam, s: firmiter in ea constitisse, incubante licet gravissima procella bellica. Potest etiam* τὸ Darradar *esse masculinum; a Nominativo* Darrödr *hastarum rubefactor, s: bellator: sicut* Geirraudr, *gigantis nomen proprium in Edda, facit Genitivum* Geirradar. *Quod autem* Vefr *etiam quandoque notet* textile, *video apud poëtam Gislem Illugii (in Hryggiarstycki), qui vela appellat* Vefi. *Denique haud absurde* Vefr Darradar *esse possit* vexillum, *quod Poëta dicit haud erravisse e loco suo, s: nuspiam inde recessisse. quo sensu admisso,* τὸ fyri — glaudum, *quod notatur Lect. var. s. apprime congruet, nam* vexillum ante ordines *portatur. Verum dubitari potest, an* Vexilla *adhibita fuerint in pugnis navalibus: ergo Lectio* Völlr *in Stropha huj. vers. 7. adoptari poterit, si* Vef Darradar *per* vexillum *interpretari velimus.* G. M.

s) fyri

*) Þars í blódi	*Ubi in ſanguine (ſanguine plena)*	A.C. 936.
Í *t*) brimils módi	20) *Phoca indignante,*	
u) Flauſtr of þrumdi	*Navis* 21) *graviter innatavit,*	
x) En und um glumdi.	*Vulnus autem* 22) *ſonitum edidit.*	

s) fyri — glaudum — raudum. Guelf. Hol. E. ɔ: *ante ſcutatorum ordines.* quem ſenſum illuſtravi not. 18. Sin lectionem *Glams* admittimus, poſſumus exponere: *quamquam lætè reſonarent clypeorum margines.* *Röd* enim antiquis uſurpatam eſſe pro *Rönd,* diſcimus ex Snorrio in Ynglinga-Saga Ed. Havn. Cap. LI. || Mox glams pro GRAMS legunt Jör. & approbat G. Pauli.

19) *Venuſtè navibus tribuitur alacritas virorum in navibus pugnantium. licet tamen* Gladar *ad* Geirvángs *referre, & exponere* Clypeis fulgentes: *his enim ornabantur naves antiquitus.* G. M. Geirvángr *eſt arena belli, ex* Geir *haſta, &* Vángr *locus.* *Sic* þrúdvángr, Fólkvángr *in Edda, &* Kaupángr *appellativum.* *Item* Skiölldr, land vopna. *G. Pauli. Prior ſenſus minus placet. Wormio* Geirvangs radir *ſunt, ut dicit, de verbo ad verbum, vulturum in campo ſeries, cadaverum ſcilicet, ſed unde* vultures iſtos *habeat neſcio.* RADAR *mihi ſunt* naves, *ex Edda. poſſunt tamen etiam* GEIRVÁNGS RADAR ɔ: randir *eſſe* oræ clypeorum; *ut Poëta dicat,* certos ictus hiſce fuiſſe inflictos. *tum nimirum per* Vef darradar *intelligere deberemus* opus militis, ɔ: ictuum ingeſtionem. *Sed denique* Geirvángr, terra Geiris *(reges marini), intelligi poteſt* mare. *ſic ordo erit: Geirvángs of gramſ (glamſ) gladar radar, i. e.* marî, in regis (lætè reſonantibus navibus. *Ita quadamtenus me expedivi ex hoc hemiſtichio, quod, meô ſaltem judiciô, totius hujus Poëmatis eſt difficillimum.* G. M.

*) Þá er. Jör. þars contractum eſt, ex þar *es.*

t) brimla. L. R. plural. En, pro I, modo ante. Jör.

u) Völlr, *campus,* ſc. inundavit ſanguine Jör. Fr. i.

x) Undum R. || Undir veum glumdi, *arma reſonarunt.* Jör. Fr. i. conf. Barthol. Antiquitt. Dan. pag. 234. & 621. cum Verſione Arnæ Magnæi ibidem; cujus ab auctoritate cur hic recedamus, cauſam nullam video.

20) *Nimirum phocæ per iſtum ſtrepitum militarem fiebat incommodum. Quibus mea hujus Strophæ interpretatio ridicula videbitur, iis placeat oportet verſio Wormii & G. Pauli, qui reddunt Stropham:* In mari (per mare). *ille nullam adducit rationem pro iſto ſenſu; ab hoc adfertur* Móda *fluvius,* & Brimils móda (ποταμος) *mare. Probabit, ſi poteſt,* móda & módr *idem eſſe.* *Biörno* módi *hic poſitum eſt pro* mædíng *(rectius & propius, quandoquidem* o & æ *interdum mutuas obeunt vices, cepiſſet pro* mædi *gen. foem. anhelitus, defatigatio.) itaque* BRIMLA MÓDI *intelligit mare. qui ſenſus non caret omni veriſimilitudine, at ejus rationem, cum Biörnus ipſe noluerit, me reddere nihil attinet.* G. M.

A.C. 936.

VI.

[Fyrſta ſtef.]

y) Hne *z*) firda fit
Þ) Vid fleina hnit.
æ) Ordstýr *a*) of gat
Eiríkr *b*) at Þat.

[Annat

VI.

[*Primus verſus intercalaris.*]

Decidit virorum [23]) *pes*
Ad haſtarum colliſionem:
Laudem acquiſivit
Eiricus [24]) *deinceps.*

[*Secunda*

21) *Ita reddit G. Pauli; addit autem in parentheſi*, ingemuit *l.* inſonuit. *Ego maxime ad primam notionem inclino, cum ſciam verbum* At Þruma *quandoque denotare*, perdurare, perſiſtere, pertinaciter inſiſtere loco aut negotio. *Sed quo ſenſu dicitur denavi*, Þrumdi í blódi? *Hyperbolen arbitror, ut Poëta id velit*: Mare ex influenti ſanguine craſſum fiebat, adeo ut per iſtam craſſitiem naves vix usquam quirent promoveri. *Poteſt tamen alius ſenſus eſſe, nempe:* Navis ſanguine inundans, tamen inconcuſſa manſit, perſtitit in loco. *hæc eſt mens Parentheſeos quam Verſioni indidi Stroph. V.* G. M.

22) Glumir *reboare* [*corr.* reboat; *& ignoſce homini linguæ noſtræ non ſatis gnaro.* G.M.] *ut echo in convallibus.* Worm. *De iſta echûs notione poſſit ambigi. At de Vulnerum ſonitu medici diſpiciant: Noſtro congruit locus Foſtbrædra-ſagæ cap. ult.* Let hátt í holſárum *ſem náttúra er til ɔ:* cava vulnera *(ſc. in cava corporum illata)* altùm reſonarunt, prout eorum natura eſt. *& mox ibid ok er han heyrdi at* hátt let í holſárum manna. *Poſſit tamen iſte* Sonitus vulnerum, *pro* clamore vulneratorum, doloribus vulnerum excitato, *haud abſurde accipi.* G. M.

y) Hve, *quam* l. *ubicunque.* Jör.

z) folk á. Iid. pro FIRDA. Senſus: *Acies in ora campi*, ɔ: terrâ, *conſeruit haſtas.* || Fyrda. Guelf. Ferda. E. *idem.*

Þ) Undz. Guelf. Hol. obſcurè. Und. E.

æ) ordſtír (ord ſtir) Hol. E. Guelf. ordtír. Jör.

a) ofgar. E. obſcurè. Mox Þar, pro Þat E. Guelf. Hol. contra rhythmum.

b) of, *ob id.* Jör.

23) FIT, *junctura*, *ut ſupra:* [*pag.* 329. *n.* 1.] *hic pes ſ. planta pedis. uppi fótr ok* fit, *vulgò.* G. Pauli. *Senſus eſt in hac Strophа:* Viri, pedibus ſucciſis, ceciderunt, *aut*, pedibus amplius inſiſtere non valentes præ laſſitudine ſe dejecerunt. G. M.

24) AT Þat, *ibidem.* Worm. *aut, circa ea loca.* Biörn. *uterque falſo. G. Pauli pro ſua verſione notat, TO* AT *cum Accuſativo ſignificare* poſt: *ut in Knytl. s.* at finn födr daudan *poſt mortuum ſuum patrem. Adde Rigsþulam* (de Rigo Cantilenam) *pluribus locis.* G. M.

[Annat ſtefia-mál.]

VI.

Fremr mun ek ſegia
Ef *c*) firdar Þegia
d) Frágum fleira
Til *e*) frama Þeirra.
f) Æſtuz undir
Vid jöfurs fundi.
Bruſtu *g*) brandir
Vid blár randir.

VII.

[*Secunda claſſis.*]

A.C. 936.

VI.

Porro dicturus ſum
Si viri ſileant:
Fando accepimus plura
De profectu [25]) *eorum:*
Exæſtuarunt vulnera
Ad regis congreſſum;
Diſſiluerunt enſes
Ad [26]) *cæruleos margines.*

VII.

c) ſírar, *Idem.* Jör. Guelf.

d) fródum, *gnaris.* N. Frâ um. E.

e) fera, *expeditionibus iſtis.* Jör.

f) óxu, *creverunt.* Jör. qui & haſce duas ſtrophas in fine verſus collocant, ſtrophis ultimis huc viciſſim translatîs.

g) brandar, & poſt randir. Jör. vitioſe. ergo G. Pauli in fine verſus ſubſtituendum cenſet, randar, quod per ſe qnidem rectum eſt, atque in proclivi poſitum: nihil tamen muto, cum *Brandr Brandir* haud minus recte dici putem, ac *Vinr Vinir*, *Hríngr bríngir.*

25) *Intelligit Eiricum & ſuos milites. Sin* TÒ FRAMA *ſit pluralis, (quem tamen non memini me usquam legere) pronomen* ÞEIRRA *ei vocabulo jungi poterit, ſenſusque fuerit:* De progreſſibus, ſucceſſibus, *aut* laudibus iſtis, *ſc. Eirici regis.* G. M.

26) *G. Pauli poſt Wormium reddit*, cæruleos clypeos, *rectè, per Synecdochen partis pro toto, aut Metonymiam adjuncti. clypei melioris notæ olim fuere laminis ferreis circum muniti (quales in Hiſtoriis vocantur*, Járnrendir & Járnvardir ſkilldir) *ut ad ictus eſſent firmiores, nec tam facile ſectiles aut penetrabiles ferro. Quod Wormius ſcribit, de cæruleis lineis aut marginibus quibus clypeus fuerit inſignitus, quadam ex parte poſſit probari ex Edda, in* Vopna ok herklæda kenníngum: *at quod pictura iſta marginalis cærulea potiùs fuerit quam aliûs coloris, id vero adhuc eget probatione. Biörnus per* RANDIR *intelligit* herklædi, *nimis latè.* BLÁR *autem dixit Poëta, eôdem recte obſervante, quoniam ferrum eſt* cæruleum. *G. M.*

A.C. 936.

VII.

i) Hlam *k*) hryns-ödul
Vid *l*) hiálm-rödul.
Beit *m*) ben-grefill
Þat var blód-refill.

Frá

VII.

Sonuit [27]) *tinnitu larga*
[28]) *Attacta galearum igne:*
[29]) *Penetrans erat foſſor vulnerum,*
Is fuit mucro [30]*):*

Fando

i) Hlönn. Guelf. Hol· quam vocem non intelligo. Hluns Jör. malè. Hlaut, *adepta eſt* ſc. ruinam ſella; aut *Hlaut* pro *laut* inclinavit ſe ɔ: collabefacta eſt ſc. lorica. L. R. At N hanc Stropham ſiſtit, Hladbúinn ſödul, unde nihil apti ſenſus exiſtit.

k) Hryn-ſödull. G. L. Biörn. Worm. G. Pauli. qui exponit, *ruens ephippium;* monet tamen etiam de *Lorica*, *ſcuto*, *galea* accipi poſſe. Hrym-ſödull, *id.* (a Hreymr *clamor)* H. O. Hrid-ſodull. E. || Hein-ſödull *ſedes coris*, ɔ: gladius, ſecundum Eddam. Jör. quando τὸ *Hiálm-rödul* intelligere deberemus *galeam fulgentem.* Heim ſödul. Guelf. obſcurè. Hryn ſödul (hrin ſödul) R. Mbr. b. unde & rhythmo & ſenſui conſulturus levi diſtinctione feci quod in Textu eſt. Denique G. Pauli conjicit, Hrím-ſödull *navis pruinoſa*, in qua lectione nihil video expetibile.

l) Hialldr-rödul. Jör. quæ vox enſem, aut galeam poteſt notare.

m) baug-refill, forte baug-grefill, *foſſor ſcutorum.* E. baugs efill. L. R. corruptè.

27) *Adjectivum pro Subſtantivo*, & *intelligo* Loricam annulatam, *quam mihi per* Hánga hrynſerk *denotare videtur Tindus poëta apud Snorrium Tom.* 1. *pag.* 237. *Ed. Havn.* Hryn *mihi eſt* tinnitus, clangor; *Hamarsheimt: Látum und honum* hrynia *lukla* ɔ: *faciamus ejus baltheo appenſas claves* clangere. *hoc corrupte dicimus hodie* Hríngl, & ad hríngla. Ödull *mea ſententia eſt* largus, *quo ſenſu hodie dicimus* Ödlíngr, *de viro valde liberali: paullum diverſo ſenſu iſta vox capitur ab homine linguæ noſtræ antiquæ longè peritiſſimo J. Olavio, in verſione carminis Bragii* grandævi *apud Snorrium Ibid. pag.* 9. *qui ſenſus etiam huc bellè convenit.* G. M.

28) Rödull *eſt ſol: at* Sol *ignem notat in appellationibus poëticis, obſervante Biörno;* Hiálms-elldar *dicuntur* gladii, *auctore Ulfo Uggii in Edda ſub* Vapna-kenníngum. *G. M.*

29) Acutus erat gladius: *reddunt Worm. & G. Pauli: hic autem in nota pulchre exprimit* τὸ Ben-grefill, *per vulnerum rimator.* G. M.

30) *Subaud.* re & nomine *qu. d.* ejus gladii mucro re verâ erat ad ſanguinem eripiendum idoneus, non verbo tantum. Blód-refill *autem* mucronis *vocabulum eſt. Wormius Stropham exponit:* Erat ſanguineus lacerator: *quod illi relinquo.* G. M.

Frá ek at felli
Fyri *n*) fetils ſvelli
o) Odins *p*) eiki
í iárnleiki.

Fando accepi cadere
31) *A balthei glacie*
32) *Odini ilices*
In 33) *ferreo (armorum) ludo.*

A.C. 936.

VIII.

[Annat ſtef.]

q) Þá var *r*) odda at
s) Ok eggia gnat.
Ordztýr of gat
Eiríkr *t*) at Þat.

VIII.

[*Secundus verſus intercalaris.*]

Tunc erat cuſpidum conſertio,
Et acierum colliſio.
Laudem adeptus eſt
Eiricus poſt (per) id.

IX.

IX.

n) Fetil. Guelf. & mox ſuerdi, turpiter.

o) Endils l. Atals eiki *Endilli* l. *Atalli jumenta* ɔ: *naves.* conjic. G. Pauli.

p) eyki. Mbr. b. G. H. L. R. quam Lectionem attingam infra.

q) Þar *ibi.* Jör. item Guelf. Hol. qui hunc verſum poſtponunt ſequenti. Mox ſáſt *aſpiciebatur*, pro VAR. L. R.

r) eggia at ok odda gnat; quæ transpoſitio non placet. Guelf. Hol. & Hol. quidem legunt *ad* & *gnad*, ineptè.

s) í. Hol. L. R. Worm. malè.

t) of. Jör. Mox Þar. Guelf. Hol. pro more ſuo.

31) Præ arcus glacie, *reddit Worm. perperam.* G. M. Fetill *baltheus*, *ut ſupra* [*pag.* 329. *n.* 1.]: *ejus* Svell, *glacies cryſtallicolor*, *aquila ſ. aquicolor*, *lubrica*, gladius *(ad eum alligatus) ſimilis videlicet coloris.* G. Pauli. *Vertit igitur Stropham* præ gladio; *parum latinè*, *opinor: melius fuerat* præ vi gladii, *l.* ope gladii. *Voce* Fetils-ſpelli, *corruptione*, *aut corruptore baltheorum*, *ab ejusdem Viri ingenio fictâ nihil erat opus.* G. M.

32) ODINS EIKI, *Odini equi*, *intelligit homines*, *quibus tamquam equis utitur in bello Odinus.* Worm. ODINS EIKI, *homines*, *ſive ut jumenta ſpectari*, *ſive arbores; quamvis utrumque inſolenter.* G. Pauli. Odins eyki *(vid ſupra var. lect. p) poſſunt dici hi*, *quibûs cæſis ad Monoheroas transeuntibûs auctiores fiebant cohortes Odini*, *aut* eyki *vectura ſc. ii qui advehuntur ad Odinum.* Eiki *non arbitror ſignificare* equos *l.* jumenta, *ſed* Eyki *per* y *ſcriptum ea ſignificare poteſt. Non tamen abſurde videntur* milites *dici* Odins eiki, ilices Odini, *quemadmodum in Niála* Bellator *dicitur* Valfreyiu-ſtafr. *ſed & per* Odins eiki, *licebit intelligere* ſcuta, *quæ Poëta dicat in prælio eſſe conſumta.* G. M.

33) J JÁRNLEIKI, ɔ: *in bello, ubi ſerio luditur telis ferreis; ex mente Wormii.* G. M.

A.C. 936.

IX.

[Þridia ſtefia-mál.]

Raud hilmir hiör.
u) Þat var hrafna giör.
x) Fleinn *y*) hitti fiör.
Flugu *z*) dreyrug ſpiör.
Þ) Ól flagds gota
æ) Fár-biódr Skota.
Trad *a*) nipt Nara
b) Nátt-verd ara.

X.

IX.

[*Tertia claſſis.*]

Rubefecit rex gladium,
34) *Ibi erat corvorum aſſultus* 35).
Haſta 36) *collimavit vitam;*
Volarunt cruenti ſpari.
Alnit 37) *gigantidis equum*
38) *Scotorum periculoſus domitor;*
39) *Calcavit ſoror Narii*
Coenam aquilæ.

X.

u) Þá *tum.* Biörn. Þar var hrafn á giör *ejus rei corvus erat avidus.* Jör.

x) Fleins hatti. E. ſine ſenſu.

y) ſótti, *perſequebatur*, aut *abſtulit.* Jör. Fr. i.

z) drorug. Guelf.

Þ) Aulferd (Olferd). Guelf. Hol. E. quod nullum ſenſum admittit contextui aptum.

æ) Far-biódr, per *a* lene, *præcipiens claſſis* Scot. legunt Biörn. & Worm. imperitè.

æ) Fiárbiódr, *imperans pecuniæ* Scot. ſive *poteſtatem in eam habens* ſc. jure belli. Hol. E.

a) Nytr, forte pro *Niótr compos*, & tum NARA erit genitiv. plural. a *Narr* gladius, & NYTR NARA pugnator ɔ: rex. E. Mox nára, & deinde ára, ſcribunt Jör. N. qui minime ſunt audiendi.

b) Náttvörd. Guelf. Hol. corruptè.

34) *Ita G. Pauli vertit. ſed τὸ* ÞAT VAR *habet emphaſin, ut ſupra*, Þat var blódrefill: *Poëta ait valde celebrem ſive frequentem fuiſſe corvorum confluxum.* G. M.

35) *Vel* cibus, ſaturitas. Giör, ger *adj. avidus, potiſſ. cibi, vorax.* Geri, *luporum Odini alter.* Giör & Ger *ſubſt. n. gen. avicularum multitudo ſ. nubes, eſcæ (e. g. haleculis) inhiantium.* G. Pauli.

36) *Ita vertit G. Pauli.* Collimavit ad vitam, *habet Worm. Malim*, offendit *l.* certo ictu attigit animam, *aut* animæ ſedem. Corpus *pro* Vitam *in Parentheſi adponit G. Pauli.* G. M.

37) Gigantidis equus, Lupus; *cujus appellationis fundus eſt Edda Fab. XLIII. Hic tamen, ſiquidem ſermo ſit de prælio navali*, aves carnivoræ *item* piſces & ceti *intelligendi fuerint.* Flagidi equus *apud Wormium, & nota ſuper* eo equo, *meræ nugæ ſunt.* G. M.

38) Fár, *periculum: oppoſitus autem erat Ericus Scotis ut habet hiſtoria.* G. Pauli.

39) Narii ſoror, *filia Lokii, eſt* Hela *ſ.* Mors, *ut Biörn. & Worm recte expoſuerunt. ſenſus eſt*, Mors oppreſſit viros, & eorum corpora aquilæ in coenam apponebat. *Verùm G. Pauli, neſcio quâ ratione, aut quo jure,*

X.

c) Flugu *d*) hialldr-tranar
e) Of *f*) hræs lanar
g) Vorut *h*) blóds vanar
i) Benmáſ granar.
k) Þá er oddbreki
(Sleit und freki,)
Gnúdi

X.

A.C. 936.

Volárunt [40]) *grues prœliares*
Per cadaverum [41]) *longas ſtrues;*
Non caruerunt ſanguine
[42]) *Labia avis ſanguibibæ:*
Cum [43]) *mucronum aeſtus,*
(*Laniavit vulnera lupus,*)
Mur-

jure, *maluit* NIPT NARA *exponere per*, Filia Narii, ɔ: *Nox. quod* Nipt *denotet* filiam *apud antiquos*, *eget probatione.* G. M.

c) Flaug hialldr-trana Jör. in Num. ſing. invitô rhythmo.

d) Hialldrs vanir, *prælio adſueti* ſc. alites rapaces. Guelf. Hol. E.

e) á *in* l. *ad.* Jör. um. L. R. Biörn. Worm.

f) Hræ. Jör. hiörs lanar i. e. *gladio congeſtas ſtrues.* Wormii *gladiorum acies*, partim obſcurum eſt, partim ex verbis non ſequitur; quid enim *Lanar* cum *aciebus gladiorum* habent commune?

g) oru, *fuerunt — carentia*, ɔ: ſicca: aut *ſanguini erant adſuefacta.* quamquam hic ſenſus locum habere nequit, ſi G. Pauli audimus, qui ſtatuit τὸ *Vanr* cum genitivo conſtructum, *carentem* ſignificare, & citat Loka-ſennam vers. 14. de cujus aſſertionis univerſalitate ego adhuc dubito. Gu. Hol. Vóro (váro) L. R. Biörn. Worm.

h) blódi. L. R. Biörn. Worm. *Erant ſanguini adſueta.*

i) Guelf. ita: Benmárs. Jör. Fr. i. *id.* || Benmál E. L. R. Ben mál. G. H. N. Biörn. Ben mál-granar. Mbr. b. Worm. qui ineptam hancce lectionem haud illepide interpretatur: *Menſura* (*Menſuræ*) *labrorum vulneris.* additque: *tela & gladios intelligit, ad cujus menſuram vulnerum labra fiunt.* Biörnus idem videtur ſentire, ex eo quod *Benmál granar* pro *cuſpide teli* accipit.

k) Ita L. R. Biörn. Worm. conſentiente Edda Codd. Worm. & Reg. || Sleit und freki. En oddbreki gnúdi &c. *Laniavit —, at aeſtus* &c. Jör. Fr. i. quô ſeries orationis melius procedit. G. Pauli hanc lectionem ita adoptat, ut pro ODD-BREKI fingat *Oddreki* ɔ: *ódum drekkandi*, avidè *bibens*, extruſo propter metrum ex adjectivo *ód-drekkr* altero *K.* τὸ ENN autem hic ei eſt pronomen demonſtr. alias *hinn*, & non raro in poëſi, quinetiam in proſa, *inn.* Impulit Virum doctiſſimum ad hanc mutationem non intellecta dictio ODD-BREKI, nam *Breki*, inquit ille, eſt *fluctus* cui cum mucrone [forſan voluit ſcribere, *vulnere*] rumpendo nihil. Sed Eddæ, præſertim ex talibus Codd., auctoritas prævalere debet iſtis figmentis: & omnia ſatis liquida ſunt poſtquam Stropham, *Sleit und freki*, parentheſi incluſimus. Biörnus exponit τὸ ODDBREKI, *in prælio*, quod procedit, dum ante iſtam vocem ſubaudia-

A.C. 936.

Gnúdi hrafni
Á *l*) höfud-ſtafni.

XI.

44) *Murmurabat corvo*
Super roſtrum,

XL.

audiatur particula *í* l. *ad*. Wormius τὸ *Oddbreki* vertit *mucronum inciſuras* l. *vulnera*, ſine omni veri ſpecie. Neque plauſibilia ſunt quæ commentari conatus eſt G. Pauli, in duas haſce Strophas ex lectione quam in Textu exhibui; adeo iſta exſcribere ſuperſedeo. Illi autem (ut ipſe fatetur) ſupra ſcriptam conjecturam ſuggeſſit Lectio quam nunc adducam: Nempe in Guelf. Hol. & E. eſt: Sueit ſárs freka Svalg und dreka ɔ: *caterva in vulnerando vehementes devoravit vulnerum dracones;* quod poteſt intelligi de *miſſilibus quæ in cava corporum immiſſa, ibi abſcondebantur.* aut diſtingendum eſt poſt *Svalg*, & tum exiſtit ſenſus contextui magis congruus: *Caterva ſævarum ferarum magnis hauſtibus bibebat.* Ita τὸ UND DREKA conjungendum erit ſeqq. & ſenſus: *Sanguis gladiorum* ɔ: gladiis effuſus, *ſuſurravit ad roſtrum corvi. Dreki* ſpecies eſt anguis; at *Góinn* & *Fafner* anguium vocabula, etiam tribuuntur *gladiis*. Aut Hypallage fuerit cum Synchyſi, pro, *Hrafn gnúdi hofud-ſtafni á dreka und*, i. e. Corvus tundebat roſtro vulnus gladio illatum. Aut denique, ſi *Dreka* pro *navi* capiamus, erit: *Und gnúdi hrafni á dreka höfud-ſtafni*, i. e. Sanguis (vulnus) ſonitum edidit in commodum corvi aſſidentis in prora Draconis ɔ: *navis draconis capite inſignitæ*. Hrafn pro HRAFNI Stroph. penult. legit. H.

40) *I. e. aves carnivoræ l. ſagittæ.* G. Pauli. *poſterius placuit Biörno, & Wormio, qui tamen non bene reddit*, jaculorum roſtra. *Prius mihi placet, propter finem præcedentis, & ſequentia hujus verſûs.* G. M.

41) Longas *addidi*, *cum* Lanir *hodie dicantur ſtrues foeni in longitudinem extenſæ.* G. M.

42) *I. e. Aquilæ l. corvi.* G. M. Már. (*gen.* más & márs) *Danicè* Maag, Strand-maage *gavia*, *larus*, *mergus.* G. Pauli.

43) *I. e. ſanguis vi mucronum effuſus.* Breki *mare ſignificat. Similis dictio eſt* Grídar læ *verſ. ſequ. In Stropha ſequ.* Lupum *capere debemus pro* omni fera carnivora, *monente Wormio, vid. me ſupra n.* 37 G. M.

l) Ita legunt Jör. Fr. i. Guelf. Hol. Edd. Cod. Reg. Skeidar-ſtafni *in extrema navi.* 2. Eddæ Codd. in charta exarati. ſed hic vacillat adliteratio. || Höfud-tafni. L. R. O. Edd. Cod. Worm. ipſe Worm. Biörn. & G. Pauli, quod hic poſtremò nominatus, qui omnium inſtar eſt, capit proprie de *capite;* oculorum quippe appetentiſſimos eſſe corvos: non tamen improbat de *grandi præda* cum Biörno & Wormio hoc intelligi, quemadmodum dicatur *Höfud-ſkálkr*, *Höfud-rád* &c. Itaque Vir doctiſſimus quatuor haſce Strophas vertit: *Laniavit vulnus lupus multibibus* (l. ſtrenuibibus): *Tutudit corvus prædam capitalem (virorum capita.)* Mihi præter mutationem ſupra allatam non placuit illa Paragoge in voce HRAFNI pro *Hrafn*, quâ G. Pauli ſtatuit Poëtam eſſe uſum propter conſonantiam metri-

XI.

[Þridia ſtef.]

Kom *m*) grídar læ
n) Á giálpar ſkæ.
Baud úlfum hræ
Eiríkr *o*) of ſæ.

XII.

XI.

A.C. 936.

[*Tertius verſus intercalaris.*]

Venit [45]) *ſecuris latex*
In equum Gialpæ.
Obtulit lupis cadaver
Eiricus per mare.

Kkk 2

XII.

metricam; ergo circa ſenſum harum 4. Stropharum ab aliis interpretibus fuit recedendum.

44) Gnúdi *vel contractum ex* Gnaudadi *quod idem ſignificat, vel ex verbo* at gnyia *ſonare, quod de vento vehemente uſurpat Laxdæla. Exprimitur autem Stropha Vta & hoc Diſticho, tum vehementia ſanguinis ebullientis, tum ingluvies corvi roſtrum in vulnera, carnis diſcerpendæ cauſâ, immittentis.* G. M.

m) Gnaudar, prælii vel prælio. Jör. Fr. i. Mox Skiæ, pro Læ. L. O. R. Biörn. Worm.

n) af — ſæ. Guelf. Hol. E. quando ſenſus hujus Diſtichi forſan fuerit: *Facta eſt aviditatis ceſſatio* (ſatietas ferarum) *ex mari ſecuris* (ſanguine eâ abunde fuſo). Mox, Giálpar legunt Guelf. Hol. E. Fr. i. Biörn. Giálfar. Jör. quod idem eſſe poteſt, nam *f* & *p* interdum variant. Giálfrar. L. R. O. Worm. Giálfr. G. Pauli ex conjectura, ut tamen non improbet ceteras lectiones. Denique Læ. L. O. R. Biörn. Worm.

o) um. Iid. Af. Hol.

45) *I. e. Securi effuſus, ex mente G. Pauli, qui nec improbat Lectionem* Gridar skæ å Giálfrar læ *ſupra notatam; quam vertit:* Securis nocumentum (*: ſanguis, l. corpora*) in maris planitiem: *hæc porro adnotans:* Skæ *l.* Skiæ *cognatum τῷ* ſkadi *noxa. Huc refert Biörnus* Ske-mann *(Ol. ſ. Tr. pag. 247.) :: virum noxium. Alibi habetur* Skelegr [*imo* Skeleggr *in Libris idoneis ſemper legitur quod aliud eſt vocabulum.* G. M.], *animoſe ſe gerens, fortiter in hoſtem irruens. De* Læ *&* Lá *videri poteſt Hypn. Gloſſ. Diatr.* Giálfr *n. g.* [*imo etiam Maſc. gen. ſi ejus genitivi eſſe debeant* Giálfar *&* Giálfrar. G. M.] *cum mare, tum ventulus mare perflans. cognatum eſt* Gilfrótt, *aliquid rugoſum, inæquale. It.* Giálfr ſkiær *equus marinus*, navis. *Hactenus ille.* Giálp (Giálf) *in gen. foem. Biörno & Wormio eſt* unda, *neſcio qua auctoritate. Scientiſſimus harum rerum Joh. Olavius, Indice ad Landn. b. v.* Skiör, Skær, *noſtrum* Giálfar skæ, *reddit* picam maris *:: navem conf. Indicem Gunnlögs ſ. v.* Skiær: *quam vocem ego quidem nusquam inveni pro* ave *ab antiquis uſurpatam; at* Skerr *equi nomen Edda exhibet, æ autem & e paſſim alternant. itaque rectius apud Noſtrum ſcribitur* Skæ, *fide Jör. & Fr. i. quam* Skiæ *quod ex infimis Libris præferunt Interpretes.* Giálp, *filia erat regis Geirrödi, &*

hic

A.C. 936.

XII.

[Fiórda ſtefia-mál.]

p) Beit *q*) fleinn floginn.
Þá var fridr loginn.
r) Var álmr dreginn.
Þuí vard úlfr feginn.
Bruſtu broddar.
En bitu oddar.
Báru hörvar
Af bogum örvar.

XIII.

XII.

[*Quarta claſſis.*]

Acutus erat [46]) *ſtimulus volans;*
Tunc pax [47]) *ceſſaverat:*
Erat arcus intenſus;
Ea re gaviſus eſt lupus.
*) *Fractæ ſunt cuſpides* (*ſpicula*)*:*
At acuti erant (penetrabant) *mucrones:*
Ferebant [48]) *ſtupæ*
Ex arcubus jacula.

XIII.

hic ponitur pro Muliere gigante *in genere: unde* Giálpar ſkærr, *Lupus*, (*vid. me ſupra ad τὸ* Flagds gota) *hic*, *ut alias ſæpe in Noſtro Poëmate*, *translatè ſic dicitur* Quælibet beſtia carnivora. *G. M.*

p) Lætr ſnót ſaka &c. hic ſiſtunt. Guelf. Hol. E. poſterius tamen hemiſtichium ordiuntur ut Ceteri: Bruſtu broddar &c.

q) fleiti. Guelf. Hol. E. quod idem eſſe oportet, rectius tamen ſcriberetur *fleyti*, à *fliótr* celer.

r) Vard úlfr feginn. en álmr dreginn. Jör. Fr. i.

46) Fleinn *inter haſtarum appellationes habetur: ſed & ſagittam notare videtur in Sögu Ketils Hængs.* Broddr & Oddr *ſunt etiam ſagittarum vocabula. Delectat autem Poëta tam vocabulorum quam prædicatorum varietate.* G. Pauli. *Antea egit de pugna cæſim inita* (Höggoruſtu)*; nunc tranſit ad eam quæ jaculando initur* (Skothríd). Floginn *participium præteritum, quod Latinè reddi nequit niſi per* advolans *ſc. in hoſtem, aut* evolans, *emiſſus ſc. manu jaculatoris.* G. M.

47) *Wormius & G. Pauli vertunt*, erat perdita, *legentes* lóginn *i.* lógadr *a verbo* ad lóga, *quod ſignificat abalienare, erogare:* Lóga kind, *pecudem mactare.* Af-lóg, *pecus vetula. notante G. Pauli. Mihi* (*quoniam altera Lectio in rhythmum peccat*) *τὸ* Loginn *ſcribitur per* o *tenue, eſtque participium verbi* Ek legg, *pro* laginn *i.* lagdr: *Biörnus aliquid tale videtur in animo habuiſſe, nam adnotavit:* Hann (fridrinn) var lægdr *eda* lagdr nidr *i.* *pax dejecta aut depoſita erat. Nec male τὸ* Loginn *deduxeris à verbo* ad liúga, *ut ſit:* pax erat mentita (*paſſivo ſenſu*) *i.* falſa atque adeo nulla. *qui ſenſus placebat* Oddo *Johannæo, homini linguæ noſtræ antiquæ haud mediocriter intelligenti.* G. M.

*) *Aut*, crepuerunt, reſonârunt, *ut Biörnus intelligit.* G. M.

48)

XIII.

s) Verpr *t*) brodd-fleti
u) Af baug-ſeti
Hiörleiks hvati.
Han er *x*) blód-ſkati.
Þróaz *y*) her ſem hvar.
Hugat mæli ek þar.

XIII. A.C. 936.

Projicit [49]) *telum*
Ex annuli ſede (manu)
Ludi gladiatorii [50]) *concitator.*
Ille eſt [51]) *cruoris largus.*
[52]) *Proficit hic ut ubique,*
Animitus loquor [53]) *illic,*

48) Hör [*non* Hiör] *linum ſeu ſtupa. Hic pro arcus nervo ex ſtupa confecto capitur.* Worm.

s) Guelf. Hol. E. hic exhibent prius hemiſtichium Verſus præcedentis; tum ſubdunt Verſum Intercalarem, Jöfr ſveigdi y; hunc autem, Verpr &c. ſtatuunt hinc in ordine quartum. || Bregdr Jör. Fr. i.

t) Biód-fleti. Iid. quod non intelligo. Brodd flæri (fleiri), forte, *Spiculorum multitudinem* aut *ſpicula cælata*, *u* in *o* & *o* in æ mutato in voce *flæri*. Guelf. Hol. E.

u) med. Fr. i. Worm. *cum.* Ad *in.* Jör. Mox baugs-eyri, *terra annuli*, idem, aut *ſuper clypeum*, qui *baug-iörd*, appellatur. Guelf. Hol. E.

x) baug-ſkati *largus annuli.* Iid. Þiód-ſkati (Þiód ſkati) *Celebris largitate (erga homines largiſſimus)* Jör. F. i.

y) hialldr ſem hvar af hilmi þar, *augetur (invaleſcit) prælium — ab rege (circa regem) ibi.* Jör. Fr. i.

49) Flet, *ſedes*, *lectulus*, *a* flatr, *quod Latinè eſt planus & latus*, *Gr.* πλατυς. Broddr, *cuſpis*, *e. g. baculi:* brodd-flet *ergo haſtile.* G. Pauli. *Ita* haſtile *poneretur pro* haſta, *perquam jejune. Melius igitur*, *ſi* telum *hic debemus intelligere*, *capimus* Broddflet *pro ipſa teli lamina quæ in cuſpidem exit. Poſſumus & ſermoni poëtico magis convenienter, per* τὸ Brodd-fleti *modò intelligere* clypeum, *qui a veteribus appellatur* Vopna land, *telorum tellus l. fundus. Ita Poëta dixerit*, regem inter dimicandum e manu (*ab latere ſuo*) abjeciſſe clypeum. Fleti *pro* fleyti *cepit Biörnus*, & Brodd-fleyti *intellexit* arcu. *ſenſus:* jaculatur arcû e manu. *G. M.*

50) Hvati *modò non eſt adjectivum*, *ſed ſubſtantivum verbale pro participio activo* hvetiandi (*ut Biörnus ait*), *aut* hvatandi *s: feſtinans*, *poſitum.* G. M.

51) *Aut* ſui ſanguinis *prodigus eſt rex*, *dum* clypeum abjicit *ut ſuprà: aut* hoſtium ſanguinis largus, *dum eos crebrò & vehementer vulnerat.* G. M.

52) Þróaz, *i. e. aut vincit*, *aut gloriam ſuam amplificat. poſterius mihi probatur*, *cum* τὸ Vaxa *hoc ſenſu dixerint veteres.* Her, *hic in Anglia; aut* Her, *in hoc pugnæ genere*, *ubi res geritur jaculis.* Sem hvar, *ut ubique terrarum*, *aut ut in omni alio pugnæ genere.* Þar landz ſem hvar, *ibi terrarum ut*

A.C. 936.

æ) Frett er auſtr um mar
Þ) Eiríks of far.

XIV.

[Fiórda ſtef.]

Jöfurr ſveigdi ý.
œ) Flugu unda bý.
Baud úlfum hræ
Eiríkr *a*) um ſæ.

XV.

[Fimta ſtefia-mál.]

b) En mun ek vilia
Fra *c*) verium ſkilia

Fama [54]) *tranſiit mare orientem verſus*
Eirici de progreſſibus.

XIV.

[*Quartus verſus intercalaris.*]

Rex torquebat arcum:
Volábant [55]) *apes vulnerum.*
Obtulit lupis cadavera
Eiricus per mare.

XV.

[*Quinta claſſis.*]

Porro futurum eſt ut velim
A [56]) *viris diſtinguere*

Skap- *Inge-*

ubique, dixit etiam Thorarinus Stuttfelldus (in Hryggiar-ſtycki). G. M.

53) Þar, *pro* Þar um *ſuper ea re. aut diſtinguendum eſt poſt* Ek, & τὸ Þar *pro* quoniam *ſumendum, jungendumque ſequentibus. quando ultimum diſtichon erit quaſi probatio, quod Poëta animitus dixerit* Gloriam Eirici regis ubivis terrarum augeri. *G. M.*

æ) kunt (kunnt), *notum eſt trans mare orientale.* Guelf. Hol. Utrumque omittit E. Mox of, pro um. Jör. Fr. i.

Þ) Eiríkr L. O. R. Biörn. in caſu recto. quare Biörnus quidem videtur, Far pro *fôr* ivit, cepiſſe.

œ) Ita Jör. Fr. i. Hrutu *decidebant* l. *ſparſim cadebant.* Ceteri.

a) of. Jör. Fr. i. á. Guelf. Hol.

b) Hujus verſûs nullum veſtigium eſt in Jör. Fr. i.

c) Verum. Biörn. Worm. Virdum. R.

54) *Wormius & G. Pauli hoc Diſtichon ſic vertunt:* Auditum (auditus) eſt orientale per mare Erici tranſitus. *haud ſatis clarè. Forte ſenſus erit:* Fando auditæ ſunt expeditiones Eirici (*adhuc adoleſcentis & ſceptro nondum potiti*) piraticæ in Mari orientali l. Balthico. *Ego* τὸ Far *in ultima Stropha intellexi de* ſucceſſu, *quomodo dicimus: Honum* ferſt *vel at, pulchre* ſuccedit *ei negotium.* G. M.

55) *I. e. Sagittæ. G. Pauli etiam intelligi poſſe arbitratur* corvos *l.* aquilas. *quod mihi ſecus videtur propter Stropham præced.* G. M.

56) Verium, Verum, *Ablat. plur. hoc a* Ver, *illud a* Veri *Nom.* G. Pauli.

Skapleik ſkata.
Skal mærd hvata.
d) Lætr ſnót *e*) ſaka
f) Um ſúd *g*) frí vaka.

En

57) *Ingenium regis;*
Poëma 58) *accelerabitur:*
Facit *) *foeminam ream* (Bellonam)
Per 59) *navem libere vigilare,*

A.C. 936.

At

d) Pro hoc Hemiſtichio quod ſupra exhibuerunt Vers. XII. Guelf. Hol. & E. nunc ſubſtituunt, Verpr af bröndum &c.

e) ſnaka. H. N. Quod G. Pauli conjicit Nomen proprium fuiſſe alicujus Valkyriarum patris, qui Snaki dictus fuerit. ſed hanc lectionem non patitur adliteratio, malim ergo legi *Svaka*, eritque *Svaka ſnót* ↄ: virgo turbulenta, Hillda aut aliqua Valkyriarum.

f) Suerdfrey *Freyium gladii* ↄ: bellatorem regem, eum Bellona facit vigilare. Guelf. Hol. E.

g) Fry, ſcribunt L. & R.

57) Skap, *animus*, ↄ: *inditum*, *concreatum quid, a verbo* ad ſkapa *creare: indoles ingenium.* Leikr *h. l. eſt nuda adjectio formativa, ut in* Kærleikr, frækleikr *&c. qualia ſunt Latinorum*, — tas — tudo — mentum *& ſimilia.* G. Pauli. *Wormius itidem reddit* Skapleik *ingenium, ſed in ſua nota ſuper hanc vocem neſcio quas nugas ſcripſit. Biörnus ita: Þad er kallad ſá ſkapi leikinn ſem fyri gengr ok heſt vinnſt, i. e.* is dicitur *creare (formare)* ludum, qui illi præeſt (illum procurat), & cui optime ſuccedit *(ludus). Sed hæc obſervatio Biörni hic locum non poteſt habere genio linguæ congruenter, niſi ſtatuatur Hypallage, ut* Skapleik *dictum ſit pro* Leik-ſkap *l.* Leik-ſkapnad, *ludi (certaminis) concinnationem l. moderationem, procurationem.* G. M.

58) Laus, orationis flumen, *appoſuit in Parenthеſi G. Pauli.* Hvata *poteſt & eſſe* properabit *ſc. ad finem: & tum* Mærd *erit Nominativus.* G. M.

*) Sök, *culpa, crimen.* Sakamadr *homo reus,* delinquent. *Hic per* Saka ſnót *Biörnus & Wormius intelligunt Hilldam* [*Högnii filiam, ab Hedine raptam, de qua Ol. s. Tr. in* Sörla-Þætti, *atque Edda in* Hiadníngа-víg. *G. M.*], *deam bellicam. Sed quid ſi forte alicujus Valkyriarum pater dictus fuit* Saki *l.* Snaki, *& hic ejus* Snót [*virgo*] ↄ: filia, *iſtarum aliqua, eodem manente ſenſu?* G. Pauli. *Cur autem Hillda ab Interpretibus dicitur* foemina rea? *Forte quia cæſos interdiu ſemper reſuſcitavit noctu, atque adeo quantum in ſe fuit perpetuum reddidiſſet* prælium Hiadningorum, *niſi* Ivarr Liómi *fortuito ſuo (ſi Diis placet) interventu ei finem feciſſet? ita cenſeo, nam Hilldam in nulla alia culpa invenio. Quoniam autem* Sókn *denotat* pugnam, Sök *vero &* Sókn *ſæpe in ſcriptis antiquis alternant; ideo malim* Saka ſnót *exponere* Virginem bellipotentem (bella cientem *l.* amantem); *ſive Hillda prædicta, ſive Valkyriarum aliqua intelligenda ſit, quæ metonymice ponuntur hic pro ipſo* bello. *Et pulchre Stroph. ſeq. Poëta ſubjecit* Vaka, *cum de* perſona *loquutus ſit hac Stropha, & revera* bellum *intelligat.* G. M.

A.C. 936.

En *h*) ſkers aka
i) Skíd Geirs braka.

XVI.

At 60) *ſcopulorum adflictorem*
61) *Circa Geiris xyloſoleam crepare.*

XVI.

59) Súd *combinatio aſſerum, pro navi: vel tota claſſe Erici.* Worm. Um súd, *per latus navis, vertit G. Pauli, quod mihi non adeo placet.* Frí, *capiunt Interpretes pro adverbio, quomodo hac vocula uſus eſt Hallgrimus ſacerdos, magni nominis, inter recentiores, poëta, ſenſu tamen ambiguo. Velim ego ſcire quid illud* Libere vigilare *re ipſa ſignificet: an* alacriter, lubenter, *an* multum? *Fortaſſe* Frí *nomen adjectivum hic ſit, &* tutus *denotet; quamquam de hujus nominis antiquitate dubitat G. Pauli ad Hymis-quidam vers.* 9. *Sed &* Frí *poteſt eſſe nomen ſubſtant. in accuſandi caſu, ut ſit ſenſus:* Facit Bellona amatorem (ſuum) in navibus vigilare *aut* excubare. *vid. Hymisqu. vers. citato. Denique verus ſenſus hujus Diſtichi eſt, credo:* Rex numquam intermittit militiam navalem. *G. M.*

b) Skers haka, *ſcopuli prominentis* l. *extremi:* Aut Skers Haka, *equi Hakii* regis maritimi, ɔ: navis. Guelf. Hol. E. Unde G. Pauli fecit Skaff Haka *Gigantidem Hakii* ɔ: ſecurim, per naves &c. aut naves lædendo violare, quando *braka* Stroph. ſeq. capiendum cenſet active, pro bráka.

i) Skeid, pro Skíd. R. Skíd-gard. Guelf. Hol. E. *ſepimentum ligneum*, Dan. *Plankeverk:* quod etiam tolerari poteſt, quamvis hic potiſſimum de militia & pugnis navalibus ſit ſermo. *G. Pauli.* Intelligi poſſunt vel *propugnacula navium*, vel *Clypei*, quorum perpetua ſerie oræ navium antiquitus ornabantur. Vel etiam, ſi *Skídgard* late pro *quacunque ſepe* capiamus, intelligi poteſt *mare*, ſcopulos ambiens.

60) Skers aka *Wormio eſt* mare, *quod ſcopulos alluat ac veluti aret. Sed accuſativus* aka *poſtularet nominativum* aki; *unde & Biörno* Skeria oki *vel* aki *(quæ literæ ſæpe alternant) eſt mare ſcopulos atterens, a verbo* ad aka, *quod eſt plauſtrum trahere, item curru vehi.* Facit, *ait Biörnus*, naves per mare crepare. *G. Pauli. Verbum* at aka, *ſive ab* Ok jugum, *ſive a Gr.* ἄχος *dolor, ſit deducendum, quandoque invenitur pro* premere, moleſtiam adferre, adfligere; *ut in Grettis ſ. de ægroto: Er honum þótti ad ſer* aka, *cum ſentiret morbum ſe majorem in modum* premere. *Hinc eſſe poteſt nomen verbale* Aki, *& mare per phantaſiam poëticam fingi* adfligere *ſcopulos, dum eos alluendo verberat.* G. M.

61) *Hic ſubaudiendum eſt* um *ex Stropha 6. G. Pauli negat Skalldam habere* Geir *regem maritimum, ſed* Gor, *ex hiſtoria Nori (Norvegiæ eponymi) ſatis notum, at vide me ſupra pag.* 214. *lit. b.* Naves *autem ſeu* Claſſis *hic deſignatur per* Skíd Geirs, *& ſenſus hujus Diſtichi, ut puto, verus eſt:* Non autem curat *(rex)* ſi mare circum naves ſtrepat, *l.* placide fert mare circum naves ſæviens.

XVI.

Brýtr *k*) bóg-vita
Biódr *l*) hramm-þuita.
m) Muna *n*) hodd-dofa
o) Hríngbriótr lofa.

Glad-

XVI.

A.C. 936.

[62]) *Frangit flammam brachii*
Oblator [63]) *lapidum manûs:*
Annuli [64]) *torporem* (*l. inertiam*)
Non laudabit vir annulifragus.

Læta-

viens. *Wormius reddidit idem hoc Diſtichon:* Sed per ſcopuli aratrum navim ſtrepere: *quod & bene procedit, dum ante* τὸ Skers aka *ſubaudiatur* um. *G. Pauli reddit* Skíd Geirs *ſub navigio* (*per naves*)*; prius ex verbis non ſequitur.* G. M.

k) Ita Jör. Fr. i. Bog-hnita. L. O. R. Biörn. i. e. *ſagittam*, ex mente Biörni. qui tamen abſurde ſtatuit Nominativum τῆ̃ Hnita, eſſe *Hnot* l. *Hnita* gen. foem. *glans.* Melius G. Pauli qui ſcribit *Bóg-hnita*, & exponit *annulum.* || Bog-hvita (hvíta) Guelf. E. Worm. Hol. quam dictionem non intelligo. Wormius interpretatur *jacula*, & addit rationem penitus frivolam, quod *Bog-hvita* ſit *arcus pluvia.*

l) Ita L. O. R. Biörn. Worm. G. Pauli. Sed, Hrafn-ſlita, *Dilaniationum corvi*, ɔ: cadaverum a corvo diſcerpendorum. Jör. Fr. i. Hram ſlita (ſlíta). Guelf. Hol. eodem ut arbitror ſenſu. Fram ſlita. E. pro Frambiódr ſlita, *certamina offerens*, ɔ: ad ea promtus.

m) Munat, *id.* R. & G. Pauli. Muna pro *mun ek* ɔ: *laudabo*, intelligit Biörnus, inſcitè.

n) Hoddofa. H. L. O. R. unde G. Pauli unius literæ inſertione fecit quod in Textu eſt; adſtipulantur Jör. & Fr. i. præferentes Hríng-dofa *id.* Diviſim Hodd ofa. Biörn. Worm. quod prior intelligit *exercitorem auri* || Hodd afa, ad verbum, *avum annulorum* ɔ: aut Dröpnerem annulum illum mirificum, qui alios ex ſe peperit annulos, narrante Eddâ; aut *afa* dixit pro *cognato*, & *cognatum annuli* pro quocunque annulo: aut per *Hodd afa* deſignat annulos (ſ. nummos) in arca conſeneſcentes. Sed hæc Lectio admiſſa poſtulat ut Stroph. ſeq. ſcribatur *lafa*, ſenſu eodem. E. Guelf. Mbr. b. G. N.

o) Hríngbriótar, plural. R. Worm. qui exponit Muna — hríngbriótar, *meminerint annulorum fractores.* || Hodda Freyrr, *Annulorum Freyius* ɔ: auripotens. Jör. Fr. i.

62) *I e. Diſtribuendo conſumit.* G. M. Bógr *armus*, *Dan.* Bov: *ejus* Viti, *annulus*, Hniti *idem.* G. Pauli. Bógr *proprie dicitur in animalibus brutis*, *hic in homine improprie & inſolenter.* G. M.

63) *I. e. auri.* G. Pauli. Hramm *vola manus*, (*a* rapiendo *ſic dicta ſive prehendendo*), *hic Synecdochice* manum *& per Metonymiam adjuncti* brachium *notat.* G. M.

64) *Scitâ allegoriâ dicit Regi non placere ut annuli ſ. nummi jaceant otioſi, quod faciunt cum non erogantur. Poteſt autem* τὸ Lofa *capi pro* permittere, ſinere, *Stroph. ſeq. G. M.*

A.C. 936.

p) Gladdiz flotna *q*) fiöl
r) Vid Fróda miöl.
Miök er *s*) hilmi föl
Haukſtrandar *) möl.

Lætatus eſt [65]) *nautarum aſſer*
Frothonis farre [66]).
Valde eſt regi venalis [67])
[68]) *Manualis glarea.*

XVII.

t) Stódz *u*) fólk *x*) eigi
y) Fyri *z*) fiörleigi.

XVII.

Non conſiſtebat populus
Præ [69]) *vitæ liquore:*

Gall *Sonuit*

p) Gladaz, *exhilaratur.* Iid. Gladar, *exhilarat*, aut imperſonaliter, *hilaritas contigit* — aſſeri ex &c. Edd. Codd. Worm. & Reg. || Huggaz *ſolatium accipit* ſc. laborum ſuorum. E. H. lepidè. Hugg aſk. Guelf. Hol. quod conjunctim legendum cenſeo, eôdem ſenſu. In iisdem transponuntur duo hæc Diſticha.

q) Fiöld, *multitudo.* Edd. Cod. Reg. id quod requirit *miöld* in fine Stroph. ſeq.

r) um, *id.* Jör.

s) honum, *illi.* E. Guelf. Hol. Biörn.

*) miöl. Guelf. Hol. quod, ut nomen diverſi generis & ſenſus ab illo priori, legi rhythmicæ non arbitror adverſari.

t) Hoc hemiſtichium ignorant Guelf. Hol. E.

u) fólkhagi. Jör. Fr. i. poteſt *clypeus* intelligi, ſi quidem *Hagi* pro ſepimento ſumatur metonymicè. Ita hoc Diſtichon legi debet interrogative: licet tamen pronunciative legere, ſi intelligatur *Clypeus* Eirici regis & militum ejus.

x) Egi, ſcribunt Biörnus & G. Pauli; hic etiam conjicit, agi, per antitheſin, ut loquitur, ſi Lagi in Stroph. ſeq. admittendum ſit.

y) Vid, *adverſus*, Jör. Fr. i.

z) Ita O. & Worm. Fiörleygi. L R. Fiörlegi. G. Pauli. Fiörlagi *morte.* Biörn. dicitur ita uti *Alldr-lag, vitæ finis*, obſervante G. Pauli. || Fiöl-lagi, *crebros ictus.* Jör.

65) *Ita reddunt G. Pauli & Worm. lepide ſatis. convenit illud Hornklofii Poëtæ in* Noregs k. tali, *(quod tamen aliter & quidem minus belle, meô certè animo, legitur apud Snorrium T. 1. pag. 56) Æſtuz auſtkylfur (— kiliur) — ok hugdu á miadar dryckiu, i. e. Furebant naves, —* & de mulſo potando cogitabant *ſ.* exultabant ſpe mulſi potandi. *Biörnus tamen hic per* Fiöl *intelligit* multitudinem; *quod & per ſe rectum eſt, & quadam tenus ſuffulcitur Eddæ auctoritate, ſupra allegatâ lit. q.*

66) *I. e. auro, de quo Edda.* G. Pauli. *Annotata Wormii ſuper* Farre Frothonis *ſunt ſuaves nugæ.* G. M.

67) *Scilicet ad largiendum.* G. Pauli.

68) *I. e. aurum.* G. Pauli. Hauk-ſtrönd *eſt manus, in qua falco ſedet.* Biörn. Ströndnempe Tellus *eſt per Synecdochen. Wormius autumat aurum dici* lapillos manus, *propter-*

ea

Gall þ) ý-bogi]
At egg-togi.
Værpr æ) af bröndum,
En jöfurr a) löndum
Helldr

Sonuit 70) *arcus*
*) *Ad contactum aciorum.*
71) *Abjicit ab enſibus (homines cæſos),*
Rex autem regiones
Lll 2
Obtinet

A.C. 936.

ea quod auro lapilli in annulis aureis inſunt. haud minus ſpectari arbitror duritiem hujus metalli, atque id etiam, quod manum, in qua geſtatur, reddit aſperam attactu, & quaſi ſalebroſam, ut tellurem lapides. G. M.

69) *Scilicet* Sanguine copioſe effuſo. *Worm.* Fiörleigir, *i:* Fiörlægir *depreſſor vitæ, poteſt etiam eſſe appellatio* Enſis, Bellatoris, *aut* Mortis; *ut ſit,* Contra vim enſis, *&c.* G. M.

þ) y bogi diviſim. Omnes præter G. Pauli.

æ) æ brandi, *ſemper projicit haſtam,* aut Æ dictum pro y, quando erit: *Flammam arcus* i: ſagittas *mittit.* Jör.

a) landi, ſingular. Jör.

70) Yr, *arcus* [*ab* ör *ſagitta. G. M.) ſc. Sagittas emittens:* Bogi *arcus quatenus incurvus. Sed & y forte arboris ſpecies, ut ait Biörnus, & inde arcus* Yr. G. Pauli. Y-bogi, *per euphoniam pro* yr-bogi (yr *autem pro* ör) *arcus jaculatorius, ad diſtinctionem ab eo arcus genere, quod ponitur ſeu tenditur feris capiundis.* G. M.

*) *Vel, cum educerentur gladii, add. in Parentheſi G. Pauli. Mihi placet prius, & capio modo* tog *pro* conjunctione, *&* At egg-togi, in conſertione gladiorum *i:* conflictu, *minus ambigue reddo. Sane* tog *iſta ſignificatione deduco ab antiquo verbo* Tega *jungere. Alibi dicit Egillus* At ſamtogi ſuerda, *quod & legitur in* Orms þætti *eodem ſenſu.* G. M.

71) *Hujus explicationis exempla habemus in Kuelldulfo* [*ſupra pag.* 122. & -- 23.] & *Gunnaro de Hlidar-enda* [*Niála cap.* 54. 63. 73. *quibus addo Thorhallum Aſgrimi filium, Ibid. cap.* 146. G. M.], *qualem laudem hic Poëta haud injuſte tribuere poterat regi fortiſſimo. Sed nec alterum diſplicet* [*ſupra lit.* æ.] Værpr æ brandi, *projicit perpetuò gladium, non quidem abjiciendo, quæ ſumma eſſet ignominia, ſed propellendo atque mittendo, ut* brandr *hic latius accipiatur quam de ſolo gladio, nimirum pro quolibet teli genere. Et hæc quidem hactenus. Sed facile adducor, ut credam Egillum uno vocabulo dixiſſe* Æbrandi *vel* Ebrandi, *quemadmodum de Bellona præliante vel inter præliantes furente ait in ſua Alexandreide Brandus epiſcopus:* ok hriſtir blóduga *Ebranda* ok ſár allzkonar dauda, *quatit ſanguineos - - - Vocem alibi mihi non obviam Latine reddere non ſuſtineo, incerta atque obſcura manente compoſitionis ratione. Galterum autem (quem ſequitur Br.) ceciniſſe puto, prout jacent verba Islandica:* Sanguineum furibunda quatit Bellona flagellum, Omnigenamque ſerit mortem. *G. Pauli. Non improbo Verſionem, de qua*

ini-

A.C. 936. Helldr hornklofi. Han er *b*) næſtr lofi.

72) *Obtinet* 73) *cornua diffundens. Ille eſt* 74) *laudi proximus.*

XIIX. XIIX.

initio hujus notæ, ſed tamen TÒ VERPR AF *dici poteſt, pro* Verpr *ſimpliciter, aut* Verpr *fram emittit, projicit,* bröndum *tela, ut modo obſervavit Interpres Doctiſſimus.* G. M.

b) næzr. Biörn. prava ſcriptione. Næſt. E.

72) *Ita reddit G. Pauli;* Retinet *reddit Wormius. Nota mihi lepidam oppoſitionem, ſc.* Jacit tela, at firmiter tenet regiones *ſibi ad tutandum ſervandumque commiſſas.* G. M.

73) *Sic interpretatur G. Pauli, & hæc adnotat: „ Ex cornibus facile fieri poterant galeæ & clypei, & ab iis ſæpius fiſſis rex* Hornklofi *appellari. „ De iſta* facilitate *poteſt dubitari, cum cornu ſit exiguæ maſſæ, præterea ſplendorem in galeis amaverint veteres, qui nullus in cornu eſt Scio quidem in Eyrbyggia exiſtere exemplum de* collari corneo *in pugna adhibito, ſed inde nullus eſt locus concluſioni ad* galeas & clypeos corneos. *Quoniam tamen ipſe nihil melius invenire poteram Verſione Interpretis Doctiſſimi, ideo eam retinendam putabam, ut multis partibus meliorem Biöruianâ & Wormianâ. nam quid dicit Biörnus cum ſua* Hornkleyfing landanna, *quam ulterius conatur explicare, per* Nockurn part landanna, aliquam partem regionum? *Nihil enim dicit, cum iſtud prius* Hornkleyfíng landa, *ne per duriſſimam quidem Hypallagen formari poſſit ab iſtis in Textu,* LÖNDUM — HORNKLOFI; *& ſi maxime poſſet, tamen non admitteret ſenſum quem Biörnus vult, ſed forſan* Sinum *notaret; unde & Wormius hanc Stroph interpretatur,* Retinet in Hornklofi, *& Hornklof (nomine proprio) dictam putat regionem ubi aulam habuit rex, quia in ſinu quodam & angulo maris ſita fuerit. Subaudit ergo præpoſitionem* í *ante* HORNKLOFI, *& eò tutus eſt a contradictione, quod per ſe impoſſibile non eſt, eam regionem olim* Hornklof *dictam fuiſſe. Duo tamen ſunt quæ apud Wormium miror: unum, quod vocabulum* Hornklof *credidit potius eſſe proprium quam appellativum, nam poſitô, ſed non affirmatô, id denotare* Sinum *l.* ſeceſſum maris *(vík), poterat Stropha reddi,* Aulam habens in ſeceſſu *(ſeu potius* ad ſeceſſum maris; *alterum, quod per nomen iſtud proprium potius intellexit regionem, quam ipſam urbem* Jórvik, *quâ fede Eiricus utebatur. Sed ut hæc mittam, fieri poteſt ut Ablativus* HORN-KLOFI *alio ſenſu ſit capiendus, & referendus ad Stropham* 5. *hoc ordine:* Verpr bröndum af hornklofi. en jöfurr helldr löndum. han er *&c. i. e.* jacit ignes *s: ſagittas* ex arcu. *Arcus nimirum ex cornibus, utpote lentâ & elaſticâ materiâ, olim quandoque factos fuiſſe, a veriſimilitudine non eſt alienum:* Klof *autem dici potuit ſinuamen ſ. intercapedo coſtarum in arcu tenſo, ipſeque adeo* arcus *per metonymiam nuncupari* Horn klof furca, cornu l. cornea: *adde quod apud Latinos etiam* Cornu *interdum denotat* arcum. *Hujus ſanè plauſibilis ſententiæ auctor*

XIIX.

[Ályktan Drápunnar.]

c) Jöfurr hyggi at
Hue ec *d*) yrkia fat.
Gott *e*) þóttumz þat
Er ek þögn of gat.
Hrærda ek munni
Af *f*) munar grunni
Ódins ægi
g) Á Jóru-fægi.

XIX.

XIIX.

[*Concluſio Poëmatis.*]

A C. 936.

Attendat rex
Ut pangere [75]) *potuerim:*
Bonum [76]) *mihi viſum eſt illud,*
Quod ſilentium impetravi.
Movi ore
Ex animi fundo [77])
Odini mare [78])
In [79]) *Eboraci ſplendorem.*

XIX.

auctor eſt, familiaris meus Joh. Jonſonius, homo acutus & doctus. Denique ſi tò Klofi *fiſſor, volumus cum G. Pauli retinere, capere poſſumus* tò Horn *pro* Clypeo, *duplici ex ratione: una eſt, ſi ponamus etſi non totos clypeos, tamen partem eorum, margines putà & laminas quibus muniebantur, quandoque ex cornu fuiſſe, præſertim in vilioris notæ clypeis, tum licebit metonymice aut Synecdochice ſumere* Horn *pro* Clypeo, *ut* Hornklofi *ſit* ſector clypeorum *i. e. ſtrenuus præliator. Altera ratio eſt, quod* Horn *interdum ſignificat* exporrectum quiddam & eminulum: Nöf *eandem habet notionem; at* Nöf *eſt pars clypei in Edda, & poteſt ſynecdochice pro* clypeo *uſurpari, quemadmodum* Rönd. *ergo* Horn *quod eſt ſynonymum* tꝛ Nöf *pro clypeo poſuit Poëta, &* Hornklofi *fit* clypei ſector *ut ſupra. Adde quod bona Membrana Grettiſ-ſagæ cap.* 42. *pro* Skiall-dar-ſpord & Skialldar-rendur, *legit* Skiall-dar-horn. *G. M.*

74) *I. e. Laude digniſſimus.* G. M.

c) Hunc verſum non habent Guelf. Hol. E.

d) þylia, *recitare.* L. R. Biörn. Worm. ſed ita laborat adliteratio.

e) þikiumz, Temp. præſens. Jör.

f) Mærdar *orationis*, vertente G. Pauli. Jör.

g) Af Jötuns-fægi, *de gigantis exornatore* i. e. Rege, qui Egillo pacem daturus eſt. quam notionem alibi forſan evolvam. Jör. || Járnfægi, conjic. G. Pauli, at non dicit, quid ſit.

75) *Conf. ſupra iij.* 3. G. M.

76) þóttumz, *i. e.* þótti mer, *dixit pro ſolenni ſuo.* G. M.

77) *Per hoc indicat, quod ſeriò laudaverit regem.* G. M.

78) *I. e. Poeſin.* Worm. G. Pauli.

79) Jóru-vík, York, *Lat. Eboracum, a nomine mulieris*, Jóra, *quæcunque illa fuerit: cognominem alteram habet n. f. Landnama* [*cujus Indicem vide.*] Ek fægi *polio*, fagr *politus*

A.C. 936.

XIX.

h) Bar ek Þengils lof
i) Á Þagnar rof.
Kann ek *k*) mæla *l*) miöt
m) Of manna fiöt.
n) Or hlátra ham
Hródr ber ek *o*) fyri gram.

XIX.

[80]) *Proti li regis laudem*
In ſilentii ruptura:
Novi loqui in [81]) *medio*
Virorum conſeſſu.
Ex [82]) *riſuum involucro*
[83]) *Poëma offero regi:*

Sua — *Id*

politus [*ſplendidus*]. *Ait regem ornare urbem, nam* fægir *eſt qui polit ac ſplendorem auget.* G. Pauli. *Idem in Parentheſi ad* Splendorem *ſubdit*, Decus, vel etiam Cultorem. *mihi maxime placet ultimum, ut proxime ad Textum accedens; ſed aliquanto tamen lepidius credo hanc Stropham verti:* In Joræ ornatorem *l.* exornatorem; *ubi apparet mira Poëtæ licentia, quâ mulierem, cujus ex nomine urbem putabat denominatam, pro ipſa urbe poſuit: apparet quoque quam apte, poſt nominatam mulierem, intulerit mentionem ornatûs, quem amare adeò nativum eſt mulieribus.* G. M.

h) Ber, Præſens. Jör.

i) of *per* aut *poſt ruptum* (a me) *ſilentium.* Jör. ok, &. Biörn.

k) Mála, unde ſenſus; *teneo modum verborum.* Guelf. Hol. || Manna. Jör. obſcurè.

l) Ita ſcribunt Jör. & G. Pauli. Miot. Guelf. Hol. E. L. Biörn. Worm. Mót. unde ſenſus ineptus, *contradicere*, aut, *conventum conſtituere.* R.

m) Sic Jör. á. Guelf. Hol. E. L. R. í. Worm. G. Pauli. um. Biörn. || Porrò, Mála. Jör. obſcurè. & deindè, Siot. Guelf. Hol. E. L. R. Biörn. Worm.

n) Ita Guelf. Biörn. Worm. reliqui, úr. Mox hlátrar, in ſingulari. R. At totum hoc hemiſtichium aliter legunt Jör. nempe: Od færi ek fram Of itran gram Ur hlátra ham So han of nam, *Carmen profero de præſtanti rege — ita ut ille exceperit l. dicerit.*

o) Hanc particulam ignorant L. R. N. Biörn. Worm. & tum TÒ GRAM eſt dativus, ut in illo Niálæ: kued ek ríkum *gram* &c. Senſus autem idem fit ac in Verſione. G. Pauli, quamquam non plane repudiat hunc Dativum, tamen conjicit uno verbo legendum Hródrber l. hródber, i. e. *laudo*, ut *hólbera* eſt laudare. quo ipſo TÒ GRAM fit accuſativus, ut eſt ordinariè.

80) *Ita Worm. At G. Pauli vertit:* Intuli regis laudem in ſilentii rupturam. *non ſane illepidè.* ÞAGNAR ROF *eſt* ſermo: *poteſt & hæc Stropha reddi*, ruptô ſilentio. *G. M.*

81) *Biörno notante*, MIOT *eſt medium*, & Gladius *dicitur* Manns miotudr *aut* Midjungr, *eo quod medium diſſecat (aut tranſit) hominem.* SIOT *eſt ſeſſio, eodem obſervante, Metonymice ipſa hominum una ſedentium multitudo.* G. M.

82)

Sua *p*) fór þat fram
At fleſtr of nam.

Id ita proceſſit,
Ut plurimi diſcerent.

A.C. 936.

[Nú fylgir *q*) óſkan á eptir.]

XX.

r) Nióti *s*) bauga
Sem Bragi auga
Vagna

[*Jam ſequitur votum.*]

XX.

Fruatur [84]) *auro,*
Sicut [85]) *Odinus oculo,*
Merx

82) Hlátra-hamr *riſus exſuviæ vocatur pectus, quia ridendo pectus concutimus, ut inde proſilire videatur.* Worm. *Gaudium oritur in corde, cujus* Hamr *involucrum aut receptaculum eſt* pectus; *ex mente Biörni.* G. M.

83) Laudem fero in conſpectum regis *reddit G. Pauli, neſcio quàm Latinè.* G. M.

p) ferr, Temp. præſens. E.

q) Ita Biörn. Worm. & G Pauli. ſed hoc vocabulum mihi ignotum eſt, melius ergo diceretur, *Oſkin.*

r) Niótid, *fruare.* Jör.

s) ſua, *ita*, inſerunt L. R. & Biörn. in ſuis notis.

84) Annulis, *reddit G. Pauli, quod eòdem redit; & Biörnus ait Poëtam hic poſuiſſe* Bauga *per Synecdochen pro omni genere divitiarum. Quæritur quis ſit verus ſenſus hujus Strophæ; an Poëta regi longam vitam optat? ita arbitror, etſi ſubditum Exemplum* de Merce *parum hùc congruat. an regi benignitatem & liberalitatem in ſubditos prodeſſe optat? ita ſentit Wormius, ſive potius Sveinus Jonæ apud Wormium, neque ego repugno.* G. M.

85) Bragi, *Odinus, per antonomaſiam, vel potius* hálf-kent, *cum* Bragi *eſſet Aſarum unus, ſapientia & poeſeos peritia excellens. Fruebatur autem optime Odinus oculo, quo ſapientiam emit, nec non altero reſiduo, quo uſus eſt.* G. Pauli. *Alludit ad Fabulam Eddicam. Fingit enim Odinum veniſſe aliquando ad Mimerum fontis ſapientiæ poſſeſſorem atque hauſtum expetiſſe, quem cum impetrare haud potuit, oculum ſuum oppignoravit; conceſſâ facultate ubi bibit, ſapientiâ & intellectu eximio exornatus eſt.* Worm. *Edda permittit unum Aſorum alterius nomine appellare, addita notâ diſtinctiva, quæ ex genere, peculio, factisve ejus petitur, qui alieno appellatur nomine, Verbulo moneo ſub* factis *etiam comprehendi debere caſus ſingulares. ita hoc loco* fructus ex oculo perceptus *eſt nota diſtinctiva, quâ Odinus ſub Bragii nomine indigitatur: neque Bragius ipſe hic poteſt intelligi, quoniam nullam, quod ſciamus, præter illam omnibus communem, utilitatem ex ſuis percepit oculis.* G. M.

A.C. 936.

t) Vagna *u*) vara
x) Edr vili *y*) tará.

86) *Merx vehiculis,*
Aut 87) *corvus prœliis.*

LXIV. Cap.

t) Vaga *id.* Jör. vid. Niálam cap. XCIX. pag. 153. || Sagna ſára. L. R. quod non procedit in metro, niſi Stroph. ſeq. *Suili* pro Vili ſubſtituatur, eodem tamen ſenſu vocabuli; ita ordo foret: Sagna ſára ſuili ok tara l. tára (nam incertum eſt utrum obſoleta hæc vox ſcribenda ſit cum *a* duro an cum *a* leni in priore ſyllaba), Senſus autem: *hominum vulneribus corvus & prœliis.* || Vángi. E. I. e. *gena*, *mala*, quæ *labiis* (id enim tò *Vara* ſignificat, iſta lectione admiſſa) parte corporis propinqua commode ſatis fruitur. Hinc forte nefas non fuerit, quamvis nullo ſuffragante libro, *Bragoni* illi Aſiatico valedicere, & ejus in locum [Stroph. præced.] ſubſtituere domeſticum *Brá*, ɔ: *cilium*, *palpebram*, ut ſenſus ſit: *Fruatur rex annulis, ut oculus ciliis* (utraque crepidine) quibus carere non poteſt: (Brá autem hic foret Genitiv. plural.) *Gena* (vángi) *labiis*, & *Voluntas ſive animus hominis lacrymis:* — Eſt quedam flere voluptas: Expletur lacrymis egeriturque dolor. *G. Pauli.*

u) Vára. Guelf. G. H. Membr. b. ut rhythmo conſulatur ſcilicet, ſed jure dubitatur an vocabulum ita ſcriptum *Mercem* ſignificet. || In Jör. excidit Vara, vitio Librarii.

x) Ok *et.* Jör. L. R. Edr eodem ſenſu hic poteſt accipi.

y) Tára, *lacrymis.* Guelf. Hol. In hac Strophа G. Pauli conjicit novam lectionem; Verba ejus: Nec admodum male forte conjecero Egillum (ſ. Agellium) noſtrum dixiſſe, non Vili (vilie) tára, ſed *Viti tiara*, ɔ: fruatur annulis, ut flamma picibus ingeſtis, nihil quippe flammæ amicius quam pix. Nec multum refert utrum (ipſo hoc ſenſu) *tiara* an *tára* legatur, cum *tiara* (pix) nihil aliud ſit quam lacrymarum *(tára)* arborearum collectio. Vid. Cos. Anderſon. Efterretn. om Isl. Ed. Dan. pag. 93-4. Hactenus ille.

86) *Curruum beneficio circumvehuntur merces.* G. Pauli. *Ita etiam regis fama per orbem univerſum ſpargatur, tam per ſubditos, quam per alios quos ſibi liberalitate devincit.* Worm. Vagna vara. *Veriſſimum puto me deprehendiſſe Egilli ſenſum, ſi legero* Vagnar ɔ: currus *(Nominat. plur.) Sunt vero iſti currus non terreſtres, ſed* naves, *quemadmodum altero æquivalente vocabulo navis dicitur* Reid, *docente Schallda, quæ dictio haberi poteſt pro ſemiplena* (hálf-kent); *Sed nec minus pro plena ac naturali, neque enim navis vehiculum eſt ac currus, a verbo* Eg veg, *libro, veho.* Vara *autem eſt Genitivus plur. a Vör f. g. quæ vox commodum hominumque manibus præparatum in littore receptum notat: nihil autem navibus ac nautis ſtatione & portu optatius.* G. Pauli. Vagn *dicitur quædam ſpecies cetorum, quæ certè multam utilitatem percipit ex mari, utpote ſuo domicilio, ubi ætatem exigit: ergo etiam ex lectione, quam commentus eſt Vir doctiſſimus, poſſimus hanc Strophaм interpretari,* Plauſtrum *(ejus nominis cetus)* marî. G. M.

*) LXIV. Cap.
LIFGIÖF EGILS.

Eiríkr konúngr ſat æ) upprettr medan Egill kuad a) kvædit, ok hueſti augun á hann, b) Ok er lokit var c) drápunni þá mællti konúngr, bezta er kvædit fram flutt, en d) nú hefi ek hugſat Arinbiörn um mál e) vár Egils hvar koma ſkal, þú hefer flutt mál f) Egils med ákafa miklum

Cap. LXIV.
VITA EGILLO DONATA.

A.C. 936.

Rex *Eiricus, carmen recitante Egillo, ſedit erectus, ſævosque in Egillum intendit oculos: decantato autem epode locutus eſt: præclare pronuntiatum eſt carmen; nunc vero Arinbiörne, cum animo meo ſtatui quid futurum ſit de controverſia quæ me & Egillum intercedit, tu propugnaviſti cauſam Egilli*

87) Vili, *animus eſt, ut vidimus ſupra Lect. var.* t. *ubi & verſio G. Pauli in hanc Strophan anticipata eſt, illa quidem per ſe coucinna, non tamen a me retenta quoniam vocabulum* tára *in rhythmum peccat. At meæ interpretationis rationem ut reddam verbulô, cum quibusdam Codd. pro* tára *legi* tara, *qui genitivus eſt pluralis a Nominativ. ſing.* Tara *pugna (vid. Edd. in pugnæ vocabulis). porro* Corvus *dicitur* Huginn & Muninn, *(item* Hygginn, *ab Einare Skulii filio, in Hryggiarſtycki.)* Hugr, Muni, Munr, & Vili *ſunt animi vocabula ſynonyma. Abſtracta, quæ vocant, pro Concretis ſæpe ab antiquis ponuntur, quod præſertim obſervare licet in cognominibus; ergo Poëtæ, æquivocationem amanti, modò per* Vili *animus, denotatur* Huginn *animo l. ingenio & ſagacitate præditus, o: corvus, qui ſine dubio multum fructum capiebat ex funeſtis præliis. Wormii interpretatio, reſpicientis hic lacrymas Freyi amore Gerdæ capti (quod memorat Edda Sæmundi in* Skirnis-för), *haudquaquam mihi placet, præterea neſcio quid ſibi velit, quod dicit Freyium inter homines monſtroſos præcipuum fuiſſe.* G. M.

*) Poſt finitum Poëma cap. præced. extremo inſerit L. At þeſſu kuednu ſeint, hátt, ſkárt, ok ſkörugliga, þagnar Egill Skallagrímſon, horfandi ſvo uppa kónginn, *hoc recitatô lente, alta voce, clare, & audacter, conticuit Egill. Skallagr. f. regemque deinde intuitus eſt.* Quæ haudquaquam ab Auctore noſtro eſſe cenſeo.

æ) Upp rettr (duab. vocibus) Membr. a. & Trad. item I.

a) drápuna. Jör.

b) Enn. Iid. Guelf. Hol.

c) kvædinu. Jör. utrumque omitt. Guelf. Hol.

d) Um hefi ek huxad um mál ockar Arinbiörn. P. ubi neminem offendere debet repetitio vocularum.

e) várt, Singular. Membr. a.

f) hans (miök med ákafa. perg. Guelf. G.) *illius.* Jör. Guelf. Hol.

A.C. 936. miklum er þú býdr at etia vandrædum vit mik. Nú ſkal *g*) þat gera fyri **)* þínar ſakir ſem þú hefir bedit at Egill ſkal fara *h*) frá mínum fundi heill ok *i*) ú-ſakadr. En þú Egill *k*) hátta ſua ferdum þínum at ſídan *l*) er þú kemr frá mínum fundi út af þeſſi ſtufu þá kom þú *m*) alldregi í augſýn mer *n*) ne ſonum mínum *o*). ok verd alldri fyri mer ne mínu lidi. en ek gef þer nú höfut þitt *p*) at ſinni fyri þá ſök er þú *q*) gekt á mitt valld *r*) þá vil ek eigi gera *s*) níðingsverk á þer. en *t*) vita ſkalltu þad til ſanz at þetta er engi ſætt *u*) vit mik ne ſonu mína ok *x*) enga frændr vára **)* þá er *y*) rettar vilia reka *z*). Þá kvad Egill.

Egilli magno cum fervore, quandoquidem certamen mihi comminaris; jam fiat id tua cauſſâ, quod poſtuláſti; diſcedat a me Egillus ſalvus & indemnis. Tu vero, Egille, ita inſtitue itiones tuas, ut, poſtquam a me hac ex domo egreſſus es, numquam in meum conſpectum filiorumve meorûm venias, & noli mihi meisve copiis fieri obviam. hac autem vice caput tuum tibi dono, eo quod ultrò in meam poteſtatem te dabas, hinc flagitium nolo in te committere. at hoc pro certo habeto, nullam hanc eſſe reconciliationem, nec mecum, neque cum gnatis meis, aut ullis noſtris conſanguineis, qui injurias voluerint perſequi. Tunc Egillus carmen protulit:

Erumka

Non

g) gera þat. Guelf. Hol. Jör.

**)* Þín ord, *tuæ deprecationis gratiâ.* I. P.

h) af. Guelf. Hol. P.

i) O-ſkaddr (Oſkaddadr). I. P. *id.* Saklaus, *inſons.* K. L. M. R. malè, ſaltem ambiguè.

k) haga, *id.* Guelf. Hol. Jör. I. P.

l) Þú gengr út af þeſſi ſtofu. Guelf. Hol. Þú kemr út úr þeſſari höll. Jör. Mox ſtefnu *conventu*, pro STOFU, corruptè legunt K. L. M. R.

m) alldri, *id.* Guelf. Hol.

n) ok. Membr. a. E.

o) ok öngra frænda vorra, *aut ullius cognatorum noſtrum*, inſerit L.

p) at þeſſu ſinni. Jör. P. þeſſu ſinni. Guelf. G.

q) gekk. Guelf.

r) ok, *atque.* Jör. utraque particulâ carent Guelf. Hol. || Vil ek nu eigi &c. J P.

s) Níðings-víg *cædem nefariam.* Guelf. Hol.

t) Vit þat til ſannz. Guelf. Hol. Vittu þat fyri víſt. Egill. at þetta &c. Jör.

u) hvorki fyri mik ne vit ſonu mína, *neque mea ex parte, neque cum* cet. Jör.

x) vid, inſer. Guelf. Hol. Mox, vora frændr. Iid. Jör.

**)* Þar er rett er vilia ſuívird. &c. *Ibi jus eſt* (iis) *ubi volunt contumeliam* (abs te mihi illatam) *perſequi.* P. vid. mox Lect. var *z*.

y) þeſſa *has.* Jör.

z) ſuívirdíngar vit þik, *in te perſequi contumeliam nobis illatam*, add. Guelf. Mbr. b. I. P.

Þ) Erumka leitt
æ) Þó at liótr of ſe
Hiálma *a*) klett
b) Af hilmi at þiggia.

[1]) *Non pigit me,* A. C. 936.
Quamvis deforme ſit
Caput [2])
A rege dono accipere.

I. P. G. N. ok ſuívirdíngar &c. *qui jus perſequi, & contumeliam abs te illat. vindicare voluerint.* H.

Þ) Mer er eigi, *id.* Guelf. Hol. J. Ermka. Jör. Emka (Einka) K. L. M. R. vitioſe.

æ) Þótt liótt. Membr. a. & Trad. item Jör. Parum antique ſapit G. Pauli, dum excludit ſequ. voculam of.

a) Sic legunt Guelf Hol. J. Kletti. Membr. a. & Trad. quod ejusdem vocabuli diminutivum eſſe arbitror, hodie quidem alio ſenſu frequentatur, notat enim *abdomen in ima parte alvi animalium.* || Klót. Jör. cujus vocis antiquitas mihi eſt ſuſpecta, ſignificat autem hodie *capulum gladii.*

b) Af hilmi. Jör. ſoli. Af herſi. H. i. e. *a barone*, ut G. Pauli vertit & probat hanc lectionem, quo ſcil. argumentatio a minori ad majus procedat: Ne ab herſero quidem accipere puderet, nedum a rege. At, pro Af, initio Strophæ mavult Idem, quam elegantiam nos etiam ſcimus minorum gentium antiquarii, ſed tamen nihil mutamus; porro ne illa vocula At bis in una Stropha ponatur, delet eam ante tò þiggia: mira eſt hujus hominis mutandi libido, ubi nihil eſt opus. || Hveſſi, pro Af hilmi. Membr. a. & b. E. G. K. N. Guelf. forte ſenſus fuerit, *acutam* l. *aſperam rupem* &c. ɔ: caput informe, ut huessi klett (kletti) poſitum ſit, pro *hvaſſan (hvaſt)* &c. Hueſti. L. M. R. Hnoſſi, videtur eſſe in J.

[1]) Erumk, Erumzc [*hoc fateor me nusquam legiſſe.* G. M.], *pro* Er mer, *ſignificatio reciproca verbi ſubſtantivi per pronomen annexum,* [*Pronomen quidem denotatur per illud* umk, umz, & um *ut Sighvatus dixit in Ol. h. s.* þat erum *kunnt; at, quod iſtæ particulæ revera ſint pronomina, id vero difficile erit probare.* G. M.] *ut etiam canit Niördus in Edda Snorr.* [*locum non memini, & Eddam nullam habeo.* G. M.] *& Hallfredus in Ol. Tr. hiſt.* [*nempe in illo noto:* Erumk *leid ſonar reidi* ɔ: diſplicet *l.* moleſta eſt mihi *ira filii Dei. Sed præter omnes hanc dictionem amavit Egillus noſter.* G. M.] *Fit autem hoc ad imitationem communium ſ. vulgarium verborum, ut* Eg ſezt fyrir ɔ: *ſe fyrir mer;* bidz fyrir, mæliz fyrir *&c.* Eg hyggzt ɔ: *hygg mig,* [*cujus tamen dictionis non eadem prorſus eſt ratio.* G. M.] *p. p.* G. Pauli.

[2]) *Verbum de verbo foret,* galearum rupem. rupes *ſine dubio eſt pars telluris; at* Tellus galearum *vocatur caput ex Eddæ regulis. Interpres carminis G. Pauli vertebat ſimpliciter,* caput, *non conſulens iis qui Eddam neſciunt.* G. M.

A.C. 936.

c) Hvar er ſá at gat
d) Af göfuglundum
Ædri giöf
Allvalldz ſyni

Ubi eſt, qui acceperit
Ab indolis generoſæ
Amplius donum
Regis filio [3]*?*

Arinbiörn þackadi konúngi med *g*) fögrum ordum *h*) þá ſæmd ok vináttu er *i*) han veitti honum. *k*) Þá gánga þeir Arinbiörn ok Egill heim í gard Arinbiarnar. *l*) Sídan let Arinbiörn búa *m*) reidſkióta *n*) lidi ſínu. reid han brott med Agli ok C. manna alvapnadra med *o*) honum. Arinbiörn reid med lid þat til þeſſ er þeir komo til Adalſteins konúngs. ok ſíngu þar godar vidtökur. *p*) baud konúngr Agli med ſer at vera

Arinbiörnus gratias egit regi verbis elegantibus, pro exhibito ſibi honore & benevolentia. poſtea Arinbiörnus & Egillus ad aedes Arinbiörni ſe receperunt. tum Arinbiörnus equos fecit adornari cohorti ſuæ: ipſeque cum C. equitibus juſte armatis comitatus eſt Egillum usque ad regem Adalſteinem. ibi liberaliter accepti ſunt; obtulit rex Egillo manſionem ſecum, & rogavit quorſum

c) Hver, *quis*, proponit G. Pauli, quod nihil præſtat vulgatæ lectioni. || Hvad, *quid*, vitioſe. K. L. M. R. Mox pro At quod expreſſi ex Guelf. Hol. in J eſt ed, in Mbr. a. & Trad. item Jör. er, quod mirum eſt G. Pauli potuiſſe concoquere, cum eadem vox etſi alio ſenſu in eadem Stropha modò antecedat.

d) At, commendat G. Pauli, ut ſupra. Mox, göfuglyndum, quod magis eſt notum. Membr. a. Trad. & J. göfuglundudum. H. göfugmenni, *viro illuſtri (ornatiſſimo.)* Jör.

g) mörgum, *multis*, add. Guelf. Hol. J.

h) Þá honum, abſunt à Guelf. Hol.

i) han hefer (hafdi) veitt honum. Membr. a. & Trad. J. P.

k) Eptir þat gánga þeir brutt (heim. J. P.) Arinb. ok Eg. ok ſueit þeirra, — *diſcedunt cum ſuo comitatu.* Guelf. Hol. J. P. Sídan gánga — heim med ſína menn. Jör.

l) ok eigi miklu ſídar let, *atque non multo poſt* &c. Jör.

m) lidi ſínu heſta. Guelf Hol. J. P.

n) marga, *multos*, pro, Lidi ſínu. Jör.

o) þeim. þeir Arinbiörn ridu nú leid ſína þar til er þeir quomu á fund Adalſt. k. —— *atque illi perſequebantur iter ſuum donec ad R. Adalſt. pervenerant.* Jör.

p) konúngr bydr Agli til ſín at vera med ſer í miklum kærleikum (metordum J. P.) *Rex Egillo pollicetur hoſpitium in regia ut ſecum unà ſit in multa caritate* (dignatione) Guelf. Hol. I.

3) *Rege ſc. Eirico. ſed poteſt tamen pro quocunque* principe *accipi, & ſic totum hoc hemiſti-*

vera *q*). *r*) ok ſpurdi hverneg farit hafdi med þeim Eiríki konúngi. Þá kvad Egill *s*).

*) Svartbrúnum *t*) let ſiónum
u) Sannſpár *x*) hugins *y*) vara
z) Hugr Þ) tiádum miök *æ*) mága
Magnadr *a*) Egil fagna.

ſum evaſiſſet negotium ejus atque Eirici regis? tunc modulatus eſt Egillus: A.C. 936.

Fecit (rex) Egillum gaudere
Oculis, nigris ſubjectis ſuperciliis:
Vaticinium corvi non eſt impletum:
Animus adfinium multùm juvit me.

miſtichium ſublimius erit & ſignificantius. G. M.

q) ſo leingi ſem han villdi í miklum metordum, *quamdiu vellet, magnam ei exiſtimationem pollicitus*, add. Jör.

r) Edr hvern veg ſkilduz þid Eir. kon. um mál yckar, *At* (pergebat rex) *quomodo diſceſſiſtis, tu & Eiricus rex de cauſa veſtra*, ɔ: quis veſtræ litis fuit exitus? Jör. Þá mællti konúngr til Egils. hverſu ſkildu þid Eir. kon. um mál yckr. Guelf.

s) víſu, *carmen*, add. Iid. J. Hol. Jör.

*) Suartbrúna, *nigrorum ſuperciliorum* aut, *nigris præditum ſuperciliis*. O. Suartbrúnir, *nigra ſupercilia*. P. quod requirit in 4ta Stropha legi, Egils.

t) Lot, fortè pro, hlaut, cui reſpondet Lectio, Egill, Stropha 4. i. e. *contigit Egillo gaudere* &c. Jör.

u) Ita Guelf. Hol. J. P. K. R. unde G. Pauli fecit, Sannſpárr, *verax vates;* at ſciat Membranas habituras fuiſſe duplum *r*. in fine hujus vocis, ſi eam pro adjectivo cepiſſent. || Sannſpar, per *a* lene in *ſpar*, Membr. a. E. L. M. quod tamen eodem recidit, nam antiquæ Membranæ id vitii habent, ut numquam imponant vocalibus apices iſtos accentuales. Neque ego nunc Sannſparr *aequitatis parcus* volo ſubſtituere, qui noſcam diligentiam Membranæ in geminando *r*, ubi eo geminato eſt opus. Alias Sannſparr huginſ vara maga magnadr l. mögnudr, *iniquus cordati corvi ventris amplificator*, ɔ: acer bellator, poſſet eſſe periphraſis Eirici regis. || Sanſárr. Jör. unde modo prædictus ſenſus emergit, nam *Sárr á einu*, eſt *vehementer parcus alicujus rei*.

x) Hugnis. L. M. R. Hugvits. K. corruptè omnes. Hugr med vara. J. ejusd. farinæ. || Hugar fári. P. unde ordo: Sannſpár vara magnadr hugar fári, *non implebatur quod animus* (regis) *iracundus concipiebat.*

y) vára Guelf. Hol. quod quidem rectius eſt in metro, at neutiquam patitur eundem ſenſum: neque arbitror Vara, *cautelæ* aut *corvi*, a nominativo *Vari* per *a* grave recte ſcribi. || Varra. Jör. i. e *labiorum*. quod non vacat conciliare cum ceteris Eorundem.

z) hugir tiáduzt — meiga, *Animi* (ſc. mei & Arinb.) *oſtendebant ſe multum valere*. P. Higr. Jör. qui numquam ſcribunt *y*, at in Matrice credibile eſt fuiſſe, Hygr. || Hugar, *animi*. J.

Þ) Ita Membr. a. & Trad. tiádumz. Jör. *id.* tiádizt,

A.C. 936.

b) Arfftóli kná ek Ála
c) Áttgöfgudum hattar
Fyri *d*) ragnadar regni
Ráda nú ſem *e*) ádan.

Nobilem ſedem hereditariam
Pilei Aulii
Licet mihi per (iſtam ingruentem) *procellam bellicam*
En *Poſſidere nunc ut antea.*

Cum

tiádizt, *mihi expertus eſt.* G. Pauli, ex ſuo cerebro, citra neceſſitatem. || Tradum ɔ: trad mer, *impulit me* ſc. ad regem adeundum, aut *promovit meam cauſam apud regem.* Guelf. Hol. tráduzt. J. Mox L. M. R. legunt mik, pro MIÖK, perperam.

a) Sic K. ſolus. Membr. a. & ceteri Traduc. maga; quod aut erit Genitivus pluralis á Mögr *filius* item *vir*, quæ vox hoc poſteriori ſenſu pluries legitur in Edda Sæmundi; ita ſenſus fuerit *Audaces viri* (ɔ: Arinbiörnus & ſui comites) *mihi adfuerunt.* aut MAGA erit in Dativo ſingulari, *ventri*, hoc ordine & ſenſu: Sannſpár hugins vara magnadr maga. hugr tiádum miök, *Vaticinio corvi non evenit complementum ejus ingluviei commodum. animus* (audacia) *multum me adjuvit.* || Magna. Jör. obſcurè. Vara. Guelf. Hol. & Codex Suecus, unde exſcripta Carmina nunc primum nactus ſum. at hæc Lectio peccat in adliterationem. Mára. J. ineptè.

a) Egils. Guelf. Hol. Suec. Egill. Jör. J. Eygī P. quaſi *Ægi*, quod idem cenſeo eſſe atque EGIL; conf. Hymis-quidam Vers. VI. Stroph. ult. cum mea annotatione.

b) Armſtóli. Guelf. Hol. Suec. *id.* Armz tali. J. Arinstölu P. uterque corruptè. Frín ſtàli. Jör. obſcurè & adverſus metrum. Mox, quad ek (kvedzt) *dixi (dico) me*, pro KNÁ EK. Jör. P.

c) ættgöfgudum *id.* Suec. áttgöfug. Jör. ad göfgudum. J. P. Mox Háttar, pro HATTAR. Guelf. Hol. J. L. R. quô rhythmo conſulitur, at ſenſus turbatur. Hátt, Jör. quô trunca fit Stropha. Höfgi. P. ſine ſenſu.

d) Ita J. & G. Pauli; proxime accedunt. K. L. P. R. M. in quibus eſt, Rognadar, Ragnodar, Ragnad. Membr. a. ſola, Regnadar, i. e. *regis*, aut *Odini*, quem ſenſum alibi fortaſſe dilucidius expediam. Regna þar regni. Guelf. Hol. Suec. i. e. *procellarum ibi procellam*, ſive *vehementiſſimum ibi ingruentem tumultum.* Aut REGNA hic ſignificat *gladiorum*, nam *rekinn* tauri nomen eſt; *tauri* autem & *gladii* nonnulla habent vocabula communia. quin & REGNA eſſe poteſt *Deorum*, a nominativo plurali *regin*, (Völu ſpá, plus unâ vice, Vafþrúdnis-mál Vers. 47. Eyvindus in Epicedio Haconis Vers. 15.) Senſus autem Strophæ idem fit atque in Verſione. Sciendum etiam τὸ REGNI pro maſculino poſſe accipi, a nominativo *reginn* regnator, ſic *Regna reginn* erit *Odinus*, & ſenſus Strophæ: *per iſtum Odinum*, ɔ: tutus a vi Odini cupientis me ad ſuos monoheroas abducere. || Regn gnár Jör.

En at ſkilnadi þeirra Arinbiarnar ok Egils *f*) þá gaf Egill Arinbirni gullhríng þá tva

Cum autem ab invicem discederent Arinbiörnus & Egillus, Egillus Arinbiörno dedit A. C. 936. *muneri*

Jör. quam lectionem mutatam in *Rögngnár* approbat G. Pauli, adnotans: *Rögngná, Valkyria, Bellona*, quaſi Odini l. Deorum virgo. Dicuntur [in Völu-ſpá, Str. 30.] *Nönnur herians, Odins meyiar. Þær bera einherium öl* [Grimnis-mál, Str. 38.] *Earum pluvia (regn)* prælium.

e) Ádr, eodem ſenſu, maluit G. Pauli, cui non adſtipulantur niſi deterioris notæ Libri.

Ordo orationis in Carmine attemperatus ad Verſionem talis eſt: (Han l. konúngr) let Egil fagna 1) ſvart-brúnum ſiónum. ſannſpár 2) hugins vara magnadr. hugr 3) tiádum miök mága. 4) Attgöfgudum arf-ſtóli 5) Ala hattar kná ek fyri 6) Ragnadar regni ráda nú ſem ádan.

1) Svartbrúnn *(ut* Skol-brúnn *ſive* Skoll-brúnn) *qui nigris eſt ſuperciliis, a* brún, *crepido,* Auga-brún, *ſupercilium, quod ſæpe abſolutè* brún. *G. Pauli. Nota* Siónir *pro* oculis *metonymice poſitum, & ſuaviter dixit Poëta* oculos *ſibi ab rege conceſſos, cum re ipſâ* vitam *velit intelligi; facete etiam ludit de figura ſua in epitheto* Svart brúnum. Brúnn *(vix occurrens niſi in compoſitione) eſt* ſuperciliis præditus, *quod hic adverte Poëtam de* oculis *dixiſſe, cum ordinarie ſoleat de homine prædicari.* G. M.

2) Huginn *eſt nomen proprium corvi Odini, hic pro quolibet corvo ponitur. Corvi autem ſuo crocitu olim credebantur vaticinari mortes heroum, teſtibus Hromundo Claudo & filio ejus Thorbiörno in Landn. b. pag.* 172. 173.

Magnadr *ſubſtantivum verbale, (uti* alædr, fagnadr, tænadr), *eſt* complementum, confirmatio, rei in effectum productio. Vara, non erat *l.* exiſtebat. *Nunc conſtat, opinor, ratio meæ interpretationis, dicit nimirum Poeta:* Mors mea, quæ tam certa erat, quam ſi corvus eam ceciniſſet, tamen non eveniebat. *G. M.*

3) Hugr *hic poteſt & de* animo confidenti *& de* benevolenti *accipi.* Tiádum, *pro*, tiádi mer, *vid. not.* 1. *ad carm. proxime præcedens. Et* Mága *numero multitudinis, cum de ſolo Arinbiörno loquatur, quaſi in hoc uno, ſibi opitulante, multorum* affinium *aut* propinquorum *inſtar fuerit. Hoc & præcedens membrum parentheſi includit G. Pauli, cujus mutationes Lectionum ſuperius attuli, hoc ordine & ſenſu:* Sannſpárr *hugins vara hugr* tiádizt *mer* magar (mágar) *magnadr, i. e.* Verax vates deſtinatæ (creditæ, præſumtæ) cautelæ mihi expertus animus viri (affinis) *Arinbiörni* entheus. *Interpretatio hæc non admodum liquida eſt, quam tamen illuſtrare non eſt meum, cum ipſe Interpres noluerit: præterea diſplicent mihi, ut ſolent, lectiones in Textum infertæ citra neceſſitatem, quas aliis literis exprimendas curavi.* G. M.

4) Attgöfgudum *cum dicit Poëta, oſtentat generis ſui nobilitatem, &, ſicut initio carminis, attributum perſonæ ad partem corporis (ſc. caput) refert.* Arf-ſtóli, *q. d. hereditario*

A.C. 936. tva er Adalſteinn konúngr *g*) gaf honum *h*), ok ſtód *i*) mörk hvarr. En Arinbiörn gaf Agli ſuerd þad er *k*) *Dragvandill* het. *l*) Þat hafdi gefit Arinbirni Þórólfr Skallagríms-

muneri duas armillas aureas, [1]) *donatas ſibi* (quondam) *ab rege Adalſteine, quarum ſingula ſelibram pendebat. Arinbiörnus autem Egillum remunerabatur gladio, cui nomen erat Dragvandill* (vibrari conſuetus, *aut* periculum adferens:) *hôc Arinbiörnum do-*

nave-

---

ditario jure a parentibus acceptam, ſ. jure patrimonii meam: eſt etiam ut alluſerit ad ſimilitudinem formæ ſuæ cum patris, de qua ſupra pag. 147. *Hæc nunc quidem ita ſunt, verum tamen non leviter ſuſpicor, vocem* Arf á τῶ Stóli *ſejungendam eſſe, & ad* Göfgudum *referendam, ut alludatur ad priorem partem nominis* Adal-ſteinn, *& ordo hujus hemiſtichii ſit: Ek kná nú ſem ádan ráda ſtóli Ala hattar fyri regnadar regni arf- (ok) átt-göfgudum, i. e.* Mihi contingit nunc ut olim potiri ſede *&c.* coram potenti rege, *aut, rege ſuperiore (ad verbum*, regis rege; *nempe Adalſteinn poteſtate ſuperior erat Eirico rege)* patrimoniis & genere ornatiſſimo, *s: coram rege Adalſteine. Simili luſu cap. antepenultimo hujus Hiſtoriæ* Adalſteinn *a Poëta vocatur* Jardgöfigr geirr Hamdis, *ubi Me vide.* Regnir *autem, &* Regnödr, *genitivo* Regnadar, *mihi ſunt* regis *vocabula, quæ arceſſo ab Lat.* Rego, Regno, Regnum: Rögnir *&* Rögnudr *eadem cum iſtis ſunt vocabula*, e *in* ö *mutato, ſicut videmus in* regn *&* rögn *imber.* G. M.

5) Ali *Odinus: ejus* Hattr *(pileus) galea: ejus* Stóll [ſella] *caput.* G. Pauli. *Quem notandum eſt ſcribere* Ali *per* a *lene, non* áli; *fateor iſtud* Ali *Odino tamquam Deo convenire, ut ſit quaſi* Altor *l.* Almus; *nusquam tamen memini videre hoc nomen ei tribui: at* Ali *vel* áli *inter reges marinos recenſetur in Edda.* G. M.

6) Rögnudr *(ut* Rögnir) *dici poteſt Odinus, & ejus* regn *(pluvia) prælium.* Rögnudr *&* Rögnir, *Deorum ſummus, Deorum moderator, a* Rögn *Dii, n. p. pluviæ datores &c.* G. Pauli. *Idem* tò Fyri Ragnadar regni *vertebar:* a periculo tutus. *ego preſſius verba ſequebar & capiebam* regn *pro* hríd *per Synecdochen, quæ vox primario ſenſu notat* vim, impetum, turbam, *translatè* procellam. *De vocabulis* Rögnudr *&* Rögnir. *adde Me ſupra n.* 4. G. M.

f) gaf Egill honum tva gullhríngа þá er Adalſt. (gullhríngа tvo þá er &c.) Guelf. Hol. Jör.

g) hafdi honum gefit (gefit honum) Iid.

h) ádr, *antehac.* add. P.

i) hvarr mörk. Iid.

k) Dragvendill. Jör. J. L. R. M.

l) ok var allra vopna bezt, *qui omnium telorum erat præſtantiſſimus.* Jör. Ok hafdi haft verit (hefir þat verit haft. P.) í mörgum hólmgöngum (orruſtum. P.) ok var vapna bezt ok bitrazt, *qui in multis — fuerat (eſt) uſur-*

lagríms-ſon. en ádr hafdi Skallagrímr þegit af Þórólfi bródr ſínum. en Þórólfi gaf ſuerdit Grímr *m*) *Lodinkinni* ſon Ketils *Hængs*. Þat ſuerd hafdi átt Ketill *Hængr*. ok haft í *) hólmgöngum. ok var þat allra ſuerda **) bitrazt. *n*) Skillduz þeir med kærleik hinum meſta. fór Arinbiörn heim í Jórvík til Eiriks konúngs. en förunautar Egils *o*) ok ſkipveriar hans höfdu *p*) þar frid gódan. ok vördu *q*) varníngi ſínum *r*) í trauſti Arinbiarnar. En er *s*) á leid *t*) vetrinn *t*) fluttuz þeir ſudr *u*) til Englandz *x*) ok fóro á fund Egils. *y*).

LXV.

naverat Thorolfus Skallagrimi filius: Skallagrimus autem dono quondam acceperat a Thorolfo fratre ſuo: at Thorolfo donaverat gladium [2]) *Grimus* Hirſutigena *filius Ketilli* Salmonis. *hunc gladium poſſederat Ketillus* Salmo, *geſtaveratque in certaminibus ſingularibus (circenſibus) omnium gladiorum acutiſſimum. Summa cum benevolentia mutua digreſſus ab Egillo Arinbiörnus Jorvikum repetiit ad Eiricum regem. Convectores autem Egilli & nautæ ipſius ibi* (Jorvici) *bona pace utebantur, mercesque ſuas permutabant Arinbiörni præſidió tuti. hyeme autem labente in Angliam auſtralem avecti Egillo jungebantur.* A. C. 936.

CAP.

uſurpatus omnium — & acutiſſimus. Guelf. Hol. J. P. De poſſeſſoribus gladii prioribus neutrubi ulla fit mentio.

1) *Vide ſupra p.* 318. Marca auri *aequipollet* Ducatis 36. *ſecundum Freſneum.*

m) Lodinkinn. K. L. M. R.

*) hólmgöngu, in ſingulari. M. R.

**) biartazt, *ſplendidiſſimum.* K. L. M. R.

n) ok ſkillduz þeir med hinum meſtum karleikum. Guelf. Hol. ok ſkildu med mikilli vináttu. Jör.

o) OK — HANS, ignorant ceteri.

p) frid gódan þar er þeir voro, — *ubi erant conſtituti.* Jör. frid gódan um vetrinn *ok* voro í trauſti Arinbiarnar, *per hyemem, & ſub præſidio Arinbiörni agebant.* Guelf. Hol. P.

q) ſe ſínu, *id.* Iid.

r) med trauſt. Jör.

s) voradi, *initio veris.* Jör.

t) várit, *verè.* Guelf. Hol. J. P.

t) fóro þeir. Iid.

u) I England. Jör. á England. Guelf. Hol. J. til England. P. turpi Daniſinê.

x) OK FÓRO exclud. Guelf. Hol. OK — EGILS exclud. J. P.

y) ok tók han (Egill. P.) vid þeim * bádum höndum, *atque is eos ambabus ulnis* (i. lubentiſſime) *excepit.* add. Guelf. Hol. P. J. * vel (afar vel) *benignè (perbenignè)* P. J.

2) *Grimus natus eſt poſt medium Seculi octavi, auctore Torfæo, Hiſt. Norv. T. I. p.* 264.

A.C. 936.

LXV. Cap.
AF ÞORSTEINI EIRIKSSYNI OK AGLI.

Eiríkr Alſpakr *z*) het lendr madr í Noregi. *) han átti Þóru dóttur Þóriſs herſiſs ſyſtur Arinbiarnar. han átti eignir í Vík auſtr. Þ) han var madr ſtóraudigr *æ*). ok hinn meſti virdíngamadr. *a*) ſpakr at viti. Þórſteinn het ſon Þeirra. han *b*) fæddiz upp med Arinbirni ok var þá vaxinn miök ok þó á úngum alldri. han hafdi farit veſtr til Englandz med Arinbirni. En þat ſama hauſt *c*) ſem Egill hafdi komit til Englandz ſpurduz af Noregi þau tídendi at *d*) Eiríkr *Alſpakr* var andadr. en arf hans höfdu *e*) tekit *f*) ármenn konúngs ok kaſtad á *g*) konúngs eign. Ok er Arin-

Cap. LXV.
DE THORSTEINE EIRICI FILIO, ET EGILLO.

Eiricus Omniſcius *vocabatur Dux in Norvegia: is uxorem duxerat Thoram, Thoreris Ducis gnatam, ſororem Arinbiörni: habebat autem latifundia in Vika orientali (Norvegiæ); homo divitiis juxta ac dignitate conſpicuus, ingenioque ſapienti præditus. Eorum* (Eirici & Thoræ) *filius nominabatur Thorſteinn, qui ab Arinbiörno eductus, hac tempeſtate ad juſtam ferè pervenerat ſtaturam, aetate tamen adoleſcentulus: is occidentem verſus in Angliam cum Arinbiörno trajecerat. Quo autem autumno Egillus in Angliam erat advectus, rumor e Norvegia adportabatur, Eiricum* Omniſcium *eſſe extinctum; & procuratores regios ejus hereditatem occupáſſe, regique vindicaſſe.*

z) er nefndr einn lendr &c. — *unus Ducum.* Guelf. Hol.

*) han — Arinbiarnar locum mutat in Ceteris.

Þ) ok. Ceteri. Sudr antè, pro Auſtr. P.

æ) at fe. han átti dóttr Þóris &c. ok var hinn meſti &c. Jör.

a) Sapientiam hominis ignorant Iid. Guelf. Hol. J. P. Han átti Þoru Þóris dóttr ſyſtur &c. hic ſiſtunt Guelf. & reliqui.

b) var á Englandi med Arinbirni. En þat ſama hauſt &c. *is cum Arinbiörno erat in Anglia.* Quo autem &c. Iid. Jör.

c) er Egill kom. Iid.

d) andadr var Eir. Alſp Jör.

e) upptekit. Jör. J. P.

f) konúngs ármenn. Iid. konúngarnir, *reges.* Guelf. Hol. perperam.

g) hans. Jör. J. P. ſinni eigu, *ſibi*, regii nominis prætextu. Guelf. Hol.

Arinbiörn ok Þórſteinn ſpurdu þeſſi tídendi. Þá gerdu þeir þat rád at Þórſteinn ſkylldi fara *i*) auſtr ok vitia arfſins. Ok *k*) er várit leid fram ok menn biuggu ſkip ſín þeir er fara ætludu landa í millum. Þá fór Þórſteinn ſudr til Lundúna ok hitti þar Adalſtein konúng, bar han *l*) fram jartegner ok ordſendíng Arinbiarnar *m*) til konúngs *n*) ok ſua til Egils at han veri flutníngsmadr vid konúng. at *o*) Adalſteinn konúngr gerdi ordſendíng ſína til Hákonar konúngs fóſtra ſíns at Þórſteinn *p*) nædi *q*) arfi ſínum ok eignum í Noregi. Adalſteinn konúngr var þeſſ audbedinn, þuíat *r*) Arinbiörn var honum kunnigr at gódu. Þá *s*) kom ok Egill at máli vid Adalſtein konúng, ok ſagdi honum fyrirætlan ſína, vil

dicaſſe. Atque ubi Arinbiörnus & Thorſteinn ea comperiebant, id inierunt conſilii, ut Thorſteinn in Orientem (Norvegiam) profectus hereditatem repeteret. Igitur procedente verè, & naves inſtruentibus qui ad alias terras commeare inſtituerunt, Thorſteinn Londinum profectus auſtrum verſus, convenit ibi regem Adalſteinem, ſymbola que & verba Arinbiörni expoſuit regi, atque etiam Egillo qui ſuam commendationem apud regem interponeret, ut rex Adalſteinn verba ſua legaret ad Haconem regem alumnum ſuum, de recuperando Thorſteini patrimonio ſuo & latifundiis in Norvegia. Rex Adalſteinn de hac re facile erat exorabilis, ut cui Arinbiörnus de meliore nota notus eſſet. Tum quoque Egillus regem interpellavit atque ei ſuum conſilium oſtendit: cogito hac æſtate, A.C. 936.

i) Austr, ignor. Jör. & poſt legunt, arfs ſíns, *ſuam.*

k) er áleid varit fór Þórſt. ſudr til &c. Guelf. Hol. J. fór Þórſteinn á fund Adalſteins konúngs ok bar fram ordſendíng ok jarteignir &c. Jör.

l) Þá fram jartegner ok bod Arinbiarnar. Guelf. Hol.

m) ok konúngs, *& regis*, ſc. Eirici. J.

n) Ita & Jör. omittentes tamen At han veri — vid konúng. In Ceteris nihil horum eſt.

o) han mundi gera ordſendíng til Hákonar &c. Guelf. Hol. J. P. Poſt, Skylldi giöra, pro gerdi. Jör & excludunt, Sína.

p) ſkylldi ná. Jör.

q) Eignum ſínum ok arfi. Jör. födrarfi ſínum. Guelf. Hol. J. P. reſectis ceteris.

r) honum var Arinbiörn kunnr at gódu. Guelf.

s) mællti Egill til konúngs. nú vil ek fara til Noregs í ſumar ok vitia &c. *Tum Egillus regi loquebatur: jam cogito Norvegiam petere hac æſt.* &c. Guelf, Hol.

A.C. 936. *t*) vil ek í ſumar, ſegir han, fara auſtr til Noregs. *u*) at vitia fiár þeſſ er Eiríkr konúngr *x*) rænti mik ok þeir Bergönundr, ſitr *y*) nú ifir fe þuí Atli *enn ſkammi* bródir Bergönundar. veit ek ef *z*) ordſendíngar ydrar koma til þ). at *) ek mun ná lögum **) af þuí máli. Konúngr ſegir at Egill *a*) ſkal ráda ferdum ſínum, en bezt þætti mer *b*) at þú verir *c*) med mer ok gerdiz landvarnar-madr minn ok redir fyri herlidi mínu. mun ek fá þer veizlur *cc*) ſtórar. Egill ſegir. þeſſi koſtr þiki mer *d*) allfýſiligr at taka. vil ek *e*) þuí játa en eigi níta. en þó *f*) verd ek fyſt at fara til Iſlandz ok *g*) vitia konu minnar ok fiár þeſſ er ek á þar.

inquit, iter in Norvegiam facere, petitum bona iſta, quibus rex Eiricus cum Bergönundo me ſpoliárunt; iis bonis jam incubat Atlius Curtus *frater Bergönundi. ſcio me, ſi veſtra accedit commendatio, id quod lex eſt in hac re eſſe obtenturum. Rex affirmat itinera Egilli in ejus fore poteſtate; at* (*pergit*) *gratiſſimum foret mihi, ut eſſes mecum, & provinciam ſuſcíperes regni mei ab hoſte defendendi, meumque regeres exercitum: magnas tibi tribuam liberalitates* (*magna ſalaria*). *Egillus fatur: hæc conditio videtur mihi perquam expetibilis; accepero id, at nullus recuſavero: verumtamen prius in Islandiam trajiciundum eſt mihi, petendaque uxor mea & res quam ibi habeo. Rex Adal-*

t) Ek vil fara til Noregs í ſumar. Jör.

u) ok, & *petere*. Iid. Guelf. Hol.

x) ok Bergönundr rántu mik. Guelf. Hol. J. P.

y) í fe þuí, *in iis bonis eſt*. P.

z) ordſendíng ydur kemr, in ſingulari. Guelf.

þ) konúngs, *ad regem*, add. Guelf. Hol. J.

*) hau mundi (Hákon konúngr muni. Jör.) mik láta ná lögum þar af (af þuí máli), *eum mihi poteſtatem facturum juris in hac cauſa adipiſcendi*. Guelf. Hol. Jör.

**) á honum, *adverſus Atlium*, l. *ex Atlio*. J. P.

a) Skylldi. Guelf. Hol. mundi (ſialfr). Jör. J. P.

b) attú ſtadfeſtiz her med &c. *ut hic domicilium ſtatueres* cet. Jör.

c) her * ok verir lendr madr ok redir &c., *hic, & præfecti munus gereres, & regeres* cet. Guelf. Hol. * (med mer) lendr madr. P. J.

cc) miklar. J. gódar, *opimas*. P.

d) allgódr, *perpulchra*. Iid. Guelf. Hol. omittentes mox, AT TAKA, una cum Jör.

e) þeim (honum) *eam*. Guelf. Hol. J. P. In H. deeſt totum hoc membrum. EN EIGI NÍTA, etiam deeſt in Jör.

f) vil ek — fara, *volo trajicere*. Guelf. Hol. J. P.

g) fiár þeſſ er &c. *Islandiam petam oportet, atque rem quam* cet. Jör.

þar. Adalſteinn konúngr gaf Agli *h*) kaupſkip gott. ok þar med *i*) farminn. var þar á til þúnga hueiti ok hunáng ok enn mikit fe annat í ödrum varningi. Ok er Egill *k*) bió ſkip ſitt til hafs þá redz til *l*) farar med honum Þórſteinn Eiríksſon er fyrr var getid. *m*) er ſídan var kalladr Þóruſon. *n*) Ok er þeir voro búnir þá figldu þeir. ſkilduz þeir Adalſteinn konúngr ok Egill med hinni meſtu vinättu. Þeim Agli greiddiz vel ferdin. komo at Noregi í Vík auſtr. *o*) ok helldu ſkipinu inn allt í Oſlóarfiörd, þar átti Þórſteinn bú á land upp. ok

Adalſteinn Egillo muneri dedit navem mercatoriam eximiam, una cum onere, quod ex tritico & melle conſtabat, eò accedebat magnus modus aliarum mercium. Eam navem cum Egillus ad altum petendum adornabat, Thorſteinn Eirici filius ſupra memoratus, qui poſtmodum vocabatur Thoruſon (Thoræ filius), *ire cum eo conſtituit. Qui poſtquam parati erant,* (inde) *navigavere, Adalſteine rege & Egillo ſumma cum amicitia ab invicem digreſſis. Egillus & Thorſteinn curſu uſi commodo Norvegiam in Vika orientali acceſſerunt, navique penetrarunt in Oſloarfiördum* (ſinum Oſloënſem) *usque, (ibi ruri ſurſum heredia habuit Thorſteinn): inde* A. C. 936. 937.

h) ſkip. Jör.

i) allan, *omni*, add. Guelf. Hol. J. farm mikinn, *magno onere*. P. Subſequentia usque ad, Ok er egill, omittunt Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) var búinn til ferdar, *ubi Egillus ad iter paratus erat*. Iid.

l) ſkips, *navem cum eo conſcendit*. Guelf. Hol. Jör. Þá redz han til ſkips ok med honum Þórſt. Eiriksſon. var felag med þeim, *Navem conſcendit, & cum eo Thorſt. Eir. filius erat* (autem) *inter eos pecuniæ ſocietas*. J. P.

m) Er — Þóruson, ignorant Ceteri.

n) ok ſkilduz þeir Adalſt. k. med vinättu. ok hallda þeir Egill í haf ok fórſt þeim vel ok

quomo vid Noreg í Vík &c. Jör. Nú hallda þeir Egill í haf. ok verda val (vard þeim vel. P.) reidfara. ok koma til Noregs (í Noreg J. P.) í Vík &c. Guelf. Hol. J. P.

o) ok í Oſtróar-fiörd (Joſtróar fiörd. G. Mbr.b. Joſtrar-fiörd. N. Moſtrarfiörd. H. Oſlarfiörd. P. Oſlorfiörd. J.) *& quidem in* &c. Guelf cet. Arnas Magnæus rectum cenſet Oslóarfiörd; conf. G. Sköningii Mappam ad Snorrium T. 1. Oſláarfiörd legit R || þar átti Þórſt. bú á land upp. en er han kom þá veitti han þegar &c. *Ibi* (in Vika) *heredia habuit Thorſt. in regione ſuperiore: is autem adveniens edidit ilico* &c. Jör.

A.C. 937. *p*) ok ſua inn allt á Rauma-ríki. *q*) ok er Þórſteinn kom þar til landz þá veitti han *r*) tilkall um födr-arf ſinn vid ármennina er ſezt höfdu í *t*) bú hans. veittu *u*) Þórſteini margir lid at þeſſu. voro *x*) þar ſtefnur til lagdar. átti Þórſteinn þar *y*) marga frændr göfga. lauk þar ſua *z*) er ſkotid var til konúngs orſkurdar. en Þórſteinn tók vid *) vardveizlu fiár þeſſ er fadir hans hafdi átt. Egill fór þ) til vetrviſtar med Þórſteini ok þeir xij. ſaman. *æ*) var þángat flutt heim til Þórſteins hveiti ok hunáng. var þar gledi mikil um

*) *in* Rauma-rikium *penitus invecti ſunt. ubi Thorſteinn in terram egreſſus petitionem patrimonii ſui edidit apud (contra) procuratores regios, qui ejus heredia inſederant; in quo negotio multi Thorſteinem adjuvabant, multos enim ibi habuit cognatos nobiles. Conventus ſuper ea re conſtituti ſunt; quorum is fuit exitus, ut cauſa ad regis decretum remitteretur, Thorſteine* (interim) *patrimonium procurationis titulô* (in poſſeſſionem) *accipiente. Egillus cum ſociis XI. hybernam ſibi manſionem apud Thorſteinem cepit: triticum & mel* (quod ex Anglia advexerat) *eò portatum eſt. Magna ibi per hyemem regnavit*

p) OK — RÍKI neſciunt Ceteri.

q) En er han kom á land. Guelf. Hol. J. P.

r) ákall til födrarfs ſíns. Guelf. Hol.

t) búin. Iid. pro — HANS.

u) þar ok margir til þeſſ lid. Iid.

x) ok ſtefnur til þeſſ lagdar. Iid.

y) göfga frændr marga. Jör. ÞAR, quod præcedit, poteſt etiam ad Conventus referri, & ſenſus erit: *Multi propinquorum Thorſteinis in iſtis conventibus ei adfuerunt.*

z) ad. K. L. M. R. TÒ ER Librariis ignotum fuit eodem ſenſu. || ad konúngr ſkal ráda, *ut regis poteſtati res permitteretur.* Jör. || at Þórſteinn nádi med því at (cf. J. P.) konúngr villdi ſua, *ut Thorſt. nanciſceretur* (heredia), *cum eo ut (ſi) rex ita vellet* Guelf. Hol. J. P.

*) arfi ſínum. Jör. at nihil hujus eſt in Guelf. Hol. J. P.

þ) med Þórſteini til viſtar (vetrviſtar) med xij. (xijta) mann (xij. menn omiſſo MED. P.) P. J. Guelf. Hol.

æ) Var þar gledi mikil ok veitt hit bezta. (Var Þórſteinn gledimadr mikill ok veitti h. b. J. P.) — *& quam largiſſime præbitum*, id quod ad victum pertinebat. *(Erat Thorſteinn hilaritatis* (vitæ delicatæ) *amantiſſimus.)* Guelf. Hol. J. P. Quæ de portatione tritici &c. anteceſſerunt etiam omitt. Jör.

*) *Sc. ex Oſloarfiördo navi ſubvecti ſunt ad Raumarikium usque, quod an procedat videant regionum periti. Sed hoc membrum fortaſſe de herediis Thorſteinis rectius capiatur, quaſi ea continuè jacentia porrexerint ſe ad Raumarikium usque.*

um vetrinn. ok bió Þórſteinn *a*) rauſnarſamliga þúiat *b*) nóg vóro föng til,

vit hilaritas (laute ac delicate eſt victitatum), A.C. 937.
& Thorſteinn opiparâ uſus eſt oeconomia, nam alimoniorum copia (ei) ſuppeditavit.

LXVI. Cap.
EGILL OK ÞORSTEINN FUNDU KONUNG.

Hákon konúngr *c*) Adalſteins-fóſtri red *d*) þá fyri Noregi *e*) ſem fyrr var ſagt. Konúngr ſat þann vetr nordr í Þrándheimi. En er *f*) áleid *g*) vetrinn *h*) byriadi Þórſteinn ferd ſína ok Egill med honum. ok höfdu *i*) nærr xxx. manna. ok er þeir voro búnir fóro þeir fyſt til Upplanda. þadan nordr um Dofra-fiall til Þrándheims ok komo þar á fund Hákonar konúngs. *) báru þeir upp erendi ſín *k*) vid konúng. ſagdi Þórſteinn *l*) ſkyn á máli ſínu ok kom

Cap. LXVI.
EGILLUS ET THORSTEINN CONVENERUNT REGEM.

Rex *Hacon* Adalſteinis alumnus *hac tempeſtate imperavit Norvegiæ, ut ſuperius erat demonſtratum. Is eam hyemem egit in Thrandheimo, ſeptentrionali regni provincia. Quæ* 938.
hyems cum declinabat, Thorſteinn & Egillus unà iter ſuum inchoavére, XXX. admodum hominibus comitati, & poſtquam parati erant primum Upplönd (Regiones ſuperas), *inde, per* Montem Dofrii, *ſeptentrionem & Trandheimum petiere. ibi convento Haconi regi negotia ſua expoſuerunt. Thorſteinn reddi-*

a) rauſnſamliga. Jör. Serſus utrobique eſt, Thorſteinem ſemet ipſum & qui ſecum erant curaſſe largiter.
b) ecki ſkorti faung til þau er hafa þurfti, *neque enim, quæ* (ad eam rem) *uſus erant, deſiebant.* Jör.
c) ſonr Haralldz konúngs ens *hárfagra* en fóſtri Adalſteins konúngs, *filius Haralldi regis pulchricomi, at alumnus Adalſteinis regis.* Jör.
d) þá, & poſt, SEM FYRR v. s. omitt Iid.
e) SEM — SAGT, etiam omitt. Guelf. Hol. J. P.
f) voradi, *veré ineunte.* Jör.
g) hanc vocem omitt. Guelf. Hol. J. P.
h) búa þeir Þórſteinn ok Egill ferd &c. *comparârunt — iter ſuum.* Jör.
i) xxx. manna ok fóro (quomo) á fund konúngs ok báru upp &c. — *& ad regem profecti (pervecti)* &c. Guelf. Hol. Jör. J.
*) bar Þórſteinn fyſt upp erendi ſín, *Thorſteinn prior — expoſuit.* P.
k) fyri. Guelf. Hol. VID KONÚNG, ignorant Jör. P.
l) ſkil, *id.* Jör. P.

A. C. 938. kom *m*) fram vitnum med ſer *n*) at han átti arf þann allan er han kalladi til. Konúngr tók *o*) þuí máli vel ok let Þórſtein ná eignum ſínum *p*). ok þar med gerdiz han lendr madr *q*) konúngs ſua ſem fadir hans *r*) hafdi verit. *s*) Egill geck á fund Hákonar konúngs ok bar *t*) fyri han erendi ſín ok þar med ordſendíng Adalſteins konúngs ok *u*) jartegnir hans. *x*) Egill *y*) taldi til fiár þeſs er *z*) átt hafdi Biörn *haulldr* Þ) landa ok *æ*) lauſa-aura. *a*) taldi han ſer helmíng fiár þeſs ok Áſgerdi konu ſinni. baud þar fram vitni ok eida med máli ſínu. *b*) ſagdi ok at han hafdi þat allt fram borit fyri Eiríki konúngi. let þat fylgia at han hafdi þá eigi nád lögum fyri ríki

reddidit rationem ſuæ cauſæ, & produxit teſtes ſecum, quod jus ad omnem hereditatem, quam poſceret, competeret ſibi. rex petitum adprobavit & fecit Thorſteini poteſtatem ſuas poſſeſſiones recuperandi: atque hic etiam ſatrapes regius factus eſt, ſicuti fuerat pater ſuus. Egillus adiens Haconem regem, coram eo protulit negotia ſua verbaque inſuper & teſſeras regis Adalſteinis: poſtulavit (ex jure) *ea bona quæ Biörnus* Hölldus *olim poſſeeerat fixa & mobilia; poſtulavit horum bonorum dimidium ſibi & Áſgerdæ uxori ſuæ:* [1]) *teſtes illico & jusjurandum de jure petitionis ſuæ pollicitus eſt: narravit ſe eadem omnia coram Eirico rege protuliſſe: adjecit, tum ſe, quod lex erat, non eſſe adeptum,*

m) þar, *ſuper ea re.* Jör. P. Guelf. Hol. FRAM, exclud. Guelf. Hol.

n) AT — TIL, refecant Jör. P. J. Guelf. Hol.

o) vel máli hans, *ejus petitum* cet. Jör.

p) öllum *omnes*, add. Jör.

q) KONÚNGS, exturbant Guelf. Hol. J. P.

r) HAFDI VERIT, refec. Jör.

s) þá geck Egill fyri konúng, *deinde Egillus coram rege ſe ſtitit.* Jör.

t) upp erendi &c. Iid. Guelf. Hol. P.

u) Teſſerns ignorant Guelf. Hol. J. P.

x) ad, inſer. Jör. i. e *quod Egillus poſtularet.*

y) kalladi, *id.* Jör. Guelf. Hol.

z) Biörn Hölldr hefir (hafdi) átt. P. Guelf. Hol.

Þ) lönd (land) ok lauſa aura (at helmingi.) — *ex parte dimidia.* Guelf. Hol. Jör.

æ) lauſra aura. J. L. M. P.

a) TALDI — MÁLI SÍNU, omitt. Jör. TALDI — GUNNHILLDAR, etiam omitt. Guelf. Hol. P. J.

b) ok ſagdi mála vöxt allan er han flutti fyri Eirík konúng. ok letzt ecki lögum nád hafa fyri r. Eir. k. ok Gunnhilldar. ok beiddi konúng &c. *& omnem cauſæ rationem enarravit, quam coram Eir. r. ediderat, & prædicavit ſe non adeptum eſſe* &c. *per potentiam Eir. r. & Gunnhilldæ.* Jör.

1) VITNI OK EIDA, *i. e. teſtes juratos, l. teſtimonia hominum juratorum. Hendiadys.*

ríki Eiríks konúngs en eggian Gunnhilldar. *c*) Egill inti upp allan málavöxt *d*) er fyrr hafdi í giörz á Gulaþíngi. *e*) beiddi han þá konúng unna ser laga *f*) á þuí máli. Hákon konúngr ſuarar. Þat hefir ek ſpurt at Eiríkr bródir *g*) minn *h*) muni þat kalla ok þau Gunnhilldur bædi at þú Egill *i*) munir hafa kaſtad ſteini um megn þer í ydrum *k*) ſkiptum. *l*) þætti mer þú *m*) vel mega ifir láta Egill *n*) at ek legda ecki til þeſſa máls þó at vid Eiríkr *o*) bærim eigi *p*) gæfu til ſamþyckiſs. Egill mælti. ecki

tum, per Eirici regis potentiam & impul- A.C. 932.
ſum Gunnhilldæ; omnem tenorem & exitum litis in Gulenſi quondam conventu actæ enarravit: oravit denique regem ut judicium ſibi in hac cauſa daret (juris ſibi copiam faceret.) Rex Hacon reſpondet: ita mihi relatum eſt, quod Eiricus frater meus itemque Gunnhilldа judicent, te, Egille, ſaxum ſupra vires tuas eſſe jaculatum (*majora viribus & ſorte tua eſſe molitum*) *in veſtro negotio.* [2]) *crediderim te, Egille, triumphare, ſi nihil in hanc cauſam conſulerem* (*in eam me non interponerem*), *quamquam mihi & Eirico non datum ſit eſſe concordibus. Egillus fatur: non*

c) ok ſagdi á (ny) allan mála vöxt, & *(repetivit)* P. J.

d) (þann) er vard á Gulaþíngi. Iid. Guelf. Hol.

e) bidr. Iid.

f) á — MÁLI, ignorant Iid. Jör.

g) MINN, omitt. Guelf. G. contra analogiam Linguæ noſtræ antiquæ.

h) ok (bædi. J.) þau Gunnhilldur munu þat kalla, *pro eo ac mihi relatum eſt, puto Eir. & Gunnhilldam ita judicare, te* &c. Iid. H. J.

i) kaſtir. H. munir kaſta, *jaculari.* Guelf. G. N. J. P.

k) vidſkiptum. Jör. H.

l) þótti J. P. i. e. *credideram.* || mer þættir þú vel &c. Jör.

m) mega (eiga. H.) vel vid una, *te (debere)* &c. Guelf. Hol. J. P.

n) á medan ek legda ecki til. Jör. *quamdiu diſſimularem.*

o) berim (berum) Temp. præſens. Guelf. Hol. Jör. J. hefdum. P.

p) giptu til at vera áſamt, — *unà eſſe*, aut *concordare.* Guelf. Hol. J. P.

2) *Latenter in ſequentibus minatur Egillo vindictam cædis Rögnvalldi Eirici filii, atque hanc ad ſe pertinere ait conſanguinitatis nomine, etſi cum Eirico rege Rögnvalldi patre diſcordet; & callidè hujus diſcordiæ invidiam in Fortunam transfert, cum tamen vera ejus cauſa fuerit cupiditas regnandi.* Triumphare *poſui, pro, fortunatum te prædicare poſſe.*

A.C. 938. ecki *q*) mátru konúngr þegia *r*) ifir ſua ſtórum málum þuíat allir menn her í landi *s*) innlenzkir ok útlenzkir ſkulu hlýda ydru bodi *t*) ok banni. *u*) ek hefi ſpurt at þer ſetid *x*) lög her í landi ok rett hverium manni. nú veit ek at þer munud mik láta *y*) þeim ná ſem adra menn. þikiumz ek *z*) hafa til þeſſ burdi ok frændaſtyrk her í landi at hafa þ) vid Atla *hinum ſkamma*. En um mál *æ*) ockr Eiríks konúngs er ydr þat at ſegia at ek *) var á hans *c*) fund ok *d*) ſkildumz vid ſua at han bad mik í fridi fara hvert er ek villdi. *e*) Vil ek bióda ydr herra mína fylgd ok þiónuſtu. veit

non eſt tibi licitum, rex, tam graves cauſas tacitas omittere, nam omnes homines in hoc regno indigenæ & extranei tuo imperio & interdicto obedientes eſſe tenentur. audivi te legem in civitate condere, & jura ſingulis conſtituere; atque nunc perſuadeo mihi, te conceſſurum eſſe ut jus adipiſcar ego, ſicut alii homines: eo genere natus, iis cognatorum opibus hac in terra fultus mihi eſſe videor, ut Atliô Curto *ſuperior debeam diſcedere. At de rebus meis & Eirici regis id tibi dicere habeo, quod eum conveni, & ita diſceſſimus, ut juberet me in pace vadere quòcunque vellem. Me tibi, Domine, ſatellitem & miniſtrum offero, non ignarus hic tecum*

q) muntu. Jör. omiſſ. KONÚNGR.

r) hiá, — *prætermittes*. Jör. um ſua ſtör mál. Guelf. Hol. J. P.

s) Innlendir ok útlendir. P. í LANDI, præced. omitt. Iid. Guelf. Hol.

t) OK BANNI, neſc. Membr. a & Trad.

u) ok ſettu þer her lög hverium manni *atque conſtituiſti hic legem omnibus* (obſervandam, l. in omnium commodum). Guelf. Hol. J. P.

x) rett lög hverium manni her í landi, *juſtam* &c. Jör.

y) þuí ná láta. Jör.

z) her hafa burdi til þeſſ í þeſſu landi, (hafa burdi til þeſſ her í landi. P. J.) Guelf. Hol. J. P. Hinc tamen non ſeqvitur, Egillum ſe dicere Norvegum, quod eum fuiſſe dicunt ſcriptores quidam moderni.

þ) rett (lög. Jör.) af Atla cet. *jus obtineam*. Guelf. Hol. J. P.

æ) Ita Guelf. Reliqui, ockar, quod eſt vulgatius. Utrumque omitt. Membr. a. & Trad.

*) fór. K. L. M. R. corruptè, credentes nimirum TÒ FUND, quod ſequitur, eſſe accuſativum.

c) fundi. Jör.

d) let han mik fara hvert &c. *conceſſit mihi vadere* cet. Guelf. Hol. J.

e) Nú, *nunc*, inſer. Jör. MOX HERRA, exturb. Iid. Guelf. Hol. & legunt, fylgd mína.

veit ek at *f*) vera munu her med ydr þeir menn *g*) er ecki munu þikia *) vígligri á velli at fiá enn ek em. *h*) Er þat mitt hugbod at eigi lídi lángt ádr *i*) fundi yckra Eiríks konúngs muni saman bera ef ydr endiz alldr til. Þiki mer þat undarligt ef eigi skal þar koma at þer þiki Gunnhilldur eiga sona uppreist marga. Konúngr segir, ecki muntu Egill geraz mer handgenginn. miklu *k*) hafi þer frændr meira skard höggit í ætt *l*) vára enn þer *m*) muna duga at *n*) stadfestaz her í landi. *o*) far þú til Islandz út ok ver þar *p*) át födrarfi þínum. mun þer þá verda ecki mein at oss frændum. *r*) en her í landi er. *s*) þess ván um alla þína daga at *t*) ver frændr sém ríkri. En fyri sakir *u*) Adalsteins konúngs fóstra míns

tecum inventum iri viros, qui ſpecie magis militari eſſe non videantur, quam ego ſum. Id animi mei præſagium eſt, non diu fore, dum tuus cum Eirico rege congreſſus eveniet, ſi ætas ſuppetit vobis: & mirum mihi videtur, ni res eò veniat aliquando, ut tu intelligas Gunnhilldam multos produxiſſe filios. Rex fatur: non tu, Egille, in mea jurabis verba; multo majorem veſtra ſtirps noſtræ ſtirpi inflixit lacunam (detrimentum intulit), quam ut tibi procedat ſedem figere hac in terra: tranſi in Islandiam, atque ibi in patrimonio tuo contine te; ita nullum tibi ab noſtra cognatione eveniet incommodum: at hic terrarum credibile eſt per omnem ætatem tuam nos cognatos fore potentiores. Sed in gratiam alumni mei regis Adalſteinis pace in A.C. 938.

f) her munu vera þeir menn med ydr. Jör. Þeir menn munu vera med ydr. Guelf. H. Þeir muni vera nockrir med ydr, — *nonnullos.* J. P.

g) at. Guelf. Hol. J. P. Mox, vera, pro ÞIKIA, *non ſint.* J.

*) veglegri, *honeſtiores.* Mbr. b. G. N. P. J. Mox, á — fiá, omitt. Iid. Guelf. H.

h) Þuí þat er mitt &c. Jör. *Nam* &c.

i) þer mun Gunnhilldur þikkia eiga ærid marga sonu (sueina. P.), *dum intelliges Gunnhilldam habere nimis multos filios.* Guelf. H. J. P. þer þiki Gunnhilldur eiga sonu helldr marga. Jör.

k) hefir þú, *tu inflixiſti.* K. L. M. R.

l) várri. Guelf. Hol. J. P.

m) muni, Ceteri.

n) vera, *habitare.* Guelf. Hol.

o) FAR — LANDI, ignorant Iid. J. P.

p) á, *id.* Jör.

r) EN — RÍKRI etiam deeſt in Jör.

s) þer, add. Guelf. Hol. J. P. *tibi perſuadeas oportet.*

t) Ita Guelf. at Membr. a. & Trad. at várir frændr seu ríkaztir, *noſtram familiam — potentiorem (ſuperiores laturam).*

u) ordsendíngar, *commendationis*, inser. Jör.

A.C. míns þá ſkalltu hafa her *x*) frid í landi ok
938. ná lögum ok landzretti. Þuíat ek veit at *y*) honum er á þer elſka mikil. Egill þackadi konúngi *z*) ord ſín ok beiddiz þeſs at konúngr ſkylldi fá honum Þ) ſannar jartegnir ſínar til Þórdar á *æ*) Aurland *a*) eda annarra lendra manna í Sogni ok á Haurdalandi, konúngr ſagdi at ſva ſkylldi vera.

LXVII. Cap.
EGILL DRAP LIOT ENN BLEIKA.

b) Þeir Þórſteinn ok Egill *c*) biuggu ferd ſína þegar þeir höfdu lokit erendum ſínum, fara þeir þá aptr á leid. ok er þeir koma ſudr um Dofra-fiall þá ſegir Egill at han vill *d*) fara ofan til Raumsdals ok *e*) ſídan ſudr *f*) ſunda leid. vil ek ſegir han, lúka erendum mínum *g*) í Sogni ok á Hördalandi. Þuíat ek *h*) vil búa ſkip mitt í ſumar

hac térra utare, legumque (beneficii) *ac juris civilis compos eſto; nam ſcio eum te mirifice amare. Egillus regi pro his dictis gratias egit, & oravit ut rex ſibi certas* (voluntatis ſuæ) *teſſeras daret ad Thordum in Örlando aliosve Sogni aut Hördiæ Duces* (deportandas). *rex ita fore adfirmavit.*

Cap. LXVII.
EGILLUS INTERFECIT LIOTUM PALLIDUM.

Thorsteinn *& Egillus negotiis ſuis confectis abitum parabant: deinde retro capeſſentes iter cum ſuperaverant* Montem Dofrii *meridiem verſus, Egillus ſignificabat ſe in Römsdalum velle degredi, atque deinde maritimo itinere in meridiem pergere; volo, inquit, meis in Sogno & Hördia negotiis defungi, nam ſequenti æſtate meam navem ad trans-*

x) fridland, Ceteri.
y) Adalſteinn konúngr hefir mikla elſku á þer (haft, add. Jör.) Membr. a. Trad. Jör.
z) vel, *multas*, inſer. Jör.
Þ) ſkip, *navem*, ineptè. Guelf. Hol. sannar, & sinar, non ſunt in Jör. J. P.
æ) Aurlandi. Jör. J.
a) eda — Haurdalandi omitt. Iid. Guelf. Hol. P.
b) Hæc vocula eſt in ſolis Jör.
c) búa nú ferd ſína ok ſnúa nú aptr á leid. Guelf. ubi rhythmus in *búa* & *ſnúa*, ac repetitio vocularum *nu*, aures offendunt. || fara í brott leid ſína, *diſceſſerunt*. Jör.
d) ſnúa, *devertere*. Iid. J.
e) ſua (fara ſua) ſudr. vil ek &c. Iid. P.
f) ſunda land. K L. M. R. corruptè.
g) á Hördalandi. Jör. á Aurlandi, *in villa Örlando*. Guelf. Hol. J. P.

ſumar *i*) til Islandz út. Þórſteinn bad hann ráda *k*) ferd ſinni, ſkiliaz þeir *l*) Þórſteinn ok Egill. fór Þórſteinn ſudr *m*) um Dali ok alla leid til þeſs er han kom til *) búa ſinna. *n*) bar han þá fram jartegnir konúngs *o*) ok ordſendíng fyri ármennina at þeir ſkylldu láta fe þat allt *p*) er þeir hafa upp tekit ok Þórſteinn kalladi til. *p*) mælldi þá ok engi í móti. tók han þá *q*) fe ſín öll. Egill fór *r*) leidar ſinnar ok þeir xij. ſaman. *s*) komu þeir fram í Raumsdal. ſíngu ſer þá flutníngar. fóro líðan ſudr á Mæri. er ecki ſagt frá ferd þeirra fyrr enn þeir komu í eý þá er *u*) Haud heitir. ok fóro *x*) til giſtíngar á bæ þann er heitir á *y*) Blindheimi *z*) þat var göfugr bærr. þar

transfretandum in Islandiam inſtruere decrevi. Thorſteinn juſſit eum pro arbitratu iter ſuum inſtituere. Digreſſi itaque ſunt Thorſteinn & Egillus. Et Thorſteinn quidem per Dalos *perrexit auſtrum verſus continuo itinere ad ſua domicilia. tum regia ſymbola & mandata protulit coram procuratoribus regiis, ut omnia bona, quæ occupaverant, & quæ ipſe repetebat, redderent; tumque contradicente nemine recuperavit omnia bona ſua. Egillus cum ſociis XI. iter ſuum inſiſtens in Römsdalum proceſſit; unde vecturas nacti, in Mæriam profecti ſunt auſtrum verſus, neque de hoc itinere quicquam narratur, antequam pervecti in inſulam, dictam* Haud, *ibi diverterent ad villam nobilem, quæ in Blindheimo vocatur. hanc incoluit regius ſa-* A. C. 938.

b) ætla til Islandz í ſumar, *in Islandiam cogitó.* Jör.
i) ok fara, inſer. Guelf. Hol. J. P.
k) ferdum ſínum Iid. þuí, *id negotium.* Jör.
l) nú (þar *ibi*) pro, Þorst. o. E. Guelf. Hol. Jör.
m) til Dala, *in Dalos.* Guelf. Hol. J.
*) búſſ líns, *domicilium ſuum.* Iid.
n) bar — öll, deeſt in Jör.
o) til födrleyfdar ſinnar allrar. mællti þá &c. *de recuperando omni ſuo patrimonio*, cet. Guelf. Hol. J.
p) lauſt, add. L. quod non erat neceſſe.
p) mællti — öli, non eſt in Mbr. a. & Trad.
q) vid fe línu öllu. J. P.
r) ferdar Guelf. Hol.
s) þeir fara ſudr á Mæri ok þar til er þeir komu í ey þá &c. Iid. Mentionem Römsdali & vecturarum etiam omitt. Jör.
u) Ita Guelf. Hol. Haudd. H Hod (Hodd). Membr. a. & Traduces ejusdem. Sandey P.
x) til viſtar. Jör. utrumque ignorant Guelf. Hol.
y) Lin-heimi, an Lín-heimi? Guelf. Hol. Álmheim. J. P.

A.C. 938. Þar bió lendr madr er Fridgeirr het. han var úngr Þ) at alldri. hafdi nýtekit vit æ) födrarfi ſínum. Módir hans het Gyda. hon var ſyſtir Arinbiarnar herſis. a) ſkörúngr mikill ok göfug kona. hon var at b) rádum med ſyni ſínum Fridgeiri. höfdu Þau Þar rauſnar-bú mikit. Þar ſíngu Þeir allgódar vidtökur. ſat Egill c) um kuelldit it næſta Fridgeiri ok föronautar hans d) Þar utar frá. var e) Þar dryckia mikil ok dýrlig veizla. Gyda húsfreýia geck um kvelldit til f) tals vid Egil. hon ſpurdi at Arinbirni bródr ſínum g) ok enn at fleirum frændum ſínum ok vinum Þeim er til Englandz höfdu farit med Arinbirni. Egill ſagdi henni h) Þat ſem hon ſpurdi. Hon ſpurdi hvat til tídenda i) hefdi giörz í ferdum k) Egils. Han ſegir henni af it lióſazta. Þá quad han.

trapes nomine Fridgeirr, aetate adoleſcens, & qui paternam hæreditatem recèns adierat. Mater ejus appellabatur Gyda, ſoror Arinbiörni Ducis, foemina graviſſima & nobiliſſima; ea rem familiarem apud filium Fridgeirem (cum filio Fridgeire) procuravit; erantque in re ſane quam lauta. Ibi perbene accepti ſunt (Egillus & ſocii), *veſpereque Egillus Fridgeiri proximus accubuit, & extrorſum inde comites ſui: larga poculorum invitatio & epulum erat opiparum. Materfamilias Gyda veſpere confabulationem iniit cum Egillo, quærens de Arinbiörno fratre, atque etiam de pluribus propinquis ſuis & amicis, qui in Angliam cum Arinbiörno abierant. Egillus narravit illi, quod ſciſcitabatur; quærentique* (porro) *quid memorabile in itinere ejus eveniſſet, luculenter enarravit, & ſimul carmen protulit:*

Urdumz

Moleſta

z) Þar — gódr beini, *ibi prolixa erat hoſpitalitas.* Guelf. Hol. J. mikill, pro GÖFUGR. Jör.

Þ) madr. ok hafdi &c. Iid. Guelf. Hol.

æ) födrleifd ſinni. Guelf. Hol. J.

a) Hon var, inſer. Iid. || kvennſkörúngr. I. P. || Mox, gódfús, *liberaliſſima*, pro GÖFUG. J.

b) búi, *communi familia utebatur cum* &c. Guelf. Hol.

c) UM KVELLDIT, hic, & mox omitt. Guelf. Hol. J.

d) út í frá. Jör. utar frá. Guelf. Hol.

e) Þar allgód veitzla. Guelf. Hol. Þeim dryckr borinn ok hin beſta veizla, *iis propinatus eſt potus, & curati quam prolixiſſime.* Jör.

f) máls. Iid. Guelf. Hol.

g) OK — ARINBIRNI, exclud. Guelf. Hol. J. P.

h) ſlikt er hun &c. Iid.

i) hafdi ordit (giörz. Jör.) Iid. Jör.

k) Þeirra Þá er Egill (hans ſídan han. Jör.) kom til Englandz, *eorum, cum Egillus (poſtquam ille) venit in Angliam.* Iid.

l) Urdumz *m*) leid *n*) in lióta
o) Landbeidadar reidi.
p) Sígrat gaukr *q*) ef Glamma
r) Gamm veit *s*) um fik *t*) þramma.

[1]) *Moleſta mihi fuit ſæva illa* A.C. 938.
[2]) *Regis ira.*
Labaſcitne (trepidatne) cuculus, ſi Glammii
Vulturium intelligit circum ſe graſſari?

þar *Ibi*

l) yrdumz. J. Virdumz, *exiſtimo eſſe moleſtam — iram.* Jör.

m) leidra lióta. J. ſenſu caſſum.

n) hin. Jör. Suec. Hol. hinn, in gen. maſc. Guelf. abſurdè.

o) Lendbeidadar. Mbr. b. Lendbeidadr, in Nomin. aut Vocat. Suec. Landheidadr, *regionem ſerenans* ɔ: ornans, regis vocabulum, aut potius Ducis hoc loco in caſu vocandi, ita Fridgeirr intelligendus erit. Jör. Lóheidadar. K. L M. corrupte || I land beida þar reida. J. in quâ Lectione nihil ſani eſt.

p) Sigart. Guelf. Hol. Sigard. J. Monſtra vocabulorum. Sigradi *vicit*, ſenſu alieno ab contextu. K. L. M. Sigrazt, *vincitur, deprimitur.* Suec. Síngia gautur. Jör. obſcure & ineptè.

q) ef, unius literæ mutatione expreſſi, cum in omnibus Libris ſit, of, quod ſenſum vehementer turbat.

r) Glam, *ſonitum.* J. Gera *corvum.* Jör.

s) of (ſer. Jör.) *ſuper ſe.* Guelf. Hol. Suec. Jör. af. J.

t) hramma *ungues rapaces vulturii.* L. frama. J. quod G. Pauli adoptavit.

1) Urdumz, *pro* Vard mer, *pro more ſuo. G. Pauli pro exemplo adducit illud ex Volu-ſpá: At bönum* verdaz, *mutuo fieri* [*rectius*, fient homicidæ], *alter alterum occidet. quod mihi hinc prorſus alienum videtur.* Moleſta *autem per Litoten dixit, pro* terribilis, *pudet enim dicere, quod* formidaverit *iram regis. G. M.*

2) Landbeidudr, *rex, tum quod ejus preces imperium, tum quod etiam verbum* at beidaz *jure poſtulare ſignificet. Vel etiam* Landbeidudr, *terripeta, alienas quippe regiones appetere iis non admodum inſolens.* G. Pauli. *acute & eleganter. Mirè & callide loquitur de* Cuculo *timente* Aquilam *iratam, potius quam de* ſeſe *timente* regem, *quod ſtudioſè diſſimulat.* Glammi *eſt regulus marinus, ejus* gammr, *aquila. G. Pauli duas haſce Strophas ſic legit, & vertit:*

Sigrat *(Síngrat)* gaukr of glamma
Gam-n-*veitſlum* ſik frama ɔ:
Non inſultat avis carnivora (non crocitat corvus) cadaveri
Vulturinis conviviis beata.

Sigrat. Eg ſigra, *vinco, ſupero.* Gaukr *(ſc.* Hræva, Hilldar *&c.)* At frama ſik gammveitzlum, *non obtinet ut ſe vulturinis dapibus mactet l. ſatiet* of glamma, *per hominem clamoſum ſ. ejus cadaver.* Þótt han med glömmum glammi *Hávam. conf. Hypnon. in v.* gleyma. Síngrat, *non canit, ſc. circa cadaver.* Frama, *a* fram *porro, ultra, antrorſum. conf. Hypn. in vocibus* framr & fram. *Hinc* frami, *gloria, laus, honor, incrementum, unde verbum* at frama

ſig,

A.C. 938.

*) Þar naut *u*) ek enn ſem optarr
x) Arin Stallz ſiötul biarnar.
y) Hnígrat *z*) hiallr ſá er Þ) holla
æ) Hiálpendr of *a*) för giálpar.

Ibi profuit mihi etiam ut ſæpius,
3) *Diva! meritum (beneficium) Arinbiörni.*
4) *Non cadit is cui ſtudent (fideles)*
Auxiliatores in tumultuoſo impetu ſecuris.

Egill *Egillus*

ſig, *ſe perficere, gloriam acquirere. Hinc Lat.* præmium *& Gr.* βραβειον. *Hæc ille. at mea interpretatio ſimplicior eſt, & minus per eam in Textu mutatur* G. M.

*) Þá *tunc*, maluit G. Pauli, quod nihil præſtat, ſed ab omnibus Libris diſcedit.

u) ek, reſecat G. Pauli. Mox, enn, intuli ex J. & Jör.

x) Ita Guelf. K. L. Armſtallz. Membr. a. quamquam ibi, Arinſtallz, legi poteſt. Armſtáls. M. Arnſtáls J. & G. Pauli. Arnſtilli. Jör. ubi *Stilli* cenſeo poſitum, pro *Stillis*, & *Siötul*, pro *Siötuls*, ut *Stillis ſiötuls* ſit, *regem placantis.* Obſervatio G. Pauli ſuper hac Lectione talis eſt: "Þar naut ek enn ſem optar ſtillis Arnſiötul-biarnar, ɔ: umſtillis edr ſtillíngar á kóngs reidi. *Arnſiötull* idem quod ſimpl. *Arn*, ɔ: focus: quam interpretationem mihi ſuggeſſit Vir doctus & amicus M. K. „ Hæc ille. || Armſtalla. Suec. Armſtolla Hol. vitioſe utrique; at *Arinſtalla* procederet, ſenſu quem in Verſione ſum amplexus. || Mox pro Siötul, legunt ſetr, Guelf. Hol. Suec. Setr *ſedes*, *Stallr* interdum ſcamnum ſaxeum, ſeu rupes ſcamni ſpeciem præferens. *Arinn* focus, hic metonymice *ignis*, ergo *Stallz ſetr arins*, ſaxea ſedes ignis ɔ: *focus*, hujusque *biörn* urſus, Arinbiörn, quem Poëta infra in Epode ſuo vocat ſimpliciter *Griótbiörn*, nullam foci aut ignis mentionem faciens: idem ſenſus exiſtit ſi vocem in Textu expreſſam, *Siötul*, pro *Sella (Södul)* aut *ſedili* volumus accipere. || Fiötur *vinculum*, pro *Setur* J. *Saxeus carcer ignis*, erit focus.

y) Hnígrar. Membr. a. & Trad. Hnígr ad. J. Hnígrat, recte & neceſſariò repoſuit G. Pauli, pro iſtis Lectionibus obſcuris & falſis. || híngra. Jör. corrupte ex *hnígra*, quod idem ſonat cum Textu. hví grátt, obſc. Guelf. Hol. Suec.

z) halr, *vir.* Jör.

Þ) halla, *id.* Mbr. a. Holli, in Conjunct. J. Hodda. Jör. quod rhythmus non patitur, at ſignificare tamen poſſit, *cingunt.*

æ) Hialp-hendr, *manus auxiliatrices.* Guelf. Hol. Suec.

a) fiör, quod *vitam* notat, & nihil huc attinet. Hol. Suec. or *ex*, pro OF ante. Suec Mox giálpa, *ſecurium;* aut *giálpa* eſt adjectivum, & ſenſus, *in prælii impetu ſonoro.* K. L. M.

3) *Intelligitur* Gyda *matrona, cujus nomen idem eſſe cenſeo, ac* Gydia *Dea, item ſacrorum antiſtita.* Stallr *ara, pulvinar, ſolium Deaſtrorum.* Siötull, *foem.* Siötul, *ſedens, aut ſedere ſuetus, a verbo* at ſitia, *ſicut* göngull, förull, *a verbis* at gánga, fara, *ambulare, ire. Quod ſi per* STALLZ SIÖTUL *velimus intelligere* Sacrorum antiſtitam, *derivabimus*

Egill *b*) var all-kátr um kuelldit. en Fridgeirr ok heimamenn voro helldr *c*) hlióðir. Egill ſá þar *d*) meý *e*) fagra ok vel búna. *f*) honum var ſagt at hon var ſyſtir Fridgeirs. *h*) mærin var ú-kát og gret *i*) einart um

Egillus eo veſpere perquam hilaris erat, at A. C. 938. *Fridgeirr & domeſtici ſubtriſtes. Vidit ibi Egillus puellam forma cultuque honeſtam, qvæ ſoror Fridgeiris eſſe dicebatur: ea virgo moeſta erat & totam veſperam flebat; id quod*

mus ſiötul, *a verbo* at ſetia, *collocare, diſponere, ordinare, moderari. Deniqve ſi hac notione vocem* ſiötul *ad Arinbiörnum velimus referre, capiemus eam in genitivo pro* ſiötuls, *& adſumta ex Stroph. ſeq. voce* Hiallr, *exponemus* Hiallr- *ɔ:* Hialldr-ſtallz ſiötuls, *loci præliaris ordinatoris, per* Herſeri *ɔ:* Ducis. *Aut* Stallz *ad* Arin *referemus, ut ſupra, ſic* Hiallr ſiötul *erit*, turbas componentis, *ɔ: regem iratum placantis. G. Pauli hanc & præcedentem Stropham legit*, þá naut enn ſem optar Arn-ſtálz- *ſiötull* — biarnar, *ɔ: Tunc ut ſæpius, evaſit, opitulante Arnbiörno, caput. Et adnotat:* Arn- - biarnar, *tmeſis.* Ståls ſiötull, *ferri (ɔ: galeæ) ſedes, caput.* G. M.

4) *Ordo verborum in ultimo Diſticho eſt: Hnígrat ſá er α) holla hiálpendr of β) hiallr-för giálpar.*

α) Holla hiálpendr *fideles auxiliatores, ſc.* nanciſcitur. *vel* Holla *verbum, cui fideles ſe præſtant defenſores.* G. Pauli. *Dubitabam prius procedere, ob ellipſin verbi,* fær: *poſterius lubens amplector. Eſt autem* ad holla *l.* halla einum *ɔ:* til eins, *inclinare, propenſum eſſe, erga qvem propitium eſſe, favere cui: ab* hollr *l.* hallr, *inclinatus, propenſus, tranſlate favens, propitius.* Hallr *quidem, &* ad halla, *in hac ultima ſignificatione eſt perrarum, at rem clarius exprimit, quam* Hollr *&* Holla. *G. M.*

β) *Hiallr, pro* Hialldr, *ſtrepitus, tumultus;* d *poſt duplum* l *ſæpe ſupprimitur.* Giálp *eſt vocabulum ſecuris; ejus Hiallr- ɔ:* Hialldrſför, *prælium. Ex ſententia G. Pauli,* Giálp *eſt gigantis Eddica, atque* ejus *(a Thoro occiſæ)* iter, *mors. vertit ergo Diſtichon:* Non occidit letho caput bonos nactum tutores (defenſores *&c.) Ubi ad,* ſá hiallr, *ſubauditur ex priori,* Ståls, *ad verbum,* fulcrum *l.* ſcamnum chalybis. *Idem Vir cenſet potuiſſe etiam dici:* Hnígrat haulldr ſá er hallda hiálpendr *&c. eodem ſenſu, quo commento hic nihil erat opus.* G. M.

b) ok föronautar hans voro allkátir, *& ſui comites fuerunt — hilares.* Ceteri.

c) ókátir, *id.* J. P.

d) eina mey. Jör. mey eina. Guelf. Hol. J. *unam* &c.

e) frída ok valbúna (velbúna) Guelf. Hol.

f) hon (ſu. J.) var ſyſtir Fridgeirs, *ea erat* &c. Iid. J. P.

h) hon var ſá-kat miök, — *majorem in modum.* Iid.

i) einatt K. L. M. *id.* corruptè. id, quod in Textu exhibetur, valet, *unô tenore, ſine intermiſſione.* || jafnan, *jugiter per* &c. Jör.

A.C. 933. um kuelldit. *k*) þat þótti þeim undarligt *l*). Þar voro *m*) þeir um nóttina. En um morgininn var vedr hvaſt ok eigi *n*) fæfært. *o*) þar þurftu þeir far or eyiunni. *p*) þá geck Fridgeirr *q*) ok bædi þau Gyda til fundar vid Egil. budu þau honum þar at ſitia med förunauta ſína til þeſs er *r*) gott veri færi-vedr ok *s*) hafa *t*) þadan *) fara-beina þann ſem þeir þyrfti. Egill *u*) þektiz þat. ſátu þeir þar vedr faſtir iij. nætr *x*) ok var þar hinn *y*) meſti mannfagnadr. *z*) Eptir þat gerdi vedr lygnt. Þ) ſtódu þeir Egill þá upp ſnemma um mor-

quod mirum viſum eſt hoſpitibus. Pernoctarunt ibi. poſtridie autem vehemens fuit ventus, & mare (ea propter) *invium.* (*ſed navi opus habebant, quâ inde ex inſula aveherentur*). *Tunc Fridgeirr cum Gyda ſimul adibant Egillum, & eum invitabant, ut ibi cum ſuis quieſceret, atque aerem* (*navigationi*) *commodum maneret, tum inde ſumeret quæ itineri expediendo eſſent opus. Egillus id lubenter acceptavit. Quieverunt ibi III. noctes vento detenti, & ſumma cum hoſpitalitate curati ſunt. Deinde ponentibûs ventîs, matutini ſurgunt Egillus & ſocii, & ſe parant*

ſtundum, *interdum.* P. at penitus ignorant Guelf. Hol. J.

k) Þótti Egli þat undarlikt. Guelf. *Egillo* &c.

l) er koinnir voro. En um &c. K. L. M.

m) um kuelldit. omiſſ. ÞEIM, per errorem Librarii, ut puto Mbr. a.

n) ſiófært. Jör. *id.* Skipfært (Skipgengt. H.) or eyiunni. en Egill þurſti fars, *neque facultas navigandi ex inſula; at Egillo opus erat navigio.* Gueif. Hol.

o) en þeir þurftu far &c. Jör. ÞAR — EYIUNNI, non eſt in J. P. H.

p) Þau Gyda ok Fridgeirr budu Egli þar at ſitia &c. Guelf. Hol.

q) til Egils. ok þau Gyda. ok budu honum cet. Jör.

r) vedr veri gott. Guelf. Hol. færi-vedr væri Jör.

s) hafit þá hedan farar greida þann er þer þurfit, *deinde ſume hinc quæ — tibi ſunt opus.* Jör.

t) þar ſlíkan forbeina ſem han þurfti, *atque ibi uteretur ea hoſpitalitate quæ commoda illi eſſet.* Guelf. Hol.

*) farar beina. K. L. M. P. Farbeina. J.

u) þiggr, *id.* Guelf. Hol.

x) í enum beſta fagnadi, *in ſumma hoſpitalitate.* Jör.

y) beſti forbeini (fögnudr J. P.) *id.* Guelf. Hol. cet. Mox, mannfögnudr. L.

z) Sídan kom á vedr gott, *Tum extitit tempeſtas placida.* Jör. Mox, kyrt, pro LYGNT. Guelf. Hol. *id.*

Þ) ok þá biugguz þeir til ferdar Egill þackadi bónda &c. Jör. ok biugguz (gengu. H.) þeir ſnemma til matar (farar. ok mötuduz. J. P.) ok þá tóko þeir klædi ſín. Egill

þackadi

morgininn ok biugguz. gíngu þá til matar ok var þeim gefit aul at drecka. ok ſátu þeir um hríd. Sídan tóko þeir klædi ſín. Egill ſtód upp ok *æ*) þackadi bónda ok *a*) hús-freyiu *b*) beina ſinn. *) ok gengu ſídan út. bóndi ok módir hans gengu á gautu med þeim. þá geck Gyda til máls vid Fridgeir ſon ſinn ok taladi vid hann *d*) lágt. Egill ſtód medan ok beid þeirra. Egill mællti vid meyna. *e*) Hvat grætr þú mær. *f*) ek ſe þik alldri káta *g*). hon *h*) mátti engo ſuara. *i*) ok gret *k*) at meirr. Fridgeirr *l*) ſegir módur ſinni hátt. ecki vil ek nú *m*) bidia þeſs. þeir ero nú búnir ferdar

rant (ad diſcedendum): *tum jentatum eunt;* A.C. 938. *daturque iis hibere cereviſia: accubant aliquamdiu: poſt veſtimenta ſua ſumunt. Egillus ſurgens gratias egit hero & heræ pro hoſpitalitate ſua. Inde foras exeunt, hero & matre ſua eos in viam proſequentibus. Tum Gyda ad Fridgeirem filium accedens colloquii cauſá, ſecretum cum eo ſermonem habuit, ſubſiſtente interim Egillo & manente hoſpites. hic puellæ locutus eſt: quid fles, virgo? numquam video te hilarem. ea nihil* (ob moerorem) *valuit reſpondere, & tanto plus flevit. Fridgeirr matri loquebatur clará voce: id nunc petere nolo; illi jam accincti*

þackadi bónda &c. (húsfreyiu ok bónda. J. P.) *atque illi parabantur mature ad jentandum (ad iter, & cibum ſumebant,) & deinde capiebant veſt. Egillus gratias egit* &c. Guelf. Hol. J. P.

æ) þackir ſagdi L. putidâ affectatione.

a) huspreyiu. Guelf. quæ vox nondum planè obſolevit in Islandia.

b) gódan beina, *liberali* &c. Guelf. Hol. velgiörníng, *benevolentiâ*. Jör.

*) gengu þeir þá út allir ſaman ok ſua heimamenn. þá geck Gyda &c. — *omnes una, atque etiam domeſtici. Tum Gyda.* Guelf. Hol. J. ok geck út eptir þat ok föru-nautar hans. bóndi ok húsfreyia leiddu þá ut. ok heimamenn þeirra. ok viku í veg med þeim. þá geck G. *Exiit Egillus & comites, hero & herâ ſe foras proſequentibus, cum ſua familia, & ſecum in viam concedentibus (procedentibus)* Jör.

d) lágt einmæli. Guelf. Hol. lángt einm. *longum.* J. P. Jör.

e) Huí (þuí) *cur.* Guelf. Hol. Jör.

f) en (er) *at (quoniam)*, inſer. Guelf. Hol.

g) ſídan ver komum her (ek kom her. Jör.) *poſtquam huc venimus (veni)* Iid. Jör. addunt.

h) villdi, *voluit.* P. J.

i) OK — MEIRR, male abeſt à Guelf. Hol J. P.

k) ſem ádr, *ut ante.* Jör.

l) ſuarar, *reſpondet.* Guelf Hol. mællti (ſagdi. P.) einkis munum ver þik bidia. þúiat þer erud nú búnir (til ferdar. P.) *Fridgeirr fatur: nihil abs te petemus* (Egille), *jam enim eſtis parati (ad abeundum)* J. P.

m) þeſſ beida. er þeir ero búnir, — *quandoquidem in procinctu ſtant.* Guelf. Hol.

A.C. 938. ferdar ſinnar. Þá geck Gyda *n*) at Agli ok mællti, ek mun ſegia þer Egill tídendi þau ſem her ero med oſs. madr heitir Liótr *o*) *hinn bleiki*. han er berſerkr *p*) ok hólmgöngumadr *q*). han er óþocka-fæll. han kom her ok bad dóttur minnar. en *r*) ver ſuörudum honum ſkiótt ok ſyniudum honum rádſins. Sídan ſkoradi han *s*) til hólmgöngu á *t*) Fridgeir ſon minn. ok *u*) ſkal á morgin koma til *x*) hólmſins í ey þá er *y*) Vorl heitir. Nú *z*) villda ek, Egill, at þú færir til hólmſins med Fridgeiri. mundi þat ſannaz ef Arinbiörn þ) veri her í landi at ver *æ*) mundim eigi þola ofríki ſlikum *a*) manni ſem Liótr er. Egill

ſunt ad iter. Tum Gyda ſe Egillo admovit & ſic locuta eſt: Dicam tibi, Egille, quomodo res habent hic nobiscum (apud nos); homo nominatur Liotus (Lætus) pallidus, is eſt berſerkus, *& duellator (monomachus), vulgò inviſus. ille huc venit, & meam ſibi popoſcit gnatam; nos autem cito reſpondimus, & denegavimus homini conditionem. poſtea provocavit filium meum Fridgeirem ad monomachiam* (certis legibus adſtrictam), *craſtina luce in inſula quæ nuncupatur* Vorl *adeundam. Nunc vellem, Egille, ut Fridgeiri ad arenam comes eſſes, re utique comprobaretur, ſi in hac terra adforet Arinbiörnus, quod nos vim talis hominis ac Liotus eſt, haud* (inulti) *perferremus. Egillus fatur: id*

n) til Egils. Guelf. Hol.

o) ok er kalladr, *& cognominatur*, add. Jör.

p) mikill. han bad dóttur &c. *magnus* l. *celebris; ille popoſcit.* Jör.

q) mikill, add. J. P. Mox, ok, pro HAN ER. Iid. Guelf. Hol.

r) vid, *nos duo*, ſc. ego & filius. Jör. SUÖR-UDUM — OK, omitt. Iid. Guelf. Hol.

s) Fridgeiri ſyni mínum til hólmgöngu. Guelf. Hol. Fridgeir ſon minn til hólmg. J. P. á hólm Fridgeiri ſyni mínum, *in arenam* &c. Jör.

t) Hic, & paulo inferius, Frígeir, Frígeiri. Mbr. a.

u) á han at koma, *atque illi* (Fridgeiri) *veniendum eſt in arenam* cet. H. á MORGIN, neſc. Guelf. Hol. J. P.

x) hólmſtefnunnar, *vadimonium monomachiæ obeundum eſt.* Jör.

y) Vörs. Guelf. Vors. Hol Jör. K. L. M. & Membr. a. infra. || her er nærri, *hinc prope ſitâ.* J. P.

z) vil (villda Jör.) ek bidia þik. Egill. attú farir (færir. Jör.) til &c. *oratum te volo* &c. Guelf. Hol. Jör.

þ) bródir minn, *frater meus*, add. Iid.

æ) Ita Guelf. Ceteri, mundum.

a) MANNI, reſec. Guelf. Hol. af, ante SLÍKUM, infer. P. ſlíkum mönnum, in plurali. Jör. J.

b) Egill ſegir. ſkyllt er þat. *c*) húsfreýia. fyri ſakir Arinbiarnar *d*) frænda þins at ek fara. *e*) ef honum þikir ſer þat *f*) nockut fulltíng. þá gerir þú vel. ſegir Gyda. ſkulu ver þá gánga inn í ſtufu ok *g*) vera öll ſaman daglángt. *h*) Gánga þeir Egill þá inn í ſtufu. ok drucku. ſátu þeir þar um daginn. En *) at kuelldi komo *i*) vinir Fridgeirs þeir er til ferdar voro rádnir med honum. ok var þar fiölment um nóttina. var þar þá veizla mikil. En *l*) eptir um daginn bióz Fridgeirr til ferdar ok mart manna med honum. var þar Egill í för. þá var gott *m*) færivedr. fara þeir ſídan ok koma í eyna *n*). Þar var fagr völlr *o*) ſkamt frá ſiónum er *p*) hólmſtefnan ſkylldi

id, hera, debetur meritis Arinbiörni propinqui tui, ut eam, ſi (filius) inde ſibi aliquid ſubſidii pollicetur. tum benigne facis, inquit Gyda; eamus igitur in triclinium intrò, & omnes unà ſimus hunc diem perpetem. Egillus & ceteri intro ierunt in triclinium, potarunt, atque ibi per eum diem conſiderunt. Nocte autem appetente amici Fridgeiris, qui in ejus comitatum erant adſciti, advenere. atque hac nocte multum ibi advenarum, & lautum convivium erat. At poſtridie Fridgeirr parabatur ad iter, & cum eo multitudo hominum, in his etiam Egillus. tempeſtate ad eundum (navigandum) oportunâ profecti veniunt in inſulam. Amoena ibi planities prope à mari, in qua certamen illud A.C. 938.

 cir-

b) Egill ſvarrir. Guelf. quam verbi hujus formationem nota. Neutrum eſt in Membr. a.

c) huspreyia. Mbr. a.

d) bródr þíns Guelf. Hol. Jör.

e) med ſyni þínum för þeſſa, *cum gnato tuo hoc iter*, add. Iid Jör. EF HONUM &c. omitt. Guelf. Hol.

f) nockr fulltíngr. Jör.

g) ſitia þar öll ſamt í dag, — *hodie*. Guelf. Hol. J. vera her öllſaman. Jör.

h) þeir giöra ſva ok gánga inn med Fridgeiri. var þá borinn dryckr af nyiu. ſátu þeir þar þann dag, *ita facientes Egillus & ſocii ibant intr[illegible] Fridgeire, tumque denuo allatus eſt potus*, &c. Jör. At hæc omnia transeunt Guelf. Hol.

*) um kuelldit. Membr. a. & Trad. at illud eſt exquiſitius.

i) þeir menn. vinir Fridgeirs. þeir er fara ſkylldu med honum, — *quibus cum illo erat eundum*. Jör. þar margir frændr þeirra ok vinir, *multi cognati eorum atque amici*. Guelf. Hol. ÞEIR — MIKIL, ignor. Iid.

l) EPTIR omitt. Guelf. Hol. & mox unà cum Jör. legunt, morguninn, pro, DAGINN.

m) far vedr. Guelf. Hol. J. vedr, ſimpliciter. Jör.

n) Vors add. Membr. a.

o) S[illegible]ÓNUM, ignor. Guelf. Hol. Jör.

p) hólmgángan. Guelf. Hol.

A.C. 938. ſkylldi vera. *q*) var þar markadr hólmſtadr. *r*) lagdir ſteinar í hríng utan um. *s*) Nú kom þar Liótr med lid ſitt. *t*) bióz han þá til hólmgöngu, han hafdi ſkiölld *u*) ok ſuerd *x*). Liótr var *y*) allmikill madr ok ſterkligr. ok er han *y*) geck fram á völlinn *z*) at hólmſtadnum þá þ) kom á hann berſerksgángr. tók han þá at grenia *æ*) ílliliga ok *a*) beit í *b*) ſkiölld ſinn. Fridgeirr var ecki mikill *c*). grannligr ok frídr *d*) ſiónum. *e*) ok ecki ſterkr. hafdi han ok ecki *f*) ſtadit í bardögum. En er Egill ſá *h*) Liót þá kvad han víſu.

i) Era Fridgeiri færi
(Faurum *k*) mótz á vit *l*) förvar.
Skolum

circenſe erat committendum, locusque certandi definitus lapidibus circum in orbem poſitis. Et jam Liotus cum ſua caterva adfuit, ſeque ad congreſſum accinxit, ſcuto gladioque adhibitis; erat autem homo ingens corpore, & ad ſpeciem robuſtus. hunc in campum arenam verſus procedentem furor berſerkicus *inceſſit, tumque vociferari truculenter & clypeum ſuum mordere coepit. Fridgeirr fuit haud magnus ſtatura, gracilis, & venuſtus aſpectu, non autem robuſtus; neque in certaminibus verſatus fuerat. Egillus, Liotó viſó, carmen luſit:*

Non convenit Fridgeiris viribus
(Incedamus arenam verſus, [1]*) viri!*
Valide

---

q) ok lagdir ſteinar &c. Guelf. Hol. J. P.
r) ok, etiam inſer. Jör.
s) þar (þá) kom L. med lína ſueit. Guelf. Hol. Jör.
t) biugguz þeir, *uterque ſe accinxit.* Guelf. Hol.
u) á hlid, *ad latus*, add. Jör.
x) í hendi, *in manu*, add Iid.
y) kom á völlinn, *in campum venientem.* Iid.
z) AT HÓLMST. ignor. Iid. Guelf. Hol.
þ) tók han at hamaz. ok, *tum bacchari coepit & eum* &c add. Jör.
æ) ILLILIGA, ignor. Guelf. Hol.
a) bíta ofan í &c. Guelf. Hol. *ſummum clypei.*
b) ſkialldar rendur. ok ód ſva fram á völlinn, *oras clypei, & ſic in campum graſſatus eſt.* Jör.
c) madr vexti. add. Guelf. Hol. vexti. Jör. helldr, ante GRANNLIGR, inſer. Guelf. Hol. P. *majorem in modum.*
d) ſynum. Guelf. Hol. Jör. *id.*
e) OK — STERKR, ignor. Guelf. Hol. miök, poſt ECKI, add. Jör. *admodum.*
f) fyrr ſtaddr verit í orroſtum, *prius* &c. malè omiſſ. OK ECKI, ante. Guelf. G. || vaniz oruſtum, *adſueverat* &c. N.
h) þat, *ea re viſâ.* Membr. a. & Trad. ambigue.
i) Erat. Guelf. Hol. Grá. Jör. mendoſè. Ver ek at Fridgeirr fari, *prohibeo Fridgeirem ire.* P.
k) mót á. Hol. P.
l) Snæbúar, *Nivis incolæ*, ſc. Islandi. Jör.

contra

Skolum banna *m*) miög manni
Meý.) *n*) aurleygi at heýia
o) Vit þann er bítr ok blótar
Bönd

Valide [2]) *defendamus ab homine*
Virginem,) *prælium committere*
Cum eo, qui mordet [3]) *clypeum in orbe,*
Et

A.C. 938.

contra rhythmum. geira (geirum) *cum frameis.* Mbr. b. H. N. gerum (geyrum) *adverſus petulantem.* Guelf G. || Liótann, *adverſus turpem.* P. ubi alluditur etiam ad nomen Lioti. Hæc Stropha in O. legitur: För mót víkíng liótum, *iter adverſus prædonem (bellatorem) turpem.*

1) *Edda quidem in Virorum vocabulis ſcribit* ſyrvar, *non* Sörvar, *ſed res eòdem redit, nam ö & y in ſcriptione alternant.*

m) myrkmenni, *nigro homine (tenebrione)* P.

n) Ita Guelf. G. Eyrlugi. Membr. a. Örlígi. Jör. Aurleigi. Suec. Hol. Eyrlaugi. K. M. Erlaugi. L. || ærliga, *honeſtam.* P. de cujus quidem vocis antiquitate merito dubitatur. Hanc & præcedentem Stropham O. legit ita: Miök kunnum mun ek banna Mey orlög at heyia, *viro nobiliſſimo* (Fridgeiri) *prohibebo ob virginem prælium committere.* Si rationem vocabuli *Orlög* ſpectemus, compoſiti nimirum ex *or*, particula privativa, & *log* leges, nihil obſtat quin id notaverit *bellum* apud antiquos, in bello enim ceſſant leges & jura, certè eorum obſervatio. G. Pauli ita adoptat hanc vocem ut eam leviter mutet in *Örlog*, ſcribit adeo Stropham, Meyar örlög heya, elidens *i* poſt *y* in *Meyiar* & *Heyia*, nulla ſub idonea auctoritate: vertit autem hoc Diſtichon ſic: *Impediemus valide virum* (ſc. Fridgeirem) *ob virginem fata perichitari.* & ſubdit hanc annotationem: Örlög. *Ég ligg*, jaceo: *legg*, pono: *Lag* ſtratum (e. g. in pariete) *Lög* n. pl. leges ɔ: *ſtatuta* (unde haud dubie Lat. *Leges*, & contracte *Lex*) *Örlog* n. pl. fata, ɔ: *úrlog*, quæ ſc. Dii huic vel illi e multis dabilibus, proponunt, expromunt, adjudicant, *út-hluta*, *leggia úr mörkum.* Hactenus ille. Sed cum *Örlygi* ſit prælii ſynonymum in Edda, & eo ſenſu apprime huc conveniat, nulla cauſa eſt, cur ab adſimili Lectione recedatur, notandum enim *ey* & *y* ſimplex mutuas vices fungi in Membranis, quod idem valet de *ey* & *au*, item *u* & *y*, in *Eyrlugi*, diverſa Lectione, ſupra notatâ.

o) vid omitt. P. recte, ſi conferamus Eundem Librum in Stropha II.

2) *Ad textum adſtrictius foret:* Prohibeamus homini ɔ: *Lioto* virginem, *i. e. obſiſtamus ne virgine potiatur. Poteſt &* tò manni *de Fridgeire accipi, & deleri punctum poſt* Mey, *& hæc vox pro Dativo capi per Apocopen; quando ſenſus erit:* Prohibeamus hominem virginis gratiâ prælium *&c. Sed tamen alter ille ſenſus & diſtinctio mihi videtur melior.*

3) Skiölld á baugi, *pro*, baug á ſkilldi *orbem clypei; Hypallage: aut pro*, á baug-ſkilldi *i. e. admordet clypeum orbe circumdatum; conf. Nialam pagg. 68. & 209. Ordo autem verborum in hoc poſteriori Hemiſtichio eſt:* Vit þann er bítr ſkiölld á baugi ok blótar bönd. *el-hvautud &c. usque ad* Ægir.

A.C. 938.

Bönd *p*) el-hvötud Göndlar
q) Al-feigum ſkýtr ægir
Augum ſkiölld *r*) á baugi.

Et [4]) *invocat Deos complices,*
Concitatore nimbi Göndulæ.
Properæ morti obnoxios oculos [5]) *emittit*
homo terribilis.

Liótr ſá hvar Egill ſtód. ok heyrdi *s*) ord hans. han mællti. gákk *t*) hígat hinn mikli madr *u*) á hólminn. ok berzt vit mik ef þú ert allfúſs til. *) er *x*) þat miklu jafnligra enn ek beriumz vit Fridgeir. Þuíat ek þikiumz

Liotus Egillum adſtantem obſervavit, verbaque ejus percepit. tum fatus eſt: Accede huc tu magne vir in arenam, & pugna mecum, ſi hoc vehementer appetis; id ſane multo aequius eſt comparatum, quam cum Fridgeire

p) el hvötudr, in nominativo. Guelf. O. á hvötudr. G. H. N. á hvötudum göndli. Mbr. b. Suec. omnes obſcure. Tota Stropha in Jör. ſiſtitur ſic: Böndel hantud ganda; unde ſenſum vix eruerit Oedipus ipſe. P. autem ſic: Böndul hatungur gönla, *nectentem tricas* ɔ: Odinum, *odioſus* l. *hoſtis*. In fine Strophæ legunt göndla. Guelf. G. H. N. forte *göndlar* in plurali ſint *turbæ*.

q) Alhvîtum, *prorſum albos*, ɔ: in quibus multum apparet albi. O. Ulf-eigum, *Lupum poſſidentes* ɔ: lupinam præferentes ſævitiam. J. Al-feiginn *perquam lætus*. P.

r) at, *apud*. Guelf. Hol. Jör. & probat G. Pauli, qui *at baugi* reddit, *circa lineam marginalem*. Vid bauga, & ante, Skiótt, pro SKIÖLLD; ſenſus: *qui clypeos mordet.* — *oculos cito verſat* l. *torquet*. P.

s) hans ord. Guelf. deteriori vocum poſitû.

t) ita Guelf. Þú híngat, Ceteri.

u) á HÓLMINN, omitt. Guelf. Hol. Jör. || ok beriumz vid, *atque nos duo pugnemus*. Jör.

*) ok reynum med ockr, *& experiamur inter nos*, add. Mbr. a. Trad. & Jör.

x) ok þat (Þat ok. J. P.) miklu makligra, *id utique multo magis eſt congruum*. Guelf. Hol. J. P.

4) BLÓTAR BÖND, *incantat aut invocat ligamina, ſc. armorum, vel potius Deaſtros quosdam, numina læva & inimica*. Bítr ſkiölld, blótar bönd, *invicem cohærere videntur*. G. Pauli. *Quod* Bönd *ſignificent* Deos inimicos, *eguerit probatione. Egillus autem ipſe Deorum erat cultor, ut videmus in* Sonar Torreki *infra, non potuit ergo Berſerkum reprehendere quod Deos invocaret de ſucceſſu præſentis certaminis, ſed quod* mordens clypeum *ſ.* inter mordendum clypeum *eos invocaret: parvam igitur Berſerki erga Deos reverentiam modò reprehendit.*

5) SKYTR, *inconſtanter tenet, reddit G. Pauli. Idem ad* ÆGIR *notat:* ÆGIR, *forte* Æginn *adjective*, ɔ: *terribilis, vel etiam paſſive, territus, timidus. Paſſivam iſtam ſignificationem non admittit analogia Linguæ. Ægir proprie eſt ſubſtantivum verbale, territor, comminator; alias gigantis vocabulum.*

Þikiumz eigi at meiri *y*) madr Þó at ek *z*) leggi hann Þ) at jördu. Þá kvad Egill.

æ) Erat lítillar Lióti
Leik *) ek vid hal bleikan
a) Vid bifteini bænar
b) Bryniu rett at ſynia.
c) Búumz til vígs. en vægdar
d) Ván *e*) letka ek hánum.
f) Skapa *g*) verdum vid *h*) ſkialldi
i) Skæru drengr á Mæri.

Sídan

geire ut pugnem; nihilo enim majorem virum A. C. 938.
me duco, etſi illum in terram dejiciam (interficiam). Egillus carmen retulit:

1) *Non eſt juſtum Lioto*
Leve petitum denegare,
2) *Eſt mihi cum viro pallido luſus*
3) *Mediante gladio.*
Accingamus nos ad pugnam, ſed lenitatis
Spem ei non facio.
Oportet nos 4) *clypeatos facere*
Sectionem (lanienam) o vir! in Mæra.

Poſtea

y) MADR omitt. Iid.
z) drepi hann, *eum occidam.* Iid.
Þ) vid velli, *id.* Jör.
æ) Ita Guelf. & Mbr. a. at in hujus Traduces irrepſit, Bratt. Er. Hol. Grá, mendoſe pro Era, *id.* Jör. Mox Lítillátr *modeſtus.* Guelf. Hol. Suec. J. O. ineptè. Lítill á, obſc. Jör. Deinde, Liótr. Hol. Suec. J. O.
*) á ek. O. quando LEIK nomen eſt. Hanc Lectionem approbavit G. Pauli.
a) Med, *id.* Jör. H. O. Paulo poſt, búnum, pro BÆNAR. Jör. quod per ſe quidem ſonat, *ornato*, at conſiſtere nequit cum ceteris.
b) Bryni, corrupte. M. Bryniu-runn ei má ſynia, *Virgulto loricæ* (bellatori) *non æquum eſt repulſam dare.* O.
c) Búinn, *paratus.* K. L. M. Et mox ad Vígs. add. MEIRR, *magis quam lenitatem.* K. M.
d) Vanleika. Hol. Suec. Vanleka. K. L. M. vitioſè omnes.
e) leika, *non ludo* o: inter ludendum non facio. Guelf. Verka. J. novitiè.
f) Skafa. C. E. Skiallda. O. utrique perperam.
g) villdum ver, *vellemus clypeo* &c. H.
h) Skilldi, *id.* Guelf. Hol. Su. Skulldi. J. Skiölldu, in accuſat. plur. Jör. Senſus: *formemus clypeos* (novam formam iis inducamus) *ſecando.*
i) Skæri, *id.* J. aut Skæri, *illuſtris*, per Ironiam: aut SKÆRI-DRENGR, vir ſecando fortis.
1) *Ordo prioris partis eſt:* Erat rett at ſynia Lióti lítillar bænar. ek leik (á leik) vid hal bleikan med bryniu bifteini. *G. Pauli. cujus verſionem ſuper hoc carmen nihil mutatam exhibeo.*
2) *Magis convenienter Textui redditur hæc Strophe:* Ludo cum v. p. *i. e.* Luſurus ſum, *aut*, luſurum me ſpondeo.
3) *Preſſius ad Textum vertitur:* Cum baculo, quod concutit *l.* labefactat loricam.

A.C. 938. *k*) Sídan bióz Egill til hólmgöngu vid Liót. Egill hafdi *l*) ſkiölld þann ſem han var vanr at hafa. en han var gyrdr ſuerdi þuí er han kalladi *Nadr*. *) en han hafdi *Dragvandil* í hendi. Han geck inn ifir mark þat er hólmſtefnan ſkylldi vera; en Liótr var þá eigi búinn. Egill ſkók ſuerdit ok kvad viſu:

m) Höggum *n*) hiallt-vönd *o*) ſkygdum.
nn) Hæfum *) rönd med brandi.
Reýnum

Poſtea ad congreſſum cum Lioto ſe parabat, utens clypeo, quó uti erat ſolitus; at cinctus gladio quem Nadr (Viperam) *vocitabat*, Dragvandilem *autem in manu geſtans. Intra terminos arenæ ingreſſus Egillus, Lioto nondum parato, gladium quaſſavit, & carmen fudit:*

Cædamus [1]) *virga capulari polita:*
Certo ictu gladii feriamus clypeum:
Tinte-

4) *Obſervatio G. Pauli ad ultimum Diſtichon eſt hæc:* Skapa verdum vid ſkialldi, *ut modo redditum. (Forte &* drengir *viri fortes)* — ver ſkiallda ſkæru, *clypeorum ſectionem. Kráku-mál. Mær gret* morgin-ſkæru. *item* Skæribíldr *at hialldri. Hæc ille, non admodum diſtincte. Nempe ex priori ejus interpretatione* tò Vid *eſt præpoſitio, &* Skialldi *Ablativus, ut ſit*, cum clypeo, *inſtructos ſe. At poſterior interpretatio mihi videtur melior, non tamen ut fictitiæ Lectiones* Drengir *&* Skiallda *ſint admittendæ, nam verbum de verbo vertere licet:* Creare oportet nos duo clypeo ſectionem, *i: Secemus clypeos oportet. Hic* ſkialldi *Dativus eſt, poſitus pro Genitivo, elegantiæ cauſâ.*

k) Nú búaz þeir til hólmſins (gánga þeir á hólm. Jör.) Egill ok Liótr, *Et jam ad arenam ſe comparant (in arenam ingrediuntur) Egillus & Liotus.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

l) Suerd þat er han k. Nadr ok ſkiölld (ſkiölldinn. J. P.) Guelf. Hol. J. P. ſkiölld. ok ſuerd þat er han kallaði N. Jör.

*) En — búinn, tranſeunt Guelf. Hol. Jör. J. P.

m) Höggvum. Jör.

n) Hialltvendi, repoſuit G. Pauli, ex ſua auctoritate. || Hiallta-vendi, refecto skygdum. Guelf. Hol. J. P. contra rhythmum, & ad ſenſum minus eleganter. || Hiallta-töggu (forte-tuggu) *id.* O. conf. *Orms* þátt, in Carminibus Asbiörni *Animoſi.* Adde *Gunnlögs-ſagam* pag. 184. Lect var. *s.* ubi *Hiallt-tuggidum* legi, non eſt abſurdum. G. Pauli cenſente, *Hiallta-töggu* l. *tuggu*, etiam eſt proba gladii periphraſis, a *Hiallt* n. g. capulus, l. capuli munimentum, & verbo *ek tygg*, mando, mandi.

o) Ita per g ſimplex ſcribit Mbr. a. & Trad. item Jör. hi tamen ultimi legunt, ſkygdan, perperam. Skygdum omitt. O. ut debet.

nn) Heſium — ok brandi. Jör. Hefium, adoptavit G. Pauli, at pro ok, retinuit med ex diverſis Codd. & vertit Stropham: *Elevemus clypeum, cum gladio.* Ea conſuſio non placet,

o) Reýnum p) randar q) mána.
Riódum ſuerd í blódi.
*) Stýfum Liót af lífi.
r) Leikum ſárt vid s) bleikan.
t) Kyrrum kappa u) errinn.
x) Komi aurn á hræ y) járnum.
z) Þá kom Liótr fram á vígvöllinn. ok
Þ) ſegir upp holmgöngulög. at ſá ſkal bera

Tentemus [2]) *clypei oram:*
Rubrum tingamus gladium ſanguine.
Exſcindamus Liotum ex vita:
Ludamus acerbe cum Pallido:
Quietum reddamus athletam [3]) *pugnacem,*
(*Accedat aquila in cadaver,*) *ferrô.*
Tum Liotus proceſſit in arenam, & edicit
legem certaminis circenſis, ut is perpetuum

A. C. 938.

nídings-

placet, ubi vitari poterat; nam ſenſus in Jör. eſt liquidus: *Elevemus clypeum, & gladios.* Conf. *Höfudlauſu* Vers. 8. & meam ibi ſuper voce *Brandir* ſententiam. || Höfum opt rodit brandi, *ſæpe rubefecimus gladios.* Guelf. Hol. Höfum opt brand loptad, *ſæpe gladium ſublimem ſuſtulimus.* O. Höfum rodinn brand í hendi, *Geſtamus rubefactum* (antea) *gladium in manu.* J. Handar riódum branda, *Manûs flammas* (i. e. gladios, inſolenter,) *rubefaciamus.* P.

*) rand, *id.* K. M. benè, ob rhythmum.

1) *I. e. gladio. Sic* & Þremia-vöndr *accipi poteſt ſupra pag.* 103. & 104. *n.* 3.

o) rennum. Jör. obſc. & contra rhythmum.

p) raudar. J. P. Raud (Hraud) *navis*, ejus máni *luna*, clypeus.

q) manna *hominum.* M.

*) Steifum, *id.* & ad rhythmum quidem aptius. J. P. Steypum, *præcipitemus*, proponit G. Pauli, ex conjectura, rhythmo non conſulens.

r) Líkum *id.* at rhythmo non addicente. Guelf.

s) hal, *viro*, ind. Guelf. Hol. Suec.

t) kyrſum. Jör. *id.* aut etiam, *diſcindamus;* conf. *Grágás* in Landabr. Þætti, cap. XXVI. || keyrum *pellamus.* J. P.

u) ærinn, *nimium, impotentem.* Jör. Eirinn *id.* aut *placidum*, per ironiam. P.

x) komiz, *perveniat.* Guelf. Hol. Suec. komſt, *pervenit.* J. P.

y) jörnum. P. járna. Guelf. Hol. Suec. quod ad ERRINN poſſit referri, ut ſit, *ferro acrem.*

z) Liótr geck á hólminn. Jör. Þá geck Liótr á völlinn fram. Guelf. Hol.

Þ) SEGIR usque ad SÍÐAN, in Textum intuli ex Jör. ſolis.

2) RANDAR MÁNA, *per* clypeum *ſimpliciter, expoſuit G. Pauli: Sed ea appellatio* Clypei *mihi eſt ignota; cepi ergo* Rönd *ſynecdochice pro* Clypeo, & Máni *pro margine ejus curvo l. orbiculari. Interim ſuſpicor,* Raudar mána *ſupra notatum, unice veram hic eſſe Lect. Quin & eodem modô exponi poteſt* RANDAR MÁNA; *cum* Röd & Rönd *idem ſignificent quandoque, ut alibi oſtendi ex Snorrio;* Rönd *autem*, & Bord *(quô nomine, interdum ſimpliciter appellatur navis,) ſint ſynonyma.*

3) ERRIN [*rectius* Errinn, *nam illud alterum eſt*

A.C. 938. nídings-nafn jafnan ſídan er út hopar um markſteina þá er upp ero ſettir í hríng um hólmgöngu ſtadinn. ſídan *æ*) rennaz þeir at. ok höggr Egill til *a*) Liótz. en Liótr brá vid ſkilldinum. en Egill hio hvert *) högg at ödru ſua at Liótr feck ecki *b*) höggit *c*) í móti. han hopadi *d*) undan til höggrúmſins. en Egill for jamſkiótt eptir ok *e*) hió ſem ákafazt. Liótr *f*) fór út um markſteinana ok vída um völlinn. geck ſua hin fyrſta hríd. þá beiddiz Liótr huílldar. Egill *g*) let þat ok vera. *h*) nema þeir þá *i*) ſtad. ok hvílldu ſik. þá kvad Egill.

exinde nomen Infamis *gerat, qui excedit extra ſaxa in orbem erecta circum aream certaminis. Poſtea concurrunt: atque Egillus ictum in Liotum intendit; at hic oppoſuit clypeum. Egillus unum ictum ſuper alium ita ingerebat, ut Liotus nihil (nullum ictum) poſſet reddere contrà, at recedens quæreret *) locum feriendo oportunum: Egillus nihilo ſegnius inſtans, ictus vibrabat quam creberrimos: Liotus extra metas exibat, latèque per campum agebatur. Ita primus conflictus procesſit. Tum Liotus paululum requietis popoſcit, quod & Egillus concesſit. Conſtiterunt ergo, & requieverunt. Interea modulatus eſt Egillus:*

Fyri

Vide-

---

eſt gen. foem.] *contentioſus, aſper, acer, pugnax. Kona* errilig, *Orms St. s. S. Alibi:* Vard fú er ver of giördum, víſt *errilig* ſnerra, [*Rex Haralldus Sigurdi f.*] Of-fiarri ſtendr minn *errinn* hlyri, *Ol. S. Tr.* G. Paulí.

æ) hlaupaz. Guelf. Hol. J. P.

a) hans. ok kom han fyri ſik ſkilldi, *atque ille clypeo ſe protexit.* Iid.

*) HÖGG, hic exturb. Guelf. Hol. J. P.

b) högg, hic inſer. Guelf. Hol. at J. & P. cum Ceteris reſec.

c) Vocula i non eſt in Guelf. G.

d) út yfir markſteinana ok fór undan vída um völlinn Guelf. Hol. reſectis intermediis.

Um hólm hrínginn, *per circum certaminis.* Jör. pro TIL HÖGGR ÚMSINS.

e) ſótti hann, *impugnabat illum* quam vehementiſſimè. Jör.

f) hopadi — markſteina. Jör.

g) veitti honum þat, — *illi.* Jör. Mox OK reſec. Guelf. Hol. J. P.

h) ok námu (gáfu. J. P.) þeir ſtadar. Iid.

i) ſtadar, etiam Jör. at illud eſt rarius. OK HV. s. ignor. Guelf. Hol.

*) *I. e. quemadmodum ego intelligo, tantam ab adverſario diſtantiam, ut haberet ſpatii ſatis ad elevandum gladium, atque in eum intendendum.*

Fyri þiki mer *k*) fura	*Videtur mihi* [1]) *ignei*	A.C. 932.
l) Flein ſtöckvandi *m*) nöckvat	*Veruti* [2]) *jaculator nonnihil*	
(*n*) Hrædiz hodda beidir.)	(*Metuit annulorum cupidus* [3])?)	

k) fara, *ferentis* ɔ: feſtinantis, à nominativo *fari*, quod aliàs Odini eſt nomen; ſi ita accipimus, poteſt per *Fara flein* intelligi ſpecialiter *framea* Gúngnir, quod præcipuum telum erat Odino. Pro hac lectione G. Pauli ſuppoſuit, *fára*, atque ei *Fára fleinn* eſt haſta damnoſa, mortifera: at ambegerit quis, an *fár* pluralem habeat. Jör. K. L. M. || fyra. J. idem ac in Textu. Fleira. P. ineptè.

l) Fleins. Guelf. Hol. Suec. Mox, flökkvandi *extinguens* ſc. flammas ſpiculorum, quod quadrat in Liotum, quatenus ceſſavit a dimicando. J.

m) Ita Hol. Suec. & in Jör. ab A. Magnæo ſupraſcriptum. Nakkvat. Guelf. Nockut. Mbr. a. L. & P. Nöckut. K. Nöckva. J. corruptè, niſi Fleins nöckva, *Teli navem*, intelligamus *Clypeum*, & hujus fyr, *Gladium*. || Hröckva, *cedere*. Jör. quod etiam cenſet G. Pauli tolerari poſſe, cum verbo *fara*, ire, per pleonasmum: aut erit FARA HRÖCKVA Hendiadys, pro *farandi hröckva*, feſtinans cedere. At nulla erit figura, ſi retinemus id, quod dictum eſt ſupra lit. *k*.

n) Hrædaz, (&) *timere*. Jör. Bleydiz, *mollescit animo*. O. at lege rhythmica refragante. Mox pro BEIDIR, Suec. habet Heydir, quod procedit pro *Eydir* conſumtor, ſed Eidir, quod præferunt Hol. non poteſt adſeri.

1) Fur, & Fyr, *ignis*. FURA FLEIN *videtur dicere Verutum, vel propter velocitatem, vel propter dolores quos corpore infixum excitat. Aut* Fura fleinn *idem eſt modò, ac* Tundr ör, *cujus mentio ſit in Laudn. b. pag.* 212. *adde Indicem ejusdem Libri in hac Voce: quod telum etſi forte non uſitatum fuerit in præliis, hoc tamen non impedit, quo minus vocabulum id denotans adhiberi poſſit in appellatione* viri *poëtica. Aliàs ordo eſſe poterit,* Fleins fura ſtöckuandi *jaculorum flammas ſpargens; quod fere eòdem abit. J. Jonſonius, doctiſſimus harum rerum, putabat* Flein *in caſu accuſandi ad Parentheſin eſſe referendum; ut ſit:* Hodda-beidir hrædiz flein, — *metuit jaculum; quando* fura ſtockuandi *gladiorum adſperſor, aut, propulſor, foret plena viri appellatio, & omnis incommoditas, quæ ex conjunctione vocum,* FURA & FLEIN, *naſcitur, evaneſceret.*

2) Rubefactor (*l.* adſperſor) *vertit G. Pauli, & addit, hic neceſſario tranſitive accipiendum videri verbum* at ſtöckua, ɔ: *aſpergere.* Stöckua *etiam dicitur tranſitive, pro,* pellere, projicere, *unde conſtat ratio meæ verſionis.*

3) *Neſcio quomodo mihi videtur hoc lepidius efferri interrogative, quam pronuntiative. G. Pauli Parentheſin clauſit poſt,* Happlauſs; *adfirmat tamen rem eſſe indifferentem, ſive ibi claudatur, ſive poſt* Beidir.

A.C. 938. Happlauſs *o*) fara kappi.
p) Vegrat faſt ſá er *q*) freſtar
r) Flein-döggvar *s*) ſtafr *t*) höggum.
u) Vabeydan *x*) fór vídan
Völl fyri *y*) rotnum ſkalla.
Þat voro *z*) hólmgöngu lög í þann tíma, at ſá þ) er ſkorar á æ) mann annan til einshvers hlutar. ok fengi ſá ſigr er áſkoradi

Infelix cedere athleta.
Non acriter dimicat, qui differt,
4) *Spiculorum pluviæ baculus, ictus.*
5) *Noxa iit per latum*
Campum, fugiens depilatam calvitiem.
Erant leges circenſis certaminis eâ tempeſtate; ut qui quemquam cujusquam rei obtinendæ gratia provocat, is (provocator) ſi potiretur

o) frá. Guelf. fyrra (firra). Hol. fyrri. Suec. quæ cum præcedentibus non poſſunt ulla ratione conciliari. || fari, in Conjunctivo. J. P. fyri mer. Jör. Ordo: Hröckva fyri fyri mer, *retrocedere fugiens me.*

p) Stendrat, *non ſtat* (firmiter) Guelf. adprobante G. Pauli. Stendzt at. Hol. Suec. vitioſè. Stendr, *ſtat* (firmiter). Ironia. P.

q) freiſtar, *tentat*, (ɔ: cujus ictus intra conatum ſunt). Guelf. Hol. Jör. fleſtar. P. ſine ſenſu.

r) Flein augguar (auggar), *ſpiculorum terroris* ɔ: pugnæ. Mbr. a. & Trad.

s) ſtúfr. C. E. vitioſè. Stafi, in accuſativo plurali, & ſic *höggum* erit verbum. P.

t) lauggum, forte pro Lögum, *punctiones*, ſ. *ictus qui punctim fiunt.* Jör. || högguinn *percuſſus.* L. M.

u) Sic Guelf. G. Vabeidan. Membr. a. Hol. Suec. Vobeidan, *id.* Jör. Vabeyian. O. quod nunc vocatur *homo gracilis & infirmus.* Vobeidir. J. P. quam lectionem in *Vabeidir* mutatam unice probat G. Pauli, & vertit *Provocator* || Vaheydan (-heidan). L. K. Va hiedan l.-hiedinn. M. vitioſe.

x) ferr, in præſenti. Mbr. a. Jör. fær. K. L. M. conf. Landn. b pag. 255. lect. var. *u.* Mox, Vída Um völl, *late per campum*, pro, Vídan völl. P.

y) gömlum, *annoſam.* O. römum, *fortem.* J.

z) ok, inſer. Jör. lög hólmgöngu. Guelf. G.

þ) ſkylldi leyſa ſik fe er ſárr yrdi þuílíku (ſíku. Jör.) ſem ákuedit &c., *ut redimeret ſe, qui vulneraretur, pecuniâ* &c. Guelf. Hol. Jör. J. P. excluſis, quæ intercedunt.

æ) annan mann, & deinde, einhvers. K. L. M.

4) *Ad verbum expreſſi* tô Fleindöggvar stafr, *cujus virilis appellationis fundus eſt in Edda, in* Manna kenníngum. *G. Pauli vertebat ſimpliciter*, vir, *& conferebat ex Niala*, Valfreyiu-ſtafr. *Verbulo moneo, hanc & præcedentem Stropham ſumi poſſe pro ſententia univerſali, ut non tantum de Lioto ſermo ſit.*

5) Va beyda, *ex* va *l.* vo, *malum, noxa, &* byd, *offero, promo, exhibeo; q. d.* Noxam offerens, noxæ promus. *Occurrit autem hæc vox in Eyrbyggia de Tauro Glæſere.* Noxam *in verſione poſui, pro* noxam dante *ſ.* offerente, *quomodo* Calvities *pro* Calvo *ponitur Stropha ſeq.*

ſkoradi þá ſkylldi ſá hafa ſigr-mál þat er han hafdi til ſkorad. en ef han fengi úſigr þá ſkylldi han leyſa ſik þuílíku fe ſem á-kuedit *a*) veri. en ef han felli á hólmi þá *b*) hafdi han firirgiört allri eigu ſinni. ok ſkylldi ſá taka arf *c*) er hann felldi á hólmi. Þat voro *d*) ok lög ef útlendr madr andadiz *e*) ſá er þar í landi *f*) átti engan erfíngia þá geck ſá arfr í konúngs gard. *g*) Egill bad at Liótr ſkylldi búinn verda. *h*) vil ek at vid reynim *i*) nú hólmgöngu þeſſa. *k*) Liótr ſpratt þá ſkiótt á fætr. þá hlióp Egill at honum ok hió þegar

retur victoria, potiretur quoque victoriæ A.C. 933. *ſcopo quem provocando intenderat (re quam provocando affectaverat): ſi autem victoriâ excideret, pecuniâ ſe, quanta dictaretur, redimeret: ſin occumberet in arena, omnem rem ſuam commiſiſſe cenſebatur,* [1] *caperetque hereditatem (eam), qui eum in certamine circenſi occiderat. Erat quoque lex, qua lege, ſi homo* [2] *peregrinus exſtingueretur, qui in ea terra haberet heredem neminem, iſta hereditas regio fiſco cedebat. Egillus poſtulavit, ut Liotus paratus eſſet* (ad redordiendum certamen); *nam volo nos jam (abſolute) experiri monomachiam hanc. Liotus raptim exſiluit in pedes. Tunc Egillus accurrens ad hoſtem,*

a) var. Guelf. Jör.

b) hefdi han vegit (fyrir vegit. Hol.) öllu fe ſínu, *dimicando commiſiſſe cenſ.* Guelf. J. P. Hol.

c) þann allan, — *omnem*, add. Iid. allan eptir hann, — *ab eo relictam*, add. Jör.

d) þá, *tum*, inſer. Guelf. þar, *ibi*, inſer. J P.

e) þar, *ibi*, inſer. Guelf. Hol.

f) ætti öngan frænda, — *propinquum.* Iid.

g) þá mællti Egill at Liótr ſkylldi uppſtanda ok vera búinn, — *ſurgeret, ac paratus* cet. Guelf. Hol. Jör.

h) ok ſkulum vid enn reyna med ockr, *atque ulterius experiamur inter nos.* Jör.

i) med ockr, etiam Guelf. Hol. J. pro Nú — þessa. Mox at Nú, K. L. & M. inſer. út, *ad ultimum usque*, o: certamine decretorio. novè.

k) Hoc membrum perperam abeſt ab omnibus, præter Jör.

1) *Lex illa, qua occiſor ex provocatione occiſi bona acquirebat, non fuit lata ad inhibendos conflictus aut provocationem, in occiſi aut ejus heredum poenam; ſed in præmium victoriæ, quo magis rei militari aſſueſcerent.* Torfæus.

2) *Peregrini non erant capaces hæreditatis, ſi cognatos nullos intra regni fines habuerunt. Ratio eſt, quia cum illis intra Regnum ſuccedi non poſſet, neque illi ſuccedere debuerant, & Regni opes extra regnum efferre. id quod etiam tum in optime conſtitutis regnis in uſu eſt.* Torfæus.

A.C. 938. *l*) þegar til hans. geck han þá ſua nærr honum at han hrauck *m*) firir ok *n*) bar þá ſkiölldinn af honum. Þá hió Egill *o*) til Liótz ok *p*) kom á firir ofan kne. ok tók af fótinn. fell Liótr þá ok var *q*) þegar erendr. *r*) Þá geck Egill þar til er þeir Fridgeirr voro. *s*) var þetta verk honum allvel þackat. Þá quad Egill.

Fell *t*) ſá er fleſt hit illa
(Fót hió ſkálld af Lióti)
u) Úlfgrennir hefer unnit.

hoſtem, ictum ei ilicò intentat, acceſsitque tam prope, ut ille retro agitaretur; ſimul autem clypeus ab latere illi amovebatur. hic Egillus ictum in Liotum deſtinavit, intulitque ſupra genu; pes abſciſſus eſt, Liotus autem cecidit, atque ilico fuit exanimis. Inde Egillus acceſsit ad Fridgeirem & ceteros, & cum prolixè ſibi pro hoc facinore agerentur gratiæ, hoc carmen protulit:

Cecidit qui plurîma mala
(Pedem abſcidit poëta Lioto,)
x) *Lupi convivator patravit:*

Eir *Pacem*

l) Hæc vocula eſt in ſolis Jör.

m) undan (þá enn vída fyrir). ok var (honum) þá vid falli búit. Perg. Jör. ſoli: ok fóro þeir vída um völlinn, *(tum denuo paſſim* &c.) *atque tum proxime ab caſu aberat; & latè per campum ferebantur.* Jör. Guelf. Hol.

n) De clypei amotione nihil eſt in Iisd. J. P. Mox, ſkiölldrinn, legunt. L. M.

o) á fót Lióti fyri ofan kne ok af fótinn, in pedem Lioti — *& abſcidit pedem.* Guelf. Hol. J.

p) undan honum fótinn fyrir ofan kne. *& ſuccidit illi pedem ſupra* &c. Jör.

q) brátt daudr. Guelf. G. Mox, örendr, ſcribunt Jör. K. L M.

r) Þá — voro, neſc. Guelf. Hol. J. P.

s) ok var Agli þetta miök þackat, — *multæ* &c. Guelf. Hol. J. P. ok var honum vel þackat hreyſti-verk þetta ok ſigr er han hafdi felldan berſerkinn, — *forti hoc facinore, & victoriâ, quod occiderat* berſerkum. Jör.

t) Þá ed., *poſtquam.* N. ſa feigdar illi, *iſte improbus in ſuimet properum exitium.* P.

u) Ulfgrenir. Jör. Ulfgrenur. L. Ulfgrennu. O. Ulfgrimr (forte — grimmr, *lupina ſævitia præditus,*) ſed rhythmus obſtat. J. Ulfreynir, *gladii explorator*, bellator, ſc. ipſe poëta. nimirum *Vargr* & *Ulfr* ſunt idem, at *Vargr* in Edda eſt *gladii* & *mucronis* vocabulum; atque ſic TÒ HEFER UNNIT exponendum eſt, *vicit.* P. Álmgrennir *arcus debilitator, vir arcifragus. G. Pauli* per conjecturam; addens: ULFGRENNIR, non nimis aptum, tolerabile tamen quodammodo, ut ſit lupi vicinus, ſed tantum non precarium, alterô multo commodiore ſe offerente. Hæc ille. ſed me vide mox.

x) Grennir *vi vocis, ille qui voracem reddit,* ſc.

x) Eir veittag Fridgeiri.
y) Seka ek z) lóns til launa
Þ) Log briótanda æ) í móti.
b) Jafnt var mer í gný geira
Gamanleikr vid hal bleikan.

Liótr

2) *Pacem conciliavi Fridgeiri,* A.C. 931.
Non exſpecto mercedem
A 3) *viro munifico vicisſim;*
Ita mihi in ſtrepitu framearum
Jocularis erat luſus cum homine pallido.

Mors

ſc. cibum abunde præbendo; a Grádr *aviditas, voracitas.* Ulfa grennir *dixit poëta Illugius Bryndæla-ſkálld, in Edda* í Hiarta heitum: Grennir Gunn-máſſ, *apud Hallfredum in ejus Vita, &* Sára ſöngs má-grennir *apud Einarem Skulii in Hryggiarſtycki, legere memini. Edda, i.* Illum mannz kenníngum: *Kalla má hann Þá ok* grenni ſvína ok allz fenadar. ſo hunda, *Tum licet appellare eum (ſc. hominem, ſi contumelioſa appellatione ſit deſignandus)* altorem *l.* promum condum ſûum ac omnis pecoris, item canum. *Adde* Ulfa greddir, *quod eſt Hallfredi apud Snorrium Tom. I. pag.* 222. *Ed. Havn. &* Arngreddir, *quod Einaris Skála-glami eſt, Ibid. pag.* 217. *Quæ pauca pro auctoritate vocabuli* Ulfgrennir, *adverſum G. Pauli, criticum nimis moroſum, adtuliſſe ſufficiat.*

x) Eyr, *aes*, nempe facultates ab Lioto relictas. malè, nam haſce Egillus ſibi vindicabit in ſequentibus. Suec. N.

y) Sækat, *non ſequor, quæro* l. *affecto.* Guelf. Hol. ſótkadi Jör. mendoſe; unde G. Pauli formavit, ſóttkadak, in præterito. Sakadi ey (ek. J.), quæ Lectio cum cæteris non conciliatur. P. J. Mox, ek, exturb. Guelf. Hol. Suec.

z) Ita Membr. a. & Guelf. Láns. G. H. Lanz, *terræ, civitatis.* J. unde ordo exiſtit: á móti lanz- (ɔ: landz) lög-briótanda, ɔ: *in certamine cum violatore legis civilis.* Lán. P. || Laus. Suec. Membr. b. N. O. quod in contextu cum ceteris nihil commodi ſenſus dat. || Lións. Jör. *Lög-lión*, pro, Lagar-lión, *Leo liquoris* ɔ: maris, eſt *navis*, atque hujus *briótandi* fractor, *vir*, per appellationem contumelioſam, (conf. Eddam, i *Illum mannz kenníngum*). adeo hic per *lög-lións briótanda* intelligitur Liotus. || Lióſt, *ſanè.* G. Pauli, contra metrum, & omnes Libros, verum tamen compulſus neceſſitate, quod per Lög-briótanda intelligit *Legifragum*, atque ſic tò Lóns non habet, quo referatur.

Þ) Laugbrióta. Guelf. Hol. Suec. in plurali, & Laug, pro *Leyg* flamma, capi debet. Lögbriótanda Jör. *id.* Lögbriót faſt. O. Senſus: *non acriter inſto (inſtabam) legifrago ob mercedem.* at tò *Laus*, ſupra notatum, reſtat ſenſu deſtitutum.

æ) á móti. Guelf. Hol. Suec. Jör. J. P.

b) Jafn, *id.* Jör. Mox gey, pro gny, *in latratu.* Suec. In Stropha ſeq. G. Pauli proponit, Gamanleik, in dandi caſu, tamen ut non explodat alteram Lectionem, quam omnes Libri præferunt.

A.C. 938.

e) Liótr var lítt *d*) harmdaudi af mönnum. Þuíat han hafdi verit *e*) hinn meſti ú-eirumadr. han var *f*) Svænſkr at ætt ok átti *g*) engua frændr þar í landi. *h*) han hafdi komit þángat ok aflat ſer fiár á hólmgöngum. *i*) han hafdi fellt marga *k*) góda bændr ok ſkorat *l*) ádr á þá til hólmgöngu *m*) ok til jarda þeirra ok ódala. Var þá *n*) vordinn ſtór-

Mors Lioti parum luctuoſa erat hominibus, ut qui fuiſſet homo turbulentiſſimus. fuerat autem gente Suecus, neque ullos in terra Norvegia habebat propinquos; hic (enim) *advena erat, & ex certaminibus circenſibus rem fecerat, multosque melioris notæ colonos occiderat, antè abs ſe provocatos ad certamen circenſe, atque ad dimicandum ſecum de fundis propriis & poſſeſſionibus avitis* (aut, *ad fundos proprios & poſſeſſiones avitas ſibi tradendas*)

---

2) Eir, *Dea Eddica, bona Dea, tutatrix, per Meton. tutamen, ſecuritas præſtita h. l. Hinc verbum* at eira *l.* eyra, *parcere, ſervare.* At *eira* ſkyldi Balldri, *Edda. G. Pauli.*

3) Lón, *lacus marinus, ſeceſſus maris ſtagnans.* Leg *lumen.* Lóns-log *aurum; atque hujus* briótandi *conſumtor, vir munificus; quæ honeſta eſt appellatio, & ex regulis poëticis Fridgeiri magis quàm Liotò conveniens. G. Pauli hoc Diſtichon ſic reddit:* Sane non ob mercedem armis petivi hominem legifragum; *& quod ſequitur,* Jafnt var mer — gamanleikr, *exponit:* Erat mihi — perinde ac Jocularis luſus *&c. Meam interpretationem voculæ* Jafnt *firmat hoc Niálæ:* Jafnt er ſem þer ſyniſt. *& hoc Grettis-ſagæ:* At jöfnum vetri o; *tali hyeme.*

c) Þau Fridgeirr þöckudu Agli þetta verk med mörgum fögrum ordum, *Illi (Gydh &) Fridgeirr gratias agebant Egillo pro hoc opere multis verbis luculentis,* add. H. ſupra omiſſum.

d) Ita Guelf. G. N. Mbr. b. Harmdaudr. J. harmadr. Mbr. a. Trad. Jör. H. harmanda. P. Mox, fleſtum *plerisque*, poſt af inſer. Jör.

e) úeirdar madr mikill, *perquam turbulentus.* Guelf. Hol. ójafnadarmadr mikill, *perquam injurioſus (importunus)* J. P.

f) Skotzkr at kyni, *Scotus* &c. Ceteri.

g) aungan frænda, in Singulari. Guelf. Hol.

h) han hafdi aflat ſer fiár &c. Guelf. Hol. J. P. Deinde, í hólmgöngum, pro, á &c. J. P.

i) ok drepit marga (vaſka drengi ok, *viros fortes*, add. J. P.) bændr. ok var nú ordinn &c. Guelf. Hol. J. P.

k) nyta, *id.* Jör.

l) ádr, neſc. Jör.

m) vid ſik. ef þeir villdu eigi lauſar láta jardir ſínar edr adrer eignir fyrir honum, *ſecum committendum, ſi recuſabant ei cedere fundos ſuos aut res alias.* Jör.

n) ſo komit at han var audigr ordinn bædi &c, *eo tum pervenerat res, ut factus eſſet* cet. Jör.

o) flóraudigr bædi at löndum ok laufum *p*) aurum. Egill fór *q*) heim med Fridgeiri af hólmſtefnunni. dvaldiz han þar þá litla hríd ádr han fór ſudr á Mæri, ſkilduz þeir Egill ok Fridgeirr med miklum kærleik. baud Egill Fridgeiri um at heimta *r*) iardir þær er Liótr hafdi átt, fór Egill *t*) ſína leid. kom fram í Fiördum, þadan fór han inn í Sogn *u*) á fund Þórdar á Aurlandi, tók han vel vid honum, bar han *x*) fram erendi ſín ok ordſendingar Hákonar konúngs. tók Þórdr *y*) vel *z*) rædum Egils ok het honum lidveitzlu ſinni Þ) um þat mál, dvaldiz Egill *æ*) þar lengi um *a*) várit med Þórdi.

LXVIII.

dendum). *is nunc adeo factus erat ditiſſimus, tam agrorum quam rerum mobilium. Egillus ab congreſſu circenſi domum reverſus eſt cum Fridgeire: tum vero paulisper ibi ceſſavit, antequam abiret in Mæriam auſtrum verſus, digreſſus à Fridgeire ſumma cum charitate, datoque ei negotio, ut fundos Lioto poſſeſſos (ſuo x: Egilli nomine) repeteret. Ipſe iter propoſitum in Fiördos usque perſequutus, in Sognum penetravit ad viſendum Thordum in Örlando, atque ab hoc amicè acceptus, propoſuit cauſam itineris ſui & mandata regis Haconis, Thordus comiter excepit orationem Egilli, ſuam ei operam de iſta cauſa pollicitus. Magnam ibi veris partem Egillus apud Thordum agitavit.* A. C. 934.

Rrr 2 Car.

o) vellaudugr. J. P. madr, *homo*, add. Guelf. Hol.

p) eyri. Guelf. Mbr. b. G.

q) af hólminum med virding ok lof. en þo dvaldiz han litla &c. *diſceſſit ex arena cum gloria ac laude, verumtamen ibi* &c. Guelf. Hol. non ſatis diſtinctè.

r) ſaman ſe þat er Liótr hafdi átt, *ut bona Lioto poſſeſſa exigeret atque in unum locum redigeret.* Guelf. Hol. J. ſe þat er Liótr hafdi eptir átt, *facultates ab Lioto relictas.* Jör.

t) þá ſudr í Fiördu ok ſo inn í Sogn, *tum Fiördos petiit auſtrum verſus, & deinde in Sognum* &c. Guelf. Hol.

u) til Þórdar á Aurland. Iid.

x) upp (fyri Þórdi, add. Jör.) erendi ſitt (ſín. Jör.) ok ordſending &c. — *coram Thordo* &c. Iid. J. P. Jör.

y) Þuí val, *id* &c. Guelf. Hol.

z) ordum hans. J. P. öllum ordum Egils, *omnia dicta Egilli.* Jör.

Þ) um — mál, neſc. Guelf. Hol. J. P.

æ) lánga hríd med Þórdi. J. P. med Þórdi langa ſtund, *longum tempus apud Thordum exegit.* Guelf. Hol.

a) vetrinn, *hyemis.* Jör.

A.C. 938.

LXVIII. Cap.
AF FERDUM EGILS.

b) Egill gerdi *c*) ferd ſína ſudr á Haurdaland. *d*) han hafdi til þeirrar ródrarferiu ok þar á xxx. manna. Þeir koma *e*) einn dag í Fenhríng á Aſk. geck Egill þar til *f*) med xx. menn. en x. gættu ſkips. Atli enn ſkammi var þar fyri *) med nockura menn. Egill let hann út kalla *g*) ok ſegia at Egill Skallagrímſon átti erendi vid hann. Atli tók vapn ſín ok *h*) allir þeir menn er þar voro *i*) vígir fyrir. ok gíngu út ſídan. Egill mællti. Sua er mer ſagt Atli at þú munir hafa at vardveita fe þat er ek *k*) á at rettu ok Áſgerdur kona mín.

Cap. LXVIII.
DE ITINERIBUS (REBUS GESTIS) EGILLI.

Egillus *in Hördiam auſtrum verſus iter capeſſivit, utens ad id iter nave actuaria, & in ea vectoribus* xxx. *Veniunt aliquo die in Fenhringum* (Inſulam) *ad* (villam) *Aſkum; eò Egillus accesſit cum hominibus* xx. *at* x. *ſervabant navem. Atlius* curtus *ibi præſto erat cum aliquot hominibus; hunc Egillus evocari juſſit, & dici, quod Egillus Skallagrimi filius haberet, cur eum conventum vellet. Atlius arma ſua capit, & quotquot in aedibus aderant dimicando idonei; deindeque exeunt foras. Egillus fari orſus eſt: Ita mihi fertur, Atli, te in poſſeſſione habere bona illa, quæ jure mea ſunt, & Aſgerdæ uxoris*

b) Sídan giördi Egill ferd cet. Jör.

c) för, *id.* Guelf. Hol. J. P.

d) ok höfdu xxx. manna ok höfdu med ſer ródrarſkútu. Guelf. Mbr. b. G. oratione figurata, nam Enallage Numeri eſt in Hördu, at parum tamen eleganti.

e) um dag, *interdiu.* Guelf. Hol. Jör.

f) Ita Mbr. a. & Trad. per Ellipſin. Húſſ med ſueitúnga ſína. Guelf. Hol. húſa med ſueit ſína J. P. bæjar med menn ſína. Jör. *ad ædes cum ſociis* &c. nullâ cuſtodum navis factâ mentione.

*) vid, *id.* Guelf. G.

g) ok — vid hann, male abeſt a Guelf. Hol. Jör. J. P.

h) allir húſkarlar hans, *omnes ſui famuli.* Jör. at omitt. Er — fyri. || geck út, *exis foras.* Guelf. Hol. omisſis, quæ intercedunt.

i) vígfærir, *id.* pro, vígir fyrir. C. E. contra Membranæ auctoritatem.

k) á, ok Aſgerdur &c. Jör. || kalla mer. arf þann er átt hefir Biörn hölldr er Bergonundr bródir þinn hellt fyri mer. vil ek þeſſ kreſa þik attú látir þat út fyri mer (mik.

mín. *l*) muntu heyrt hafa þar fyrr um rætt at ek *m*) kallada mer arf Biarnar haulldz er Bergönundr bródir *n*) þinn hellt fyri mer. em ek nú kominn at vitia fiár þeſſ. landa ok *o*) lauſa-aura. ok krefia þik at þú látir lauſt ok greidir mer í hendr. Atli ſegir. Lengi *p*) höfum ver þat heyrt Egill at þú ſer újafnadar madr *q*) mikill. en nú *r*) mun ek at raun um koma. ef þú ætlar at kalla til *s*) þeſſ fiár í hendr mer er Eiríkr konúngr *t*) dæmdi *u*) til handa Bergönundi bródr mínum. *x*) átti Eiríkr konúngr þá at ráda bodi ok banni *y*) her í landi. Hugda ek nú *z*) hitt Egill at þú mundir Þ) fyri þuí her kominn at bióda mer *æ*) giölld fyri

uxoris meæ; (nam) ante fando audiſti, credo, quod mihi vindicabam hereditatem Biörni A.C. 938. Hölldi *a Bergönundo fratre tuo adverſus me* (per injuriam) *detentam. Nunc ego adſum ut hæc bona repetam, fundos & res mobiles; atque abs te poſtulem, ut mittas, mihique in manus tradas. Atlius fatur: Jam diu eſt, Egille, cum fando audimus te eſſe hominem valde iniquum; at nunc re ipſa id me experiri intelligo, ſi mihi ex manibus efflagitare poſtulas bona ab rege Eirico in dominium adjudicata Bergönundo fratri meo. eâ ſanè tempeſtate Eiricus rex in hac regione habebat* (plenam) *poteſtatem jubendi & prohibendi. Iſtud jam putabam, Egille, te hic adeſſe ad multam mihi pro fratribus meis of-*

(mik. Mbr. b. H. ineptè.) *quæ mihi vindico, nempe hereditatem B. Hölldo olim poſſeſſam, ut à Bergön. fratre tuo — detentam; poſtulatum abs te volo ut ea mihi repetenti (in mei gratiam) exſolvas.* Guelf. Hol. ita contrahunt ſequentia, usque ad Atlii reſponſum.

l) ok muntu hafa heyrt fyrr umrædur um þat. Jör.

m) kalla, in præſenti. Jör.

n) þinn, abeſt à Mbr. a. vitio ſcribæ ut puto.

o) lauſra aura. Jör. K. L. M.

p) hef ek, in ſingulari. Jör.

q) mikill non eſt in Mbr. a. & Trad.

r) er ek at ſannri frett um kominn. er þu &c. *id pro vero comperi, cum tu* cet. Guelf. Hol. J. P.

s) fiár þeſſ. Guelf. Hol. Jör.

t) feck, *tribuebat.* Jör.

u) Önundi, excluſo, til handa. Membr. a. Trad.

x) Red Eir. kon. þá bædi bodi ok banni. Guelf. Hol.

y) í landi þeſſu. Jör. Sed Guelf. Hol. omitt.

z) Hanc voculam ex Jör. intuli in Contextum.

Þ) kominn her til þeſſ. Guelf. Hol. fyri þuí omitt. Jör.

æ) bætr. Guelf. Hol.

A.C. 938. fyri *a*) brædr mína *b*) er þú *c*) tók af lífi. ok *d*) þú mundir *e*) bæta vilia rán þat er þú *f*) ræntir her á Aſki *g*). munda ek *h*) þá veita *i*) ſuör þeſſu máli ef þú *k*) flyttir þetta erendi, en her kann ek engu *l*) ſuara. *m*) Þat mun ek ſegir Egill bióda þer ſem ek baud Aunundi, at Gulaþingslög *n*) ſkipi um mál ockur. tel ek *o*) brædr þína hafa fallit *p*) ú-gillda *q*) á ſiálfra ſinna verkum. þuíat þeir höfdu ádr rænt mik lögum ok landzretti. ok *r*) tekit fe mitt at herfángi. *s*) hefi ek til þeſſa konúngs leyfi at leita *t*) laga vid

ferendum, quos tu (de vita) tollebas; atque reſarcituruſ eſſe rapinam hic in Aſko actam. tum [1]) *reſponſum darem ad hanc cauſam, ſi hoc negotium proponeres: at hic (ad hoc) nihil poſſum reſpondere. Feram tibi, inquit Egillus, quam tuli Ônundo conditionem, ut jus Gulenſe lites noſtras decidat. fratres (autem) tuos* [2]) *jure cecidiſſe ajo, ob ſuas ipſorum noxas; nam autea* [3]) *legibus me & jure civili ſpoliaverant, meaque bona vi & armis ceperant. Regis ad hoc veniam habeo, ut jure tecum experiar in hac cauſa. voco te*

a) bródr minn, in ſingulari. Jör.

b) tva, *duobus*, add. Guelf. Hol. omiſſ. ez — lífi.

c) Ita Mbr. a. tókt. C. E. drapt, *occidiſti*. Jör. excl. af lífi.

d) fyri rán þat. Guelf. Hol.

e) nú vilia bæta rán þaú. Jör.

f) giördir. Jör.

g) fyrr er þú komt her, add. Guelf. Hol. J. P. Mox, þá munda ek. Jör.

h) ok, *etiam*, inſer. Guelf. Hol.

i) nockr ſuör (ſuör nockur) þínu máli, *aliquid reſponſi — ad tuum petitum*. Jör. Guelf. Hol.

k) giördir þetta fyrſt, *hoc primum faceres*. Jör.

l) til (um) at, inſer. Jör. J. P.

m) Enn, *porro*, l. *iterum*. Guelf. Hol. Mox, vil ek þer bióda. Jör.

n) ſkipti med ockr. en ek tel &c. Guelf. Hol. ſkipti um mál ockar. Jör.

o) bródr þinn ógilldan &c. in ſingulari. Jör.

p) úhelga. Guelf. Hol.

q) fyri þat er þeir rántu (han rænti. Jör.) mik lögum, *propterea quod me* &c. Guelf. Hol. Jör.

r) tók, in ſing. Jör. ita & Guelf. mendoſe, ut puto. Mox, ſe mín, in plurali. Guelf. Hol. J. P.

s) Þá fór Egill í brott &c. Guelf. Hol. J. P. omiſſ. omnibus, quæ intercedunt.

t) eptir lögum. Jör.

1) *I. e. Tibi non præciderem omnem ſpem aliquid de hereditate petita obtinendi, aut, non penitus recuſarem ad litem tecum ſuper iſta hereditate deſcendere, ſi prius oſtenderes te velle mihi ſatisfactum de cædibus tuis & rapinis.*

2) *Executio juris ſui licita eſt, ubi jus non redditur.* Torfæus.

3) *Hæc ſpectant tam ipſam uſurpationem hereditatis, quam judicii, ubi de ea diſceptabatur, diſturbationem ſupra memoratam pag.* 350.

vid þik um þetta mál, vil ek ſtefna þer til Gulaþings ok haſa þar laga úrſkurd um *u*) mál þeſſi. Koma mun ek, ſegir Atli, til Gulaþings, ok megu vid þar *x*) ræda um þeſſi mál. Sídan fór Egill í brott med föruneyti ſitt, fór han þá nordr í Sogn *y*) ok inn á Aurland til Þórdar mágs ſíns, ok dvaldiz þar til *z*) Gulaþings. Ok er menn komu til þings, *þ*) þá kom Egill þar. Atli hinn ſkammi var ok þar kominn. Tóku *c*) þeir þá at tala ſín mál, ok *b*) fluttu fram fyri þeim mönnum er um ſkylldu dæma. Flutti Egill fram fiárheimtu *c*), en Atli baud *d*) lögvörn í mót tylftar-eida at han hefdi *e*) ecki fe *f*) þat at vardveita er Egill ætti. Ok er Atli geck at *g*) dómum med *h*) eida-lid ſitt. Þá geck Egill í móti honum,

te (igitur) in jus Gulenſe, judicialem ibi ſententiam ſuper his litibus obtenturus. Veniam, inquit Atlius, in forum Gulenſe; atque ibi nobis de his rebus agere licebit. Poſtea Egillus cum ſuo comitatu abiit in Sognum boream verſus, & introrſum ad villam Örlandum, ac Thordum adfinem ſuum. ibi quievit in conventum usque Gulenſem, quò cum veniretur, adfuit illic Egillus; ſed & Atlius curtus *eòdem advenerat. Tum illi orare coeperunt ſuas lites, & iis coram, qui judicare debebant, (eas) enarrarunt: & Egillus quidem petitionem pecuniæ edidit; at contra pollicitus eſt Atlius legitimam defenſionem, (nimirum)* xij. *hominum juratorum teſtimonia, quod nullam pecuniam, quæ Egilli eſſet, in ſua haberet poſſeſſione. Cui ad judicium accedenti cum juratoribus ſuis,* A. C. 932.

ad-

u) þetta mál. Mbr. a. & Trad.

x) tala um mál þeſſi. Jör.

y) OK — AURLAND, omitt. Guelf. Hol. Jör. J. P.

z) Þingſins, *Conventum.* Guelf. Hol. Þingſtefnunnar, *id.* aut, *diem conventui præſtitutam.* Jör.

þ) var Atli hinn ſkammi þar kominn, *præſto ibi aderat Atlius* curtus. Guelf. Hol. var Egill þar kominn. Atli &c. Jör.

c) menn þá at reifa mál ſín (hreifa málum ſínum P.) *Tum edi cœptæ lites (moveri cœptæ actiones) ab litigantibus.* Guelf. Hol. P. Etiam reifa, pro TALA præfer. Jör.

b) flyttu fram mönnum þeim er dæma ſkylldu. Guelf.

c) ſína, *ſuæ.* Guelf. Hol. Jör. add.

d) fram (þar. Jör.) laug ok tylptar-eid (tylftar-eid) Guelf. Hol. Jör. Senſus vocis LAUG, in iſta lectione, mihi quidem eſt ambiguus.

e) Ecki, neſc. Guelf. Hol. quod eſt notabile. EI, exclud. Hol.

f) at vardveita. Þat er Egill átti. Jör.

g) dómi. Guelf. Hol. J. P.

A.C. 938. honum *i*). ok ſegir. at eigi vill han eida *k*) hans taka fyri fe ſitt. vil ek bióda þer önnur laug. þau at vid gángim á hólm her á þínginu. ok hafi ſá fe þetta *l*) er ſigr færr. Þat voro *m*) ok laug er Egill mællti ok *n*) forn ſidvenia. *nn*) at hverium manni var rett at ſkora á *o*) annan til hólmgöngu. hvart er han ſkylldi *p*) veria ſakir fyri ſik eda ſækia. Atli ſagdi at han mundi *q*) þeſſ eigi ſynia at gánga á hólm vid Egil. Þuíat þú *r*) mælir þat er ek ætta at mæla. *s*) Þuí at ærinna harma á ek at hefna á þer. Þú hefir at jördu lagt brædr mína ij. ok *t*) er mer *u*) mikilla muna **) vant at ek hallda rettu máli *x*). ef ek ſkal helldr láta

adverſum procedens Egillus negat ſe juramenta illius pro ſua pecunia velle accipere. Aliús (autem) juris copiam tibi ultro facio; ejus putà, ut nos certamen circenſe hic in foro ineamus, atque bona hæc obtineat, qui victoriam obtinebit. Et ſane lex erat, quod Egillus dixit, ac vetus conſuetudo, ut licitum eſſet cuicunque homini in arenam provocare alterum, ſive defenderet ſuas lites, ſive ageret. Atlius dixit ſe non recuſaturum eſſe in arenam adverſus Egillum procedere; nam tu dicis, quod me dicere oportuerat, nimis enim graves luctus (injurias) in te vindicandum habeo; ad terram (letho) dejeciſti duos fratres meos: atque multum abeſt ut jus meum tuear, ſi potius contra jus & æquum mea

b) ſitt eida-lid. Guelf. Hol. eidamenn ſína. Jör.

i) med ſueit ſína, *cum ſua cohorte*, add. Guelf. Hol.

k) Atla fyri fe ſitt. Iid. HANS, exclud. Jör.

l) allt, *omnia*, add. Iid. Guelf. Hol.

m) OK, omitt. Guelf. Hol. þá, *tum temporis.* Jör.

n) ſidvenia forn. Jör.

nn) AT HVERIUM, usque ad, SÆKIA, male exclud. Guelf. Hol. J. P.

o) hólm ödrum manni. Jör.

p) ſækia mál edr veria. Jör.

q) æi ſynia honum hólmgöngu. Guelf. Hol.

r) heidiz þeſſ er ek ſkylldi bióda, *poſcis id, quod me polliceri oportuerat.* Jör.

s) fyri þat er þú hefer drepit brædr mína tva, *propterea quod occidiſti* &c. Guelf. Hol. || Þuí ærnar ſakir á ek þer at giallda. er þú hefir drepit &c., *nam nimia crimina tibi rependendum habeo, quod* &c. Jör.

t) vil ek eigi láta lauſar eigur mínar vid þik aflaga. en berjaz vil ek vid þik, *nolo ſanè tibi cedere mea bona —, at dimicare tecum volo.* Jör.

u) þá miklu minna ávant, *tum multo minus mihi deeſt ad tuendum* &c. Guelf. Hol. qui ſenſus non poteſt conſiſtere cum conſequentibus.

**) á-vænt. P. unde ſenſus forſan eſt, *tum ſperandum eſt mihi, valde imparem fore me ad juſtam cauſam tuendam* &c.

y) láta lauſar eignir mínar *z*) aflaga fyri þer. enn berjaz vit þik er þú býdr mer þat. Sídan *) tóko þeir Atli ok Egill höndum ſaman ok feſta þat þ) med ſer at æ) þeir ſkulu á hólm gánga ok ſá er ſigr fær ſkal eiga Jardir þær er *a*) þeir deilldu ádr um. Eptir þat búaz þeir til *b*) hólmgöngu. Geck Egill fram ok hafdi hiálm á höfdi ok ſkiölld *c*) fyri ſer. *d*) ok keſiu í hendi, en ſuerdit Dragvandil *e*) feſti han vid hægri hönd ſer. *f*) þat var ſidr hólmgöngu-manna at þurfa ecki at bregda ſuerdi ſínu á hólmi. láta helldr ſuerdit hendi fylgia ſua at þegar veri ſuerdit tiltækt er han villdi. Atli hafdi *g*) enn ſama búnad ſem Egill. han var *h*) vanr hólmgöngum. han var

mea bona tibi cedo (cedere cogor), quam tecum dimico, cum tu id ultrò offers mihi. Deinde Atlius & Egillus junctis manibus paciſcuntur inter ſe, ut in circo congrediantur, & victor potiatur fundis litigioſis. Ita ad certamen circenſe accinguntur. Egillus proceſſit, capite galeam, & clypeum præ ſe, geſtans, gæſumque in manu; at gladium Dragvandil *de brachio dextro ſuſpendit ſibi. Mos fuit gladioribus non opus habere gladium ſuum educere in circo, facere potius ut gladius ſequeretur manum (gladium brachio adpenſum geſtare), ut continuò in promtu eſſet, cum eo uti vellet gladiator: Atlius eadem atquè Egillus inſtructus erat armatura; (ceterà) pugnis circenſibus adſuetus, robu-* A.C. 938.

x) vid þik, *adverſus te*, add. J. P. Guelf. Hol.
y) vilia, *volo*, ſc. *cedere*, inſer. J. P.
z) ok flyia fyri þer, & *te fugere* J. P. inepte. AFLAGA-ÞER, delent Guelf. Hol.
*) handtaka þeir þetta Egill ok Atli at þeir ſkylldu á hólm gánga, *junctis manibus confirmant (recipiunt invicem) — ſe in circo eſſe congreſſuros.* Jör.
þ) mál ſem lög ſtódu til, *confirmant id pactum, prout legibûs fieri oportebat.* Guelf. Hol. J. P. omiſſ. ſeqq. usque ad, EPTIR ÞAT.
æ) ſá þeirra er ſigr hefr ſkal eignaz jardir &c. Jör.
a) ádr deila þeir um. Jör.
b) bardaga þar á þínginu, *pugnam ibi in foro.* Guelf. Hol.
c) á hlid *ad latus.* Jör.
d) ok, ignor. Guelf Hol. ok ſuerd í hendi er het *Dragvandill* ok keſiu, *atque in manu gladium, nomine* Dragvandilem, & *gæſum.* Jör.
e) hafdi han med ſer ok, *etiam adhibuit*, &, inſer. Guelf. Hol. P. Paulo poſt pro HÖND P. legit, hlid, *ad latus.*
f) ÞAT VAR SIDR, usque ad, ATLI HAFDI, perperam abeſt à Ceteris.
g) ok ſlíkan, *etiam conſimili.* Guelf. Hol. P.
h) hólmgöngumadr ſterkr ok fiölkunnigr, *athleta — & magiæ peritus.* Guelf. Hol.

A.C. 938. var ſterkr madr. ok *i*) enn meſti fullhugi. Þar var *k*) leiddr fram gradúngr mikill ok *l*) gamall. *m*) var Þat kallat *blótnaut*. Þat ſkylldi ſá *n*) höggua er ſigr hefdi. *o*) var Þat ſtundum eitt naut, ſtundum let ſitt hvarr framleida ſá er á hólm geck. Ok er Þeir voro búnir til hólmgöngu Þá hlaupaz Þeir at *p*). ok ſkutu fyſt ſpiótum ok feſti *q*) hvarki ſpiótid í ſkilldi. *r*) námu bædi í Jördu ſtadar. *s*) Sídan taka Þeir bádir til ſuerda ſinna. genguz Þá *t*) at faſt ok *u*) hiugguz til. geck Atli ecki á hæl. *y*) Þeir hiuggu tídt ok hart ok *z*) únýttuz ſkiótt

robuſtus idem, & ſumma animi fiducia præditus. In arenam productus eſt taurus, grandis corpore atque ætate; qui *) Bos ſacrificii (victimæ) *vulgó appellabatur: hunc cædere debuit victor. interdum unus erat bos, interdum ſuum quisque* (bovem) *duci fecit, eorum qui in arenam deſcendebant. Jamque illi, ut parati erant ad certamen, concurrunt: & primum quidem jaciebant pila, at neutrum pilum in alterius figebatur clypeo, utrumque (autem) in terra ſubſtitit. Tum ſuum uterque capientes gladium, ſtrenue conferebant gradum (congrediebantur), ictusque alternabant, Atlio nihil retrò cedente; feriebant & vehementer & crebrò, unde clypei citò*

i) mikill fullhugi. han var ok miök fiölkunnigr. Jör.

k) ok, *etiam*, add. Guelf. Hol. P. Mox Gridúngr. Jör. J.

l) kallat (kalladr. P.) blótnaut. Guelf. Hol. J. P.

m) er kalladr var blótnaut. Jör.

n) Þeirra högga (non, höggua). Guelf.

o) Hæc obſervatio non eſt in Ceteris.

p) ſkutuzt fyrſt á med ſpiótum, — *alter in alterum* jaciebant &c. Jör.

q) hvargi í annars ſkilldi, *neuter* (pilum) *in alterius fixit clypeo*. Guelf. Hol. annars, poſt SKILLDI, etiam add. Jör.

r) numu — ſtadar í jördu. Jör. ok nam hvartveggia &c. Guelf. Hol.

s) greip Þá hvarr (hvörtveggi J. P.) til íns ſuerdz, *arripientes* &c. Guelf. Hol.

t) at, ſimpliciter. Guelf. Hol. *pedem contulere (cominus pugnavere)*. nær, *id.* Jör. Poſt AT, add. P. J. ok höggvaz til hlytar (hlutar. J. mendoſe) *& commutant ictus admodum validos.*

u) hopadi Atli hvergi fyri Egli. Guelf. Hol. opadi Atli &c. Jör.

y) var Þat brátt at ſkilldirnir klofnudu, *cito evenit, ut diffinderentur clypei*. Guelf. Hol.

z) hiugguzt brátt, *cito conſcindebantur*. Jör.

*) De Bove ſacrificii *etiam tradit Kormaks-ſaga cap. 4. à fine; ubi* Blódnaut *ſcribitur in Membrana, quæ ſcriptio favet meæ conjecturæ de origine vocum* Blót & ad blóta, *ſupra pag. 209.*

ſkiótt ſkilldirnir. Ok er ſkiölldr Atla var miög þ) únýttr þá kaſtadi han honum. tók þá ſuerdit æ) tveim höndum ok hió a) ſem tídazt. Egill hió b) til hans á auxlina ok beit ecki c) ſuerdit. d) han hió annat ok it þridia. var honum þá hægt at leita höggſtadar á Atla e) at han hafdi enga hlíf. Egill reiddi ſuerdit af öllu afli. f) en ecki beit hvar ſem han hió til. Ser þá Egill at g) eigi mun hlýda ſuabúit. þuíat ſkiölldr hans gerdiz þá h) únýtr. þá i) let Egill lauſt ſuerdit k) ok ſkiölldinn ok hlióp at Atla ok greip hann höndum. l) kendi þá afls-

citò lacerabantur. Ubi autem clypeus Atlii A. C. 938. *inutilis poenè factus erat, projecit hunc, & gladium ambabus manibus comprehendens feriebat quam creberrime. Egillus humerum ei percuſit, at gladius nihil ſecuit: adjecit ictum alterum ac tertium, tum ex facili quærens oportunum plagæ locum in Atlio, quod is nullum habebat corporis munimentum: (& quidem) libravit gladium omnibus viribus arceſſitis, at nulla exiſtebat plaga, quamcunque corporis partem ictu appeteret. Intelligens igitur Egillus, iſtam pugnandi rationem non expedire, nam tum clypeus ejus fieri coepit inutilis; clypeo & gladio miſſis, in Atlium irruit, manibusque eum prehendit.*

þ) onytr. Jör. klofinn, *diſciſſus*. Guelf. Hol. omiſſ. MIÖG, ante.

æ) ſkialldar-brotinu. ok hió &c., *laceras clypei reliquias*. Guelf. Hol. J. P.

a) (med ſuerdinu) ſem ákafaz, *(gladio) quam vehementiſſime*. Iid. Jör.

b) mikit högg til Atla á &c. *magno ictu*. Jör. ok med ſuerdinu í móti. ok hvert at ödru. ok beit &c. *feriebat contra, uno ictu ſuper alium* (illato), o: *continuis ictibus;* at &c. Guelf. Hol.

c) á. ok þegar ſem tídazt hió han annat &c. — *& ſimul quam citiſſime* cet. Jör.

d) HAN HIO, usque ad, SER ÞÁ EGILL, non viſitur in Guelf. Hol.

e) er, *id.* Jör.

f) ok beit þó ecki á hvar ſem á kom, — *ictus attingebat*. Jör.

g) honum mun eigi ſuabúit hlyda — *ſibi*. Guelf. Hol. omiſſ. þuíat — únytr.

h) miög, *admodum l. ferè*, add. Jör.

i) greip. Guelf. mendoſè. hlióp at Atla. Hol. omiſſ. þá — SKIÖLLDINN.

k) OK SKIÖLLDINN, etiam ignor. Guelf. Jör. J. P.

l) ok var þeirra adgángr bædi hardr ok lángr. ſídan let Egill han kenna aflſinar, *atque eorum lucta & vehemens & longa erat: deinde Egillus fecit eum ſentire nervos* (ſuos). Jör. A. & B. at Tertius, quem voco F. habere videtur, pro ultima voce, afls-munar, quod ſane præferendum eſt.

A. C. 938. aflsmunar. *m*) ok fell Atli á bak aptr. *n*) en Egill greyfdiz *) at nidr ok beit í fundr í honum barkann. *o*) let Atli þar líf fitt. Egill *p*) hlióp upp fkiótt. ok *q*) þar til er *r*) blótnautid ftód. greip *s*) annarri hendi *t*) í granarnar en annarri í hornit. *u*) ok fnaradi fua *x*) at *y*) fætr viffu upp en *z*) í fundr hálsbeinit. Sídan geck Egill þ) þar til er ftód föruneyti hans. Þá kvad Egill.

hic virium apparuit diſcrimen, Atliusque cecidit reſupinus; at Egillus ſuper eum pronus incubuit, & guttur ei mordendo eliſit. ibi Atlius vitam amiſit. Egillus cito exſiluit, atque ad bovem ſacrificio deſtinatum ſe corripuit; hunc altera manu labiis, altera cornû, prehenſum, contorſit ita, ut pedes ſurſum ſpectarent, cervix (jugulus) autem diſrumperetur. Deinde ad ſuum comitatum iit, atque carmen fudit:

æ) Beitat nú *a*) ſá *b*) brugdum
c) Blárr Dragvandill unda

Deſtituebatur jam acumine, quem ſtrinximus,
Cæruleus Dragvandill *vulnerum* (effector)

Af

Eo

m) rak Egill (han Egill Guelf.) þá Atla nidr, *Egillusqve eum in humum dejecit.* Guelf. Hol. ok rak hann nidr undir ſig, *& vî ſub ſe egit.* Jör.

n) Gryfdiz han þá nidr at honum. Guelf. G. Mbr. b. Greifdiz. H. N. Greifiz. Jör. prava ſcriptione utriqve. Greiptiz. P. obſcurè, tametſi ita quoque legitur in Ol. ſaga impreſſa, þætti Þórſt. uxa-fóts.

*) nidr at Atla (á hann. P.) K. L. M. P. at honum nidr. Jör.

o) ok l. A. ſua (let han ſo. Jör.) *atque ita* cet. Guelf. Hol. Jör.

p) ftód upp, *ſurrexit.* Iid. J. P.

q) hlióp, inſer. Iid.

r) ftód blótnautid. Jör.

s) han, add. Guelf. Hol.

t) hornit en annarri í granarnar, Guelf. um hornin — um granarnar, *cornubus.* Hol. voculam i utrobique delent Jör.

u) ſo hart, *tam valide.* J. P.

x) hart, *valide.* Guelf. Hol.

y) þegar horfdu (ftódu. P.) upp fætrnir á gradúnginum, *ilico — (ſurſum extarent) tauro.* Guelf. Hol. J. P.

z) hálsbeinit geck í fundr. Jör.

þ) til förunauta finna. Iid. Guelf. Hol.

æ) Ita Guelf. J. K. Beittat. Mbr. a. forte pro *beittiat* tranſitive, ɔ: *plagam non intulit.* Beitir. L. M. Beitkat. Jör. vitioſè utrique. Bettar er nu ſá er brattar (brattra. G Suec.) Hol. Suec. ejusdem farinæ. || Bettar eru nú brattar blá Dragvönduls undir, *Nunc compenſata ſunt vulnera (inflictu) ardua cæruleo Dragvöndulo*, ɔ: quod ille non potuit ego perfeci (dentium ope) O.

c) þá er *cum.* Jör.

Af þuí at eggiar deyfdi
Atli framm inn ſkammi
Neytta ek *d*) afls vid ýti
e) Aur-málgaztan *f*) hiörva.
g) Jaxl-bródr let ek eyda.
Ek *h*) bar ſaud *i*) med naudum.
Sídan

Eo quod aciem [1]) *utrinque hebetaret* A.C. 938.
Attilas [2]) *antrorſum* ille brevis.
Robore nitebar adverſus
[3]) *Linguacisſimum gladiorum protruſorem:*
[4]) *Dentis maxillaris fratrem feci delere*
(eum);
Portabam (enim) *gladium* [5]) *cum difficultate.*
Poſtea

b) er braugdum. Guelf. brögdum. K. L. M.

c) Duplicavi in hac voce literam *r*, cum Mbr. a. & Trad. ſcripſiſſent, blár, contra regulam. || blá Dragvandil, in dandi vel auferendi caſu. Guelf. Hol. Suec. blár — randir, *(non ſecuit) cæruleos margines.* Jör. falſò, ob præcedentia narrationis.

d) álfs, *id.* per metatheſin literarum. Guelf. Mox, þó úti, ineptè. Hol. Suec. þá yti, *cum protruſorem.* H.

e) ör-málgaſtum, in Dandi caſu. J.

f) hiörfar, in ſingulari. H Kiarva. K. L. M. quod non diſplicuit G. Pauli; ſed mihi incertum eſt, utrum eam vocem pro *gladiis*, an pro *navibus* acceperit; prius quidem procedere arbitror, de poſteriori dubito.

g) Ita Jör. J. K. L. M. Jaxl bródur. Guelf. Hol. Jaxl bredur videtur legendum in Mbr. a. ɔ: Dentis maxill. aut *Dentium maxillarium fratres.* Jaxl brád, *Dentem maxillarem feci delere prædam.* O. Jaxl broddr let eydda (corrigo, eyddan). *Cuſpis maxillaris delevit* protruſorem &c. H. Hic G. Pauli nactus eſt occaſionem mutandi ultimum hoc Diſtichon, ut videbimus infra n. 4.

h) beit *momordi* l. *morſu necavi* (ut) *ovem.* K. Mox pro, SAUD MED, Guelf. Hol. Suec. legunt, ſæmd af, *honorem (victoriam) retuli ex calamitate* ɔ: pugna. ſæmd of dæmda, *honorem mihi adjudicatum retuli.* H. || ſæmd bar af dæmdum retuli *honorem ex damnato*, ſc. ad mortem. O.

i) af Jör. utramque voculam omitt. K. In J. hæc Stropha legitur ita: Edr berſaud ofnaudum. Berſaudr quidem eſſe poteſt *agna*, at nihil tamen commodi ſenſus hinc elicitur.

1) *G. Pauli (a quo verſio hujus carminis, præterquam duarum Stropharum ultimarum, eſt) bene addidit illud,* utrinque, *cum in Textu ſit* EGGIAR, *quod oſtendit* Dragvandilem *fuiſſe gladium ancipitem.*

2) *Incertum eſt, núm vocula* FRAMM *ad ſtaturam Atlii debeat referri, quod facere videtur Interpres; an potius ad verbum* BRUGDUM *ſtrophâ* 1. *ut ſit,* brugdum fram, vibravimus prorſum, *an denique ad* EGGIAR, *quando ſenſus erit,* primorem aciem.

3) *Interpres adpoſuit in Parentheſi,* jactantiſſimum; *quod placet, ob glorioſum reſpouſum Atlii, cum provocabatur ab Egillo. Idem quoque ad* Gladiorum *parenthetice ſubdi-*

A. C. 938. Sídan eignadiz Egill jardir þær allar er *k*) han hafdi til deillt *l*) ok han kalladi at Ásgerdr kona hans hefdi átt at taka eptir födr sinn. Ecki er getid at þá yrdi fleira til

*Poſtea Egillus obtinuit fundos omnes, de quibus certaverat, & quos prædicabat uxorem ſuam Aſgerdam hereditatis paternæ titulo capere debuiſſe. Plura in iſto *) Conventu memo-*

ſubdidit, navium (Karfa *l.* knarra) *putans* hiörva ytir *non æque commodum, aut tam ex vetuſtatis genio, quam* karfa ytir. *ſed is ipſe Criticus tacitè renuntiat huic ſententiæ infrà (in ultimo Carmine Egilli apud Armodum), ibi enim admittit* ytir armlinnz, *& exponit* Gladii protruſor l. protenſor.

4) Dentem primorem *rectè intelligit G. Pauli, atque illi Lectio*, Jaxl-bródr — eyda, *eo ſenſu non mala utique videtur; pulchriorem tamen exiſtimat alteram Lectionem, quam partim præeunte, ut dicit, Libro H. ipſe concinnavit, nempe:* Jaxl-*brodd* let ek *(of) ydda Egdar ſkaud* med naudum, Feci maxillaris dentis *cuſpidem pungere Gigeanteum nebulonem* calamitoſè. *Sed cum ipſe Interpres non malam judicet Lectionem Strophæ prioris, nihil erat cauſæ, cur ab ea recederet: Lectio autem* Egdar ſkaud *in Stropha poſteriore ſeu ultima, neque quicquam in ſe habet expetibile, neque ulla nititur auctoritate, niſi purâ putâ Interpretis mutandi lubidine.*

5) Seydr *ignis nomen eſt, quod & recte ſcribitur* Saudr, *nam* ey *&* au *mutuas vices obeunt: at* Elldr *&* Brandr *(ignis, flamma) ſunt* gladiorum *nomina: ergo Poëta modo* Saud *pro* fuerd *poſuit; & ſenſus Strophæ eſt*, Parum profeci gladio pugnans. *Alias eſſe poterit*, Difficulter ſuſtinui veneficium,

ſc. Atlii hebetantis gladium. ita Saudr *ignis, pro* veneficio *acciperetur per Metonymiam adjuncti. ignem ſanè in veneficio* Seidr *adhibitum fuiſſe, ſtatuit (præter alios) Scriptor graviſſimus Eggerhardus* Olavius, Reiſe igiennem Island *T. I. pag.* 468. *quæ ſententia nondum ſatis firmis argumentis refutata eſt. Verſionem G. Pauli in hanc Strophan adtuli notâ præced. ſuper qua ſic commentatur:* Eg bar ſaud, *nihil habet commodi ſenſus, unde* Egdar ſkaud *per conjecturam ponendum videbatur.* Egdir, *gigas Eddicus (in V. ſpá) unde formari poteſt nomen gigantidis* Egda. Skaud *eſt convicium in hominem nihili, ut* Egdar ſkaud *notare poſſit hominem gigantis inſtar exoſum & contemptum, vel gigantide uxore dignum &c.* Skaud afgömul *Hördar s. Hactenus ille. tædet me quidem, & diſtaedet, talium figmentorum.*

k) Atli hafdi átt, *quos Atlius poſſederat.* Jör. quod à ratione videtur alienum; alia res eſt, ſi Atlius fuiſſet provocator ad iſtud certamen.

l) OK, usque ad, SINN, exclud. Iid. Guelf. Hol. J. P.

*) *Hunc conventum Gulenſem ad annum* 939. *referendum eſſe arbitratur S. V. J. Finnæus; „ qvamvis (inquit) tam Torfæus Hiſt. Norv.*

til tídenda á þuí þíngi. Egill fór þá fyrſt inn í Sogn *m*), ok ſkipadi jardir þær er han hafdi *n*) þá fengit *o*) at eiginn-ordi. *p*) dualdiz han þar miög lengi um várit. Sídan fór han med fóruneyti ſitt auſtr í Vík, fór han þá *) á fund Þórſteins, ok *q*) var þar um hríd.

LXIX. Cap.
ÚTKVAMA EGILS.

Egill bió ſkip ſitt um ſumarit, ok *r*) fór þegar han var búinn. *s*) han hellt til Islandz. *t*) honum fórſt vel. *u*) hellt han til Borgarfiardar, ok *x*) kom ſkipinu ſkamt frá bæ línum. *y*) let han flytia heim *z*) varníng

memorabilia eveniſſe non eſt proditum. Inde A.C. *Egillus primùm Sognum ingreſſus, de fundis* 938. *in dominium modò acceptis diſpoſuit, ibique aliquammultum veris conſumſit. Hinc cum comitatu ſuo abiit in Vicham orientem verſus, & quidem ad Thorſteinem; atque ibi aliquamdiu commoratus eſt.*

Cap. LXIX.
REDITUS EGILLI IN ISLANDIAM.

Idem *hac æſtate navem ſuam expediit, atque abiit poſtquam paratus erat, curſum in Islandiam intendens; quò uſus expeditò, Borgarfiördum petiit, navemque prope ab domo ſua adpulit; merces domum portari fecit, navem autem ſubduxit, atque hac hyeme domi*

Norv. Tom. 2. pag. 194. ſeq. quam Schöning Norſke Hiſtor. 2 Deel, S. 325. *duellum Egilli utrumque, tam contra Liotum quam Atlium ad unum eundemque annum referant. „ Sed enim præcedens narratio Auctoris Noſtri à Torfæi & Schöningii partibus omnino ſtare mihi videtur.*

m) til Þórdar, *ad Thordum*, add. Guelf. Hol. J.

n) nyfengit. Jör. vegit til, *depugnatione ſibi partis.* J. P.

o) at eiginnordi exclud. Ceteri. Similî autem modò hic dicitur *Eiginnord*, uti Metord *taxatio*, *pretii conſtitutio*, in Grágás, Landz leigu þætti cap. 3. nam utrobique tò *ord* eſt mera vocis terminátio.

p) han dualdiz þar um vetrinn, — *hyemem* &c. Jör. þadan fór han um várit med fóruneyti &c. Guelf. Hol. J. P.

*) fyrſt, *primum*, inſer. Iid.

q) dualdiz med honum, — *apud eum* Jör.

r) figldi á haf, *in altum vela dedit.* Iid. Guelf. Hol.

s) ok hellt. Jör. han — Isl. neſc. Guelf. Hol.

t) han feck ferd greida, *id.* Jör.

u) hellt — fiardar, non eſt in Ceteris.

x) kom at landi (vid land. P.) ſkamt &c. Guelf Hol. J. P. kom at Borgarfirdi ſkamt &c. Jör. ineptè.

y) let, usque ad, Egill hafdi, reſec. Guelf. Hol. J. P.

A.C 939 íng ſinn. en ſetti upp ſkipit. Þ) Var Egill vetr þann at búi ſínu. Egill hafdi æ) nú út haft *a*) allmikit fe. var han madr ſtóraudigr. han hafdi *b*) mikit bú ok *c*) riſuligt. Ecki var Egill *d*) íhlutunarſamr um mál manna. *e*) ok útilleitinn vid fleſta menn *f*) þá er han var her á landi. gerduz menn ok ecki til þeſſ at ſitia ifir hlut hans. Egill var þá *g*) at búi ſínu ſua at *h*) þat ſætti vetrum eigi allfám. Egill ok Áſgerdr áttu börn *i*) þau er nefnd eru. Baudvarr het ſon þeirra. annarr Gunnarr. *k*) Þórgerdr dóttir ok Bera. *l*) Þórſteinn var yngſtr. Öll voro börn Egils *m*) mannvæn ok vel viti borin. *n*) Þórgerdr var ellzt barna Egils. Bera þar næzt.

domi ſuæ quievit. Advexerat Egillus hac vice magnum pecuniæ modum; eratque homo divitiis adfluens, ac domo utebatur (omnibus rebus) ornatiſſima ſplendidiſſimaque. Egillus nihil ſe interponebat alienis litibus, neque in cives erat petulans, cum hic in patria vivebat: ſed neque erant, qui ejus jura violare ſibi ſumerent. Deinde Egillus domi ſuæ traduxit hyemes haud ſanè perpaucas. Egillus & Aſgerda genuerunt liberos, quorum nomina prodita ſunt: Bödvarr appellabatur filius eorum, alter Gunnarr; filia Thorgerda, & Bera: Thorſteinn natu erat minimus. Omnes liberi Egilli præclaræ ſpei, & ſapienti ingenio nati erant. Thorgerda natu maxima erat liberorum Egilli, Bera huic proxima.

LXX. CAP.

z) fiárhlut. Jör.

Þ) VAR — SÍNU, etiam omitt. Jör.

æ) Þá enn allmikit fe med at fara *hac etiam vice — ſecum portabat.* Guelf. Hol. P. út haft úr ferd þeſſari, — *ex hoc itinere.* Jör.

a) ofrefli fiár, *incredibilem vim pecuniæ.* Jör.

b) MIKIT, & MOX, OK, non eſt in Guelf. Hol. bú mikid. Jör.

c) reiſuligt. Jör. riſugt. P.

d) hlutſamr (madr) Guelf. Hol. Jör. J. P.

e) ok voro menn (var mönnum P.) vel til & *cives erga eum erant benevolentes, (eum amabant)* Guelf. Hol. J. P.

f) Þá ER, usque ad, EGILL VAR, non ſunt in Guelf. Hol. J. P.

g) út her nockura vetr, *hac in terra aliquot hyemes.* Guelf. Hol.

h) vetrum ſkipti, *unam & alteram hyemem.* Jör. J. P.

i) þeſſi, *hoſce.* Jör. nockr, *aliquot.* Guelf. Hol. & utrinque abeſt, ÞAU — ERU.

k) þridi Þórſteinn. Þórgerdr het dóttir þeirra &c. (en Þórgerdr dóttir ok Bera önnr. Jör.) *tertius Thorſteinn: Thorgerda vocabatur filia eorum* &c. *(at filia Thorg. & B. altera)* Guelf. Hol. Jör.

l) Hoc membrum non eſt in Ceteris.

m) mannvænlig. Guelf. Hol. J. P.

n) De ætate Puellarum nihil eſt in Ceteris.

LXX. Cap.
UTANFERD EGILS.

Egill ſpurdi þau tídendi auſtan *o*) um haf at Eiríkr *p*) *blódex* *q*) hefdi fallit *r*) í veſtr víkíng. en Gunnhilldur ok ſynir *t*) þeirra *u*) voro farin til *x*) Danmerkr *y*) ſudr. *z*) ok brottu var af Englandi þat lid allt er þeim hafdi þángat fylgt. Þat ſpurdi han ok at Arinbiörn var þá kominn til Noregs. hafdi han fengit þ) veizlur línar ok *æ*) eignir þær han hafdi átt. ok var *a*) kominn í kærleika mikla vid konúng. Þótti Agli *b*) þá enn fýſiligt geraz at fara til Noregs. Þat *c*) fylgdi ok tídendaſögu at

Cap. LXX.
PEREGRE ITIO EGILLI.

Is *Egillo rumor ex Oriente transmarino (Norvegia) allatus eſt, Eiricum* Blódex *in piratica Occidentali* 1) *occidiſſe; Gunnhilldam vero cum filiis eorum in Daniam abiiſſe auſtrum verſus; omnemque manum illam Angliâ excesſiſſe, quæ Eiricum & ſuam familiam eò fuerat ſequuta: comperiebat etiam Arinbiörnum, in Norvegiam reducem, provinciam ſuam recepiſſe, & quas ibi habuerat poſſeſſiones, atque in magnam regis amicitiam veniſſe. His rebus cognitis, cupiditas incesſit Egillum, adhuc ſemel Norvegiam petendi. Acceſſerat autem nuntio, regem Adalſteinem eſſe*

o) yfir hafit. J. P.

p) konúngr, *regem*, omiſſo cognomine. Ceteri.

q) hafdi. Jör. var fallinn. Guelf. Hol.

r) í orroſto, *prælio*, inſer. Iid. Jör.

t) hennar, *ejus*, ſc. Gunnhilldæ. Guelf. Hol.

u) Eiríks, *ſuis ex Eirico*, add. Jör.

x) Danmaikar. Guelf.

y) SUDR, non eſt in Ceteris.

z) OK BROTTU, usque ad, ÞAT SPURDI, omitt. Guelf. Hol.

þ) eignir línar þær allar er han &c. Jör.

æ) eigur þær allar er han &c. — *omnes* &c. Guelf. Hol.

a) þá í miklum kærleikum vid Hákon konúng, *& tum in magna eſſe amicitia apud Haconem regem.* Guelf. Hol. nú í miklum metordum af konúngi, *in magno apud regem eſſe honore* Jör. þá enn í miklum metordum, *adhuc florere exiſtimatione.* J. P.

b) Þá ENN, neſc. Jör. ENN, & MOX, GERAZ, neſc. Guelf. Hol. J.

c) fór ok med þeſſari &c. Iid. ſpurdi han ok. at &c. *etiam illi relatum eſt.* Jör.

1) *Mortem Regis Erici* Blódöxe *ad annum* 937 *Langebek Scriptor. Rer. Dan. Tom.* 2. *pag.* 416. *coll.* 148. *Torfæus Hiſt. Norveg. Tom.* 2. *pag.* 78. 197 *ad annum* 941. [*in margine autem Libri J. adſcripſerat annum* 943. *vel* -- 44.] *& Schöning* Norſke Hiſtor. S. 300 *ad annum* 952. *referunt.*

at Adalſteinn konúngr var andadr *d*). red Þá fyri Englandi bródir hans *e*) Játmundr. Egill bió Þá ſkip ſitt. ok *f*) red háſeta til. Aunundr *fióni* rez Þar til. ſon Ána frá Ánabrecku. Aunundr var mikill *g*). ok Þeirra manna ſterkaztr er Þá voro Þar í ſueit. *h*) eigi var Þat einmælt at han veri eigi hamrammr. *i*) Aunundr hafdi opt verit í förum landa ímilli. han var nockuru ellri enn Egill. med Þeim hafdi lengi verit vingott. *k*) Ok er Egill var búinn let han
A.C. 942. í haf. ok greiddiz Þeirra ferd vel. komo *l*) at midium Noregi. ok *m*) er Þeir ſá land

[2]) *eſſe extinctum; tum vero Angliæ imperavit frater ejus Jatmundus (Edmundus.) Itaque Egillus expediebat navem ſuam, nautasque conducebat; quorum in numerum ſe dabat Önundus Sionius* (Perſpicax), *filius Aunii ab Aunabrecka. Önundus erat magnus ſaturâ, & robore inter ſuos tribules, qui tum vivebant, facile princeps: at omnes de eo non conſentiebant, quod ille robore verſipellium prorſus vacaret. Idem ſæpe in navigationibus ad exteros erat verſatus, natuque fuit aliquanto grandior Egillo: erant autem illi diuturnâ conjuncti amicitiâ.* [3]) *Egillus, poſtquam ad navigandum erat paratus, in altum ſe dedit; commodâque navigatione uſus, mediæ Norvegiæ accesſit. Viſâ terrâ*

d) á Englandi, *in Anglia*, Guelf. Hol. & mox exclud. ENGLANDI.

e) Etmundr. J. P.

f) feck menn til. Jör.

g) madr, *vir*, add. Guelf. Hol. J. P. Mox, ok ſterkr, *& robuſtus*, pro, OK — STERKAZTR &c. Jör. J. P. ſed utrumque omitt. Guelf. Hol.

h) var Þat margra manna mál (ok Þat var mál ſumra manna. Jör) at han veri (væri) eigi einhamr, *atque multorum (nonnullorum) erat ſermo, eum eſſe verſipellem.* Guelf. Hol. J. P. Jör.

i) Han var farmadr mikill ok vin Egils, *idem in navigationibus erat verſatiſſimus, & amicus Egilli.* Guelf. Hol. J. P. han var mikill vin Egils. Jör.

k) En er Þeir voro búnir. letu Þeir &c. in plurali. Jör. Þeir letu ſkiótt í haf. ok komo &c. — *properè ſe dabant, & accedebant* &c. Guelf. Hol.

l) vid Noreg. Jör. til Noregs at midiu ſumri, — *mediâ æſtate.* Guelf. Hol.

m) ſtefndu inn í (á. Jör) Firda fylki (Fiarda-fylki. P.) — *Fiördenſium (Fiördorum) provinciam.* Guelf. Hol. Jör. J. P.

2) *Rex Adalſteinn obiit Ao.* 940 *die* 27 *Octob. notante Torfæo in marg. J.*

3) *Super eo, quem in margine adpoſuimus, anno hujus peregrinationis Egilli conſentit* Schöning *l. cit. pag.* 325.

land ſtefndu þeir inn í Fiördu. *n*) Þeir fengu ſkiótt tídendi af landinu, ok var þeim ſagt at Arinbiörn var heima at búum ſínum, helldr Egill þángat ſkipi ſínu í höfn ſem næſt bæ Arinbiarnar. Síðan fór Egill at finna Arinbiörn ok vard þar fagna-fundr *o*) mikill med þeim. *p*) baud Arinbiörn Agli *q*) þángat til viſtar ok fauruneyti hans þuí er han villdi at þángat færi. *r*) Egill þektiz þat. *s*) ok let *t*) ráda ſkipi ſínu til hlunz, en háſetar viſtuduz. Egill fór til Arinbiarnar ok þeir xij. ſaman. *u*) Egill hafdi latid gera lángſkips ſegl *x*) miög vandat, ſegl þat gaf han Arinbirni ok enn fleiri *) giafir *y*) þær er *z*) ſendiligar voro. Var Egill þar

terrâ curſum intendebant in Fiördos intrò; A.C. 941.
rumoresque citò, de iis quæ in regione agerentur, nacti, comperiebant Arinbiörnum in ſuis prædiis domi vivere. Egillus navî in portum, quam proximè domum Arinbiörni, adplicatâ, Arinbiörnum conventum ivit: atque is conventus utrinque plenus fuit gaudii. Arinbiörnus Egillo pollicitus eſt hoſpitium apud ſe, & comitatui ejus, quem vellet eò divertî. Egillus id volens amplexus eſt, & navem ſuam ſubduci componique curavit. Nautæ (quidem ceteri) *in manſiones* (hybernas) *diſceſſere; ipſe autem Egillus cum XI hominibus apud Arinbiörnum diverſatus eſt. Egillus confici curaverat velum longæ navis, magna cum cura elaboratum: id velum dono dedit Arinbiörno, & plura etiam munera, quæ mitti* (donari) *digna erant. Hyemavit ibi*

n) Ita Guelf. Hol. Ok er þeir fengu tídendi af landi. Mbr. a. Trad. ok höfdu tídendi af landzmönnum, — *ab incolis.* Jör.

o) MIKILL M. Þ. reſec. Guelf. Hol.

p) Arinbiörn bad at Egill ſkylldi fara þángat til viſtar um vetrinn. ok þeir med honum ſem han villdi, *jubebat Arinbiörnus, ut Egillus eò in hoſpitium hybernum concederet, & cum eo, quos vellet.* Jör.

q) med ſer at vera ok þeim háſetum ſem han villdi, — *& vectoribus* &c. Guelf. Hol.

r) EGILL — ÞAT, reſec. Iid.

s) ſkipadi Egill þá háſetum ſínum í nánd ſer en han var med Arinbirni vid (med. J. P.) xijta mann, *Tum Egillus nautas per viciniam in hoſpitia diſpoſuit; ipſe* &c. Guelf. Hol J. P.

t) ſetia upp ſkipit ok fór til Arinb. vid xij. menn. Jör.

u) Quæ ſequuntur de Velo, & ceteris Donis, omnia ignor. Jör.

x) ok vanda (vandad J.) ſem meſt. Guelf. Hol. J. ok vandad miög. P.

*) gáfur. K. L. M

y) ÞÆR ER &c. neglig. Ceteri.

z) ſæmiligar, *honeſta.* K. L. M.

A.C 942 Þar um vetrinn í gódu yfirlæti. Egill fór um Þ) vetrinn ſudr í Sogn æ) at landſkylldum ſínum. a) dvaldiz Þar b) miög lengi. Sídan fór han c) nordr í Fiördu. Arinbiörn hafdi d) ióla-bod mikit. e) baud til ſín vinum ſínum f) ok heradſ-bóndum. var Þar fiölmenni mikit, ok veizla g) gód. h) Han gaf Agli at Jóla-giöf i) flædur gervar af ſilki ok gullſaumadar k) miög. ſettar l) fyri allt gullknauppum m) í gegnum nidr. Arinbiörn hafdi látid gera n) klædi Þat vid vöxt Egils o). Arinbiörn gaf Agli alklædnat q) nýſkorinn at Jólum. voro Þar ſkorin í Enſk

ibi Egillus, & cultus eſt honorificè. Is eâ hyeme in Sognum iter fecit meridiem verſus, ad mercedes prædiorum ſuorum redigendas; ubi poſtquam longiuſcule erat moratus, boream ſe verſus in Fiördos recepit. Arinbiörnus celebravit convivium Jolenſe *magnificum, vocatîs ad ſe amicis ſuis, & colonis ex tractu vicino: ibi magna hominum frequentia, & epulum erat lautum. Ille Egillo dedit munus* Jolenſe, *ſyrma ſericum, multo auro acupictum, & anterius perpetuâ aureorum globulorum ſerie clavatum limbo tenus: eam veſtem Arinbiörnus ad ſtaturam Egilli fecerat accommodari; ſed &* Jolenſi *muneri dedit Egillo amictum univerſum ex veſte Anglicana verſi-*

Þ) hauſtid, *eo autumno.* Guel Hol. Jör. & mox, til Sogns. Jör.

æ) at heimta Þar landſkylldir ſínar. Jör. ok heimti Þar landzſkylldir ſínar, & *ibi exegit* &c. Guelf. Hol.

a) Hoc membrum ignor. Iid. J. P.

b) um hríd, *aliquamdiu.* Jör.

c) aptr, *rurſum.* Iid. Gu. Hol.

d) bod mikit at jólum. Guelf. Hol. J.

e) ok baud at ſer vinum &c. Iid. Ok baud til vinum cet. — *ad id.* Jör.

f) ok frændum, & *cognatis.* Jör. Utrumque omitt. Guelf. Hol.

g) GÓD omitt. Iid.

h) Arinbiörn. Jör.

i) ſilki flædur gullſaumadar. Guelf. Hol. Jör. J. P.

k) ok (miök) ſettar gullknöppum, & *aureis globulis (magno aureorum glob. numero) exornatum.* Iidem.

l) FIRI ALLT, omitt. K. L. M.

m) allt nidr í gegnum. Guelf. Hol. J. P. Jör. allt í gegn nidr. K. L. M.

n) KLÆDI ÞAT, non eſt in Guelf. Hol. klædi Þau. K. L. M. perperam. Þær, *illud ſyrma.* J. P. Mox, eptir vexti. Jör.

o) á Englandi, *in Anglia,* add. Guelf. Hol. J. P. Mox, pro ARINBIÖRN GAF &c. Gu. Hol. & J. habent, ok han gaf honum: at P. habet, han gaf honum ok, quô optime cohæret oratio.

q) af Enſkum klædum nyſkorinn. Jör.

ſenſk klædi med mörgum litum. Arinbiörn gaf *r*) margs-konar vingiafir um Jólin þeim mönnum er hann höfdu heimſótt. Þuíat Arinbiörn var allra manna aurvaztr ok meſtr ſkörúngr. *s*) Þá orti Egill víſu.

Siálfrádi let ſlædur
Silki dreingr *t*) of fengit
Gullknappadar greppi
u) Get ek alldri *x*) vin betra.
y) Arinbiörn hefir árnat
z) Eirarlauſt eda meira
Síd man ſeggr of fædaz
Slíkr oddvita ríki.

verſicolari recens concinnatum. idem tempore A.C. 942.
Jolenſi multifariis apophoretis honeſtavit convivas, qui ſe inviſerant; erat enim Arinbiörnus omnium hominum liberaliſſimus, & indole præditus ſumme heroicâ: quod Egillus carmine tum condito teſtatus eſt:

Vir fortis & liberalis
Dedit Poëtæ ſyrma
Sericum aureis globulis obſtrictum:
Meliorem amicum numquam nanciſcor.
Arinbiörnus meruit
Laborioſum Ducis
Imperium, imo etiam amplius.
Sero talis vir naſcetur.

r) margar giafir þeim er han hafdi til ſín bodid, *multis — quos ad ſe vocaverat.* Jör. Pro VINGIAFIR, etiam giafar præferunt Guelf. Hol. & exclud. UM JÓLIN.

s) ok fór hverr heim fæmdr gódum giöfum, *atque omnes domum rediere honeſtis muneribus culti*, add. Jör. in quibus nullum eſt veſtigium ſequentis Carminis, uti neque in Guelf. Hol. Suec. J. P.

t) of (af) feingi. K. L M. corrupte, quod non intelligerent, let of fengit, idem valere, ac *feck* ſimpliciter.

u) Getum, pro GET EK, ſubſtituit G. Pauli, quod non erat opus.

x) um. K. L M. vitioſè.

y) Arnbiörn, malit G. Pauli, propter euphoniam, ut ait, metricam; quod meis auribus ſecus videtur.

z) Eyrarlauſt (Eyralauſt) K. L. M. corrupte Sed G. Pauli hic confugit ad conjecturas ſuas. Verba ejus hæc ſunt: „ *Eirarlauſt eda meira.* Hæc verba quid ſibi velint divinare nullo modo poſſum. Forte legendum *Eirar lauſn*, & intelligenda merces liberationis, cujus Stropha 41. [ſuprà, his verbis, *ſeka ek — til launa*,] fit mentio. *Arnat* meruit, vel etiam retribuit, ut ſit antecedens pro conſequente. Et præterea tam ante quam poſt Arinbiörnus de Egillo optime meruerat; quod & probè agnoſcit Egillus, cum Gyda ab eo auxilium expeteret; *Eir* autem hic ad virginem referendum, & ejus liberationem, *hálfkent*, ut ſæpius, & *Eirar lauſn* virginis liberatio. „ Sumit autem Vir ille ingenioſus, id, quod Carmen

LXXI. Cap.
Ú-GLEDI EGILS.

A.C. 943. Þ) Egill *æ*) feck ú-gledi mikla eptir Jólin ſua at han kvad eigi *a*) ord. *b*) Ok er Arinbiörn fann þat, *c*) þá tók han rædu vid Egil. ok ſpurdi *d*) hveriu *e*) þat gegndi ú-gledi ſú er han hafdi, vil ek *f*) ſegir han

Cap. LXXI.
AEGRITUDO EGILLI.

Tempore Jolenſi exacto Egillus magnam nactus eſt aegritudinem, ita ut verbum nullum eloqueretur. Quod ubi ſenſit Arinbiörnus, inſtitutô cum Egillo ſermone, quærebat unde iſta res orta eſſet, ea (nimirum) *aegritudo,*

Carmen claudit, *Oddvita ríki*, in dandi caſu, & ultimum Diſtichon, nulla verborum transpoſitione admiſſa, reddit: *Sero naſcetur vir Talis regis ullius ditioni.*

Ordo orationis in hoc Carmine, ad Verſionem attemperatus, talis eſt: Dreingr 1) ſiálfrádi let greppi of fengit ſilki-flædur gullknappadar. get ek — betra. Arinbiörn hefir árnat 2) eirarlauſt oddvita ríki eda meira. Síd man ſlíkr ſeggr of fædaz.

1) *Ita reddendum putabam, cum præſertim* Friáls liber *eâdem notione uſitatum ſit in ſermone Islandorum hodierno. G. Pauli reddiderat* liber *(l.* ſpontaneus); *& monuit* Siálfrádi, *Nominativum, conjungi cum τῷ* Drengr: *poſſe tamen etiam eſſe Ablativum modi, & tum reddendum* Sponte, libere, libera voluntate; *ita Ordo foret*, Drengr let ſiálfrádi of fengit greppi *&c. Sane τὸ* Siálfrádi, *ultimâ hac notione, confirmatur ex iſto Skálldæ:*

Siálfrádi *dó ſídan &c.*

ubi ordo: Döglíngr Sólar fróns dó ſidan ſiálfrádi *ɔ: Rex ſolaris regionis* (cælorum, ɔ: Chriſtus) *poſtea mortuus eſt* libera voluntate.

2) Laborioſum *fuiſſe officium Ducis (ɔ: Herſeri) ut qui & Civili & Militari fungeretur munere, conſtat ex Edda in* Konúnga kenningum. *ergo Poëta eleganter ſanè & proprie intulit epithetum*, Eirarlaúſt, *ad* Oddvita ríki. *Ceterà me confer ſupra pag.* 342. *n.* 2. *Non tamen malè per* Eirarlauſt *intelligitur* grave & ſeverum, *ſc. erga hoſtes & maleficos.* Oddviti, *Dux exercitus, bonum eſt* Herſeri *vocabulum, nam ſenſum nominis* Herſer *bellè exprimit: uſu tamen antiquorum Poëtarum commune eſt* Regibus & Jarlis & Herſeris.

Þ) Ok eigi miklu ſídar feck Egill ógledi ſo han taladi ecki vid menn, *Atque non multo poſt — ita ut cum aliis nihil loqueretur.* Jör.

æ) tók, *id.* Guelf. Hol. J. P.

a) gledi ord at mönnum, *hilare verbulum non loqueretur hominibus.* Iid. elegauter.

b) En er þat fann Arinbiörn. Iid.

c) geck han á tal vid Egil, *convenit Egillum,* & cet. Jör.

d) hvat til bæri, *id.* omiſſ. Ugledi — hafdi. Guelf. Hol. J. P.

e) þat, non eſt in Jör.

f) attú látir mik vita, omiſſ. ſeqq. usque ad, Egill svarar. Guelf. Hol. J. P.

han at þú látir mik vita hvart þú ert ſiúkr eda berr annat til. *g*) ok megi ek bætr á vinna. Egill ſegir. *h*) engar hefi ek kuelli ſóttir. en *i*) á hyggiur hefi ek miklar um þat hverſu ek ſkal ná fe þuí er ek *k*) vann til þá er ek fellda Liót *enn bleika* nordr á Mæri. *l*) Mer er ſagt at ármenn konúngs hafi þat fe allt upp tekit ok kaſtad á konúngs eigu. *m*) Nú *n*) vil ek *o*) þar til hafa þitt lidſinni um þeſſa fiárheimtu. Arinbiörn ſegir: ecki ætla ek þat fiarri *p*) landz-lögum at þú *q*) eignadiz fe þat *r*). en þo þiki mer *s*) nú feit faſtliga komit. *t*) *Er konúngs gardr rúmr u*) *inngángs en þraungr x*) *brotfarar.* Hafa oſſ ordit margar

tudo, quâ laboraret. Volo, inquit ille, mihi ut aperias, utrum aeger ſis, an alia res evenerit, cui ego mederi poſſim. Egillus loquitur: nullis laboro morbis, at magnis curis ſollicitor, quo pacto conſequar eam pecuniam, ad quam jus mihi peperi, cum occidebam Liotum pallidum *ſeptentrionem verſus in Mæria. Fertur mihi, procuratores regios omnem illam pecuniam excepiſſe, & regis in dominium adſeruiſſe. Nunc tuum ad eam rem adjumentum exoptarim,* (nempe) *ad hancce petitionem pecuniariam. Arinbiörnus loquitur: Ego non arbitror ab lege civili eſſe alienum, ut tu potirere hanc pecuniam: verumtamen ea (pecunia) nunc in locum valdè munitum rediiſſe mihi videtur:* *) Regia domus laxa eſt ad introitum, at anguſta ad exitum. A.C. 943.

Multæ

g) Ita Jör. Megum ver þá bætr à. Mbr. à. ubi fortaſſe exciderit *ráda l. vinna.* eſt tamen ut MEGUM poſitum ſit pro *kunnum*, quando plena erit ſententia, ɔ: *tum valebimus mederi.* || Megum ver þá bæta ef ver vitum, — *ſi cognoſcimus.* K. L. M.

h) ENGAR — EN, non eſt in Guelf. Hol. J. P.

i) Ek ber áhyggiu eptir (fyri) hvernig ek ſkal &c. Iid. áhyggiu ber ek um þat hvern veg &c. Jör.

k) vá til, *jus mihi dimicando acquiſivi.* Gu. Hol. J. P. vá til Liót hinn bleika. Jör.

l) Enn *ſed*, inſer. Jör. MER usque ad NÚ non eſt in Guelf. Hol. J. P.

m) ok er mer þat miög í móti ſkapi, *atque id mihi valde eſt moleſtum*, inſer. Jör.

n) villdi ek þar hafa til lidſinni þitt at ek næda þuí fe, — *ut potirer hac pecunia.* Guelf. Hol.

o) hafa þitt lidſinni til ſíkrar fiárheimtu. Jör.

p) lögum. Guelf. Hol.

q) mættir eignaz, *jus tibi competat ad* &c. Jör. ættir þat fe *poſſideres.* Guelf. Hol. P.

r) er Liótr átti eptir, *ab Lioto relictam*, add. Jör.

s) NÚ FEIT, ignor. Guelf. Hol. J. P. þat, pro eo habent Jör.

t) þuí konúngs gardr er &c. *nam* Jör.

A.C. 943. margar *y*) torſóttar fiárheimtur *z*) vid ofr-efliſſ-mennina, ok ſátu ver þá í meira trauſti þ) vid konúng enn nú er. Þuíat vinátta ockur Hákonar konúngs ſtendr *æ*) grunt. Þó at ek verda ſua at gera ſem *a*) fornkvedit *b*) ord er. at *c*) *Þá verdr d*) *eik at fága er undir e*) *ſkal búa.* Þar leikr þó minn hugr á, ſegir Egill. *f*) ef ver höfum lög at mæla, at ver freiſtim *g*). má ſua vera at konúngr unni oſſ her af rettz. Þuíat mer er ſagt at konúngr ſe madr

Multæ nobis actiones pecuniariæ adverſum homines præpotentes (violentos) uſu evenere arduæ: & tamen majore tum fulti eramus fiducia regis, quam nunc ſumus; nam amicitia mea & regis Haconis parum altis radicibus nititur; etſi ita facere me oporteat, ut vetus dictum eſt: Eam colendum eſt arborem, ſub qua habitandum. *Mea tamen mens geſtit, inquit Egillus, ſiquidem juſta utimur petitione, periculum ut faciamus. fortaſſe rex in hac cauſa nobis fecerit juris (obtinendi) poteſtatem; nam dicitur mihi eſſe homo*

u) inngöngu. Guelf. Hol. J. P.

x) útgöngu. Guelf. Hol. útfarar. J. P. || til, inſer. Jör.

**) Per* konúngs-gard *ſupra cap. LXVII.* Fiſcum regium *intellexi, quam notionem huc etiam congruere arbitror. Ceterum ſubobſcuro huic apopthegmati ipſe cordatus lector poterit ſenſum tribuere, quem commodiſſimum judicaverit.*

y) fiárheimtur torſóttar. H. K. L. M.

z) várar, *noſtræ* l. *de re noſtra*, add. Guelf. Þínar, *tuæ* l. *de re tua* add. J. P. fyrr, *prius* add. Jör. & Fragm. Membr. f. Þar er — ver áttum vid ofrefli um, *ubi cum vi præpollente res erat nobis*, pro VID — MENNINA. Guelf. Hol. J. P. at utrumque exclud. Jör. & Fr. f.

þ) VID KONÚNG, exclud. Gu. Hol. J. P. quando ſenſus fuerit, *firmioribus ſubnixi eramus viribus.*

æ) helldr, *haudquaquam* altis &c. Guelf. Hol. J. P.

a) forn ordzquidr ſannar, — *confirmat.* Jör. Fr. f. Voculam ſeq. AT, exclud. Iid.

b) ORD, exclud. Guelf. Hol. J. P.

c) ſá. Iid.

d) EIK, omitt. Iid. unde ſenſus Proverbii fit, *Qui ſub alterius imperio vivere neceſſum habet, eum ut colat neceſſe eſt.* || Mox þegia, pro FÁGA, *ei tacendum eſt.* J.

e) hlytr at &c. Iid.

f) EF — MÆLA omitt. Iid. quæ verba etiam locum mutant in Jör. & Fr. f.

g) Þeſſa mála (máls. Jör. Fr. f.) vid konúng. (ef vid höfum lög &c. Jör. Fr. f.) *hujus cauſæ apud regem*, add. Guelf. Hol. Jör. Fr. f. Má — RETTA non eſt in Guelf. Hol J. P. pro quo Jör. & Fr. f. dant, ok mun konúngr unna oſſ Þeſſ ſem rett er *& ſpero regem nobis facturum* &c.

madr rettlátr ok halldi vel *h*) lög þau er han ſetr her í landi. *i*) telz mer þat hellzt í hug at ek muna fara á fund konúngs ok freiſta *k*) þeſſa mála vid hann. Arinbiörn *l*) ſegir at han *m*) var ecki fúſſ þeſſ. Þiki mer ſem *n*) þuí muni óhægt ſaman at koma Egill kappi þínu *o*) ok dirfd en ſkaplyndi konúngs ok ríki hans. *p*) Þuí at ek hygg hann vera engan vin þinn. *q*) ok þikia honum þó ſakir til vera. vil ek helldr at vid látim þetta mál nidr falla ok hefim eigi upp. En ef þú vill þat Egill þá ſkal ek helldr fara á fund konúngs med þeſſi málaleitan. Egill *r*) ſegir at han kynni þeſſ mikla þaukk ok ófúſu

homo juſtus, & probe obſervare leges, quas ipſe hac in civitate conſtituit. id adeo meo animo inprimis perſuadetur, ut iter ad regem faciam & apud eum hoc negotium tentem (eum de hac re interpellem). Arinbiörnus negabat ſuam voluntatem eò inclinare: exiſtimo (enim, inquit) *arduum fore eas res inter ſe conciliare, Egille, ardorem* (nempe) *tuum & audaciam, ingenium autem regis, & auctoritatem (ſuæ poteſtatis tuendæ ſtudium): nám credo eum eſſe nullum amicum tibi, atque id meritò, ut ille putat. Malim itaque hanc ut mittamus litem, neutiquam autem moveamus (inceptemus). Sed ſi id vis, Egille, ego potius regem cum hac petitione (interpellatione) adibo. Egillus eum hoc officio magnam ab ſe gratiam initurum, ſeque con-* A. C. 943.

h) lögin þau er han hefer ſett. Jör. Fr. f.

i) ok mun ek fara á fund hans ok vita um þetta mál vid hann, — *ejus ſententiam ſuper hac re explorabo.* Guelf. Hol. J. Er mer þat hellzt at ſkapi at fara &c. Jör. Fr. f.

k) þeſſa máls vid konúng. Jör. Fr. f.

l) kvaz þeſſ ófúſſ. Guelf. Hol.

m) er þeſſ ecki fúſſ. Þuí mer þikir ſem &c. Jör. Fr. f.

n) þat muni &c. *id arduum eſſe.* Iid.

o) ok ſkaplyndi (ríklyndi Jör. Fr. f.) konúngs, *(& animum regis imperioſum).* Guelf. Hol. J. P. Jör.. Fr. f.

p) En (med þuí at Jör. Fr. f.) han er engi vin þinn, *atqui (quoniam) ille haudquaquam amicus eſt tibi.* Guelf. Hol. J. Jör. Fr. f.

q) Nú vil ek helldr * fara einn med þeſſa málaleitan á konúngs fund ef þú villt þat, *Itaque malo ſolus regem — adire, ſi tu id cupis.* Jör. Fr. f. * med þeſſa málaleitan (malaleitni Membr. b.) fara til konúngs. Guelf. Hol. P.

r) quaz þat giarna villdu, *dixit id ſe percupere.* Guelf. ſegir at han kunni þeſſ þauck, *ſe gratiam habere (ob id) affirmabat.* Jör. Fr. f.

A.C. 943. *) ófúſu ok han vill þenna koſt giarna. Hákon var þá á *s*) Rogalandi en ſtundum á Hördalandi. *t*) vard ecki torſótt at fækia hans fund. var þat ok eigi miklu ſídarr enn rædan hafdi verit. *u*) at Arinbiörn bió ferd ſína. **) var þat þá gert lióſt fyri mönnum at han ætladi til konúngs fundar. ſkipadi han húskörlum ſínum tvítugſeſſu er han átti. Egill ſkylldi heima vera. villdi Arinbiörn eigi at han færi. Fór han þá er han var búinn ok fórz honum vel. fann han Hákon konúng. *x*) ok feck þar gódar vidtökur. ok er han hafdi litla hríd dualiz þar bar han upp erendi ſín vid konúng. ok ſegir at Egill Skallagrímſſon *y*) er þar kominn til landz ok han þóttiz eiga fe þat allt er átt hafdi Liótr *enn bleiki*. *z*) er oſſ ſua ſagt. konúngr. at Egill muni lög

conditionem hanc lubenter amplecti oſtendit. Hacon in Rogia tum erat, interdum autem in Hördia, adeoque iter ad eum factu erat facile. Neque multó poſt, quam iſtud colloquium fuerat, Arinbiörno iter ſuum adornante, palam factum eſt, quod is ad regem ire in animo haberet. Hic navem, quam poſſedit, XX. interſcalmiorum, manu domeſticâ inſtruxit, & Egillo domi eſſe juſſo, quod eum nollet proficiſci, poſtquam paratus erat, abiit domo, commodoque uſus itinere, ad regem Haconem venit: ubi comiter exceptus, poſtquam aliquantulum temporis moratus fuerat, regi momenta itineris ſui expoſuit, & dixit Egillum Skallagrimi filium in ea regione adeſſe, ac vindicare ſibi univerſitatem bonorum quæ olim poſſederat Liotus pallidus. *Nobis ita fertur, rex, jus bonum orare*

*) öfuſu. K.

s) Hördalandi. Iid. Guelf. Hol. nulla Rogiæ mentione.

t) ok var ecki torvellt at fara á hans fund. Jör. Fr. f. & ſtatim ſubjiciunt, Arinbiörn bió nú ferd ſína. || VARD, usque ad ARINBIÖRN, tranſeunt Guelf. Hol.

u) voculam AT indidi in Textum, ita poſtulante contextu.

**) er ecki ſagt af ferd hans fyrr enn han kom á konúngs fund, (Arinbiörnus iter ſuum adornabat) *de quo nihil narratur ante, quam ad regem pervenerat.* Jör. Fr. f. nimium contracte. || Egill var heima þuíat Arinbiörn villdi — færi. kemr nú Arinbiörn á fund konúngs. ok berr upp erendi &c. Guelf. Hol. J. P. eâdem mutilandi libidine.

x) ok quaddi hann vel. konúngr tók vel quediu hans. ok eigi miklu ſídar bar han upp &c. *& regem honorifice ſalutavit, comiter ab eodem reſalutatus; atque non multo poſt* &c. Jör. Fr. f.

y) er kominn í Noreg. Iid. þóttiz (þikiz J. P.) eiga fe &c. Guelf. Hol. J. P.

z) ER OSS — ÞETTA, ignor. Iid.

Þ) lög mæla um þetta. en feït hafa tekit upp ármenn ydrir *æ*) ok kaſtad á ydvarri eigu. vil ek *a*) ydr þeſſ bidia. herra. at Egill nái *b*) þar af lögum. Konúngr ſuarar *c*) hans máli. ok tók ſeint til orda. eigi veit ek. *d*) Arinbiörn. hví þú gengr med *e*) ſlíku máli fyri hönd Egils. *f*) kom han eitt ſinn á minn fund. ok ſagdi ek honum at ek *g*) ecki villda viſtir hans her í landi *h*) af þeim ſökum ſem ydr er ádr kunnigt: Nú þarf *i*) Egill ecki at hefia upp ſlíkt tilkall vid mik *k*) ſem vid Eirík bródr minn. En þer Arinbiörn er þat at ſegia. at þú ſkallt *l*) þá eina ſtund vera her í landi at þú metir eigi meira útlenda menn enn *m*) mik eda mín ord. þuíat

orare Egillum hac in re. Bona autem hæc occupavere tui procuratores, & fiſco tuo addixere. Oratum te volo, domine, ut Egillus id, quod lex eſt, in ea cauſa adpiſcatur. Rex ad ejus orationem reſpondit, lentè ſermonem ingreſſus: Neſcio, Arinbiörne, quamobrem talem pro Egillo cauſam oras: ſemel iſte mecum congrediebatur, & dicebam ei, quod nollem in hac terra ſuas manſiones, ob cauſas, vobis antea notas. Nunc adeo non expediet Egillo, tale poſtulatum movere adverſus me, quale adverſus Eiricum (movit) fratrem meum. Tibi autem, Arinbiörne, hoc dictum eſto, tamdiu demum futuram tibi eſſe poteſtatem hac in terra manendi, quamdiu homines externos mihi & meis dictis non an- A. C. 943.

Uuu 2 tepo-

Þ) þar hafa lög at mæla. Jör. Fr. f.

æ) OK — EIGU, ignor. Guelf. Hol. J. P.

a) þeſſ bidia þik konúngr. Jör. Fr. f.

b) her lögum af. Guelf. Hol. her á lögum J. P. her af ſem lög ſegia, — *quod lex dictat.* Jör. Fr. f.

c) ok helldr ſeint, *& quidem cunctanter.* Jör. Fr. f. máli hans helldr ſtutt, — *aſperius.* Guelf. Hol. J. P.

d) Nomen intuli ex Iisd. Jör. & Fr. f. quod gravitatem addit orationi. Poſt id autem, ſegir konúngr, *inquit rex*, inſer. Guelf. Hol. J. P.

e) máli þeſſu. Guelf. Hol. Jör. Fr. f. mál þeſſi, in accuſat. plur. J. P.

f) han kom. Iid. mox, einn tíma. J. P.

g) villda litlar einar viſtir hans &c. *vellem paululas modo manſiones ejus* cet. Iid. Guelf. Hol. Mox viſt, pro VISTIR. Jör. Fr. f.

h) AF, usque ad, Nú, omitt. Guelf. Hol. J. P.

i) ægi at vekia vid mik ſlíkt tilkall, abſolutè. Iid.

k) edr deilu, *aut litem*, add. Jör. Fr. f. edr deila vid mik, *aut mecum litigare*, add Guelf. Hol.

l) Ita Jör. & Fr. f. Þær einar ſtundir. Guelf. Hol. J. P. In Mbr. a. ſcriptura eſt detrita, ſed videtur fuiſſe, ſua vera her &c. || eigi vera h. i. l. til þeſſ at meta meira, *tibi non*

A.C. 943. Þuíat ek veit at *n*) hugir Þínir ſtanda Þar til er *o*) Haralldr er Eiríksſon fóſtrſon Þinn. *p*) ok er Þer ſá koſtr beztr at fara til *q*) fundar vit Þá brædr ok vera med Þeim. Þuíat mer er *r*) mikill grunr á at *s*) mer muni ſlíkir menn íllir tiltaks ef Þat Þarf at reyna um ſkipti vár *t*) ſona Eiríks. Ok er *u*) konúngr tók Þeſſu máli ſua Þuert. Þá ſá *x*) Arinbiörn at ecki mundi tiá at leita *y*) Þeirra mála vid hann. bióz han Þá til heimferdar. *z*) Konúngr var helldr ſtyggr ok úblídr Þ) til Arinbiarnar ſídan han viſſi erendi

tepoſueris. nam ſcio tuam voluntatem ad Haralldum Eirici filium alumnum tuum propendere; adeo unice tibi conducit ad fratres iſtos abire, & cum iis vivere. Nam magna mihi ſuſpicio eſt, tales homines male paratos mihi ad officium fore, ſi id experiundum ſit, in meo cum filiis Eirici negotio. Rege autem hanc rem adeo præcidente, vidit Arinbiörnus operam in ulteriore apud eum interpellatione fruſtra ſumtum iri; itaque domum reditionem adornavit. Rex impendio infenſior aſperiorque erga Arinbiörnum erat, poſtquam cauſam noverat itineris ipſius: tum vero Arin-

non licitum fore h. i. t. manere, ad id ut anteponas &c. K. L. M. R.

m) oſſ (edr ord mín. Jör. Fr. f.) Guelf. Hol. J. P. &c.

n) hugr Þinn ſtendr Guelf. Hol Jör. Fr. f. Poteſt & utrobique ſenſus eſſe: *Omnem curam tuam ſtare in Haralldo.*

o) ero Eiríks ſynir, *ad Eirici filios.* Guelf. Hol. ſem, pro Er ante. Jör. Fr. f. P.

p) Nú. Guelf. Hol. P. Ok er, usque ad, Þuiat, male exclud. Jör. Fr. f.

q) Þeirra. ok vera &c. Guelf. Hol. J. P.

r) grunr á mikill (grunr mikill á) Iid. Jör. Fr. f.

s) Hanc voculam intuli in Textum, nam alias non procedit ordo trium vocum ſequentium; ſed procederet tamen, ſi foret, ſlíkir menn muni. || ſlíkir menn ſem Þú ert muni mer íllir &c. — *atque tu es* &c. Jör. Fr. f Þú munir verda mer íllr tiltaks ef oſſ greinir á, te male promtum fore mihi —, *ſi diſſenſio inter nos extiterit* (ſc. inter me & Eirici filios). Guelf. Hol. J. P. || Þer munud ſlíkir menn allir tiltaks. K L. M.. corruptè & obſcurè.

t) Eiríkſona Jör. Fr. f

u) Arinbiörn ſá at konúngr tók Þeſſu ſua (Þúngliga P.), *Arinbiörnus, viſò regem hæc tam iniquo animo accipere.* Guelf. Hol. J. P.

x) han erendis lok ſín, *intellexit exitum negotii ſui*, aut, *ſuum negotium eſſe irritum.* Jör.

y) Þeſſ máls lengr. Jör. Fr. f.

z) var konúngr Þá ſtyggr. en Arinbiörn feck &c. Guelf. Hol. J.

Þ) vid Arinbiörn. Jör. Fr. f.

erendi hans. *æ*) Arinbiörn hafdi þá ok ecki *a*) ſkaplyndi til at miúklæta ſik vid konúng *b*) um þetta mál. Skilduz þeir *c*) vit ſuabúit. fór Arinbiörn heim ok ſagdi Agli *d*) erendiſs lok ſín. *e*) mun ek eigi *f*) ſlíkra mála optarr leita vid konúng. Egill vard *g*) all-úfrýnn vid þeſſa ſögu. þóttiz *h*) þar mikils fiár miſſa ok *i*) eigi at rettu. Fám dögum ſídarr **)* var þat ſnemma einn morgin þá er Arinbiörn var í herbergi ſínu, *k*) var þar þá ecki mart manna. þá let han kalla þángat Egil. ok er han kom þar þá *l*) let Arinbiörn lúka upp kiſtu. ok *m*) reiddi þar *n*) XL. marka ſilfrs. ok mællti ſua.

Arinbiörnus eo ingenio non erat natus, ut A. C. 943. *hanc ob cauſam regem poſſet adulari. Adeò ab rege diſcesſit, & domum reverſus Egillo exitum negotii ſui narravit, negans ſe talia denuò apud regem eſſe tentaturum. Egillus ad iſtam narrationem vultum admodum triſtem induebat, magnam ſe ibi pecuniam, & quidem injuriâ, amittere exiſtimans. Paucis diebus poſt accidit mané quodam, cum Arinbiörnus in ſuo cubiculo eſſet conſtitutus, & pauci aliorum ibi tum adeſſent, ut faceret eò arceſſi Egillum: qui cum veniſſet, arcam aperiri fecit Arinbiörnus, & XL. ſélibris argenti inde expenſis, ita loquutus eſt: Hoc*

Þetta

æ) En Arinbiörn hafdi ok ecki. Jör. Fr. f. En Arinbiörn feck ſer ecki ſkap til at láta (leita J. mendoſè) til vid konúng, *Arinbiörnus non potuit ab animo ſuo impetrare, ut obſequeretur regi.* Guelf. Hol. J. Sed P. nihil hujus habet; nam ad, ERENDIS LOK SÍN, quod ſupra notabam, ſic pergit: ok kvadzt eigi mundi fara optar þeſſ erendis. konúngr var ſtyggr. en Arinbiörn kom heim ok ſagdi Eigli &c. *Et negavit ſe ob eam rem ſæpius iturum* (ad regem): *rex erat irritatus. at Arinbiörnus domum rediens* &c.

a) lyndi, *id.* Jör. Fr. f.

b) UM — MÁL, ignor. Guelf. Hol.

c) at ſuabúnu. Iid.

d) eirindi ſín, *acta ſua.* Jör. Fr. f.

e) ok kuaz eigi mundu optarr fara þeſſ erendiſs, *eam ob cauſam iturum* Guelf. Hol. J. Sed P. omitt. ut debet.

f) optar leita þeſſa máls vid konúng. Jör. Fr. f.

g) ofrynn. Guelf. Hol.

h) han mikils miſſa vid konúng, — *regis operâ.* Guelf. Hol. J.

i) vera hlutræníngr (hlutræntr. P.) *& ſuo jure ſpoliari.* Guelf. Hol. J. P. vera ræningi konúngs, — *ſpoliari ab rege.* Jör. Fr. f.

**)* einn morgin let Arinbiörn kalla Egil til ſín, — *ad ſe.* Jör. Fr. f. SNEMMA etiam ignor. Guelf. Hol..

k) VAR — MANNA, etiam abeſt a Guelf. Hol.

l) lauk Arinb. Jör. Fr. f. Guelf. Hol. J. P. Deinde, pro KISTU, fehirdzlu (hirdſlu). Guelf. Hol. J. P.

m) greiddi. Jör. Fr. f.

A.C. 943. Þetta fe gelld ek þer. Egill. fyri jardir þær er *o*) Liótr *enn bleiki* hafdi átt, *p*) þiki mer þat ſannligt at þú hafir þeſſi laun af ockr Fridgeiri *p*) frændum. *q*) fyri þat er þú *r*) leyſtir líf hans af Lióti. *s*) en veit at þú lez mín *t*) at nióta, em ek *u*) þuí ſkylldr at láta þik eigi *x*) lögræníng *y*) af þuí máli. Egill tók vid fenu ok þackadi *z*) Arinbirni, þ) gerdiz Egill þá enn einteiti.

argentum tibi pendo, Egille, pro fundis, quos Liotus pallidus *poſſederat; æquum id exiſtimo, uti hoc præmium a nobis,* (*me &*) *Fridgeire conſanguineo, feras, propterea quod vitam ejus ab Lioto liberaviſti: at ſcio te hoc* (*ei*) *præſtitiſſe ob noſtram amicitiam; ergo meum eſt officium, non committere, ut jure* (*tuo*) *ſpoliatus hoc ex negotio diſcedas. Egillus pecuniam accepit, & Arinbiörno gratias egit, atque ita ſolidam hilaritatem recepit.*

LXXII. Cap.

FRÁ HERNADI ARINBIARNAR.

Arinbiörn var *æ*) þenna vetr heima at búum ſínum. en eptir um várit *a*) lýſti han

Cap. LXXII.

DE MILITIA ARINBIÖRNI.

Arinbiörnus *hanc hyemem domi in prædiis ſuis exegit, vere autem adventante palam*

n) úr (yfir) XI. merkr, *ſupra* XL. J. P. & Silfrs omitt. P. fióra tigi marka ſilfrs fríds, — *argenti probi.* Guelf. Hol.

o) átti Liótr &c. Guelf. Hol. etiam, hefir átt, pro hafdi átt. Jör. Fr. f.

p) þuí at mer þikir ſannaz vera, attu hafir &c. Jör. Fr. f.

p) frændum omitt. Guelf. Hol.

q) þuí þú leyſtir &c. Jör.

r) drapt Liot, *Liotum occidiſti.* Guelf. Hol. J. P.

s) þuíat ek veit, *nam* &c. Guelf. Hol. en veit ek. K. L. M. R. en ek veit. Jör. Fr. f.

t) at þuí. Jör. Fr. f.

u) þá ok. Guelf. Hol. af þuí. Jör.

x) verda, inſer. Guelf. Hol. J. P. minus eleganter. Deinde hlutræníng legunt Iid.

y) vera af þeſſu máli. Jör.

z) honum valgiördir ſínar — *de ſuis beneficiis.* Guelf. Hol. vel, etiam add. Jör. *ſeduló.*

þ) var Egill (Gerdiz. J. P.) þá hinn kátazti (kátazſti. Guelf.) *deinde fuit hilariſſimus.* Hol. Guelf. Gerdiz Egill þá kátr ſem han hafdi ádr verit, *hilaris factus eſt, ſicut antea fuerat.* Jör.

æ) vetr þenna. Guelf. Hol. J. P.

a) byz han í hernat (bióz han at fara í víkíng), *comparavit ſe ad exeundum in piraticam.* Gu. Hol. J. P. Jör.

han ifir þuí at han ætlar at fara í víking. *b*) Arinbiörn hafdi ſkipa koſt gódan. bió han um várit iij lángſkip ok öll ſtór. han hafdi CCC. manna. *c*) hafdi han húskarla á ſkipi ſínu. ok var þat allvel ſkipat. han hafdi ok marga bónda ſonu med ſer. Egill rez til farar med honum. ſtýrdi han ſkipi *d*). ok fór med honum mart af *e*) föruneyti þuí er han hafdi haft med ſer af Islandi. en *f*) kaupſkip þat er han hafdi *g*) haft af Islandi let han flytia auſtr í Vík. feck han þar til menn at fara med varnat *h*) ſinn. En þeir Arinbiörn ok Egill helldu *i*) lángſkipunum ſudr med landi. *k*) ſídan ſtefndu þeir lidinu ſudr til Saxlandz ok heriudu þar um ſumarit ok *l*) fengu ſer fe. En

lam fecit, ſe in piraticam eſſe iturum. Habebat bonam navium copiam, & eo veré tres naves longas, omnes magnitudine conſpicuas, expedivit. Militibus utebatur CCC. & in ſua quidem nave ſuis domeſticis; ea adeo navis ſanè quam pulchre erat inſtructa. ſed multos quoque adhibebat colonorum filios. Egillus eum ſequi decrevit, & navi (etiam) præfuit, comitatus magna parte horum quos ex Islandia ſecum habuerat: at quâ ex Islandia trajecerat mercatoria navi, eam in Vicham orientem verſus abduci curavit, atque ibi certis hominibus curam ſarcinarum ſuarum (mercium ſuarum permutandarum) commiſit. Ipſe cum Arinbiörno terram longis navibus auſtrum verſus præterlegens, claſſem porrò in Saxoniam auſtrali curſu direxit. ibi illi per æſtatem belligerantes, rem A.C. 943.

ſibi

b) hafdi han til þeirrar ferdar ccc. menn, *ad eam expeditionem* &c. Guelf. Hol. J. P. nullâ de navium facultate, aut numero, facta mentione.

c) voro þat ſueitúngar hans ok bóndaſynir (þat voro bóndaſynir ok ſueitúngar hans) *ii erant ſui familiares (comites domeſtici)* &c. Iid. Jör. de præſidio navis prætoriæ nihil memorantes.

d) einu, add. Guelf. Hol. ödru, *alteri*, add. Jör. Fr. f. Porro: Margir fóro ok ſueitúngar Egils. en þeir er eptir voro fóro í Vík auſtr med ſkip Egils ok vördu þar fe hans, *Multi quoque profecti ſunt* (in hanc expeditionem) *ſodales Egilli; at reliqui navem ejus in Vicham abduxere, & ejus merces permutavere.* Guelf. Hol. J. P.

e) lidi hans. Jör. Fr. f. þuí &c. omiſſ.

f) kaupſkipid þat &c. Iid.

g) HAFT exclud. Iid.

h) hans. Iid.

i) Lángſkipum (ſínum add. J.) Guelf. Hol. J. P. Utrumque omitt. Jör. Fr. f.

k) ok þadan (ſudr. Jör. Fr. f.) til Saxlandz. Guelf. Hol. J. P. &c.

A.C 943. En er hauſta tók *m*) heriudu þeir nordr aptr. ok *n*) lágu vit Frísland. Einhveria nótt þá er vedr var kyrt lögdu þeir *o*) upp í módu eina. *p*) þar er íllt til hafna *q*) ok *r*) útfiri mikil. þar voro á land upp ſlettur miklar ok *s*) ſkamt til ſkógar. *t*) þar voro vellir *u*) blautir þuíat regn höfdu verit mikil. þar redu þeir til uppgöngu ok letu eptir **)* þridjúng lids at gæta ſkipa. Þeir gíngu upp med ánni *x*) milli ok ſkógarins. Þá vard *y*) brátt fyri þeim þorp eitt ok *z*) bygdu þar margir bændr. Lidit rann or þorpinu á landit

ſibi peperere. At ingrediente autumno infeſta arma ſeptentrionem verſus retro ferentes apud Friſiam ſubſtitere. Nocte aliquâ, tranquillo aëre, navibus ſubvecti ſunt fluvio quôdam: mala (enim) ibi portuum eſt facultas, & lata ante littus brevia: ſpatioſæ planities in regione ſurſum erant, ſylvaque haud procul ſita; campi ibidem madebant, nam pluviæ vehementes incubuerant. Hic exſcenſionem capeſſentes, tertia parte copiarum navibus cuſtodiendis relictâ, ſecundum amnem, hunc inter & ſylvam, ſurſum vadebant. brevi obviam iis factus eſt vicus unus, multis habitatus incolis (ruſticis). multitudo ex eo

l) fá þar mikit fe (mikils fiár Jör. Fr. f.) ok áttu margar orruſtur, (ok frömdu ſik vel í þeſſi ferd. add. Jör. Fr. f.) *magnam prædam, & multa prælia fecere, ſuamque gloriam (bellicam) hac expeditione multum amplificavere.* Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

m) þá helldu þeir aptr, *ſeſe recipientes.* Jör. Fr. f. helldu þeir til Frislandz, *Friſiam petivere.* Guelf. Hol. J. P.

n) lögdu, *acceſſere ad* &c. Jör. Fr. f. at Guelf. Hol. J. P. hoc membr. exclud.

o) UPP, exclud. Guelf. Hol. J. P. *invecti ſunt.*

p) (þui Jör. Fr. f.) þar var íllt &c. Iid.

q) OK — MIKIL, non eſt in Jör. Fr. f. var þar vogr einn mikill, *ibi magnum erat maris brachium.* J.

r) ita etiam Guelf. niſi quod ſubdit, mikit, in ſingulari, quod & bene procedit. || Utfiara, (magnus) *maris refluxus.* K. L. M. R. Utgrynni, ut in Contextu. P. Uti firi. Hol. ſine dubio corrupte; ſenſus tamen eſt: *ante litora magnum* ɔ: æſtuoſum *erat mare.*

s) eigi lángt, *id.* Jör. Fr. f. ſkógi vaxit vída, *ſylvis paſſim conſitæ.* Guelf. Hol. J. P.

t) vellir voro blautir. ok redu þeir til uppgöngu. Guelf. Hol. J. P.

u) þo blautir, *tamen.* Jör. Fr. f.

**)* menn lína ſuma vid ſkipin, *parte ſuorum apud naves* &c. Guelf. Hol. CC. manna vid ſkip at geyma þeirra. Jör. Fr. f.

x) ok milli ſkógſins. Guelf. G. Voculam OK omitt. K. L. M. J. P. indoctè. á milli árinnar ok ſkógarins, pro MED ÁNNI &c. H. gloſſa.

y) BRÁTT, reſec. Guelf. Hol. J. P.

z) bioggu þar í miök margir menn. Gu. Hol.

Þ) á landit Þar er mátti Þegar er vart vard vid herinn. æ) en víkíngar ſóttu eptir Þeim. a) Var Þá ſídan annat Þorp ok it Þridia. b) lidit flýdi allt Þat er Þuí kom vid. c) Þar var jafnlendi ok ſlettur miklar. Díki voro d) ſkorin vída um landit ok e) ſtód í f) vatn. g) höfdu Þeir lukt um akra ſína ok eing. en í ſumum ſtödum voro ſettir ſtaurar ſtórir ifir díkin h). Þar er fara ſkylldi voro brúar ok lagdir ifir vidir. Landzfólkit flýdi i) í mörkina k). En er víkíngar voro komnir l) lángt í bygdina Þá ſöfnuduz m) Fríſir ſaman í ſkóginum

eo vico ſe in agrum, quà poterat, proripiebat, ſimul atque ſentiebat hoſtem adeſſe. Piratæ autem eos inſequuti alterum porro vicum & tertium offendére: (unde &) omnis incolarum turba, cui fugiendi erat poteſtas, in fugam ſe rapiebat. ibi æquor campi & amplæ patuere planities. foſſæ paſſim per agros ſectæ erant; (ita) incolæ arva ſua & prata circumſepſerant; nonnullis in locis magni pali in foſſarum crepidinibus erant defixi: tranſitui pontes, aſſeribus ligneis ſuper (foſſas) collocatis, poſiti erant. Incolæ ſe in ſylvam fugâ penetrárunt. Aſt ubi hoſtes longè in pagum proceſſerant, Friſii intra ſylvam coibant in unum, A.C. 943.

&

Þ) allt Þat er máti, *quantum poterat*, aut, *cuncta*, *quæ poterat*. Jör. Fr. f.

æ) EN — ÞEIM, omitt. Guelf. Hol.

a) var Þar annat Þorp &c. Iid. Enn vard annat Þorp fyri Þeim ok &c. Jör. Fr. f.

b) ok flydi lid Þat (lidit Jör. Fr. f.) allt Þat er &c. Iid.

c) ÞAR — MIKLAR, non eſt in Ceteris.

d) grafin. Jör. Fr. f.

e) ſtódu í vötn. L. M. voro full af vötnum (*voro*, eleganter abjic. Jör. Fr. f.) *aquis plenæ*. Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

f) vötn, etiam R. præmiſſo tamen, ſtód, in ſingulari.

g) en Þar voro brúar er yfir ſkylldi fara. Guelf. Hol. J. P. En Þar er fara ſkylldi voro lagdir yfir vidir, *ubi tranſeundum erat, impoſitis aſſeribus*. Jör. Fr. f. utrobique extruſis intermediis.

h) Ita interpungit Membr. a. item R & Ausgeirr in C. quos ſequutus ſum. at Helgius Grimſonius in K. diſtinctionem poſuit poſt *ſtórir* ante, quando præcedentis membri ſenſus fuerit, & fortaſſe quidem melior: *partim palis defixis (vallis)* ſc. arva circum ſepiebant. ſic TÒ IFIR DÍKIN refertur ad ſequens VORO BRUAR. In E. L. & M. nulla eſt diſtinctio.

i) á. Guelf. Hol. J. P. Jör. Fr. f.

k) hverr frá ſínu herbergi *e ſuo quisque domicilio*. Jör. Fr. f. add.

l) LÁNGT, perperam exturb. Guelf. Hol. J. P. poſt eam voculam inſer. Jör. Fr. f. í mörkina ok, *in ſylvam &*.

A.C. 943. inum. *n*) ok er þeir höfdu aukin CCC. manna þá ſtefna þeir í móti víkíngum ok ráda til *o*) orroſto vid þá. *p*) vard þar hardr bardagi *q*). en ſua lauk at Fríſir flýdu, en víkíngar *) ráku flóttann dreifdiz *r*) bæjarlidit víds vegar þat er undan *s*) fór. gerdu þeir ok ſua er eptir *t*) fóro. kom þá ſua at fáir *u*) fóro hvarir ſaman. Egill fótti *x*) þá hart eptir þeim ok fáir menn med honum, en miög margir *y*) fóro undan. Komo Fríſir þar at er díki *z*) var fyri þeim ok þ) fóro þar ifir, ſidan tóko þeir af *æ*) bryggiuna. *a*) þá komo þeir Egill at ödrum megin. *b*) red Egill þegar til ok hlióp ifir díkit, en þat var ecki

& poſtquam numero amplius CCC. facti erant, adverſus piratas procedunt, & pugnam cum iis incipiunt: ibi aſpera extitit dimicatio, cujus ille fuit exitus, ut Friſii in fugam ſe conferrent, piratæ autem inſequerentur fugientes. grex oppidanorum vi hoſtili inſtante paſſim diſſipatus eſt; atque eadem res evenit iis qui perſequebantur: ventumque eò eſt, ut pauci utrinque irent conjunctim. Egillus, paucis comitatus, gregi fugientium majuſculo vehementer inſtabat: Friſii autem ad foſſam quandam venientes tranſiere, & deinde pontem ſuſtulere: ſub id Egillus cum ſua caterva ab altera (foſſæ) parte aderat, & nulla morá interpoſitá tranſilivit foſſam; is autem

m) ſaman á ſkóginum CCCC. manna ok fóro í moti &c. Guelf. Hol.

n) þar til er þeir höfdu &c. *usque eò dum* &c. Jör. Fr. f. Mox aukit pro AUKIN. K. M. R. nær *fere*. L.

o) bardaga, omiſſ. VID þá. Guelf. Hol.

p) var þar hörd orruſta. Iid.

q) ok mannfall mikit, *& ſtrages ingens* add. Jör. Fr. f.

*) ræntu flótta-menn, *ſpoliarunt fugientes* P.

r) brátt lidit (lid Jör. Fr. f.) landzmanna — *incolarum*. Guelf. Hol. &c. Mox, ÞAT ER — FÓR omitt. Guelf. Hol.

s) komzt, *vim hoſtilem effugiens*. Jör. Fr. f.

t) fóttu. Iid.

u) urdu hvar ſaman, — *ubique*. Guelf. Hol. voro hvorir um ſik ſaman. J. P. || HVARIR, exclud. Jör. Fr. f.

x) faſt eptir ok förunautar hans ok voro fáir med honum. Guelf. Hol.

y) voro undan komnir Fríſar. P.

z) mikit, *latam*, add. Jör. Fr. f. vard, pro VAR. Guelf. Hol.

þ) drógu þeir af brúna er þeir komo (komuz J.) yfir, *detraxere ponticulum, poſtquam tranſierant*. Guelf. Hol. J. Dróu Fríſar þar yfir á brúnni, en er þeir komoz yfir þá kom Egill &c. P. Daniſmus eſt manifeſtus in verbo *Drói*, pro *fóro*.

æ) brúna, etiam Jör. Fr. f.

a) þeir Egill komo þá eptir, *Egillus cum ſuis ſubſequutus*. Jör. Fr. f.

ecki annarra manna hlaup, enda red ok eingi til. *c*) Ok er Fríſir ſá *d*) at *e*) einn madr var eptir þá ſnúa þeir aptr ok ſækia at honum *f*), en han verſt val ok let díkit gæta *g*) ſín ödru megin ſua at eigi *h*) mætti öllum megin at honum ſækia. þeir ſóttu hann XI. en ſua lauk þeirra *i*) vidſkiptum at han *k*) felldi þá alla. *l*) Eptir þat ſkaut Egill ifir *m*) brúnni. *n*) ok fór aptr ifir díkit. ſá han þá at lid *o*) þeirra allt hafdi ſnúit til ſkipanna, han *p*) var þá ſtaddr nærr ſkóginum. Sídan fór Egill fram med ſkóginum ok ſua til ſkipanna at han átti koſt ſkógarins ef han þyrfti vid. Víkíngar höfdu *q*) haft mikit

autem ſaltus non erat aliorum hominum, & A.C. 943.
ſanè (eum) tentabat nemo. Friſii videntes unum hoſtium (cis foſſam) reſtare, retulerunt gradum & eum impugnarunt: ille autem ſtrenue ſeſe tutatus, ab altera parte foſſa utebatur munimenti loco, ne ex omni parte poſſet appeti. impugnabant eum numero XI. at exitus eorum certaminis fuit is, ut omnes illos letho dejiceret Egillus. Qui deinde pontem impoſuit, foſſamque tranſiit: atque animadverſo agmen omne ad naves revertiſſe, conſtitutus jam prope ſylvam, ſecundum eam inceſſit, & ſic perrexit ad naves, ut ſylvæ poteſtatem haberet, ſi uſus foret ſibi. Piratæ copioſam deportaverant prædam, &

b) Egill hlióp þegar yfir díkit. Guelf. Hol.

c) ok ſneru menn hans til ſkipa ſinna at forda ſer, *ſocii autem ſui curſum ad naves vertére, ſaluti ſuæ conſulturi*, inſer. Jör. Fr. f.

d) þar þá ſækia þeir at honum. en han vardiz. þá ſóttu at honum XI. menn. en ſva lauk &c. Mbr. a. & Trad. at Textum hic maximam partem expreſſi ex Guelf.

e) han er þar einn ſtaddr eptir, *eum ibi ſolum eſſe deſtitutum.* Jör. Fr. f.

f) öllum megin, *undequaque*, add. Hol. omiſſ. ſequ. usque ad, þeir sóttu hann XI.

g) at baki ſer, *a tergo.* Jör. Fr. f.

h) mátti, Indicativo modo. Guelf. Mox, ſækia at honum öllum megin, minus eleganti verborum poſitu. Id.

i) vidſkipti, in Accuſandi caſu. Guelf G.

k) drap, *occideret.* Iid. Hol. P.

l) Han ſkaut þá brúnni (brúinni Guelf. G.) yfir díkit. Guelf. Hol. J. P.

m) bryggiunni. Jör. Fr. f.

n) ferr han þá ok ofan til ſkipa. ok ſua nær ſkóginum at han átti hans koſt ef han villdi *atque iter ad naves deorſum tendit, tam prope ſylvam, ut in eam haberet receptum, ſi vellet.* Guelf. Hol.

o) hans, *ſuam catervam omnem.* Jör. Fr. f.

p) fór þá ofan med ſkóginum. Víkíngar höfdu &c. *degreſſus eſt ſecundum ſylvam.* Jör. Fr. f.

q) farit ofan med herfáng mikit. Guelf. Hol. J. P haft non eſt in Jör. Fr. f.

A.C 943. mikit herfáng *r*) ofan ok *s*) ſtrandhögg. ok er þeir komo til ſkipanna hiuggu ſumir *t*) bú-feït. ſumir fluttu út á ſkipin *u*) fen þeirra. ſumir ſtódu fyri ofan *x*) í ſkialldborg. *y*) þuíat Fríſir voro ofan komnir ok höfdu mikit lid ok *z*) ſkutu á þá. þ) höfdu Fríſir *æ*) þá ok adra fylkíng. Ok er Egill kom ofan. ok han ſá hvat *a*) tídt var. þá *b*) rann han at ſem ſnaraz þar ſem *c*) múginn ſtód. hafdi han keſiuna fyri ſer *d*) ok tók hana tveim höndum. en kaſtadi ſkilldinum á bak ſer. *e*) han lagdi fram keſiunni ok *f*) ſtöck frá allt þat er fyri *g*) ſtód. ok *h*) gafz honum ſua rúm *i*) fram í gegnum fylkíngina. ſótti

pecus abegerant in litore mactandum. Atque, ubi ad naves ventum eſt, alii pecora cædebant, alii in naves exportabant ſpolia, alii facta teſtudine ſuprà ſtabant; nam Friſii magno agmine illùc deſcenderant, &, directâ etiam acie, jaculis eos inceſſebant. Egillus autem eò delatus, viſô, quid rerum ageretur, curſu quàm celerrimo in ipſam ſe immiſit turbam, gæſum ambabus manibus apprehenſum præ ſe geſtans ſcutô in tergum rejectô, vibravit gæſum proverſus; &, amovente ſeſe omni obſtantium turba, liberum per (mediam) *aciem tranſitum nactus, pervaſit ad ſuos, qui*

r) med ſer, *ſecum*. Jör. Fr. f.

s) med, *præterea*, inſer. Guelf. Hol. ſtôr, *multum* ad STRANDHÖGG add. lid. J. P.

t) feït. lid. Jör. Fr. f.

u) FEN ÞEIRRA, non agnoſc. lid. K. Fien ſimpliciter. L.

x) ok vörduz, *præſidii cauſâ*. Jör. Fr. f.

y) ok vördu er (en. J.) Fríſir ſóttu at ofan, *ad propulſandos Friſios e ſuperioribus locis ſe inferentes (oppugnantes)* Guelf. Hol. J.

z) ſkutuz á, *jaculis utrinque pugnabant*. lid. ſóttu þá at þeim, *eos adpetebant*. Jör.

þ) HÖFDU — FYLKÍNG, ignor. Jör.

æ) fylkíng adra. Guelf. Hol. J.

a) hvat um var at vera, *id*. Jör.

b) hlióp han ſem ſnaraz á fylkíng þeirra Fríſa. ok hafdi keſiuna &c. — *in aciem* cet. Jör.

c) múgrinn. L. manna-múgrinn var fyri. Guelf. Hol. J. P. *obviàm conſtitutam*.

d) OK — HÖNDUM, neſc. lid.

e) han lagdi (lamdi P. ineptè) edr hió til beggia handa ok gafz honum &c. *punctimque & cæſim in utrumque latus feriens*. Guelf. Hol. J. P. ok lagdi ſua keſiunni til beggia handa. Jör. *diſtrinxit gæſum in utramque partem*.

f) hröck. M. ſtack allt frá (ſer, add. L.) þat &c. *fodiendo ſummovit quicquid erat obſtantium*. L. R. corruptè, arbitror.

g) vard. M. R.

h) gáfu, *tranſitumque dante*. C. E. contra fidem Membranæ. ód han (ſua. L.) fram í gegnum &c. *grandibus gradibus (tumultuoſe) pervadens aciem*. K. L. M. R. invitâ eadem Matrice.

l) ſótti han ſua ofan til manna ſinna. Þóttuz Þeir *m*) hafa hann or heliu heimtan. *n*) Gánga Þeir líðan á ſkip ſín ok helldu *o*) brott frá landi. ſigldu Þeir Þá til *p*) Danmerkr. ok er Þeir koma til Limafiardar *q*) ok lágu at Hálſi. Þá átti Arinbiörn húsÞíng vid *r*) lid ſitt. ok ſagdi mönnum firirætlan ſína. Nú mun ek. ſegir han. leita á fund Eiríks ſona *s*) vid lid Þat er mer vill fylgia. *t*) ek hefi nu ſpurt at Þeir *u*) brædr ero her í Danmörku ok hallda *x*) ſueitir ſtórar. ok ero á ſumrum í hernadi en ſitia á vetrum her í Danmörk. vil ek nú gefa *y*) leyfi öllum mönnum at fara til Noregs. *z*) Þeim er Þat vilia helldr enn fylgia mer. Þ) ſýniz mer Þat rád. Egill. at Þú ſnúir aptr til Noregs

qui ſe putárunt illum ab Orco recepiſſe. A. C. 943. *Deinde navibus conſcenſis, a terra ſolvunt, & in Daniam vela faciunt. Advecti in Limafiördum* (Sinum brachiorum) *cum apud* (*oppidum*) *Hálſum jacerent, Arinbiornus militibus in concionem vocatis ſuum expoſuit conſilium. Nunc, inquit, convertam me ad filios Eirici, cum agmine quod me voluerit ſequi: nempe jam rumore cognovi, dictos fratres hac in terra eſſe, & magnas habere catervas, atque piraticam per æſtates exercere, at hic in Dania per hyemes otiari. Nunc adeo omnibus veniam dabo abeundi in Norvegiam, quibus id magis libituum fuerit, quam ſequi me. Tibi, Egille, auctor*

i) fram neſc. Jör. til ſinna manna Þuíat allt ſtöck (hröck J. P.) undan honum * Þat er fyri vard, *ad ſocios, nam ei propere ceſſit quicquid erat obviam.* Guelf. Hol. J. P. Þat er — vard, reſec. J. P.

l) SÓTTI — SINNA, rectè omitt. Iid. ok komz ſua til &c. *evaſit ad.* Jör.

m) hann hafa. Guelf. Hol.

n) hlaupa, *propere conſcenſis.* Jör.

o) í burt til Danmerkr. Þá átti Arinbiörn &c. Jör.

p) Danmarkar Guelf.

q) OK — HÁLSI, etiam reſec. Iid. Hol. J. P.

r) menn ſína. han ſegir Þá fyriætlan ſína. Nú mun ek leita &c. Guelf. Hol.

s) med lidi Þuí. Iid.

t) Þuí ek hefi frett. Jör. *nam* &c. Vocula, Nú, etiam abeſt á Guelf. Hol. J. P.

u) BRÆDR exturb. Iid.

x) fiölmenni mikit. Iid. Jör. her vetrviſt. en ero á ſumrum &c. *hic hyberno uti domicilio.* K. L. M. R.

y) lof (ordlof. H.) Þeim monnum er Þat vilia at fara til Noregs. Guelf. Hol. Þeim mönnum heimfararleyfi er Þat vilia helldr &c. Jör.

z) ÞEIM — MER non eſt in Guelf. Hol. J. P.

Þ) En mer ſyniz Þat rád attu Egill farir til &c. Guelf. Hol.

A.C. 943. Noregs ok *æ*) leitir enn ſem brádaz til Islandz út þegar er vid ſkiliumz. Sídan ſkiptuz menn á *a*) ſkipunum. *) reduz þeir til Egils er aptr villdu *b*) fara til Noregs, en *c*) hitt var *d*) meiri luti lids miklu er fylgdi Arinbirni. ſkilduz þeir Arinbiörn ok Egill med *e*) blídu ok vináttu. fór Arinbiörn á fund *f*) Eiríksſona ok *g*) í ſueit med Haralldi *Gráfelld* fóſtrſyni ſínum, ok *h*) var ſídan med honum medan þeir lifdu bádir. Egill fór *i*) nordr **) í Víkina ok hellt inn í Oſlóarfiörd, var þar fyri kaupſkip hans *k*) þat er han hafdi látid flytia ſudr um várit. þar var ok varnadr hans ok ſueitúngar þeir er *l*) med ſkipinu höfdu farit. Þórſteinn Þóru-ſon kom á fund Egils ok baud

ſum, Norvegiam ut repetas, & porrò quam citisſime inſtituas iter in Islandiam poſtquam ab invicem diſcesſimus. Poſtea diſpertiebantur in navibus copiæ, & Egillo ſe adjungebant qui in Norvegiam redire cupiebant; at altera tamen pars copiarum multo fuit major, quæ Arinbiörno ſequax erat. Arinbiörnus & Egillus blande & amice ab invicem ſunt digreſſi. Arinbiörnus Eirici filios adiit, & adjunxit ſeſe cohorti Haralldi Gráfelldi alumni ſui, & cum eo fuit, dum vixerunt ambo. Egillus boream verſus perrexit in Vicham & in Sinum Osloënſem intravit: ibi navem ſuam mercatoriam invenit, quam verè præcedente traduci fecerat in regionem meridionalem; invenit quoque ſarcinas ſuas & ſocios qui illa navi erant vecti. Thorſteinn Thoræ filius venit ad Egillum, & hoſpitium ei apud

æ) leita ſem brádaz. in Imperativo. Jör.

a) ſkipum. Jör. J. P.

*) fóro þeir med Egli er &c. *Egillum ſequebantur.* Guelf. Hol. J. P.

b) FARA, neſc Guelf. Hol. P.

c) hinir voro miklu fleiri er eptir voro med Arinbirni, *illi erant multo plures, qui remanebant apud Arinbiörnum.* Iid. hinn var meiri hlutr lids &c. R.

d) miklu meiri hluti lids. Jör. L.

e) gódri vináttu (vingan. J. P.) *cum ſolida amicitia.* Jör. &c, gódir vinir. Guelf. Hol.

f) Haralldz gráfelldz fóſtra ſíns, *ad Haralldum* &c. Guelf. Hol.

g) var, inſer. Jör. var med honum medan þeir &c. Guelf. Hol.

h) med honum var han ſídan medan þeir &c. Jör

i) til Noregs ok hellt í (til J.) Oſlu. Guelf. Hol. J.

**) til Noregs í Vík auſtr. ok var þar fyri &c. Jör.

k) ok varníngr ok ſueitúngar hans þeir &c. *merces* &c. Guelf. Hol.

l) ſkipinu höfdu fylgt. Iid. Jör.

baud honum *m*) med ſer *) at vera um vetrinn ok þeim mönnum er han villdi med ſer hafa. Egill þektiz þat. let upp ſetia *n*) ſkip ſín ok færa varnat til ſtadar, en lid *o*) þat er honum fylgdi viſtadiz þar ſumt, en ſumir fóro nordr í land þar er þeir áttu heimili. Egill ferr til Þórſteins *p*) ok voro þar ſaman X. eda XII. var Egill þar um vetrinn í gódum fagnadi.

apud ſe pollicitus eſt cum hominibus quos vel- A. C. 943.
let ſecum in contubernio habere. Egillus id lubens amplexus, naves ſuas ſubduci, & ſarcinas in certum locum deportari, curavit. Socii partim in vicinia hoſpitia ſibi pararunt, partim in regionem borealem abierunt ad domicilia ſua. Ipſe Egillus cum IX. aut XI. ſodalibus in hoſpitium ad Thorſteinem conceſſit, atque ibi prolixa cultus hoſpitalitate hyemavit.

LXXIII. Cap.

SENDI-FERD TIL VERMALANDZ.

Haralldr konúngr *enn hárfagri* hafdi lagt undir ſik *q*) auſtr Vermaland. *r*) han hafdi þá ríki auſtr til Vænis. *s*) Vermaland hafdi unnit fyſtr Oláfr *tre-telgia* fadir

Cap. LXXIII.

LEGATIO IN VERMIAM.

Rex Haralldus pulchricomus *ditioni ſuæ ſubjecerat Vermiam, in oriente ſitam regionem; tumque regnum ejus ab orientali parte ad Vanerum usque pertinebat. Vermiam primus culturâ exercuerat Olaus* Lignator

m) heim til vetrviſtar. ok mönnum hans þeim ſem han villdi at færi, *domum ſuam invitavit eum ad hyemandum, & ſocios, quotquot eò migrare vellet.* Jör.

*) ok þat þá Egill. ok fór þángat vid xij. mann. en han viſtadi adra háleta ſína í nánd ſer, eum invitavit ſecum (ad hoſpitandum). — *at convectoribus ceteris per viciniam hoſpitia procuravit.* Guelf. Hol. ita compendioſe exſequuntur reliqua capitis.

n) ſkipit, in ſingulari. Jör. mox, fiárhlut, pro varnat. Iid. varníng, *merces.* L.

o) hans viſtadiz þar í nánd, *per viciniam hoſpitia ſibi capiebant.* omiſſ. mox en sumir &c. Jör.

p) vid xij. menn ok voro þar um vetrinn vel haldnir, — *atque ibi hyemarunt prolixe culti.* Jör.

q) austr, neſc. Guelf. Hol. Mox, Vormaland hic & ſemper. N. quaſi tu dicas, *terram vermium.*

r) han — Vænis, intuli ex Guelf. Hol. J. P.

s) ok hafdi þar fyrſtr ríki Oláfr &c. — *imperio tenuerat.* Jör. Oláfr hafdi fyrſt rutt *tretelgia* födur Hálfdánar, — *everſis ſylvis ad*

fadir Hálfdánar *) *hvítbeins* er fyſt var konúngr í Noregi ſinna kynsmanna, en Haralldr konúngr var þadan kominn *t*) at lángfedga-tali, ok höfdu þeir allir lángfedgar rádit fyri Vermalandi ok *u*) tekit ſkatta af, en ſetta menn ifir til *x*) landzgæzlu. Ok er *y*) Haralldr konúngr var gamall vordinn þá *z*) red fyri Vermalandi Jarl ſá er þ) Arnfidr het. var þar þá ſem miög vída annarſtadar at ſkattar greidduz verr *æ*) enn þá er Haralldr konúngr var á lettazta ſkeidi *a*) alldrs. ſva ok þá er ſynir Haralldz deilldu um ríki í Noregi *b*) var þá lítt ſeet eptir um ſkattlöndin þau er fiarri lágu. En þá er Hákon konúngr ſat *c*) í fridi þá leitadi hán eptir um ríki *d*) þat allt er Haralldr fadir hans hafdi haft. Hákon konúngr hafdi ſendt menn auſtr á Vermaland XII. ſaman

nator *pater Halfdani* albipedis, *qui* (*Halfdanus*) *primus ſuæ ſtirpis imperavit Norvegiæ. rex autem Haralldus inde* (*ex Halfdano*) *ortus erat per longam majorum ſeriem, atque omnes iſti majores Vermiam habuerant in poteſtate, acceperant inde tributa, & impoſuerant gubernatores. Haralldo autem rege ad ſeneſtam aetatem provectô Vermiæ præfuit Comes, nomine Arnfidus, ibi tum evenit, quod paſſim alibi, ut tributa pejus expedirentur, quam cum Haralldus verſaretur in ſpatio ætatis maxime vegeto* (*flore vigeret aetatis*). *Sed etiam filiis Haralldi de regno Norvegiæ certantibus, parùm habita eſt ratio provinciarum longinquarum. Verum rex Hacon in otio cum viveret, inquiſivit de omnibus regionibus, quas Haralldus parens ſuus ditione tenuerat. Miſerat* (igitur) *rex Hacon in Vermiam orientem verſus homines numero*

ad cultum humanum accommodaverat. Guelf. Hol.

*) Cetera hujus membri neſc. Iid.

t) AT — TALI reſec. Iid.

u) ſetta yfir ſyſlumenn, *præſides impoſuerant.* Iid.

x) landgætzlu. Jör. K. L. M.

y) Hákon. Guelf. Hol. J. P. craſſô errore.

z) var á, *erat in Vermia.* Iid. Jör.

þ) Arnvidr. Jör. J. P. conſule Nials-ſagam cap. V. nam Comes ibi memoratus idem eſt cum Noſtro. || Armón. Guelf. Hol. Armódr. H.

æ) Lacuna exiſtit in Guelf. decem foliorum in Membrana, ut conjicit A. Magnæus.

a) ALLDRS, usque ad, HÁKON K. HAFDI, neglig. Hol J. P. líns, ad ALLDRS, add. Jör.

b) Þá var lítt eptir ſótt um ſkattlönd &c. Jör. ubi sótt ex mendo eſſe arbitror.

c) um kyrt inſer. Jör. *per otium quieſceret.*

d) þau aull, in plurali. Iid.

ſaman höfdu þeir fengit ſkatt af Jarlinum, ok er þeir fóro aptr um Eida-ſkóg þá komu at þeim ſtíga-menn ok drápu þá alla *). Á ſömu leid *e*) fór um adra ſendimenn er Hákon konúngr ſendi auſtr á Vermaland at *f*) menn voro drepnir en fe kom eigi aptr. Var þat þá ſumra manna mál at *g*) Arnvidr Jarl mundi *h*) ſetia menn ſína *i*) til at drepa menn konúngsins. *k*) ok hafa ſiálfr ſkattinn. *l*) Enn ſendi Hákon konúngr hina þridiu **) menn *m*) var han þá í Þrándheimi ok ſkylldu *n*) þeir fara í Vík auſtr til fundar vit Þórſtein Þóruſon med þeim *o*) ordum at han ſkylldi fara auſtr á Vermaland at heimta *p*) ſkatta konúngi til handa. en at ödrum koſti ſkylldi Þórſteinn fara *q*) or landi. Þuíat konúngr hafdi þá ſpurt

numero XII. hi tributum quidem abſtulerant a Comite; at cum reverterentur per Sylvam Eidenſem, adorti ſunt eos inſidiatores & univerſos occiderunt. Idem exitus fuit legationis alterius ab rege Hacone in Vermiam amandatæ; homines (nimirum) cæſi, at nihil pecuniæ relatum eſt. Tum nonnullorum hominum erat ſententia, Arnvidum Comitem ſubornare percuſſores legatis regiis, atque ita vectigal recipere. Porro rex Hacon, hac tempeſtate in Thrandheimo agens, tertiò miſit legatos; quibus mandatum erat Vicham uti peterent Thorſteinemque Thoræ filium, cum iis (ad eum) mandatis (regiis), ut in Vermiam proficiſceretur orientem verſus tributa regi poſtulatum; ſin minus, excederet patriâ. Rex enim jam famâ cognoverat, Arin-

*) en tóku fe allt *pecuniam vero omnem ceperunt* add. Hol. J. P.

e) fóro adrir xij. menn er &c. Jör.

f) þeir. Iid. Hol. P.

g) Ita hic etiam Membr. a. elementa *v.* & *f.* lubenter obeunt vices mutuas. Nomen h. l. prætereunt. Hol. J. P.

h) ſenda menn á ſkóginn til &c. *ſummittere in ſylvam.* Hol. J. P.

i) fyrir þá ok láta drepa &c. Jör.

k) en hafa (excidit, ſkatt) at færa Jarlinum, *qui (tributum) ſibi referrent.* Mbr. a. eda færa ſer *aut qui eos captos ſibi adducerent.* K. L. M. R. perperam. Sed Hol. J. P. omittunt.

l) þá ſendir. Membr. a. & Trad. Hákon k. ſendi. Hol. P.

**) xij. inſer. Iid. Jör. falſò.

m) í þeſſa ferd. þá er han var í &c. *hujus rei cauſâ* &c. Hol. í þeſſa ferd, Jör. exclud. HAN VAR &c.

n) ÞEIR, non illepide omitt. Iid.

o) erendum. Iid. Hol. P.

p) ſkatt til handa konúngi. Iid.

q) burt úr Noregi af eignum ſínum. Jör. af eignum ſínum. ok ſua af Noregi. Hol. J. P. *poſſeſſionibûs ſuis atque Norvegiâ emigraret.*

ſpurt at Arinbiörn módr-bródir hans var kominn *r*) ſudr til Danmerkr. ok *s*) var med Eiríksſonum. *t*) Þat ok med at Þeir höfdu *u*) miklar ſueitir *x*) ok voro í hernadi *y*) um ſumrum. Þótti Hákoni konúngi Þeir *z*) allir ſaman ecki trúligir. Þ) Þuíat honum var ván úfridar af Eiríks ſonum ef Þeir hefdi ſtyrk nockurn til Þeſſ at gera uppreiſt í móti Hákoni konúngi. *æ*) ok giördi han Þá ſtygd *a*) mikla vit frændr Arinbiarnar *b*) ok vini. *c*) tók ſuma af lífi. ſuma rak han or landi. *d*) eda gerdi Þeim adra

Arinbiörnum avunculum Thorſteinis in Daniam migráſſe auſtrum verſus, & cum Eirici filiis una eſſe; item illud, magnas cohortes habere Eirici filios, & per æſtates in militia verſari. Adeo illis omnibus in unum ſociatis parum fidei habendum cenſebat rex, nam cum ratione ſperare poterat bellum a filiis Eirici, ſi aliquam haberent copiam res novas adverſum ſe moliendi. Magnam igitur aſperitatem in omnes Arinbiörni conſanguineos & amicos oſtendebat: alios e medio ſuſtulit, alios terra expulit, aut alias acerbitates (indignitates)

---

r) or Noregi. C. E. quod Membrana non videtur habuiſſe.

s) hafdi gengit til handa Eir. ſ. Jör. hafdi Þar gengit á hönd ſonum Eiríks konúngs, & *ſe in miniſterium addixiſſe filiis Eirici.* Hol. J P.

t) ok hefdi (Þeir höfdu. P.) dregit ſaman fiölmenni mikit, *atque eos conflaviſſe magnam vim copiarum.* Hol. J. P.

u) allir ſaman mikit fiölmenni *copias eorum in unum conjunctas magno numero conſtare.* Jör.

x) OK — SUMRUM rectè omitt. Iid. Hol. J. P.

y) Ita Auſgeirr legit, eleganter. Membrana autem abhinc usque ad finem Cap. ſequentis malè perſpicua eſt ad legendum, ob ſcripturam vitio temporum pasſim extritam.

z) ecki giöraz trúligir vit ſik allirſaman. Jör. midlúng (midlúngi. H. mátuliga *id.* P.) trúligir, *ab iis modice turum ſe credebat rex.* Hol. P.

Þ) at Þeir giördu eigi uppreiſt í móti honum, *quin inſurgerent adverſum ſe.* Jör. excluſ. ſequ. usque ad, OK GIÖRDI HAN &c. quod & faciunt Hol. J. P.

æ) Þá gerdi (han) til allra frænda Arinb. ok mága eda vina, *miſit ad omnes conſanguineos affines* &c. Membr. a. C. alios ſenſus, aut emendationes l. ſupplementa verbi GERDI TIL hic effingere non vacat. || Þá giördi Hák k. alla frendr — ok vini Arinbiarnar úr landi eda giördi Þeim &c. *Tum proſcripſit omnes* &c. K. L. M. R. contra auctoritatem Matricis.

a) MIKLA omitt. Hol. iſti voci P. ſubdit, á, ubi forſan ſubauditur, ſer, *ex ſe.*

b) ok vini exclud. Hol. P.

c) Necis mentio non fit in Membr. a. Trad.

e) adra afarkoſti. *f*) Kom þat ok þar fram er Þórſteinn var. at konúngr gerdi fyri þá ſök *g*) þetta koſta-bod. Madr ſá er *h*) neſndr *i*) Kolr er erendi þetta bar. han var allra *k*) landa madr. *) hafdi verit löngum í Danmörk ok í Suíavelldi. var honum þar allt kunnigt fyri bædi um leidir ok mannadeili. han hafdi ok vída farit um Noreg. Ok er han bar *l*) þetta mál Þórſteini Þóruſyni. þá ſegir Þorſteinn Agli med hverium erendum þeſſir menn fóro. ok ſpurdi *m*) hverſu ſuara ſkylldi. *n*) ok *o*) ſegir ſer *p*) mikit þikia at láta eignir ſínar ok vera *q*) rekinn or landi. *r*) Egill ſegir. *s*) audſætt

tates) *iis obtulit. Idem etiam evenit de Thorſteine, eam nempe ob cauſam rex illi hanc conditionem adlegaverat. Gerulus hujusce mandati Kolus appellabatur, atque erat omnium terrarum homo (circulator): is plurimum verſatus fuerat in Dania & Suecia, atque adeo ibi usquequaque notæ illi erant rationes viarum & hominum, idem quoque paſſim per Norvegiam erat vagatus. Is ubi hoc negotium Thorſteini Thoræ filio expoſuerat, hic Egillum docuit quæ mandata portarent iſti homines, & rogavit quomodo reſpondendum eſſet; acerbum ſibi videri affirmans, ſuas poſſeſſiones amittere, & in exilium agi. Egillus fatur: evidens eſt mihi*

d) ſuma let han ſæta afarkoſtum, *alios fecit ſentire conditiones acerbas.* Jör. non nimis eleganter aut diſtincte.

e) adra, neſc. Hol. pro quo J P. dant, nockura.

f) nú kom ok þat til þar ſem Þórſt. var. *id quoque in cauſa erat de Thorſteine*, ſive, *in ea quoque cauſa erat Thorſteinn;* aut, *id malum etiam devenit ad Thorſteinem.* Jör. Var Þórſteini fyri þuí þeſſi giörr, *ideo hæc conditio lata Thorſteini.* Hol. eleganter. Membro ſequenti omiſſo.

g) þeſſa ſök meſt vid hann þeſſi koſta-bod, *eam maxime ob cauſam.* Jör.

h) er erendi þetta bar han var allra &c Mbr. a. Trad.

i) Kollr. P. idem, utrumque nomen *Calvum* denotare arbitror.

k) handa, *varius* ſc. ingenio & moribus. P.

*) ok vída kunnugr *& regionum paſſim gnarus.* Hol. J P. honum var vída kunnugt um Noregi, *locorum per* (circa) *Norvegiam paſſim* &c. Jör.

l) þetta eyrindi upp fyri Þórſteini (upp þetta erindi vit Þórſtein) Jör. Hol. J. P.

m) Egil hveriu han ſkal um ſuara. Hol. P. hann rádz, add. Jör. *conſilium ab eo quæſivit.*

n) OK — OR LANDI ignor. Mbr. a. Trad.

o) quad honum. G. corruptè, pro, quaz honum, o: han quad ſer.

p) íllt. Hol. J. P. *id.*

q) rekr, *id.* P.

r) audſed er mer þat. ſagdi Egill. (um þik add.

sætt líz mer um ordsendíng þessa at konúngr vill þik or landi sem adra frændr Arinbiarnar. Þuíat þetta kalla ek forsendíng sua gaufgum manni sem þu ert *t*). Er þat mitt rád *u*) er þú kallir til tals vid þik sendimenn konúngs. ok vil ek vera vit rædu ydra. *x*) ok siáum þá hvat í geriz. Þórsteinn gerdi sem han mællti. *y*) kom þeim í talid. sögdu *z*) sendimenn allt þ) et sanna frá erendum línum ok ordsendíng konúngs. at Þórsteinn skylldi fara þessa sendiför. *æ*) en vera útlægr at ödrum kosti. Þá segir Egill. se ek gerla um *a*) erendi ydvart. *) ef Þórsteinn vill eigi *b*) fara þá munu þer *c*) fara skulu at heimta skattinn.

quid hoc sibi velit mandatum; nempe rex te extorrem cupit uti alios consanguineos Arinbiörni; nam hanc legationem ego censeo periculosam & indignam esse homine tam nobili atque tu es. Meum consilium hoc est, ut arcessas in colloquium legatos regis, tum interero sermoni vestro, ita videbimus, quorsum res evadat. Thorsteinn egit ex ejus sententia; istos in colloquium adduxit. tum legati momenta legationis & mandatum regis ex vero denarrabant, Thorsteini scilicet imperatam esse legationem hanc, alioquin exsulaturo. Egillus susceptit: rationem vestri itineris pulchre intelligo; nempe si Thorsteinn ire detrectaverit, vobis ipsis eundum erit ad tribu-

tum

add. Mbr. b. H. N.) sem um adra frændr Arinbiarnar (at þeim ero giörvir afarkostir add. H.) þuíat &c. *Liquida mihi est hæc* (tua) *causa sicuti aliorum consangu.* &c. *(indignas conditiones iis obtrudi)* Hol. J. P.

s) audsed er mer at konúngr vill þik feigan, — *quod rex mortem tuam appetat.* Jör.

t) þuí þeir hafa enn öngvir aptr komit er þá ferd skylldu farit hafa, *nulli enim redierunt adhuc, quibus hæc legatio fuit injuncta*, add. Jör.

u) attu kallir híngat sendim. k. á tal vit þik. Jör.

x) siá. C. E. siám l. seïm, videtur fuisse in Matrice. ok — geriz, nesc. Hol. P. J.

y) ok (at han Jör.) kom þeim öllum saman á tal, *& fecit eos omnes in colloquium convenire.* Hol. J. P. Jör.

z) þeir nú (um P.) sem fyr. Egill suaradi &c. *Illi narrabant, quod prius.* Hol. J. P.

þ) sem var frá ordsendíngu konúngs. Jör.

æ) edr. Jör.

a) ordsendíng konungs. at han mun sva mællt hafa um ferd þessa. at ef Þórsteinn &c. *mandati regii, nimirum ita dixisse credo regem de hoc itinere, si Thorst. —, vobismet eundum esse.* Jör.

*) at konúngr mun sua mællt (ætlad J. P.) hafa. at þer skylldud (sálfir add. J. P.) fara ef Þórsteinn villdi eigi (fara add. Hol.), *Regis hanc fuisse sententiam, vosmet ipsi ut iretis &c.* Hol. J. P.

b) undir hana taka, *id suscipere* &c. Jör.

c) skulu fara. Jör.

inn *d*). Sendimenn ſögdu at han gat *e*) rett. *f*) Egill mællti. Eigi mun Þórſteinn fara þeſſa ferd þuíat *g*) han er ecki þeſſ ſkylldr ſua gaufugr madr at fara *h*) ſua ú-ríſligar ſendiferdir, en hitt man Þórſteinn gera er *i*) han er til ſkylldr, at fylgia konúngi *k*) innanlandz ok utanlandz ef konúngr vill þeſſ krefia. *l*) ſua ok ef þer vilit nockura menn hafa hedan til þeſſar ferdar þá mun ydr þat heimollt, ok allan farargreida þann er þer vilit Þórſteini til ſegia. Sídan töludu ſendimenn *m*) lín í milli, ok kom þat áſamt med þeim, *n*) at þeir ſkylldu þennan koſt upp taka ef Egill villdi fara í ferdina *o*).

tum exigendum. Legati ajebant recte eum conjicere. Egillus pergit: Non adibit Thorſteinn hoc iter, nam id ejus non eſt officium, hominis adeo nobilis, obire legationes tam illiberales (arduas). at illud Thorſteinn faciet, quod ſuum fert officium, regi ut comitem ſe præbeat intra regnum & extra, ſi rex id poſtulaverit, item ſi quos hinc voletis itineris adhibere ſocios, id in veſtra manu erit, & omnia ſubſidia itineris de qvibus volueritis Thorſteinem compellare. Poſtea legati inter ſe locuti in id conſenſere, hanc ut amplecterentur conditionem, ſi Egillus comes accedere vellet itineri: rex (inquiebant ſecum) infenſo

er

d) Er þat ok einginn mannſkadi þó þer komid eigi aptr. at þuí er mer lítz, *& ſane nulla eſt jactura, ſi vos non redibitis, quantum ego quidem judico.* add. Jör. þuíat mer lítzt einginn mannſkadi at um ydr. hiá þuí ſem um Þórſtein ſua göfugan mann (en Þórſteinn er göfugr madr,) *nam mihi videtur, nihil de vobis detrimenti fieri (poſſe) præut de Thorſteine, tam præclaro viro, (at Thorſteinn eſt vir eximius)* add. Hol. J. P.

e) þeſſ, inſer. Hol. til, ad RETT, ſubd. J. P.

f) Eigi mun Þórſt. &c. Mbr. a. Trad.

g) Þat er honum ecki ſkyllt edr ödrum ſua göfgum manni at fara &c. Jör. Þat er honum ſkylldu lauſt ok ödrum mönnum ſua göfugum at fara &c. Hol. J. P. — *neque aliorum hominum tam nobilium (eâ dignitate l. eo ſplendore præditorum)* &c.

h) ſendiſarar ſua óríſligar. Hol. J.

i) honum ber ſkyllda til. Iid. Jör.

k) ſínum í landi ok úr landi ef han vill þeſſ bedit hafa *ſuum* &c. Hol. úr landi (ok í land perg. J) Jör. P. J.

l) En Þórſteinn mun láta ydr heimilann annan fararbeina þann ſem þer þurfit at hafa. menn edr fe. ef þer þikiz þeſſ vid þurfa, *Sed Thorſteinn vobis promte dabit, alia itineris ſubſidia, quibus uti vos oportet, comites aut pecunias, ſi ea vobis opus eſſe putatis.* Hol.

m) (hliótt Jör. inſer.) med ſer, *ſecretò* &c. Hol. Jör.

n) AT — UPP TAKA non eſt in Mbr. a. Trad. Senſus: *conſenſerunt in hoc, ſi Egillus* &c.

o) þuí konúngi er ollílla &c. *nam.* Jör. SÖGDU ÞEIR, etiam exclud. Hol. J. P.

er konúngi ſögdu þeir allílla til hans ok mun honum þikia vár ferd allgód ef *p*) ver *q*) komum þuí til leidar at han ſe drepinn. má han *r*) þá reka Þórſtein or landi ef honum líkar. *s*) Síðan ſegia þeir Þórſteini at þeir láta ſer líka ef Egill ferr. ok ſiti Þórſteinn heima. Þat ſkal *t*) þá vera ſegir Egill, at ek mun leyſa Þórſtein undan ferd þeſſi. *u*) eda hverſu marga menn þikiz þer þurfa hedan at hafa. *x*) Vær erum ſaman viij. ſögdu þeir, vilium ver at hedan fari jv. menn. erum ver þá xij *y*) Egill ſegir at ſua ſkylldi vera. *z*) Aunundr Þ) *ſióni* ok *æ*) þeir nockurir ſueitúngar Egils höfdu *) farit út til **) ſiófar at ſiá um

infenſo in eum (Egillum) eſt animo, atque adeo pulchrè expeditum judicabit noſtrum negotium, ſi procuramus, ut iſte occidatur: poſt poterit Thorſteinem in exilium agere, ſi ita ei libuerit. Tum dixere Thorſteini ſatis habere ſeſe, ſi eat Egillus, & Thorſteinn (ipſe) domi reſideat. Id adeo fiat, inquit Egillus, ego Thorſteinem (ut) ſolvam hoc itinere. ſed quot homines hinc vobis opus eſſe cenſetis? Nos omnino ſumus VIII, inquiunt illi, hinc (autem) IV. homines ut eant volumus; ita ſumus XII. Egillus ita futurum adfirmat. Önundus Sionius *cum aliquot aliis ſociis Egilli ad portum exierant, viſuri de nave ſua, & ſarcinis, quas in cu-*

ſto-

p) Egill kemr eigi aptr, *Egillus non redit* (vivus). Hol.

q) fáum ſua umſtillt at Egill ſe &c. Jör.

r) þó, *tamen*, Iid. Hol.

s) Bera nu (Nú bera þeir. Jör.) þetta mál upp at þeir vilia láta ſer líka (þuí at eins þetta láta ſer líka. Jör.) ef Egill fer (vill fara. Jör.) med þeim, *Famque pronunciant hanc ſententiam, acquieſcere ſeſe iſti conditioni, (cum eo demum ſi* &c Hol. Jör. Paulo poſt, OK SITI &c. omitt. Hol. J. P.

t) þá, omitt. Iid & mox legunt ſkal pro MUN.

u) En hverſu margir ſkulum ver fara (marga menn ſkulum ver hafa. J. P.), *quot numero proficiſcemur? (quot utemur ſociis itineris?)* Hol. &c.

x) þeir kuáduz þar vera viij. menn en ver vilium (ek vil G. vilia. J. P.) at hedan (þadan J. P.) fari IV. ok erum (ſieum J.) ver &c. *Dixerunt ſe ibi adeſſe — at ego volô (velle inde ut eant — atque nos ſimus)* &c. Hol. J. P.

y) ſaman. add. J. P. í ferd, *itineris ſocii*, add. Jör.

z) Reliqua hujus capitis abſunt ab Jör.

Þ) Skoni. Mbr. b. G. N. quod reddiderim, *Contemplator.*

æ) menn hans (Egils. P.) *cum ſociis Egilli.* Hol. P.

*) vopnaz ok, *arma ſumſerant &*, inſer. K. L. M. R.

**) ſkips. ok komu eigi heim, *ad navem, & non redibant domum.* Hol.

*) um ſkip þeirra ok *a*) annan varnat er þeir höfdu *b*) ſellt til vardveizlu *c*) um hauſtid. ok komo þeir eigi heim. Þótti Agli þat mikit mein. *d*) Þuíat konúngsmenn letu ódliga *e*) um ferdina ok villdu ecki bída.

LXXIV. Cap.
VERMALANDZ FERD.

Egill bióz til ferdar ok **) iij. menn adrir hans faurunautar. höfdu þeir *f*) heſta ok ſleda *g*) ſo ſem konúngsmenn. *h*) Þá voro ſniófar miklir ok breyttir vegir allir. Ráda þeir til ferdar er þeir voro búnir ok *i*) óku upp á land. Ok er þeir ſóttu auſtr

ſtodiam dederant autumno præcedente: neque hi domum rediere, id quod Egillo valde erat moleſtum; regii enim, iter maturare geſtientes, omnem moram reſpuebant.

Cap. LXXIV.
PROFECTIO IN VERMIAM.

Egillus parabatur ad iter, & III. homines alii, ſui comites, habebant autem equos & trahas, itidem ut regii. Tum magnæ nives terræ incubabant, & omnium viarum facies erat immutata (calles per eas triti erant viarum vice). Illi poſtquam parati erant, iter adgrediuntur, & regionem ſuperiorem trahis vehentes petunt. Atque ubi provecti erant A.C. 944.

*) um non eſt in K. L. M. R.

a) allan, *omnes* C. E. citra conſenſum Membranæ. Mox er exclud. K. L. M. R. diſtinctione ante poſita in K. & R. atque ita ſequentia in alienum ſenſum detorquent.

b) allt. C. E. etiam adverſus Membr. ſett eptir til vardveizlu nockura menn. Þótti þeir Önundi lidlettir at ſiá (þeim Onundi lidliett at ſiá. L). Konúngs-menn letu (ſer add. L.) &c. *reliquerant ad cuſtodiam aliquot homines; illi Önundo ex adſpectu videbantur eſſe levis operæ (parum ad res gerendas idonei.)* K. L. M. R. corrupte & abſurde.

c) Ita legendum exiſtimo ex incertis literarum veſtigiis in Membrana; conf. Cap. præced. ſub finem. C. & E. præferunt, vid ſkip þeirra, *apud navem ſuam*, ingratâ tautologiâ.

d) Ita Hol. ſed magis appoſita foret particula Enn *ſed*. Quid in Membrana fuerit non eſt perſpicere.

e) reliqua omitt. Hol. J. P.

**) þeir menn er honum ſkylldu fylgia (fara ſkylldu) *qui ei ad comitatum erant deſtinati, (quibus eundum erat)*. Jör. Hol.

f) med ſer, inſer. Jör. traharum mentione omiſſâ.

g) ok ſo höfdu (ſo höfdu ok) kon. m. Hol. Jör.

h) Hoc membrum non viſitur in Ceteris.

i) ridu, *equis advehuntur*. Jör.

A.C. 944. *k*) auſtr til Eida þá var þat *l*) á einni nótt at fell *m*) nýſnæfi mikit *n*) ſua at *o*) úgerla ſá veguna. fórz þeim þá ſeint um daginn *p*) eptir þuíat kafhlaup var þegar af fór veginum. ok er áleid daginn duölduz þeir ok *q*) ádu heſtum ſínum. þar var nærr ſkógar-háls einn. Þá *r*) mælltu þeir til Egils. Nú *s*) ſkiliaz her vegar en her fram undir *t*) hálſinum býr bóndi *u*) ſá er heitir *x*) Arnalldr. vinr várr. munu ver faurunautar fara þángat til giſtíngar. en þer ſkulud fara her upp á hálſinn. ok þá er þer komit þar *y*) ifir þá mun bratt verda fyrir ydr bærr mikill. *z*) ok er ydr þar vís giſtíng. þar býr Þ) ſtóraudigr madr er heitir *æ*) Armódr *ſkegg*. En á

erant prope ad Eida (Deſerta) *orientem verſus, evenit una nocte ut multa nix recens caderet, quamobrem haud liquidum erat vias cernere. Eo die poſt tarde iis proceſſit iter, nam ubi extra viam exceſſum eſt, jumenta nivibus hauriebantur ad ſubmerſionem fere. Die labente moram habebant, & equis ſuis reſpirandi ſpatium dabant. aberat prope unus collis ſylveſtris. Tum regii loquebantur Egillo: Hic viarum fit divortium; at ſub primore colle hoc habitat colonus, nomine Arnalldus* (*Arnoldus*), *amicus noſter: eò nos divertemus ſocii, vos autem collem hinc adſcendatis; quò ſuperato, cito obviam habebitis villam magnam, ubi vobis certum eſt hoſpitium: eam habitat homo ſane quam opulentus, cui nomen eſt*

k) á, pro AUSTR. G. N. Mbr. b. forte *fram* l. *leid* exciderit. Mox Eidaſkógs. Hol. Jör. J. P. Eyda. M. R.

l) eina nótt. Hol. J. P.

m) Ita Jör. & Hol. Lognſniórr, *nix tranquillo aëre cad.* J. P. ſniárr mikill. Mbr. a. & Trad.

n) ok fórz &c. *unde iis* cet. Hol. P.

o) ílla, *difficile*. Jör.

p) ok voro vída kafhlaup, omiſſ. ÞEGAR &c. Hol. Sed nihil horum eſt in Jör. qui ſtatim ſubnectunt, þá DUÖLDUZ &c.

q) gafu fódr (á-fódr J. P.) heſtum ſinum, *prandium dabant equis (prandio reficiebant equos)*. Hol. Jör. &c.

r) mællti Kolr (Kollr. P.) vid Egil *Kolus loquebatur*. Iid.

s) er ſua til farit (varit. ſagdi han. Hol.) at her ſkiliaz leidir, *Nunc ita comparatum eſt (inquit ille) ut viæ hic disjungantur*. Iid.

t) hálſinn. Jör. Antiptoſis.

u) einn felítill (ok, inſer. Hol.) kunningi minn, *quidam pauper* (&) *notus meus*. Ceteri.

x) Á-valldr. K. L. M.

y) IFIR, intuli ex ſolis Jör.

z) ok byr þar &c. Hol. J. P.

Þ) audigr. Iid. Jör.

æ) Arnmódr. J. Örnódr. P. Mox *ſkagg*. M. R. *Skeggr*. Hol. *Skeggi*, Barbatus. H. P.

a) á morginn árdegiſſ ſkulu ver *) hittaz ok fara annat kuelld til Eida-ſkógs. *b*) þar býr gódr bóndi er Þórfinnr heitir. Sídan ſkiliaz þeir. fara þeir Egill uppa hálſinn. enn frá konúngsmonnum er þat at ſegia at þegar er *c*) ſýn fal í milli þeirra Egils þá tóko þeir ſkíd *d*) lín er þeir höfdu haft *e*). ok ſtigu þar á. *f*) letu líðan gánga aptr á leid ſem *g*) þeir máttu. fóro þeir nótt ok dag. ok ſneru til *h*) Upplanda ok þadan nordr *i*) um Dofra-fiall. ok lettu eigi *k*) fyrr enn þeir komo á fund Hákonar konúngs. ok ſögdu *l*) um lína ferd ſem farit hafdi. Egill ok förunautar hans fóro um kuelldit ifir hálſinn. *m*) er þat ſkiótazt

eſt Armodus barba. *Cras autem prima luce* A. C. 944. *iterum jungemur & craſtino veſpere ad Eida-ſkogum* (Sylvam deſertam) *pervehemur. ibi habitat colonus non mediocris, qui Thorfinnus appellatur. Poſt illa diſcedunt; Egillusque cum ſuis in collem ſurſum tendit: at de legatis regiis id memorare eſt, quod, ſimul atque ſublata erat inter ſe* (ac *Egillum*) *conſpiciendi facultas, capiebant aſſeres ſuos curſorios, quos portaverant ſecum, atque his inſiſtebant; ita retrò curſum, quantum poterant, noctem per & diem continuando, flectebant in Uplandos, atque per* Montem Dofrianum *boream verſus properantes, non deſiſtebant priùs, quam ad Haconem regem venerant, renuntiantes de ſuo itinere ſicut evenerat. Egillus & ſocii collem eò veſpere tranſibant; quod iter*

a) at morni. Hol. árdegiss, omitt. Iid. Jör.

*) finnaz, *id.* Hol.

b) En vid ſkóginn byr &c *ſed apud ſylvam* cet. Jör.

c) leiti bar á milli &c. *ubi intercedebat ſpecula* l. *locus ſuperior proſpectui officiens* K. L. M. R. Syn bar á milli. Hol. E. J. P. ubi etiam arbitror *Syn* pro *Specula* poni metonymicè.

d) sín, exclud. Ceteri.

e) med ſer, add. Iid.

f) ok líðan gengu þeir aptr á leid ſem þeir máttu meſt aftaka, *retrò vertebant iter, quam poterant maxime contendere.* Jör.

g) aftók. Hol. E. J. P. *contendi poterat.*

h) Þrándheims ok lettu eigi &c. *Thrandheimum petebant* &c. Jör.

i) til Dofra-fiallz. Hol. E. J. *ad Montem* &c.

k) ferd ſinni, *itinere ſuo*, ſuppleunt Jör.

l) honum um ferd lína allt ſva ſem var, *illi — planè ut res erat.* Iid. allt frá ferdum línum ſem &c. Hol.

m) var þat þar ſkiótazt &c. Membr. a. Textus hinc qualiscunque usque ad not. s. expreſſus eſt ex Jör. nam Membranam hic ita legere nequeo ut omnia mihi ſint certa & explorata, & præſtare poſſim meam lectionem

A.C. 944. ſkiótazt þar af at ſegia *n*) þegar þeir fóro uppá hálſinn af þiódveginum. at þar var ſniórr furdu mikill ok *o*) kleyfar brattar ok ſkógar kiaur. lágu heſtarnir annat ſkeid á kafi í ſniónum ſua draga vard upp. en um *p*) kleyfar ok hamra var þeim all-torfært. *q*) þeim vard mikill farar-tálmi at heſtunum. *r*) en mannfærdin var en þýngſta ok mædduz þeir þá miög *s*). en þó komuz þeir af hálſinum. ok ſá þá *t*) fyri ſer bæ mikinn ok ſóttu þángat til. ok

iter ut brevisſime narremus, adſcendentibus iis in collem ex via vulgari, nix obvia fuit immanis, interpatentibus rupibus arduis atque ſylvulis. igitur equi per intervalla (ſubinde) in alta nive merſi hæſere, ita ut extrahi inde neceſſum eſſet: atqui per clivorum ardua & petras abruptas impeditus valde erat transitus. Equi adeo magnæ itineri fuerunt moræ; ſed etiam iter pedeſtre iniquisſimum, unde illi vehementer ſunt defatigati. Verumtamen collem vix tandem evaſerunt: tumque ante ſe (exadverſus) conſpicientes magnam villam

nem veram eſſe. ſanè Auſgeirr in ſuo Apographo lacunam reliquit a voce ARNALLDR ſupra, & usque ad ARMÓDR OK SUEINAR HANS. Hol. J. & P. pro more ſuo ita contrahunt ſequentia: Voro þar kleyfar ok (vída í add. Hol. J.) hamrar. fórſt þeim ſeint ok urdu (miök add. Hol.) módir. ſáu þó um ſídir at bær einn vard fyri þeim. ok er þeir komu í tún &c. (Komuz þó um ſídir til bæjarins. ſtódu þeir úti Arnódr ok hans menn. P.) *Ibi clivi (fauces montanæ) extabant, & (paſſim in iis) præruptæ petræ. lente illis proceſſit iter, atque defatigati ſunt (vehementer): verumtamen conſpexerunt tandem villam quandam ante ſe poſitam, atque ubi in aream veniebant* &c. *(tandem tamen ad villam evaſerunt; ubi foris adſtabant Arnodus* &c.)

n) at þeir fóro þegar af veginum, var ſniórrinn mikill; *Viâ ſtatim deceſſere, magna exiſtente vi nivium.* Membr. a. Trad.

o) lágu heſtarnir á kafi annat ſkeid (ſkeidit. Trad.) ſua at dr. v. u. þar voro kleyfar * ok kiörr-ſkógar nockurir, *quibus ſubinde merſos equos extrahi* &c. *interveniebant rupes & virgulta (dumeta).* Membr. a. * ok kier (her ok hvar enni-ſk. L.) ok enni-ſkogar nockrir *& frutecta (hac illac,) & ſylvulæ per convexa clivorum.* K. L. ok kier ok einninn ſkógar-runnar nockrir, *frutecta atque etiam dumeta nonnulla.* M. R.

p) kiörrin ok kleyfarnar var all-torſótt, *per dumeta & clivos* cet. Mbr. kierin — var all-torfóttr vegr. K. L. M. R. UM præced. omiſſ.

q) var þeim þá ſeinkan mikil at heſtunum. Mbr. a. & Trad.

r) EN — ÞYNGSTA non eſt in Jör.

s) ok ſva heſtar þeirra. en þó quomu þeir heſtunum af hálſinum, *ut & equi ſui, quos tamen iis contingebat ex colle amoliri.* Jör.

t) FYRI SER, omitt. Iid.

ok er þeir komu í túnit þá *u*) sá þeir at þar stódu menn úti *x*) Armódr ok *y*) sueinar hans. Köstuduz þeir *z*) ordum á ok spurduz tídenda. ok er Armódr visi at þeir voro sendimenn konúngs þá baud han þeim þar gistíng. þeir þektuz þat. Þ) tóko húskarlar Armódar vid hestum þeirra ok *æ*) reida. en *a*) bóndi bad Egil gánga inn í stufu. ok þeir gerdu sua. Armódr setti Egil *b*) í öndvegi á enn ú-ædra beck ok þar föronauta hans utar frá. þeir *c*) ræddu *d*) mart um hversu *e*) erfilliga þeir höfdu farit um kuelldit. en *g*) heimamönnum þótti mikit undr er þeir

villam, eò sese tulere; atque in aream villæ A.C. 944. *delati, homines ibi foris adstantes viderunt, Armodum nempe & suos famulos. Alteri alteros compellantes nova sciscitabantur: Armodus autem ut intellexit legatos esse regios, ultrò eos ad hospitium invitavit; neque illi officium aversabantur. famuli domestici equos & equorum instrumenta (ad curandum) recepere: herus autem ipse jussit Egillum in coenaculum introire. ita factum. Ille Egillum in primaria sede ordinis inferioris collocavit, & comites extra ipsum. Hi multa super laboribus itineris eo vespere exantlatis sermocinabantur; atque domesticis res oppido mirabilis visa est, quod istud viæ essent eluctati,*

Zzz 2 *per-*

u) stódo þar menn úti. Iid. Hol. sensu reapse eôdem.

x) var þar Arm. bóndi ok menn hans ok köstudu ordum á þá ok spurdu almælltra tídenda, *ibi aderat herus Armodus & sui famuli, qui ultrò compellabant advenas, & rumores trælatitios (vulgares) ex iis quærebant.* Jör.

y) hans menn. (þeir rectè inser. H.) köstudu ordum á Egil ok hans menn (þá Egil. H). han baud þeim gistíng &c. Hol.

z) á kuedium &c. *inter se salutantes.* J. P.

Þ) þá let Arm. (húskarla sína add. Jör.) taka vid hestum &c *Armodus famulis curandos dedit equos.* Hol. Jör.

æ) reidíngi, *id.* Jör. at omitt. Ceteri.

a) bad þá (Egil) inngánga í st. med ser — *secum.* Hol. (Jör.)

b) í öndv. non agnosc. Hol.

c) förunautar Egils töludu &c. *Comites Egilli.* Jör.

d) um margt. Hol.

e) mædiliga. Jör. || þeir höfdu nauduglígt þolad um daginn. Hol. P. nauduglíga þeir höfdu þar komizt, *quam difficulter illac transiissent.* J. subjungens statim: ok kvádu þar öngan manna-veg vera, atque sic confundit domesticorum & hospitum dicta.

g) heimamenn kuádu þat meiri undr er &c. *domestici magis mirum esse prædicabant* —, perhibentes &c. Hol. P.

A.C. 944 Þeir höfdu *h*) fram komiz. ok *i*) ſögdu at Þar veri *k*) eingum manni fært Þó at ſniólauſt veri. Þá mællti Armódr. Þikir ydr *l*) eigi ſá *m*) beini *n*) beztr at *o*) ydr ſe bord ſett ok gefinn *p*) náttverdr. *q*) en ſídan fari Þer at ſofa. munu Þer Þá hvílaz bezt. Þat líkar oſſ allvel ſegir Egill. *r*) Armódr let Þá ſetia Þeim bord *s*) en ſídan voro ſettir fram *t*) ſtórir aſkar fullir af ſkyri. Þá *u*) let Armódr *x*) at honum *y*) Þætti Þat ílla er *z*) han hafdi ecki mungát at gefa Þeim. Þ) Þeir Egill voro *æ*) miök Þyſtir af

perhibentibus iſta loca nemini pervia eſſe, vel ab nivibus vacua. Tunc loquutus eſt Armodus: Eamne hoſpitalitatem optimam judicatis, ut vobis ponatur menſa, & coena detur, poſt autem ad ſomnum proficiſcamini, ita (enim) requieſcetis optime? Id nobis perplacet, inquit Egillus. Armodus igitur menſam iis ſtatui fecit, deinde autem appoſita ſunt magna ſina lacte ſchiſto plena. Interea Armodus moleſtum ſibi eſſe prædicabat, quod nullam cereviſiam haberet iis dare. Egillus & ſocii, vehementer ſitientes ab laſſitudine, ſina ſuſtulerunt

b) Þar, *illac* perrupiſſent (evaſiſſent). Hol. P. komiz Þá leid. Jör.

i) kuádu Þat önguan manna-veg vera Hol. P.

k) hinn veſti vegr Þótt &c. *iter eſſe impeditiſſimum.* Jör.

l) Egill, *Egille*, inſer. Jör.

m) beztr beini. Hol.

n) vinveittaztr, *amicisſime præbitam, commodisſimam.* Jör.

o) ſett ſeu bord. Jör.

p) ydr matr, — *cibus.* Jör. matr at eta. C. D. invitâ Matrice, & ceteris Traducibus.

q) ok fara ſídan at ſofa. Hol. omiſſ. quæ proxime ſequuntur.

r) Þá * voro tekin (upp. add. Jör.) bord, *tum admotæ (inſtitutæ) menſæ.* Hol. Jör. * var Þeim bord reiſt, *menſa iis extructa.* J. P.

s) ok bornir (fram add. Hol.) ſkyr-aſkar ſtórir. Þá &c. Hol. J. P.

t) ſkyr-aſkar ſtórir ok fullir. Jör.

u) mællti *id.* Jör. item Hol. J. P.

x) Illa hefir Þat (nú. J. P). til borit at ecki er mung. a. g. ydr, Arm. loquitur: *Male evenit, quod nihil eſt cereviſiæ ad dandum vobis.* Hol. J. P. || ſem, pro AT. K. L. M. R. quod indicio eſt, iſtos Librarios præcedens verbum LET in *ſimulandi* notione per inſcitiam accepiſſe.

y) Þótti Þat allílla vid koma er &c. Arm. prædicabat: *peſſime ſibi videri accidiſſe (congruere)* quod. Jör.

z) eigi var dryckr til at g. Þ. *nullus eſſet potus, qui eis daretur.* Jör.

Þ) Þuíat, *nam*, inſer. Hol. Nempe volunt, Armodum, ex ſchiſti ſorbitione colligentem ſitire hoſpites, hanc de cereviſiæ penuria excuſationem injeciſſe.

æ) ákafliga Þyrſtir ok módir, — *& defatigati.* Jör. Mæddir miög, pro, AF MÆDI, etiam præfer. Hol.

af mædi *a*). tóko þeir upp aſkana. ok drucku *b*) ákaft ſkyrit. *c*) ok þó Egill miklu meſt. *d*) engi kom önnur viſtin fram. Þar var mart hióna. Húsfreýia ſat á *e*) þuerpalli ok þar konur hiá henni. *f*) dóttir bónda *g*) rann á gólfinu x. vetra *h*) edr xj. Húsfreýia kalladi hana til ſín ok mællti *i*) í eyra henni. Sídan fór mærin *k*) utar fyri bordit þar er Egill ſat. hon kvad.

Þuí ſendi mín módir
Mik vid þik til fundar
Ok ord *l*) bera Agli

lerunt, & lac ſchiſtum avide ſorbuerunt; Egil- A. C. 944.
lus tamen multò maximè. Nihil autem aliud promebatur edulii. Multum ibi erat familiæ. Hera in tabulato transverſo ſedebat, atque apud eam mulieres. Filia herilis curſabat in pavimento X. aut XI. hyemes nata. ei hera ad ſeſe vocatæ loquebatur in aurem. deinde virgo procedens ad menſam, ubi ſedit Egillus, cantilenam protulit:

Ideo miſit mea mater
Me, ad te conveniendum,
Atque verba ferendum Egillo,

a) ok fenguz um faſt (ok) drucku &c. J. P. Hol. conf ſupra pag. 204. lect. var. æ.

b) miök. Hol. J. P. faſt. Jör.

c) OK-MEST, non ſunt in Hol. J. P. Mox, drack, pro þó. Jör.

d) En, inſer. Hol. þuíat, *nam*, inſer. Jör J. P. Porro, öngar komo (voro) adrar viſtir. P. J. FRAM, etiam omitt. Hol. Iid. ut & quod de numero familiæ ſubjicitur.

e) palli. Hol. Jör. J. P.

f) en bónda dóttir, *at* &c. Hol. J. P.

g) Ita Hol. J. P quod puerili ætati aptum videbatur. Geck, *inambulabat*. Jör. Var, *erat conſtituta*. Mbr. a. & Trad.

h) gömul, pro EDR XI. Hol. J. P. at ætatem puellæ ignorant Jör. de qua tamen Egillus poterat ex ſtatura capere conjecturam.

i) vid hana einmæli, *ſecretò loquebatur*. Jör. Hol. J. P.

k) fyri bordit til Egils, *accedens menſam atque Egillum*. Hol.

l) færa þau. P. omiſſ. OK ineunte Stropha: quam G. Pauli reddit *ut ea verba ad te ferrem*, præter neceſſitatem, & rationem Textus. redditio ad illud, þuí, initio Verſus, continetur ſequenti Stropha. Sed forte ſtultitia eſt in Cantilena parvulæ extemporali poſtulare accuratum ſermonis nexum; qui & ſane laborat infra Stropha 6. & 7. niſi 6ta Stropha Parentheſi includatur, ut in ea ſuum conſilium magis obiter injiciat puella, quam matris verba ferat. Putabam aliquando in hac 3tia Stropha una voce legendum eſſe, *ordbera*, quod nomen foret, ac *nuntium* ſignificaret, dictum uti *Bref-beri*, *tabellarius*, pro quo nunc *Bref-berari* dicitur vitioſe. ita ſanè melius procederet ſermo: verumtamen judicium de hoc relictum eſto Linguæ doctioribus.

A.C. 944.

At *m*) þer *n*) varir ſkylldut.
Hilldr mællti þat *o*) horna
Haga *p*) þú ſua maga
*) Eigu *q*) orir geſtir
r) Ædri neſt á freſtum.

Uti vos cauti eſſetis.
Hillda ſic dixit cornuum potoriorum
Ita tu ventrem attempera,
Habent noſtri hoſpites
Præſtantiores dapes exſpectare.

s) Armódr lauſt meyna ok bad hana þegia. mælir þú þat *t*) jafnan er *u*) veſt gegnir. Mærin *x*) geck á brott. en Egill *y*) ſkaut nidr ſkyraſkinum ok var þá nærr tómr. *z*) voro þá ok brott teknir aſkarnir frá þeim

Armodus virginem pulſavit tacereque juſſit, (addens): id ſemper loqueris, quod peſſime convenit. Abiit virgo; Egillus autem ſinum ſchiſti, tum ferme evacuatum, dejecit. Deinde etiam ſina iis ablata ſunt. Simul domeſtici ſuas

m) er, *id.* proponit G. Pauli. quod per ſe bonum erat, atqui hic nihil opus. || þú varaz ſkylldir, *tu caveres.* Hol. J. P.

n) Varaz, etiam Jör. quod unicè probat G. Pauli, credo, quia ſimplicius.

o) Ita Hol. J. K. L. P. Hörva, *Linorum.* C. & E. quod amplexus eſt G. Pauli. Membrana ambigue, horna, an hörva: utraque Lectio ad appellationem Mulieris ſatis apta. || hranna. Jör. ad verbum, *fluctuum* ɔ: Maris. Edda expreſſè permittit Mulierem denominare a Mari, cujus denominationis una ratio continetur in æquivocatione vocabuli *Ver*, quod & *Mare* & *Maritum* denotat: altera ratio eſt hæc; *Mulier denominatur a peculio ſuo, at Maritus eſt peculium, uxoris ſive ad ejus poſſeſſionem pertinet.*

p) Ita K. L. M. R. ſua þínum maga Hol. J. P. quos ſequitur G. Pauli. || þú ſua þínum maga (maga þínum). Jör. Membr. a. quo Stropha fit enormis. verum forſan in Mbr. fuit þuíat *nam*, collocandum initio Strophæ ſequ.

*) Víſt eiga vorir geſtir Verdugra neſt &c. *Sanè — Digniores* &c. P. Eigu — á freſtum G. Pauli reddit: *Manent (Ac ſi maneant) noſtros hoſpites mox præſt. dap.*

q) várir (vorir) Mbr. a. Trad. Jör. J. non conſulentes adliterationi.

r) ædra, in ſingulari. Jör. J. K. M. Ærinn freſt á neſtum, *Nimis longo intervallo dap. exſpect.* O.

s) En er Armódr heyrdi þetta, þá lauſt han meyna, *Armodus autem, ubi hoc audiebat,* virg &c. Jör.

t) eina, *ſolum.* J. P. Utramque voculam explod. Hol.

u) þer kemr ei vid, *tua non* refert. H. Mbr. b. ſed τὸ ει perperam neglig. G. N. Mox, kemr vid, pro gegnir *id.* J. P.

x) hlióp *curſim abiit.* Hol.

y) ſetti nidr aſkinn á bordit, *in menſam depoſuit.* Jör. excluſô mox τῷ ΝÆRR.

z) En er þeir hættu at drecka ſkyrit þá voro teknir í burt aſk. *Quibus deſinentibus ſchiſtum bibere* &c. Jör.

þeim. gengu þá ok heimamenn í sæti sín. ok voro þ) bord upp tekin um alla stofuna. ok æ) sett á vist. þuí næst *a*) komo inn sendíngar *b*) ok voro þá settar fyri Egil sem fyri adra menn. þuí næst var *c*) öl innborit ok var *d*) þat it sterkazta mungát. var þá brátt druckinn einmenníngr. skylldi einn madr drecka af dýrs horni *e*). var þar mestr gaumr at gefinn er Egill var ok sueitúngar hans. *f*) at þeir drycki sem ákafazt. Egill drack *g*) ú-sleitiliga fyrst lánga ríd. en er forunautar hans gerduz *h*) úfærir þá drack han fyri þá *i*) þat er þeir máttu eigi. geck sua til þess er *) bord fóro brott. gerduz þá ok allir miök druknir

suas sedes acceſſere: menſæque totô triclinio A.C. 944. *conſtitutæ ſunt, ac coena* (quotidiana) *impoſita; deinceps illata bellaria, quæ tum Egillo ſicuti aliis hominibus anteponebantur. ſecundum hæc cereviſia introlata eſt, quæ quidem ad inebriandum erat validiſſima. tum citò ſingulatim potari coeptum, ita ut cornu feræ ſingulis* (uno hauſtu) *eſſet evacuandum; plurima obſervatione de Egillo & ſodalibus adhibita, ut biberent quam intenſiſſime. Egillus primum impigre potavit aliquamdiu, at poſtquam ſodales ſui viribus deſici coeperunt, eorum vicem potabat quod ipſi non poterant. Eo tenore ibant res donec menſæ removerentur; quo etiam tempore omnes, qui intus fuere,*

þ) tekin (sett. P.) bord, *id.* Hol. J. P.

æ) settar á vistir, in plural. *id.* Iid. hætta vist. C. non addicente Membr. aut Ceteris ejus Traducibus. Dicuntur tamen *Hættir* (quibusdam *Hættur*), certa obſervatio circa tempus coenam ſumendi & lectos petendi, item *at Hátta*, coenare, invenitur in Skida ríma. itaque *Hætta viſt* denotaret *cœnam domeſticam ſtatô tempore ſumendam.*

a) kom innar dryckr inn bezti. þá var druckit fyrst einmenníngr, *illatus eſt potus præſtantiſſimus, atque à principio ſingulatim potatum.* Jör. Mox, pro SENDÍNGAR, P. habet snædíngr, *opſonium.*

b) Hoc membrum reſec. Hol. J. P.

c) borinn inn dryckr. Hol. P.

d) þar (þá J. P.) druckinn einmenníngr, *ibi (tum)* &c. Hol. J. P.

e) miklu, *ingens* add. Hol. þuí er mest var eitt, *quod unum omnium erat maximum*, add. Jör.

f) skylldu (skylldi) drecka. Membr. a. E. K. M. R. ubi, at þeir, videtur excidiſſe. || þeir skylldu drecka &c. L.

g) ok, *etiam* inſer. Jör. ó sleituliga. K. M. R. Jör. || lengi frá þuí er menn hans voro ófærir farnir J. P. ok þá drack &c. *diu potavit poſtquam ſocii potu confecti, erant (defecerant), tumque* cet. Hol. J. P.

h) ofdruknir *nimium inebriari.* Jör.

i) alla, *omnium.* Hol. J. P. pro þat — eigi.

*) bordun var úti, *cœna erat finita.* K. L. M. R. Geck — brott exclud. Hol. J. P.

A.C. 944. druknir þeir er inni voro. En hvert *k)* full er Armódr drack þá mællti han. *l)* dreck ek til **)* þín Egill. en húskarlar drucku *m)* til förunauta Egils. *n)* ok höfdu hinn fama formála. Madr var til þeſſ fenginn at bera þeim Agli *o)* hvert full. ok eggiadi ſá miök at þeir ſkylldi *p)* ſkiótt drecka. Egill *q)* mællti vid fauronauta ſína. at þeir ſkylldu *r)* þá ecki drecka. *s)* en han drack fyri þá þat er þeir máttu eigi undan komaz. Egill fann þá at honum mundi eigi ſuabúit *t)* eira. ſtód han þá upp ok geck um gólf þuert þángat til er Armódr ſat. han tók *u)* höndum í axlir honum. ok *x)* kneikti hann *y)* upp at *z)* ſtaufum. ſídan

fuere, vehementer inebrioti ſunt. Ad omne autem poculum quod bibebat Armodus, ita loquutus eſt: propino tibi, Egille. at famuli domeſtici propinarunt ſociis Egilli, eadem præfatione adhibita. Datum eſt certo homini id negotii, ut Egillo & comitibus quodlibet poculum portaret, atque is vehementer ad cito bibendum eos acuebat. Egillus ſocios monuit, ne tum quicquam biberent; at ipſe eorum vices implebat, bibendo id quod effugere nequibant. Heic intelligens commodum (ſalutare) ſibi non fore, ut res eo tenore perſeveraret, ſurrexit, mediumque pavimentum ad ſedem Armodi transgreſſus, eum humeris apprehenſum, vi reclinem egit ad columnas. tum ejecit vomitum ingentem, qui vomi-

k) horn fullt, corrupte. J. P. ſinn *quoties.* Hol. K. L. M. R.

l) Nu (þetta) *Nunc (hoc)* add. Jör. Hol.

**)* honum Agli, *iſti Egillo.* C. E.

m) á. Hol. quando *fauru-nauta* erit Accuſativus. Mox, faurunautum, K. L. M. R. I. P. vulgatâ conſtructione.

n) OK — FORMÁLA, ignor. Hol. J. P.

o) dryckinn (dryck), *potum.* Hol. J. P. Jör. Mox, horn fullt, pro, FULL. K. M. R. inſcitè.

p) ótt, *raptim.* Hol. ſleitu-lauſt, *ſine interruptione, continenter.* J. P. deinde, af drecka, *ebiberent.* Jör.

q) hafdi þá lengi druckit fyri menn ſína. ſá Egill þá at honum mundi eigi ſuab. &c. *Et jam diu pro ſodalibus potaverat Egillus; tumque intelligens &c.* Hol. J. P.

r) eigi lengr, *ne amplius.* Jör.

s) þuí han dr. — komuz eigi lengr undan, *nam — quod ulterius non potuit evitari.* Jör.

t) duga. Jör. hlída. Hol. J. hlíta. P. *id.*

u) HÖNDUM, neſc. Jör. Mox, um, pro i. Hol.

x) hnikti, *id.* J P. keikti (keykti). Jör. K. L. M. R. deinde, honum. C. E. J. P.

y) aptr á bak at, *retorſit* &c. K. L. M. R.

z) Ita Membr. a. & Hol. in K. M. & R. eſt, ſtöfunum. puto autem hic intelligi *Öndvegis-ſúlur*, quæ ſitæ fuerint in poſtrema parte

síðan *æ*) þeysti Egill upp or ser spýu mikla, ok *ö*) gaus i andlit Armódi í augun ok nasarnar ok munninn, ok rann svo *a*) afan *b*) á bringuna, en Armódi *c*) var vid andhlaupi, ok er han feck *d*) aundunni frá ser hrundit, þá *e*) gaus upp spýia. *f*) En allir mælltu þeir er hiá vóru, hús-karlar Armódar, at Egill *g*) skylldi fara allra manna armaztr, ok han veri hinn vezti madr af þessu verki, at han skylldi eigi gánga út, *h*) er han vildi spýia, *i*) en verda eigi *k*) at undrum inni i dryckiu-stofunni. Egill segir, ecki er *l*) at hallmæla mer um þetta, þótt ek *m*) giöra sem bondi giörir, spýr han

vomitus effusus est in faciem Armodi, imo in oculos, nares, et os ipsum, atque ita in pectus defluxit; Armodus autem proxime aberat a spiritus suffocatione, ubi vero respirandi facultatem nactus est, vomitus erupit. Omnes autem præsentes Armodi famuli optarunt, ut Egillus omnium hominum miserrimus abiret (esset), ut qui propter hoc flagitium homo esset pessimus, quod non exiret, cum vomendi libidine caperetur, potius quam prodigioso spectaculo fieret in coenaculo. Egillus fatur: Nihil est, ut hoc mihi vertatur vitio, etiamsi agam itidem ut herus agit; ille A. C. 944.

parte sedis herilis. Stafnum, in num. sing. Jör.

æ) þeytti. Hrapp. siue liber Hrappseyensis impressus, i. e. *cum sonitu eructavit* &c.

ö) gaus hún Jör. altero plenius, quod tamen impersonaliter capiendum est, potius quam actiue vel transitiue.

a) þá ofan i serk honum, *inde defluxit ei in subuculam* J. & Hol.

b) um skeggit, *per barbam* Jör.

c) lá vid, Hrapp. eodem sensu usitate. Hellt vid andhlaup. J. & Hol. itidem, ultima voce in accusandi casu posita, in quo etiam consentiunt Jör.

d) Aundinni (öndinni) cæteri, magis vulgate, & modo ante gat pro feck, Jör.

e) hlióp úr honum spya mikil, *exsiliit ex ore ejus magnus vomitus.* Hol. et J. qui infimus addit: ok mörgum audrum, et multorum aliorum. Spió han, tantum Jör. *vomuit.*

f) Þá mælltu menn Armódar, J. eodem sensu.

g) væri hinn versti madr, ok han skyldi &c. huc transferunt Jör.

h) er (ef) han þyrfti at spya. *si vomitu ei opus esset.* Hol. Jör. J.

i) en — stofunni, ignorant Jör.

k) allr at undri þar í &c. *in totum* &c. Hol. & J.

l) mer at ámæla. Hol. J. & Jör.

m) giördi sem húsbóndi (svo sem húsbóndinn) Hol. et J. *facerem.* Giörda sem adrir giördu, *facerem quod alii faciebant* Jör.

A. C. 944. han *n*) af öllu afli eigi ſídr enn ek. Sídan geck Egill til *o*) rúms ſíns, ok ſettiz nidr, ok bad Þá *p*) gefa ſer at drecka. Þá qvad Egill vid rauſt:

r) Títt erumk verd at vátta
s) Vætti *t*) berk at ek hætta
u) Þung *v*) til Þeſſar gaungu
x) Þinn kinnadr *y*) minnar.

Margr

ille vomit, quam vehementer poteſt, non minus quam ego. Deinde locum ſuum acceſſit conſeditque, et petiit, ſibi daretur bibere. Tunc alta voce cecinit:

Moræ impatiens cupido mihi eſt de coena teſtandi,
Teſtimonium habeo, quod periclitatus ſum
Hanc ambulationem meam,
Tua hoſpitalis invitatio coëgit.

Multi

n) nú, *nunc*, inſerit Hrappſ. cæteri hoc membrum totum reſecant.

o) fætis, Jör.

p) fá ſer (at) drecka. Hol. J. Jör.

r) eitt, *unum verbum teſtandum*, O. inter prete G. Pauli. Mox er um, diviſim, O. quod junctum ſecundum J. Porro vord, pro verd, Hol. & Jör, quam vocem G. Pauli videtur per *verbum* eſſe interpretatus, neque id fortaſſe ſine ratione. Conf. J. Olavium in Gloſſario Syntagmatis ſui, ſub voce *ord*, item *wort* Germanorum. Eſt tamen, ut *vord* ſit leviter mutandum in vörd, *prandium*, *coenam*, quod occurrit in menſæ benedictione hymnica pereleganti inſignis poëtæ Steph. Olavii, quæ incipit: Þöck ſe Þer gód giörd &c. töd, et deinde tætte ber, Hrapps. male.

s) vetti baugar hetta E. Hol. Jör. *Vetti* idem eſſe poteſt ac *vætti*, ſiue id de *cuſtode* vel *domino*, aut etiam *genio* accipiamus (G. Pauli: Baugar vætti dedit per *viro* ſimpliciter) ſiue de *teſtimonio*, quum ſenſus foret: *teſtimonium annuli* o: *pretium*; magnaque ſic ironia in his duabus lineis eſſet, nullum enim tale pretium pro coena reddidit Egillus. *Hetta* i. q. hætta, et ad poſterius referendum.

t) In membrana legi non poteſt niſi *b k*, cum ſpatio unius vel ad ſummum duarum literarum. Deſpice ad notulas. Deinde at ek hætta, membr. Hrapp. et E. quæ lectio cæteris intellectu facilior.

u) Þúng omnes præter Hrapp. & 3 alios traduces, qui præferunt monſtroſe Þöngul (Þaungul) Þeſſar. &c.

v) er (en) Þeſſir (Þeſs er) gaungu Hol. Jör. K. L. M. improbe, ſaltim perplexe omnes. Feingu pro gaungu, O. ſolus.

x) Þinn kinna-lá, Hol. Jör. praue illud *Þinn* (pro *Þín* f.) in maſculino. Ceterum vide notas. Þín kinn ala minne, Hrapp. Iſtud kinn ala, corruptum ab imperitis editoribus, ex kinna-lá Þín kinnadr. E. ubi Þín ſpecies genitiui pro nominatiuo pronominis poſſeſſiui interdum uſitata. Þinn

z) Margr velr geſtr þar er giſtir
æ) Giöld finnumk a) vid ſialdan.

4) *Multi hoſpites, ubi hoſpitantur, lectam* A. C. 449.
Talionem reddunt, raro (autem) nos duo
convenimus 5);

Ar-

kinni leminnar, J. ultimum corrupte ex kinna-lá minnar. Eſt tamen, ut reſtitui poſſit: þín kinni-læ, *tui doli ſub hoſpitalitatis ſpecie.* || þiód-kunna lá minna, O. quomodocunque verbo tenus: *celebris poculorum memorialium invitatio.*

y) minnar in contextum ſuſcepi neceſſitate adactus ex Hol. Jör J. K. L. M. Idem qvoqve placuit G. Pauli, nam membr. ipſa, E. et Hrapp. *minni* præferunt in dandi caſu, ſi ſit pronomen; ſed ſi nomen ſit, notaret vel *minor* (*minora*) vel *pocula memorialia*, qualiscunque horum applicatio in contextu foret.

z) margs, O. *multarum rerum* (*premium*) *deligit.* Deinde rekr, pro velr, *exſequitur*, E. ſiue in bono ſiue, quod rectius arbitror, in malo ſenſu, haud illepide.

æ) giald, O. & Hrapp. item Jör. Hol. & J. in num. ſing. nempe ut conſonantia metrica plena eſſet, quod Egilium parum curaſſe notum eſt. Mox finn ek vid (fundit vid) Hrapp. & J corrupte uterque.

a) Ver, Jör. Hol. nihilo ſequius altero, etſi de duobus tantum ſermo ſit, immo aliquanto ſublimius.

Ordo proſaicus verborum in priore parte hujus carminis ſatis perplexa, cui latina verſio eſt adtemperata, ſic habet: 1) Títt erumk verd at vátta, vætti 2) berk at ek hætta til þeſſar gaungu minnar, þinn kinnadr 3) þung (mik),

1) tídr, creber, item *celer*, *citus.* Hió ſem *tídaſt*, de uno ictu, ſpratt upp etc. *titt um* þat eda þad, annt, umhugat. *Tíd er mer* bók og ſmídir, *amici mihi ſunt* libri et opera fabrilia, ad ea libenter feror etc. Alz *mik* fara *tídir*, ſiquidem ire *libet* vel *volupe eſt.* Ergo *tídt* vel *títt er um* (in textu tamen poſuerat, er-umk, per hyphen *G. M.*) *verd* vel *vörd at vátta*, libet ſine mora de coena teſtari, vel *inter coenandum*, vel etiam títt, *uſitatum*, *vulgatum*, eſt, G. Pauli. Cujus duo ultima haud ſane ſunt ſpernenda. Leviter advertendum, quod *verd* hic etiam de *pretio* (*hoſpitali*) capi poſſit, præſertim ratione habita verbi medii *erumk*, quod præcedit. Et hæc acceptio vi ſua aliquanto maiorem ironiam habere videtur præ altera, quæ, quantum adtinet ad illud *de coena teſtari*, minus cum textu congruit.

2) i. e. *argumentum*, *indicium*, quod modo oſtenderat in vomendo. Eſt &, ut una voce et verborum connexione aliquid mutata legatur: *vætti* brák *at ek hætta*, i. e. credo nihil opus eſſe ut ceſſem, ſc. bibendo, vel, ut iterum *pericliter* ad te, Armode, transeundo. Ita ordo poëticus fere invariatus ſeruari poſſet in duabus ultimis hemiſtichii lineis.

3) þung, Præterit. verbi ek þyng. G. Pauli. Utrumque ſatis inſolens, & præſens &

A.C. 944.

b) Armódi liggr ædra — *Armodo cubat exteriore* 6)

c) Auldra-daugg i ſkeggi. — 7) *Cereviſiaria pluvia in barba.*

Ar- — *Ar-*

præteritum, hoc vero etiam contra regulas grammaticas, certe, ſi analogiam ſpectemus, ad quam hic unicum eſt refugium, nam *ſyng*, cano, format ſingularem Præteriti in *ſaung*. Venit interea in mentem, anne tenui ſub mutatione *þrung* pro altero commodius legatur ſenſu eodem, ſiue potius tamen aliquanto intenſiore. Sane *þrúngr*, 3 Præſ. Ind. ſing. habetur in *Fiölſvins-málum* Eddæ Sæm. impreſſæ Tom. 1 & *þrúngu* 3 Plur. Præt. apud antiquum poëtam in Edda Snorr. Flexio autem foret in 1 Præſ. Ind. *ek þrúng*, & eadem in 3 perſonis ſing. Præt. Imperf. adeo ut hæc lectio aliquam pro ſe habeat auctoritatem & analogiam linguæ, qua altera fere caret. *Kinnadr* modo ante, perrara vox, & nomen verbale ſine verbi origine, nimirum a *Kynni*, hospitium, conuiuium. Denique varietas Kynna-lá a G. Pauli inter circulos recepta, ab eo recte & Eddice exponitur, *coma maxillaris* ɔ: *barba*, ubi adlegat J. Hypnoneſium, neſcio ubi. Quæri autem merito poteſt, quod bonus vir *Gunnar* male prætermiſit, cur *barba Armodi poëtam coegerit ad iſtam ambulationem* ɔ: tranſitum ad eum? Reſpondeo: ſcoptice hic fit alluſio ad cognomentum Armodi, quod erat *Skegg*, barba. Iſtud autem cognomen videtur meruiſſe a magnitudine barbæ ſuæ. Latenter ergo diceret poëta: dignitatem hujus barbæ tantam eſſe, ut ipſe obligatus fuerit ad ſuam venerationem ei quocunqve pacto exhibendam. In hoc ipſo, collato cum contumelia barbæ facta in antecedentibus, ſane quam acerba eſt inſultatio.

4) *margr velr* - - - giöld, ſpeciem habet gnomæ generalis.

5) Ergo, dum temporis opportunitas adeſt, pretium hero reddendum cenſet per ſpeciem farcaſmi ſub honeſto prætextu.

6) *ædra* pro *ydra* i. e. *ytra* exterius. Sic *ægr*, *ygr*, toruus, ſæuus, terribilis; *ædſtr*, *ydſtr*, ſummus, & *ydſtr* pro *ytſtr* ab *út*, extrorſum. *Ydrafell*, *ytra* F. Gull-Þoris ſaga. *G. Pauli.* Quod ille *ædra* aduerbialiter reddiderat, ego adjectiue dedi, magis figurate opinor, et ſimul magis ex uſu ſermonis. Quid autem *exterior* aut, ut verba preſſius ſeqvar, *ſuperior barba* aliud ſonet, quam *exteriorem, ſuperiorem barbæ partem?*

7) *Aulldra* [Gen. plur. G. M.] *auldr* idem quod *aul*. Ofheit ertu *auldr*, jörd tekr vid *auldri* &c. *G. Pauli.* Cætera qvidem recte, niſi qvod *auldr* facit generis foeminini in priori exemplo allato, quod ſine dubio ſumſit ex loco Hymnis-qvidæ non recte a ſe lecto, nam idonei libri illic habent: Þu ert *auldr ofheitr*, & verti: *tu cereviſia niminm cales;* denique

d) Armódr hlióp *e*) upp ok út, en Egill bad *f*) gefa ſer drecka. Þá mællti húsfreyia *g*) vid þann mann, er þeim hafdi ſkenkt um qvelldit, at han ſkylldi gefa dryck ſvo at þá *h*) ſkyrti eigi medan þeir villdi drecka. *i*) Sídan tók han dýrs horn mikit ok fylldi ok bar til Egils. Egils kneyfdi af horninu i einum dryck. Þá qvad han:

Armodus exſiliens foras cucurrit, Egillus autem petiit ſibi bibere dari. Tunc alloquuta eſt materfamilias hominem, qui per veſperam iis propinaverat, ut potiones promeret, neve iis deficerent, dum bibere cuperent. Tunc ille ſumſit magnum cornu ferinum (bubalinum) implevitque et adtulit Egillo. Hic cornu amyſtide (uno hauſtu) evacuavit. Deinde cecinit: A. C. 944.

ad varietatem *auldra-dregg* adnotavit *G. Pauli: Dregg*, qvod etiam *Qveik* f. g. quaſi *motricem* dicas vel *fermentum*, unde facile lat. *fex* (*feces*, *fekes*) per aphæreſin literæ *k*. Hæc ille, et quidem docte et eleganter, quod ad ſenſum vocis *Qveik* adtinet, et adſtipulatur ei hymnus noſter eccleſiaſticus e latino translatus, in quo exſtat de hominibus, *Qveik ſpillt*, ubi textus habuit, *fex putris*. Cæterum non nego, magis contumelioſe dictum fuiſſe *auldra-dregg* quam — *daugg*, non tamen viſum erat a membranæ auctoritate diſcedere, dum eius lectio per figuram adtenuationis haud illepidam contineat ironiam.

b) Armódligr andar auldna dregg etc. J. *miſellus exhalat vetuſtam fecem* &c. non ſine ſenſu, verum tamen deprauate.

c) elladugg, Hrapp. qvod velim editori placuiſſet interpretari. Auldra-daugg, membr. K. L. M. etſi conſonantia laboret; conf. paulo ſuperius var. *æ*. Sed Auldra dregg, *potionum fex* cæteri omnes. Daugg in degg, eodem ſenſu cum *daugg*, ut harmoniæ conſuleretur, mutare placuit Gunnaro Pauli, haud ſine ratione, quemadmodum *der* pro dör, *umbraculum pilei*, dicitur, ne plura adferam; ſed hac mutatione nihil tamen erat opus per priora a me obſeruata.

d) var Þá Egli gefit at drecka, han tók vid, ok hneifdi af honum i einum dryck. *Tum Egillo bibere datum eſt, ille poculum accepit, et uno hauſtu ingurgitavit*; ita ſequentia usque ad verſum proximum contrahunt Jör.

e) ut, tantum, ex Holanis N.

f) fá ſer (at) drecka, Hol. ut ſupra.

g) at honum ſkyldi fá dryck (og bad at bera honum dryck) *tunc indixit hera, ut potus ei ferretur*. Hol. J.

h) ſkorti, (ſkortadi) E. Hrapp. Svo at — drecka, excludunt Hol. J.

i) Þá var honum ſkeinkt á horni miklu (horn mikit) han tók vid (horninu) ok qvad, *tunc ei propinatum eſt in magno*

A. C. 944.

Dreckum or þó at *k*) eckils
l) Eyk-rídr beri tídum
Horna-ſund *m*) at hendi
n) Hvert full *o*) bragar ulli.
p) Leyſi ek *q*) vætr 5) þó at *r*) laufa
Leik-

Epotemus quodcunque poculum,
Etſi Ekkiliani jumenti vector
Crebro ad manum adferat
Cornuum fretum poëſeos arbitro:
Nihil laudo, etſi gladiatorii
Ludi

cornu (*magnum cornu*), *ille id* (*cornu*) *excepit*, *et cecinit*. Hol. J.

k) Eckvers, E. ſolus, qvod nomen *regis maritimi* in Edda non adparet, quantum memini. Forte ſit *ſinus* nomen, nam notus eſt Harmr, *ſinus maris*, atque *Ecki* & *Harmr* ſynonyma ſunt: Tum vero indifferens eſt, ſiue poſterior vocis pars ſc. *ver* capiatur de *loco* l. *ſtatione* ſiue de *mari*. Modo ante pro or Jör. exhibent *af*, aliquanto validius.

l) eitídr, Hol. ſine ſenſu et dure in poëſi propter ſequens *tídum*. Eykfrídr, *navigii ornator* Jör. Eylvdr O. ſenſu caſſum, quamuis non ignorem *Eylúdr* eſſe maris nomen in Edda.

m) af, Jör. a prima manu, parum in ſenſu differenter.

n) hvor full, Hrapp. in plur. *qvæque pocula*. Hvert fullt J. corrupte, nam non percepit *full*.

o) ſegir, *inqvit*, intrudit Hrapp. putide ad metrum & ſenſum. Borgar ulli O. Hol. et Jör. a manu ſecunda, quæ lectio forte non ſit contemnenda, ſiue *Borg* pro *munimento qvouis* accipiamus ſiue de celebri prædio Borga in Islandia, quod domicilium & poſſeſſio erat Egilli, cuius adeo ulli, i. e. valdandi rádandi, *potens*, *dominus*, *arbiter*, merito adpellari potuit.

p) leifek, ex Hol. N. i. e. *nihil relinquo* (potionis). Lectio nil alteri cedens, imo præſtantior; iſti quodammodo patrocinantur Jör, in quibus a prima manu fuit *Leifum* in plurali. Leifi ek, etiam per i in priore, in textum ſuum recepit G. Pauli, conſentiente Hrapp. || lof fek vættr D. E. i. e. *laudis nihil adeptus eſt*.

q) vætt præferunt Hrapp. K. L. M. quod tamen minus uſitatum eſt priſcis in ſenſu privatiuo. Vetr, Hol. O. idem quod vætr. Næmir, pro eodem obtrudunt Jör. fere hic ſine ſenſu.

Ordo verborum proſaicus in priori hemiſtichio huius cantilenæ: Dreckum 1) or, (plenius *af*) hvert full, þo at 2) Eckils eyl-rídr beri tídum 3) horna-ſund at hendi 4) bragar-ulli.

1) ſatis tenuis hic eſt particula *or* ad epotandi ſignificationem, certe ita non ſonat noſtra ætate, eam tamen ſeruare libuit, propter membranæ auctoritatem et codicum numerum. Cum ablatiuo conſtructa, ut ſoret, hveriu fulli, vim requiſitam habuiſſet, ſed fortaſſe tamen hic ſit antiptoſis Accuſatiui pro Ablatiuo.

Leik-ſtærir mer færi
s) Hroſto 6)-tiörn *t*) i horni
Horn til *u*) dags at morni.

Ludi promotor mihi ferat
Turbidæ potionis ſtagnum in cornu,
(*Atque adeo*) *cornua usque ad mane craſtinæ diei.*

A. C. 944.

Egill drack *v*) um hríd, ok *x*) kneyfdi hvert horn er at honom kom. Lítil var þá

Egillus aliquamdiu potavit, et evacuauit quoduis cornu ſibi adlatum. Interea exigua

2) Eckill, *rex piratæ*, cujus eykr iumentum *navis*, et ejus rídr ɔ: rídandi, vir. G. Pauli.

3) i. e. *potiones abundantes.*

4) ſiue ullr hic pro *divi* nomine propr. accipiatur, ſiue pro nomine adpellatiuo valdr, valdandi, dominus, potens, (hanc enim ſignificationem vocis ullr ſiue adpellatiue ſiue in proprio ſenſu ſumtæ eſſe ſtatuo, & antea ſtatuiſſe opinor in hoc libro) parum intereſt; quis autem majus dominium habeat in ſuum poëma, quam poëta ipſe?

5) i. e. quomodo cunque, *nego Armodum ullam gratiam a me initurum eſſe tam foecunda poculorum invitatione*, quæ ſequitur, imo potius *illum contumeliam gratiæ vice meruiſſe.*

6) Hroſti vel *Roſti*, cereviſia, hodie fere vilior, aut *fex cereviſiaria*. G. Pauli. Idem horn in ult. lin. capit pro epexegeſi lineæ præcedentis, quod et ego facere compulſus ſum, propter iſtud leyfi ek vætr; ſed cum ille leiſi per *i* adoptauerit, nulla neceſſitate adactus fuit ad eam tautologiam hic admittendam, quum ordo poterat eſſe talis: leiſi ek vætr hroſto-tiörn i horni, þo at laufa-leik-ſtærir færi mer horn til dags at morni, *non relinquo vel paullum quidem cereuiſiæ in cornu, etſi pocillator mihi afferat cornua usque ad* &c. Hanc acceptionem ajo eſſe multo ſimpliciorem & ſignificantiorem altera. Laufaleik-ſtærir in lin 5 & 6 eſt viri adpellatio poëtica; laufi, *leo*, vocabatur celebris gladius celebrioris athletæ Bödvaris Biarkii; eius leikr, *prælium*, & hujus ſtærir, *præliator* et vir quicunque, ex antiquo more & genio bellico atque generali cuiusque viri adpellatione inde petita.

r) löfa, Jör. a prima manu, non male.

s) Hroſto-tiörn videtur eſſe in membr. quod et E. firmat; ſed cæteri Hroſta-tiörn, præter J. qui nugatur Horsnatiörn, & Hol. in quibus eſt Horſa (Horſta)-tiörn, *lacum equeſtrem*, ɔ: quantum uno hauſtu ebibit.

t) á horni, Hol. etiam recte; at horni, a prima manu Jör. ſuſpecte.

u) dals, *ad vallem* iid. a prima manu mira aberratione. Poſſit tamen reddi: *usque ad occaſum diei craſtinum.* Mox, a morgni, Hol.

v) hvert at ödru, *unum poſt aliud* (cornu) Iid. hvert horn er at honum kom, Jör.

x) hneifdi af um hríd, Jör. Kveifdi Hrapp inſolenter hic et ſuperius.

A. C. 944. Þá gledi i ſtofunni, *y*) Þótt nockurir menn drycki. Sídan ſtendr Egill upp ok förunautar hans, ok taka vopn ſín *z*) af veggium, er þeir höfdu upp feſt. gánga ſídan til kornklödu þeirrar, er heſtar þeirra vóru inni, laugduz þeir þar nidr i hálm ok ſvúfu *æ*) um nóttina.

gua erat hilaritas convivialis in coenaculo, quanquam nonnulli homines adhuc potarent. Poſthæc Egillus ſurrexit & ſui comites, & capiunt arma ſua de parietibus, quæ ſuſpenderant; deinde eunt ad horreum, in quo equi eorum erant; ibi decubuerunt in culmo, & noctem ſomno exegerunt.

LXXV. Cap.
SKILNADR EGILS OK ARMÓDAR.

Egill ſtód upp um *a*) morgininn þegar er dagadi. Biuggüz þeir förunautar *b*) ok fóro, þegar er þeir vóro búnir, aptr til bæiarins, ok leita Armóds. Ok er þeir komu til ſkemmu-búrs, þeſs er Armódr ſvaf í ok kona hans ok dóttir *c*), þá hratt Egill upp *cc*) hurdunni, ok geck til reckiunnar Armóds, han brá þá ſverdi, en annarri hendi *d*) greip han i ſkegg Armódi, ok hnykti honom á ſtock fram. En

LXXV. Cap.
EGILLI & ARMODI DISCESSIO.

Egillus ſurrexit mane poſtero, ſimul atque dieſcebat. Ille et ſui itineris ſocii accinxerunt ſe, et poſtquam parati erant, ædes repetierunt, Armodum quærentes. Poſt autem quam venerant ad ædem ſolitariam, in qua Armodus cum uxore ſua et gnata ſomno indulgebant, tunc Egillus forem excuſſit, et lectum Armodi adgreſſus, gladium ſtrinxit, altera vero manu adripuit barbam Armodi, et eum in ſpondam proripuit. Sed

y) Þótt — drycki abeſt ab Hol. Jör. J.

z) ok klædi, *et veſtes* (ſc. *exteriores*) Hol. J. affeſt, excluſis af vegginum, in ſing. Hrapp.

æ) þar þat ſem eptir var nætur, *ibi quod noctis ſupererat.* Jör.

a) Morguninn ſnemma, *matutine* Iid.

b) til ferdar en ádr þeir færi, þá leitadi Egill Armóds, ok kom at ſkemmu-búri &c. *ante vero quam diſcederent, Egillus Armodum quærebat, & venit ad apothecam* (*inſulam promtuarium*) Jör. Pro hoc ultimo *ſkemmu-búri* tantum ſkemmum ſubſtituunt. Hol. J.

c) Ecki var þar fleira manna (voru þar fleiri menn) *plus ibi hominum non aderat.* Jör. J. Hol. ſupplent.

cc) hurdu, ſine articulo Iid.

d) tók han i ſkegg honum. Hol. J.

En kona Armódar ok dóttir *dd*) hliópu upp ok *e*) bádu Egil, at han dræpi eigi Armód. Egill ſegir, at han ſkylldi þat giöra fyri þeirra ſakir, þvíat þat er makligt; en *ee*) hefdi han verdleika til at ek dræpa hann. Þá qvad Egill:

Nýtr *f*) íll-hugadr *ff*) ýtir
g) Arm-linnz konu *h*) ſinnar,
Oſs

Sed uxor et filia Armodi exſilientes precabantur Egillum, ne Armodum interficeret. Egillus dixit, ita ſe facturum in earum gratiam, id enim meritum eſt (veſtrum); at illius merita forent, ut eum interficerem. Tunc cecinit Egillus: A. C. 944.

Prodeſt male animato protruſori
Anguis cubitalis meritum uxoris et filiæ
Nobis

dd) hliopu upp ok, male reſecant Iid.

e) fengu tekit um háls honum (Egli), þær bádu ákafliga, at Egill ſkylldi eigi drepa Armód, *cum ſucceſſu collum eius* (Egilli) amplexæ, impenſe ſupplicabant &c. Jör. ſatis energetice.

ee) hefir, ac deinde drepi, in præſenti Hol. J. Qvad hitt makligt, at han væri drepinn, *iſtud vero dignum prædicauit, ut occideretur, et ſane Armodi merita ad id ſatis ſunt, ut occidatur.* Jör.

f) Ill-fögull, membr. C. Jör. maledico. Illflögul, *inutili ad feriendum*, J. Ill-fögull, ad omnia effutiendum promto. Hrapp. Forte ill-hogull (-hugull) pro omnibus hisce reponendum eo ſenſu, quem verſio exhibet.

ff) ítrar (ytrar) *eximiæ*) Jör. Hol.

g) arnlinr, Jör. Aurn, *gladii nomen* in Edda. Hlynr et linnr *ligni nomina*, ergo arnhlynr vel arn-linnr viri appellatio. || Armódr Hol. et O. rhytmo non adprobante in Hol.

h) gódrar *bonæ*, O.

Ordo proſaicus verborum huius carminis talis eſt: Nytr illfangull ytir 1) armlinns konu ſinnar ok dóttur, oſs er ótta-lauſt vid 2) ognar hveſſi 3) þeygi muntu vid þenna grepp 4) þyckiar verdr fyrí dryckiu, a veg ſkulumvappa vítt &c.

1) linnr, *anguis*, at *anguis brachii* vel *manus* annulus. Eius ytir vir quilibet. Paullo aliter G. Pauli, cui: »Armlinnr (imo *linnr* ſecundum textum noſtrum, quod etiam anguis nomen eſt. G. M.) haud dubie telum eſt (haſta vel gladius) & eius *ytir* (*protruſor*, *protenſor*) vir.» Ambigi tamen poteſt de hac teli appellatione.

2) ógnar-hveſſi, G. Pauli reddidit: *minitabundo*; alias poſſit accipi pro appellatione *hoſtis* vel *viri* ſimpliciter; nam ógn prælii vocabulum eſt in Edda, et *hveſſir* (verbale agentis), acuens, incitans, intendens.

3) þeygi, vulgo ſcribitur per *i* þeigi, & pro ſimplici negatione uſurpatur: reuera autem compoſitum eſt ex *þó eigi*, & mihi quidem hic aliquanto plus valet altero, nimirum *tamen non, præterea non*,

A.C. 944.

Oſs er vid ógnar-hveſſi
Óttalauſt, ok dóttur.
i) Þeggi muntu vid Þenna
k) Þyckiar verdr *l)* fyri dryckiu.
Grepp.

Nobis a pugnæ incitatore
Nulla formido eſt.
Nullum, credo, de hoc poëta
Incommodum meruiſti poculis.
Por-

quin etiam non. Dixerat poëta in priore hemiſtichio: *ſeruari Armodum ob meritum uxoris et filiæ*; nunc per ſpeciem quandam epanorthoſeos ironice addit: *ipſum vel ſuo merito indignum eſſe, qui lædatur aut violetur, propter largiter præbitas portiones, quin imo remunerationem meruiſſe*, quam et ſeſe reddidiſſe cenſet in altero oculo cum vita illi ſeruando. Cæteroquin ſarcasmus quidam eſt, quod latenter negat, ſaltem diſſimulat, *ullum in barbæ abſciſſione et alterius oculi effoſſione eſſe incommodum.*

4) Þyckr, facit genitiuum Þycks & Þyckiar ſicut dryckr potus, drycks & dryckiar, hnyckr correptio, ſtropha, hnycks & hnyckiar. Eſt autem Þyckr rara vox, obuia tamen in Droplaugarſona Saga magna, relatione de Gunnare Thidrandicida, & in Svarfdælaſaga, de Thorſteino Svörfudo, pueros ſuos Klövium illum celebrem & ſororem eius Sigridam fictis terroribus experiente; & videtur ibi τὸ Þyckr eſſe *offenſa moleſtia, terror*, aut *res indignationem* vel *terrorem mouens, moleſta, ingrata*, ab *mer* Þyckir, *moleſtum* vel *ægre mihi eſt, indignor ſuccenſeo, gravor.* Denique Gunnaris Pauli verſio huius poſterioris hemiſtichii talis eſt: *Ideo (ɔ: ob malignitatem) in ignaberis huic pro potione coenæ (ego poëta cum meis viæ nos dabimus longæ) ut ſit ſpectaculo.* Idem bene obſeruauit, verbum at vappa in ſtropha penultima Starkado etiam eſſe uſitatum (nempe in Giafa-Refsſaga G. M.) Þadan vappadi ek villtar braútir. Eſt autem *at vappa* proprie infantum, *gradu minuto, crebro & vacillante ambulare.*

i) Þeigi idem Jör. H. Deinde pro vid, Þvi legitur in K. L. M. nullo ſenſu, ſed hæc tamen lectio videtur induxiſſe Gunnarem Pauli ad illud Þeygi repudiandum, et hoc ipſum Þvi in illius locum transferendum, quod per *ideo* vertit. Supra adſcripſi verſionem eius in totum hoc hemiſtichium.

k) Þyckiu, *indignationem* Jör. Þyckiaz G. H. A. Magnæus in A. idem quoque voluiſſe videtur G. Pauli, etſi ille Þyckiaz, per unum *k* ſcribat, et aliter vertat quam ego. Mihi enim ſenſus talis eſt: *non cenſes, credo, te ſic promeruiſſe de h. p. ob pocula.* Laudato G. Pauli Þykiaſt valet *indignari*, quem ſenſum verbi ignoro. Mox idem pro *verdr* adj. *dignus* ſubſtituit verdar ſubſt. in genit. *coenæ.*

l) of, *ob pocula* J. ofdryckiu Svec. coniunctim inepte.

m) Grepp. ſkulum á veg vappa
n) Vitt ſvagöru hlíta.

Porro viam carpamus,
Re ſic geſta contenti.

A C. 944.

m) Grepp, in accuſandi caſu membr. a. cum paucis aliis, in quibus eſt Hrapp; ſiue impreſſa Hrappſeyenſis ſine Anno. A ceteris multum turbatur, nempe: Greppr Jör, quod in vocandi caſu Armodo tribui poteſt, quaſi dicat: *homo torve! facie turpis!* vel contracte, contorte! incurue! ob coecitatem ſcilicet. Sed G. Pauli in nominandi caſu, de ipſo poëta & eius ſociis accepit, ſatis contorte: mirum quod non repoſuit plural: *Greppar*, quo Egillus ſuos alloqueretur: *o viri!* vel *nos viri!* ſed illi nimirum non aderant. Greipr (greypr) A. Magnæus in A. & mox ſkalltu pro ſkulum, omnes Jör. Qvas lectiones adoptauit & expoſuit J. Olavius in gloſſario ad Landn. b. Conf. meum gloſſarii ſpecimen in Eddam Sæmundi, & ſupra ſub hac lit. var. expoſitio vocis Greppr. Greip. M. Gripſ. liber G. Pauli forte pro *greips* ſc. þyckiar, *atrox incommodum*. Non autem omittenda eſt plauſibilis coniectura G. Pauli orta ex illo Grips: nempe poëtam forte hic intelligere *gryphes* (*hyperboreo-montanos*) & greips vel grips-veg dixiſſe vaſtum illum ſaltum (ɔ: Eida-ſkóg) || Geips. G. H. & Geipu Svec. Unde retenta lectione þyckiar, ſenſus fit: *non credo te tibi videri vaniloquo dignum* vel *nugis*, ſed alio magis ſolidiori premio ſcilicet.

n) Víti, *poëna* ɔ: de Armodo ſumta, commode reponi poteſt, diſtinctione expuncta, ſequentibus connectendum. Neque ſane ſatis aptum videtur illud vítt in textu, etſi figurate accipi poſſit vítt á veg, pro á vídann veg, quod fecit G. Pauli, aut vítt, ut ego cepi, pro vídar, *amplius, ulterius*. || Víſt. J. *certo gradu* ſ. *tenore itineris*, ſed hoc peccat in harmoniam poëticam. Deinde: ſo gefu, A. Magnæus in A. *tali fortuna contenti*. Gieffu pro iſto habet Svec. vitioſa geminatione literæ f. gefum, O. gefnu, *ita dato* ſc. nobis a fortuna, quod inſidias hoſpitis euaſimus, & eum ulti ſumus. Quod ſi poſt modo legatur hlíttu pro hlíta (quomodo etiam hlíttad ibi eſt in O.) erit ſenſus ad Armodum adplicandus per ſarcasmum talis: *ita præſtitam remunerationem boni conſule*. Sva gernu, Hrapp. nempe corruptum ex antiquo pleniore & magis euphonico ſva gervu (ſva giörvu) quo alludit *ſua geriú* in Jör. In fine ſtr plæ hlíta plane præferunt Jör. G. H. Svec. quo et modo allatum hlíttad pertinet. Líta membr. a. & cæteri magis ambigue & inſuauius. Denique in hac ultima ſtropha G. Pauli duplicem in una voce facit mutationem inutilem, nimirum: *ſvo á gefi* (giöri) *líta*, *ut ſis ſpectaculo* (ut homines te ſpectent) quæ ipſe ſic illuſtrat: gefr á at líta, vulgata eſt locutio de re ſpectabili, qualem etiam Armodum hic reliquit Egillus.

A. C. 944.

o) Eptir þat ſneid Egill af honum ſkeggit vid hökuna. Síþan *p*) krækti han *q*) fingrinum í aúgat ſva, at *r*) uti lá á kinninni. *s*) Eptir þat geck Egill á brott til fauru-nauta ſinna. Fara þeir þá leid ſína, komu at dagverdar-máli til bæiar *t*) Þorfinz *u*) han bió vid Eida-ſkóg. Þeir Egill *x*) kröfdu dagverdar ok æia heſtum ſínum. Þorfinnr bóndi let heimollt ſkylldu þat. Gánga þeir Egill inn i ſtufu. Egill ſpurdi *y*) ef Þorfinnr hefdi var ordit vid faurunauta hans, haufdu ver her mællt mót med oſs. Þorfinnr ſegir ſva. Fóru her VI. menn ſaman *z*) nockuru fyri dag ok váru vapnadir miög. Þá mællti húskarl Þorfinns, ek ók í nótt eptir vidi, ok

Tum barbam illi Egillus ad mentum ipſum deſecuit. Mox uncum digitum oculo ita impegit, ut in mala excubaret. Poſt hæc ad ſocios diſceſſit hique iter propoſitum capeſſentes hora prandii ad Thorfinni veniunt villam, Eidenſis ſaltus accolæ. Prandium ibi poſtulorunt, et ſimul equos ſuos quieuerunt (quieſcere fecerunt) Thorfinno adfirmante, id iis in manu fore. Ita in triclinium intro eunt. Egillus rogabat, an Thorfinnus quidquam animadvertiſſet de ſuis comitibus, hic (enim, inquit) iterum jungi conſtitueramus. Thorfinnus narrat hunc in modum. Hac ibant VI. homines ſimul, aliquanto ante lucem, et erant armis copioſe inſtructi. Tunc interpellans famulus domeſticus Thorfinni, vehebar lignatum hac proxima nocte, et

o) ſiþan membr. quod ead. paulo poſt repetit. Mox: greip. Egill upp vid hökuna ſkeggit, *corripuit Egillus barbam ſurſum ſub ipſo mento.* Hol.

p) kreppti, Hrapp ſuſpectum cum dativo.

q) fingri ſinum Jör.

r) út lá á kinnina, in accuſ. caſu. Hol. J.

s) Þá geck E. i burt med faurunauta ſína J. til manna ſinna, Hol. *cum comitibus ſuis.* Porro, ek komu (kom J.) at dagverdarmáli &c. Hol. J.

t) Þorfinnz bónda, *ad Thorfinnum colonum* Hol.

u) þar ſem (er) han bió v. E. ſk. *ubi ille incolebat ad ſylvam Eid.* iid. han bió ok vid E. ſk. *& ille quidem accolebat ſylvam Eid* Jör.

x) gengu inn i ſtöfu. Egill ſpurdi &c. Jör. Þar höfdu þeir gneida dvöl, *ibi ſubſtitere hospitalitatis fruendæ cauſa.* Hol. G. H. mox ſubiuncto: ok gengu inn til ſtofu.

y) hvert Þorf. hefdi hvergi ordit var vid &c. *nusquamne Thorfinnus animadvertiſſet eorum comites* iid.

z) á ſkóginn i morgun, *in ſylvam* &c. Jör.

ok fann ek VI. menn á leid ok voru þat hús-karlar Armóds, *æ*) ok var þat miklu fyri dag. Nú veit ek eigi hvart þeir munu allir *a*) einir ok hinir VI. er þú sagdir frá. Þorfinnr segir, at þeir menn, er han hafdi hitt, haufdu sídan farit enn huskarlinn kom heim med vidarhlassit. Ok er þeir Egill sáti ok mautuduzt, þá sá Egill, at kona siúk lá í *b*) þver palli. Egill spurdi Þorfinn hver kona sú veri er þar var sva þúngliga haldin. Þorfinnr segir at hon het Helga ok var dóttir hans, hefir hún haft lángan vanmátt ók þat var króm mikil, feck hún *c*) enga nótt svefn, ok var sem *cc*) hæmstoli veri. Hefer nockurs í verit leitat, segir Egill, um mein

*et obuios habebam VI. homines, qui famuli domestici Armodi erant, hoc autem erat multo ante lucem. Nunc incertum habeo, numne hi sint uni iidemque cum VI. illis, quos tu (here!) narrabas. Thorfinnus ostendebat homines, quos conuenisset, iisse, post quam operarius cum lignaria vehe domum venisset. Interea dum Egillus et sodales adsidentes cibum capiunt, Egillus notavit mulierem ægram in tabulato transverso cubantem; et Thorfinnum sciscitatus est, ecquæ esset mulier illa tam graviter afflicta. Thorfinnus dixit, Helgam vocari et suam esse filiam; ea (inquit) diuturna invaletudine, atque adeo peruicaci ægrotatione vexata, nulla nocte somnum nacta est et videtur (quidem) esse alienata *) (communem* A. C. 944.

huma-

æ) Hinc usque ad ok er þeir Egill sátu, omnia omittunt Jör. Hol. J.

a) einir ok hinir sömu er þ. s. frá L M. einir ek, excludit Hrapp. corrupte utrique, nempe quod ignorabant allr einn ok idem sonare, atque einn ok hinn sami, allr hinn sami ok, *idem ipse, plane idem, ac* &c.

b) pallinum, ok var þúnglega haldin, *tabulato* vel *scamno, graviter adflictam.* Hol. omissis mox, er þar — haldin.

c) öngvan svefn, ok hefir þo verit í leitad nockra bragda. Þá fer Egill um mein hennar, ok mælti: Rúnar hafa her verit ristnar, ok er nu miklu verr, Þorf. mælti vid Egil: kantu nockut gera &c. *nullum somnum nacta est, at quædam tamen remedia tentata sunt; tunc Egillus examinabat malum eius, et postea dixit: Runæ incisæ hic adhibitæ sunt, adeo nunc res in multo peiore loco sita est. Thorfinnus locutus est Egillo: numquid* &c. Hol.

cc) Hamstolin Hrapp.

*) hamr, *corpus, forma externa:* stoli & stola, omn. gen. (per omnes casus) *spoliatus, exutus, priuatus*, ut in compositis, draum-stoli, & vit-stola, hinc ham-stoli, *suo corpore spoliatum*, & (amplius) *alieno indutum* proprie denotasse videtur. Ita multos ab incantatoribus olim fuisse trans-

A. C. 944. mein hennar? Þorfinnr ſegir, *d*) riſtnar hafa verit rúnar, ok er ſá einn bóndaſon hedan ſkamt í brott er Þat gerdi, ok er ſídan miklu verr enn ádr. Eda kantu Egill nockut gera at *) ſlíkum meinum? Egill ſegir, vera kann at ecki *e*) ſpilliz vit Þó at ek koma til *f*). Ok er Egill var mettr, geck han Þar til er konan lá, ok ræddi vid hana; han bad Þa *g*) hefia hana or rúmanu ok *h*) leggia undir hana hrein klædi, ok nú var ſva giört. Sídan rannſakadi han rumit er hon hafdi hvílt i, *i*) ok Þar fann han tálkn, ok voru Þar á rúnar. Egill las Þær, ok ſídan *k*) telgdi han af rúnar-

humanitatis habitum exuiſſe). Numquid adverſus morbum illius tentatum eſt remedii? inquit Egillus. Runicæ literæ exaratæ ſunt, ait Thorfinnus, quod fecit filius ruſtici cuiusdam hinc prope habitantis, at malum poſtea multo eſt intenſius. Tu vero, Egille! numquid ſcis id genus malis mederi? Egillus fatur: fortaſſe non corrumpatur (negotium) etſi adeam. Poſtquam autem pranſus erat, acceſſit ad grabatum mulieris, et cum ea loquutus eſt. Deinde lecto illam levari, et mundas ei veſtes ſubſterni præcepit, idque ita eſt factum. Poſtea lectum, quo decubuerat, ſcrutatus, invenit ibi taleam (ſegmentum) e branchiis, in qua erant literæ Runicæ, quas, ubi legiſſet, dedola-

mutatos priſcis fertur fabulis; deinde credibile eſt ſuperſtitionem pro hamſtola, vi magica, transmutatis habuiſſe eos, qui morbo aliquo, (ſiue corporis, ſiue animi, ſiue utriusque) graui et obſtinato, cuius cauſa et natura obſcura eſſet, laborabant, atque ad illos hoc vocabulum transtuliſſe.

d) Eigi Þykiunzt (corr. Þykiaz) menn ſiá rád til, at henni batni, eda kantu Egill nockut at-gera ſl. m., *negant ſe videre remedium, quo convaleſcat, tu vero Egille!* &c. Jör.

*) ſiukum mönnum, *ægris hominibus*, Hrapp. contra uſum linguæ, nam iſtud at gera vel gera at dicitur de *morbo*, non de ægro.

e) ſpilli Þat til, Þótt ek reyni, *non corruperit, etſi experiar.* Hol.

f) hennar, *eam* add. Jör.

g) bera úr rúminu i burt meina (corr. meyna) ok ſvo var giört, *grabbato auferri virginem — atque ita factum* Jör.

h) let hana leggia á hrein klædi, *fecit eam imponi* m. v. Hol. J.

i) han rubbadi Þar öllu, Þar fann han eitt talkn-kefli, ok &c. *omnia ibi miſcuit (diſcuſſit, inuertit), inueniique ibi* &c. Jör.

k) ſkóf han af rúnarnar, ok brendi i elldi, ok ſvo keflir, en bió ſiálfr rómit med ödrum klædum, ok let ſídan bera hana aptr i rúmit, ok reiſt rúnar, ok lagdi

rúnarnar ok ſkóf þat í elld nidr, han brendi tálknid allt ok let bera í vind klædi þau er hon hafdi haft ádr. Þá kvad Egill:

kk) Skalat madr rúnar riſta
Nema ráda vel kunni,
Þat verdr mörgom manni
*) Er um myrkuan ſtaf villiz.
Sá ek á reigdu tálkni
Tío laúnſtafi riſtna.
Þat hefir laúka ſlindi.
Lángs **) of trega fengit.

Egill reiſt runar ok lagdi *l)* undir hægindit í hvíluna þar er hon hvíldi. Henni þótti ſem hon vaknadi or ſvefní ok ſagdi, at hon var þá heil enn þó var hon máttlítil. En fadir hennar ok módir urdo ſtórum fegin *m)* baud Þórfinnr

dolauit, et ramenta igni injecit, quin et A. C. 944.
ipſam branchiarum laminam concremauit; veſtimenta autem lectualia, quibus ante uſa erat mulier ſub auras efferri (vento exponi) curauit. Tum carmen edidit:

Non oportet quenquam runas ſculpere,
Niſi eas interpretari bene norit;
Id (enim) accidit multis mortalium,
Ut in obſcura litera aliquis erret.
Vidi in branchia cultello adaptata
Decem occultas literas inciſas;
Hoc alliorum tiliæ (fæmellæ)
Longum dolorem (morbum) creauit.

Deinde ipſe runas ſculpſit, et ceruicali in lecto, ubi cubabat puella, ſuppoſuit. Illa autem, tanquam ex ſomno euigilare ſibi viſa, ſanam ſe tunc eſſe prædicauit; ſed languida tamen erat. Parentibus hinc magna orta lætitia; et pollicitus eſt Torfinnus, Egil-

þær í hægindit í rúmi hennar. Þá þótti henni ſem hún vaknadi af ſvefni, ok kvadz þá heil vera, en þó v. h. m. Þá qvad Eigill víſu: *Abraſis runis, ramenta et tabellam igne cremauit, ipſe aliis veſtibus lectum ſtrauit, et deinde illam in lectum reponi fecit; runas ſculpſit & eas indidit ceruicali in lecto illius.* Reliqua nihil in ſenſu differunt.

kk) ſkala mann O. idem, ſed illud mann pro madr eſt recentius Danizans.

*) at, Jör. quod adoptauit G. Pauli, ſed er idem valere iam mihi et aliis obſervatum eſt.

**) oftrega, membra et plerique codd. of trega diuiſim. Ita G. Pauli, cui meum calculum adjicio; ut of hic, ſicut alias, ſæpe ſit vocula completiua menſuræ metricæ ad ſenſum vel contextum nihil faciens.

l) undir hana í reckiunni hiá hægindi, *ſuppoſuit ei in lecto apud ceruical.* Hol.

m) heilſu hennar, ob *eius ſanitatem* vel *conualeſcentiam*, & mox, ok budu, at Egill &c. & polliciti ſunt &c. Hol. Þeſſum atburd ok budu &c. *hoc euento, et polliciti ſunt* &c. Jör. Deinde beina pro forbeina lid.

A. C. 944. finnr at Egill ſkylldi þar hafa allan þann forbeina, er han þóttiz þurfa.

LXXV. Cap.
EGILL KOM TIL ÁLFSBÓNDA.

Egill ſagdi faurunautom ſínom, at han vill fara ferd ſína ok bída eigi lengr *n*). Þórfinnr átti ſon er Helgi het, han var *o*) vaſkligr madr, þeir fedgar budu Agli fauruneýti ſitt um ſkóginn ſaugdo þeir, at þeir viſſi til ſanz, at Armódr ſkegg hafdi giört menn VI. á ſkóginn fyri þá, ok þó likara at vera mundi fleiri ſátirnar á ſkóginom ef hin fyrſta ſlyppi. Voro þeir Þórfinnr IV. ſaman er til ferdar buduz. Þá qvad Egill víſu:

p) Veiztu ef ek ferr med þóra
q) Fær attu ſex þá er *r*) vixli

Slífa

Egillo in promtu fore omnia commoda hospitalia, quæ ſibi opus eſſe exiſtimaret.

LXXV. Cap.
EGILLUS VENIT AD ALFUM COLONUM.

Egillus dixit comitibus: velle ſe iter perſeuerare, neque diutius operiri. Thorfinno filius erat nomine Helgius, vegetus iuuenis. Illi, pater et filius, Egillo comitatum ſuum per ſylvam obtulerunt adfirmantes, pro vero ſibi compertum eſſe, quod Armodus Barbo VI. homines ad iter eius inſidendum in ſylvam emiſerat, imo probabile eſſe plures in ſylva fore inſidias, ſi forte primas exiri (præteriri) contingeret. Erant autem omnino IV. qui cum Thorfinno una comites ſe Egillo offerebant. Tunc Egillus carmen edidit:

Noſti, ſi tribus (viris) comitatus eo,
(Quod) non inuenies ſex qui commutent

Me-

n) Kónungſmanna, homines regios Jör. Hol. J.
o) vænligr, *forma ſpecioſus.* Hol.
p) verſt ek, ef, *me tueor, ſi* &c. O.
q) ita Hol. ſed færi þú, membr. a. *et traduces*, item Hrapp. quod non poteſt accipi niſi pro imperatiuo verbi, at færa, ut ſit; *duc tu*, vel *ducas tu*, quaſi dicat: *tum te vel alium quemcunque prouoco, ad ducendum VI. adverſus me, qui commutare poſſint* &c. ‖ Fiör-rád er þeim vodi (corr. vádi) Jör. i. e. *conſilia* [adverſus me] *capitalia iis* [ɔ: Armodi emiſſariis] *ſunt periculum* (periculoſa); ſed hæc lectio vix conſiſtit in ſenſu cum ſequentibus, niſi ante hneiti-knifum ſubaudiatur med, *cum, per.* Mox ſef pro ſex Hrapp, neque ſane pictura του X. in membr. multum hinc abludit.
r) vexli, J. hic facile pro vígſli, inquit G. Pauli. Ita ferri pro firri, *remotius*, pro-

Hlífa *s*) hveiti krufum
t) Hialldr-gods vid *u*) mik rodnum:
v) Enn ef ek *x*) em med átta,
y) Erat *z*) þeir XII er ſkelvi.
æ) At *a*) ſamtogi ſverda 4)
b) Svart brúnum 5) mer hiarta.

Mecum rubefactos exſectores tegminum A. C. 944.
Alborum Dei præliaris.
Sed ſi ſeptem habeo comites,
Non ſunt tales (bellatores) XII, qui
tremefaciant
In communi (reciproca) vibratione enſium
Cor mihi nigris ſupercilliis prædito.

Þeir *Thor-*

cul, dixit Sighvatus poëta in Auſtr-farar víſum: Nú er þat at blackr um becki berr mik Daunum (forte daúnum vel daún um) *ferri*. Verto ultima, quæ ad rem præſentem faciunt *procul (remotum) a Danis* vel *odoribus (odore)* i. e. in loco deſerto, & ab omni hominum cultu vacuo.

s) ita membr. a. et Trad. Sed hneiti-knífum Hol. Jör. J. Svec. i. e. *cultros perſtringentes (lædentes) tegmina Odini*. Hneiti-krufum adoptat G. Pauli, & hneiti-krufum hlífa hialdr-gods, vertit *gladios*, hac adnotatione ſubdita Hneitir *gladii* appellatio: ek kryf, *exentero*, *euiſcero*: krof, *corpus euiſceratum;* hinc hneiti-krufa [quidni krufr in gen. maſculino G. M.] *gladius euiſcerationi aptus* Hialldr-god, *Deus præliaris* ↄ: Odinus armorum præſes. Hveiti kliúfum Hrapp. *fiſſores*, lectio ſatis probabilis; hanc et ſequentem lineam ita nugatorie interpolat O. Hvöt knífa ok hneiti, hródr vex um mik rodinn, *impulſum cultrorum et gladium rubefactum, laus de me creſcit.*

t) hrelldr, *conſtrictus*, inepte. Membr. b, G. H. Svec.

u) mer, in dandi caſu, ſenſu magis emphatico i. e. *mecum*, *ita ut fiant ſuperiores* Jör.

v) átti ek einn vid átta, *congreſſus ſum unus cum octo*. O. quod alibi idem prædicat poëta, ſed huc tamen non quadrat.

x) fer', *ſi eo cum* — comitibus Jör.

y) eru þeir &c. *ſunt tales* (vel iſti ſc. adverſarii) quod interrogatiue accipi poteſt, quaſi dicat: *an credis ullos tales datum iri*, *ut terreant*, aut *iſtos eſſe territuros* Jör. Hol. || eru tólf litt mun ſkelfa, *ſint XII*, *id parum terrebit*. O.

z) þat, neutr. ſing. minus ſignificanter D. E. Hrapp. membr. a. Mox: eg ſkelfi, *quos ego terream*, abſurde Hrapp.

æ) giörd ſamtoga ſverdum. O. inepte, neque opinor dici ſamtoga gen. foem.

a) ita Jör. & ſamtogi etiam Hrapp. At ſeim-teigi. membr. a. i. e. *in ſoni lenti area*, nempe campo prælii. Sam teigi J. K. L. M. *in communi exſertione*, tum vero ſcribendum per *y* teygi, vel, *in area communi*, ſubobſcure. || Sam toga ſverda, *in penſo communi* gl. Hol. Svec. ſuſpec-

A. C. 944. Þeir Þórfinnr redu þeſſu, at þeir fóro á ſkóginn meþ Egli, ok voru þeir þá

Thorfinni et ſuorum ſententia præualuit, ut Egillum in ſylvam proſequerentur, tum-

tum. Mox: ſverdi, membr. a. Trad. Hrapp. *gladio.*

b) Svar-brúnum, idem per euphoniam membr. a. et iid.

Ordo verborum in priore parte carminis, cui verſio eſt accommodata, talis conſtituitur: Veizlu ef. e. f. m. 1) fióra, færáttu ſ. þ. er 2) víxli (vexli) vid mik (mer) rodnum krufum 3) hveiti-hlífa hialldr-gods.

1) Ex circumſtantiis hiſtoriæ magis quam communi uſu loquendi ego hic verti med fióra per tribus, quartum numerum ſupplente ipſo poëta, qui loquitur. Ex cap. LXXIV. ineunte conſtat Egillum tres tantum ſuorum ſecum e Norvegia duxiſſe: & auctor mox adſerit (Thorfinnianis in comitatum junctis, & ſimul numerato ipſo Egillo duce, nam ita facere jubet vocula ſaman), eos fuiſſe VIII *una* vel *omnino*. Eadem ratione, med átta, in poſteriori parte carminis verti per *ſeptem*. Non enim dubito poëtam hic ſuorum, & per illa ſex & tólf hoſtium præſentem numerum deſignare; nec indefinite id dicere, quoteno comitatu et cum quot hoſtibus audeat dimicare, quod videtur ſentire G. Pauli, fióra & átta reddens IV. VIII, ut ad verbum ſonant, & in talibus loquendi modis communiter accipiuntur, in quibus ex regula uſu et ratione fundata numerus cardinalis notat omnes, quos deſignat vel præfert, duce excepto, ordinalis autem notat uno minus quam præfert, cuius locum dux ipſe ſupplet, quod ſemel adnotaſſe haud abs re viſum eſt, ſed poteſt hæc regula, ut omnes fere aliæ, ſuam habere exceptionem.

2) Þá er víxli, commutaturos ſc. vel auſuros, vel cum ſucceſſu G. Pauli. Prius non arbitror convenire, propterea quod fortitudo Egilli non ſatis nota erat inſidiatoribus: poſterius admitti poteſt, & capiendum *to* víxli in modo potentiali pro kunni víxla, atque in ſenſu proxime conjungendum cum rodnum, ut non tam neget poëta, aduerſarios ſecum dimicare, quam gladios ſuo & ſociorum ſanguine tingere poſſe, occidendo vel ſaltem vulnerando. G. M. Víxli, vígſl vel víxl eſt quod latini *vicem* dicunt, á vígſl *viciſſim per vices*, at vígſla, *commutare* e. g. merces. Vígſladr heſtr, *equus, cuius commutantur inter currendum crura, et ſe inuicem impediunt.* Hic vígſla ſverdum eſt *alternare enſes partirique ictibus ictus*, nec forte inconvenienter vígſl & vígſla a víg, *pugna* deriuaueris, dicto reſpectu. Víg, a verbo ek veg, libro, attollo. G. Pauli. Juvat huc adtuliſſe locum Virgilii ex Æneid. II. verſ. 432-33.

Teſtor in occaſu veſtro, nec tela, nec ullas
Vitaviſſe vices Danaum, ...

þá VIII. ſaman, ok *c*) er þeir komu þar er ſátin var fyri, þá ſá þeir þar menn.

tumque numero erant VIII. Ubi autem ad locum inſidiis occupatum veniebant, homines A. C. 944.

ubi Seruius *vices*, pugnas, interpretatur, improbante quidem Taubmanno, ſed nihilo melius per *vulnera* aut *pericula mutua vices* exponente G. M.

3) hveiti hlífa pro hvítra hlífa. Hveiti, *triticum*, ſine dubio a hvítr, *albus*, ob colorem talem formatum eſt; et ea vox veriſimiliter a primo nihil aliud quam *albedinem*, *candorem*, ſonat. Candidos clypeos olim in magno uſu fuiſſe conſtat ex Hornklofii poëtæ carmine apud Snorrium Tom. I. de prælio Hafursfiordenſi: Hladnir voru þeir hölda Ok hvítra ſkialda: *Onerata erant* (navigia) *viris et albis clypeis.* Et ex Sighvati poëtæ Nefia-víſum *Carminibus Neſianis* ſiue de prælio Olavi Sancti cum Sveine comite: Öld vann oſſa ſkiölldu, Audſætt var þat rauda Heim þa er hvítir kómu Hríng-midlöndum þíngat: *Homines fecerunt noſtros clypeos, perſpicuum id erat, rubros Domum* (geſtari) *qui albi venerant Annulosi impertientibus illuc.* Utcunque hæc ſunt, interea venit in mentem, numne Egillus hveiti hialdr-gods ponere hic potuerit pro bellatoribus cædi devotis vel fato vicinis, quaſi diceret: *triticeam ſegetem Odinianam meſſi maturam*; licet quoque *triticum* in hac interpretatione pro quauis matura capere. In hanc opinionem me induxit haud multum diſſimile fragmentum carminis Thiodolfi, Arnori filii, exſtans in Eddæ ſupplemento, quod in membr. Reg. & Worm. deſideratur. Ita ergo egregius ille poëta (ſine dubio de domino ſuo et patrono Haraldo Sigurdi filio) ibi canit:

Vill at vexti belli
Val-bygg Haraldr yggiar.

Val-bygg, *hordeum lectum*, vel *peregrinum*, habetur in Eddæ nomenclaturis ſegetum; eſt adeo ſenſus diſtichi: *Haraldus vult, ut ſtrages matureſcat*, aut *gliſcat.*

4) at ſamtogi ſverda, *in pugna*, ita & in Kráku-málum. G Pauli. Etiam obuium in Orms-þætti, cantione cygnea Asbiörni animoſi. Certum eſt ſamtog ſverda *pugnam* denotare, ſed non ita promtum mihi quidem eſt rationem reddere, cur eam denotet. At toga, eſt *ducere*, *trahere*, at teygia, hinc paullum variatum, *ductare*, *elicere*, *exſerere*, *extendere*, *protendere.* Ab alterutro horum mihi in re ambigua nomen verbale eſt tog, unde ſamtog, *ſimultaneus ductus, communis, mutua exſertio, protenſio*; ſamtog ſverda *gladiorum* dimicatio, conflictus. Promptum quoque erat vertere ſamtog ſverda, *gladiorum colliſionem*, *conſertionem*, *commiſſionem*, *commercium.* Sed quo id nitatur fundamento, mihi non ſatis conſtat.

5) Svartbrúnum mer, ita ſvartbrúnum ſiónum, dixit de ſe ſupra pag 407.

c) fóru nú á veginn lengi, (um veginn fram. Hol. J.) ok verda videcki varir, þá mælti

A. C. 944. menn. En þeir húskarlar Armódar er þar sátu sá, at þar fóru VIII. menn, ok þótti þeim ser ecki færi til at ráda leynduz þá í brott á skóginn. En er þeir Egill komu þar sem *) niósnarmenn höfdu verit, þá sá þeir, at eigi var allt fridr. Þá mælti Egill, at þeir Þórsinnr skylldu aptr fara, enn þeir budu at fara lengra. Egill vilddi þat eigi, ok bad þá fara heim, ok þeir gerdu sua ok hurfu aptr. Enn þeir Egill helldu fram ferdinni ok voru þá IV. saman. Ok er áleid daginn urdu þeir Egill varir vid, at þar *d*) voru VI menn á skóginum, ok þóttuz vita at þar mundu vera húskarlar Armódar. *e*) Niósnarmenn hliópu upp ok redu at þeim, enn þeir ímót, ok *f*) vard sá fundr þeirra at Egill felldi II menn, en hinir er eptir voru hliópu

mines ibi conſpiciunt. Operarii autem Armodi illic ſubſidentes, viſa caterua VIII. hominum, quæ illac ſe inferebat, adgreſſionem ſibi opportunam non eſſe rati, clam ſe in ſyluam ſubduxere: Egillus autem et comites prouecti ad locum, quem ſpeculatores inſederant, omnia ſatis tranquilla non eſſe intelligebant. Tunc Egillus propoſuit, ut Thorſinnus et ſui reverterentur: Illi ulterius pergere pollicebantur, quod recuſans Egillus domum eos ire iuſſit, atque illi ita facientes reuerſi ſunt. Egillus vero et ſui gregales, tum omnino IV. iter perſeuerarunt. Ceterum die declinante ſentiebant homines VI. in ſylua eſſe, quos non dubitabant Armodi eſſe domeſticos. Speculatores exſilientes incurſionem in eos faciunt, et hi contra ad reſiſtendum ſe comparant. Eorum congreſſus talis euenit, ut duobus ab Egillo occiſis reliqui in ſyluam ſe abriperent. Poſtea

Egill, at þeir Þ rfinnr sk. aptrhverfa (snúa Jör.) ok kvad vid öngu mundu hætt vera. en þeir Egill hallda fram ferd sinni &c. *diu pergebant prorſum nihil (hoſtile) animaduertentes, tunc iuſſit Egillus Thorſinnum reuerti nihil periculi futurum aſſerens, at ipſe cum ſuis perſeueraret* &c. Jör. Hol. J.

*) niósnirnar. Hrapp. eod. senſu.

d) hlaupa 6 menn úr skóginum, ok sækia at þeim, ok vard fundr þeirra skammr, drapp Egill þar IV menn, en hinir &c. *procurrere VI homines et ſeſe inuadere; eorum concurſus breuis euenit, Egillus ibi IV. homines cecidit etc.* Hol.

e) ok er minst von var, þá hlaupa upp húskarlar ok at þeim, *et punctto temporis maxime inſperato ſurgentes operarii in eos irruunt* Jör.

f) var fundr þeirra hardr ok skammr. þar feldi Egilli II men, *eorum certamen ſæuum et breue extitit. Egillus ibi* &c. Jör.

pu þá í ſkóginn Síðan fóru þeir Egill ſína leið ok gerðiz þá ecki til tíðenda, áðr þeir komu af ſkóginum, ok tóku giſtíng við ſkóginn at bonda þeſs er *g*) Álfr hét ok var kallaðr Álfr enn auðgi. Hann var maðr gamall ok auðigr at fe, *h*) maðr *i*) einrænn ſua at hann mátti ecki hafa hión með ſer nema fáein. Góðar viðtaukur hafði Egill þar, ok var Álfr *k*) við hann málrettin. Spurði *l*) Egill margra tíðenda, en Álfr ſagði ſlíkt er hann ſpurði. Þeir ræddu fiezt um jarlinn ock um ſendimenn Noregs konúngs þá er fyrr hófðu farit auſtr þángat at heimta ſkatt. *m*) Álfr var engi vinr jarls í rædum ſínom.

ſtea Egillus et ſodales iter inſtitutum proceſſere, nulla re notabili incidente, prius quam ſyluam emenſi diverterent ad ruſticum ſyluæ accolam, qui Alfus appellabatur, cognomento opulentus. Is erat grandis natu et pecunioſus, homo ſingulari ingenio præditus, moroſus adeo ut non niſi pauculos ſecum habere poſſet domeſticos. Egillus (tamen) ibi liberaliter exceptus eſt, et hospes ei ſe præbebat adſabilem (familiariter garrulum), multaque ſciſcitanti, quæ requirebat, narrauit. Plurimum ſermonis habuere de Comite, et de legatis Norvegiæ regis eo prius in orientem miſſis tributi exigendi cauſa. Alfus in ſuis ſermonibus Comiti nihil fauebat. A. C. 944.

LXXVI. Cap.
EGILL HEIMTI SKATT.

Egill bioz ſnemma um morgininn til farar ok þeir faurunaútar, en at ſkilnadi

LXXVI. Cap.
EGILLUS TRIBUTUM EXEGIT.

Poſtridie cum prima luce Egillus et itineris ſocii ad abeundum ſe comparant. In diſceſſu autem amiculum hirſutum Alfo muneri

g) Ulfr. Hol. Ölver J. P. Paulo ante þeim, pro þeſs. Hrapp. corrupte.

h) en þó var hann nockut einrænn, ſva at &c. *moroſulus tamen, ita ut* &c. Jör.

i) einþykkr idem Hol. J. P.

k) mál-reitinn, (quod hodie nobis ſkraf-rætinn) idem Hol. Hrapp. J. P. mál-reifr, *ſermone alacer, hilaris* Jör.

l) ſpurði hann Egil margra &c. *rogitabat Egillum multa.* Jör. Hol. J.

m) það fann Egill (bratt Jör.), at Alfr var &c. *intellexit Alfum nihil fauere* &c. iid.

n) lod-kápu, ok bad hann vináttu, *rogam villoſam et eius amicitiam ſibi expetiit.* Hol. P.

A. C. 944. di gaf Egill Álfi *n*) lod-ólpu. Álfr tók þackſamliga vid giófinni *o*) ok má her gera mer af lodkápu, ok bad Egil þar koma til ſín er han færi aptr, ſkilduz þeir *p*) vinir ok fór Egill ferdar ſinnar, ok kom aptan dags til hirdar jarlsins Arnvidar, ok feck þar allgódar vidtaukur var *q*) þeim faurunautom ſkipat næzt aundvegisſmanni. Ok er þeir Egill höfdu þar verit um nótt, þá bera þeim upp erendi ſín vit jarlinn ok ordſending konungs or Noregi, ok ſegia, at han vill hafa ſkatt þann allan af Vermalandi, ſem ádr hefer eptir ſtadit ſídan Arnvidr var þar ifirſettr. Jarlinn ſegir, at han hefdi af hóndum greitt allan ſkatt ok *r*) fengit í hendr ſendimönnum konúngs, enn eigi veit ek, hvat þeir *s*) hafa ſídan vid giört, hvart þeir hafa *t*) fingit konúngi eda hafa þeir *u*) hlaúpiz af landi á brott med. Enn *x*) þuí at þer berit ſannar jartegnir *y*) at konúngr hefir ydr ſent, þá

neri dedit Egillus; quod donum ille cum gratæ mentis ſignificatione accipiens, hinc mihi, inquit, formari poteſt abolla villoſa; orauitque Egillum, ut in reditu eo ad ſe veniret. Diſjuncti ſunt cum mutua benevolentia. Egillus iter ſuum perſequutus veſpere diei ad aulam Comitis Arnvidi pervenit, ubi exceptus eſt prolixe, locusque iis deſignatus proxime ſedis primariæ inferioris ſeſſorem. Nocte (una) illic transacta, Egillus et ſocii coram Comite exponunt momenta itineris ſui et mandata Norvegiæ regis; dicuntque illum poſtulare omne id tributum e Vermia, quod antehac reſiduum ſit, ex quo illi prouinciæ impoſitus fuerat Arnvidus. Comes adſeruit ſeſe omne tributum exſoluiſſe, atque regiis legatis in manus tradidiſſe; at ignoro (inquit) quid illi poſt hæc, fecerint, regine reddiderint, an cum tributo ſeſe in regiones exteras abripuerint. Quando vero quidem vos certas adſertis teſſeras, quod rex vos legauerit, expediam vecti-

gal

o) ok bad Egil &c. excluſo, quod intercedit iid. Jör.

p) med vináttu Jör.

q) Egli, Egillo. Hol. P.

r) ſellt í hendur, idem Jör. Hol.

s) giöra vid ſídan, in præſenti. Hol.

t) færa, pro, hafa fingit, idem, temp. præſ. Hol.

u) hlaupit, Hrapp. alterum eſt formæ mediæ, a prima indicatiui præſentis, ek hleypit || annat vid giört, aliud quidquam eo fecerint. Hol.

x) ita diviſim Membr. med þvi Hol. fyri þvi Jör.

y) hanns til ſkattheimtu, þá mun (má P.) ek greida þer ſkáttinn, *eius ad tributi exactionem tibi vectigal expendam (licet)* Hol. P.

Þá mun ek greida ſkatt þann allan ſem han á at rettu, ok fá ydr í hönd, en eigi vil ek ábyrgiaz ſíðan z) hverneg ydr ferſt med. Dveliaz þeir Egill þar um hríd. En ádr Egill færi í brott greidir jarl þeim ſkattinn, var þatt þ) ſumt i ſilfri, ſumt í grá-vöru. Ok er þeir Egill voru búnir þá æ) fóru þeir aptr á leid. Segir Egill jarli at ſkilnadi þeirra. Nú munu ver færa konúngi ſkatt þenna er ver höfum vidtekit, en þat ſkalltu vita jarl, at þetta er fe miklu minna enn konúngr þickiz her eiga, ok er þat þo ecki talit er honum mun þickia at þer eigit at giallda a) aptr ſendimenn hans manngiölldum, þá er menn kalla at þer munut hafa drepa láted. Jarl ſegir at þat var eigi ſatt. Skilduz þeir at þeſſu. Ok er Egill var á brottu, þá kalladi jarl til ſín brædr II. er hvartveggi het Ulfr. Han mælti ſva: Egill ſiá hinn mikli er her var um hríd ætla ek at oſs muni

gal illud totum quod jure ad illum pertinet, vobisque in manum dabo, at nolo præſtare poſtea, quomodocunque vobis cedat deportatio. Egillus et ſodales aliquantisper ibi quieuere. Ante vero quam diſcederent, vectigal iis exſoluit Comes, partim argento, partim griſea merce (pellibus pretioſis). Illi, ut parati erant, reddiderunt ſe in viam. Egillus autem Comiti in ipſo diſceſſionis articulo (ita) loquutus eſt: Nos ergo hoc vectigal adportabimus regi, quale accepimus; at ſcias, Comes! hanc pecuniam multo minorem eſſe ea, quam rex hinc ſibi pendendam eſſe judicat: atqui id in hanc rationem non venit, quod ille cenſet, credo, te debere mulctam homicidii pendere pro eius legatis, te auctore, ut vulgo prædicant (autumant), interfectis. Comes negauit id verum eſſe. Atque ita disjuncti ſunt. Poſtquam autem diſceſſerat Egillus, Comes duo fratres, quorum uterque Ulfus adpellabatur, ad ſe arceſſiuit, atque ita loquutus eſt: Egillus iſte ingens, qui hic modo erat aliquam- A. C. 944.

x) han kemr i ydar hendur, hvern veg &c. *poſtquam in veſtras venit manus etc.* Hol.

þ) meſt gull ok ſylfr (í gulli ok ſylfri. J. P.) en ſumt í gr. v., maximam partem auro et argento, aliquam partem gr. m. Hol. J. P.

æ) geck Egill fyri Jarl ok mælti, *coram Comite ſe ſiſtebat* E. *et fatus eſt.* Jör. mælti E. til Jarls, Egillus ad comitem locutus eſt. Fóru — á leid, quod textus injicit, prolepſis quædam eſt vel prothyſteron.

a) eptir menn hans níd-giölld (ſendimenn konúngs níd-giöldum Jör.) Fortaſſe níd-giöld (nídgiöldum) legendum ſit per *i* grave ɔ: *nefariæ cædis (proditionis) mulctam* &c. Hol. Jör.

A. C. 944. muni all óþarfr er han kemr til konúngs, megum ver af því marka hverneg han mun bera *b*) fyri konúng várt mál, er han iós slíku *c*) í augu oss upp, afröku konúngsmanna. Nú skulu þíd fara eptir þeim ok drepa þá alla ok láta þá ecki bera *d*) róg þetta fyri konúng, þikki mer þat radligaz at *e*) er sætid þeim á Eida-skógi. Hafit med ydr menn sva marga, at þat se víst at engi þeirra komiz undan en þer fáet ecki *f*) mannspell af þeim. Nú búaz þeir brædr til ferdar, ok höfdu XXX manna *g*), fóru þeir á skóginn ok kunnu þeir þar hvern stig fyri, heldu þeir þá nióst um ferd Egils. Á skóginum voru tvennar leidir var önnur at fara ifir ás nockurn, ok var þar klif bratt ok einstigi ifir at fara, *h*) var sú leidin skemri. En önnur var fyri framan áfinn at fára ok voru

quamdiu, vereor ne nobis valde infestus (noxius) futurus sit, ubi venerit ad regem: ex eo colligere possumus, quo pacto apud regem enarraturus (edicturus) sit nostram causam, quod tale (probrum) in os nobis effudit (ingessit), hominum regiorum necem. Nunc ergo insequuti istos ad unum omnes interficite, neque permittite, ut hanc calumniam ad regem apportent: consultissimum arbitror, ut iis insidiemini in Saltu Eidensi: manum habete vobiscum ita numerosam, ut certum sit eorum euadere posse neminem, vobis autem (vicissim) nullam ab iis cladem illatum iri. Jamque fratres ad iter se expediunt XXX. virorum caterua succincti, et in saltum proficiscuntur, ubi omnium erant collium guari. Inde iter Egilli speculantur. In sylva duo (omnino) erant itinera: uno transeundum erat per jugum quoddam, cliuo petroso arduo et singulari semita adscensum præbens, idque iter erat compendiosius: Alterum ducebat ante caput jugi, magnis impeditum

b) bera (túlka H.) vort mál fyri konúngi (*peroraturus sit*) *coram rege*. Hol. J.

c) upp í augu mer, at ver mundum hafa tekit af lífi sendimenn konúngs ok myrda, *in os mihi — nos clandestina cæde e medio sustulisse*. legg. reg. Jör. || slíkt sem han mælti í augu oss upp, at ek mundi tekit hafa kóngs menn, ok myrda, *talia atque (qui) nobis in os dixit, me excepisse*. legg. reg. *& clam occidisse*, pro, er han jós, usque ad nú. Hol. J. P.

d) róg þenna, nouitie in gen. male omnes præter membr. a. Hrapp. jör.

e) sitied fyri þeim, idem jör.

f) mann-skada jör.

g) velvapnadra, *bene armatorum*. add. Jör.

h) ok fátu XV &c. Hrapp. intermedia transsiliens.

voru þar fen ſtór ok *i*) höggnar á lágir ok var þar ok einſtigi ifir at fara *k*), ok látu XV. í hvárom ſtad.

tum paludibus; iis arbores cæſæ et ramis truncatæ (aſcia aptatæ) impoſitæ erant prò ponticulis, ibi quoque trauſitus erat ſingularis (via ſolitaria). Iſta itinera inſedere comitis emiſſarii ſingula ſinguli XV. A. C. 944.

XXVII. Cap.
ÞEIR EGILL DRÁPU HÁLFAN ÞRIDIA TUG MANNA.

Egill fór til þeſs er han kom til Álfs ok var þar um nótt í godum beinleika. Eptir um morginninn ſtod han upp fyri dag, bióz þá til ferdar. Ok er þeir látu ifir dagverdi þá kom þar Álfr bondi. Han mællti, ſnemma buiz þer Egill. en hætt mundi mitt rád at hrapa ecki ferdinni, *l*) ſiáz helldr fyri, þuíat ek ætla at menn muni ſettir fyri ydr á ſkóginn, ek hefi ecki menn at fá þer til fylgdar ſua at þer ſe ſtyrkr at en þat vil ek bióda at þú dueliz her med mer

LXXVII. Cap.
EGILLUS & SOCII OCCIDERUNT II. DECADES VIRORUM CUM DIMIDIA.

Egillus iter ad Alfum remenſus pernoctavit ibi in bona hoſpitali commoditate; poſtridie antelucanus ſurgit et ad iter accingitur. Sedentibus autem iis ad jentaculum, accedens Alfus hospes loquutus eſt: Matutini jam proficiſci paratis, Egille! at iſtud mei foret conſilii, non temere feſtinare iter, ſibi potius proſpicere; opinor enim inſidiatores vobis in ſylva eſſe collocatos. Quod tibi comitum, ut inde præſidium ſit, adjungam, non habeo; at lubens offero, ut hic moram facias apud me, quoad tibi adfirmare poſſum

i) höggnir á leggir. L. höggnar á logier M. quod, *lágir*, non intellexerunt. || Vidir á lagdir, *trabes*, vel *ligna impoſita*. Jör. Brúar á, *pontes impoſiti*. Hol. J.

k) nú ſkipudu þeir brædur ſva til, at ſitia ſkylldu XV á hvarri leidinni vid einſtíginn, ok þótti þá víſt, at eingi mundi undan komaz, *et iam fratres ita disponebant, ut ſinguli XV ſingula duorum itinerum ad ſemitas angustas ſolitarias obſiderent, tum ſibi perſvadentes neminem evaſurum*. Jör. plene & diſtincte præ textu ipſo, et ceteris.

l) ſiáz helldr um, *ſeſe potius circumſpicere* ò: de cauendo malo, quod imminet, cogitare. Hol.

A. C. 944. mer, þar til er ek kann þat ſegia þer at færi mun um ſkóginn. Egill ſegir: Þat mun ecki nema *m*) hegómi einn mun ek fara veg minn ſem ek hefi ádr ærlat. Þeir Egill biugguz til farar, en Áltr latti ok bad hann aptr fara ef han yrdi varr vid *n*) at vegrinn véri trodinn, ſagdi at þar hefdi engi madr farit ifir ſkóginn auſtan, ſidan er Egill fór auſtr, nema þeſſir hafi farit er mer er ván at ydr vili finna. Egill mælti: Hvat ærlar þu hverſu margir þeir muni vera ef ſua er ſem þer ſegit, ecki ero ver *o*) uppnæmir þótt nockurr ſe ládsmunr. Han ſegir: Ek var *p*) farinn fram til ſkógarins ok húskarlar mínir med mer, ok komu vid á manna far, ok *q*) lá ſu ſlód fram á ſkóginn, ok mundu þeir hafa verit margir ſaman, en ef þú trúir eigi þuí er ek ſegi þer, þá far þángat ok ſiá ſlódina, enn ſnú aptr ef ſua ſýniz ſem ek ſegi þer. Egill fór ſína leid, ok er þeir komu á veginn þann er á ſkóginn lá, þá ſá þeir þar bædi manna ſpor ok hroſſa. Þá mæltu faurunautar Egils at þeir ſkylldu aptr hverfa.

ſum tranſitum per ſylvam tutum eſſe. Egillus ſatur: Id mera, credo, vanitas eſt: inſiſtam iter meum, ut antea conſtitui. Ita ille et ſocii abitum adornabant; at Alſus dehortabatur, et redire juſſit Egillum, ſi viam calcatam eſſe obſeruaret; addens neminem ab oriente ſylvam tranſiiſſe, ex quo Egillus in orientem erat profectus, niſi hi, (inquit), ierint, qui vos, ut opinor, conuentos volunt. Egillus dixit: Quid autumas, quot numero ſint iſti, ſi ita res eſt, ut narratis: nos non ilico in hoſtium poteſtate ſumus, etſi aliquid ſit numeri diſcrimen. Herus loquitur: Exieram in ſylvam, et mei mecum operarii; ibi incidimus in viam humana veſtigia præferentem, ea via acta in ſylvam excurrebat, et arbitrarer viatores fuiſſe multos coniunctim. Sin tu non credis, quod tibi dico, abi in ſylvam et callem inſpice, at reuertere, ſi ita adparet, ut dico tibi. Egillus iter ingreſſus eſt. Ubi autem attingebant ſemitam, quæ in ſylvam ducebat, veſtigia ibi hominumque et equorum adſpexere. Itineris ſocii ajebant reuertendum eſſe. Pergemus, inquit Egillus, mihi mirum non videtur homines iter feciſſe per Saltum Eudenſem, ea enim via eſt popularis.

Fara

m) kvittr, *ramuſculus friuolus.* Jör. Hol.

n) ny trodinn ſtig, *recens tritam callem.* Jör.

o) upporpnir, ad inopiam (incitas), redacti. Hol.

p) fram. Hrapp. corruptum.

q) röktum fram á ſkóginn ſlódina, *eum actum in ſyluam usque proſequebamur.* Hol. Jör.

Fara munu ver, ſagdi Egill, þíki mer þat ecki undarligt þótt menn hafi farit um Eida-ſkóg, þvíat þat er alþýdu leid. Sídan fara þeir ok hellz ferillinn, ok var þá fiólldi ſpora. Ok er þeir koma þar er leidir ſkildi, þá ſkildi ok ſlódina, ok var þá *r*) iammikil í hvarn ſtad. Þá mællti Egill: Nú þíki mer vera mega at Álfr hafi ſatt ſagt, *ſ*) ſkolu ver nú buaz um ſva ſem ofs ſe ván at fundr várr muni verda. Sídan kaſta þeir Egill af ſer ſkickium ok aullum lauſaklædom, leggia þeir þat í ſleda. Egill hafdi haft í ſleda ſínom *t*) baſtlíno miög mikla, þvíat þat er ſidr manna er aka *u*) lángar leidir *v*), ok hafa med ſer lauſataugir ef *x*) at reida þarf at gera. Egill tók helluſtein mikinn, ok lagdi fyri brióſt ſer ok kvidinn; ſídan *y*) rábendi han þar at taúginni, ok vafdi henni ſívafi, ok

*ris. Deinde porro procedunt, calle continuante et multitudinem veſtigiorum oſtendente. Ubi autem veniebant ad viæ diuidiculum (diuortium), diuiſus etiam callis eſt et utroque verſum æqualis exſtitit. Tum fatus eſt Egillus. Nunc (demum) fiere poſſe cenſeo, ut Alfus verum dixerit, ita ergo nos comparemus (rationes noſtras inſtituemus), quoſi exſpectandum ſit, noſtrum (et illorum) concurſum euenturum eſſe. Deinde deponunt amicula et omnia veſtimenta expedita (exteriora), atque illa in traheam collocant. Habuerat Egillus in trahea ſua lorum (vinculum) longiuſculum; is enim mos eſt iis, qui longinquum iter faciunt in vehiculis, tomices ſecum in promtu habere, ſi quid in armamento (inſtrumento) vehiculario ſit reficiendum. Egillus cepit *) grandem ſilicem planum, et eum adpoſuit, pectori ventrique ſuo, tum adplicato tomice, ſilicem, antennæ inſtar velo obuolutæ, continuo ligamine circumuinciendo firmauit (deſtinauit), eodem apparatu (plexu) ſur-* A. C. 944.

r) miök jafnmikil *fere æqu.* Hol. Jör.

ſ) at þeſſir menn er her hafa farit muni vilia hallda vörd fyri ofs (hafa niófnir um ferd vora) *quod ii, qui hac ierunt, nos obſeruare (iter noſtrum ſpeculari), velint,* add. Jör. Hol.

t) baſt-taug, *reſticulum*, Hol. Jör.

u) láng-leidi id. Hol. langleidiſ. adverb. id. Jör.

v) Ita membr. a. per anacoluthon. Cæteri omnes ſimplicius, at hafa.

x) nockut verdr at, *ſi quid accidit* Hol.

*) Eadem armatura uſus eſt Egillo ætate ſuppar Brodd-Helgius, cum Svartum latronem XII. tantum annos natus ſolus aggrederetur, Vapnfirdingaſaga. Cap. II.

A. C. 944. ok bió ſua allt upp um herdarnar z). Þá qvad Egill . . . . . Skógr er á þann veg at mörk er ſtór *a*) allt at bygdinni hvarritveggiu, en um midian ſkóginn er vída ſmávídi ok *ö*) kiörr en ſumſtadar ſkóglauſt med öllo þeir Egill ſneru leidina ſkemri er ifir hálfinn lá. Allir *a*) höfdu þeir ſkiölldu ok hiálma ok höggvapn ok lagvapn. Egill fór ſyri, ok er þeir fóru at hálfinom þá var þar undir nidri ſkógr en ſkóglauſt *b*) uppi á klifinu. En er þeir voru komnir *c*) upp í klifit þá hliópu VII *d*) menn or ſkóg-

ſum ſupra humeros usque adhibito. Interea carmen protulit . . . . . Saltus Eidenſis ita ſeſe habet: Sylva magna ad utrumque tractum habitatum ſita eſt; per media autem eius loca ſaliceta et fruticeta paſſim obtinent: nonnulla loca ab ſylvis plane vacua ſunt. Egillus et ſodales cursum conuertebant in viam, quæ per collem tulit; omnes ſcutisque et galeis item telis tam ad cædendum quam figendum aptis inſtructi. Egillus præibat. Collem ſubeuntibus obuia erat ſylva, at ſupercilium climacis (ſaſtigium cliui petroſi) ſylvarum expers erat. Ubi autem per climacem adſcendebant, homines numero VII. e ſyl-

y) rábendir han ſik allann med tauginni ok vafdi ſik allann ſí vafi, *totum ſe, (corpus ſuum) antennæ in modum tomice obligauit et continuo circumplexu inuoluit* Hól.

z) ok axlir, *et axillas* add Jör. Mox nulla carminis mentio fit in cæteris, ſed ei in membr. a. ſpatiolum vacuum relictum eſt, quod nunc altera vice fit in hac hiſtoria. vide ſupra p. 414. Habemus in Skálda, ſub figura proſtheſi diſtichon, ſiue quartam verſus heroici partem, quæ Egillo adſignatur, ſed in eius hiſtoria, qualem hodie habemus, non comparet, et pertinet fortaſſe ad alterutrum horum locorum mancum quidem in ſenſu, quod Olai Thordarſoni (Hvíta-ſkaldi) Skaldæ ſ artis poeticæ autoris hoc loco ex ſuo inſtituto nihil intererat, hic tamen adferre licet, et verba, ut jacent, interpretari

Vröngu vaar gungnis
varar lúngs of ſtunginn.

i. e. *diſtorta labia gladii*
in equo portus (nave) ſuperfixum.

Ubi Olaus addit: her er vidlagt *v.* i þeſſu nafni *vrongu*, til þeſs at ſtudlar ſe réttir í dróttquædum hætti, *i. hic adpoſita eſt lit v, ut literæ harmonicæ ſibi conſtent in metro heroico.*

a) ok þyck, *et denſa* add. Hol. Jör.

ö) kiörrótt, adiectiuum rarum, eodem ſenſu. Hol. Jör.

a) voru þeir vapnadir, *armati erant*, tantum Jör.

b) fram frá kleifinni, *ante cliuum.* Hol. fram, (framan) á klifino, *in primore* climace. Jör. P.

c) á kleifarnar, in plur. Hol. J. *in clivellas* vel petroſas adclivitates.

d) VIII menn. Hol. Jör. J.

ſkógnum ok upp í *e*) kleifina eptir þeim ok ſkuru at þeim. þeir Egill ſneruz vid ok ſtódu þeir iamfram um þuera göruna. Þá komu *f*) adrir menn ofan at þeim á hamarinn ok *g*) grýttu þeir þadan á þá ok var þeim þat miklu hættara. Þá mælti Egill: Nú ſkulu þer fara á hæli undan *h*) í kleifina ok hlífaz ſem þer megit en ek mun leita upp á bergit. *i*) þeir gerdu ſua. Ok er Egill kom upp úr klifino, þá voru þar fyri VIII menn, ok gengu allir ſenn at honom ok ſóttu hann. En ecki er at ſegia frá höggua vidſkiptom ſua lauk, at han felldi þá alla *l*). Sídan geck han á bergit fram *m*), ok bar ofan griót, ok ſtód þar ecki vid, lágu þar eptir III *n*) enir

e ſylva ſe proripiebant a tergo iis, et cur- A. C. 944.
ſum dirigentes cliuum verſus, telorum iactu eos adpetebant. Egillus et ſocii ad eos verſi omnes uno ordine (unus extra alterum) in calle transuerſo conſiſtebant. Hic alteri, e faſtigio rupis ſuperuenientes, ſaxa inde in eos conjecerunt, unde multo maiori periculo erant obnoxii. Tunc loquutus eſt Egillus: Jam pedetentim cedatis in canum (obliquum) cliui, vosque, quantum fieri poteſt, defendite: Ego interim eniti conabor in ſummum petræ Ita faciunt. Ubi autem Egillus in faſtigium petroſi climacis euaſerat, aderant ibi homines VIII, qui omnes ſimul adgreſſi eum inuadebant. Ceterum de ictuum (inter eos) commercio nihil narrare lubet; exitus talis fuit, ut Egillus omnes illos occideret. Deinde in oram petræ progreſſus tantum inde ſaxorum degeſſit, ut nulla facultas eſſet (inſerius) ſubſiſtendi: tres

e) hamrana, *petras præruptas* Jör.

f) VI menn. Hol.

g) ſkutu á þá, var þeim Egli þad miók mein, tela in eos conieceru t, quod Egillo et ſociis valde erat incommodum. Hol.

h) ofaní klifit, *in climacem deorſum*.

i) upp í klifit, *in climacem ſurſum*. Jör. upp á kleifina, *cautem ſcandatis*. Hol. í kleifinni in Ablatiuo Hrapp. Addit Jör. í móti þeim er ofan ſækia at oſs, *aduerſum eos, qui deſuper nos adpetunt*.

l) hió han ſuma en lagdi ſuma, *partim cædendo, partim pungendo*. add. idem.

m) ok kaſtadi þar ofan grióti ſua ſtóru, at ecki hellzt vid, *inde tam grandia ſaxa deiecit, ut nulla eſſet facultas* conſiſtendi (id ſuſtinendi). Jör.

n) undir klifinu (kleifinni Hol. J) en VIII upp á berginu, þar fell Ulfr annar, en IV komuz etc. ſub rupe, at VIII ſupra rupem, ibi Ulforum alter cecidit, IV. autem etc. Jör. Hol. J.

A. C. 944. enir Vermſku en IV komuz í ſkóginn, ok voru þeir ſárir ok bardir. Síðan tóku þeir Egill *o*) heſta ſína ok fóru fram á leid til þeſs er þeir komu *p*) ífir hálſinn. Enn þeir hinir Vermſku er undan höfdu komiz gerdu nióſn felugum ſínom þeim er vit fenin voru *q*) ſtefndu þeir þá framm *r*) hina nedri leidina ok ſva fram fyri þá Egill á veginn. Þá ſagdi Úlfr felugum ſínum. Nú ſkulu ver fara at rádum vid þá ſtilla ſva til at þeir nái eigi at renna; her er þanneg *s*) til farit, ſegir han, at leidin liggr fram med hálſinum, en fenino vikr at upp ok *t*) er þar haman fyri ofan en braútin liggr þar fram í milli, ok er eigi breidari enn götubreidd. Nú ſkulu ſumir fara fram um *u*) hamarinn ok taka vit þeim ef þeir vilia *x*) fram, en ſumir

tres Vermiorum (cæſi) iacuere, IV autem in ſylvam euaſere, ſauciique et ictibus contuſi. Tunc Egillus et ſocii, iumentis adſumtis, viam porro inſiſtebant, donec collem permenſi erant. Vermii, quibus elabi contigit, ſociis ad lamas conſtitutis indicium fecerunt, atque per iter inferius progreſſi Egillo tranſitum præoccuparunt. Tunc Ulfus ſocios alloquutus eſt: Arte iam cum illis agamus et ita negotium inſtituamus, ut nulla iis ſit fugiendi poteſtas. Ratio huius loci talis eſt, inquit: via ſecundum ipſum collem ſe porrigit; hanc palus inferne adtingit, ſuperne autem ſcopulus imminet; inter hæc (paludem et ſcopulum) iacet collis ſemitæ (ſingularis) latitudinem non excedens. Nunc pars noſtrum petram prætereat, atque illos excipiat, ſi ea pergere conantur; pars autem, hic in ſylva delitescens, in

o) eyki. Jör. Hol.

p) af hálſinum. iid.

q) ok ſögdu þeim fra óförum ſínum. Þá mælti Ulfr, mikill afreksmadr er Egill þeſſi, ok ſatt mun jarl-ſagt hafa, at óþarfr mun han oſs, ef han kemr til Noregs, ok höldum en eptir þeim; *iisque ſuam cladem indicarunt. Tunc Ulfus dixit: incredibili fortitudine præditus eſt Egillus iſte, et ſine dubio verum prædicavit, Comes, quod malum nobis dabit ille, ſi in Norvegiam venerit. Porro adeo eos perſequamur.* add. Jör.

r) it nedra, ok ſua til gatna-móta, ok á leid fyri þá Egil, ok voru þeir Ulfr þá XIX ſaman, *inferius et ſic porro ad compitum (biuium) ad tranſitum Egillo præoccupandum. Erant autem Ulfiani tunc omnino XIX* Hol. Jör. J.

s) tilvarit. Hol.

t) eru þar hamrar in plur. Jör. Hol.

u) hamrana itid. in plur. Jör.

x) þar fram fara um götuna — *per callem* ſupplent. Jör. Hol.

ſumir ſkulu leynaz her í ſkóginum ok hlaupa ſídan á bak þeim er þeir koma fram um. Hærom ſua til at engi komiz undan. *y*) þeir gerdu ſua ſem Úlfr mælti. fór Úlfr fram um *z*) bergit ok X menn med hánom. *æ*) Þeir Egill fóro ſína leid ok viſſu ecki til ö, þ.ſſar ráðagerdar *a*) fyrr en þeir komu í einſtigit. þá hlióþu þar *b*) menn á bak þeim ok bára þ gar vapn á þá. Þeir Egill ſneruz í móti ok vórduz. Nu drífa ok menn at þeim þ ir er verit höfdu *c*) fyri framan hamarinn, ok er Egill ſá þat, ſneriz han í mót þeim, var þar ſkamt hoggua ímillum, ok felldi Egill þr *d*) ſuma í gotun-

in tergo prætergreſſorum incurſionem faciat. Curemus ſedulo, ut nemo elabatur. Illi dictis Ulfi obtemperabant. Ulfius ipſe cum X. comitibus ad frontem rupis ſe contulit. Egillus cum ſuis iter ſuum procedunt prorſus ignari huius conſultationis, priusquam in tranſitum ſolitarium venirent. Tum vero hoſtes a tergo adcurrentes ferro confeſtim eos invadunt. Ad hos conuerſi Egillus et ſocii ſeſe turbantur. Jam vero etiam aduolant, qui pro capite rupis fuerant conſtituti. Quod cernens Egillus contra eos ſe retro vertit. Hic minuta erant ictuum interualla, interfecitque Egillus ibi in colle partem eorum; alii autem in locum planiorem A. C. 944.

y) Þvíat þat er oſs hin meſta ſkömm, at IV menn komiz undan XIX mönnum, ok þó mæddir ádr, *nam ſummum vel notis flagitium eſt, quod homines nos effugiant, et quidem antea aceſſi* ſuppl. Hol.

z) Hamrana, ut ſupra. Jör. || á bergit *in oram rupis*, male Hol. prorum bergit.

a) en IX voru í ſkóginum, *ſed IX. erant in ſylva* repett Hol. Jör. J.

b) fyr enn þeir komu í einſtigit, *prorſus ignari, quid tunc agitaret hoſtis, priusquam* etc. Hol. J.

c) en er þeir komu fram í milli hamranna ok fenſins, þá hlaupa þeir IX menn eptir þeim, ok láta þ gar drífa vapn á þá, *ubi autem prodierant* (*in fauces vel anguſtias*) *inter rupium compages et paludem, illi IX viri ſuperuenientes a tergo exemplo ſpiculorum nimbum in eos exitant.* Jör.

b) IX menn. Hol.

c) ödrum megin hamranna, *ab altera paete rupium.* Jör.

d) ſuma fram í götuna, en ſumir hopudu þángat, ſem rúmlendit var meira. Egill ſótti at faſt, en þó þeir hiuggu til hans (eda lögdu add. H.) beit ecki á. Þar fell Ulfr etc. *partem horum in collem proſtrauit, pars ceſſit in locum patentiorem; Egillus vehementer inſtabat, at cum ei ictus inferrent ſine cæſim ſine punctim, tela non ſecuerunt. Ibi Ulfus* etc. Hol. J.

A. C. 944 götunni, en ſumir hurfu aptr þar er *g*) iamlendit var meira. Egill ſótti þá eptir þeim *h*). Þar fell Úlfr ok at lyktum drap Egill þar einn *i*) XI menn, ſídan ſótti han þar til, er förunautur hans *k*) vordu gotuna fyri VIII monnum, voru þar hvárir-tveggiu ſárer. Ok er Egill kom til, þá flydu þegar hinir Vermſku, enn ſkógrinn var vid ſiálft. Komuz þar undan *l*) V ok aller ſárir miög, enn III fiellu þar. Egill hafdi mörg ſár ok eingi ſtór: fóru þeir nú ſina leid; han batt ſár förunauta ſinna, ok voru eingi banvæn. *m*) Settuz þeir þá í ſleda ok óka þat er epter var dagſins. En þeir enir Vermſku er undan komuz tóku heſta ſína ok dróguz aúſtr af ſkóginum til bygda, voru þá bundin ſár þeirra, fá

rem receſſerunt. Illic inflare pergente Egillo, Ulfus occubuit; et ad ultimum ſolus Egillus XI. homines ibidem trucidauit. Deinde eo ſe retulit, ubi ſocii propugnabant ſemitam aduerſus VIII. hoſtium, et vulnerati erant utrique. Accedente autem Egillo Vermii fugam arripiebant; erat vero ſylva in proximo. Ita V. ſoli euaſere iique omnes vehementer ſaucii: III. autem illic cecidere. Egillus multa habuit vulnera, at nulla eorum magna. Et jam iter copeſſunt, obligauit vero Egillus vulnera ſuorum, quorum nulla lethalia. Deinde in traham ſe collocant, et vectantur, quod reliquum erat diei. Vermii autem, quibus euadere contigit, equos ſuos receperunt, et tardigradi ſe contulerunt e ſylva orientem verſus in regionem habitatam. Tum

g) rúmlendit, *ſolum patulum* vel *ſpatioſum*, etiam Jör.

h) ok vard han þeim blod-beittr, en þótt þeir hiyggi til hans, þá beit ecki á, þar fell etc. *atque iis in ictibus inferendis ſanguinolentus extitit Egillus, ſed etſi eum fe-rirent, ferri acies non ſecuit, ibi* etc. Jör.

i) X. Jör. Hol.

k) vördu III götu fyri IX mönnum (— götuna III fyri jarls mönnum. Hol. Jör. utrique in numero errantes.

l) VI. Hol. conf. Var. lect. proxime præcedentem.

m) Eptir þeſſa orruſtu ſettuz þeir i ſleda ſina, *poſt hanc pugnam in trahas ſuas* etc. Jör. Hol. Et poſteriores una cum J. P. ſic pergunt compendioſe; ok fóru veſtr af ſkóginum til bygda, og voru bundin ſár þeirra, er þeir komu til Þorfinns, tók han vel vid þeim; en Jarlsmenn þeir ſem undan komuz fóru á fund hans, ok ſegia, etc. *et ſaltu in occidentem excedunt in pagum. Ligata ſunt iis vulnera, cum ad Thorfinnum veniebant, et benigne ibi accepti ſunt. Comitis autem emiſſarii, qui effugerant, ad eum conceſſerunt, dicuntque* etc.

fá þeir ser förunevte til þess er þeir komu á fund jarls, ok segia honum sínar úfarar. *n*) Þeir segia, at hvartveggi Ulfr er fallinn, ok dauder voru hálfr þridi tugr manna, enn V einir komuz undan med lífi ok þó þeir aller sárir ok bardir. Jarl spurde: hvat þá *o*) veri tidenda um Egil ok hans förunauta? Þeir svörudu: ugiörla vissu ver hverfu miög þeir voru sárir, enn ærid diarflega sóttu þeir ad oss, *p*) þá er ver vorum átta enn þeir IV. Þá flýdum ver, komuz V á skóginn enn III letuz, enn eige sáum ver annat, enn þeir Egill veri þá *q*) spángir. Jarl sagdi, at þeirra ferd var ordin *r*) en vesta; mundi ek *s*) kunna því, at ver hefdum *t*) manna lát mikit, ef

Tum vulnera eorum ligata, et parant sibi comitatum, donec ad Comitem venirent. Huic suas clades nunciant: et dicunt utrumque Ulfum esse cæsum et interiisse duas virorum decurias cum dimidia; at V. soli, inquiunt, viui euaserunt, et hi quidem vulnerati omnes, plagisque contusi. Comes rogabat: quomodo ergo cum Egillo et eius sociis ageretur? Illi respondebant: haud liquido sciebamus, quam saucii erant; verum oppido audacter nos impugnabant, cum nos VIII. eramus, illi vero IV. Tum fugam cepimus, (in qua) III. interiere, V. autem in sylvam effugere; ceterum non aliud vidimus, quam Egillum et suos etiam tum (ad pugnam) recentes et integros esse. Comes rem ab iis pessime gestam esse prædicabat; A. C. 944.

et

n) so þat, at Ulfr hvarrtveggi var fallinn ok þeir VI (V. J. P.) lifdu af þeim XXX, er þadan fóru. *item U. utr. — et VI de XXX, qui profecti erant, superuiuere.*

o) var tídt um þá Egill. Hol. J. hvat leid um Egil ok hans förunauta, *quomodo de Egillo et sociis res haberet.* Jör.

p) ok ecki sá þat á, at eigi væri þeir nú (hanc particulam ignorant H. N.) nyspána (ny-spæna N.) til (hanc voculam add. H. N. J P.) *neque apparebat quin etiamnunc essent ad p. recentes* Hol.

q) ita Membr. et Traduces, et sic loquimur hodienum per euphoniam pro spán-nyir. Auctor petiit methaphoram ex opificio ligneo, quod ab ascia recens est siue nuper contectum. Spónn Dan. Spaane *ramentum ligni, assula;* neque ausim improbare vocabula, quæ sub lit. præced. pro hoc nostro substituunt Hol. quæque, etsi sint incognita, videntur analogiæ formata. Ny spánadir. J. suspectum. Nyspannadir. P. corruptum.

r) hin háduligasta, *flagitiosissime.* Hol. allsneypulig, *oppido probrose.* Jör.

s) kunna því vel. Hol. vel kunna því Jör.

t) manna-lát, tantum Hol. *iacturam hominum,* mannskada mikinn, *magnam cladem.* Jör.

A. C. 944. ef þer hefdit drepit *u*) þá Nordmennena, enn nú er þeir koma veſtr af ſkóginum, ok ſegia þeſſe tídende Noregs konunge, þá eigu ver af honum van hinna meſtu afarkoſta.

et æquo animo tuliſſem, inquit, ſtragem veſtrum accepiſſe, ſi Norvegos neci dediſſetis. Nunc autem, ubi illi e ſaltu in occidentem reduces Norvegiæ regem hæc docuerint, nobis ab eo maximæ ſperandæ ſunt indignitates.

LXXVIII. Cap.

EGILL KOM TIL ÞORFINNZ. OK AF HERNADI HÁKONAR KONUNGS.

Egill fór til þeſs er hann kom veſtr af ſkóginum. Sóttu þeir til Þorfinnz, at kvelde, ok feingu þar allgódar vidtökr. Voru þá bundin ſár þeirra Egils. Nockurar nætr voru þeir þar. Helga dóttir bónda var þá á fótum, ok heil meina ſinna. Þackadi hon ok aull þau Agli *x*). Þeir hvíldu ſik þar ok eyke ſína. Enn madr ſá er Helgu hafdi *y*) runar

LXXVIII. Cap.

EGILLUS AD THORFINNUM VENIT. ET DE BELLO REGIS HACONIS.

Egillus iter perſeuerabat, usque dum e ſaltu eodem veſpere ad Thorfinnum contendentes perbenigne ibi ſuſcepti ſunt, obligataque iis vulnera. Aliquot noctes illic transegere. Helga filia herilis tum lecto ſurrexerat, et ex morbo ſuo conualuerat. Pro quo beneficio ipſa et ii omnes (Parentes et frater) Egillo gratias agebant. Ibi ſe et jumenta ſua ab itineris fatiga-

u) Egil ok hanns förunauta, ok færa mer haufud hanns en hitt er verra, er þeir koma fyri Hákon kónung: ok ſegia honum þeſſi tídendi, þá eigu ver etc. *Egillum et ſuos comites, et mihi tuliſſetis caput ejus, illud pejus eſt, quod poſtquam illi ad Hac. Reg. peruenerint, et hæc euenta renunciarint, nobis ab eo* etc. Jör. ll drepit þá alla — *omnes* Hol. J. Qui reliquis capitis carent; et ſine noui capitis mentione ſtatim ſubnectunt: Egill ſá nú, at Helga dóttir Þorfinns var á f. etc. jam vidit Egillus Helgam ſurrexiſſe etc.

x) ſína lidſemi pro ſua opitulatione. Iid.

y) mein giört, hafdi bedit hennar, ok vildi Þorfinnr gipta hana, en hun villdi eigi ega han, ok þóttiſt hann hafa riſtit henni mannrúnar, en hann kunni þat eigi etc. *Malum conflauerat, petierat enim in uxorem, et Thorfinnus quidem annuebat eam dare, ſed ipſa hunc conjugem abnuebat, et putabat ille ſeſe puellæ ſculpſiſſe runas ma-*

rúnar riſtit; var þadan ſkamt á brott. kom þat þá upp, at han hefdi bedit hennar, enn Þorfinnr vildi eigi gipta hana, þa vildi bóndaſun glepia z) hana, en hon vildi eigi. Þá þóttiz han riſta henni manrúnar, en han kunni þat eige ok *) hafdi han þat riſtit henni, er hon feck þ) meinſeme af. Ok er Egill var til burtfarer búinn, þá fylgdi Þorfinnr honom æ) ok þeir fedgar á göta; voru þeir þá ſaman X eda XII. fóru þeir þá dag þann allan med þeim ö) til varúdar fyri Armódi ok huſkörlum hans. Ok er þeſſi tidendi ſpurduzt, at þeir Egill höfdu bariz vid ofrefli lids á ſkóginum ok ſigrad þá, þótti Armódi a) eingi ván at han mundi b) mega reiſa raund vid Agli. Sat Armodr þvi heima vid alla ſína

tigatione refecerunt. Homo autem, qui ſculpſerat, prope inde aberat. Tum detectum eſt, quod is eam in nuptias ambiſſet, at Thorfinnus dare noluerat. Tunc filius ille ruſtici illam ad ſtuprum ſollicitare conatus fuerat. Quod cum puella reſpueret, characteribus eam, ut putabat, amatoriis ſculpendis aggreſſus eſt; verum artis non ſatis gnarus ſculptura ſua malum illi conciliauit. Egillum ad diſceſſionem accinctum Thorfinnus cum filio in viam proſecuti ſunt, adeo ut tunc una eſſent X. aut XII. Quin Thorfinnus et ſui eum diem totum Egillo comitatum præbuerunt, proſpicientiæ cauſa adverſus Armodum et ejus ſeruos familiares. Hæ autem nouellæ ubi rumore innotuerunt, nempe quod Egillus cum numero longe præpollente in ſaltu dimiceſſet, atque palmam ab iis tuliſſet, Armodus penitus deſperauit, ſe poſſe clypeum aduerſus Egillum tollere (armis cum eo decertare). A. C. 944.

ritales (conjugales) Hol. J. in quibus lectio mannrúnar ſuſpecta.

z) rád hennar Jör. quod eodem redit.

*) reiſt han henni þat er etc. in temp. imperf. Jör. Hol.

þ) mein. Id. Hol.

æ) vid XII mann. *Thorfinnus cum viris XII.* etc. Iid. J. Jör.

ö) ok þótti varúd fyri Armodi, *ſic rati cautionem aduerſus Armodum adhiberi* Jör. til verndar fyri Armodi, ad præſidium contra Armodum. Hrapp.

a) Eigi vænt J. poteſt ſane reddi, *non ſperandum ratus.* Sed eam non eſſe hujus librarii mentem videbimus lit. ſeq.

b) ſigraz á Agli (af Agli J.) *ſe de Egillo victoriam obtenturum.* Hol. Jör. ſed ſenſus in J. hac et præced. var. ſit. pulchrum non arbitratus eſt ab Egilio vinci. Bonus librarius ignoravit at ſigraſt á einum, actiue ſignificare, ergo af pro á ſubſtituit.

A.C. 945. ſína menn *c*). Þeir Egill og Þorfinnr ſkiptuz giöfum vid ad ſkilnade og mælltu til vinattu med ſer. *d*) Sídan foru Þeir Egill leid ſina, og er ecke ſagt at til tidenda yrde i ferd Þeirra, adr Þeir komu til Þorſteins: *e*) voru Þá grædd ſár Þeirra. Dvölduz Þeir Egill Þar til vars. Enn Þorſteinn feck ſendemenn til Hákonar konúngs ad færa honum ſkatt Þann er Egil hafdi ſótt til Vermalands. Ok er Þeir komu á konúngs fund, Þá ſögdu Þeir honum tídendi Þau er giörz höfdu i ferd Þeirra Egills, ok færdu honum ſkattinn. Konúngr Þóttiz Þá vita at Þat munde ſatt vera, er ádur hafdi han grunat *f*) um, at Arnvidr jarl mundi hafa *g*) látid drepa ſendimenn hans tvenna, er han hafdi auſtr ſent. ſagdi konúngr at Þorſteinn ſkyldi *h*) Þá hafa landzviſt ok

Ille adeo domi hæſit cum grege ſuo uniuerſo. Egillus et Thorfinnus in deſceſſus articulo munera inter ſe commutarunt, et foedus amicitiæ ſanxerunt. Deinde Egillus et ſodales iter ſuum profecti ſunt; neque quicquam memorabile in eo itinere accidiſſe narratur, antequam ad Thorſteinum peruenirent. Tum curata iis vulnera, atque ii in ver usque ibi ſunt commorati. Thorſteinus homines delegauit, qui Haconi regi portarent vectigal, quod Egillus e Wermia arceſſerat. Hi cum regem conueniſſent, narratis quæ euenerant in profectione Egilli, vectigal regi reddiderunt. Hinc rex ſibi perſuaſit, verum eſſe, quod antea fuerat ſuſpicatus, Arnvidum nempe Comitem e medio tolli curaſſe binas a ſe in orientem amandatas legationes; edixit autem, ut Thorſteinus tunc manſionem in patria obtineret,

c) ok undi vid all illa, ſuæ ſortis valde impatiens. add. Hol.

d) fór Egill Þá ferdar ſinnar, (ferda ſinna J.) undz han kom til Þorſteins, vard Þorſteinn allgladr vid heimkomu hans — *donec ad Thorſteinem veniret, qui ejus domum reditione admodum lætatus eſt.* Hol.

e) i Vík auſtr, *in Vicam orientalis Norvegiæ* add. Jör. recte. cfr. p. 537.

f) um, non agnoſcit, Hol. Jör. J. et at gruna nude eſt magis in uſu.

g) myrdt (myrckt corrupte G.) menn hans alla, *clam interfeciſſe legatos ſuos omnes.* Hol.

h) hafa eignir ſínar Þær er han fór med ok vera í fætt Þeginn vid konúng, *juſſit Thorſteinem ſibi habere ſua bona (ſc. Thorſteinis) quæ uſurpabat * (procurabat) et eſſe ſibi reconciliatum* Jör. * Erant enim in poſſeſſione tantum Thorſteinis, ſiue verius ſub ejus procuratione bona ipſius usque dum videretur quorſum iter tributarium euaſiſſet vid. p. 537. var. lect. g. || Thorſteinem in pacem (ſecuritatem, immunitatem) eſſe reſtitutum et omnes ejus poſſeſſiones. Hol.

ok vera i fætt vid han. Fóru ſendimenn ſídan heimleidiſs, ok er þeir koma aptr til Þorſteins, þá ſegia þeir honom at konungr let veſ ifir þeſſi ferd. ok Þorſteinn *i*) ſkyldi þá vera i fætt ok vináttu vid konúng. Hákon konúngr fór *k*) i Vík auſtr um *l*) ſumarid. enn þadan giördi han ferd ſína aúſtr á Vermaland med mikit lid. Arnvidr jarl flydi undan, enn konúngr tók ſtór giölld af bóndum þeim er honom þótti i ſökum vid ſik. *m*) ſva ſem ſagt er af þeim *n*) er ſkattinn ſóktu. Setti han þar ifir jarl annan ok tók gíſlar af honum ok bóndum. Hakon konúngr fór vida i þeirri fer dum Gautland *o*) it *p*) veſtra ok lagdi þat undir ſik, ſva ſem ſagt er i ſögu hans, ok finnz i kvædum þeim er um han hafa ort verit. Þá er ok ſagt, at han fór til Danmerkur og heriadi þar vida. Þá hraud han XII ſkip af Daunum med II ſkipum, og þá gaf han ko-

neret, et ſibi reconciliatus eſſet. Poſtea A.C. 945.
legati domum reuertuntur et ad Thorſteinum venientes nunciant illi, regem laudare hanc expeditionem, tumque Thorſteinum in gratiam et amicitiam regis eſſe receptum. Rex Hacon æſtate proxima poſt in Vikam, orientalem regni partem, profectus; inde orientem verſus in Wermiam numeroſas duxit copias. Arnvidus Comes fuga ſibi conſuluit: at Rex grandes mulctas extorſit iis incolarum, quos ſibi criminum nomine obnoxios eſſe exiſtimauit, ſicut relatum eſt ab iis, qui vectigal petierunt. Prouinciæ alium Comitem impoſuit, atque ab eo et civibus obſidia accepit. Eadem expeditione Gothiam occidentalem paſſim peruaſit et in ſuam ditionem redegit Hacon rex; quemadmodum in ejus vita proditum eſt, et inuenitur in poëmatibus de eo conditis. Simul (item) traditur ille in Daniam eſſe profectus, ibique armis late graſſatus; tunc II. nauigiis XII. Danorum naues depopulatus eſt (vaſtavit). Et tum regium nomen cum im-

i) ſkal í frid þeginn, ok hafdi konúngr, heitid honum vinattu ſinni — *et Regem ei ſuam amicitiam addixiſſe.* Hol.

k) Auſtr á Vermaland um ſumarit, en jarl flydi þegar er han ſpurdi til ferda hans, *in Vermiam orientem verſus at (fugit, ſimul ac de ejus itinere inaudiuit.* Hol.

l) vorit eptir, *vere poſt.* Jör.

m) hoc inciſum non eſt in Jör. Hol. J. P.

n) ſköttum er han ſótti, de iis tributis quæ (Rex inde) retulit. K. L. M. Hrapp.

o) Annum 947. Thorfæus hic adponit in marg. J.

p) eyſtra, *orientalem.* Hol. J. male.

A. C. 945. konúngs nafn Tryggva Olafs ſyni, bródurſyne ſínum ok valld yfer Víkinni auſtr. Egill bió kaúpſkip ſitt um *q*) ſumared ok red þar til föruneyti. En lángſkip þat er han hafdi haft um hauſtit or Danmaurku gaf han Þorſteine at ſkilnadi. Þorſteinn *r*) gaf Agli gódar giaffir, ok mæltu til mikillar vináttu ſin i milli. *s*) Egill giördi ſendimenn til Þórdar á Aurland mágs ſins, ok feck honum umbod ſitt ad ſkipa jardir þær er Egill átti í Sogne ok á Haurdalande, ok bad han ſelia ef kaupendur veri til. Ok er Egill var búinn ferdar ſinnar, ok byr gaf, þá ſigldu þeir út eptir Víkinni ok ſva leid ſína nordr fyri Noreg ok ſidan i haf úr. Byriadi þeim til gódrar hlítar, komu af hafi i Borgarfiörd. Ok helt Egill ſkipino inn epter firdinum ok til hafnar ſkamt frá bæ ſinum. Han let heim flytia *t*) varnat ſinn enn *u*) ráda ſkipi til hluns. Egill fór heim til búſs ſíns urdu menn honum fegnir *x*). Dvaldiz Egill þar þann vetr.

imperio Vikæ in orientali Norvegia Trygguio Olavi fratris ſui filio dedit. Æſtate eadem Egillus nauem ſuam mercatoriam expediit, et ad eam vectores (operas nauales) auctorauit. Verum, quam auctumno proximo e Dania adhibuerat, longam nauem diſceſſurus muneri dedit Thorſteino. Thorſteinus viciſſim donis decoris Egillum honorauit; magnamque mutuo amicitiam inter ſe pacti ſunt. Egillus Aurlandum ad Thordum adfinem miſit legatos, atque ei dedit mandatum ſuum ad fundos, qui Egillo in Sogno et Hördia erant, colonis inſtruendos (locandos) addens petitum, ut venum daret eos, ſi emtores exſiſterent. Atque ubi ad iter paratus erat, et ventus ſeſe dabat, per Vikam enauigarunt in altum, indeque, curſu in ſeptentrionem directo, Norvegiam præteruecti pelago ſe commiſerunt. Vento uſi ſatis oportuno ex alto Borgarfiördum ingreſſi ſunt. Quo ſinu ulterius inuectus Egillus, nauem in portum haud longe a prædio ſuo adplicuit. Vaſa et merces domum comportanda, et nauem in erismate conſtituendam, curauit. Ita domum ſuam conceſſit, a familia (et incolis) cum gaudio receptus. Atque hanc hyemem ibi exegit.

Cap.

Cap.

q) vorit, *vere.* Hol. Jör.

r) veitti ok gódar giafir Agli Jör.

s) mandatum hoc Thorſteini factum ſtatuunt, neque Thordum nominant quidem Hol. J.

t) fiárhlut Jör.

u) ſetia upp ſkip ſitt — *ſubducendam.* Id. Hol.

x) Egill ſat þá í búi ſínu um kyrt, ſua at

Cap. LXXIX.

DRÁP ÞÓRDAR LAMBASONAR.

Þá er þetta var tídenda at Egill var útkomin or þeſſi ferd. Þá var heradit albygt. voru *y*) Þá andadir allir landnámamenn enn ſyner þeirra *z*) lifdu, eda ſona ſynir ok biuggu þeir þá i heradi. Ketill Gufa kom til Islands, þá er land var miög bygt. Han var hinn fyrſta vetr at Gufuſkálum á Þ) Roſmhvalaneſi. *æ*) Ketill hafdi komit veſtan um haf af Irlande, han hafdi med ſer þræla marga *ö*) irſka. Lönd voru oll bygd á Roſmhvalaneſi i þann tima, rez Ketill því þadan á brott *a*) ok inn á Nes *b*), er

Cap. LXXIX.

CÆDES THORDI LAMBINI.

A. C 946.

Hac rerum ubi ventum erat, ut Egillus ex hac peregrinatione in Islandiam rediiſſet, pagus iſte (Borgarfiordenſis) coloniis erat impletus: extincti omnes terrarum iſtarum primi inſeſſores, at horum filii aut ex filiis nepotes tunc viuebant, et erant incolæ territorii. Kettillus Gufa (Vapor) in Islandiam venit, cum Inſula habitaculis propemodum eſſet expleta, et primam hyemem egit Gufuſcalis in Roſm-hvala-neſo (Rhinocerotum marinorum Lingula). Hac autem adventabat Ketillus e regionibus ab occidente ultramarinis et quidem ex Hybernia; multosque ſecum ſeruos Hybernos habebat. Tunc omnes fundi in Roſmhvala-neſo habitationibus erant occupati. Inde adeo Ketillus in lingulas interiores con-

vetrum ſkipti — domi ſuæ quieuit per plures (duas) hyemes. Jör.

y) Ao. 947. andadir allir landnámamenn Thorfæus in marg. Jör.

z) lifdu eptir ok biuggu etc. *ſuperſtites erant*, omiſſis nepotibus. Jör. bygdu þá á födr leifdum ſínum, fundos a patribus ſibi relictos inhabitabant Hol. J, P.

Þ) Rosmala-neſi, Jör. Hol. J. Rosmalarnes ſcribitur in Grett. ſaga Membr. B. Forte Lat. Barb. Rosmarus hinc formatum, aut noſtrum ab iſto.

æ) Unde venerit Ketillus, et ſeruorum mentionem omitt. Jör.

ö) Friſka, Friſios J. P. utrumque ignorant. Hol.

a) um vorit, *vere poſt* add. Jör ſoli, et ante omitt. því, ſuo textui conuenienter.

b) ok ſat annann vetr á Gufuneſi, *et alteram hyemem conſedit Gufuneſi*. Hol. Jör. recte.

A. C. 946. er þar kallat á Gufuneſi, ok feck þar *c*) engan rád-ſtafa. Þá fór han i Borgarfiörd ok ſat þar hinn þridia vetr *d*) er ſídan var kallat at Gufuſcálum *e*) þar fellr á er heitir Gufu-á i hana ſetti Ketill upp ſkip ſitt. Þórdr *f*) Lambaſon bió þá á Lambaſtödum *g*) han var kvongadr, ok átti ſon þann er Lambi het. Han var *h*) þá vaxinn miök, mikill madr ok ſterkr at jöfnum aldri. Enn eptir um ſumarit er menn fóru til alþingis reid Lambi til þings. Enn Ketill Gufa var þá farinn *i*) i Breidafiörd ad leita ſer um búſtad. Þá laupa þrælar hans á brottu *k*) ok koma fram um nótt á Lambaſtadi ok báru þegar eld ad húſum. ok brendu þar Þórd inni ok

conceſſit, nempe in locum, qui Gufunes adpellatur. At nullam ibi ſtabilem ſedem inveniens, in Borgarfiordum profectus eſt, et tertiam hyemem ibi ſubſedit in loco, qui exinde adpellatus erat Gufuſcalar (Caſæ Guvianæ). Ibi amnis voluitur, nomine Gufu-a, in hunc Ketillus nauem ſubduxit. Thordus Lambinus hac tempeſtate Lambaſtadis habitauit. Ille erat uxoratus, et habuit filium nomine Lambium; qui tum ad pubertatem fere peruenerat, homo magnus ſtatura et robuſtus pro ea ætate. Ceterum proxima poſt æſtate (quam Ketillus in Borgarfiordo hyemauerat), itantibus in comitium uniuerſale ciuibus, Lambius etiam comitium adiit; ſed Ketillus Guva tunc ſedem ſibi quæſiturus, in Breidafiördum abierat. Tunc aufugientes ſerui illius Lambaſtadis noctu comparuere. Mox ignem admouerunt ædibus, Thor-

c) onguan rádſtaf Jör. öngu búſtad Hol. eckirt land, *nullum agrum* vel *fundum* K. L. M. Hrapp.

d) ok er þat nú kallat at Gufuſkálum, *qui* vel *hodie vocatur* etc. Jör.

e) De amne, quæ ſequuntur intuli ex ſolo Hrapp. nam Membrana hinc usque ad. ok brutu upp búr hans, non niſi per intervalla legi poteſt, et id quidem difficulter ob ſcripturam vetuſtate obliteratam. In cæteris nihil de amne viſitur, qui et ſequentia contrahunt.

f) Lambaſon, et mox þá omitt. Jör. Hol. J. ſed confer. ſupra Cap. LXI. initio.

g) matrimonium Thordi, neſciunt Iid.

h) Þá vaxinn miök, et deinde, at jöfnum aldri, intuli ex ſolo Hrapp.

i) veſtr, *occidentem verſus*, add. Hol. veſtr í fiord, Jör. nimis vage.

k) eina nótt, ok k ma nidr á Lambaſtödum, nocte quadam, et Lambaſtados deueniunt Hol. modo ante, frá honum, *ab illo*, pro, á bróttu. Jör.

ok aull hiú hans. Enn brutu upp *l*) búr hans ok báru út gripe ok vauru. Sídan ráku þeir heim roſs ok klyfiudu, ok fóru ſídan út til Alptaneſs. Þann morgin um ſolar uppráſar ſkeid kom Lambe heim; ok hafdi han ſeet eldinn um nóttina. Þeir voro nockurir menn ſaman. Han reid þegar ad leita þrælanna *m*) rída þar menn af bæium til mótz vid hann, ok er þrælarner ſá epterför. Þá ſtefndu þeir undan, enn letu *n*) lauſan ránsfeing ſinn. Hliópu ſumir á myrar *o*) út. enn ſumir ut med ſió til þeſs at fiördr var fyri þeim. Þá ſóttu þeir Lambi epter þeim, ok drápu þar þann er Kori het, því heiter þar ſídan Koranes. En Skorri ok Þormódr ok Svartr geingu á kaf, ok ſvámu fra lande. ſídan leitudu þeir Lambi at ſkipum ok reru at leita þeirra ok fundu þeir Skorra i Skorrey ok drápu hann þar. Þá reru þeir

Thordumque cum omni familia domeſtica vivum intus combuſſere. Porro effringunt ejus apothecam (cellam conditoriam ab ædibus diſſitam) atque theſauros et merces inde efferunt. Deinde equos domum compulſos iſtis onerant, et ſic Alptaneſum (Linguam Cygneam) extrorſum petunt. Ea luce, circa ſolis ortum, domum venit Lambius; et viderat ignem nocte illa præcedente. Erant una in comitatu aliquot viri. Ille extemplo iit ſeruos inueſtigatum accedentibus ad comitatum hominibus e vicinia. Serui viſa inſecutione, terga vertunt et mittunt rapinam ſuam; pars in Myras (Paluſtria), pars ſecundum ipſum mare, excurrunt, donec ſinus quidam iis obuiam fieret. Tunc Lambius et ſui auxiliares iis ſuperuenientes (eos adſequuti) unum Corium nomine occiderunt. Ideo exinde Coraneſum ibi adpellatur. Skorrius autem Thormodus et Svartus in profundum ſe dabant, ut nando litus relinquebant. Unde Lambius et reliqui, conquiſitis ſibi nauibus, remigarunt eos quæritatum, et Skorrium in Skorreyia inuentum interfecerunt. Tum remigio erecti A C. 944.

ad

l) giörvi-búr, *veterarium* (*armamentarium*) Hol. Jör. J. Utibúr. P. quod parenthēſis in verſione exponit.

m) drifu þá til menn, at veita honum lid, *adiuuantibus — ad opem ei ferendam* Hol. drifu menn af bæjum til lids vit han, *confluentibus — ei in auxilium* Jör.

n) laus rán faungin, in num. plur. Jör.

o) upp, *ſurſum* vel *ſuperius*. Hol. Jör. J.

A.C. 945. Þeir út til Þormóds-ſkers ok drápu þar Þormód, er vid hann ſkerid kent. Þeir hendu þrælana en fleire, þar ſem ſidan eru aurnefne vid kend. Lambi bió ſídan á Lambaſtödúm ok var gildur bóndi *p*), han var rammr at afli, eingi var hann uppvödſlumadr. Ketill Gufa fór ſídan veſtr i Breidafiörd ok ſtadfeſtíz i Þoſkafirde. Vid hann er kendr Gufudalr ok Gufufiordr; han átti *q*) Yri dóttr Geirmundar Heliar-ſkinns, Vali var ſon þeirra. Grímr het madr, ok var Svertingsſun. Han bió at Mosfelle fyrí nedan heide. Han var audigr ok *) ættſtórr, Rannveig var *r*) ſyſtir hans ſammædra er átti *s*) Þórdr godi i *t*) Olvoſi var þeir-

ad Thormods-ſker (Thormodi ſcopulum) Thormodum illic necarunt; a quo et ille ſcopulus denominatur. Plures ſeruorum conſequuti ſunt locis, quorum locorum vocabula inde deducta cluent. Lambius poſtea Lambaſtados incoluit, et colonus erat amplioris conditionis; robuſtus ſane viribus, et homo minime inſolens (turbulentus). Ketillus Guva poſtea in Breidafiordum occidentem verſus commigrauit et tandem in Thorſkafiördo (Aſſellorum Sinu) larem fixit. Ad eum Gufudalus et Gufufiördus ſuas referunt nomenclationes. Ille in matrimonium accepit Iridem filiam Geirmundi Heliarſkinni (Morbicinæ cutis). Horum filius erat Valius. Grimus dictus eſt vir, filius Svertingi; is incoluit prædium Mosfell infra tesqua Mosfellenſia meridionalia, ille erat opulentus et generoſus (nobilis). Ejus ſoror uterina erat Rannveiga, quam in matrimonio habuit Thordus (Thoroddus) Pon-

p) fyri ſer, ſupplent. Hol. J. Jör. modo ante madr pro bóndi Hol. J. Cæterum ejus characterem omnes iidem omittunt.

q) matrimonium ketilli cum Iride non pulcre omitt. iid. Iri ſcribit Hrapp.

*) kynſtórr idem Hol. Jör. J.

r) dóttir, *filia*. Jör. A. ex correctione A. Magnæi, vix recte.

s) Ita Membr. a. clare et ſine litura, item Jör. A. a prima manu, ne quis hoc meæ inſcitiæ negligentiæue tribuat. Ego ſane ideo non auſim Membranam venerandam falſi crimine damnare, cum non improbabile ſit diſcrimen hoc ex varia ejusdem nominis enunciatione eſſe ortum, ut nempe, vel per *dilationem*, þoroddr ex þórdr, vel per *contractionem*, þórdr ex þorodr factum ſit; et deinde proceſſu temporis duo diuerſa nomina inde exſtiterint. Sane Beſſus gladiator et poëta in Kormáksſaga, Thorroddum adpellavit, quem Thordum debuerat; quod exemplum auctor

þeirra ſun Skapte lögmadr. Grímr var ok Lögſögumadr ſidan *u*). Han bad Þórdiſar Þórolfs-dottur bródr-dóttur Egils og ſtiúp-dóttur. Egill unni Þórdíſi eingum man minna enn *x*) ſínum börnum. Hon var hin *y*) frídaſta kona. Enn fyri þvi at Egill viſſi at Grímr var madr göfugr ok ſa rádakoſtr var gódr; þá var þat at rádi gört, var Þórdís gipt Grími. leyſte Egill þá af hende faudr-arf hennar, fór hon til búſs med Grími; ok biúggo þau leinge at Mosfelli *).

Pontifex in Olvöſo. Horum filius erat Skaptius Nomophylax. Grimus etiam ipſe Nomophylax poſt hæc fuit. Hic Thordiſam Thorolfi filiam, Egilli ex fratre neptem et privignam, in nuptias ambiit, eam autem Egillus nulla parte minus amabat quam proprios liberos: et erat ſane mulier forma præſtantiſſima. Quod autem noſſet Egillus Grimum eſſe virum inſignem, atque adeo hanc conditionem pulchram eſſe; ideo pactum confiebat, Thordisaque Grimo nuptum data eſt. Cujus (Thordiſæ) patrimonium Egillus tunc expediit. Adiit ergo Thordiſa oeconomiæ adminiſtrationem cum Grimo et habitarunt diu Mosfelli. A.C. 944.

LXXX. Cap.
OLÁFR FEKK ÞORGERDAR.

Oláfr het madr ſon Hauſkullz Dalakollsſonar ok ſon Melkorku dóttur Myrkiartanz Ira Konungs. Oláfr bió i Hiar-

LXXX. Cap.
OLAVUS THORGERDAM UXOREM DUXIT.

Olavus dictus eſt vir, filius Hauſkuldi Dala-kolli filii et Melcorkæ filiæ Myrkiartani Hyberniæ regis. Olavus habitauit Hiar-

Skaldæ adlegat ſub diæreſi; cum vero nomen Þórrödr ſit inauditum, videndum anne Beſſus dixerit Þóroddr, quod ei lege poëtica licuit. Eandem varietatem in Thoroddi nomine opinor occurrere in Gunnlaugsſaga impr. ſed ſimpliciter eſſe rejectam || Þóroddr. Hol. J. P. Hrapp.

t) Aulfuſi Hol. Jör. Aulveſi Hrapp. N.

u) á Islandi, *in Islandia.* add. Jör.

x) ſínum dætrum. Jör.

y) vænſta. Hol. giörvilegaſta, *maxime ſpectatabilis, iis, quæ fœminas commendant ornatiſſima.* Jör.

z) mikilsháttar madur — *virum magnificum,* vel *amplioris notæ.* Hol. J. P.

*) ok þóttu vera mikilsháttar menn, *et auctoritate (exiſtimatione) floruerunt.* add. Hol.

A. C. 946. Hiardarholti i Laxárdal, veſtr i Breidafiarda-dölum. Oláfr var þ) ſtór-audigr at fe; hann var þeirra manna frídaſtr ſynum er þá voru á Islandi; han var Skörungr mikill. Oláfr bad Þorgerdar dóttur Egils; Þorgerdur var væn kona, ok kvenna meſt. vitur ok heldr ſkapſtór en hversdaglega kyrlát. Egill æ) kunni aull deile á Oláfi ö), og viſſi at þat giaford var göfugt *) ok fyri þvi var Þorgerdur gipt Oláfi, fór hún til búſs med honum i Hiardarholt. Þeirra börn voru þau kiartan a) Þorbergr Haldórr. Steindorr. a) Þuridur, Þorbiörg *) Bergþóra. Hana átti b) Þórhallr

Hiardarholti in Laxardalo et vallibus Breidafiordenſibus prouinciæ occidentalis. Ille erat diuitiis abundans; ſpecieque pulcherrimus illorum, qui tunc in Islandia viuebant; denique ingenio et moribus admodum heroicis præditus. Olavus Thorgerdam filiam Egilli uxorem petiit. Erat Thorgerda pulchra femina; ſtaturæ magnitudine inter feminas conſpicua, ſapiens ingenio, ſed impendio animoſior (animo vehementior) tamen placida quotidie. Egillus omnia in Olavo criteria nouit, ſciuitque eam conditionem eſſe præclaram; atque idcirco Thorgerda nuptum collocata erat Olavo, et rei oeconomicæ curam cum eo ſuſcepit Hiardarholti. Eorum liberi erant iſti: Kiartanus, Thorbergus, Haldorus, Steindorus: Thurida, Thorbiörga, Bergthora. Hanc uxorem obtinuit Thor-

þ) madr aud. at fé ok alfgöfugr — *valde inclytus, dotibus præclaris ornatiſſimus* Jör. göfugr madr ok ſtóraudigr, hann var hinn frídaſti madr. Hann bad Þorgerdar Egilsdóttur, hun var mikil ok væn, ok h. ſkapſtór (ſtór í ſkapi J.). Egill kunni öll etc. ita hæc et ſequ. in compendium.

æ) viſſi. Jör.

ö) at hann var enn göfgazti madr. en er at málum þeim var ſetit, þá redzt þad af med þeim, at Thorgerdr var gipt Olafi etc. quod eſſet vir ornatiſſimus; cum autem de hoc negotio ſederetur, ea ſententia inter eos (conſultantes) conſtitit, ut Thorgr. n. daretur Olavo etc. Jör.

*) tókuzt þeſſi rád, fór hún til búz m. O. *hæ nuptiæ ad effectum venere* etc. Hol. J.

a) Hunc ignorat Laxdala Magna, ſed præ eo duos Helgium et Höſkuldum ſubſtituit Cap. 28.

a) Thuridam in Thordam transformat. J.

*) Þora, inſerit ex Hol. N. ſed fallo ut opinor.

b) Hallr. Jör. data nuptum eſt in Diúpafiördum Isl. occidentalis Thorallo pontifici, ſec. Laxdælam modo laudatam, quæ et eorum nepotem tradit fuiſſe Sturlam

hallr godi Oddaſön. Þorbiörgu átti *c*) fyrr Asgeirr *d*) Knattarſon, en ſídarr Vermundur Þorgrimsſon; Þuridi, átti Gudmundr Sölmundarſon voro þeirra ſyner Hallr ok Vígabardi *e*). Auzurr Eivindarſon bróder *f*) Þorodds i Olvoſi feck Beru dóttur Egils. Bödvarr ſon Egils var þá *g*) frum vaxta, hann var hinn efniligſte madr fridr ſýnum mikill ok ſterkur ſva ſem verit hafdi Egill, eda Þorólfr á hans aldri. Egill unni honum mikit, var Bödvarr ok elſkr at honum. Þat var eitt ſumar af ſkip var i Huítá ok var þar mikil kaúpſtefna, hafdi Egill þar keipt vid *h*) margan, ok let flytia heim á *i*) ſkipi, fóru huskarlar ok höfdu ſkip áttræt er Egill átti. Þat var þá eitt ſinn at Bodvarr

Thorhallus pontifex Oddii filius: Thorbiörgam prior duxit Asgeirr Knatti filius, poſterius Vermundus Thorgrimi filius: Thuridam uxorem nactus eſt Gudmundus Sölmundi filius. Eorum filii erant Hallus et Bardius Homicida. Özurus Eivindi filius, frater Thoroddi Ölvoſienſis (pontificis) Beram Egilli filiam in matrimonium nactus eſt. Bödvarus filius Egilli adoleſcentiam tunc erat ingreſſus, ſpem de ſe præbens eximiam, pulcher adſpectu; ſtatura grandis et viribus fortis, quemadmodum fuerat Egillus aut Thorolfus in ejus ætatula: Egillus eum in deliciis habebat et adoleſcens quoque (mutuo) illum amoris adfectu coluit. Accidit æſtate quadam, ut navis in Albi Borgarfiordenſium eſſet conſtituta, ubi ingens erat mercatus. Hic Egillus tigna muta coëmerat, eaque nani domum vehi curabat. (Vectum) ibant operarii octo remigiorum lintre, quem poſſedit Egillus, utentes. Interea ſic aliquando incidit, ut Bodvarus A.C. 945.

opificem (Smid-Sturlu) nutricium Thordi Gilſonii, patris Sturlæ de Hvammo, Sturlæadarum parentis Cap. XXXI. Bergthoram Gudmundo Sölmundi uxorem dant. Hol. J. ſed cæteras ſorores, non ſine injuria dimittunt innuptas.

e) Vermundr Þorgrímsſon (priore marito omiſſo) Jör.

d) Suartarſon Laxdælam l. c. et tradit inde ortum in quinto gradu generationis, famoſum illum Thorvaldum Snorri Vatzfiördenſem.

e) Steinn ok Steingrimr. add. Hol. Jör.

f) Þórdr. Jör. ut ſupra.

g) frumvaxti. Jör. Hol kom í Hvítárós, adpelleret in oſtio albis Borgarf. J.

h) mikinn. Hol.

i) áttæru ſkipi, fóro húskarlar hans eptir-lid.

A. C. 944. varr beiddiz at fara med þeim, ok *k*) þeir veittu honum þat, fór han þá inn á Völlu med húskarlum; þeir voru VI ſamann á áttfæro ſkipe ok er þeir ſkyldu ut fara, þá var *l*) flædurin ſíd dags, ok er þeir urdu hennar at bída. Þá fóro þeir um qveldet ſíd; þá hlíop á *m*) utſynnings ſteinodi. Enn þar geck imóti *n*) utfalls ſtraúmr, giördi þá ſtórt á firdinum *o*), ſem þar kann opt verda. laúk þar ſva at ſkipit *p*) kafdi under þeim ok tynduzt þeir aller en epter um daginn ſkaút upp líkunum. kom lík *q*) Bödvars inn i Einars-nes, en ſum komu fyri ſunnan fiördinn, ok rak þángat ſkipit, fannz þat inn vid Reykiar-hamar. Þann dag ſpurdi Egill þeſſi tídinde, ok þegar

*varus peteret ſibi veniam cum illis eundi atque operarii hoc ei dabant, adeo cum illis Hvitar-vallos (Campos Albianos) penetrauit. Erant omnino VI. in naui VIII. remigiorum. Cum autem amni exeundum iis eſſet, venilia ſero diei incidit; quam quia operiri neceſſum habebant, ideo ſerotino vespere ſoluerunt. Tunc obortus eſt vulturnus *) Lithomanes; at ex altera parte occurrebat æſtus oceani reflui; unde mare procelloſum in ſinu exſtitit, quod ibi ſubinde uſuvenit. Exitus rei is fuit, ut ſubmerſa cum nauitis naui, illi omnes interirent. Poſtridie ejecta ſunt corpora; Bödvari quidem in Einarsneſum, reliquorum in auſtralem ſinus oram adpulſa, quo etiam ejecta nauis. Apud Reikiarhamar in ſinu interiore inventa eſt. Egillus ea die hunc*

k) þat var honum veitt, *atque id ejus precibus datum eſt.* Hol.

l) flædur ſiáfar. Hol. flædur tantum, ſine articulo. Jör.

m) Utſynníngr. vid drif — *cum fluctuum ingeſtione aut nauis de ſuo curſu depulſione.* Hol. J. P. Utnyrdingr, nude, caurus Jör.

n) útfall. nude Hol. Jör. gengu-útfallz-ſtraumar in plus Jör.

o) ſem-verda. Ignorant Jör.

p) fyldi, ſalo impleta ſub v. n. Hol.

q) Einars mendoſe Hol. J. P.

* Ita, nimirum græco vocabulo, neſcio an ulli ante me adhibito, libuit mihi reddere illud Stein-ódi. Hoc autem latine valet: in lapides vel ſaxa furens ɔ: tam vehemens, ſeu, ut Catulli verbo utar, veſaniens, ut ſaxa de terra ſublata per aëra jaciat. Steinódr Lægi, memini videre in verſu quodam priſco, ubi flamma ne ignis an æſtus maris ſignificetur, non habeo dicere, cum neque ubi extet verſus, neque ex eo plura, memoriæ nunc occurrant. Certius fuerit huc advocare graviſſimum auctorem Theodolfum

Þegar reid han at leita *r*) líkana. Han fann *s*) rett lík Bödvars, tók hann þat upp ok ſetti i kne ſer ok reid med *t*) út i Digranes til *) haúgs Skallagríms. *u*) han let þá opna haúginn, ok lagdi Bödvar þar nidr hiá Skallagrimi: var ſídan aptur lokinn haúgúrinn ok var eige fyrr lokit enn um Dagſetrs ſkeid. Eptir þat reid Egill heim til Borgar, ok er han kom heim; þá geck hann þegar til lokreckiu þeirrar er han var vanr at ſofa í: han lagdiz nidr ok ſkaút *x*) fyri loku. engi þordi at *y*) krefia han máls. Enn ſva er ſagt, þá er þeir ſettu Bödvar

*hunc caſum audiit et ſimul equitabat quæſitum corpora. Ille *) porrectum invenit corpus Bödvarii, quod ſuſceptum, genibusque ſuis inpoſitum, in Digraneſum euexit ad tumulum Skalla-Grimi. Tunc aperiri fecit tumulum, et Bödvarum ibi apud Skallagrimum compoſuit; deinde clauſus eſt tumulus, neque prius, quam circa deceſſum diei confectum negotium. Poſtea Borgam domum reuectus eſt, quo veniens, ilico acceſſit cubile clauſum in quo dormire ſolitus; et decumbens, ſori poſſulum objecit. Nemo auſus eſt verba eum poſtulare (eum adpellare). Ita autem fertur, cum Bödvarum* A. C. 946.

tumu-

de Hvine, apud Snorronem in vita Haraldi Pulchricomi, qui vates de mari tempeſtuoſo cecinit. Verpr Geitis-vegr grióti o: *Geiteri via (mare) jactat ſaxa*; cæterum, quod attinet ad illud Ode variatum ab Odr, adj. in compoſito Subſt. Steinódi, conferri poteſt illud Varronis in Marcipore, ubi violenti aquilones appellantur: Phrenetici ſeptentrionis filii.

r) Ita Membr. plenis literis. Cæteri líkanna vulgate

s) rett, add. Membr. A. K. M. ſoli.

t) upp *ſurſum*, Hol. P. J. vix recte.

*) haúkí, ex Holan. G. putida antiquitatis adfectatione.

u) Prodigioſe ſatis hæc narrant Jör. þá opnadizt haugurinn. Egill lagdi B. þar í hiá Skallagr. þá laukzt haugurinn aptr, *tum ſponte ſua aperiebatur tumulus. Egill B. eo intulit, ap. Skgr. tum tumulus iterum ſponte ſua operiebatur.*

x) loku fyri hurdina. Jör. quod in verſione expreſſi.

y) krefia hann, nie máls at krefia G. ex Holanis corrupte forte ad prius krefia excidit: upploks vel upploku foris apertionem || krefia hann til máls nie krefia hann til orda. Ex Holanis N. ingrata tautologia, ut opinor.

*) Conf. ut hanc verſionem capias pag. 396. n. 1. Poterat et verti *integrum illæſum*, ſed eum ſenſum non admittit vocabulum rettr, quod ſciam. Paullo melius verteretur aduerbialiter *recte* o: eo ipſo in loco, quo ejectum eſſe audierat.

A. C. 945. var nidr, at Egill var buinn, z) hofan var ſtreingd faſt at beini. han hafdi *) fuſtans kyrtil raudan þraúngvan upplítinn ok láz at ſídu, enn þat er ſögn manna at han þrútnadi ſva at kyrtillinn rifnadi af hönum, ok ſva hoſurnar, enn eptir um daginn let Egill ecki upp þ) lok-reckiuna, han hafdi þá ok engan mat ne dryck; lá han þar þann dag ok nóttina eptir. Eingi madr þordi æ) at mæla vid hann. Enn hinn þridia morgin þegar er lyſti þá let Asgerdr ſkióta heſti undir mann reid ſá ſem ákafligazt veſtr i Hiardarholt a) ok let ſegia Þorgerdi þeſſi tídindi öll ſaman, ok var þat um *) núnſkeid er han kom þar. Han ſagdi ok þat med, at Asgerdr hafdi ſent henne ord at koma ſem fyrſt ſudr til Borgar. Þor-

tumulo deponerent, amictus fuiſſe Egillus: caliga ad crus arcte erat adſtricta: utebatur autem tunica goſſypina rubra anguſta et ſuperne tenui, ab latere tæniis fibulata. Adeo autem ille intumuiſſe traditur, ut disrupta ſit ſuper corpus ei tunica uti et caligæ. Neque uero poſtero die lectum clauſum recluſit Egillus, neque tum cibo nec potu ullo uſus eſt. Sic ibi eum diem et noctem poſt decubuit; adloqui eum ſuſtinente nemine. Tertio autem mane, ſimul ac luceſceret, Asgerda equitem amandauit, qui curſu quam vehementiſſimo petiit Hiardarholtum occidentem verſus, Thorgerdæ hæc euenta uniuerſa narrare juſſus. Erat hora circiter tertia pomeridiana cum eo perueniebat. Ille præter cetera nunciauit, Asgerdam verba ei legaſſe, ut quam primum auſtrum verſus Borgam veniret. Thor-

z) de caliga ignorant, Hol. J.

*) Kyrtil, tantum Hol. J. Mox, ecki þraungvann, mavult J. *non anguſta*, forte non adeo inepte. Porro *upplítinn ok láz at ſíþu*. Omitt. Jör. Hol. J. et fateor me, non capere ſatis, quid illud, *lítinn*, hic ſonet aliud, quam *anguſtum*, ut alterutrum, *þraungvann*, aut, *lítinn*, ſit abundans. *Láz*, varie corrumpunt Traduces, nempe *Laxs* K. M. *Læſt* Hrapp. et *lá* L. quod iis facile ignoſcendum in voce parum nota. cfr. Specimen Gloſſ. ad T. 1. Eddæ Sæmundi, ſub voce *láſs*.

þ) hurdina. *forem.* Hol. P.

æ) hann málſ at krefia (kuedia) *ab eo eloquium poſtulare.* Ut ſupra Jör J. P. honum nær at koma, *eum propius accedere.* Hol.

a) at ſegia, (ok ſagdi) Þorgerdi (þ) t. oll. (jafnſaman add. Hol. J. *narrare (et narravit) omnia uno tenore (ordine)* Jör. Hol. J. in hisce contextus ex Membr. negligentior: han reid: — ok let ſegia: — han ſagdi ok þat med.

*) ita Membr. Cæteri, non, vulgate. Totum inciſum abeſt á Jör. Hol. J. P.

Þorgerdr let *) þegar ſödla ſer heſt; ok fylgdu henni 11 menn; ridu þau um qveldit ok nóttina. til þeſs er þau komu til Borgar. geck Þorgerdr þegar inn i eldahus. Asgerdr heilſadi henni ok ſpurdi, hvart *b*) þau hefdi náttverd eit. Þorgerdr ſegir hátt. *c*) engan hefi ek náttverd haft, ok engan mun ek fyrr enn at Freyiu. Kann ek mer *d*) eigi *e*) betri rád enn fadir minn; vil ek ecki lifa eptir faudur minn ok bródur. hun geck at lok-hvilunni ok kalladi, *f*) fadir *g*) lúk upp hurdunni. vil ek at vid farim eina leid bædi. Egill *h*) ſpretti frá lokunni. geck Þorgerdr *i*) upp í hvílugolfit ok *k*) let loku fyrir hurdina. lagdiz hon nidr i adra reckiu er þar var. Þá mælti Egill. vel giördir þú Dóttir, er þú vill fylgia fedr þínum, *l*) mikla áſt hefer þú ſýnt

Thorgerda extemplo equum ſibi ſterni jubet. duo illi adſciti comites. Ea die et nocte equitare pergunt, donec Borgam peruenisſent. Thorgerda ſtatim in culinam (hypocauſtum) introit. Asgerda eam ſalutat, et rogabat, an coenaſſent? Thorgerda ſublata voce dixit: nulla ego coena uſa ſum, neque utar ulla, priusquam apud Freyiam; melius mihi conſulere neſcio, quam (ſibi) pater meus; patri meo et fratri ſuperuiuere nolo. et cubile clauſum accedens clamat: Pater! aperi fores. volo nos ambo unam ire viam. Egillus obicem amouit. Thorgerda in lectiſtitium adſcendit, et foribus obdidit peſſulum, decubuitque in alium lectum, qui ibi erat. Tunc fatus eſt Egillus: Bene feciſti, gnata! cum comes ire vis patri tuo; magnum amorem oſten-

*) taka heſt ſinn, *adduci equum ſuum*, o: quo vehi ſolita. Hol. J.

b) hun hefdi nockut haft mat (hon hefdi lokit mat, *numquid illa cibi cepiſſet (coenam abſolviſſet)* Jör. Hol. J. P.

c) eigi hefi ek haft, ok eigi mun ek etc. omiſſo náttverd vel mat. Hol. hátt, modo ante male omitt. lid. et J.

d) negatio abeſt a Membr. et ſic poſſunt verba interrogatiue accipi: *an melius noui mihi conſulere, quam* etc.

e) betra rád, in num. ſing. Jör. betra ſid, *mores non noui melius patre.* Hol. P.

f) hátt, *elata voce.* add Hol. J P.

g) lát upp þú hurdina. Jör. illud, þá, vim inſtantis oſtendit.

h) ſpyrndi frá lokunni, *calce remouit, (excuſſit)* etc. Jör. let upp (frá) lokuna Hol. J. P.

i) þá í huſluna, *tum cubile intrauit.* Jör.

k) lauk aptr hurdina, ok let etc. *januam clauſit et* lid.

l) ok, *et* add. Jör. Hol. P. quod nihil opus.

ſýnt vid mik. hver van *m*) er, at ek muna lifa vilia vid harm þenna. Sidann þögdu þau um hríd. Þá mælti Egill. hvat er nú Dóttir. tyggr þu nú nockut. tygg ek ſaul ſegir hon *n*) þvíat ek ætla at mer muna þá verra, enn ádr. ætla ek ella at ek muna oflengi lifa. Er þat illt *o*) manni? ſegir Egill. *p*) all-illt ſagdi hon. *q*) villtu eta? *r*) hvat man varda, ſegir hann. *s*) enn ſtundo ſidar kalladi hon ok bad *t*) gefa ſer drecka. *u*) ſídann var henni gefit vatn at drecka. Þá mælti Egill.

oſtendiſti erga me. quæ ratio ſperandi eſt, quod cum hac jactura (plaga) velim viuere. Deinde aliquamdiu ſilent. Tunc Egillus loquutus eſt: Quid nunc eſt, filia? mandis tu nunc aliquid? Mando algam veſcam (ſacchariferam) inquit illa, ſic enim credo mihi pejus fore quam antea; alioquin vereor ne nimium diu viuam. An illud malum eſt homini? inquit Egillus. Valde malum, ait illa. vin' veſci? quid referet (obſtabit)? ait ille. Aliquanto autem poſt illa clamans popoſcit ſibi bibere dari. Deinde illi data eſt aqua

m) var (Þér, add. Hol.) til þeſs, ſegir hún, at ek mundi vilia lifa eptir þik, *quo pacto id cogitari potuit (cogitare potuiſti) inquit illa, me tibi ſuperuiuere velle.* Jör. Hol. Il hvers von var mer þeſs (þat) at ek mundi vilia lifa eptir þik (ok bródur minn add. P.) ſagdi Þorgerdur, *quid ſperare habebam tantum, ut vellem ſuperuiuere tibi (et fratri meo,) dixit Thorgerda* J. P. Nec dubium, quin hæc periodus in Contextu etiam tribuenda ſit Thorgerdæ, licet ejus perſona, quod ſæpe accidit in Membr. non interponatur.

n) þvíat ek mun ella of lengi lifva, *nam alioquin nimis diu viuam.* Hol. J. P. ellegar mun ek oft. vel Jör.

o) mjök, valde Jör.

p) illt víſt, *malum ſane.* Iepide ſatis Hol. J. P.

q) eda villtu eta af nockut, *numquid inde comedere vis?* Jör.

r) hvad vardar, ſagdi han, in præſenti modo. Hol. J. P.

s) þótt ek reyna, *ſi experiar.* add. Jör.

t) fá, (gefa) ſer vatn, at drecka, *adferri (præberi) ſibi aquam ad bibendum* Jör. Hol. J. P.

u) ok ſagdi ſik þyrſta mjök, *adfirmans ſe ſitire vehementer.* add. Hol. J. P. mox, henni var færdr dryckurinn, *illi allatus potus.* Jör.

Egill. *x*) ſlíkt giórir at er faulinn etr. Þyſtir æ þeſs at meirr, villtu dreeka *), fadir ſagdi hon. hann tók vid ok ſvalg *y*) ſtórum, ok var þat i Dyrshorni. Þá mællti Þorgerdur. Nú ero vid *z*) vællt. þetta er miólk. Þá þ) béyt Egill ſkard or hornino allt þat er tennur tóku, ok kaſtadi horninu ſídan. Þá mællti Þorgerdr, hvat ſkulo vid nú til ráds taka. lokit er nú þeſſi ætlan *æ*). Nú vilda ek fadir at vid leingdim líf ockart ſva at þu mættir yrkia erfi-qvædi eptir Bödvar, enn ek mun riſta *ö*) á kefli.

enn *aqua bibere. Tunc fotus eſt Egillus:* *) *"Hoc venit ex eo, quod ålga comeditur, ſititur usque tanto magis. Vis bibere, pater? dixit illa. Ille accepit potum, et magnis hauſtibus ingurgitauit: erat autem ille in cornu ferino (bubali). Tunc infit Thorgerda: Jam decepti ſumus: hoc eſt lac. Tum vero Egillus fruſtum de cornu mordicus adſcidit, quantum dentes quibant comprehendere (quo usque dentes pertingebant) et deinde cornu abjecit. Heic loquuta eſt Thorgerda: Quid nunc conſilii capiemus? actum eſt jam de hoc conſilio. Volo ergo, pater! ut noſtram producereмus vitam, ita ubi carmen funebre Bödvari*

x) ſlíkt fá þeir ed ſölin eta, *hoc nanciſcuntur alga veſcentes, ſitiunt tanto magis* Hrapp. Slíkt giörir at, er ſölin etr, G. quod corruptum ex textu videtur et illud er expungendum. Librarius non aduertit gerir, et, etr hic eſſe Impersonalia || Slíkt kaupiſt á er ſölin etr, *hoc pretii obtinetur (lucrum capitur) eſu algæ* Jör. Slíkt verdr af, er ſölin eta, *huc euadit res, cum algam comedunt* J.

*) Þá, *ergo* o: cum ex algæ eſu tanta ſequatur ſitis. G. N. forte reponendum: þó, tamen.

y) harla ſtórum, valde magnis. Hol. heldr ſtórum, *impendio majoribus* Jör.

z) ita Membr. inferto *i* vielut Hol. vælt, Jör. villt, *in errorem inducta* J. P. E.

þ) kaſtadi hann horninu, ok mælti: hvat ſkulu vid nú taka ráds. lokit — — fyrirætlan, *cornu abjicit et dixit: quid nunc cap. Conſilii* etc. Hol. ignorantes de parte cornu morſu ablata, uti etiam Jör. Þá kaſtadi hún horninu, ok m. *tum ea*, (Thorgerda) *cornu abj.* J. P.

æ) at vid munum ſ. ſkiótt deya, ut tam cito moriamur. add. Jör.

ö) eptir. add. Jör. unde ſenſus: *quod ego ore tuo excipiens (exceptum)* in Tab. ſc. Mox ſídan — ſyniſt, male abeſt ab Hol.

*) Hoc dictum Egilli, ſaltem prima ejus pars in prouerbium abiit, quod hodie nonnihil variatum ſic effertur: Slíkt fá þeir ſem ſölin eta, cæteris excluſis. et adplicatur

enn ſídan deyiu vid ef ockr ſýniz. *a*) ſeint ætla ek Þorſtein ſon Þinn yrkia *b*) qvædi eptir Bödvar, enn Þat *c*) lydir eig at han ſe eigi erfdr, *d*) Þvíat eigi ætla ek okkr ſitia at dryckiunni Þeirri at hann er erfdr. Egill ſegir. at Þat var Þá úvænt at hann mundi Þá yrkia mega *) Þótt hann leitadi vid. enn freiſta má ek Þeſs ſagdi hann. Egill hafdi Þá átt *e*) ſon er Gunnarr het, ok hafdi ſá ok andaz litlu ádr, *f*) ok er Þetta *g*) upphaf qvædis:

*poſſet condere, quod ego in Tabula ſculpam, at poſtea moriamur, ſi ita nobis videtur. Sero opinor Thorſteinem filium tuum Bödvaris memoriam carmine celebraturum; atqui nefas eſt, ei non parentari. *) Neque enim puto nos adſeſſuros in conuiuio illo, quod in ejus memoriam celebratur. Egillus dixit; id tum quidem non eſſe ſperandum, quod eo tempore carmina poſſet pangere, etſi conaretur; at experiri, id inquit, poſſum. Habuerat autem modo filium nomine Gunnarem, qui etiam mortem obierat paullo ante. Atque hoc eſt initium poëmatis:*

Sonar

Diffi-

ad incommodum alicunde neceſſario conſequens.

a) offeint, *nimium ſero.* Hol.

b) erfikvædi, nude, *Epicedium* vel *Epicedia.* Jör.

c) ſómir. Jör. dugir. Hol. J. idem. Þad lidr eingi, at hann ſie eigi erfdr, *nemo patitur, ei carmine non parentari*, Hrapp. corrupte ex illo, Þad lydir eigi, quod non intellexerunt ob demtam adſpirationem.

d) Þvíat, usque ad, er erfdr, non ſunt in Hol. Jör. Hrapp. J.

*) en freiſta má ek, at leita vid, *ſed periculum facere poſſum illud conandi.* Hol. haud ingrata tautologia in illis, freiſta, et, leita vid, ad difficultatem rei monſtrandam.

e) úngann, *parvulum.* add. Jör. Hol. J.

f) Egill ſettizt Þá upp, ok fór at kveda — *tunc Egillus a cervicali ſe leuans, canere incepit.* Hol. Sídan hóf Egill upp Kvædit, ok er Þetta Upphafit á — *deinde Egillus carmen orſus eſt, cui hoc eſt initium.* Jör.

g) Upphaf at. Hol. ll ante. ſo hliódandi *ita ſonans*, per Danismum Hrapp. pro: ok er Þetta Upphaf at.

*) Hæc periodus non bene in ſenſu cohæret præcedentibus; videtur autem eſſe ſententia. Epicedium tuum in honorem Bödvaris recitari ſane deberet in ejus parentalibus, licet nos ipſi illa non celebremus præſentes; ſive quod moriendi conſilium ante impleuerimus, ſive quod adeſſe non ſuſtineamus ob luctus magnitudinem.

b) Sonar Torrek.

I.

Miök *i*) crom tregt
Túngu at hræra
Edr

Difficultas 1) *ex Filiali orbitate, ſiue Jactura filii.*

Verſ. I.

Valde difficile eſt mihi
Linguam mouere
Aut

b) Ita vulgare nomen eſt hujus Poëmatis, quod cum Gunnare Pauli retinendum, cum in priore *Nominis* parte conſentiant Libri plurimi in Varietatibus Lectionum ad ipſum Contextum Hiſtoricum, infra adducendis. Sona-Torrek, *in pl.* i. e. *filiorum* — legit *Thorarinus Sigvaldi Liiendal* in *Epitome Gloſſarii P. Widalini*, *voce* Torrek; atque idem eſt in *Collectione Carminum aliquot Vett.* quam *Theodorus Thorotti*, nobis impertiuit. Collectio quæ in *Varietatibus Noſtri poëmatis* vocatur *Th.* uti et in I. i. e. vetuſto Exemplare ad collationem commodato a Viro S. Venerabili, *Johanne Finnæo*, Epiſcopo Skalholtenſi. Id Exemplar etiam continet *Fragmentum Arinbiarnar-Drápæ*, aliquanto plenius unico illo, quod in *A. Magnæi Bibliotheca* ſupereſt, illarum Librorum *E.* Hiſtoriæ noſtræ. *Sona Torrek* deniq e praferunt *Jör.* in quibus ſolis, inter omnes A. Magnæi Bibliothecæ Codices *Egils-Sagæ*, qui ad hanc Hiſtoriam edendam adhibiti ſunt, præſens Oda quaeiscu que extat, et inde probabiliter tradita eſt in *S.* ſive Libro Perilluſtris Sulmii; nam quæ in hoc occurrunt Varietates pauculæ, Librarii culpa videri poſſunt intepſiſſe. Mirum autem eſt, nullum exiſtere Exemplar hujus Odæ ſeparatum ſive in copioſa Legati A. Magnæani Bibliotheca, ſive in privatis pluteis. Ea Exemplarium paucitas, ex obſcuritate Odæ, tam in rebus quam in verbis, hinc inde incidente, probabiliter arceſſitur. Liber Impreſſus Hrappſeyenſis Odam continet, atque in ea usque ad putiditatem archaïzat, cum alias nimium quantum in ſcriptione novaturiat. G. Pauli Varietates attulit, in ſuo, ut opinor, Exemplari, haud ſane contemnendo, quod indigitatur Lit. *P.*

i) Ita Membr. a et E. G. L. Th. Sed er um diuiſim Cæteri et G Pauli, ubi *um* πάρελκον nihil ſignificans.

1) Torrek, *vox inſolens hodie, ſed olim non item, aliquoties enim in vetuſtis monumentis occurrit: ſimpliciſſime accipi videtur pro damno vel jactura, et ita Biörnus ab Skardsá accepit in ſuo Gloſſariolo Legum.* J. Olavius Grunnauicenſis in magno ſuo Lexico, *vertit* Sona-Torrek *per* amiſſio filiorum; *exponit autem* Torrek, *per*, difficilis negotii exſecutio; et *ducit vocem ſ. poſteriorem ejus partem*, exſequi negotium. *De hac originatione conſentit* J. Olauius Hypnoneſius, in Gloſſario Diatribes: *Conſulendus quoque de ejus notione* Th. S. Li-

k) Edr *l)* loptvægi
m) Lióð pundara.
Era nú *n)* vænligt
*) Um vidris *o)* Þýfi.
Ne

2) *Aut aërium libramentum*
Vocalis (vel poëticæ) trutinæ.
Nunc non eſt ſperabile.
Odini furtum (Poëſis);
Neque

liendal in Gloſſario Ll. contracto, *inferto* Script. Societ. Lit. Isl. *ubi plures adferuntur ſignificationes* Vocis *probabiles.* G. Pauli *vertit* Sonar Torrek *per*, difficultas filialis, *quod videri poteſt nimis ambiguum, nam quid eſt* difficultas filialis? Annotatio hæc eſt: Torrek, malum difficulter depellendum, *a verbo* eg rek, *pello, depello, et præpoſit. inſeparab.* Tor, *quæ eadem eſt ac* Gr. δυς. Torrek *dicitur in* Arna Biſk. Saga annonæ caritas cum aëris inclementia. || Torrek *ſimpliciter et primario* eſt res intricata, implicita, impedita, nodus, tricæ; *quatenus* at rekia, *certe* at rekia upp, rekia í ſundr, *notat* explicare, euoluere. *Fieri etiam poteſt, quod* Sónar *legendum ſit pro* Sonar. Són *eſt* expiatio, ſatisfactio; ergo Sónar Torrek *foret* ſatisfactionis, expiationis, vindictæ, difficultas, *ſc. de morte filii, quod queritur* Poeta *ipſe in* Carmine, Vers VIII. et IX. *Hoc de* Titulo. *Sed* Ode *ipſa adfectum* Poetæ *animum ad oculum monſtrat; eſt enim perturbata in ſenſu et confuſa, ſicuti nimirum animus* Poetæ *erat, cum eam conderet. Eædem querelæ ſæpius iterantur. Sententiæ interdum male cohærent: Cujus ultimi cauſa, an arceſſenda ſit ab adfectu* Poetæ, *an ex defectu in* Libris *hodierno, haud liquido dicendum.*

k) Ita multi Libri, ſed fortaſſe reponendum eſt ne *neque*, ex circumſtantiis in Contextu. || or, pro úr *ex*, Quidam Libri inter quos Mbr. a. nullo commodo ſenſu.

l) loptætt, *regio aërea*, ſatis contortim. Mbr. a. *E. G. L.* lióð eit, *una cantilena. H. N.* ſuſpectum.

m) lióð prúdara, *carmen ſpeciosius* ſive, ut G. Pauli vult, *pulchrius ſonans* aut *pangens*, quam ſcilicet facile mouetur lingua (et ille quidem legit lióð-prúdara, una voce). Mbr. a. *E. L. inepte.* lióð vaddara, Mbr. b. G. H. *unde G. Pauli reſtituit* vandara, *magis elaboratum.*

n) vænt, Mbr. a. *E. N. idem, non improbante* G. Pauli. Vant *H. abſurde.*

*) Or Vidurs Þyfi Mbr. a. *male illud* Or, *ſed* Vidurs *procedit.*

o) fengi, *præda, lucrum, exponente* G. Pauli, (*ſed incertum eſt, an illud fengi hic ſit neutrius generis, an maſculini*). Mbr. b. *E. G.*

2) Lopt-vægi *a verbo* at vega, *librare, ponderare.* Jafnvægi, *et* Jafnvegi, *æquale pondus. G. Pauli.*

Ne *p*) hóg-drægt
Or *q*) hugar *r*) fylſkni.

II.

Era *s*) and-þeyſt.
t) Því at ecki velldr
Havfugligr
Ur *tt*) hyggiu-ſtad
u) Þagna fundr

Neque facile protractu
Ex animi 3) *latebra.*

II.

Mon eſt facile occurrere 4)
Eo non valet 5) *exire*
Graue (*Languidum*, *lentum*)
Ex animi ſede
Tacitum inuentum (*lucrum*)

Þrig- *Odine*

p) hugar-hægt, *animo commodum*, *N. inepte.*

q) hyggiu *N. idem.*

r) fylſkiu, *D. deprauate.* fylſnom, *Hrapp. in Plurali.*

s) *Ita omnes* Libri; *ſed* G. Pauli *mutauit in* audþe ſt, *quod diceret ſe non bene intelligere* illud alterum. Audþeyſt, *inquit a Verbo* eg þys [þyſs *recius* G. M.] þuſa, þeyſi, (unde þeyſi reid, concitata equitatio) feſtino, rno. *Hæc Ille.* At þeyſa *apud Veteres interdum tranſitiue ſ. actiue ſignificat, quemadmodum apud* Noſtrum *ſupra:* Sidan þeyſti Egill upp úr ſer ſpyiu mikla, *et in* Sverris Saga, Cap. CLVI. Þá þeyſti hann lid ſitt at þeym fram, o: *cum vi et impetu duxit copias* etc. *Adeo* ek þyſs *et* ek þeyſi *non ſunt omnino Synonyma, quod velle videtur.*

t) *Ita diuiſim, ubi* at *eſt παρελκον nihil ſignificans, et* Því *Pronomen in Dandi Caſu; Cum* Libri *omnes et* G. Pauli *præferant* Þviat, *nam, una voce. Mox* er *pro* ecki *habet* Th. *ſenſu nullo.* G. Pauli *cepit to* ekki *pro Nomine, et duas haſce Strophas interpretetur ſic:* Non facile protruditur, *ſingultus, mœror,* ente; *annotat autem* ecki, ſingultu impedi *unde* eckia (Dan. Enke) vidica. *ερμηνευτικως.*

tt) hugarſtad, *idem*, *P. ſed* hyggiu- *exquiſitius.*

u) *Hæc eſt omnium Librorum lectio, ſed* G. Pauli *repoſuit de ſuo ingenio* fagna fundr, *gaudentium conuentus uſitate; et pergit: forte* fánga fundr, *præda, lucrum, raptum euentum. Intelligitur autem* Poëſis.

3) *Cùm* furtum *præmiſit, bene ſubdidit Latebram.*

4) *Sive* reſiſtere malo incumbenti, *nempe mœrori ex obitu Filii. Eſt et, ut* andþeiſt *ſonare poſſit reſpirandi vel ſpiritum ducendi facultatem.*

5) *Subaud.* at komazt *vel* fara, út. *Ita quoque Synonymum hujus Verbi adhibetur in* Olafs Helga Saga Thomasſkinnæ, *de* Háreko *a* Thiótta: Hárekr qvadzt eigi *mega* ſua lánga leid.

(*x* Þriggia nidia	6) *Odine propinquorum,*
Ár-borinn	*Olim ablatum*
Úr jötun-heimum.	*Ex Jötun-heimis.*
III.	III.
y) Laſtalauſs	*Inculpatus* 7)
Er *z*) lifnadi	*Qui* 8) *vixit*
An	*Sine*

x) G. Pauli *ſubſtituit:* Friggiar, *manifeſte, ut ait, poſtulante ſenſu ac metro. Deinde pro* nidia *in parentheſi adpoſuit* gnidia. Friggiar nidia vel gnidia, *vertit.* Friggæ *mariti* (Odini). *Illud* gnidia *obſcoenum olet, non enim aliud poteſt verbo tenus eſſe, quam* Subagitator mulieris. *De cætero hiſce Conjecturis nihil erat opus, etſi* Nidr de Conjuge *dici poſſe non abnuerim.*

y) Laſtalauſt, Adverb. *inculpate, ſine crimine S.* Liſtalauſs, *iners, rudis. Hrapp. cui lectioni quadam tenus fauet* Edda Snorrii. Laſtalauſer, *in* Pl. *Th., nullo commodo ſenſu.* Loſtalauſt, *G. Pauli ex ſuo ingenio, cujus explicationem videbimus Stroph.* ſequ.

z) Lifnadr á, *vita aut vitam adeptus in* etc. *Th., quod haud facile conciliatur cum cæteris.* lifandi, *G. Pauli, ex conjectura, et vertit hanc et præcedentem Stropham. Nullam capit voluptatem viuus* (ego Poëta) etc.

6) Þriggia *hic eſt Genit.* Sing. *a* Nominat. Þriggi, *quod pro* Odini Nomine *accipio etſi in* Edda, *qualem hodie habemus, non exſtat, ſed* Þridi, *ejusdem Nomen exſtat ſane, haud ſecus ac* Tveggi, *quæ orta ſunt a triplici illa Perſona, quam* Harr, *Celſus* o: Odinus *repræſentauit in Colloquio cum Gyluio Rege.* Nidiar *ſunt qualicunque neceſſitudine juncti, ſiue Sanguinis ſiue Adfinitatis ſiue Amiciziæ. Ergo* Þriggia Nidiar *hic erunt* Aſi, *qui etſi Medum Poëticum ipſi non acquiſiuerunt* (*nam* Odinus *Eum ab* Suttungo *furatus eſt, unde ille Medus, hic* Þagnafundr *et ſupra* Þyfi, *apellatur*), *tamen ſine dubio utilitatem inde perceperunt.*

7) *Tale Epitheton Gigantibus aliquoties tribuit Heſiodus* et *Gigantes ab ſinceritate ſæpius commendati ſunt, unde noſtrum Vocabulum* Trölltryggr, *Gigantum inſtar fidelis. Sed Odinus aliud ſane teſtimonium de Ymero perhibet.*

8) *Inchoatiuum pro Simplici; vel reponendum* lifi nádi, *vitam obtinuit.*

a) An nackvars	*Sine ullius*
Nöckva *b*) bragi	*9) Nauigii impulſu;*
Jötuns háls	*Ejus Gigantis juguli*
Undir *c*) þióta	*Vulnera flatuoſe ſonant*

Náins *De-*

a) *Hæc lectio eſt ex noſtra* Conjectura. Exemplaria præferunt: á nöckvers; *quæ ſequitur G. Pauli. Verſio Ejus ad proximam Var.* L. adferetur. Ubi duo *n* in *an* et *nackvars concurrerunt, prius facile potuit exturbari.*

b) bragir, *in Plur. inepte* Hrapp. dragi, *G. Pauli, ex conjectura, et vertit hanc, et ſequ. Strophas: Ex Nöckveri* (nani) *nauigii deductione* (ɔ: Poëſi), et Poſſet *dragi facile mutari* in *bragi*, nam Literarum *b* et *d ductus in Membranis interdum parum inter ſe eſt diſſimilis. Denique pro* bragi *fortaſſe reponendum ſit* bragdi, *eodem ſenſu,* ſc. Verſatione, *actu, motu, agitatione,* τοῦ bragr *hæc ſignificatio inaudita, at dubium non eſt, quin* bragd et bragr ſint ejusdem *Originis. Fortaſſe ejusdem ſignificationes fuerunt ab initio.*

c) flota, *fluitant, flutant, at flota*, proprie eſt Verbum Actiuum et notat: *ad fluitandum impellere vel facere, ut fluitet*, quod huc non attinet; Ergo *flota* ex *flióta* corruptum. G. Pauli quidem *flota* in Textu retinet, ſed ut Var. L. adfert þióta, quam etiam præfert *Hrapp.* et ea meliorem eſſe cenſet. Varie autem exprimere conatur iſta þióta et *flota*, nempe: id quod in Verſionem intuli, et proxime ad ſenſum vocis þióta accedit, *flatuoſe ſonant*, item *æſtuant, furunt.* In proclivi erat addere *fluunt, manant*, quandoquidem *flota* in Textum ſuſcepit.

9) *Secundum* Eddam, *de Interitu* Ymeri, *Mare demum ex ejus ſanguine exſtitit, adeo Ille Vitam ſine uſu nauigii exegit. E ſanguine Ymeri cæſi Dii mare crearunt.* Grímnis mál:

Ur Ymis holdi
var jörd um *ſkaupit*
enn *ur ſveita ſær.*

Völuſpá:

ár var allda
þá er Ymir bygdi
vara ſandr ne *ſærr*
ne *ſualar unnir.*

d) Náins nidr
Fyrir nauſtdyrum.

IV.

Þvíat ætt mín
A *e*) enda ſtendr

10) *Defuncti infra*
Ante nauſtibuli Oſtium:

IV.

Mea enim progenies
11) *Finem attigit,*

Sem *Tan-*

d) Náins, *Th.* quod forte Dvergi *nomen ſit, pro altero, nam* o et *a facile alternant inter ſe. G. Pauli* Náins *pro* Dvergo *accipit, et vertit duas baſce ultimas Strophas: Infra Naini* (nani ſ. dvergi) *naualis oſtium, quæ Verſio, non ſatis liquida eſt. Eam ſic illuſtrat:* „Ex Ymeri Gigantis ſanguine mare, cujus ſæuitia filium Egilli abſorpſit.“ *Nauis Nani* eſt *Poëſi; hujus Statio, nauſt*, pectus vel cor, ubi conditur, et unde exprimitur. Denique non omittenda eſt Conjectura G. Pauli de Nains nidar fyrir nauſt dyrum, ɔ: *ante filii Naini naualis oſtium.* Naini *filius Duergus, ut* Yta ſynir, lyda Kyndir etc. *hominum filii* ɔ: *homines. Cum noſtro* Náinn (*Nom. proprio*) *ſatis bene conuenit* Gr. νανος et *Lat. nanus. Certe neſcio*, an *Feſti etymon certius aut verius.“ Quod Genetiuus nidar exiſtat, probari debuerat, nam nidia exiſtere ſcio*, etſi *Anomalως, alterum nusquam vidi.* Náms *fortaſſe pro* Náins *reponendum ſit, ut* Náms nauſt, *doctrinæ, eruditionis, ſcientiæ receptaculum ſiue pectus* vel *cor.* Nauſt *non tantum dicitur de nauſtibulo, verum etiam latius de æde quacunque, quod ex Verſu* Skárii in Niála *poſt Incendium ſatis liquet. Verum tamen ſuper* Mare, ante oſtium cordis ſonante, *in eodem luto hæremus. Poteſt interim fieri, ut Poëta dicat* marinam injuriam *impedire ſe, quominus carmen proferre valeat.*

e) end, *Th.* ſuſpectum.

10) Náinn *accipio pro Participio ſine Verbi origine, a Nom. Subſt.* Nárr, funus, cadauer.

11) Því at, ideo, *diuiſim, ubi* at παρελκον *et* Því, cauſale, *fortaſſe, ſ. potius neceſſario reponendum ſit, nempe:* Ideo progenies finem attigit, quia Gigantis vulnera ſonant ante nauſtibulum, *ut in priori Verſu eſt. Strictius ad Textum foret:* In fine verſatur vel conſtituta eſt. *Altera Verſio eſt* G. Pauli. *Modo antea* ætt mín *de uno filio hyperbolice dixit ex adfectu, cum tamen Thorſteinem haberet*, et *duas filias ſuperſtites.*

Sem *) hræbarnar	*Tanquam* 12) *funeſto ictu percuſſa*
f) Hlimar marka:	*Ramalia ſyluarum.*
Era kaſkr mądr	*Non eſt alacer homo,*
Sá er *g*) kögla ber	*Qui* 13) *artus* (*condylos*) *fert*
Frænda *h*) hræs	*Cognati de lecto funebri*
Af *i*) fletium nidr.	*Deorſum.*

*) bràbarnar, *cruda percuſſa*, *Th.* hræbiarnar, *Hrapp. funeſti urſi*, nullo ſenſu.

f) hinnar, *Th.*, deprauate. hlinnar, *Jör.* et *J.* ſiue Epiſcopi J. Finnæi *Exemplar.* h'ínar, *G. Pauli* et in *paremboſi adpoſuit*: vel ſ. *bleinar*, *et vertit arbores. Sed* ſi *ex Illo quæramus*, *quid blein ſonet in ſylua*, *hæreat*, *opinor.* hlimmar, *S. unde repoſui*, *quod in Textu eſt*, et *ſane melius de progenie ramalia quam columnæ procedere videntur.*

g) Þögla, *Jör. Th. Hrapp. de qua G Pauli*: „Þögla, qvod *habent Exemplaria*, et *tacite ſonat. tam in Poëſin peccat, quam Syntaxin, ſenſu nec nimis felici.“ *Atque adeo Ipſe reſtituit*, *quod in Textu eſt.* Et *J. parum abludens*, *præfert* kaugla bör.

h) hræs, *cum priori conjungit*, *Th.*

i) fletom, *Hrapp. id. ſed parum antique*, *quantumuis alias archaïzat* in *hac Oda. Deinde*, pro *nidr*, riÞr *præferunt Th.* et *Hrapp. quod notat*, *emolitur*, *et ſcribendum erat per y*, rydr.

12) Hræbarnar hlínar, *per*, cadauerum inſtar rempeſtate dejectæ arbores *expoſuit G. Pauli.*

13) Artus *vel* condylos cognati *pro* Ejus corpore *poſuit*, *et ex Mea Sententia in ſenſu conjungendum eſt*, frænda köggla, *non enim*, *ut magnus Interpres fecit*, köggla, *ſeparatim*, et frenda hræs fletium, *conjunctim. Tres enim poſteriores Strophas ita vertit*: Qui condylos (ſe ipſum) fert de cognati ſepulcrali ſede deorſum. *Poteſt etiam in ſenſu conjungi*: köggla frænda hræs, condylos cognati cadaueris, *et illud* af fletium *ſeparatim poni pro* ex ædibus, *qua Interpretatione admiſſa Lectio* rydr *adprime quadrat. Illud diſcrimen inter me et Interpretem eſt*, *quod ille* hræs fiet *de* ſepulcro *capit*, *Ego de* lecto funebri, borumum, *quod ad rem ipſam non multum intereſt*, *nam* berr — hræs fletium, *in ſenſu eſt*: *effert cognatum domo*; *Illi autem*: *Refert ſe domum a Sepulcro.* Hræ *pro* hræ, *cadauer*, *funus*, *it. mors ipſa*, *ut in Verſ. ſequ.*: Cognatum *fortaſſe* Lat. *Rudus et*

V.

Þó mun ek mitt
Ok modur *k*) hrer
l) Faudrfall
m) Fyrſt um telia.

V.

14) *Tamen ego meum (mei)*
Et matris 15) *funus,*
Patris caſum
Primum recenſebo.

Þat

Illam

Ruo. Super Voce kaſkr Stroph. 5. *ante, annotat* G. Pauli: "Kaſkr vigens, vegetus. *Excuſatio adhuc eadem, quæ in antecedentibus. Dictus vero videtur* kaſkr, *quaſi* kattſkr, *felis inſtar agilis* vel *vegetus.* Dan. karſk. *De vocibus* Hrör, hreyr, röra, reyra, *vide* Hypnon. Gloſſ. Synt. „ *Hæc ille. Deriuatio vocis* kaſkr, *quam dedit, ſatis feſtiua eſt, ſed cum Dani* r *inſeruerint huic voci, haud abſurde duceretur a* Kar *pro* Karl, *vir, mas, cujus conjux* kæra, *mulier, adhuc in uſu eſt, adeo ut dubium non ſit, Maſcul.* Kar *olim extiziſſe: quo accedit, quod Norwegi et Succi hodie* Kar *pro* Karl *dicant. Confer. et alias* Me *ſub voce* Hoſkr, Horſkr *in* Gloſſ. Edd. T. 1. *Sed hæc Oda aliud ſibi poſtulat quam Tricas Etymologicas. Denique quatuor poſteriores Strophæ videntur continere Sententiam generalem vel prouerbialem.*

k) hier, *hic* ɔ: hac in villa vel in hoc carmine, *J.*

l) frændafall, *Cognati* vel *Cognatorum clades*, Id.

m) firſt um, *remotiſſime* vel *remotiſſimum*, *J.* ſuſpectum.

14) *Ordo prioris partis eſt:* Þó mun ek fyrſt um telia mitt faudrfall ok módurher. Þó *mun ek* etc. *Si hoc connecti debeat præcedenti, quod relationis particula* Þó *poſtulat, ſenſus interior foret: Etſi hæc jactura mihi ſit grauiſſima, tamen plures jacturas antea feci,* ɔ: *parentum,* (*et aliquot Verſibus interjectis*) *aut* Ufi *aui, aut* Thorolforum *patrui vel fratris. G. M.* [*Quomodo* particula *copulatiua interdum ante utrumque copulatum poſita fuerit priſcis, oſtendiſſe puto Interpretem ad* Gunlögs Sagam], G. Pauli.

15) Hrör *ſ.* hrer, *hic videtur notare, cadaver, quemadmodum dicitur* hrör, *veſtis detrita,* it. Karl-hrör, *ſenex decrepitus;* Kerlingar-hrör, *capularis vetula;* hrörligr, *deponentanus ſenex;* ek hrörna, *viribus deſtituor.* G. Pauli, *qui* modur hrör, *per matris deſideratum cadauer expoſuit, unde illud* (*deſideratum*) *ſumſerit, non liquet. Cum funus notet et corpus mortuum et mortem ipſam,* hrer *vel* hræ *haud incommode hoc loco per funus exprimi arbitratus ſum. Quod* Hræ *etiam ut* Hrör, Hrer *et* Hrær (*ſupra*) *dicatur de corporibus hominum mortuorum*

Þat ber ek út
Ur *n*) ordhofi
Mærdar timbr
Máli *) laufgat.

VI.

Grimt *o*) var um hlid
Þat *p*) er *q*) hraunn um braut
Faudr

16) *Illam effero*
Ex verborum delubro (ɔ: *ore*)
Poëticam ſyluam (*vel materiam*)
Sermone (*carmine*) *frondentem.*

VI.

17) *Dirus erat hiatus,*
Quem unda perfregit
In

videmus ex Haufudlavſn, *ſuperius* Verſ. X. Stroph. 2. *Hodie non dicitur niſi de* brutorum immundorum corporibus.

n) Ords hofi, *S.* Ordhafi, *Hrapp. inſolenter illud* Hafi, *etſi non dubium ſit, quin* hof *ab* at hefia *ortum trahat, quod notat attollere. Aula pro delubro in parentheſi appoſuit* G. Pauli, *etſi merito ambigatur, an* Hof *ita olim ſignificauit; Domum ſimpliciter ſignificat in* Hymis Quida.

*) laufat, *idem, ſed inauditum,* Hrapp.

o) vas, *Hrapp. archaismo affectans.*

p) *Ita et es* pro *er Stroph. ult. obtrudit.*

q) *Sic* G. Pauli, *probabiliter ab ingenio ſuo reſtituit; Cum omnes Libri* Hraun *præferant, quod notat ſaxetum. Qua Lectione admiſſa fortaſſe tangitur Elatio* Skallagrimi *mortui* Pag. 398 et 399. *Sine quod per fractum parietem, probabiliter e ſaxis conſtructum, elatus fuit, ſine quod ſaxa effracta ſunt ad tumulum ei conſtituendum; Si poſterius at* pro *a* Stroph. 4. *legendum eſt, et vertendum ad domum Gent. Patr. m.*

16) *Sunt, qui in ſequentibus hujus Verſus ſpecioſam laudent allegoriam, qui Ego non refragor, verum tamen Poëta nimis perfunctorie et indifferenter ſe geſſit in damno parentum memorando; ſc. recenti damno filii unice afficitur, etſi alia damna ei interdum in mentem veniant.*

17) *Quomodo* G. Pauli *vertere potuerit: Dira erat porta, quam* u. perf. in p. m. allodiali area (ſepimento, domo) *quam Verſionem ne verbulo quidem illuſtrauit, ipſe viderit; nam ego non video, quomodo* unda Filium rapiendo *dici poſſet portam feciſſe in area, ſepimento vel domo. Vox Barbara* allodialis, *quam ne Barbari quidem ipſi, qui eam frequentant, intelligunt, opinor. Ei et Illis relicta eſto.* Ego Hlid, *cepi de aperrura, loco vacuo, aliis locis, ubi res continentur, interjecto. Dicit ergo Poëta Locum filii vacuum in domo factum eſſe per maris violentiam; dicit autem domum ſuam* Borgam Frændgard faudr ſins, *quod gentilitio jure hereditatis a patre, primo conditore ad ſe* (Egillum) *devoluta erat, et*

Faudr míns	*In patris mei*
A frændgardi.	*Gentilitia domo:*
Veit ek ófullt	*Scio in expletam*
Ok opit ſtanda	*Et patentem ſtare*
r) Sonar ſkard	18) *Filii lacunam,*
Er mer *s*) ſiárr um vann.	*Quam mihi mare fecit.*
VII.	VII.
Miök hefir Rán	*Vehementer Rana*
t) Ryſkt um mik.	*Me* 19) *vexauit:*
Em ek *u*) of ſnaudr	*Nimium ſum nudatus (orbus)*
At áſtvinum	*Suauibus amicis*
Sleit	*Rupit*

porro ad Poſteros deuoluenda. Non tamen celare volui Frændgardi *hic accipi poſſe pro* Frændbálki; *nam* gardr *et* bálkr, *quodam modo ſunt Synonyma.* Frændbálkr *autem eſt Linea vel Series Conſanguineorum in longum extenſa. Diceret ergo Poëta, Mare in hac ſerie feciſſe rupturam, cum filium ejus ſuſtulit; et in hac priore parte damnum tangeret toti familiæ ex unius Filii interitu ortum; in poſteriore enim loquitur, quod ſibi ipſi ſigillatim inde ortum ſit.*

r) Sona, *in Plur. Th.* falſo, *non enim niſi unum filium mare abſtulit.*

s) Sær, *Hrapp.* et G. Pauli *in parentheſi, idem, ſed rectius* Særr, *duplo r.*

t) Riſkt, *per i, Jör. Th.* et *G. Pauli. cfr. Not.* 19. ríkt, *Hrapp. J.* et *P.* ɔ: *mihi dominata eſt, tyrannidem in me exercuit.*

u) og ſnaþr, *etiam deglabratus, Hrapp. ubi* pro ſnaþr *corrigendum eſt* ſnádr, *per a virgatum.*

18) *Filialem rupturam (ejus locum vacuum) reddit* G. Pauli. *Poëta in hiſce videtur plane deſperare de reparanda jactura filii.*

19) at ryſkia *accepi pro* concutere, perturbare, exagitare, *quod forte ortum eſt ab* at raſka, violare, corrumpere. *Scripſi per* y *ideo, quod* Ryſkisſótt, *per* y *occurrit in* Annali Flateyenſi, *et notat fortaſſe* morbum acutum cum totius corporis concuſſione incipientem; at ruſke, Danorum *notum eſt*, et *ſignificat, ut opinor, aliquem axellis prehenſum concutere et exagitare.* [at riſkia *et mutuo* riſkiaſt, capillos inuolare Jónsbók Mh. cap. 23. *conf.* Barthol. Ant. pag. 59, 60. G. Pauli. *Reddidit ergo:* riſkt um mik, me depilauit, *ſed cum Ejus auctoritates ad manum non habeam, Interpretationem in medio relinquo. G. M.*]

x) Sleit *y*) marr *z*) bönd	*Rupit mare ligamina*
Minnar ættar	*Meæ familiæ*
Þ) Snarann þátt	20) *Intortum (inter cætera) filum*
Af ſiálfum mer.	*A me ipſo.*
VIII.	VIII.

x) beit, *morſu abſtulit, fecuit Hrapp. parum apte.*

y) *mare, Hrapp. J. quod crederes eſſe ipſiſſimum mare Latinorum, ſed falſo, ut opinor.* G. Pauli *tamen in Textum recepit mari, quod perinde ait eſſe, ac* Hrafni *pro* Hratn *in* Haufudlauſn, Verſ. X. Stroph. 7. *Sed iſta Paragoge a me explosa eſt* in Var. *l.* Pag. 442 *ſub finem.* mars-bönd, *Jör. ubi Helleniſta foret conſtructio nempe Neutrius Pluralis cum Verbo in Singulari. Forent autem* marsbönd, *Numina marina, atque adeo euaneſceret obſcuritas*, in qua cubant ligamina G. Pauli, in ſua Verſione, quæ Ille ideo nexuit, quod diceret ſe non intelligere illud *mars*, quod modo in *marsbönd* adſerui.

z) band, in Singulari, et antea, mars, *Th.* ɔ: *Numen Marinum;* Ita Hellenismo ſupra dicto carere poſſumus. Vel, ſi *band* de vinculo familiæ accipimus, excluſi ſumus multis illis ligaminibus.

Þ) Því meſt om kom uf om (*Hrapp.* archaismo Hyperbolico) þat af ſiálfum mer (af mer ſiálfum *Hrapp.*), forte pro Því repo-nendum ſit Þó. Senſus: *Nam (tamen) id* (ɔ: cladis filii) *maxime ortum eſt a me ipſo* ɔ: quod filio dedit veniam itineris maritimi. *J. Hrapp.*

20) Conf. ſupra Pag. 412-13 et Not. 4. *cui loco hinc lux affunditur*, G. Pauli. *Eo loco omiſſa a me, viri Doctiſſimi annotata quædam hic infero:* »Eg ſnara, intorqueo. Snæri, funis contortus. ſnar, *Subſt.* torturæ textilis genus. [Quid þáttr *proprie ſit, Interpres ibi dixit*, Torulus, *una voce, opinor, vocari poſſit ex* Varronis *auctoritate.* G. M.] Saugu-þættir, hiſtoriæ parallelæ, res ſimul geſtæ ad eandem hiſtoriam pertinentes. Kyn-þáttr, gentis alicujus familia, aliis ſc. parallela. At eiga þátt í því edr því (*agendo aut patiendo*) quaſi ex parallelo cum aliis participem eſſe. « Snarann þátt, *contractum ex* ſnaradann *pro* ſnúinn, contortum, plexum. *Et* ſnarann — af ſiálfum mer *in Senſu conjunxi, atque ideo* ab *in Stropha ſequ. ſubſtitui, pro ex, quod Interpres adhibuerat, a quo eſt Verſio hujus poſterioris partis, quique in ſenſu conjunxiſſe videtur* fleit af mer.

VIII.

Veiztu *a*) ef um þá ſok
Sverdi *a*) of rækag
Var *b*) aulſmid
c) Illrar tídar.

Roda

VIII.

Scias, ſi eam injuriam,
Gladio 22) *perſequi poſſem,*
Quod tum 23) *cereuiſiæ confectori*
Tempus futurum eſſet infauſtum:

Æolum

a) ef, plauſibiliter de ſuo intulit *G. Pauli*, quod a Codicibus exulat. Sed deinde, neſcio cur *ro um* tanquam ſuperfluum parentheſi incluſit.

a) ofrækag, una voce, *Th.* improbe. afrækag, *J.*, *exſequerer* vel *exſequi poſſem*, ſuſpectum.

b) Ita ego lego in Gen. M. per *i* tenue, cum in Exemplaribus Lectio ſit ambigua. *G. Pauli* legit aulſmíd per í grave, in Gen. Foem. cfr. Var. *c. d.* infra. Avls und, *Th.* ad Verbum *cereuiſiæ vulnus* vel *cereviſia ſanguinea*. Forte de ſanguine Quaſeri, omnis doctrinæ, atque adeo Poëticæ fonte, cogitauit; Sed veroſimilius depravatum eſt ex aulſmid. Modo ante pro *var* reponi poſſit *vid*, de quo in ſequ. Var.

c) Hæc eſt Lectio G. Pauli e propria conjectura: Conjungit autem in ſenſu: Var aulſmíd rodavags brædr illrar tídar; et reddit: *Eſſet Cereuiſiaria* coctio intempeſtiua (ſ. inauſpicati temporis) Odini, (cujus cereuiſia Poëſis) conf. Var. *d.* Ego conjecturam illrar tídar, retinui, etſi in cæteris alium ſenſum amplectar. Fatendum tamen eſt Genitiuum iſtum, in ea connexione, paullo inſolentiorem; Nominatiuus ill tíd melius procederet. allra tíma. *Jör. Hrapp. Th.* ɔ: *omnium temporum ſ. ſemper otium eſſet ad carmen faciendum*, ſed vindicta filii omnibus rebus eſſet prævertenda. alla tíma, *J.* deleto *ef*, prima Stropha, et admiſſo *vid*, quod conjeci ad tertium, ſenſus emergeret optimus: *Perſequerer — injuriam in Oceano omni tempore.*

22) G. Pauli *reddit hæc et præcedd.* Si ea cauſa *mihi eſſet perſequenda. at Mihi illud* rækag *eſt modus potentialis pro* kynni reka.

23) *Sc.* Ægero *ſ.* Neptuno Borealium, *cujus* cereuiſiaria coctio *cum omnes Aſos, poſt magnum illum lebetem a Thoro acquiſitum, excipere deberet et excepit, ſatis celebris eſt ex* Hymis Quida *et* Ægisdrecka, *in* Edda Sæm. edita T. I.

d) Roda vags brædr
e) Ef um *f*) vega mættag
Færa ek *g*) andvígr
Ægis

24) *Æolum Oceani fratrem*
Si occidere mihi liceret
Adgrederer 25) *pugnando par*
Ægeri

d) Rodavags, una voce, *G. Pauli.* Roda Vagsbrædr, *Hrapp. J.* Roþa Vagrbræþr, *Th.* Omnes corrupte, etſi ráda, legi poſſit pro rada, et vags a brædr disjungi, ut feci. Ita vags ráda brædr, fratres *arbitri maris*, forent Ventus et Oceanus. Audiamus doctam annotationem G. Pauli ſuper hac et duabus præcedentibus Strophis, nam Verſionem ejus modo dedi: »Hic leui cum emendatione ſenſum mihi videor aſſecutus, planum et conuenientem, nullo præterea alio ſe offerente. Quomodo autem Odinus dicatur Rodavags frater (brædr hic Genetiuus) id vero me latere fateor, quæ tamen me fugiens vel deperdita traditio rem irritam reddere nequit.«

e) ef, neceſſario intulit G. Pauli, quod a Libris male omittitur.

f) Vega, etiam eadem neceſſitate reſtituit feliciter, et vertit, pugnare, pro voga, audere, quod Libri præferunt, et cum cæteris difficulter conciliatur.

g) Audvígr, *P.* ɔ: *facilis ad pugnandum*, ſ. *facile gladium astollens*, ut reddit G. Pauli.

24) Rodi (hrodi) *eſt* venti *nomen appellatiuum*, *etiam in ſoluta oratione*, *unde* androdi, ventus aduerſus, *habetur in* Hryggiar ſtycki. Vagr *ſ.* Vogr *eſt* Maris *vocabulum appellatiuum ſynecdochice. Cum autem et* Vega occidere, *non quadret in* Ventum *et* Pontum, *pro* Elementis *acceptos*, *veriſimiliter Poëta de biſce tanquam* Perſonis *ſc.* Kário *et* Ægero, *per phantaſiam Poëticam et luſum quendam*, *cogitauit*, *et*, *pro horum propriis nominibus perſonalibus*, *uſus eſt appellatiuis* Elementorum, *quibus præeſſe credebantur.*

25) Andvígr, *per*, *Infenſum*, *reddit* G. Pauli. *Imo* Infeſtum *mallem*, *ſed de iſtis ſignificationibus non ſatis conſtat*, *niſi huc adplicari velimus nom. propr. fictitium*, Serui Inuidiæ *tanquam* Perſona *in* Tima-Rima Jonæ Sigurdſonii, *Poëtæ elegantiſſimi*, *ſ.* carmine ejus de Moribus Seculi. *Mea acceptio vocis* andvígr *hoc loco nititur auctore claſſico*, Snorrio *in* Ol. Tryggvaſonii Saga *de* Hareko in Thiótta: Hárekr var andvígr ecki betr enn ödrum þeirra brædra,

Ægis *h*) mani.

IX.

Enn ek ekki

i) Eiga þóttumz

k) Sakar afl

Vid

Ægeri (*Oceani*) *puellam* 26) (*amicam*).

IX.

Cæterum ego non

Poſſidere videbar

27) *Certaminis vires idoneas*

Contra

---

ef þeir væri jafn-búnir, ɔ: *Harekus in pugnando non æqui parabat amplius quam alterum fratrum, ſi pari armatura inſtructi fuiſſent. Diceret ergo* Egillus *per luſum quendam ingenii*, ſe in certamine (ſi modo antea occidere liceret ventum et fortaſſe pontum etiam; *nam non diſſimulabo, quod mihi in mentem venit, leui mutatione in textu legi poſſe:* Roda ok Vagbrædr, *Ventum et Pontum fratres*) æquiparaturum facile *atque adeo etiam* ſuperaturum, uxorem Ponti ſ. undam decumanam, *et forte etiam* nouem ejus filias vel undas minores. *Fuerunt autem* Kári *et* Ægir *fratres, ut videmus ex* Edda, *et ex* Inuenta Noruegia *in* Ol. S. Trygg. Brædr *pro* bródr, *quod attinet, adſtruxi in* Gloſſ. Eddæ Tom. I. *ſub ea voce.*

b) Ita *Jör.* et eos recte ſecutus G. Pauli. Manni, *Th. J. hominem marinum* ſ. collectiue, *gentem marinam.* Manna, *Hrapp.*, inepte.

i) Ita I et reſtituit *G. Pauli* ea lectione nondum viſa. eigna, *Jör. Th. Hrapp.* quod ſeruari poſſit, ſi *mer* inſeratur Stropha priore poſt *ek.* Senſus: *Mihi tribuere non viſus ſum.* Sed melius una litera addita reſtitueretur, *eignaz*, ſubaudito verbo auxiliari præteriti *hafde*, quod interdum uſu venit. Senſus: *non adeptus eſſe videbar.*

k) Forte Sóknar, *impugnationis, adgreſſionis*, quod altero planius.

26) Man *eſt mulieris appellatio in Eddæ nomenclaturis mulierum ſimplicibus. Proprietatem vocis docere conatus ſum in Gloſſ. Eddæ.* G. Pauli *interpretatus eſt* uxorem, *quod fortaſſe non improbandum; Sed fieri poteſt, ut vox hic ſit collectiue ſumenda de* uxore *et* filiabus Ægeri, *neque aliter ea uti videtur* Ol. S. Tryggv. *in* appendice *de moribus Erlingi, etſi ſenſus ibi aliquid diſtet.*

27) *Vide* Pag. 447 ſupra *cum* Var. Lect. * *et in* Niála, ſök et ſókn *aliquoties inter ſe permutantur.* G. Pauli Sakarafl *vertit, pro* cauſa virium ſatis, *non incommode quidem, ſed an vere, ſi genium ſermonis reſpicias, ignoratur.*

Vid *l*) ſúds bana:
Þviat *m*) alþiód
Fyri augum verdr
Gamals þegns
Gengi leyſi.

Contra 28) *nauigii interfectorem;*
Nam 29) *Uniuerſo populo*
Ante oculos verſatur
Hominis ſenis
30) *Solitudo.*

X.

Mik hefir Marr
Miklu rændan.

X.

Me Mare
Multo ſpoliauit.

l) Súgs, *Hrapp.* Poteſt eſſe maris vocabulum, quod certe *Sog* in Nomenclaturis Eddæ adpellatur et notat *vorticem*, *charybdin; æſtuarium* etiam, ſ. *mare ſtaguans.* Quando *Súgsbani* foret *marinus percuſſor.*

m) Forte alþiód legendum ↄ: *familiæ Ægeris*, ubi fortaſſe etiam, per jocum quendam, de piſcibus et cetis cogitauit.

28) *Exponere ad verbum mihi libitum eſt, etſi verear, ut Latinis auribus delicatulis arrideat.* Súdr, (*M. Muſis haud inuitis, adpellari poſſe arbitror* nauigium *a Foem.* Sud, *F.* compages aſſerum, contabulatio. *Si* Súd *pro* Naui, *uſitata Synecdoche, acciperetur, faceret Genetiuum* Súdar. *Aliter ſentire videtur* G. Pauli, *cujus hæc ſunt:* Sudsbani *dici poteſt* mare ↄ: nauis peremtor, *in flectione quidem anomala, ſed non enormi: unde conjecturas alias mitto. Pendet autem hæc Strophe a Superiore.*

29) Alþiód, *quod ſimpliciſſimum videtur, in Dandi caſu accipio;* G. Pauli *in Nominandi caſu accepit, unde ejus verſio ſane quam ingenioſa a mea differt: Eſt autem hæc:* uniuerſus enim populus fit in oculis viri ſenis nullus comitatus. *Sine ulla illuſtratione, niſi ea, quam videbimus ſub ſequ. Not.*

30) Gengi, *N.* comitatus, cohors, *ut* ſinni *et* ferd, idem notantia, *ab* at ſinna *et* fara, ire. *Foret adeo* gengi leyſi, *ad Verbum*, comitatus inopia *vel* defectus. Vígs gengi *habetur in* Skálda, *ſed ambigue pro* auxilio ad prælium, vel aggreſſione in præ-

Grimt er fall
Frænda at telia.
n) Sídan er minn
o) A mun-vega
Aldarſkiölldr
Af lífi hvarf.

XI.

Veit ek þat ſiálfr
At í ſyni mínum

Var

31) *Acerbum eſt,*
Caſum Cognatorum enumerare.
Ex quo meus
32) *In loca delicioſa*
Familiæ clypeus
E vita ſubductus eſt.

XI.

Id ipſe ſcio,
Quod meo in filio

Erat

lio *ex auctoris propoſito.* G. Pauli *attulit* brauta gengi *ſine explicatione*, *quod* auxilium *notare ſolet*, *et ex* Hákonar málum Eyvindi Poëtæ apud *Snorrium*: Vex nú gengi godu. Th. S. Liliendal *arbitratur* gengileyſi *eſſe* infortunium (*quale* ſc. *Poëta paſſus erat in amiſſione filii*) *et ſane* gengi *eſt* ſucceſſus *in Claue Snorrii metrica:* Lengr vex hverr af gengi ɔ: e ſucceſſu quisque creſcit, ſ. animis ſ. exiſtimatione apud alios.

n) Sídar, *Hrapp.* male et deinde mín, *mei*, Genetiv. pron. perſonalis primæ Perſonæ.

o) æ munvego, *Hrapp.*, quod poteſt verti: *in vias perpetuarum deliciarum.*

31) *Poteſt hæc et ſequ. ſtropha accipi pro* ſententia generali, *parenthesi incluſa; Poſſunt et cum ſequentibus in ſenſu jungi, et ad Poëtam ipſum reſtringi.*

32) Munr, deſiderium, voluptas, deliciæ, jucunditas, ſuauitas. Vegr *in* Alvismálum *eſt* Telluris vocabulum, *Intelligendæ hic ergo ſunt* ſedes Beatorum, ſ. *in* Valhalla *apud* Odinum ſ. aliàs. *Hæc eſt prima mea Interpretatio. Altera ſimplicior, nempe:* in diuortium viarum, vel in diuerſas vias ɔ: in mundum alterum. *Sic ſupra* Pag. 126, Þá kalladi Kvelldulfr til ſín ſkipverja ſína. ok ſagdi þeim, at honum þótti líkligt, at þá *mundi brátt ſkilia vega* þeirra. *Hæc Kveldulfus mortem ſibi ipſe præſagiens.* Ita et Oddus Sagittarius (Örvar-oddr) in can-

p) Var ílls þegns
Efni vaxit.

33) *Erat parum apta*
Coloni indoles;

tatione ſua cygnéa: vard ek einn ſaman. enn *annan veg* gumna mengi *geck helvegu. Porro* Mun *eſt* Fluuii nomen; Mare *autem ſine dubio eſt* fluuiorum maximum; *Ergo per* mun-vega *poſſunt* viæ fluidæ ɔ: marinæ *intelligi;* Kveldulfus *vero*, avus Egilli, mari mortuus eſt, inter nauigandum in Islandiam. *Res* in *ambiguo eſt, quis hic* in *Stroph. ſequ. per* ættarſkiölld *intelligendus ſit*, Ulfusne auus, an Thorolfus, patrui et fratris, alteruter. G. Pauli de Thorolfo minore intellexit. *Denique omittere nolui, hic legi poſſe:* ómun vega ɔ: in viis ſtreperis, turbulentis *nempe:* Mari, *vel* in prælio. [á mun-vega, in vias corui (coruis præda) G. Pauli *ſine ulteriore illuſtratione*].

p) *Ita omnia* Exemplaria, *quod etſi prima ſpecie ſatis ſuſpectum, retinere mihi viſum eſt. Vide Not.* 33. De cætero varii modi ſunt emendationis in ſequ. voce, *nempe:* íturs þegns, præſtantis viri: Yggs þegns, ciuis Odiniani ſ. viri militaris: *et quod fortaſſe unice rectum:* alls þegns viri omni reſpectu, *ut* alls *ſit* Aduerbium. G. Pauli in Textum intulit: varat, quod ego prius ad marginem exſcripti ad illum transmiſſi adleueram. Exponit ergo, quod in promptu eſt, *το* varat ills þegns, non erat mali viri etc. Credibile eſt, librarios nouiſſe negatiuas a et at Verbis ſuffixas cum ſuo ſignificatu, atque adeo eas non timere mutauiſſe; Certe ſeruauerunt plerumque. G. Pauli *Annotatio critica* ſuper Lectione hæc eſt: Exemplaria, var, ɔ: *erat in illo mali viri materies adoleſcens* (*increſcens*): prauiſſime. Unde non diſplicet aliorum Lectio: Var Ilgs þegns etc. ɔ: erat in illo materia alcis (animalis carniuori) amici ɔ: egregii bellatoris. Ylgr etiam inter Luporum vocabula. Þegn, qui prodeſt [ɔ: unde aliquid accipiendi eſt facultas, ab at þiggia, accipere. G. M.] Ilgs, per i, male, nam y debuerat eſſe, etiam legit *Hrapp.* Ylgor, ſine dubio eſt Femina Lupi ſ. Lupa, ut alibi annotaui; atqui foeminina non poſſunt in *s* accire cum conſonante antepoſita, in genetiuo, etſi vir doctiſſimus aliam flectionem interdum acceptaret. Genitiuus Ylgiar a nom. Ylgur omnibus antiquitatibus non ignaris, notus eſſe debet. Sed an Ylgr ad alcem pertineat, in dubio vertitur. Modo ante, vas, pro var, archaic*ως*. *Hrapp.*

33) *Dicit filium ab natura parum adcommodatum fuiſſe ad vitam ruſticam, ſed potius ſine*

*) Ef ſá randvidr	*Si illi armigero*
q) Ravſkvaz nædi.	34) *Adoleſcere contigiſſet*
Unz *r*) hergauts	*Antequam* 35) *Odini*
Hendur of tæki.	*Manus attingeret.*
XII.	XII.
s) A let fleſt	*Semper conſenſit plurimis,*
Þat er fadir mællti.	*Quæ dixit pater,*
Þótt *t*) öll þiód	*Quamuis* 36) *totus populus*
Annat ſegdi	*Aliud diceret,*
Ok mer upphellt	*Et me* 37) *ſuſtinuit*

Um Per

dubio ad militarem. Þegnar ok haulldar þat eru bændur *dicit Edda in Nominum vocabulis; atque adeo* Þegn *eſt colonus proprie. cetera dixi ſub Var.* p.

*) er, *cum*, *Id.* minus commode.

q) Rauccnaz gördi, *Hrapp.* Illud rauccuaz verbum inſolens, forte tamen ab rackr, *vegetus*, *alacer.* Gördi hic eſt, verbum auxiliare vel periphraſticum.

r) Forte her-gaugl, unde ſenſus: *donec manus* (adoleſcentis) *arma tractarent.* G. Pauli.

s) alet, *Hrapp.* corrupte pro á let. á, certe in compoſitis, idem valet qnod æ, *ſemper.*

t) öllum, *omnibus I.* inepte. aull om (um), *Hrapp. P.* diuiſim; recte. Et um eſt *παρελκον.*

34) Rauſkvaſt, *innaleſcere.* röſkr, *ſtrenuus.* roſkinn, *maturus*, *matura ætate.* G. Pauli.

35) ɔ: Antequam in Odini miniſterium ſe daret, *nempe; vel* ad ætatem militarem *i. e.* maturam peruenirct: *vel* in prælio caderet. *Non tamen diſſimulandum eſt το* hergauts hic *eſſe poſſe viri* adpellationem *ſimpliciter, ab* herr, bellum *et* Gautr, Odini nomen. *Ergo ſenſus foret:* donec robur virile (maturum) nactus eſſet. [unz hergauts etc. donec Odini manus (eum) reciperent, ſc. juſto prælio cadentem G. Pauli].

36) *i. e.* Familia domeſtica. *Ita opinor Gallos etiam dicere:* tout le monde, de una familia domeſtica *vel* unius domus incolis.

37) *Hæc Verſio, uti totius verſus eſt a* G. Pauli, *ſed ambiguum in ſenſu videri poteſt*

Um *u*) Verbergi
Ok mitt afl
v) Meſt um ſtuddi.

XIII.

Opt kemr mer
x) Mana *) Biarnar

38) *Per ædes*
Et meum 39) *robur*
Maxime fulciuit.

XIII.

Sæpe venit mihi
40) *Amicarum Thori*

illud ſuſtinuit. *Forte interior ſenſus ſit:* meam auctoritatem domeſticam ſuo *qualicunque* ſuffragio tuitus eſt *vel* meam vitam ſuſtinuit per delectationem, quam ex eo capiebam, et ſpem, quam de eo præcipiebam.

u) Vebergi *P.* aut ex Conjectura G. Pauli. Vide ejus Notam. Herbergi ſimpliciſſima foret Lectio, quam neque metrum reſpuit.

v) meſtum, una voce, *I.* corrupte, ut ſupra öllum.

x) M[a], adbreuiate, *Jör.* unde feci, quod in textu eſt. Ceterum conjecturam meam alteram notæ intuli. manna, *Hrapp. J. S. Th.* quod non conciliatur cum ceteris; et notum eſt Librariorum cacoëthes mann pro man ſubſtituendi. mann á, *P.*, inepte. minna á hiarnar, *G. Pauli*, cujus verſionem poſt videbimus.

*) hiarnar etiam *Hrapp. P.* hiarnan, *J.* utrumque ſine ſenſu in connexione.

38) Verbergi, ab hero *dictæ* ædes, vebergi *a* pace; *ut* herbergi *ab* exercitu ɔ: hominum multitudine [*hoc rectius; conf. Me in* Gloſſ. Eddæ G. M.], her [*rectius* herr, G. M.] *quippe m. g. dicti* homines centum. *Thema eſt* eg berg, byrgi, obtego, abſcondo; *unde* Borg *et* byrgi, ſepimentum, locus munitus. Gr. πυργος. Lat. urbs, *per aphær. et antith.* Abſconduntur autem et ſeruantur intra ædes cum homines, tum res quælibet aliæ. Eg berg *etiam uſitate idem eſt quod* auxilior, ſaluum præſto, *alias etiam* biarga. *Huc pertinet* berg *et* biarg, rupes, ſaxum, tutamen *videl.* inferne *vel* ſuperne. G. Pauli. *docte et eleganter.*

39) Liberi ſunt vis et robur parentum, *ut Gnome habet*, atque ea *Poëta videtur alluſiſſe.*

40) Biörn *eſt unum ex* Thori *nominibus in* Edda. Man *eſt* mulieris, *et ſpeciatim.* Amicæ adpellatio, *ut ſupra notaui.* Vinr *non modo eſt* amicus, *verum etiam* is, quo cum cui aliquid negotii, etiam hoſtilis,

I *y*) birvind	*In ventum ferentem*
Brædra leyſi.	*Fratrum defectus:*
Hyggiumz um *z*)	*Circumſpicio*
a) Er Hilldur Þróaz	*Gliſcente pugna;*
Nýſumzt hins	*Speculor illud*
Ok hygg at Því.	*Et cogito* 41)*:*
XIV.	XIV.

intercedit, *quod antea obſervatum et adſtructum eſſe opinor ab* Interprete Nialæ. *Thoro autem multa fuerunt negotia, maxime tamen hoſtilia, cum* mulieribus giganteis; *ergo illæ ejus amicæ eatenus vocari poſſunt, quemadmodum* ſenectus, *ejus colluctatrix apud* Utgarda-Lokium, Þórs fángvina *adpellatur ſupra a* Kveldulfo. *Tralatitium autem eſt, quod* ventus, mulierum gigantearum animum *ſignificet, etſi ejus adpellationis ratio, ex* Edda, *qualem nunc habemus, non poſſit adferri. Hæc utcunque ſunt, diſſimulare nolui commodiſſime in* Textu *legi poſſe* Málu *pro* Mana: Mála *eſt ad verbum*, confabulatrix, ſocia, amica; *at vero* Grídur, mulier gigantea, *vera amica fuit Thori, qvæ illi, Geirradar-gardos eunti, baculum ſuum commodauit, quod et in amne* vimrá *vadanda, magno ei fuit adminiculo.*

y) birvindi, in Ablat. *Hrapp. P.* bif-vindi, *G. Pauli* ex conjectura. Aliam ejus conjecturam modo attuli. Verſio illius et verſionis illuſtratio talis eſt: *Sæpe me adducit, meorum in periculum, cum pugnandum eſt (in pugna) fratr. def.* Hiarn eſt *nix indurata, ſæpe glaciei inſtar lubrica:* Hinc vera a hiarni, *in periculo eſſe, in difficultate aliqua verſari.* Hiarn eſt N. Gen. Hiarnar, Acc. Plur. F. G. quæ non exemplis carens differentia in tanta vetuſtate, et id quidem in carmine offendere non debet. Birvindr vel (potius Byrvindr) *ventus ferens*, hic locum habere non videtur: Bene autem Biſvindr, *Odini ventus* o: prælium. Eſt enim una ex Odini adpellationibus Biſur et altera Biſlyndr, *mobilis, mobili animo.* Hactenus ille. Sed verſio duarum primarum ſtropharum videri poſſit aliquid contorta; neque conjecturis indulgere licet, ubi eæ vitari poſſunt; cum præſertim veriſimile ſit Codices Jörandinos eſſe exſcriptos e membranis, uti vidimus ſupra ad Haufudlauſn. Denique Hiörn G. F. gratis dicitur, et, an unquam exſtiterit, ambigi poteſt.

z) *er* ex ſequente Stropha transtulit *Hrapp.* et inde fabricauit aur, *alacris, promtus.*

a) Haldr, *vir, colonus* ſenſu parum apto in connexione.

41) *Nempe de eo, quod ſtropha ſequente dicitur* G. Pauli. Nyſumzt, hnyſumzt, (ſtroph.

XIV.

b) Hverr mer hugadr
A hlid ſtandi
Annarr þegn
Vid ódrædi
Þarf ek þeſs opt
c) Of her giórum
Verd

XIV.

Quis mihi 42) *animoſus* (*beneuolus*)
Ab latere ſtet
Alter vir
43) *In acie:*
Eo ſæpe indigeo
44) *Inter belligerandum*
Parum

præced.) *de quo alibi* [*nempe ad* noſtram Hiſtoriam, *Pag.* 214 *et Not.* 3. 215. *Eſt autem* nyſumzt *hic verbum medium, ſicut et* hyggiumzt, *modo ante, et quidem* 1*ma Sing. Num. non enim* 1*ma plur. ut* Gunnarus *dedit, per* circumſpicimus et contemplamur. G. M.] *Forte a* Nös ɔ: nare. Niöſn, exploratio: Niöſni, *hodie* niöſnari, explorator. *Conuenit voce et re* Lat. nuncius. Nyſumzt *a* Nös *metaphorice, ut* Lat. olfacere, odorari. G. Pauli.

b) Hvar, *ubi. Hrapp. P.*

c) ef, *ſi* vel *cum* belligeremus, *J.* Harmonia literarum capitalium metricarum videtur hic aliquid claudicare, ſed ſuſtentatur quomodocunque, ſi of vel ef adopt: in harmonica connexione referatur. Multum tamen præſtare videtur ſi þá, *cum* pro of ſubſtituetur, cæteris mutatis, ut conſtructio poſtulat.

42) *Non improbo ſimplicem expoſitionem* τῦ hugadr, *quam doctiſſimus interpres dedit, ſed fateor, etiam meo animo blandiri alteram, quam in parentheſi adpoſuit, ubi in ſenſu conjungenda ſunt* merhugadr, *non autem* mer á hlid ſtandi. *Quod autem* hugadr einum *ita ſignificare poſſit, videmus ex Subſtantiuo* hugdar madr eins, *quod in veteribus Hiſtoriis occurrit et notat: vel* animo erga aliquem bene adfectus *vel* qui alicui cordi et curæ eſt.

43) In Concitatione *vertit* G. Pauli. *Poſſit et reddere:* in re ſubita, tumultuaria, *uti in prælio uſu venit; ſed veriſſime arbitror* pugnam *hic intelligendam eſſe, quæ alias* Snerra, Snerta *a* ſnarr, citus, *adpellatur.*

44) Of — giörum *accipitur a* me *pro* Ablatiuo Modi *vel* Temporis *loco* Verbi: þegar herr er giörr, *poſſet et reddi:* bello exiſtente. *Et* of *eſt* παρελκον. Giörvum *autem*

Verd ek varfleygr
Er vinir þverra.

XV.

d) Miök er *e*) torfyndr
Sá er trúa *f*) knegum
g) Af alþiód

Elgiar

45) *Parum volucris ex iſto*
Cum amici deficiunt.

XV.

Perdifficilis inuentu eſt
Cui fidere poſſimus
Ex omni gente

Iſlan-

pro giörum *plenius forte in enunciatione. Quod* herr, bellum (ófrid) interdum *ſignificet, ſecus quam indocti putant, opinor* me *oſtendiſſe in* Gloſſ. Eddæ, T. I. *Certe in* Belli *adpellationibus Eddicis occurrit, ubi e Codice Wormiano exſcriptum video* herþaugn, *una voce, et in* Nornageſtsþætti *habemus in* proſa: at þola einum her, bellum ab aliquo pati [of *hic idem quod* um *ut* gól *um* hanum, gól *um* Aſum; *item:* Varga þióta *um* veri þínum, er ek fárla falk *um* Sigurdi. Giörum, *Adject.* facto exercitu, acie conſtituta; *Subſtant.* inter manipulos conſtitutos. *Vid. ad* Höfudlauſn Stroph. 9. G. Pauli]. *Quid ad* Höfudlauſn *loco cit. ab Interprete annotatum ſit, quod huc adplicari poſſit, non liquet. Particula* um *in locis ab eo adductis notare videtur* circum, *quod haud ita facile huc congruit.*

d) Giök. *Hrapp.* verbum ſine ſenſu, mira corruptela.

e) Ita per *y* edidi, cum libri habeant torfindr per *i*. Scriptio mea probatur ex Hryggiarſtykki, ubi agitur de Poëta quodam, cui facultas carmina pangendi extemporalis non inerat, quod auctor exprimit, per, honum var torfynt. Torfinnr, *S*, nihilomelius altero, et dubitatur, an finnr in compoſitione eam vim ſignificandi habeat.

f) Kneikum, *S*. e nimio archaizandi ſtudio *k* pro g ſubſtituit.

g) of, Libri omnes, unde leui mutatione, feci, quod in Textu eſt. Deinde alþiófd, e ſuo Exemplari, intulit G. Pauli, cujus Verſionem ad Var. ſequ. videre eſt.

45) *Mira translatio a* pennis avium ad amicos.

h) Elgiar gálga.
Því at *i*) niflgódr
Nidia

46) *Islandiæ* (*humana*):
Nam erga umbras beneuolus 47)
Kkkk 2 *Pro-*

h) Ita omnia Exemplaria, quæ utcunque in re incerta ſequi viſum eſt; ſed G. Pauli in omnia alia abeuntem audire, operæ pretium fuerit, legit autem hanc, et præced. Strophas: of alÞiöfd Eliar gánga; et vertit, in connexione cum Stroph. 2. *Quem credere poſſimus ultra uniuerſale furtum Helæ (Mortæ) procedere.* Illuſtratio ejus talis eſt: Solicitum me habuit, et tantum non ſuſpenſum tenuit, malis auibus hic a Librariis erectum patibulum, Elgiargálgi, quod ope vocis alÞiöfd, monſtrante ſimul contextu viam auſpicato, me vitaſſe opinor. Eſt autem alÞiöfd vel alÞyfd *uniuerſale furtum* vel omnibus inſidiata (leti furacitas) παγκλεφιαν ſimili modo compoſito vocabulo una voce dicere liceat. Ita vir doctiſſimus ſane quam feſtiue et ingenioſe, præſertim in ſua alluſione de *patibulo* per *furtum uniuerſale* euitato.

i) Ita etiam omnia Exemplaria, pro quo *G. Pauli* de ſuo ſubſtituit niflgudr, in foem. gen. cujus verſionem infra adduco: niflgoÞom, *Hrapp.* quod diuiſim, niflgud om procedere poſſit, ſenſu, quem Gunnarus amplexus eſt.

46) Elgr, Lat. Alces, *M.* Alce, *F. quibusdam a Græc.* αλκη, robur, Sclauonice *dicitur* Elan, *unde certe* Germ. Elendthier, id. *Illud animal fertur nunquam decumbere, propterea quod flexuris articularum cruralium careat, atque adeo ſe a cubitu erigere nequeat. Hinc, ubi quietem et ſomnum capere vult, adclinat ſe magnis arboribus Elephanti more, quibus ſucciſis proſtratus a venatoribus interdum conficitur; unde adeo* arbores *merito dici poſſunt ejus* patibulum, *i. e.* peſtis, pernicies, exitium. *Jam vero ex* Edda *notum eſt, primos* homines *ex* arborum truncis *eſſe creatos; hinc* tota gens humana ab iis propagata *haud immerito dici poſſit* arborea *vel* roborea progenies. *Porro alia ratio adferri poteſt, quod inter dormiendum, tanquam ex* arbore ſuſpenſus *ſit* Alces: *Vide* me *ſuper* Hreingálkn *in* Hymisquida Edd. Sæm. Tom. I. *Sed prius mea opinione præſtat. Conferre liceat illud Virgilianum in VIII. Æneide, vers* 315.

Gensque virum truncis et duro robore nati.

quanquam ſcio Scaligerum parrem in arte poëtica eum locum aliter capere. Hæc adeo qualiscunque ratio eſt verſionis meæ parenthesi incluſæ. Alterius verſionis ratio facilis inventu eſt, hæc nempe: Glacies lubrica facile eſt labilis ɔ: *facile in ea labi eſt; atqui Alces lapſus, nunquam ſe erigere poteſt, atque ita glacies illi ſit exitio. Jam vero conſtat* Islandiam *ab* Is, glacies, *eſſe denominatam, unde adeo, etſi* land *hic omiſſum ſit per* alÞiód Elgiargálga ɔ: ísa, Islandi *poſſunt intelligi.*

47) ſc. *quod mortuorum numerum augeat, etiam*

k) Nidia Steypir	*Propinquorum oppreſſor*
Bródur hrer	*Fratris funus*
Vid baugum *l*) ſelr	*Annulis vendit:*
m) Finn ek þat opt	*Sentio ſæpe*
Er fiár beidir.	*Quod pecunia expetitur.*
XVI.	XVI.

propinquos ſuos propter auri cupiditatem proditos, ad eos transmittendo, id tamen Egillum erga Thorolfum fratrem feciſſe, longe abeſt, ut exiſtimemus, multo enim magis eum dilexit, et multo fidelior erat erga amicos, quam ut tale flagitium committeret. Interea ſuffragor G. Pauli, *quod Egillus 7. et 8. Strophis, quaſi in tranſitu cogitarit de armillis in ſolatium fraternæ cædis acceptis. Sane in 9. et 10. ſtrophis cogitauit de ſua propria auaritia, qua non mediocri laborauit.*

k) Nidr á, quod foret *deorſum*, *S.* ſed verius deprauatum eſt ex nidia. Hier (her), *hic* ex Jorundinis *A* et *F*, et ex ceteris *J.* S. *Hrapp.* qui poſtremus *to* viþ ex poſteriore ſtropha huc transfert.

l) ſetr, *Hrapp.* quod foret, *deponit contra annulos*, ſed magis credere eſt Lectionem deprauatum eſſe a *ſelr.* Verſio G. Pauli in quatuor poſteriores ſtrophas hæc eſt: *Dea enim Niſtheimenſis (Inferorum) cognatorum præcipitatrix (pernicies) fratris cadauer* (ſub Str. 5.) *annullis vendit.* Super 7. et 8. Stropha ita commentatur: Quomodo autem *vendit* etc. quod non auri adpetens ſed maxime hominum. Nimirum facit, ut vendatur, *aut* quaſi vendatur: Neceſſitatem intulit Thorolfo moriendi, quam rem ægerrime ferens Egillus, in ſolatium binas armillas accepit. Hactenus ille pro re et ſuo inſtituto ſatis commode, ſed eum tamen ſequi non auſus ſum, propter unicam vocem Eliar, quam finxit in priore parte verſus, et vult poſitam eſſe pro Heliar: Vehementer enim dubium eſt, adſpirationem ſiue *h* ante vocales unquam abjici; ſed *alþiôfd* et *gânga* iſto loco per ſe ſatis ſunt plauſibilia, etſi in connexione cum ceteris non adeo quadrent.

m) Ab his duabus ſtrophis ſequentem verſum ordiuntur *Jör.* et *Hrapp.* qui verſus adeo duabus ſtrophis excedit juſtam menſuram. *Th.* et *G. Pauli* ſubnexuerunt eas huic xv Verſui, qui tamen ſine iis plenus eſſet. *G. Pauli* ita commentatur: Finn ek þat opt etc. *Sentio ſæpe, cum pecuniam poſcit*

XVI.	XVI.
Þat er ok mællt	48) *Dicitur etiam:*
At *o*) enginn geti	*Neminem accipere*
Sonar idgiölld	*Filii (amici)* 49) *plenum pretium*
Nema	*Niſi*

(vel *illam pec. poſcere*). Aſſumendum eſt ad juſtam metri menſuram, nec ſenſu prædicto cum Hiſtoria conueniens [conuenit ſane et cum Hiſtoria et cum Interpretis verſione præcedente G. M.] unde per luſum et jocum ab alio quodam adjectum videri poteſt. Hæc *Ille*. Ego potius crediderim ſtrophas haſce controuerſas initium fuiſſe quondam noui verſus, cujus ſex ſtrophæ poſteriores jam dudum perierint; Ideo forte, quod in Membrana ab Librario non potuerunt legi, atque adeo in Traduce Ejus prætermiſſæ ſunt ſine ulla lacunæ mentione, cujus rei exemplum videmus, in *Giſla Saga Surſonar*, ubi aliquot folia ſine lacunæ mentione interciderunt, quæ tamen lacuna ita utcunque, etiam in Membr. Biblioth. A. Magn. reſtituta eſt, ut ab lectore ſentiri nequiſſet, niſi Codicem Bibliothecæ Regiæ haberemus. Interea, ut nunc eſt, Strophæ melius, quod ad ſenſum, annectuntur priori verſui, ut Gunnarus fecit, quam poſteriori. ef et deinde fiárbeidir, una voce *Hrapp.* prius ſuſpectum, poſterius inceptum in connexione. Foret autem, verbale agentis, *pecuniam exſpectans*. Quod autem G. *Pauli* τὸ er, exponit per *cum*, mirum eſt eum ignorare illam particulam interdum poni pro at, *quod*, ut in mea Verſione dedi.

o) mangi, *idem*, ex conjectura adpoſuit G. *Pauli*, ſine dubio voluit harmoniæ metricæ conſulere, quæ quomodocunque ſe ſuſtentat ſi *enginn* in harmonia referatur at ok præcedens.

48) *Verbum*, Þat er ok mælit, *indicio eſt in ſequentibus hujus verſus contineri* ſententiam prouerbialem, *unam aut duas; quæ tamen, quomodo in proſa enunciatæ fuerint, incertum eſt.*

49) *Ita libere vertit* G. Pauli, *ſed in* nota Textum et Originationem *ſtrictius ſequitur ita:* "Idgiölld, Hávamál, compenſatio, retributio, *forte qſ.* inngiölld *vel* endrgiölld. " *Poſterior originatio ſine dubio eſt verior, præſertim ſi attendamus* edr *pro* endr, iterum, rurſum, retro, *olim dic-*

Nema *p*) ſiálfr *q*) ali.

r) Ne þann nid

Er

Niſi ipſe 50) *alat:*

Neque 51) *propinquum*

Qui

tum fuiſſe; illud edr *poterat mutari in* ed *per apocopen, et hoc* ed *porro in* id *per cognationem iſtarum vocalium.*

p) Hac voce Stropham claudit *G. Pauli*, et monet, eam per diæreſin eſſe legendam.

q) Ita audacter poſui. In Exemplaribus vehementer fluctuantur: E quibus, alitumc vel alitume, exhibent *Jör.* álitom, *Hrapp.* et alitum, *G. Pauli*, verbo in ſequentem ſtropham trajecto, quod exponit per, *adſpiciat*, parum, opinor, ex genio ſermonis, nam vix dicitur at alitaz eo ſenſu, ſi ullo ſenſu deponentiali dicatur, quod vereor, ut faciat; denique terminatio um eſt prima perſonæ, non tertiæ. alitne, *Th.* nullo ſenſu, haud ſecus ac plura, quæ præceſſerunt, ſed tamen proxime ad veram lectionem, quam exhibet *J.*, nempe alid ne, vocula ne in poſteriorem ſtropham recte translata, quæ ſtropha alios in ſenſu et metro videtur claudicare; cum vero illud alit ſit 2 perſ. plur. quæ non facile conſtruitur cum nomine Singulari *ſiálfr*, aut retinenda eſt mea lectio in tertia perſona, aut alir in ſecunda perſona ſubſtituendum, et ſecunda pro tertia vel quacunque vel imperſonaliter capiendum. *G. Pauli* conjecit alit um, et alit poſitum vult pro ali, quod an grammatice procedat, ipſe viderit, nam ego non puto. »Optime autem, inquit, forte caderet verſiculus h. m.: Nid þann um alit: Sed nimiam vocum trajectionem, atque hinc depravationem librariis impingere nolo.«

r) Ne, *J.*, ut obſervavi in Var. præced. inſerit.

50) *i. e.* procreet, ſuſcipiat, *neque enim de ſola matre uſurpatur* (at ala), *ſed et interdum de patre. Ut* [*in* Hyndluliódum]: ólu þau ok áttu átián ſonu etc. G. Pauli.

51) Nidr *hic propter ultimam ſtropham, melius accipitur de quocunque* propinquo, neceſſariove, *indefinite, aut de* fratre *definite, quam vulgari notione, de* filio, *quæ tamen hic placuit* Gunnaro. *conf.* Me *ſupra ad* II. 6. *hujus Poëmatis et* Gloſſ. Edd. Sæm. T. I. *in* Nidr, Nidia. *De fide fraterna notum eſt* dictum Gretteri Asmundſoni, *cum* frater *cum morbo et vulneribus confectum, ſed tamen etiam dum ab hoſtibus*

Er ödrum ſe
Borinn *s*) madr
I bródur ſtad.

Qui ſit alteri 52)
Natus homo
In fratris loco.

XVII.

Erumka *t*) þockt
Þióda ſinni
Þótt ſerhverr
u) Sáttum halldi.

XVII.

Mihi non jucundum eſt
Populi 53) *commercium* (*Studium*)
Etſi quisque
54) *Pacem ſeruet.*

Byrr

Filius

impetitum, *clypeo ſuper procumbentem injectum protegeret*: berr er hverr á bakinu nema ſer brodr eigi, *quod* dictum *merito in prouerbium abiit.*

s) mar í bur ſtad, *Th.* corruptum pro madr í burar ſtad — *loco filii*, quod autem mar olim ſignificare potuerit virum, ut cognatum fuerit Lat. *mas*, *maris*, non omnino negauerim.

t) Ita omnes Libri. þockt o: þockad inquit *G. Pauli.* Aut ſcribendum þégt pro þægt, *commodum*, aut etiam þekt, *gratum*, *acceptum.* Nam illud þóckt, a þocki, *animus*, ſatis inſolens eſt.

u) Ita *Th. Hrapp.* et *G. Pauli.* Satt um *Jör. J. P.* quod etiam poteſt de Sátt, pace, in Num. ſing. accipi, ut um ſit *παρελκον*; vel legendum eſt ſatt, per *u* tenue, quod notat, *firmum*, *fidum*, quemadmodum in Thomas Saga: ſannr lás, *firma ſera*, occurrit.

52) *i. e.* patri, G. Pauli. Ödrum *modo poſitum eſt pro*, nockrum *vel* einum, cui, alicui, ulli.

53) Þiód *hic ponit pro* quibuscunque alienis (vandalauſum), *et ita hoc Hemiſtichium, utcunque in ſenſu cohæret, cum prioribus* XV *et* XVI. *Sed in nullo nexu eſt cum poſteriore hujus verſus. Senſus interior Poëtæ hic videtur eſſe:* Populus vel multitudo pro emolumento proprio fauet vel odit: Liberi autem et fratres ex inſtinctu naturæ, ab ſanguinis conjunctione orto, fauent, *in cujus tamen ſententiæ veritatem uniuerſalem hic non inquiro.*

54) *Pacem ſeruare eſt humanitatis, ſed non amicitiæ officium, atque adeo ibi, ſtricte dicendo nulla eſt amicitia.*

v) Byrr er *x*) býſkips	*Filius in* 55) *apum vehiculi*
I bæ kominn	*Ædes transiit*
y) Kvanar ſon	*Filius uxoris*
Kynnis leita.	*Ad cognationes inviſendas.*
XVIII.	XVIII.

v) Bir, *Hrapp. Jör.* quod *ventum* ſonat. Byr, *G. Pauli.* Verſionem ejus poſtea adfero.

x) Ita per *y*, *J. Hrapp.* Si de apibus ſermo ſit, ſcriptio in controverſia vertitur. Supra tamen in Havfudlauſn video a me expreſſum eſſe By, *apes.* Biſkips per *i* pro *by*, *Th.* et *G. Pauli.*

y) Sic libri omnes. Sed *G. Pauli*, de ſuo ingenio ſubſtituit Kvannar, pro Hvannar, ad quorundam occidentalis Islandiæ, et Toparchiæ Thingeyenſis, incolarum dialectum, quæ mihi nunquam in ullo libro obſeruata eſt, atque adeo hoc loco non admiſſa; cum præterea Verſio Gunnari ſatis ſit coacta; eſt autem talis in hoc poſterius hemeſtichium: *Habitaculum apium nauigii* (ſ. *ordinis* v. Hypnoneſius in voce Skip) *illatum eſt in ædes angelicæ filius inuiſere cupiens notos.* Annotatio ejus ita habet: "Caules truncosque varios concauos inhabitare apes, notum eſt, ſcaposque angelicarum pro tibiis inflaſſe veteres, alibi obſeruaui [illud *Alibi* in gratiam Lectoris erat indicandum G. M.] Ait Egillus ſibi philanthropo non ſufficere pacem domeſticam, ſed et velle ſe prætererea tibiæ cantu (noui Poëmatis) exhilarare. Byſkips byr, *regimen* pro appoſ. vel etiam Byſkip ɔ: nidrſkipan, *ordo*, *reipubl. forma*, de quo Virg. in Georg. Kvannar ſon (epexegeſis). Tricas et difficultates omitto."

55) *Hic eſt nodus indiſſolubilis, certe neque a* Me, *neque a Magiſtro meo* Gunnare, *diſſolutus, nam Alexandrio ſoluendi modo non uſi ſumus. Interea aliquid a mea parte tentandum eſt*, ut me quoque poſſim etc. *ut dixit magnus poëta:* Skip *interdum notat, apud poëtas*, id, ubi quid verſatur, continetur *vel* fertur; *uti apud magnum Poëtam* Sturlam Thordi filium: Ged-knörr *de* corde *et* vínfar *de* poculo *adhibetur in* Hákonarqvida *a* Sc. Thorlacio *edita.* Byſkip *ergo hic de* aëre, ſ. Athmoſphæra, *ubi ſine dubio feruntur et ætatem quadamtenus exigunt* apes; Aër *autem* hic *pro* Æthere *vel potius* Cœlo *poneretur, cujus multa ſunt exempla. Ita* Byſkips bærr *foret*, domicilium cœleſte (locus Beatorum), *quorum aliquot in cœlo eſſe* Edda *auctor eſt: Et per ſequentia, potiſſimum ſtroph. ult. poëta oſtendit ſpem ſuam, quod* cognati defuncti, *nempe* Thorolfi, Grimus *et* cæteri *in eum locum recepti ſint.*

XVIII.

Enn mer *z*) faſt
I fauſtum *a*) Þock
Hroſta hilmir
A *b*) hendi ſtendr
Máka ek upp
I *c*) óróar grímu
Rýnis

XVIII.

56) *Sed mihi vehementer*
Obſirmato animo
57) *Rex cereuiſiarius (vel poeſeos)*
58) *Incumbit:*
Non poſſum ſurſum
Per 59) *inquietem noctem*
Vehi-

z) Fanſt (Fanz) omnia Exemplaria; ſed altera lectio eſt a *G. Pauli*. Manifeſtum eſt exemplarium lectionem ſine ſenſu eſſe in contextu; unde fortaſſe legendum ſit Finns, cum præſertim Hroſta hilmir non videatur plena Odini adpellatio, etſi non neſciam eum Jolnir et cæteros Deos Jolnar adpellari, quod an ab cereuiſiæ introductione in has terras factum ſit, non adhuc liquido conſtat; ergo putauerim Finns, ut antea attigi, hic legendum eſſe ſiue ille Finnr pro gigante ſecundum Snorrium Tom. I. Hiſt. Norv. ſiue pro Dvergo, ſecundum Eddam, accipiendus ſit, ut Finns Hroſti foret *potio poëtica*.

a) Þá ek, *Hrapp. cum ego*, in nullo nexu cum cæteris.

b) höfdi, de quo mox [nempe ad Str. 6. 7.] cfr. de Vanlando R. apud Sn. mara trad hann. *G. Pauli*.

c) áróar, omnia exemplaria, cujus ſenſum ipſi librarii viderint, unde óróar neceſſario fecit G. Pauli. Sequentem vocem Grimu quidam in poſteriorem ſtropham trajiciunt. órar *P.*, vertente G. Pauli per: af orum ɔ: *mentis perturbatione*, pari ſenſu, ut inquit. Sed órar Genit. ſing. eſt inſolens, quoniam ipſa vox, quæ foret ór vel óra, fæm. in nominat. non inuenitur ſingulariter; ſed órar in plur antiquis gen. f. Recentioribus gen. m. *Turbæ, luſitationes turbulentæ*, tralatitium eſt. || Mar grímu ɔ: *nocte marina*, ſ. *tempeſtate caliginoſa*, *Hrapp.* conf. Var. ſequ.

56) *Oppoſitio inter ſtatum poëtæ præſentem et filii defuncti, de quo in poſteriore parte verſus præced.*

57) *Odinus intelligitur, vide* Var. *z. ſupra. Quod* Hroſti, *abſolute ſignificet* mulſum poëticum *dubitari poteſt.*

58) *i. e.* in me inuehitur, *aut, Latino loquendi modo:* in ceruicibus meis hæret. Hendur *et* hönd *pro* viribus, corpore, *imo* ipſa perſona *interdum ſynecdochice accipitur, ut in phraſibus:* at biargaz á fiálfs líns hendur, veria hendur línar *et* fara á hendur einum.

59) Ró, quies; óró, inquietudo. Gríma, nox, *ſiue* temporis *ſiue* mæroris. *G. Pauli.*

d) Rýnis reid

e) Rettri hallda.

60) *Vehiculum contemplationis Rectum tenere.*

XIX. XIX.

d) Ita per *y* crediderim rectius ſcribi, quam per *i*, quod duo *Jör.* præferunt. Rims eſt in *A.* ſ. primo *Jör.* et *S* quod velim explicuiſſent. Adnotat quoque G. Pauli ex ſuo libro. Si Ryms per *y* ſcripſiſſent aliquid erat, nempe *clamoris*, cujus ſine dubio vehiculum eſt os, et per ſynecdochem caput.

e) Hæc eſt ſatis probabilis conjectura *G. Pauli*, nam retti habent libri omnes præter *Hrapp.* Unde an aliquis ſenſus eliciatur, videamus. Orórr eſt maris vocabulum antiquum, quod feciſſe poteſt genetiuum óróat et óróſs; Rettr eſt ventus aduerſus violentus, aut etiam jactatio marina tempeſtate facta; Grettis Saga: þeir höfdu *rettu ſtóra*, *et* ſkipit þoldi illá *rettinn.* Aliud eſt Logn-rettr, nempe *plenaria venti ceſſatio*, unde nauis in ſuo curſu inhibetur, et quaſi intra ſepta quædam continetur; hæc vox occurrit in Hálfs Saga rebus Hiörleifi mulieroſi; et in noſtra Hiſtoria fortaſſe Cap. LX. pag. 372; at huc non attinet. Si porro Ryni ſit quædam pars nauis, (etſi Edda id taceat in nomenclaturis) fortaſſe *roſtrum;* Rynis reid erit *nauis*, et ſenſus totius Hemiſtichii talis: *Non poſſum ſuſtinere nauem in caliginoſa marina tempeſtate*, per metaphoram quandam ab iis, qui cum ſæuo mari coſlictantur, ad ſeſe cum præſenti mærore conflictantem; aut etiam per nauem hic intelligit poëma ſuum, quod non poſſit, impediente luctu, ad finem perducere. Ordo autem verborum foret in hac interpretatione: Ek máka upp hallda Rynisreid í óróa grímu retti. || rettu, ſubaud. ſkipi. *Hrapp.* quod mea interpretationi fauet.

60) *i. e.* caput. at ryna *eſt* curioſe intueri *vel* comtemplari *vel* ſtudioſe obſeruare, *quod* oculis *ſine dubio proprie fit; unde et* oculus *fortaſſe* Rynir *M. vocatus ſit. Aut* Ryni *hic ſit fœmininum verbale actionis, ut in verſione habetur, et hujus* reid, rheda, caput, *quod intuendi organum continet. Plures ſunt modi hoc exponendi, qui tamen eodem redeunt, nempe* rynni, *fœm. videtur eſſe* doctrina; Skallda *in* orthographia: Skalld eru höfundar allrar rynni ok máls greinar (*corr.* malſnilldar), ɔ: poëtæ ſunt authores omnis literaturæ (doctrinæ) et diſtinctionis in ſermone (eloquentiæ). *Atqui doctrinæ ſedes ſine dubio eſt in cerebro; cerebrum autem eſt pars capitis, ergo* caput *doctrinæ ſedes merito adpellari poſſit. Deinde* Ryni *in gen. neutr. poſſit* Naſum

XIX.	XIX.
Sízt ſon minn	61) *Ex quo meum filium*
g) Sóttar *h*) brími	*Morbi æſtus*
Heiptugligr	*Truculentus.*
Ur *i*) heimi nam	*Ex orbe ſuſtulit*
Þann ek veit	62) *Quem ſcio,*
At varnadi	*Quod cauebat,*
Vamma varr	*Criminum fugax*
Vid námæli.	63) *A Verbis (v. factis) mortem merentibus.*

ſignificare, unde haud multum diſtat Græc. ῥίνος, *et noſtrum*, rani, roſtrum. *Cum autem* Naſus *ſit* pars capitis, *hoc illius* reid *haud abſurde adpellaretur.* [Reid *eſt* currus. *Quomodo autem* caput *dici poſſit* rynisreid, *non inuenio.* Geſtamen *aliquod* capitis *haud dubie fuiſſe videtur.* G. Pauli].

g) Sáttar brími, pacti violator (incendium o: Odinus) G. Pauli ex conjectura. Quæ tamen adpellatio, etſi ad circumſtantias contextus bene quadret, tamen in ſe ipſa duriuſcula eſt, et minus ex linguæ genio.

h) brymi, per *y*, *J.* corrupte. bryni, *Th.* pro bruni, eodem ſenſu. grimi, *S.* ſenſu caſſum, ſed ſi gremi ſubſtitueretur, et ſtroph. ſequ. heiptuglig, ſenſus foret: *iracundia atrox.*

i) hendi, *Hrapp.* et *P.* unde ſenſus: *manu eripuit.* Hand ſane ineleganter.

61) *Hoc in ſenſu cohæret cum priore Hemiſtichio verſus præced. nempe:* Ex eo tempore Odinus mihi infeſtus eſt, ex quo filium Gunnarem vi morbi vehementi me eripi paſſus eſt. Brími *eſt* ignis, æſtus, ardor, *et* morbo acuto apte ſatis adplicatur.

62) *Conſtructio, quam in verſione ad unguem expreſſit* G. Pauli, *a quo hujus et ſequentis verſus Interpretio eſt (niſi in 2da hujus verſus), æmulatur* Latinam Plauti *et aliorum* comicorum. Recentiores *noſtri* corruptores *dixiſſent:* hver eg veit ad varnadi etc. *in nominandi caſu.*

63) Nár [nárr], cadauer [funus, *vide* hrer ſupra ad V. 2.] Mál, Sermo, *item* cauſa, res, quæſtio. G. Pauli. *Cum cujus Interpretatione* Dráp-níd *in* Niála, *verſu* Skarphedini *de* Sigmundo, *conferendum putat*

XX.	XX.
Þat man ek enn	*Id adhuc memini*
Er upp um hóf	*Cum tolleret*
I Godheim	*In Deorum Sedem*
Gauta ſpialli	64) *Odinus*

Ættar Cog-

J. Jonſonius. *Concedo interpreti*, mál *atque etiam* mæli, *in compoſitis, ex. gr. ut in* ny-mæli, *etiam* rem *ſignificare quandoque; ſed interea iſtud* námæli *mihi plane incognitum eſt, atque adeo etiam incogniti etymi et ſenſus, qui totus vertitur in priore parte compoſiti,* ná; *mihi in mentem venit, hanc priorem partem eſſe aduerbium,* ná, prope, *ut adeo* ná-mæli *ſint* opprobria, contumeliæ. *Dani certi dicunt:* at tale en for nær, komme en for nær, *pro*, alicui injuriam dictis factisue facere; *etſi ſatis non ſciam, an Islandi hodie ea locutione utantur, olim tamen uti potuerunt. Hæc autem originatio prioris partis vocis ſi admittatur, ſenſus erit:* Qui vitauit — contumelias ſiue aliis facere dicereue; ſiue vita ſua innocente, ne ſibi dicerentur fierentue ab aliis.

64) *Verſio* G. Pauli *hic optime in contextu cohæret, jam enim verſu XVIII. poëta querelas ſuas ſiue expoſtulationes aduerſus Odinum orſus eſt, et eas continuat in ſequentibus, ſed quæritur* merito, quomodo Odinus vocari poſſit Gauta ſpialli, an Gunnar ſolueret quæſtionem, haud poſſum decernere. *Annotatio ejus eſt talis:* Gautr *et* Gauti, Odinus: *ab eo ſic cætera numina appellata, et horum* ſpialli (collocutor, confabulator) ipſe *hæc ille: Sed mihi ignotum eſt, quod* Gautar, Deorum nomen *ſit; forte adeo* gens Gothica, *ſiue* Sueca *ſiue illa altera* Gothica in oriente *intelligenda ſit, quando recte procederet* adpellatio Odini. *Plures adhuc ſunt Interpretationis modi, unus* meus, *ut* Spiall, *in Neutro, de* Sermone *accipiatur; notum autem eſt ex Snorrio in Odini Hiſtoria, quod Sermo Odini, etiam vulgaris et quotidianus, totus fuerit metricus; ergo* Gauta-ſpiall *accipiendum putaui pro* poëſi, *unde ſenſus exiſtit:* In Deorum regionem Odinico ſermone (o: Poëmate) ſuſtuli ſiue immortalem in hominum memoria reddidi, meo in illum defunctum Epicedio. *Magnus antiquarius* J. Olavius Hypnoneſ. *de morte filii ſermonem eſſe non arbitratur, verum potius de ejus baptismo, ſ. luſtratione et nominis impoſitione, per aquæ aſperſionem, ethnica, quod ſæpe in hiſtoriis. Ethnicorum occurrit:* Han var vatni aufinn ok nafn gefit. *Exiſtimat autem in Baptismo Ethnicorum a patre luſtrico adhibitas fuiſſe certas formulas, quibus filio luſtrico, vel bonum adprecarentur vel malum deprecarentur, quod etſi non conſtet ex Hiſtoria,*

Ættar aſk
Þann er óx af mer
Ok kyn-vid
Kvonar minnar.

65) *Cognationis ſurculum,*
Qui ex me creuit,
Et enatum ramum
Uxoris meæ.

XXI.

k) Atta ek gott
Vid geira dróttin
Giördumz tryggr
At trua hanum.

XXI.

Bene mihi conuenit 66)
Cum haſtarum domino (*Odino*)
Factus ſum 67) *credulus*
Ad fidem ei habendam:

Adr

Anti-

tamen per ſe vehementer eſt probabile, et laudatus author id probat ex Rúna-tals Þætti Odins *in* Edda Sæmundi: *Verba Odini, artes ſuas enumerantis hæc ſunt:*

Þat kann ek it Þrettánda	Id noui decimum tertium
Ef ek ſkal Þegn ungan	Si hominem parvulum
Verpa vatni á	Aqua adſpergere debeam
Munat han falla	Ille non occumbat
Þó í fólk komi	Etſi in aciem veniat
Hnígra ſá halr fyrir hiörum.	Non cadet ille examinis armorum vi.

Accipit ergo ſpiall, *Ablatiuo* ſpialli, *in genere neutro*, me *cum*, *et porro adſerit ſuam opinionem eo argumento, quod verbum* at hefia, *cujus præteritum* hóf hic *habemus, ſit* ſolenne Baptismi vocabulum, *certe apud homines Chriſtianos* (*quaſi ex fonte Baptismali leuare*), *quo adfert e verſu* Sighvati poëtæ *de filia in Baptismo ab Olao Haraldi Rege ſuſcepta* — — úr heidnum dómi hóf ok nafn gaf Tófu o: e gentilismo ſuſcepit et nomen dedit Tofæ. *Jam vero reſtat, quid in Interpretatione per* Godheim *intelligendum ſit: Eſt autem, ex ejus mente, intelligendum:* in coetum ſ. commercium Deorum, *quod talis puer ſacris gentilibus eſſet initiatus. Hæc forte ſententia ſit unice recta, nam ab alteris ſententiis nihil ſtat magnopere, niſi ſolus contextus.*

k) áttac, una voce, *Hrapp. idem.*

65) Æt, gens, ſtirps, familia. Kyn [*ſtroph. 7. in compoſito occurrens*], ſimiliter. Aſkr, arbor, fraxinus: vidr *tam* arborem *quam* lignum *notat* G. Pauli.

66) *vel* propitium mihi reddideram Odinum. *G. Pauli. vel* mutua beneuolentia inter nos interceſſit.

67) Tryggr *in hac notione non eſt protritum, occurrit tamen in* Háva malum: ver-ea

Adr *l*) vinad
m) Vagna runni
n) Sigrhaufundr
Um fleit vid mik.

Antequam amicitiam
68) *Rhedarum curſor*
Victoriarum auctor
Mecum (erga me) rumperet.

XXII.

*) Blótka ek þuí
Bródr Vilis

XXII.

Non ideo 69) *colo*
Fratrem Vilii (Odinum)

Gods

Deo-

madr ſua tryggr, at þeſſu trúi aullu; *et in* Grettis-Saga: margir hafa of audtryggir verit, *ubi Holana Editio præfert* audtrygda, *monſtroſum vocabulum. Poſſit et* tryggr *hic verti* ſecurus, *quo ſenſu opinor Danos vocem* tryg *uſurpare. Sequentem ſtrophem* G. Pauli *vertit:* Ei fidem habendo, *quod videtur ſenſum aliquid immutare, atque adeo non viſum eſt ſequendum, etſi in mea verſione fatendum eſt, aliquam ineſſe tautologiam, ſed hæc hoc Poëmate non eſt indigna.*

l) Ita, una litera in fine mutata, edidi pro vinat, quod eſt in *Th.* et quod antea feliciter conjecerat *G. Pauli* et adnotauerat: ita dicitur ſkapnadr, búnadr, hugnadr, hagnadr, kinnadr, etc. Hoc plurium dabilium optimum videbatur. Il icmat *Jör. J.* ſenſu caſſum ex altero corruptum um at, *Hrapp.* etiam corrupte.

m) Haud dubie legendum Vagnar unni ɔ: cujusdam Vagnæ, præter multas amaſias *G. Pauli.* Sed hæc Vögn an unquam exſtiterit dubitatur, niſi eadem fuerit cum Vigg, cujus mentio fit in coruicinio Odini, ubi me vide. Poſſit et legi Vagnar rúni, *Vagnæ confabulator*, eodem ſenſu.

n) Sigr haufundi, in dandi caſu, *J. Hrapp.* improbe.

*) Blót ek eigi af því, *Edda Cod. Worm.* quæ hunc verſum integrum et ſequentem dimidium continet in Odini adpellationibus.

68) *Proprie intellgeretur* Thorus, *nam* Rheda *plurimum vehebatur, conf.* Alviſs mál *in hoc:* Vagna vers ek em á vit kominn, *et mea tentamina ſuper eum locum. Atqui ſæpe numero unus Deorum pro altero ponitur, etiam id permittente Edda*, maxime cum aliqua *determinatio diſtinguens adjicitur: Ergo hoc loco* Odinus *eſt intelligendus pro* Thoro, *quod ſequens adpellatio* Sigrhaufundr *confirmat.* Gefr hann ſumum (ſonum). Höndlu liód *de* Odino.

69) *Coluit ergo Egillus Odinum, et falluntur adeo Codices Jorundini hujus Hiſtoriæ, qui de eo habent Cap. ult.* han blótadi alldri,

o) Gods jadar	*Deorum principem,*
At ek *p*) giarn ſek	*Quod (ejus rei) ſim cupidus.*
Þó hifir *q*) Mímsvinr	*Tamen Mimeri amicus*
Mer *r*) um fengnar	*Mihi præbuit*
Baulva bætor	*Ærumnarum medelas*
s) Ef hit betra teldi.	*Si meliora recenſuero.*
XXIII.	XXIII.
t) Gafumz íþrótt	*Dedit et mihi artem* 70)
Ulfs *u*) ok bagi	71) *Lupi aduerſarius*

Vîgi *Pug-*

nunquam Deos ethnicos coluit, vel nunquam Diis ſacrificauit.

o) Ita per *o* tenue edidi, ſecutus *Th.* et *Hrapp.* Gods autem hic ſumendum de *Diis* omnibus collective Góds *Jör.* et *G. Pauli*, quod ille eleganter reddit per *boni præſidem* (vel *apicem*) et notat: Jadar, *extremitas*, e. g. panni, manus, campi, cet. Aſa jadar, (Lokaſenna) *Aſarum ſummus.* Ita et Hers jadarr et Fólks jadarr alias in Edda Sæmundi. || Gud jardar, *Deum telluris*, (cujus et erat maritus G. Pauli) *Edda;* et deinde in illuſtratione proſaica: Her erum kalladr Gud jardar. Quæ lectio ſane eſt notatu digna. Gods jardar, *P., Telluris Dei*, ad *Vilium* referendo. *G. Pauli.*

p) giarna ſec, *libenter videam*, *Hrapp.* Deinde ſe pro ſec, *Edda.*

q) Hæc eſt lectio *Eddæ*, quam *G. Pauli* unice approbat, ipſe tamen ſcribit Mimis pro Mims, et iſta ſcriptio eſt uſitatior. Misvinr, omnia *Exemplaria*, *amicus anceps*, *ambiguus*, *malefidus*, haud aſpernenda lectio. Edda in proſa adnotat: her kallaz han Mimisvinr.

r) of fengit, *Edda.* Sed alterum eſt ſplendidius. Umfengnar, una voce, *Hrapp.* improbe. fegnar pro fengnar, *J. eodem ſenſu*, nam feginn pro fenginn occurrit apud veteres.

s) Er hid betra telz, *quando meliora* (beneficii ejus) *recenſentur.*

t) Gafumc, *Edda*, *idem.*

u) Forte legendum ſit of, *παρελκον.* Certe illud ok non bene cedet hoc loco. Deinde, bágie, *J.* tolle *i*, et lectio erit recta. Bági eſt *adverſarius* in Edda, et ſic ſine dubio melius in textu poneretur, etſi *G. Pauli* illud bagi retinuit, quod uſitate notat *incommodum.*

70) *i. e.* poëticam, *et* pugnandi. G. Pauli. *Addi poſſint* Medicina *et* Magia.

71) Lupus Lokii filius *intelligitur*, *et conſe-*

Vígi vanr	*Pugnæ adſuetus*
Vammi *v*) firda	*Inculpatam;*
Ok Þat *x*) ged	*Atque id ingenium,*
Er ek gíörda mer	*Quo feci mihi*
Víſa fiandr	*Certos hoſtes*
At Velaundom.	72) *Sanctæ pacis ſocios.*
XXIV.	XXIV.
Nú er mer torvellt	*Nunc mihi* 73) *difficile eſt* (*negotium*)
Tveggia *y*) baga	74) *Duplicis damni cauſa*
Niörva	*Niörvii*

quenter Ulfs bági *eſt* Odinus. Edda *de* conſummatione ſeculi: Stefnir Odinn móti Fenris Ulf. *et deinde:* Ulfrinn gleypir Odinn. verdr Þat hans bani. *Cetera* Lupi Hiſtoria, *de* Origine *ejus et* vinculis *alias in* Edda *legi poteſt.*

v) fyrda, per *y*, *Th.* quod foret *virorum* vel *principium*, et faueret aliquid verſioni *Gunnaris*, qui in hunc verſum dedit: *Hominum dedecori*, haud ſane adulatus Odino.

x) Gedat, et deinde, es, initio ſtroph. ſequ. *Hrapp.* geder, una voce, in hac ſtropha, *Th.* utrique improbe, et ſine ſenſu.

y) Hæc lectio numero vincit; eſt enim in *A. J. S. Hrapp.* et ſic ſatis facilem interpretationem admittit; etiam *G. Pauli* dignatus eſt eam in parentheſin ſuſcipere. Boga, duo, *Jor. Th.* et *G. Pauli.* Ille vertit: *duos arcus tendere*, ſine ulteriore illuſtratione, quod melius ipſe intelligat, quam ego.

72) Ve, ſancta pax, ſanctus locus. Landi, ciuis, Arius *in* Sch. *et* Skída Rima *etc.* G. Pauli. *Quando autem Egillus hoc fecerit, mihi quidem ignoratur, niſi huc velimus trahere id, quod Thorfinni et Alfi, Svecorum, cum in Vermiam proficiſceretur, tributi exigendi gratia, amicitiam ſibi conciliauit. Crediderim ergo Egillum prudentiam ſuam hic attingere, et pro* at *legendum eſſe* af, velöndum *autem* (*ab* at vela, fraudare) *valere* Deceptoribus, inſidiatoribus; *atque adeo ſenſum eſſe, quod per ſuam* ſagacitatem ſentire ſibi datum fuerit, quinam veri ſui hoſtes eſſent ſub ſpecie amicitiæ. *Exempla autem habemus in hac Hiſtoria, de* Bardo Atleyenſi *et* Armodo; *quorum inſidias, ſub amicitiæ prætextu et hoſpitalitatis, factas, mire odoratus eſt Egillus.*

73) *Vel de præſente conditione ſua loquitur, vel de carmine ulterius producendo.*

74) *Sc. duorum filiorum*, vel *fratris et filii.*

Niörva nipt	75) *Niörvii ſoror*
A z) neſi ſtendr.	*In* 76) *lingula ſtat:*
Skal ek þó gladr	*Ego tamen lætus,*
Med gódan vilia	*Cum bona voluntate*
Ok óhryggr	*Et non triſtis (trepidus)*
Heliar bida.	*Mortem exſpectabo.*

Egill *Egil-*

G. Pauli. *Si per o graue legamus*, bóga, (*vide Var.* y) *ait ſe duplici vel (utrinque) difficultate premi, quæ conſiſtat in ambiguitate conſilii inter viuendum et moriendum.* Bógr, armus animalium, *etiam de* brachio hominis *uſurpatur, ut videmus in* Havfudlauſn, XVI. 1. *hic pro* latere *accipieretur.*

z) Sic *J.* ſolus. neſin, *Jör. Hrapp.* et *G. Pauli.* neſim, *Th.* aut pro neſium, aut pro altero corrupte. Haud paruam difficultatem objicit Accuſatiuus ille pluralis Neſin, etſi *Gunnarus* verterit per Ablativum, *promontoriis inſiſtit*, quod an ex genio linguæ procedat, ipſe viderit.

75) Niörva nipt, *vid.* Höfudl. ſtroph. 9 *G. Pauli. Sed vide* me *ad eum locum. Interpretatur ergo hanc et ſequentem ſtrophan,* Niöruii fæmina promontoriis inſiſtit, *quod* ejus admiratoribus *erit liquidius quam* mihi, *cum præſertim ei non placuerit id ulterius illuſtrare, ſed quid mea? Video tamen e verbulis, quæ ſubleuit,* eum Niörvii feminam *de* Nocte *accipere, ſed tum reſtat ſcire ſenſum verum hujus et ſequentis ſtropharum, nempe quomodo* Nox inſiſtat promontoriis. *Hoc debuerat dicere. Forte ideo ſic dicatur, quod* Nox *ut* perſona Eddica, *olim credita fuerit in* mari quieſcere interdiu, *quemadmodum* Sol *noctu, atque inde* veſperi in terram egredi. *Foret adeo ſenſus poëtæ hoc loco:* Jam nox adpropinquat. *Ego hic, ut ad* Havfudlauſn, *loc. cit.* Niörva nipt *accepi de* Hela, Sorore Narii vel Narfii, Lokii filii, *cum præſertim* Nipt *proprie ſit* Soror, *etſi latius de quacunque cognata interdum eam vocem adhiberi concedam. Quod interpres hanc vocem per* fæmina *vertit, nimis vagum videtur.*

76) *Quaſi dicat:* Hela in lingula Digraneſo, ubi pater et filius ſepulti, adſtans me exſpectat, quaſi breui eo venturum per mortem voluntariam; ſed ei non occurram hoc modo, verum quietus domi eam exſpectabo. *Penitus ergo hic abjicit, quod ceperat, volantarium moriendi conſilium.*

Egill tók at hreſſaz ſvo ſem *a*) framleid at yrkia qvædit; ok er lokit var qvædino þá færdi han þat Asgerdi *ö*) ok Þorgerdi ok *a*) hiónum ſinum; reis han þá uppor reckiu ok ſettiz í *b*) aundvegi. qvædi þetta kalladi hann *c*) Sonar Torrek. Sidan let Egill erfa *d*) ſonu ſína, eptir **)* fornri ſidveniu. enn er Þorgerdur fór heim *e*) reifdi Egill hana gódum giöfum. Egill bió at Borg lánga æfi ok vard madr gamall. enn ecki er getit at han ætti málaferli

Egillus vigorem ſuum recuperare coepit, procedente poëmate; quod ubi, ad finem perductum erat Asgerdæ, Thorgerdæ, et familiæ ſuæ domeſticæ recitauit, tumque ſurgens lectulo in ſede primaria conſedit. Poëma hoc Filiorum jacturam adpellauit. Dein Filiis parentalia fieri curauit ſecundum antiquam conſuetudinem; Thorgerdam autem domum abeuntem donis ornauit eximiis. Egillus Borgæ longum tempus habitauit atque ad ætatem ſenectam peruenit. Nulla mentio fit, quod ille cum hujus terræ incolis

a) á leid kvædit. Jör. Hol.

ö) konu ſinni *uxori ſuæ* add. Jör. Thorgerdam auditorio inſulſe excludunt. Iid. Hol. J.

a) heima mönnum idem. Hol. Jör.

b) rúm ſitt, *ſede ſua* (*herili*) Jör. Hol.

c) Ita videtur in Membr. fuiſſe, nempe Sona-Torrek, in plur. illud Sona, et adſtruunt Jör. expreſſe idem præferentes. Asgeir tamen in C. D. et E. dedit Sonar-dryck, *filii parentalia*, Sonar-drápa, *epos filii* exhibent K. L. M. poſito ante, er kallat Sonar-torrekr, *filii jactura*, aut, *calamitas ex damno filii*, præmiſſa mutatione modo allata ſed merito dubitatur, an omnino dicatur Torrekr in gen. maſc. certe apud Snorrium et Sighvatum poëtam in gen. neutr. Torrek adhibetur, quorum auctoritate Biörnus ab Skardsá cedere debet in ſuo l. gloſſario, etiam obtrudens Torrekr in gen. maſc. Poſſit alias Torrekr eſſe, *difficulter vindicans*, cui ſenſui adſtruendo aliquid attuli in obſeruationibus ad illud poëma; tum foret Torrekr, adjectiuum verbale, et bragr, *carmen*, ſubaudiretur.

d) ſon ſinn, *filio*. Hol. J. et modo ante drecka erfi eptir, pro erfa. J. eodem ſenſu.

**)* ſidveniu, tantum. Hol.

e) hæc elegans lectio illata eſt ex Hol. J. P. neque tamen adſpernanda eſt vulgata phraſis in Membr. a. Trad. et Jör. þá leiddi Egill hana med giöfum (ſtórgiöfum Jör.) í brótt, *abeuntem donis* (*ampliſſimis*) *proſecutus eſt.*

ferli vid menn her á landi, ecki er ok ſagt frá hólmgaungum hans, eda vigaferlum *f*) ſídan er han ſtadfeſtiz her á Islandi. ſva, ſegia menn at Egill færi ecki í brott af Islandi ſidan, er þetta var tidenda, er nu var ádr frá ſagt. ok bar þat meſt til þeſs, at Egill mátti ecki vera i Noregi, af þeim ſökum *g*) ſem fyrr var fráſagt *h*), at Konúngar þóttaz eiga vid hann; *i*) Bú hafdi han rauſnarſamligt þviat ſe ſkorti eigi. han hafdi ok *k*) gott ſkaplyndi til þeſs. *l*) Hákon, Konungr Adalſteins-Foſtri red firir Noregi lánga ſtund. enn hinn efra lut æfi hans, þá komu Synir

insolis controuerſias forenſes habuerit; neque quicquam de ejus certaminibus ſingularibus [ſummi rigoris] cædibusue memoratur, poſtquam hic in Islandia manſionem ſtabiliuit. Ferunt Egillum peregre non abiiſſe, poſt euenta ſupra narrata; cujus rei præcipua cauſa erat, quod ei in Norvegia eſſe non licuit, ob noxas, quarum nomine illum ſibi obſtrictum eſſe reges exiſtimabant, ut ante memoratum eſt. Oeconomia uſus eſt lauta et magnifica, neque enim pecunia deerat, ingenio autem ad id (magnificentiæ exercitium) præditus erat liberali. Rex Hacon Adalſteini alumnus per amplum temporis ſpatium Norvegiæ imperauit. at ſuprema parte ætatis ejus,

f) ſídan þetta var tídenda, er nú var frá ſagt, ok han ſtadfeſtiz her á Islandi. ſva ſegia menn, at han færi ecki brott af Islandi ſídan þetta var tídenda, er nú var frá ſagt, ok bar þad etc. Jör. tautologice, et ab initio falſo, ſi connexionem cum antecedente ſpectemus, nunquam enim Egillus duella aut cædes in Islandia agitauit. cfr. p. 512.

g) er han átti þar, *quarum nomine ibi* reus erat. Hol. J. omiſſis ſeqq. usque ad Hakonis mentionem. ita etiam, at ega ſökótt vid menn, de *ipſo reo* dici opinor in Grettis-ſaga; modo ante: fyri ſökum þeim, pro, af þeim ſökum. Jör.

h) Því Konúngar ega vid han ſtór mál, *nam reges eum grauium criminum nomine ſibi teneri arbitrabantur.* Jör.

i) Egill hafdi bú-rauſn mikla. Jör. i. e. *lauto cultu domeſtico uſus eſt.*

k) miök. Jör. ad verbum, *vehementer*, aut, *large*. vid. Var. ſequ.

l) at vera ſtórmenni, *ut vir primarius eſſet*, vel, *ad magnatis perſonam tuendam.* add. Jör.

Synir Eriks til Noregs ok *m*) deildu til ríkiſs i Noregi vid Hakon Konúng ok áttu þeir *n*) orroſtor ſaman, ok hafdi Hákon jafnan ſigr; en ſídarſto orroſto áttu þeir á Haurdálandi i Stord á Fitium. Þar feck Hákon Konúngr *o*) ſigr ok þar med bana-ſár. Eptir þat tóko þeir Konúngdom i Noregi Eiriksſynir. Arinbiörn herſir var med Haraldi *p*) Eiriksſyni ok giördiz rádgiafi hans. ok *q*) hafdi af honum veitſlur ſtórliga miklar. var han Forſtióri fyri *r*) lidi ok landvörn. Arinbiörn var hermadr mikill ok ſigrſæll *s*). han

ejus, Eirici filii Norvegiam aduenientes, de regno Norvegiæ cum Hacone rege dimicarunt; conſeruerunt autem aliquot prælia victore ſemper Hacone; poſtremo prælio conflixerunt in Hördia, loco qui Storda appellatur in Fitiarum tractu; ibi victoriam et una cum ea vulnus letale rex Hacon nactus eſt. Poſt hæc Eirici filii imperium Norvegiæ capeſſebant. Arinbiörnus ſatrapa erat cum Haraldo Eirici filio, atque ei factus eſt conſiliarius, ampliſſimisque ab eo cumulatus eſt liberalitatibus, quippe dux præerat exercitui et finibus terræ ab hoſte tutandis, ut qui magnus eſſet belligerator et victorioſus; præterea præfecti munus geſſit

m) áttu ſtríd vid hann. — *bellum geſſerunt.* Jör.

n) Ita Hol. J. P. Hrapp. margar orruſtur *multa* — Jör. orſtu in ſing. num. *prœue*, niſi de *bello* vel *boſtilitate* inſolenter capiatur. Membr. a.

o) ó-ſigr, *cladem* vel jacturam. J. Hrapp. ex acumine correctorum; quibus abſurdum viſum eſt, eum victoria potitum eſſe dici, qui vulnus lethale in prælio accepit, atque adeo re, de qua certabatur, nempe imperio, una cum vita excidit. Briánn fell ok hellt velli, in Niáls-ſaga, cum noſtro textu conferri poteſt.

p) Gráfeld, *griſeo pallio.* Jör. Hol. Rationem hujus cognomenti ſuppeditat ſolus Snorrius, quantum ſcio.

q) tók af honum veitzlur ſtórar, (i Noregi, add. Jör., qui tamen ante ſeruant, hafdi) Hol. Jör. i. e. *ampla ab eo officio (in Norvegia) obtinuit.* De induſtria verſionem ipſius textus magis generalem dedi.

r) landi hans ok lidi, præerat regno (gubernationi) et copiis. Hol. lidi hans, tantum. J.

s) vitr ok forſiáll, ok þó hardrádr — *ſapiens et prudens, et tamen (inſuper) in rebus gerendis acer.* Hol. addunt.

han *t*) hafdi at veizlum Firda-fylki. Egill Skallagrimsſon ſpurdi þeſſe tídinde *u*) ok Konúnga ſkipti var ordit i Noregi. ok þat med at Arinbiörn var þá komin i Noreg til búa ſinna, ok han var þá i virding mikilli *x*). Þá orti Egill *y*) qvædi um Arinbiörn. ok *z*) er þetta upphaf at.

geſſit in Fiördenſium provincia. Hæ res ad aures Egilli Skallagrimi filii fando peruenerunt, et facta in Norvegia regum mutatio et ſimul Arinbiörnum tum Norvegiæ reſtitutum, ſuis in prædiis conſediſſe, atque in magna verſari dignitate. Tunc poëma de Arinbiörno condidit Egillus; cui hoc eſt initium.

Arin- *Epos*

t) redi fyri Fyrdafylki (Fiarda-fylki. Jör.) Hol. J. Jör., quod ut interpretamentum alterius in verſione ſecutus ſum. Nam de conuiuiis (lautiis) quæ erant quædam appendix tributorum, ut ex vetere Hiſtoria Norvegica conſtat, ubi toties occurrit de Rege præſertim, ſed interdum quoque de comitibus, præfectis et viris illuſtribus. han fór at veitzlum: han tók veizlu: han hafdi veizlur (veizlu) Konúngr veitti (gaf) honom veizlur þar edr þar. De iis ergo conuiuiis, an huc pertineant et quæ omnino fuerit horum conuiuiorum ratio et conſtitutio, hic non vacat nec licet disquirere. Plenam hujus rei illuſtrationem a J. Olavio in Hiſt. Norveg. gloſſario ad Snorronem expectamus. conf. interim Snorrium in vita Olavi Sancti, Cap. cxxxii, ubi de Há-reko a Thiótta legitur: han hafdi haft ſyſlo á Hálogalandi, ſuma at veitzlu (veizlum), en ſuma at léni; ubi veizlu per Gieſtebuds læn exprimere puto laudatum interpretem. G. Schiönningius aliquid alicubi de his conviviis ad Snorrium adnotauit, ſed ubi, non ſuccurrit; et quidquid ſit, ibi deſiderari opinor auctoritates. i. e. loca ex ipſa hiſtoria, unde aliquid certi queat elici in hac re, ut mihi quidem videtur, ambigua ſatis.

u) öll jafn-ſaman. add. Hol. i. e. *omnes ſimul*, et mox Regum vel regiminis voces transeundo pergunt. Spurdi han, at Arinbiörn hafdi metord allmikil, *Arinbiörnum quoque ita permagna — dignatione inaudiuit.* || at, pro ok, eſt in Jör., uſitatius in tali connexione.

x) af Konongi, *apud Regem in magno honore.* add. Jör.

y) Drápu, *epos*, *poëma encomiaſticum.* Hol.

z) ſendi (honom, *add.* Jör.) til Noregs. et (*illi*) *in Norvegiam transmiſit.* Hol. J. Jör.

*) Arinbiarnar Drápa, edr Brot af henni.

I. Emk þ) hradqvedr

Hilmi

Epos ad Arinbiörnum, ſiue ejus Fragmentum.

I. *Sum poëta* 1) *citus*

Regem

*) Poëmatio huic unius verſus ſpatiolum relictum eſt in contextu membranæ, at ad calcem Hiſtoriæ noſtræ olim illatum fuit eidem Membranæ, manu tamen aliquanto recentiore, quanquam non admodum nova, occupat ibi hodie unam paginam, at ſine dubio olim in aliud folium excurrebat, quod jam dudum deperditum eſſe credibile eſt. Paginæ, quæ reſtat, quarta et ultima pars lectionem penitus reſpuit, propter detritam et obliteratam ſcripturam, neque ulterius progreditur apographum Asgeiri chartaceum libro E noſtræ Hiſtoriæ incertum, quod ideo E appello; id tamen immediate non eſt tradux membranæ, ſed exſcriptum eſt, teſte Arna Magnæo, e ſchidio Epodis (Drápu-ſlitri) ſine dubio chartaceo, quod ille (Arnas) olim poſſedit, quodque ab eo nactus Thormodus ſuis Egilsſogæ exemplaribus inferri curauit, interpolatione non ferenda, ut vir laudatus cenſet. Idem in eadem ſchedula libro E adjuncta obſeruat, in nemine Egilsſagæ exemplarium exſtare hoc poëma, niſi iis, quæ Thormodus deſcribi fecerit; ſed quid illis, excepto E ſolo, hodie factum ſit, ignoratur. De altero fragmento poëmatis, quod beneficio Johannis Finnæi Epiſcopi in collationem adhibui, mentionem feci, introductione ad Sonar-Torrek, quod ut antiquius, emendatius et uno verſu octoſticho, ſiue duobus hemiſtichiis altero plenius, verisimile eſt traducem eſſe membranæ noſtræ, quæ, tempore, quo fragmentum illud ſcriptum eſt, probabiliter aliquanto liquidior ad legendum erat, quam eſt hodie; quod concludo ex duobus poſtremis hemiſtichiis, nam hoc tempore vix unum aut alterum verbulum horum conjecturæ in membr. capax eſt, nedum certe lectionis, et prius tamen vix ullum ſenſum idoneum, admittit, licet verba ſic ſatis clara ſint, res tamen eſt obſcura; quod et de multis aliis hujus poëmatis locis dici poteſt, ut obſcura ſint tam ad verba, quam ad rem. Nihilominus operæ meæ et laboni nolui parcere, ſiquid ad id exponendum et illuſtrandum utile aferre potuiſſem, quod, ne quid glorior, poſt ſex menſium tempus perparum eſt, cum tamen ad manum habuerim magni antiquarii Gunnari Pauli Interpretationem et notas, in quibus multa ei feliciter ceſſerunt, ſed multa adhuc in ambiguo hærent, et hærebunt, opinor, in poſterum; quantumuis omne ſtudium, et omnem meam ſcientiolam in his rebus, quantulacunque eſt, in id contalerim, ut aliquam luculam hiſce ſcidiis adferrem. Quod fortaſſe alius a me non curaſſet, ſed dignitas rei et elegantia carminis id

Hilmi at mæra. *Regem celebrare:*
En glap-máll *At 2) incuriosus in sermone (carmine)*
Um *De*

postulabat, nam inter carmina Egilli hæc laciniola suo merito summum locum obtinet. Siue rem siue verba respicias, et citantur sub Egilli nomine nonnulla in Edda Snorrii et in Skálda Olai Theodori, quæ hodie in nostris exemplaribus adparent, citatur quoque versus octostichus, quem non ambigo ultimum fuisse in hoc poëmate, eum versum adfero sub calcem poëmatis, ille sic incipit: *Varc árvacr* etc. sed in nostris exemplaribus hodie deperditus est.

þ) Ita Membr. atque E et I. siue exemplar S. V. Johannes Finnæi adbreuiate G. Pauli maluit *bradqvedr*, nulla sub causa idonea.

1) Extemporaneus, *reddit* G. Pauli, *quod justo plus mihi videtur, ceterum nemo negare potest Egillo facultatem poëticam in summo gradu, quam demonstrauit, cum* Redemtionem *capitis composuit, una nocte, in tantis difficultatibus constitutus, ut legere est in Historia nostra Pag.* 409 *et sequ.*

2) Verba parum pensitans, *reddebat* G. Pauli *et hæc adscripsit:* eg glep, nebulas offundo, oculos hebeto. Glappi, homo inconsideratus, stultiuidus. mer glapnas syn, hebetantur mihi oculi. Elliglöp, Paroramata senilia. *Hinc ergo* Glapmáll *vel* obscuriloquus, *vel* libere *nec* anxie verba effundens. Glap skulld, delicti mulcta. Hallfr. *in* Olafssaga. *G Pauli. Notio* ⁊c Glap *in voce composita* Glapmáll, *mihi admodum ambigue est, neque possum quidquam de illa certi statuere, ratio vertitur in Etymologia sive deriuatione. Quæ adhucdum incerta est, et ad conjecturam redit, vide* me *tamen in* Gloss. Eddæ Sæm. *Et re vize pensitata, eo mea sententia inclinat, ut* Glap *in voce* Glapmáll *et similibus adsine sit Latinis verbis* labo *et* labor; *posset adeo* Glapmál *hic non incommode exponi, per* in sermone *vel* carmine titubans, temere, inconsulte garrulus. um Glegg vínga, de ad rem attentis. *Nempe quod ob horum odium non temperaret sibi ab dicteriis in eos jaciendis. Ad rem parandam. Auarus quidem erat* Egillus, *sed non ideo in ea seruanda sordidus, neque enim hæc vitia (auaritia et senacitas) semper necessario conjunctæ sunt: et habemus de ipso Egillo supra;* Han hafdi gott skaplindi til þess, at vera stormenni. at glapna (glepiazt) *habemus in ipsa* Historia nostra Cap. ante penult. *de Egillo:* Hönum glapnadi bædi syn ok heyrn, *quod meam deriuationem supra memoratam firmare videtur. Sed quid* Glapskulld *sit apud* Hallfr. poëtam, *superius a G. Pauli laudatum, non facile dixerim, etsi circumstantias in ejus carmine considerem; credibile tamen est* culpam temere (lapsu humanæ naturæ) contractam, et mulctam pro ea *ab Hallfredo significari.* In Hist nostra pag. 172 *habemus vocem* Glapstigu, *de qua* ego *conferri possum* pag. sequ. N. 2

æ) Um gleggvínga.
Opin-ſpiallr
Um iöfurs dádum.
En þag-mælſkr
Um þiódlýgi.

II. Skaupi ö) gnegdr
a) Skrauk-berandum.

3) *De Tenacibus:*
4) *Libere loquens*
De moribus (artibus) Regiis,
Sed taciturnus 5)
De populari mendacio.

II. 6) *Ironia ſcatens,*
Erga homines vaniloquos;

Emk Sum

æ) *Um* eſt in Membr. et I. hic et in ultima linea verſus. vid, *erga*, m. m. pro eo præfert E utroque loco, quod, etſi aliquanto commodius videri poſſit, in ſe tamen falſum eſt et a falſa lectione profectum.

ö) Ita E et I. ſed G. Pauli malit gnegdr, quod eſt vulgatius, eodem ſenſu.

a) Skrautberandum *oſtentatores* adpoſuit G. Pauli.

3) vid Gleggvinga; *per* in Eucliones *reddit* G. Pauli, *quod fortaſſe omnes non intelligunt*, Euclio *tamen eſt* perſonæ auari, in Plauti fabula, Aulularia. [*Porro vir laudatus hæc adnotauit:* Glöggr, res celeriter agnoſcens ac dignoſcens. Glöggt diſtincte, perſpicue, accurate. Glöggſkygn, acute cernens. Glöggr *etiam* parcus, Hymisquida etc. (vide me ſi placet in Gloſſario Eddæ Sæm. G. M.) prov. Glöggr er ſá, ſem götuna ſparar. Parcus eſt, qui ſemitæ parcet, ſiue non calcando ſiue prohibendo. *Hinc* Glöggvingr (*tamen in noſtro textu erat et eſt* Gleggvingr. *G. M.*) *vel homo triparcus vel etiam* perſpicax, *et tum* Glapmáll *notat, non ita* accurate loquentem, *ut iis* ſe poëta ſatisfacturum confidat. *Hæc ille, cujus ultimam expoſitionem to* Glapmáll, *in medium relinquo, ſed non dubito to* Gleggvingr *de* homine triparco *accipiendum eſſe. Vide not. proxime præcedentem.*

4) Opin-ſpiallr, *per* apertiloquus *reddidit G. Pauli, quod fortaſſe adeo latinum non ſit, etſi, ille id ſatis analogice formauerit. Porro* dádum *reddidit* virtutibus, *in qua re opinor eum erraſſe, nam* dádir *hic eſt vocabulum medii ſignificatus, quod tam ad vitia quam ad virtutes poteſt adplicari, quemadmodum habemus in Hymno noſtro eccleſiaſtico, feſto anni ineuntis:* Ef villdi han yfir oſs falla, ſem vor er ſynd ok dád, med jafnri hefnd ok þín *etc. ubi* Dád *nihil aliud poteſt notare quam* factum vel opus. *At in laudando Rege, Egillo nihil opus erat libere loquendi facultate, ſed in Regis vitiis improbandis opus erat.*

5) *Hic eſt viri prudentis caracter; nam refutare conari, mendacium populi uniuerſi eſt temerarium, adprobare, eſt improbum, cum ſilentii contemtu omittere tutiſſimum eſt.*

6) Skaupi gnegdr *hic vix aliud* Skaup

Emk *b*) vilqvidr
Um vini mína.
Sótt *c*) hefik maurg
Milldínga Siöt
Med grunlauzt
d) Grepps um *e*) ædi.

Sum in canendo propitius,
Erga meos amicos.
Inuiſi multas,
Regum ſedes.
Cum intrepido
Animo 7) *virili.*

III. Hafda ek endr,
Ýnglingz búrar,
Riks

III. *Ergo olim*
Regis filii,
Po-

quam Skop, *Irònia*, ludibrium; *et ita forte, imo certe (G. M.) in Grettis Saga ſtroph. penult. G. Pauli occurrit etiam vox hæc in verſu* Kormaki Ögmundini: Þer vard hlaup at *ſkaupi* ɔ: *tibi impetus ludibrio ceſſit. Dubium autem nullum eſt, quin* Skaup, gr. σκωπτω, irrideo, *cognatum ſit, unde et ſcopticus et ſcoptici in latinitate barbara.* Skraukberandr *poſſunt exponi per cauillatores vel homines dicaces.* Ordſkrauk *vocatur dicterium Finni Arnaſoni Comitis in regem Haraldum Severum:* Eigi er undur at þu hafir hitiz vel, ſidan merin var i ferdinni. *Ubi* cognatam *ſuam* Regis concubinam equæ, ſed Regem ipſum equo admiſſario, *adſimulat: cum verbis autem hiſce Egilli conferri poſſunt ex* Hâvamális Hlâtr vid Hlâtri ſkulu Höldar taka, enn lauſung vid lygi, ɔ: riſum pro riſu *accipiant homines* et vanitatem (leuitatem) pro mendacio. *Denique* in *ſtroph. ſequ.* Vilquidr *per* blandicanus *reddit G. Pauli. quam latine, ipſe viderit.*

b) vilkvedr vel vilqvædr, foret rectius; ſed alterum tamen retinuit G. Pauli, quod in E adbreuiatum habetur — qdr.

c) hefuirek, J. alterutrum elementum aut *f* aut *u* redundat ex corrupto more, quo Dani eo tempore amarunt ſcribere *haffver* pro *haver.*

d) Ita reſtituebat G. Pauli, cui conſentiunt E et I. ſed in exemplari ad eum transmiſſo erat greips per errorem ſcribæ vel dictantis. Illud tamen greips retinuit idem vir et expoſuit gryphis, ſine ulteriori illuſtratione, quod fateor me non intelligere, quod greipr *ſæuum, atrocem* notet, certius eſſe opinor, atque huc non facile poteſt adplicari.

e) ödi, E et I. quod G. Pauli recte mutavit in ædi.

7) *Sine* pœtam *ſiue* virum *denotet* greppr, *parum inter eſt, nam* Edda *diſerte habet.* Greppar heita þeir menn er fara med ſkâlidſkap, ok ſva má kalla hvern mann. *Verſionem ille nullam ulteriorem illuſtrationemve adpoſuit.*

Riks Konungs,
Reidi fengna.
Dróg ek diarfhött
Um dauckva ſkör.
Let ek *f*) herſi
Heim um ſóttan.

IV. Þar er *g*) Allvaldr
Und *h*) ýgrs hiálmi

8) *Potentis Regis,*
Iram nactus eram:
Induxi 9) *audacem cuculum,*
Atro capiti.
Atque Præfectum
Domum viſitaui.

IV. *Ubi Rex*
Sub 10) *horrenda galea*

Liód- Car-

f) Ita recte repoſuit G. Pauli, cum exemplaria noſtra præferant, Herfir, mendoſe. Nam hic eſt nominandi caſus, non accuſandi.

g) Alvalldr per unum l, pro all in priori parte vocis rectius foret, vide me in Eddæ gloſſario ea voce, ambo tamen exemplaria una cum ipſa membr. præferunt Allvalldr.

h) ægis, adpoſuit G. Pauli in parentheſi, retinuit tamen alterum quod eadem analogia formatum videri poteſt ab ygr, uti íturs genetiv. a nominatiuo itur *eximius*, apud Snorrium in claue metrica.

8) Impetioſi *in parentheſi adpoſuit G. Pauli, non male, nam* Eiricus Blódöx *nihilominus erat quam Rex potens, ut videmus in hac Hiſtoria, ſed animo feruidus atque impetuoſus ſine dubio erat. Porro* Hafda ek Reidi fengna *idem interpres expoſuit* per, in me concitata erat. *Ira, quod facile videre eſt longe a verbis textus aberrare;* morbum nanciſci, *dicunt latini, quidni ergo* iram nanciſci?

9) In diarfhött audaci cucullo, *eſt audax hypallage, cum ſuam audaciam cucullo tribuat poëta. Minus placet interpretatio G. Pauli:* Indui audacem faciem cuculla, nigr. cap. *Ipſam rem quod attinet* habemus de Egillo ſupra, cum ad Eiricum Regem et Arinbiörnum in Anglia venerit: Han hafdi ſídan Hatt (Hött) yfir hiálmi, pag. Hiſt. noſtræ 407.

10) ɔ: vultu truci. *de* galea terribili ægis hiálmr *videri poteſt* Volſúnga Saga, *item* Edda, Sörla Þáttr etc., *et* ægis hiálmr í augum, *eſt* majeſtaticum quid *et* terribile, *ut de quibusdam in* Hiſtoriis *legitur*, qui ſenſus ex ſtropha (verſu) *ſequenti illuſtratur: Litteræ autem* y *et* æ *facile permutantur.* G. Pauli. *Aliquid huc pertinens adfero ad* verſ. *ſequentem.*

i) Liódframadr	*Carmine celebratus*
At landi ſat.	*Regioni præerat:*
Stýrir Konongr	11) *Regit Rex*
k) Vid ſtirdann hug	*Rigido animo*
I Jórvík	*In urbe Jorvici*
Urgum *l*) hiörvi.	12) *Madidum gladium.*

i) Sic utrumque exemplar et ſeruauit G. Pauli, ſenſu, qui in verſione expreſſus eſt. Adnotauit autem: „Forte non minus bene Ládframadr vel Ládfrömudr, o: *Gentis decus, Regionis incrementorum auctor.*„ Liódfrömudr *populi utilitates promouens* etiam cogitari poſſit, nam Liódr eſt *populus*, a quo vulgatum Lydr paulum variatum eſt. Non tamen credibile eſt Egillum tam decoro vocabulo Eiricum Regem inimicum ſuum et præterea piratam et tyrannum cohoneſtaſſe, *quem alias in ſuis carmininibus* Folkmygir et Lögbrygdr *appellare non veretur.* Denique, dubium eſt, an framadr, ſenſum *agendi* admittat, ergo neceſſario amplectendum erat id, quod in verſione viſitur, etſi ſua non careat difficultate. Quod autem ea vox paſſiuum ſenſum admittat nemo negauerit.

k) Hanc voculam neceſſario adjecit G. Pauli de ſuo, nam ſine ea vix conſtat ſententia. Conferre tamen licet ſupra Cap. xxvii. extremo: Þeir figldu -- byr gódan, ok biart vedr, ubi *vid* ante byr ſubaudiendum videtur.

l) Hiarni, adponit E pro varia lectione, quod valet, *capite*, vide me in Gloſſario Eddæ, voce Hiarnr. et foret *caput* hic pro *ingenio* poſitum, et Urgr valeret *ſævus.* Styrir autem ante reddendum foret, *utitur*, præditus eſt. cfr. notam. Hæc tamen lectio nempe Hiarni non caret tautologiæ vitio propter ſtroph. 6.

11) *Neſcio quam latinum ſit*, regere gladium; *malim ergo vertere:* Gladium geſtat, gladio utitur, *nam* at ſtyra *interdum ſic accipitur, ut* at ſtyra giæfu, *et* ſtyra kraunku vedri, *ubi non opinor ſenſum eſſe*, regere fortunam vel regere malam tempeſtatem, *ſed* uti fortuna, uti mala tempeſtate. *Altera explicatio eſt a* G. Pauli.

12) Sanguinolentum, [*quod bene quadrat* in ſanguinarium Eirici Regis ingenium *et* exercitium. *G. M.*] *De* voce úr *ſupra* [*nempe pag.* 214. *n.* 3. G. M.] *Hinc* úrigr *et contracte* úrgr, madidus, roſcidus, rore adſperſus: *ut* Urigfiöll, urgr foſs, urgr ſtafn. *G. Pauli.* *Quo addo* úrga ſtrönd *ex* Knytlinga Saga. *De* voce úr, *unde* úrigr, *deductum eſt*, conf. Eddam Snorr. *Fab. de* ortu Ymeri.

V. Vara þat Túnglſkin
m) Tryggt at líta
Ne ógnlauzt
Eiriks *n*) brá.
Þá er ormfránn

V. *Non erat ille ſplendor lunaris*
Tutus adſpectu
Nec ſine terrore (*minis*)
Eirici 13) *palpebrarum:*
Cum 14) *ſerpentis in modum acris*
(*micans*)
Fron-

Enni-

Credibile eſt ex eo loco úr *cognatum eſſe lat.* virus.

m) Ita repoſuit G. Pauli pro trykt, quod duriuſcule præferunt E. I. et ipſa Membr.

n) Brá videtur fuiſſe in Membr. unde tamen hodie non reſtat niſi prima litera et aliquid adbreuiate ſupra ſcriptum. Hanc ergo lectionem in contextum intuli, quo adpellatio *oculi* vel *viſus* ſuppleatur quæ ante erat mutila, aut certe non recte formata; quomodo enim, *lunaris ſplendor labiorum*, locum habere poteſt de oculorum ſplendore. Ita tamen reddere placuit homini acuto et docte Gunnaro Pauli, cum in chartaceis exemplaribus legeretur vara. Nullam autem illuſtrationem huic ſuæ interpretationi addidit ille. Si vara foret recta lectio, debuerat pro verbo accipi, cum negatione ſuffixa, et eſſet ſenſus; *non erat;* duabus negationibus pro una poſitis ſententiæ intendendæ gratia, quod interdum in Edda Sæm. occurrit, et a me in Gloſſario notatum eſt. Iterum tamen, hac lectione adoptata, adpellatio Túnglſkin, non foret ſatis plena. Neminem offendat quod Brá non Bráa in genit. plurali hic ponatur, ita enim *á amnium* habemus in Edda Snorr. plus uno loco, non áa, quod tamen regula poſceret.

13) Túnglſkin Eiriks brá *in ſenſu connectenda ſunt.* brá-tungl, *palpebrarum, luna* vel latius *aſtrum quoduis* vel ſidus, (*ut in voce* Himintúngl *videmus*) *notat* oculum, ejus ſkin adſpectum.

14) Fránn politus, leuis ormfrán augu *acres oculi*, *Barth. Anſ. pag.* 233-34, et ötul voro augu ſem í yrmlíngi; Rígsþula etc. *G. Pauli. Occurrunt quoque* ormfrán augu *in* carmine Sighvati Poëtæ, *de* oculis Olai Sancti Regis, *ineunte prælio Stiklaſtadenſi*, *cujus* carminis poſterior pars *ita habet:* Þordut þrænſkir Firdar, þótti herſa drottinn, ægiligr í augun; ormfrán ſia hánum. *De vi talium oculorum mirifica habetur exemplum in* Hymisquida, *de* columna ad aſpectum Hymeris diſſiliente, *ubi notam vide. Tale etiam aliquid de* oculis Cæſaris Auguſti *refert* Svetonius; *et fama eſt*, exiſtitiſſe homines qui ſolo viſu interfecerint.

Ennimáni
Skein Allvallz
Ægi-geiſlum.

VI. Þó ek o) bólſtr-verd
Um bera þorda
Maka

Frontis luna 14b)
Fulſit Regis
15) *Trementis radiis.*

VI. *Tamen* 16) *pretium capitis*
Offerre auſus ſum
Sal-

o) Bólſtverd ſuppoſuit G. Pauli contra noſtra exemplaria ſine cauſa idonea, et præterea merito dubitatur, an Bólſt exiſtat, et ſi exiſtit, velim ſcire, quid ſignificet.

14b) o: oculus. *Qui etiam* bra-máni *appellatur in* eleganti carmine Gunnlogi Ormstúngæ.

15) Mer ægir terreor, nimietate quadam commoueor. Ægir *tum* maris appellatio, *quo erat nihil terribilius*, *tum* nomen virile *in* Edda; conf. Hypn. *in* v. at óga. *huc etiam refer* ægishiálm v. 4. geiſli (vel geyſli) radius, *haud inuite a verbo* ek gys, effundor, effuſio, emanatio. *G. Pauli.*

16) Bólſtr, ceruical, *forte et* cubile, *nam accipitur etiam de* cubili niuali pecudum. *Ad priorem ſignificatum quod attinet, conferendum eſt hoc ex* Edda Sæmundi; *de* Gudruna Giúkiade Sigurdum maritum lugente: Þá hne Gudrún höll vid bólſtri, tum Gudrúna ſe pronam in *cernical* inclinauit. Maki, par, compar, ſocius, conſors. *Hinc, in re dubia nihil probabilius mihi ſuccurrebat, quam per* bólſtr maka, caput intelligere, *nam inter* caput cubantis *atque* ceruical cui incubatur *eatenus eſt aliqua ſpecies conſortii. Eſt adeo verborum ordo:* Þó þorda ek bera bólſtr maka verdu. Capitis pretium, o: *nobile illud carmen quo caput ſuum redemit,* hængs markar drottni. *Si tamen* bólſtr *de* cubili *et latius de* ſede loco quietis, *atque porro per* metatheſin *ſiue* ſynonymiam id *pro* voce grid, *quæ et* locum manendi *ſignificat, et* pacem, ſecuritatem, veniam, *accepiſſe velimus, ſenſum quidem coactum eruerimus, ſed fortaſſe tamen verum, cum licentia poetarum veterum in tali figura nota ſit.* G. Pauli bólſtr verd *per* poëma *expoſuit, nulla ratione reddita, quod neque opinor ei facile fuiſſe. Super totum tamen hoc prius* hemiſtichium, (*cujus non niſi duas priores lineas transtulit*) hæc adnotat: „*habet hic* prior ſtrophæ pars, *verba quidem per ſe non obſcura, ſed quorum junctorum ratio me fugit, nulla patente emendationis via ſenſum interim ſatis certum ſuggerente parte poſteriore.*“ Hæc ille: *Si* verba per ſe non obſcura erant, *ut ipſe fateris, vir optime! cur ergo ea ſingulatim in notis non explicuiſti?*

p) Maka hængz
Markar drottni:
Sva at yggz full
Ýranda kom
At hvers manns
Hlusta-munnum.

VII. Ne hamfagurt
Hölldum þótti

17) *Salmonum agri*
Domino:
Ita ut Odini poculum
18) *Rorans veniret*
Ad cujusvis hominis
19) *Aurium ora.*

VII. *Neque ſpecioſum*
Hominibus viſum eſt

Skálld-

Mei

p) Ita non dubitaui edere ex *J.* ſolo, rationem vide in nota. *E* adbreuiate exhibet mã, quod quomodo legi debeat, incertum eſt, etſi máek lectum eſſe videam in exemplari ad Gunnarum Pauli transmiſſo, quod eſt tradux τo E. ſed ea lectio nullum ſenſum commodum importat, ergo dudum credidi má ok legendum eſſe; má pro máſs, vulgo máfs a nominatiue márr (máfr) *Gauia*, auis maritima rapax; má (márs) ok hængs, mörk foret *maris adpellatio periphraſtica* abundans, ſed tamen non carens exemplo; Hængsmaka mörk etiam poſſet eſſe *mare*, ſi Salmonis conſortes de *Piſcibus* accipiantur. G. Pauli verſio haſce duas lineas, nempe hanc et ſequentem in vacuo reliquit.

17) Hængz markar, ɔ: maris, *ubi ſalmo viuit;* Eiricus *autem erat celebris Rex maritimus et* magnus pirita, *hinc merito* maris Dominus *ſiue* arbiter *adpellatur.*

18) *Quod ad illuſtrandam vocem* yranda *pertinet, conf. n.* 12. *ſupra, et pag.* 213. *lin. ult.* textus, *ac* 214. *n.* 3. *at* yra *verbum eſt non protritum, videtur tamen proprie notare* guttatim adſpergere, inſtillare. *Credo* Egillum, *cum hoc verbo uſus eſt, ſingula verba hujus poëmatis per totidem* guttas poculi Odiniani *deſignaſſe phantaſia quadam poëtica.*

19) *Cum præmiſerit* full poculum, *ex quo ore bibitur, bene ſubdidit* munnar ora. *Quæ tamen idonea determinatione (nempe* hlufta) *ad aures adplicauit. Si* hlufta *ſimpliciter poſuiſſet, aduerſus legem allegoricam peccaſſet, neque enim ex poculo bibitur auribus; ergo artificium et ingenium poëticum hic eſt agnoſcendum, etſi fortaſſe non ad palatum ſit hominum hodiernorum.*

Skálldfe mitt
At ſkata húſum;
Þá er úlfgrátt
Vid *q*) yggiar midi
r) Hatt-ſtaup
At hilmi þág.

VIII.

20) *Mei carminis pretium*
In principis ædibus;
Cum lupino-cinereum
Pro Odini medo
21) *Pilei* (*cuculi*) *farctum*
Ab Rege dono nactus ſum.

VIII.

De hluſtum *vide G. Pauli ad* verſ. IX. lin. 3 et 4. *Ipſe hoc loco* Hluſta munna *reddidit per* patentes aures, *parum accurate.*

q) yggrar, mendoſe. E. et I.

r) Hattſtaup, E. I. et Membr. quod G. Pauli ſine neceſſitate mutauit in Hattarſtaup. Credo, ut ſtropha haberet juſtam longitudinem, quæ alias tamen una ſyllaba demta, ſuam menſuram tueri poteſt, id quod alibi in hoc libro contra Gunnarum Pauli demonſtraui de carmine heroico, Dróttqvædum hætti; interim curioſa eſt notula Domini Gunnari, hæc nempe: [Hattar genetiuus poteſt eſſe, vel ab Hattr, pileus, vel ab Höttr, cuculus (vide ſtroph. 3.) ſenſu hic indifferente].

20) ɔ: caput; *de cujus deformitate ipſe* poëta *teſtatur hoc* verſiculo *ſupra:* Erumka leitt, þó at *liótr* (*liótt*) of ſe, *Hiálmaklett*, af Hilmi at þiggia. pag. 459. Hamfagrt, *ame*, G. Pauli *vertit;* externe pulchrum.

21) Staup, fuſum quid, *et* intra matricem concretum; *atque inde* exemtum, *ut metallum, glacies, ſæuum; atque hinc et hoc modo* Hattarſtaup, caput, *intra* pileum *tanquam vaſe contentum etc. conf.* Hypn. Gl. Synt. *in* v. ſteypa. Staupſmidr, faber fuſorius. *G. Pauli. Hæc notula inter ejus ſubtiliſſimas et accuratiſſimas numerare meretur. Nihilotamen minus, parum feliciter* Staup *expreſſit per* ſedem apertam *in ſua verſione; et fatendum eſt, latine id exprimere difficile eſſe, uſus ſum voce* farctus, *quæ ſignificat id* quo aliquid farcitur, ſtipatur, *ita* Plautus, *vocat* corpus veſtis farctum, *nempe quod veſtem impleat. Poſſet quoque non incommode exprimi per* ſtipamen, ſtipamentum, implementum.

VIII. *s*) Vid þuí tók
En *t*) týru fýlgðu
u) Saukk *x*) ſvart leit
Sídra *y*) brúna:

Ok

VIII. *Id luberis accepi*
At una ſequebantur
22) *Gurgites nigricolores*
Promiſſorum ſuperciliorum languidæ
lampadis;
Atque

s) Hanc ſtrophan, nimis mancam, iis intactam relinquere neceſſe eſt, qui ſupplere poſſunt *G. Pauli*. Poſterius hemiſtichium hic ſatis plenum et emendatum exhibent mea exemplaria, ſi unam vocem excepero, quam videre eſt ſub var. l. a. Sed prius hemiſtichium ſuppleui ex Edda Snorrii in oculorum appellationibus periphraſticis.

t) Ira Edda Cod. Worm. Sed alii quidam Codices, Tíru per i; rationis cardo in Etymo vertitur, nam ſi a verbo at Tóra vocem ducamus, quod eſt, *ægram vitam trahere* per y ſcribendum eſt; ſi autem ab, at tæra, quod eſt *minuere*, *attenuare*, *conſumere* referendum, ut videtur, ad Lat. *Tero*, ſcriptio per i ſimplex bene ſe habet. Vide etiam Tíri m. g. in Collectione Eddica anteceſſoris mei *J. Olavii* Grunnauicenſis, quæ, quantum poteſt plena et accurata eſt. Poſſit autem illud Tíri, in Nominatiuo Tír vel Tírr, donum Gr. τωρον denotare; per *Gloria*, *decus*, exponitur hæc vox ab J. Olavio Hypnoneſio, in Indice vocum ad Tractatum ſuum, multifaria eruditione refertum, de *arte* poëtica veteris Septentrionis (Dan. om Nordens gamle Digtekonſt).

u) Sog, *æſtuaria*, vel, ut viro doctiſſimo modo laudato videtur, *torrentes*, habent quædam Eddæ exemplaria.

x) Ira videtur in membrana eſſe, quod unice verum puto, et id aliquatenus firmant E et I. in quibus corrupte habetur: ſva at leits. Supra in noſtra Hiſtoria legimus de Egillo, pag. 305: Egill var ſvarteygr ok ſkolbrúnn. Edda tamen Snorrii hic præfert: ſamleit, an ſámleit? *unicolores*, vel ſubaquilos, ſubfuſcos. Sámr in lingua noſtra hodierna *ſubfuſcum* quid notat, et credo id vocabulum adfine eſſe *Gall.* Sombre, *obſcurus*.

y) Bríma, E et I. lapſu facili.

22) *Hæc* oculorum periphraſtica appellatio *vereor ut ſe adprobet faſtidioſæ elegantiæ noſtrorum temporum, ſed ea ad ornatum carminis pertinet, et fortaſſe in adparente vaſtitate ſua nihil reapſe habuerit ſuperflui, ſi cogitemus, poëtam per illam adludere ad* oculos alte in caput depreſſos et viſu languidos, *vel* a pilis imminentium ſuperciliorum opacatos, vel inumbratos. *Porro ab* aquis *denominat* oculos, *propter* humores, quibus innatat pupilla, et qui ei pro ſpeculo ſunt; *talis autem adpellatio in Edda*

z) Ok ſá þ) mudr
Er æ) mína bar
a) Hefd b) for hilmis kne.

IX. Þar er tannfiöld
Meþ tungu þág,
Sem hlertiölld
Hluſt-

Atque illud os
Quod meum protulit
23) *Præconium ante regis genua.*

IX. *Ubi* 24) *dentium multitudinem*
Cum lingua dono accepi,
Ut et 25) *auditoria (acuſtica) tentoria*
Inte-

mihi non inuenta eſt, verum ea, quæ a ſuperciliis, palpebris, vel ciliis, *ducta eſt.*

z) At, Iid. pro quo alterum reſtitui.

þ) Madr, J. corrupte.

æ) Fortaſſe, minni, de qua conjectura vide Var. ſequ.

a) Ita neceſſario reſtitui pro eo, quod E et I. præferunt, höfd, inſolens vocabulum; alterum autem *decus* vel *dignitatem*, ſignificat. Et ſi conjectura mea ſuperiore Var. l. valere debeat, ſenſus foret: *Os, quod meo decori congruebat;* ut facete ludat de ſua *deformitate* poëta. Fortaſſe etiam *barbam* intelligat; notum eſt illud poëtæ: *Barba* viros hirtæque decent in corpore ſetæ.

b) Ita reſtitui; nam E et I. præferunt frá, quod commode huc adplicari nequit.

23) *Intelligit Poëma* Höfudlauſn, *quo Ericum regem, quantum fieri potuit, celebrauit. Porro de dictione*, for kne, *aliquid nugatus ſum ad Fiolſvinns-mál in Edda Sæm. Tom. I. v.* 38. *not.* 47. *Video etiam phraſin*, at koma fyrir kne einum, *in Konráds Rímum Keiſara-ſonar, qui rythmi, in ſua ſimplicitate elegantes, circa aut paullo ante Reformationis tempora a Sigurdo Cæco noſtrate creduntur eſſe conditi. Vide et* kne *in ejusdem Gloſſario.*

24) *Hoc et priore verſu ſigillatim facta recenſio partium capitis etiam ſpectat ad exornationem poëticam, uti et ad amplificandum verbis meritum Arinbiörni, cujus interceſſioni caput ſuum cum omnibus ejus adjunctis acceptum tulit poëta.*

25) Hleri, operculum *ſ.* janua, feneſtræ. at ſtanda á hleri, ſermones aliorum legere. hlera eptir, auſculture. Tialld, tentorium, aulæum. Hlertialld *ergo*, auris exterior et amplior, ſcapha: hluſt (qs. hludſt, *a* hlióð) auris interior et anguſtior, meatus acuſticus *ſ.* aluearium. *Unde et auriculæ animalium parum vel nihil pendulæ aut prominulæ, non* eyru *dicuntur*, ſed hluſtir, *e. gr. phocarum, urſorum, vulpecularum.* G. Pauli.

Hluſtum gaufgut,	*Interioribus meatibus* 26) *ornata:*
En ſú giöf	*Illud autem donum*
Gulli betri	*Auro melius*
c) Hródugs Konúngs	*Celebris regis*
Um heitin var.	*Cenſebatur eſſe.*
X. Þar ſtód mer	X. *Ibi mihi ſtetit*
d) Mörgum betri	*Multis melior*
e) Hoddfinnendum	*Auri poſſeſſoribus*
Á hlid adra	*Ad alterum latus*
Tryggr	*Fidus*

c) Hródgs, Iid. quod mirum eſt G. Pauli adprobaſſe; nam nimis durum eſt in enuntiatione, quapropter ego alterum mollius et uſitatius ſubſtitui.

d) Mörgum, J. quod et oportune conjecerat G. Pauli; ſed mörgrum, corrupte, E. Deinde vater, I et E. ſenſu caſſum, unde G. Pauli refecit, betri. Ejus verba hæc ſunt: Hic ex mörgrum vater hodfinda menn, partim etymologice, partim ſyntactice nullum ſenſum fundentibus, facere aliquid neceſſe fuit, non nimis diſſimile, quod intelligi poſſit; quæ etiam verba ad ſequentem ſtrophan referenda ſunt. Ego conjiciebam: margir um váru hótfindnir menn, i. e. *multi erant maligni carptores* vel *minutiarum obſeruatores*, quod in parentheſi foret ponendum, et ad cætera non pertineret. Scimus vocem hótfindinn eum ſenſum habere, et fortaſſe fuerint in aula Erici regis, præter Gunnhildam reginam, qui ejus delictum exaggerauerint, etſi ſolius reginæ in Hiſtoria noſtra fiat mentio, ubi de ea re agitur.

e) Ita ex conjectura mea ponere auſus ſum cum E et I. habeant hodfinda menn, quod eatenus retinuit G. Pauli, ut legeret hoddfinda, et ante inferret vid, ita vertens ſtropham: *Cum viris annulorum inuentoribus;* ſed ego hoc non ſatis Eddicum vel poëticum arbitror; nam eſſet hoddfindr foret *viri* adpellatio, de quo ambigi poteſt, tunc madr, in pl. menn, foret ſuperfluum et contra regulas; præterea findr in talibus terminationibus non ſignificat *inuentorem*, ſed eum, *qui inueniri poteſt*, quod probatur ex Sonar-Torreko noſtri poëtæ, ubi torfyndr exiſtit, et mea obſeruatio inſpicienda eſt.

26) Gaufgut, *vide Hypn. in v.* göfigr. Ek göfga, colo, veneror, orno, venerabilem facio. Hnoſſum gaufgut ſkrín

Tryggr vinr minn.	*Fidus meus amicus,*
Sá er ek trúa knáttag	*Cui fidere poteram,*
f) Heiþoradr	*Alte animatus* (*audax*)
Hveriu rádi.	*Ad quodlibet conſilium.*
XI. Arinbiörn	XI. *Arinbiörnus,*
Er oſs einn um hóf	*Qui nos ſolus ſubduxit*
g) Knía fremſtr	27) *Virorum ſummus*
Frá Konongs fiónum	*Regis* 28) *odiis,*

(*particip.*) *Knytl.* *Item* vopngöfugr, hiálmgöfugr, *in carminibus*, armis, galea, ornatus: *et vulgo* klædgöfugr, bene veſtitus.

f) Heiþoradi, E. ubi fortaſſe hinn ante ſubauditur; ſed G. Pauli inde cum ratione fecit quod in textu eſt. Heiþróadi, I. quod, ab Heid, *aurum*, poſſet notare opulentum; vel *celſum*, *ſublimem*, ſi heid ad hárr referimus, ut ſcribendum ſit heidþróadr, quod quadamtenus intelligo placuiſſe G. Pauli, qui hæc adſcripſit: „Heiþoradr dictum videri poteſt, uſitata antitheſi, pro háþoradr, *alte audiens.*„ Et autem illud þoradr in eo ſenſu ſatis inſolens, ut þorinn foret uſitatum ac ſecundum regulam; ſed þoradr, *audacia*, regulæ magis congrueret, ut foret ſenſus: *plenus audacia*, et deinde ad hverio rádi ſubintelligeretur, hans, eſſetque ſenſus: *Cujus cuilibet conſilio fidere tutum erat.*

g) Kina, habet E. pro prima lectione; ſi literam *n* duplices, foret faceta adluſio ad nomen Arinbiörni, nam Raudkinni et Raudkinnr dicuntur certæ ſpecies *urſorum*, ea forma prædítæ; habet tamen Edda in ferarum vocabulis nomen Kini, quod ſine dubio idem cum noſtro eſt; ut adeo Kina fremſtr, *ſit urſorum præcipuus*, adluſione ad *Biörni* vocabulum facta, eodem jure vel eadem injuria, atque Arinbiörnum alias in hoc poëmate licenter ſatis *Grórbiörn* adpellat poëta.

27) Knía, *Gen. pl. a* kníar, viri [*quod Edda habet in virorum vocabulis ſimplicibus.* G. M.], *quod a verbo* at knía, *i. e.* urgere, *proprie a re nauali ductum, naues enim remis urgentur.* G. Pauli.

28) Fiónum, *pl. caſus, neſcio an alibi facile obuius, adeoque probe obſeruandus, quemadmodum et ſupra neutrum genus vocis* Siót [*quæ ubi ſupra exiſtat, non ſatis memini, præterquam in* Höfudlauſn, *ubi tamen genus foemininum æque locum habere poteſt. Conf.* Siót *in Eddæ Sæm. Gloſſ.* G. M.]

Vinr þiódans	*Amicus regis,*
Er *h*) vetki laug	*Qui nihil mentitus eſt*
I *i*) herſkáſs	*In* 29) *bellicoſi*
Hilmis gardi.	*Regis aula.*
XII. Ok *k*) um ſtyrkum	XII. 30) *Et de firmo*
Ættar Studli	*Familiæ fulcro*
Let	*Dixit*

De vocabulo autem fión, *videri meretur Barth. Ant. pag.* 417. 85, *nec non Hypn. voce* Fiandi, *Gl. Synt.* G. Pauli. *Adde Edd. Sæm. Gloſſ.*

h) Vecki, E. unde G. Pauli reſtituit quod in textu eſt, regulæ ſatis congruenter, etſi vætki ſit uſitatius.

i) Fortaſſe herſká, pro herſkáum, legendum ſit; non enim mihi conſtat, vocabulum herſkárr de *perſona*, ſed de *loco*, uſurpari; ſed uteunque ſit, credo, id hoc loco per *infeſto* vel *infeſta*, transferri debere.

k) Hunc verſum tribus in locis mutilum ita, quadamtenus ſuppleuit G. Pauli, et hae quidem linea, de ſuo intulit: um ſtyrkum ættar; poſſet et ſuppleri, Kynſtyrkvum, ad menſuram ſtrophæ melius.

29) Herſkáſs, *gen. ſing. a nom.* herſkár, *quemadmodum* opinſkár *dicitur*, qui libere, aperte ac ſine inuolucris loquitur, *in neutro gen.* opinſkátt, quod palam ſit; *et in Hiſtoriis hinc ánde* herſkátt [*ſubaud.* land, *et inſpice var. lect.* G. M.] ubi frequentes piratarum aut aliorum hoſtium incurſiones. *G. Pauli.*

30) *Hunc ſenſum iſtius ſtrophæ ſuppeditant, quæ ejus ſuperſunt verba, unacum Haraldi pulchricomi, poſt cædem Thorulfi* [*pag.* 93 *ſupra*] *et Arinbiörni* *) *apud Ericum regem verbis; et huc ſpectant ſtrophæ præcedentis verba:* Sá er vetki laug, qui nihil mentitus eſt [*quæ tamen exponi poſſunt:* qui in nulla re fefellit. *G. M.*] *Poſt* ok *initiale, ſuppleui lacunam ante vocem* Studli, *qualem ſenſus requirebat, et verbis, qualia metrum. Poſt* Syni *inſerui vel potius vere reſtitui* Kvelldúlfs, *quem nemo, opinor, ſua ſede mouebit. Et tandem* Sonr Halfdanar *nullus alius eſt, quam Haraldus Pulchricomus filius Halfdani Nigri. Eſt vero nomen* Halfdanr *ex duobus integris conflatum*, Halfr *et* Danr, *qualia plurima dantur*, Hallſtein, Hallketil, Ketilbiörn, Bergſvein, *etc.* G. Pauli.

*) *In orationibus Arinbiörni ſ. interpellationibus pro Egillo apud Ericum regem, pag.* 415, 416 *ſeq. item* 422 *ſeq. ſupra hoc libro hæc non inueniuntur ab Arinbiörno dicta eſſe ex verbis Haraldi; quod*

Let *l*, Margframadr
Minna *m*) dáda
Syni *n*) Kvelldúlfs
o) Qvad ſonr Hálfdanar
p) At i veri
q) Ættar ſkari.

Dixit aſſiduus promotor 31)
Meorum commodorum:
Filio Kvelldulfi 32)
Dixit filius Halfdani
Ineſſe
33) *Familiæ damnum.*

XIII. XIII.

tamen non impedit, quo minus ea dixerit; nam ſunt exempla in priſcis monumentis noſtratium, quod ea, quæ omiſſa ſunt in ipſo contextu narrationis, adferantur ab ipſo heroe in ejus poëmatis: e. gr. a Grettero in carminibus ſuper ſuis rebus geſtis, quæ ſub obitum ſuum condidit, memoratur congreſſio ejus cum Thorfinno Arnoris filio et cum Torfio Vebrandi filio, de quibus in ipſa hiſtoria verbulum nullum exſtat; ſed prius tamen firmat Liósvetninga Saga ſub initio: unde de poſteriore facto non eſt dubitandum, etſi nulla alia ſuper eo relatio ad nos peruenerit. G. M.

l) Forte rectius, Margfrömudr, nam illud alterum paſſiuum eſt; vide Liódframadr ſupra v. IV.

m) Mihi magis placeret, ráda, i. e. *conditionis* vel *ſtatus*; nam mea verſio vocis dáda non omni dubio vacat. Gunnaris autem verſio per *catorthomatum* non ſatis perſpicua eſt.

n) Hic lacuna erat, quam ita ſuppleuit G. Pauli, poterat et ſimpliciter Ulfs, tranſlato in hanc ſtrophan verbo quod ex poſteriore ſtropha.

o) E et I. mutili præferunt, gd, unde Dn. Pauli fecit quod in textu eſt, propter cujus auctoritatem id ſeruare viſum eſt, etſi ea lectio non careat difficultate.

p) á? at vari, E. corrupte; iat, I., unde commode legi poteſt, i at veri, ſenſu eodem, et forſan ad rythmum melius.

q) öttar, E. et I. quod idem valet, ſed hodie inſolens eſt.

31) Laudator, *in parentheſi adpoſuit* G. Pauli, *quod ſi admittimus, ro* dáda *ſonauerit* virtutum.

32) Occiſo *ſcilicet.* G. Pauli. *Nunquam tamen dixit Haraldus familiam Thorulfi in ejus caſu jacturam paſſam eſſe, ſed dixit aliquanto majus nempe:* Skadi mikill er eptir menn ſíka (um ſíkan mann) *i. e.* magna in talium virorum (talis viri) jactura facta eſt.

33) *I. e.* magno familiæ (Kveldulfianæ) damno Thorulfum occubuiſſe. *G. Pauli.*

[XIII. *) Þat er órett
Er orpit hefir
A máſkeid
Mörgu gagni
Rá r) ok ridinn

[XIII. *Rectum non eſt*
Quod projecit
In 34) *gauiæ ſtudium*
Multa commoda
Antennæ vectus

Rauc- *Et*

*) Hunc verſum huc e Skallda intuli, quod neminem improbaturum opinor, nam ibi ſub Egilli nomine adlegatur.

r) Ita reſtituere mihi viſum eſt, cum Skallda habeat, or, unde ſenſus facile non dicitur; eſt autem ordo verborum: Ridinn rá-ſtódi ok rauckva, i. e. *qui frequenter in mari verſatus eſt*, quemadmodum Arinbiörnus, qui multum ætatis in re piratica exegit. Rauckvi, eſt nom. propr. Eddic. *regis maritimi.* Non autem inſolens eſt in adpellationibus periphraſticis unum ſuppoſitum a duobus adpoſitis denominare; in collectione Eddica Johannis Olavii Grunnauicenſis legitur Ramridinn, una voce, *ſtrenue vectus*, quod tamen opinor eſſe ex ejus conjectura.

s) Forte legendum vínþiófr, quod, ad *to* vidris adplicitum, ſonaret: *fur potus Odinici*, o: qui non recte utitur dote ſua poëtica.

34) Márr, gauia, *eſt auis marina, unde ejus curriculum vel ſtadium eſt* mare. *Edd. Snorr. de Niördo et Scadea:* Sá mik vekr er af vídi kemr Morgin hverian márr: *Id quod autem fruſtra et ſine compenſatione erogatum eſt, dicitur* kaſtat á ſæ, mar, *vel* glæ; glær *enim eſt* mare *in Edda, atque etiam in Biarnar Saga Hytdæla-kappa, et quidem in proſa, ubi Biörnus de Thordo Kolbeinſono, qui eum, poſt reconciliationem factam, probroſo carmine proſciderat, hæc dicit:* Ekki ſkal hann hafa þeſſi víſu á glæ kaſtat, helldr enn ödrum, *i. e.* faxo ne hanc cantilenam in mare projecerit o: fruſtra et ſine vice reddita, fuderit, potiusquam alias. *Snorrius in claue metrica parte II. v. ult. videtur etiam meæ ſententiæ adſtipulari.* Ejus verba: Sitt hafa veig (*forte* ſinn hafa veg) med vellum er verdan mik letu á alldinn mar orpit oſs er þat frami jöfrar; *ubi* vegr, *probabiliter eſt* decus *ſ.* honor *principum, quem Snorrius carmine celebrauit, et ipſe judicat ſe indignum fuiſſe negotio: atque adeo id ſibi fruſtra commiſſum. Scio tamen amicum meum Joh. Olavium aliter hæc intelligere, quem videre eſt in Indice Tractatus ſui ſupra laudati, voce* Veig-mar. *Eſt autem, mea quidem opinione,* veig *vel* vegr, *proprie* pondus, *et translate* honor, *ab* at vega, *ponderare.*

Rauckva ſtódi
Vellvönudr
Því er veitti mer.]

XIV. Munc *s*) vinþiófr
Verda heitinn
Ok *t*) váliúngr
At vidris *u*) fulli
Hród-

Et regum maritimorum equitio
35) *Auri attenuator,*
Quæ mihi præbuit.]

XIV. *Ego* 36) *amici fur* (vel *amicum furatus*)
Dicar (*dictus fuero*)
Et 37) *improuiſus fraudator*
Ad 38) *Odini poculum quod attinet*
Exi-

s) Váliúgir, I. corrupte, ex compendio ſcripturæ generali non recte intellecto.

u) Falli, E. ſine ſenſu commodo. Fulli, I. quod et conjecerat G. Pauli.

35) *I. e.* vir liberalis. Vell, *ab* at vallda, *pollere, notat* diuitias *in ſermone poëtico, et jure quidem, nam* diuites, *qua tales,* potentes *ſunt, etſi in nulla alia poteſtate ſint conſtituti.* Vönudr, *ex ratione, ſermone, ab* at vana, minuere, *potius quam ab* at venia, *verbo, aut* vani, *nomine, deducendum eſt.*

36) Vinþiófr, *tum* qui aliquid amico ſuffuratur, *ut* þiófr þiófs, þiófr minn etc. *tum* qui amicum male ac fraudulenter quærit ac nactus eſt, *ut* heſta-þiófr, ſauda-þiófr [*quæ tamen exempla non video quomodo huc pertineant.* G. M.]; *utervis ſenſus hic locum habere poteſt, vel quod rem debitam amico ſubtrahat, vel quod eo ſe indignum oſtendat.* G. Pauli.

37) Valiugr, homo fraudulentus; *in Hiſtoria Thorvaldi Taſaldi eſt* res fraudulenta. *Idem. Siue potius* fraus *vel* fallacia improuiſa *ſ.* inexſpectata. *vid. quæ argutatus ſum ſuper voce* Vá *in Edd. Sæm. Gloſſ. Locus autem ex* Þorvallds þætti Taſallda *in Ol. S. Trygg. huc pertinens ita habet:* Ek hefi trúad á mátt minn ok megin, en nú er mer ordinn váliúgr i fyrſta finni at þeim átrúnadi, *i. e.* confiſus ſum viribus meis et fortitudini, cæterum ex ea fide nunc mihi prima vice euenit inſperata fallacia, *vel* ea fides — in fallaciam inſperatam expetiit.

38) *I. e.* circa poëſin, *vel* venam meam poëticam, *qua nempe non uſus fuerim ad amici laudes canendas; quod autem poëſis adpellatur* poculum Odini, *ejus rei fundus eſt Edda de* medo Siettungi, *ab Odino adquiſito.* Full, *deriuationem quod attinet, mihi nihil aliud eſt quam Lat.* Poculum. [Vidris ɔ: Odins full, *n. g. eſt vel* ei ſacrum poculum, *vel* poëſis, *quemadmodum et* Fylli, (*Dan.* Fylde) *id. ſc.* poëſis, *uſitatiſſime et ſecundum Eddam. G. Pauli.*]

Hródurs *x*) örvirdr
y) Ok heit-rofi.
Nema ek þeſs gagns
Giölld um vinnag

XV. Nú er þat ſed
Hvar *z*) ek ſetia ſkal

39) *Exiſtimatione indignus*
Et fidei (*promiſſi*) *violator,*
Niſi ejus 40) *auxilii* (*beneficii*)
Compenſationem præſtem.

XV. *Nunc id viſum eſt*
Ubi ponere me oporteat

Bragar Car-

x) Ita poſui ex membrana, ubi tamen, nequid diſſimulem, örverdr legi poteſt, quod eodem fere recidit. Eyrvirdr, E. et I. idem ſonans quod alterum, imo ipſum illud alterum ſcriptione haud inſolenter mutata. Sic Eyrlugi pro Örlygi, ſupra in hac Hiſtoria, ſecundum quosdam codd. Sed alio ſenſu hanc ſtropham cepit G. Pauli, verſio ejus: *Qua laudem aſſis æſtimandus;* in quam ſic commentatur: Eyrvirdr, cum aliud ſe non offerat, ad numulum Eyrir (de quo P. Vidalinus et Hypn.) referre viſum fuit. Poterat etiam dici Auvirdr, i. e. *nullius* aut *exigui pretii*, vid. Wormii Lex. Runic. Forte et Eyrvirdr pro Urvirdr, i. e. úr verdi edr gilldi, ut Eyréndi eſt örendi ſ. erendi, ɔ: úrendi, *ſpiramen*, *ſpiritus*, etc.

y) At, E. unde G. Pauli ſtropham vertit: *quod fidem fefellerim*, et accipit Heitrofi pro ablatiuo neutrius generis Heitrof, in quod ita commentatur: Heitrof, ab heit vel heiti, *votum*, *promiſſum*, *de re aliqua ſc. certa nominatim conceptum*, et hinc at heita á, *voto concepto* (proprie nim. ac primario) *cum promiſſo quodam auxilium petere*, a verbo, ek heiti, quod tranſitiue eſt *nominare*, *nomen imponere*, Germ. heiſſen. Rof, a verbo, at riúfa, *rumpere*, in ejusmodi rebus, quanquam et aliis, uſitate. Aliud eſt, at rífa, quod et *rumpo* ſignificat. Hæc *ille.* Set, E. et I. unde facile eſt facere ſett, *conſtitutum*, ſc. *in animo poëtæ*, vel ſætt, *viſu facile*, *perſpicuum;* certe audſærr, audſætt, item einſærr, einſætt, in lingua noſtra habemus, unde credibile eſt, ſærr et ſætt, olim dictum fuiſſe.

z) Ek, repoſuit G. Pauli, pro er, quod E. et I. habent, credo ut auri ſuæ conſuleret; ſed ſi librorum lectionem ſequimur, ſenſus eſt non incommodus: *ubi ponendum ſit — — — laudem* etc.

39) *I. e. uno verbo:* infamis, *Dan.* ærelös; *ego enim* Hródr *hoc loco pro* exiſtimatione ſimplici, *quam vocant*, *accipio.*

40) Gagn *h. l.* auxilium, *ut alias etiam* ógagn ɔ: ólid. *G.* Pauli. *Poſſit etiam per* officium, *Germ.* Dienſt, *exponi, vel etiam per* commodum, *quando* ógagn *foret ſimpliciter* incommodum.

Þ) Bragar fótum
Bratt ſtíginn
Fyri æ) mannfiöld
a) Margra ſiónir
Hródr

41) *Carminis pedibus*
42) *Ardue (alte) incedentem (evectam)*
Ante hominum multitudinis
Numeroſæ oculos
Lau-

Þ) Hanc et ſequentem ſtropham in vacuo reliquit G. Pauli. Ego eas, quantum potui, pro meo tenui oculorum et ingenii acumine, membrana ſimul aliquid adjuvante, tales, ut hic exhibentur, ſupplere et vertere conatus ſum. Accepi *το* ſtiginn, ſtroph. ſequ. quod et membr. et chart. pro participio præterito actiuo, atque id in ſenſu connexui cum Hródr, lin. 7. Exemplaria chartacea, hic lacunoſa, exhibebant, *bogt fótum*, et unum Þegr, pro illo priori; ſed mihi membr. viſa eſt habere Bragar, et initio ſequ. lin. iterum Brag, ubi Baug præfert E. quæ duo ſi admittimus, ſenſus erit harum trium linearum: *Quo meum carmen, aureum præmium relaturum tendere debeat* o: *quod ejus debeat eſſe argumentum.* Quod autem *annulorum*, tanquam *præmii* pro carmine, mentionem hic facit, non eſt adeo humile aut abjectum, ſi ſpectemus mores antiquos, ut fortaſſe hodie videri poſſit; nam præmia pro poëmate, dare et accipere, non dedecori ſibi, ſed gloriæ ducebant veteres, tam viri principes, quam ipſi poëtæ.

æ) Manna fiöld, eodem ſenſu, G. Pauli; ſed altera lectio eſt figurata, nempe nomen ſing. collectiuum conjungere cum Adjectiuo plurali.

a) Margrar, ſc. fiöld, (pro fiöldar, quod dubium eſt, an dicatur) foret ſimplicius, ſed figurata conſtructio magis adridet.

41) *Ad literas harmonicas poëſeos noſtræ, quæ* Studlar, fulcra, *appellantur, adludit, quasque mihi licere putaui per Lat.* pedes *exprimere; nam ſine iis poëſis noſtra offendit et caduca eſt. Super autem hiſce* ſtudlum *ſiue* Brágar fótum *noſtri cum Lat.* pedibus *conuenientia et disconuenientia confer. J. Olauium de arte poëtica veteris Septemtrionis Cap. II. §. 13 et not. *.*

42) *Ob arduum tam inſignis materiæ rite et digne exornandæ negotium, vel ob ſublimia Arinbiörni merita. G. Pauli ſuper haſce duas ſtrophas, quas in lacuna tanquam deſperatas reliquit, hæc commentatur: Vocum mihi valde ſuſpectarum loco hiatum potius ponere viſum, quam ſine mente ſonos fingere vel pingere, cum eas nec inter ſe componere poſſem, nec ad ullum præſentium objectorum referre, quales ſc. hic adparent. Se ipſum tamen hic Egillum ſpectaſſe, vix dubitandum.*

Hródr *b*) mektugs	*Laudem potentis*
Herſa *c*) kindar.	*Præfectorum ſobolis.*
XVI. Nú erumc *d*) audſkæf	XVI. *Nunc* 43) *facile mihi eſt expolire*
e) Omun-lokri	*Sermonis dolabra* (*lingua*)
Margar	*Filii*

b) S. mectugs, E. et I. quod retinere mihi viſum eſt, quandoquidem nom. ſubſt. mekt occurrit in Niałsſagæ membrana haud contemnenda, ut me docuit Collega meus et amicus J. Johnſonius; verba libri ſunt in carmine Kaupahedinis ſiue Gunnaris perſonati: Ungr var ſeima ſlaungvir ſlíkr at *mekt* ok ríki. Occurrit quoque ſubſt. mekt, in cantilena Johannis Arii, ultimi Epiſcopi Hol. de religione Romanenſi, quod cecinit, cum ad ſuplicium duceretur. vid. Annal. Joh. Egilli. Hæc quadamtenus adſerunt lectionem mektugs contra G. Pauli, cujus hæc verba ſunt: Ex mectigs [vel mektugs] quod habet mſ., feci makligs, *meriti* ſc. *laudem*, tum quod jam in antecedd. de Arinbiörni in Egillum meritis, et quidem de ſummo ejus *merito*, de *potentia* vero nihil, neque hic, neque alibi [multum in ſequentibus Arinbiörni diuitias, et conſequenter potentiam, prædicat poëta, unde de hujus adſertionis veritate judicari licet. G. M.], quod nec alias admodum ſolenne; tum quod vehementer dubitem, vocem mectugr, qua hodie vulgus utitur (Dan. mægtig) acui eſſe Egilliani. Hactenus ille. Quod autem ſi mektugs non placeat, máttags, eodem et aliquanto præſtantiore ſenſu, ut ad fortitudinem et eximias animi virtutes Arinbiörni adludatur, ſubſtituere in procliui eſt; nam eam vocem linguæ noſtræ antiquæ eſſe genuinam, nemo negauerit, neque abit longius a chartarum lectione, quam illa alia viri ingenioſi lectio.

c) Fortaſſe kundar in gen. maſc., ut congruet adjectiuo mektugs; altera tamen lectio figurata ſeſe non ſine decore tuetur, ut conſtructio *του* mektugs cum nomine principali pro minus principali, ſiue ut ajunt Grammatici, cum re, pro nomine.

d) Audſkiæfd, habet Skállda, G. Pauli; quod ego neque improbem.

e) Jón lotri, habent quædam Skalldæ exemplaria, vitioſe; deinde lákri pro lokri, in parentheſi, adponit G. Pauli.

43) *Dicere vult poëta per quandam Epanorthoſin ejus, quod priore verſu dixerat, laudes Arinbiörni nullo ornatu indigere, atque ſatis in ſe eſſe ſplendidas.* Skæfr *in* audſkæf *deduco ab* at ſkæfa, polire. Omun, *in ſtropha ſequ. eſt* ſonus, ſermo, *et occurrit in ſermonis vocabulis Edd.* Lokr *etiam in mythologiis ejusdem, eodem ſenſu atque hic acceptum eſt vocabulum.*

Magar Þóris	*Filii Thoreris (Arinbiörnis)*
Mærdar efnir	*Laudis materias,*
Vinar míns	*Amici mei,*
f) Þau er válig liggia	*Quæ* 44) *ſtupendæ jacent*
Tvenn ok þrenn	*Binæ ac ternæ*
A túngu mer.	*In lingua mihi.*
XVII. Þat tel ek fyrſt	XVII. *Id* 45) *primum ego numero*
Er fleſtr um veit	*Quod plurimi norunt*

G. Pauli *in his duabus ſtroph. atque in ſexta a me diſſentit; ejus verſio et verba ſuper ea re hæc ſunt:* Facile mihi eſt adornare ſermone calido (ſono) — — — jacent quippe illæ tepidæ binæ *etc. continuatur per hanc ſtrophem [hunc verſum, ex mea loquendi conſuetudine.* G. M.] *Metaphora ſ. ſimilitudo e re equeſtri petita [ea metaphora non præceſſit, quantum ſcio, adeo ut hic non dici poſſit continuari.* G. M.] *et quidem ab equis calceandis.* Skeifa o: ſkæfa, *a* ſkór, *eſt* calceus equi; ſkævadr, *nomen* equi; *inter calceandum autem ſæpe continent ore equiſones clauos calceis mox adfigendis deſtinatos, quo facilius reflectantur et minus diſſiliant.* Volgr, calidus, tepidus; *per Epentheſin* valigr *vel* voligr, *ſi non alterum contractum;* Lákr *vel* lókr, *id. a* Hláka *vel* láka, ventus calidior, niues liquefaciens; hlær ſunnanvindr, *Ol. S. Trygg. Part. II. pag.* 135. *atque hæc quidem, vel ab arridendo, vel quod inter ridendum calidum exſpiretur.* Lókr, membrum virile, *petulantioribus modo uſitatum vocabulum.* Hlæia, *Dan.* lee, *Germ.* lachen, *ſolenni Epenth. ch.* Audſkæfdr, *i. e.* audſkeifadr, facilis calceatu, *hic non de equo aut ſolea, ſed de clauis, niſi forte per Hypallagen.* Omr, *m. g.* oman, *n. g.* ſonus, *hic* omun, *foem. id. Hactenus ille.*

f) Þerar, E. et J. corrupte, unde G. Pauli commode ſubſtituit, þar er, *quippe.* Þviat, *nam*, ex Skálda allegat idem vir doctiſſimus, cui conſentit I. Sed Skálda, qua utor, Wormiana, præfert quod in textu eſt. Deinde valeg habent E. et I. eodem ſenſu. Eſt autem totus hic verſus in Skalda ſub nomine Egilli citatus.

44) *Confer. tamen n.* 37. *ſupra. Poſſit vero vocabulum hic exponi e dicto loco:* Improuiſe, temere, ſine meditatione, incogitate. *Utut eſt, notio illius* vá *vel* vo *adhuc in ambiguo hæret, etſi quantum poteſt, fecerim ad eam illuſtrandam in Gloſſ. Eddæ; hoc certe loco* malum inopinatum, *ut quidam putant, ſignificare nequit.*

45) *Hic tranſitum facit poëta a priuatis Arinbiörni meritis, ad merita ejus et decora uniuerſalia.*

Ok al-þiód
g) Eyrum ſækir.
Hve milldgedr
Mönnum þótti
Bióda-Biörn
h) Birkis ótta.

Et uniuerſus populus
Auribus 46) *adpetit:*
Quam liberalis
Hominibus viſus eſt
47) *Menſarum Urſus*
Betulini timoris.

XVIII. Þat *i*) allsheri
At undri gefzt
Hve

XVIII. *Id uniuerſæ genti*
Mirandum euenit,
Quam

g) Ita G. Pauli; ſed Eyrim, pro var. lect. corrupte; Eyrum autem in ipſo contextu. E. et I. qui accuſandi caſus eſt, unde ſenſus foret: *Quod populi aures ſectatur, frequenter accidit.* Mox ſækir in textum intuli, cum exemplaria habeant ſekir, quod G. Pauli retinuit, et ſekkir in parentheſi adpoſuit, ſine ulteriore illuſtratione; vertit autem, *recondit.*

h) Birki ſótta, I. *betulinorum morborum*, i. e. *ignium*, haud illepide quidem, ſed Sóttar in ſingulari magis placeret.

i) Forte legendum öllum her, eodem ſenſu, nam Herr eſt *hominum multitudo*; notum eſt illud in Hryggiar-ſtycki de Olao Tranquillo rege: Allr herinn elſkadi hann, ubi de *exercitu* ſermo non eſt, ut hodie vox accipitur, ſed de *populo*. Porro illud Allsheri, ſiue conjunctim, ſiue diuiſim legatur, mea quidem ſententia, ſuſpicione non vacat, licenter fortaſſe formatum a genetiuo Allsheriar, ſed illud tamen ob auctoritatem poëtæ damnare nolim.

46) *Quæ enim ad liberalitatem adtinent, de aliis relata audire, gratum eſt hominibus, ut et alias virtutes, unde ſibi aliquid ſperare poſſent, ſi ita res ferret. Præterea inaudita ſunt auditu jucundiſſima; ergo populus ſingularem Arinbiörni munificentiam auribus captabat, ſiue* decorabat, *ut Plautina phraſi utar.*

47) Biódr, menſa, *in Rigs-þula; quænam autem eſt* menſa ignis ordinaria, *præterquam* focus? *atque hic noſtra lingua dicitur* arinn. *Mihi viſum eſt hanc circumlocutionem haud illepidam nominis* Arinbiörni *preſſe ad ipſa verba exprimere. Quisque noſtræ poëſeos non imperitus videbit, quod per* Birkis ótta, ignis *ſignificetur; meam verſionem qui improbant, præferant, licet, Dni.* Gunnari *verſionem hanc:* Denominatus Biörnus *a* foco, *i. e.* Arinbiörnus, *quæ minus noſtram poëticam ſapere videntur. Porro ille adnotat:* Biódr, qui offert, *a verbo* ek byd, offero. Birki, betula. ótti (ógti) terror, *vid. Hypn.* Birkis ótti, betulæ terror, ɔ: ignis;

Hve hann úrþiód
Audi *) gnegir.
k) En Griót-biörn
l) Um *m*) gnegdan hefir
Freyr

Quam ille 48) *genus humanum*
Pecunia 49) *abunde ditet.*
Sed 50) *Focarium Urſum*
Abunde ditauit
Frey-

ejus biódr, focus. *Hæc ille. Sciendum autem Betulam hic pro quocunque ligno poſitam eſſe.*

*) Gnægir, in parentheſi adpoſuit G. Pauli, quod et uſitatius, ſenſu eodem.

k) Þviat, *nam*, Edda Cod. Worm. quæ poſteriorem partem hujus verſus adlegat.

l) Voculam ſuperfluam rejecit G. Pauli, quam tamen ex genio antiquæ poëſeos ſeruare mihi viſum eſt, cum in meis exemplaribus compareat. Of habet Edd. Worm. quod eodem recidit.

m) Geddan, eodem Edda, *dotauit* vel *ornavit*, ſimpliciter.

48) Urþiód; *quemadmodum particula* úr, *quæ* ex *ſignificat et varie uſurpatur*, univerſalem priuationem *notat, ut* úrvinda, örmagna [*in hiſce non eſt univerſalis privatio, ſed* exceſſus rei *præter modum atque ad ultimum terminum, quod etiam præcipue valet de exemplo, quod vir doctiſſim. mox adducet.* G. M.], *ita hic, quamuis alio ſenſu, univerſaliter accipienda videntur. Exemplum quidem veterum hic ſe nullum offert, interim tamen animaduerto poëtam eximium prioris Sec. Hallgrimum Petræum dixiſſe:* Örþiádr frá eg hann yrdi, viribus eum plane defectum accepi. *Vulgo etiam audio hodie:* Örgædis liár, heſtr, *de* falce *vel* equo optimæ notæ. *Vel etiam* úrþiód, *pro* verþiód, *eodem ſenſu, ut* Durgr, öndurdr, dögurdr, *pro* Dvergr, öndverdr, dagverdr, o: her verandi þiód, veraldar þiód. *G. Pauli. Hæc poſterior interpretatio unice vera eſt, ut opinor. Sed an deriuatio prioris partis in hac voce compoſita recte ſe habeat, adhuc ambigi poſſit.* Ver *eſt* vir, vira *autem apud Lat.* foemina; verar, homines, *in Edda; undecunque hæc originem trahant, generalem interpretationem dare mihi libuit, cum vir doctiſſim.* totum populum *poſuerit in ſua, quod non poteſt adplicari, niſi ad Arinbiörni, conterraneos Norvegos. Vid.* Verþiód *in Edda Sæm. Gloſſ.* Yrþiód *habemus in Snorrio Tom. II, et quidem in carmine Einari Lauicrepi* (Skálaglamm) *de Hacono Dynaſta ut opinor, quæ vox* homines militiæ idoneos *videtur ſignificare, ſed an huc applicari queat, certum non habeo, nimis enim anguſtæ notionis videtur ea eſſe, utpote cujus prior pars ad* yrr, arcus, *referenda ſit.*

49) Ek gnægi, nægi, ſufficio: *hic tranſitive* beo, dito. [*Mox*]. gnægdan, *Acc. ſing. Particip. paſſ. ejusd. Verbi; ab Adj.* nógr, gnógr, ſufficiens. *Vid. Hypn. Gloſſ. Synt. a Verbo* at ná, pertingere. *G. Pauli.*

50) Griót-biörnum (*i. e.* Arinbiörnum).

Freyr ok Niördr	51) *Freyerus et Niördus*
At fiár-afli.	*Pecuniæ viribus (vi).*
XIX. Enn Hroalls	XIX. 52) *Atque (at) in Hroaldi*
n) Á hófudbadmi	*Villa capitali*
Auds	*Opum*

Griót, lapides (*nom. collect.*) *n. gen.*, *ex his autem exſtructus* arinn, *i. e.* focus. *Idem.*

n) *i*, eodem ſenſu. I. ſed *á* pro varia lectione, *at* video apud G. Pauli in parentheſi poſitum quo nihil opus erat. Intereſt tamen, quomodo vocabulum Höfudbadmi intelligendum ſit, id enim non dubitavi ſubſtituere pro librorum lectione Höfdbadmi, quod noſtra lingua nihil ſignificat, ut opinor, atque adeo G. Pauli viſum eſt ex ea refingere Hófdbadmi, i. e. ex ejus verſione, *prædio allodiali*, et, in parentheſi, at Haufud-badmi, *apud Hroaldi filium.* Quam ſuam verſionem ſequenti nota illuſtrauit, vel adſtruere conatus eſt, nam ultra conatum, in talibus, progredi non poſſumus, et ille ſua laude non debet carere: »Hefdbadmr dici poteſt, *quod quis poſſidet prædium*, *præcipue autem hæreditarium* [cur ergo allodiale, vocabulum nullius pretii, neque, ut opinor, ſatis adhuc intellectum iis, qui id frequentant, in verſione poſitum eſt? et præterea, non ſatis ſcio quo ſenſu priorem vocis compoſitæ partem, i. e. Hefd, hic ceperit vir ingenioſus. Analogiam tamen pro eo ſtare, etſi exempla deſint, non diffiteor. G. M.] Communiſſime quidem notat badmr, *arborem* ſed nec minus vere complectitur illa vox *totum regnum vegetabile*, et hinc facile *terram* ſ. *terræ ſuperficiem* [recte, ut opinor. Vide Grimnismál in Edda Sæm. de orto Ymeriano vel mundi ex eo creatione; et uſitatum eſt, in quibusdam Islandiæ locis, ut e. Thingeyenſi Toparchia Gras pro *Tellure* vel *Solo*, in electione: at ſkíra Barn í Grafi, i. e. *puerum recens in lucem editum*, *neque adhuc de ſolo ſuſceptum baptizare. G. M.*] Badmr autem dictus eſt a bedi, o: *lectulo;* ſub arboribus quippe per herbam, grata paſſim prædicatur quies ſiue recubatio, et vulgata hodieque locutio, at bada í róſum, *inter roſas volutari*, de vita tranquilla ac jucunda; nec aliunde certe, quam hinc, terra dicitur Biaud, f. g. quod et gramen producat, et in ea recubatur. [vide Gloſſ. Eddæ Sæm. in voce Badmr, et me ſupra in hoc libro pag. 431. not. 10. G. M.] Ex altera parte dicitur *filius* ættbadmr [ut et átt-runnr *cognatus* apud, Thiodolfum Noruegum, in poëmate *Hauſtlöng.* G. M.] item Höfud-barmr, rectius n. f. Höfud-badmr: prius *arborem* ſpectat *terreſtrem*, ut et Kynſtafr, necnon, ſi ita placet, Ætt-ſtudill,

Kynqvísl, Ætt-bogi, quæ tamen duo sæpius collectiue usurpantur; posterius (Höfud-badmr) *circum distinctum capillitii humani;* conf. Somnium Haraldi Pulchricomi, [quod non recordor; forte scribere voluit, Halfdani Nigri, qui pater erat Haraldi. G. M.]: Collectiue autem illud quidem *gramen terræ*, hoc vero *totum capillitium*. Siue vero Hefdbadmr legatur, siue Höfudbadmr, ad Arinbiörnum referri strophain hanc, ostendit sequentis initiale Hann, qui et tum extra, patriam agens, tum prædium auitum obtinens, virum egregium ac liberalem se præstitit G. Pauli. Höfud-barmr quatuor locis occurrit in Ll. Gulensibus, et videtur ibi *Stirpem masculam* denotare collectiue; nihil tamen impedit, quin de *persona singulari* accipere id liceat, quemadmodum in iisdem Ll. video Karlsvift et Kvensvift collectiue usurpari, cum tamen in nostro sermone vernaculo eæ voces de *singulis personis* adhibeantur. Quantum mihi quidem videtur, Höfud-barmr rectior, certe liquidior, lectio est quam illa altera, nempe Barmr, ab at bera, *parere;* non tamen nego, scriptionem Badmr eodem sensu accipi posse literis R et D inter se permutatis, cujus permutationis exempla sunt in lingua latina. Höfud, prior pars vocis, non video, quid aliud notare possit quam *præstantiam* s. *excellentiam;* et non celabo meam opinionem: rectius esse arbitror Höfudbarmr vel badmr legere in nominandi casu, et intelligere *personam singularem*, nempe ipsum Arinbiörnum; tum vero præcedens vox á Verbum est, non particula, et notat, *possidet, habet.* Quod G. Pauli dixit de *capillitio*, fateor me cum circumstantiis textus nostri conciliare non posse, neque ad eas applicare, quod neque ipse fecit, quantum video.

51) Freyr ok Niördr. *Hos pecuniæ datores nobis sistit Edda Fab. XXI et XXII.* Idem. *Verba Eddæ sunt:* Freyrr rædr fesælu manna, *i. e.* felicitatem (opulentiam) hominum pecuniariam in potestate habet. *Et de Niördo:* Hann er sva audugr ok fesæll, at hann má gefa þeim (*Pronomen demonstrat. pro nomine* Mönnum, *alias in Edda obuium*) aud landa ok lausa fiár. á hann skal til þess heita (*forte*, er á hann heita til þess), *i. e.* Ille tam opulentus est, et a fortunis beatus, ut donare possit opulentiam fundorum et rerum mobilium hominibus; ob eam rem votis conceptis inuocandus est. *G. M.*

52) *Est in hoc versu ulterior expositio aut repetitio prioris aliis verbis, poëtæ nostro non insolens, quæ ejus dicendi copiam monstrat; vel est occupatio objectionis*, quasi facile Arinbiörno sit, adeo largum esse, qui opibus adeo abundet tam hæreditariis quam aduentitiis, vel a semet ipso adquisitis. *Sed soluitur objectio hemistichio posteriori.* Confluxu amicorum ad Arinbiörnum visentium necesse est immanes sumtus a viro tam liberali in conuiuia et xenia fieri.

o) Auds p) idgnótt
At *) álnum q) ſiſia.
Sem r) vinreid
Af vegum aullum
Á s) vindkers
Vídum botni.

XX.

Opum erat 52b) *adfluentia*
Præter facultates gentilitias.
Quemadmodum et amicorum adequitatio
Ab omnibus viis (undique)
53) *In ventorum vaſis*
Vaſto fundo.

XX.

o) Aud ſat, E. unde G. Pauli fecit aud ſáſt, vel audug ſáſt, i. e. *vacuum (euacuatum)* vel *plenum videbatur*, *penu*, ex ejus interpretatione. Ego membranam ſequutus ſum, quæ ſimpliciter præfert, auds idgnótt. Audſiön, eſt in I. quod facile eſt corrigere in audſen, *conſpicua* vel *perſpicua*. Nemini autem mirum videatur, Verbum ſubſtantiuum abeſſe, hujus enim ellipſeos exempla ſunt, etſi rariuſcula.

p) Idgnótt non male ſe utique habet: ſed et forſan, non minus bene, Ignótt, ut dicitur Inógr, eodem ſenſu ac ſimplex nógr, vel etiam aucto. Gr. ἰκαρος. Vid. ad ſtroph. præced. G. Pauli. Illud I. in talibus compoſitis *diminutionem* ſignificat, quantum ſcio, ut in Iſúrr, Iſætr, et æque valet *ſub* Latinorum in vocabulis ſimilibus. Adeo ut nihil opus fuerit hac viri doctiſſimi conjectura.

*) Alnum, legit G. Pauli, et ſtropham interpretatur, *ſuſtentato cognato*, non admodum liquide, mihi quidem.

q) Sifa, I. i. e. *cognati* vel *filii*, quando alnum ſonaret *genito* vel *nato*.

r) Vinſæld, vinſeld, I. et E. in margine, o: ad verbum, *beatitudo ab amicorum copia* vel *amicitiis*. Quæ tamen lectio non adeo bene conciliatur cum ſequente, af vegum öllum.

s) Ita I. ſed Vindkars vel -kárs, E. quod in noſtro ſermone vix procedit, etſi Dani Kar pro Ker dicant.

52b) Idgnótt. Ida *proprie* gurges aquæ in ſe contortæ, vortex, *it.* mare, *in ejus ſilua Nomenclationum Eddica. Transfertur autem* maris vel aquæ redundantia *ad* aliarum rerum copiam ingentem; *unde illud in Pauls Biſkups Saga impreſſa, ſi recte recordor: ſe* Þeirra *vox* ſem *ſiórr gengi á land; et vulgaris eſt dictio in noſtro ſermone*, ſió-nóg, *i. e.* maris inſtar ſatis *vel* copioſum, *quod cum Lat.* abundans et adfluens *amice* congruit. *Præterea* Sægr *de* ingenti multitudine *notum eſt, vocabulum veriſimiliter variatum a* Særr, mare. *Sed quid G. Pauli cogitauerit, cum* Idgnótt *per* penus *interpretatus eſt, fateor mihi non liquere; forte priorem vocis partem deriuare voluit ab* at inna, præſtare.

53) *Super hac* terræ *appellatione poëtica, nempe*

XX. Hann *t*) dragſeil
Um eiga gat
Sem

XX. *Illi* 54) *funem tractorium*
Poſſidere contigit,
Tan-

Vindkers botn *vide ampliſſ.* Sc. Thorlacii adnotationem *ad* Haconar-Quidam Sturlæ Theodori, *quo addo ex Edda:* Jörd má kalla gólf ok botn vedra hallar, *i. e.* Tellurem periphraſtice appellare licet pauimentum et fundum aulæ aëriæ ɔ: coeli.

t) Draugſeil, it. dargs, dergs, durgs, dorgs, drogs-eld; hiſce varietatibus in margini adpoſitis ſcripturam ſui exemplaris, quod ſine dubio membraneum fuit, ut aliud a mea membrana, imitari conatus eſt I. unde tamen ego nullum ſenſum elicere quiui. Deinde, monitu J. Olavii, qui hic agi arbitratur de matrimonio Arinbiörni ab rege ei procurato, pro Seil legendum opinarer Sól, quæ una erat Divarum Aſianarum, et hic foret ſuppoſitum in muliebri appellatione periphraſtica; unde ſenſus fuerit, ſi Drag pro *geſtamine* vel *eo quod fertur* ſ. *geſtatur* accipimus, et heyrnar ſpann, ſiue de *aure* ſiue de *capite: Illi obtigit, rege conciliatore, mulier* ɔ: *uxor, unacum hominum* ɔ: *præfectura.* Et illud, Gódum á, foret ſingularis numerus, et ad Arinbiörnum ipſum pertineret, quaſi diceret poëta, á-gódum pro æ-gódum, *ſemper-bono.* Interim tamen de hac conjectura merito ambigitur, ex ea ratione, quod Verbum vardi in poſteriore hemiſtichio eſt, ſed poëtæ veteres conſueuerunt ſententiam claudere in prioris hemiſtichii fine ſiue quarta linea finita, niſi aliquam elegantiam ſingularem captauerint, cujus exempla dantur rariſſima.

54) Dragſeil heyrnar ſpanna *vix aliud eſſe poteſt, quam vel* inauris, *pro* auro *in genere poſita, vel* aurum *ſimpliciter, ut* tempora, *et* frons, *propter adfinitatem cum auribus,* vocentur heyrnar ſpann. *Notum autem eſt vett. geſtaſſe* aureas *et* argenteas vittas; *unde non improbabile eſt hæc metalla a* fronte *et ejus* adjunctis, *atque adeo a* capite *ipſo, periphraſtice appellari poſſe; quod etſi in Edda hodierna non exſtat, exemplum tamen ejus habeo in* Andra Rimu x. *ubi* Brúna-miöll, nix ſuperciliorum, *pro* argento *ponitur; quemadmodum et in Eyrbyggia, carmine vetulæ de Glæfero tauro:* Hadds hallar miöll, *i. e.* capilli aulæ (capitis) nix.

Sem *u*) Hilldíngr	55) *Tanquam regi,*
Heyrnar ſpanna	*Urnarum acuſticarum,*
Gódum *x*) á-vardi	56) *Bonis ſemper impendit*
Meþ	*Cum*

u) Hic pro Hilldingr, *rex*, tanquam alieno, poſui Hilpíngr, a Verbo at hiálpa, *auxiliari, opem ferre.* Heyrnar ſpanna dragſeil, *aurium funis tractorius* eſt *hoſpitis blandiloquium, commendante ſimul orationem vultu, unacum domo ac dapibus, cet.* Spanni a eſt *vaſis genus*, et quidem *certa (aridorum) menſura*, unde et Dan. ſpande, et fors Lat. *modius*, per aphæreſin et antitheſin. Eſt et ſpónn, *cocleare*, et panna, *olla*, quorum neutrum hinc alienum. Hann var pottr ok panna i því edr því, *auctor et actor* etc. G. Pauli. Qui adeo tertiam et quartam lineam, ſenſu e poſteriori hemiſtichio ſuppleto, vertit: quem auxiliator — impendit. Non poſſum negare, mihi haud inuenuſtam videri conjecturam viri ingenioſi, ſpónn pro ſpann proponentis, ut adeo *auris* vocaretur *cocleare auditus*, nempe *id quo ſermo hauritur;* tum vero legendum fuerit ſpána vel ſpóna, quod poſterius uſitatum eſt, atque etiam in poëmatibus Hungurvakæ occurrit in complexa voce Hornſpónar-efni. Sed quod vir doctus ſpanna format a nominatiuo ſing. ſpanni, gen. maſc. vereor ne erraverit; mihi vox non occurrit, niſi uno loco apud Snorrium in legumlatione Sveini Alfivæ filii, ubi habetur ſpann ſmiörs, et vel in foem. vel in neut. gen. capienda eſt, non enim, ut arbitror, in maſculino.

x) æ, eodem ſenſu, et quidem uſitatius ſuppoſuit G. Pauli. Sed altera lectio ſic ſatis procedit, nam videmus in compoſitis, ut ex. gr. Aláfr, pro Ælífr vel Eilifr, poſitum eſſe; vide Alfr in meo Eddæ Gloſſario.

55) *Prædicat in Arinbiörno regales diuitias et ſplendorem regalem; reges aliis ditiores et ſplendidiores eſſe oportet, propter reditnum magnitudinem et dignitatis excellentiam. Non autem mirum eſt Egillum, hominem auarum, et magnificentiæ tamen deditum, adeo multiloquum eſſe de diuitiis et ſplendore Arinbiörni. Denique nolui omittere ſuſpicionem meam, quod* heyrnar ſpanna dragſeil *accipi poſſit de* Fama egregia, *quæ* homines undique ad viſendum Arinbiörnum adlexerit, *ut habemus verſ. præced.*

56) *Per* gódum *et* gumna fiöld *intelliguntur* optimates *et* plebs, dites *et* pauperes; dicet adeo poëta, Arinbiörnum de ſuo contuliſſe in homines cujuscunque conditionis. *Super voce* vardi G. Pauli *hæc adſcripſit:* at veria, *Dan.* anvende, in uſum aliquem conuertere; *unde* et vara *et* varníngr, merx, *forte* et verd, pretium.

Meþ gumna fiöld
y) Vinr *z*) ve-þorins

Cum hominum multitudine,
57) *Amicus bello-intrepidi*

y) Vinir, viner, E. et I. item membr. per ſcripturæ compendium. Monui, autem non ſemel, compendium illud non ſemper legi debere per *er* vel *ir*, ſed ſupplendum eſſe, pro ut circumſtantiæ poſtulant.

z) Mea exemplaria, unacum ipſa membrana, in qua hic verſus ad legendum ſatis eſt liquidus, præferunt Veþorms, per þ in medio, quo ea membrana nunquam aut rariſſime pro *d* utitur; confiteor quidem nihilominus illud Veþorms accepi poſſe pro cognomine hominis alicujus, qui amicus fuerit Arinbiörni; ſed cum de hoc nihil conſtet, atque adeo ſententia inde ſatis jejuna eueniat, mihi, poſt multam ambiguitatum vertiginem, tandem ſententia ſedit, librorum lectionem, leuiſſima mutatione, in Veþorins reſtituere. Quod Ve interdum notauerit *arma*, veriſimiliter colligo ex una et altera veterum cantilenarum; nominatim ex carminibus Darradi in Niálsſaga, ubi J. Johnſonius, poſt A. Magnæum, eam vocem neceſſario, ut mihi videtur, ita accipit. Sed ſi, una litera addita, legere velimus Ved-þorins, ſenſus exſiſtit haud multum differens, nempe: *Ad pericula intrepidi.* At ved ſetia ſik, habemus apud Snorrium in Olai Sancti Hiſtoria, i. e. *ſe periculo objicere;* it. þat er i vedi, de *ea re*, *quæ facile amitti poteſt*, in ſermone noſtro vernaculo; ille tamen ſenſus a periculo, quod pignoris depoſitioni adjunctum eſt, ſine controuerſia eſt translatus.

57) *Haraldum regem hominem bellicoſum, et alumnum Arinbiörni (teſte Hacono rege, ſupra pag.* 524) *in re incerta intelligere poſſumus per illud* ve-þorins veclínga tís; veclíngar *forent homines* alacres, vegetes. Tír *quod attinet, vide Var.* þ *quod vel eſt a verbo* at tiá, dare, præſtare, *quod principibus dignum eſt, vel a Gr.* τίω, honoro. *Super voce* Veclíngr *hæc commentatus eſt G. Pauli:* Veclíngr *patronymice ſe habere videtur, a* Vekill, *quod nomen virile, habet Landn. pag.* 97 (Schalh.) *deriuari videtur a* vöku, vigilia, *ſ. verbo* at vaka, vigilare, *mire conuenientibus Lat.* vigil *et* vigilo, *priori pro primitiuo habito, quod et habendum puto, quemadmodum non ex* pugilo, ſtrigillo, pugil, ſtrigil *vel* ſtrigilis, *ſed contra, ut hujusmodi plura taceam.*

Veclinga þ) tís.

XXI. Þat hann *a*) vidr
Er þrióta mun
Flesta

Juuenum decoris (vel *principis*).

XXI. *Id ille* 58) *obtinet* (*præstat*)
Quod defore opinor
Plu-

þ) Tös præferunt membr. E. et J. unde nullum sensum, nostro sermoni conuenientem, potui eruere; etsi non nesciam Tös (Taus) in Danica et nostra lingua hodierna pro *puella adolescentula*, nobis tamen potissime in malam partem, Danis in utramque. Facile mihi erat, Tóis, nostro sermone rectius Tægis, Dativus Tægi, n. substituere, quod foret *Staminis*, *feminis*, vel *agminis*, cogn. Germ. Zeug, quam vocem ii de *panno* frequentant, sed sine dubio latius extendi potest, atque adeo usque ad *personas;* interest tamen, quæ vocis originatio sit, mihi verisimillima videtur ab at toga, *ducere*, sed fateor, vocabulum Töi, n. nobis hodie sic satis usitatum, nusquam mihi in priscis monumentis occurrisse, sed Taug, g. f. legi in Vilhialms Saga Sióds, ubi Toga quadam sic habet: Engi vissi hver Taug i henni var, i. e. *nemo sciebat, quid staminis in ea esset*, vel *unde confecta esset;* atque ita dicimus hodiedum: Þat er gód Taug i einum, *bona indole præditus est;* et e contrario: Þat er ecki ein gód Taug i honum, *nihil bonæ indolis in eo est.* Si ergo hunc sensum acciperemus, Taugs collectiue sonaret *generis*, et positum esset pro Taugar, quamuis id sit contra regulas grammaticas in talibus foemininis, unde tamen videmus exceptionem aliquando fieri, ut ex. gr. in Hísings (insulæ nomine) pro Hísíngar. In re adeo incerta visum est mihi tandem aliquando, pro Tös substituere Tis, aut si mauis, Tys, nam scriptio est ambigua; utriusque notionem in versionem intuli. Posset et legi, Res; erat autem Rer unus regum maritimorum, et hic simpliciter, etsi raro exemplo, de *principe* acciperetur, intelligereturque Haraldus Gráfeldus, Arinbiörni alumnus, qui plurimum vitæ suæ in marinis expeditionibus transegit. Hasce duas lineas G. Pauli intactas et inexplicatas reliquit, una voce excepta, nempe Veclínga, de qua notam consule.

a) Ita videtur legendum in I. qui tamen pro varia lectione, quemadmodum et E. adfert, inder, vocem nullius significationis; unde tamen G. Pauli feliciter restituit, innir, *expendit*, sane quam eleganter, ut dicat poëta, Arinbiörnum *plura in donis expendere, quam possideant vel diuissimi.* Vider, in contextu habet E. quales lectiones aliquoties damnaui, et qua occasione inuectæ sint, significaui.

58) *Dicit poëta in hoc versu*, Arinbiörnum duas res consecutum esse, quæ adquisitu

Fleſta menn	*Plurimis hominibus,*
Þót fe eigi.	*Quamuis pecuniam poſſideant:*
Kvedka ek ſkamt	*Dico non breue eſſe ſpatium*
Milli ſkata húſa	*Inter domos* 59) *munificorum,*
Ne *b*) audſkept	60) *Nec facile manubrium aptari*
Almanna ſpiör.	*Omnium hominum ſpiculis.*
XXII. Geck madr eingi	XXII. *Exiit hominum nemo*
At Arinbiarnar	*Apud Arinbiörnum*
Or legvers	*Ex* 61) *cubitoriæ manſionis (piſcatoriæ)*
Löng-	*Longo*

ſunt difficillimæ, *nempe* nomen Skatii, *i. e.* viri inſigniter munifici, *talis enim Skatius, rex maritimus, erat, ut Edda teſtatur; quæ et in virorum præſtantium adpellationibus adfert vocabulum* Þiód-ſkati *et* Gull-ſkati, *et ipſe Egillus in Hofudlauſn attulit nomen* Blódſkati. *Altera res eſt* omnium, ſaltem plurimorum, beneuolentia et adprobatio, *quod ne Deo quidem opt. max. contingit, ex trito prouerbio noſtrate:* Engi gerir ſvo at öllum like, ok ecki Gud i Himnaríki, *i. e.* nemo ita facit, ut omnibus placeat, et ne quidem Deus ipſe in regno coelorum.

b) Einſkept, per elegantem conjecturam, adpoſuit G. Pauli, retenta tamen altera lectione; vertit autem illud prius per, *unum manubrium aptari.*

59) Regum *in verſione* G. Pauli *minus videtur ſonare, quam illa altera acceptio vocis.*

60) "*Ultimæ hujus adſertionis veritatem egregie illuſtrat Ranguars Saga Lodbrók. ſub initium. Spectat autem hujus ſtrophæ poſterior pars diuerſos hominum ſenſus ac mores, tanquam ſequentis comparationis exordium.*" G. Pauli. *Senſum ipſum paullulum attigi ſupra not.* 58. *Huc autem apte congruit notum illud ex Rúnatals-Þætti Odins:*

Skó-ſmidr Þú ne ver
Ne *ſkepti-ſmidr,*
Nema Þú ſiá.ſum Þer ſer.
Skórr er ſkapadr ílla,
Eda *ſkapt ſe rángt,*
Þá er Þer böls ofbedit.

i. e. Calcearius opifex noli eſſe,
Neque *manubriorum opifex,*
Niſi tibi ipſi fies;
Calceus eſt male formatus,
Aut *manubrium* diſtortum,
Tum tibi mala imprecantur homines.

61) Leg, locus, ubi quid jacet, lectus. Ver, *n. g.* piſcatorum manſio. *Intra domum autem cubatur; et hinc illa* Legvers knörr *peripbraſtic. poët.* G. Pauli. *Cum tamen*

Löngum knerri	*Longo nauigio* (ɔ: *domo*)
Hádi *c*) leiddr	*Ludibrio deductus*
Ne *d*) heipt-kvidum	*Aut fœui-dictis*
e) Med atgeirs	*Cum* 62) *bipennis*
Audar túptir.	*Vacuis receptaculis.*

XXIII. XXIII.

knörr, *ſequatur*, ver *autem ſit* mare, *et* nauis *potius denominanda videatur a* mari, *quam a* piſcatorum manſione, *videndum eſt amplius anne*, ver, mare *ſit ex mente poëtæ adpoſitum ſ. adjunctum in hac domus periphraſtica adpellatione; ſed fateor tamen, eam acceptionem eſſe duriuſculam, quod* domus dicatur maris cubitorii nauigium. *Interim notum eſt*, terram *pro* mari, *et* mare *pro* terra, *interdum poni a veteribus poëtis, idonea determinatione adjecta, ut in hoc Sighvati poëtæ*, Sparn raſtar knör *Rádyris vör, ubi* Röſt *eſt* terra, *ejus nauigium*, equus, et Rádyris vör, *rangiferi portus*, terra.

c) Leiddir, præferunt mea Exemplaria, et retinuit G. Pauli, quod et ferri poteſt figurate, plurali poſito pro ſingulari; ſed alterum, ut ſimplicius, repoſui; et volo cauere omnibus, ne iſti ſcriptioni, *ir* pro *ur*, in talibus, nimium credant.

d) Heipt-kirdum, nullo ſenſu idoneo, præfert E. unde G. Pauli adpoſite reſtituit id, quod in textu eſt, quæ ejus conjectura videtur etiam adſtrui ex cod. I. Idem vir ingenioſus aliam conjecturam adfert, nempe Heipt-yrdum, ſenſu eodem.

e) Ne, *aut*, hic ſine neceſſitate intulit G. Pauli.

62) Atgeirr, *haſtæ genus, bellicæ quidem ſemper, quod ſciam, ſed tamen vi compoſitionis* Hippocentrum, *ſc. in hippomachia, ubi tamen uſitatus baculus*, Heſta-ſtafr. At *et* etia, *in Höfudlauſn*, vard odda at, ſtroph. 8. [*ad noſtram rem nihil præſentem deriuare vocem* Atgeir, *quod et forſan non adeo facile, neque multum plauſibile eſt in verbis Dni G. Pauli modo adlatis; nam vix eſt ut credatur, veteres talibus inſtrumentis equos ſuos ſtimulare, atque adeo vulnerare voluiſſe; fortaſſe tamen prior pars vocis ſit ab* at ota, protrudere, intrudere, *quod ſine periculo geſtantis tale haſtæ genus facile e longinquo impelli poſſet, propter haſtilis, ferro ſine dubio circumuincti, ſaltem ex parte anteriore, longitudinem.* G. M.] Atgeirs túptir, ɔ: töptir, [*vox ſemper ſcribitur* túptir *per ú in Ll. Gulenſibus, nequis eam ſcriptionem noſtræ inſcitiæ aut negligentiæ tribuat.* G. M.] manus haſtæ receptacula. Topt, parietes domus, ſine interiore et ſuperiore ſtructura. *Aliquando etiam pro* domo *accipitur vel ut pars pro toto, vel quod ea ſine inhabitante, vacua eſſet.* En þar Skadi byggir – – fornar

XXIII. Hinn er *f*) fe-grimmr
Er i fiördum býr
Sá er *g*) ofdólgir
Draup-

XXIII. *Ille eſt* 63) *in pecuniam ſæuus,*
Qui in Fiördis habitat,
Qui 64) *hoſtiliter tractat*
Dra-

tóptir födr, inhabitat priſcam patris domum. *conf. Hypn. Gloſſ. Diatrib.* G. Pauli. Tópt *mihi quidem nihil videtur aliud eſſe quam Gr.* τοπος, *i. e.* locus definitus, fundus. Konúngr let marka toptir til garda (*ubi ſcilicet ne parietes quidem antea exiſtebant*), *in Olai Helga Saga in Cod. Flat. Sic et in Ll. noſtris:* at færa bæ ſinn (hús ſín) á fornar tóptir. Odals-tóptir, fundus hæreditarius *ſine* gentilitius, *occurrit in carmine Sigbvati poëtæ, Ol. Sancti mortem legentis:* Minn Drottinn lek opt á *Odals-tóptum* ſinna manna.

f) Ita reſtitui, conjectura ductus, cum I. et membr. per ſcripturæ compendium præferant feg'mr, ɔ: fegermr, vocem nullibi exiſtentem et ſenſu caſſam. Fe-gernri, ſatis rigida vox, et incertum, ad quem adplicanda ſit, eſt in E. quod G. Pauli recte reddidit *auarior;* interea nihil ſolicitus de re ipſa vel perſona, ad quam hoc pertineat. Scimus ex Ol. Saga Tryggv. et aliis monumentis, Arinbiörnum in Fiördis, Norvegiæ prouincia, habitaſſe; unde hoc hemiſtichium de eo, quam de nemine, aut ſaltem de aliquo penitus ignoto, potius intelligere mihi viſum eſt. Niſi tamen aliquis velit dicere, Egillum, hominem auarum, in Borgarfiördo Islandiæ habitantem, ſe ipſum hic intellectum velle, luſo quodam, ei non inſolenti, vel in ſuam ipſius perſonam.

g) Ofdólgr, I. i. e. *nimius hoſtis*, vel ſimpliciter *hoſtis*, ut *of* ſit parelcon, quæ lectio altera ſimplicior eſt; mihi enim verbum ek dólgi et nomen verbale agentis dólgir, m. penitus incognita ſunt, etſi non negem, ea ſuam auctoritatem aliqua analogiæ ſpecie tueri poſſe; retinui ergo hanc lectionem, nixus præcipue Dni. G. Pauli auctoritate.

63) *Ita Siurlæ Theodori rex Hacon ſenior dicitur* Gulli-grimmr *in hiſce:* En þar ſat Seggia Drottinn gulli grimmr á giaf-ſtóli; *et poëtæ veteri, Thorvaldo Blönduſkáld*, Gull ſtrídir *dicitur* vir liberalis, *quod velim conferatur cum* dólgir draupnis nidia *in lineis ſequentibus. Huc etiam pertinent verba Einari Sculaſoni in Edda Sn.* lætr ſtillir grid gulli — ſlitna.

64) Ofdólgir [*vel diuiſim* of dólgir. *G. M.*] odit ɔ: odioſe premit vel ſectatur. Dólgr, hoſtis, *dictum videtur a Verbo* at dylia, occultare, *quod alteri male cupientes conſilia celent.* Söku-dólgr, ἀντιδικος. *G. Pauli. Conf. Gloſſ. Eddæ Sæm. ubi voces* dólgr, *m. et* dolg, *f. a Lat.* duellum *arceſſiui. Ceterum nemo miretur, Dni.* Gunnaris *adnotationem et interpretationem*

Draupnis nidia *h*).

* * *

Söku-nautr

Sona

65) *Draupneri filios.*

* * *

66) *Aduerſarius*

Filiis

hujus loci a mea-diſcedere aliqua ex parte, cum ille diuerſam lectionem ſequutus ſit, quam ſub lect. variante f. *adtuli, et quadamtenus reprobaui.*

h) Plura hujus Odæ non exiſtunt in E. cujus apographum ad Dnum. Gunnarem transmiſſum erat, ſed duo hemiſtichia addit. I. quæ an cum ſuperiore, et an inter ſe ipſa cohæreant, non auſim definire, cum præſertim, ut diuiſa adferantur in laudato exemplari; eo tamen pronior ſum, ut putem, antecedentibus ea adnecti poſſe; certe alterum quod attinet, non videntur male inter ſe cohærere. Neque amplius ullum verbum in ipſa membrana legere eſt. Non pauca hic deſiderari, oſtendit orationis ſeries inde ab initio ſtroph. xv. Nú erumc audſkæfd etc. et mox: tvenn oc þrenn. De ſola autem liberalitate [opibus et ſplendore. *G. M.*] hactenus actum, nec ſermo ille ad finem perductus. Offert autem ſe facile altera laudis materies, egregia in reges et amicos fides, ex parte quidem ante tacta ſtroph. x. et ſeq. ſed amplius multo deducenda ac celebranda. Nec forte bellicam viri virtutem, præter alias morales, intactam reliquiſſe poëtam crediderim. Horum ergo deſiderio, necnon ceterorum, quæ deſunt, rectiorumque alicubi, ſi haberi poſſent, majorem in modum tactus, paſſim apud amicos de hac oda inquiſiui, ſed fruſtra. Delectant interim non mediocriter, quæ in meritas Arinbiörni laudes ſplendidiſſimæ ſuæ Hiſtoriæ Norvegicæ inſeruit doctiſſimus et accuratiſſimus Gerhardus Schiönning, ingeniorum conſiliorumque æquiſſimus ac perſpicaciſſimus judex, Part. II. pag. 317. 325-26, mihi quidem multiplici ſuo merito laudandus, ſed mea tenui laude multo majore digniſſimus. Quod vero ad ejus [Odæ] compoſitæ tempus attinet, indicat illud haud obſcure Hiſtoria, ubi de Haraldi Grafeldi et cum eo Arinbiörni in Norvegiam reditu agit, miſſi tum ab Egillo carminis mentionem faciens. *G. Pauli.*

65) *I. e.* annulos. Draupnir *et* drúpnir, o: ſtillator, annulus Eddicus annuliparus. *G. Pauli. De quo in Skirnis-för Eddæ Sæm. item in Edda Snorr. de funere Balderi. videtur autem ea Mythologia ad* foenus pecuniarium *adludere.*

66 *Hic laudat Arinbiornum ab ſeueritate in puniendis et coërcendis hominibus maleficis.* Söku-nautr, *rara vox eſt, occurrit autem*

i) Sona hvinna
Hríngum *k*) hnoter
l) Hádds vegandi.

* * *

Hann

Filiis furunculorum (latronum)
Armillarum 67) *conſumtor,*
Annuli peremtor.

* * *

Ille

in Ll. Gulenſibus Tit. Kaupabalki; formata vero eſt ut Skuldu-nautr, debitor. Nautr *per ſe eſt* conſors, *item* is, unde quis aliquid accipit, *ſed raro occurrit in compoſitione de* eo, qui malum negotium cum aliquo habet, aut moleſtiam ei faceſſiuit, *niſi in his duobus, quæ nunc adtuli, ſtricte ad verbum exponendo* Söku-nautr *foret* conſors in lite, *quod per luſum aliquem poëta vocat Arinbiörnum, eo quod judiciis et armis perſequeretur ſceleratos.*

i) Sonar, in ſing. *filii.* I. quod propter neceſſitatem in pluralem transmutaui Deinde Hinna in eodem exemplari, ſequitur, ſenſu ſane ambiguo, unde adeo pro eo reponere mihi viſum eſt Hvinna; poſſit et reponi Linna, ut *filii Serpentum*, per Hebraismum et Hellenismum, ſint *ſerpentes ipſi* vel *genus ſerpentinum*, quorum aduerſarius, adludente poëta, dicatur Arinbiörnus, propterea quod *eorum cubile*, o: *aurum*, hominibus dilargiatur. Sed ſi omnino illud Hinna retinendum ſit, intelligendi ſunt *alterarum partium homines*, qui ab Haraldo Grafeldo et aliis Gunnhildæ filiis non ſtabant, ut Arinbiörnus ſtetit, aut ſaltem iis ſuſpecti erant, vel eſſe poterant, de regni cupiditate, et propoſito, Haconis Adalſteinii cædem ulciſcendi, ex. gr. Tryggvius Olai, Gudrödus Biörni (principes) et Sigurdus Hlada-Jarlus, aut horum filii, Olaus Tryggvii, Haraldus Gudrödi, cognomine Grönlandus, et Hacon Hlada-Jarlus, poſtea Dynaſtes Norvegiæ.

k) Forte Hniótr, *offendiculum*, vel Hriótr, diſperſor, utrumque homini liberali congruenter.

l) Hades, præfert I. vocem nullius pretii et ſenſu caſſam; ſed opinor eam ſcripturam proueniſſe e compendio literarum in ejus libri matrice, a ſcriba non recte intellecto. Siquis legere voluerit Hodds, quandoquidem Hodd pro *auro* vel *annulis* illo altero uſitatius eſt, certe in obliquis caſibus, id ſane licite potuerit, nam literæ *a* et ǫ inter ſe alternant.

67) At hnota, *unde verbale agentis* Hnoter *analogice, nam mihi nusquam alias viſum eſt id vocabulum: putatur eſſe* glandes decerpere vel decutere *proprie*, *ab* Hnot,

Hann alldr-teig
Um eiga gat
Fiöl-ſáinn
m) Fridi ſpiöllum.

* * *

n) Vark árvakr
Bark ord ſaman
Med mál-Þións
Megin-verkum.

Ille 68) *ætatem productam*
Sorte obtinuit
69) *Frequenter conſentiens*
Paci violatæ.

* * *

Mane euigilabam,
Verba congerebam
Cum 70) *ſermonis miniſtri*
Operoſo labore:

Hlód Ex-

glans arboris eſculenta, *et deinde extenſum eſſe ad* quamlibet diminutionem vel carpendi actionem, ut Hnoter *vel* Hnotir *verbo tenus notet* carptorem *aut* diminuentem; *id tamen vocabulum juſto minus videtur ſignificare ad prædicandam Arinbiörni munificentiam; vid. ergo conjecturas meas in lect. var.*

m) Simplicius foret, Fridar ſpiöllum. Sed alterum tamen conſiſtere poteſt, ut ſpiallr in nominandi caſu contractum ſit a ſpilladr, particip. paſſ. verbi at ſpialla.

n) Hunc verſum octoſtichum intuli, ſiue potius hujus poëmatii laciniam eo clauſi, e Skalda, ſub figura periphraſi, ubi Egillus ejus auctor laudatur. Videtur autem ille fuiſſe ultimus aut penultimus dicti carminis, cujus neque ego quidquam amplius adferre habeo, e præſentibus ſubſidiis.

68) *Hoc haud abſimile eſt illi Horatiano:* Vivet *extento* Proculejus *ævo. Conf. Ind. Landn. ſub voce* Teigr.

69) *I. e. quamuis plurimum in bellis verſatus ſit Arinbiörnus, tamen ad ætatem grandem peruenit.*

70) *Auctor Skaldæ ita commentatur:* Hann kallar mál-Þión *túnguna.* her er ſeiginlig líkíng milli Þións ok *túngu.* Þvíat hon er hlutr mannſins. *i. e.* Adpellat *linguam,* ſermonis miniſtrum. hic eſt impropria comparatio inter *miniſtrum* (famulum) et *linguam;* nam ea eſt pars hominis. *Ita auctor Skaldæ. Sed mirum mihi accidit, qua propter poëta noſter non poſuerit* Þernu, miniſtræ, famulæ, *pro* Þións, *ſiquidem* Túnga, *ſuppoſitum, cujus hic ſit translatio, eſt generis foeminini, quemadmodum et* Þerna, ancilla. *Translatio autem in hoc verſu eſt ab conſtruendis* ſtruibus lignariis, *quæ nobis dicuntur* Vidar-keſtir, *ad* carmen concinnandum.

Hlód ek lof-köſt
Þann er lengi ſtendr
Obrotgiarn
I bragar túni.

Exſtruxi laudis cumulum,
Qui 71) *diu ſtat*
Diſſolui neſcius
In 72) *carminis area.*

LXXXI. Cap.
AF EINARE HELGASYNI OK AGLI.

Einar het madr, o) han var Son Helga, Óttarſonar, Biarnarſonar hins auſtræna, er nam laund í Breida firdi. Einar var Bródir Oſvifrs ens Spaka. Einar var þegar á únga aldri mikill ok ſterkr ok enn meſti atgervi-madr. han tók at yrkia þegar er han var úngr ok var madr námgiarn. Þat var eitt Sumur á Þíngi at Einar geck

LXXXI. Cap.
DE EINARE HELGII FILIO ET EGILLO.

Einar dictus eſt homo; is erat filius Helgii, filii Ottaris, filii Biörni cognomento Norvegi qui territoria in Breidafiordo occupauit. Einar frater erat Oſuivi Sagacis; ille in pueritia ſtatim magnus erat corpore et robore, ac virilibus artibus præter ceteros inſignis; idem jam tum parvulus carminibus condendis animum adjecit, et ingenio fuit capaci (artes humaniores diſcendi cupidus). Euenit æſtate aliqua in comitio,

o) Sequentia ita contrahunt Hol. I. P. ok var Helgaſon, han var ſkáld gott. ſed paullo plenius, Jör. han var atgiörvismadr mikill ok ſkáld gott — *et poëta excellens.*

71) Lengi, *modeſte dixit, non adeo* ſemper *(qua ſpe jamdiu excidiſſet poëta, ut videmus), ſecus quam Ovidius in ultima Metamorphoſi, et Horatius in carmine:* Exegi monumentum aere perennius. Stendr *autem, in tempore præſenti,* certitudini *deſignandæ poſuit poëta, non* ſtanda mun, *in tempore futuro, quod æque per metrum poterat.*

72) Tún, area ſepta; I bragar túni, *poteſt et reddi,* intra ſepta poëmatum, o: *in cordibus et oribus hominum,* vel *inter opera poëtarum, quæ memoria hominum ſervantur. Etſi autem hæc translatio ab lignis in ſtruem congerendis ad poëmatia componenda, duriuſcula videri poſſit faſtidioſæ elegantiæ noſtrorum temporum, tamen in ſe non inelegans eſt, ſaltem nobis Islandis, qui id, ad quod translatio ſit,* nempe Köſtr, *nouimus, et talibus translationibus ex Edda aſſueti eſſe debemus.*

geck til búdar Egils, Skallagrímsſonar ok tókuz *p*) þeir at ordum. ok kom þar brátt talinu at þeir *q*) rædду um ſkáldſkap. Þótti hvarum-tveggia þær rædur *r*) ſkemtilegar. Sidan vandiz Einar optliga, at gánga til tals vid Egil. giördiz þar vinátta mikil. Einar hafdi litlu ádr komit út or *s*) för, Egil ſpurdi Einar miög *t*) auſtan tídenda *u*) ok at vinum ſinum *x*). ſo ok at þeim er han þóttiz vita, at úvinir hans váro. han ſpurdi ok miög eftir ſtórmenni. Einar ſpurdi ok i mót Egil frá þeim tídendum er fyrr höfdu giörz um ferdir Egils. ok *y*) ſtór virki hans. enn þat tal þótti Agli gott. ok rættiz af vel. Einar ſpurdi *z*) Egil hvar

ut Einar tabernaculum adiret Egilli Skallagrimi filii; atque illi verba inter ſe invicem conferre occeperunt. is autem ſermo eo breui deuenit, ut de re poëtica loquerentur; e qua disputatione uterque voluptatem capiebat. Deinde Einar inſueuit colloquendi cauſa frequenter ad Egillum ire. Magna adeo inter eos extitit amicitia. Einar paullo antea in patriam redierat e nauigatione mercatoria. Eum Egillus multa rogitabat ſuper novellis Orientalibus (Norvegicis), amicisque ſuis; item iis, quos credidit ſuos eſſe inimicos: etiam ſtudioſe de proceribus percontatus eſt. Einar itidem viciſſim requirebat de rebus anteactis, in (de) itineribus Egilli, et de magnis facinoribus illius. Ille autem ſermo Egilli animo ſuauis erat et oportunum incitamentum ad eum [ſermonem] continuandum. Idem porro Egillum interrogabat,

p) tókuzt ordum. Hol. etiam recte. töluduzt þeir vid. Hrapp. quod eodem fere recidit.

q) rædduzt. Hrapp. *inter ſe.*

r) gódar. Hol. *ea confabulatio utrique ſuauis viſa eſt.*

s) förum in plur. Hrapp.

t) úr Noregi, ſenſu eodem Jör. utan *e terris exteris.* Hrapp.

u) fra ſtórmenni ok vinum ſínum þeim er voru i Noregi, *de nobilitate et amicis, qui in Norvegia exiſtebant.* Hol. I. P.

x) ſo ok — váru, etiam exclud. Hrapp. male.

y) ſtórmennſku, *magnificentia*, vel *indole heroica.* L. M. Hrapp. ſuſpecte.

z) ok — vel omitt. Jör. Hol. quod neque ſatis in ſe liquidum eſt, mihi utique. vide tamen Gloſſar. Víga glumsſagæ in voce rettiz vel rettaz. fieri etiam poteſt, ut rættiſt hic ſit, *radices egit*, o: ſtabilitus fuit, ne abrumperetur, aut et *germinauit, pullulauit, prognatus eſt*, ut planta ex radice. Utroque ſenſu translato.

hvar han hefdi þeſs verid ſtaddr at han hafdi meſt reynt ſik? ok bad han þat ſegia ſer. Egil qvad:

Bördumz ek einn vid átta
En vid ellefu þ) tysvar.
Sva ſíngum æ) val vargi
Vard ek einn bani þeirra

Skipt-

bat, ubi locorum ita fuiſſet conſtitutus, ut ſuæ virtutis ſummum feciſſet experimentum; petebat, ut id ſibi diceret. Egillus cecinit:

Pugnauus una contra 1) *octo*
Et contra 2) *undecim bis*
Ita ſtragem parauimus lupo
3) *Solus eorum interfector extiti.*

Diſſe-

þ) Ita membr. vi permutatur in y, ut kykva, pro kvika, in kykva-vödvi, *muſculus vivus*, vel *ſenſilis* in manu interiore ſupra pollicem; item in Biörgyn, pro Biörgvin, Berga (Bergen), urbs Norvegiæ celebris, quaſi vel *tecta* ſimpliciter *ſyluis*, nempe ab at byrgia, vel *montibus* aut *ſaxis circumdata*, ut Biörg-vinn -vín -yn ſit participium ſine verbi origine, a biarg, *rupes*. Vulgus codicum præfert vulgatum, tvisvar, in Jör. eſt, tvenna, quod eodem abit, ſi diuiſim intelligamus, *bis undenos*.

æ) veid. Hol. præter H. item Svec. *venatum prædam*. Verd, *victum* H. O. utramque lectionem ita adprobat Dominus Pauli, ut tamen retineat eam, quæ in textu eſt; neque facile eſt decernere, quæ harum trium præſtet, niſi varietates tropi gratia potius amplectandæ videantur.

1) Hoc factum eſt in ſaltu Eidenſi ubi ſolus Egillus ex inferiori loco adgreſſus eſt 8 homines in clivi ſupercilio conſtitutos, et eos omnes interfecit.

2) Semel in Friſia Arinbiörno militans Cap. LXXII. pag. 531 ſupra. Iterum in ſaltu Eidenſi, ubi tamen tres homines ſecum habuit, qui tranſitum defenderunt, adeo ut plus juſto hic de ſe prædicauerit poëta, dicens ſolum ſe aduerſus 11 dimicaſſe, ſed quod ſe ſolum 11 occidiſſe memorat, in eo Hiſtoriam ſibi ſuffragantem habet.

3) At amla in noſtro ſermone eſt, *cum labore et moleſtia iter facere* cognatum ſine dubio Lat. *ambulo* et Angl. *amble*, quod Junio exponitur: *tolutim incedere;* jam vero, Aſkr eſt *nauis* vocabulum poëticum, ſed incompletum, ut quisque videt, atque adeo per adpoſitum Emla determinatur, ut plane ſit *nauis* adpellatio. *Ambulare* etiam de nauibus dictum inuenitur apud Latinos, et Emla vel incerto *b* Embla, analogice ſatis formatur, ab at amla. Si hæc non placeant, videndum

a) Skiptum hart af-heiptum	*Diſſecuimus ſæuiter ex iracundia*
b) Hlífar *c*) ſkelfi-knífum.	*Clypeos vibrabilibus cultris*
Let	*Dedi*

an aliquid eorum quæ in lect. var. nugatus ſum, admitti poſſit.

a) ſkiptunſt (corr. pro ſkiptumzt nam illud *n* vitioſum eſt) Jör. quod æque ac primam lectionem ſkiptum, adoptavit G. Pauli, et utrumque ſkiptum (ſkiptumzt). — hlífa ſkelfi-knífum, reddit: *commutauimus — gladios*, ſine ulla ulteriore illuſtratione, ne quidem ut nos docere velit, quid illud, ſkelfi, prior pars vocis complexæ, ſkelfi-hnífum, notet. || ſkiptuzt, in Paſſiuo, *diuiſi ſunt cl.* I. aptum, *clamauimus*, vitioſe. L.

b) hlífur, in accuſandi caſu plurali. Hol. quæ lectio vix eſt, ut procedat. hlífar in textu eſt Accuſatiuus pluralis, et fortaſſe verbum, at ſkipta, *ſecare*, *ſcindere*, referendum ad Græc. σκαω vel ξεω, olim cum Accuſatiuo conſtructum fuerit, etſi ex uſu datiuum adſciſcat, quod ſi, hlífar, pro Genitiuo ſingulari capiendum ſit, ad ſkelfi-knífum in ſenſu adplicandum eſt, itidem uti Dominus Pauli eo adplicuit ſuam lectionem hlífa (Genit. plur.) quod ſupra notatum; quam lectionem ille e ſuo exemplari vel ingenio intulit, non enim extat in varr. lect. ad eum transmiſſis. Comparet tamen in Jör. a prima manu, item Hrapp. et eſt tam ad ſenſum, quam ad poëſin indifferens.

c) ſkelfum. O. *concuſſis* vel *vibratis*, interim non celabo meam opinionem; ſi adoptemus explicationem verbi, ſkiptum, aut lectionem ſkiptumz, videtur mihi illud ſkelfi, ſkelfum, in ſecandi notione accipiendum, ab at ſkelfa, *ſecare*, *transſecare*, per transpoſitionem literarum orto, ab at ſkelfa, idem notante, unde hodie nobis, *ſkeflingr*, dicitur *truncus cæſæ arboris*. Utrique cognatum, at ſkella, *abſcindere*, *amputare*, ut at ſkella undan einum fótinn, in Hiſtoria vetere — — ſköpin, *exſecare cui genitalia*, apud Biörnum de Skardsá in Annalibus, et, ſkella þridiúng af ſiálmi, apud Thorlacum Gudbrandi rhytmicorum principem in Ulfars-ríma II. Hoc modo ſuppleretur adpellatio gladiorum ſkelfiknífar hlífar, *cultri ſectores munientorum corporis*, quæ alias non ſatis plena nec plana eſt, neque tueri ſe poteſt, niſi per figuram litoten, qua *cultri* nomen *gladio* tribuatur. * i (at) *in* ſine neceſſitate conjicit G. Pauli, ſeruat tamen, af, eodem ſenſu. of, *ſuper*, *in*, præp. Accuſatiuum regens, mea foret conjectura. Cfr. Var. lect. ſequ.

Let ek af *d*) emblo aſki	*Dedi ex* 4) *ambulatorio fraxino*
Elld	*Ignem*

d) Ita membr. *a.* nam Endlu, quod in varietates ad Dominum Pauli transmiſſas irrepſit, a vitioſa lectione eſt, quæ in Traduce Asgeiriano viſitur. Emlu. Jör. Emla, hinc corruptum Hrapp.

4) Embla (Emla) fortaſſe fuerit nomen priſcum *arboris alni*, aut *ulmi*, quo poſito, ſed non affirmato, ſi aſkr, pro ſylva, in genere capiatur, ut cepit G. Pauli, Emlu (Emblu)-aſkr, foret, *alnetum*, *ulmetum* vel tropice, dilatando, *ſylvetum quodvis*, alias Emlu fortaſſe rectiſſima ſit lectio, idque duplici ex ratione. 1) Ut Emlu-aſkr ſit *nauis*, quod ita reddi poſſit probabile: hamla eſt *obſtaculum*, *impedimentum*, *inhibitionis* vel *cohibitionis inſtrumentum*. *a* cito mutatur in *e*. Unde Oddhemla habetur in Gunnlögsſaga, quaſi *mucronis obſtaculum*, nempe *clypeus* vel quoduis corporis munimentum; porro reſtricta magis ſignificatione hamla, eſt *retinaculum*, *quo quid in ſua ſtatione firmatur* vel *continetur*, ut ſtyri-hamla, *anſa gubernaculi*, aut *funis*, *quo id hac illac varie torquetur*, in Ol. Helga Saga. Item *ſtruppus* ſiue *ſpira quo remus in ſuo continetur interſcalmio*, *ne excidat*. Qvod hemla pro hamla, olim in uſu fuerit patet præterea e nauis vocabulo, hemlir, in ſylva nomenclationum Eddica. Denique adeo adſpiratione in Hemlu, ut literarum harmoniarum conſonantia ſibi conſtet, objecta, Emlu-aſkr, *retinaculi fraxinus*, erit nauis plene et diſtincte. Nam etſi aſkr nudum de naui inueniatur, tamen ea adpellatio reapſe manca eſt et ambigua, ſi per ſe ſola ponatur, ſine idoneo attributo. Opinari igitur liceat Egillum hic tangere pugnam ſuam nauale cum Eivindo Skreya apud Jutiæ litora, de qua in Hiſtoria noſtra ſuperius pag. 261 262, quam pugnam admodum acrem fuiſſe ex verſu poëtæ, ibi adducto, concludere eſt. 2) Emlu aſkr, *obſtaculum* (*propugnaculum*) *ligneum* poſſit eſſe, vel clypeus, utpote e ligno conſtans et inflictorum ictuum vim cohibens ac retundens, tumque of, pro af, legendum, ut var. lect. ſuperiore attigi, hoc ſenſu: *ſuper* vel *in ſcuta jaculatus ſum* etc. et ſic poëta adhuc immoraretur ſermoni de certamine ſaltus Eideñſis. vel Emlu-aſkr ſignificaret, *moenia Lundenſia*, nam Egillus urbem Lundum Scaniæ (Londinum Lat. Barbaris) ligneis moenibus cinctam, una cum fratre Thorolfo facta irruptione diripuit et concremauit, ut Hiſtoria noſtra memorat pag. 244. Simul hic adluſio fieret ad urbis nomen proprium Lundr, quod appellatiue ſumtum *ſylvam opacam* notat. Has interpretationes fateor eſſe ſatis contortas et incertas. Sed quid faciendum in iſta obſcuritate? Quando non libet adoptare parum plauſibilem conjecturam Gunnari Pauli, in qua nihil video tanti poëtæ acumine et ingenio dignum, adſe-

e) Elld *f*) valbaſta kaſtad. *Ignem* 5) *pernicioſi faſtigii projectum.*

Þeir *Illi*

retur autem infra. Ad poſtremum, Emla quiuerit eſſe cognomen loci. Emelia dicitur fuiſſe urbs Hyberniæ, ubi an Egillus unquam fuerit in expeditionibus piraticis cum fratre, tacente Hiſtoria, incertum eſt. || Embe. I. monſtrifica corruptela. Emdi aſki, exemplar Gunnari Pauli; forte hic intelligatur Emda, emporium Friſiæ Orientalis, certe Egillus Friſiam infeſtauit. || Enſkar. Hol. *Anglicanas parmas* vel *loricas* ſatis commode quidem, ſi conſtet haſce aliis magis fuiſſe in uſu. Enſkum. L. O. neque inepte, *circa* vel *apud Anglicanam ſylvam* ſc. cum Adalſteini Regi militaret; alias quod ſemel notandum, aſkr eſt *gladii* nomen Edd. unde ſenſus ſatis, ſi Eld valbaſta per Epexegeſin ejusdem, Aſkr accipiamus. *Haſtam conjici Anglicanam, flammam exitioſi culminis*, tum autem, af, in parelcon, at, mutandum eſſet. || Eidſkógs aſki, *in ſylva Eidenſi* G. Pauli conjicit. Hæc adnotans: cum nihil ceterarum (quas jam adtuli. G. M.) lectionum intelligerem, poſui nomen loci (vertit autem has duas ſtrophas: *Projeci in ſylva Eydaſkóg ignem præliarem.* G. M.) ac ſi poëta dixiſſet, ſe ignem in ſylvam immiſiſſe, cum gladius bene diſi poſſit Valbaſta elldr, et ſtrages virorum ſylvæ incendio comparari. Hæc illi relicta ſunto.

5) Val-bauſt, in Edda eſt inter partes gladii, ſecundum codicem Regium, at ex inſcriptione Wormiani Codicis *mucronem* deſignat, et ab hac ſententia ſtabo, donec de rectiore verborum acceptione coarguar. Eldr, ut ſupra monui, et mutila *gladii* adpellatio, uti et brandr, et plura ſimilia. Sed mutila eſt adpellatio, ut dixi, ergo commode ſuppleta eſt, ab adpoſito Val-baſta vel Valbauſtu; ſed quid illud bauſt, in hoc nomine ſignificet, non adeo liquidum eſt; fortaſſe Valbauſt, ſit *ictus funeſtus*, ab at beyſta, *ferire* cognatum Lat. *batuo*, et Gall. *battre*, quo tamen mea verſio non tendit, ſed hæret in ſignificatione hodierna vocis buſt, quæ *pinnaculum*, *apicem*, *faſtigium*, notat. Prior pars Val, *funeris* habet notionem. G. Pauli vocem inexplicatam reliquit. Vir doctus, anonymus credit per eam notari: *Conuexam aciei eminentiam in gladio.*

e) Elldi, ſubſtituit G. Pauli, cum libri præferant elld (eld) ſiue per apocopen in dandi caſu, ſiue quod verbum, at kaſta, antiquitus cum Accuſatiuo rei junctum fuerit. Sane ejus lectio nihilo melior in carmine auribus accedit, meis utique. Similem caſuum enallagen modo ante habuimus in verbo, at ſkipta, hoc verſu.

f) Val-baſtū, videtur fuiſſe in membr. pro Valbaſtar; nimirum uti Snótu pro Snótar apud Einarem poëtam in *Radio*. Verum tamen lectio Cod. Jörundinorum eſt certior, qui Valbaſta in plurali præferunt. Rite autem formatur, baſta Gen.

Þeir Egil ok Einar mæltu til *) vináttu med ser at ſkilnadi. Einar var laungum utanlendiſs med tígnum mönum. Einar var aur madr ok optazt felítill. enn ſkörungr mikill ok dreingr gódr *g*). han var hirdmadr Hákonar Jarls Sigurdarſonar. I þann tima var i Noregi ófridr mikill. ok bardagar med þeim Hákoni Jarli ok Eiriksſonum, ok ſtucku ymſir or landi. Haraldr Kónongr Eiriksſon fell ſudr i Danmörku at Hálſi i Limafirdi, ok var han ſvikinn. Þá bardiz hann vid Harald Knúrzſon, er kalladr var Gullharaldr. ok þá Hakon Jarl. Þar fell ok þá med Haraldi

Illi Egillus et Einar amicitiæ foedus inter ſe digreſſione pepigerunt. Einar [deinde] ut plurimum peregre vixit cum principibus viris. Erat vero Einar homo largus pecuniæ, et ſæpiſſime a facultatibus tenuis; ſed indole heroica præditus ac vir probatæ virtutis et fidei. fuit autem ſatelles Haconis dynaſtæ Sigurdi filii. Ea tempeſtate in Norvegia erant turbæ magnæ, et prælia, inter Haconem dynaſtam et Eirici filios; quamobrem alternatim profugi facti ſunt. Haraldus Rex Eirici filius cecidit in Dania auſtrum verſus, apud Halſum in Limafiördo (Sinu brachioſo), et quidem dolo circumventus; tunc conflixit cum Haraldo Cnuti filio, qui Haraldi Auroſi (Chryſo-pluti) nomine cluebat, atque una cum Hacone dynaſta. Ibi tum quoque cum Haraldo Rege occidit A. C. 962.

plur. a Nominat. ſing. baſt, quemadmodum vaſta a vauſt, *pelagus*, raſta, ab rauſt, congeries in longum extenſa. || Valbaſti. O. ad verbum, *vinculum cadauerum*, et foret epexegeſis, nam Elldr per ſe eſt *gladii* appellatio Eddica, mutila tamen ſi rationem ſpectare velimus. || Val-köſtu. K. L. Hrapp. i. e. *ſtragis cumulos jeci.* Sed iſta colliſio literæ K. in köſtu et kaſtad, auribus ingrata eſt et legi rhytmicæ prorſus contraria. Si Val-raſtir legiſſent aliquid foret, rauſt ſupra hac var. lect. expoſui. Aut legi poſſet Val-raſta in Genit. plur. quorum ignis diceretur gladius.

*) Vínfeingis. Jör. idem.

g) Þeir virdo han mikils, þviat han var gott ſkáld, *eum magni fecerunt viri illuſtres, nam erat bonus poëta.* Jör. omiſſa mentione de ſatellitio Hakonis dynaſtæ. || hann þá ſkiöld gódan af Hákoni Jarli i drápulaun, han fór til Islands, i. e. *accepit clypeum eximium ab Hacone dynaſta in præmium epeos; profectus eſt in Isl.* Hol. I. P. omnibus mediis omiſſis.

Haraldi Konúngi Arinbiörn herſir er fyrr var frá-ſagt. ok er Egil ſpurdi fall Arinbiarnar. Þá *h*) qvad han:

Þverra nú þeir *α*) er þverdu
Þíng *β*) birtíngar yngva
Hvar ſkal ek milldra manna
γ) Miad veitar dag leita.
δ) Þeirra er hauks fyri *ε*) handan
Há-fiöll dígul-ſniáfi
Jardar giörd med ordum
ζ) Ey-negida mer *η*) hegldu.

Einar

occidit Arinbiörnus ſatrapes, de quo antè commemoratum eſt. Cujus caſus ubi Egillo per famam innotuit, ille hanc cantilenam condidit:

Deficiunt nunc illuſtres modo præbitores
Qui déficere fecerunt
Lucem fori yngviam
Ubi homines munificos quæram?
Eos ultra cingulum telluris
Inſulis clavorum in modum firmatum
Qui mihi celſos accipitrum montes operuerunt
Niue ſartaginis furioſæ adjectis verbis (honorificis).

Einar

h) Þótti honum þad mikill miſſir, *id magno in damno reputauit.* Jör. carminis mentione et carmine ipſo excluſo.

α) er þurru. L. eodem ſenſu, ſi tamen lex grammatica id permittat, quod mihi nondum liquet. þverru. Hrapp. corrupte þurftu, *qui opus habebant*, auro ſc. M. jejune ſatis.

β) Þíngkyrtíngar, una voce Hrapp. unde nullus ſenſus exiſtere poteſt.

γ) Madveitar, etiam ſenſu caſſum. Hrapp. Mód-neytar, *animis fruentes*, ɔ: *animoſi*. K. L. Neytar in plural. rite foret a nominat. ſing. neyti, unde variatum nyti videbimus adhuc in carmine Egilli de Thorſteine filio.

δ) þetta. K. L. M. Hrapp. quod ſenſum mire turbat, atque adeo proꝛſus evertit.

ε) haudri. L. corrupte. Modo ante, hánks pro hauks, ſolenni aberratione. Hrapp.

ζ) einellda. K. Hrapp. eingillda. L. miræ corruptelæ, orto ab neglecto diſcrimine inter y et i.

η) helldu (hielldu). L K. Hrapp. höllldu adhuc pejus in rhytmo M.

Ordo proſaicus verborum in hoc carmine, quem ſtricte ſequitur verſio, tali a me conſtituitur.

Nú þverra þeir 1) birtíngar, miadveitar er 2) þverdu 3) yngva þíngdag. hvar ſkal ek leita mildra manna? þeirra fyri handan 4) ey-negldа jardargiörd, er 5) hegldu mer hauks há-fiöll dígul-ſniáfi med ordum.

---

1) *Ita* proceres Glæſimenn vocantur in Edda, ab at glóa *ſplendere*. Eadem ratio obtinet in Lat. *illuſtris*, quod in verſione poſui. Miad-veitar, *conuiuatores*, *viri hospitales;* poſterior vocis pars a nominat. ſing. Veiti m. quod eſt nomen verbale agentis, ab at veita, ut viſi dux, *præfectus*, *rex*, ab at víſa, *monſtrare*. Cum autem ſolum Arinbiörnum hic intelligat poëta, mire in numero plurali loquitur, quaſi in Arinbiörno ſolo multos heroas omiſerit.

2) Hoc verbum intranſitiuum, ek þverra vel þverr hic in tranſitiuum abiit, quemadmodum apud Auctorem Banda-drápæ, Eyiolfum Dáda-ſkáld, han þverdi frid manna; item apud Hallvardum poëtam, Cnuti potenſis encomiaſten, in Ol. Helg. Saga occurrit nomen verbale agentis, inde deductum nempe þverrir, abſumtor qui deſinere facit. Denique in Hamdis-málum Eddæ Sæm. habemus: þverdu þeir þrott ſinn, *imminuerunt vires ſuas*. An vero hæc ſit variatio verbi neutri in tranſitiuum, et an potius hoc tranſitiuum ab eo diuerſum unquam extiterit, et quomodo e lege Grammatica formari finirique debeat, id, ut nunc eſt, in medio relinquo.

3) þíng, hic Euphoniæ cauſa poſitum eſt þíngs. Yngvi inter reges maritimos numeratur in Edda. Ejus þing, locus judicii, quid aliud ſit quam mare, ubi conuentus bellicos vel judicia bellica agitauit. Dagr nihil aliud eſt quam *Lumen ſolis ſupra terram*, ut philoſophice vocem expoſuit Auctor Rimbeglæ. Planum adeo eſt, per Yngva þíng- (vel þíngs-) dag aurum hic eſſe intelligendum, poſtquam æger, qui maris eſt cognominis, auro pro lumine uſus eſt.

4) I. e. in regionibus ultra-marinis. Mare, ſecundum Eddam, eſt *cingulum* vel *vinculum telluris*, quod eam ambitu ſuo contineat, cum autem poëta giörd præmiſerit, quomodo apud nos (ut alias ſignificationes taceam) circuli lignei vaſorum adpellantur, a doliariis firmari ſoliti clavulis, quam actionem adpellamus at niörva giörd; mire hunc circulum ad mare transtulit, et in telluris circulo modo memorato inſulas pro clavis ſubſtituit. Sunt, quibus hæc maris adpellatio nimium craſſa et inſulſa videatur, ſed vereor ne errent; nam quantillum noui in re noſtra poëtica, hunc verſum ſemper anteponere ſoleo ceteris Egilli verſibus.

5) At hegla, *cingere*, *circumdare;* cognatum verbum noſtro Högld, *circulus*, *ſpira lignea* vel *oſſea reſtium*, quod adfine eſſe Gr. ἔχω et Germ. hegen, *continere*, *coërcere*, *cohibere*, item noſtro hagi, quomodo locus conſeptus olim vocatus eſt, nullus dubito; in hujus verſione libertatem mihi ſumſi, cum id in operiendi ſignificatu reddarem, propter niuem ei junctam. Há-fiöll; hárr perpetuum mon-

i) Einar Helgaſon Skáld var kalladr Skálaglam. han orti drápo um Hakon Jarl. er köllud er Vellekla. ok var þat miög lengi at Jarlin vildi ecki hlýda qvædin. Þviat han var reidr Einari. Þá qvad Einar *k*):

θ) Geyrda ek um virda
Vörd þann er ſitr at jördu.

Idrumz

Einar Helgii filius cognomento vocabatur Skála-glam (Lanci-clangius vel -tinnulus). Ille Poëma epicum intercalare de Hacone dynaſta fecit, quod Vellekla (Auri penuria) adpellatur. Ei poëmati audientiam præbere, diuſcule nolebat dynaſtes, nam iratus erat Einari. Tunc Einar hunc verſum fudit:

Feci poëma de hominum cuſtode
Qui regioni præſidet;

Ejus

---

tis epitheton; aut intelligendum *brachium ſuperius*, nam fiöll hauka in ſermone poëtico ſunt *brachia*, quia priſci venatores accipitres adſuefecerunt ad inſidendum exillis. Jam vero nix non proprie dici poteſt *cingere* montes, ſed tegere. Intereſt tamen hic quid verbum obſoletum, at hegla, hoc ſenſu ſaltem ſignificet. Porro Dígull m. ab deigr, *udus*, *mollis*, vaſculum in quo metalla liquantur, in hodierno ſermone noſtratium Deigla f. conv. Germ. Tiegel; omnia referenda ad Gr. τυχω *liquefacio*. Argentum autem *niuis*, *i. e.* candoris nomine ſignatur, ab colore ſuo; ſicuti in auri nomine ignis eſt ſuppoſitum, nempe a fulvo vel rutilo colore hujus metalli. Denique iſtud med ordum, valet, *per mandata* vel *verba legata*, ſi id, qvod in verſione ne nihil ponerem, poſui, minus placeat. Poſtea unam Egilli ſenis cantilenam videbimus, quæ huc fortaſſe pertineat, nempe quod ad hoc, med ordum, attinet.

i) Einar Skáld orti drápu um Hakon Jarl ok vildi hann eigi hlýda etc. Jör. i. *e. Einar poëta pepigit epos de Hac. dyn. quod ſe coram ricitari noluit dynaſta.*

k) Prius carmen Einaris etiam deeſt in Jör. et utrumque in Svec. ut et Holanis, ad quod Svecus proxime accedit.

θ) Giörda, idem, ſcriptione vulgata. K. L. Gerda, idem. Hrapp.

ι) At geyra (giöra, gera, nam ita variauit ſcriptura apud antiquos et quidem rectè, ſi literarum cognationem ſpectemus) poëtæ noſtro hic eſt poëtari, carmen facere, quo modo etiam græci uſi ſunt ſuo ποιεω, *facio*, *fingo*, et verbali agentis inde deſcendente, ποιητης. Simili ratione noſtrates, at yrkia a, verk, *opus*, ad poëtandi negotium adplicuerunt; unde etiam verki, m. *carmen*, ſignificauit antiquis, ut ex Kormáks-ſaga, et Hallfredar-ſaga liquet; at verbi ejus in hac notione etiamnum obtinet. Credibile eſt et Græcos, et noſtrates iſtis appellationibus aliuſiſſe ad

Idrumz þeſs medan adrir	*Ejus me poenitet, dum alii*
ι) Aur-vávadar ſváfu.	*Sagittæ vibratores dormiebant*
Hyckat ek κ) hodda ſtöckva	*Non puto dynaſtam eſſe*
λ) Hinnig ſótta ek gram þóttu	*Annulorum projectorem*
μ) Fýſinn fraknum víſa	*(Huc cupidus acceſſeram) vegeto duci*
Ferri ſkáld in verri.	*Viſi ſunt pauci poëtæ [me] deteriores.*

Ok *Et*

laborem et artificium, quod ars poëtica ſibi, præ artibus manuariis ſ. opificiis requirit. Conf. opus J. Olavii: *om Nordens gamle Digtekonſt*, pag. 187. Ubi utrumque hoc carmen Einaris poëtæ, et e noſtra et Jomsvikenſium Hiſtoria affert et exponit.

ι) Aur-vanadar. L. aurfva nadir. Hrapp. Aur-vandadat. D. E. omnia corruptelæ ob vocem aur-vavadar, non intellectam.

κ) Hadda-ſtockum. Hrapp. Deinde in linea ſequente Grenni pro Gram *attenuatorem* exhibet K. quod difficulter cum cæteris conciliatur.

λ) Hinnveg, *aliorſum*, *alia intentione*. Hrapp. Deinde Sóttagrem þótta, idem. Mirum quam corrupte.

μ) Víſir fræir, víſa. Hrapp. Nullo ſenſu, propter monſtrum verbi fræir; ſi bonus editor, frægir poſuiſſet, ſenſus eſſet. *Dux ducem* i. e. ſe ipſum, *celebrat*, vel *inclytum reddit*; quando foret ironia. Sed præterea hæc lectio collata cum verſiculi ſequentis initio, nempe voce, ferri, ab litera *f* incipiente, cum ab lit. v, deberet incepere, grauiter peccat in conſonantiam literarum harmonicam. Si ferri in verri, mutaſſet editor, et vice verſa verri in ferri, res melius proceſſiſſet. || Fræknis pro fræknum. C. E. ad verbum, *cupidus fortitudinis* vel *vegetudinis*, ſi ita Latine dicere liceat, *experiundæ* ſc. vel *oſtendendæ*. At verius eſt, ſine dubio, hanc varietatem ab imprudentia librarii eſſe profectam.

2) Vavodr, Vav-udr eſt Odini nomen in Edda Sorr. et Grímnismálum Eddæ Sæm. Cfr. meum Gloſſarium ad hanc. At vafa (váva h. l. propter harmoniam literalem poëticam) *vagari (penſilem moueri*, in Runatals þætti Odins. Ef ek ſe — — vafa virgil-ná, *ſi moueri video ſuſpenſum cadaver*) ſed poteſt fieri, ut hoc verbum cum pluribus aliis, etiam tranſitiue olim fuerit uſurpatum, i. e. *facere ut quid moueatur, vibrare, agitare*, cui affine at veifa, quo mea ſpectat verſio. Odini et aliorum divorum nomina hominibus tribui, idoneo adpoſito diſtincta, notum eſſe debet iis, quibus Edda et priſca carmina non ſunt ignota. At vafa (vava) veriſimiliter

Ok enn qvad han:

Sækium Jarl þann er *v*) auka
Ulfs-verd *o*) þorir ſverdum
π) Skipum bord-róinn banda
Baug-

Et porro hunc:

Adeamus Comitem 3) *illum qui augere*
Lupi prandium audet enſibus
4) *Inſtruamus nauem remigio adſvetam*
Clypeis

cognatum eſt Lat. *vagus* et *vagare;* noſtrum vocabulum, vofa, f. *ſpectrum*, huc attinet.

Poſterior pars carminis majorem verborum trajectum habet, quæ ita in ordinem proſaicum redigo:

Hyckat *) gram hodda ſtockva, hinnig ſótta ek fyſinn, fræknum víſa þóttu **) ferri ſkáld en (ſkáldin, conjunctim, fortaſſe rectius) verri.

*) Hic Comiti Regis nomen tribuit poëta, quod Edda permittit ſub initio appellationum hominis. In poſteriore harum recenſu ſecundum exemplar Wormianum, ubi aliquot Cæſarum, Regum et Comitum vocabula communia adfert. Simili ratione lin. ſequ. víſi, adpellatur Hacon Comes, quæ tamen proprie et uſitate Regis eſt adpellatio. Hacon ſane Hlada-Jarlus, etſi nomine Comes eſſet, tamen Reges potentia æquiparauit.

**) Comparatiuus gradus pro poſitiuo quod perrarum in noſtro ſermone, Skálda tamen exhibet exemplum in hoc: rann hræddari branna hyrbriótr frá ſtyr liótum. Adeo hic, ferri, pro poſitiuo fá, hic adhibuit poëta.

v) Auki, in modo ſubjunctiuo. Jör. quod non poteſt conſiſtere, niſi pro þorir lin. ſequ. legatur þorinn *audens.*

o) Þar er. Jör. quod non conciliari poteſt cum cæteris. Vide quanti corruptelarum artifices ſint librarii. Deinde, Sverdi, in num. ſing. Iidem.

π) Skiptum bordum barda. Iidem. ad verbum foret. *mutemus nauis latera*, i. e. ipſam nauem, nempe in aliam transeundo. Sed tum ſequens baug-ſkiöldum, non habet quo referatur.

3) Quaſi Sigvaldius audentior ſit ad ſtrages edendas, quam Hacon dynaſta. Hoc autem magis dicet ex adfectu iracundiæ, quam ex veritate; nam ex Hiſtoria notum eſt Haconem fuiſſe potentem homicidam.

4) Skipa, Danice beſætte, quod non adeo facile eſt Latine exprimere. Bardi, m. nauis vocabulum. Bord-róinn, ad verbum, *ſecundum latera remigio impelli ſolitam (ab lateribus remigio attritam)* vel *fabrica ſua ad remigium aptatam*, quomodo antiquitus aptatæ erant longæ nauis. Aut bordróinn baugſkiöldum, in ſenſu conjungendum eſt, ut ſit ſententia: *capiamus locum in naue, clypeis ab utroque latere adpenſis ornata.* Notum eſt e Grettisſaga

Baug-ſkiöldum Sigvalda
Drepr ρ) ei ſá ſveigir
Sár-linnz er gram finnum
Rönd berum út á andra
Endils vid mer hendi.

Jarlinn

5) *Clypeis circulo ornatis, Sigvaldium*
Iſte criſpatur angvis vulnifici
Me manu objecta non repudiat,
Cum principem conuenimus;
Exportemus clypeum in Endilli aſſeres curſorios.

Comes

de naue Berſerkorum: Skipit var alſkarat ſkiöldum, *tota nauis ora clypeis erat conſtrata.* At róa ſer, in ſermone vernaculo eſt, *antrorſum retrorſum mouere corpus*, unde fortaſſe, at róa, ſimpliciter olim valuerit, *pendulum mouere, oſcillare.*

ρ) Hanc negationem neceſſario, ut arbitror, ex Jomsvíkingaſaga huc intuli, nam in membr. et traducibus deeſt. Defectus iſte ſenſum reddit jejunum et ſtropham mutilat. ǁ er, Jör. unde ſenſus: *quando iſte* (nempe Hacon) *me repudiat.*

5) Rationem nominis, baug-ſkiöldr ſuppeditat Edda Snorr. in armorum denominationibus. Verba ejus adſcribam: á fornum ſkildi var tídt at ſkrifa rönd þá er baugr var kalladr, ok er vid þat baug-ſkildir (ita Cod. Reg. vid þann baug-ſkildir, diuiſim. Cod. Worm. minus adcommode) kendir. i. e. in clypeo antiquo (olim) uſitatum erat pingere marginem circumambientem, qui baugr, nuncupatus, ab eo baug (circulo) clypei circulares denominantur ſkiöldum in plurali poſuit noſter poëta, ſententiæ amplificandæ gratia, cum de ſolo clypeo ſuo loquatur.

Ordo verborum in poſteriore parte carminis, verſioni ſtricte attemperatus, talis fit utrumque:

Sá ſveigir *) ſár-linnz **) drepr ei hendi vid mer, er gram finnum berum rönd út á ***) Endils andra.

*) Sár-linnr, *enſis* vocabulum complexum ſiue periphraſticum, quomodo et blódormr, apud Sturlam in Haconarqvida. Adde clauis metricæ enarratorem; ſiue is ſit ipſe Snorrius, (ſ. alius) in Nygiörvingum, *noua poëſi* ɔ: exquiſitiore.

**) Cum locutione, at drepa hendi vid einu (rarius einum, de perſona, ut hoc loco) conferri licet Dan. at ſlaae Haanden imod. Porro Gram, *Regem principem*, hic adpellat Sigvaldium Comitem. Gramr erat nom. propr. unius ex filiis Halfdani Grandævi, quorum nomina propria propter claritudinem eorum bellicam deinde in nomina adpellativa principum tranſierunt; alias

Jarlinn vildi eigi at Einar færi á brott. ok hliddi þá qvædinu. ok sídan gaf han Einari Skiölld. ok var han en mesta gersemi. han var skrifadr *l*) forn-sögum. *m*) enn allt milli Skriptann voru lagdar ifir speingur af gulli ok settr steinum. Einar for til Islands ok til vistar med Úlvifi bródr sinum. enn um hausttid reid Einar vestan, ok kom til Borgar, ok gisti þar. Egil var þá eigi heima. ok var han farinn nordr til herada, ok var hans þá heim van. Einar beid hans þriár nætr. enn þat var eingi sidr ad sitia lengr enn þriár nætr at kynni: Biósts Einar þá i brott. ok er han var búinn, þá geck han til rúms Egils, ok festi þar upp Skiölldinn þann enn dýra ok sagdi heima-mönnum at han gaf Agli Skiölldinn. Sídan reid Einar i brott. enn þann sama dag kom Egil heim. enn er

Comes Einarem a se discedere noluit, et poëma se coram recitari permisit, posteaque Einari clypeum dono dedit, cimelium eximium. Is pictus erat antiquis Historiis at per totum inter impages laminis aureis inductus, præterea gemmis distinctus. Einar in patriam rediit et ad Osvisum fratrem in domicilium concessit. Eo autem autumno ex oriente, equo vectus Borgam venit et ibi hospitatus est. Tunc Egillus domo aberat, profectus nempe in tractus septentrionales, at ad hoc tempus domum [rediturus] exspectabatur. Insolens autem erat, mansionem in hospitio familiari ultra tres noctes producere; adeo Einar eo tempore præterlapso discessum adornabat; et rebus paratis, sedem Egilli accedens clypeum illum pretiosum ibi suspendit dicens familiæ, Egillo se dono dare clypeum. Deinde Einar equo avectus est. At eodem dei domum redux Egillus, ubi intro venit ad

Gramr hic reddi poterat, *miles bellator*, ex auctoritate Snorrii in Ynglíngasaga, qui testatur, quod milites údpellati fuerint Gramir, neque hoc injuria a sæuitia suæ professionis seu exercitii sui.

***) Endill, *Rex marinus* Eddicus, ejus andrar in plur. *naves*, a nom. sing. Aundr, Dat. aundri in Edda.

l) allr sögum ok gyldr miök, ok settr steinum — *per totum et multum auratus et gemmatus.* Jör.

m) en allt, abest a K. L. M. Hrapp. nulla distinctione præcedente. Deinde skaptanna pro skiptanna præferunt K. Hrapp. *non minus subobscure quam textus.* Skiptanna, *picturas* fortasse legendum sit.

er han kom inn til rúms síns, þá sá han Skiölldinn, ok spurdi hverr gersemi þá ætti. honum var sagt, at Einar Skálaglam hefdi þar komit. ok han hafdi gefit honum Skiölldinn. Þá mælti Egil. gefi han allra manna armastr. ætlar han at ek skyla þar vaka ifir ok yrkia um *n*) skiöld hans. nu taki hest minn. skal ek rida eptir honum ok drepa hann. honum var þá sagt at Einar hafdi ridid snemma um morguninn. mun han nú kominn vestr til Dala. Sídan orti Egil drápu *o*) ok er þetta upphaf at:

Mál er lofs at lýsa
Liós-gard of þá er ek barda
Mer kom heim at hendi.

σ) Hoddsendifs *τ*) bod *υ*) enda.

Skalat

ad ſedem ſuam, conſpexit clypeum, et rogavit, cujus eſſet inſignis ille theſaurus? Ei narratum eſt, Einarem Skála-glamum eo veniſſe, et clypeo illum donaſſe. Tunc fatus eſt Egillus: ut donauerit omnium hominum miſerrimus! intendit, ut ſuper ea re vigilem, et clypeum ſuum canam. ilico capite equum meum; inſequar virum et interficiam. Tunc indicatum eſt illi, bene mane abequitaſſe Einarem atque adeo eum nunc in Dalos occidentem verſus peruenisse credimus [inquiebant]. Poſtea epos intercalare compoſuit Egillus, cui hoc eſt initium:

Tempus ſummum eſt conſummationem poëmatis edere.
De lucido aggere nauis, quem dono nactus ſum;
Mihi domum venerunt in manum
Theſauri miſſoris mandata.

Nos

n) hann ok skiöld hans, se et clypeum suum. Jör. Hol.

o) um skialdar giöfina, *de dono clypei.* Hol. et Jör. drápu modo ante exclud. Hol. neque ulla mentio fit carminis siue ejus initii in Jör. Hol. I. P. abest quoque a Svero.

σ) heidsendis, *clypei*, vel *auri miſſoris*, nam heidr est *clypeus*, et heid, incerti generis, *aurum*. M.

τ) gód, *bonum*, *theſaurus*, incerti generis. K. occurrit vox in claue Snorrii e membr. Hrafnsgod er þat, nisi godi, m. ibi legendum sit.

υ) Emda. L. corruptum ex altero et Emda est monstrum vocis inauditum.

Skalat *) grundar gilia
Glaums misfengnir taumar
φ) Hlýda þer til orda
Jard-gróins mer verda.

Egil

Non committam ut in me male collucutæ
fint (vel *mihi inditæ*)
Incitamenti habenæ ſolidi clangoris
Lacunarum terreſtrium
Verbis (*meis*) *adtendite!*

Egil-

*) at, in Hrapp. præfixum eſt ſeq grundar. Unde ſenſum nullum excudere licet.

φ) hlydit er (idem ac þer) poſcerit harmonia literarum rhytmica.

Carmen hoc præſertim poſteriore ſui parte perobſcurum, ita in ordinem proſaicum ſecundum meæ verſionis tentamen redigo:

Mál er at lyſa [1]) lofs enda of barda [2]) liósgard er ek þá (vel þág) hoddſendir [3]) hod kom oſs heim at hendi [4]) ſkalat mer verda misfengnir at-taumar [5]) jardgróinns grundar-gilia glaums [6]) hlyda þer til orda.

[1]) Lof, *laus*, uſitate apud priſcos de poëmate adhibetur. Nam poëmata antiqua in noſtro ſeptentrione præcipue circa laudes virorum principum verſabantur; invenitur et in proſa hoc ſenſu in Hallfredar-ſaga, Vandræda-ſkálds, verbis uxoris Hallfredi ad maritum, cum is ille indicaret propoſitum ſuum, Olao Sveconum Regi offerendi carmen de eo conditum: hún quazt ætla at honum (Konungi ſc.) mundi þykia gott lofit.

[2]) Bard, *extremitas*, in ſpecie proræ ac puppis nauium, aut *pergula* iis partibus extrinſecus adfixa; hinc bardi, m. *nauis* vocabulum, hujus liós-gardr, *clypeus* vide ſupra quæ notaui ad priorem verſum Einaris lin. 3.

[3]) i. e. verba Einaris cum domeſticis legata de munere clypei, et bod, hoc ſenſu plurale eſt, imo etiam ſi vel de munere ipſo capiatur. at hendi, pro i hönd nec facile exprimi poteſt latine, ſi de verbis legatis, ordſendingu, ſermo ſit; etſi ego textum preſſe ſecutus ſim, minus ſollicitus de latinitate.

[4]) Skalat, verbum in ſingulari cum nominibus pluralibus conſtruit per Hellenismum. at-taumar, ab at etia, *concitare*, *incitare* et eſt translatio ab equeſtri certamine, ad certamen poëticum, quod fortaſſe metuebat Egillus ibi cum Einare eſſe ineundum, ſi ejus clypeum canere aggrederetur. Habenis coercentur et incitantur equi, inde poëta donum clypei cum habenis comparat, et promittit præſtiturum ſe quod Einar dono intenderat: hoc latet in illo: ſkalat mer verda misfengnir etc.

[5]) In his quatuor vocabulis nomen proprium Einaris Skalaglami abſtruſum eſſe opinor hoc modo: jardgróinn *humi concretus*, atque adeo *firmus*, *ſolidus* (quod ultimum forte ab Lat. *ſolum*, etſi

Egil ok Einar heldu *p*) vinattu ſinni ſo lengi þeir lifdu bádir. enn ſva er ſagt, at færi ſkiölldrinn um ſídir. at Egil hafdi han med ſer i brúdför þá er han fór nordr á Vídi mýri med Þorkatli Gunnvallz-ſyni. ok þeir Rauda-Biarnar Synir Trefill ok Helgi. Þá var ſpillt Skilldinum ok kaſtad i ſýruker. enn ſidan let Egill taka af búnadinn. ok voro 12 aurar gulls i ſpaungunum *q*).

Egillus et Einar ſuam conſeruabant amicitiam, dum utrique vita ſuppetebat. Hoc autem denique clypeo factum narratur: quod nempe Egillus eo uſus ſit in itinere nuptiali, quando profectus eſt Vidimyram (ſpatioſum paluſtre) in ſeptentrione cum [ſponſo] Thorketillo Gunnvaldi filio; atque una filii Rauda-Biörni (a Raudo d: ferro cognominato) Thorkillus panniculus et Helgius: tunc nempe contaminatus eſt clypeus, utpote in vas magnum lactis (vel *ſeri*) *acidi conjectus. Poſt hoc ornatum illi demi fecit Egillus; et continebantur in laminis auri 12 unciæ.*

LXXXII.

LXXXII.

ſunt qui ab *ſolus* arceſſant, ut jard-gróin alias, vall-gróin þekia, *tectum ceſpititium conſolidatum*, ut ſoli quaſi ſuperficiem præ ſe ferat. jard-gróin etiam dicitur in humum alte depreſſus et illi accretus, atque ideo immotus, ut ſaxa humi fixa. Fieret ergo nomine jardgróin adluſio ad nomen Einar, quod quibusdam formatum videtur ab einardr, *ſolidus, integer firmus* [animo] et forte eo ſenſu hoc nomen proprium accepit. Denique grundar-gilia glaumr, poteſt valere Skála-glam. gil, n. (cognatum geil et giá) *cauа terræ lacuna, chasma*, fortaſſe olim ſonuerit, etſi nunc reſtrictum ſit ad profundos amnium et riuorum alveos. Skál, *lancem* uſitate ſignificat, item *rotundam terræ depreſſionem* vel *lacunam*, poſuit ergo poëta, per duplicem homonymiæ gryphum, grundar-gilia pro ſkála, *lancium*. glaums, m. pro glams, n. ſatis perſpicuum eſt.

c) Hæc ſpectant ad futuram ſolemnem carminis recitationem.

p) Vinfengi ſinu allt til dauda dags, ok komu gód laun fyri ſkiöldinn (ſkialdargiöfina I.) átti Egil lengi ſkiöldinn, en á ſkyldinum voru 12 aurar gulls. i. e. *usque ad diem emortualem, et reddita ſunt bona præmia pro clypeo (clypei dono) Egillus diu poſſedit clypeum, ſed in ejus ornatu erant 12 oræ auri.* Ita reliqua hujus capitis aliquid ſuplent ſed multum contrahunt. Hol. I. P.

q) ok var þá ótalit ſylfur ok ſteinar, nec

LXXXII. Cap.
AF ÞORSTEINI EGILSSYNI.

Þorſtein Son Egils *r*) þá er han oks upp, var han allra manna frídaztr ſýnum. hvitr á *s*) hár ok biartr á litum, han var mikill ok ſterkr ok þó ecki eptir því ſem fadir hans var. Þorſtein var vitr madr ok kyrrlátr. hogværr. ſtilltr manna beſt. Egil unni honum lítit. Þorſtein var ok ecki *t*) vid hann áſtúdigr, enn þau Asgerdr ok Þorſtein unnuz mikit. Egil tok þá at eldaz miög. Þat var eitt hvart ſumar *u*) er Þorſtein reid til Alþíngis, enn Egil ſat þá heima. enn ádr Þorſtein færi heiman, ſtilltu þau Ásgerdr *x*) um, ok tóku ur kiſtu Egils Silkiſlædur Arinbiarnar-nauta, ok hafdi Þorſtein til Þings. ok er han hafdi *y*) á Þínginu, þá voru honum dragſídar. ok urdo

LXXXII. Cap.
DE THORSTENE EGILLI FILIO.

Thorſtein Egilli filius, ubi adoleſcebat, erat omnium hominum formoſiſſimus, alba coma et adſpectu lucido inſignis; magnus idem corpore et robore, non tamen ad modum patris. Erat autem Thorſtein homo ſapiens, placidus, manſuetus et præter ceteros homines moderatus. Egillus tenuem in illum amorem fouit, neque Thorſtein erga eum ſuauiter erat adfectus; at Asgerda [mater] et Thorſtein ſe mutuo amabant. Et jam Egillus ætate multum ingraueſcere coepit. Euenit æſtate aliqua, ut Thorſtein adiret comitium uniuerſale. Egillus autem domi tum reſedit. Ante vero quam domo iret Thorſtein, ille et Asgerda, aſtu rem tractantes, ſuſtulerunt ex arca Egilli peplum (pallium) ſericum Arinbiörni munus, quod Thorſtein in comitium ſecum abſtulit. cum autem eo uteretur inter comitia

---

dum in ſenſum veniente argento et gemmis. add. Jör.

r) óx þar upp, han var allra etc. *ibi adoleuit, atque erat* etc. Hol. var manna frídaztr ſynum. Jör.

s) hárs-lit. Jör.

t) elſkr at honum. Jör. ſenſus utcunque foret. Neque Th. indicia amoris ſectando, familiarem ejus conſuetudinem ex ſe præbuit. Deinde áſtúdligr, *amabilis.* Hol. I. P.

u) at, Hol. Jör. I. P.

x) ſo um, at þau tóku etc. *eam rationem callide inierunt, ut — tollerent.* Jör. So til, at þau tóku etc. Hrapp.

y) þær, ſupplent Jör.

urdo ſaurgar nedan. Þá er Þeir voru i laugbergs-gaungu. ok er han kom heim, z) Þá hirdi Ásgerdr Slædurnar Þar ſem ádr vóru. En þ) miög miklu ſídar, Þá er Egil lauk upp æ) kiſtu ſína, Þá fann han at ſpillt var Slædunum, ok a) leitadi Þá máls um vid Ásgerdi. hveriu Þat gengdi. hun ſagdi Þá hit ſanna til b). Þá qvad Egil:

χ) Áttka ek erfi-nytia
Arfa mer ψ) eigi Þarfan
Mik hefir ſonr of ω) ſvikit
Svik α) tel ek í Því β) kvikvan.

Vel

comitia adeo ultra ejus ſtaturam erat demiſſum, ut humi traheretur, et inferne ſordibus inquinaretur, cum ad judicialem petram fieret ambulatio. Reuerſo autem domo Thorſteine, Asgerda pallium loco priſtino repoſuit. Sed interjecto tempore longiuſculo, cum Egillus, aperiret ſcrinium ſuum, veſtem ſtragulam corruptam eſſe comperiit. Requirebat mox ab Asgerda, quo hoc pertineret? atque tunc ea verum aperuit. Tunc cecinit Egillus:

Non habebam (gignebam) hæreditatis perceptorem 6)
Heredem mihi 7) *non utilem:*
Me fraudauit filius,
Fraudem in eo facto eſſe cenſeo, viuum.

Poſſet

z) hirdu Þau Asg. in num. plur. Jör.

þ) litlu ſídar paulo poſt. Iid.

æ) kiſtu ſinni, in dandi caſu, conſtructione magis uſitata. Jör. Hol. Hirdſlunni. eodem fere ſenſu. I. P.

a) ſpurdi Asgerdi. Hol. Jör. I. P. forte mál in contextu rationem notet.

b) vard Eigli víſa at munni. *Tum a Egilli ore carmen excidit.* Hol. I.

χ) Ita membr. et traduces. átta, *habebam* ſine utraque negatione. Unde ſenſus exiſtit ironicus. Hol. Jör. Svec.

ψ) til Þarfa, *ad meum emolumentum.* Hinc G. Pauli conjicit ſatis commode, til Þarfan, in accuſandi caſu, ſeruata tamen negatione ſenſus inde. *non admodum utilem.*

ω) ſvikinn. Jör. ſatis lepide, eodem ſenſu licet conſtructione aliquid discrepante.

α) kalla ek Þat. *id eſſe prædico.* Hol. Svec. O.

β) kykvan ex Holanis G. recte. ſed alterum mihi videtur ſuauius.

6) Erfi-nyti, foret in Nominatiuo, et eſt vox rariſſima, obuia tamen in Edda Sæmundi quida Sigurdar: á ek til úngan erfi-nytia, G. Pauli reddit *hæredem* (hæreditate fruiturum). Nyti, nytia, diceretur, ut bryti, brytia.

7) áttka — eigi duæ negationes pro una

γ) Vel δ) mátti þess ε) varna
ζ) Víggrídandi hída
η) Er hafskída hlædi
Hliótendur θ) of mik grióti.

Þorstein c) feck Jófrídar dóttr Gunnars Hlífarsonar. módir hennar var Helga. dottir Olafs Feilans. Systir Þórdar Gellis. Jófrídi hafdi átt fyrr Þóroddr Son Túngu-Odds. Litlu eptir þetta andadiz Asgerdr. eptir þat brá Egil búi, ok seldi i hendr Þorsteini. enn Egil fór þá sudr til Mosfells. til Grims mágs sins. Þviat han unni mest Þordisi d) stiúpdóttr sinni.

Þeirra

Posset sane 8) *marini*
Caballi rector expectare
Donec pelagiarum xylosolearum potitores
Saxa circum me congererent 9).

Thorstein in matrimonium obtinuit Josridam Gunnaris Hlisæ filii natam, ex Helga filia Olavi Feilani (violæ) sorore Thordi Gelleris (clamosi); Josridam prius in matrimonio habuerat Thoroddus Oddi Tungensis filius. Paulo post hæc Asgerda extincta est. Post id Egillus oeconomiam deposuit et Thorsteini in manus tradidit; ipse Mosfellum concessit austrum versus ad Grimum affinem suum; nam Thordisam plurimum amauit priuignam suam, eorum hominum

---

sententiæ intendendæ gratia, quales in Glossario Eddæ Sæmundi aliquot attuli.

γ) velmætti, junctim. Hrapp. corrupte.

δ) mátti, *poterat* vel *potuerat*, mihi magis placeret. Deinde þat pro þess, istud sane differri posset. Hol. Svec.

ε) votta. Hol. Svec. unde G. Pauli in textu posuit vatta. Certe vatti, incerti generis inter maris adpellationis habet Edda Cod. Worm quæ vox, si sana est lectio, a vatr, vel potius votr, *humidus*, originem duceret. vasta in parenthesi conjecit G. Pauli, recte quidem, sed præter necessitatem. || vata. Jör. quod lectionem vatta fulcit.

ζ) víg-ridandi. Hol. Jör. indifferenter; víg, etiam appellatur *equus*.

η) enn. K. L. parum commode.

θ) ofnis grióta auri. K. L. M. Hrapp. quo multum perit sententiæ Egilli.

c) geck at eiga Jófrídi: idiotismus nostratum antiquus eodem sensu verbo: *accessit* vel *applicuit se ad possidendum Josridam. aut matrimonium cum ea iniit.* Hol. Jör. I. P.

d) bródurdóttur, *ex fratre neptim.* Jör. P. etiam recte.

8) varna, Genit. plur. proba est lectio *portum* vel *mare* significans exposita a me quantum potui in Gloss. Edd. Sæm.

9) sc. ad tumulum mihi extruendum. G. Pauli ultimam lineam reddit: *lapidum structuram mihi circumponerent.*

þeirra manna er þá voro á lífi. Þat var eitt ſumar at ſkip kom út i Leyruvagi. ok ſlýrdi ſá madr er Þormódr het. han var norrænn ok *e*) húskarl Þorſteins Þóruſonar. han hafdi med at fara ſkiölld er Þorſtein hafdi ſent Agli Skálagrimsſyni ok var þat ágætr gripr. Þormódr færdi Agli Skiölldinn: enn han tók vid *f*) packſamliga. eptir um vetrinn orti Egil drápu um *g*) ſkialdar-giöfina. er köllud er *h*) Beru-drápa. *i*) ok er þetta upphaf at:

Heyri *ι*) feyrs *κ*) á forſa
Fallhads vinar ſtalla
λ) Hyggi þegn til þagnar
Þinn *μ*) lidr Konúngs minna

Opt

num qui tunc in viuis erant. Contigit æſtate aliqua, ut nauis peregre huc aduentaret [et ſtationẽm caperet] in Leyru-vogo (Argilleti receſſu maritimo). Eam gubernabat homo nomine Thormodus, gente Norvegus et Thorſteinis Thoruſoni domeſticus. Is clypeum ſecum portauit, quem Thorſtein dono miſerat Egillo Skallagrimi filio, inſigne quidem cimelium. Thormodus Egillo clypeum adtulit: ille autem, donum gratanter amplexus, proxima poſt hyeme epos intercalare fecit de munere clypei, quod Berudrápa (Parmæ epos) adpellatur. Ei hic eſt verſus initialis:

Tuus ignis fluuialis præbitur
Audiat torrentes tacitorum calicum
Galeati puluinarium amici
Animum attendat regis ſubditus

Sæpe

e) ſendimadr. Þorſteins Herſis (Þoruſonar. Jör.) *legatus Thorſt. ſatrapæ.* Hol. Jör. I. P.

f) gladliga, *hilariter.* Jör. fegins hendi, *læta manu.* Hol. I. P.

g) ſkialda giöfina, in plurali illud ſkialda inepte, niſi et in poëmate hoc meminerit clypei ab Einare donati. membr. Hrapp.

h) veru-drápa. Hrapp. vitioſe.

i) hæc verba, et ipſum carmen neſciunt. Jör. Hol. I. P.

ι) Seirs. E. quod in harmoniam literalem peccat. Feners. K. L. M. Hrapp. Fenris. R. Fenris á foret *fluuius* von, *qui fit e ſaliua Lupi Fenreris.*

κ) a forſa vel á-forſa. membr. oforſa. Hrapp. oforſa, diuiſim. K. L.

λ) hygg þeigi, *ne cogita*, vel *cogite.* Hrapp.

μ) lidr, non lydr. Idem. Mox adbreuiate in membr. habetur ks, cum ſuperducta transuerſa linea, quod per Konúngs, Kóngs efferunt Asgeir et Hrapp., ex contrahendi more membranarum licet ta-

Opt ſkal arnar kiapta
ν) Ord god of ο) trod horda
Hrafn ſtýrandi hræra
π) Hregna ρ) mín of fregna.

Sæpe inaudietur
Per nimboſam Hordorum regionem
Decet eloquentiæ coruorum dominum
Meos rictus aquilinos commouere.

Þor- Thor-

men kyns, vel kans ↄ: kann es legere; ſed ſenſu minus commodo.

ν) Diuiſim libri omnes, ord god, ſi de Odino, ut id accepi, capiendum ſit, voces neceſſario conjungendæ ſunt, alias ord gód, *bona* vel *propitia verba* deſignare poſſent, hoc ordine verborum, etſi is ſenſus mihi non ita probatur, qui inde exiſtit: Opt ſkal fregna of hregna (ↄ: dverga, nam Reginn eſt *Nani* nomen Eddicum, cui hic adſpiratur) hörda (ↄ: harda) tröd vel harda-tród complexa voce, eodem fere ſenſu, mín hrafnſtyrandi arnar-kiapta hræra ord gód; i. e. *ſæpe inaudietur per aſperam nanorum viam* (*aſpera eorum tecta*, nempe vel *Borgæ* vel *Mosfelli*, notum enim eſt dvergos in ſaxis olim habitare creditos; atqui et nomen Borg, *arx*, et Mosfell, *Mons muſcoſus*, *ſaxeam* notionem in ſe comprehendunt) *meas buccas aquilinas coruis imperantes bonos* vel *elegantes ſermones mouere;* ↄ: me, qui aquilæ cognominis ſum, quæ coruorum, ut ceterarum auium regina cluet, verſus laudatiuos aut ſplendidos ore fundere. Tród pro *tecto* legi et intelligi poteſt metonymice, proprie autem ſignat *virgulta*, *quæ inter contabulationem laquearis et cespitem tectorium collocantur ad ligna ab putredine conſeruanda.* Licet quoque una voce legere ördgud, *arduæ* vel *erectæ* tum vero tród in plur. num. capiendum, quod frequentius in ſingulari uſurpatur et Hörda-tród forent *tecta Hordenſium in Norvegia.*

ο) tod hörda. K. L. M. Hrapp. prius ſenſu caſſum, poſterius probum, etſi in conſonantiam rhythmicam impingat. || tród horda, ipſa membr. linea ſequ. rectius legi ſenſeo, hrafnſtyranda in accuſandi caſu, quo et mea ſpectat verſio.

π) Regna. membr. K. M. aduerſus rhythmum, ſed eodem ſenſu.

ρ) móts. E. L. Hrapp. Hregna mót, foret *Deorum conuentus*, et in ſenſu jungenda de Odino hrafnſtyranda [ok] hregna-móts, i. e. *rectorum coruorum* et *concilii Deorum;* etſi fateor ſatis inſolentem eſſe genitiuum plur. regna vel hregna, ab Reginn, plur. Rögn, *Rex*, *Deus*, veteres certe frequentarunt Ragna. Tandem ófregna. Hrapp. *ignobiles* vel *ignobilem*, aut referendum ad *buccas* ſiue *ora* Egilli, aut, quod tamen minus puto, ad *Hördorum prouinciam.*

Ordo proſaicus verborum in hac initiali cantilena, (quæ in verbis quidem nimis ambitioſa

eſt, ſed in rebus valde tenuis atque adeo jejuna, et præterea, in priore præſertim hemiſtichio adeo obſcura et intricata, ut talis ſcirpus mihi nusquam occurrerit. Ordo igitur, utcunque, talis eſt:

[1]) Þinn á-feyrs eidr heyri [2]) forſa þagnar minna fallhadds ſtalla vinar. hyggi Konûngs þegn til. Opt ſkal fregna of Hörda [3]) hregna tröd (tród) ord-god [4]) hrafnſtyranda hræra mín (*pro* mína) arnar [5]) kiapta.

---

[1]) Feyrr *pro* fyrr, *Dypthongus duplex pro ſimplici:* á-feyrr, aurum, hujus eidr o: innandi, *Danice* ydende, præbitor, viri *adpellatio poëtica. Adloquitur vel* Miniſtrum Thorſteinis Ducis, *vel* ejus clientes et jurisdictioni illius ſubjectos, *et hortatur, ut fauentes audiant laudes* Patroni *ſui vel* magiſtratus, *item* Thorſteinem ipſum *implicite adfatur*, abſentem tanquam præſentem, ut et iſtos ceteros, de quibus modo loquutus ſum. *Promtum mihi erat reponere,* eydr *vel* eydir conſumtor, *pro illa altera inſolenti voce, ſed non tamen potui in animum inducere, ut quicquam mutarem.*

[2]) Fors catarractes fluuii, *et notat hic* abundantiam materiæ *et* promtam facultatem ſuam *in* carmine pangendo et recitando. Fallhaddr *pro* faldhaddadr *vel* haddfaldadr, Odini epithetum Edd. *qui* Hiálm-beri, *ad verbum* galeæ geſtor, *adpellatur in* Grimnis-málum Eddæ Sæm. *mea editione;* ejus þagnar minni, tacita pocula memorialia, medus poëticus, *quem opetulante Gunnlada amica Suttungo giganti furtim, atque adeo* per ſilentium, *abſtuliſſe fertur* Odinus *in* Edda Snorr. *conf.* Sonar-Torrek, I. 6. Stalli, in Genitiuo ſtalla, ſolium diuorum ethnicorum, *cujus* amicum *merito adpellat* diuorum principem, *qui id perpetuus inſedit et ibi adoratus eſt.* Poteſt et fallhaddr vinr *de ipſo* Egillo *accipi, ut* fallhaddr *ſit transpoſitum ex* hadd-fallr, capillis caducus. *Egillo præmature defluxerunt capilli, unde adeo ſe adpellat* rotinn ſkalla *in cantilena ad* Liotum Berserkum et ſuperius de eo tradit Auctor: han vard ſnemma ſkiöllóttr; *qui nœuus videtur heroi noſtro hereditatis vice a Grimo patre fuiſſe traditus. Ita ordo hujus et ceterorum foret:* á-f. e. h. ſkalla Konungs þagnar minna forſa fallh. vinar, þinn þegn heyri til.

[3]) Hregna, *pro* regna *adſpiratione præmiſſa quemadmodum* hrammr *pro* rammr, *quod eſt* Starkadi ſenioris in Skalda, *et* hrann *pro* rann *apud* Snorrium in claue metrica *ut opinor. Fortaſſe* Hördia *per ſitum ſuum magis pluuioſa et procelloſa ſit, quam aliæ partes Norvegiæ, ſicuti* apud nos Horn-ſtrandæ et Lánga-nes, *de quo tamen mea ignorantia nihil decernere audet. Interea quoque non puto Thorſteinem in Hördia habitaſſe, ſed in* Uplandis; *fieri poteſt ut* hörda tröd (*vel* tród, *ſub* var. v.) *hic ſit pro* tota Norvegia *tropice ſubſtituta.* Hregna tröd *poſſit quoque ſonare* diuinam, o: eximiam regionem *de* tota

Þorſtein Egilſon bió at Borg. hán átti tvo laúngetna Sonu Hríflu ok Hrafn. enn ſídan han quangadiz, áttu þau Jofridr tío börn. Helga hin *k*) fagra var þeirra Dóttir

Thorſtein Egilli filius Borgæ domicilium habuit. Ei duo erant filii nothi, Hrifla et Hrafn. at, poſtquam uxorem duxit, genuit cum Jofrida 10. *liberos. Filia eorum erat Helga*

Norvegia *ſumtum*, *licet ſit* hörda-tröd, cultu terreſtri aſpera. Tröd, via trita, *ab* ek tred, calco, telluris vocabulum poëticum. Jördina trodum iafnan vér, *dixit Hymnographus excellens inter noſtrates, Sigurdus Jonæ Preſtholenſis, in Hymno meditationum de hujus vitæ vanitate et miſeria.*

4) Odinus *intelligitur*, *de quo* in Hyndluliódum *a me in* Edda Sæm. T. I. *editis habemus:* Gefr han – – mælſku maurum (mærum *fortaſſe*); *et præterea Odinus ſuaviſſimo pollebat ſermonis lepore, ut teſtatur* Snorrius *in* Ynglínga-ſaga. Hrafnſtyrandi, vocatur Odinus, *tanquam* corvorum gubernator, *ubi et in* Edd. Snorr. Hrafna-gúd, *rationem reddunt* Grimnismál *et* Edda Snorr.

5) Kiaptr, *pro* cre, *hodie in turpibus habetur, olim ſine dubio* honeſtum *fuit.* Örn, *m. priſcis*, *Genitiuo* Arnar, aquila, *et hoc nomine adludit Egillus ad ſuum nomen quod cum* Egir *et* Egdir *aquilæ nominibus* ſatis congruit, *omnibus deſcendentibus* ab Auga, oculus; huc accidit quod Gall. aigle *in* enuntiatione Egel *perparum diſtat ab noſtro* Egil. *Mira oculorum acie gaudere aquilam docti ſtatuerunt; hinc* Sigurdus Jonæ Preſt-holenſis *in* Hymnis *ſuis* Hebdomadalibus Deo ter opt. max. *tribuit* oculos aquilinos, *his verbis:* Þín Arnar augu allt um ſiá, tui oculi aquilini omnia vident. *Ita tandem aliquando defunctus ſum labore Herculeo, in hac cantilena utcunque explicanda, quod opus quibus non probatur, iis probetur oportet conſilium Domini Gunnaris Pauli, qui nullum verbulum ejus expoſuit, etſi habeatur omnium viuentium ſcientiſſimus harum literarum. Hac occaſione incidente, non arbitror lectorem fraudandum eſſe* carminibus *magni hujus poëtæ, quæ luſit ad calcem cantilenarum hujus libri, quas partim, expoſitas ab ſe improbauit, partim intactas præteriit; quarumque unius hemiſtichium adhuc reſtat ſuo loco poſt proferendum: verſus docti et lepidi ita ſeſe habent:*

Irruat Æneas et ferro verberet umbras,
Præcipitem comes admoneat niſi docta Sibylla.
Me quoque præcipitem pugnæ me accingere tali
Cynthius admonuit: ſenſi: mox arma reſumo,
Neſcio qua incenſus ſtimulante cupidine pugnæ.

k) væna. P. idem vulgatius. || Helga het dóttir hans hin fagra – *filia ejus.* Hol. I.

Dóttir er þeir deilldu um ſkáld-Hrafn ok Gunnlaugr Orms-tunga. Grimr var ellztr Sona þeirra, annarr Skúli, þridi Þorgeir, fiórdi Kollſveinn, 5. Hiörleifr, 6. Halli, 7. Egil, 8. Þórdr. Þóra het dóttir þeirra, er átti Þormódr Kleppiarnſon. Frá börnum Þorſteins er komin kynſlód mikil ok margt ſtórmenni, þat er kallat mýramanna kyn. Allt þat er frá *l*) Skallagrími er komit.

Helga venuſta, de qua Raſn poëta et Gunnlogus Anguilinguis certabant. Inter filios maximus natu erat Grimus, alter Skulius, tertius Thorgeir, quartus Kollſveïn, quintus Hiorleivus, ſextus Hallius, ſeptimus Egillus, octauus Thordus. Thora dicta eſt filia eorum quam in matrimonio habuit Thormodus Kleppiarni filius. A liberis Thorſteinis propagatæ ſunt magnæ familiæ et multum optimatum. Omnis Skallagrimi proſapia genus Myramannorum (Paluſtricolarum) vulgo adpellatur.

LXXXIII. Cap.

AF AUNUNDI SIÓNA OK STEINARI SYNI HANS.

Aunundr Sióni bió at Anabrecku þá er Egil bió at Borg. Aunundr Sióni átti Þorgerdi Dóttr *m*) Þor-biarnar hinns Digra af Snæfells-ſtraund. Börn þeirra Aunundar voro þau Steinarr ok Dalla er átti Augmundr *) Galltaſon. Þeirra Synir Þorgils ok Kormakr. Ok er Aunundr

LXXXIII. Cap.

DE ONUNDO SIONIO ET FILIO EJUS STEINARE.

Onundus Lynceus Anabreckæ villam inhabitauit cum Egillus Borgæ larem familiarem haberet. Conjugem Onundus Sionius habuit Thorgerdam Thorbiörni Craſſi de Snæfells-ſtranda (Niuei montis ora) filiam. Eorum liberi erant Steinar et Dalla, quam in matrimonio habuit Ögmundus Galltii (Verris) filius. horum filii Thorgils et

l) Þorſteini. Hol. fra-Grími er komit ok fra Þorſteini. Hol.

m) ita ex Jör. reſtitui. in mbr. Hrapp. et cæteris membranæ traducibus eſt Biarhar. Reſl. totum excludunt. Meam correctionem firmat eyrbyggia.

*) Kórmáksſon in Kormaksſaga inedita, forte Galte et Kormákr idem ſint ſenſu, ſi Kar notet *ſordes*, quod opinor ſtatuere S. V. Epiſcopum F. Johanneum in Hiſt. eccl. ubi agit de Kárina, poſterior pars foret ab at maka, *ungere*.

undr giordiz gamall *n*) ok ſyndr lítt. Þá ſelldi hann af hendi bú. Tók þá vid Steinarr Sonr hans. Þeir fedgar áttu *o*) aúd fiár, Steinarr var allra manna *p*) meſtr, ok ramr at afli. *q*) liótr madr. *r*) biúgr i vexti. fót-hárr ok mid-ſkammr. Steinarr var ok uppvödſlu madr. mikill *s*) ok ákafa madr. údæll ok hardfeingr. enn meſti kaps madr. ok er Þorſtein Egilsſon bió at Borg þá giordiz þegar fátt um med þeim Steinari. Firi ſunnan *t*) Hafs-læk liggr mýrr er heitir Staks-mýrr. ſtanda þar yfir vötn á vetrinn enn á *) varin er ísa leyſir *u*). Þá er þar útbeit ſva god naútum,

Kormakus. Et jam Onundus ſenectute gravari incipiens et eapropter viſu parum valens oeconomicam poteſtatem dimiſit, hanc autem ſuſcepit Steinarr filius. Hi, pater et filius, a facultatibus erant copioſi. Steinar erat prægrandis corpore et robuſtus viribus, homo turpis aſpectu, incuruus ſtatura, cruribus proceris, meditullio corporis curto: erat præterea homo valde proteruus, fervidus, intractabilis, aſper, peruicax ut qui maxime. Thorſteine autem herilem poteſtatem Borgæ gerente, ilico inter eum et Steinarem ortæ ſunt offenſæ. A meridie Hafslæko (riuo profundo vel fertili) jacet palus, quæ Staks-myrr (Struis paluſtre) adpellatur. Eam hyberno tempore aquæ ſuperſtagnant; at vere, ubi glacies ſoluitur, bobus [ex hyberna ſtabulatione emiſſis] adeo bona

n) var han lítt ſkygn (ſiónlitill) *viſus parum ei ſupperebat.* I. Hol.

o) mikit fé. Jör. Hol. I. vel fe. P.

p) vænſtr, *hominum pulcherrimus.* Hol. I. P. ſine dubio corrupte.

q) liótr ſynum. quod in verſione expreſſum. Jör.

r) biúgr, usque ad-ſkammr ineluſiue exclud. Jör. Hol. I. P.

s) ok ákafa-madr, itidem exclud. Iid.

t) Háfs-læk per *a* graue. Jör. ſi háfr, *hortus*, fuerit in priſco noſtro ſermone, quod fateor me ignorare, hæc lectio fuerit optima, quod profluens iſte nomen fortitus ſit a fertilitate agrorum adjacentium, quam forte habuerint ejus inundantis beneficio. Háfr eſt nomen villæ non ignobilis in auſtrali Islandia ratione fortaſſe eadem cfr. Gr. *καχιος*, *κηιος*, commode tamen ducitur ab noſtro at hafa cohibere, *continere*, ut hafr proprie ſignet *locum circumſeptum.* || Hofs-læk, *riuo fani.* Hol. I. vel Hófs-læk ab hóf, *modus*, cum limitum eſſet moderator.

*) vorit, in ſing. num. haud protritum, ſed probum tamen. Hol.

u) ok jörd grærr, *et terra vireſcit* add. Jör.

naútum, at þat var kallat jafnt ok ſtackr tödo. Hafs-lækr *x*) red þar landamerkum at fornu fari. enn á várum gingo naút Steinars miög á Staks-mýri. er þaú voru rekin *y*) utan at Hafs-læk. enn húskarlar Þorſteins *z*) vöndudu um. Steinarr gaf at þvi eingan gaum ok fór ſva fram id fyrſta ſumar, at ecki vard til tídenda. enn annat vár, þá hellt Steinarr beitinni. enn Þorſtein lagdi þá þ) i umrædi vid hann ok rædde þó ſtilliliga. bad han Steinarr halda *æ*) beit búfár ſins ſva ſem at fornu hafdi verit, Steinarr ſagdi at fe *a*) mundi ganga þar ſem þat vildi. han *b*) rædde um allt heldr feſtiliga, ok ſkiptuz þeir Þorſtein vid nockurum ordum. Sidan let Þorſtein *c*) hneckia

bona ibi paſtio eſt, ut ea integræ (juſtæ) ſtrui foeni pinguis (optimi) æquiparata ſit. Hafs-lækus ibi ex uſu antiquo, limites regit. Verno autem tempore, boues Steinaris, cum extrinſecus ad Hafslækum agerentur, in Staksmyram multum graſſabantur, incuſabant id domeſtici Thorſteinis; at Steinar eam querelam nihil curabat. Ita res proceſſit æſtate prima, ut nihil memorabile hac ex cauſa eueniret. Altero autem vere Steinar dictam paſtionem adhuc uſurpabat. Tunc autem Thorſtein rem ad colloquium cum eo retulit, modeſte tamen verba faciens; rogavit Steinarem, ut pabulatione pecoris ſui familiaris uteretur ad morem antiquum. Steinar dixit pecus pabulaturum, ubi illud vellet, et de toto hoc negotio majorem in modum obſtinate loquutus eſt. Thorſtein et ille aliquot verba inter ſe commutarunt. Poſtea

Thor-

x) rædr, Jör. in temp. præſ. et omitt. at fornu fari.

y) ſudr at læknum, *auſtrum verſus ad riuum.* Jör. lectio ob ſequentia notanda.

z) ömuduzt vid nautin (nautunum), *grauabantur boues.* Hol. Jör.

þ) í, non eſt in Hol. til umtals. Jör.

æ) firr beit, ok ſagdi ſem var, til landamerkia, *longinquius inde paſcere et indicauit, quod res erat de limitibus.* Jör. hallda fé ſínu þar er hann átti, tantum Hol. *habere pecus ſuum in paſcuo proprio.*

a) vard at gánga ſem þat vildi, *oportere, ut pecus erraret ubi vellet.* Hol. Steinarr qvazt þó mundu láta gánga fe ſitt, ſem þat (han P.) vildi, *St. d. ſe tamen facturum, ut pecus ſuum palaretur, ubi (ipſe) vellet.* I. P.

b) ſvarar helldur faſtliga, *reſpondit impendio pertinacius.* mælti heldur digrliga, *verba fecit impendio jactantius* vel *ventoſius.* Hol. ferliga, *atrociter* vel *foede*, pro feſtilega. Hrapp.

c) hneckia fe Steinars úr landi ſínu, *pecus Steinaris ex agro ſuo.* Hol. reka fé St.

kia nautunum út a mýrar ifir Hafs-læk. ok er Steinarr vard þeſs varr. þá feck han til Grana þræl ſinn *d*) at ſitia at nautunum á Staks-mýri. ok ſat han þar *e*) alla daga. Þetta var enn *f*) efra lut Sumars. beittuſt þá upp allar eingiar *g*) fyri Sunnan Hafs-læk. Nú var þat einn dag, at Þorſtein hafdi gengit upp á Borg at ſiá um. han ſá hvar naut Steinars fóru. han geck út á *h*) mýrar. Þat var ſíd dags. han ſá at nautin voru þá komin lángt *i*) úti Hóla-ſundid. Þorſtein rann út *k*) um mýrarnar. ok er Grani ſá þat, *l*) þá rak han nautin úvægiliga til þeſs er þau komu á Stödul. Þorſtein kom þá eptir ok hittuz þeir Grani

Thorſtein extrorſum in Myras ultra Hafslækum boues retro auerti (ſummoueri) curavit. quod ubi Steinar animaduertit, Granio (Barbato) ſeruo ſuo negotium dedit, ut bubus in Staks-myra paſcentibus adſideret. atque adeo ſeruus ibi ſedebat omnes dies. Hoc autem erat ſuperiore (poſteriore) æſtatis parte; ita omnia prata, a meridie Hafs-læko ſita, depaſta ſunt. Et jam uno die contigit, cum Thorſtein in arcem adſendiſſet circumſpiciendi cauſa: ille conſpexit qua boues Steinaris ibant. Exiit ergo in loca paludoſa declinii ad occaſum die; et obſeruans, boues in extrema parte Holaſundi (Intercapedinis paluſtris collium) conſtitutos, per paluſtria procurrebat. Quod videns Granius, boues inclementer egit, donec in mandram (ſtabulationem ſubdialem) peruenerant. tum Thorſtein pone aderat, et factus eſt

aptr í land hans, *pecus St. repelli in agrum ejus.* Jör.

d) at reka nautin ſudr á Staksmyri, *ut paſtum ageret boues auſtrum verſus in Staksmyram.* Jör.

e) hiá, add. Jör. at, add. Hol. unde ſenſus *adſidebat* vel *obſidebat.*

f) fyrra, priori. Jör.

g) fyri Þorſteini, *Thorſteini* vel *Thorſteinis damno.* Jör.

h) myrina, in num. ſing. Jör.

i) Ordo eſt: han ſer lángt útí — ſundit, (pro lángt útí ſundinu) hvar nautin etc. Porro Hóla-ſundit in contextum recepi e K. L. M. Hrapp. Holla-ſundit vel Hella ſundit videtur fuiſſe in membr. Hollz ſundit ſcripſit Asgeir in C. D. E. traducibus membranæ hoc loco. Hollta-ſundit (ſundin in num. plur.) Hol. I. P. ab Jör. hæc periodus exulat.

k) eptir Grana, *Granium curſu inſecutus eſt etc.*

l) keyrir han nautin hart á burt allt til þeſs etc. *acriter abegit boues usque dum etc.* Jör.

Grani i gards-hlidinu. Þorſtein vá han þar. Þat heitir Grana hlid ſídan. Þat er a túngardinum. Þorſtein hratt gardinum ofan á Grana, ok huldi ſva hræ hans. ſídan fór Þorſtein heim til Borgar. enn konur þær, er til ſtöduls fóru, fundo Grana þar er han lá. *m*) eptir þat fóro þær heim til húſs ok ſögdu Steinari þeſſi tidendi. Steinarr *n*) leiddi han uppi i holtunum. enn ſídan feck Steinarr til annan *o*) þræl at *p*) fylgia nautunum. ok er ſá eigi nefndr. Þorſtein let þá ſem han viſſi eigi um beit þat, ſem eptir var ſumarſins. Þat vard til tídenda at Steinarr fór enn fyrra lut vetrar út á *q*) Snæfells-ſtrönd, ok dvaldiz þar um hrid. Steinarr ſá þá þræl, er Þrándr het. han var allra manna meſtr ok ſterkaſtr.

Stein-

eſt conuentus ejus et Granii in ipſo conſepti oſtio. ubi et Thorſtein eum interfecit. is locus deinde oſtium Granii vocitatur, eſtque in ſepe aream domeſticam ambiente. Thorſtein aggerem demolitus, eo Granium obruit, et cadauer ejus operuit. Inde Borgam ſe domum recepit. Mulieres, quæ ad ſtationem pecuariam ibant, Granium inueniebant ubi jacebat, atque inde ædes reuerſæ Steinari hoc accidens ſignificarunt. Et ille quidem ſeruum in ſalebris ſupra prædium ſitis humauit; at deinde alium ſeruum allegauit ad boues in paſtu ducendos; hujus nomen proditum non eſt. Poſtea Thorſtein paſtionem reliquæ ætatis ſcire ſe diſſimulabat. Incidit, priore parte hyemis ut Steinar in Snæfells-ſtrandam exiret; ubi aliquandiu hærens ſeruum forte conſpexit Thrandum nomine, is erat omnium hominum ſtatura maxi-

m) þær fóru þá heim ok ſögdu þeſſi tídendi. Jör.

n) heygdi. Hrapp. let heyga þrælinn. I. *tumulari fecit* etc. let færa hann upp í holtin, ok kafa hann þar, *corpus ejus in ſal. ſurſum auehi juſſit, atque ibi humo et ſaxis obrui.* Pro heyra (corr. heygia) gotna eſt in P. quod leui negotio mutatur in götva, verbum probum ſed rarum, nusquam mihi certi occurrit, niſi in Gísla ſaga, de ejus humatione; eſt vero ab ad gæta, *cuſtodire*, ut arbitror, potius quam a gata, *via*, et notat proprie *condere*, *componere*, *reponere* deinde *ſepelire*, quomodo et romani verba modo allata ad *ſepulturam* transtulerunt. Extat verbum hoc in parte inedita Eddæ Sæm. ſed ſenſus ejus loci eſt ambiguus. || let grafa þrælinn. tantum Hol.

o) mann, hominem. Hol.

p) ſitia at nautunum. Hol. Jör.

q) Sniófells-nes. Jör. indifferenter nes tantum Hol. uſuali ellipſi noſtratibus.

Steinarr faladi þræl þann ok baud vid verd mikit. enn sá, er átti þrælinn, mat han fyri þriár merkur silfurs. ok *r*) mat hann hálfu dýrra enn medal-þræl. ok var þat kaúp þeirra. han hafdi Þránd med ser heim. ok er þeir komu heim, þá rædir Steinarr vid Þránd. nu er sva til farit, at ek vil hafa *s*) verknat af þer. er her skipat ádr til verka allra. nú mun ek verk fyrir þik leggia, er þer er litid erfidi í. þú skallt sitia at nautum minum. þiki mer þat miklu skipta at þeim se vel til haga halldit. vil ek at þú hafir þar eingis manns *t*) hóf vid nema *u*) þitt hvar hagi er bestr á Mýrum. má ek eigi á manni sía, ef þú hefir eigi til þess *x*) hug, eda afl at halda til fullz vid einnhvern húskarl Þorsteins.

maximus et robustissimus. Steinar eum servum magno pretio licebatur, at dominus serui estimauit eum tribus marcis, nimirum duplo pluris, quam seruum mediocrem. In hanc legem contractus eorum coiit. Steinar Thrandum secum domum abduxit; atque ubi domum venerant, cum eo loquutus est: nunc ita res comparata est, ut opus te facere velim, at jam ante omnia opera sunt dispositа; tibi adeo opus imperabo parui laboris: bubus meis pascentibus custos adsideto; id autem in magno pono discrimine, ut iis procuretur bonum pascuum [*et strenue ibi contineantur*]. *Volo porro, ut ad nullius hominis modum* (*arbitrium*) *exigas* (*judices*) *ubi obtimum pascuum in tractu Myrensi extet, nisi ad tuum ipsius; neque ego de quoquam a facie et vultu ipsius judicium facere sciuero si tibi animus aut robur deest, ad contendendum justo certamine aduersus aliquem* (*quemcunque*) *e Thorsteinis operariis; et,*

Stein-

r) var þat hálfu dyrara enn medal-þræll, stilo strib'iginem olente. Hrapp. mouit elegantem editorem, si diis placet, repetitio verbi mat ab auctore nostro facta, quales tamen non sunt infrequentes in priscis auctoribus. Adjectio hæc exulat in Jör. et hæc omnia ita contraxerunt occupati Holani: han keypti þar þræl þann, er Þrándr het, han var allra m. mestr ok st. en er þeir komu heim etc.

s) verk þitt, *opus tuum mihi postulo.* Jör.

t) þóf, *contumaciam* vel *obstinationem.* Jör.

u) mik, *me*, siue ut constructioni consulatur, *mei.* Hol. et exclud. hvar – – á myrum.

x) þrek ok afl, vigor, virtus forte etc. I. P. afl til þess, ef kiarkr er nockrr i þer, at hallda etc. *si qua virtus vel firmitas siqui vigor* (*succus*) *in te est.* Jör.

Steinarr ſeldi i hendr Þrándi exi mikla. *y*) nærr álnar fyrir munn, ok var hon hárhvöſs. Sva liz mer á þik Þrándr ſegir Steinarr *z*) ſem eigi ſe ſýnt hverſu mikils þú metr god-ord Þorſteins ef þid ſiáiz tveir á. Þrándr ſvarar, Þ) engan vanda ætla ek mer á vid Þorſtein. enn ſkilia þikiumz ek, hvert verk þú hefir fyrir mik lagt. mantu þikiaz litlu *æ*) til veria þar ſem ek em. enn ek ætla mer vera gódan koſt hvarr ſem uppkemr. ef vid Þorſtein ſkulum reyna med ockr. Sídan tók Þrándr *ö*) naúta gæzlo. honum hafdi þat ſkiliz, þótt han hefdi eigi lengi verit, hvert Steinarr hafdi látid naútum ſínum halda. ok ſat Þrándr at nautum á Staks-

et, trádita in manus Thrando magna ſecuri, cujus acies, fere cubitalis, adeo acuta erat ut ferri tonſorii vicem poſſet præſtare (vel pilum, in vacuo, aut ſuper aciem ductum, ſecare); ſic fari inſtitit: Talis tu mihi ab adſpectu videris, Thrande, ut non ſit euidens, quam magni facias pontificatum Thorſteinis, ſi vos duo ſoli obtutus inter vos commutetis (congredimini). Thrandus reſpondet: nulla officiorum (aut neceſſitatum) vincula puto mihi eſſe cum Thorſteine; at intelligere videor, quid operis mihi propoſueris. credis, credo, parum te ſumti facere, ubi ego ſum, (parum in me periclitari). Sed ego mihi bonam ſortem ſperandam exiſtimo, quæcunque exeat, ſi ego et Thorſtein inter nos experiamur. Poſtea Thrandus boum cuſtodiam ſuſcepit. Perſpectum autem habuit, etſi breui ſpatio ibi manſiſtet, quo Steinar boues in paſtum agi fecerat. adſedit itaque bubus in Staks-myra. Quod

y) álnar, plene. Jör. Hol. I. P. deinde poſt munn, at mæla ſupplet. I. i. e. menſura applicita.

z) ſem þú virdir eigi alldyrt godord Þorſteins ef þid hittizt. || einir, *quaſi non inæſtimabile (immane) pretium impoſiturus ſit Pontific. Thorſteinis, ſi vos duo ſoli inuicem occurritis.* Jör. ſem ódyrt munir þú verda godord Þorſteins ef þid finniſt — *ut parui* ſis æſtimaturus pont. Thorſt. etc. Hol. I. P. niſi vid þá pro virda, aberrauit ex Holanis G.

Þ) einginn vandi er mer á vid Þorſtein — *nulla mihi ſunt* etc. Hol.

æ) til koſta. I. P. til hætta. Jör. vid. verſionem mox, en ek, usque ad, ſidan, peſſime abeſt ab Hol.

ö) vid nauta-verki, *opus boarium* vel *bubulci prouinciam.* Hol. nauta-verkum in plur.

á Staks-mýri. ok er Þorſtein vard þeſs varr, þá ſendi han *) húskarl ſinn til fundar vid Þrand ok bad ſegia honum *a*) landa merki med þeim Steinari. ok er húskarl hitti Þránd. Þá ſagdi han honum erende ſín, ok bad hán halda nautunum annan veg. ſagdi at þat var land Þorſteins Egilsſonar er nautin voro þá i komin. Þrándr ſegir, þat hirdi ek aldri hvarr þeirra land á, mun ek naut hafa þar, ſem mer þikir hagi beztr. ſídan ſkilduz þeir, fór húskarl heim ok ſagdi Þorſteini ſvör þrælſins. Þorſtein let þá kyrt vera. enn Þrándr *b*) tók þá at ſitia at nautum nætr ok daga.

Quod ubi Thorſtein reſciuit, famulum domeſticum miſit ad Thrandum, jubens, ut hunc de fundorum limitibus inter ſe et Steinarem obtinentibus moueret. Famulus, ubi Thrandum conuenit, ſua negotia ei eloquutus eſt, et petiit, ut boues in aliud paſcuum duceret, ajens locum, quem tunc ingreſſi eſſent boues, ad fundum Thorſteinis Egilli filii pertinere. Thrandus loquitur: id nihil curo, uter eorum fundum poſſidet, boues ibi paſcam, ubi optimum paſcuum eſſe ſenſeo. Ita disjuncti ſunt. Famulus domum reverſus Thorſteini reſponſa ſerui dixit. Tum Thorſtein rem in tranquillo reliquit. at Thrandus inde perdius et pernox boum adſeſſor eſſe inſtitit.

LXXXIV. LXXXIV.

I. P. ut hodie appellamus *curam boum hybernam* plurali utentes.

*) húskarla ſína til Þrándar at ſegia honum, at han vill eigi lída, at han í ſínu landi. Þrándr ſegir Steinarr hafi bodit at halda þar nautunum. þeir ſegia honum at Þorſtein egi þar land, ok ſkuli eigi ſo hallda nautunum. Han qvezt þad aldri hirda. mun ek etc. — *operarios, ut ei dicerent, non paſſurum ſe, ut in agro ſuo bubus adſideat. Thrandus dicit, Steinarem ſibi præcepiſſe, ut boues ibi ad paſcendum contjneret. Illi dicunt ei, Thorſteinem illum agrum poſſidere, neque boues ita ducendos eſſe. Ille negat, ſe curare* etc. Ita hæc præter morem fuſe. I.

a) vöxtu á, *circumſtantias rei (omnia rei momenta)*. Hol. omiſſ. m. Þ. St.

b) ſát at nautum daga ok nætur. Jör.

LXXXIV. Cap.
DRÁP ÞRÁNDAR.

Þorſtein *c*) ſtód upp ein morginn vid Sól ok geck *d*) uppa borg. hann ſá hvar naút Steinars voru. ſidan geck Þorſtein *dd*) út á myrar *) til þeſs er hann kom til nautanna. Þar ſtendr *e*) ſkógar klettr vid Hafslæk. enn uppi á klettinum ſvaf Þrándr, ok hafdi leyſt af ſer *f*) ſkúa ſína. Þorſtein geck *g*) úpp á klettinn, hafdi exi i hendi ecki mikla ok eingi fleiri vapn. Þorſtein ſtack exarſkaptinu á Þrándi, ok bad hann vaka. han ſpratt upp ſkiótt ok hart, ok *h*) greip tveim hondum exina ok reiddi upp. han ſpurdi hvad

LXXXIV. Cap.
CÆDES THRANDI.

Thorſtein uno die matutinus cum ipſo ſole ſurgens, ſuper arcem ſcandit. et obſeruans ubi eſſent boues Steinaris, in paluſtria egreſſus donec ad boues veniebat. Ibi exſtat rupes ſylua obſita apud Hafs-lækum; at ſuper hac rupe dormiebat Thrandus, et ſuos ſibi calceos exſoluerat. Thorſtein in rupem aſcendit, manu geſtans ſecurim non magnam, et nihil plus armorum. Thorſtein manubrium ſecuris Thrando impegit, et juſſit eum euigilare. Ille ſubito et raptim exſilieus, ambabus manibus arripuit ſecurim ac ſublimem geſtauit. rogauit, quid vellet Thor-

c) hoc caput cum priore cohæret. in Jör. Hol. I. Hrapp.

d) út á myrar (myrarnar. I. P.) *exibat in paluſtria.* Hol. I. P. omiſſ. ſequ. usque ad rupis mentionem.

dd) útum myrarnar, *per paluſtria.* Jör.

*) Þar til lækiarins ſem klettr einn var, *atque eo ad riuum* (ſine dubio Háfs-læk) *ubi una rupes exſtabat.* P. Þartil er lækr var, ok var í klettr einn — *illæc, ubi riuus (quidem) exiſtebat, et in eo una petra.* I. mirum hos ſolos libros modicæ quidem authoritatis riui iſtius mentionem facere, ut ab Hafslæko diuerſi.

e) hamar-klettr. Jör. forte *cautes prærupta*, vel *ſcopulus.* || Þar var einn klettr lítill, *ibi erat parua quædam rupes.*

f) ſkóna ſína. Jör. cum articulo ſuffixo, haud ingrate hoc loco, et ex uſu noſtratium.

g) at honum, ok hafdi eyxi i hendi, ok eingi etc. — *eum acceſſit* etc. Hol.

h) Þreif. Jör.

hvad Þorſtein vildi. *i*) han ſagdi, ek vil ſegia Þer, at ek á land Þetta, *k*) enn Þer eigit haga-beit fyri utan lækinn, er Þat eigi undarligt, Þóttú vitir eigi landa-merki her. Þrándr ſegir, *l*) eingu Þiki mer ſkipta hverr land á *m*) mun ek Þar láta naut vera, er Þeim Þikir bezt. *n*) Hitt er likligra, ſegir Þorſtein, at ek muna nú ráda vilia fyri landi mínu, enn eigi Þrælar Steinars. Þrándr ſegir, *o*) miklu ertu Þorſtein úvitrari madr enn ek hugda. ef

ſtein? Hic dixit: tibi dicere volo, quod ego hunc agrum (paſcuum) poſſideo; at vos poſſidetis pabulationem extra riuum. nec mirum, ſi tu limites hic ignoras. Thraudus inquit: nihil intereſſe puto, quis territorium poſſideat, ego boues ibi habebo, ubi illis videtur optimum. Iſtud credibilius eſt, inquit Thorſtein, quod ego velim me, meo fundo dominari, at non ſeruos Steinaris. Thrandus pergit: multo es Thorſtein, inſipientior homo, quam ego cogitabam, ſi tu vis

i) hann ſvarar, ek vil eigi láta beita haga mína lengr, ſegir han — *ille reſpondet: nolo committere, ut alieni mea paſcua diutius depaſcant (carpant paſcendo) inquit ille.* Hol. abjectis ſequentibus usque ad ſerui reſponſum. || Han qvez eiga Þar land ok ecki Steinarr. nú vil ek eigi láta beita lengr — *dixit ſe ibi fundum poſſidere, non autem Steinarem, nunc diutius hic paſtionem exerceri nolo.* I. P. Ferocius utrique et hi et Hol., quam pro modeſtia Thorſteinis.

k) er Þú helldr nautum á, Þrándr ſegir etc. *ubi boues in paſtione contines* etc. Jör.

l) Þat Þyki mer vænna, at ek láti nautin vera Þar, ſem beſt er beitit — *potius expectandum arbitror, me curaturum eſſe, boves ibi verſari, ubi optima eſt carptura graminis.* Hol.

m) mun ek her láta naut bíta. hitt er Þó líkl. ſ. Þr. — *hic boues gramen carpere faciam, iſtud tamen inquit Th.* etc. I.

n) en ek hygg, ſegir Þorſtein, at ek mun vilia ráda mínu fyri Þrælum Steinars — *ſed opinor, inquit Thorſtein, me velle mearum rerum poſſeſſionem habere per ſeruos Steinaris.* Hol. Ek mun Þó ráda vilia fyri landi mínu, en eigi Þr. St. — *credere tamen eſt me mihi fundi mei poteſtatem illibatam depoſcere, non autem ſeruis Steinaris.* Jör.

o) mun Þer nockut gott Þykia, at ega náttból undir Öxi minni, Þú mátt nú ſiá, at ek óttunzt Þik ecki. ſetz nú nidr etc. — *numquid jucundum tibi videbitur ſede nocturna uti ſub ſecure mea? videre potes, quod te nihil formido.* Hol. omnibus intermediis relictis, præ grato, ſi diis placet, brevitatis ſtudio. || villtu ega náttból undir

ef þú villt eiga nattból undir exi minni *p*) ok hætta til þeſs virdingu þinni. mer ſýniz at ætla til, ſem ek muna hafa tvö aufl þín. enn mik ſkortar ecki hug, ek em ok vápnadr betr enn þú. Þorſtein mælti, á þá hættu mun ek leggia, ef þú giörir eigi at um beitina. vænti ek at mikit ſkili hamingiu okra, ſva ſem mála efni ero úiöfn. Þrándr ſegir, nu ſkaltu ſiá Þorſtein hvárt ek hrædumz nockut hót þín. Sídan ſettizt Þrándr nidr ok batt *q*) ſkó ſinn. enn Þorſtein reiddi upp exina *r*) hart ok hió á háls Þrándi, ſva at *s*) höfudid fell a bringuna. Sídan bar Þorſtein griót ad honum ok huldi hræ hans, geck ſídan heim til Borgar. Enn þann dag komu ſeint *t*) heim naút Steinars. ok er þrotin van þótti þeſs. Þá tok Steinarr heſt ſinn ok lagdi á ſaudul; han hafdi alvæpni ſitt. han reid ſidan til Borgar, ok er han kom

vis cubile nocturnum habere ſub mea ſecuri, et ob eam rem dignitatem tuam periclitari; mihi ſic videtur, quantum cum ratione colligere eſt, quod ego vires corporis habeam duplices præ tuis; atqui animis non deſtituor, adde quod melius quam tu, armatus ſum. Thorſtein fatus eſt: id periculum adgrediar ſi de paſtu nihil in melius conuertis; ſpero fore, ut multum differat noſtra fortuna, ſicut cauſæ differunt æquitate. Thrandus dicit: nunc videas, licet, Thorſtein, numquid ego tuas minas timeo. deinde, humi adſidens, calceum ſibi ligat. at Thorſtein cito in altum ſublata ſecuri ceruices Thrando ſic percuſſit, ut caput in pectus procumberet. Deinde adgeſtis ſaxis cadauer ejus texit. poſt Borgam domum ambulauit. Eo autem die boues Steinaris ſeri domum veniebant; cujus rei cum deplorata videretur expectatio, Steinar capto equo ſuo ephippium impoſuit, et ſua ornatus panoplia Borgam equitauit. quo veniens, et homi-

---

öxi minni, ok hætta þar til virding þinni, ſkalltu þad ſiá mæga, at ek óttaz þik allſtitt. han ſettizt þá nidr, ok batt etc. I.

p) ok ſkalltu þat ſiá, at ek hrædumzt þik alls ecki. Jör. — *etiam omnia media tranſilientes.*

q) ſkó ſína, in plur. num. Jör. cfr. ſupra var. *f.*

r) lítt ok hardt, *incunctanter et valide.* Hol. hátt. Jör.

s) aftók höfudit — *ut abſcinderetur caput.*

t) nautin heim at Steinars — *apud Steinarem.* Hol.

kom þar hitti han menn at máli. han ſpurdi hvar Þorſtein veri. honum var ſagt at hann ſat inni. Þá bad Steinarr *u*) at Þorſtein kæmi út. qvadz eiga erindi vid hann. ok er Þorſtein heyrdi þetta, tók han vapn ſín ok geck út í dyrr. *x*) ſidan ſpurdi han Steinarr hvor erinde hans veri. Hefir þú drepit Þránd þræl minn? ſegir Steinarr. Sva er viſt, ſegir Þorſtein. þarftu þat ecki odrum mönnum at ætla. *) Þa ſe ek, ſegir Steinarr, at þú munt þikiaz *y*) hardhendliga veria land þitt, er þú hefir drepit þræla mína tvá. en mer þikir þat *z*) ecki ſva mikit frama-verk. Þ) nú mun ek gera þer á þeſſu miklu betra koſt, ef þú villt med kappi veria landit þitt. ok ſkal ecki ödrum mönum nú at hlíta, at reka naútin, enn vita ſkalltu þat, at naútin ſkulo bædi dag ok nótt í þína landi vera. Svá er

hominum alloquia nactus, rogat ubi Thorſtein eſſet? Illi dictum eſt intus eum ſedere in ædibus. tum petiit Steinar, ut foras egrederetur, nam eſſe ſibi cum eo negotium. Hoc audito, Thorſtein ſumtis armis ſuis in veſtibulum proceſſit; tum rogauit Steinarem, quæ eſſent ejus negotia? Occidiſti Thrandum ſeruum meum? inquit Steinar. Ita ſane res eſt, inquit Thorſtein, et nihil eſt, cur id factum aliis hominibus in animo tuo imputes. Video ergo, ait Steinar, tibi videri, quod tuum territorium ſtrenua manu tueare, cum interfeceris ſeruos meos duos; at mihi id factum non videtur adeo magnificum aut glorioſum. nunc conditionem tibi in hac re feram multo præſtabiliorem, ſi fundum tuum tueri vis cum ardore animi et pertinacia. neque nunc committam, ut alioruin hominum opera (quam mea ipſius) ad actum boum utendum ſit: hoc autem ſcias, licet, decretum eſſe, ut boues in tuo agro dies ac noctes hæreant. Ita res eſt, inquit Thor-

u) kalla han út, *eum cuocari foras.*

x) ok mælti: hvert erendi áttú vid mik — *et fatus eſt: quid negotii tibi mecum eſt?* Jör. ſed pluralis hic ſapit adfectum indignabundi.

*) Þú munt ſ. St. hardfeingr þykiazt vera, er þú hefir drepit etc. — *acrem virum te eſſe cenſes, opinor, cum* etc. Hol.

y) hardfeingilega. Hol. I. Hrapp.

z) einginn frami — *mihi id nullum decus videtur.* Hol. hoc membrum non eſt in Jör.

Þ) nú ſkalltu þat vita, at ek ſkal ſiálfr gæta nautanna, ſkulu þau i þínu landi bíta nótt ok dag — *jam ſcito memet boum curam geſturum, ii in tuo agro pabulentur, ſaxo nocte atque die.* Hol.

er *æ*) ſegir Þorſtein, at ek drap *a*) fyrra ſumar Þræl Þinn, Þann er Þú fect til at beita naútunum í land mitt, en ſídan let ek ydr hafa beit ſem Þer villdut allt til vetrar. nú hefi ek drepit annan Þræl Þinn fyri Þer. gaf ek Þeſſum hina ſömu ſök ſem hinum fyrra. nú *b*) ſkalltu hafa beit hedan í frá í ſumar ſem Þú vilt. enn at ſumri ef Þú beitir land mitt. ok fær menn til Þeſs at reka híngat fe Þitt, Þá mun ek enn drepa fyrir Þer einnhvern mann, Þann er fenu fylgir; ſvá Þó at Þú fylgir ſiálfr: mun ek ſva gera á hveriu ſumri meÞan Þú fylgir teknum hætti um *c*) beitina. Sidan reid Steinarr í brott, ok heim til Brecku. ok litlu ſiÞarr reid Steinarr upp í Stafa-hollt. Þar bió Þá Einarr. *d*) han var godordz maÞr. *e*) Steinarr bad hann lids, ok baúd

Thorſtein, necabam æſtate priore ſeruum tuum, cui negotium dederas boues in paſtione continendi intra mei fundi fines; deinde autem uſum paſcendi vos (ibidem) habere ſinebam, ut nobis lubuit ad hyemem usque. Nunc alterum tibi ſeruum occidi. huic eandem culpam imputaui atqui illi priori. utere jam paſtione pro lubitu, tempore reliquo hujus æſtatis; at æſtate ventura, ſi meo agro ad pabulationem abuteris, et homines allegas, qui huc agant pecus tuum, aliquem adhuc tuorum occidam, qui pecus ducit vel ſi tu ducas ipſe; ita agam qualibet æſtate, dum tu in coepta paſcendi ratione inſiſtis. Poſthæc Steinar diſcedens domum equo vectus eſt Breckam. paullo autem poſt ſurſum equitavit ad villam Stafa-hollt. eam tum incolebat Einar; is erat dignitate pontifex. Steinar opem ab eo popoſcit, mercedem pecuniariam viciſſim

æ) nú ſem Þú veitz (o: Þorſtein) at ek drap Þræl Þinn, ſem Þú feckt til etc. — *ita ſane eſt, ut noſti, necabam* etc. Jör.

a) ita (nempe i fyrra ſumar) K. L. M. I. P. Hrapp. Jör. fyrri vel fyrr í ſumar. mbr. corrupte.

b) mun ek en gefa mer ecki um beit, en at ſ. etc. — *adhuc paſtionem nihil curabo, at ſequ. aſt.* etc. Jör. Totum reſponſum Thorſteinis ita contrahunt Hol. öngvann manna mun mun ek atgiöra, hvört ſem Þú ert eda annar madr er at nautum ſitr í mínu landi. i. e. *nullum perſonarum diſcrimen faciam, ſiue tu ſis, ſiue homo alius, qui adſidet bubus in meo ſolo.*

c) beitúngar, *paſtionum.* m. plur. Jör.

d) mikilsháttar madr, *vir amplioris ordinis.* I. P.

e) ok ríkr, *et potens.* add. Jör.

baúd honum fe til. Einarr *f*) ſegir, þik mun litlu ſcipta um mína lidſemd, nema fleiri vírdinga menn veiti at þeſſu máli. Eptir þat reid Steinarr upp í Reykiardal, á fund Túngu-Oddz, ok bad hann líds, ok baúd honum fe til. Oddr tók víd fenu, ok het *g*) lidveizlu ſinni, at han ſkylldi efla Steinarr at koma fram lögum vid Þorſtein. *h*) Steinarr reid ſídan heim. En um várit fóro þeir Oddr ok Einarr *i*) med Steinari Stefnuför, ok höfþo fiölmenni mikit. ſtefndi Steinarr Þorſteini um þræla-dráp, ok let varda *k*) Fiörbaúgs-gárd um *l*) hvárt vigit. Þvíat

viciſſim pollicitus. Einar dicit: meum auxilium, credo, parum tua retulerit, niſi plures viri dignatione præditi cauſæ huic velint adminiculum præbere. Deinde Steinar equo prouectus eſt in Reykiardalum, ad conueniendum Oddum Tungenſem; hunc auxilium popoſcit oblata contra pecunia. Oddus hanc accepit, et promiſit auxilium ſuum, quod Steinarem corroboraturus eſſet, ut ſuum jus contra Thorſteinem tueri poſſet (æquo jure cum eo poſſet contendere). Dein Steinar domum equitauit. Vero autem proximo poſt, Oddus et Einar cum Steinare ierunt iter citatorium, magna hominum multitudine utentes; et Steinar quidem Thorſteinem in jus vocauit ob ſeruos cæſos, et ſingulam harum cædium annuli vitalis (relegationis) poena

f) ſagdi, þat mundi miklu ſkipta, ef fleiri vildu bindazt vid hans mál — *dixit multum interfuturum, ſi plures ad ejus cauſam vellent, ſe alligare.* I. P. ſvaradi ok qvad þad mál vera eptir þvi ſem fleiri menn tæki á ad bindazt vid mál hans — *id negotium eſſe, pro numero illorum, qui ei ſe alligarent.*

g) lidinu. Hol. lidſinni ſinu, ſva at Steinarr ſkyldi lögum ná vid Þorſtein — *ita ut Steinar e contentione cum Thorſteine jus ſuum aufferret.* Jör.

h) Þá fór Steinarr í burt (heim. Hol.) ok kom í Stafholt (Stafa-holt. Hol. ut Sturlúngaſaga frequentat nomen hujus predii) ok redſt Einarr þá til lids vid hann um þeſſi mái (lidveizlu med honum. Hol.) fór Steinarr þá heim (hæc deſunt in Hol.) Jör. Hol. — *tum Steinar diſceſſit (domum) et Stafaholtum venit, atque tum adgreſſus eſt Einar ad ejus auxilium in his litibus. Deinde Steinar domum ſe retulit.* Jör. Hol.

i) til Borgar. add. Jör. P. — *Borgam prædium adibant.*

k) fiörbaugs ſök, *crimine relegationis eum poſtulauit.* Hol.

l) hvortveggia vígit, *utramque cædium conjunctim.* Hol.

m) þvíat þat voro lög er þrælar voro drepnir fyri manni. enda væru eigi færd þræls-giölldin fyri hina þridiu fól. *n*) en iafnt ſkylldu mætaz tvær Fiörbaugs-ſakir ok ein Skoggángs-fök. Þorſtein ſtefndi engum *o*) fökum í mót. ok litlu ſídar ſendi Þorſtein menn ſudr *p*) á Nes. komu þeir til Mosfells til Gríms, ok ſögdu þar þeſſi tídendi. Egil let ſer fátt um finnaz, ok ſpurdi þó at í hliódi *q*) um ſkipti þeirra Þorſteins ok Steinars. ok ſvá at þeim *r*) mönnum er Steinarr höfdu ſtyrkt til þeſſa máls. Sídan fóro ſendimenn heim. ok let Þorſtein vel yfir þeirra ferd. *s*) Þorſtein Egilsſon fiölmenti miök til vár-þings. ok kom þar nótt fyrr

poena luendam eſſe poſtulauit; nam ea lex obtinebat, ubi ſerui cujusdam erant cæſi, neque ſeruorum pretia (domino) lata, ante ſolem tertium (ab cæde, orientem); atqui duo annuli vitalis crimina, et unum Sylueſtris vagatus (proſcriptionis) crimen, ſeſe ex lege æquiparabant. Thorſtein contra de nullis injuriis poſtulauit. paulo autem poſt in Nes (Tractus Linguales) homines ablegauit. hi Mosfellum venere ad Grimum atque ibi euenta hæc narrauere. Ad ea Egillus coram quidem indifferenter ſe geſſit, attamen per ſilentium de vicibus Thorſteinis et Steinaris ſciſcitabatur, item qui viri Steinarem ad hanc cauſam confortaſſent. Poſtea legati domum rediere; quorum itineris exitum Thorſtein adprobavit. Thorſtein Egilli comitium prouinciale vernum oppido frequens adiit, et una nocte prius

m) hanc obſeruationem ſuper ſatisfactione cædis ſeruilis integram omiſit. Hol.

n) jafnar ſkyldu metazt – – ſakir vid eina etc. *æquali pœna luenda erant atque unum* etc. Jör.

o) ſtefnum — *nullas dicas oppoſuit.* Hol. Jör. I. P.

p) til Mosfells til Gríms — *Mosfellum ad Grimum.* Jör. inn til (Mann til. P.) Mosfells til Gríms med honum (iſtud, med honum omitt. I. P.) nú hétu þeir ferdinni, fóru ſendimenn þá heim aptr. i. e. *Mosfellum ad Grimum, et dixit velle ſe, ut illi, (Grimus et Egillus) ad comitia ſecum equitarent illi profectionem eam ſpoſponderunt legati domum rediere.* Hol. et partim I. P.

q) vandliga, *accurate, ſollicite.* add. Jör.

r) er í ſtefnuför fóru, ok Steinarr höfdu ſtyrkt til þeſſara mála — *ſciſcitabatur eos de citatorii itineris ſociis, et qui Steinari in his litibus auxilium tuliſſent.* Jör.

s) Hic nouum caput ordiuntur. Jör. Hol.

fyrr enn adrir menn. ok *t*) tiölldudu búdir sínar ok þíngmenn hans er þar áttu búdir. ok er þeir höfdu umbúiz, *u*) þá let Þorstein gánga til þíngmannaliþ sitt. ok giördu þar búdarveggi mikla. Sídan let han búd tiallda miklu meiri enn adrar búdir, þær er þar voro. í þeim búd voro engir menn. Steinarr reid til þings, ok fiölmenti miök. Þar *x*) red Túngu-Oddr fyri *y*) lídi ok var allfiölmennr. Einarr or Strafaholti *z*) var ok fiölmennr tiölldudu þeir búdir sínar. var þíngit fiölment. fluttu menn fram mál sín. Þorstein baúd engar sættir fyrir sik. en svaradi því þeim mönnum er um sættir leituþu, at han ætladi at láta dóms bíþa. sagdi at honum þótto mál lítilsverd, þaú er Steinarr fór med um dráp

prius eo venit, quam ceteri comitiales. Velis instrauerunt tabernacula sua Thorstein et sui curiales, quibus illic erant tabernacula. Qui cum res ad manſionem dispoſuiſſent Thorſtein coetum curialium ſuorum opus adgredi fecit; ii illic ſtruxerunt tabernarios parietes ingentes. Deinde periſtromatibus indui curauit tabernaculum multo majus quam alia tabernacula; ei tabernaculo nihil inerat hominum. Steinar comitium oppido frequens adiit. Ibi [quoque] Oddus Tungenſis agmen duxit a numero hominum perquam copioſus. Einar e Stafaholto etiam agmine numeroſus creber aderat. Hi tabernacula ſua velis induxerunt. Comitium erat hominum multitudine celebre. Cauſas ſuas edunt curiales. Thorſtein pro ſe nullam ſatisfactionem offert; at iis qui compoſitionem tentabant, reſpondit, ſe judicium exſpectare decreuiſſe; dixit videri ſibi, cauſam, quam Steinar agitaret, parui momenti eſſe, cædem

t) let tiallda búd ſer ok mönnum ſínum, þeim er þar áttu búdir — *inſterni fecit tabernaculum ſibi et ſuis curialibus, qui ibi habebant tabernacula.* Jör.

u) let Þorstein fara til þíngmenn sína, ok gera mikla búdar veggi, miklu meiri enn adrar búdir, þær er þar voru, ok let tialda sídan. i. e. *Thorſtein ſuis curialibus negotium dedit, ut adgrederentur magnos exſtruere tabernaculi parietes, multo majores aliis tabernaculis, quæ ibi erant, et deinde velis induci feciz.* Jör. et in re ipſa partim Hol.

x) red Túngu-Oddr fyri flocki — *in fronte agminis equeſtris erat.* Hol.

y) flocki miklum omiſſ. ok var etc. Jör. — *magnum agmen duxit.*

z) hafdi ok mikit fiölmenn — *etiam frequentem habebat turbam.*

dráp þræla hans. en taldi þræla Steinars þ) hafa nógar ſakir tilgert. Steinarr let æ) ſtórliga yfir málum ſínum; þótti honum ſakir a) laugligar, en líds afli nógr at koma lögum fram. var han b) þar framgiarn um ſín mál. Þann dag gengu menn c) í þingbrecku. ok d) mæltu menn málum ſínum. en e) um kvelldit ſkylldu dómar úrfara til ſóknar. var Þorſtein þar meþ flock ſinn. han réd f) þar þingſköpum meſt. Þviat ſva hafdi verit medan Egil fór med gódord ok manna forrád. g) þeir höfdu hvarirtveggiu allvæpni. Menn ſá af þínginu, at flockr manna

cædem nimirum ſeruorum ejus, at prædicavit ſeruos Steinaris criminum ſatis in ſe admiſiſſe. Steinar ſe ſuper ſua cauſa magnum faciebat; ratus litem eſſe legi congruam, at copiæ ſatis ad juſta perſequenda. omnino incitatus (præceps) erat in ſuo jure urgendo (venditando). Eo die comitiales ibant in Cliuum judicialem, et ſuas orabant cauſas; at veſpere judicibus exeundum erat ad actiones [audiendum et examinandum]. Ibi ſe ſiſtebat Thorſtein cum ſua cohorte, ut qui illic formæ judiciorum ordinandæ maxime præeſſet; nam ita obtinuerat Egillo pontificatum et magiſtratum gerente. Utraque pars litigantium in panoplia erant. Viſum

þ) nógar ſakir gert hafa til þeſs er han hafdi unnit (giört. Hol.) — *ſuis delictis plene commeruiſſe, ut quod patraſſet in eos (iis feciſſet).* Jör.

æ) mikíliga. Jör. Hol. mikilfengliga, unde ſenſus: *multum ſe jactabat ſuper* etc. I. P. deinde þeſſum pro ſínum. Jör. Hol. hac lite.

a) laugſamligar. Hol. rara vox, ſed ſine dubio proba.

b) fyri þvi úmiúkari (u-miúkri. Hol.) ok framgiarn (um málaferli ſín. add Hol.) mönnum þótti þeſſi mál deilu-vænlig — *ideo immitior (aſperior) erat et procax (circa litem ſuam) viſæ ſunt hæ res ad contentionem ſpectare.* Hol. Jör.

c) til þingbrecku er ſakir þóttuſt vid ega, *ad — qui ſibi forenſem contentionem intercedere putabant.* I. P.

d) töludu Hol. deinde, um mál ſín. Jör.

e) eptir um kv. ſkyldi dómr (in num. ſing.) út fara um nóttina til ſóknar. ex Holanis G. — *veſpere poſt — — nocte* etc. conf. Víga-Glúms ſagam de judicio Hegranenſi.

f) meſt fyri þingſókn — *curiæ vel judiciali ſolennitati celebrandæ.* illud þingſókn eſt ambiguæ notionis. Jör. þingſkipun, *ordinem rei forenſis dirigebat.* H. I. I. P.

g) þar höfdu allir menn vopn ſín — *omnes ibi cum armis erant.* Jör.

manna reíd nedan med *h*) kliúfrá. ok *i*) blikudu þar ſkilldir víd. ok er þeir ridu á þíngit *) þá reíd þar madr fyrir í blárri kápu. han hafdi hiálm á höfdi gullródinn, *k*) enn ſkiölld á hlid gullbúinn, í hendi **) krokaſpiót. var þar gullrekinn falrinn. han var ſverdi gyrdr. Þar var kominn Egil Skallagrimſon med 80 manna. alla vel vapnada, ſva ſem til bardaga veri búnir. Þat líd var *l*) valit miög. *m*) hafdi Egil haft med ſér ena beſtu *n*) bóndaſonu af Neſium ſunnan þá er

eſt e foro caterua virorum equis aduehi inferne ſecundum Kliúfr á (amnem ſaxearum faucium). Eorum clypei fulgebant, ubi autem adequitabant, primus equitabat vir in toga coerulea; is habebat galeam in capite auro illitam, clypeum autem ab latere auro ornatum; in manu haſtam cum acie tortuoſa cui ſcapus erat auro coelatus. ibi aderat Egillus Skallagrimi filius cum viris 80 omnibus probe armatis, tanquam ad pugnam eſſent parati. ea cohors lectiſſima erat: adduxerat [enim] ſecum Egillus eximios colonorum filios e Neſiis (Linguis) auſtralibus,

b) ſic membr. per *k* initio vocis, recte quidem ſi originem ſpectemus, nam Gliúfr, eſt ab at kliúſa, *findere*. Gliúfrá, *uſitate*. Jör. Hol. gliúfrunum, *chasmata ſaxea*. I. P. Pro nedan, *paulo ante*, in Jör. eſt nordan, *a ſeptentrione*, fortaſſe rectius ad ſitum loci.

i) ſkinu. Jör. bliku. Hol. mox poſt ſk. vid. add. Jör. ok vopn, *et arma*.

*) þar reíd i flocki fremſtr mikill madr, í bl. k. ok undir bryniu — *ibi in fronte agminis equitabat homo magnus ſtatura, in s. coer. et lorica ſubtus*. Jör.

k) ok gírdr ſverdi (gullbúnu ſverdi) — *et cinctus gladio (auro ornato.* add. Hol.) Jör. Hol. I.

**) mikla keſiu, *magnum gæſum*. Jör. lectio bene notanda, cum videatur keſiu et krókaſpiót pro ſynonymis habere. ‖ mikit krókaſpiót, *magnam* etc. I. P. Porro falrin allr gullrekin en járni vafit ſkaptit. þetta var bædi mikit vopn ok ramligt — *ſed ferro (filis ferreis inuolutum haſtile) hoc telum et ingens erat et firmum*. Jör. conferendus omnino locus de gæſo Thorolfi ſupra pag. 285.

l) miök vel vandat — *admodum ſelecta* (exquiſite ornata). I. P.

m) til hreiſti, *a fortitudine*. add. Jör.

n) búa lína, *præſtantiſſimos vicinorum ſuorum*, et ſubdit úr Grímsneſi ſunnan, *a meridie e pago Grimsneſenſi*. Hol., quæ ultima fortaſſe falſa ſunt, nam videmus ſupra Grimum Mosfell auſtrale (quod a tesquis audit) inhabitaſſe.

er honum þóttu *o*) vígligſtir. Egil reíd med flockinn til búdar þeirrar er Þorſtein hafdi *p*) tiallda látid, ok ádr var aúd. ſtigu þeir af heſtum ſínum. ok er Þorſtein kendi *q*) ferd fódr ſíns. Þá geck han í móti honum med allan flock ſinn ok fagnádi honum vel. letu þeir Egil bera inn *r*) fargervi ſína í búd, enn reka heſta í haga. ok er þetta var ſýſlar, geck Egil ok Þorſtein med flockinn allan upp í þíngbrecku. ok ſettuz þar ſem þeir voro vanir at ſitia. Sidan ſtód Egil upp ok mælti hátt. hvart er Önundr Sióni her *s*) í þíngbreckunni. Önundr quedz þar vera. Ek em feginn ordinn Egil er þú ert kominn. mun þat allt bæti til um þat er her ſtendr *t*) milli máls manna. hvart rædr þú því er Steinarr

libus, qui illi viſi ſunt adbellandum maxime idonei. Ille cum caterua ſua equitauit ad tabernaculum, qvod Thorſtein velis induci fecerat, quodque ante erat vacuum. Deſcendunt ibi ab equis. Thorſtein, ubi patris iter (aduentum) agnouit, cum uniuerſa cohorte iuit illi obuiam et eum exquiſito ſalutationis officio complexus eſt. Egillus cum ſuis, itineris inſtrumenta in tabernaculum intro ferri, equos autem in paſcuum agi, curauit. Quo confecto, Egillus et Thorſtein cum cuncto agmine aſcendunt in Clivum Comitialem, atque, ubi ſedere ſoliti erant, conſederunt: Deinde ſurgens Egillus voce elata fatus eſt: Numquid Önundus Sionius hic præſens eſt in Forenſi Cliuo? Önundus ait ſe ibi eſſe; et gaudio inquit adfectus ſum, Egille, cum tu huc veniſti; id in melius conuertet omnia, quæ hic inter ciues controuertuntur. Numquid tu auctor es (inquit

o) veglegaſtir, *maxime inſignes.* Hol. vaſkligaſtir, *maxime vegeti.* Jör.

p) giöra, *ſtrui.* Jör.

q) fódr ſinn, ok þeir ridu á þíngvöllin geck h. etc. — *ubi patrem ſuum agn. et illi equis aduehebantur in campum forenſem* etc. Jör.

r) ita Asgeirr in E. fágervi ipſa membr. vitioſe fiegiörvi. K. M. Hrapp. feyrni. L. omnia corrupta et abſona. fatagiörvi ſitt, eodem ſenſu ſatis plauſibile. Jör. föt ſín, *vaſa ſua*, *itineris* ſc. neque male. Hol. Sed hæc tranſiliunt. I. et P.

s) á þínginu, in conuentu. Hol. Jör. I. P.

t) ádr í milli máls manna. Hol. mala in plur. pro máls. Hrapp. manna í milli. Jör. ſenſus omnium mihi eſt ſubobſcurus. forte, ſtendr til, *imminent*, in Jör. legendum ſit. vel ſine particula, til: *quæ hic pendent*, vel *in ſuſpenſo hærent*, aut

arr ſon þinn ſækir ſökum *u*) Þorſtein ſon minn ok hefir *) dregit ſaman fiölmenni til þeſs at giöra Þorſtein at urdarmanni. Því velld ek eigi ſegir Onundr. er þeir eru *x*) úſáttir. hefi ek þar til mörg ord ok bedit Steinarr ſættaz vid Þorſtein, *y*) þviat mer hefir z) verit í hvern ſtad Þorſtein ſon þinn ſparari til úſæmdar. ok velldr því ſú en þ) forna áſtvinátta er

(*inquit Egillus*) *quod Steinar filius tuus litibus perſequitur Thorſteinem filium meum; et contraxit numeroſas copias eo fine, ut Thorſteinem faciat aſpreticolam? Ejus auctor non ſum, dixit Önundus, quod illi inter ſe diſſident. Quin multa verba interpoſui et oraui Steinarem, ut litem componerent; nam magis tutum a contumelia quovis pacto eſſe volui Thorſteinem [quam ut iſtud facerem]. cujus cauſa eſt vetus ille caritatis adfectus qui nos interceſſit Egille, ex*

verſantur inter curiales, ɔ: adhuc non ſunt expedita, atque incertum euentum expectant.

u) ſökum, membr. Hol. et ſök ac ſókn quandoque inter ſe permutantur, ſiue potius ſök, *lis*, *cauſa*, *crimen*, pro ſókn, *actio*, interdum ponitur, ut ex Niála probari poteſt || ſóknum. Jör. ſakſóknum. I. P. idem. aut forte crimi nali actione etc.

*) aflad til þeſs fiölmenni (fiölmenni til) at giöra Þorſt. etc. — *et copias in id paravit, ut Thorſtein* etc. Jör. Hol. I. P.

x) cum hac voce úſáttir, ſuas partes in collatione aggreditur elegans fragmentum membraneum ſub nomine K.

y) þviat, usque ad úſæmdar, non viſitur in Jör. I. P.

z) í hvörn ſtad verit Þorſtein ſparari (enn Steinarr inſer. Hol.) til meins ok ſvívyrdingar — *Thorſteinem magis (quam Steinarem) immunem volui præſtare (ſeruatum volui) ab incommodo et dedecore, aut magis temperandum putaui ab iis aduerſus illum, quam Steinarem.* illud, mer ſparari, mihi difficile erat explicare. Fr. K. Hol. Tota hæc periodus mire corrupta eſt in impr. Hrapp. et plane contra ſenſum Önundi, hoc modo: mer hefr verit i hv. ſtad Þorſt. ſonr þinn ſynt til óſæmdar, ok veldr þvi ſú hin forna áſtvinátta etc. — *Thorſtein mihi usquequaque manifeſtam intulit contumeliam, quod oritur ex amore noſtro* etc.

þ) mikla áſt ok vinátta (mikla áſt. Jör. mikla vinátta. Hol.) ok forn felagſkapr er med ockur (Egli. add. Hol.) hefir (lengi. add. Hol.) verit — *magna illa caritas et amicitia (magnus ille amor, magna amicitia) et Egillum — et vetus ſodalitium — (Egillum) — diu* etc. Fr. K. Jör. Hol.

er med ockr hefr verit Egil. ſídan er vid fæddumz her upp *æ*) ſamtýmis. brátt mun þat, ſegir Egil, *a*) lióſt verda, hvart þú *b*) mælir þetta af *c*) alvöru edr af hegóma. þótt ek ætla þat ſídr vera munu. man ek þá daga *) at hvarumtveggia ockrum mundi þikia úlíkligt at vid mundim *d*) ſókum ſækiaz. eda *e*) ſtilla eigi ſonu ockra at þeir fari eigi med ſíſiſku ſtikri ſem ek heyri at her horfiz til. ſýnis mer þat rád médan vid erum á lífi ok ſva nærſtaddir deilu þeirra, at vid tákim *f*) mál þetta undir ockr, ok *g*) ſetim nídr. en látim

ex quo hic adoleſcebamus in eodem territorio (in conterminio). Cito id adparebit, inquit Egillus utrum tu hæc loquaris ex animo ſerio an ficto, etſi hoc eſſe minus credo. memini eos dies, cum utrique noſtrum incredibile viſum eſſet, fore, quod alter alterum litibus petituri eſſemus, aut non coërceremus filios noſtros, ne tam fatue ſe gerant, ut quo hic ſpectare audio recte conſultum eſſe cenſeo, dum ſumus in viuis, et adeo prope eorum litigium conſtituti, ut hanc cauſam ſub noſtram poteſtatem transferamus et reprimamus, verum non committamus, ut

Oddus

æ) ſamtímis. Hol. Jör. *eodem tempore.* ſamtídis, idem, *magis uſitatum.* K. L. M. Hrapp.

a) reynt verda, *experientia probabitur.* Jör. reynaſt. I.

b) Önundr, *tu Önunde.* add. Fr. K.

c) nockrum alhuga (aloga, adſpiratione abjecta, et u in o mutato. Fr. K.) — *ex ulla animi integritate* etc. Jör. Hol. Porro: eda er ſumt af hegóma — *aut partim ſit ex vanitate.* Fr. K. || af alhuga eda hegóma. I.

*) ockra, *noſtros.* add. Jör. deinde, at ockr mundi etc. I. at hvorugum ockar mundi þykia þat ólíklegt, at etc. — *cum neutri noſtrum a veriſimilitudine abhorrens, quod* etc. Hol. joculari errore. at hvorutveggi in dat. ſing. Hrapp. mendoſe.

d) ſóknum ſækiaſt. Jör. ſakſóknum. I. ut ſupra.

e) edr ſtilla (eigi) ſo til med ſonum ockrum, at þeir færi (videtur deeſſe, eigi, hic et ante poſt verbum, at ſtilla) — *aut ita (non) conſulamus filiis, ut (ne)* etc. Jör. || vid munum ſo ſtilla ſonu ockar, at þeir fari eigi m. etc. — *ita moderabimur iis, ne* etc. I.

f) mál þeſſi. in plur. Fr. K.

g) ſemjum ſídan ok ſetim n. — *deinde rem ad concordiam redig mus et ſupprimamus.* Fr. K. ſemjum ſem ockur lítſt, beſt ok ſannazt — *uti nobis optimum et æquiſſimum videtur.* Jör.

látim eigi þá Túngu-Odd *h*) ok Einarr etia saman sonum ockrum sem *i*) kapalheſtum. látum þá annat hafa hédan í frá til *k*) fé-vaxta ser en taka á slíku. *l*) Þá stód Önundr upp ok mælti. Rett segir þú Egil. ok þat er ockr *m*) úfallit at vera á því þingi er synir ockrir deila. skal ockr ok alldri þá skömm henda at vera þeir *n*) vanskaurúngar at sætta þá eigi. Nú vil ek Steinarr, at þú selir mer mál *o*) þessi í hendr, ok látir mik med fara sem mer líkar. Eigi veit ek þat segir Steinarr. hvart ek vil *p*) sva kasta nidr málum mínum, þvíat ek hefi ádr leitat *q*) lidsemdar af stórmenni, vil ek nú sva *r*) at einu lúka málum mínum at

Oddus Tungenſis et Einar filios noſtros ad certamen concitent ceu equos admiſſarios; faciamus ut in poſterum aliis rebus utantur ad rem faciendam, quam ut ex tali re lucrum capiant. Tunc ſurgens Önundus loquutus eſt: Recte dicis, Egille, nobis ſane indecens eſt, in eo conuentu eſſe, ubi noſtri filii litigant; nunquam id dedecus nobis obtingat, quod tam humiles ſimus homunciones, ut eos in gratiam inter ſe non reducamus. Nunc volo, Steinar, ut has lites mihi committas, et ſinas me illas tractare prout mihi lubet. Id neſcio, inquit Steinar, an meam cauſam velim abjicere nam ante quæſiue auxilium a viris magnatibus, nunc adeo ea ſolum lege meas lites terminare decreui, quæ Oddo

b) eda, *aut.* Jör. ne, *neque.* I.

i) kapal-hroſſum. idem. P. heſt-kauplum, vix recte. Jör. nam equa ad certandum parum sunt idoneæ. kapall autem hodie usurpatur de *equa* neque memini me aliud apud antiquos legisse, ubi vox perraro occurrit, licet fieri possit, ut olim significaret *equum*, ab Lat. *Caballus.* || vígheſtum, *equos bellatores* vel *certare ſuetos.* K. L. M. Hrapp.

k) fé-fánga, *ad quæſtum ſibi.* I. P.

l) Onundr spratt upp þegar — *Onundus ilico exſiliens* etc. Jör.

m) á-fallit, unde sensus — *nobis ſiniſtro caſu accidit* etc. Jör. quod minus mihi probatur.

n) úskaurúngar. idem. Jör.

o) mál í hendur. Hol. mál öll mer i hendur — *lites integras* etc. Fr. K.

p) sva, *neſcit.* Fr. K. Hol. Jör. et deinde inserunt: at sva búnu — *re in hoc loco ſita*, vel *huc usque deducta.*

q) lids. Jör. et mox, vid stórmenni. Hol.

r) at eins malum lúka, at etc. Jör. deinde hugni, pro lúki, omisso vel idem. verbo: *ad eorum animum ſit.* I.

at þat líki vel Oddi ok Einari. *s*) Síðan ræddu þeir Oddr ok Steinarr sín í milli. sagði Oddr, Efna vil ek Steinarr liðsemd við þik, þá er ek het at veita þer til laga eda þeirra málalykta er þú villt taka þer til handa. muntu *t*) mest í ábyrgiaz hvernveg mál þín eru komin, ef Egil skal um dæma. Þá mælti Önundr, Ekki þarf ek *tt*) at eiga þetta undir *u*) túngurótum Oddz. hefi ek af honum haft hvarki gótt ne illt, en Egil hefir mart störvel giört til mín. trui ek honum miklu betr enn *x*) ödrum, enda skal ek þessu ráda. mun þer þat *y*) hæfu at hafa eigi alla oss í fángi þer. hefi ek enn her til rádat fyrir ockr, ok skal enn sva vera. Steinarr segir: ákafr ertu *z*) um þetta mál fadir. enn

Oddo et Einari se adprobet. Deinde Oddus et Steinar inter se colloquium habebant. Oddus ita fatus est: Præstare volo, Steinar, auxilium, quod tibi præbere spopondi, ad jus obtinendum, aut eum causarum exitum, qui tibi acceptu dignus esse videatur. Ipse plurimum periclitabere, quo in loco sitæ sint res tuæ, si Egillus de iis sententiam ferat. Tunc Önundus interpellabat: Nihil opus habeo hoc negotium committere linguæ radicibus Oddi, a quo nec bonum nec malum nactus sum; at Egillus multa præclare fecit erga me, ei fido multo melius quam aliis; denique hic mea potestas valeat, faxo. Tibi oportunum fore, opinor, ut ne omnes nos habeas aduersarios tibi. huc usque inter nos obtinuit mea potestas, atque adhuc ita esse posſulo. Steinar dicit: ardenter hanc rem urges,

s) eptir þad gengr Steinarr til þeirra Odds ok Einars, ok ræddizt sín á millum — *posthæc Stein. iit ad Oddum et Einarem, et sermones contulerunt inter se.* Jör.

t) mestu til ábyrgiast. Jör. quod opinor in versione expressum esse, ubi forsan melius fuisset: *tu tibi ipsi in hac re plurimum præstiteris, e tuæ litis statu orti, si* etc.

tt) Steinarr! add. Jör. Hol.

u) Tungu Oddi. Hol. ad cujus priorem nominis partem festiue ad lusum videri potest, per illud túngurótum, quod est in textu Oddi. Jör. I.

x) Oddi. Hol. Jör. mirum autem est senem in Oddum tantum hic inuehi, sine ulla Einaris mentione, nempe Oddus erat vir potentior, et parum gratiosus.

y) þat eina hæfa — *id unum tibi expediet.* Jör. einum hafa, at h. oss ei aila — *tibi soli* (nempe a proceribus relicto postquam audierant causam ad parentes litigantium relatum iri) *conducet* etc. Hol.

z) fadir, ok miök einrádr um þetta mál, en satt segir þú þat, at mer hafa þín rád (forrád. Hol. Fr. K.) vel í halld komit (gefizt. I.) jafnan, skaltþu nú ok fyri-

enn opt ætla ek at vid idrumz þeſſa. Sídan ſelldi Steinarr í hendur Önundi málit, ok ſkylldi han þá þ) fækia eda ſættaz á ſva ſem lög kendu til. ok þegar er Önundr réd fyrir málum þeſſum. Þá geck han þegar æ) til fundar vid þá fedga a) Þorſtein ok Egil. Þá mælti Önundr, Nú vil ek Egil at þú b) ſkapir einn, c) ok ſkerir um þeſſi mál, ſva ſem þú vill, þviat ek trui þer beſt til at ſkipa d) þeſſum mínum málum ok öllum ödrum. Sídan tókuz þeir Önundr ok Þorſtein í hendur ok nefndu ſer vatta, ok þat med vattnefnunni. at Egil Skallagrimſon ſkylldi einn e) giöra um mál þeſſi

urges, mi pater, at vereor ne nos ſæpe hujus poeniteamus. Deinde cauſam mandat Önundo, agendam eam aut transigendam prout leges præcipiebant. Ubi autem Önundus cauſarum poteſtatem nactus erat, ilico parentem et filium, Egillum et Thorſteinem, conuentum iit atque tum loquutus eſt: Nunc volo, Egille, ut tu ſolus decernas ac decidas ſuper hiſce litibus, pro tuo arbitratu, nam tibi optime confido ad haſce meas res atque omnes alias recte conſtituendas (disponendas). Deinde Önundus et Thorſtein dextras inter ſe jungunt, ac teſtes ſibi nominatim adpellant, in qua teſtium adpellatione comprehenſum erat Egillum Skallagrimi filium ſolum harum cauſarum eſſe debere arbitrum; quemadmodum ei luberet, in ipſo eodem

---

ráda, en eigi undrumzt ek (mun ek undraſt. Hol. Fr. K.) þat, þótt vid hádir idrumzt (idrimk. duplicii veteris ſermonis indicio in illo imk, pro umzt, recentioribus unſt, corrupte. Fr. K.) ſídarr þeſſa. Jör. Hol. Fr. K. et partim I. P. textum ſatis mancum ita hic ſupplent. i. e. *et cum admodum ſingulari animi ſententia (obſtinatione) at verum prædicas iſtoc: tua conſilia (auſpicia, poteſtas, auctoritas) ſemper mihi fuere ſalutaria (profuere, profuit multum, aut bene ſe dedere) nunc adeo res in tua poteſtate eſto, at non miror (mirabor) ſi nos ambo poſtea hujus poeniteat.*

þ) fættaz á, eda fækia at lögum, priora transpoſita, neque id male, nam transactio præcedit actionem. ultima ſonant: *ad normam legum.* Hol. Jör.

æ) til Egils ok mælti — *ad Egillum et dixit.* Jör.

a) Egil ok Þorſtein. Fr. K. Hol.

b) ſkerir ok ſkapir einn um mál þeſſi. ordine ſatis commode mutato. Jör.

c) allt, omnia. inſerit Fr. K.

d) mínum málum, bædi þeſſum ok ödrum — *meas res et has et alias.*

e) gøyra, ſcriptura vetus ſatis uſitata, ey, pro iö, vel io. Fr. K.

þeſſi ſva ſem han vill *f*) allt úſkorat þar á þíngi. ok lauk ſva þeſſum málum. gingu menn ſva heim til búda. Þorſtein let leida til búdar Egils *g*) m yxn. ok let höggva til *h*) þíngveizlu. ok er þeir Túngu-Oddr ok Steinarr komu heim til búdar, þá mælti Oddr, Nú hefir þú Steinarr ok *) þid fedgar rádit fyrir *i*) lykt mála ykkara. nú teliumz ek orlaus vid þik Steinarr um lidveizlu, þá er ek hét þer. því at ſvo var mælt med ockr, at ek ſkyllda veita þer, ſva at þú kæmir málum þínum fram. eda til þeirra lykta, er þer hugnadi *k*) hvernveg ſem þer *l*) gefz ſættargiörd Egils. *m*) Steinarr ſegir at Oddr hefir honum vel veitt ok dreingiliga. ok þeirra vinátta ſkal nú vera

eodem conuentu, nulla conditione interpoſita. Atque ita hæc diſceptatio finita eſt. Curiales domum ſe ad tabernacula contulere: Thorſtein tres boues caſtratos duci fecit ad tabernaculum Egilli, et cædi ad epulum comitiale. Ubi autem Oddus Tungenſis et Steinar domum venerunt ad tabernaculum, Oddus loquutus: Nunc tu Steinar et parens tuus pro veſtro arbitratu finem conſtituiſtis cauſis veſtris; ajo me igitur, Steinar, exſolutum omnibus promiſſi vinculis de ſubſidio præbendo; ſic enim inter nos condictum erat, quod ego tibi opitulari deberem ad litem tuam perſequendam, aut ad eum exitum perducendam, cui tu adquieſceres, quomodocunque tibi cedat pacificatio Egilli. Steinar dixit, Oddum bene ſibi et liberaliter auxilium tuliſſe; nunc adeo in poſterum eorum ami-

f) ok giöra þar (her, parum apte in oratione indirecta vel hiſtorica. Fr. K.) þegar á þínginu (á þíngi, idem ſine articulo) — *et dijudicare eas ibi (hic) ſtatim in comitio.* Jör. Fr. K.

g) eixn m. lege þriá in maſculino, in textu ut et hic in Fr. K. ex antiquo more yxni m. Hol. þriá uxa gamla — annoſos. Jör.

h) þíng-viſtar. Hol. þíngkoſtar. Jör. þíngneſtis. Fr. K. — *ad cibaria forenſia.* et aduerte, neſti, vel neſt etiam in proſa occurrere hoc loco.

*) id fedgar, pro þíd. Fr. K.

i) mála-lyktum þeſſum — *biſce cauſis.* Jör. lyktum mála þinna — *tuis cauſis.* Hol. lykd, pro lyktum. Fr. K. unde vetuſtas hujus eſt æſtimanda.

k) hverngan veg. Fr. K.

l) gefzt (gefſk. Fr. K.) giörd Egils. Jör. Fr. K. — *Egilli arbitrium* vel *judicium* ex compromiſſo. getzt at ſættar g. Eg. *tibi probetur.* Hol.

m) máttir þú þat vita, at þvi hafdi Egil med ſer her þenna rett at kalla, at han

n) vera miklu betri enn ádr. vil ek kalla at þú fer *o*) orlauſs vid mik um þat er þú vart íbundinn. Um kvelldit fóro dómar *p*) út, ok er *q*) ecki *r*) getit at þar yrdi til tídenda.

citiam majorem fore quam antea; et lubens (addit) pronuntio te exſolutum eſſe ſponſionis vinculo, quo mihi eras obſtrictus. Veſpere judicia ſub dio conſtituta ſunt; neque notabile quicquam ibi eueniſſe commemoratur.

LXXXV. Cap.
AF AGLI OK ÖNUNDI SIÓNU.

Egil Skallagrímsſon geck í þíngbrecku um *s*) dagin eptir ok med honum Þorſtein ok allr flockr þeirra, *t*) þar kom þá ok Önundr ok Steinarr. Túngu-Oddr var ok þar kominn. ok þeir Einarr, ok er

LXXXV. Cap.
DE EGILLO ET ÖNUNDO SIONIO.

Egillus Skallagrimi filius poſtera die clivum comitialem acceſſit, et cum eo Thorſtein atque uniuerſa illorum factio. Eo tum etiam venit Önundus et Steinar. Oddus Tungenſis ibi quoque adfuit. Poſtquam autem comitia-

ætladi at ráda, hvert er þer líkadi betr eda verr, muntu nú ok brátt viſs verda hvört ek get þeſſa rett — *ſcire potueras, Egillum ideo ſecum hunc adduxiſſe exercitum, ut recto nomine utar, quod decreuerat poteſtate præualere, ſiue id tibi volenti eſſet, ſiue nolenti, atque nunc cito comperies; utrum recte hoc conjectem.* Ita hæc ad rem ſatis accommodate ſupplent Jör.

n) ſynu betri, *manifeſto* (aliquanto ex uſu hodierno) *meliorem.* F. K. membrum hoc ita effertur in I. Steinarr kvedr honum vel fara, ok kvads eigi ſkyldi vera hans verri vin enn ádr — *St. ait eum bene ſe gerere, dicitque ſe non pejorem (per litoten figuram) amicum ei futurum, quam ante.*

o) lauſs frá öllu máli vid mik, þvi er þú v. í-b. Fr. K.

p) fram. unde ſenſus fortaſſe: *judicia peracta ſunt.* Jör.

q) her þeſs ecki getit i fráſögn, at þar yrdi neitt til tídenda — *neque hic in narratione memoratur ibi quicquam* etc. Jör.

r) þeſs getit her í fráſögn, at þar yrdi ne eitt (unde eſt, neitt) til tídenda, at dómunum — *in hac narratione — — in judiciis.* Fr. K.

s) morguninn, *iſto mane.* I. um dag eptir dóma — *die poſt facta judicia.* Hol.

t) var þat mikit fiölmenni, ok búit ſem til bardaga — *ea ingens erat multitudo homi-*

er menn höfdu þar mællt *u*) lögmálum sínum. þá stód Egil upp ok mælti sva. Hvart eru þeir Steinarr ok Önundr fedgar her, sva at þeir megi *x*) skilia mál mitt. Önundr svarar, at þeir voru þar. Egil mælti, Þá vil ek nú lúka upp *y*) sættar giörd milli þeirra Steinars ok Þorsteins. hef ek þar *z*) upp þat mál: Grímr fadir minn kom hingat til landz, ok nam her lönd öll um Mýrar ok vida þ) herat. ok tók fér bústad at Borg. ok ætladi þar landeign til, enn gaf vinum sínum landakosti *æ*) þar úti frá sva sem þeir bygdu sídan. han gaf Ana *a*) bústad at Anabrecku, þar sem *b*) Önundr ok Steinarr hafa her til búit. vitu ver þat allir Steinarr, hver landa merki ero milli Borgar

mitiales justa sua ibi exposuerant exsurgens Egillus ita fatus est: Numquid Steinar et Önundus, filius et parens, hic ita præsentes sunt, ut meam vocem percipere possint? Önundus respondet eos ibi esse. Egillus loquutus est: Volo ergo edere pacificationem inter Steinarem et Thorsteinem. Id negotium inde ordior, quod (cum) Grimus pater meus in hanc Insulam venit, et hunc Tractum Myrensem primus habitationibus occupavit, multasque partes vicinarum regionum; Borgæ autem sibi ipsi habitaculum cepit; agrum villaticum ei designauit. atque amicis porro fundos dono adtribuit, quemadmodum hi postea incoluere. Anio habitaculum dedit Anabreckæ, ubi Önundus et Steinar hucusque habitarunt. Scimus omnes, Steinar, qui limites agros Borgæ et Anabreckæ disterminant,

num et tanquam ad pugnam instructa. add. Jör.

u) lögskilum. Jör. lög-malum, *tantum.* I. haud illipide.

x) nema orda-skil, hvat ek mæli hér — *distincte percipere possint verba quæ.* N. L. málum þeirra — *hic loquor.* Fr. K.

y) Þorsteins ok Steinars, *constituere volo de controuersiis inter Thorsteinum et St.* Hol. sáttar-geyrd, ut supra geyra pro giöra. Fr. K. et mox Steinars Sióna sonar. idem. ll giörd (pro sættargiörd) *arbitrium.* I. P.

z) upphaf máls míns — *inde facio exordium meæ orationis.* Hol. fyrst, pro þat mál — *inde primum ordior.* Jör.

þ) um herad (heradit, heröd in plur.) Fr. K. Hol. Jör.

æ) hic post longam absentiam ad suas partes redit Guelf his verbis: öllum frá sér, han gaf Anabr. etc. — *omnibus de suo* etc.

a) Anabrecku til bústadar — *Anabreckam in habitaculum.* Jör.

b) þid fedgar hafit búit sídan, ok viti þid þad hver landamerki þar eru milli B. ok

Borgar ok Anabrecku. at þar rædr Háfslækr. *c*) Nú var eigi þat Steinarr at þú giördir þat úvitandi *d*) at beita land Þorsteins. ok lagdir undir þik eigu hans. ok ætladir at han mundi vera sva mikill ætleri at han mundi *e*) vilia vera *f*) ræningi þinn. Þvíat þú Steinarr ok þid Önundr máttu þat vita, at Ani þá land af Grimi fedr minum, *g*) enn Þorstein drap syri þer þræla tvo. nú er þat öllum mönnum aúdsýnt, at þeir hafa fallit á verkum

nant, illic ninirum Hafslækus (limites) regit. Nunc ita non erat res, Steinar, ut tu ex ignorantia poſtionem uſurpares in fundo Thorſteinis, et tibi ſubjiceres ejus poſſeſſionem, quod crederes eum tam degenerem vappam eſſe, ut tuis rapinis impune obnoxius eſſe vellet; nam tu Steinar et vos Önunde, ſcire debueratis, quod Anius a Grimo patre meo fundum gratis accepit. Atqui Thorſtein duos tibi ſeruos interfecit; ſed omnibus hominibus perſpicuum eſt, eos cecidiſſe ob ſua

Anabr., at þ. r. Stafslækr — *vos pater et filius – – – ex eo voluiſtis, noſtis vos duo* etc. Guelf: in quo ultimum nomen Stafslækr bene notandum eſt; et fortaſſe reliquis *rivi* hujus nominibus, de quibus antea varia moui dubia, præferendum. Hofs-lækr, iterum legit Hol.

c) ok máttú eigi því vid beria Steinarr at etc. — *id ojicere non potes.* Jör.

d) er (þvíat) þú vildir leggia undir þik land (landeign. Fr. K.) Þorsteins, ok hugdir han skyldi vera etc. — *inſcius faceres, cum (nam) ſtudebas tibi ſubjicere (in tuum dominium redigere) fundum (agrum) Thorſteinis, autumans eum futurum tam* etc. Jör. Hol. Fr. K. et partim Guelf.

e) ita edidi ex Jör. Hol. Fr. K. nudum, vera, *eſſet*, præferunt membr. Guelf. Hrapp. I.

f) dubito plus quam, ræningi, unquam extitiſſe in ipſa membr. cujus ſcriptura hic paſſim eſt obliterata. conſentiunt Guelf. Jör. Hol. Fr. K. I. P. ſed rectius opinor ſcriberetur, ræningr, quemadmodum in hoc libro ſupra pag. 526. in contextu et var. Lögræningr et hlutræningr, quod et video eſſe in Poſtillis viri noſtræ linguæ cultoris ſcientiſſimi dum viueret, Jonæ Vidalini Epiſcopi. nempe quantum ſcio, ræningr, *paſſionem*, ræningi, *actionem* involvit. fortaſſe tamen uſus veterum inter ea non diſtinxit, unde adeo non auſus ſum optimorum codicum lectionem repudiare. || Land-ræningi, magis determinate, exhibent traduces membr. K. L. M. Hrapp. unde facilis factu eſt Landræningr, *fundo ſpoliatus*, ceteris ad ductum contextus mutatis.

g) en. exclud. Jör. quos non audio, nam hic eſt anticipatio objectionis.

um *h*) ſínum. ok ero þeir óbóta-menn. *i*) ok at helldr þótt þeir veri friálſir menn. *k*) þá veri þeir þó óbóta-menn. enn fyri þat Steinarr er þú hugdiz ræna mundu Þorſtein ſon minn landeign ſinni þeirri er *l*) han tók med mínu rádi, ok ek tók í arf eptir födr minn. *m*) þar fyri ſkalltu *n*) láta lauſt þitt land at Anabrecku ok hafa ecki fé fyri. þat ſkal ok fylgia, át þú ſkallt eigi hafa búſtad ne *o*) viſtar far her í héradi fyri ſunnan Langá. ok vera brottu frá Anabrecku, ádr *p*) fardagar ſeo lídnir. enn falla *q*) úheilagr fyrir *r*) öllum þeim mönnum er Þorſteini vilia lid veita þegar eptir fardaga. ef þú vill

ſua facinora ſunt adeo malefici, cædi impune obnoxii, idque eo magis etſi eſſent liberi homines, nihilominus tamen ſatisfactione de ſua cæde eſſent indigni. Propterea autem Steinar, quod tu in animum induxiſti, te Thorſteinem filium meum agro ſuo ſpoliaturum eſſe, quem cepit in dominium mea auctoritate, uti et ego hereditate poſt patris obitum cepi; ea propter mitte fundum tuum Anabreckam, nulla pro eo pecunia accepta. quo accedat, quod tibi nec villa nec domicilio uti liceat in hoc tractu a meridie amnis Láng-á, ſed Anabrecka demigrandum ante quam dies migrationis tranſierint; ſtatim autem poſt eos dies, jure ſecuritatis excluſo cadendum tibi ſit opera omnium homi-

b) ſinna ſiálfra. Guelf.

i) allra helzt er þeir voru þrælar. því þeir væru þo ſo, þó at þeir væru friálſir menn — *cum præſertim ſervi erant, nam vel tales eſſent, tametſi homines fuiſſent liberi.* Jör.

k) at ſliku hefdi bellt — *qui talem vim (inſolentiam) exercuiſſent.* Fr. K. vetuſtate abolitis aliquot verbis præcedentibus, ut hodie oculorum aciem fugiant. Antea textus ſibi non ſatis conſtat, et videtur ita ſupplendus: at helldr, þar þeir voru þrælar, því þótt þeir etc. — *idque eo magis quod ſervi erant nam tametſi eſſent* etc.

l) ek let koma í hendur honum, ok ek hafda ádr í arf tekit etc. — *quem illi in manus tradidi* etc. Hol. Fr. K.

m) þar, tantum. Hol. Jör. non ineleganter.

n) láta, tantum, omittit Jör.

o) viſtarferli. Hol. viſtarfar. Guelf. Fr. K. viſtar-veru. Hrapp.

p) lidnir ſe fardagar þeſſir enu neſtu. duo ultima exclud. Hol. Guelf. Fr. K.

q) u-gildr, *pretio aut vindicta inexpiabili.* Jör.

r) Þorſteini ok öllum þeim m. er honum vilia etc. — *opera Thorſteinis et omnium — — qui ei* etc. Jör. Guelf. Fr. K.

vill eigi brott fara eda nockurn lut *) eigi hallda þann er ek hefi *s*) álagt vid þik. En er Egil *t*) ſettiz nidr, þá nefndi Þorſtein vatta at *u*) g'örd hans. Þá mælti Önundr Sióni, þat mun mál manna, Egil, at giord ſiá er þú hefir *x*) giört ok uppſagt, ſe *y*) helldr *z*) ſköck. Þ) nú er þat frá mer at ſegia, at ek hefi allan mik vidlagt at *æ*) ſkirra vandrædum þeirra, enn hedan af ſkal ek ecki affpara, þat er ek má *a*) giöra til úþurftar Þorſteini. Hitt mun ek ætla ſegir Egil, at *b*) hlutr ykkar fedga mun æ því verri er deildir varar ſtanda lengr; hugda ek þat Önundr, at þú mundir þat vita, at ek hefi halldit hlut

hominum, qui Thorſteini volunt opem ferre, ſi tu migrare non vis, aut, vel unum aliquod non ſeruas eorum quæ tibi indixi. Ubi autem Egillus conſederat, Thorſtein teſtes advocauit ejus deciſioni. Tunc fatus eſt Önundus Sionius: Ea communis fuerit cenſura, judicium compromiſſi abs te latum et pronuntiatum impendio magis in obliquum vergere. Jam de me dicendum eſt, quod me totum adhibui (omni ſtudio incubuerim), ad removendum turbas inter eos: at hinc non parcam, facere quod poſſum in detrimentum Thorſteini. Iſlud potius credidero inquit Egillus, ſortem veſtram parentis et filii usque eo deteriorem fore, quo diutius perdurant lites noſtræ. Putabam Önunde, te noſſe, quod ego meum jus obtinui, aduerſus tales

*) bríóta, *aut rumpis* vel unum quicquam etc. Jör.

s) um-mælt, tantum, *edixi.* Guelf.

t) hafdi þetta mælt ok nidr ſetzt — *hæc effatus* etc. Guelf.

u) geyrd, ut ſolet Fr. K. et mox geyrt.

x) uppſagda, tantum. Jör. Fr. K.

y) ofs óhagfeld, tantum. Guelf.

z) ſkiót ok ofs óhagfeld — *majorem in modum tumultuarium eſſe, et nobis incommodum.* Jör. et ultima quoque Hol. et Fr. K.

Þ) hefir ek allann hlut í átt, at fyrra þá vandrædum, nú er þ. fra m. at ſegia, at þat íllt er ek kann géra Þorſteini þá ſkal ek ecki affpara — *omnem operam contuli ad eos a turbis remouendos — — quod quicquid mali poſſum facere Thorſteini nihil inde deminuam.* Guelf.

æ) affkyra, *ad auertendum.* Hrapp. ſkilia vandrædi þeirra Steinars ok Þorſteins — *ad dirimendum* etc. Jör.

a) geyra. Fr. K. mox, til ú-þyktar Þorſteini — *ad offenſionem* vel *moleſtiam.* Jör.

b) hluti. Jör. Fr. K.

c) hlut mínum *d*) fyri þvílíkum sva mönnum sem þíd erut fedgar. Enn *e*) Oddr ok Einarr er dregiz hafa *f*) sva miög til þessa máls *g*) hafa her af fengit skapnadar virding.

tales quosdam homines, atque (quales) tu et filius estis. At Oddus et Einar, qui tam vehementer se in hanc causam ingessere, dignam inde gloriam abstulerunt.

LXXXVI. Cap.

AF ÞORGEIRI.

Þorgeir Blundr var þar á þinginu systurson Egils *h*) ok hafdi mikit líd veitt Þorsteini í þessum málum. han bad þá fedga

LXXXVI. Cap.

DE THORGEIRE.

Thorgeir Conniuens ibi intererat Comitio, Egilli e sorore nepos, et multum auxilii præbuerat Thorsteini in his controuersiis.

is

c) rettu mali, *æquum jus*, aut *justam causam*. Hol. Jör. Guelf. Fr. K.

d) fyrr vid þá menn (fyri þeim m. Fr. K.) er stærri bockar hafa verit enn (sva sem. Fr. K.) þid fedgar erut — *prius, aduersus homines, qui potentiores fuerunt* vel *majores heroes, quam (prout) vos — — estis.* Fr. K. Jör. et magnam partem Hol. Guelf. I.

e) þid Oddr ok Einarr, er dregit hafa óþarfa til þessa mála, munut hafa etc. — *vos Odde et Einar, qui præterquam opus erat (præter rem) his litibus * larga præbuistis alimenta, auferetis* etc. Hol. * at draga til eins, dicitur apud nos ciborum distributrix, quæ cibum cui largius præbet, quam aliis e familia, ut vel hisce ea gratia aliquid cibi subducat; hinc orta elegans ista metaphora, quod paucis forte præter me, in mentem veniſſet, sed nunc hæc lectio, ita accepta, textui et ceteris dubiam palmam facit.

f) óþurfa til þessa mála — *præter necessum* vel *importunitatem.* til sva miök til þessa m. munu her skapn. virð. hafa hlotit af því — *eos credo — — — inde abstulisse.* Fr. K. Præpositionis iterationem et in verbo et seorsim adstruxi et defendi in Eddæ Sæm. Tom. I. Glossario, sub vocula, af. mox unum exemplum etiam hic adscribam.

g) hafa her af skapn. virð. af málum þessum. Jör.

h) hann hafdi gengit hardt at lidveitzlu vid Þorstein — *strenuam auxiliandi operam Thorsteini nauauerat.* Jör. Fr. K. miök gengit at málum med Þorsteini — *causæ Thorsteinis multum adfuerat.* Guelf. Hol. I. P.

fedga *i*) gefa ſer land nockurt út þar á Mýrunum. han bió ádr fyri ſunnan Hvítá fyri nédan Blunz-vatn. Egil tók vel á því, ok fyſti Þorſtein at han leti hann þángat fara. Þeir ſettu Þorgeir nidr á Anabrecku, enn Steinarr færdi búſtad ſinn *k*) út yfir Langá, ok ſettiz nidr *l*) á Leirulæk. enn Egil reid heim ſudr á Nes, ok ſkilduz þeir med *m*) blídſkap fedgar. *o*) Madr ſá var med Þorſteini er Iri het, hverum manni fóthvatari, ok allra manna ſkygnaſtr, hann var úrlendr ok lauſingi Þorſteins, enn þó hafdi hann fiárgæzlur, ok þær meſt at ſafna gelldfe upp

is petiuit ex illis patre et filio, ut ſibi darent fundum aliquem illic exterius in Myris, ante habitauerat a meridie albi, infra Lacum Blundsvatn. Egillus adprobauit petitum, et ſuaſit Thorſteini, ut veniam illi eo migrandi daret. Illi Thorgeirem Anabreckæ locarunt. Steinar larem ſuum transtulit ultra amnem Lang-á, et conſedit Leirulæki (Limoſo riuo) Egillus autem domum equitauit meridiem verſus in pagum Neſenſem; et digreſſi ſunt pater et filius cum ſuaui mutua beneuolentia. Erat cum Thorſteine homo nomine Irus, quocunque homine pedibus velocior et omnium mortalium viſu acutiſſimus; exterraneus quidem ille et libertus Thorſteinis, verum tamen cura fungebatur pecoris, atque ea potiſſimum, ut verno tempore in montanas ſurſum agendum colligeret veruecum pecus, at autumno

i) kom á ſer ſtadfeſtu út (þangat, add. Fr. K.) á Myrar — *ut proſpiceret ſibi ſedem fixam (iſtic) exterius in Myris.* Jör. Fr. K. fá ſer land at Anabrecku, ſetti Egil hann þar nidr — *ut ſibi impertirent fundum Anabreckæ, ibi Egillus eum collocauit.* Guelf. Hol.

k) yfir, tantum membr. et Guelf. ſed út yfir. Jör. Hol. Fr. K.

l) at Ærlæk (*agnæ riuo*). Guelf. vix recte.

m) kærleik, *caritate*, tantum. Fr. K. vináttu ok gódri frændſemi — *amicitia et benigno cognationis affectu.* Jör.

o) Tota ſubſequens narratio de primis Steinaris inſidiis, ſine ullo tamen lacunæ veſtigio deſideratur in Guelf. Jör. I. P. qui hic ſubjungunt initium capitis ſequentis. Þorgeir er madr nefndr etc. in Hol. G. quidem extat hæc narratio in folio ceteris minore, atque adeo illata, ut videtur ex aliquo mediocri traduce membranæ noſtræ, manus tamen eſt eadem ac in ceteris hujus libri. in Fr. K. ſeruata eſt narratio.

upp til fiallz á varum, enn á hauſt ofann til *p*) rettar. Enn nú eptir fardaga let Þorſtein ſamna gelldfe því er eptir hafdi ordit um varit, ok ætladi at láta reka þat til fiallz. Iri var þá í *q*) fiárrettunum, enn Þorſtein ok huskarlar hanz ridu upp til fiallz, ok voro þeir 8 ſaman. Þorſtein let *r*) giöra gard um þvera Gríſartúngu milli Lángavaz ok Glufiár, let hann þar at vera marga menn um varit. *s*) ok er Þorſtein hafdi litit yfir verk huskarla ſinna, þá reid han heim, ok er hann kom gegnt þíngſtöd, þá kom þar Iri hlaúpandi móti *t*) þeim, ok ſagdi at hann vill mæla víd Þorſtein einmæli. Þorſtein ſagdi at förunautar hans ſkylldu rída fyrir, medan þeir tauladu. Iri ſagdi Þor-

tumno deorſum ad carceres pecuarios compellendum conquireret. Nunc autem, exactis migrationum diebus, Thorſtein congregari fecit pecus maſculum (ſterile) quod vere refiliterat, et conſtituebat id in montana agendum curare. Irus tunc aderat apud ſeptum pecuarium; at Thorſtein et famuli ſui domeſtici equitarunt ad montana ſurſum, et erant 8 junctim. Thorſtein aggerem ſtrui fecit per transuerſam Griſartungam (Porcelli linguam) inter Langavatn et Gliufr-á, in hoc opere multos homines habuit occupatos eo vere. Thorſtein ubi inſpexerat opus operarum ſuarum, domum verſus equitabat: cum autem e regione Þingſtöd (Forenſis ſtationis) deueniret, Irus currens iis obuiam venit, et dixit ſe cum Thorſteine loqui velle remotis arbitris. Thorſtein jubet comites interea præuehi, dum colloquerentur. Irus Thorſteini narrat: ſe

p) Því er eptir hafdi verit um vorit, ok ætladi at láta reka þat til fialls. Iri var þá í fiárrettunum etc. Hol. Nugatorie propter errorem omiſſionis, quem ex textu diſcimus.

q) fiár rettnum. Fr. K. quod firmat membranæ lectionem in gen. maſc. fiárrettinni, in gen. foem. vulgate.

r) gerda gard, *aggèrem* vel *ſepem duci*. Fr. K. haud protritum illud, gerda, a gardr, quod idem valet de phraſi, at gerda gard.

s) Þvíat þat er laung leid at gerda, ætladi Þorſtein at hafa þar lambhaga, þvíat han hafdi aurgrynni ſaúd fiár — *nam ibi longum viæ ſpatium ad ſepiendum eſt, illic Thorſtein habere decreuerat paſcuum agnorum conſeptum, nam ei erat ouilli pecoris numerus infinitus.* add. Fr. K.

t) honum, *illi*. idem.

Þorſteini: at hann hafdi farit upp á einkunnir um daginn ok ſet til ſauda, enn ek ſá, ſagdi hann, í ſkoginum *u*) fyrir ofan vetrgautu, at ſkinu vid 12 ſpiót, ok *x*) ſkylldir nockorir. Þorſtein ſegir hátt ſva at forunautar hans heyrdu *y*) ſva beint, *z*) hví mun hönum ſva ant at hitta mig, at ek mega eigi rída heim leidar minnar. enn þó mun Aulvalldi þikia ófannligt at ek ſýnia honum máls ef hann er ſiúkr. Iri hlióp þá ſem meſt mátti hann til fiállz upp. Þorſtein ſagdi förunautum ſínum, lánga ætla ek nú leidina, ef ver ſkulum fyſt rída þ) ſudr til Aulvalldzſtada. Aulvalldr ſendi mer ord at ek ſkyldi finna hann. mun honum þó eigi miklu þikia launadr uxinn er hann gaf mer í fyrra hauſt. at ek hitta hann ef honum þikir máli ſkipta. Sídan rídu þeir Þorſtein ſúdr um Myrar fyrir ofan Stángarhollt ok ſva ſúdr til Gufár, ok ofan med ánni reídgötr. ok er hann kom nidr frá vatni, þá

eo die ſuper Einkunnas (Notas ſingulares) et oues ſpeculatum eſſe; vidi, inquit, in ſaltu, ſupra hybernam ſemitam, reſplendere 12 haſtas et clypeos aliquot. Thorſtein ſublata voce, ita ut ejus comites exaudirent, loquutus eſt: Siccine! cur credam illi adeo maturato opus eſſe me conuenire, ut mihi non liceat meum iter domum pergere? Verum tamen Aulvaldio iniquum viſum iri puto, me ſibi alloquium, ſi ægrotat, denegare. Irus, quantum maxime quibat ad montem ſurſum currebat. Thorſtein comitibus dixit: Nunc iter prolixius fore intelligo, ſi prius nobis equitandum ſit Aulvaldzſtados meridiem verſus: Aulvaldus verba mihi legauit, ut ad ſe viſerem; tamen, illi non magno pretio remunerátus videbitur bos, quem mihi donauit præterito autumno, etſi illum conueniam, ſi ille id in aliquo ponit diſcrimine (ſua inter eſſe cenſet). Deinde Thorſtein et ſui equitant auſtrum verſus per paluſtria ſupra Stangarholtum, et porro in auſtrum ad Guf-á, atque deorſum ſecundum hunc amnem equeſtres calles. Ubi autem infra Vatn (Lacum) deue-

u) fyr. idem. priſca ſcriptura.

x) eigi vár mer grunlauſt nema ſkyldir nockorir myndu vera þar — *neque ſuſpicione vacabam, aliquot clypeos ibi eſſe.* Fr. K.

y) iſtud, ſva beint, ad antecedens referunt E. Hol. diſtinctione poſtpoſita. Membrana autem jungit ſequenti diſtinctione ante poſita. Abeſt a Fr. K. videtur fuiſſe formula ironica mirántis, nunc inaudita.

z) hvat myni honum nú ſva ant. etc. Fr. K.

þ) auſtr. Hol. *in orientem.*

þá ſá þeir fyrir ſunnan ána naut mörg. ok mann hiá. var þar húskarl Aulvallz. Spurdi Þorſtein hvernig þar veri heillt: han ſagdi at þar var vel heillt, ok Aulvalldr var í ſkogi at vidarhöggvi, þá ſkalltu ſegir Þorſtein ſegia honum, ef han á vid mik ſkyllt erindi, at han komi til Borgar. enn ek mun nú rida heim, ok ſva gerdi hann. enn þat ſpurdiz þó ſídan: at Steinarr Sióna-ſon hafdi þann ſama dag ſetid uppi vid einkunnir med 12ta mann. Þorſtein let ſem hann hefdi ekki ſpurt ok var þat kyrt ſídan.

LXXXVII. Cap.
HEIMBOD VID ÞORSTEIN.

Þorgeir er madr nefndr. han var *c*) frændi Þorſteins, ok hinn meſti vinr. han bió í þann tíma á Alftaneſi. Þorgeir var vanr at hafa *ö*) hauſtbod hvert hauſt; Þorgeir fór til fundar vid Þorſtein Egilsſon, ok baud honum til ſín. Þorſtein het ferdinni. ok fór Þorgeir heim. enn at ákvednum degi bióz *a*) Þorſtein til farar ok voro

deuenerat, aſpiciebant ibi a meridie amni boues multos et apud eos hominem, is erat operarius Aulvaldi. Thorſtein rogauit, quomodo domi ſaluum eſſet (valetudo ſe haberet)? Ille bene ibi valeri dixit, et Aulvaldum in ſylua eſſe cædundi gratia. Dic igitur illi, inquit Thorſtein, ſi negotium neceſſarium mecum habet, ut Borgam veniat; ego autem nunc equitabo domum. atque ſic fecit. Poſt autem per rumorem auditum eſt, Steinarem Sionii filium eodem die ſediſſe ſuperius ad Einkunnas cum viris 12. Thorſtein ſimulauit ſe nihil inaudiſſe. adeo hæc res intacta jacuit.

LXXXVII. Cap.
INUITATIO AD CONUIUIUM THORSTEINI FACTA.

Thorgeir dictus eſt homo; is erat cognatus Thorſteinis et ſummus amicus; habitabat autem hoc tempore Alptaneſi. adſuetus erat quouis autumno autumnale conuiuium agitare. Thorgeir iit conuentum Thorſteinem Egilli, et eum ad ſe inuitauit. Thorſtein venturum ſe ſpopondit, et Thorgeir rediit domum. Die autem condicta Thorſtein ſe ad iter parauit, tum 4 hebdomadæ æſtatis reſtabant.

c) bóndi, *colonus*. inſerit Guelf.

ö) vinabod á hauſt — *conuiuium amicale*, vel *chariſtia autumnalis*. I. P.

a) han vid þetta (5ta) mann. Grímr het etc. *accinxit ſe ipſe ſextus* etc. Guelf. Hol. I. P.

voro þá 4 vikur til vetrar. med Þorſteini fór auſtmadr hans, ok húskarlar hans 2. Grímr het ſon Þorſteins. han var þá 10 vetra, ok fór med Þorſteini. ok voro þeir 5 ſaman, ok ridu út til Fors, ok þar yfir Lang-á. ſídan út ſem leid lá til Aurrida-ár. enn fyri utan ána *b*) var Steinarr á verki, ok Aunundr ok húskarlar þeirra. ok er þeir *c*) kendu Þorſtein, þá hliópu þeir til vápna ſinna, ok ſídan eptir þeim Þorſteini. ok er Þorſtein ſá eptir-faur Steinars, þá ridu þeir út af *d*) Lángaholti. *e*) þar er hóll einn hár *f*) ok úvídr. þar ſtíga þeir Þorſtein af heſtunum, ok ſækia upp á hólinn. Þorſtein mælti: at ſveininn Grímr ſkyldi fara í ſkoginn, ok verda eigi vidſtaddr fundinn. ok þegar er þeir Steinarr koma at

ſtabant. Thorſteinem comitatus eſt hoſpes Noruegus et ejus duo famuli domeſtici. Grimus vocabatur filius Thorſteinis, qui tum erat annorum 10, et cum Thorſteine ibat. Numero 5 erant omnino, et extrorſum equitabant Forſum usque, atque ibi amnem Lang-á transibant; deinde porro, ut via duxit, pergebant ad Aurrida-á (amnem Auratarum). at extra eum amnem Steinar in opere erat, item Aunundus et eorum operarii. Qui cum Thorſteinem cognoſcerent, tela ſua currentes rapiunt, et Thorſteinem ac ſuos inſequuntur. Viſa Steinaris inſectatione Thorſtein et ſui comites per Laugaholt extrorſum prouecti ſunt. ibi exiſtit tumulus unus altus et non amplus. Thorſtein et comites illic ab equis deſcendunt, et eum adſcendunt tumulum. Ille edixit, ut Grimus puer ſyluam ingrederetur, neque intereſſet certamini. Steinar, et ſui gre-

b) er ſkógar-hollt lángt ok miótt, þar liggr gatan eptir. enn veſtr frá holltinu voru (eru) eingar af nockrum bæjum, þar var Steinarr at verki etc. — *exiſtit dorſum ſylveſtre longum et tenue, at dorſo illi ab occidente adjacebant (adjacent) aliquot villarum; ibi erat St.* etc. Guelf. Hol. Jör. I.

c) ſáu ferd Þorſteins (ferdina, tantum Hol. I.) kendu þeir (hann giörla k.) mennina ok hlupu til vopna ſinna etc. — *adſpicientes iter (Thorſteinis) dignouerunt homines (eum probe)* etc. Jör. Hol. Guelf. Fr. K. qvod et hic deficit.

d) holtinu, tantum Jör. minus diſtincte.

e) ok uppá hól einn, ok ſtíga þar af heſtum ſínum, ok ſ. v. holltit. Guelf. Hol. in qua lectione notandum hól et hollt, pro ſynonymis haberi, quod verum eſſe ambigo.

f) hiá götunni, *apud viam.* add. Hrapp. Jör. et mox ſupplent óvídr nockut — *aliquanto anguſtior.*

at hólnum, þá ſækia þeir *g*) ad þeim Þorſteini; vard *h*) þar bardagi. Þeir Steinarr voro *i*) 6 ſaman vaxnir menn, enn 7. ſon Steinars, 10 vetra gamall. Þenna fund ſáo þeir menn er *k*) vóro á eingiteigum af ödrum bæum, ok runnu til at ſkilia þá. ok er þeir vóro ſkildir, þá vóro *l*) látnir *m*) húskarlar Þorſteins bádir. fallinn var ok ein húskarl Steinars. enn ſárir ſumir. enn er þeir voro ſkyldir leitar Þorſtein at hvar Grímr var. ok finna þeir hann; var Grímr þá ſár miök. enn ſonr Steinars lá þar hiá hönum daudr. ok er Þorſtein hlióp á heſt ſinn, þá kalladi Steinarr á hann ok mælti: rennr þú nú Þorſtein hváti ſagdi han. Þorſtein ſvarar: lengra ſkaltú renna adr vika ſe lidin. Sídan ridu þeir Þorſtein út yfir *n*) mýrina, ok höfdu med ſer ſveininn Grím. ok er þeir komu út í hollt þat er

gregales, ubi ad tumulum veniebant, Thorſteinem et ejus comites inuadunt; atque illic orta eſt pugna. Steinar et ſui aſſeclæ erant 6 omnino viri adulti, 7us autem filius Steinaris 10 annos natus. Hunc congreſſum videre, qui ex aliis villis in prati inculti jugeris diſtributis conſtituti erant, et ad eos disjungendum adcurrerunt. Diremto certamine, deſiderati ſunt ambo famuli domeſtici Thorſteinis; occubuerat quoque unus famulorum Steinaris, partim autem ſaucii, erant (reliqui). Poſtquam ab inuicem ſeparati erant pugnantes, Thorſtein, ubi Grimus eſſet, requirebat; inueniunt Grimum, et quidem grauiter vulneratum, at filius Steinaris ibi apud eum jacuit exanimis. Inſilienti in equum Thorſteini Steinar clamauit, et fatus eſt: Fugis tu nunc Thorſtein Albe? inquiebat. Thorſtein reſpondet: Tu longius fugias, faxo, antequam hebdomas elapſa ſit. Deinde Thorſtein cum comitibus ſuis transpaluſtre vecti ſunt, et ſecum habebant Grimum puerum. Ubi euecti ſunt in ſalebram ſyl-

g) þegar at upp — *ilico ſurſum innaſionem moliuntur.* Guelf.

h) tókſt, *occepit.* Hol. Jör.

i) 7 ſaman, ok han átti ſon 10 vetra, þar var ok ſon hans 10 vetra gamall. Jör. Guelf. Hol.

k) á veginum voru af ödrum bæum — *prope viam* etc.

l) fallnir, *occiderant.* Guelf.

m) 2 af Þorſteini, enn 3 af Steinari. Guelf.

n) Myrarnar, in num. plur. Guelf. Hol.

er þar verdr, *o*) þá andádiz sveininn, ok grófu þeir hann þar í *p*) holltit. ok er þat kallat Gríms-hollt. enn þar heitir *q*) orrustu-hváll sem þeir börduz. Þorstein reid á Alftanes um kvelldit, sem han hafdi ætlat, ok sat þar ad bodi 3 nætur. enn sídan biózt han til heimferdar. menn buduz til at fara med honum, enn han vildi eigi, ok ridu þeir 2 saman. Enn þann sama dag er Steinarr vissi van at Þorstein mundi heim rída, þá reid Steinarr út med *r*) sió, *s*) ok er han kom á mela þá er verda fyri nedan Lambastadi, þá settiz han þar á melinn. han hafdi sverd þat er *t*) Skrýmir het allra vapna *u*) best. han stód þar á melnum med sverdit brugdit, ok horfdi *x*) þá á ein veg, *y*) þviat han sá þá á reid Þor-

syluestrem, quæ ibi exiſtit, tum animam efflauit puer, quem ibi in ſalebreto humarunt quod inde Grimsholt vocitatur; at, ubi conflixerunt, Tumulus prælіaris nomine cluet. Thorſtein peruectus eſt Alptaneſum eo veſpere, uti conſtituerat, tresque ibi noctes in conuiuio agitauit: deinde autem ſe comparat ad domu-itionem. erant qui ei ultro offerrent comitatum ſuum, quem ille recuſavit. Equitabant ergo duo ſimul (Thorſtein et hoſpes Noruegus). At Steinar eodem die exſpectabat Thorſteinem eſſe domum reuerſurum, ideo extrorſum ſecundum mare vectus eſt: ubi autem in tumulos glareoſos venit, qui infra Lambaſtados exſiſtunt, ibi glareto inſedit. Habuit gladium, qui Skrymer (vulnerator) adpellabatur, omnium gladiorum optimus. Stetit ibi in Tumulo glareoſo, cum ſtricto gladio, et in unam partem viſum direxit, tunc enim vide-

o) hiá götunni, *apud viam.* add. Guelf. Hol. Jör. I. P. Hrapp.

p) holtinu, in dandi caſu, vulgari magis conſtructione. Idem. hiá holtinu, *apud grumetum.* Hrapp.

q) orrustu-hóll, uſitatius. Plerique orrustu-hollr. Guelf. quam confuſionem vidimus ſupra.

r) siá. Hol. Jör. sænum. Guelf.

s) þar til han kom á mel nockurn, þar settizt han uppá melinn — *usque dum in quendam tumulum glar. veniebat, ibi ſupra* etc. Hol.

t) skrímnir. Jör. P.

u) mest ok beittazt (bitrast) — *maximus et acutiſſimus.* Hol. P.

x) þá biá, et mox exclud. Guelf. neque improbem.

y) þar er han sá reid Þorst. etc. — *qua parte videbat* etc. Hol.

Þorſteins utan z) um ſandinn. Lambi þ) bió á Lambaſtödum ok ſá hvat Steinarr hafdizt at. han geck heiman ok ofan á æ) backann, ok er han kom at Steinari, þá greip han ö) aptan undir hendur honum. Steinarr a) villdi ſlíta hann af ſer. b) Lambi hellt faſt, ok fara þeir nú af melinum á ſlettuna. enn þá rída þeir Þorſtein it nidra götuna c). Steinarr kafdi

videbat Thorſteinem per ſabuletum extus advehi. Lambius incoluit villam Lambaſtados, et quid Steinar agitaret, obſeruauit. Ille diſceſſit domo in crepidinem deorſum, et ubi ad Steinarem venit, ſubter alas eum pone prehendit. Steinar quidem conabatur eum ab ſe vi diuellere, at Lambius firmiter tenuit. interea de glareto in planitiem feruntur. Sed tum Thorſtein et ſui comites equitabant inferius per ſemitam. Steinar equo ſuo admiſſa-

z) med ſiónum, *per oram marinam.* P.

þ) bóndi, *colonus* (majoris ordinis) infer. Guelf. Hol.

æ) mel-backan, prout men verſio habet partim Hol. Guelf. Jör. I. Hrapp. *crepid. glareti*, quod membr. parum diſtincte expreſſit, niſi hæc fortaſſe poſuit backá, pro ipſo tumulo, Danico more.

ö) höndum undir herdar honum — *manibus ſubtus apprehendit ei humeros.* Hol. um han aptan ok undir hendur honum. Guelf. Hol. *auerſum comprehendit ſub alis.* eadem lectio eſt in Hrapp. I.

a) ſnaradizt vid (faſt. Guelf.) ok vildi etc. — *corpus contorſit valde, et voluit* etc. oportune ſupplent iidem et Jör.

b) Lambi vildi han eigi lauſann láta, ok h. fast, ok fóruſt þeir vída, ok upp af melnum, ita etiam Hrapp. enn þá ridu Þorſt. — *eum dimittere noluit — — et ferebantur paſſim (inter luctantium amplexus) atque (demum) ſurſum de glareto, i. e. in planitiem, quæ a ſuperiore ejus parte inter id et Lambaſtados ſita erat.* Hol. illud, uppaf, hic bene notandum eſt, i. e. putemus colluctantes delatos eſſe in planum mare ſpectans a maritima inferiore parte, ſed tamen non caret obſcuritate; rectius fuiſſet ad intelligendum, ſi ſtetiſſet: nidr af ofanverdum melnum — *deorſum ſuperiore glareti margine.* Certe illud upp optime definit ſtatum certantium, et ſitum inter adgreſſorem (Steinarem) et adgreſſioni deſtinatum Thorſteinem. fóru þeir upp af melnum, etiam præferunt Jör., ſed illud ante, fóru upp vída, ignorant.

c) ok inn til ſiáfar (ſiáfarins) — *et introrſum ad mare.* add. Jör. I. Hrapp. quod mihi ſuſpectum erat, nam opinabar eum ſecundum mare curſum direxiſſe; ſed judicium tamen eſto penes locorum gnaros.

hafdi ridit flódheſtum ſínum *d*) ok hlióp han inn med ſió. Þat ſá þeir Þorſtein ok *e*) undruduz þat, þvíat þeir höfdu ecki varir vordit vid *f*) för Steinars. Þá *g*) þveradiz Steinarr fram á *h*) backann, þvíat han ſá eigi at Þorſtein *i*) hefdi umridit, ok er þeir komu á *k*) backann framanverdan, þá hratt Lambi hönum fyri melin ofan á ſandinn, *l*) enn Lambi hlióp heim. ok er Steinarr komz á fætr aptr,

miſſario vectus fuerat, atque hic introrſum ſecundum mare currebat; quod videntes Thorſtein et ſocius mirati ſunt, nam nihil de itinere Steinaris animaduerterant. Tunc Steinar gradum obſtinauit in marginem glareti, non enim vidit prætervectum eſſe Thorſteinem: ubi autem in primorem tumuli crepidinem Lambius eum de glareto detrudit in ſabuletum, ipſe curſu domum ſe corripuit. Steinar in pedes reſurgendi copiam nactus curſu

d) ok hafdi bundit hann. (illud, hann, non illepide exclud. I.) heſtrin vard lauſs, ok hlóp etc. — *atque eum ligauerat, equus ligamento (forte) elapſus currebat* etc. iid. et Guelf.

e) ſpurdi, hvi ſæta mundi (þeir, ante omiſſo) *rogauit Thorſtein* (Comitem) *quo hoc ſpectaret.* Guelf.

f) Steinarr, tantum. Hol. Jör. Hrapp.

g) þverradizt. Hrapp. ſuſpectum mihi illud duplum r hoc loco, etſi fateor mihi adhuc non ſatis certum conſtare de ſenſu inſoliti verbi, at þverazt, forſan ſit, *transuerſum agi* vel *ſe agere;* is ſenſus juuatur originatione, ſed, quod ad rem obſcurior eſt altero. Accederem potius lectioni Cod. I. nempe ſnaradizt, quam et ſupra habemus explicatam ſub Var. *a.* Liber eſt infimi ordinis fateor, ſed multa ſunt in caſa ruſticuli, quæ non ſunt in regis aula, ſecundum prouerbium noſtratium.

h) melinn. Jör. Hrapp. quod adſpirat ſuſpicioni, quod backi et melr ſint, aut ſaltem, cum hi libri ſcriberentur, habiti fuerint pro ſynonymis.

i) ita quidem membr., cujus auctoritatem veneror. Sed, hafdi. Jör. Hrapp. indicandi modo, quod antiquius ſapit.

k) á ſandinn, exſec. Jör. et mox ſubjungunt. Hol. Þat varadizt Steinarr eigi — *id Steinar non præcauebat.*

l) han (Steinarr) raſadi ofaná ſandinn, enn Lambi tók hlaup (mikit, add. Guelf.) heim til bæar ſíns (byiarins, Guelf. at bæ ſínum, Hrapp.) — *ille (Steinar) in*

aptr, þá rann han eptir Lamba. enn er Lambi kom at dyrum, þá hlióp han inn ok rak aptr hurdina. Steinarr hió eptir honum, *m*) ſva at ſverdit ſtód faſt í *n*) vindſkeidunum. Skilduzt þeir þar, geck Steinarr heim *o*). enn er Þorſtein kom heim, þá ſendi han um dagin eptir húskarl ſinn út til Leyrulækiar at ſega Steinari, at han færdi búſtad ſinn um Borgarhraun *p*), enn at ödrum koſti *q*) mundi han nióta þeſs vid Steinarr, ef han ætti fleira manna forrád, ok mun þá eigi koſtr

curſu Lambium ſectatur. At Lambius, veniens ad oſtium, intro ſe corripit, et oſtium fore occludit. Steinar ictum ei intentauit tanta vi, ut gladius infixus hæreret in frontiſpicii antis (aſſeribus) cantheriatis. Ita disjuncti ſunt. Steinar domum pedibus iuit. Thorſtein, ubi domum venerat, miſit poſtera die famulum ſuum domeſticum Leyrulækum extrorſus, dictum Steinari, ut ſedem transferret ultra Borgarhraun; at, alio pacto, ſe fructum inde capturum aduerſus Steinarem, ſi frequentiorem haberet hominum poteſtatem; neque tum facultas erit demi-

ſabuletum decidit. at Lambius curſum (magnum) capeſſiuit domum ad villam (ſuam). Jör. Hol. Guelf. Hrapp.

m) í hurdina, ſva at faſt var ſverdit — *ictum fori, a tergo ejus impegit, ita ut figeretur gladius.* Guelf. fortaſſe omnium optime. deinde ignorat, ut debet, ambiguam vocem, vindſkeidunum.

n) vindſkeidinni. in num. ſing. ex Holanis N. et forte. G. in quo ſcriptura non eſt integra. aliquanto facilius intellectu, quam ipſius membranæ lectio, in textu expreſſa. vindſkeidar, in notis paullulum forte attingo. || í hurdinni, *in fore.* Jör. P. Hrapp. I.

o) ok vard ferd hans hin hádogligſta — *atque ejus iter quam maxima irriſione dignum euenit.* add. Guelf.

p) ok vera í bruttu annan aptan med allt ſitt — *et intra alteram veſperam cum omni re ſua abeſſet.* inſer. Jör. Hrapp.

q) mun Þorſtein Egilſon koma ok veita honum heimſókn, ok at þá ſkal ſkipta um med þeim (ok mun þá umſkipazt med ockr, mun þer þá etc. Guelf.) mun þá eigi koſtr bruttferdar, ef ver megum ráda. Húskarl fór, ok ſegir Steinari eyrendi ſín, ok fór heim ſídan. en Steinarr bió etc. — *Thorſteinem Egilli venturum, et ei domum aditionem facturum, atque tunc inter eos*

koſtr brottferdar. Enn Steinarr bió ferd ſína *r*) út á Snæfellsſtrönd, ok þar ſetti han bú ſaman, er heitir at Ellida, ok lýkr þar vid ſkiptum þeirra Þorſteins Egils-ſonar. Þorgeir Blundr bió *s*) ad Anabrecku. han veitti *t*) Þorſteini *u*) illar búſifiar í öllu þvi er han mátti. Þat var eitt ſinn er þeir fanduzt Egil ok Þorſtein, at þeir ræddu margt um Þorgeir Blund frænda ſinn. ok komu allar rædur áſamt med þeim. Þá qvad Egil:

grationis. Steinar comparauit iter ſuum extrorſum in Snæfelsſtrandam, et ibi rem familiarem conſtituit, ubi nuncupatur apud Ellidium (procellam patientem, ɔ: locum procelloſum). Atque ibi finis fit vicibus ejus et Thorſteinis Egilli filii (narrandus). Thorgeir Blundus Anabreckam coluit: ille Thorſteini malam præbuit vicinitatem in omni eo quod potuit. Euenit una vice, cum conuenirent, Egillus et Thorſtein, ut multa de Thorgeire Blundo cognato ſuo ſermocinarentur. Omnes ſermones inter eos conueniebant. Tunc cecinit Egillus:

Spanda

Ex-

deciſum iri (res inter nos in ordinem redigetur) neque tum facultas erit diſceſſionis, ſi res in noſtra ſit poteſtate; famulus iit, et res ſibi mandatas Steinari exponit; deinde rediit domum. at Steinar adornauit iter ſuum etc. Jör. Hrapp. et partim Guelf.

r) ok fór ſva ſem Þorſtein hafdi áqvedit út á Snæfellsnes — *et migrauit prouti Thorſtein edixerat extra in Snæfellsnes.* Guelf. ultima vox etiam eſt in I. P.

s) ok bió þar lengi ſídan — *et ibi diu exinde habitauit.* add. Jör. I. Hrapp.

t) lengi, *diu.* add. Jör. Hrapp. um hríd, *aliquamdiu.* add. Guelf.

u) þar mönnum, *illius tractus incolis.* Hol. illar, in textum intuli, ex Hol. Jör. Hrapp. ut unice rectum. Contra, gódar, *bonam*, mire præferunt. I. P. et ipſe Guelf. atque hic quidem clare, ut obſeruauit A. Magnæus, lectio deprauata eſſe poteſt, ex ó-gódar, *non bonam*, detrita prima litera in matrice, aut ex induſtria ab librariis rejecta. ‖ miklar, *magnam*, ɔ: fortaſſe grauem moleſtiam, importunam. C. E. K. L. M. et Fragm. Chart. i. quod in plerisque membranam ſequitur, quid in hac extiterit, hodie non eſt cernere, propter aliquot literas (duas aut tres, ad ſummum), vetuſtate deletas.

x) Spanda ek *y*) jörd med ordum	*Extorſi* 1) *fundum verbis*
Endr. *z*) Steinari or hendi.	*Olim Steinari e manu*
Ek þóttumz þá *) orka	*Tunc mihi videbar operatus*
þ) Arfa Geirs til *æ*) þarfar.	*In* 2) *Geiris filii utilitatem*
Mer	*Meam*

x) ſagnda, monſtroſo verbo, membr. a. ſegianda, nihilo melius. Hol. E. Svec. ſtianda. C. et Fr. i. i. e. *emolitus ſum.* ſtian, eſt *labor grauis*, unde verbum, at ſtiana. Noſtra lectio, ſpanda, eſt ex Jör. Guelf. I. in qua mirum eſt ceteros tantas turbas dediſſe, cum per ſe ſatis ſit perſpicua iis, qui aliquam priſci ſermonis habent notitiam. || Feſti ek eid med ordum. K. L. M. Hrapp. *ſpoſpondi juramentum verbis.* in contextu abſurde. varda ek einkis ordum, etiam inepte. O.

y) ord. Svec. E. prave. jörd ex Guelf. Hol. Jör. conſeruaui, quod et a primo videtur fuiſſe in membr. a. etſi prima litera hodie viſum fugiat.

z) Steinarr, in accuſandi caſu, improbe Hol. Svec. I. Steinars, video in collectione varietatum ad G. Pauli transmiſſarum, in textum illatum in gignendi caſu, quod quidem conſiſtere poteſt, et ab illo receptum eſt, at Steinari in dandi caſu eſt elegantius. Steinarr ſór hendi, corrupte, pro Steinars or h. Fr. i.

*) aka, deducere vel flectere negotium. Hrapp.

þ) Geirs til þarfar. tantum membr. a. et Fr. i. ſine ullo lacunæ veſtigio, quo ſtropha duabus ſyllabis truncatur. || Geirs til þarfar meiri. Hol. K. L. M. Svec. Eyr til þ. meiri — *mulieri* vel *paci in majus emolumentum.* O. þarfar Geirs til meiri — *in majus emolumentum Geiri.* Hrapp. at vidiſſe oportuerat librarios, hic ſermonem non eſſe de patre (cujus ſupra meminit Hiſtoria Cap. xxx...) ſed de filio. Omnes hæ turbæ ortæ ſunt e prima voce ſtrophæ in membr. ſcribæ vitio omiſſa, quam homines imperiti, pro ſuo captu, voluerunt ſupplere.

æ) þarfa, in num. plur. Jör.

1) ſpanda, præt. a verbo ek ſpen. de quo ſupra a ſtroph. 16. G. Pauli, pag. 273. n. 5. in verſu e ſkálda, mihi Edda, citato, recte quidem in metro verba habent, ad ſententiam non item. Ordo eſſe debet, ſi recte memini, nam Edda careo: úlfr or ſkógi á ſár at ſpania, i. e. *lupo ſylueſtri vulnera trahere* (*vellere*, *dilacerare*) *licet.* aliud eſt, ek ſpenni, ſpennti, at ſpenna, *extendo*, *effundo*, *diſſipo*, in at eyda ok ſpenna, hodie junctis, de *prodigis*, et de Grimo epiſcopaſtro, cui lanii cognomen (ſkurd-grímr) in Annalibus ab laniatu pecorum. Han ſpenti fé (vel fiam) ſtadarins, opinor me ibi vidiſſe.

2) De Geiro et Thorunna Thorgeiri hujus

Mer bráz minnar ſyſtur
a) Mögr *b*) hetumz *) þó *c*) fögru Mátti

Meam ſpem fefellit meæ ſororis
Filius 3) *pollicebatur mihi tamen ſplendida*
A malo

parentibus, ſupra in Skallagrimi Hiſtoria (vid. Var. þ) nec non Landn. pag. 23. 24. Edit. Schalh. G. Pauli.

a) mögi. K. L. M. literæ *i* et *r* facile in membranis confunduntur, niſi librarius intelligens legit, ut contextus ſuadit. Alias mægi, gen. neutr. in Banda-manna-ſaga, eſt adfinitas. *ö* autem et *æ* propter cognationem inter ſe permutantur, i. e. *affinitas mecum contracta ob meæ ſororis conjugium.*

b) hittumzt. membr. b. i. e. Holana. G. N. I. Svec. hötumzt. Jör. neutrum cum ceteris cociliatur. Boni viri non intellexerunt, quod hetumz, in textu valeat, vel poſitum ſit antiquo more, pro het mer, in forma media. Ego de vi harum terminationum, umz, umk, et um aliquid dixi in Eddæ Sæm. Gloſſarii ſpecimine ad Tom. I. ‖ þótt hún ſe fögur — *etſi ea ſit formoſa.* H. ridicule ſatis. hittumzt á fögur, *ſplendidis* (*verbis*) *nos conuenimus*, et id quidem coacte, ſi ſermonem ſpectemus. O. Denique totam hanc ſtrophan ſic exhibet. Hrapp. megri hietuſt þei fegri — *ſororis macies* etc. unde judicium fieri poteſt de ſcientia editorum.

*) Ita repoſui ex conjectura propria, quam firmat ex Holanis N. et adoptat G. Pauli de ſuo ingenio. þá præferunt ceteri, et ipſa membr. a. ɔ: *quando* vel *cum.* vide Var. ſequ.

c) Hæc eſt lectio Jör., quæ etiam fuiſſe videtur in membr. a, etſi hodie non perſpiciatur plane, propter literas fugientes, ob ætatis et utentium injuriam. Suffulciunt eandem K. L. M. Hrapp. præferentes fegri, paruo discrimine literarum. ‖ fögur, in neutr. plur. et ſubauditur, heit, cum m. poll. ſplendida promiſſa. Hol. Svec. fögur in ſing. foem. G. Pauli. vid. not. i ögur. I. artifex in deprauando.

3) hettumzt, retinet Dominus Gunnar et tamen legit, fögur, ſing. foem. ut in var. lect. attuli. vertitque verſiculum: *quantumvis formoſæ.* illud, hetumz-fögur, non recte neque e ſermonis genio ſic reddidit; nam ſecundum verba debuerat eſſe: *dicta mihi eſt formoſa*, vel *a me dicta eſt formoſa*, et hæc quidem coacte ſatis. Præterea res ipſa eſt abſurda, neque adeo credibile, Egillum hominem cordatum, ita ſenſiſſe (niſi ludens hoc injecerit) nam in manu matris, quantumuis formoſæ, non eſt, quales habeat liberos, niſi quod educationem attinet, ad quam tamen forma matris parum aut nihil momenti habet.

d) Mátti eigi *) bauls of bindaz Blundr *e*) ek *f*) flíkt of undrumz.

A malo (inferendo) non potuit ſe cohibere Blundus (Nictans) ego id demiror.

Þorgeir Blundr fór i brott frá Anabrecku ok fór ſudr i Flókadal. Þviat Þorſtein þóktiz *g*) ekki mega vid han eiga. enn han vildi þó vægiaz *h*) þar vid. Þorſtein

Thorgeir Blundus Anabrecka transmigrauit in Flokadalum auſtrum verſus; nam Thorſtein intellexit nullam ſe rationem cum eo habere poſſe, ſed voluit tamen ibi a violentia temperare (clementer cum illo agere). Thorſtein

d) mundi. O. in rhytmo elegantius. mundi et bindazt, in ſententia etiam non prorſus adſpernandum, ſi interrogatiue accipiatur: *Non abſtineret malo*, vel *injuriæ? Non abſtinuiſſe Blundum m?* O.

*) baugs. Guelf. I. *ab annulo.* nugæ, ſed forte fuerat bágs (bágs), *ab incommodo*, vel *moleſtia.* á-bágr, *obliquus, prauus.* at beygia, *curuare;* boginn, *curuatus.* bagi, *incommodum.* ganga í bága vid einn, de equis jugalibus; et bríóta bág vid einn, *alicui aduerſari oblique*, dixit Biarnius Gull-brár-ſkáld poëta, in encomio Kalfi Arnæi, de ejus in Olavum Sanctum perfida rebellione. || Deinde, ok beidazt, pro of bindazt, *etiamne poſcere potuit pecuniam?* I.

e) ef, *ſi.* I. et mirum ſane eſt Gunnarem Pauli, tam doctum hominem et elegantem hanc lectionem ſuſcepiſſe in textum, et magis mira verſio ejus in hac duas ſtroph. l. lineas verſus ultimas: (mátti et mundi, priore linea retinet) *Hoc ipſum cum mirer non impune feret, (aut tulerit Blundus).* Primo, bauls, in verſione omittit, niſi id intelligi velit ex illo, *impune;* deinde at bindazt bauls, reddit *impune ferre*, quod bona fide dicam, penitus falſum eſt, et tam contra uſum ſermonis noſtri hodiernum, quam libros ſcriptos. at bindazt bauls, at bindazt tára, *lacrymis abſtinere* vel *ab eis ſe cohibere;* at bindazt reidi ſinnar, *ſe ab ira cohibere;* nempe illud verbum, at bindazt eins, eſt de iis quæ in noſtra poteſtate ſunt, non aliena, ſi uſum linguæ velimus ſequi. || ne ek — *neque ego* etc. Guelf. fortaſſe non ita male, quaſi id ipſum a cognato ſuo expectauerit.

f) hlíkt, monſtroſe. Hrapp.

g) eigi mega láta han þar búa — *e re ſua non eſſe, ut eum ibi ſineret habitare.* Guelf.

h) vid hann fyri frændſemis ſökum (ſakir) — *erga eum, cognationis gratia.* Jör. Guelf.

ſtein var madr *i*) ú-refiuſamur ok rettlátr. ok *k*) ú-áleitinn vid menn, enn hellt hlut ſínum ef adrer menn leitudu á hann. enda veitti þat heldr þúngt fleſtum at etia kappi vid hann. *l*) Oddr var þá höfdingi i Borgarfirdi fyri ſunnan Hvítá. han var hofs-godi ok réd fyri hofi þvi er allir menn guldu hoftoli til fyri innan Skardsheidi.

LXXXVIII. Cap.

AND-LÁT EGILS SKALLAGRÍMSSONAR.

Egil Skallagrimsſon vard madr gamall. en í elli hans gerdiſt hann þúngfærr, ok *m*) glapnadi honum bædi heyrn ok ſýn. han gerdiz ok fóiſtirdr. Egil var þá at Mosfelli med Grími ok Þórdíſi. Þat var ein dag er Egil geck úti med vegg

ſtein erat homo fallaciarum expers, et juſti ſtudioſus, abhorrens ab laceſſendo alios, at conſeruator ſtrenuus ſui juris, ſi alii homines eum attentabant, quod ſane inceptum, contentionem cum illo agitandi, impendio graui plerisque eueniebat. Tunc Oddus Tungenſis ſummam rerum Borgfiordenſium a meridie albi tenebat, is erat flamen et fani antiſtes, ad quod fanum omnes a meridie Skardsheidæ (Tesquis montanæ intercapedinis) ſacrum tributum conferebant.

LXXXVIII. Cap.

DECESSUS EGILLI SKALLAGRIMI FILII.

Egillus Skallagrimi filius grandis æuo factus eſt, et pondere ſenectæ grauis; labaſcebat ei et viſus et auditus; pedum etiam rigore (imbecillitate) laborabat. Tunc Mosfelli degebat apud Grimum et Thordiſam. Contigit uno die, ut Egillus foris ſecundum parie-

i) hóffamr (um alla hluti. add. Guelf. I. et reliqua ejus characteris excludunt), *temperans (moderatus) ad omnia.* Guelf. Hol. I.

k) u-til-leitinn. Jör.

l) med þeim Tungu-Oddi var fátt (optazt þúngt) ſídan er mál (þeirra) Steinars höfdu verit — *inter eum et Oddum Tungenſem erat friguſculum (ſæpiſſime offenſiones erant) ex quo inter illum et Steinarem fuerant litigia.* Guelf. I. P. Jör. omiſſis quæ de Oddo ſequuntur. pro fátt, ſpatium vacuum relictum eſt in Guelf. þeirra, non eſt in Jör.

m) glatizt fyri honum bædi ſyn ok heyrn. Guelf.

n) vegg ok drap fæti ok fell. *o*) konur nockurar ſáo þat ok *p*) hlógu at. ok mæltu, *q*) farinn ertu nú Egil *r*) med öllu, er þú fellr einſaman *s*). Þá ſagdi *t*) Grímr bóndi: *u*) midr hæddu konur at ockr þá er vid vorum *x*) ýngri *y*). Þá *z*) qvad Egil:

Vafs

parietem ambulans, offenſo pede, laberetur. quod cernentes foeminæ quædam, riſerunt id, dicentes: Nunc tu plane confectus es, Egille! cum cadis ſolus. Tunc fatus eſt Grimus herus: Minus irridebant nos foeminæ, cum juniores eramus. Egillus verſiculum fudit:

Impe-

n) hús-vegg, *parietem domus.* Jör. et mox: han drap vid fæti ſínum, ok fell, þvi ſtakſteinótt (ita I. recte, ſed ſtackſteinótt, male, Jör. lacuna unius aut duarum vocum in Guelf.) var med veggnum — *nam a lapidibus incompoſitis confragoſum erat ſecundum parietem.* Jör. et partim I. Guelf.

o) nockur kona — — ok mælti. Guelf. in num. ſing.

p) hlóu mikinn at — *magnum riſum ſuper eo riſere.* Jör.

q) afláfarr, *nunc robur tibi deminutum eſt, Egille!* Jör.

r) er þú ſér eigi fyri fótum þer, ok fellr, etc. *cum tu non vides, quæ tibi ſunt ante pedes.* inſer. Jör. Guelf. I. P.

s) ok miök (allmiök, omiſſo ok. I.) ertú ordinn eptir þik — *multum de tuo priſtino vigore perdidiſti;* ad verbum: longe (*perquam longe*) *poſt te ipſum relictus es.* add. Jör. I. P. Guelf. qui ultimus in vocula, eptir, deficit.

t) einn húskarl bónda — *unus domeſticorum heri.* Jör.

u) minnr. Jör. minna. I.

x) úngir, in poſitiuo. Hol. I.

y) ætla ek ok at þeim þyki * nú lítil (aut lítillar, hic legendum, aut deinde, verdt, expungendum, ſi ſermo ſibi conſtare debeat) tilſiá verdt um qvenſemi ockra — *atque etiam opinor, noſtram ad mulieres inclinationem parum ab iis reſpici*, vel *parum apud eas in cenſum venire* (*parum ab iis illius haberi rationem*) add. Jör. poteſt et qvenſemi hic accipi de habilitate ad officium muliebre vel amatorium. ſed ea vocis acceptio non eſt ex uſu hodierno.

* ætla ek þeim þyki lítil qvenſemi ockar. Egil mágr — *credo iis paruam videri noſtram ad mulieres inclinationem, Egille adfinis!* I.

z) Egil ſegir, at ſva var þá komit, ok qvad ſtöku eina — *Egillus dixit, eo tum ventum eſſe, et ſtichidium cecinit.* Jör. Egil ſegir, at ſva var, þá qvad han þetta — *Egillus dixit, ita eſſe, tunc hoc cecinit.* I.

Þ) Vafs hefi ek æ) vá-för ö) heſſis Vá

1) *Impedito et ancipiti greſſu utor Vitio*

Þ) ita membr. a. Hrapp. Svec. Hol. quam lectionem etiam firmat, vafi, in Jör. nam interdum *l* pro *s* poſuere imperiti librarii. Sed, vals; præfert Dominus *Gunnar* e *Skaldæ* auctoritate, quod etiam firmant duo exemplaria Skaldæ, quæ nunc ad manum habeo; unum anteceſſoris mei *J. Olavii*, in Edda ab eo collata, quod exemplar aliis antecellere ſenſeo. hoc exemplar a me deſignatur per a. Skalda. Alterum deſcriptum eſt e *Pauli Sveinſonii* Diaconi, docti hominis, et in literis noſtris antiquis haud perfunctorie verſati; ex ejus ergo exemplari transſcriptum eſt, cum præfatione ſummi antiquarii et poëtæ, *Eggerhardi Olavii*, quod nunc eſt in poſſeſſione viri illuſtriſſ. *P. F. Suhmii*, et a me per lit. b. Skaldæ in varietatibus deſignatur. De cetero vide var. ſequ. * || modo poſt, em ek, pro hefi ek, Skalda b. et in collatione Skaldæ a, pro varietate e libro C. unde nihil idoneum eruere queo.

æ) vafs. Jör. de qua lectione nihil audeo judicare; ſed, utcunque, res eodem cadit. vafor. membr. a. et traduces. quod velim alios, harum literarum ſcientes, explicare. inde adactus neceſſitate feci vá-för, etſi concedam, auribus ingratum eſſe illud *vá* repetitum; poſſet ergo pro *eo* reponi *vo*, alterutro loco, nam *o* tenue, et *a* graue ſiue *á* obeunt vices mutuas. et vofor præferunt ex Holanis G. N. vofur. mbr. b. H. va för, diuiſim, quod meam lectionem fulcit. Hrapp. vafar. c. in varietatibus Skaldæ a. vafr. Skalda utrumque, quod adoptauit *G. Pauli* mutatum tamen in vafur. Explicationem ejus videbimus infra ceterum vafr, una ſyllaba, poſſit eſſe *gradus minutus et infirmus*, qualis puerorum, at vafra, verbum, ea notione notum eſt.

ö) heſis, ex Holanis, N. heftis. Hrapp. quod *vinciendi* notionem quomodocunque importat. helſis. Jör. G I. Skalda a. b. et G. Pauli. heslis. corrupte, et ſine ſenſu. K. L. M.

Verſiculus hic, ſ. rectius ſemiuerſiculus, qui an poſteriore parte ſua unquam ſuppletus fuerit, incertum habeo; hic, inquam, verſiculus, ſi partem ultimæ linæ excipias, magna laboret obſcuritate, quæ magis in verbis, quam in rebus cubat. Dni. Gunnaris *verſionem in priorem partem vidimus in varietatibus lectionum, mihi partim improbatam. Ego alias lectiones ſecutus, pro meo tenui captu, et tempore iniquo, conatus ſum præſtare, quantillum potui, in rimatione ſenſus verbalis, quæ meum capitulum ſæpe in vertiginem egit. Verſio aliquibus illuſtranda eſt, ſed quam pauciſſimis, verbulis. Multa præoccupata ſunt in varietatibus ll.*

1) *Ordo verborum in priore hemiſtichii parte talis a me attemperate ad verſionem conſtituitur:* Ek hefi vafs vá-för (vel va-för). vá (vel va) ſkalla heſſis em ek fallr. vafs, *genitiuus, eſt a Nom.* vaf, implica-

a) Vá fallr *b*) em ek ſkalla. 2) *Vitio improuiſo oculi caducus ſum*

tio, tricas, ambages, impedimentum, *cui cognatum* vafningr *in Niála, ejusdem fere ſenſus.*

a) va fallr. una voce membr. a. et traduces; quod ſonaret, *improuiſo caducus.* ſed tum difficulter e ceteris ſenſus elicitur, quæ difficultas me impulit, ad illud va, vel vá, ſeorſum capiendum. vo-fallr. idem. Hol. vel var. præced. æ. || vá fullr, diuiſim. Hrapp. va fullr. itidem. Jör. iſtud fullr rhythmum peccat. de cetero iſta vocum distractio meam lectionem firmat. Deinde: enn ei ſkalla. Jör. falſo, ſi verba in ſuo ſitu velimus accipere. || valfallz. Skalda a. et b. *ſtragis;* unde nullus ſenſus idoneus erui poteſt. || va-fallr. retinet G. Pauli.

b) enn ek kalla. Skalda utraque. *at ego clamo*, ſc. ad auxilium ferendum. Ita vafs vafr hæſſis, *implicitum inuolucre oculi*, allegorice notaret *caliginem oculorum*, ɔ: coecitatem. at vefia, eſt, et *inuoluere et implicare* in Carm. Gislii Surſonii. Alias vafs, in nominatiuo gen. neutr. eſt noſtratibus *torta et vacillans ambulatio*, ab at vafa, quod de ſuſpenſo in Rúnatals-þætti Odins habetur, cognatum Lat. *vagor.* heſs (eſs) pro *oculo* accepit *J. Olavius* in præclaro Tractatu ſuo de Arte Poëtica priſci Septentrionis, ubi tamen ſuppleri fateor adpellationem per adpoſitum, *Sión*, viſum. vide indicem hujus libri. Sed hic neceſſum foret ſemiplenæ adpellationi adquieſcere, cujus etiam exempla adtulit vir laudatus, ibidem; ea tamen apud veteres ſunt rariuſcula, et magis ad veniam poëticam neceſſitati datam quam ad artem exactam pertinent. Denique, pro ſkalla, in fine ſtrophæ, reponendum conjicerem ſkalli, in nominandi caſu, ɔ: *caluaſter.* Ceterorum ordo et ſenſus foret, is, quem propoſui in hac var. l. paulo poſt initium. ſkalla etiam accipi poſſet aduerbialiter, pro ſkadla, contracto e ſkadliga, *perniciose, periculoſe;* ſicut varla (valla), *vix*, a varliga, *caute. dl* autem interdum tranſit in duo *l*, ſicut fridla, *amaſia, concubina*, in frilla; midli, *inter*, in milli. Ita ſenſus hujus lineæ foret: ek em ſkalla va-fallr, *pernicioſe præceps in caſum ſum.* Denique verſio Domini Gunnaris (cujus lectiones jam ſuis locis attuli), in hanc priorem hujus hemiſtichii partem hæc eſt: *Falconis inſtar mihi* [1]) *collum eſt faſciatum, toto capite* [2]) *repente caluo (probe caluus mox moriturus).* Et hæc ſubnotat idem vir doctiſſimus.

[1]) helſi, *collare*, ab háls, *collum.* helſótt kyr etc.

[2]) váfallr, *cito labilis, utpote caluus.* Hactenus ille: an *collum faſciatum* habeant *falcones*, mihi non conſtat, qui Diſciplinæ Falconariæ imperitus ſum; ſed habeant ſane, cui uſui id fuiſſet Egillo ſeni? Deinde per *calvitiem* non ſtetit, quod Egillus *cito*

Blautr *c*) erumz *d*) bergi *e*) þota *f*) Borr. en *g*) hluſt er *h*) þorrin. Egil

Mollis eſt mihi in 3) *rupe crurum* 4) *Ramus. at* 5) *auditus defecit. Egillus*

labilis aut *ideo cito moriturus*, nam multos annos viguerat et vixerat calvaſter. vide ſupra pag. 305. 334. cum not. t. et pag. 494. in Carminis lin. ult.

2) *Quod ad priorem partem vocis* vaför *attinet, lectorem remitto ad vocem* vá-lítit *in Eddæ meæ Sæmundinæ Gloſſario primæ partis, et ad ea, quæ occupata ſunt in hiſce varietatibus. Porro* ſkalli *eſt et* caluitium, *et* caluum caput, *et* caluus homo; heſſir, dux, præfectus, *ex mea ſententia; atqui credo*, oculum, qui eſt lumen corporis, et dux domini ſui ambulantis, *recte dici poſſe hoc loco ab Egillo caluaſtro* ſkalla heſſi, *i. e.* ducem capitis calui vel hominis calui.

c) erum. Jör. quod eodem redit. em ek, *ſum ego.* Skálda utraque. eims. Holani. præter N. qui præfert eins, *ſimiliter, etiam.*

d) Ita membr. et plurimi, ſed bergis, Jör. Skalda b. et G. Pauli, in genitiuo, quæ lectio, quoad ſenſum, facilior eſt, etſi illa altera conſiſtere poteſt, ſubaudita Præpoſitione i vel a, *in.*

e) fótar, in ſingulari, omnes; pro quo fóta, in plurali recte reſtituit G. Pauli.

f) borrinn. K. L. quod eodem fere redit. borginn. Hrapp. bær. Hol. et Svec. berr. Skalda b et a, prima lectione; ſed borr, pro variante e Codice c.

g) Ita G. Pauli et Jör. item Skaldæ; ſed luſt. membr. Jör. Hol. Svec. per quod, etiam *libido venerea* intelligi poteſt. lauſt. N. K. L. Hrapp. vitioſe.

h) þærinn. Hol. mendoſe et obſcure. þerrin. Skalda b. itidem.

3) bergi fótar, *ad verbum expreſſum eſt in verſione, ſed ad ſenſum valet:* In ſummo interfeminio, vel intercrurio, *ſi hoc dicere liceat, et aliis verbis:* in imo abdomine vel aqualiculo ventris (*una voce*, inguine), *cui* veretrum *noſtrum cohæret. Ideo autem poſuit poëta* berg, *quod dictum* abdomen, *propter craſſitiem ſuam* kletti *adpellatur;* klettr *eſt ſynonymum* rupis (bergs *vel* bergis). *Ergo* berg *vel* bergi *pro* kletti *uſurpauit per licitam metalepſin, etſi aliquid diſtent* kletti *et* kletir; *ſed talis diſtantia in vocibus, vel literis, vel re cognatis, non obſeruatur; conf. ſupra pag.* 459. *var. lect.* a.

4) borr, terebra, ſubula. bergis, *genitiv. a* berg (*imo a* bergi. *G. M.*) ſaxum, rupes. *G. Pauli in nota. Senſum percepit vir doctus, ſed turpe dictu auerſatus vertit hæc*, blautr erumz bergis fóta, paphiis luſibus ſum impar. Skalda *hoc exemplum adfert figuræ Charientiſmi, ſed in illa* terebra *parum Charientiſmi video; ergo mihi placuit, ro* borr, *quod etiam* ligni *nomen Eddicum eſt, accipere, ut verſio mea præ-*

Egil vard med öllu ſiónlauſs. Þat var einnhvern dag, er vedr var kallt um veturinn, at Egil fór til elds, at verma ſik. *i*) matſelian ræddi um, at Þat var undr mikit, ſlíkr madr ſem Egil hafdi verit, at han ſkyldi liggia fyri fótum Þeim, ſva at Þær mættu eigi vinna verk ſín. Ver Þú vel vid, ſagdi Egil, Þótt ek bökumz vid eldinn ok míkiumz ver vid um rúmin. Statt Þú upp, ſagdi hún, ok gack til rúms Þíns ok lát oſs vinna verk vor. Egil ſtód upp ok geck til rúms ſíns ok qvad:

k) Hvarfa ek blindr *l*) of branda
m) Bid ek *n*) eirar ſýn geira
Þann

Egillus viſu in totum orbatus eſt. Aliquo die hyemis (proximæ vel ejusdem) cum frigida eſſet tempeſtas, accidit, ut Egillus ignem accederet ad calefaciendum ſe; ſuper hac re verba fecit proma-conda, ſtupendum eſſe (prædictans) tantus vir atque Egillus fuiſſet, eum pedibus illarum objacere, ita ut ſua officia nequirent adminiſtrare. Benignam fac te præbeas ad hoc, inquit Egillus, etſi ego me ad ignem focillem, et obtemperemus inter nos de locis. Surge tu, inſiſtit illa, atque i ad locum tuum, et ſine nos noſtris fungi negotiis. Egillus ſurrexit acceſſitque ſedem ſuam et modulatus eſt:

Erro cæcus 1) *circa titiones (focum),*
Pacem oro 2) *nympham culinariam,*
Tan-

fert, latinitati, quantum opinor, congruenter, atque etiam coſtitati.

3) hluſt, auris interior, auris meatus (audiendi organum. *G. M.*) hludſt, *a* hliód, ſonus, *hic pro* auditu, *meton. ſubj.* G. Pauli.

i) ok retti fætr ſína at elldi, Þá ſpurdi madr einn, hvert honom væri kallt á fótunum, ok bad han eigi ofnær retta eldinum etc. quæ aliquanto poſt in textu habentur, Jör. omiſſo quod intercedit in textu, de negotio Egilli, cum promaconda.

k) hvarfla, ex Holanis H. id. uſitatius. hvarf, *circumii.* K. L. M. Hrapp.

l) um. Svec. id. uſitatius. af brandi, *ab igne.* Hrapp. ſuſpecte.

m) beid. id. O.

n) eira, *paces*, in plur. aut *temperare*, ſi pro verbo capiatur. Hol. haud ineleganter. eydar ſyn greida. O. eidar, pro audar, licet accipere, unde ſenſus fit: *Nympham diuitiarum oro commoditatem.*

1) Poſtes, *vertit* G. Pauli; *ſed mihi ex circumſtantiis alterum placuit, nam ſenex nunc eſt in coquina conſtitutus. Utraque tamen verſio, ſi uſum ſermonis ſpectemus, recta eſt.*

2) Geiri *eſt* ignis *nomen Eddicum, ſine dubio a ſua* vi penetrandi. *Promaconda autem*

o) Þann p) tier ek harm á q) hvarma
r) Hvítvöllum mér ſetia.
s) Er jardgöfugr ordum

Ord

Tantum prædico ærumnam mihi
In 3) *albis ciliorum campis ſedere:*
4) *Poſtquam, auitis poſſeſſionibus nobilis,*

Ham-

hoc loco occupata eſt in negotio culinario; *adeo poëta ſatis facete denominationem iſtam fabricatus eſt. Vide annotationem Domini* Gunnaris. "ſyn, dearum una. geira ſyn, mulier. geir *autem hic non* haſta; ſed geiri *dicitur* panniculus; *etiam* geirvarta, ſummum mammulæ. *Item* geir (haſta muliebris) acus, *ut* nála nauma, *in* Grettis-ſaga" *hæc ille.*

o) Þá-harma, in plur. O.

p) Hæc eſt plauſibilis reſtitutio Dni. Gunnaris, nam libri ceteri præferunt, ber ek, *fero*, quod vix procedit, propter ſequens ſitia, ſi pro verbo capiatur; ſed ſi pro nomine in accuſandi caſu, utcunque tolerari poteſt, hoc ſenſu: Eam ærumnam mihi — ſeſſorem; foret autem inaudita, ſed tamen analogice formata, a nominatiuo verbalis ſubſtantiui ſiti, genit. et accuſ. ſitia, pro quo ſeti, ſeta, uſitatius. || veg ek, gero, Hrapp. et deinde harma hruma, ad verbum, *ærumnarum infirmitatem*, id.

q) hvörmum. O. quod non improbat, imo alteri præfert, quod in parentheſi adponit Dnus. Gunnar. Sed cæcuties non habet ſedem ſuam in ciliis; etſi ejus verſio præferat, *circa alba cilia mihi ſedere*, de cæcutie, per hypnallagen quandam tolerari tamen poſſet, ut ciliis viſus et vicisſim cæcuties propter vicinitatem cum oculis, quorum hæc ſunt propria, tribuatur.

r) hnitvöllum. K. L. M. quod ſi per y ſcriberetur, credit collega meus J. Johnſonius, non inepte adplicari poſſe de oculis, ut appellentur *globoſi ciliorum campi*, translatione facta a figura glandis ad figuram oculi. Mox mik pro mer, *me*, eſt in Hrapp.

s) Priorem partem hujus carminis transfert Dnus. Gunnar ad paullo præcedens ſtichidium, atque ejus poſteriorem partem facit, cum illud ſtichidium non conſtet niſi quatuor lineis; hanc vero poſteriorem partem, ut ejus verbis utar, "cum quo pertineat, neſciam, mittere etiam liceat." *Etiam* eo pertinet, quod alia carmina hujus Hiſtoriæ omiſit. Eſt autem in hac parte carminis comparatio præſentis ſtatus ſenis inualidi, qui deſpectui habetur, vel ab ancillis domeſticis, cum priſtino ſtatu ejusdem in juuentute, cum in pretio haberetur a regibus, quod non adeo obſcurum fuiſſet videre tanto antiquario et poëtæ, atque Dnus. Gunnar eſt, ſi tempus et attentionem adplicare voluiſſet. || Mox jardargöfugum, in ablat plur. K. L. M. Hrapp. quod quomodo ad *verba* (ordum) adplicari poſſit, non video.

Ord *t*) mín Konúngr fordum
Hafdi gramr at gamni
u) Geir *x*) hamdiz mik framdi.

Hamderi gladius, Rex,
Meis verbis oblectatus,
Me ſuis verbis princeps cohoneſtauit.

Þat

Acci-

3) á hvarma *vel* hvörmum hvítvöllum; *Dnus. Gunnar vertit:* circa alba cilia, et adnotat: hvarma hvítvellir, cilia, præ ſenio albicantia, ſ. incana (papillæ). *Sed antea dixi ſub* var. q. *nec* viſum, *nec* cæcutiem *tribui poſſe* ciliis. *Sed poëta veroſimiliter oculos vocauit* hvarma hvítvelli, *per hypallagen quandam, ab eorum* ſitu depreſſiore *ſub* ciliis in editiore loco ſitis.

4) *Hæc particula* er, *ſic accipienda, bene notetur, propter contextum cum priore hemiſtichio, quem non obſeruaſſe opinor doctiſſimum interpretem. Vid.* var. s. *neque ſane ea acceptio eſt admodum trita de* tempore præterito; *habemus tamen in* Hyndlo-liód-um: voro ellifo áſir taldir, Baldr er hné at bana Þúfu, Þá er han var hníginn etc.

t) Þau, O. *eis* ſ. *iſtis*, inepte.

u) Geirhendiz mer ſenda. O. unde nihil erui poteſt contextui congruum. Geir hendiz vel hamdiz tók framdi. Svec. et Hol. ſine ſenſu in contextu.

x) hamdiz et handiz leik, framdi. itidem. K. L. M. et Hrapp.

Poſterior pars carminis ita in ordinem proſaicum redigitur, verſioni congruenter:

5) Er jardgöfugr 6) hamdiz geir gramr hafdi ord mín fordum at gamni. Konúngr framdi mik ordum.

5) er *paullo antea occupatum eſt.* jardgöfugr *intelligitur* ódalborinn madr, ad prædiorum auitorum propriam poſſeſſionem natus. ódal *tamen et* adal, *eſt quæuis* propria poſſeſſio, *ut videmus in* Loka-ſenna *Eddæ Sæmundi; quoniam autem* latifundia *ſunt præcipua inter poſſeſſiones, ad ea, vel* Egilli *tempore, oportet notionem του* adal *reſtrictam fuiſſe.* götugr *autem ad verbum eſt* dotatus, *a* giöf, donum, *et applicatur ad omnia* naturæ et fortunæ dona inſignia.

6) Hamdir, *filius* Gudrunæ Giukiados, *lapidum jactu fuit interfectus, ut tradit Edda utraque. Hinc Edda Snorrii nominatim* lapidem *vocat* Hamdis grand, noxam Hamderi. *Quod* Hamdis ſverd, lapidem *vocet, non auſim adſerere, ſed res eodem redit, nam ſic vocari ſane poteſt, ſicut* caput humanum *vocatur* Heimdals ſverd *in eadem Snorrii Edda, quoniam* Heimdallus *diuus, eo erat occiſus. Nunc conjungamus* jardgöfugr Hamdis geir, *ſecundum modo annotata, et habemus nomen proprium* Adalſtein, *audacter, at recte, ſecundum regulas poëticas deſignatum.*

Þat var enn eitt ſinn, er Egil geck til elds at verma ſik, þá ſpurdi madr hann hvart honum vari kallt á fótum, ok bad hann eigi retta of nærr eldinum. Sva ſkal vera, ſegir Egil, enn eigi verdr mér nú hóg ſtýrt fótunum, er ek ſé eigi. ok er ofdaúfligt *y*) ſiónleyſit. Þá qvad Egil:

Lángt þiki mer.
Ligg ek *z*) einnſaman
Karl afgamall
þ) Fir *æ*) Konúngs *ö*) vörnum.
Eigom

Accidit porro una vice aut cum Egillus focum ad fouendum ſeſe acceſſiſſet; tunc homo quidam rogauit eum an pedibus frigeret monuitque, ut ne pedes porrigeret nimium prope ad ignem. Ita fiet, inquit Egillus, at nunc mihi non ſit facile pedum regimen, quando viſu careo; nimium triſtis eſt coecitas. Tunc cecinit Egillus:

Tædet me temporum 1),
Cubo ſolus
Senex decrepitus
2) *Procul ab regiis præſidiis:*
Habe-

y) ſiónlauſum, Adjectiuum in dandi caſu, quod hic non facile eſt exprimere, verſioni congruenter, in ſe tamen hæc conſtructio non caret elegantia. Jör.

z) einſámall. I. Hrapp. plebejum et ex altero corruptum.

þ) Adoptaui in textum ex Hol. et O. quam lectionem etiam membrana videtur agnoviſſe, nam in ea hodie non eſt liquidum eam voculam legere, ſed olim videtur habuiſſe nudum f, cum i ſupraſcripto. fyrir, eſt in Svec. et quibusd. Hol. corruptum, puto, ex altero; ſonat tamen *ante*. || At, *ad, apud*. Jör. quod cum ceteris lectionibus a me receptis non conciliatur. A, *in*. I. || I, *in*. E. et Fragm. i. de quibus idem valet, quod dixi de var. *at*. || (I) klæduni óvörmum. Hrapp. K. L. M. (*in*) *veſtibus* (*ſtragulis*) *non calidis*, quod ſine dubio eſt gloſſa.

æ) kóngs, *clare*. Jör. et Svec. In mbr. E. I. eſt ſcripturæ compendium, nempe *ks*, cum transuerſa virga ſuper, quod ex more membranarum ſolet Konúngs deſignare. Non tamen nego id etiam commode legi poſſe per kyns, *familiæ*, *cognationis*, unde ſenſus exiſtit plauſibilis, de quo in nota aliquid dicam. || kotúngs örnum, *G. Pauli*, ex conjectura, quod vertit: *ante ruſticuli focos*, et ſimul monet, quod Egillus hoc epigramma fuderit ad focum jacens (quidni ſedens? örnum, quidem ab arinn, *focus*, bene procedent, ſed kotúngs, de Grimo, hero et adfine Egilli, nullo modo tolerari poteſt. *G. M.*) Porro vir laudatus ita pergit: Nactus ſum ex Codice quodam, ſic ſatis mediocri, lectionem hujuſce modi: a kalls veinum (kall etiam notat *hominem plebejum* vel *ruſticum*, atque adeo hic non poteſt admitti. *G. M.*) nullius quidem in

Eigom *a*) ekkiur
Allkalldar tvær.
En þær konur
b) þurfu bloſſa.

Habemus in conjugio 3) *viduas*
Perfrigidas duas,
Illæ autem mulieres
Indigent 4) *flamma*.

Þar *In*

ſe momenti, ex qua tamen aliquid paullo melius liceat conjectura, ſc. kalldheinum, *frigidis tibiis:* kolbeinum, *tibiis carbonum inſtar aridis, et agilitate defectis*, quæ et comparatio ſatis uſitata: at kallſi ſveinum, *pueris* vel *junioribus ludibrio*, a quo hic non procul aberat; hactenus ille. || kóngsmönnum, *viris* vel *ſatellitibus regiis*. O.

b) örnum, ex H. de quo vide Dnum. Gunnarem et me in var. præced. et poteſt commode adplicari ad lectionem receptam, fir Konúngs, ut ſit ſenſus lineæ: *Procul a focis regiis.* || veinum. I. et Codex quidam Dno. Gunnari laudatus in var. præc. unde facile reſtitui poteſt, vel vernum, id. ac vörnum, vel reinum, quo *terra regia* deſignatur. rein vocatur *tenue ſpatiolum terræ in longum porrectum.*

1) *Hæc eſt Dni. Gunnaris verſio; propius ad verbum foret, et id quidem latine, ut opinor:* Longum mihi videtur tempus.

2) *Ab initio ſtrophæ* fir, *vel ſi mauis* firr, *poſitum eſt pro magis uſitato* fiær, *priſcis* fiarr. *Deinde* regia præſidia, *vel intelliguntur* regii ſatellites, *vel* regia domicilia, *nam* vörn *et* grid *in ſenſu non procul ab ſe diſtant; atqui* grid *notat et* pacem *et* domicilium *apud* priſcos. *Si pro* Konúngs *adoptare volumus* kyns, *adlatum in var. lect. æ, et* vörnum *in modo accepto ſenſu retinere, queritur poëta in hac ſtropha*, ſe procul abeſſe a familia ſua, *nempe filii* Thorſteinis, *qui in ea erat primarius. Denique, ſi adoptemus:* I (á, at) kyns vörnum (örnum, *quæ optima lectio foret, ſi plures haberet auctoritates*), *diceret poëta:* ſe ſub tutela (cura, vel in domiciliis) familiæ eſſe, *uti et erat apud* Thordiſam, *Grimi uxorem, ſuam ex fratre neptim.*

a) reckiur, *lectos.* K. L. M. Hrapp. inepte.

b) þurfu, poſuit *G. Pauli*, nulla neceſſitate. þurftu, *indigebant.* I. haud ellipide. || þiggia, *lubenter admittunt* (*flammam*). K. L. M. Hrapp.

3) ekkiur. Skalda (*et* Grágás). Hæll er ſú kona er búandi hennar er veginn, *i. e. hæll* dicitur illa mulier, cujus maritus eſt occiſus; hæll *autem eſt* calx, extremum pedis, *Dan.* Hæl. *G. Pauli. Figura metalepſis hæc eſt ab æquiuocatione literali petita, qua magni poëtæ olim delectabantur.*

4) ἄυξησις, *pro* magno calore.

A. D post 980. Þat var á dögum Hakonar ens ríka *c*) ofanverdum. Þá var Egil Skallagrimsſon a níunda tigi *d*), ok var han þá hreſs madr fyri annars ſakir, enn ſiónleyſis *e*). Þat var um ſumarit, er menn biúgguz til þings, þá beiddi Egill Grím at rída til þings med honum. Grímr tók þvi ſeinliga, ok er þau Grímr ok Þórdíz töluduz vid, þá ſagdi Grímr henni hvers Egil hafdi beidt. vil ek at þú forvitniz hvat undir muni búa bæn *f*) þeſſi. Þórdís geck til máls vid Egil frænda ſinn. var þá meſt gaman Egils at ræda vid hana. Ok er hún hitti hann, þá ſpurdi hon, er þat ſatt frændi, er þú villt til þings rída, vilda ek at þú ſegdir mer hvat veri i rádagiörd þinni. Ek ſkal ſegia þer, ſegir hann, hvat ek hefi hugſat. ek ætla at hafa til þings med mer kiſtur tvær

In diebus Haconis potentis ſupremis Egillus Skallagrimi filius in nona ætatis decade conſtitutus erat, tumque adhuc ab ceteris rebus viguit, præter coecitatem (viſum). Ea æſtate, cum incolæ ſe ad iter comitiale pararent Egillus Grimum orabat veniam cum eo in comitium uniuerſale eundi. Grimus ad eam dandam tardum ſe præbuit. At ubi Grimus et Thordiſa ſermones inter ſe conferebant, Grimus ei oſtendit quid Egillus orasſet. volo (addit) ut explores quid lateat ſub petitione hac. Thordiſa in colloquium iit cum Egillo cognato ſuo, (tunc enim præcipuum ejus erat oblectamentum, cum ea fabulari). Atque ubi eum conuenit, ſciſcitata eſt; numquid verum eſt, mi cognate, quod tu ad comitium velis equitare? vellem, ut mihi narrares, quid inſit conſilio tuo. Narrabo tibi inquit ille, quod cogitaui: conſtitui mecum vehere in comitium ciſtas eas duas, quas mihi dono

c) aundverdum, *primis*, omnes libri (mira hallucinatione) præter I. qui vocem hanc omittit, paullo tolerabilius, ſed tamen minus determinate, quam par erat, unde adeo neceſſe habui, ſubſtituere ofanverdum. *Thorfæus* in margine I. ſtatuit hoc fuiſſe poſt annum 980. atqui Hacon Dynaſtes 15 annos regnauit ab eo anno, ergo crediderim hic deſignari, ad minimum, unum annorum currentium ab 988 ad 995, ſed quis annus fuerit, difficile et definire. Intereſt ſcire, quot annos Hacon regnauerit; vide Chronologiam ad annum natalitium Egilli, pag. 147 ſupra, cum nota.

d) ára alldurs ſins — *annorum ætatis ſuæ.* ſupplent Jör. et Hrapp.

e) Quæ ſequuntur de propoſito Egilli ad Comitia proficiſcendi, penitus excluſa ſunt in Jör. I. et Hrapp. qui hic ſtatim ſubjungunt: at Mosfelli var höfd ſelfaur etc.

f) þeirri, *illa*, vulgatius. Hol.

tvær er Adulſteinn Konungr gaf mér, er hvartveggi er full af enſku ſilfri. ætla ek at láta bera kiſturnar til laugbergs. þá er þar er fiölmennazt. ſídan ætla ek at ſá ſilfrinu. ok þiki mer undarligt ef allir ſkipta vel ſín ímilli, ætla ek at þar *g*) mundi vera þá hrundningar edr pústrar. eda bæriz at um ſídir at allr þingheimrinn berdiz. Þórdís ſagdi, þetta þíki mer þiódrád, ok mun uppi medan landit er bygt. Sídan geck Þórdís til tals vid Grím ok ſagdi honum ráda-giörd Egils. Þat ſkal alldri verda at hann komi þeſſu fram ſva miklum firnum, ſagdi Grímr. Ok er Egill kom á rædur vid Grím um þingferdina, þá taldi Grímr þat allt af, ok ſat Egill heima um þingit. eigi líkadi honum þat vel. var han heldr ufrýnn. At Mosfelli var höfd ſelföri, ok var Þórdís i ſeli um þingit. Þat var eitt qveld, er menn biugguz til rekna at Mosfelli, at Egil kalladi til ſín þræla tvo er Grímr átti. han bad þá taka ſer heſt.

dono dabat Adalſtenus, quarum utraque plena eſt argenti anglicani; decreui eas ciſtas portandas curare ad judicialem rupem, cum illic maxima eſt hominum frequentia; deinde conſtitui illic diſſeminari argentum; et mirum mihi videtur, ſi omnes bene inter ſe partiuntur; crediderim ibi tum futuras truſiones (impulſiones) aut colaphos, aut euenire poſſe denique, ut omnis concio confligat. Thordiſa dixit: Hoc conſilium excellens eſſe cenſeo, atque ejus memoria perennabit, quamdiu terra hæc culta fuerit. Deinde ea colloquium cum Grimo iniit, et ei demonſtrauit propoſitum Egilli. Id nunquam fiat (ſaxo) ut hoc ad effectum perducat rem adeo abſurdam (talia monſtra) dixit Grimus. Cum autem Egillus mentionem apud Grimum inferret de iſto comitiali itinere, Grimus id in totum diſſuaſit. atque adeo Egillus ſub comitiis domi reſedit; ea res ad ejus animum non erat, quamobrem majorem in modum auſteram præferebat ſpeciem. Mosfelli pecus oeconomicum (lactarium) ad mapalia traductum eſt, atque Thordiſa per tempus comitiorum in mapalibus erat. Contigit una veſpera, ubi ad cubandum ſe compararet familia Mosfelli; tunc Egillus ad ſe vocauit ſeruos duos, quos Grimus poſſidebat, jubens ut equum ſibi

g) muni þá vera. Hol. ſitu verborum ſuaviore.

heſt. vil ek fara til laugar. *h*) ok er *i*) Egill var búinn, geck han út, ok hafdi med ſer *k*) ſilfr-kiſtur ſínar. han ſteig á heſt, fóro þeir ſídan ofan eptir túninu ok fyri brecku, þá er þar verdr; er menn ſá ſídazt *l*). En um morgunin er menn riſu upp *m*), þá ſá þeir *n*) at Egill hvarfladi á *o*) holltinu fyri auſtan gard, ok leiddi eptir ſer heſtinn. fara þeir þá til hans, ok *p*) fluttu han heim. enn hvarki komo aptr ſídan þrælarnir ne kiſturnar. ok eru þar margar getur at, hvar Egill hafi fólgit fé ſitt. Fyri auſtan *q*) gard at Mósfelli gengr gil *r*) ofan or ſialli, en þat hefr ordit þar til merkia, at í *s*) bráðaþegium *t*) var þar vatnfall mikit, enn

adprehenderent, volo enim ad calidum lauacrum ire: atque ubi paratus erat, exiit ædibus, et habuit ſecum ciſtas ſuas argentarias. equum inſcendit. deinde per aream prati domeſticam deuecti ſunt et ſubter cliuum, qui ibi exiſtit, quantum poſtremo obſeruatum eſt. At mane poſtero, cum ſurgerent familiares, viderunt Egillum errantem in ſalebreto ab oriente villæ equum poſt ſe ducere; itaque accedunt eum et vehunt domum: at neutri redierunt deinde, nec ſerui neque ciſtæ. Atque multæ conjecturæ ſunt ſuper eo ubi Egillus abſconderit argentum ſuum. Ab oriente ſepto prati domeſtici ad Mosfellum chasma e monte decurrit. atqui illic notatu dignum euenit, quod in præcipiti (intenſiore) regelatione magnum ibi extitit aquarum profluvium;

b) ok ſkulut þer fara med mer, ſegir hann — *et vos mecum, inquit ille.* add. Jör. Hrapp. et I.

i) heſtrinn, *equus (ſtratus erat).* Iid.

k) kiſtur, tantum, Jör. et Hrapp. ſed ab usque voce búinn, usque ad, fóru þeir ofan etc. omitt. I.

l) til þeirra, *de eorum itinere.* add. Jör. et Hrapp.

m) ok verkmenn gengu út — *et foras exirent operarii.* add. Iid.

n) fyrir auſtan túngard á holltí einu at Egil var þar einnſaman ok l. e. ſ. heſt — *ſepto prati domeſtici in quodam ſalebreto ſolum conſtitutum — — aliquem equum.* Iid.

o) hól einum, *in tumolo quodam.* I.

p) fylgia honom heim — *domum comitantur.* Jör. Hrapp. I.

q) Mosfell, tantum, Jör. et Hrapp.

r) mikit, *magnum.* add. Iid. et I.

s) bredaþegum, pro varia lectione in margine Jör. poſuit *A. Magnæus*, quod fateor me parum certo intelligere, etſi referri poſſit prior pars ad verbum at brædа, *liquare.* Scio quidem bredafönn exiſtere in Volsunga-ſaga, Cap. I. paullo poſt initium,

enn eptir þat er vötnin hafa framfallit, hafa fundiz i gilenu enſkir *u*) peníngar. geta menn ſumir at Egill muni þar feït hafa fólgit. Fyri nedan *x*) tún at Mosfelli ero fén ſtór ok furdulega diúp *y*). hafa þat margir fyri ſatt, at Egill muni hafa kaſtad þar *z*) í fé ſínu þ). Fyri ſunnan ána ero laugar, ok þar ſkamt frá jardholur ſtórar, ok geta þeſs ſumir at Egil mundi þar hafa fólgit fé ſitt, þviat þángat er opt ſenn hauga-eldr. Egill ſagdi, at hann hefdi drepit þræla Gríms. ok ſva þat, at han hefdi *æ*) kiſturnar fólgit, enn þat ſagdi han eingum manni hvar han hefdi fólgit *a*). Egill tók ſótt eptir um hauſtid, þá er hann leiddi til bana. enn er hann var andadr, þá let Grímr

vium; at, poſtquam aquæ ſe effuderunt, in eo chasmate inuenti ſunt nummi anglicani adeo conjiciunt quidam Egillum ibi occuluiſſe pecuniam. Deſub area præti domeſtici Mosfellenſis ſunt lamæ magnæ et mirum quam profundæ; multi pro vero ſibi perſuadent, Egillum eo dejeciſſe pecuniam ſuam. A meridie amni ſunt lauacra calida, et prope ab his foueæ magnæ; et conjectant quidam Egillum ibi condidiſſe pecuniam ſuam, nam ibi ſæpe viſa eſt tumulorum ſepulchralium flamma. Egillus profeſſus eſt, ſeſe occidiſſe ſeruos Grimi, itemque ciſtas abſcondiſſe, at nemini dixit, ubi abſcondiſſet. Eo autumno poſt Egillus morbum cepit, et quidem letalem ſibi; at, poſtquam extinctus erat, Grimus eum indui curauit veſtimentis eximiis,

ſed alio ſenſu, cujus rationem reddit eadem Hiſtoria.

t) Þá er þar voru ſnióvar miklir, ok mikil vatnföll (vatnsföll) urdu eptir gilinu, hafa þar fundiz etc. — *ubi niuium copia, illi erat, et magna aquarum profluuia per chasma fluuii exiſtebant, quod ibi inuenti etc.* Jör. et cet. partim, ſed corrupte.

u) ſilfr-peníngar, *argentei.* Jör. Hrapp. et I. ſed enſkir modo ante non eſt in I.

x) gard, Iid.

y) milli árinnar (m. hans ok árinnar. Hrapp.) *inter eam et amnem.* add. Iid.

z) látid þar nidr fara feid ok þrælana med — *demiſiſſe pec. et ſeruos una.* Jör. et Hrapp.

þ) Hinc usque ad, Egill ſagdi at hann etc. omitt. Iid. et indidem usque ad, Egill tók ſótt. omitt. I.

æ) fólgit fé ſitt — *pecuniam ſuam.* Jör. et Hrapp.

a) Hic nouum caput incipiunt. Iid.

Grímr færa Egil i klædi gód. síðan let han flytia hann ofan i Tialdanes, ok giöra þar haúg *b*). ok var Egil þarí lagdr, ok vápn hans *c*) ok klædi *d*).

LXXXIX. Cap.
GRÍMR TÓK TRÚ.

Grímr at Mosfelli var skírdr þá er kristni var *e*) i lög leidd á Islandi *f*). han let þar kirkiu giöra. en þat er sögn manna at Þórdís hafi látid flytia Egil til kirkiu. ok er þat til jartegna, at síðan er kirkia var giör at Mosfelli. enn ofan tekin *g*) at Hrísbrú *), sú kirkia er Grímr hafdi giöra látid. þá var þar grafinn kirkiugardr, *h*) enn undir altarisstadnum

eximiis, deinde in Tialda-neſum (Tentoriorum Linguam) deuehi, et inibi tumulum ſtrui, in quo Egillus conditus eſt, cum armis ſuis et veſtimentis.

LXXXIX. Cap.
GRIMUS FIDEM CHRISTIANAM SUSCEPIT.

Grimus de Mosfello baptizatus eſt cum religio Chriſtiana legibus introduceretur in Islandiam. Ille ibi ædem ſacram ædificari curauit. at vulgaris eſt relatio, Thordiſam corpus Egilli ad templum portari feciſſe; cujus rei hæc ſunt argumenta: quod poſt, cum templum conderetur Mosfelli, at deſtrueretur Hris-bruæ (Virgultorum ponte) quod Grimus condi fecerat; tum ibi (Mosfelli) foſſum eſt ſepulcretum; at ſub loco

b) mikinn, *magnum*. add. Iid.

c) Hæc exclud. Iid.

d) ok þikir eigi meiri afreksmadr verit hafa i fornum sid ótíginn (ótíginna manna. I) enn Egil Skallagrímsson. Hann var prímsignder madr (add. Jör.) en (ok) blótadi alldri god (add. I.) i. e. *neque cenſetur ullas hominum non illuſtrium Egillo Skallagrimi filio fuiſſe præſtantior ſub priſca religione. Prima ſignatione initiatus fuerat, at (et) nunquam Deos ethnicos coluerat.* add. Jör. I. et Hrapp. Pro ótíginn tamen óteyginn eſt in Hrapp. ſatis ridicule, qu. *non ductus* vel *non illectus.*

e) i lög tekin. Jör. lögtekin. Hrapp. I.

f) ok Þórdís kona hans ok öll hión hans ok heimamenn — *et Thordiſa uxor ſua, omnisque ſua domeſtica familia.* add. Jör. Hrapp. et partim I.

g) at Hrísbrú. omitt Jör. et Hrapp.

*) ok firr bænum — *et remotius a prædio.* I. ſolus add. non male.

h) en þá funduz, tantum, Jör. et Hrapp.

ſtadnum Þá funduz *i*) mannabein, Þaú *k*) vora miklu ſtærri enn annara manna bein. Þikiaſt menn Þat vita af ſögn gamalla manna *l*), at mundi verit hafa bein Egils. Þar var Þá *m*) Skapti preſtr Þórarinsſon, vitur madr. han tók Þá haúſſin Egils, ok ſetti á kirkiugardin. *n*) var haúſſinn undarliga mikill. enn hitt Þótti *o*) Þó meir frá líkendum, hvörſu Þúngr han var. haúſſinn var allr báróttr utan ſva ſem hörpuſkel. Þá vildi Skapti *p*) forvitnazt um Þickleik haúſſins tók han Þá hand-exi vel mikla, ok reiddi annarri hendi *q*) ſem hardazt, ok laúſt hamrinum á haúſſin ok vildi brióta. enn Þar ſem ákom hvítnadi vid *r*) enn ecki daladi eda *s*) ſprack. ok má af ſliku marka

loco altaris inuenta ſunt oſſa humana multo majora aliorum hominum oſſibus. pro perſuaſo ergo habetur e traditione grandæuorum ea fuiſſe oſſa Egilli. Ibi tum aderat Skaptius ſacerdos Thorarini filius, homo cordatus; ille ſumſit caput Egilli, et poſuit ſuper aggere coemiterii caput erat mire magnum; at id tamen viſum eſt magis a probabili abhorrere, quod tam graue eſſet. Caput totum extrinſecus undulatum erat ad inſtar. Tunc Skaptius explorare voluit croſſitudinem cranii. ſumſit ergo ſecurim manuariam bene grandem, et altera manu ſublimem librauit quam celerrime (maximo niſu), malleoque (ceruice) caput percuſſit, frangendi propoſito. at quam in partem ictus venit, ea pars ad illum albeſcebat, at nec depreſſa eſt neque

i) manzbein ok ſverd hiá — *oſſa hominis et gladius apud ea.* lid. et I.

k) bein voru ſvo mikil, at ekki var líkt annara kriſtinna manna beinum, Þeim er Þar (Þá) voru i jördu — *ea oſſa adeo magna erant, ut nihil eorum adſimilaret aliorum chriſtianorum hominum oſſa, quæ ibi (tum) ſub humo erant.* Jör. et Hrapp.

l) ok fródra, *et ſcientium* vel *doctorum.* add. lid. et I.

m) vidſtaddr, *præſens.* lid add.

n) ok Þótti underlega mikil — *mireque magnum viſum eſt.* Jör. et Hrapp.

o) honom Þó mezt f. l. hverſu Þúngr var upp at hefia — *maxime illi viſum eſt a pr. abb. quam gr. e. ad leuandum.*

p) preſtr vita (um) *ſacerdos expl.* Jör. et Hrapp.

q) ſnart, tantum, I. ſolus, *celeriter.*

r) haufinn, *caput.* inſer. lid. et I.

s) brafl. Jör. et Hrapp. quod eodem redit.

marka at hauſs *t*) ſá mundi ecki *u*) audſkædr fyri höggum ſmá-mennis medan ſvördr ok hold fylgdi. Bein Egils voru lögd nidr *x*) í utanverdum kirkiugardinum at Mosfelli *y*).

neque rupta. Inde collegi poteſt, caput id non fuiſſe oportunum violationi ab ictibus hominum puſillorum, dum id ſequuta eſt cutis et caro. Oſſa Egilli humi compoſita ſunt in coemeterio Mosfellenſi extremo.

XC. Cap.

Þorſtein Egilsſon tok ſkírn þá er kriſtni kom á Island ok let kirkiu giöra at Borg. han var madr trúfaſtr ok vel ſidadr *z*). hann vard madr gamall ok ſóttdaúdr, ok þ) var jardadr at Borg at þeirri kirkiu er hann let *æ*) giöra. Frá Þorſteini er mikil ætt komin ok margt ſtórmenni ok ſkáld *a*) mörg, ok er þat mýramannakyn, ok ſva alt þat er komit er frá Skallagrimi. Lengi hellzt þat i ætt *b*) þeirri at menn voro *c*) ſterkir ok víga menn mikler.

XC. Cap.

Thorſtein Egilli filius religionem Chriſtianam ſuſcepit, cum ea in Islandiam veniret, et templum condi fecit Borgæ. Ille erat homo religioſus et bene moratus; peruenit ad ſenectam, et morbo extinctus, humatus eſt Borgæ ad templum, quod condi fecit. Magna proſapia ab Thorſteine ortum ducit, multum procerum et poëtæ multi: id myramannorum genus eſt, ut et omne id quod a Skallagrimo deſcendit. Diu in ea gente obtinuit, ut robuſti eſſent homines, et magni homicidæ (bellatores) at quidam ſapientes ingenio

---

t) Egils. Iid.

u) audſkærdr. Hrapp. corrupte. audſóktr, *ad vincendum facilis.* I.

x) at utanverdum, *proxime ad exteriorem partem ſepti coemiterii.* Jör. et Hrapp.

y) Encomium Egilli ſupra ſub var. lect. d. poſitum, huc addit. E. nulla ſub auctoritate matricis ſuæ membr. a. quæ interpolatio eſt obſeruanda, ſed non ferenda.

z) ok hinn meſti ſkyrúngr ok mikilmenni ok hinn bezti höfdíngi — *vir indole præditus quam maxime heroica et generoſa, optimusque magiſtratus (inter proceres).* add. I.

þ) hvílir, *quieſcit.* Id.

æ) ſiálfr, *ipſe.* add. Id.

a) gód, *eximii.* Id.

b) þeirra, *eorum.* Jör. I. et Hrapp.

c) ſtórir ok ſterkir — *magni ſtatura* etc. Jör. et Hrapp.

mikler. ſumir ſpakir at viti. *d*) Þat var ſundrleitt; þviat i ætt *e*) þeirri hafa fædzt þeir menn er frídaſtir hafa verit á Islandi, ſem var Þorſteinn Egilsſon ok *f*) Kiartan Olafsſon ſyſtr-ſonr Þorſteins *g*) ok Hallur Gudmundarſon, ſva ok Helga hin fagra dóttir Þorſteins, er þeir deildu um Gunnlaúgr Orms-túnga ok Skáld-hrafn. en fleiri voro mýramenn manna liótaſtir. Þorgeir ſon Þorſteins var þeirra ſterkaſtr brædra, en Skúli var *h*) meſtr. han bió at Borg eptir dag Þorſteins faudur ſíns. Skúli var lengi í víking *i*). han var ſtafn-

genio interceſſit discrimen, nam in ea familia nati ſunt homines, qui extiterunt formoſiſſimi Islandorum: quales Thorſtein Egilli, et Kiartan Olavi filius, Thorſteinis e ſorore nepos, atque Hallus Gudmundi. item et Helga Venuſta Thorſteinis filia, de qua certarunt Gunlogus Anguilingvius et Rafn poëta. At plures Myramannorum inſigniter fuerunt deformes. Thorgeir Thorſteinis filius fratrum robuſtiſſimus erat at Skulius maximus (naturæ et fortunæ dotibus). Ille Borgæ habitauit, Thorſteine fatis functo patre ſuo. Diu autem in re piratica verſatus fuerat, proretæ munere etiam functus in

d) Þat var ſundrleitt (ſundrleyſt, I. *male.* miök, *valde.* mox add. Jör.) Þviat etc. Hæc eſt lectio omnium Cod. præterquam Hrapp. qui tranſilit uſque ad Þviat; ſed e ſequentibus et præcedentibus apparet, eam defecto aliquo laborare, utcunque is ſuppleatur; fortaſſe poſt ſundrleitt addendum ſit, i ſumu, *in quibusdam rebus* (inſerto Þó, *tamen*, modo ante, poſt var), aut etiam, um yfirlit vel yfirliti, *ſi faciem ſpectemus.* Hæc mea ſymbola, alii melius.

e) þeirra, ut ſub var. b. I. et Hrapp.

f) ſyſturſon hans, *ejus e ſorore nepos.* Iid. et Jör.

g) ſyſturſynir Kiartans ok ſvo Helga, in plur. I. ſed eos non nominat. || ok ſyſturſon Kiartans Halldór male, nam Hallr notus eſt ex Heidarvíga-ſaga, ex ejus enim cæde extiterunt Heidar-víg.) Gudmundarſon, Kiartanis nepos ex ſorore etc. Jör. et Hrapp.

h) mikilmenni mezt. Iid. et I. quod utcunque in verſione expreſſum eſt. Deinde I. addit: hann var mikill ok ſterkr, en þó eigi eptir því ſem fadir hans — *magnus ſtatura et robuſtus, non tamen admodum patris ſui.*

i) med Eiríki Jarli. hann var ok þá med Eiríki Jarli (hann — — Jarli, inepte excludunt I. et Hrapp.) er hann bardiz vid Olaf Konong Tryggvaſon, ok hann vann Orminn lánga med honom (undan Kónginum. I.) — *cum Erico Comite; erat quo-*

ſtafnbui Eiriks Jarls á Járnbardanum þá er Olafr Konúngr Tryggvaſon *k*) fell. Skúli hafdi *l*) átt i víking ſiau orroſtur *m*).

in Jarnbardo (Nauigio ferribarbo, ſ. a prora et puppi ferrato) Erici Comitis, cum Olaus Rex Trygguii filius cecidit. Denique, in piratica ſeptem prælia habuerat.

que cum Erico Comite, ubi conflixit cum Olavo rege Tryggvii filio, et cum eo expugnauit (rege victo eripuit) ſerpentem longum.' Jör. I. et Hrapp.

k) geck fyri bord, *e naui deſiliit*, ex Hol. G. reſtituente A. Magnæo manu propria.

l) haft. Jör. et Hrapp. || verit i 7 óroſtum, *interfuerat 7. prœliis.* I.

m) ok þótti hann vera hinn mezti kappi (garpr. I.) ok fullhugi. Fór hann eptir þat (út, inſer. Hrapp. et I.) til Islands ok ſettiz i bú at Borg (ok tók vid faudrleifd ſinni. add. I.) ok bió þar til elli. ok er margt manna frá honom komit (ok urdu fleztir miklir menn. add. I.) ok lykr þar (ſvo. add. Id.) þeſſari fráſögu — *et habitus eſt maximus athleta atque animi plenus. Poſtea iit (exiit) in Islandiam, et in prædio Borga conſedit, et (accepto ibi patrimonio ſuo) habitauit illic ad ſenectam usque. Numeroſa ab eo deſcendit progenies, in qua plerique magni viri euaſere. Atque ita explicit hæc Hiſtoria.*

Eigilssaga Tab 1.

Octav: Fragm: membr: Legat Magnæani

Fol. N° 160. litt: k

þatoc arinb t. mall. Vitni munu u fm ba
eirikr kr. t. þess. ⁊ lata eida fylgia. at þ r skilit isett
þra þis fador mins. ⁊ biarnar halldz. at asgerdr dott
þra. B. ⁊ þoro. r. t. arfs leidd ept. B fador sin. ⁊ sua þ
se ydr er sialfo kunikt kr. at þu geyrdir. B. ilendan
O c allo þ mah par þalukt er adr hafdi millistadit settar
a m. kr suar eckiskiot mah hs. þa k. egill
Þ ybornakuedr þorna þornreid ar horna syslir h usma
singirnd anundr muna. naddhristir aec nesta norn. t.
arfs of borna þiopu adakonr eida eid sgit er þ greida
A rmb let þa fm ba uitnis burdin. ru. m. ⁊ allir uel. t. yal
dir. ⁊ hafdo allir þr heyrt asett þra þis ⁊. B. ⁊ budo þa ki
⁊ domando at sua þar ept. domendr uilldotaka eida
þra. ef kr banadieigi. kr sagdi at h mynndi þar huar
ki at uina at legia aþ lof. e. ban.

Membr. 132 Cap. LXI pag. 393.

Þorgeir het m h atti andiat malla lugmi
þordin ynguarbd. syntur bu modur
eg. þgeir bio a alftanesi a lambasto
dum. h hafdi kontut mz ynguari. h v audigr
ivirde vel af mm. four þra þgeirs v þorde
er bio alab astodu ept fodur sin. þnn tima
e eg. ko t isldz þvar þau hausnd nockuru
k vetrat þordr reid m t bgar at hittn eg fr
ænda sin ⁊ baud hm hei t veralu

Eigilssaga. Leg: Arnæ: Magn: No. 132. in fol. Tab. 2.

fol: 72.

Kvelld v. ꝯ þe s. G.
helldu niosnū iafnan v̄ sunnarit m̄
a þiodleidum. s. G. var hiūm m̄ skyg
nri. h sa sigling þra hallū ꝯ kendi skipit þt
h hafdi þ skip sed fyr þa ē sigilr for mz. s.
G. hellt vord a v̄ þid þra. huar þr logdn t hafn
uar v̄ kuelldit. Sidan fer h aptr t lidsins
ꝯ seg. k. v.

fol: 89.

Benat nu sa brugdū
blar d̄ gvandill unda af þ at eiar deyfdi ath fm
m̄ skann. ne yttaek afls v yti ar malgazan hiorva
iafl lidur let ek eyda ek li said mz, naudum.

fol: 99.

Þ h mid
ē briota mū flesta m̄ þott þe eigi qd
þa ek skat mille skata husa ne auþ
skep alm̄aa spioz.

CLEVELAND
PUBLIC LIBRARY

Fragm. 1mo fol. 1.

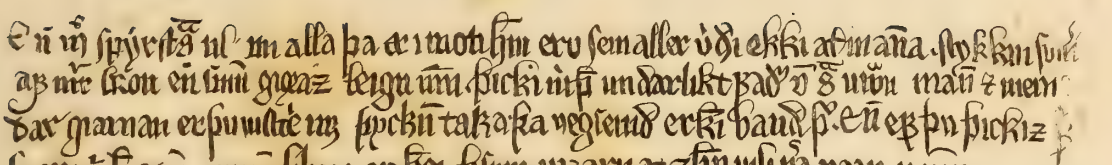

Fragm. 2do fol. 3.

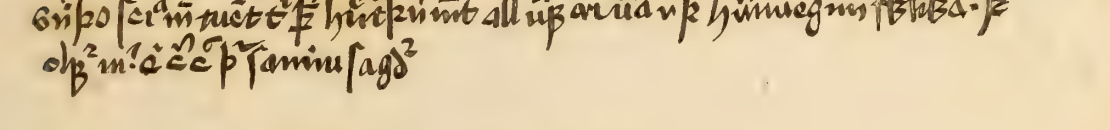

Fragm. 3tio fol. 1.

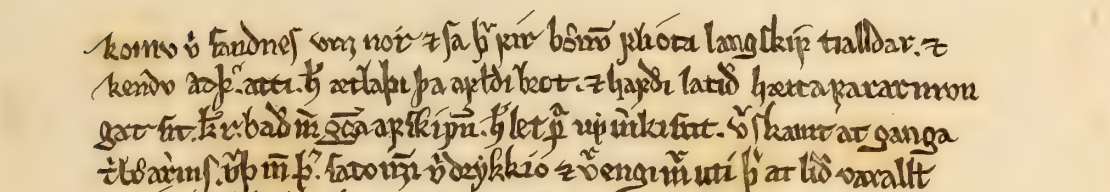

Fragm. 4to fol. 4.

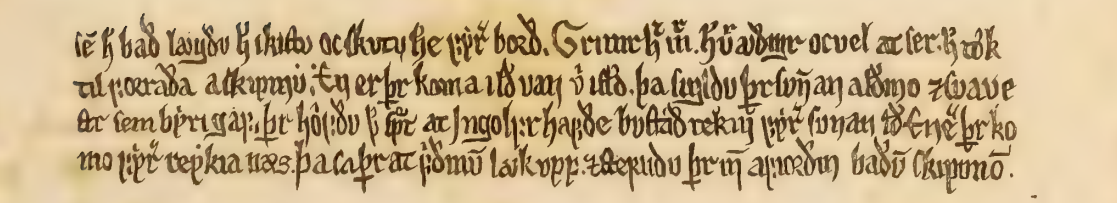

PUBLIC LIBRARY

LIBRARY OF CONGRESS
0 022 011 915 4